

DICTIONARIUM
ANAMITICO-LATINUM.

4° L. as. 26 / 1

1/4 6

南

NAM

越

VIỆT

洋

DƯƠNG

合

HIỆP

字

TỰ

彙

VI.

南越海會字彙

DICTIONARIUM

ANAMITICO-LATINUM,

PRIMITUS INCEPTUM AB ILLUSTRISSIMO

ET REVERENDISSIMO P. J. PIGNEAUX, EPISCOPO

ADRANENSI, VICARIO APOSTOLICO COCINCINÆ, &c.

DEIN ABSOLUTUM ET

EDITUM A J. L. TABERD,

EPISCOPO ISAUROPOLITANO,

VICARIO APOSTOLICO COCINCINÆ,

CAMBODIÆ ET CIAMPÆ, ASIATICÆ SOCIETATIS

PARISIENSIS, NEC NON BENGALENSIS

SOCIO HONORARIO.

---

*CONSUETUDO VERO, CERTISSIMA LOQUENDI MAGISTRA: UTENDUMQUE
PLANE SERMONE, UT NUMMO, CUI PUBLICA FORMA EST.*

QUINCTIL. LIB. I. PARAG. VI.

FREDERICNAGORI VULGO SERAMPORE,

EX TYPIS J. C. MARSHMAN.

1838.

125 -

BIBLIOTHECA
REGIA
MONACENSIS.

**HOC DICTIONARIUM
ANAMITICO-LATINUM,**

PIGNUS OBSERVANTIÆ ET GRATITUDINIS,

HONORATISSIMO ET DE LITTERARIÂ ORIENTALI REPUBLICÂ

BENE MERITO,

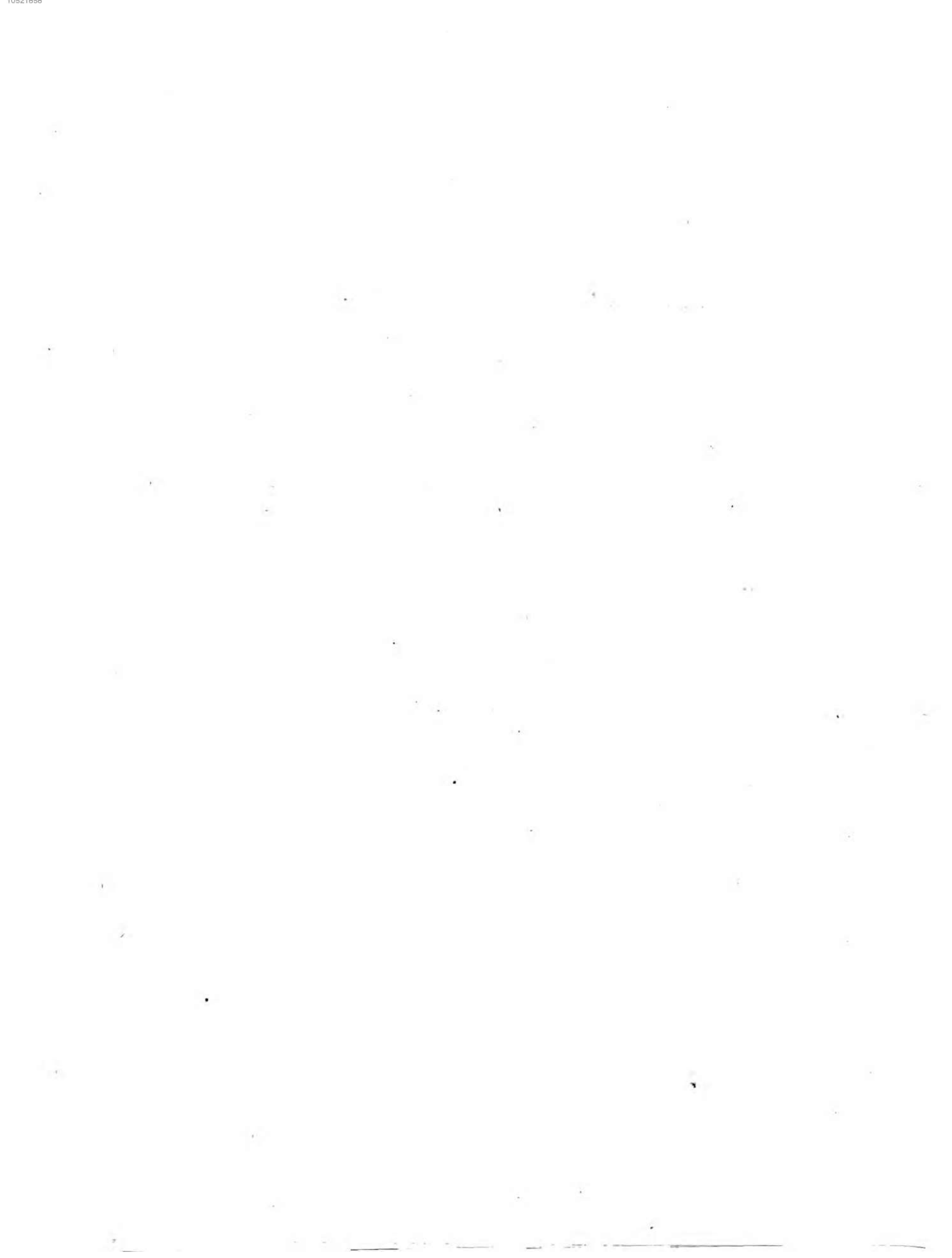
D. D. G. AUCKLAND, BARONI, MAGNÆ BRITANNIÆ PARI,

INDIARUM GUBERNATORI,

&c. &c. &c.

REVERENTER DICAT,

EDITOR.

MONITUM.

AMICE LECTOR,

Hoc opus fuit primò incœptum à viro in linguâ Cocincinensi doctissimo, nempè Illustrissimo et Reverendissimo Josepho Georgio Petro Pigneau Episcopo Adranensi nec non Vicario Apostolico Cocincinæ. Ipsius nomen in ævum celebrabitur, siquidem dignum laude virum fama vetat mori. Igitur non est mens nobis præconium ipsi tribuere, haud equidem arbitramur nos hoc posse dignè perficere. Opus majus non tàm mole quam re, idem Præsul Illustrissimus confecerat, sed codex autographus adeò desiderandus, anno 1778, evasit præda ignis in incendio collegii Anamitici, in Provinciâ Cà mau, tunc constituti. Eximiæ etsi parvæ nobis supererant reliquiæ hujus operis, quas nos qui tanto viro, quamvis impares, in eodem Vicariatu Apostolico successimus, eas recolligere et recognitione factâ, plurimis vocibus, Grammaticâ, Tractatu particularum, Commentatione versificationis Anamiticæ, Horto florido, nec non Tabulâ Clavium Characterum, pro viribus adaugere et in lucem edere conati sumus. Animi nostri propositum fuit Missionarios Sancti Evangelii præcones in Imperio Anamitico, Alumnos indigenas, et viros litteraturæ extraneæ cupidos, in hujusce linguæ studio sublevare. In viatorum et mercatorum utilitatem adjecimus in supplementi modum, Vocabularium Anglicum, Gallicum, Latinum et Cocincinense, quod ad majorem convenientiam, ad calcem Dictionarii Latino-Anamitici, sicut et Tabulam Geographicam ejusdem Imperii, posuimus.

Præcipuum nunc nobis incumbit pauca de characteribus nec non de linguâ Anamiticâ delibare. Dubium non est quin Anamitarum lingua à Sinensi ortum ducat. Ipsorum enim characteres non tantùm magnam habent affinitatem cum Sinensibus, sed vel integrè vel particulatim ab ipsis mutuuntur. Attamen utriusque gentis characteres seu hieroglyphi talem subiere commutationem, ut neque legendo, neque loquendo se invicem intelligant. Qui ex honestâ oriuntur familiâ Sinensibus characteribus dant operam, illi enim characteres in usu sunt apud Anamitas tùm in legibus tùm in supplicibus libellis et aliis. Qui magna spectant, vel honoribus dignitatibusque inhiant, toto pectore animique impetu in characterum Sinensium studium incumbere debent, et hos scribendo characteres cum Sinensibus colloqui possunt, adeò diversus est prononciationis modus inter utramque gentem, ut aliter sermonem mutuum habere nequeant. Undè duæ linguæ usurpantur in Cocincinâ; scilicet, lingua Doctorum, seu lingua Sinensis, et lingua communis quæ in usu quotidiano ab omnibus adhibetur et de quâ nunc sermonem habemus.

Lingua communis, equidem characteribus scribitur Sinensibus, sed sæpè evenit, ut isti characteres neque prononciationem neque sensum linguæ Sinensis servant. Ex iis alii quandòque servant significationem Sinensem, sed modo diverso prononciantur; ut, v. g. 人 *homo*, Sinenses prononciant Jîn, alii Jen, Anamitæ verò prononciant Nhơn. Alii prononciationem fermè retinent; ut, 父 *pater*, cha; qui etiam chá à Sinensibus enunciat, sed non indicat eandem rem ac Sinenses, siquidem chá in linguâ Sinicâ significat *irasci*, et in linguâ Anamiticâ ipsius sensus est *pater*. Ex iis alii et ferè eandem prononciationem et sensum retinent, sed illo etiam utuntur ad sensum longè diversum cum prononciatione longè diversâ à caractere Sinensi, ut 明 *clarum*, qui ab Anamitis enunciat Minh, et à Sinensibus Ming vel Mim, pro modo diverso scribendi ab Europæis usurpato, et *clarum* significat apud utramque gentem. Sed etiam idem character 明 ab Anamitis ad-

hibetur ad indicandam vocem *mãng* vel *mừng*, *gratulari*, *gratulatio*, undè ipsius sensus et pronuntiatio cognosci nequit nisi ex contextu et sensu orationis. Si scribant, v. g. 明鏡 *speculum*, Minh Kính, vox kính posita post vocem minh, ipsis sat benè indicat ipsius primitivam pronuntiationem sensumque genuinum esse servanda; si verò scribant in epistolâ; v. g. 敬明, Tunc usus et consuetudo vult ut ipsi intelligant sensum et pronuntiationem non esse Kính minh, sed Kính mừng, *salutatio reverentiæ et gratulationis*. Sæpissimè accidit ut ad scribendum aliquod verbum Anamiticum duo characteres adjungantur, et illos characteres nos vocamus verè et propriè Anamiticos, ut potè ab ipsis conflatos ad indicandas quasdam voces vel pronuntiationes ab ipsis usurpatas; hos characteres asterico * notavimus in Tabulâ clavium characterum ad calcem Dictionarii positâ. Ex his duobus characteribus, unus decernit verbi significationem, alter autem ipsius pronuntiationem. Character verbi potestatem indicans aliquandò hoc efficit circumscriptè et modo perspicuo, quia in Sinensi linguâ eandem habet significationem ac ea quæ intenditur in verbo Anamitico, v. g. ad scribendum verbum Anamiticum miêng, *os* significans, ponitur ab unâ parte character Sinensis □ *os* indicans, et prope illum adjicitur alius character 𠄎 *mịnh*, sonum indicans; prior ostendit rem seu *os*, et posterior statuit sonum seu pronuntiationem miêng, quam producere intendunt per utriusque characteris conjunctionem 𠄎. Sed quandòque character usurpatus ad statuendam vocis potestatem, non indicat illam nisi modo vago, quia in Sinensi linguâ non significat idem objectum, sed indicat tantùm istud objectum ad talem ordinem vel tale genus pertinere; v. g. ad delineandum characterem Sẻ, *passerem* significans, ponitur primò character avium in genere 鳥 prope litteram seu characterem 仕 Sỉ pronuntiationis indicativum; in illo casu, neminem inter eos fugit, avem illo characterem 𪗇 designatam esse Sẻ, seu *passerem*.

Magna extat irregularitas in ipso usu characterum quos adhibent Cocincinenses ad statuendam pronuntiationem vocum compositarum. Cùm enim ipsi utuntur characteribus Sinensibus ad suam linguam scribendam, eos ferè semper pronuntiant aliter ac Sinenses, et unus idemque character sæpè pronuntiat quatuor aut quinque modis variis, pro ut varias res exprimit vel variis objectis jungitur; exempli gratiâ 吝 Lăn, *Tenax*, *Avarus*, in ipsorum pronuntiatione et more Sinico, quamvis Lín vel Lin ab ipsis Sinensibus enuncietur. Idem character ab ipsis Anamitis usurpatur in vocibus Lận, *decipere*; Lấn, *superare*; Lân, *vices*, et in Lãn, Lãn, &c. ut videre est ad calcem. Cùm eidem characteri jungitur alia clavis; ut, v. g. 洛 tunc vocatur Lặn, *mergere*; Lãn, *levigatus*. Insuper cum in Sinensi linguâ reperiantur characteres multi, eâdem pronuntiatione gaudentes, plerùmque evenit, ut duo Anamitæ non eundem usurpent characterem ad eundem sonum exprimendum, vel ut idem scriptor utatur modò uno, modò alio characterem ad eundem sonum indicandum, ut 沒, 汶, 沒, 蔑 môt, unusquisque ex illis characteribus quandòque ab illis usurpatur ad vocem *unus*, *una*, *unum*, exprimendam. 𠄎 vel 巴 ba, ad indicandum numerum, *tres*, *tria*; alii utuntur characterem 𠄎 ad indicandum verbum 𡗗, *ire*, alii 𡗗 ad significandum idem verbum. Sic etiam littera sâm 𡗗 *addere*, *interjicere*, pronuntiat *tham*, et *tam*; Indè opus, indè labor.

Etsi characteres seu hieroglyphi huic Dictionario jungantur, ipsorum nihilominùs enucleatio datur ope litterarum Romanarum. Sed nequit modus iste scribendi pronuntiationem Anamiticam clarè indicare. Sunt enim in hâc linguâ soni plurimi à linguis Europæis alieni, necessè igitur fuit de quibusdam signis pactionem facere, et ipsis uti ad sonos vel pronuntiationem indicandum, ut videre est in serie et contextu litterarum infra positarum, quæ omnia sunt enucleanda.

LITTERARUM ANAMITICARUM EX ORDINE DISPOSITA SERIES.

Litteræ Vocales.

Vocales simplices : a, ă, â, e, ê, i, y, o, ó, ơ, u, ư.

Diphthongi.

Ai, ay, ây ; ao, au, âu ; eo, êu ; ia, iê, io, iô, iơ, iu, iư ; oa, oe, oi, ôi, ơi ; ua, uâ ; uê ; ui, uy ; uô, uơ ; ưa, ưi, ươ, ưu.

Triphthongi.

Iai, iay, iây ; iao, iau, iâu ; ieo, iêu ; ioi, iôi, iơi ; iua, iưa, iươ ; oai ; uay, uây, uyê, uôi ; ươi, ươu.

Consonantes litteræ.

Consonantes initiales.

B, bl ; c, ch ; d, đ ; g, gh ; h, k, l ; m, ml ; n, ng, ngh, nh ; ph, qu, r, s ; t, th, tr ; v, x.

Consonantes extremæ.

C, ch, m, n, ng, nh, p, t.

Nota 1.º Litteræ, bl, ml, sunt in usu apud Tunquineses, vel quandoquæ in provinciis huic regioni finitimis.

Nota 2.º Nomina quæ desinunt in c, ch, p, t, duo duntaxat signa suscipiunt, grave et acutum.

De Quantitate Syllabarum.

Ā et Â sunt semper breves.

A posita ante ch, nh, u, y, corripitur ; ideò si aliquandò occurrant voces in quibus accentus brevis reperiatur vel non, nihilominùs breviter sunt pronuntiandæ. Undè in tabulâ infrâ relatâ de contextu vocalium cum consonantibus, indicatur nullam esse copulationem inter litteram A et ch, nh &c.

A, posita post i, u, ư, itidem corripitur. Est exceptio tamen quandò gi præcedit a, tunc a producitur ; v. g. gia, domus.

A, post o producitur.

A, ante i, o, et consonantes producitur.

E, ante p, t, corripitur.

E, ante vel post o producitur.

Ê, ante ch, nh, p, t, corripitur.

I, ante ch, nh, p, t, corripitur.

I, post a, o, ô, ơ, u, ư, itidem corripitur.

I, ante a, u, producitur.

O, ante a, c, e, corripitur.

O, post a, e, corripitur.

Ô, ante c, p, t, corripitur, aliàs producitur.

Ơ, semper producitur.

U, U, ante c, p, t, y, corripiuntur.

U, post e, i, itidem corripitur, aliàs u, ư, produciuntur.

Y, semper corripitur.

Apices, Signa et modus apponendi ea super vocales litteras.

A rectum vel sine signo. À descendens. Agrave. Ā cadens. Á interrogans. Á acutum seu cum signo acuto.

a	à	ạ	ã	â	á
ă	ằ	ặ	ẫ	ẫ	ắ
â	â	ậ	ẫ	ẫ	ắ
e	è	ẹ	ẽ	ẽ	é
ê	ê	ệ	ễ	ễ	é
i	ì	ị	ĩ	ĩ	í
y	ỳ	ỵ	ỹ	ỹ	ý
o	ò	ọ	õ	õ	ó
ô	ồ	ộ	ỗ	ỗ	ớ
ơ	ờ	ợ	ỡ	ỡ	ớ
u	ù	ụ	ũ	ũ	ú
ư	ừ	ự	ữ	ữ	ứ

CONTEXTUS CONSONANTIUM INITIALIUM CUM VOCALIBUS.

	a	ă	â	e	ê	i	y	o	ô	σ	u	ur
B												
Bl				o	o	o	o					
C				o	o	o	o					
CH												
D												
Ð												
G				o	o							
GH	o	o	o				o	o	o	o	o	o
H												
K												
KH												
L												
M												
Ml												
N												
Ng				o	o	o	o					
Ngh	o	o	o					o	o	o	o	o
Nh												
Ph												
Qu												
R												
S												
T												
Th												
Tr												
V												
X												

Nota. In unoquoque litterarum contextu punctum seu circulus, indicat non esse copulationem characterum in lineis transversis cum characteribus in lineis verticalibus quibus simul respondent.

CONTEXTUS VOCALIUM CUM CONSONANTIBUS EXTREMIS.

	e	ch	m	n	ng	nh	p	t
A		o				o		
Ă								
Â								
E		o			o	o		
Ê								
I	o				o			
Y	o	o				o		
O		o				o		
Ô		o				o		
Ơ		o				o		
U		o				o		
Ư		o				o		
Ao	o	o	o			o	o	o
Ia		o				o		
Iă		o	o	o				
Iâ		o				o		
Ie	o	o			o	o		
Iê		o				o		
Io		o				o		
Iô		o				o		
Iu		o				o		
Iư		o	o	o		o		
Oa		o				o		
Oe		o			o	o		
Uă								
Uê								
Ui	o							
Uô		o				o		
Ươ		o						
Iươ	o	o	o	o		o	o	o
Uyê		o				o		

PROŒMIUM.

Vulgare dictum est: dimidium facti qui benè cœpit habet. Minimum quidem minimum est, sed in minimo fidelis esse maximum. Experienciâ enim compertum est, quos pudet more puerili ad prima linguarum elementa redire, nunquam potuisse linguam aliquam benè loqui et rectè scribere. Operæ igitur pretium est, quædam attentione digna accuratè notare, quæ ad hujus linguæ studium pertinent, scilicèt; rectè edere sonos litterarum tam vocalium quàm consonantium, nec non variarum syllabarum. Regulam seu systema orthographiæ ab antiquis Missionariis excogitatum, et ab aliis semper servatum libenter tenebimus.

Juxta modificationem linguæ Anamiticæ, viginti novem litteræ numerantur, quarum duodecim vocales dicuntur, reliquæ verò consonantes, ut videre est in serie suprâ positâ. Signis quibusdam notantur istius linguæ soni, et accentibus litterarum vocalium valor modificatur. Quinque numerantur sonorum signa, nempe; *Descendens, Grave, Cadens, Interrogans, et Acutum*; quandò nullum ponitur signum tunc vox dicitur *Plana*. Undè quinque sunt signa, sex verò toni, sicut verbi gratiâ in voce *Ma*, cujus varia signa indicant varios tonos et varias significationes. *Ma*, *cannabum*; *mà*, *sed*; *mạ*, *imprecatio*; *mã*, *equus*; *mả*, *sepulcrum*; *má*, *genæ*. Signa hæc ad notas cantûs quodam modo referri possent, verbum *Planum Ma* cum *Sol* inferius sat benè concordat; *Mà* cum *Mi* inferius; *Mạ* cum *Ut*, inferius; *Mã* cum *La*; *Mả* cum *Si* naturale; *Má* cum *Ut* superius. Sed cum unaquæque vox habet suum tenorem, terminus medius is est qui alios tonos regulare debet. Undè duobus modis hîc notatur tonus qui pertinet ad concionem vel colloquium, habent enim varios modos vocem inflectendi pro diversitate rerum.

Ma, Mà, Mạ, Mã, Mả, Má. Ma, Mà, Mạ, Mã, Mả, Má.

Hæc tamen non ità exactè habeantur, quin aliqua intersit differentia, et in tribus vel quatuor auditionibus magistri periti, magis proficiet hujus linguæ philologus quoad locutionem quam in mille documentis. Prima vox vel tonus dicitur æqualis vel planus, quia sine ullâ vocis inflexione pronunciatur; ut, *Ma*. Secunda vox dicitur descendens vel lenis quia profertur deprimendo vocem; ut, *Mà*. Tertia vox vel quod meliùs nuncupatur signum, est grave seu ponderosum, quia ex imo pectore et modo gravi exprimitur; ut, *Mạ*. Quartum signum vocatur cadens vel circumflexum, quia profertur primò inflectendo vocem et postea illam parùm elevando; ut, *Mã*. Quintum signum nominatur interrogans, quia cum dulci quâdam vocis inflexione sicuti interrogare solemus, ità ne? est ne? effertur; ut, *Mả*; *Hôi*, interrogare. Sextum verò signum appellatur acutum quia acuendo vocem enunciatur; ut, *Má*. Ex jam dictis sat liquet eandem vocem *Ma*, pro signorum seu accentuum diversitate, res omninò diversas significare, quod sæpiùs evenit in aliis vocibus Anamiticis. Hic notare juvat, signum interrogans promiscuè adhiberi et sæpè confundi cum signo cadente, præsertim in provinciis borealibus. Item quædam voces in aliâ provinciâ habentur urbanæ, in aliâ verò inurbanæ habentur; verbi gratiâ, *Mụ*, *mulier*, in provinciis septentrionalibus sat honesta videtur pro muliere communi; in provinciis verò meridionalibus inhonesta habetur, oportet enim in istis uti voce *Bà*, *mulier*. Idem dici potest de multis aliis, quarum discrimen in decursu libri facere nequivimus; Ideò monemus lectorem, ut usui, *quem penes arbitrium est et jus et norma loquendi*, studere conetur.

Explicanda nunc remanet, (in quantum fieri potest) hujus linguæ pronunciatio, et eâdem operâ litterarum modificationem per accentus enucleabimus.

A triplex distinguitur.

A sine apice vel accentu, producendo litteram profertur, et ferè duobus æquivalet, vel ut *ā* latinum longum protrahitur, v. g. *ái*, *amāre*.

À cum semicirculo vel notâ brevi, ut in poesi, breviter et clarè pronunciatum; ut, v. g. in linguâ latinâ, cāpere cibum, et in anamiticâ ăn.

Â cum pileo seu accentu circumflexo breviter et modo quasi surdo vel subobscuro pronunciatum; ut, v. g. in linguâ latinâ *mem* in *amem*, vel in linguâ gallicâ *ment* in voce *amèment*; ân, *sonus*. Aliquandò tamen sicut O barbatum id est Ô de quo infrâ, vocem contrahendo pronunciatum; v. g. ân, *beneficium*.

E duo distinguntur.

E simplex pronunciatum sicut è apertum vel é circumflexo accentu notatum in linguâ gallicâ, ut v. g. *mère*, *mater*, *mę*; anh em chĩ em, *fratres et sorores*, profertur illa vox e sicut si in voce *fratres et sorores* tolli posset ultimum s servando eundem sonum.

Ê cum pileo vel accensu circumflexo clarè enunciatum, ut e in linguâ latinâ, v. g. *suave*, êm, et ut effertur é clansum in linguâ gallicâ, v. g. *bonté*.

I duplex etiam est.

I simplex plerùmque producit et quasi si esset una syllaba non divisa profertur, ut v. g. *tai*, *auris*; ai, *quis*.

Y græcum profertur ut in linguâ latinâ, sed in fine vocis Y indicat fieri diphthongum cum divisione syllabæ ut, v. g. *ây*, *ille*. Undè hoc est discrimen inter utrumque I et Y in fine vocis, quod I in fine vocis post aliam vocalem non gignit aliam syllabam distinctam, dùm Y græcum dividit syllabam, ut v. g. *cai*, *regere*, et *cây*, *arbor*; prior vox exprimitur ut una syllaba, sed posterior effertur quasi si esset câ-ĩ; vel ut in linguâ latinâ duo puncta, v. g. *Sinai*, aut in linguâ gallicâ duo puncta quæ vocantur *tréma* ut v. g. *naïf*, simplex, *ngay thât*.

O triplex est.

O simplex leviter et clarè proferri debet, ut o brevis in linguâ latinâ, v. g. *mōneo*, anamiticè bǎo, vel ut o gallicum sine accentu ullo, v. g. *dogue*, anamiticè chó.

Ô pileatum seu cum accentu circumflexo est ferè subobscuro, et enunciatum movendo linguam ad palatum ac in formam rotundam os adducendo, sicut latinè *Dōma*, gallicè *Dôme*, anamiticè ốc tròn.

Ō barbatum seu virgulâ ad dexteram acutum, est tanquam sonus muti vel balbi, dulciter tamen et breviter pronunciarum debet, vox gallica *eux*, illi, vel *æufs*, ova, adimendo *fs*, vel non exprimendo illa ut fit in gallicâ pronunciatione sat benè hujus litteræ prolationem indicat.

U duplex distinguitur.

U simplex profertur ut in linguâ latinâ sed more italico, ut, v. g. *obscurum*, u ám; *umbella*, dù; vel ut in linguâ gallicâ *ou*, vel *mou*, mollis; hic notandum est quod quandò ponitur in fine u post a, tunc fit sicut duplex syllaba, aut sicut apud Latinos quandò duplex punctum super vocales ponitur ut *aër*, et in voce anamiticâ au. Cum verò post a adhibetur o ut v. g. in voce cao, *altus*, tunc intelligitur diphthongus.

U° barbatum ferè enunciatum ut σ sed fortiùs et duriùs quasi ex gutture, ut v. g. ừ, *annuere*; quandò ư et σ invicem occurrunt in eodem verbo, ut v. g. rượu, *vinum*, nước, *aqua*, pronunciatum tunc fit sat difficilis pro extraneis. Hic notandum quod ư vel â, promiscuè adhibeantur à plurimis, v. g. mừng vel mừng, *congratulari*; đáng vel đứng, *stare*; sic alii scribunt bệnh vel bệnh, quandoque bệnh, *morbis*. Sunt enim inter eos qui has vocales plus vel minùs premunt et plus vel minùs clarè aut surdè illas pronunciant. Hæc pauca de vocalibus litteris dicantur, ad consonantes transeamus.

B pronunciatum ut nostrum latinum, v. g. ba, *tria*; bê, *ferula*; bì, *pellis*, bó, *fasciculus*, bú *sugere*.

C utimur in principio èt in fine dictionis; ut, v. g. cá, *piscis*, ác, *malus*. C est in usu cum vocalibus, a, o, σ, u, ư, tantùm; nam pro vocalibus e et i utimur K. Ca, *cantare*, profertur ut latinè. Co, *flectere*, sicut latinè urbs Co; Cu, *turtur*, sicut etiam latinè sed more italico, ut suprâ dictum est de u. Usus etiam voluit; ut, adhibeamus Ch ad exprimendum aliquo modo quod Itali scribunt, ca, ce, ci, co, cu. v. g. Cha, *pater*; che, *tegere*; chi, *quid*; cho, *dare*, chủ, *dominus*; difficilis est ista prolatio vocis et difficilior est illam explanare. Cha enuntiatur quasi si esset Kia, proferendo K modo dulci, et brevissimè litteram i, vel fortassè meliùs sicut Hispanicè pronunciatum *muchacho*, servus.

D duplex distinguitur.

Ð quod vocatur sectum profertur et valet idem quod *D* latinum vel gallicum, v. g. doạn, *deindè*, depuis.

D verò non sectum sicut nostrum *D* latinum habet aliquid difficultatis pro extraneis. In prolatione hujus vocis debet linguæ extremitas ad palatum oris attolli et statim amoveri, absque eo quod ullo modo dentes attingat, os item debet sufficienter aperiri, et etiam poni debet post *D* littera *e* vel *i*, modo ut ità dicam quasi obscuro et brevissimo, quia *D* non sectum includit in se aliquid litteræ *e* vel *i*; v. g. scribimus *Da*, pellis, et pronunciamus quasi si esset *Dia* vel *Diea*, corripiendo *e* vel *i* modo celerrimo.

F non est in istà linguâ sed Ph tantùm.

G est in usu, et gà, *gallina*, enunciat ut prima syllaba gallinæ in linguâ latinâ, vel *Gabriel* in gallicâ.

Ge non est, sed ghe, ghê, gi, go, gu. *G* antè *h*, ut v. g. ghe, *cymba*, dulciter sed ferè sicut *K* pronunciat. *Gi* sicut gallicè *guimauve* profertur; ut, v. g. giênh giàng, *gigas*. *Go*, *gu*, sicut latinè *Gomor* et *gula*. *G* verò in fine verbi habet sonitum diversum ut dicitur in litterâ *ng*.

H sæpiùs occurrit in istà linguâ et aspiratur, id est ex gutture vel aspero spiritu notatur, in principio dictionis cum omnibus vocalibus; ut, v. g. gallicè *héros*, anamiticè *hùng hào*. Sed post *K*; ut, *khá*, *decet*, *satis*, æquivalet χ græco; etiam post *P*, ut *pha*, *miscere*, valet idem quod apud græcos Φ . Sic etiam post *T*, v. g. *tha*, *parcere*, sonat ut, Θ græcum. Adhuc adhibetur *H* post *C* et post *N*. si v. g. ex voce Lusitanâ *Cacha*, *simulatio*, tollatur ultimum *a* restat vox Anamitica *cách*, *modus*. Sic etiam ex voce Lusitanâ *Manha*, *habitus*, adimatur ultimum *a* superest vox *mạnh*, *robustus*, quæ duæ voces sat benè indicant sonum Anamiticum.

J quod per abusum dicitur *I* consonans non est, ipsi suppleunt in quantum possunt per litteram *G*, ideò scribunt in suis characteribus *Gi giu* ad exprimendum nomen *Jesu*. Nos verò in Dictionario Latino-Anamitico scripsimus *Jé ju* pronunciando quasi si esset *Iê Iu*, ad vitandam asperitatem vocis *Gi giu*.

K duriter pronunciat ut ex gutture antè *e*, *h*, *i*, solummodò, ut, v. g. *kê*, *qui*; *khát*, *sitire*; *kì*, *mirum*. In aliis enim vocibus usus petit *C* ut ad illam litteram jam notatum fuit.

L pronunciat ut in linguâ latinâ vel gallicâ, ut v. g. *La*, *vociferari*, *lá mái*, *lacunar*. Tunquinenses sæpiùs addunt *B*, ad *l* et dicunt v. g. *blá*, *solvere*; in quibusdam provinciis Cocincinæ Tunquino finitimis, dicitur *tlá loco blá*, quod idem sonat, sed minùs benè quam vera vox Anamitica *trá*, *solvere*. Iidem addunt *M* ante *l* et loco *lời verbum*, proferunt *mlời*, &c.

M enunciat ut in linguâ latinâ, v. g. *ma*, *mê*, *mi*, *mo*, *mu*, est in usu tam in principio quàm in fine; at tamen debent comprimi labia sat fortiter, ut v. g. *mâm*, *mensa rotunda* seu *magis*.

N. *na*, *né*, *ni*, *no*, *nu*, proferuntur modo latino vel gallico. Sed *N* in fine verbi ut v. g. *man*, enunciat ut latinè *Aman* et gallicè *manne*, ultimam litteram ferè resecando, et *men fermentum*, exprimitur ut *amen*. *Ng*. v. g. *nga*, ista locutio fit parùm ex nasu, lingua debet esse recta et quandòque aliquantulùm elevata versùs palatum; *ngà*, *ebur*, habet pronunciationem seu æquivalet *ngain* γ Hebræo. Quandò *ng* terminant verbum, ut v. g. *hàng*, *ordo*, tunc pronuntiatio eadem est ac gallicè *amant* et *sang*, vel ut prima syllaba mansionis in linguâ latinâ. Cùm autem verbum desinit in *êng* v. g. *thiêng liêng*, *spiritualis*, tunc sonum habet ut vox gallica *fin*, *daim*, vel ut latinè *dens* amputando *s* et eundem sonum servando, si vox desinit in *ong* v. g. *long*, *draco*, tunc ut vox lusitana *irmaõ* profertur. Si terminatur in *óng*, v. g. *lông*, *pilus*, tunc ut vox gallica *long* profertur. Quandò *h* ipsi jungitur, ut v. g. *nhà*, *domus*, tunc enunciat ut *gna* Italorum. Cum verò *gh* adhibentur ut v. g. *nghe*, *audire*, tunc pronuntiatio sat difficilis, fit sicut in voce *ghe* addendo *n* ante.

Ph non est *pa* sed *pha*, *phê*, *phi*, *pho*, *phu*. *Ph* non præcisè enunciat ut *F* Gallorum, sed leniùs quoque profertur quàm in voce latinâ *propheta*, et idem valet ac Φ græcum, ut v. g. *pha*, *miscere*, est etiam *P* in fine vocum, ut v. g. *áp*, *præesse*, et pronunciat ut nostrum.

Q est in usu et exprimitur ut in linguâ latinâ, v. g. *qua*, *transire*, effertur ut latinè *quasi*.

R. *ra*, *rê*, *ri*, *ro*, *ru*, ferè exprimitur ut in linguâ latinâ, sed modo leviori. Quotiescumque jungitur litteræ *T* v. g. *tra*, *examinare*; *trời*, *cælum*; tunc non debet fortiter et blæso sono ut apud quosdam Gallos pronunciarì,

sed modo leviori et dulciori medium tenente inter *r* et *l*. Ad hanc fortassè difficultatem vitandam, Tunquinenses dicunt blời loco trời, et tlơn, loco trón. Alii verò dicunt Tlời loco etiam Trời.

S est in usu in principio et nunquam in medio vel in fine vocum. Sa, sê, si, so, su, sicut ferè apud Gallos cha, che, chi, cho, chu, vel apud Anglos sha, she, &c. enunciantur. Sic v. g. Sa species serici tenuissimi, dicitur à Gallis cha. Se sicut chaise, ultimam syllabam adimendo, &c.

T. ta, tê, ti, to, tu. Utimur *t* tam in principio quam in fine vocum ut v. g. tát, exhaurire. In principio dictionis simile est latino, v. g. tam, tres. Sed in fine enunciatum cum quâdam inflexione et linguæ percussione usque ad palatum, ut v. g. rút, extrahere, profertur ut latinè Ruth, Anamiticè Bà rút. Sed quandò *h* sequitur *t* ut jam diximus, v. g. tha, parcere, tunc oportet litteram *h* aspirare.

V. va, vê, vi, vo, vu, quasi ut in linguâ latinâ proferri possunt, sed non requiritur ventus seu sibilus, labia verò non debent comprimi sed adhærere.

X. xa, xê, xi, xo, xu. Ista littera *x* etsi sola indicat unam consonantem cujus sonus medium tenet inter litteras *s* et *ch* Gallorum, et xa, xê, &c. proferuntur modo dulciori quam apud Gallos et etiam modo molliori quam *sc* apud Italos.

Hæc pro viribus sufficiant, qui meliùs enucleare poterit, faciat; Invidiæ stimulis nequaquam agitabor amaris.

GRAMMATICÆ COMPENDIUM.

Omnes voces variarum linguarum ad novem genera ordinariè reduci possunt; scilicet, Nomen, Adjectivum, Pronomen, Verbum, Participium, Adverbium, Præpositio, Conjunctio, et Interjectio. De quibus omnibus pauca referre juvat.

De Nominibus.

Nomina sivè communia sivè propria habet lingua Anamitica. Sic vox nhơn, homo; cây, arbor, nomina sunt communia; vox verò Huế, soli provinciæ regiæ convenit. Ad formandum nomen substantivum sæpè utuntur voce communi sự, res, v. g. lành, bonus vel integer, adjiciendo vocem sự lành, fit nomen substantivum bonitas vel integritas, &c.

De Genere.

Etsi ista lingua non præcisè habeat genera, attamen illa exprimere potest ope quarumdam vocum; sic ad enunciandam sexuum diversitatem utitur pro genere hominum masculino voce Trai, et pro feminino voce Gái. Inter animalia vox Đực masculinum designat, et Cái feminam, v. g. bò đực, bos; bò cái, vacca. Pro volatilibus verò alia vox adhibetur, Trống et Mái, v. g. gà trống, gallum; gà mái, gallinam indicat. Ante nomina animalium rationabilium vel irrationabilium ordinariè præmittitur vox Con, quasi diceretur filius, vel filia, parvulus vel parvula; sic vox con trai, filium; con gái, filiam; con gà mái, gallinam, con cá, pisces designat. Passim utuntur etiam voce Cái ante nomina rerum materialium et artificialium, v. g. cái bàn, mensa; cái hòm, arca; cái nây, istud. Vox cây nomina arborum, trái fructuum, et củ vel khoai, tuberum quæ crescunt in terrâ, ordinariè præcedit, v. g. cây mít, arbor jaca; trái thơm, fructus ananas; củ vel khoai ngà, Dioscorea eburnea.

De Numeris.

Nomina servant apud ipsos formam numeri singularis; ad formandum verò pluralem oportet aliquas voces communes addere; v. g. chúng, nhữg, các, phô, &c. Nos, chúng tôi; omnes qui, nhữg kè; Domini, phô ông, &c. ex antecedentibus et consequentibus, quædam nomina fieri possunt pluralia usus hæc docebit.

De Casibus.

Non sunt in istâ linguâ verè dicti casus ut in latinâ. Nihilominùs apud ipsos nominativus semper præcedit verbum activum, aliquandò verò sequitur verbum passivum et neutrum. Genitivus sic cognoscitur, è duobus

substantivis quod postponitur ipse est genitivus, v. g. sách ông, *liber domini*. Dativus plerumquè designatur per vocem Cho ante nomen positam, v. g. *facere aliquid alicui*, làm sự gì cho người. Accusativus, ut plurimum sequitur verbum activum, aliquandò verò præcedit, non est regula certa. Vocativus indicatur, sive per vocem, ó, ơ, a, sive per præmissionem tituli personæ vocatæ; ut, in pronomibus dicemus, v. g. *ó Deus meus!* ó Chúa tôi! Ablativus, fit per quasdam præpositiones, ut bõ, cho khỏi, v. g. *auferte hoc ab eo*, hãy cất lấy sự này cho khỏi người. (V. Pag. V^{am} Dict. Latino-Anamitici.)

De Adjectivis.

Vox adjecta nomini ad ipsius qualitates seu bonas seu malas designandas non deficit, sed vulgò ponitur post Substantivum, v. g. của tốt, *res pulchra*; của xấu, *res mala*. Ipsius comparativum formatur per additionem vocis hơn, *magis*, v. g. *pulcher*, tốt; *pulchrior*, tốt hơn. Pro Superlativo adjicitur vox lắm, vel rất et alia; v. g. *pulcherrimus*, tốt lắm, rất tốt.

De Pronomine.

Pronomina personalia sunt, *ego*, tôi, *tu*, mày, *ille*, nó, *nos*, chúng tôi, *vos*, chúng bay, *illi*, chúng nó, hæc dici possunt strictè loquendo, sed urbanitas rarò illas permittit, ut mox videbimus. In primâ personâ, rex utitur voce trãm; qui sunt superiores, *voce* tao, ta, min; inferiores verò plerumque utuntur voce tôi, *servus*. In secundâ personâ, *vox* anh, frater, si sit æqualitas; ông, *dominus*, vel người, aut người, vel ngài, *persona*. Si sit superioritas meliùs usurpantur et honorificentiores sunt; ægrè enim etiam inferiores audiunt vocem, mày, *tu*; sunt etiam alii modi quos usus docebit. In tertiâ personâ rarò dicitur nó, *ille*, nisi per contemptum, vel loquens sit multò superior, meliùs dicitur ông ấy, *dominus ille*, người ấy, *persona illa*, vel anh ấy, *frater ille*. Sed exercitatus usu dicendi hæc et alia facilè tenebit. Si enim vellem omnia fusè referre, prolixior evaderem.

Pronomen possessivum exprimitur per vocem mình, v. g. *res sua*, vel *res tua*, của mình; utuntur etiam pronomibus personalibus; v. g. *res mea*, của tôi; *res tua*, của mày; *res nostra*, của chúng tôi; *res vestra*, của chúng bay. Sed meliùs est servare modum suprâ expositum, præsertim quandò æquales loquuntur inter se, et à fortiori quandò inferior Superiorem alloquitur; dic igitur, của anh, *res fratris*; của chú, *res patru*; của cậu, *res avunculi*; của ông, *res domini*, &c.

Pronomen demonstrativum, hic, hæc, hoc, exprimitur per vocem này; *res hæc*, của này; idem est pro iste, ista, istud, alia videri possunt in Dictionario.

Pronomen relativum qui, quæ, quod, per vocem là kẻ, kẻ, là sự, vel per vocem communem thuộc về, *pertinere*, exprimitur, v. g. *frater est qui dixit*, anh là kẻ đã nói; *liber qui est avunculi mei*, sách thuộc về cậu tôi. Si verò relativum designat superiorem, v. g. Deum vel Regem, tunc non dicitur kẻ, sed ipsius loco oportet uti voce đáng vel đứng, *Deus qui creavit cælum et terram*, Chúa là đáng đứng nên trời đất.

Pronomina verò indefinita magno sunt numero; *quis?* ai? *quid?* di gì? *quicumque*, ai ai mặc lòng, vel ai nấy. *Quidam*, có kẻ; *quisque*, mỗi kẻ, *aliquis*, có kẻ, một đôi kẻ, &c. ista pronomina sunt etiam aliquandò interrogativa? In fine verò phrasis sæpè utuntur voce chẵng? Ad designandam interrogationem, v. g. *vales ne?* có sức khỏe chẵng? *fecisti ne?* đã làm rồi chẵng? *feci*, đã. Ista vox đã, *jam*, exprimit interrogationem cui datur responsum. Undè aliquandò in responsione reperiuntur voces quæ interrogationem designant.

De Verbo.

Nulla est absolutè loquendo conjugatio verborum apud Anamitas; attamen opere quarumdam particularum habent tria præcipua tempora, sic vox Mến significat *amare*, et tôi mến, *ego amo*. Adjiciendo vocem Đã, *jàm*, tunc habebis præteritum tempus; v. g. tôi đã mến, *ego amavi*. Particula Sẽ, futurum designat, v. g. tôi sẽ mến, *ego amabo*. Particula Hãy ante verbum, et quandòque Đi post verbum indicat imperativum; v. g. hãy làm, *fac*; lấy đi, *accipe*. Quandoquè imperativus modus per modum loquendi intelligitur; v. g. đi, *vade*; lại đây, *veni hùc*. Possunt tamen formari alia tempora ope particularum, v. g. imperfectum tempus formatur

đương khi, vel khi ấy, *cùm* vel *tunc*, aut khi, *quandò*, v. g. khi cha đến đây, thì tôi hãy còn theo đường tội; *quandò pater venit húc, tunc ego adhuc sequebar viam peccati*. Notandum est vocem hãy còn, *adhuc*, necessariam esse, ut ipsius oppositio cum voce khi, &c. quæ significat tempus præteritum indicet imperfectum tempus, quasi si diceretur, *sequebar viam peccati quandò pater venit húc*; pro præterito jam dixi. Formatur verò tempus plusquam perfectum isto modo; v. g. *amaveram*, khi trước tôi đã mến, id est, *ante amavi*; vel ut in isto exemplo, khi cha mẹ tôi chết thì tôi đã bỏ đường tội, *quandò pater et mater mei fuerunt mortui, tunc ego reliqueram viam peccati*. De futuro et imperativo jam notavi suprà; ad formandum subiectivum tempus utuntur Verbo chớ chi, *utinam*, vel nếu, *si*; v. g. *amem*, chớ chi tôi mến; pro tempore imperfecto dicitur, chớ chi khi ấy tôi mến, *utinam amarem tunc temporis*. Tempus præteritum sic indicatur, chớ chi tôi đã mến, *amaverim*. In tempore plusquam perfecto licet dicere, chớ chi khi ấy tôi đã mến, *amavissem*; tempus futurum subiectivi formatur per istas voces, khi sẽ đã; v. g. *amavero*, khi tôi sẽ đã mến. Infinitivum tempus indicatur per ipsam vocem, v. g. mến, *amare*. Sed meliùs intelligitur, quandò duo sunt verba, tunc secundum seu posterius designatur per prius; v. g. *oportet, debet, debemus amare*, &c. phải mến. Perfectum et plusquam perfectum infinitivi temporis designatur modo generali sicut in linguâ latinâ; v. g. *amavisse*, đã mến. Pro tempore futuro, *amaturum, amaturam, amaturum esse* vel *fuisse*, dicere fas est, sẽ yêu mến, vel sẽ phải mến, đã phải mến; v. g. *dico matrem amaturam esse*, tôi nói mẹ sẽ mến. *Puto præceptores monituros fuisse*, tôi tưởng các thầy dạy đã phải bảo đều ấy. In gerundio *amandi*, dicitur đáng mến; *amando*, cách mến; *amandum*, vì mến, mà mến. In supino dicitur etiam mà mến, *amatum*. Participium præsens v. g. *amans* vertitur sicut vox substantiva amator, kẻ mến. In participio futuro; v. g. *amaturus, a, um*; dicitur kẻ sẽ mến; hæc intelligantur de verbo activo quod vocare licet hành ngôn. Ad formandum verò verbum passivum quod nominari potest thọ ngôn, utuntur plerumquè vocibus chịu, *pati*; đặng, *posse*; vel bị, *subire*; v. g. *amor*, tôi chịu mến, tôi bị mến, vel tôi đặng mến, alia tempora conjugantur sicut in verbo activo servando semper unam de vocibus suprà dictis chịu, đặng, vel bị. Notandum est verò modum istum esse Europæum magis quàm Anamiticum; ideo meliùs est quantum fieri potest, vertere significationem passivam in activam; v. g. *amor à Deo*, Đức Chúa trời mến tôi, *Deus amat me*; modus iste magis arridet ingenio istius linguæ quam dicere, tôi chịu Đức Chúa trời mến. In tempore infinitivo, *amari*, dicitur chịu mến.

In præterito perfecto et plusquam perfecto *amatum, amatam, amatum esse* vel *fuisse*, dicitur đã chịu mến. In tempore futuro *amatum iri, vel amandum, amandum esse* vel *fuisse*, dicitur, sẽ phải chịu mến. In participio præterito *amatus, amata, amatum*, dicitur, đã chịu mến. In participio futuro *amandus, amanda, amandum*, dicitur, kẻ sẽ chịu mến, vel sẽ phải chịu mến. In supino *amatu*, dicitur cho đặng chịu mến, vel mà mến. Qui plura voluerit, adeat Dictionarium Latino-Anamiticum Paginâ XIV^a et sequentibus.

De Participio.

Quæ pertinent ad participia jam fuerunt dicta loquendo de Verbo sive activo sive passivo; unum superest de participio absoluto, sic igitur plerumquè licet dicere; v. g. me vel illo loquente, tôi hay là người những mảng nói; cœnâ factâ, khi ăn cơm tối đoạn.

De Adverbio.

Abundat adverbis ista lingua, sive ad significandam quantitatem, ut *multum*, nhiều; *parum*, ít; sive ad significandum locum, tempus et alia ut videre est in decursu Dictionarii Latino-Anamitici.

De Præpositione.

Præpositiones istius linguæ respondent sub multo respectu præpositionibus linguæ latinæ; v. g. *à, ab, abs*; *bõi, tại, vì*; *supra, trên*; *infra, dưới* &c.

De Coniunctione

Anamitæ habent voces quæ coniungunt verbum cum Verbo, phrasim cum phrasi; v. g. *et*, exprimitur per

vocem và, mà; *etiam*, cũng; *sed*, song, mà; *nihilominus*, nhưng mà; *nisi*, ví bằng chẳng, nếu chẳng, &c. absque etiam ullâ conjunctione multa simul eleganter conglobant.

De Interjectione.

Ad varios animi motus patefaciendos, utuntur Anamitæ variis interjectionibus; v. g. *ó Deus meus!* a Chúa tôi! *ó me miserum!* a khốn tôi! *heu!* hỡi! *heu fili mi!* hỡi con! *o frater!* ó anh! &c. Monere juvat lectorem linguæque Anamiticæ philologum, hanc linguam non pati sensum indefinitum et indeterminatum sicut lingua latina, ideò ipsi multas addere solent voces ad definiendam sermonis significationem. Consuetudo pariter increbuit duas vel tres aut quatuor voces sibi affines conjungendi, elegantiae vel stili numerosi causâ; v. g. *lavare faciem*, rửa mặt mũi, id est, *lavare os et nasum*; *domus*, nhà cửa, id est *domus et janua*, vel gia quán, *Domus et hospitium*; *fervere irâ*, nong gan thành nộ, &c. Multa itidem habent nomina propria ad exprimendas diversas res et actiones, v. g. *portare*, si supra caput, đội; si sub axillis, cắp nách; si manibus, bưng; si supra humeros, vác, &c. Si agatur de esu, varia sunt etiam vocabula; v. g. *manducare orizam*, pro personâ communi, ăn cơm; pro superiore et præfectis, thì cơm; pro principibus et magnatibus, xơi cơm; quidquid verò facit rex sive manducet, bibat, egrediatur, ingrediatur, &c. designatur per particulam Ngữ; v. g. *Rex bibit theum*, Vua ngữ trà; *Rex approbat*, ngữ ché; *Rex loquitur*, ngữ phán, et multa alia; undè qui specialibus hujusmodi expressionibus non utitur difficile intelligitur, vel saltem probat quod ipse non benè calleat linguam Cocincinensem. Utrumque Dictionarium revolvendo, usu discendo, et ex omnibus suprâ relatis, unusquisque pro comperto habebit, quod ista lingua sat sit simplex in suo tenore, sonis varietur, abundetque vocibus ad res usuales et communes indicandas, multis verò deficiat verbis, in iis præsertim quæ ad alta et spiritualia, vel interiores et reconditas scientias spectant. Nunc verò à minoribus ad majora procedamus, et linguæ Anamiticæ philologo offeramus commentationem quarumdam particularum, ad hujus linguæ emendatam locutionem utilissimarum, quæ etiam ad Grammaticam Spectant.

TRACTATUS DE VARIIS PARTICULIS ET PRONOMINIBUS AD ELEGANTEM LINGUÆ ANAMITICÆ ELOCUTIONEM UTILISSIMIS.

A, interdum interjectio est exclamantis aut vocantis, ô; *ó frater!* a anh! interdum suspirantis, *ah! ah!*

Ai! ai ôi! interjectio est dolentis, *heu! heu!*

Ai a! interjectio est gementis; *hei!*

Ă, hæc in vulgari sermone tantum usitata et in fine orationis posita, particula est sive seriò sive ironicè approbantis ut, *khéo ă! quàm peritè!* hay ă! *quàm benè?*

Ấy, interdum pronomen est, *ille, illa, illud*; v. g. người ấy, *ille homo*; ấy vậy, *illis rebus sic se habentibus*; bởi ấy, *propter illa, seu propterea*; khi ấy, *illo tempore, tunc temporis*. Interdum significat *ecce*, id que de re aliàs jam dictâ, quæ nunc revocatur in memoriam; v. g. ấy như tôi đã nói, *ecce sicut jam dixeram*; differt à Nây, quæ dicitur de re præsentis, et à Kià quæ de re eminens apparenti.

Ắt, determinatum, ratum, necesse; v. g. ắt là, *ratum est vel necesse est*, ắt thật, *ratum et certum*.

Bấy, hæc particula in fine orationis affirmativè posita significat *quàm admirationis, seu quàm*; ponitur cum adverbio positivo, aut superlativo, sive mediatè sive immediatè; v. g. bền lâu bấy! *quàm diu durat!* nhất bấy! *quàm severum, vel exactum!* nhiều người khéo tay bấy! *quàm multi homines manibus industriosi!* lắm bấy, *quàm plurimum quàm maximè*. Bấy nhiều et Mà thôi, sive conjunctim sive separatim positæ, prior significat *tantum, vel tanti, æ, a, vel tot*; posterior verò et *non amplius*; v. g. bấy nhiều người còn sống mà thôi, *tanti homines vel tot homines supersunt et non amplius*.

Interdum pro *tunc vel tantus, a, um*, est limitata cum his solùm adjunctis; v. g. bấy giờ, *tunc temporis*; bấy chầy, *tanta diuturnitas, vel diuturnitate seu tandiù, vel tanto tempore*. De præterito hæc dicitur, bấy lâu; bấy thuở; bấy dài, *tanta longitudo rerum*; bấy sâu, *tanta profunditas*. Ne confundas igitur bấy giờ, *tunc*, cum bấy giờ, *nunc*; nec, bấy nhiều, *tantum*, de re præteritâ, cum bấy nhiều, *tantum* de re præsentis.

Bao, hæc significat, *quid, nùm, quantum, quo nempè modo, tempore, aut nam, vel quàm compositæ*; tùm interrogativè vel relativè, quàm indefinitè ponitur, limitatur cum hisce adjunctis; v. g. *quần bao, sá bao, nài bao, màng bao, quid curandum?* bao nã, *quomodò?* hæc expressio ferè semper in fine phrasis collocatur. Bao nỡ, *nùm patiar?* bao thuở, *quo tempore?* vel *quandonam?* de remoto tempore dicitur. Bao xa, *quantum longitudinis*, (viarum, itineris.) Bao dài, *quantum longitudinis*, (pro aliis rebus.) Bao giờ, *quandonam?* vel *quandò?* bao lâu, *quandiu*; bao lắm, *quanti pretii*, vel *quantum copie numero non distinctæ*. Bao nhiều, *quantum numero distinctum*, vel *distingui facilis*. Vox bao nhiều et bấy nhiều, sibi mutuò respondent: v. g. *quantum emisti, tantum tibi reddam*; người đã mua bao nhiều, thì tôi sẽ trả lại bấy nhiều. Hæ duæ voces quandoque promiscuè collocantur sed immeritò.

Bằng, aliquandò sumitur pro *si*, ut như bằng; *perindè si*, dường bằng, nhược bằng, ví bằng, *supposito si, supposito quod!* Aliquandò pro æqualiter seu æquè; cũng bằng, *æquè ac*. Quandoque pro *ex* vel *per*, præsertim quandò ponitur cum nominibus materiæ vel instrumenti, v. g. tượng đúc bằng đồng, *statua ex ære fusa*. Interdùm pro *quoad*; ut bằng bây giờ, *quoad nunc*; bằng tính Đức Chúa trời thì chẳng hay chịu chết; *quoad naturam divinam mortem subire non potest*.

Bèn, nonnunquam sumitur pro *sed*; v. g. bèn chừa chúng tôi, *sed libera nos*. Nonnunquam pro *statim*, vel *deindè*, v. g. nói đều ấy đoạn bèn qua đời; *his dictis, statim vel deindè excedit è vitâ*.

Bởi, quandoque sumitur pro *propter*; v. g. bởi vì, vel vì bởi, *propter causam*, seu *quia*. Sæpè vì subauditur; v. g. bởi tôi vô ý; *quia ego non attendi*. Aliquando pro *ex*; v. g. bởi đâu, *ex quo loco*, vel *undè*; bởi đó, *ex illo loco*, seu *indè*; bởi đây, *ex isto loco*, seu *ex hinc*.

Cái, pronomen est genericum quarumdam rerum manufactarum, quæ proprium pronomen non habent; v. g. cái nhà, *domus*; cái này, *ista res*. In vulgari sermone significat etiam, *è contrà* vel *verò*, autem discretivum. Sed nomina quæ proprium habent pronomen, illud postulant ante se, non vero cái, v. g. cuốn sách, *liber*; chiếc chiếu, *storea*; chiếc tàu, *navis*.

Interdùm significat *vicem*, vel *vice*, aut *quod*, idque in vulgari sermone tantùm; v. g. tắm một cái, *unâ vice* seu *semel corpus lavare*; một cái, *unus ictus*, vel *percutere unâ vice*; cái ta sau sống lại, ai mà chẳng tin? *quis autem non credit quòd nos resurgemus?* Sæpè invenitur posita ante nomina rerum non manufactarum, quasi relativum cum suo substantivo, præsertim quandò fit sermo cum aliquâ indignatione, contemptu, aut modo turgido: v. g. cái người, *homo*; cái lời, *verbum*; cái thân tôi, *conditio mea*. Attamen hoc pronomen sicut alia pronomina, omitti nunquam potest si præponantur nomina numeralia, một, hai, ba, bốn, &c. Vide Một.

Càng, *èò*, subauditur hơn, idest *plus* aut *magis*, v. g. đặng làm vậy thì càng báu, *si posset ità esse, èò magis pretiosum* seu *èò melius*; nonnunquam hơn exprimitur, v. g. càng báu hơn.

Càng, bis posita antè unum quodque verbum aut adjectivum prior *quò*, posterior autem *èò* æquivalet: v. g. bệnh càng uống thuốc thì càng nặng, *morbus quò plus bibitur medicina, èò magis gravescit*. Càng phạm tội thì càng xa nước thiên đàng; *quo plus quis peccat èò magis distat à regno cælorum*; hơn bis sic subaudita non in primo, sed in secundo membro potest exprimi, licet minùs benè; ut càng xa nước thiên đàng hơn.

Cha, cha, cha, interjectio est indignantis, aut admirantis, *ah! aha! heu! papæ!* sed propter ejusmodi affectum quandoque pronunciat, cha chã.

Chẳng, hæc in fine phrasis posita sumitur pro *ne, non, an*, seu *si* interrogativa, negativa, aut indefinita; v. g. anh có biết nó chẳng? *tu frater cognoscis ne illum?* vel *an cognocis?* hoặc là Đức Chúa trời có thương đến ta chẳng? *an si fortè Deus erga nos misericordiam habeat?* phải giữ kẻ mất đi chẳng? *oportet servare ut non pereat*. Chẳng, *non, minimè*; v. g. chẳng vậy, vel nếu chẳng vậy; *si non sic* seu *alioquin*; chẳng qua là, *non aliter quam*, seu *non nisi*; chẳng phải? *non ne?* significat etiam *non necesse, non ità, non quòd, non essentialiter, non ipsissimus*.

Chi, hæc post verba aut nomina posita, idem est ac *qui, quæ quod, vel aliquis, &c.* sumitur cùm interrogativè, indefinitè, cùm relativè, idque ad res, rarò ad personas nisi per contemptum; v. g. lo chi, *quid ti-*

mendum? hề chi, *quid pertinet?* có chi, *quæ causa?* quá causá? thế chi, *quomodò?* qui modus? việc chi, *quid operis, quod opus?*

Quandò posita est ante verbum, tunc significat *num* vel *quomodò*, vel *non*; ut, chi đặng, *quomodò possum, es, est, &c.* Chi dám, *num audeo, es, est, &c.* vel *quomodò audeo.* Chi sờn, *non despondere animum.* Cum chẳng vel aliquid negativi in initio, chi verò in fine alicujus membri ponitur, verbo aliquo interjecto, ambæ æquivalent voci *nihil*, vel prior *non minimè*, posterior *quidquam* significat; v. g. chẳng quẩn chi, *nihil curare.* Chẳng hề chi, *nihil refert.* Không sợ chi, *non timere quidquam*; phải chi, *quòd si.* Hèn chi, *nimirum*, seu *non mirum cur*; cam hèn chi (*idem*) seu *quòd circa.* Huống chi, *quantò magis*, vel *quantò minùs*; phương chi, (*idem.*) Chớ chi, *utinam.* Gì, *idem est ac Chi*, una pro aliâ poni potest, chi tamen est urbanior, et paulò elatior, gì verò subhumilis. V. Nào.

Chí, *usque*; chí nhẫ, *usque ad.*

Chín, hæc particula est parùm nota litteratis, aliquandò sumitur pro *solummodò*, aliquandò pro *sed*; chín thật, *reverà, certè.*

Chiếc, cum hæc significet *impar*, factum est ut accipiatur pro pronomine proprio quibusdam rebus seorsim sumptis; v. g. chiếc đũa, *bacillus ad manducandam orizam.* Chiếc ghe, *cymba*; chiếc nệm, *stratum.*

Cho, modo sumitur loco *pro*, v. g. cầu cho chúng tôi, *ora pro nobis.* Modò signum est dativi significantis commodum aut incommodum; v. g. Đức Chúa trời xuống cho thiên hạ nhiều ơn, *Deus demittit, seu infundit mundo multas gratias.* Persona cui obvenit commodum aut incommodum sæpè non exprimitur; v. g. Đức Chúa trời xuống cho nhiều ơn, *Deus multas infundit gratias illis quorum fuit supra mentio*; quandòque inter activum verbum et ejus casum personalem Accusativo correspondentem, ponitur hæc particula, v. g. chôn cho kẻ chết, quasi dicatur, *sepelire idque in commoditatem mortuorum*; phán xét cho kẻ sống cùng kẻ chết, *judicare idque in commoditatem aut incommoditatem vivorum et mortuorum.* Modò pro *ut* finali aut adjunctiva ponitur; v. g. hầu cho thấy mặt, *ut postea videam as, at, faciem*; cho đến đỏi, *usquè adeò ut.* Cho nên, *fit ut.* Cho nên, corruptè intelligunt pro *ideò*; cho nên nỏi, *causa (est cur) fit ut.* Cho hay, (quod accidit) *ut sciamus, atis &c.* Cho kéo; *ut non.* Cho đặng, vel đặng cho, cho đực, vel đực cho; *ut possim, is, &c.* cho đặng, aut cho đực, sæpiùs significat, *ut absolutè possim, is, &c.* præsertim cum verbum desiderii priùs exprimatur, aut subaudiatur; v. g. muốn giết nó cho đặng, *vult ut possit absolutè illum occidere.* Nó nguyên làm đều ấy cho đực, *ille in voto habet ut possit absolutè rem illam perpetrare.* Modò pro *esto* concedentis; v. g. nói làm vậy cũng cho đi, *esto quod etiam sic dicas.* Chó hìc posita potest resolvi per verbum *concedo.* Modò pro *usquè*, nempè, *usque finem aut terminum aliquem, aut usque unum omnes*; v. g. giết cho hết, *occidere usquè omnes, seu occidere omnes usque ad unum*; làm cho cùng việc, *facere usque ad finem operis.* Subauditur particula đến id est *ad*, quæ sæpiùs exprimitur; v. g. giết cho đến hết; khảo cho đến tội, *torquere usque ad meritum culpæ.*

Hæc anteposita adjectivo illud vertit in adverbium, quandò vel præcedit verbum mandandi, præcipiendi; v. g. lệnh dạy đánh cho mạnh, *Rex præcipit pugnare vel percutere fortiter*; vel verbum æquivalenter in modo imperativo positum; v. g. hãy đi cho mau, *vade festinanter*; vel verbum necessitatem importans; v. g. phải ở cho khiêm nhượng, *oportet se gerere humiliter*; vel verbum aut particula conditionata, v. g. bằng chẳng trở lại cho kíp, *si non convertitur celeriter*; ai xưng tội chịu lẽ cho nên thì đặng phép đại xá, *qui confessus communicat dignè consequitur indulgentiam plenariam*; vel verbum desiderii, v. g. tôi muốn thức dậy cho sớm, *volo è somno surgere maturè*; vel verbum petitionis, v. g. xin chúa phù hộ cho cha đi đàng sá cho bình yên, *rogo Deum protegere patrem ut faciat iter pacificè*; vel verbum aut aliqua dictio prohibitiva; v. g. ma quỷ ngăn trở kéo ta ăn năn tội cho nên, *diabolus impedit nos ne ritè conteramur de peccatis nostris*; vel particula mà aut cho significans finem aut adjunctum; v. g. sắm lễ vật mà cưới cho rồi, *comparare munera ut absolutè seu completè celebret nuptias*; xin Đức mẹ giúp tôi cho xưng tội cho nên, *rogo te sancta mater adjuvare me ut confitear peccata mea legitimè*; vel particula negativa; v. g. chẳng nói cho rõ, *ille non loquitur clarè*; vel particula interrogativa subsequitur; có học hành cho siêng năng chẳng? *studet ne diligenter?* Aut aliquid

aliud præcedit aut subsequitur, cujus rationem inquirendam studiosis relinquimus. Sed nunquam vertit illud in adverbium quandò est sermo indefinitus. Hinc non dicitur indefinitè sic: chim bay cho mau, pro *avis volat celeriter*. Ex locorum circumstantiis aliquandò cho đến đỗi, significat *usque ad extremum, ad ultimum*. Cho hay, *peritè, aptè, pulchrè*. Cho nên, *autem benè, ritè vel legitimè*; (ut suprà.)

Verbum muốn, significans *velle, desiderare*; đáng, *dignum esse, mereri*; định, *statuere*; liệu vel toan, *deliberare, moliri*; làm, *facere*, et quædam alia his similia, nisi aliud verbum immediatè subsequatur, semper postulant post se hanc particulam cho, et nominativum præsertim personalem ei proximè apponi; v. g. muốn cho người ấy, *velle ut ille homo*. Nam nisi particula cho, hinc exprimatur, vel esset magnus solæcismus vel significaret affectum malum haberi ergà illum; làm cho con cháu mắc tội, *fecerunt ut posteri inciderent in peccatum*. Cha định cho anh, *pater statuit ut tu frater*. Đáng cho Chúa thưởng, *dignus vel meretur ut Deus remuneret*.

Dixi nisi, nam optimè dicitur: muốn khi nguy, *velle excitare rebellionem*. Toan làm, *deliberat facere*; định phải, *statuit oportere*.

Chớ, interdum significat *at*; v. g. tôi nói làm vậy, chớ anh nói làm sao? *Ego sic sentio, at tu frater quomodò sentis?* Interdum æquivalet particulæ *num*, vel compositæ; v. g. chớ ai chẳng thông lẽ ấy? *Num quis non penetrat seu perspectam rationem illam habet?* vel separatae; v. g. chớ tôi chẳng thấy? *Num ego non video?* Chớ et Sao conjunctim positæ prior significat *at*, posterior vero *cur*; v. g. chớ sao anh để vợ đi? *At cur tu frater repudias uxorem tuam?* Separatim positæ, prior etiam æquivalet *num*, posterior autem *quid* compositis; v. g. chớ anh chẳng biết sao? *Numquid ignoras frater?* Alterutra sæpè subauditur: v. g. chớ anh chẳng biết? vel anh chẳng biết sao?

Chớ et làm sao immediatè positæ significant quoque *at cur*; v. g. chớ làm sao mà ăn ở làm vậy? *At cur fit ut gerat se isto modo?* Sed mediatè positæ, prior æquivalet *at*, posterior æquivalet voci *quid* aut *quomodò*; v. g. chớ bây giờ con tính làm sao? *At nunc fili, quid seu quomodò deliberas?* Cha định thế ấy, chớ anh em nói làm sao? *Pater hoc modo statuit, at vos fratres quomodo dicitis?*

Interdum significat *ne* prohibitivam; v. g. chớ khá, *ne fas sit; ne liceat*. Chớ hề, *ne unquam*.

Mà chớ, in initio membri phrasis alicujus posita significat *et ne*; v. g. phải ở khiêm nhượng mà chớ ở hỗn hào, *oportet te gerere humilem, et ne petulantem*. Sed in fine alicujus versus vel phrasis posita denotat *utique* vel *non aliter*; v. g. ai giữ mình thế ấy, thì đẹp lòng chúa mà chớ, *qui se eo modo servat, placebit Deo utique*; vel indicat alios loquendi modos; v. g. gặp chẳng hay chớ, *si assequitur benè est, si non, nihil indè ipsi*. Nói cho phải chớ, mà; *verè quidem ità dici potest, sed. ...*

Chốc vel Chúc, hæc particulæ post aliquod verbum positæ æquivalent particulæ *met* compositæ, v. g. tôi chúc, *egomet*. Chúc, in fine alicujus membri posita est particula rescientis vel affirmantis ex re derepentè intellectâ; v. g. chúc ấy, *in illo instanti; statim*, thoát chúc.

Chứng, hæc particula anteposita nominibus temporum, aut quarumdam rerum significat *in*; v. g. chứng ngày, *in die*; chứng tay Đức Chúa trời, *in manibus Dei*; chứng thuở, *in tempore*; hæc insuper à litteratis sumitur loco, à, *ab, abs, pro, ad, &c.*

Có, hæc anteposita verbis immediatè, aut significat *esse*, et verbum subsequens æquivalenter positum in participio; v. g. có biết, *sum, es, est, &c. cognoscens*; aut significat *habere*, et verbum postpositum æquivalens Nomini verbali derivato; v. g. có hay, *habere notitiam*; aut quod verius, est particula affirmativa opposita negativis, không, chẳng, inferens simpliciter affirmationem verbo, hinc quandò facta est quæstio; v. g. nó có biết chẳng? *ille cognoscit ne?* si non cognoscit, negativè respondetur không, chẳng. Si secùs, respondetur affirmativè có, pro có biết; in hoc sensu non solùm ante verbum, sed etiam ante nomen vel adverbium ponitur; v. g. có kẻ, *quidam, quædam*; có đâu, *quí, ubi, undè*.

Con, modò est pronomen generale vel speciale personarum in communi vel in particulari sumptarum. Generale convenit vel hominibus in communi respectu brutorum; v. g. con người ta, *homo*; vel parvulis respectu omnium aliorum hominum; v. g. con thơ, *infans*; con ranh, *abortivus*; vel grandioribus aut grandius-

culis, (supple semper utriusque sexûs et in communi) respectu majorum aut aliorum altioris conditionis; v. g. con nít, *puelli, puellæ*; Con trẽ, *idem*; con trai, *juvenculus, vel filius*; con gái, *juvencula vel filia*; con đòi, *ministra, ancilla*; con hát, *cantatrix*; per translationem significat quoque cantores et histriones; con buôn, *mercatrix, et etiam mercator*; con tôi, con mọi, *serva*; con dâu, *nurus*; speciale convenit femineis infantibus, puellis aut juvenculis in particulari respectu æqualium aut superiorum suorum; v. g. con nguyệt, *filia istius quæ vocatur nguyệt*; con mẹ nguyệt, *juvencula cujus mater dicitur Nguyệt*; dici etiam potest, *juvencula quæ vocatur nguyệt*. Hoc in loco additur nomen mẹ, idest mater, eò quòd aut incipit aut esse potest mater alicujus.

Modò est pronomen generale vel speciale omnium animalium, quæ habent animam sensitivam, respectu aliarum creaturarum; v. g. *quadrupes, con thú*; *bestia, con vậ*; *vermis, con sâu, &c.*

Modò est pronomen generale vel speciale quarumdam herbarum recenter crescentium; v. g. con thuốc, *tabacum recenter crescens*; con cải, *sinapes parvæ ad transplantandum aptæ*; con cải rô, *ramusculus brassicæ*.

Modò est generale pronomen quarumdam rerum vel quasi animatarum, vel figuram alicujus piscis aut insecti referentium; v. g. con mắt, *oculus*; con người, *pupilla*; con dấu, *sigillum*; con vác, *arma, qualia sunt gladius, hasta, lancea, et alia his similia*; con sẻ, *clavus ligneus columnam inter et cantherium insertus*; con cờ, *latrunculus*; con tiện, *cancellus*; con quay, *colus*.

Của, cum hæc indicet rem genericè sumptam, post nomen rei extrinsecæ et possessæ poni debet ad discernendam illam à naturali; v. g. da của tôi, *pelles animalium quæ pertinent ad me*; alioquin sine illâ sinificat pellem meam naturalem.

Cùng, hæc particula post quædam verba mediatè vel immediatè posita, æquivalet præpositioni *per* vel cum quibusdam verbis compositæ, et significanti *per omne, per totum*; v. g. đi cùng xứ, *perambulare totam regionem*; làm chẳng cùng việc, *non peragere seu perficere totum opus*; vel separatæ, v. g. kiếm cùng nhà, *quærere per totam domum*, subauditur cả và, idest *totum, omne*, quæ etiam optimè exprimi possunt; v. g. kiếm cùng cả và nhà, đi cùng cả và xứ. V. khắp.

Cùng, separata aliquandò significat *finem, ad finem, seu terminum*, sivè locorum sivè rerum. v. g. cùng đàng, *finis viarum*. Đi cùng đàng, *ire ad finem viarum*, subauditur particula đến, id est *ad* quæ nonnunquam exprimitur; v. g. đi đến cùng đàng.

Cùng, alia particula, hæc modò æquipollet particulæ *ad* vel cum quibusdam verbis compositæ; v. g. nói cùng, *alloqui*; vel separatæ, v. g. thuật lại cùng thân thích, *referre seu renarrare ad consanguineos*; học lại cùng bà con, *referre ad suam familiam*. Post verba composita et præsertim motum significantia, hæc posita æquivalet particulæ *ad* repetitæ; v. g. đi đến cùng thầy, *adire ad magistrum*; chạy đến cùng cha mẹ, *accurrere ad parentes*; kêu đến cùng Chúa, *acclamare ad Dominum*; đăm đến cùng quan, *adducere ad magistratus*.

Modò æquivalet *cum* vel compositæ; v. g. ngồi cùng, *consedere*; ở cùng, *cohabitare*; vel separatæ ut, đi cùng bằng hữu, *ire cum amicis*.

Modò sumitur pro *contra*, v. g. đánh cùng kẻ nghịch, *pugnare contra inimicos*. Modò pro *erga*, v. g. có lòng cùng vua, *habere animum erga regem, seu ei fidelis*. Modò pro *apud*; v. g. ở cùng ai? *Apud quem manere?* Đặng ơn cùng chúa, *invenire gratiam apud Deum*. Modò pro *inter*; v. g. nói thắm thĩ cùng nhau, *inter se mussitare*. Cùng nhau, hìc potest resolvi per *secum mutuo*. Modò pro *à, ab, abs*; v. g. xin cùng Chúa, *petere à Deo*.

Sensus hujus particulæ sicut et aliarum multarum variatur secundum locorum mutationem, nam, v. g. cùng tôi, juxta varietatem locorum potest significare vel *mecum, contra me, vel apud me, erga me*.

Hæc sæpè exprimitur sine casu vel suprà jam expresso, vel non expresso; v. g. Chúa Gi giu tha tội cho một người đạo kiếp phải đống đinh cùng, *Domine Jesu qui remisisti peccata uni latroni, qui tecum crucifixus erat*.

Modò pro *quoque, pariter, præsertim* quandò ponitur in fine formulæ supplicationis; v. g. cho tôi cùng, *da mihi quoque, (supple) cùm id nunc aut aliàs aliis jam dederis*. Tha tội cho tôi cùng, *remitte mihi pariter peccata mea, cùm aliis remisisti*.

Modò pro *et* copulativa ; v. g. Đức Chúa bà Maria cùng ông thánh Giu de, *domina sancta Maria et sanctus Joseph*. Modò pro *an, aut, vel* ; gặp cùng chẳng ? *occurristi an non vel non ?* muốn cùng chẳng muốn, thì cũng phải làm, *velis an nolis, oportet te facere*.

Cũng, quandòque accipitur pro *pariter, quoque, etiam, æquè* ; v. g. cũng phải tai hại, *incidit quoque, vel etiam, &c. in calamitatem, damnumve*, quandòque pro *ac* ; v. g. cũng như, *ac si* ; cũng giống vel cũng dường, *perindè ac*. Cũng như thế, vel cũng dường như, *perindè ac si*. Cũng giống như, *idem*. Cũng et một *præcedentibus*, deindè aliquo nomine subsecuto, postremò posito pronomine ấy vel này, tunc cũng æquivalet *idem, eadem, &c.* một pronomini, *unus, a, um* ; ấy vel này pronomini, *is, ea, id*, compositæ cum voce *dem ex idem, eadem, &c.* v. g. cũng một lẽ ấy, *una eadem ratio*. Cũng một người ấy, *unus idem homo* ; ấy et này in hoc à se differunt, quod này dicitur de *præsenti*, ấy verò de re remotâ vel *præteritâ*. Si non fuit mentio rei de quâ agitur, tunc hæ duæ non exprimuntur : v. g. cũng một đạo, *una eadem religio, aut legio ; unius ejusdem religionis vel legionis*. Cũng một nước, *unum idem regnum, unius ejusdem regni*.

Cũng, ante nữa vel vuối verò postpositæ, interjectis quibusdam vocibus, tunc prior æquivalet particulis *et, que, etiam* ; posteriores autem æquivalent particulis *simul vel atque* compositis, et pro *præterea* acceptis : v. g. vốn thật là Chúa, song khi ra đời cũng thật là người nữa, *essentialiter est Deus verus, sed quandò incarnatus est simulque verus homo, atque etiam verus homo, simul et verus homo*. Verba huic particulæ cũng postposita, quandòque fiunt conditionata et æquivalenter posita in subjunctivi imperfecto, illaque æquivalet particulæ *quidem* ; v. g. tôi cũng muốn, *ego quidem vellem* ; cũng chịu, *paterer, eris, &c. sustinerem, es, &c. quidem*.

Dẫu, aliquandò sumitur pro *quamvis, esto, sicut*. Dẫu mà, dẫu cho : v. g. dẫu Chúa để tôi khó khăn hèn hạ, thì tôi cũng làm tôi tá Chúa ; *quamvis tu Deus permittas me esse pauperem et abjectum, ego etiam tibi Domine serviam*. Dẫu cho em làm sự chẳng lành, thì anh cũng chẳng chấp, *esto quod mi frater facias rem non bonam ego etiam nec imputem*. Aliquandò pro *sivè* ; v. g. dẫu muốn dẫu chẳng, *sivè velit sivè nolit* ; aliquandò pro *si* ; v. g. ví dẫu Chúa chẳng giúp, *supposito si non adjuvet Deus* ; aliquandò pro *ad* seu *secundum* ; v. g. dẫu lòng, *ad libitum, voluntatem, arbitrium*. Mặc dẫu, *idem* ; quandò dẫu vel dẫu mà in alicujus membri initio, mặc lòng verò in fine sunt collocatæ ; tunc posterior æquivalet particulæ *etiam*, prior autem particulæ *si* compositæ ; v. g. dẫu mà phải chết mặc lòng, *etiam si oporteat mori*.

Dẫu, *quamvis, dẫu mà, idem*.

Đẽ, quandòque accipitur pro *facile* ; quandòque ironicè pro *difficile, ægrè* ; quandòque pro *num, an*, v. g. đẽ dẫu Chúa chẳng biết ? *nùm Deus non cognoscit ?* hæc pro *num* sumpta, particula est magnæ modestiæ et lenitatis ejus qui loquitur ; chỗ verò est alicujus emphasis aut asperitatis.

Dĩ, *usque ad*, sinica est, semper cum sinicis adjunctis, v. g. dĩ hạ, *usque ad infimum, seu ad unum omnes*.

Do, interdum accipitur pro *causa* ; v. g. do nào, *quâ causâ ?* do hà, *idem*. Interdum pro *quoniam* ; v. g. do năm nay có lệnh vua truyền ; *quoniam hoc anno est regis edictum divulgatum*.

Đối, modò pro *falso* ; ut nói dối, *falsò loqui, vel mentiri*. Modò pro *perfunctoriè* ; ut làm dối, *perfunctoriè agere*.

Dưới, aliquandò pro *subter, infra* ; v. g. dưới trời, *infra cælum* ; aliquandò pro *in* nempè *in inferiori loco* ; v. g. dưới thế, *in mundo*, dưới đời, *idem*, sic dicitur relativè ad cælum, quod in superiori loco positum est, dicitur etiam trên đời, *idem*, relativè ad inferum, qui in inferiori loco situs est. Dicitur quòque trong đời, *idem*, relativè ad utrumque eorum. V. Xuống.

Dường, quandòque pro *tanquam, quasi, similis vel perindè* ; v. g. dường con nít, *tanquam puer, similis puero*. Dường như, *perindè si*. Cũng dường bằng, *perindè ac si*. Quandòque pro *modus, quantitas vel similitudo* ; v. g. dường nào, *qui modus, quo modo, quâ qualitate, seu qualiter*. Dường bao, *idem*. Dường này, *isto modo*. Có dường, *est modus in rebus*. Ví dường, *in similitudinem, in modum*. Sánh dường, *idem*.

Đã vel đã, aliquandò est particula designans tempus *præteritum*, sic æquivalet particulæ *jam* : v. g. đã chết, *jam mortuus*. Đã rồi, *jam absolutus, vel absolutè, jam perfectus, vel perfectè omninò* ; aliquandò sumitur pro *priùs vel primò* : v. g. để cho tôi nói đã, *permittite ut ego loquar priùs*. Khoan đã, *expecta primò*. Aliquandò ex-

primitur rồi, et verbo aliquo proportionato rei de quâ agitur posito, tunc đã vel đã subauditur: v. g. rồi hoánh đi, pro đã rồi, vel đã rồi hoánh đi, *opus jam pridem absolutissimum omninò*. Anh rồi chưa? pro anh đã làm rồi chưa? *Tu frater jam perfecisti opus an nondum?* cùng chẳng đã, vel việc cùng chẳng đã, vel sự cùng chẳng đã, *res ad extrema devenit, quæ sic relinqui, aut aliter fieri nequit*.

Đây, aliquandò pro *hic locus*, seu *hìc* v. g. ở đây, *in hoc loco*, vel *ex hoc loco*, vel *hìc esse*, *hìc manere*. Đến đây, *usque hunc locum*. Cho đến đây, *usque ad hunc locum*; từ đây, *ab hoc loco*; bởi đây, *ex hoc loco*, seu *hìnc*. Non dicitur tamen, bởi đây cho nên, pro *hìnc fit ut*; sed bởi đó cho nên, id est *indè fit ut*; aliquandò pro *hàc* vel *hìc*: v. g. qua đây, *hàc transire*; đến đây, vel meliùs lại đây, *venire hìc*.

Đây, aliquandò pro *illìc*, *illàc*, *illùc*, vel *ille locus*; sed quia hæc vox significat etiam mingere, ipsius loco decentiùs utuntur particulâ đó quæ eadem habet significationem, qui vero hâc utuntur rustici habentur.

Đang, *actu*: v. g. đang khi, *dùm actu*. Đang khi ấy, *interea*, *tunc temporis*.

Đàng, *ad partem*, *à parte*; v. g. đàng đầu, *à parte priori*; đàng đuôi, *à parte posteriori*; đàng trên, *à parte superiori*; đàng dưới, *à parte inferiori*; đàng trong, *à parte interiori*, vel *Cocincina*, quæ respectu Tunkini tanquam interior regio habetur. Vicissim, đàng ngoài, *à parte exteriori*, vel *Tunkinum*, quod respectu Cocincinæ quasi exterior regio creditur; đàng nhà thờ, *ad partem in quâ est templum*. In his ferè omnibus subauditur particula về, id est, *à*, vel *ad* quæ nonnunquam exprimitur; v. g. về đàng nhà thờ.

Đặng, cùm hoc Verbum significet obtinere, consequi, quandò ponitur post quædam Verba vel significat consecutum rei alicujus effectum seu finem, qui per Verba illa præcedentia indicatur, v. g. ma quỷ cám dỗ đặng ta; *dæmon suasit nobis malum idque cum effectu*, seu *fine tentationis consecuto*. Đánh đặng, *pugnare potuisse*, id est, *potuisse referre victoriam*. Xin đặng, *petere*, *fine petitionis consecuto*, seu *impetrare*; vel significat actionem aliquam postea audire, cognoscere, &c. quæ dùm agebatur non videbatur, audiebatur, cognoscebatur, &c. v. g. hay đặng, vel biết đặng, *rescire*. Thấy đặng, *videre quæ non viderat dùm agebantur*. Nghe đặng, *audire quæ non audierat dùm dicerentur*, vel *intelligere quæ non intelligebantur*.

Hoc Verbum significans etiam *posse*, ferè semper post alia Verba vel eorum casus ponitur, v. g. làm đặng, *potest facere*. Sed quandò ponitur ante, vel quia particula cho aut aliqua alia illud præcedit, v. g. cho đặng ở cùng nhau, *ut possint secum mutuò cohabitare*. Sæpè anteponitur particulæ cho, imò et suo Nominativo, v. g. xin mẹ giữ nhà đặng cho tôi đi chợ; *rogo te mater custodire domum, ut ego eam ad forum*. Quandòque habet particulam cho subauditam, v. g. xin mẹ giữ nhà đặng tôi đi chợ, vel quia significat *posse* non obstante aliquo impedimento extrinseco, v. g. hôm nay tôi đặng đi chơi, *hodiè possum ire lusum, idque nullo impedimento extrinseco obstante*.

Đặng et được idem significantia, alterutrum loco alterutrius poni potest.

Đâu, aliquandò pro *ubi*, seu *quo loco*, vel *alicubi*, vel *aliundè*, v. g. ở đâu; *ubi esse*, *ubi manere*, *manere alicubi*, *esse alicubi*, *in quo loco*, *ex quo loco*, seu *undè*; bởi đâu, *ex quo loco*, seu *undè*, v. g. *undè venis?* bởi đâu mà đến? aliquandò bởi subauditur; v. g. hay đâu, *undè quis scit*, aut *conjectere potest*; bởi đó, chẳng phải bởi đâu, *ex illâ re, non verò ex aliundè*. Aliquandò pro *quâ* vel *quò*, v. g. đi đâu, *quò ire*; đi qua đâu, *vel đi ngang qua đâu, quâ transire*. Aliquandò pro *quâ*, *quomodò*, *nùm*, v. g. tôi có chịu đâu, *num patiar*. Đâu dám, *quâ audeam, quomodò audes?* Porrò hæc sumpta pro *ubi*, *quò*, *quâ*, *quâ*, *nùm*, et *undè* in fine membri interrogativi, semper est optimè posita; at in fine phrasiv negativæ sive pro *alicubi*, sive pro cumque alio sensu accepta ut quandòque videre est in quibusdam libris est pessimè sive minùs rectè posita. Nunquam reperitur sic posita in bonis auctoribus, præsertim quandò particula negativa ab illâ đâu longiùs distat.

Có đâu, in principio alicujus membri, chẳng verò in fine posita, mediis quibusdam sermonibus, prior æquivalet *fortè*, posterior æquivalet *an*; có đâu nó gạt tao chẳng, *an fortè ille me decepit?* Sed quandò sine comite chẳng, tunc aliquoties significat *quâ*, *ubi*, *undè*, V. C6.

Đâu đâu, *ubique*; đâu đó, *ubicùmque*.

Đến, interdùm sumitur pro *ad*, nempè ad tempus vel terminum aliquem, v. g. đến ngày tận thế, *ad diem consummationis sæculi*. Cho đến hết đời, *usque ad finem vitæ*; đến năm sau, *ad annum futurum*. Cho đến

chết, *usque ad mortem*; đến khi, *ad tempus quo seu quandò*. Đến sau, *ad futurum tempus, seu postea*. Từ sớm mai đến tối, *à summo manè ad noctem*. Interdum pro *de re, ad rem*, vel (ut ita dicam,) *directè* aut *immediatè ad rem*, v. g. hề chi đến việc ấy? *quid pertinet ad rem illam?* tưởng đến lòng lành Đức Chúa trời, *cogitare directè ad misericordiam Dei*. Suy đến hình khổ kẻ có tội, *attendere animum immediatè ad supplicium peccatorum*. Nói đến, vel nhắc đến, *mentionem facere directè ad*. Interdum pro *ad personam* vel *directè ad personam*, v. g. Đức Chúa bà đoái đến kẻ có tội. *Beata Dei genitrix respicit ad peccatores*. Nhớ đến Chúa, *recordari directè ad Deum*; thương đến tôi, *amare directè ad me*. In omnibus his exemplis sic posita, est quasi nota indicans actionem transire ad res aut personas. Interdum pro *ad locum*, vel separata, v. g. đến đây, *ad locum hunc*, seu *huc usque*; đến đó, *ad illum locum*, seu *usque illuc*, vel composita cum Verbis motum significantibus, et sic non tantum præpositioni *ad*, sed *per* æquivalet, v. g. đem đến vel đem đến, *adducere, perducere, perferre, afferre*; dắt đến, *manu adducere, manu perducere*; kêu đến, *advocare*; kêu đến, significat etiam, *appellare ad tribunal superius, vel clamare ad*, v. g. kêu đến Chúa, *clamare ad Dominum*; đá đến, *attingere*; với đến, *idem*, dicitur de re altè suspensâ. Chạy đến, *pedibus accurrere*; chảy đến, *liquorem accurrere, seu pervenire*. Bay đến, *advolare*; đi đến, *adire, pervenire*. Sæpius Verbum đi subauditur, v. g. đến đây, *huc pervenire*; đến đó, *illuc pervenire*; Chúa đến viếng ta, *Deus venit visitatum nos*. Quædam ex his Verbis compositis sæpè habent post se, vel suos casus particulam cùng significantem *ad* et æquivalentem rei repetitæ, v. g. chạy đến cùng thầy, *accurrere ad Magistrum*; đem con đến cùng tôi, *adducere filium suum ad me*. Hæc particula sicut quædam aliæ exprimitur sæpè sine casu, vel non expresso, vel suprâ expresso.

Đều, *simul, pariter, æqualiter*; v. g. chia chẳng đều, *non æqualiter dividere*. Hai người đều đi cùng nhau, *duo vel ambo homines simul secum vadunt*. Hết thấy thấy đều phải chết, *omnes omninò pariter debent mori*.

Đi, hæc particula verbis aut eorum casibus postposita, vel significat, *nullâ re obstante*; v. g. hủy đi, *labefactare nullâ re obstante*; vel designat rem à meliore ad pejorem statum devenire; v. g. thú đi, *putescere*; mục đi, *putrescere*; chết đi, *mori*; hư đi, *vitiari*, vel rem *ab esse ad non esse*: v. g. biến đi, *disparere*; phai đi, *colorem aut amoris ardorem evanescere*; lặn đi, *immergi*, ut sol aut papulæ cutis; vel actionem fieri sine hæsitatione: v. g. đọc đi, *currenter, seu sine hæsitatione legere, aut recitare*; vel mutationem ex uno ad alium locum, præsertim post verba motum significantia: v. g. trẩy đi, *proficisci*; bước đi, *incedere*; chèo đi, *remigare*; chạy đi, *currere*; trốn đi, *aufugere*; vel æquivalet particulæ *a, ab, abs*, compositæ, ut bỏ đi, *abjicere*; chối đi, *abnegare*; giấu đi, *abscondere*; khuất đi, *abscondi, seu obtegi aliquo objectaculo*; khuất đi, significat quoque *non animadvertere* præ multitudinem negotiorum; chém đi, *abscindere*; đem đi, *aufferre*. Ista đi, in aliquo ex his exemplis, ex locorum circumstantiis potest accipi pro *nullâ re obstante*; vel æquivalet particulæ *omninò, absolutè*; v. g. chịu lì đi, *pati sine resistentiâ omninò, pati absolutè sine reluctatione*.

Đi gì, vel đi chi, *quid rei?* hæ particulæ sic à se differunt, quod đi gì sit vulgaris et sic jungitur cum làm vậy vel làm vậy quæ significat *sic*: đi chi verò urbanior et jungitur vulgò cum mần rứa vel mần ri urbaniori, quæ pariter significat *sic*, (et hoc pro quibusdam provinciis tantum quia in aliis mần rứa mần ri, non habentur urbanæ.) Gì aut chi, đi gì aut đi chi, insuper à se sic adhuc differunt, quod hæ omnes conjungi possunt cum verbis activis aut activè sumptis: et đi gì aut đi chi, cum verbis substantivis æquivalentibus *sum, es; fio, is, &c.* gì verò et chi non possunt sine substantivo aut aliquo pronomine expresso, hinc benè dicitur: làm gì, làm chi: nói đi gì, nói đi chi; sed nunquam dicitur: là chi, là gì; sed là đi chi, là đi gì: là sự chi; là cái chi, là cái gì.

Verum homines fastosi dicunt sed immeritò; tên mi là chi? pro *nomen tuum est quod?* meliùs dicendum; tên con là tên gì? vel tên con là thằng gì? si ad pueros dicitur; si vero ad puellas, tên con là con gì? ad viros, tên ông là ông gì? ad mulieres, tên bà là bà gì? đi et lại, separatim, hoc est unaquæque earum post unum idemque verbum posita, significant iterum iterumque, et sic faciunt illud verbum frequentativum, v. g. nói đi nói lại, *iterum iterumque dicere, seu dictitare*; làm đi làm lại, *iterum, iterumque facere, seu facitare*.

At quandò Coniunctim sunt positæ, tunc vel significant *ire ad, venire ad*, (V. Lại.) vel significant *quidquid sit, quomodocumque sit*, v. g. đi lại cũng chẳng khỏi vạ, *quidquid sit, vel quomodocumque sit non evadit pœnam*; vel *latrunculum inter ludendum malè ordinatum rursus ordinare*.

Đi Đi lại lại, *frequentare aliquem locum, vel ititare*.

Đó, modò pro *illic, illac, illuc* aut *istic*, v. g. ở đó, *esse vel manere illic*, aut *istic*. Qua đó, *transire illac*; đến đó, *venire illuc*. Modo pro *ille locus* vel *illa res*, v. g. bởi đó, *ex illa re*, vel *ex illo loco*, seu *indè*. Bởi đó cho nên, *indè fit ut*; từ đó, *ab illo loco*. Modò pro *ipse, ipsa, ipsum*; v. g. đuôi con voi đó, chớ chẳng phải con voi, *ipsa cauda elephantis est, at non est sic elephans*. Modò, (sed rarò) pro *tu* vel *vos*, sicut đây pro *ego* vel *nos*, idque cum aliquâ dissensione aut indignatione; v. g. đây đó xa nhau, *ego et tu*, vel *nos et vos à nobis distamus*, seu *alienati sumus*.

Đó, pro *illic* sumpta sæpè exprimitur sola, verbo sibi proportionato subaudito; v. g. đó đã, pro để đó đã, *relinque, serva, &c. illic primo*; đâu đó, *ubique vel ubicumque*.

Đoạn, hæc post aliquod verbum vel ejus casum posita, aut significat *postquam*, aut reddit illud in nomen verbale æquivalenter positum in ablativo absoluto: v. g. nói đều ấy đoạn, *postquam protulit verba illa, vel verbis illis prolatis*. At in principio membri secundi posita, sumitur pro *deindè*: v. g. chông chết đoạn nó mới trở về quê quán, *mortuo ejus marito, deindè tandem illa reversa est ad suam patriam*. Aliquandò sumitur pro *articulo* vel *temporis* vel *rei*: v. g. đoạn thấy ở dưới bàn thờ, *in articulo temporis quo sacerdos est infra altare*. Đoạn sách, *articulus vel caput libri*.

Đòi, hæc accipitur pro *singuli*, aut *omnis, omne*, nempè *tempus, locus, dies, vices*: v. g. đòi nơi, *omni loco*, seu *ubique locorum*; đòi phương, *omni plagâ mundi*; đòi khi, *omni tempore*. Đòi ngày, *omnibus diebus*; đòi lần, *singulis vicibus*; đòi phen, *idem*.

Đơm, hæc particula quibusdam verbis aut eorum casibus postposita significat *super, vel ad partem, ad latus, ad superficiem rei alicujus*, vel *in unum* aut *propè* et sic æquivalet *super* aut *ad*, cum quibusdam verbis compositæ: v. g. thêm đơm, *superaddere*; nối đơm, *adjungere*; đặt đơm, *apponere*; để đơm, *idem*; dính đơm, *adhærere*. Sæpè verbo đặt vel để subaudito, illa sola expressa significat *apponere*, v. g. đơm côm, *apponere orizam scutellis*, seu *eâ implere scutellas*; sic subauditum nunquam exprimitur.

Đồng, interdum pro *simul*: v. g. đồng đi cùng nhau, *simul secum vadunt*. Interdum pro *æqualis* vel *æqualiter*: ut phân chẳng đồng phần, *dividere non æqualibus portionibus*. Chia chẳng đồng, *dividere non æqualiter*. Interdum pro *is, ea, id* compositâ, in hoc sensu Sinica est simul et Anamitica. Sinica cum purè sinicis componitur: v. g. đồng bào, *ejusdem uteri*, (fratres uterini.) đồng liêu, *ejusdem contubernii*, (habitatores.) đồng tình, *ejusdem affectus, idem affectus, idem animus, ejusdem animi*, (participes.) Sic posita subauditur particula diệc, æquivalens particulæ *dem* compositæ, quæ sæpè etiam exprimitur: v. g. diệc đồng nhứt thể, *una eadem substantia, qualitas, modus unius ejusdem substantiæ, &c.* Anamitica, cum ipsi Anamitæ eodem modo ac eodem sensu utantur ipsâ: v. g. đồng lòng, *idem animus, ejusdem animi*; đồng tình, (ut suprâ;) đồng đạo, *eadem secta, aut legio, ejusdem sectæ, aut legionis*. Sic positâ, subauditur particula cũng, æquivalens *dem* compositæ quæ sæpè etiam exprimitur: v. g. cũng đồng tình cùng nhau, *sunt ejusdem secum animi*. Cũng đồng một đạo cùng nhau, *sunt unius ejusdem secum religionis vel legionis*.

Đồng, *præsumptuosè, cum temerariâ audaciâ*.

Đứa, pronomen est puerorum, puellarum, mancipiorum et ignobilium.

Đừng, *ne*, prohibitiva particula.

Được, idem est ac *đặng*. V. *Đặng*.

E, *ne* vel potiùs *timere ne*.

È, interjectio est comminantis.

Gì, idem est ac *chi*, Vid. *Chi* et *Nào*.

Há, *nùm, quomodò*: v. g. há dám, *quomodò audeo, nùm audes?* há là, *num quod*; há rằng, *idem*, vel *nùm dici potest quod, vel quomodò potest dici*; há là chẳng, *quomodò non?*

Hà, *qui, quæ, quod*, relativè, interrogativè, et indefinitè sumpta, cùm Sinica sit, tunc semper cum nominibus substantivis sinicis ponitur; v. g. do hà, *quæ causa*; hà sự, *quod negotium*; hà hướng, *quò magis, quò minus*.

Hãi, ante verbum posita, imperativum designat: v. g. hãi ở cho bình yên, *mane, vel manete in pace seu pacificè*; aliquandò sumitur pro *adhuc*; v. g. hãi còn, *adhuc superesse, adhuc pergere, continuare*. Meliùs tamen dicitur, hã y quàm hãi, et hã y còn quàm hãi còn ut quidam scribunt.

Hầu, modò pro *jam jam, propè seu ferè*: v. g. hầu chết, *jam jam moriturus*; hầu trã y, *jam jam profecturus*; hầu hết, *prope finem, ferè finiri*. Modò pro *postea*: v. g. hầu cho thấy mặt Chúa, *ut postea videamus faciem Domini*; tôi hầu biết lấy đi gì, mà trã ơn nghĩa Chúa tôi, *ego nescio quid postea accipiam ad retribuendam gratiam Dei mei*. In hoc loco pariter et in aliis locis dubitativè posita potest dici esse particula suspensionis.

Hay, hæc varios sensus et significationes habet secundum sensum aut proprietatem verbi præcedentis aut Nominis, sicut nomen *Bonus* latinum, v. g. viết hay, *pulchrè scribere*; chạy hay, *celeriter currere*; bắn hay, *peritè explodere, peritè sagittare*; vẽ hay, *eleganter pingere*; giảng hay, *benè prædicare, sermonem doctum vel vehementem habere*; thầy hay, *medicus peritus, vel magister doctus*; thuốc hay, *medicina efficax*. Si ante verbum aut nomen ponatur, tunc significat *scire, callere*, et verbum sequens æquivalet nomini verbali derivato, v. g. hay vẽ, *callere picturam, seu artem pingendi*; hay chữ, *callere litteras, seu litteratus*; hay thuốc, *callere medicinam, seu medendi artem*. Modò pro *cui proprium esse, inclinatum, facilem, proclivem, aptum, deditum, solitum, promptum ad aliquid*, idque tàm in bonam quàm in malam partem accipitur, v. g. Đức Chúa trời hay thương xót kẻ có tội, *Deus cui proprium est misereri peccatoris*; hay chơi ác cờ bạc, *assuetus et deditus lusui et aleæ*; hay kính mến Đức Chúa trời, *deditus est amori divino*. Quoniam istas significationes habet anteposita quibusdam verbis, quandòque ipsa et verba quibuscum ponitur, æquivalent quibusdam verbificationibus latinis terminatis in *ax, alis, elis, ilis*, aut in *undus, &c.* v. g. hay nói, *loquax*; hay nói dối, *mendax*; hay ăn, *edax*; hay uống, *bibax*; hay giận, *iracundus*; hay khoe, *jactabundus*; hay phá phách, *populabundus*; hay khóc, *flebilis*; hay chết, *mortalis*; modò pro sæpè vel frequenter, v. g. nó hay đến đây, *ille frequenter huc venit, vel assuetus huc venire*.

Si immediatè ponitur post particulam chẳng, không, aut aliam negativam, tunc hæ æquivalent in vel im compositæ, illa vero æquivalet syllabis, *alis, elis, ilis, &c.* quæ reperiuntur in quibusdam vocibus latinis, v. g. chẳng hay mất, *inamissibilis*; chẳng hay chịu chết, *mortis impatibilis*; chẳng hay chết, *immortalis*. Interdùm ejusmodi nominibus compositis, postremò additur dạng, ejusdem significationis ac hay, v. g. chẳng hay mất dạng, không hay chết dạng, &c. et quoniam dạng, sic addita superflua est, absolutè tolli posset, sed nihilominus benè et nervosè dicitur, không hay chết dạng, &c. quasi impossibilitatem rei indicans.

Hay vel hay là, *an* aut *vel*, sic sumpta sæpè subintelligitur, v. g. có không? *est vel non? est an non?* rồi chưa? *perfecisti an nondum?* sed benè etiam dici potest, có hay là không? rồi chưa hay là chẳng?

Hãy, *adhuc*, nota imperativi. V. hãi.

Hắn, *certum esse*; hẳn thật, *certissimum*.

Hằng, modò pro *semper*, v. g. tôi hằng sợ hãi, *semper timeo et expavesco*. Post hanc sæpè mediatè sequitur particula liên, quæ significat *sine intermissione*, v. g. Chúa hằng gìn giữ ta liên, *Deus semper conservat nos sine intermissione*.

Notandum, quod in hác loquendi formulâ, sicut in plerisque aliis ejusmodi reperitur superfluum, cui tunc nos attemperare debemus juxta adagium tritum: si fueris Romæ Romano vivito more.

Modò pro *singuli, æ, a*, idque solùm ante nomina temporum ponitur, v. g. xin rày hằng ngày dùng đủ, *petimus nunc singulorum dierum usum sufficientem, seu panem nostrum quotidianum da nobis hodie*; hằng năm, *singulis annis*. Post nomina ista temporum, rursùs expressa invenitur et significat *semper seu continuo vel sine intermissione* ut suprâ, v. g. hằng năm, hằng xưng tội, *singulis annis sine intermissu sacramentaliter confessus est*; hằng hằng, *æternùm*; hằng lẽ, *ut plurimùm, vel ordinariè*.

Hoặc, vel hoặc là, aliquandò pro *fortè, forsàn*, v. g. hoặc lần nầy tôi phải chết, *forsan hác vice debes mori*.

Quandòque in fine phrasis habet particulam chẳng comitem, idest *an*, sed minùs benè, ut hoặc là phen nầy tôi đặng khỏe mạnh chẳng, *an forte hác vice ego consequor valetudinem*.

Aliquandò pro *vel* aut *sive*, v. g. hoặc kẻ giàu hoặc kẻ khố, sao vậy cũng phải chết, *sive pauper sive dives, vel pauper vel dives, quid quid sit debent mori*; hoặc tôi hoặc anh, *vel ego vel tu*.

Hè, *age, agedum, eia, agesis*.

Hẽ, interjectio est compatièntis, dolentis, aut impatientis; thươg hẽ! *quàm compatiendum! quàm miserandum! khốn hẽ! ó miserandum! ó miserum! quàm miserandum!* hæ inter se differunt, quod vulgò thươg hẽ, activè sumitur; khốn hẽ autem passivè; tiếc hẽ! *proh dolor! quàm dolendum!* activè sumitur, idque ob damnum, aut jacturam.

Hề, *unquàm*, semper prohibitivè, negativè, aut interrogativè sumitur: v. g. chớ hề, *ne unquam*; mừa hề, *idem*; chẳng hề, *nunquam*; chưa hề, *nunquam hactenus*; chi hề, *nullatenus*; nào hề, *nullo modo*. Dux priores de futuro rectè dicuntur, quatuor verò posteriores de præterito meliùs dicuntur. Chi hề et nào hề, significant etiam *quid pertinet*; hề chi đó, *quid refert*.

Hẽ, vel hẽ là, alicui nomini anteposita æquivalet particulæ *cumque* vel *libet*, cum quibusdam nominibus compositæ: v. g. hẽ là mấy lần, *quotiescumque*; hẽ mấy lần, vel hẽ bao nhiêu lần, vel hẽ là bao nhiêu lần, *idem*; hẽ ai, *quilibet, quicumque*.

Hẽ, vel hẽ là, significant quoque *in quantum, quatenus, vel ex eò quod*: v. g. hẽ là đấng làm người thì phải, *homo in quantum seu quatenus est homo suâ conditione, regulariter debet, vel ex eò quòd conditione homo, consequenter debet*.

Hẽ, vel hẽ là, et nào vel gì, aut chi, interjectis quibusdam positæ, priores æquivalent particulæ *cumque, libet*, ut supra; nào vel gì, vel chi æquivalet *qui, quæ, quod*, indeterminatæ sumptæ; v. g. hẽ người nào, *quicumque vel quilibet homo*; hẽ vật nào, *qualibet res*; hẽ sự gì, *quodcumque negotium, vel quæcumque res*; hẽ lần nào, *quæcumque vice*; hẽ là khi nào, *quocumque tempore, seu quândocumque*. V. Nào.

Hèn chi vel hèn gì, kham hèn chi, vel kham hèn gì, *nimirum, quò circà, seu non mirum cur, vel quid mirum si*: v. g. kham hèn chi mà chẳng bỏ nhau, *mirum non est cur non patiantur se se mutuò abjicere*; hèn chi mà chết sớm, *quid mirum si moriatur maturius*.

Hiếm, *rarò, infrequens*; hiếm lắm, *rarissimè*; per ironiam sumitur pro *multum, frequens*, v. g. hiếm lắm, *frequentissimè, plurimum*; à sensu ironico per aliam ironiam expressa, redit ad suum sensum primitivum, quod patet ex tono et modo loquentis, hiếm chi, *affatim*.

Họa, *fortè*: ut ngỗ họa, *ut fortè*. In fine phrasis posita sumitur pro *casus fortuitus, vel per accidens*: v. g. đặng làm vậy, thì là họa, *si possit esse sic, id per accidens, vel est casus fortuitus*.

Hơn, *magis*; ut hơn là, *magis quàm, potius quàm*. Hæc post adjectivum posita ambo fiunt comparativum: v. g. trắng hơn, *albior*. Sút hơn, *inferius, seu minùs*; kém hơn, *idem*. Sút hơn là, aut kém hơn là, *minùs quàm*. Interdum subauditur là; v. g. con giàu hơn cha, *filius ditior quàm pater*; hơn nữa, est nota superlativi quândò adjectivo postponitur, idque positivum aut comparativum præcedat, necesse est; v. g. người nầy mạnh, người kia mạnh hơn, anh lại mạnh hơn nữa; *iste homo fortis, alter fortior, tu imò fortissimus*. Hinc magnus solæcismus est, si ponatur hơn nữa, sive pro *magis ac magis*, sive pro quocumque alio sensu, sine positivo aut saltem comparativo præcedente.

Hông, hæc nihil differt à hầu, nisi quod ista non ponatur pro particulâ suspensionis aut dubitationis sicut hầu.

Hướng, *magis* aut *minùs*, nunquam sola ponitur, sed cum his comitibus; v. g. hướng chi, hướng chi là, hướng gì, hướng gì là, hướng lựa, hướng lựa là; *quandò magis* aut *quandò minùs*. Chúa chúng ta còn phải chết, hướng chi là ta, *Deus noster adhuc oportuit mori, quandò magis nos* (debemus mori, vel oportet mori.) Thuốc hay chữa cũng chẳng đặng, hướng chi thuốc dở, *medicina alioquin efficax etiam non potest sanare quandò minùs inefficax*. In phrasi latinâ ubi reperitur particula *nedum* possumus pro eâ in Anamiticâ linguâ adhibere hướng chi, hướng lựa, &c. hoc est unum discrimen quod latina est negativa aut affirmativa, Anamitica

verò est interrogativa ; v. g. một đồng tiền sắt, tôi cũng chẳng cho, hướng lựa là mười tám bạc ; *unum assem in margine fractum etiam ego non dabo, nedum decem patacas, vel quantò magis decem patacas.* Dicitur etiam hà hướng chi, hà hướng chi là, hà hướng gì, hà hướng gì là, ejusdem significationis sunt omnes.

Kể, modò pro *homo*, subauditur nào, pro *qui*, quæ quod sumpta ; v. g. kể nói làm vậy, *homo qui loquitur sic* : subaudita nonnunquam exprimitur : v. g. kể nào nói làm vậy. Modò loco *quidam*, quædam pro personâ sumptæ ; v. g. kể thì muốn ở, kể thì muốn đi, *quidam quidem volunt remanere, quidam quidem abire.* Pro hoc sensu sumpta sæpè habet particulam có affirmativam ante se : v. g. xưa có kể hỏi Đức Chúa Gi giu rằng ; *olim quidam quærebat à Domino Jesu dicens.*

Dấu kể, in vulgari sermone ad finem phrasis posita significat *admodum, saltem*, vel est particula optantis.

Kê, modò æquivalet præpositioni *propè* vel *ad* cum quibusdam verbis compositæ : v. g. nằm kê, *adjacere* ; đứng kê, *astare* ; ngồi kê, *assidere* ; vel separatæ ; v. g. ở kê, *manere ad* seu *propè*.

Kém, semper sumitur pro *inferius* seu *minus*, subauditâ particulâ hơn, quæ est nota comparativi, quæque non rarò exprimitur ; v. g. của này kém hơn của kia, *ista res inferior est vel minoris pretii quam altera.*

Kéo, *ne*, adjunctiva, seu *ut non*, v. g. Chúa cứu lấy ta, kéo ta phải sa địa ngục, *Deus salvavit nos ne labamur in infernum.* Sæpè habet particulam mà post se, vel particulam cho ante se expressam, quæ significant *ut*, et illa tunc significat *non* : v. g. hãy uống thuốc kéo mà phải chết, *bibe medicinam ut non moriaris.* Chúa chuộc lấy ta cho kéo lằm sa hỏa hình địa ngục, *Deus redemit nos ut non errantes cadamus in igneum supplicium inferni.* Chi kéo, *quid non, cur non*, seu *quin*, sed quia hæc per se est obscura, sæpiùs vel addunt post eam particulam negativam chẳng, vel aliam similem : v. g. ai lỗi phép này, chi kéo quan chẳng bắt ? *qui violat hanc legem, cur fit ut magistratus eum non apprehendat ?* vel intelligunt, chi kéo pro *cur* simpliciter : v. g. ai đi cầu lắt léo chi kéo khỏi té xuống sông, *qui transit per pontem vacillantem cur evadit lapsum in flumen.*

Khá, post verbum posita sumitur pro *satis*, *satis benè*, *satis multum*, &c. v. g. biết khá, *satis cognoscit, satis intelligit.* Ante verbum verò collocata, sumitur pro *necesse*, *oportet*, vel reddit illud æquivalenter positum in gerundio in *dum*, vel in participio *dus, da, dum* : v. g. khá làm, *necesse est facere, seu faciendum* ; khá nói, *necesse est dicere vel dicendum.* Aliquandò sumitur pro *fas* vel *licitum*, et hoc magis cum particulâ negativâ, aut prohibitivâ : v. g. mựa khá, *ne fas sit, ne licitum sit* : chớ khá, *idem* ; chẳng khá, *non licet.*

Khắp, postposita verbis motum significantibus eadem est ac *per loca*, et sic æquivalet præpositioni *per* vel cum quibusdam verbis compositæ : v. g. đi khắp bầu thế giới, *perambulare totam spheram mundi* ; chạy khắp xứ, *percurrere omnes regiones* : vel separatæ sine motu : v. g. ở khắp nơi, *manere per omnia loca, seu in omnibus locis* ; kiếm khắp nơi, *querere per omnia seu in omnibus locis.* In his omnibus subauditur cả và, id est *totus, a, um*, vel mọi, *omnis, e* ; aut các, *cæteri, æ, a*, aut *cæterus a, um*, quæ sæpiùs exprimitur : v. g. đi khắp cả và thế giới ; ở khắp mọi nơi. Quandòque antepositur rébus aut personis ; idque fit per exceptionem, iis supra dictis pariter subintellectis sed nunquam expressis : v. g. tôi hỏi khắp mặt, mà chẳng ai nói lại, *ego per omnes et singulos homines interrogavi sed nullus respondit.* Porrò hæc differt à particulâ cùng, quòd cùng vulgò ponitur cum singulari numero, et sic habet post se cả và expressam aut subintellectam ut potè pro singulari tantum sumptam : v. g. kiếm cùng nhà, vel kiếm cùng cả và nhà, *querere per totam domum.* Illa verò cum plurali, vel singulari pluralem non habente adhibetur, et sic post se habet các, mọi vel etiam cả và, subintellectas aut expressas, ut potè pro singulari pluralive sumptas ; v. g. kiếm khắp mọi nơi, đi khắp cả và bầu thế giới. Dixi vulgò, nam quandòque cùng ponitur cum plurali, sed non sine các, mọi, &c. expressis.

Khi, modò pro *dum, quandò* ; v. g. đang khi, *dum actu* ; cho đến khi, *usque dum.* Khi tôi mới đi đàng phước đức, *quandò ego recenter ingressus sum viam pietatis.* Modò æquivalet particulæ *quàm* compositæ ; v. g. trước khi, *ante quàm* ; sau khi, *postquam.* Modò pro *tempus*, v. g. khi đói khát, *tempore famis et sitis.* Có khi, *est tempus*, seu *aliquando.* Có khi abusivè accipitur pro *forsan*, nisi cum ipsius repetitione et adjunctâ negativâ chẳng vel không : v. g. có khi có, có khi không, *forsan est forsan non* ; khi đấng cõm nghẹn nước, *tempore amaræ orizæ et hærentis faucibus aquæ, seu tempore infirmitatis* ; đang khi ấy, vel đương khi ấy, *inter temporis ea, seu intereà temporis* ; một khi ấy, *uno eodem tempore, vel instanti* ; subauditâ cũng æquivalenti *dem* compo-

sitæ, quæ sæpiùs exprimitur: v. g. cũng một khi ấy, *uno eodemque tempore*; đến khi, *adveniente tempore*, seu *quandò*; khi nầy, *tempore recens præterito*, seu *paulò ante*; khi đầu, *tempore primo*, seu *initio*; khi trước, *tempore priori*, seu *anteà*; khi sau, *tempore posteriori*, seu *postea*; post khi sæpiùs subauditur nào, id est *quod*: v. g. khi tôi phạm tội, *tempore quo* seu *quandò ego peccavi*; nào subaudita sæpè exprimitur, v. g. khi nào tôi phạm tội.

Khiến, ut finalis aut adjunctiva, hæc particula vel litteratis est obscure cognita et vix usitata nisi quandò litteram quamdam Sinicam explicant.

Khỏi, aliquandò æquivalet particulæ *trans* vel *separatæ*: v. g. khỏi giải hạn, *trans* seu *ultra terminum*; khỏi núi, *trans cacumen montis*; vel *compositæ*; v. g. lên khỏi, *transcendere*; nhảy khỏi, *transilire*; aliquandò æquivalet præpositioni *a*, *ab*, *abs* sive *separatæ* ut qua khỏi, *transire à*; cứu khỏi, *liberare, salvare, eripere à*; kéo ra khỏi tay ma quỷ, *extrahere à* vel *è manibus diaboli*; sive *compositæ*, v. g. đi khỏi, *abire, abesse*; trốn khỏi, *aufugere, persecutorem evadere, effectum fugæ consequi*; hæc sumpta pro *a*, *ab*, semper habet nomen vèn id est *immunis*, vel rãnh id est *liber*, *a*, *um*, vel aliquid his simile ante se subauditum, sed nunquam expressum, v. g. tôi chẳng khỏi chết, *ego non liber à morte*, seu *non evadam mortem*; khỏi râu bớ thuế viết, *immunis à tributo et oneribus publicis*; si alterutrum nominum illorum exprimitur, particula khỏi subaudiri debet, v. g. ai vèn bợn nhơ? *quis immunis à sordibus?* chẳng rãnh việc nhà, *non liber à negotiis domesticis*; quandòque habet particulam cho ante se expressam, v. g. dậy cho khỏi đây, quasi dicatur, *surge ut locus hic sit liber*, seu *abi hinc*.

Khôn, *nùm, ægrè, difficile* aut *vix*, v. g. đạo mầu trí thấp khôn dò đặng, *doctrinam arcanam ingenium humile ægrè, difficile, vix, &c. investigare potest*, vel *num investigare potest*.

Không, hæc sicut chẳng, est particula negativa opposita particulæ có affirmativæ. Modò significat *non*, *nequaquam*, v. g. không thấy, *non videre*; modò significat *sine*, *non esse*, *non habere*, seu *carere*, v. g. không nhơn đức, *sine pietate, non esse pietatem, non habere pietatem, carere pietate*. Hæc sumpta pro *non esse*, *non habere*, habet verbum có subauditum, quod non rarò exprimitur, v. g. không có nhơn đức. Si aliud verbum subsequatur có, tunc hæc est particula affirmativa illius verbi, v. g. không có suy đến, *non perpendere de*; không vel chẳng, et nào vel gì, vel chi, interjectis quibusdam vocibus positæ, priores æquivalent particulæ *nec*, posteriores nomini *ullus, a, um*, vel *quidquam*; aut alterutra priorum et posteriorum æquivalet nomini *nihil*, v. g. không người nào, *nec ullus homo*, seu *nullus, nemo*; không lo gì, chẳng lo chi, *nihil sollicitus*, vel *nec cogitat quidquam*. Modò sumitur pro *gratuitò, gratis*; ut làm không, *gratis facere*; cho không, *gratuitò dare*. Modò pro *vacuus, a, um*, vel *sine comitibus necessario requisitis*, v. g. trầu không, *betel sine arecá*; cau không, *areca sine betel*; tay không, mình trần, *manibus vacuis, nudo corpore*; lòng không, *venter vacuus*, seu *jejunus*; trên không, *regio vacua* seu *aerea*; khi không, *tempus vacuum negotio*; intelligunt ferè semper pro *sine causâ*. Hư không, *incassum, sine effectum vel fructum*; không không, *non nihil vel pro nihilo*.

Không, *indeterminatè, indistinctè, sine intentione determinatâ*.

Kia, *alter, a, um*; hôm kia, *nudiustertius*; bữa kia, *idem*.

Kìa, *ecce*, de re eminens apparenti; kià kià, *idem*; hôm kià, bữa kià, *nudiusquartus*.

Kíp, *ociùs*, chầy kíp, *seriàs ociùs, prope diem*.

Là, interdum pro *nempè*, v. g. một là, *nempè primus*; hai là, *nempè secundus*; số là, *rei causa vel origo sic nempè*; ít là, *saltem, adminùs, nempè*; ít nữa là, *idem*; interdum pro *quàm* discretiva posita cum Adverbio positivo, comparativo aut superlativo, v. g. khác chi là, *quid differt quàm*; chẳng khác chi như là, *non quid differt quàm si*; người nầy nhơn đức hơn là người kia, *iste homo magis pius seu sanctior quàm alter*; chẳng qua là, *non ultrà quàm, non plùs quàm*, cujus loco latinè dicitur *non nisi*.

Khác nữa là, *plurimùm differt quàm*; quá nữa là, *plurimùm quàm*.

Interdum pro *quòd*: v. g. chẳng ngờ là, *nemine cogitante, vel putante quòd*; chẳng biết là sống đến chừng nào, *nescit quòd vivat ad quemnam temporis terminum*. Chẳng hay là việc ấy nên chẳng, *nescitur quòd illud licitum nec ne?* Ất là, *ratum quòd, vel necesse est*; thật là, *certum est, certum quòd*; hay là *aut vel an*. Vide Hay.

Miền là, *dummodò* ; chẳng lựa, vel chẳng lựa là, in initio membri sequentis, membro alio affirmante præcedente, positæ, significant *non opus esse*, vel *nedùm* : v. g. nói ít đều đã đủ chẳng lựa, vel chẳng lựa là nói nhiều đều, *paucis dicere sufficit, non opus est multis*, vel *nedum multis*. Quidam legunt lọ loco lựa. Nhất là, *imprimis, præsertim*.

Lại, modò pro *iterùm* ; v. g. đã uống khi nãy, bây giờ lại uống thêm, *jam bibit modò, nunc iterùm ampliùs bibit*. Sic sumpta aliquandò habet totum membrum præcedens subintellectum ; v. g. đã lại nói làm vậy, *cum aliàs sic dixeras nunc iterùm sic dicis*. Modò pro *è contrà* : v. g. đã gian lại ngoan, *jam iniquus est, è contrà vult videri liberalis et benignus* ; dicitur de noxio qui damnis à se illatis simulat se innoxium et benevolum. Modò pro *insuper* : v. g. đã giết người rồi lại đốt nhà, *jam occidit hominem quo peracto insuper incendit domum ejus*. Modò pro *porrò* : v. g. lại nói thuở ấy, *porrò dicitur, vel narratur quod illo tempore*. Modò pro *imò* : v. g. chẳng những chẳng chối, lại xưng ngay ra, *non solùm non negavit, imò confessus*. Mà lại, *sed immò, quin imò*. Ex circumstantiis mà lại significat *quoquè et insuper, sed è contrà, sed insuper, sed iterùm*. Post verba aut eorum casus posita æquivalet particulæ *re* compositæ, sive pro *iterùm, retrò, retrorsùm, reciprocatione*. Sive pro *vice versâ, contrà, reditu ad pristinum statum* sumptæ : v. g. trở lại, *reverti* ; nói lại, *repetere*, vel *respondere* ad æquales aut inferiores ; ở lại, *remanere* ; thưa lại, *respondere*, vulgò ad superiores ; đứng lại, *restare* ; ném lại, vel quăng lại, *rejicere* ; yêu lại, *redamare* ; đánh lại, *repercutere* ; sửa lại, *reficere* ; lập lại, *restaurare* ; tủy lại, *resipiscere* ; kéo lại, *retrahere* ; trẻ lại, *repuerascere* ; mới lại, *renovari* ; lui lại, *recedere* ; lui lại, significat etiam *deducere*, seu *de summâ subtrahere*. Modò pro *è regione ad, nempè ad partem, ad locum* in recto, vel transverso oppositum sed non longè distantem : est vel composita et cum motu : v. g. bay lại, *advolare* ; chạy lại ; *currere* ; vel separata, etiam cum motu : v. g. từ đây lại đó, *ex hinc ad illum locum* ; từ đó lại đây, *indè ad istum locum* ; ngồi lại đây, *sedere ad istum locum*, vel *ad istam partem* ; lại bên này, *ad istam partem* ; lại bên kia, *ad alteram partem* ; lại đây, *ad hanc partem*, vel *locum* ; lại đó, *ad illam partem*, vel *locum*.

Lại, sæpè sumitur quoque pro *transire ad, venire ad locum, ad partem sic oppositam à loco à parte non remotâ et similiter oppositâ*, ut suprâ, subauditò verbo đi ; v. g. lại nhà tôi, *venire ad domum meam*. Subauditum sæpè exprimitur : v. g. đi lại đây, đi lại bên này, đi lại đó, đi lại bên kia. Lại, sic sumpta differt à qua, vel sang, quòd hæ dicuntur quandò à parte ad partem interpositum est flumen, mare, murus aut mons, illa verò non item, sed de loco parteve propinquâ ut suprâ, quandòque confunditur cum duabus illis sed minùs rectè. Hæc præterèa post quædam verba posita, significat oppositione factâ inimico aut æmulo prævalere, aut parem esse, et verbum eì antecedens æquivalenter positum in gerundio in *do* : v. g. làm chẳng lại nó, *agendo, certando non prævalet illi*, aut *non par est illi*. Nói lại miệng nó, *loquendo seu disputando prævalet aut par est ori ejus* ; nói lại, *significat etiam respondere*, ut suprâ, vel verbis opponere, vel Superiori protervè respondere.

Lấy, ante nomen posita interdùm nota est *ablativi, instrumenti, materiæ, modi, causæ, &c.* quæ sæpiùs resolvitur per particulam *per*, v. g. lấy lời lành an ủi anh em, *verbis aut per verba bona consolari fratres* ; lấy việc làm, *operibus seu per opera* ; lấy tên Đức Chúa trời, *nomine seu per nomen Dei* ; secundum locum lấy, in ejusmodi potest sumi pro *accipere*, lấy tiếng, *prætextu seu per prætextum* ; lấy tiếng, sumitur quoquè pro, *bonâ famâ acquirendâ*. Interdùm sumitur loco *pro*, v. g. lấy thảo, *pro gratitudine* ; lấy có, *pro more* ; lấy rồi, *pro absolute operationis*, id est tantùm ut opus absolvatur, non attendendo ad operis effectum. Interdùm pro *secundum* : v. g. làm lấy ý ; *facere aliquid secundum propriam voluntatem* ; lấy dặng vel lấy được, *secundum possibilitatem*, cujus loco latinè dicitur *per fas et nefas*. Interdùm pro *in*, semper in malâ parte ; v. g. tông lấy, *impingere in*. Mắc lấy, *incidere in* ; đóng lấy, *idem*.

Hæc particula quibusdam verbis activis aut activè sumptis postposita, significat *sibi, ad se, ad suam partem, pro suâ parte, in suâ parte, ad suam aut alterius commoditatem* : v. g. kéo lấy, *trahere ad suam partem* ; cầm lấy, *retinere sibi* ; cướp lấy, *rapere sibi, ad se, ad suam partem* ; giữ lấy, *custodire pro suâ parte* ; chịu lấy, *recipere, suscipere ad se* ; cứu lấy dân, quasi dicatur, *liberare populum*, idque in ejus commodum ; chữa lấy mình, *defendere se, se tueri*, idque in suam utilitatem. Ejusmodi expressiones quamvis jam includant in se aliquam uti-

litatem, quædam tamen ex illis patiuntur post se immediatè particulam cho, quæ est nota commoditatis aut utilitatis : v. g. cướp lấy cho mình, quasi dicatur, *rapere ad se, arripere sibi*, idque in suam utilitatem ; giữ lấy cho cha mẹ, *custodire interim pro suâ parte, sed quod transferetur in commoditatem parentum*.

Lấy lòng, *accommodare se alicujus voluntati*. Cum hæc significat etiam matrimonio jungi, conjugem accipere, copulam carnalem habere, qui huic linguæ operam dat, multùm caveat, ne in loquendo conjungens hanc vocem cum rebus animatis, audientibus ansam ridendi et materiam præbeat ; ne dicat igitur lấy chim, *accipe avem*, sed bắt chim, *cape avem loco lấy*, &c.

Lấy, hæc particula post quædam verba collocata significat ex ironiâ aut indignatione, aliquam actionem aut omissionem ab aliquo fieri secundum plerumquè alterius, contrà verò suam voluntatem aut sententiam, quæ actio aut ommissio certò cedat in detrimentum illius, et aliorum multorum, imò et suî, vel quæ nulli conducit : v. g. bỏ lấy, *ex ejus modi motivo aliquid abjicere, vel relinquere* ; làm lấy, *ex ejusmodi animo agere* ; nói lấy, *ex ejusmodi animi dispositione aliquid dicere* ; verbis ironicè approbare, vel indignanter alterius sententiæ consentire, ut sunt qui dicunt iracundè *ità, ità* ; giận lấy, *irasci propter sensuum oppositionem*.

Làm, modò ponitur pro *in*, nempè in varias partes : v. g. chia ra làm nhiều phần, *sejungere in multas partes*. Modò sumitur loco *pro, ad, vel tanquam* ; v. g. lấy làm thật, *æstimare, agnoscere pro vero vel tanquam verum*. Làm cố, *pro testimonio* ; làm chi ? *ad quid ?* làm chi, pro ad quid sumpta et in fine membri prohibitivi posita, postulat ante se suppleri particulas, *si autem, si ità*, et verbum ante se expressum repeti : v. g. xin Chúa chớ phạt nó làm chi, *obsecro te Deus, ne castigas illum, si ita, vel si autem castigas illum, hoc ad quid ?*

Làm sao et làm vậy, aut làm vậy, sive conjunctim, sive separatim positæ, prior significat *cur, quare* ; posteriores verò, *sic, ejusmodi, hoc modo, talis, taliter, sic res se habent, sic re se habente*. Conjunctim positæ significant etiam *quid quid sit, quomodocumque sit* ; v. g. làm sao làm vậy, thì cũng chẳng nên, *quidquid sit, vel quomodocumque sit, non erit licitum*. Sed quandò sine comite sunt positæ, et inversâ constructione, idest làm vậy, aut làm vậy in initio membri sine làm sao ; làm sao verò in fine sine làm vậy aut làm vậy, tunc prioribus sensum suum retinentibus, làm sao autem significat *quomodò, qualis, quid*, interrogativè, relativè aut indefinitè sumptas : v. g. làm vậy thì bệnh đã trọng lắm, *sic eo modo, re sic se habente, ergò infirmitas illa jam est gravis nimis* ; ăn năn tội là làm sao ? *contritio peccatorum est quid ?* Đức Chúa trời ra làm sao, *Deus videtur vel habitus est qualis*.

Làm vậy et làm vậy, in hoc à se differunt quod làm vậy significat, *hoc modo simpliciter* ; làm vậy, verò significat *isto modo quem præsentem vides, aut his rebus quas præsentem et exploratas vides sic se habentibus* ; làm kia, *alio modo* ; làm tê, *idem*.

Lâu, *diù* ; lâu lắc, *idem* ; đã lâu, *jam pridem, jam diù* ; lâu dài, *longo tempore* ; bấy lâu, *tandiù* ; bấy lâu năm nay, *tantis annis abhinc* ; bao lâu, *quandiù* ; bao lâu nay, *quandiu abhinc* ; lâu năm, *multis annis* ; đã lâu năm ; *jam multis ab annis* ; sau lâu năm, *multos post annos*.

Lên, hæc verbis quibusdam, aut eorum casibus post posita idem valet ac particulæ, *sub, ad, sus, super* ; cum quibusdam verbis latinè compositæ, v. g. bay lên, *subvolare* ; đặt lên, *đề lên, superponere* ; tôn lên, *superexaltare* ; treo lên, *suspendere* ; ngó lên, vel xem lên, aut coi lên, *susplicere* ; đỡ lên, *sustollere* ; đi lên, *subire seu ascendere* ; chảy lên, *superfluere, seu aquam ascendere*. Sæpissimè verbum đi aut chảy subauditur, v. g. nước lên, *aquam ascendere* ; lên núi, *subire montem, seu ad montem ascendere*.

Hæc sive pro particulâ sive loco verbi sumpta sæpissimè habet post se particulam trên vel đến, quæ æquivalent præpositioni, *super* vel *ad*, post verbum compositum repetitæ ; v. g. đi lên trên núi, *subire super montem* ; nước lên đến bãi, *aquam ascendere ad littus* ; tấm ăn lên, *bombix ad eam ætatem attingit, in quâ non amplius comedit folia mori dissecta sed integra*.

Lì, *sine reluctantiâ, sine resistentiâ* : v. g. chịu lì đi, *pati sine reluctantiâ omninò* ; uống lì đi, *bibere sine resistentiâ vel cessatione omninò* ; đánh gặt lì, *ludere aleâ sine presenti pecuniâ*.

Liên, modò pro *proximè conjunctus* ; v. g. ở liên phủ nhà vua, *esse proximè conjunctum palatio regis* ; modò pro *assiduè, assiduus, a, um* : v. g. nói liên đi, *assiduè loqui* ; nói liên miệng, *assiduo ore (ut aiunt) loqui*. Si

hằng in principio; liên verò in fine alicujus membri sint collocatæ, prior significat, *semper* aut *singuli*; posterior verò significat, *sine intermissione*; hằng đánh nhau liên, *semper inter se mutuò sine intermissione pugnant*; Vide Hằng. Thấy hằng dạy dỗ liên, *magister semper et sine intermissione docet*.

Liên, *itã conjunctus ut vix hiatus appareat*; significat etiam nullum temporis spatium intercedere, v. g. uống đoạn liền chết, *quo hausto, sine temporis intervallo seu sine morã aut statim extinctus est*. Sæpè ante hanc immediatè, aut post mediatè addunt particulam tức thì superfluum, quæ significat *statim, illicò*, v. g. uống đoạn tức thì liền chết, *quo hausto statim sine morã expiravit*; cujus loco latinè dicitur, *statim atque bibit expiravit*; ngựa liền, *equus exercitatus itã æqualibus passibus currit ut vel minimus saltus ejus in currendo non admisceatur*.

Lộn, *turbatè, confusè*; aliquandò æquivalet particulæ *cum* quibusdam cum verbis latinis compositæ, v. g. đổ lộn làm một, *confundere in unum*; aliquandò sumitur pro *mutuò*, sed semper in malam partem, v. g. dứ lộn nhau, *verborum contumeliis se invicem lacerare*; mắng lộn nhau, *se se mutuò convitari, verbis lacessere*; chưởi lộn nhau, *maledictis se se mutuò impetere*; kiện lộn nhau, *inter se mutuò litigare*; đánh lộn nhau, *se se mutuò verberare, inter se mutuò pugnare*.

Lựa, vel lựa là, interdum pro *quid* seu *quid opus esse, quid necesse esse*; semper interrogativè aut negativè sumuntur, particulã phải id est *necesse, opus*, expressã vel subintellectã, v. g. chẳng lựa nói nhiều điều, *non quid opus dicere multis*; lựa là phải bảo, *quid necesse est monere*; interdum pro *nedum*, interdum pro *quantò*, particulã hướng id est *magis* aut *minus* expressã vel subintellectã. V. Huống

Luôn, *continuò, inseparabiliter*; luôn lí, *idem*; luôn thể, *eãdem operã*.

Luống, *inaniter, incassum*: v. g. luống trông, *inaniter expectare*; hư luống, *incassum*; luống những, *unicè sed incassum*; luống những, abusivè sumitur pro *solummodò*: v. g. luống những sầu bi, *solummodò mæstus et anxius*, meliùs dicitur *continuò mæstus et anxius*.

Mà, *modò* pro *et* seu *etiam*: v. g. mà tha nợ cho chúng tôi, *et dimitte nobis debita nostra*; mà thôi, *et non ampliùs*; mà chớ, *et non aliter*. Hæ duæ à se adhuc differunt quòd mà thôi in fine membri ponatur et postulat vulgò sequens membrum mà chớ in fine phrasis, nihil plerumque ulteriùs desiderat.

Modò pro *ut* adjunctiva: v. g. nó làm chi ta mà sợ, *ille quid nobis faciet, ut eum timeamus*. Hæc sumpta pro isto sensu sæpissimè habet verbum nên id est *feri, accidere* ante se subauditum, sed nunquam expressum, præsertim cum aliquã ex his particulis bởi, bởi vì, làm sao, bởi đâu, aut aliqua alia ejusmodi præcedat: v. g. làm sao mà chẳng âu lo? *quomodò fit, ut non sit sollicitus?* người ấy làm sao mà ghét? *ille homo est qualis, ut odio illum prosequaris?* bởi đâu mà phải tai? *undè fit ut incidas in calamitatem?* bởi vì đạo vậy mà mình phải xiêu, *propter doctrinam falsam accidit ut ipse dejiciatur à viã rectã*; bởi trong kẻ chết mà sống lại, *ex numero mortuorum factum est ut reviviscat*. Sed si particula cho ante ponatur loco mà, tunc illud verbum nên semper exprimi debet; v. g. bởi đó cho nên, *indè fit ut*; làm sao cho nên Chúa phạt? *quomodò evenit ut Deus puniat?* Modò pro *autem, verò*, discretiva: v. g. cha thì làm vậy, mà con thì làm vậy, *pater quidem sic se habet vel habuit, filius verò sic*; nếu mà, *si verò*; phải mà, *idem*; modò pro *sed, tamen*; v. g. bà ấy có chồng, mà chồng đã để, *illa mulier habebat maritum, sed maritus illam jam repudiavit*; chớ mà, *attamen*; những mà, *idem*; song mà, *idem*; vậy mà, *rebus licet sic positis tamen*. Modò pro *porrò, atqui*: v. g. mà khi nó mới khởi binh, *porrò quandò ille recenter coegit milites*. Juxta locum mà hìc posita potest accipi pro *et* vel *tamen, verò, &c.* modò pro *ad*, nempè ad officium vel usum: v. g. để mà thờ, *servare ad colendum*.

Mặc, modò sumitur loco *pro, ad, vel secundum*; v. g. mặc ý, *ad libitum, voluntatem, intentionem, arbitrium, vel secundum voluntatem, &c.* vel *pro libitu, pro arbitrio, &c.* mặc dẫu, *idem*; mặc lòng, *idem*; mặc ai, *pro cujusque libitu, voluntate, &c.* mặc thích, *pro cujusque appetitu seu propensione*; mặc lựng ngài, *secundum capacitatem vel pro tui ingenii capacitatem vel judicio*; sic eleganter et urbanè ad Superiores vel honoratos dicunt. Mặc sức, *secundum vires, facultates, vel pro viribus*, aut *quantum facultates et vires suppetunt*. Modò pro *à*; v. g. mặc ở tay ta, *pendere à manibus nostris, seu à nobis*.

Mấy, *quot vel quot quot, aut quo pretio, numero, ordine, tempore, &c.* tầm interrogativè, relativè quàm inde-

finitè dicitur : v. g. mấy người ? *quot homines?* mấy người làm vậy, *quot quot homines ejusmodi*; bán mấy, *quanti vel quo pretio venditur*; bán mấy mấy, *quoquo venditur pretio*; subauditur antè illam nomen giá, id est *pretium*, quod quandòque exprimitur; v. g. bán giá mấy mấy. Thứ mấy, *quo ordine*, seu *quotus*; mấy thuở, *quot occurrunt tempora in quibus*. De remoto tempore hæc dicitur, mấy khi, *idem*, vel *quoquo tempore*; mấy lăm, *quantùm copiæ collectivè sumptæ et numero non distinctæ*; hết mấy, *quot insumuntur, consumuntur, absolvuntur*; hết mấy lăm, *quanta absolvuntur, consumuntur, &c.* chẳng hết mấy lăm, *non multùm seu tantillùm insumitur, &c.* mấy, absolutè vel là mấy, in fine alicujus membri negativi posita, significat *tàm*; v. g. chẳng giàu là mấy, *non tàm dives*.

Mãn rãng et mãn rúa, aut mãn ri, prima idem est ac làm sao, secunda ac làm vậy, tertia ac làm vậy, (Vide Làm.) Jam dixi quod in pluribus locis non habentur ut urbanæ, sunt alii verò qui dicunt illas urbanas esse et etiam aulicas, hoc verum fortassè erat in transacto sæculo, nunc usui provinciæ consule.

Mẽ, est interjectio admirantis ex re quæ quasi impossibilis aut difficillima, fit possibilis, facilis, vel è contrà.

Miễn, *dummodò*; miễn là, *idem*; miễn chấp, *ne statuas, ne imputes, seu excusatum habeas*.

Mình, aliquandò pro *suí, sibi, se, suus, a, um*; aliquandò pro *tu ipse, tu ipsa*; quamvis istam habeat significationem, tamen nunquam sumitur pro secundâ personâ, sed pro tertiâ in genere, uti apud latinos, *tu vides, tu ignoras*; nisi quandò uxor suum maritum, aut æquales indignanter suos alloquentes, eos convenienti pronomine vocare erubescant.

Mới, modò pro *recenter*, modò pro *tandem*, vel *tandem incipere*, modò pro *novus, a, um*.

Mong, *paulo post, jam jam, jam ferè*.

NOMINA NUMERALIA.

Một, hai, ba, bốn, năm, sáu, bảy, tám, chín, mười, mười một, mười hai, mười ba, mười bốn, mười lăm, mười sáu, &c. hai mươi, hai mươi mốt, hai mươi hai, &c. hai mươi lăm, hai mươi sáu, &c. ba mươi, ba mươi mốt, &c. ba mươi lăm, &c. bốn mươi, bốn mươi mốt, &c. bốn mươi lăm, &c. *et sic usque ad centum*. Một trăm, trăm mốt, trăm hai, &c. trăm năm, trăm sáu, &c. trăm mười, trăm mười một, trăm mười hai, &c. trăm mười lăm, &c. trăm hai mươi, trăm hai mươi mốt, &c. trăm hai mươi lăm, &c. trăm ba mươi, &c. trăm ba mươi lăm, &c. *et sic usque ad mille*; ngàn, ngàn mốt, &c. ngàn năm, &c. ngàn mười lăm, &c. ngàn hai mươi, ngàn hai mươi mốt, &c. ngàn hai mươi lăm, &c. *et sic usque ad myriadem seu decem millia*; một muôn, *myrias, &c.*

Ad numeranda reliqua majora eodem modo prosequendum est; post quatuor pro *quinque* semper năm; post quatuordecim, viginti quatuor, triginta quatuor, &c. pro *quinque* seu *quindecim, viginti quinque, &c.* semper lăm, mười lăm, hai mươi lăm, &c.; post decem pro *uno* semper mốt; post *viginti, triginta, quadraginta, &c.* post chục, id est *decas*, hai chục, &c. post *centum, mille, myriadem, &c.* pro *uno* semper mốt, pro *decem*, semper mười, post *decem* pro aliis *decem* semper mười, ut hai mươi, ba mươi, &c.

Extra seriem numerandi, idest non incipiendo à một, hai, ba, bốn, &c. loco *decem* potest poni chục, et vox chục etiam dicitur de hominibus; loco *quindecim, viginti quinque, triginta quinque, &c.* potest poni, một chục rưỡi, hai chục rưỡi, ba chục rưỡi, &c. non verò một chục năm, hai chục năm, &c. ante chục, trăm, ngàn, &c. singulariter sumptas in loquendo vivâ voce præponitur một vel non, ad libitum cujusque; sed in scriptis ad majorem claritatem semper debet poni. Extra seriem trăm mốt, intelligunt *centum et decem*; trăm hai, *centum et viginti*; trăm tư, non verò trăm bốn, *centum quadraginta*; trăm rưỡi, *centum quinquaginta*; non dicitur trăm năm; eodem modò ngàn mốt, intelligunt, *mille et centum*; ngàn hai, *mille et ducenta*; ngàn tư non verò ngàn bốn, *mille et quadringenta*; ngàn rưỡi, non verò ngàn năm, *mille et quingenta*, et sic de reliquis numeris majoribus. Extra seriem si velimus indicare *centum et unum aut duo, &c. mille et unum aut duo, &c.* necessarium nobis est post một vel hai, &c. immediatè nomen aut pronomen illius rei de quâ agitur apponere: ut một trăm một giá, *centum et unus modius giá dictus*; một ngàn hai cái, *mille et duæ res de quibus antè fiebat sermo*.

Porrò Anamitæ nostri hos tantùm numeros vulgò habent; nempè một = 1; mười = 10; trăm = 100, ngàn

= 1000; muôn = 10,000; vàn = 100,000; vẹo = 1,000,000; quilibet numerus sequens decies præcedentem superat; pro aliis quandò adest necessitas tunc utuntur numeris sinicis, ut videre est in vocabulario ad calcem Dictionarii-Latini de numeris et mensuris; cæterùm in linguâ istâ sunt plura nomina quæ habent pronomina, et plurima quæ non habent; cur habeant vel non habeant non est ratio, sed sic voluit usus, et hæc est ultima ratio.

Quæ autem habent, vel generalia sunt: ut cái, con, &c. vel particularia; ut cấp, ngôi, nempè cấp siêu, *cucuma sinica testacea*; ngôi sao, *stella seorsim sumpta*.

Nunc nomina quæ non habent pronomina, sine ullâ difficultate ponuntur immediatè post istos numeros: v. g. hai ngày, *duo dies*; ba người, *tres homines*; năm bước, *quinque passus*; quæ verò habent primò numeris, deindè pronomibus subsequentibus, ipsa postremo tandem collocantur: v. g. ba cái bát, *tres scutellæ*; bốn con cá, *quatuor pisces*; năm tấm ván, *quinque tabulæ*; khi Chúa ra đời, có một ngôi sao lạ mọc ra, *quandò Deus incarnatus est, una stella mirabilis exorta est*. Excipiuntur tamen nomina vel partis; ut, ghe tám ván, *cymba octo tabularum*, seu *ex octo constans*; vel continentis et mensuræ; ut, bán bảy bát dầu, *vendere septem scutellas olei*; vel pænæ; ut, đánh ba mươi roi, *percutere triginta virgarum ictibus*; vel instrumenti; ut, chèo ba chèo, *remigare tribus remis*. Chém năm rìu, *abscindere quinque securibus*; et nomina alia quorum rationem studiosis inquirendam relinquimus.

Sed isti numeri chục, chục mốt, &c. chục rưởi, &c. hai chục, ba chục, &c. trăm, trăm mốt, &c. trăm rưởi, &c. hai trăm, ba trăm, &c. ngàn, ngàn mốt, &c. ngàn rưởi, &c. hai ngàn, ba ngàn, &c. muôn, muôn mốt, &c. muôn rưởi, &c. hai muôn, ba muôn, &c. nec pronomina requirunt nec respuunt, v. g. một chục cá, hai trăm con cá. Requirunt tamen pronomina particularia quibusdam rebus affixa, aut generalia quasi affixa nominibus præsertim *ambiguis*; v. g. ba chục cấp siêu; một ngàn ngôi sao; ba trăm tấm bạc; dixi, *ambiguus*; nam nisi exprimatur ngôi vel tấm, non facillè intelligunt sao pro stellâ, cum illa significet etiam maculas quarundam bestiarum, nec bạc pro pecuniâ seu pro patacis, cum hæc significet quoque argentum.

Mựa, *ne prohibitiva*, v. g. mưa nỡ, *ne patiaris*; mưa hễ, *ne unquam*; mưa khá, *nefas sit, ne licitum persuadeas*.
Mười, Vide Một.

Nã, particula finalis interrogativa, videtur etiam æquivalere particulæ dubitativæ *nam* compositæ, semper in fine membri ponitur, idque cum adjunctis: v. g. bao nã? *quomodò?* vel *quonam modo?* ai nã, *quisnam*; nong nã, *acriter, studiosè*.

Nao, hæc sicut nào æquivalet particulæ latinæ *nam*, vel *ec* compositæ, aut pronomini relativo *quid*, relativè, interrogativè aut indefinitè sumpto, sed suavitatis causâ sic legitur, idque limitata ferè cum his solis dictionibus, nempè: khi, no, thuở, khác, phải: v. g. khi nao, *quandonam? ecquando?* thuở nao, *quandonam?* vel *tempore quo?* no nao, *idem*. No nao, significat quoque *utinam*, sed minùs rectè et per corruptionem; khác nao, *quid differt*, phải nao? *quid et cui obligaris?* Nào, hæc anteposita alicui voci componi solitæ æquivalet particulæ *ec* vel *nam* compositæ; vel *num* compositæ aut separatæ; v. g. nào ai? *ecquis?* *num quis?* nào khi? *num aliquandò?* *num quandò?* nào bao giờ, *idem*; vel *ecquandò?*

Hæc sæpè separata manet à suâ compositâ: v. g. nào thấy ai giữ thứ tự tôn ti, *ecquem* vel *num quem vidimus servare ordinem inter eminentiores et humiliores?* nào thấy Chúa đói rách bao giờ, mà chúng tôi cho ăn mặc? *ecquandò te Deus; vidimus esurientem et lacerum ut tibi daremus victum et vestitum?* nào et bao giờ, alterutra sæpè subauditur; v. g. nào thấy Chúa đói rách, mà &c. vel thấy Chúa đói rách bao giờ mà, &c.

Si geminatæ inveniantur, tunc sequens æquivalet *qui, quæ, quod*; vel *aliquis, a, id*; v. g. nào khi nào thấy Chúa ở tù rạc? *num tempore aliquo vidimus te Deus esse in carcere?* nào đâu, *ubinam, quàn, quònam, undènam?* hæ sæpè etiam à se separatæ manent: v. g. ở Cain, nào Abêlê ở đâu? ..... qua đâu? ..... đi đâu? *ó Cain ubinam est Abel? quàn transit? quònam vadit?* nào thấy có hay đâu? *undènam magister notitiam habet?* sed pro quæstione *undè* cum motu sic dicendum: bởi đâu mà đến? *undè ut veniat?* nào et đâu, alterutra et verba eis proportionata sæpissimè subaudiuntur: v. g. nào Abêlê? Abêlê đâu? ex ejusmodi exemplis possumus intelligere secundum loci circumstantias pro Abel ubinam est, quàn transit, quònam vadit? sed pro

undenam sine motu, alterutrâ subauditâ, verbum non subauditur : v. g. thấy có hay đâu ? nào thấy có hay ? nào composita cum chi aut gì pro *quid* aut *aliquid* accepta, nunquam cum eâ conjunctim manet, quarum prior non verò posterior subintelligi potest : v. g. nào loài vật có biết gì ? *ecquid animalia bruta cognoscunt ?* nào ta ân cần những việc gì ? *nos incumbimus quibusnam rebus ?*

Quandò nominibus substantivis immediatè est postposita, idem est ac pronomen relativum, *qui, quæ, aliquis, &c. quispiam, &c. quilibet* aut *qualis* sive interrogativè, sive relativè, sive indefinitè acceptum : v. g. người nào, *homo qui, homo quis, homo qualis, aliquis homo* ; cách nào, *aliquis modus, modus qui, qualis modus, quomodò, qualiter* ; thế nào, *idem* ; dường nào, *idem* ; khi nào, *quodlibet tempus, tempore quo* ; ngần nào, *aliqua quantitas, quantitas quæ, seu quantus, a, um, quantò*.

Nào et ấy, unaquæque post unumquodque nomen posita, prior æquivalet, *quilibet* et *quivis, &c.* posterior autem *suus, a, um, vel cum suo, suâ, suo* ; v. g. người nào việc ấy, phải làm cho cẩn thận, *quilibet homo suum opus susceptum debet exactè adimplere* ; chum nào nắp ấy, *quodvis vas cum suo operculo* ; người nào gói ấy, cấp sách theo tôi, *quilibet homo suam sarcinam sub axillâ gestans me sequatur* ; vel posterior æquivalet pronomini, *ille, illa, illud* ; v. g. ngủ ngày nào tối ngày ấy, *quâlibet die dormit, id usque ad noctem diei illius* ; chơi đêm nào sáng đêm ấy, *quâvis nocte ludit, id usque ad auroram noctis illius* ; vel prior est *qualis*, posterior est *talis* ; v. g. cha nào con ấy, *qualis pater talis filius*.

Attamen nào et gì aut chi pro, *qui, quæ, quod, sumptæ*, à se sic differunt, quod nào significat, *qui, quæ, quod*, in particulari distinctum ab aliis sine ullâ mentione de ejus naturâ, proprietate, essentiâ, aut nomine, idque non solum relativè, sed etiam interrogativè aut indefinitè, v. g. cây nào, *quæ arbor* ; in particulari distincta ab omnibus aliis in communi sumptis, con cá nào, *quis piscis*, in particulari distinctus ab omnibus aliis piscibus.

Chi aut gì, verò significat, *quis, quæ, quod* ; propriè dictum, seu cujus est naturæ, essentiæ, proprietatis vel speciei alicujus distinctæ ab aliis speciebus, idque etiam tam relativè, interrogativè, quàm indefinitè, v. g. sự gì. *quod negotium*, propriè dictum et distinctum ab omnibus aliis in communi acceptis ; con cá gì, *qui piscis*, distinctus in specie, ab omnibus aliis speciebus, seu cujus nominis est, &c. cây chi, *quæ arbor*, cujus est proprietatis aut speciei vel nominis inter omnes arborum species ; cây chuối gì, *quæ ficus*, seu cujus est speciei aut nominis ex omnibus ficibus in communi sumptis.

Sed cum dictionibus sequentibus hæc indifferentè ponuntur, v. g. chi phải, nào phải, *quid necesse* ; khác nào, nào khác, khác chi, chi khác, khác gì, gì khác, *quid differt*.

Nào hề, chi hề, hề chi, hề gì, *quid spectat, attinet, pertinet* ; chi hề vel nào hề, significat etiam *num unquam* vel *nec unquam*.

Nây, *iste, ista, istud* ; est limitata, solumque conjungitur cum nomine bên ; ut, bên này, *ista pars, ista parte*.

Nây, *iste, ista, istud* ; vel *ecce iste, ista, istud* ; v. g. này là, *ecce iste est, ista est, &c.*

Quamvis hæc de præsentibus dicatur, tamen quandò volunt renovare rem præteritam et ad præsentiam revocare, hęc utuntur, vice versâ quandò volunt præsentem removeere utuntur particulâ ấy, sic etiam adverbium *kìa*, pro re remotâ sumptum adhibent pro re proximâ.

Nên, *fieri, accidere* ; cho nên, *fit ut* ; aliquandò subauditur particula cho, v. g. vậy nên phải chết, *re sic positâ fit ut moriatur* ; ex locorum circumstantiis nên sola vel cho nên, sumitur pro, *rectè, benè, legitimè*. Vide Cho.

Nên significans, *fieri, accidere* ; semper subauditur inter bởi et mà, bởi đâu et mà, nhưn vì et mà, vì et mà, v. g. bởi đâu mà ra sự làm vậy ? *undè fit ut res eò loci deveniat ?* Vide Mà.

Nên nãi, *causa cur fit* ; vel *res eò loci devenit*. Ai làm nên nãi nước này ? *quis effecit ut res eò loci deveniat ?* cho nên nãi, *causa cur fit ut*.

Aliquandò sumitur pro *in*, nempè in alium statum, v. g. chim hạc hóa nên rùa, *avis hạc (longævæ vitæ typus,) evadit in testudinem*, (quæ ipsa etiam est longævæ ætatis omen.) Con khỉ trở nên ông thánh, *simius evadit in sanctum virum*, (fabulæ ethnicorum.) Trộm cướp trở nên quân tử, *fur et latro convertitur in eximium virum* ; hęc cum significet *fieri*, quandò cum quibusdam verbis immediatè est posita, designat aliquid à non esse fieri

ad esse. Tạo nên, *creare*; lập nên, *condere*; dựng nên, *idem*; làm nên, *efficere*; quasi dicatur, *creare, condere, &c. ut fiant*. Làm nên, ex locorum circumstantiis significat etiam, *ritè, benè, rectè agere*; ista particula sic composita nunquam sicut aliæ ponitur post casum verbi cum quo componitur, v. g. dựng nên trời đất, *creare cælum et terram*; nói nên lời, *proferre verba non absurda, sed sensum bonum habentia*.

Nếu, *supposito*, v. g. nếu vậy, *supposito si ità*; subauditur như id est *si quæ nonnunquam exprimitur*, v. g. nếu như vậy, vel nếu như làm vậy; nếu chẳng vậy, vel nếu chẳng như làm vậy, *supposito si non sic seu aliquin*; nếu mà, *si autem, si verò, sin*; như, in hoc ultimo loco seu exemplo subaudita nunquam exprimitur.

Ngang, aliquandò pro *contra*, nempè rationem, morem, institutum, legem, &c. v. g. làm ngang, *contra rationem agere*; nói ngang, *contra rationem loqui*; ở ngang, *contra morem institutumque se gerere*.

Aliquandò pro *transversus, a, um*, ut si linea dọc, id est recta ab oriente ad occidentem, tunc linea ngang, erit à septentrione ad meridem, vel è contra. Aliquandò æquivalet præpositioni *per, trans, vel præter* cum verbis vulgò motum significantibus compositæ: v. g. bay ngang, *transvolare*; chảy ngang, *perfluere*; đâm ngang, *transfigere*; đi ngang, *præterire, transire*. Post ista composita verba, sæpiùs exprimitur particula qua, quæ significans *trans* vel *per* æquivalet ei repetitæ: v. g. đi ngang qua cửa sổ? *transire fenestram*, seu *per fenestram*; đâm ngang qua hông, *transfigere trans latera*; qua et ngang, sunt ejusdem sigificationis et naturæ, alterutra loco alterius poni potest, quarum si una est composita alia est separata; tamen ngang sæpiùs quàm qua componitur.

Nghịch, hæc particula æquivalens præpositioni *contra, adversus, vel separata*: v. g. nghịch ý, *contra voluntatem, arbitrium, intentionem*; nghịch lẽ, *contra rationem*; vel compositæ: v. g. nói nghịch; *contradicere*; ở nghịch, *adversari*; hæc composita nunquam separata manet à suo composito, sicut pleræque aliæ: v. g. kẻ ngoài nói nghịch đạo thánh đức Chúa trời, *ethnici contradicunt sanctæ religioni Dei*. Post hanc particulam sive separatam sive compositam sæpè invenitur với aut cùng, pro *contra* aut *adversus* sumpta, quæ eis repetitis æquivalet: v. g. ở nghịch cùng tôi, *adversari adversus me*; nói nghịch với tôi, *contradicere contra me*.

Ngõ, *eo fine*: v. g. ngõ cho, *eo fine ut*; cho sæpè subauditur: ut, ngõ họa, *eo fine ut fortè*; ngõ hay, *notum sit*: ngõ được, *ut possim*.

Ngoài, *extrà*: v. g. ngoài thành, *extra urbem*. Sæpissimè ponitur loco *in*, nempè in exteriori loco, idque sine, vel cum motu; v. g. ngồi ngoài vườn, *sedere in horto*; đi ngoài đồng, *ire in campum*. Sæpissimè ponitur post verbum significans motum et compositum cum particulâ ra et æquivalet præpositioni *è* vel *ex*, aut *extra* repetitæ: v. g. đi ra ngoài thành, *exire è civitate vel extra urbem*; bỏ ra ngoài, *ejicere è*. Aliquandò sumitur pro *foràs, foris*: v. g. ở ngoài, *esse foris*; chạy ra ngoài, *currere foràs*.

Ngược, *præposterus, inversus*, de situ, vel sensu: ut si calx loco verticis, finis pro initio ponatur: v. g. treo ngược, *ità suspendere ut pedes sive pars ima sursùm pendeant capite verò seu parte supremâ ad terram versis*; viết ngược, *scribendo incipere à ductibus, vel litteris posterioribus, prioribus verò subsequentibus*.

Interdùm pro *iniquè, contra jus, contra justitiam debitam*: v. g. ăn ngang ở ngược, *iniquè, contra jus, &c. se gerere*; nói ngược, *præposterè loqui*.

Nhau, *sú, sibi, se, invicem, se mutuò*: v. g. cùng nhau, *secum mutuò, inter se, ad invicem*; với nhau, *idem*.

Nhơn, modò pro *in*; in hác significatione ferè nunquam adhibetur nisi in formulâ collationis baptismi: v. g. nhờn danh cha, *in nomine patris*. Modò pro *ex*: v. g. nhờn thể, *ex eadem operâ*; nhờn việc, *idem*; modò pro *propter*: v. g. nhờn sao? *propter quid?* seu *cur, quare?* nhờn vì, *propter causam quá, seu quia*; nhờn bởi, *idem*; nhờn vì cố nào, *propter quam causam causantem*; nhờn vì sự này, *propter causam illius rei, seu propterea, quapropter*.

Như, aliquandò pro *sicut, æquè, idem, similis*; v. g. tôi cũng như anh, *ego æquè ac tu, sicut et tu, idem ac tu, vel similis tuí*. Aliquandò pro *si*: v. g. giả như, *verbi gratiâ si*; giả như significat etiam, *in modum, in similitudinem*: v. g. giả như mũ triều thiên, *in modum, vel similitudinem coronæ*; thí như, *verbi gratiâ si*; ví như, *idem*; như thể, *idem, vel perindè ac si*; giả, thể, ví aut thí sæpè subauditur; v. g. như ai bây giờ, *verbi gratiâ si quis nunc*; dường như, *perindè si*; tựa như, *idem*; giống như, *idem*.

Ante unamquamque ex quatuor istis expressionibus subauditur particula cũg, id est *ac*, quæ non rarò exprimitur: v. g. cũg như thể, *perinde ac si*.

Như et vậy, immediatè et in fine membri positæ, posterior idem est *ac, ita, sic*; prior autem *similiter*: v. g. Đức Chúa trời cũg ở cùng ta như vậy, *sic similiter gerit se erga nos Deus*; at in principio membri positæ, như æquivalet *si*; vậy verò *ita*; v. g. như vậy thì chẳng khỏi chết, *si ita est tunc non evadet mortem*.

Mediatè positæ, posterior æquivalet particulæ *sic*, prior autem particulæ *ut* pro *sicut* compositis: v. g. Đức Chúa bà như sao mai vậy, *Sancta Dei genitrix sicut stella matutina*.

Nhưng, *at, sed*, est particula adversativa; nhưng mà, *attamen, sed tamen, verumtamen*.

Những, modò est signum pluralis numeri. Modò sumitur pro *omnes et soli*; v. g. những ngày ấy chẳng nên làm việc xác, *omnibus et solis illis diebus non licet facere opera corporalia seu servilia*. Modò pro *solùm*; v. g. những lo đến việc ấy, *solùm de re illa cogitare*; chẳng những, *non solùm*; modò pro *dùm adhuc, dùm unice*; v. g. những chạy thuốc thì kẻ bệnh đã chết, *dùm adhuc quærit medicinam, tunc æger jam est mortuus*; si một præcedat hanc particulam, tunc illa significat *solùm*, hæc verò est signum pluralis numeri, vel sumitur pro *omnes et soli*; v. g. một muốn làm những sự dữ; *solùm vult perpetrare res malas, vel omnes et solas res malas*.

Nhược, *supposito*; v. g. nhược bằng, *supposito si*; alterutra sæpè subauditur, v. g. nhược ai chẳng, vel bằng ai chẳng trở lại cùng Chúa, người sẽ lấy tên, *supposito si quis non convertatur ac Dominum, ille sagittas suas emittet contra illum*.

Nọ, *ille, a, ud, vel ecce*; pronomen istud est secundum *ab alter* vel *ab alius*, cui nullum pronomen latinum videtur correspondere, quasi dicatur *adhuc alter, adhuc alius*; sic nọ pro adverbio *ecce* sumpta differt à nầy, kìa, et ấy. Dicitur de re præsentis quandò præsens est, de remotâ quandò est remota.

Nội, sicut ex particulâ *in* latinâ venit *inter, intrâ*; sic ex trong anamiticâ id est *in* quasi venit nội trong, id est *inter*, aut *intrâ*; nempè ambitum rei, spatii, loci, vel numeri alicujus; v. g. nội trong ba ngày, *intra ambitum vel spatium trium dierum, seu intra tres dies*; nội trong mình, *intra ambitum corporis, seu in toto corpore*; nội trong chỗ nầy, *intra ambitum hujus loci, seu non extra hunc locum*; nội trong thế giới, *intra spheram mundi*; quandòque trong subauditur, ut, nội mình, nội chỗ nầy.

Nữa, *ultrâ* aut *ampliùs*, nempè rei, vel temporis vel personæ, v. g. đến nữa, *ad paululùm temporis ampliùs*; lát nữa, một lát nữa, chặp nữa, giây nữa, một giây nữa, chút nữa, một chút nữa, ít nữa, một ít nữa, hæc omnes idem ac đến nữa significant, potestque particula đến, ante unamquamque illarum superaddi; chút nữa, một chút nữa, ít nữa, một ít nữa, significant quoque, *paulò ampliùs rei*; ít người nữa, một ít người nữa, *paulò ampliùs personæ, seu adhuc aliqui homines ampliùs*. Si aliqua ex his particulis conditionalibus bằng, ví bằng, nếu vel nếu mà, &c. in principio membri alicujus, nữa vero in fine collocantur, posterior æquivalet particulæ *adhuc, vel etiam*; priores autem æquivalent particulæ *si*, pro *etiam si*; v. g. bằng muốn giết tôi nữa, *etiam si velit me occidere*; vel *si velit præter alios me adhuc occidere*; ít nữa, etiam significat *saltem*, ít nữa là, *saltem, vel ad minùs*; quá nữa, vel quá nữa là, *plusquam, plurimumquam*; sau nữa, *demùm, postremùm*; hơn nữa, est nota superlativi, necessariòque postulat vel positivum, vel ad minùs comparativum ante se præcedere. Vide Hơn.

Ồ, interjectio vocantis, Ô latinum, quæ cum vulgaris sit et familiaris, nunquam adhiberi potest ad vocandum superiores eminentioris conditionis, quibus observantiam non mediocrem debemus, quales sunt magistri, magistratus, Reges et Deus.

Ồ, vel Ồ Ồ interjectio est annuentis vel rescientis, à superioribus erga inferiores vel ab æqualibus quandòque erga æquales potest adhiberi.

Ở, modò pro *apud* vel *in sine motu, vel ex*; v. g. ở nhà tôi, *apud me, seu in meâ domo*; ở đâu, *ex quo loco, seu undè, vel in quo loco, aut ubi*; ở đó, *in illo loco, seu illic, vel ex illo loco, seu illinc*; ở đây, *ex isto loco, seu hinc, vel in isto loco, seu hìc*. In istis exemplis ex locorum circumstantiis quandòque ở significat, *manere, esse, consistere*. Modò pro *pendere*; v. g. sự ấy mặc ở tay ta, *illa res pendet à nostris manibus, seu à nobis*; ở đâu ở đó, *ubicumque, vel ubicumque sit*; aut *versetur, vel in quocumque loco*.

Ôi, modò interjectio dolentis *heu! hei!* cha ôi, *idem*; hỡi ôi! *idem*; modò lugentis *hoi! hei!* modò blandientis, *amabo*. In hâc ultimâ significatione propter vehementiam affectûs blandientis deprimitur et prolongatur, et sic ôi! auditur, potiusquàm ôi! thương ôi! interjectio dolentis, compatiens, gementis aut lugentis.

Ơi, particula respondentis ad æquales aut inferiores, est etiam particula ad vocandum familiares, v. g. cha ơi, *ô pater*; mẹ ơi, *ô mater*.

Ốt, *omninò*, vel *absolutè*: v. g. ốt thật, *omninò certum*; ốt át, *festinanter, cum impetu, cum violentiâ*.

Phải, ante quædam verba activa sive mediatè sive immediatè posita, facit illud fieri passivum, v. g. phải cầm trong tù, *detineri in carcere*; aliquando pro *in*, nempè *in damnum, detrimentumve*: v. g. mắc phải tai, *incidere in calamitatem*; verbum mắc sæpiùs subauditur, v. g. phải vạ, *in pœnam incidere*; aliquandò pro *facere* seu *pati*: v. g. phải tàu, vel phải ghe, *naufragium facere*; aliquandò pro *necesse*, vel *debere*: v. g. chẳng phải lo, *non necesse, non debere sollicitari, cogitare*; aliquandò pro *convenienter, justè, congruenter, decenter, benè, ritè, rectè*: v. g. thầy nói đều ấy phải, *magister benè, convenienter, &c. loquitur verbum illud*; vừa phải, *mediocriter, sufficienter, convenienter, proportionatè, nec plus nec minùs*; aliquandò pro *ità, ipsissimus, a, um, esse essentialiter, realiter, intrinsecè, ità, prorsùs, ità ex se*: v. g. nói cho phải, *ut ità dicam*; ngòì thứ ba có phải là Đức Chúa trời chẳng? *tertia persona est ne essentialiter, intrinsecè, &c. Deus?* người ấy chẳng phải anh tôi, *homo ille non est ipsissimus, non est realiter, intrinsecè frater meus*; phải chi, *quod si*; phải mà, *idem, vel si tamen, si autem*.

Phô, signum pluralis numeri conveniens vel personis, vel rebus, v. g. phô ông, *vos viri*; phô nuôi, phô gã, phô người, *vos conditione, vel ætate inferiores*; phô đứng ấy, *illi status hominum, vel spirituum eminentiores*; phô sự, phô đều, *negotia*.

Qua, hæc immediatè posita post verba motum significantia vel æquivalet particulæ *per, præter, aut trans* compositis: v. g. đi qua, *transire, præterire, prætergredi*; sæpiùs subauditur verbum đi, v. g. qua đây, *transire huc*; chảy qua, *perfluere*; nhảy qua, *transilire*; đâm qua, *transfigere*; lội qua, *transnatare*; trốn qua, *transfugere*; post istam aut sumptam aut loco verbi đi sumptam, sæpè invenitur particula ngang, ejusdem significationis, quæ sic inventa æquivalet præpositionibus illis *trans, per, &c. repetitis*: v. g. đi qua ngang ruộng, *pervadere per agros*; nhảy qua ngang mương, *transilire trans canalem*; qua et ngang una pro aliâ poni potest, quarum si una componitur, alia est separata, tamen ngang frequentius est composita quàm qua, v. g. nhảy ngang qua, quàm nhảy qua ngang, vel significat *obiter*, aut pro *primâ vice*, aut *non accuratè*, aut *cursim*: v. g. nghe qua, *obiter et cursim audire*; đẽo qua, *dolare quasi primâ vice, ut rursùs doletur*; xem qua, *obiter aspicere*.

Qua et lại, conjunctim positæ significant frequentare aliquem locum, et plerumquè subauditur verbum đi ante unamquamque illarum, quod non nunquam exprimitur, v. g. đi qua đi lại. Tốt qua ữa, *bonus vel pulcher plusquàm appetitus desiderat*; chẳng qua là, *non aliter quàm, cujus loco latinè dicitur, non nisi*.

Quá, aliquandò pro *ultrà, plusquàm, vel superare*: v. g. quá sức, *ultra vires, vel supra, vel superare vires, plusquàm vires et facultates suppetunt*; lời quá vốn, *usura superat, vel supra capitale*; quá chừng, *ultra terminum*.

Quấy, *absurdè, erroneè, cum solæcismo*; quấy quá, *idem*.

Quanh, vel quanh co, *per ambages, aut flexuosus, a, um*, v. g. dàng quanh vel dàng quanh co, *iter flexuosum*; đi quanh vel đi quanh co, *iter flexuosum agere*; nói quanh vel nói quanh co, *per ambages dicere*; quanh aut quanh quất, aut xung quanh, æquivalent præpositioni *circum* vel separatæ, ut quanh đây, vel xung quanh đây, vel quanh quất đây, *circum hunc locum*; vel compositæ, ut đi quanh, đi xung quanh, đi quanh quất, *circumire*; vây xung quanh, *circumdare*, in bonâ parte hæc accipitur, vây xung quanh, *idem*, hæc accipitur indifferenter. Rarò dicitur, vây quanh, vây quanh quất, vây quanh, vây quanh quất.

Ra, hæc particula verbis aut eorum casibus postposita modò æquivalet præpositioni *E, vel Ex* compositæ, v. g. kéo ra, *extrahere*; bỏ ra, *ejicere*; chảy ra, *effluere*; bước ra, *excedere*; nói ra, *eloqui*; nứt ra, *erumpi*; thở hơi ra, *expirare*; đi ra, *egredi, exire*; sæpiùs subauditur verbum đi aut chảy subauditur, v. g. ra ngoài, *exire foras*; ra về, *egressum redire*; ra nước vàng, *effluere de sanie*; ép chẳng ra dầu, *expressum non effluere oleo*; modò

pro *separatim*, *seorsim*; et sic æquivalet syllabæ *se* compositæ, v. g. phân ra, *sejungere*, *separare*, *segregare*; chia ra, *idem*; modò pro *ex toto* in varias partes, et sic æquivalet syllabæ *di* vel *dis* compositæ, v. g. vỡ ra, *diffringere*; nát ra, *disrumpi*; vãi ra, *dispargere*; lo ra, *mente distrahi*; lo ra, significat etiam *ex eventu* non prospero aliud cogitare vel moliri; modò pro *in publicum*, *in lucem*, *in medium*: v. g. tỏ ra, *declarare*; làm ra, *edere*; sinh ra, *creare*, vel *parere*; tra ra, *examinando causas absconditas et obscuras detegere*; in his exemplis supple *in publicum*, *in lucem*, &c. modò æquivalet syllabæ *re* cum quibusdam verbis latinis compositæ, v. g. buông ra, *relinquere*; nói ra, *relaxare*; lui ra, *recedere*; modò pro *in*, nempè in contrarium vel in alium statum pejorem: v. g. người nhơn đức trở ra người tội lỗi, *homo pius convertitur in peccatorem*; trở ra, significat quoque *vertere aliquid extra*; modò pro *à non esse ad esse*, pro quâ latinè potest dici *acquiri*, vel *provenire*: v. g. làm chẳng ra tiền, *operando non proveniunt pecuniæ*; đặt nợ ra lời, *dando fœnori proveniunt usuræ*.

Notandum primò quod hæc composita cum verbis sinh, tạo, aut cum quibusdam aliis, vulgò poni debet ante, non verò post illorum verborum casus, v. g. sinh ra trời đất, rarò autem sinh trời đất ra, pro *cælum terramque creare*; tạo ra nhơn vật, rarò tạo nhơn vật ra, pro *creare homines et alias creaturas*; secundò quandò hæc particula ante quorundam verborum casus ponitur tunc vulgò significat consequi effectum actionis, qui per illa præcedentia verba ostenditur, et verba huic anteposita æquivalent verbis latinis positus in gerundio in *do*: v. g. nghĩ ra nhiều điều, vel nhiều sự, *cogitando cogitationis effectum consequi*, seu *ex cogitatione eliciuntur multa negotia*. Thở ra hơi, *consequi effectum spirandi*, seu *spirando halitum posse emittere*; sed quandò post casus ponitur, tunc vulgò habet vim sicut præpositio *ex* simpliciter composita, ut patet ex exemplis supra citatis.

Rằng, hæc particula postposita verbis, quæ significant actionem linguæ, æquivalet participio *dicens*: v. g. nói rằng, *loquitur dicens*; phán rằng, *edicere dicens*; than rằng, *lamentatur dicens*; postposita verò aliis præsertim quæ significant actionem mentis, æquivalet particulæ *quòd*: v. g. tưởng rằng, *putare quòd*.

Rất, hæc cum significat *valdè*, quandò ante adjectivum positivum collocatur, ambo fiunt superlativum: v. g. rất nhơn đức, *piissimus*, vel *valdè pius*.

Rồi, aliquandò sumitur pro *perfectè*, *absolutè*, aliquandò æquivalet præpositioni *per* compositæ cum quibusdam verbis et significanti ad finem, ad integritatem: v. g. làm rồi, *peragere*, *perficere*, sæpè verbo làm subaudito hæc sola exprimitur: v. g. anh rồi hay chưa? *tu frater perfecisti an nondum?*

Sang, hæc immediatè collocata post verba motum significantia æquivalet particulæ *trans* compositæ: v. g. đi sang, *transire*; nhảy sang, *transilire*; verbum đi sæpè subauditur: v. g. sang bên tây, *transire ad Europam*; sang et qua idem significantibus una pro aliâ poni potest.

Sao, modò pro *cur?* *quare?* sicut et làm sao: v. g. sao vel làm sao chẳng hủy nó đi? *cur non occidis illum?* V. Làm. Modò pro *qui*, *quæ*, *quod*, interrogativè posita: v. g. có sao? *quâ causâ?* nhơn sao? *ex quâ* seu *propter quam* (causam.) Modò pro *quî* seu *quomodò*: v. g. sao dám, *quomodò audeo*, *es*, &c. sao đặng, *quî possum*, *tes*, &c. chớ aut đẽ, aut há, in principio membri alicujus, sao verò in fine posita, prior æquivalet *num*, posterior æquivalet *quid* compositæ: v. g. chớ anh chẳng biết sao? *numquid frater ignoras?* sæpissimè alternatim subaudiuntur; v. g. chớ anh chẳng biết, vel anh chẳng biết sao?

Sao et vậy, vel làm sao et làm vậy, sive conjunctim sive separatim collocentur, priores significant, *cur*, *quare*, ut supra, posteriores verò significant *sic*, *ità*, *hoc modo*; conjunctim positæ significant etiam *quidquid sit*, vel *quomodocumque sit*; chẳng et sao, separatim positæ verbis æstimationis interjectis, ambæ æquivalent nomini *nihilum*: v. g. chẳng kể sao, chẳng xem sao, *nihili pendere*.

Sau, hæc particula æquivalet præpositioni *post* sive separatæ: v. g. sau lưng, *post tergum*; sau nhà, *post domum*; đứng sau, *post stare*; sive compositæ: v. g. theo sau, *post sequi*, seu *subsequi*; để sau, *postponere*; aliquandò significant *in* nempè *in parte posteriori*: v. g. sau lái, *in puppi*; sau lưng, *in dorso*; aliquandò significat *insequens*, *futurus*; v. g. năm sau, *annus insequens*; ngày sau, *diebus futuris*; aliquandò significat *postea*; v. g. sau sẽ hay, *postea videbimus*, *videbis*, &c. sau nữa, *cæterum*, *reliquum*; sau hết, *postremum*; mai sau, *brevi tempore*, *tempore brevi futuro*; trước sau, *ante et post*, vel *antea et postea*.

Sẽ, modò est signum futuri temporis: v. g. chết rồi tôi sẽ chôn đi, *quo mortuo, eum sepeliam*; modò pro *le-*

niter, seu non cum impetu : v. g. sẽ vẫy, *sic leniter* ; sẽ sẽ, *leniter, lenius* ; đi sẽ sẽ, *placidè incedere vel placido et levi gradu*.

Sợi, pronomén est quarumdam rerum minutissimarum, et in longum productarum : v. g. sợi chỉ, *filum vel filum ad suendum* ; sợi tơ, *filum bombycinum non contortum* ; sợi vải, *filum ex xylo eductum* ; sợi thép, *æs vel ferum ductile* ; sợi mây, *vimen minutatim apertum, vel non apertum*.

Song, *sed* adversativa, non verò inchoativa ; song mà, *sed tamen* ; soli Tunkinenses dicunt song le, pro *sed*, Cocincinenses verò nec dicunt nec quid sit intelligunt.

Sòng, *strenuè, sine intermissione, constanter* ; sòng sẽ ; *idem*.

Sốt, *omnino ; absolute* ; in fine phrasis negativæ tantum ponitur ; particula ista magis usui est apud Tunkinenses quam apud Cocincinenses.

Tại, aliquandò pro *apud*, vel *penes* : v. g. tại lệnh trên, *apud Regem, vel penes regem, aut propter edictum regium* ; aliquandò pro *in*, vel *ex loco aliquo* ; v. g. tại đây, *in isto loco seu hìc, vel ex isto loco, seu hìnc* ; aliquandò pro *a* : v. g. sự ấy tại ta, *illa res à nobis*, subauditur verbum ở id est *pendere* ; quod non nunquam exprimitur : v. g. sự ấy ở tại ta, *hæc res pendet à nobis* ; aliquandò pro *ad personam* : v. g. kí tại, (hæc epistola,) missa ad N. ** TỰu tại (epistola hæc,) *perveniat ad N. *** TỰu tại, significat etiam *congregari in quopiam loco, vel apud quempiam*.

Tái, *iterum*, hæc particula verbo immediatè posita æquivalet particulæ *re* compositæ, sed quoniam sinica est cum verbis sinicis componitur : v. g. tái hoàn, *redire, reddere* ; tái hồi, *reverti* ; tái phát, *recrudescere*.

Tám, hæc cum significet *tenue frustum*, factum est ut pro pronomine proprio quibusdam rebus in frustum tenue dissectis, et à toto disjunctis, vel in formam alicujus frusti figuratis accipiatur : v. g. tám ván, *tabula* ; tám phen, *maceria arundinea, vel frondosa* ; tám vải, *frustum panni* ; tám giẻ, *frustum panni vetusti, seu cento* ; tám áo, *vestis* ; tám quân, *femorale* ; hæc duæ posteriores sic dicuntur, tám considerata à toto distinctæ, quam per contemptum ; tám lòng, *frustum (ut aiunt) cordis, per translationem seu metaphoram intelligitur affectus, animus*.

Tạn, *tenus* ; tạn trời, *cælo tenus* ; tạn mặt, *facie ad faciem*.

Thay, hæc in fine phrasis aut membri affirmativi posita, significat *quam seu quantum, vel valdè*.

Thằng, pronomén est generale puerorum respectu omnium, aut juniorum respectu seniorum, aut servorum respectu liberorum, aut virorum præsertim privatorum respectu magistratum et principum, conveniens unicuique eorum in particulari ; v. g. thằng vích, *ille qui vocatur vích, sed æquales inter se nunquam eo utuntur nisi per contemptum vel per iram*.

Thêm, *amplius, magis, vel augere*.

Theo, *secundum* : v. g. theo ý Chúa, *secundum voluntatem Divinam* ; hæc post quædam verba aut eorum casus posita, vel æquivalet præpositioni *sub* compositæ, vel significat *post se, secum* : v. g. đi theo, *subsequi* ; mang theo, *collo vel humero pendulum secum gestare*.

Thì, aliquandò pro *tunc* : v. g. khi Chúa tắt hơi, thì trời đất động địa ; *quandò Deus expiravit, tunc cælum et terra commovebantur* ; aliquandò pro *ergò, igitur* ; v. g. thì thôi, *hoc facto ergò satis, igitur cessandum est* ; ai muốn nghe, thì nghe, *qui vult audire igitur audiat* ; aliquandò æquivalet *quidem, vel verò, vel autem* in eadem phrasi positis : v. g. con học trò thì chuyên kinh sách, kẻ buôn bán thì suy vốn tính lời, người nông phu thì lo cày cấy, *scholasticus quidem operam dat libris, mercator verò supputat sortem et lucrum, agricola autem cogitat arare et transplantare* ; aliquandò pro *consequenter, vel regulariter* : v. g. ai giữ bấy nhiêu đều, thì đặng rồi mà chớ, *qui tantas res observat, consequenter, vel regulariter obtinebit salutem utiquè* ; aliquandò est nota separationis à priori membro, quandò in initio sequentis membri ponitur, ut sæpè videre est.

Thì thôi et thì chớ, idem significantes à se sic differunt, quod thì chớ est particula vel *seriò* vel *ironicè* vel *agrè concedentis*, et semper postulat sequens membrum æquivalens particulæ *secus, alioquin*, aut aliquid æquè vel multò gravius insuper exprimi ; v. g. làm nên thì chớ, bằng chẳng nên, *si benefecerit satis est secus, &c. alioquin, &c.* đã đánh người thì chớ, lại đốt nhà cùng cướp của người ; *jam percussit homines, hoc ergò (debet*

ipsi) *satis, insuper et incendit domum et invadit bona illorum*; đã chẳng sợ phép quan thì chớ, lại chẳng sợ phép Đức Chúa trời; *jam non timet potestatem publicam, ergò* (hoc ipsi debet esse) *satis, insuper nec timet potestatem divinam*; thì thôi, verò est particula *seriò concedentis*, et postulat membrum sequens tanquam transitionem ad aliam rem; v. g. đã vậy thì thôi, từ nầy về sau, phải, &c. *quod ita factum est ergò satis est, deinceps oportet, &c.* sau thì, *postea, deinde*. Regula generalis est ut casus post verbum, et ante ejus particulam compositam, si qua est ponatur, tamen si quis vult casum ante verbum simplex aut compositum ponere, ipsi necesse est, ut post casum illum præpositum, particulam istam thì immediatè adjungat, v. g. việc ấy thì tôi chẳng biết, pro tôi chẳng biết việc ấy, quasi dicatur, *quoad negotium illud ego ignoro*.

Thứ, hæc quoniam series sive ordo significat, tunc quandò anteponitur nominibus numeralibus, nhứt, hai, ba, &c. illi fiunt ordinales, v. g. thứ nhứt, *primus*; thứ hai, *secundus*; thứ ba, *tertius*, &c.

Thương, thương hại, *interjectio compatientis aut dolentis*; thương hỡi, *idem*; thương hễ, *idem*; thương ôi, *interjectio est lamentantis, compatientis aut dolentis*.

Tới, *idem est ac đến*, et una pro aliã poni potest, solùm in hoc differunt, quod tới subaudito verbo đi, sumatur pro *accede, accedamus*; đến verò non item assumatur. Tấn tới, *progressum facere*.

Trái, modò pro *contra*, vel *contrarius, a, um*: v. g. trái ý, *contra voluntatem, intentionem, vel arbitrium*; trái thế, *contra opportunitatem*; trái cảo, *contra modum aut formam*; trái cách, *idem*; trái mùa, *contra tempestatem*; mùa trái, *tempestatem secunda in anno segetibus minùs favens, vel tempestatem contraria*; modò pro *sinister, a, um*, aut *sinistrè*: v. g. sự trái, *res sinistra seu adversa*; cật nghĩa trái, *sinistrè interpretari*; expressio latino-anamitica; modò æquivalet præpositioni *in* cum quibusdam verbis latinis compositæ et significanti *inversam partem*: v. g. lộn trái, *femoralia, tibialia, saccos, &c. invertere*.

Trên, modo pro *super*: v. g. trên vai, *super humerum*; modò pro *suprà*: v. g. trên đầu có Chúa, *suprà caput est Deus*; modò pro *in* nempè in superiori loco, v. g. trên trời, *in cælo*; trên không, *in regione aereã*; post verba quædam composita et motum indicantia hæc posita, æquivalet præpositioni *super* repetitæ, v. g. đi lên trên núi, *subire super montes*.

Trong, modò pro *intra* vel *inter*: v. g. trong hai ngày, *intra duos dies*; trong ba người ấy, *inter tres illos homines*; modò pro *in*, nempè in interiori loco, v. g. trong bụng, *in ventre*; trong lòng, *in corde*; hæc posita post verba motum indicantia et cum particulã vào aut vô composita æquivalet præpositioni *in* aut *intra* repetitæ, v. g. đi vào trong nhà, *introire in* vel *intra domum*; đi vô trong phòng, *ingredi in cubiculum*.

Trông, *in genere, indeterminatè, indistinctè*.

Trước, aliquandò æquivalet præpositioni *præ* seu *antè*, vel compositæ: ut, nói trước, *prædicere*; đi trước, *præire*; trước khi, *antequam*; sau khi, *postquam*; vel separatæ: ut, trước hết, *ante omnia, præ omnibus*; trước mặt, *ante conspectum*. Aliquandò æquivalet præpositioni *in* nempè in anteriori loco: v. g. trước mũi, *in prorã*; aliquandò æquivalet nominibus, *præteritum, antiquum, præcedens*: v. g. khi trước, *tempus præteritum seu antea*; thuở trước, *antiquum tempus, seu antiquitùs*; trào vua trước, *imperium regis præteritum, vel præcedens*; aliquandò æquivalet *antea*: ut ai muốn xưng tội thì trước phải xét mình, *qui vult confiteri peccata, tunc antea oportet ipsum examinare suam conscientiam*.

Tự, *suus, a, um, sibi ipsi, se ipsum*. Est sinica et cum sinicis solùm ponitur: v. g. tự vận, *se ipsum conficere*; tự ái, *se ipsum suspendio enecare*; tự ý, *sua voluntas, arbitrium, intentio*; aliquandò pro *ex*: v. g. tự nhiên, *necessitate, seu necessariò*, sive positã aliquã causã efficiente sive eã non positã.

Từ, *à, ab, abs, vel ex*; nempè tempore, loco, quantitate, termino, quæ omnia hæc quandoquè exprimuntur, quandoquè subintelliguntur: v. g. từ cha liã khỏi quê hương, *ex quo, vel à tempore quo pater dicessit è patriã*; từ ấy, *ab vel ex illo tempore, quantitate, termino*; từ nầy, *ab hinc, ab hác quantitate, tempore, &c.* từ ngày, *à die*; từ thuở, *à tempore*; từ nầy về trước, *ab hinc et retrò ante*; từ nầy về sau, *ab hinc et deinceps*; từ xưa nhần nay vel đến nay, *ab olim huc usquè seu hactenùs*; hæc particula ante quædam nomina substantivè posita, vel æquivalet *per*, vel æquivalet adverbio terminato in *in*: ut, từ đoạn, *turmatim, vel per turmas*; từ bậc, *gradatim, seu per gradus*; từ ngần, *per quantitatem*; từ từ, *paulatim*.

Tuy, *quamvis*; tuy là, *Idem*; vel *quamvis quòd*; tuy rằng, *Idem*.

Tùy, *secundum*: v. g. tùy ý, *secundum voluntatem*; si hæc anteponatur theo, tunc significat *obsequi, obsecundare*, theo verò est præpositio significans *secundum*: v. g. tùy theo ý kẻ lớn, *obsecundare secundum voluntatem majorum*.

Tuyệt, *omnino*, vel *omnes omnino*: v. g. chết tuyệt, *omnes omnino mori*; tuyệt kì, *omnino mirabilis*.

Ừ, interjectio annuentis *ità*, relativè ad æquales aut inferiores.

Ừa, interjectio admirantis ex re subitanè et præter voluntatem eveniente.

Ừa, hæc sola, vel ừa là, ante verbum posita, significat actionem casu vel inconsultò fieri: v. g. ừa là nói mà nhảm, *fortuito casu et non deliberatè loquitur, tamen præter voluntatem rem acu tangit*; ừa là làm mà nên việc, *modo supra dicto aliquid facere, tamen opus illud benè succedit*.

Và, modò pro *et*, idque semper geminata invenitur: v. g. nhưn danh cha, và con, và xi phi ri tô sang tô, *in nomine patris et filii et spiritus sancti*; mất và lời và vốn, *perdere et usuram et sortem, vel et lucrum et capitale*; và ăn và nói, *et manducat et loquitur*; modò pro *aliquot*: v. g. và lời, *aliquot verba*; cả và, *totus, a, um*; semper pro singulari numero, quandòque pro plurali sed illa pluralitas collectivè sumpta est singularis: v. g. mười người đại cả và mười, *decem homines, totidem sunt stulti*.

Vã, modò pro *porrò*, modò pro *præterèa*; vã lại, *idem*; modò pro *cum* seu *quoniam*: v. g. vã tôi là người khó đói, *cum ego sum homo pauper et famelicus*.

Vay, *ne* interrogativa: v. g. vậy vay? *ità ne?* hác sãpè litterati utuntur cum quasdam litteras sinicas interpretantur.

Vậy, vel làm vậy, sivè in initio sivè in fine membri posita significat, *sic, ità, his positis, re sic se habente*: v. g. đã vậy thì thôi, *quod ità factum est vel rebus sic se habentibus, ergò satis est*; ấy vậy, *rebus illis sic se habentibus*; vậy vel ấy vậy, vel thế vậy, vel làm vậy, sæpiùs significant *rebus sic positis ergò*; particulã thì significante *ergo* vel subauditã quæ sæpiùs exprimitur, v. g. ấy vậy thì, sao vậy, *cur sic?* vel *quidquid sit*; bởi vậy, *proptereà*; vậy chúc, *sicmet*; modò pro *confusè, promiscuè*, sicut vậy vạ, v. g. đánh vậy, *promiscuè percutere*; đánh vậy, significat etiam res varias præsertim liquidas et in unum confusas agitare, movere; dẫu vậy, *sufferre*.

Vậy, vel làm vậy, *isto modo, quem sic se habentem vides*. V. Làm.

Vào, hæc verbis aut eorum casibus post posita, idem est ac particula *in* seu *intrò* composita: v. g. đút vào, vel nhét vào, *intromittere, immittere vi*; đăm vào, *introducere*; coi vào, *introspicere*; chảy vào, *influere*; thấm vào, *imbibi*; đi vào, *introire*; verbum đi vel chảy sãpè subauditur: v. g. nước vào ghe, *aqua influit, seu admittitur in cymbã*; vào nhà, *introire domum*; vào đạo, *ingredi religionem christianam*. Post hanc particulam, vel compositam, vel loco verbi sumptam, sãpè reperitur particula trong æquivalens *in* repetitã: v. g. vào trong rừng, *introire in silvas*.

Vật, hæc post quædam verba posita facit illa vel fieri frequentativa, vel significare actionem fieri de re minimi momenti: v. g. giở vật, *sputare*; trộm vật, *sãpè et minimas res furari*; thề vật, *sãpiùs et de minimã re jurare*; thù vật, *frequenter de rebus minimis vindictam sumere*; gian vật, *iniquum esse in re minimã*.

Về, aliquandò pro *de*: ut nói về, *loqui de*; gẫm về, *meditari de*; aliquandò pro *ad rem, personam, tempus, aut locum*: v. g. thuộc về ai, *pertinere ad quem*; tóm về hai nãy, *comprehendere seu redigere ad duo hæc*; về đâu, *ad* vel *versùs quem locum, seu quorsùm*; sự ấy ăn về lâu dài, *negotium illud consistit ad longum tempus, seu non perficitur nisi cum perseverantiã*; aliquandò pro *retrò*: ut, về trước, *retrò antè, seu ab hinc*; về sau, *retrò post, seu deinceps*; hæc particula post quædam verba præsertim motum indicantia, aut eorum casus posita, significat ad locum suum undè quis fuerat egressus: v. g. bắt về làm tôi, *capere et reducere aliquem ad suam patriam, domum, regnum, &c. in servitutem*; đăm về, *ducere ad domum, patriam, &c.* chạy về, *recurrere ad, &c.* trở về, *reverti ad, &c.* đi về, *ire ad domum, patriam, &c. seu redire*; sãpè verbum đi subauditur: ut, về nhà, *redire domum*.

Ven, *ad* seu *propè locum aliquem*: ut ven tai, *ad aurem*; ven thêm, *ad vestibulum, seu ad pavimentum quod circuit domum*.

Ví, modò pro *verbi gratiâ*, sicut ví dụ, ví dụ như, *verbi gratiâ si*; ví như, *idem*; modò pro *supposito*: ut, ví như, *supposito si*; ví bằng, *idem*; modò pro *in nempè in similitudinem, in modum, &c.* ut ví dường, *in similitudinem*; ví thể, *in modum*.

Vì, aliquandò pro *causa seu ratione, vel causans, vel causante*: ut, vì ai, *cujus causâ seu propter quem?* vì có, *quâ causâ causante, seu propter quam causam?* bởi vì sự ấy, vel nhưn vì sự ấy, *propter causam rei illius, seu propterea, quapropter*; aliquandò pro *quia*: ut vì anh chẳng rõ, *quia tu frater non clarè cognoscis*; vì chững, pro *quia* apud ethnicos nunquam ferè invenitur, et forsàn difficile ab ipsis intelligitur, melius igitur eâ abstinere.

Vô, ejusdem significationis est ac vào, una pro aliâ poni potest; prætereà cum illa sinica est, quandò ante nomina sinica ponitur, vel significat *sine*: ut, vô tội, *sine peccato*; vô tình, *sine affectione*; vel æquivalet præpositioni *in* compositæ et privationem significanti: v. g. vô nhưn, *inhumanus*; vô ân, *ingratus*; vô số, *innummerabilis*; vô cùng, *infinitus*.

Vớ, *absurdè, indifferenter*.

Vốn, *ex se, ex naturâ suâ, ex essentiâ suâ, intrinsecè, essentialiter, principaliter*: v. g. vốn Đức Chúa trời lòng lành vô cùng, *Deus essentialiter, intrinsecè, infinitè misericors*; qui hęc particulâ utuntur pro alio sensu nunquam rectè utuntur.

Vừa, aliquandò pro *secundum, juxta*; ut, vừa ý, *secundum vel juxta voluntatem, intentionem*; vừa chững, *juxta temporis vel loci aut rei terminum, mensuram, quantitatem*; aliquandò pro *mediocriter*: v. g. vừa vừa, *geminata*; vel vừa vậy, aut vừa vừa vậy, *mediocriter sic, ne quid nimis*; aliquandò pro *proportionatè, proportionatus*: v. g. vừa đôi, vel vừa cặp, *par proportionatum*; áo này chẳng vừa, *hęc vestis non est proportionata*; aliquandò pro *sufficiens, sufficienter*: v. g. một bữa ăn một bát cơm thì vừa, *pro unâ comestione una scutella orizæ jam est sufficiens*; aliquandò pro *convenienter*: v. g. vừa con mắt, *convenienter, seu convenit aut placet oculis*; vừa tính mỗi người, *convenienter seu convenit naturæ singulorum*; vừa lỗ miệng, *convenienter seu arri-det palato*; vừa phải, *par est*; làm cho vừa phải, *agere ut par est*; vừa khi, *dùm, in instanti quo*; vừa thuở, *Idem*.

Vuối, hęc idem est ac cùng, et una pro aliâ accipi potest præterquam vuối tôi, quæ etiam significat *nos*, scilicet, *ego et qui mecum sunt*, exceptâ secundâ personâ audiente. Vuối tôi, sic significans etiam differt à chúng ta, quæ significat *nos nempè ego loquens et ii qui mecum sunt meque audiunt*; qui urbaniter et humiliter alloquuntur eminentiores superiores, addentes chúng se sic nominant, v. g. chúng vuối tôi. Quidam legunt với vel với vel mới loco vuối.

Xong, cum hęc vox significet *extricatus, a, um*, quandò in vulgaribus sermonibus in fine phrasis absolute ponitur auditurque interdùm xống pronuntiata, significat *et sic res de quâ agitur extricata erit et expedita*.

Xưa, *olim, seu præterito tempore*; xưa kia, *idem*; thuở xưa, *idem*; khi xưa, *idem*; ngày xưa, *diebus paulò præteritis*; năm xưa, *præteritis annis*.

Xuống, hęc post quædam verba aut eorum casus posita, significat de superiori loco graduve ad inferiorem, et sic æquivalet particulæ *de* compositæ et significanti *deorsùm*: v. g. chảy xuống, *liquorem decurrere*; chạy xuống, *pedibus decurrere*; ngã xuống, *decidere*; hạ xuống, *deponere*; đẽ xuống, *idem*; đi xuống, *descendere, devenire*; sæpissimè verbum đi vel chảy subintelligitur, v. g. nước xuống đây, *aquam húc descendere*; xuống thể, *descendere in mundum*; post hanc vel compositam vel loco verbi supradicti sumptam, sæpè exprimitur particula dưới significans *in, nempè in inferiorem locum*: v. g. đi xuống dưới hang, *descendere in antrum*; xuống dưới lòng vét, *descendere in sentinam*.

Deniquè à majoribus ad maxima hujus linguæ philologum evehentes, versificationis anamiticæ ipsi elementa proponamus.

COMPENDIUM VERSIFICATIONIS ANAMITICÆ.

Cùm ad texendum versus in quâlibet linguâ necessaria sit istius linguæ perfecta cognitio, pauca igitur et sufficientia ad propositum nostrum dicemus, ut qui linguam anamiticam apprimè callent, et præsertim si ipsis sint faciles in carmina musæ, pro suo libitu possint verba numeris nectere.

Lược bày niêm luật làm văn làm thơ.

Tiếng nào tiếng nào mặc lòng ai rõ tiếng ấy toàn hảo thì mới làm văn làm thơ cho nhằm phép; vậy ta sẽ đón một ít đều vừa đủ, hầu người có tài có trí mà làm việc ấy đặng hay niêm luật ấy.

Trong tiếng an nam có hai dấu chỉ vần nào vần, vần nào dài; vần ngắn gọi là trắc, vần dài gọi là bình. Các tiếng có dấu nặng, sắc, hỏi, và ngã, thì vần ấy gọi là trắc (*brevis accentus.*) và các tiếng có dấu huyền hay là chẳng có dấu gì, thì vần ấy gọi là bình (*accentus longus.*) Vậy trước hết ta sẽ nói về cách làm văn (*compositio metrica.*) vì dễ hơn, đoạn sẽ nói về cách thức làm thơ (*carmen.*) Thường lễ khi đặt vần thì câu trước phải có sáu chữ, câu sau thì tám chữ. Có ca rằng: nhứt, tam, ngũ, bất luận; nhì, tứ, lục, phân minh, nghĩa là phải cứ niêm luật như cách thức dưới đây, ấy luật về câu thứ nhứt gọi là câu trước; bằng về câu sau thì ca rằng: nhứt, tam, ngũ, thất, bất luận, nhì, tứ, lục, phân minh, hãy xem bài sau này.

Văn.

1 } Đới ơn chúa cả ba ngôi,
Trắc, bình, trắc, trắc, bình, bình,
{ *Trinō unīquē Dēo prōmō dē pectōrē grātes,*

2 } Dựng nên muôn vật cho tôi hưởng dùng,
Trắc, bình, bình, trắc, bình, bình, trắc, bình,
{ *Usūs ad nōstrōs clēmēns cūctā crēāns,*

3 } Chúa là vô thỉ vô chung,
Trắc, bình, bình, trắc, bình, bình,
{ *Omnīpōtēns sinē prīnciplō sinē finē mǎnēbit,*

4 } Thường sinh thường vượng không cùng không sai,
Bình, bình, bình, trắc, bình, bình, bình, bình,
{ *Mōrtē cārēns, scēptrō frēnāt cūctā sūo,*

5 } Chúa là toàn đức toàn tài,
Trắc, bình, bình, trắc, bình, bình,
{ *Nūmēn pērfēctūm nūmēn sūmmēquē pērītūm,*

6 } Suốt trong trời đất không ai ví tày.
Trắc, bình, bình, trắc, bình, bình, trắc, bình.
{ *Nōn similis cælo vėl quā terrā pātēt.*

Chữ thứ nhứt là chữ Đới thì nên đặt trắc hay là bình; song đặt trắc thì tốt hơn, vì chữ ấy là chữ mở câu cũng là chữ đầu bài văn. Chữ thứ hai là Ơn, thì phải đặt bình mà thôi. Chữ thứ ba là Chúa, thì thường lễ phải đặt trắc, song nếu chữ ấy làm cho trái nghĩa thì đặt bình cũng đặng. Chữ thứ bốn là Cả thì phải đặt chữ trắc. Chữ thứ năm là Ba thì phải đặt bình, nếu chữ ấy làm cho trái nghĩa thì đặt trắc cũng đặng. Chữ thứ sáu là Ngôi thì phải đặt bình mà thôi, ấy về câu trên là câu sáu chữ thì làm vậy. Ta nói về câu dưới là câu tám chữ. Chữ thứ nhứt là Dựng. Chữ thứ ba là Muôn. Chữ thứ năm là Cho. Chữ thứ bảy là Hưởng, thì bốn chữ ấy bất luận tiếng bình hay là trắc; bằng chữ thứ hai là Nên, thì phải đặt bình mà thôi. Chữ thứ bốn là Vật, thì phải đặt tiếng trắc. Chữ thứ sáu là Tôi thì phải cho bình và phải đặt một tiếng cho hợp một vận cùng tiếng thứ sáu trong câu trước như ngôi và tôi. Chữ thứ tám là Dùng, thì phải cho bình; đến hai câu kế theo thì cũng phải giữ các đều như trước. Song có một điều này phải lo cẩn thận là bây giờ đặt chữ thứ sáu trong câu thứ ba là Chung, thì phải cho tiếng hợp vận cùng chữ thứ tám trong câu thứ hai là Dùng; lại phải lo cho chữ thứ sáu trong câu thứ bốn hợp vận cùng chữ thứ sáu trong câu thứ ba như Cùng và Chung; phải cứ làm vậy luôn cho đến cùng văn, chẳng có sự gì lạ khác.

Niêm luật làm thơ.

Có ca rằng: nhứt, tam, thì bất luận; nhì, tứ, ngũ, lục, phân minh; nghĩa là chẳng phải giữ chữ thứ nhứt

và thứ ba, song phải giữ chữ thứ hai, thứ bốn, thứ năm, thứ sáu cho nhất. Vậy khi làm thơ có hai cách, một là cách mở bình; hai là cách mở trắc. Lại trong một bài thơ, thì có bốn câu, gọi là bốn cặp cũng là tám hàng, gọi một hàng là nửa câu; câu thứ nhất gọi là câu mở; câu thứ hai gọi là câu trạng; câu thứ ba gọi là câu luận; câu thứ bốn gọi là câu kết. Lại mỗi câu phải có một cặp mới thành một câu. Ta sẽ nói về cách làm thơ gọi là cách mở bình.

Phán xét công bình thơ.

1	{	Hải hùng kinh khiếp hỡi người ta, Hei mihi! cunctorum subitus tremor occupat artus, Chúa xét công bình chẳng thứ tha, Ecce venit iudex strictè jura ferens,	3	{	Bấy giờ ngài tử giao thân thánh, Turba ministra Dei fidos assumit amicos, Khi ấy tội nhờn phú quý ma. Aufert peccato fœdum inferna cohors.
2	{	Công bằng mũi lông không khuấy lấp. Ut meritum vitas hominumque et crimina quærat. Tội dẫu hơi thở cũng nghiêm tra, Ipsam etiam fugiet nusquam culpa levis,	4	{	Bởi đó mười răn tua nắm giữ, Ergo jussa Dei servemus mente fideli, Rượu trà cờ bạc chớ mê sa. Alea luxuries vinumque ite procul.

Ta cắt nghĩa cách thức ấy từng đều cho rõ hơn; trong nửa câu trước thì kể làm thơ phải xem trong đề thơ ấy nói về sự gì cho đặng đặt tiếng hạp ý bài thơ ấy, hầu cho nửa câu sau gọi là câu vào đề, đặng rước lấy ý mà đem vào đề cho thật việc nói; trong nửa câu trạng trước gọi là câu trạng thượng, phải nói tích thật và các lẽ trong bài thơ ấy cho rõ ràng; lại phải lo cho nửa câu trạng sau gọi là câu trạng hạ đặng tiếng đối nửa câu trạng trước. Trong câu luận trước gọi là câu luận thượng, thì phải bàn lại lẽ hay là sự gì trong bài thơ ấy ra làm sao. Lại trong câu luận hạ là nửa câu sau, khi luận lẽ phải lo mà đặt trong câu ấy tiếng đối nửa câu trước là câu luận thượng, chẳng những phải đối cho xứng tiếng mà lại phải đối cho xứng ý nữa, như nên xem trong bài mở bình đã viết trên. Trong câu kết phải nói kết lại lẽ trong bài thơ; hoặc bài chỉ sự tốt thì phải khen và khuyên bắt chước, hoặc bài chỉ sự xấu thì phải chê và khuyên đừng bắt chước, hoặc bài chỉ sự dữ, hay là phẫu phạt tội, thì phải khuyên xa lánh sự ấy và khuyên làm lành cho đặng phần thưởng, &c. Lại có một điều này phải giữ cho nhất, là đừng đặt chữ cho trùng tiếng hay là trùng ý trong bốn cặp ấy: ấy vậy khi muốn đặt thơ cách mở bình, thì trong nửa câu trước là Hải hùng kinh khiếp hỡi người ta; thì phải đặt chữ thứ hai, thứ sáu, thứ bảy cho bình, mà chữ thứ bốn, thứ năm cho trắc, ấy là nửa câu trước thì làm vậy, đến nửa câu sau là Chúa xét công bình chẳng thứ tha, thì phải giữ chữ thứ hai, thứ năm, thứ sáu cho trắc, và chữ thứ bốn cùng chữ thứ bảy cho bình. Trong câu trạng thượng là Công bằng mũi lông không khuấy lấp, thì phải đặt chữ thứ hai, thứ sáu, thứ bảy cho trắc, và chữ thứ bốn, thứ năm cho bình. Trong nửa câu trạng hạ như Tội dẫu hơi thở cũng nghiêm tra; thì phải đặt chữ thứ hai, thứ sáu, thứ bảy cho bình, và chữ thứ bốn, thứ năm trắc, song chữ rớt trong câu này thì phải hạp một vận cùng chữ rớt trong câu vào đề, mà câu vào đề phải hạp một vận cùng câu mở như người ta, tha, lại cũng phải lo cho chữ rớt trong câu luận hạ, và chữ rớt trong câu kết hạ hạp một vận cùng các chữ rớt mới kể đó, như ma, sa, hạp vận cùng ta, tha, tra. Ta nói đến câu thứ ba gọi là câu luận thượng là Bấy giờ ngài tử giao thân thánh, thì phải giữ chữ thứ hai, thứ năm, thứ sáu cho bình, và chữ thứ bốn, thứ bảy cho trắc. Đến nửa câu sau gọi là câu luận hạ là Khi ấy tội nhờn phú quý ma, thì phải giữ chữ thứ hai, thứ năm, thứ sáu cho trắc, và chữ thứ bốn, thứ bảy cho bình. Qua câu thứ bốn là câu kết thượng như Bởi đó mười răn tua nắm giữ, thì phải đặt chữ thứ hai, thứ sáu, thứ bảy cho trắc, và chữ thứ bốn, thứ năm cho bình; đến nửa câu sau là câu kết hạ như Rượu trà cờ bạc chớ mê sa; thì phải đặt chữ thứ hai, thứ sáu, thứ bảy cho bình, và chữ thứ bốn, thứ năm cho trắc; ấy cách làm thơ khi mở bình thì làm vậy. Bấy giờ ta nói đến luật phép làm thơ cách mở trắc.

Bất đạo thơ.

1 { Lừng lẫy oai hùng tiếng đã rân,
Dentibus infrendens sitiensque ut tigris acerba,
Chỉ truyền cấm đạo khắp xa gần;
Relligionem arcet passim rector atrox;
2 { Thánh đàng chốn chốn đều tiêu triệt.
Hic ubi cernuntur res sanctæ avulsaque templa.
Giáo hữu người người chịu khổ bán.
Grege Christi innocuus pœnis afficitur.

3 { Linh mục giáo lưu, hình thảm khắc,
Vir sacer immiti gladio laqueove necatur,
Cận thân trăm quết lính đồ thân.
Fidus truncatur, milesque exul abit.
4 { Há rằng vương đế làm nhờn chánh!
Quæ gens ulla tuum princeps celebrabit honorem!
Sao nữ phiến hà hại chúng dân.
Qui pascis lacrymis et torques populum.

Trong cách mở trắc thì phải đặt chữ thứ hai, thứ năm, thứ sáu cho trắc; và chữ thứ bốn, thứ bảy cho bình, ấy về nửa câu mở trước thì làm vậy; bằng nửa câu sau thì phải đặt chữ thứ hai, thứ sáu, thứ bảy cho bình, và chữ thứ bốn, thứ năm cho trắc. Qua câu thứ hai là câu trạng thượng, thì phải đặt chữ thứ hai, thứ năm, thứ sáu cho bình, và chữ thứ bốn, thứ bảy cho trắc. Đến câu trạng hạ thì phải đặt chữ thứ hai, thứ năm, thứ sáu trắc, và chữ thứ bốn, thứ bảy cho bình. Qua câu luận thượng thì phải lo giữ chữ thứ hai, thứ sáu, thứ bảy cho trắc, và chữ thứ bốn, thứ năm cho bình. Đến nửa câu sau là câu luận hạ, thì phải đặt chữ thứ hai, thứ sáu, thứ bảy cho bình, và chữ thứ bốn, thứ năm cho trắc. Qua câu kết thượng, thì phải đặt chữ thứ hai, thứ năm, thứ sáu cho bình, và chữ thứ bốn, thứ bảy cho trắc. Đến nửa câu sau là câu kết hạ, thì phải đặt chữ thứ hai, thứ năm, thứ sáu cho trắc, và chữ thứ bốn, thứ bảy cho bình. Song phải lo chữ rớt trong câu kết hạ, trong câu luận hạ, và trong câu trạng hạ hạp một vận cùng chữ rớt câu nhập đề, và chữ nhập đề ấy phải cho hạp vận cùng chữ rớt câu mở; như rân, gần, bán, thân, dân. Song phải nhớ đều này, là trong các câu hai thơ trước này, dấu mở cách bình hay là mở cách trắc, thì chữ thứ nhất và chữ thứ ba, thì nên đặt bình trắc bất luận, còn các chữ khác thì phải cứ niêm luật.

Cách thức đặt thơ năm chữ.

Bốn mùa thơ.

1 { Xuân du phương thảo địa,
Vere novo pergratum invisere amœna vireta,
Hạ thưởng lục hà trì.
Æstu nymphæas aspectare libet.

2 { Thu ẩm hồng nho tửu,
Autumno recreant spumantia munera Bacchi,
Đông ngâm bạch tuyết thi.
Brumâ opus est niveos ore ciere modos.

Khi muốn đặt thơ năm chữ, thì chẳng phải giữ chữ thứ nhất, vậy trong câu trước thì phải đặt chữ thứ hai, thứ ba cho bình, thứ bốn, thứ năm cho trắc. Đến nửa câu sau, thì phải đặt chữ thứ hai, thứ ba trắc; thứ bốn, thứ năm bình. Qua câu sau thì phải giữ chữ thứ hai, thứ năm cho trắc, và chữ thứ ba, thứ bốn cho bình. Đến nửa câu sau thì phải đặt chữ thứ hai, thứ năm cho bình, chữ thứ ba, thứ bốn cho trắc. Lại phải lo cho chữ rớt câu này hạp một vận cùng chữ rớt câu trước, như thi và trì; cũng phải giữ một đều này nữa, là mỗi một câu chia ra làm hai phần, thì phải đặt chữ thứ nhất phần dưới cho đối chữ thứ nhất phần trên; như xuân cùng hạ, thu cùng đông; mà các chữ khác thì cũng phải đối như vậy; cách này thì tốt và hay, song rất khó đặt cho nên việc, ai muốn làm thơ năm chữ thì phải đặt ít nữa là hai cặp, ai muốn đặt bốn cặp thì cũng dặng.

Cách thức làm văn khi người ta đã qua đời, Kể ngoại gọi là văn tế, kể có đạo gọi là đức tính.

(Latinè funebris concio.)

Trong cách thức làm văn, mà kể công nghiệp cùng nhưn đức người nào đã qua đời, thì phải đặt thể này; trước hết thì phải biết mỗi bài văn có ba lúc, lúc thứ nhất gọi là lúc mở, lúc thứ hai gọi là lúc đức tính, lúc thứ ba gọi là lúc ôi. Lại trong một bài văn chẳng có hạn phải đặt là bao nhiêu câu, cũng chẳng có hạn mỗi câu là bao nhiêu chữ, mặc ai muốn đặt dài văn bao nhiêu thì cũng dặng, nhưng mà phải giữ cách đặt thể này; một là đặt bốn câu cách đối, hai là đặt hai câu liên đối, ba là đặt sáu câu cách đối; vậy các câu ấy ta sẽ chỉ trong thể thức sau này. Lại phải giữ đều này nữa, là ai muốn đặt văn bình hay là văn trắc thì cũng dặng,

song nếu đặt vần bình, thì phải giữ mỗi tiếng rớt trong câu thứ bốn cách đối, và tiếng rớt trong câu thứ hai liên đối, và tiếng rớt trong câu thứ sáu cách đối cho bình, cùng hạp một vần cùng nhau từ đầu bài văn cho đến cùng; bằng muốn đặt vần trắc thì mỗi tiếng rớt cũng phải đặt cho trắc cùng hạp một vần với nhau như vậy, ta cũng sẽ chỉ đều ấy trong thể thức sau này nữa cho dễ hiểu.

Mẫu văn đặt vần bình.

Hỡi ôi.

{	Câu thứ 1 cách đối.	Phép chúa khiến đổi đời,
	Câu thứ 2 cách đối.	Cơ hội ấy ai không thăm thiết,
	Câu thứ 3 cách đối.	Hễ người đời sống thác,
	Câu thứ 4 cách đối.	Cớ sự này ốt đã rõ ràng.*
	Câu thứ 1 liên đối.	Tưởng đến lòng nên chua xót.
	Câu thứ 2 liên đối.	Nghe thôi dạ rất thăm thương.*

Nhớ cha xưa.

{	Câu thứ 1 liên đối.	Vốn dòng sang trọng,
	Câu thứ 2 liên đối.	Nên đáng khôn ngoan.
	Câu thứ 1 cách đối.	Bé nương ấm thung huyền,
	Câu thứ 2 cách đối.	Hằng cấp củm văn phòng bốn bạn,
	Câu thứ 3 cách đối.	Lớn trở tài từng bá,
	Câu thứ 4 cách đối.	Khéo đứng dựng danh lợi hai trường.*
	Câu thứ 1 cách đối.	Lòng dốc lòng khí tục tinh tu,
	Câu thứ 2 cách đối.	Chẳng chuộng xe vờ ngựa rước,
	Câu thứ 3 cách đối.	Chí quyết chí siêu phàm nhập thánh,
	Câu thứ 4 cách đối.	Y thà níp đội bầu mang.*
	Câu thứ 1 cách đối.	Vun đức quên nhơn,
	Câu thứ 2 cách đối.	Rèn bầy khắc tiết ngời gương rạng,
	Câu thứ 3 cách đối.	Nắm mình sửa tính,
	Câu thứ 4 cách đối.	Chống ba thù ngút bạt gia tan.*
	Câu thứ 1 cách đối.	Thương là thương hay thủ ngãi quyết xá sinh,
	Câu thứ 2 cách đối.	Khi đang thế hiểm gặp ghềnh,
	Câu thứ 3 cách đối.	Cũng gượng gạo chơn trèo đèo tay chống gậy,
	Câu thứ 4 cách đối.	Cám là cám đã tận tâm thêm kiệt lực,
	Câu thứ 5 cách đối.	Ở giữa chiến trường chật hẹp,
	Câu thứ 6 cách đối.	Chịu lao đao ngày dài nắng tối dầm sương.*

Ôi.

{	Câu thứ 1 liên đối.	Bình chìm trâm gãy,
	Câu thứ 2 liên đối.	Núi lở sét ran.*
	Câu thứ 1 liên đối.	Mây sâu giăng tỏ mờ,
	Câu thứ 2 liên đối.	Mạch thấm chảy mê man.*
	Câu thứ 1 cách đối.	Chợ chi gắng gổ một hai năm ra đến trường an,
	Câu thứ 2 cách đối.	Việc hội thánh sửa sang rồi sẽ khuất,
	Câu thứ 3 cách đối.	Chẳng nữa lần hồi năm bảy tháng trở về Gia đình,
	Câu thứ 4 cách đối.	Cho chúng con thấy mặt kéo lòng thương.*

Hỡi ôi thương thay.

Cách phải cứ cho đặn làm văn vần bình.

Trước hết khi sự đặt hai tiếng Hỡi ôi; đoạn thì đặt bốn câu cách đối, gọi tiếng cách đối nghĩa là câu thứ nhất thì đối với câu thứ ba, như câu Phép Chúa khiến đời đời, thì đối câu Hỡi người đời sống thác; mà câu thứ hai thì đối với câu thứ bốn, như câu Cơ hội ấy ai không thăm thiết, thì đối câu Cơ sự nầy ốt đã rõ ràng; vậy khi đặt bốn câu cách đối trong bài văn bình, thì phải lo cho chữ rớt trong câu thứ nhất đặn bình, như chữ đời, chữ rớt trong câu thứ hai đặn trắc như chữ thiết, chữ rớt trong câu thứ ba đặn trắc như chữ thác, chữ rớt trong câu thứ bốn đặn bình như chữ ràng; còn các tiếng khác trong bốn câu ấy, nếu tiếng thứ nhất, thứ hai trong câu thứ nhất trắc, thì tiếng thứ nhất, thứ hai trong câu thứ ba phải bình; bằng hai tiếng ấy trong câu thứ nhất bình, thì đặt tiếng thứ nhất, thứ hai trong câu thứ ba cho trắc, mà tiếng thứ ba, thứ bốn, thứ năm, &c. thì cũng giữ vậy; bằng gặp tiếng nào trái nghĩa trái ý mà giữ chẳng đặn thì cũng không làm sao; vậy câu thứ hai và câu thứ bốn thì phải đặt cách bình trắc cũng như câu thứ nhất với câu thứ ba, lại khi đặt câu thứ nhất cho đối câu thứ ba thì chẳng những đối cho xứng tiếng mà thôi, song cũng đối cho xứng ý nữa. Câu thứ hai cũng đặt cho đối xứng câu thứ bốn như vậy nữa. Bây giờ đến hai câu liên đối, gọi tiếng liên đối nghĩa là câu thứ nhất thì đối với câu thứ hai chẳng có câu nào khác xen vào giữa, như câu Tưởng đến lòng thêm chua xót, thì đối câu Nghe thôi dạ rất thảm thương, trong hai câu liên đối nếu chữ thứ nhất, thứ hai, trong câu thứ nhất trắc, thì chữ thứ nhất, thứ hai trong câu thứ hai phải đặt bình, bằng hai chữ ấy trong câu thứ nhất đã đặt bình, thì phải đặt hai chữ ấy trong câu thứ hai cho trắc, các chữ khác trong hai câu này cũng giữ như vậy; bằng tiếng nào trái nghĩa trái ý nên giữ chẳng đặn, thì không hề gì; nhưng mà phải giữ cho nhất chữ rớt trong câu thứ nhất cho trắc, chữ rớt trong câu thứ hai cho bình, mà chữ rớt trong câu thứ hai này chẳng những cho bình mà thôi, song cũng phải lo cho hợp một vận cùng chữ rớt trong câu thứ bốn cách đối, như thể ràng, thương; ấy trong lúc mở thì thường đặt một lúc cách đối cùng một lúc liên đối mà thôi, song cũng đặn đặt nhiều hơn nữa, &c. Bây giờ qua lúc đức tính, thì trước hết đặt rằng: Nhớ cha xưa, hay là mẹ, &c. đoạn thì đặt hai câu liên đối, như câu Vốn dòng sang trọng, thì đối câu Nên đáng khôn ngoan, trong hai câu liên đối này, cũng phải đối cho xứng nhau cùng giữ cách bình trắc như hai câu liên đối trước, lại chữ rớt trong câu thứ hai này, cũng phải đặt cho hợp một vận cùng chữ rớt trong câu thứ bốn cách đối trước, cùng chữ rớt trong câu thứ hai liên đối trước nữa; thí dụ ràng, thương, ngoan; ví bằng ai muốn đặt hai câu liên đối khác nữa tiếp theo hai câu liên đối này thì cũng đặn, bằng không thì cũng đặn, đoạn thì đặt bốn câu cách đối, như câu thứ nhất Bé nương ấm thung huyền, thì đối câu thứ ba Lớn trở tài từng bá; mà câu thứ hai Hằng cấp cảm văn phòng bốn bạn, thì đối câu thứ bốn Khéo đứng đứng danh lợi hai trường; trong bốn câu cách đối này cũng phải đối cho xứng nhau, cùng giữ cách bình trắc như bốn câu cách đối trước; lại chữ rớt trong câu thứ bốn này cũng phải đặt cho hợp một vận cùng chữ rớt trong câu thứ hai liên đối trước; thí dụ ngoan, trường; từ bốn câu cách đối này cho đến cùng lúc Đức tính, thì thường đặt bốn câu cách đối luôn, song muốn đặt xen vào hai câu liên đối hay là sáu câu cách đối thì càng hay, lại trong lúc Đức tính thì chẳng có hạn phải đặt mấy câu liên đối, mấy câu cách đối, vậy ai muốn đặt bao nhiêu thì mặc ý. Bây giờ đặt bốn câu cách đối khác kể theo bốn câu cách đối trước, cùng giữ các điều như vậy, cũng như câu thứ nhất Lòng dộc lòng khí tục tinh tu, thì đối câu thứ ba Chí quyết chí siêu phàm nhập thánh; mà câu thứ hai Chẳng chuộng xe với ngựa rước, thì đối câu thứ bốn Ý thà níp đội bầu mang; các câu cách đối sau này thì cũng cứ như vậy. Khi nào đặt sáu câu cách đối xen vào, thì đặt câu thứ nhất cho đối câu thứ bốn như câu Thương là thương hay thủ ngãi quyết xá sinh, thì đối câu Cầm là cầm đã tận tâm thêm kiệt lực, câu thứ hai thì đối câu thứ năm, như câu Khi đang thế hiểm gặp ghềnh, thì đối câu Ở giữa chiến trường chật hẹp; câu thứ ba thì đối câu thứ sáu, như câu Cũng gượng gạo chơn trèo đèo tay chống gậy, thì đối câu Chịu lao đao ngày dài nắng tối dầm sương; vậy trong sáu câu cách đối thì chữ rớt trong câu thứ nhất cho bình, chữ rớt trong câu thứ hai cho trắc, chữ rớt trong câu thứ ba cho trắc, chữ rớt trong câu thứ bốn cho trắc, chữ rớt trong câu thứ năm cho bình, chữ rớt trong câu thứ sáu cho bình; còn các chữ khác thì giữ sự bình trắc như khi đặt bốn câu cách đối. Khi đặt gần cùng lúc Đức tính, thì phải nói về sự nhuốm bệnh mà chết; bây giờ đến lúc ôi, thì phải nói những lời thăm thiết thương tiếc; vậy trước hết thì đặt một tiếng ôi, đoạn thì đặt hai câu liên đối, bằng có đặt hai câu liên đối khác tiếp theo

hai câu liên đối trước thì cũng nên, mà hai câu liên đối trước cùng hai câu liên đối tiếp theo, cũng phải giữ các cách như đã nói trong lúc trước, cũng như câu Bình chìm trăm gậy, thì đối câu Núi lở sét ran ; lại hai câu liên đối tiếp theo, như câu Mây sâu giếng tỏ mờ, thì đối câu mạch thấm chảy mê man ; lại phải giữ chữ rớt trong câu thứ hai liên đối cho hợp một vần cùng chữ rớt trước, thí dụ vần trước là ràng, thương, thì bây giờ đặt vần ran, man ; đoạn thì đặt bốn câu cách đối cũng phải giữ cách đặt như trước, như thể câu Chớ chi gắng gổ một hai năm ra đến trường an, thì đối câu Chẳng nữa lần hồi năm bảy tháng trở về Gia đình ; mà câu Việc hội thánh sửa sang rồi sẽ khuất, thì đối câu Cho chúng con thấy mặt kéo lòng thương ; từ bốn câu cách đối này cho đến cùng lúc ôi, thì đặt bốn câu cách đối luôn, song muốn đặt giậm vào hai câu liên đối hay là sáu câu cách đối thì cũng nên, lại trong lúc ôi cũng chẳng có hạn phải đặt bao nhiêu câu, ai muốn đặt bao nhiêu câu thì mặc ý. Khi đặt đã cùng bài văn rồi, thì phải đặt một câu này rằng : Hỡi ôi thương thay.

Mẫu văn đặt vần trắc.

Hỡi ôi :

{	Câu thứ 1 cách đối.	Xưa có kẻ lui về phật kiềng,
	Câu thứ 2 cách đối.	Chiếc dép hãy di tông,
	Câu thứ 3 cách đối.	Nay như thầy thẳng tách thiên dằng,
	Câu thứ 4 cách đối.	Nửa lời khôn phụ nhĩ.*
	Câu thứ 1 liên đối.	Trăm mình ý khó chuộc câu,
	Câu thứ 2 liên đối.	Muôn kiếp no nao dạng thấy.*

Nhớ Đức thượng sư xưa.

{	Câu thứ 1 liên đối.	Ghẽ tục phong lưu,
	Câu thứ 2 liên đối.	Nên trang cơ trí.*
	Câu thứ 1 cách đối.	Vui đạo thánh tạm lìa quê quán,
	Câu thứ 2 cách đối.	Nước lang sa từ áng công danh,
	Câu thứ 3 cách đối.	Sửa tước trời mong hóa sinh dân,
	Câu thứ 4 cách đối.	Cõi nam việt gá duyên ngư thủy.*
	Câu thứ 1 cách đối.	Thức thì thức thế,
	Câu thứ 2 cách đối.	Khôn ngoan quá khỏi đáng phàm gian,
	Câu thứ 3 cách đối.	Bất kị bất cầu,
	Câu thứ 4 cách đối.	Thong dong ở ngoài vòng tục lụy.*
	Câu thứ 1 cách đối.	Thành diên khánh ách hơn trần thói,
	Câu thứ 2 cách đối.	Tư bề thỉ thạch sư sanh,
	Câu thứ 3 cách đối.	Vui trong đất trùng vây,
	Câu thứ 4 cách đối.	Thành qui nhờn hiểm quá hàm quan,
	Câu thứ 5 cách đối.	Máy trận công thu trừ óc.
	Câu thứ 6 cách đối.	Quyết ngoài trời thiên lý.*
	Câu thứ 1 cách đối.	Những tưởng được năng y kì bệnh,
	Câu thứ 2 cách đối.	Nên trở về Gia đình vâng tiếng tơ mà xương khúc khởi hoàn,
	Câu thứ 3 cách đối.	Bằng hay nghiệm bất kiến kì quan,
	Câu thứ 4 cách đối.	Đã ở lại kì sơn chịu di chỉ cho an lòng, sư đệ.*
	Câu thứ 1 cách đối.	Thuở đi thì gấn kẻ hai vồng,
	Câu thứ 2 cách đối.	Đàng phong sương xa tách với với,
	Câu thứ 3 cách đối.	Khi về thì phong cản một quan,
	Câu thứ 4 cách đối.	Thuyền li hạn chở đây phé phé.*

Ôi.

Câu thứ 1 liên đối.	Nửa gói du tiên.
Câu thứ 2 liên đối.	Ngàn năm biệt mị.*
Câu thứ 1 liên đối.	Tòa khách tinh mây phủ mịt mù,
Câu thứ 2 liên đối.	Dinh lữ thứ màn không vắng vẻ.*
Câu thứ 1 cách đối.	Ngàn trùng quan tác.
Câu thứ 2 cách đối.	Xa xuôi cách dặm cố hương,
Câu thứ 3 cách đối.	Ba thước lữ phân,
Câu thứ 4 cách đối.	Quạnh quẽ gởi miền dị địa.

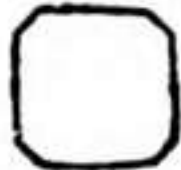

Cách phải giữ mà đặt văn vần trắc.

Trong lúc mở thì trước đặt hai tiếng Hời ôi, đoạn thì đặt bốn câu cách đối, là câu thứ nhất cho đối câu thứ ba, như thể câu Xưa có kẻ lui về phật kiếng, thì đối câu Nay như Thây thẳng tách thiên đàng; mà câu thứ hai thì cho đối câu thứ bốn, như thể câu Chiếc dép hãy di tông, thì đối câu Nửa lời khôn phụ nữ; vậy khi đặt bốn câu cách đối trong bài văn trắc thì phải đặt chữ rớt trong câu thứ nhất cho trắc, như chữ kiếng, chữ rớt trong câu thứ hai cho bình như chữ tông, chữ rớt trong câu thứ ba cho bình như chữ đàng, chữ rớt trong câu thứ bốn cho trắc như chữ nữ; còn các tiếng khác trong bốn câu ấy nếu tiếng thứ nhất, thứ hai trong câu thứ nhất đã đặt trắc, thì tiếng thứ nhất, thứ hai trong câu thứ ba phải đặt bình, bằng hai tiếng ấy trong câu thứ nhất đã đặt bình, thì đặt hai tiếng ấy trong câu thứ ba cho trắc, mà tiếng thứ ba, thứ bốn, &c. thì cũng giữ như vậy, bằng gặp tiếng nào trái nghĩa trái ý mà giữ chẳngặng cũng không làm sao. Vậy câu thứ hai và câu thứ bốn phải giữ cách bình trắc cũng như câu thứ nhất với câu thứ ba, lại khi đặt câu thứ nhất cho đối câu thứ ba thì chẳng những đối cho xứng tiếng mà thôi, song cũng đối cho xứng ý nữa. Đoạn đến hai câu liên đối thì câu thứ nhất đặt cho đối với câu thứ hai, chẳng có câu xen vào giữa, như câu Trăm mình ý khó chuộc cầu, thì đối câu Muôn kiếp no nao đặng thấy; trong hai câu liên đối, nếu chữ thứ nhất, thứ hai trong câu thứ nhất đã đặt bình, thì phải đặt chữ thứ nhất, thứ hai trong câu thứ hai cho trắc, bằng hai chữ ấy trong câu thứ nhất đã đặt trắc, thì phải đặt hai chữ ấy trong câu thứ hai cho bình, mà các chữ khác trong hai câu này cũng giữ như vậy; ví bằng gặp tiếng nào trái nghĩa trái ý mà giữ chẳngặng thì không hề gì; nhưng mà phải giữ cho nhật chữ rớt trong câu thứ nhất cho bình, chữ rớt trong câu thứ hai cho trắc, mà chữ rớt trong câu thứ hai này chẳng những đặt cho trắc mà thôi song cũng phải đặt cho hợp một vần cùng chữ rớt trong câu thứ bốn cách đối, như thể nữ, thấy; lúc mở thì thường đặt bấy nhiêu câu mà thôi, song cũng đặng đặt nhiều hơn nữa. Bây giờ qua lúc đức tính thì trước hết đặt rằng: nhớ cha xưa, hay là mẹ, &c. đoạn phải đặt hai câu liên đối như câu Ghề tục phong lưu, thì đối câu Nên trang cơ trí, trong hai câu liên đối này cũng phải đối cho xứng nhau, cùng phải giữ cách bình trắc như hai câu liên đối trước, lại chữ rớt trong câu thứ hai này cũng phải đặt cho hợp một vần cùng chữ rớt trong câu thứ bốn cách đối trước cùng chữ rớt trong câu thứ hai liên đối trước nữa; thí dụ, nữ, thấy, trí; ví bằng ai muốn đặt hai câu liên đối khác tiếp theo hai câu liên đối này thì cũng đặng; bằng không thì cũng đặng, đoạn thì đặt bốn câu cách đối như câu thứ nhất Vui đạo thánh tạm là quê quán, thì đối câu thứ ba Sửa tước trời mong hoa sinh dân, mà câu thứ hai Nước lang sa từ áng công danh, thì đối câu thứ bốn Cõi nam việt gá duyên ngư thủy; trong bốn câu cách đối này cũng phải đặt cho đối xứng nhau, cùng giữ cách bình trắc như bốn câu cách đối; lại chữ rớt trong câu thứ bốn này cũng phải đặt cho hợp một vần cùng chữ rớt trong câu thứ hai liên đối trước, thí dụ trí, thủy; bây giờ từ bốn câu cách đối này cho đến cùng lúc Đức tính, thì thường đặt bốn câu cách đối luôn, song muốn đặt xen vào hai câu liên đối hay là sáu câu cách đối thì càng hay, mà trong lúc Đức tính chẳng có hạn phải đặt bao nhiêu câu như thể đã nói trước; bây giờ đặt bốn câu cách đối khác kế theo bốn câu cách đối trước, cũng giữ các điều như vậy, cũng như thể câu thứ nhất Thức thì thức thế, thì đối câu thứ ba Bất khị bất cầu, mà câu thứ hai Khôn ngoan quá khỏi đáng phạm gian, thì đối câu thứ bốn Thông dong ở ngoài vòng tục lụy; chữ lụy này thì phải hợp một vần cùng chữ Trí chữ Thủy trước; các câu cách đối sau thì cũng giữ như vậy. Khi nào đặt sáu câu cách đối xen vào, thì phải đặt câu thứ nhất cho đối câu thứ

bốn, như thể câu Thành diên khánh ách hơn trần thời, thì đối câu Thành qui nhơn hiềm quá hàm quan; mà câu thứ hai thì phải đặt cho đối câu thứ năm, như thể câu Tư bề thỉ thạch sư sanh, thì đối câu Máy trận công thu trừ ố; mà câu thứ ba thì phải đặt cho đối câu thứ sáu, như thể câu Vui trong đất trũng vầy, thì đối câu Quyết ngoài trời thiên lí, vầy trong sáu câu cách đối, thì chữ rớt trong câu thứ nhất cho trắc; chữ rớt trong câu thứ hai cho bình, chữ rớt trong câu thứ ba cho bình, chữ rớt trong câu thứ bốn cho bình, chữ rớt trong câu thứ năm cho trắc, chữ rớt trong câu thứ sáu cho trắc, còn các chữ khác thì giữ cách bình trắc như khi đặt bốn câu cách đối. Bây giờ qua đến lúc ôi, thì trước hết phải đặt một tiếng Ôi; đoạn thì đặt hai câu liên đối, như thể câu Nửa gối du tiên, thì đối câu Ngàn năm biệt mị; hai câu liên đối này cũng phải giữ các điều như trước, và chữ rớt trong câu thứ hai cũng phải đặt cho hợp một vận cùng những vận trước, thí dụ Lí, mị; bằng có đặt hai câu liên đối khác tiếp theo hai câu liên đối trước thì cũng nên, bằng không thì chẳng làm sao; đoạn thì đặt bốn câu cách đối cũng giữ cách đặt như trước, như thể câu Ngàn tròng quan tác, thì đối câu Ba thước lữ phần, như thể câu Xa xuôi cách dặm cố hương, thì đối câu Quạnh quẻ gởi miền dị địa, từ bốn câu cách đối này cho đến cùng bài văn thì thường đặt bốn câu cách đối luôn, song ai muốn đặt vào hai câu liên đối hay là sáu câu cách đối thì cũng nên; lại trong lúc ôi cũng chẳng có hạn phải đặt bao nhiêu câu, mặc ý ai muốn đặt bao nhiêu thì cũng đặng, khi đặt đã cùng bài văn rồi, thì phải đặt một câu này rằng: Hỡi ôi thương thay.

Nota 1°. Duo ultima exemplaria quæ ad laudationem mortuorum spectant, desumpta sunt ex orationibus habitis in funere D. D. Petri Pigneau Episcopi Adranensis nec non Vicarii Apostolici Regnorum Cocincinæ, Cambodiæ et Ciampæ, anno 1799, die verò nonâ octobris defuncti, atque die 16ª Decembris sepulti amplo funere celebrato cui ipse Gia Long Rex Cocincinæ adfuit.

Nota 2°. Figura octogona in quâ includitur character Anamiticus non pertinet ad illum sed inservit tantùm ad primum hieroglyphum cujusque articuli designandum. In decursu cujusque articuli ductus—iste, primi characteris nec non et ipsius significationis in romanis litteris vices implet: v. g. ái; — mộ, idest ái mộ et sic de aliis.

Nota 3°. ad calcem hujus Dictionarii attexuimus appendicem in quâ unicè referuntur plurimæ voces Sineses cum pronuntiatione Cocincinensi. Utuntur enim sæpiùs Anamitæ in dicendi genere magnifico et limato vel in poesi multis vocibus Sinensibus. Etsi non paucæ hujusce linguæ Sinensis voces jam interpositæ fuerint in nostro Dictionario, attamen multæ adhuc desiderantur. Existimavimus igitur optimum ut (in quantum fieri potest.) operi nostro nihil desit, hinc adjicere per modum appendicis quasdam alias voces Sineses frequentius ab Anamitis usurpatas.

DICTIONARIUM

ANAMITICO-LATINUM.

A

<p>〔阿〕 碎主 — 碎諛 — 碎困 — 陀 — 伏弥 — 巧 — 容 — 蕤 — 膠 — 〔亞〕 聖 — 〔婀〕 一 姉 — 〔惡〕 業 —</p>	<p>A, Interjectio exclamantis. — chúa tôi, O Deus meus! — dua, assentari. — khốn tôi, me miserum. } — di đà phật, precatiuncula sectatorum } phật. cái —, radula. — dong, adamus. — ngùy, assafoetida. — giao, gluten ex pelle asininâ. Á, secundus. — thánh, secundus à sancto. Á, soror natu major. chị —, soror primogenita. Ác, malus, molestus. — nghiệp, malè agere.</p>
---	---

ÁC

<p>業 — 制 — 一 制 — 一 泊 — 寅 — 一 制 昆 — 〔鷓〕 鏤 — 一 倖 — 羅 — 鷓 — 一 喙 — 某 — 〔厄〕 難 — 一 殃 — 一 送 — 一 莫 —</p>	<p>— nghiệp, lusor. — chơi, nugari. chơi —, immodestè ludere. bạc —, crudelis. — đàn, importunè nugari. con chơi —, filius illegitimus, cantatrix. Ác, corvus. — vàng, sol. bóng —, decursus dièi, umbra. — là, genus corvi, pica. — mó, psittacus. mỏ —, stomachus, rostrum corvi. — mỏ, dira precatio. Ách, jugum. — nạn, infortunium. ương —, calamitas. tống —, depellere miserias. mắc —, circumventus miserias.</p>
---	--

AI

— 息	tức —, intercluso spiritu agitari.
〔埃〕	Ai, quis, vel qui.
乃 —	— náy, quisquis.
— 係	hẽ —, quispiam.
— 羅 —	— là —, quis est qui.
— 默	mặc —, pro libitu cujuspiam.
— 塵	trần —, atomus.
〔哀〕	Ai.
喂 —	— ôi, heu! heu!
吒 —	— cha, clamor dolentis.
〔愛〕	Ái, amare.
— 仁	nhơn —, clementia.
— 恩	ân —, amor mutuus conjugum.
慕 —	— mộ, vehementer amare.
— 厭	êm —, molle, suave.
〔縊〕	Ái.
— 自	tự —, suspendio enecare se.
碍 —	— ngại, angi animo.
〔隘〕	Ái, putridus, a, um.
狼 —	— lang, castra militum.
— 岩	dèo —, via in montibus.
牢 —	— lao, præsidium in confiniis regni Laos.
〔愛〕	Áy.
乃 —	— náy, valdè anxius.
〔意〕	Áy, is, ille, ecce.
羅 —	— là, id est.

AM

丕 —	— vậ, ergò.
— 得	người —, ille homo.
— 罷	bõi —, propterea.
— 欺	khi —, tunc.
奴 —	— nó, sicmet, illud met.
〔庵〕	Am, fanum.
〔暗〕	Ám, obscurum.
令 —	— lậh, usurpare auctoritatem.
合 —	— hạp, convenire.
— 鬼	quỉ —, dæmonem obsidere hominem.
貼 祕 —	— lậy của, vindicare sibi rem alienam.
— 爨	nâu —, integrum animal coquere.
殺 —	— sát, vitæ et mortis potestatem habere.
曉 —	— hảo, subaudire.
意 —	} — hảo ý tà, subaudire res obscenas.
邪 曉	
〔摺〕	Ăm, amplecti.
— 撻	bông —, sinu gestare.
〔陰〕	Âm, materia crassa, nox, terra, luna, tenebræ, fæmina.
陽 —	— dương, duo opposita; duæ materiæ sinicæ.
府 —	— phủ, infernus.
茲 —	— tư, custos tartari, vel judex inferorum.
天 —	— yu, cælum nebulosum.
陽 — 噴	xin — dương, sortes mittere assibus.
耗 —	— hao, arcanus, a, um.
保 星 —	— tinh biểu, barometrum.
瘡 —	— sang, fistula morbus.

音 — Âm, sonus.
 運 — — vận, syllaba.
 堪 — — thâm, apud se reputare, secretò consulere.
 倚 — — ỷ, levis dolor et continuus.
 字 — — chữ, signare litteram ad memoriam.
 務 — — vụ, pes turbinis lusorii.
 五 — ngũ —, quinque toni.

褻 — Âm, temperatum.
 封 — phong —, gratia regis.
 潭 — đâm —, multitudo tumultuosa.
 餽 — no —, vitæ necessaria habere.
 押 — — áp, temperatum.
 脍 — — cật, cui satis est ad beatè vivendum.
 命 — — mệnh, calescere.
 玷 — — đâm, solemniter agere.
 供 — — cúng, mutuò se fovere.
 嗜 — — tiếng, vox sonora.
 甌 — bình —, cucuma.
 銅 — đồng —, æs rubrum.

暗 — Âm.
 — — —, Fremitus maris, tonitruï, &c.

飲 — Âm, mucidum.
 酣 — — nhâm, cum aliquo colludere.
 宴 — yến —, convivari.
 食 — — thực, vesci.

安 — An, pax, quies.
 南 — — nam, anamitæ.

長 — trường —, regia.
 平 — bình —, valetudo, pax.
 閑 — — nhàn, tranquillitas.
 茹 — — nhà, familia pacifica.
 達 — đạt —, pace regere.
 招 — chiêu —, pacem reddere, amnistia, &c.
 慰 — — ủi, solari.
 穩 — — ổn, benè habere.
 會 — hội —, nomen emporii in provinciâ Quảng nam.

鞍 — An, ephippium.
 迸 — lên —, equum conscendere.

案 — Án, sententia judicis.
 殺 — — sát, judex criminalis.
 詞 — — từ, litem in pauca referre.
 該 — cai —, præfectus cognitor litium.
 迸 — lên —, proferre sententiam.
 供 — cung —, causam exponere.
 驗 — — nghiệm, veritatem explorare.
 固 — — cố, stigmaticus.
 槃 — bàn —, altare in honorem regis.

按 — Án, tegere, velare.
 脉 — — mạch, tentare pulsum.

啖 — Ăn, cibos sumere, vincere.
 明 — — mông, celebrare convivia.
 利 — — lời, usuram exercere.
 劬 — — lời, dicto audiens.
 節 — — tết, ineuntem annum celebrare.
 尾 — — viá, dare natalitia.

ĂN

齋	—	chay, jejunare.
媿	—	cưới, nuptias agere.
咄	—	giỗ, convivium in anniversario defuncti.
祿	—	lộc, stipendium accipere.
奸	—	gian, callidè decipere.
賄	—	hối lộ, subornatus, vel subornari.
賂	—	tiền, pecunia quæ usui est.
難	—	năn, pænitere.
舡	—	thuyền, dominus Cymbæ.
咄	—	dỗ, cibaria bonis verbis extorquere.
搯	—	bòn, avidè congregare.
眉	—	mày, mendicare.
劫	—	cướp, rapere.
濫	—	trộm, furari.
扱	—	cấp, subripere.
行	—	hành, uti bellariis, consulere magos.
脇	—	hiếp, opprimere.
噉	—	mót, residua comedere.
笠	—	rập, consona.
直	—	chực, spe cibi dissimulanter alicubi consistere.
誓	—	thề, conjurare, mutuò se sacramento constringere.
俸	—	vụng, clàm comedere.
貪	—	tham, avidus.
貪	—	tham —, helluo, onis.
分	—	thu phân, in vectigal partem accipere.
扒	—	bót, detrahè aliquid.
掇	—	chệt gánh, per fas et nefas aliena rapere.
於	—	ở, conversari.
共	—	} ở cùng nhau, maritaliter vivere.
饒	—	

ĂN

未	—	lận mạt, invadere aliena.
吝	—	— tòi tòi, natale filii primo anno celebrare.
碎	—	
園	—	vườn, hortum conducere.
鷓	—	yến, nidum hirundinis accipere.
蜂	—	ong, ceram et mel colligere.
囉	—	ra, proferre se.
局	—	cuộc, præmium assequi.
帶	—	dải, id.
分	—	phần, partem sibi debitam capere.
恩	—	Ân, beneficium.
威	—	oai, benigna majestas.
人	—	nhơn, de aliquo benè meritus.
惠	—	huệ, gratus animus.
義	—	ngãi, beneficiis amicitiam fovere.
愛	—	ái, amor mutuus conjugum.
皇	—	hoàng —, gratia regis.
慇	—	Ân.
勤	—	cần, sedulò, sedulitas.
印	—	Ấn, sigillum.
爵	—	tước, dignitas.
玉	—	ngọc, sigillum regium.
開	—	khai —, finis feriarum forensium.
打	—	đánh —, imprimere sigillum.
扶	—	giật —, quædam cæremonia magica.
決	—	quyết, signum religiosum a venefico impressum.
拉	—	sấp —, justitium.
擲	—	cao tay —, magiæ peritus, excellere.
杯	—	bát —, ritus quidam magicus.

巾	khăn —, pannus quo utuntur magi ad vocandum vel fugandum diabolum.
訕	— xuong, deprimere.
信	— tín, authenticum, i.
隱	Án, abscondere.
士	— sĩ, solitarius.
影	— ảnh, profugus.
名	— danh, dissimulare nomen.
逸	— dật, occultam vitam agere.
忍	— nhẫn, protegere.
惡	— ác, velare peccata.
語	— ngữ, metaphora, æ.
塊	Ang, pelvis magna testacea.
盜	Áng, domus publica choris et lusibus destinata.
那	— ná, parentes.
功	— công danh, palestra honoris.
花	— nguyệt hoa, lupanar.
月	— bội bè, theatrum.
倍	— chiến trường, locus prælii.
戰	— mây, nubila.
遣	
塊	Áng, pelvis magna testacea.
一 啖	ẻnh —, vociferatio.
映	Áng.
一 鑽	vàng —, flavescere.
嬰	Anh, frater major.
媿	— em, fratres majores et minores.

哥	— cả, frater primogenitus.
一 彈	dờn —, seniores.
兒	— nhi, infans.
婿	— rể, qui duxit sororem majorem.
肆	— ruột, frater germanus.
行 呈	— chường hàng, consanguineus.
眉	— mày, notus.
桃	— đào, cerasa arbor.
英	Anh,
雄	— hùng, heros.
豪	— hào, id.
傑	— kiệt, id.
才	— tài, illustris.
名	— danh, famosus.
鸚	Anh, nomen avis.
一 鷺	én —, verba incerta.
一 黃	huình —, quædam avis.
鵠	— vũ, species psittaci minoris.
曠	Ánh, splendor.
歪 酥	— mặt trời, radii solares.
創	— sáng, radii lucis.
矛	— gai, lumen obliquè sparsum.
薑	— gừng, bulbus.
影	Ánh, imago, effigies.
罪 贖	— chuộc tội, icon crucifixi.
尾	— vẩy, numisma.
紙	— giấy, imago.
法	— phép, cruces et alia indulgentiis consecrata.

AO

玉	—	— ngọc, sacrarum reliquiarum theca.
嚮	—	— hưởng, echo.
— 隱	—	— ản —, abscondere se.
— 犯	—	phạm —, proculcare sacras imagines.
渤		Ao, stagnum.
— 約	—	ước —, expetere.
— 府	—	phủ —, nomen antiqui palatii regis Coccinae.
湖	—	— hồ, vivarium.
叻		Ao.
啣	—	— ợc, nausea.
襖		Áo, vestis.
禮	—	— lễ, sacra vestimenta.
涓	—	— dòng, vestis religiosa.
甲	—	— giáp, lorica.
幅	—	— bực, vestis lugubris.
袍	—	— cảm bào, vestis regia.
袍	—	— long bào, id.
襪	—	— nhặm, cilicium.
篋	—	— tời, frondea vestis ad imbres arcendos.
棧	—	— sãng, amiculum ferale.
蘿	—	— lá, vestis sine manicis.
紙	—	— giấy, vestis papyracea quam ethnici comburunt pro defunctis.
裱	—	— tràng, vestis superior.
平	—	— nhật bình, vestis nuptialis.
日	—	— cổ giữa, genus vestimenti.
古	—	— khách, vestis Sinica.
客	—	— lát, vestis duplicata.
律	—	

ÀO

裘	—	— cẩu, vestis pellicea.
綿	—	— mền, vestis militaris.
扱	—	— cặp, vestis duplex.
真	—	— chôn, vestes aliae aliis longiores.
沙歌	—	— ca sa, vestis bonziorum.
— 襖	—	nút —, vestium globuli.
— 椒核	—	cây nụ —, nomen arbusti.
— 惱	—	— não, commiseratio.
— 身	—	thân áo, sinus vestis.
渤		Ào.
— —	— —	— —, murmur aquæ.
押		Áp, vicinus, præesse.
禮	—	— lễ, pervigilium.
稅	—	— thuế, exactor frugum.
作	—	— tác, præses.
吏	—	— lại, accedere.
宄	—	— đơm, admovere.
廩	—	— lã, lichen.
眼	—	— nhãn, myops.
押		Áp,
— — 苔	— —	dây — —, naviter plenum.
— — 產	— —	sản — —, comparatum.
邑		Áp, vicus, fovere.
— 本	—	bản —, vici incolæ.
昆	—	— con, fovere filium.
— 鵝	—	gà —, gallina ovis incubans.
夭	—	— yêu, adamare.
— 圻	—	khoai —, nomen tuberis.

𠵼

Áp.

𠵼 —
𠵼 —

na, nisus evomentis.

ợ, anceps, eructare.

𠵼

Át, reprimere.

𠵼 —
𠵼 —

đi, ne feras.

máng —, cohibere.

乙

Át, humidus, a, um.

乙

Át.

𠵼 —
𠵼 —

lời, fixum, ratum.

là, utiquè, reverà.

𠵼 —
𠵼 —

chứa —, ambiguum.

𠵼 —
𠵼 —

phải, decet.

nên, licet.

𠵼 —
𠵼 —

nữa, postmodum.

thật, reipsà.

𠵼

Au.

— — 赭

đỏ — —, color floridus.

歐

Áu.

𠵼 —
𠵼 —

là, forsitan, vel certè.

lo, anxius.

𠵼 —
𠵼 —

chàng —, nihil metuendum.

甌

Áu, pelvicula.

𠵼 —
𠵼 —

vàng, regnum.

詠

Áu.

𠵼 —
𠵼 —

ca, canere.

匹

Ba, tres, tria.

鬼 — 主

chúa ba ngôi, sanctissima Trinitas.

— 奔
— 我

bôn —, sollicitè.

ngả —, trivium.

𠵼 —

— rợi, caro adipe intersita.

— — 打
— — 昆

dánh — —, genus lusûs.

con — —, species testudinis.

— 達 塊

khỏi đọt —, omnia perrumpere impedi-
menta.

魂 —

— hồn, tres animæ quas fingunt ethnici
in omnibus hominibus.

— —

— — } — chòm — nỏi, conflictari duriori for-
tunâ.

𠵼 沈

— } — lửa bầy lọc, purissimum.

𠵼 攄

— } — lo bầy liệu, accuratè perpendere.

— 料 慮

cái đinh —, tridens.

— 釘 巧

波

Ba, fluctus.

— 風

phong —, tempestas.

— 濤

— dào, undæ maritimæ.

— 水

thủy —, undulatum.

播

Bạ.

— 聚

tụ —, diversari.

— 弼

bật —, præ dolore vel negligentia in
omnem partem jactare se.

𠵼 —

— } — đầu nằm đó, indiscriminatim ubiquè
jacere.

𠵼 —

— vào, intromittere se.

— —

— } — ăn — nói, inconsideratè loqui.

霸	Bá, tyrannus.
道 —	— đạo, tyrannicè regere.
河 —	hà —, neptunus gentium.
栢	Bá, cupressus arbor.
松 —	tùng —, pinus et cupressus.
舩 —	thuyền —, cymba.
泓 —	— giàng, capulus arcus.
百	Bá, centum.
姓 —	— tánh, plebs.
不 —	bất —, res disjectæ et vagè sparsæ.
慮 —	— lữ, levis, inconsideratus.
舌 —	} — nhơn — thiết, omnes variè loquuntur.
人	
妃	Bà, avia, hera.
主 —	chúa —, beata virgo.
彈 —	đờn —, fæmina.
纒 —	— già, vetula.
內 —	— nội, mater patris.
外 —	— ngoại, mater matris.
故 —	— cố, proavia.
初 —	— sơ, abavia.
祖 —	— tổ, atavia.
后 —	— hoàng hậu, regina.
主 —	— công chúa, filia regis.
媒 —	mụ —, obstetrix.
老 —	lão —, honorata matrona.
蝥 —	ếch —, rana magna.
伏 —	phật —, dea sectæ phật.
琵琶 —	đờn tì —, organum.

昆 —	— con, consanguineus.
把	Bả.
守 —	thủ —, excubias agere.
令 —	— lệnh, tibicines, buccinator.
袖 —	— du, qui gestant umbellam.
打 —	đánh —, torquere funiculos.
棘 —	trái —, funiculorum glomus.
絲 —	— tơ, glomus serici.
把	Bã.
樓 —	— trầu, betel dentibus confectum et ejetum.
渚 —	— chử, malè, inconditè.
樣 —	nhả — miá, cannam expresso succo ore emittere.
雅 —	—彬 bỡn —, festinè.
博	Bác, patruus, majores patris fratres.
學 —	— học, scientiâ ornatus.
覽 —	— lãm, expertus in multis.
大 —	súng đại —, tormenta majoris formæ.
各 —	các —, cognitores litium.
網 —	thuyền — vọng, genus cymbæ.
舩 —	bôi —, simulare, fucum facere.
孟 —	— cổ, a multo tempore.
古 —	
薄	Bạc, ingratus, argentum, album.
茹 —	nhà —, egena familia.
義 —	— ngãi, ingratus.
棋 —	cờ —, alea.
情 —	— tình, ingratus animus.
頭 —	— đầu, canities.

BẮC

臟	—	— tạng, color exsanguis.
— 變	—	— biến —, lacrymæ.
— 落	—	— nước —, aqua turbida.
— 分	—	— phận —, adversa fortuna.
荷	—	— hà, pulegium.
— 署	—	— thợ —, faber argentarius.
— 刀	—	— đeo —, armillæ argenteæ.
— 打	—	— đánh —, ludere aleâ.
頭	—	— cây — đầu, quædam planta medicinalis.
— 劔	—	— quân gươm —, miles argenteo gladio.
— 劔	—	— bít —, munire argento.
頭	—	— mọt — đầu, vomica.
— 癡	—	— thỏ —, luna.
— 兔	—	— trăng —, id.
— 脰	—	— mũi —, æra micantia.
— 惡	—	— ác, crudelis.
願	—	— trông trăng — nguyên cùng đầu —, sao
— 牢	—	— đầu chưa điểm —, nguyên xảy nên phận
— 脰	—	— lẽ loi: ad ultimam usquè senectam,
— 年	—	— fides Deo devinxeras tuam, quæ jam fit
— 分	—	— ut nondùm canus, eam repentè violes.
— 點	—	
— 禮	—	
— 雷	—	
北		Bắc, septentrio.
斗	—	— đầu, stella polaris.
— 極	—	— cực, polus borealis.
— 葉	—	— thuốc —, medicina sinica.
魏	—	— ngụy, antiquum regnum in sinis.
— 寇	—	— khấu, rebelles boreales, sic injuriâ vo-
	—	— cant tunquinenses.
— 麵	—	— mặt, suspicere.
— 求	—	— cầu, pontem erigere.

BẮC

湯	—	— thang, scalam admovere.
— 浴	—	— nước, aquam calefacere.
辛	—	— tế tân, asarum.
擊	—	— đại kích, lampsana.
百		Bách, centum.
相	—	— mắt, tuos diducas oculos.
白		Bạch, album.
— 月	—	— nguyệt —, genus serici albi.
— 快	—	— trạng —, chartâ purâ aliquem ad judicem
	—	— deferre.
檀	—	— đàn, santalum album.
— 芷	—	— chỉ, quædam medicina.
— 指	—	— chỉ, vacuus opibus, vacuis manibus.
— 辯	—	— biện —, clarè exponere.
— 明	—	— minh —, dilucidè; justus, a, um.
日	—	— nhật, dies.
— 紙	—	— giấy —, charta pura.
香	—	— giao hương, sandaracha.
— 膠	—	— dương thọ, populus arbor.
— 楊	—	— đậu khấu, cardamomum.
— 豆	—	— địa, creta.
— 地	—	— thước, tormentilla.
— 芍	—	— tiên bì, dictamnus.
— 蘇	—	— tật lê, tribulus terrestris.
— 蔞	—	— phục linh, china radix.
— 茯	—	
皮	—	
— 藜	—	
— 苓	—	
— 苓	—	
北		Bắc.
— 逾	—	— gió —, boreas.
— 脈	—	— tim —, medulla junci.
— 如	—	— nhẹ như —, admodum leve.
— 珥	—	

北	Bắc, gradus.
— 等	đẳng —, conditio.
滝	— sông, ripa.
湯	— thang, scalarum gradus.
摠	Bai.
— 清	thanh —, purus; vox canora.
— 掖	bể —, vafer.
敗	Bại, paralyticus.
陣	— trận, prælio victus.
垓	— hoại, direpta et eversa.
— 頽	đôi —, pessum ire.
— 疾	tật —, paralysis.
— 成	thành —, duo opposita, integrum scilicet et corruptum.
拜	Bái, salutare mediocri inclinatione.
丕	— trời, provincia Cocincinae.
— 百	bá —, multam salutem dicere.
— 拔	bản —, optare vehementer.
爵	— tước, dignitate insignire.
牌	Bài, notam apponere ad omnia quæ regi vel præfectis seliguntur.
— 官	quan —, præfecto aliquid designare.
— 柳	trịch —, quoddam instrumentum quo histriones signum dant.
— 木	mộc —, monumentum erectum pro limitibus.
— 金	kim —, signum quo excubiæ suam aliis testantur auctoritatem.
— 打	đánh —, foliis pictis ludere.

— 灵	linh —, tabella ab ethnicis in honorem defunctorum erecta.
位	— vị, id.
排	Bài, prælectio.
— 囉	ra —, materiam componendi suggerere.
學	— học, memoriter ediscenda.
典	— sách, pars libri assignata in pensum.
詩	— thơ, compositio constans octo versibus.
— 濫	làm —, componere.
樓	— trầu, betel delinire calce ad mandendum.
喋	— xài, incomptus.
擺	Bãi, respuere; satis.
— 巴	bơ —, anhelus.
垓	— hoại, confectus labore vel tristitiâ.
擺	Bãi, littus.
— 佻	bợm —, fraudator.
灣	— biển, littus maris.
— 昆	con —, veterator.
塙	— cát, littus arenosum.
— 兵	binh —, assentator, vel hypocrita.
律	— luật, abrogare legem.
翹	Bay, vos; volare.
— 衆	chúng —, vos.
踮	— nhẩy, vanitati deditus.
— 高	} cao — xa chạy, quoquomodo fugiendi
— 賒	
— 牙	
— 巧	cái —, trulla.

排	Bày, disponere ; apparere.
達	— đặt, confingere.
行	— hàng, ordine collocare.
陣	— trận, acies ordinare.
訢	— tỏ, clarè exponere.
計謀	— mưu kế, moliri insidias.
畧	lược —, paucis exponere.
罷	Bảy, septem.
刀	dao —, pugio.
柄	nồi —, olla ænea quædam.
侈	— di, vento abripi.
次	thứ —, septimus ; sabbatum.
悲	Bây.
除	— giờ, nunc.
泥	— chầy, tandiù.
浪	rãng —, dicens.
饒	— nhiều, tantùm.
呬	Bây, confusum.
把	— bạ, perturbatum.
論	lộn —, permixtum.
打	đánh —, indiscriminatim percutere ; com- miscere.
湮	nát —, in partes minutissimas comminu- tum ; penitùs corruptum.
閉	Bảy, quàm.
除	— giờ, tunc.
遲	— chầy, tanto tempore.
課	— thuở
婁	— lâu } id. de re præteritâ.

— 湮	nát —, comminutum.
— 尫	chín —, nimis coctum vel maturum.
— 饒	nhiều —, nimiooperè.
— 廩	lãm —, quàm multùm.
饒	— nhiều, tantùm, de re præteritâ.
— 鮒	tôm —, squilla recens novâ pelle induta.
喂	— ôi, exclamatio, ô quam !
悲	Bây, grex.
喋	— xây, vino obrutus.
啼	— hây, squalidus.
擺	Bây, laqueus.
— 打	đánh —, illaqueare.
— 莫	mắc —, laqueo irretitus.
肝	— gan, furere et bacchari.
啞	Bâm.
嘔	— — miệng, os cibariis omninò plenum.
砒	Bâm, procax.
— 得	người —, protervus.
— —	} — ăn — nói, impudenter se gerere.
啞	
啞	Bâm.
嘔	— miệng, mordere labra.
鏢	Bâm, minutatim concidere.
— 唸	lãm —, mussitare.
齧	— thit, carnes minutatim concidere.
啞	Bâm.
— 覽	nói lãm —, mussitare.

BÂM

〔𪛗〕	Bâm.
補 — 𪛗	lời — bỗ, verba satyrica.
— 𪛗	nói —, maledico dente carpere.
〔稟〕	Bâm, vernans.
稜 —	— bạp, virens.
— 株	chôi —, germina virentia.
〔𪛗〕	Bâm, ungue premere.
— 𪛗	rễ —, radix præcipua.
〔𪛗〕	Bâm, lividum.
𪛗 —	— tím, livor.
𪛗 —	— đỏ, color purpureus.
〔稟〕	Bâm, formula ad principem alloquendum.
奏 —	— táu, } formula ad regem alloquendum.
申 —	— thân, }
— 𪛗	máu —, sanguis concretus; qui omnia post habet ultioni.
〔頒〕	Ban, dare.
祿 —	— lộc, stipendium dare.
勅 —	— sắc, diploma edere.
式 体 —	— thể thức, promulgare edictum.
曆 —	— lịch, evulgare calendaria.
𪛗 —	— già, senescere.
— 茹	nhà —, domus a rege assignata.
軍 —	— quân, assignare milites.
〔班〕	Ban.
𪛗 —	— ngày, die.

BAN

店 —	— đêm, noctu.
埋 —	— mai, tempus matutinum.
朝 —	— chiều, tempus serotinum.
𪛗 —	— trưa, meridies.
最 —	— tối, sub noctem.
— 喝	hát —, quidam cantus.
〔搬〕	Ban, æquare.
布 —	— bố, promulgare.
坦 —	— đất, ad libellam terram æquare.
〔癩〕	Ban.
— 𪛗	trái —, genus pustulæ.
猫 —	— miêu, cantharida, æ.
〔伴〕	Bạn, socius, uxor.
友 —	— hữu, amicus.
— 倍	bậu —, sodalis.
索 —	— tác, id.
— 結	kết —, inire amicitiam; uxorem ducere.
學 —	— học, condiscipulus.
行 —	— hàng, homines in eodem loco vendentes.
〔叛〕	Bạn.
— 背	bội —, rebelles.
〔畔〕	Bạn.
— 坡	bờ —, via in agris intermedia quæ altiùs elevatur ad aquam retinendam.
〔半〕	Bán, vendere.
— 奔	buôn —, mercari.
卓 —	— chác, vendere.

BẢN

召	—	— chiū, vendere acceptā tantūm emptoris fide.
糶	—	— mặt, numeratā pecuniā vendere.
耻	—	— sỉ, simul et acervatim vendere.
相	—	— mặt, carè vendere.
祿	—	— rẻ, vili pretio vendere.
行	—	— hàng, res vendere.
禮	—	— lễ, particulatim vendere.
月	—	— nguyệt, abscis, idis.
夏	—	— hạ, dracuntium.
一	—	} lời — tín — nghi, verisimile.
疑	—	
一	—	} buôn mây — gió, fallax et astutus.
逾	—	
一	—	} buôn may — đắt, prosperè vendere.
坦	—	
槃	—	Bàn, mensa.
祿	—	— thờ, altare.
坐	—	— tọa, nates; tabula ad nitendum.
檮	—	— độc, mensula thuris rebusque id genus reponendis destinata.
棋	—	— cờ, tabula lusoria.
經	—	— nạt — kinh, quidam liber sectæ phật.
一	—	— lông —, operculum magidis.
桓	—	— hoàn, nutare.
盤	—	Bàn.
泊	—	— bạc, secum ipso reputare; inire consilium.
論	—	— luận, id.
撰	—	— soạn, de re aliquā agere.
包	—	— chiêm bao, somnia conjicere.

BẢN

栖	—	— tay, palma.
真	—	— chơn, planta pedis.
腿	—	— thối, nates.
肆	—	— ruột, expurgare viscera; ad assem omnia eripere.
古	—	— cổ, protoparens sinensium quem cælum et terram creasse mentiuntur.
—	—	— địa —, pixis nautica.
版	—	Bản, tabula; asser, is.
—	—	— 刊 —, tabula typis ornata.
章	—	— chương, liber.
例	—	— lệ, ferrea commissura.
典	—	— sách, forma libri.
—	—	— 金 —, papyrus inaurata.
—	—	— 三 —, scapha sinica.
蕩	—	— dăng, desolatio.
圖	—	— đồ, tabula geographica.
—	—	— 刊 —, sách —, liber typis editus.
彬	—	Bản.
欣	—	— hãn, querulus. nusquam consistens præ dolore.
伴	—	Bản.
預	—	— dựa, suspensum sic ut duo extrema sint pensilia.
彗	—	Bản, explodere, jacere.
銃	—	— súng, librare tormenta.
彀	—	— giàng, arcu tela emittere.
檣	—	— cột, ligno supposito columnam erigere.
椰	—	— ná, balistis jacere.

BẢN

- 署 thợ —, ferreae fistulae longioris usu exercitatus.
- 〔扳〕 Bản.
- 啤 — — hãn, querulus.
- 拜 — — báí, vehementer, de amore et desiderio.
- 〔彬〕 Bận.
- 眞 — — chơn, pedibus impeditus.
- 哀 — — biệ, id.
- 〔髻〕 Bản.
- 表 — — biú, multis implicatus negotiis.
- 尫 — — chín —, nimis coctum.
- 眞 — — chơn, sic fatigatus ut pedibus insistere nequeat.
- 〔貧〕 Bản, pauper.
- 孤 — cô —, orphanus.
- 比 — — tỉ, valdè pauper.
- 臣 — — thần, morosus, tardus.
- 神 — thần —, pauperes spiritu, sic olim vocabant religiosi.
- 賑 — chẵn —, erogare stipem.
- 窮 — — cùng, ab omni re vacuus et nudus.
- 賤 — — tiệ, ignobilis et pauper.
- 朽 — xáo —, farraginem coquere.
- 核 — cây —, nomen arboris.
- 〔髻〕 Bản.
- 少 — — thiủ, mærore profligatus.
- 〔邦〕 Bang.
- 臑 — búng — —, venter obesus.

BAN

- 〔蛤〕 — — cóc, nomen civitatis regiae siamensis.
- 〔幫〕 Bang.
- 踏 — — giày, duplex solea calceamentis interius addita.
- 〔蚌〕 Bạng, concha margaritæ.
- 茶 — chè —, theum tunquinense.
- 讓 — 膩 — thit — nhặng, pellicula inter cutes.
- 宰 — cữa —, portus tunquinensis.
- 〔謗〕 Báng, cornu impetere.
- 樂 — nhạo —, deridere.
- 觸 — xúc —, lacessere verbis.
- 誹 — phỉ —, contemptui habere.
- 隙 — khích —, despiciari.
- 撻 — trâu —, bubalum cornu ferire.
- 粹 — bột —, medulla palmarum in farinam subactarum vulgò *sagu*.
- 〔傍〕 Bàng, genus herbæ ad texendas storeas.
- 官 — — quan, spectatores.
- 惶 — — hoàng, perpetua fixaque rei alicujus memoria.
- 本 — bộn —, permultum.
- 挿 — xếp —, decussatis cruribus sedere.
- 核 — cây —, nomen arboris dictæ Badamier.
- 〔膀〕 Bàng.
- 胱 — — quang, vesica.
- 〔榜〕 Bảng, tabula inscripta litteris quam erigunt ad aliquem celebrandum.

BẢN

鴈	—	— nhạn, id.
— 羅	ra	—, tabulam suprâ dictam edere.
— 奎	—	— trời, signa quibus ab astris divinant astrologi.
— 提	đề	—, in tabulâ suprâ dictâ nomen alicujus scribere.
— 劫	cướp	—, hoc honore contendere.
— 演	—	— dán, hanc tabulam appendere.
〔榜〕		Bãng.
— 鉄	thiết bãng	virga ferrea.
— 衢	—	— cù, lignum quo missiles globulos emittunt.
〔崩〕		Bãng, mori, de rege duntaxat dicitur.
— 希	vua	—, rex mortuus.
〔冰〕		Bãng, gelu.
— 澄	—	— chững, locum designatum petere.
— 霜	—	— sương, voluptuosus; aurâ frivolâ captus.
— 控	—	— xãng, continuis variisque negotiis obrutus.
— 蠶	—	— tằm, superstitioso ritu bombycibus cibos primùm ingerere.
〔憑〕		Bãng, insignia praefectorum.
— 恃	—	— thị, id.
— 據	—	— cứ, testimonia.
— 爵	—	— tước, dignitas.
— 執	sổ chấp	—, index recensionis.
— 假	giả	—, insignia imitando adulterare.
— 崙	—	— son, insignia rubra.
— 墨	—	— mực, insignia nigra.

BẢN

〔朋〕		Bãng, planum, æquale.
— 分	—	— phân, æquales viribus, numero, pondere, &c.
— 容	ví	—, si.
— 友	—	— hữu, amici et sodales.
— 金	kim	—, socii, amici.
— 僚	liêu	—, id.
— 良護	hộ lương	—, societas.
— 饒	—	— nhau, coæquales.
— 伴	—	— bậ, æquale, planum.
— 練	—	— riễn riễn, æqualissimum.
— 供	cung	—, unisonus.
— 振	—	— chạn, galli æquales viribus et staturâ.
— 若	nhược	—, si.
— 升	cân thăng	—, statera.
〔平〕		Bãng.
— 安	—	— an, pax, sanitas.
— 弄	—	— lòng, patienti animo; contentus.
〔朋〕		Bãng.
— 之	chi	—, præstat.
— 郎	}	sang giàu chi — thanh nhàn, felicitas longè potior est opibus.
— 朝		
— 閑		
〔擲〕		Bãng, gestare manibus.
— 傾	—	— khuâng, vehemens desiderium.
— 餽	—	— cơm, deferre orizam coctam.
— 嘔	—	— miệng, obacero.

擗	Báng.
瓢	— bâu, transplantare cum terrâ et radice.
埤	Bàng.
坦	— đát, gleba.
炗	— cháy, crusta orizæ coctæ ollæ immediatè adhærens.
炗	Bàng.
曾	tâng —, magno impetu.
肝	— gan, irâ ardere.
炗	cháy — —, crepitans flamma.
兵	Banh.
生	— sanh, distendere; exsultim.
情	— tàn, penitùs destructum.
餈	Bánh, bellaria; panis.
禮	— lĩ, panis sacro celebrando idoneus.
蠟	— sáp, panis cereus.
葉	— thuốc, fasciculus tabaci.
叱	— giây, quædam bellaria; ferrula.
輶	Bánh.
車	— xe, rota.
茶	— chè, patena, rotula, ensis scutula.
彭	Bành.
祖	— tổ, antiquus quem sinenses vixisse octingentis annis fingunt.
獠	— voi, clitellæ elephantis.

岑	sâm —, dux militiæ apud sinas famosus.
秉	Bảnh.
領	— lảnh, alacer.
包	Bao, saccus; continere.
公	— công, judex integer et sapiens.
管	quản —, parvi ducere.
芑	— nữ, impatiens alienæ miseriæ.
詫	sá —, flocci facere.
奈	— nài, quid remedii.
拿	— nã, quomodò.
占	chiêm —, somnium.
婁	— lâu, quandiù.
除	— giờ, quandonam.
課	— thuở, id.
含	— hàm, complecti.
勞	— lao, immensum.
饒	— nhiều, quantùm.
林	— lăm, quanti pretii est.
捫	— tay, annulus, chirotheca.
賒	— xa, quantùm distat.
針	— kim, papyrus quæ involvit acus.
楛	— báp, siliquæ mīlii.
芒	màng —, quorsùm, ad quid?
例	lời — bién, disertè loqui.
鳩	ổ —, quorsùs, ad quid?
鳩	} ổ — sự thế đa đoan, quid juvat terrenis frui?
多	
事	} — giờ cho khi đeo hoa, ecquandò simius se ornabit floribus? id est altiora te ne cogites; ne sutor ultrà crepidas.
端	
獵	}
刀	
花	}
朱	

固籠說
窮係一
買得鮐
年君招
子鳩

sá — cá chậu chim lông, hễ người quân tử có cùng mới nên; verè ille probus est, qui ardua æquâ mente fert.

暴

Bào, immanis.

— 兇

hung —, crudelis, ferus.

— 憚

— dạn, audax.

— 虐

— ngược, in patriam, regem, parentes crudelis.

— 膝

— bụng, ventrosus.

— 嚙

bệu —, distortere os, ut qui flere incipiunt.

報

Báo, persolvere.

— 孝

— hiếu, debita parentibus persolvere.

— 恩

— ân, grates referre.

— 義

— nghĩa, id.

— 信

— tín, nuntiare.

— 誓

— thề, ulcisci.

— 怨

— oán, id.

— 飛

phi —, nuntiare, (de rebus publicis.)

— 來

lai —, venit nuntiatum.

— 碎

— tôi, me miserum!

— 虜

lỗ —, immanitate barbarus.

袍

Bào.

— 莽

mãng —, vestis regia.

— 帶

đai —, ornamenta præfectorum.

— 黃

huỳnh —, vestis regia. Dux fabulosus quem fingunt in Indiam venisse cum legatis sinensibus et in itinere diabolos expugnasse.

胞

Bào.

— 同

đồng —, fratres germani.

— 心

tâm —, id.

— 尿

diệu —, vesica.

鉤

Bào, runcinare.

— 丐

cái —, runcina.

— 核

— cây, lignum runcinare.

— 核

cây —, lignum runcinatum.

— 肆

— ruột, permovere et distortere viscera, ut dicitur de medicâ potione.

保

Bảo, monere.

— 勸

khuyên —, hortari.

— 吡

dạy —, docere.

— 護

— hộ, protegere.

— 信

— tín, nuntiare.

— 指

chỉ —, jubendo indicare.

雹

Bão, tempestas.

— 薩

— tát, tempestas valida.

— 霽

— búng, id.

— 津

— lụt, tempestas et eluvio.

— 疝

đau —, tormina ventris.

— 疔

— búng nhành ngọn xơ rờ; post sævam tempestatem nihil ferè consistit.

— 靛

— 靛

— 靛

chim — thanh, struthio.

青

棧

Bạp.

— 稟

Bậm —, obesus.

BÁP

稜	Báp, sesamum, zea mays.
捫	— tay, lacertus.
真	— chơn, tibia.
耜	— cày, temo aratri.
— 咿	nói lạp —, praeproperè loquitari.
— 桎	— chuối, flos goæ seu fici.
𠵼	Báp.
— 鉗	chém —, amputare homines, arbores teneras, &c.
— 𠵼	ăn —, helluari, ut canes, porci, pisces, &c.
— 匣	táp —, voracitas canum, porcorum, &c.
— 立	nói lạp —, voces glutire.
乏	Báp.
灑	— bêù, fluctuare, (de rebus minoribus.)
— 割	cát —, secando aliquid se ipsum vel rem ipsam plus æquo incidere.
鉢	Bát, scutella.
— 衣	y —, vestis bonziorum, et vas quo utuntur ad mendicandum.
— 甌	bình —, vasculum porcellanum.
— 甌	cây bình —, atta regia.
— 𦍋	trái —, species cucumeris.
捌	Bát, octo.
夕	— ngát, sollicitus de re absente et remotâ.
搃	— cày, navim regere ad dexteram dicitur bát, ad sinistram verò dicitur cày.

BẠT

囉	— 咿	nói — ra, sermonem aliò deflectere.
— 茶	廊	làng trà —, nomen pagi in provinciâ regiâ.
拔	Bạt, dejicere et dejici.	
— 鑠	thau —, pelvis ænea.	
— 艘	tàu —, navis dejecta.	
擯	— chạt, insulsa verba.	
— 鑿	đục —, scalprum magnum.	
珠	} — hàng châu lụy, abstergere lacrymas.	
淚		
涉	— 例	lời — thiệp, verba apta et congruenter dicta.
抔	Bát, capere.	
道	—	— đạo, oppugnare religionem.
探	—	— thăm, sortiri.
脉	—	— mạch, tentare pulsum.
捫	— 禮	lễ — tay, solemne matrimonium.
濫	捫	— tay làm, inchoare.
禍	—	— vạ, mulctare.
磊	—	— lỗi, arguere; pœnas exigere.
斫	—	— chước, imitari.
填	—	— đên, rei alicujus vitiatæ redintegrationem exigere.
誓	—	— thề, exigere juramentum.
播	—	— bớ, insectari.
拔	Bạt.	
— 永	vãng —, solitarius, silentium.	
— 另	lánh —, longè fugere.	
— 信	— tin, nihil nuntii habere.	
— 羨	— tâm dạng, nihil audire de aliquo.	

BÁT

— 𦉳	nín —, profundum silentium.
〔不〕	Bát, clavi cuspidem retundere; vimen reflectere.
吏	— lại, id.
仁	— nhân, inhumanus.
義	— nghĩa, ingratus.
才	— tài, ineptus.
智	— trí, hebes.
孝	— hiếu, ingratus in parentes.
期	— kì, inopinatum.
論	— luận, indiscriminatim; parvi pendere.
播	— bá, res suas sparsas et disjectas habere.
人	} — tính nhờn sự, animi impotens.
事省	
〔弼〕	Bật, opem ferre.
— 輔	phụ —, fidelem Regi dare operam.
— 迓	— lên, rem inflexam in pristinum statum resilire.
把 — 得	người — bạ, qui omnem locum sine delectu occupat.
把 —	— bạ, res vagè disjectas negligere.
〔倍〕	Bậu.
— 緜	— mặt, frons obducta.
〔寶〕	Báu, pretiosum.
— 珠	châu —, id.
— 物	— vật, res pretiosa.
— 貝	— bối, id.
— 貼	của —, id.
— 肤	— yêu, amabilis.

BÀU

刀 —	— dao, ensis pretiosus.
〔保〕	Bàu.
— 助	— chữa, protegere, tueri.
— 主	— chủ, patrocinari.
— 官	quan —, advocatus.
主 — 昆	con — chủ, cliens.
〔泡〕	Bàu, lacus.
— 蓮	— sen, lacus ubi plantantur nymphææ.
〔啖〕	Bẩu.
— 啖	lẩu —, obloqui, conqueri.
〔袍〕	Bâu.
— 襖	— áo, limbus vestimenti.
— 浸珠	} châu lụy thâm —, vestes rigare lacry-
— 淚	
— 蛛	ruồi —, muscam aliquid impetere.
〔倍〕	Bậu, tu.
— 伴	— bạn, sodalis.
— 戈	qua —, ego et tu.
〔探〕	Bấu, fœdare unguibus.
— 翁	hùm —, tigridem unguibus lacerare.
〔瓢〕	Bâu, cucurbitæ; genus sportæ.
— 秘	— bí, galla.
— 奎	— trời, globus cœlestis.
— 坦	— đất, globus terrestris.
— 軍	quân — gánh, dux mimorum.
— 渌	— nước, cucurbita ad continendam aquam.

BÉP

弄	—	— lòng, constans.
志	—	— chí, id.
杜	—	— đở, perseverans.
炆		Bép, focus.
— 頭	đầu	—, instructor quinquaginta militum.
— 希	vua	—, spiritus foci.
— 茹	nhà	—, coquus ; culina.
— 箸	đũa	—, bacilli quibus utuntur coqui ad in- vertendam orizam.
— 嬲	nằm	—, puerpera.
啞		Bép.
— 筆	bút	—, penicillus vitiatus.
— 執	mặt chệp	—, bucculentus.
別		Bét.
— 醜	say	—, temulentus.
— 踟	lết	—, languidus.
懋		Be, palatus.
— 艦	— ghe,	tabula lateribus cymbæ superad- dita.
— 迓	— lèn,	tabulis aut foliis latera cymbæ at- tollere ut plura capiat.
備		Bẹ, cortex qui in gemmâ coco, fici, &c. paulatim arescit et cadit.
— 桎	— chuối,	cortex ejusmodi in arbore fici.
— 梲	— cau,	idem cortex in arecâ.
閉		Bé, exiguus.
— 疎	— thơ,	infantulus.
— 媯	vợ	—, pellex.

BÈ

肥		Bè.
— 倍	bội	—, comœdia.
— 茹	nhà	—, tuguriolum in rate positum.
— 鵠	chim	—, avis aquatilis.
— 稀	— sè,	expansum ut avis dum alas expandit.
披		Bé, rumpere.
— 悲	— bai,	vafer.
— 帽	mũ	—, genus pilei.
— 桂	— quế,	præmium assequi.
豹		Beo, tigris minor.
— 駭	vẻ	—, macula tigridis, tigridem delineare.
標		Bẹo, terricula avium, &c.
— 鵠	— chim,	id.
腓		Béo, pinguis.
— 得	người	—, homo pinguis.
— 脍	thịt	—, caro adipalis.
藪		Bèo, lens palustris.
— 淳	bọt	—, caducus.
— 徹	— trệt,	irreverens.
— 餉	bánh	—, genus bellariorum.
表		Bẻo.
— 汙	— léo,	agilis, celer.
— 嘲	chim chèo	—, quædam avis.
邊		Ben.
— 燒	— theo,	assequi.

BÉN

- 郎 lang —, irreverens.
- 變 Bén, adherere.
- 裡 lí —, genus sagenæ.
- 炤 lửa —, ignem latius vagari.
- 釵 nhíp —, volsella bona.
- 禮 — — rē, radicescere.
- 卞 Bèn, particula auxiliaris.
- 呂 rã —, de foliis coco, arecæ, &c. quæ arescendo decidunt.
- 𦉳 — — nhèn, sordidus; saliva diffluens.
- 濫 — — làm, facere.
- 𦉳 — — nói, loqui.
- 瞶 Bét, lippus.
- 相 — — mát, lippi oculi.
- 標 Bêu, in signum aliquid erigere.
- 頭 — — đầu, cruciariorum capita furcis appensa.
- 郭 — — quách, id.
- 𦉳 Bêu, aquâ tumidum.
- 暴 — — bạo, distorquere os uti solent qui flere incipiunt.
- 灑 Bêu.
- 乏 bập —, supernatare.
- 悲 Bi.
- 慈弄 lòng từ —, misericors.
- 愁 sầu —, mœstus.

BI

- 慈核 cây từ —, salviæ species.
- 大 đại —, salvia.
- 備 Bì, saccus.
- 預 dự —, præparare.
- 嘜 — — rì, naturâ tristis et reconditus.
- 被 Bì.
- 陣 — — trận, vinci praelio.
- 跡 — — tích, sauciari.
- 賊 — — giặc, bello tentari.
- 波風 — — phong ba, magnis tempestatibus commoveri.
- 災火 — — hỏa tai, ferre incendium.
- 秘 Bì, obstructum.
- 溺 nước —, cursus aquæ obstructus.
- 便大 — — đại tiện, cui alvus est astrictior.
- 便小 — — tiểu tiện, cui urina non excedit.
- 跡 — 法 phép — tích, sacramentum.
- 費 Bì, cucurbitæ genus.
- 刀 — — đao, anguria citrullus.
- 瓢牟 màu bầu —, color cinereus.
- 皮 Bì, pellis.
- 分 phân —, invidere.
- 離 li —, indesinenter, (dicitur de lusu, fletu, potu, &c.)
- 蘇白 bạch tiền —, dictamnus albus.
- 割法 phép cắt —, circumcisio.
- 陳 trần —, cortex cujusdam mali aurei.

BÍ

- (否) Bí.
 — 運 vận —, adversa fortuna.
 — 泰 — — thối, secunda fortuna dicitur thối, adversa dicitur bí.
- (鄙) Bí.
 — 頹 — — mặt, pudorem afferre.
 — 傍 — — bàng, aptè dispositum.
 傍 — 坐 ngồi — bàng, sedere modestè.
 — 唆 } ăn mặc — bàng, scitè et eleganter vestes sibi aptare.
 傍 獸 }
- (碑) Bia, scopus.
 傳 — 函 hòm — truyền, arca fœderis.
 鑽 — — vàng, nomen libri anamitici.
 碑 — — đá, tabula lapidea.
 傳 — — truyền, promulgare.
 鑿 — — tạc, sculperè in ære, lapide, &c.
 — 移 đá —, nomen montis inter provinciam Nha Trang et Phú yên.
 名 — — danh, nomen evulgare.
- (牌) Bià, charta; extremitas rei alicujus.
 — 典 — — sách, libri tegmen.
 — 藍核 cây chàm —, mimosa pennata.
- (壁) Bịch, frugum reconditorium vimineum vel arundineum.
 — 蒲 bồ —, idem sed diversâ formâ.
- (碧) Bích.
 石玉 — — ngọc thạch, lapis jaspis.
 石風 — — phong thạch, lapis gagates.

BIẾ

- (碧) Biéc, cæruleus, a, um.
 — 渌 nước —, aqua.
 — 漉 đáy —, fundus maris, fluminis, &c.
- (編) Biên, scribere, notare.
 笱 — — chép, scribere.
 記 — — kí, scribere aliquid ad memoriam.
 — 長數 sổ trường —, adversaria, orum.
- (邊) Biên, extremitas rei alicujus.
 厓 — — thùy, confinia.
 鄙 — — bí, limes, terminus.
 — 無卒 tốt vô —, infinitè bonus.
- (辨) Biện, discutere.
 — 分 phân —, dividere; distinguere.
 別 — — biệt, id.
 白 — — bạch, clarè exponere.
 捷 — — thiệp, disertus.
- (卞) Biện, seriba.
 — 翁 ông —, tertius catechista.
 — 補 bồ —, id.
- (變) Biến, disparere.
 化 — — hóa, id.
 幻 — — huyễn, fallax.
 改 — — cải, mutari in malum; inconstans.
 — 包 bao —, immensum.
- (鵠) Biến.
 鵠 — — thước, antiquus quidam artis medicæ peritissimus.

便	Biên.
— 大	dại —, alvi exoneratio.
— 小	tiểu —, mictus, ús.
— 坦	đất —, vallis.
— 高	cao —, magiæ inventor.
變	Biển, mare.
— 罌	bồn —, mundus.
— 東	— đông, mare orientale.
— 北	— bắc, mare septentrionale.
— 薄	— bạc, lacrymæ.
— 淵	— khơi, mare altum.
— 鮫	cá —, pisces maritimi.
— 滅	vượt —, transnare maria.
— 檬	muống —, genus helicis.
楨	Biêng.
— 埋	— mai, pars lignea ligonis quæ ferro munitur.
拑	Biêng, fustibus malè mulctare.
丙	Biêng, piger.
— 認	— nhìn, gravatim aspicere.
— 瞻	— xem, id.
— 呐	— nói, gravatim loqui.
— 濫	làm —, pigritari.
— 濫	— làm, nolle facere.
— 制	— chơi, gravatim et quasi invitè ludere.
別	Biết, scire, sentire.
— 洵	quen —, familiaris.

— 易	dễ —, facile cognitu; sæpè etiam significat difficile, ut latinè per interrogationem dicitur, facile ne?
— 爾	— lời, intelligens.
— 恩	— ơn, gratus.
— 坤	khôn —, scitu difficile, nescire.
弄	} — người — mặt chẳng biết lòng, qui novit hominem, novit frontem, non intimum pectus.
— 榘	
— 庄	} — làm sao đặng, quomodò possum scire.
— 得	
— 牢	}
— 特	
— 濫	
別	Biệt.
— 辭	từ —, valedicere.
— 分	phân —, sejungere se ab aliquo.
— 離	li —, id.
— 信	— tin, nullum nuntium.
— 跡	— tích, nullum vestigium.
— 澄	— chững, ultra visum hominis.
— 賒	xa —, id.
驪	Biêu.
— 馭	— ngựa, incitato equo ferri.
— 倘	thắng —, uno impetu currere.
— 旗	— cờ, vexillum erigere.
— 名	— danh, evulgare nomen.
— 節	tiết —, spectata modestia.
嘯	Biểu.
— 分	phân —, portio præ honore assignata.
表	Biểu, monere.
— 阻	trở —, præfectum magnum regi aliquid scripto renuntiare.

BÌM

- 勸 khuyên —, hortari.
 — 咄 dạy —, docere.
 — 易 dễ —, docilis.
 — 苦 khó —, indocilis.

〔砭〕

Bim.

- 昆 con —, papilio.
 — 縲 dầy —, convolvulus.

〔嘷〕

Bim.

- 占 chím —, statuâ taciturnior.

〔紂〕

Bìn.

- 練 — rìn, habere aliquem in amore et deliciis.

〔兵〕

Binh, exercitus.

- 先 tiên —, primum agmen.
 — 攝 — tiếp, agmina quæ primum sequuntur.
 — 攝 tiếp —, mittere milites in subsidium.
 — 戰 — chiến, milites ad bellum destinati.
 — 役 việc —, militiæ labores.
 — 囉 ra —, agmen incedere; quædam cæremonia superstitiosa a rege anno novo fieri solita.
 — 揀 đống —, castrametari.
 — 拮 cát —, conscribere milites.
 — 興 hưng —, id.
 — 調 điểu —, ordinare acies.
 — 道 đạo —, agmen.
 — 行 hành —, delectum habere militum.
 — 練 luyện —, exercere milites.
 — 宥 đạm —, ducere exercitum.
 — 習 tập —, exercere milites.

BỊN

- 分 phân —, dividere acies.
 — 割 cát —, id.
 — 招 chiêu —, revocare exercitum.
 — 罷 bãi —, receptui canere.
 — 精 tinh —, milites auctorati.
 — 步 — bộ, exercitus pedestris.
 — 水 thủy —, exercitus navalis.
 — 馭 — ngựa, equestres copiae.
 情 — 探 thăm — tình, explorare hostium copias.
 — 總 tông —, dux exercitûs.
 — 差 sai —, mittere milites.
 — 陰 âm —, agmen diabolicum quod magi se imperare mentiuntur.

- 殘 tàn —, dissipare exercitum.
 — 孺 — sói, rebelles.
 — 進 tấn —, exercitum procedere.
 — 回 hồi —, copias retrocedere.
 — 勢 — thế, agmen quovismodo alteri antecellens.

- 民 — dân, milites et populus.
 — 刷 soát —, recensere milites.
 — 點 điểm —, designare milites.
 — 出 xuất —, exercitum progredi.
 — 馬 — mã, exercitus.
 — 暫 — tạm, subitarii milites.
 — 用 dùng —, exercere milites; pugnare.
 — 訥 nôi —, verbis aliquem defendere.
 — 打 đánh —, manibus tueri aliquem.
 — 域 — vực, defendere.
 — 擺 — bãi, fallax.

〔病〕

Bệnh, infirma valetudo; morbus; ægro-tare, (meliùs dicitur bệnh.)

- 証 chứng —, quodlibet infirmitatis genus.

BÍN

- 杆 *côn* —, morbi tentatio.
 — 感 *cảm* —, morbum contrahere.
 — 縻 *mắc* —, morbo affectus.
 — 芒 *mang* —, id.
 — 染 *nhuộm* —, in morbum incidere.
 — 重 *trọng*, gravis infirmitas.
 — 曩 *nặng*, id.
 — 夕 *ngặt*, morbus periculosus.
 — 危 *ngheò*, id.
 — 夕 *ngót* —, morbum remittere.
 — 簡 *giản* —, id.
 — 痊 *thuyên* —, morbus sanatus.
 — 荅 *lành* —, }
 — 也 *đã* —, } id.
 — 安 *an* —, }
 — 後 *hậu* —, iteratio morbi.

丙 Binh, littera temporaria inter decem tertia.

栖 Binh.

- 銃 *súng* —, tormenta bellica.
 — 默 *mặc* —, alienas vestes induere.

平 Binh, pax.

- 安 *an*, pax; sanitas.
 — 泰 *thái vel thối* —, pax.
 — 康 *khang*, provincia Cocincinae.
 — 順 *thuận*, alia provincia Cocincinae.

甌 Binh, vasculum fictile.

- 焙 *ấm*, cucuma.
 — 茶 *chè*, theca thei.

BÍN

- 礮 *vôi*, vasculum calcis.
 — 水積 *tích thủy*, vasculum ad frigus ab aquâ, theo, &c. prohibendum.
 — 花 *hoa*, vas florum.
 — 鉢 *bát*, vas porcellanum.
 屏 Binh.
 — 風 *phong*, paries ante ostium domûs ne alii introspeciant.
 柄 Binh.
 — 權 *quờn* —, sceptrum.
 鸞 Bip.
 — 一 鷓 *chim* — —, quaedam avis.
 捌 Bít.
 — 棟 *dóng* —, penitus occludere.
 — 邦 *bưng*, id.
 鋤 Bít, munire orbes, pocula, &c. argento, auro, &c.
 — 鉢 *bát*, scutellam in hunc modum munire.
 — 鉢 *bát* —, scutella jam munita.
 — 頭 *đầu*, cingere caput.
 — 巾 *khăn*, panno caput cingere, ut solent Anamitæ.
 甫 Bo.
 — 一 侍 *giữ* — —, tenaciter aliquid servare.
 — 一 核 *cây* — —, hay là ý dĩ, coix, seu lacrymæ Job.

BO

蝓	Bọ.
坦 — 昆	con — đát, oniscus asellus.
— 螻	sâu —, vermes.
相 —	— măt, minimi culices.
— 昆	con —, fulcimen ligneum, lapideum, parieti vel columnæ affixum.
— 狶	chuôt —, mures.
獠 —	— chó, pediculi canum.
折 —	— chét, pulex.
魴 —	— cá, scolopendra.
拑	Bó, fasciculus; in fasces ligare.
拑 —	— tay, dedere se alicui.
糴 —	— lúa, fruges in manipulos colligere; fasciculus frugum.
檜 —	— củi, fasciculus lignorum; ligna ligare in fasces.
捕	Bò, bos; serpere.
— 昆	con —, bos.
蝮 —	— cạp, scorpius.
昆 —	— con, vitulus.
特 —	— đực, taurus.
丐 —	— cái, vacca.
補	Bổ, projicere.
宄 —	— đơm, superaddere.
涓 —	— quên, oblivioni tradere.
禍 —	— vạ, calumniari.
丞 —	— ít, ultione sedatus.
道 —	— đạo, abjicere religionem.
率 —	— sót, omittere aliquid.

BỒ

涑 —	— rơi, aliquid inter viam cadere.
乳 —	— nhỏ, vocem superbiorem demittere.
之 —	— chi, præstat.
禮 —	— rầy, abjicere.
— 底	đẽ —, repudiare.
之 —	— bèn chi, quid præstat hoc.
補	Bổ, nomen appellativum senum.
主 —	— bàu chủ, patrinus.
頭 —	— đờ đầu, id.
餒 —	— nuôi, pater nutritius.
甫	Bô.
— 把	bả —, vestis asperior et crassior.
— 緹	vải —, id.
— 林	lâm —, limbus; honorarius tumulus.
部	Bộ.
— 兵	binh —, supremus militiæ præfectus.
— 護	hộ —, præfectus qui gazam regiam et tributa curat.
— 刑	hình —, præfectus supremus qui capitalia crimina cognoscit et punit.
— 禮	lễ —, supremus rituum præfectus.
— 吏	lại —, qui pro merito magistratus ad ampliorem evehit dignitatem.
— 工	công —, præfectus lignis et artificibus lignariis præpositus.
— 知	tri —, nomen dignitatis.
— 沒	một —, unum par.
— 合	hai —, duo paria.
— 糝	bột —, farina orizæ.
下 —	— hạ, subditi; servi.

BÔ

- 火送 tống hỏa —, superstiosa cæremonia, quam post incendium, iidem a se avertere stolidè putant ethnici.
- 官 quan —, spado; gestus.
- 𠵼 ăn —, consonæ voces.
- 〔簿〕 Bộ.
- 該 cai —, præfectus qui omnium regni recessionum indices apud se habet.
- 數 số —, ejusmodi index seu catalogus.
- 〔捕〕 Bộ.
- 𠵼 bát —, manibus capere.
- 𠵼 ăn —, manibus edere.
- 〔步〕 Bộ.
- 行 — hành, viatores.
- 𠵼 đi —, pedibus iter agere.
- 𠵼 lỗ —, præter spem deceptus.
- 軍 quân —, pedestres milites.
- 打 đánh —, certamen terrestre.
- 〔布〕 Bộ.
- 頒 ban —, complanare; dare (de rege dicitur.)
- 襖 áo —, vestis ex panno rariùs texto.
- 𠵼 — đơm, superaddere; super linire.
- 〔蒲〕 Bộ, auctarium; frugum reconditorium arundineum vel vimineum.
- 𠵼 — bập, auctarium.
- 𠵼 — thêm, id.
- 𠵼 — tiên, genus herbæ.

BỐ

- 搵 𠵼 } xô đi — lại, æquare numero, viribus,
— 吏 𠵼 } pondere, &c.
- 菖 xương —, calamus aromaticus.
- 𠵼 — chì, matrem infantulo suo providere.
- 𠵼 𠵼 } con thơ ai kể bô chì dưỡng nuôi, quis
— 𠵼 𠵼 } prospiciet infantulo.
- 𠵼 𠵼 } nói xô —, temerè effutire de aliquâ re.
- 〔菩〕 Bộ.
- 提 — đề, arbor quam religiosè colunt Siameses; ficus religiosa.
- 薩 — tát, idola inferioris ordinis sectæ phật.
- 〔葡〕 Bộ.
- 萄 — đào, uva.
- 〔補〕 Bộ.
- 葉 thuốc —, medicina ad roborandum.
- 償 — thưởng, compensare.
- 棟 đống —, aliquid firmare.
- 核 — cây, excavare lignum.
- 浸 圖 đồ tẩm —, cibaria ad confirmandum.
- 〔巴〕 Bộ.
- 𠵼 — thờ, incautus, incautè.
- 𠵼 — vợ, nesciens quò se vertat.
- 𠵼 — bãi, anhelus.
- 𠵼 — lơ, stupens.
- 𠵼 giúp —, adjuvare.
- 魚 — ngơ, novus in aliquâ re.
- 〔播〕 Bộ, sustentare manibus.
- 祿 — lấy, sustenta.

BỔ

- 蕞 rau —, genus oleris.
- 播 Bớ.
- 疎 — — số, somno torpidus.
- 咧 — — bết, indiscriminatim accipere.
- 扱 bát —, vexare.
- 坡 Bờ, limites agrorum.
- 埃 — — côi, confinia.
- 矚 — — ruông, limites agrorum.
- 塔 — — đấp, agger, eris.
- 滝 — — sông, ripa fluminis.
- 彼 Bở, putridus.
- 列 — — rết, putredine omninò vitiatum.
- 圪 khoai —, tuber sapidum.
- 把 Bở.
- 語 — — ngữ, attonitus.
- 襍 Bợc, veste sursùm versùs replicatâ aliquid portare.
- 袂 dùm —, protegere.
- 冉 — — sách, librum tegere.
- 卜 Bốc, haurire manibus.
- 忽 — — hốt, id. rapere.
- 啖 ăn —, comedere manibus.
- 僕 Bợc.
- 奴 nô —, servi.
- 貝 Bói, divinare.
- 柴 thây —, hariolus; vates.

BÔI

- 移 đi —, vatem adhibere.
- 鬼 quẻ —, lineæ quibus utuntur harioli ad divinandum.
- 科 — — khoa, hariolari.
- 鞞 cỏ —, quædam herba.
- 冉 sách —, liber hariolationis.
- 盃 Bôi, linire.
- 緬 — — mặt, linire faciem.
- 博 — — bác, fucum facere.
- 移字 — — đi, delere.
- 字 chữ, delere litteras.
- 倍 Bội, multum.
- 笈 — — bè, comædia.
- 分 — — phần, vehementer gaudere, dolere, tristari, &c.
- 過 quá —, multum.
- 喝 hát —, comædias agere.
- 背 Bội.
- 逆 — — nghịch, rebelles.
- 義 — — ngãi, ingratus.
- 貝 Bói.
- 緜 — — rối, intricatus.
- 鬚 — — tóc, capillos nodo coercere.
- 母 — — mẫu, hermodactylus.
- 培 Bôi.
- 栽 tai —, curam agere.
- 坦 đất —, terra alluvione transvecta.
- 紙 giấy —, charta crassior.
- 紹 cháo —, genus pulmenti.

BÔI

— 打	dánh —, iterùm et sæpiùs percutere.
〔徠〕	Bôi.
徇 —	— hôi, vehementer sollicitus.
〔培〕	Bôi.
— 紙	giấy —, genus papyri.
— 鞞	trống —, genus crepitaculi.
— 葉	thuốc —, folia tabaci jam secta.
— 拵	bó —, fasciculus quem in aquâ asservant ad pisces, squillas capiendos.
— 且	thả —, eundem fasciculum in aquâ collocare.
〔搥〕	Bôi, sine scalmo remigare.
— 都	dua —, contendere.
都 —	— dua, remis sine scalmo adhibitis contendere.
— 洩	lội —, natare.
〔拊〕	Bôi, effodere.
餅 —	— côm, orizam ollâ extrahere.
鬘 —	— tóc, comam nodo cogere.
塢 —	— mã, effodere cadaver, (hoc sæpè in diram precationem proferunt.)
〔排〕	Bôi.
— 制	chơi —, ludere.
— 戔	tơi —, hirsutus.
〔罷〕	Bôi, ex; propter.
兜 —	— đầu, ex quo; propter.
媯 —	— dó, ideò; illinc.

BỐM

爲 —	— vì, propter; quia.
埃 —	— ai, propter quem.
丕 —	— vậy, igitur.
〔莖〕	Bóm.
— 菱	gai —, quædam spina.
〔𦵑〕	Bóm.
— 髻頭	đầu chơm —, arrectis crinibus.
〔佻〕	Bóm, insignis, (sæpiùs in malam partem sumitur.)
墮 —	— bãi, fraudator.
— 倘	thàng —, fur insignis, &c.
〔𦵑〕	Bóm.
塘 —	— thòm, circiter.
鬣 —	— xòm, capilli hirsuti.
〔奔〕	Bôn.
— 論	trái lòn —, baccaurea silvestris.
— 豸	chạy —, celeriter currere.
〔昧〕	Bôn.
結 —	— gặt, turma messorum.
— 炤	lửa —, ignem sensim extinguì.
〔罌〕	Bón, germina cujusdam herbæ acutissimæ.
— 鶉	gà —, gallina saginata.
鶉 —	— gà, gallinam farcire.
— 移	đi —, alvum durum habere.
— 得	người —, avarus.
— 矜	gà đá —, gallus gallinaceus ad certamen aptus.

搵	Bòn, ad assem emungere.
待	— dãi, avarè vel minima indagare; ad assem diripere.
荳	— chen, id.
鑽	— vàng, aurum eruere.
凡	— hòn, sapindus saponaria.
裙行	} — nơi khỏ hạnh, dãi nơi quân hồng; expilare pauperes ad benevolentiam captandam divitum muneribus.
紅待尼	
尼苦	
本	Bòn.
舛	— sển, avarè.
奔	Bôn.
樽	— chôn, sollicitus.
𠂔	— ba, festinè.
把	— bả, id.
本	Bộn, multùm.
傍	— bàng, multus, a, um.
皮	— bẻ, id.
潤	— nhộn, effusa multitudo.
役	— việc, multa negotia, multis distentus negotiis.
罨	Bốn, quatuor.
灣	— biễn, totus orbis.
方	— phương, quatuor plagæ.
皮	— bẻ, quatuor partes.
費	— phíá, id.
務	— mùa, quatuor tempestates.

德	— — đức, quatuor dotes muliebres, scilicet virtutes, verba, industria, et corporis habitus.
益	Bôn.
血助	chữa huyết —, mulieres a menstruâ fœditate expiare.
核	cây — —, garciana.
本	Bôn, radix; principium.
根	căn —, id.
道	— đạo, christiani.
分	— phậ, conditio.
業	— nghiệp, munus proprium.
縣	— huyện, ex eodem territorio oriundi.
社	— xã, concives.
邑	— ấp, ejusdem pagi incolæ.
村	— thôn, id.
塲	— trường, contubernales.
國	— quốc, populares.
鄉	— hương, in eâdem patriâ nati.
日	nhật —, Japonia.
草	— thảo, liber.
經	— kinh, codex orationum.
處	— xứ, in eâdem provinciâ nati.
命	— mạng, patronus.
族	— tộc, consanguinei.
館	— quán, contubernales.
質	— chất, } physicus, a, um; materia.
性	— tính, }
般	Bôn.
蘭	— cá lờn —, quidam piscis.

BỘN

④ 浼	Bộ n.
④ 沕	— nhơ, spurcitia.
④ 脍	— dạ, nausea.
④ 半	Bộ n.
④ 散	— tốn, nimiâ superioris fiduciâ molestè aliquid ab eo petere.
④ 畔	Bộ n.
④ 左	— tỏ, sibi nimiùm arrogare.
④ 蓬	Bong.
— 彈	dờn — —, nomen instrumenti musici.
— 矛	chạy —, uno impetu currere.
— 打	đánh —, genus lusús aleæ.
— 巧	— cái, qui assem in eo lusu agitat.
— 糲	bột —, farina.
— 鞞	cỏ — —, nomen herbæ.
④ 膾	Bộ n, abdomen animalium.
④ 豨	— heo, abdomen porci.
④ 棒	Bộ n.
④ 杵	dòn —, verbera.
④ 俸	Bộ n, umbra.
④ 鷓	— ác, decursus diei.
④ 熾	— xế, sol a meridie declinare incipiens.
④ 朗	— láng, valdè bonum; acuratè factum; levissimum.
— 妃	bà —, pythonissa.
④ 喙	— rí, cantus pythonissarum.

BỘN

— 冲	trong —, politum; excultus.
— 弄	lòng —, vesica.
鷓 敲 渚	) chớ lảng xao — ác, ne tempus frustra conteras.
— 朗	
④ 槿	Bộ n, citrus fusca.
— 峇	đèo —, superaddere; cupidus.
④ 槿	nết — chanh, mulier perversâ linguâ.
④ 漉	Bộ n.
— 瀧	lông —, sonus pluviae cadentis.
④ 葭	Bộ n, gossypium; numerale florum.
— 花	— hoa, unus flos.
④ 翹	— lông, verba generalia quæ ad neminem nominatim spectant.
— 核	cây —, planta gossypii; ludicra ignium spectacula.
— 兜 渚	nước đơm —, flante zephyro aquam suaviter agitari.
— 糴	— lúa, spica frugum.
— 莊 昆	con trắng —, nomen testudinis.
④ 棒	Bộ n, truncus vacuus.
— 井	giếng —, puteus ex circulis testaceis vel ex ligno confectus.
— 油	— dầu, quoddam torcular ad exprimendum oleum.
④ 鱒	Bộ n.
— 鮒	cá —, piscis minimus quidam quem colunt Siamenses.

BÓN

BQP

搥 — Bông, sinu gestare.
 閉 — — bế, }
 捫 — — tay, } id.
 搯 — — ăm, }
 — 巧 cái —, quoddam instrumentum musicum.
 — 打 đánh —, pulsare ejusmodi instrumentum.
 — 鋤 bít —, omninò clausum.

蓬 — Bông.
 萊 — — lai, nomen montis sedis Sinarum immortalium.
 — 靺 cỏ —, quædam herba.

俸 — Bông.
 — 翹 bay —, in altum volare.

俸 — Bông.
 祿 — — lộc, stipendium.
 庄 — 訥 nôi — chãng, inconsideratè loqui.
 祝 — — chúc, repentè.
 兜 — — đầu, id.

搥 — Bóp, manu stringere.
 — 魔 ma —, imprecationis genus.
 脯 — — nem, carnem subactam in folia congerere.
 膝 — — bưng, ventrem alicujus subigere ad sedandum dolorem; patienter ferre.
 每 — — mũi, nares constringere, (mala precatio.)
 漉 — — sữa, puerperam primùm à partu lac suum exprimere.

搥 — Bóp, manu stringere.
 乖 — — xop, molle et tractabile ut spongia, gossypium, &c.

啜 — Bóp.
 — 費 bí —, sonus sclopeti, pyloclestri, &c.
 — 獵 lớp —, id.

啜 — Bóp, poppysma, atis.
 — 稊 báp —, species milii.

淖 — Bọt, spuma.
 渌 — — nước, spuma aquæ.

粹 — Bột, farina.
 麵 — — mì, farina tritici.
 祿 — — lọc, similago.

扞 — Bóp, manu extensâ caput percutere.
 — 打 đánh —, id.

髻 — Bợp.
 — 執頭 đầu chộp —, caput hirsutum.

扒 — Bót, minuere.
 — 啞 ăn —, detrahere aliquid.
 捫 — — tay, continere manum.
 咄 — — miệng, cohibere os.
 咧 — — lời, refrenare linguam.
 悻 — — giận, comprimere iram.
 — 處 xớ —, imminuere.

BỘT

呶	Bộ.
質 —	— chợt, irreverens.
裒	Bộ.
— 嫩	non —, tener, recens.
哺	Bu.
— 蛛	ruồi —, muscam aliquid impetere.
哂	Bú, sugere lac.
— 嚟	— móm, lactare.
— 漉	— sữa, sugere lac.
蒲	Bù, supplere.
— 盧	lu —, tumens.
盧 —	— lu, quoddam vas ventre lato ore angusto; nomen securis Siamicæ.
希	Bua.
官 —	— quan, opus publicum.
官 — 役	việc — quan, id.
— 分	phân —, clamoribus aliquem commonefacere; adstantes in testes adhibere.
鈔	Búa, malleus ferreus, securis.
月 —	— nguyệt, luna.
— 朧	— trăng, id.
— 幣	chợ —, forum.
符	Bùa, venefici litteræ.
呪 —	— chú, id.
艾 —	— ngải, veneficiis inficere.

BỬA

— 勅	sắc —, quædam fausta precatio superstiosa anni novi.
— 刀	đeo —, venefici litteras appendere collo, manibus, &c.
— 沛	phải —, infici veneficiis.
— 敷	vẽ —, pingere litteras veneficiorum more.
縹	Búa.
— 經	— lưới, sagenam jacere.
— 江	giàng —, insidiari.
民弄	— lòng dân, captare amorem populi.
蠶	— tằm, bombyces in ramis destinatis imponere.
繭	— kén, ejusmodi rami bombycum folliculis onusti.
萁	Bụi, rubus; pulvis.
— 菱	— gai, rubus spinosus.
— 嘜	— bặm, pulvis.
— 爐	tro —, pulvis, cinis.
貝	Búi.
— 侈	— đi, ardentem, acriter.
侈 — 噪	quở — đi, acriter increpare.
斐	Bùi, sapidus.
— 護	hộ —, nomen Familiæ.
— 狼	— ngận, valdè sapidum.
— 棘	trái —, fructus similis olivæ; Pimela nigra.
— 焠	— nhùi, fomes, itis.
貝	Búi.
— 噪	— rúi, exsolutus (dicitur de arenâ, granis, &c. a se invicem solutis.)

糲	Bún, similago.
— 如嚙	mém như —, mollissimum.
坩	Bùn, cœnum, lutum.
淋	— lăm, id.
本	Bản.
敦	— rún, despondere animum.
— 坦	đất —, terra mobilis et non compacta.
鑷	Bung.
— 丐	cái —, olla magna.
— 坩	nôi —, id.
臍	Bụng, venter.
— 膺	ưng —, gratus et acceptus.
— 固几	kẻ có —, prægnaus.
— 丑	xấu —, invidus; avarus.
— 銃	— thụng, laxus, de panno, corio, &c.
臙	— — má, frons caperata.
臘	— — làm dạ chi, tu te hæc intulisti, tibi
召濫	— omne est exedendum.
棒	Búng, talitrum.
— 渌	nước, —, aqua reses.
臘	— má, inflare buccas.
萑	— rau, tantùm olerum quantùm indicem inter et pollicem contineri potest.
嵐	Bùng.
— 霽	bão —, sæva procella.
— 透	lùng —, fragor tonitruui, tormenti bellici, &c.

臍	Búng, ictericus.
— 臍	da —, pellis ictERICI.
糲	— mặt, ad omnia ineptus.
豹	— beo, ictericus.
列	— rết, arquato morbo valdè laborans.
— 柳	tre —, arundo fragilis.
縶	Buộc, ligare.
欄	— tran, quoddam ferculum in quo alii idolum, alii alia superstitiosa collocant.
縶	— trói, vincire.
嗑	Buôi.
— 待	đãi —, ore tenùs; malâ fide esse.
— 鮓	cá —, mullus, i.
貝	Buôi, tempus.
幣	— chợ, temporis spatium quo vendunt in foro.
學	— học, tempus studii.
侯	— hầu, tempus assistendi regi.
臚	— trưa, tempus circà meridiem.
朝	— chiều, tempus serotinum.
耕	— cày, temporis spatium quo arant manè et à meridie.
帆	Buồm, velum.
鷗翹	— cánh én, velum triangulare.
— 身	chạy —, vela facere.
— 吹	xuôi —, id.
蘭	— lan, velum.
錦	— gấm, id.

BUÔ

鳩	—	— cừ, artemon, onis.
鸞	—	— loan, maximum summi mali velum.
凰	—	— hoàng, magnum supparum, i.
鳳	—	— phụng, magnum psittaci velum.
羅	—	— diêu, magnum kakatoes velum.
鷹	—	— ưng, brigantina velum.
鶴	—	— hạc, psittaci velum impetuosi.
鵲	—	— thước, psittaci minoris velum.
奔		Buôn, mercari.
— 昆		con —, mercator.
半	—	— bán, mercari.
— 俚		lái —, mercator.
— 蘿		lá —, quædam folia.
半	—	— tân bán sở, magnos sustentare labo- res.
楚秦		
盆		Buôn, mœrore affici.
愁	—	— sâu, tristis.
悞	—	— bực, id.
把	—	— bả, id.
脾	—	— ruột, viscera dolenter commota.
肝	—	— ngử, somno gravatus.
搨		Buông, relinquere.
— 撓		dâm —, vibrare tela, sicas, &c.
鉤	—	— câu, piscari hamo.
從	—	— tuông, exlex.
例	—	— lồi, laccessere verbis.
房		Buông, cubiculum; racemus.
繪	—	— gôi, locus ubi res pretiosæ asservantur.
椁	—	— cau, racemus arecarum.

BÚP

桎	—	— chuỗi, racemus ficorum.
鬚	—	— trắng, acervus ovorum.
茅		Búp, floris calyculus.
蓮	—	— sen, nymphææ folliculus.
— 葭		bông —, calyx floris.
花	—	— hoa, flos.
緝	—	— vải, filorum glomus.
筆		Bút, penicillus.
— 核		cây —, id.
孛		Bụt, idolum.
— 像		tượng —, statua idoli.
— 葭		bông —, species amaranthi seu hibisci albi.
巴		Bư.
— 麵		mặt —, ineptus, stolidus.
被		Bư.
麵	—	— mặt, frons contracta.
播		Bứ.
呂	—	— rú, somno gravatus.
栢		Bứ, oxycarpus arbor.
— 黠		trái —, fructus ejusdem arboris.
椽	—	— ngang như chà —, pertinax.
— 如		
耙		Bừa, occa.
搞	—	— cào, rastrum.

銛	Bử, findere.
檜	— củi, findere ligna.
飭	Bử, spatium diei.
啖	— ăn, hora comedendi.
臚	— trưa, hora prandii.
最	— tối, hora cœnæ.
沒	một hai —, aliquot dies.
幅	Bức, festinus, festinè ; intertignium.
爭	— tranh, tabula picta.
幔	— màn, peristroma, atis.
箝	— sáo, transenna arundinea, &c.
書	— thơ, epistola.
巾	— khăn, linteamen, sudarium.
息	— tức, sitienter expectare.
壁	— vách, paries.
闈	— cửa, una porta.
幅	Bực, tristitia.
倍	— bội, tristitiâ affectus.
命	— mình, mœrore affici.
盆	buồn —, mœstus.
襖	aó —, vestis lugubris.
批	Bước, passus.
渚	nước —, id.
細	— tối, propera, ito celeriter.
移	dời —, proficisci.
摠	Bưởi, scalpere.
木	— móc, id.

頭	— đầu, caput scalpere.
鵒	gà —, gallina terram scalpens.
櫞	Bưởi, aurantium pampelmoës.
核	cây —, arbor aurantium pampelmoës.
𧈧	Bướm.
昆	con — — papilio.
班	Bướn.
把	— bả, per aperta ruere pericula.
細	— tối, omni perrupto discrimine accelera.
瘰	Bướu, tuber seu tumor vel nodus in aliquâ corporis vel arboris parte crescens.
癰	ung —, id.
局	cục —, gibba.
抔	Bứt, evellere (pilos, herbam, &c.)
播	— bớ, paucis multa dicere.
禮	— rầy, omninò abjicere.
唳	— rứt, profunda mœstitia.
縲	— mối, fila aut funes intricatos rumpere.
麻	} — tóc mà thề, capillos in vim juramenti
誓	
鬚	
C	
歌	Ca, cantio, canere.
弦	đờn —, canere fidibus.
嘖	— ngợi, laudare.
喝	— hát, cantare.
唱	— xướng, id.
謳	âu —, canere.

— 大	dại —, frater major.
嘖 — 句	câu — ngợi, hymnus.
詠 —	— vịnh, id. psalmus.
迦	Ca.
— 釋	thích —, nomen Sectarii Indici qui etiam nomen Phât habet, ipsius doctrina in Sinas deportata est tempore imperii Hán minh đế, anno post Christum 65.
鮒	Cá, piscis.
渚 — 緣	doan — nước, rex et subditi se invicem laudantes et approbantes.
— 相	mắt —, malleoli, orum.
— 昆	con —, frustum ligni in rhombi modum ad jungendum duas tabulas.
— 信	tin —, nuntium.
涓 — 緘	} thoi — dệt dòng quyên, piscis innatans aquis.
涓 — 涓	
翺 —	— kè, species chamæleontis.
鯨 —	— kim, murœna.
槁	Cà, melongena; fricare, (de animalibus.)
砲 —	— pháo, alia species melongenæ.
批 —	— phe, coffea, æ.
藥 —	— dược, stramonium seu datura ferox.
獮 — 昆	con — đúi, talpa.
— 搜	trâu —, bubalus se se affricans.
椒 —	— tiêu, terere pimenta.
唼 —	— lăm, balbutire; genus mangæ.
積 —	— cuống, papilio in modum cicadæ quem in deliciis habent anamitæ.
高 —	— cao, theobroma.

駮	Cả, magnus, a, um.
— 主	Chúa —, Supremus Dominus.
— 吒	cha —, Episcopus.
— 柴	thây —, superior bonziorum.
— 嬰	anh —, frater primogenitus.
肝 —	— gan, audax.
悻 —	— giận, iracundus.
嗜 —	— tiếng, altâ voce.
— 麻	mà —, statuere pretium.
汰 —	— tẩy, omnes.
— 体	thể —, summatim.
— 朝	chiều —, vesperè.
— 丕	trời —, coelum.
— 變	biển —, mare.
— 禮	lễ —, dies sollemnis.
冽 —	— lời, loquax.
— 旱	hạn —, ariditas magna.
弄 —	— lòng, animos sumere.
閣	Các, palatium.
鳳 —	— phụng, id.
紫 —	— tiá, id.
— 樓	lâu —, id.
— 阳朝	triều dương —, palatium regis Cocin- cinæ.
老 —	— lão, nomen dignitatis.
— 高	cao —, spiritus montium.
各	Các, omnis, e.
職 —	— chức, pagi alicujus primores.
舅 —	— cậu, consanguinei regis.
— 捕鵠	chim bò —, species accipitris.

各	Các, sonus rei percussæ.
據	— có, cavillator.
寄 — 昆	con các ké, chamæleon.
脍	Cặc, verenda, (vox inurbana.)
格	Cách, modus.
道	— điệu, gestus.
理	— lý, urbanitas studiosiùs accersita.
退	— thối, mores.
發	— phết, agendi ratio.
— 濫	làm —, simulare.
物	— vật, philosophia.
— 竹 茹	nhà trúc —, domus papyracea superstiosa.
邏	— lạ, mos insuetus.
— 恪	khác —, mutare mores, speciem, &c.
— 訥	nói —, magnificè loqui.
— 侈	đi —, arroganter incedere.
— 高	cao —, dedignari, fastidire aliquem.
隔	Cách, distare.
苔	— đày, exul.
阻	— trở, distare; impedimentum.
— 賒	xa —, longè distare.
別	— biệt, procul abesse.
— 分	phân —, sejungi ab aliquo.
— 離	lià —, id.
水	— thủy, vapore aquæ ferventis aliquid calefacere.
逼	— bức, obstaculum.
饒	— nhau, à se invicem divelli.

糲	— mặt, id.
該	Cai, regere.
城 — 官	quan — thành, gubernator alicujus civitatis.
塲 — 吒	cha — trường, superior collegii.
治	— trị, regere.
— 官	quan —, præfectus 50 militum.
丐	Cái, numerale rerum; femina inter animalia.
— 捕	bò —, vacca.
— 羴	chiên —, ovis.
槃	— bàn, mensa.
函	— hòm, arca.
— 沒	một —, unum.
— 合	hai —, duo.
— 唐	đàng —, via publica.
— 糖	đàng —, genus sacchari.
— 錢	tiền —, teruncius pro scopo emissus.
— 茹	nhà —, qui excipit lusoers.
— 侈	đi —, certare quis prior ludat.
— 攬	giản —, id.
— 櫛	thúng —, canistrum magnum.
— 烟	đen —, tæda.
尼	— nây, istud.
意	— ấy, illud.
— 買	mấy —, quot.
棋	Cài.
— 簪	trâm —, discerniculum, acus crinalis.
鬣	— tóc, capillos coactos acu comatoriâ detinere.

改

Cải, sinapes; mutare.

矩

— củ, rapa.

薺

— rổ, caules.

變

biến —, mutari.

嫁

— giá, maritum alium ducere.

筓

— tên, mutare nomen proprium.

衛

— dũ về lành, ad meliorem frugem re-

與

dire.

改

Cãi, contendere.

令

— lệnh, mandato contraire.

命

— mạng, id.

徧

— lời, contradicere.

呂

— trã, id.

法

— phép, legi repugnare.

理

— lẽ, disputare.

禮

— lã, rixari.

咳

Cay, mordax, asper.

荳

— đãng, acerbus.

刀

— dao, pars laminæ cultri quæ manubrio inseritur.

搃

Cạy, instrumento supposito aliquid elevare.

捌

— bát, clavum regere ad sinistram dicitur cạy, ad dexteram dicitur bát.

釘

— đinh, clavum extrahere.

忌

Cạy.

— 汝

nhớ —, jugiter recordari.

— 慮

lo —, sine intermissione sollicitus.

蚘

Cáy.

— 昆

con —, genus cancri.

耜

Cày, arare.

— 唐

đàng —, sulcus.

— 且

thã —, ab arando desistere.

— 耨

lũoi —, vomer.

— 坦

đất —, terra arata.

— 暈

sao —, constellatio Orion.

— 柿

neo —, anchora fundum sulcans.

— 貝

buổi —, temporis spatium quo arant.

紙 矐

— ruộng giấy, scribere.

— 楸

roi —, flagellum bubulci.

核

Cây, arbor.

檜

— cỏi, id.

炷

— đèn, candelabrum.

筆

— bút, penicillus.

逾

— gió, repentinus turbo.

霄

— mưa, nimbus.

德

— đức, virtus.

生

— siêng, impetu animi diligens.

樂

— nhác, impetu animi segnis.

— 炷

đèn —, genus lampadis.

忌

Cạy, sperare.

— 籠

trông —, id.

— 德

đức —, virtus spei.

— 棘

trái —, columen, præsidium.

— 沕

nhờ —, inniti.

窮

— cùng, quæso.

才

— tài, industriæ suæ fidere.

CÂY

命	—	— mình, sibi confidere.
勢	—	— thế, spem collocare in aliquo.
貼	—	— cuả, opibus suis fidere.
概		Cây, transplantare segetes.
蒨	—	— hái, id.
改	—	— cải, transplantare sinapes.
棋		Cây.
— 昆	con	—, genus vulpis.
— 核	cây	—, arbor dyospiros fructus producens de quibus fieri potest species Chocolati.
猜	— 類	loài — cáo, rebelles.
甘		Cam, lubens.
召	—	— chịu, libenter ferre.
— 兼	côm	—, sitienter quærere.
婪	—	— lam, id.
苦	—	— khổ, miseria.
弄	—	— lòng, lubenti animo.
祕	—	— lấy, vindicare sibi.
草	—	— thảo, glycyrrhiza.
收	—	— thâu, avidè congregare.
石	魯	— lỗ thạch, tuthia lapis.
疖		Cam.
積	—	— tích, puerilis infirmitas.
— 疔	nha	—, carcinoma, cancer.
— 柳	máu	—, sanguinem naribus emittere.
柑		Cam, mala aurea.
— 核	cây	—, malus aurea.
砒	—	cam sành, species malorum aureorum.
蜜	紅	— hồng mật, alia species.

CÁM

— 府	phủ	—, nomen antiqui palatii regis Coccinae.
車	—	— xe, genus ligni rubri.
松	—	— tùng, nardus.
— 蘿	màu lá	—, color subviridis.
感		Cám, furfur.
景	—	— cảnh, miserari.
謝	—	— tạ, grates agere.
恩	—	— ơn, id.
義	—	— nghĩa, recordari beneficia.
— 蕪	bèo	—, genus herbæ zala dictæ.
— 核	cây	—, polycroa repens.
— 交	giao	—, carnalis copula.
弄	—	) cá m động lòng thương, magna motus) miseratione.
傷	—	
敢		Cám.
— 果	quả	—, impavidus.
咄		Cám.
悻	—	— giận, irâ vehementi inflammari.
肝	—	— gan, irâ exardescere.
車	—	— xe, radius rotæ.
擦		Cám } figere. Cám }
巢	—	— sào, figere contum.
核	—	— cây, figere lignum.
梓	—	— rào, sepire.
册		Cám, mentum.
唵		Cám, mutus.
吏	— 吟	ngâm — lại, obmutescere.

CẨM

禁	Cấm, prohibere.
一齧	răng —, dentes molares.
道	— đạo, Christianam religionem vetare.
擒	Cầm, tenere.
一庄	sinh —, vivum capere.
囚	— tù, aliquem carcere cohibere.
共	— cộng, pignus accipere.
吏	— lại, retinere.
杜庄	— chẳng đặng, impatibilis.
程	— lái, clavum tenere.
權	— quyền, tenere imperium.
機	— cơ, pares viribus.
食	— thực, cibos sumere.
固	— cố, pignus accipere.
朋	— bằng, habere simile ut.
女過	— quá nữ, habere ut excedens.
耜	— cày, arare.
渚	— nước, aggere aquas cohibere.
鮓	— cá, pisces alicubi detinere.
箸	— đũa, comedere bacillis.
澄	— chứng, non proficere; æquales viribus.
策	— thuốc, sumere antidotum.
檝	— chèo, remigare.
更	— canh, excubias agere.
朝	— châu, applaudere.
筆	— bút, scribere.
禽	Cầm, volatilia.
獸	— thú, animalia.
錦	Cầm.
袍	aó — bào, vestis regia.

CAN

石	— thạch, marmor.
干	Can, impedire.
諫	— gián, id.
一無	vô —, non spectat.
之庄	chẳng — chi, nihil refert.
據	— cố, quid ad.
係	— hệ, statutus, a, um.
之	— chi đó, quid refert.
之	— qua, arma.
汧	Cạn, vadum.
一智	trí —, obtusum ingenium.
一量	lượng —, mens sterilis.
弄	— lòng, apertè omnia dicere.
例	— lời, ad verbum dicere.
一渚	nước —, æstus maris jam discessit.
一播	hang —, antrum non profundum.
跌	— trượt, vadum facillè pervium.
一縶	mắc —, vado inhærere.
脰	— dạ, mens ingenua.
幹	Cán, manubrium; radius ad massam farine extendendam.
一才	tài —, industria.
一車	xa —, ligna mundando gossypio accommodata.
一蕘	bông —, gossypium expurgatum.
蕘	— bông, gossypium expurgare.
古	— cổ, fauces elidere.
劍	— gươm, capulus ensis.
乾	Càn, unum e bát quái; cælum, septentrio.
昂	— ngang, indiscriminatum.

CĂN

坤	—	khôn, cœlum et terra.
隆	—	long, Imperator sinensis.
幹		Căn, obstare.
意	—	ý, resistere voluntati.
役	—	việc, prohibere opus aliquod.
根		Căn, radix.
原	—	nguồn, id. principium.
本	—	bổn, id.
緣	—	doan, causa.
劫	—	kiết, fatum.
由	—	do, causa.
病	—	bệnh, causa morbi.
茹	—	nhà, spatium inter duas columnas.
葛	—	cát —, tuber magnum et medicinale dictum Dolichos trilobus.
來	—	lai —, Ibrida.
泮		Căn, fex, ecis.
渚	—	nước, fex aquæ.
櫛	—	cốt, ultimo loco natus; demissâ staturâ vir.
近		Cận.
几	—	kê, enixè, accuratè.
𦉳		Căn, mordere.
旭	—	húc, vellicare.
𦉳	—	rút, dilaniare.
祝	—	rúc, exedere, (de vermibus.)
麻	—	} — răng mà chiụ, inter cruciatus stridere dentibus.
𦉳	—	

CĂN

𦉳		Căn.
再	—	táy, scrupulosè nimium colligere.
𦉳	—	ăn —, emungere aliquem rebus suis.
巾		Căn.
頭	—	đầu —, pileus.
命	—	mạng —, pileus militum pilis textus.
青	—	thanh —, sericum viride ad caput obvolvendum.
碧	—	bích —, sericum cæruleum ad eundem usum.
烏	—	ô —, ejusmodi sericum nigrum.
纓	—	anh —, genus pilei.
斤		Cân, statera; æquilibrium; libra; ponderare.
平	—	thăng bằng, id.
薄	—	bạc, statera aurificis.
厘	—	tiểu ly, auraria trutina.
大	—	đại, libra magna.
𦉳	—	trái —, pondera.
𦉳	—	đòn —, virga stateræ.
𦉳	—	mặt —, puncta noscendis ponderibus stateræ imposita.
筥	—	rá —, lanx stateræ, libræ.
𦉳	—	cái, æqualiter.
堆	—	đôi, duo inter se æqualia.
呂	—	lửa, id.
拮	—	nhấc —, ponderare.
近		Cận, proximus.
侍	—	thị, assistere regi.

CÁN

臣	—	— thân, regis intimus consiliis.
— 侯		hầu —, assistere regi.
— 鄰		lân —, vicinus, proximus.
— 附		phụ —, vicinus.
— 親		thân —, consanguinei.
— 攝		tiếp —, vicinus.
艮		Cán.
— 向		hướng —, una ex octo figuris bát quái, quæ designat montes et euronotum.
— 訥		nói —, aliquem alterius causâ lacessere.
— 打		đánh —, latera alicujus rei percutere.
女	—	— nợ, compensare debitum.
寅	—	— dân, ab horâ tertiâ matutinâ ad quintam.
勤		Cán.
敏	—	— mẫn, diligenter.
拳	—	— quyền, sedulò agere.
櫛	—	— bẫy, lignum magnâ vi inflexum ad insidiandum animalibus.
鉤	—	— câu, arundo piscatoria.
梲	—	— vọt, tolleno, onis; nomen loci.
如	—	} — bất như chuyên, assiduitas potior est intermissâ diligentia.
專	—	
不	—	
蕞	—	rau —, laver, sium.
慇		Cán.
— 慇		ân —, sedulitas.
謹		Cán.
慎	—	— thận, accuratè, cautè.
封	—	— phong, sigillum imprimere.

CAN

密	—	— mật, secretus.
— 紅花		hoa hồng —, amaranthus.
剛		Cang, durus.
舅	—	— đống, magnanimus.
強	—	— cường, obstinatus.
— 金玉		ngọc kim —, adamas.
— 金樞		gây kim —, pedum bonziorum.
— 步批		bước bộ —, saltus quidam magicus.
麻	—	} — bộ mà chạy, cursu celerrimo ferri.
豸	—	
— 廊		làng —, telum utrinquè acutum.
— 性		tính —, natura inflexibilis.
旱	—	— hạn, siccitas.
砂	—	— sa, sal ammoniacum.
綱		Cang.
— 三		tam —, rex et subditus, pater et filius, maritus et uxor.
— 紀		kỉ —, leges; exactè.
常	—	— thường, quinque virtutes cardinales.
— 縵		dây —, lorum.
伉		Cang.
麗	— 緣	doan — lệ, status conjugalis.
港		Cáng.
囊	—	— náng, diductis genibus incedere.
強		Càng, magis magisque.
學	—	— ngày, in dies magis ac magis.
蚺	—	— cua, cancri forcipes.
— 鯨		kênh —, non congruum, non aptum.

CÁN

— 一	} — già — cay, homo senior eò soler- tior.
— 菱 蓀	
⊠ 港	Cảng.
— 徑	kênh —, ad rem domesticam ineptus.
— 朗	lãng —, sonus testarum.
⊠ 矜	Cảng.
— 驕	kiêu —, superbus.
— 膠	— da, extendere corium.
⊠ 巨	Cảng.
— 真	chơn —, pes, dis.
⊠ 巨	Cảng.
— 得	người —, vir qui crescere nequit.
— 魄	— còi, nodatus.
⊠ 𪛗	Cảng.
— 昆	— con, nimiùm filio indulgere.
⊠ 更	Canh, excubias agere; vigilia noctis.
— 除	— giờ, id.
— 絲	— tơ, fila texendo in longum extensa, seu stamen.
— 甌 店	dêm năm —, quinque vigiliæ noctis.
— 軍	quân —, excubiæ.
— 鞞	trống —, tympanum pro vigiliis.
— 笙	— sinh,
— 鞞	— trống,
— 鈺	— chiêng,
— 鷓	— gà, galli cantus.
— 改	— cải, mutare.

CAN

— 緞	cửi —, textrina, æ.
— 交	giao —, vigiliam alteri tradere.
— 督	đốc —, qui ultimam agit vigiliam.
— 點	điểm —, pulsum numerus pro vigiliis.
— 侍	— giữ, custodire.
— 番	phiên —, vigiliam sibi assignatam agere.
— 讀	đọc —, modus recitandi preces in sectâ Đạo.
— 星	— tinh, meteorum, i.
⊠ 庚	Canh, septima ex litteris cycli denarii.
⊠ 羹	Canh, jusculum.
— 蔡	— rêu, id.
— 蕒	— rau, jusculum ex oleribus.
— 餉	bánh —, genus bellariorum.
⊠ 寬	Canh, extremitas rei alicujus, margines.
— 竜 娘	— nường long, latus, eris.
— 娟 錢	} tiên không nữa —, nummis nudus.
— 空	
⊠ 翹	Cánh, ala, æ.
— 圍	vây —, adjutor.
— 捫	— tay, brachium.
— 闌	— cửa, valva, æ.
— 條	điều —, flos purpureo colore inficiens.
— 襖	aó —, vestis Præfectorum.
— 翹	lông —, alarum pennæ.
— 宥	— đơm, cymbam lignis, tabulis, &c. capaciorem reddere.
— 泓	— giàng, lignum arcûs inflexum.
— 柳	— ná, idem lignum in balistâ.

CÀN

寧	—	nánh, observantia in Superiores; Jugis rei alicujus memoria.	
倚	}	thắng tách — hông, rectâ viâ incedere.	
鴻			
蜆	—	kiến, murex quo sericum inficitur.	
批	濫	làm phe —, conqueri.	
劍	}	chim sinh có — liền bay, sao dăng làm người kiếm chữ phung lu; avis volatui nata volare nunquam desinit, cur homo labori natus otio languere cupit.	
字			鸞
風			生
流			固
得	連		
鯨		Cành.	
寧	—	nanh, frendere dentibus; invidus.	
景		Cảnh, amœnus prospectus.	
— 感		cám —, miserari.	
— 興		hưng, nomen ultimi Regis Tunquini.	
— 物		vật, amœnitas rei alicujus.	
— 風		phong —, amœnitas.	
— 玩		ngoạn —, amœna contemplari.	
— 界		giái, locus amœnus, sic vocant paradisum.	
境		Cảnh, terminus.	
— 外	民	dân ngoại —, confines regni alicujus.	
— 菜	蓬	— bông lai, Sedes Immortalium.	
— 仙		— tiên, id.	
錄		Cảnh, tympanum pro vigiliis.	
膏		Cao.	
— 爇		nấu —, minuere coquendo ut fiat spissum.	

CAO

— 葉		thuốc —, unguentum.
糧	— 味	vi — lương, exquisitæ dapes.
本	—	— bản, contrayerva virginiana.
高		Cao, altus, a, um.
— 道		đạo —, virtus eximia.
— 捫		— tay, potens.
— 格		— cách, dedignari, fastidire aliquem.
— 賒		— xa, excelsus.
— 見		— kiến, eminens.
— 啐		— rao, promulgare.
— 綿		— mên, Cambodiæ regnum.
— 某		— cớ, latruncolorum lusum benè callens.
— 瑪		ma —, Civitas Macaensis.
— 智		trí —, sublime ingenium.
— 吶		nói —, magnificè loqui.
— 權		quờn —, magna auctoritas.
— 官		quan —, magnus præfectus.
— 求	吶	nói câu —, magnificè dicere.
— 濫		làm —, dedignari.
— 價		giá —, pretium supremum.
— 價	}	giá — chém mặt, montes aureos polliceri.
— 未		
渚	}	làm chảng nên chớ trách trời —, đã vụng múa chớ chê đất lệch; culpas tuas in cœlum, lapsusque in terram ne transferas.
— 至		
— 庄		
— 年		
— 渚		
— 責		
搞		Cạo, radere.
— 鬚		— râu, radere barbam.
— 頭		— đầu, radere caput.
— 刀		dao —, novacula.

CÁO

- 剗 — — gọt, expilare aliquem.
 告 — Cáo, accusare.
 一件 — kiện —, intendere litem.
 一狀 — trạng —, litis instrumenta.
 共 — cùng, habere excusatum.
 一先 — tiên —, actor.
 一被 — bị —, reus.
 奸 — gian, injustè accusare.
 一初 — sơ —, prima accusatio.
 一復 — phúc —, appellare ad, &c.
 撮 — gầy, ostentare elegantiam.
 一榻 — phen mặt —, crates ad confessionem parata.
 狽 — Cáo, vulpes, is.
 一棋 — cây —, id.
 一棋類 — loài cây —, rebelles.
 搞 — Cào, scalpere.
 一耙 — bừa —, rastrum.
 一鞞 — cỏ, herbas rastro aggregare.
 一昆 — con —, genus locustæ.
 一搆 — cấu, scabere.
 一木 — móc, id.
 豪 — Cáo, forma, exemplar.
 一冉 — sách, conferre librum.
 一硯 — vờ, menda tollere.
 一滿 — mấn —, munus jam expletum.
 一監官 — quan giám —, primus censor compositionum in contentione.
 一囉 — ra —, dare materiam compositionis.

CÁP

- 一邏 — lạ —, mos insuetus.
 一恪 — khác —, diversimodè.
 一曰 — viết —, scribere majusculis litteris ut fit in contentione.
 一沛 — phải —, juxtà normam.
 一債 — trái —, non rectè.
 合 — Cáp, plenâ manu.
 振 — chạn, comparare staturam.
 一粘 — gào, manu orizá plenâ.
 一鬣 — tóc —, crines equorum.
 吸 — Cáp, morsu apprehendere ad mandendum.
 一捕 — bò —, scorpius; bos herbas depascens.
 一捕巧 — cái bò —, terriculum.
 一株 — bắp, grana sesami morsu detrahere.
 一詔 — chiếu, ornatus circa stoream et similia.
 扱 — Cáp, gestare sub axillis.
 一納 — nắp, scruta et tomenta cogere.
 一腋 — nách, sub axillis portare.
 一捫 — tay, manibus ad tergum dejectis.
 一啖 — ăn —, surripere.
 一鈔 — búa, securim sub alis ferre.
 一冉 — sách, librum sub axillis portare.
 笈 — Cáp, par, paris.
 一詔 — chiếu, storearum par; storeas circumornare.
 一詔 — chiếu —, storea ornata serico.
 一沒 — một —, unum par.
 饒乃 — nãi nhau, juvare se invicem.
 一膳 — phen, frondeos parietes erigere.

CÁP

- 立敦 } run lạp —, frigore horrere.
 麻 }
 一 榻 } mà cà mà —, balbutire.
- 〔給〕 Cáp, dare.
- 供 cúng —, offerre idolo.
 一 養 — — dưỡng, alere.
 一 另 — — linh, dare aliquem in militem.
 一 錢 — — tiền, suppeditare pecuniam.
 一 糧 — — lương, fruges, orizam, pecuniam, &c. militibus in stipendium attribuere.
 一 祿 — — lộc, dare stipendium vel annuam pensionem Præfectis.
 一 縷 lụa —, genus serici.
 一 策 — — thuốc, folia tabaci nondum secta.
 一 軍 — — quân, milites Præfecto assignare.
 一 餉 bánh —, genus bellariorum.
 一 據 — — cứ, offerre aliquid ad funus, nuptias, &c. solemnitus obeundas.
 一 錦 — — cùm, sedulo servare.
- 〔急〕 Cáp, urgens.
- 救 — — cứu, subvenire alicui in arduis.
 一 事 — — sự, urgens negotium.
 一 難 — — nạn, instans calamitas.
 一 謹 cãn —, instantissimum.
- 〔及〕 Cáp.
- 立豸 chạy lạp —, currendo titubare; ob gravem metum festinè currere.
 一 立呐 nói lạp —, præ nimia festinatione, metu, frigore, &c. infracta et amputata loqui.
 一 立濫 làm lạp —, turbulenter agere.
 一 不悔 hối bất —, subito.

CÁT

- 〔葛〕 Cát, arena.
- 糖 dàng —, saccharum arenosum.
 一 坦 đát —, terra; arenosa terra.
 一 耒 — — lồi, genus arenæ.
 一 洞 động —, sabuletum, i.
 一 霽 mây —, genus viminis.
 一 營 dinh —, provincia Cocincinae.
 一 鑽 — — vàng, arena auro mixta; nomen loci.
 一 諸 gia —, quidam Sapiens antiquus.
 一 根 — — căn, tuber magnum et sapidum, seu Dolichos trilobus.
- 〔吉〕 Cát, faustus.
- 日 — — nhật, dies faustus.
 一 兆 — — triệu, omen faustum.
 一 凶 — — hung, faustum et infaustum.
- 〔割〕 Cát, secare.
- 義 — — nghĩa, explicare.
 一 分 phân —, munus cuique assignare.
 一 遣 — — kiến, mandare.
 一 差 sai —, delegare.
 一 番 — — phiên, vicem assignare.
 一 妃 鳩 chim bà —, accipiter, tris.
 一 底 鬚 } — tóc để tang, crinum partem ad luc-
 喪 鬚 } tum præcidere.
 麻 鬚 } — tóc mà thê, idem ad aliquid firman-
 誓 鬚 } dum juramento.
- 〔詰〕 Cát.
- 喂 } cãn răng — —, dentes premere; avarus
 一 齧 } qui nummos aurumque suum diligentissimè recondit.

拈	Cát, tollere e loco.
兵	— binh, deducere exercitum.
壳	— xác, efferre cadaver.
麻	— ma, id.
權	— quờn, auctoritate aliquem exuere.
職	— chức, dignitate aliquem deturbare.
法	— phép, excommunicare.
祿	— lộc, privare praefectum stipendio.
糧	— lương, milites stipendio destituere.
分	— phân, aliquem portione suâ spoliare.
行	— hàng, merces emptas tollere.
逕	— hàng lên, navim exonerare.
行	— đặt, disponere.
達	— nón, caput aperire.
簾	— khăn, non galerum modò sed et pan-
巾	num caput cingentem in observantiam tollere.
裊	— lầy, accipe; tolle.
姑	— nhà, domum erigere.
鑊	— vạc, ingentem sartaginem e loco dimovere.
移	— đi, auferre; aufer.
軍	— quân, milites praefecto adimere.
颺	— xuống, deponere.
逕	— lên, elevare.
捷	— gánh, iter ingredi.
喙	— tiếng, elevare vocem.
拈	— tay làm, inchoare opus.
古	— rắn — cở, serpentem collum erigere.
囉	} — mình ra đi, invitum abire.
命	
几	— ghé, surgendo alium considentem scamno dejicere; deludere.

綰 — — rớ, modus quidam piscandi reti lignis decussatis munito.

絀 — — vó, id.
— 馭 ngựa —, equitem ab equo dejici.

脍 Cát, tergum.

— 鞅 trái —, renes.

— 脰 sấp —, terga vertere.

— 柳 tre —, pars arundinis exterior et durior.

— 皮 bê —, nomen ejusmodi in viminibus, arundinibus, &c.

— 婁 sau —, post tergum.

— 密核 cây mật —, genus palmæ.

共 } đầu — cùng nhau, junctis viribus.

戈 } trầu chóc — thấy ác bay qua liền né;
連 } bubalus ulceratus vel corvum volan-
你 } tem metuit; (fugit impius nemine
體 } persequente.)
搜 }
鷓 }
翹 }

詰 Cát.

問 — — vấn, deligenter inquirere.

槁 Cau, areca.

— 刀 dao —, genus cultri ad secandum arecas.

告 Cáu, sordes in aquâ.

— 渚 nước —, aqua turbida.

渚 — — nước, sordes in aquâ.

笱 Cẩu.

燥 — — rầu, querelus.

— 簞 rỏ —, genus cistæ.

CÁU

賂 — 啞 }
 賄 — 陰 }
 孟 — 一 }
 埃 — 一 }
 奇 — 一 }
 } ǎn âm — hối lộ, subornari muneribus.
 — vui, congaudere.
 ai —, quis rogat.
 — kì, mirifica appetere.

裘

Câu, vestis pellicea.

— 基業 —, dignitas hæreditaria.
 — 莽 —, Atta, seu Annona.
 — 毬 —, sphaera lusoria.
 — 天地 —, globus cœlestis.
 — 地 —, globus terrestris.
 — 侈 —, spheram pede emittere.
 — 妄捻 —, in spiram emittere.
 — 盤 —, lusus paradisi dictus.
 — 打 —, eodem ludere.
 — 車袋 —, quædam bursa.

橋

Câu, pons, tis.

— 樑 —, fornices pontium.

苟

Câu.

且 — 吶 — nói — thã, temerè loqui.

狗

Câu.

籐 — 廬 — — tãn đãng, humulus, i.
 脊 — — tích, valeriana, æ.

吒

Cha, pater.

晋 — — cả, Episcopus; (aliquandò pro Deo dicitur.)

臆 — — đẽ, pater germanus.

臆 — — ruột, id.

CHẠ

頭 — 拎 — — cầm đầu, patrinus.
 頭 — 拖 — — đỡ đầu, id.
 主 — 保 — — bàu chủ, id.
 疔 — 疔 — — ghẻ, vitricus, i.
 眉 — 眉 — — màỵ, pater adoptivus.
 喂 — 喂 — — ôi, interjectio dolentis!
 眉 — 眉 — — mây, pater tuus.
 眉 — 尙 — thẳng — mây, verba in injuriam prolata.
 眉 — 墓 — mô — mây, id.
 箕 — 箕 — — kia, superiores sic sæpè vocant inferiores.
 媿 — 媿 — — mẹ, parentes.
 — — — —, interjectio admirantis!
 生 — 生 — — sinh, pater germanus.

喋

Chạ.

落

— lác, dissolutus.

濫

— làm —, perperàm agere.

訥

— nói —, perperè loqui.

終

— chung —, communiter.

榛

Chà, terere pedibus vel manibus; ramus.

菱

— gai, ramus spinosus.

榛

— chuôm —, fasciculus quem in aquâ asservant ad pisces &c. capiendos.

山核

cây sơn —, species pruni albæ.

羅核

cây — là, dactylus, i.

擦

— xát, terere pedibus vel manibus.

眉

— voi — mây, elephas conterat te; (verba imprecationis.)

鰯

Chã, minutal; cibus intritus.

鶻

— vai, omoplatæ.

CHĂ

渚

Chă.

沿珠
— 涑

châu rơi lã —, lacrymæ ubertim diffu-
unt.

卓

Chác, emere; scissus, a, um.

— 半
— 謨
— 對
頭 — 打
— 核

bán —, vendere.

mua —, emere.

đổi —, mutare.

đánh — đầu, caput scindere.

cây —, arbor scissa.

弄道
— 祕
— 名
— 免
— 埃
— 些
— 利
— 特
— 特

— lầy lòng, conciliare animum.

mặc ai — lợi mua danh, miễn ta học
đặng đạo lành thì thôi; quisque si placet,
opibus inhiet et honoribus, nobis ve-
rum cognoscere sat est.

啖

Chạc.

— 綖
— 羅

dây —, funis.

la — —, clamitare.

職

Chác, solidus, a, um.

— 糴
振 —
— 棋
— 蚺
役 —
— 計
肝 —
膝 —

luá —, spica orizæ plena.

— chẵn, robustus, a, um.

gỗ —, lignum solidum.

cua —, cancer corpulentus.

— việc, aptus ad laborem.

kẻ —, ratus, a, um.

— gan, intrepidus.

— bụng, valens stomachus.

CHA

𩺰

Chạch, anguis brevior.

— 鮚

cá —, id.

固 坦

— 葬

đất sỏi có —; in calculoso solo non-
nunquam existunt angues; (stultus
subindè sapit.)

𩺰

Chai, bitumen; callus.

— 礪

ve —, lagena vitrea.

— 鮚

cá —, nomen piscis.

— 烟

dèn —, fax.

矜 — 麵

mặt — đá, impudens.

肺 肝

矜 —

gan — phổi đá, cor induratum.

厓

Chái, pergula, æ.

茹 —

— nhà, id.

𩺰

Chài, funda piscatoria.

— 尙

thăng —, qui piscatur fundà.

— 船

thuyền —, cymba ejusmodi piscatorum.

— 捥

vãi —, fundam jacere.

— 尙 鵠

chim thăng —, quædam avis aquatica.

— 鴈

mỡ —, omentum, i. reticulum.

— 排

bài —, húc illuc disjectus.

扯

Chải, pectere.

頭 —

— đầu, pectere caput.

— 盤

bàn —, scopæ vestiariæ.

— 班

bươn —, accelerare.

齋

Chay, jejunium, ii.

𩺰 —

— cả, jejunium quadragesimale.

CHÀ

- 務 — — mùa, jejunium quatuor temporum.
 聖 — — thánh, jejunium in pervigilio alicujus Festi.
 弄 — — lòng, in die semel cibum sumere.
 一 唵 — ăn —, jejunare.
 一 飶 — vào —, inchoare jejunium.
 一 囉 — ra —, post quadragesimam.
 一 玷 — dám —, quædam cæremonia in honorem defunctorum lunâ septimâ fieri solita.
 濼 — — lạt, abstinentia gentilium.
 一 櫪 — rễ —, radix astranthi quâ utuntur pro arecâ.
 倍 — — bội, sicut dám chay.
 一 油 — dầu —, oleum sesami orientalis.
 𠂇 — Chay, currere.
 助 — — chĩa, advolare in auxilium.
 策 — — thuốc, ad medicum currere.
 賊 — — giặc, bello in fugam se dare.
 緬 — — mặt, conspectum fugere.
 曳 — — dài, cursu præpeti aliquem fugitare.
 馭 — — ngựa, equitando currere.
 船 — — thuyền, plenis velis pervehi.
 禍 — — vạ, satisfacere alicui.
 唵 — — ăn, victum quærere.
 默 — — mặc, vestitum quærere.
 錢 — — tiền, pecuniam quærere.
 校 — — hiệu, signifer.
 一 坩 體 — } thấy rỏi — nổi rang cũng —; ne sutor
 一 坩 躑 — } ultra crepidam.
 一 拱 — }
 𤇀 — Cháy, cremari, deflagrare.
 一 鮓 — cá —, genus piscis.

CHÀ

- 一 餅 — cơm —, oriza tosta.
 一 茹 — nhà —, domus succensa.
 𠂇 — Chày, pistillum.
 踏 — — đạp, pilum quod pede agitur.
 一 捫 — — tay, pilum manuale.
 如 亘 — } cứng cổ như —, durâ cervice.
 一 古 — }
 一 矜 — — đá, pistillum lapideum.
 𠂇 — Chảy, fluere.
 一 讀 — đọc —, properante linguâ legere vel recitare.
 一 庄 呐 — nói chẳng —, difficile verbis sententias volvere.
 一 落 — nước —, aquam diffluere.
 一 銅 — đồng —, æs liquescere.
 𠂇 — Chảy, à recto devians; tortè.
 一 差 — sai —, id.
 一 庄 弄 — lòng chẳng —, firmus stabilisque animus.
 庄 每 — } mũi lông chẳng —; ita accuratè ut nihil
 一 翻 — } supra.
 𠂇 — Chảy, pediculus capitis.
 𠂇 — Cháy, torrere.
 一 糶 — gạo —, oriza tosta.
 一 糶 — — gạo, torrere orizam.
 遲 — Chảy, tardè, diù.
 一 學 — — ngày, jam pridem.
 一 朞 — — tháng, a multis mensibus.

CHA

一包	— bao —, quandiù.
急	— kíp, seriùs ociùs.
搵	Chạm, sculperè; impingere.
搵	— trỗ, sculperè.
宗	tông —, impingere.
躡	— giò, andabatam sollicitum agere.
割	Chám.
頭	— trán, stigma quod imprimatur fronti.
藍	Chàm, indicum, i.
皮	— bià, cortex alicujus arboris quo utuntur ad cymbas, naves stipandas.
粹	— bôt, indicum comminutum.
萃	màu —, color indici.
針	Chăm, quidam barbari ad occidentem Cocincinæ.
府	phủ —, provincia Cocincinæ.
旨	— chỉ, attento animo.
精	gạo —, genus orizæ.
獠	voi —, elephas qui suum novit dominum.
魄	coi — —, defixo obtutu intueri.
唛	lăm —, permixtè, (dicitur tantùm de vestigiis, maculis et similibus.)
拙	— chút, id.
搵	Chăm, comprimendo abstergere.
燿	— đuốc, facem extinguere.
相	— nước mắt, lacrymas abstergere.
泐	— máu, sanguinem detergere.
泐	— mủ, extergere pus.

CHẢ

占	Chám.
— 一 証	ngay — —, rectissimè.
— 珠 濫 珠	) làm chu chu — —, diligenter et modestè aliquid agere.
— 珠	
掛	Chăm, aliquid durum punctu assuere.
簾	— nón, galerum frondeum consuere.
篋	— áo tơi, suere frondeum munimen ab imbre.
褫	— lẩy, firmiter tenere.
帆	— buồm, velum suere.
沈	Chăm, lacus, ús.
鴈	— nhạn, quædam avis in paludibus pace consistens; (per metaphoram pax.)
枕	Chăm.
陷	— hãm, magno impetu.
針	Châm, pungere acu, &c.
炙	— chích, chirurgia; dictis mordere.
— 例	lời —, verba mordacia.
箠	— thễ, sulphurata accendere.
— 獠	voi —, elephantem ebore ferire.
— 南 磁	đá nam —, lapis magneticus.
— 泐	— ngòi, igniarium accendere.
— 酌	— chước, temperare.
— 吶	nói —, aculeos in aliquem emittere.
脛	— kim — dạ, vehemens animi cruciatus.
— 例	lời —, movendis animis verba idonea.
蹇	Chăm, tardè, lentè.
臘	— chap, id.

CHẢ

眞	— chơn, lento gradu.
點	Chấm, interpungere ; distinguere.
— 昆	con —, sigillum.
排	— bài, castigare orationem.
冉	— sách, librum interpunctionibus distinguere.
祕	— lầy, eligere.
朱	— cho, approbare.
— 排	bài —, species foliorum lusoriorum.
蜜	— mật, melle intingere.
破	— phá, expungere litteras.
鳩	Chảm, nomen avis.
— 醜	rượu —, venenum, i.
滇	Chan.
— 渚	chứa —, magnâ quantitate.
和	— hòa, id.
餅	— cốm, orizam aquâ aut jusculo intingere.
— 曬	nắng — —, æstus urens.
振	Chan.
— 斤	cân —, staturâ æquales.
鷓	— gà, statura galli gallinacei.
振	Chán.
呈	— chường, audaci vultu.
禎	Chăn, vestis inferior mulierum.
鸞	— loan, id.

CHẢ

濫	} thấy người làm đặng ăn, mình xé — làm rớ; quam quisque novit artem in hac se exercent.
安	
命	
體	}
得	
濫	
— 特	
摝	Chăn, pascere.
— 几	kể —, pastor.
侍	— giữ, custodire.
— 軍	quân — chiên, pastores ovium.
羴	trẻ — trâu, bubulci.
— 木	— móc, curam agere.
振	Chăn.
— 軫	chín —, strenuè, diligenter.
— 職	chắc —, robustus, firmus.
獫	Chăn, quoddam monstrum, quod speciem mulieris habere dicunt.
— 妃	bà —, id.
星	— tinh, id.
— 如	dữ như —, immanis.
— 如	xấu như —, valdè deformis.
板	mặt — bản, facies contracta ; vulticulus.
振	Chăn, justum sine residuo.
堆	— đôi, paria sine reliquo.
得	— ngày, statis diebus expletis.
朞	— tháng, numerus mensium definitus jam revolutus.
辭	— năm, statuti anni completi.
打	} đánh — đánh lẻ, par impar ludere.
打	
禮	

振	Chận, obstare.
吏	— lại, id.
𪔐	— xuống, deponendo aliquid impedire.
振	Chấn, obstare.
掩	— đón, id.
— 𪔐	nói —, elinguem aliquem reddere.
𪔐	dừng chờm có ngày — móng; erit ubi
— 𪔐	
蒙	
真	Chân.
運	— vãn, ingens.
銀	— ngân, immobilis.
— 𪔐	lời thật — —, verba verissima.
— 𪔐	
— 𪔐	luộc —, lixari.
疹	Chấn.
痘	— đậu, variolæ, arum.
賑	Chấn.
貧	— bán, largiri eleemosynam.
庄	Chăng, ne?
— 可	khá —, benè ne?
— 沛	phải —, ità ne?
— 卒	tốt —, bonum ne?
— 年	nên —, licet ne?
— 哈	hay —, scis ne? elegans ne?
榮	— vãng, in omnem partem volare, cur- rere, &c.

— 哈	nghe hay —, audis ne? annuis ne?
拯	Chặng, inter spatium, intervallum.
唐	— dàng, spatium itineris.
綰	— dây, pars funis.
絰	Chằng, scansiles funes.
帆	— buồm, pes veli.
問	— vãn, { funes majores ad firmanda mala
巧	— cái, { navis.
曳	— dài, { funes longiores a medio malo
旂	— phướn, { descendentes ad latera navis.
櫛	— niú cột, { funes maximi ad fulcienda
捩	— xách, { mala.
— 荳	đắng —, amarissimum.
— 籬	rỗ —, variolarum notis deformatus.
— 癢	mét —, pallidissimus.
庄	Chằng, non.
固	— có, non esse; non habere.
沛	— phải, non est; non licet.
羅	— qua là, nisi propter.
桩	Chang.
核	— cây, arbor in orbis circinans ramos.
墓	— mồ, septum sepulchri.
眉	— mày, oculi sinus, ús.
顛	Chạng.
往	— vãng, serotinum crepusculum.
— 除	chờ —, rami húc illúc producti.

樟

Cháng.

— 幔

màn —, supremum altaris, lecti &c. tegmen.

往

— vãng, titubare.

— 正

chính —, divaricatis cruribus incedere.

— 匹

— ba, nodi arborum undè rami prodeunt.

— 錢

tiền —, genus assium antiquorum.

撞

Chàng, scalprum pedi simile; pronomen quo utuntur pro inferioribus et sodalibus masculis.

練

— ràng, hæsitans, instabilis.

— 俸

bóng —, pythones.

些

— ta, nostras, atis; noster.

— 丐

cái —, scalprum pedi simile.

— 昆襖

áo con —, vestis papyracea.

— 昆株

báp con —, spica sesami sine granis.

顛

Chàng.

項 — 坐

ngói — hảng, diductis genibus sedere.

項 — 頂

đứng — hảng, divaricatis cruribus stare.

— 梗

nhành —, rami horizonti ad libellam respondententes.

— 俸吶

nói bông —, quidquid in buccam venit garrere.

證

Chàng.

— 朗擗

đi lảng —, vacillare, (de infantibus.)

— 衆吶

nói chúng —, audacter loqui.

榷

Chanh, limo, onis.

— 灵

lanh —, subsultim.

冷

— ranh, agilis.

鄭

Chạnh, permoveri irâ, miseratione, &c.

鑽肝

— gan vàng, id.

弄

— lòng, id.

汝

— nhớ, recordari.

想

— tưởng, cogitare.

政

Chánh, gubernium; leges.

化

— hoá, id.

教

— giáo, id.

令

— lệnh, id.

— 國

quốc —, leges regni.

— 朝

triều —, leges in aulâ servandæ.

— 仁

nhơn —, regimen bonum.

— 執

chấp —, tenere gubernium.

事

— sự, gubernium.

— 新

tân —, rex novus.

— 新禮

lễ tân —, munus novo regi offerendum.

— 統

— thống, nomen dignitatis.

— 參

tham —, id.

教州

— 囉

ra — giáo, promulgare leges.

州

— 布

bố — châu, nomen provinciæ confinis Tunquini.

— 七

thất —, septem planetæ.

梗

Chành, ramus, i.

花

— hoa, rami florum.

伶

— rành, fluctuans.

摧

— dôi, ferrum obtusum ad tundendum clavum, &c.

伶 — 核

cây — rành, saliuncæ species.

CHÁ

〔整〕	Chánh.
橫 —	— hoánh, alacer.
〔洲〕	Chao, lavando excutere; genus condimenti.
— 鷓鴣	chim bò —, quædam avis.
— 淹	ưôm —, aquâ fervidâ folliculos bombycum deglutinare.
〔鮑〕	Chào, ferculum ex piscibus aliquantulum conditis.
〔紹〕	Cháo, pulmentum.
— 供	cú ng —, pulmentum offerre spiritibus.
魂孤 —	— cô hồn, pulmentum orphanis animabus offerendum.
〔嘲〕	Chào, salve, (pro inferioribus vel æqualibus.)
嬰 —	— anh, salve frater.
— 吶	nói — —, tumultuosè loqui.
〔鈔〕	Chảo, sartago.
— 簾	nón —, genus galeri.
庖 —	— đụn, ahenum majus.
— 弄瀆	sông lòng —, fundus fluminis proclivis.
〔臘〕	Chạp.
— 朧	tháng —, mensis ultimus.
— 咥	giỗ —, convivium in anniversario defunctorum.

CHÁ

廟 —	— miễu, convivium in honorem spirituum mense ultimo.
塢 —	— mả, convivium in quo ethnici defunctis oblata edulia comedunt, postque sepulchra religiosè expurgant.
〔執〕	Chấp, jungere.
— 芮	nôi —, id.
縶 —	— dâý, funes jungere.
〔執〕	Chấp, quintariis numerare.
— 扠	bắt —, capere.
— 沒	một —, quintarius unus; aliquantisper.
〔執〕	Chấp, simultatem servare.
法 —	— pháp, id.
壹 —	— nhất, pertinax.
— 固	cố —, id.
泥 —	— nê, id.
— 顧	cố —, pignus accipere.
— 渚	chớ —, ne irascaris.
眉 —	— mảy, alio fortiorem se jactare.
拈 —	— tay, junctis manibus.
勿 —	— vặt, stomachus iræ præproperus.
— 搯	giam —, detinere.
〔執〕	Chấp.
拯 —	— chững, continuè labi, (de infantibus vel aviculis.)
〔質〕	Chát, acerbus, a, um; asper, (de sapore, verbis, &c. non de hominibus.)
— 拙例	lời chót —, verba dura.

CHẠ

CHẠ

聽	— tai, auditu acerbum.
— 桎	chuối —, ficus immaturus.
擯	Chạt.
— 濼	lat —, sonus lignorum quæ amputantur.
— 鉞	Chì —, id.
噴	Chát, pronepos.
褫	— lữi, sic vocant quamdam interjectionem dolentis aut admirantis.
律	— lót, nequiter verba alicujus explorare.
賤	— mót, tempus aliena rapiendi observare.
諾	— nước, compressu aquam haurire.
— 得	ngườì — —, pygmeus, i.
— 圮	hòn —, quidam scrupi lusorii.
— 打	dánh —, scrupis ejusmodi ludere.
肆	— ruột, exenterare.
鑽	Chạt, amputare; constrictus.
鉞	— chĩa, ligamen benè strictum.
郭	— quách, decollare, (vox injuriosa.)
脍	— 几 kẻ — dạ, tenax rerum.
鉞	— 几 kẻ — chĩa, avarus.
質	Chát, superimponere.
凍	— đống, id.
— 資	tư —, naturalis habilitas.
實	— thật, sincerus.
樸	— phác, id.
屹	— 高 cao — ng ất, altissimum.
— 事	sự —, materia.
秘	— } — phép bí tích, materia sacramentorum.
跡	— } — phép bí tích, materia sacramentorum.
法	— } — phép bí tích, materia sacramentorum.

秩	Chật, angustus, a, um.
內	— chội, id.
陝	— hẹp, id.
— 貧智	trí bản —, angustum ingenium.
— 貧茹	nhà bản —, domus pauperum.
咄	Chau.
— 勞	nói lau —, præcipitanter loqui.
招	Cháu, nepos, otis.
駮	— trai, id.
媽	— gái, neptis.
內	— nội, nepos a patre.
外	— ngoại, nepos a matre.
啗	Chầu.
— 啗	nói —, altiora se loqui.
州	Châu, civitas secundi ordinis.
洙	Châu.
眉	— mày, frons obducta.
滇	— 緬 mặt — chan, tristis vultus et melancholicus.
— 絃	hột —, lacrymæ.
淚	— lụy, id.
— 涓	dòng —, id.
沿	— } — rơi lã chã, lacrymæ ubertim diffiunt.
渚	— } — rơi lã chã, lacrymæ ubertim diffiunt.
涑	— } — rơi lã chã, lacrymæ ubertim diffiunt.
砂	— sa, cinnabaris nativa.

珠 Châu, uniones.
 — 紘 hột —, id.
 — 珍 trân —, id.
 寶 — — báu, pretiosus.
 — 結 gao —, oriza.
沼 Chậu, pelvis.
 花 — — hoa, vas florum.
 沁 — — tẩm, labrum,
 坤創日月 } nhứt nguyệt kia tuy sáng — úp nọ khôn
 燿一月 } soi; luce solis etsi clarius nihil, ob-
 邑箕 } tectus non lucet; (judex vel peritis-
 奴雖 } simus juris, tectum dijudicare nequit.)
蚰 Chấu.
 — 昆 con — —, locusta.
 — 撞 chàng —, levis, instabilis.
 — 真釘 đinh chơn —, clavis utrinquè acutus.
 匄 — — vào, confluere.
 — 真 chơn —, pedes locustæ; (res dentata ad si-
 militudinem pedum locustæ, eo nomine
 vocatur.)
 — 真鎌 liêm chơn —, falx hoc modo dentata.
朝 Châu, assistere, (Deo, Regi.)
 主命 — — minh Chúa, sanctissimum invisere sa-
 cramentum.
 禮 — — lễ, adesse sacro.
 — 璘 sân —, auditorium regium.
 直 — — chức, assistere, (Deo, Regi.)
 官 — — quan, præfecturam agere.

— 行凍 dóng hàng —, ordo adstantium in audi-
 torio regis.
 至 — 希 vua — trời, rex defunctus, (vox super-
 stitiosa.)
 晷 — — rày, nunc temporis.
 — 拏 cầm —, pulsu tympani applaudere.
 — 鞞 trống —, tympanum ad ejusmodi usum.
 — 雷 lui —, ab auditorio regis recedere.
 — 滿 măn —, expletum tempus.
 侯 — 啞 nói — hầu, aliquid exponere magnatibus.
 — 行御 ngự hàng —, regem palàm adire audito-
 rium.
 — 槃靺 cỏ bàn —, quædam herba.
 朱 — — cho, scurram agere.
雩 Che, protegere, tegere.
 霽 — — chở, protegere.
 世 — } — miêng thễ gian, vitare verba homi-
 間 𠵼 } num.
 槎踏 — — đập miá, torcular ad exprimendum
 succum cannarum sacchari.
埶 Ché, species hydriæ.
 醕 — — rượu, hydria vini.
茶 Chè, theum; genus pulmenti.
 膾 — — tàu, theum sinicum.
 化 — — huế, theum anamiticum.
 豆 — — đậu, species pulmenti.
 — 供 cúng —, pulmentum quod ethnici defunc-
 tis parentibus offerunt die 15^à et 30^à
 cujuslibet mensis.
 — 房 phòng —, ministri præfectorum.

CHẾ

- 侯 háu —, id.
 — 礪 ve —, vasculum parando theo idoneum.
 — 礪 chén —, crater potando theo destinatus.
 — 葩 pha —, præparare theum.
 台 — 落 nước — hai, aqua salmacida.
 — 御 ngự —, regem potare theum.
 婪 — lam, genus bellariorum.
 — 櫛 quạt —, flabellum quo excitant ignem ad theum coquendum.
 — 吹 xơi —, præfectum bibere theum.
- 〔扯〕 Chê, cultro aperire.
 逮 — mây, aperire vimen.
 啞 — 訖 trẻ — ăn, infans jam ciborum appetentiam sentiens.
 啞 — 訖 trẻ — nói, infans loquendi studio accensus.
- 〔紕〕 Chê,
 絲 — tơ, convoluti serici spira.
 繩 — vãi, staminum convolutorum spira.
 — 詔 chiếu —, matta parva; tegeticula, æ.
- 〔岐〕 Chê, vituperare, contemnere.
 悲 — bai, } id.
 補 — bổ, }
 嗤 — cừi, irridere.
 — 讒 gièm —, diffamare.
- 〔滯〕 Chê, elanguens, tis.
 翹 — cánh, brachium debilitatum; unum è paribus debilitatum.

CHẾ

- 占 筮 ngôi chiêm —, sedere liberiùs fidentius-que.
 〔制〕 Chê, leges.
 度 — độ, id.
 — 節 tiết —, nomen dignitatis.
 — 喪 tang —, luctus.
 — 底 để —, servare luctum.
 — 受 thọ —, inchoare luctum; subdere se alicui.
- 〔製〕 Chê, temperare.
 — 炮 藥 thuốc bào —, medicamentum temperatum.
 渌 — nước, miscere aquâ.
 撓 — chằm, temperare.
- 〔支〕 Chê.
 皮 — 筮 ngôi — bê, sedendo totum occupare locum.
- 〔隻〕 Chêc, sinensis.
 — 阿 a —, id.
- 〔隻〕 Chêch, impar; inclinatus.
 莫 — mác, mærore profligatus.
 翹 — cánh, par abjectum.
 伴 — bạn, orbari conjuge, amico.
 弄 — lòng, cor afflicto.
 意 — ý, id.
 緣 — doan, orbatus conjuge, amico.
 分 — phận, id.
 堆 — đôi, impar.

呂	—	— líu, id.
胡		Chém, amputare.
折	—	chết —, capite plecti.
郭	—	— quách, obtruncare, (vox injuriosa.)
苦	庄	} thấp được tìm giàu, giàu chẳng thấy cảm gớm chém khó, khó theo sau; opes fugiunt avidum, mala fugacem sequuntur virum.
苦	体	
苦	拈	
婁	劍	
	朝	—
禮		Chém, cuneus, i.
檜	—	— củi, cuneo findere ligna.
羸		Chen, intromittere se.
祝	—	— chúc, id.
	搯	bòn —, ad assem aliquem exuere.
載		Chẹn, spica.
糴	—	— lúa, spica orizæ.
礮		Chén, crater, poculum.
邊	錦	— — cảm biên, nomen cujusdam poculi.
	策	— thuốc, potio medica.
	過	qúa —, vino immoderatè uti.
	搯	muá —, acetabula versare.
羸		Chèn.
飶	—	— vào, ligno, tabulis &c. interpositis jungere.
襪		Chén.
	襖	áo —, vestis quædam arcta et accomoda- ta corpori.

征		Chênh, inclinatus.
曆	—	— lịch, id.
曆	蔘	— — chòng, incompositi gestus.
榮	—	— vênh, id.
俸	—	} — — bóng ác, sol ad occasum vergens.
鷗	—	
正		Chénh.
顛	—	— cháng, fatuè incedere.
招		Cheo, dona quæ in nuptiis offerunt con- civibus.
蹠	—	— leo, periculosus, a, um.
媿	—	— cưới, nuptias agere.
招		Cheo, species cervi.
	— 昆	con —, id.
招		Chéo, pannus triangularis vestium late- ribus assutus.
襖	—	— áo, id.
巾	—	— khăn, angulus panni quadrati.
櫂		Chèo, remigare.
	— 丐	cái —, remus.
	— 楫	cọc —, scalmus.
	— 乖	quai —, strophus.
	— 棋	gay —, aptare remum.
	— 楫	guốc —, manubrium remi.
劄		Chép, scribere.
冉	—	— sách, librum exscribere.

CHI

- — — chép, quædam concha.
- 編 — biên —, scribere.
- 〔𪗇〕 Chét.
- 銅 — cuốc —, species marræ.
- 包 — vào, intromittere.
- 鮐 — cá —, quidam piscis.
- 〔折〕 Chệt, intricatus; quod auferri nequit.
- 〔折〕 Chết, mori.
- 殀 — — yếu, immaturatè mori.
- 鮮 — — tươi, morte repentinâ obire.
- 刮 — — chém, plecti capite.
- 溜 — — trôi, aquis obrui.
- 潏 — — đuối, id.
- 溺沈 — — trâm nịch, in aquam se præcipitem dare.
- 古紱 — — thát cổ, suspendere se laqueo.
- 冤 — — oan, injustè damnari capite.
- 嘔 — — mất miếng, pati deliquium.
- 〔之〕 Chi, quid.
- 姤 — — dó, quid illud? quid illic? quid est?
- 芒 — màng —, quid curæ est?
- 預 — dứa —, id.
- 調 — đều —, quid rei.
- 渚 — chớ —, utinam.
- 種 — giống —, quodnam genus.
- 事 — sự —, quid rei.
- 別 — biết —, quid scio, quid scis, &c.
- 干 — can —, quid refert? quid attinet?

CHI

- 賢 — hèn —, idèo.
- 况 — huống —, quantò magis.
- 方 — phương —, id.
- 補 — bổ —, præstat.
- 物 — vật —, quid hoc? quid illud?
- 兮 — hê —, quid spectat?
- 奈 — — nài, quid faciendum?
- 論 — luận —, quid curandum?
- 計 — kê —, id.
- 朋 — — bằng, meliùs est.
- 慮 — lo —, quid timendum.
- 沛 — phải —, si.
- 默代都爭 — } chi bằng cần trước áo tơi, danh cường
— 箴名疆利 — } lợi tỏa, mặc đời đua tranh; nihil cupi-
— 朋勤竹襖 — } entium nudus castra peto, et trans-
— 瓊 — } fuga divitum partes linquere gestio.
— } (Horatius.)
- 〔枝〕 Chi.
- 古紇 — hột cổ —, fructus quidam venenosi.
- 耗 — — hao, agrimonia, æ.
- 〔姊〕 Chi, soror natu major.
- 媿 — — em, sorores.
- 妯 — — dâu, uxor fratris majoris.
- 〔志〕 Chí, intentio.
- 趣 — — thú, id.
- 士 — — sĩ, magnanimus.
- 紆 — bên —, constans.
- 嚟 — — mồm, intendere.
- 傲 — rùn —, despondere animum.
- 鍊 — rèn —, animum excolere.

CHÍ

— 决	quyết —, fixum ratumque habere.
— 養	dưỡng —, fovere animum.
— 篤	dốc —, fixum ratumque habere.
— 凭	vững —, constans.
— 匪	phỉ —, compos voti.
— 遂	toại —, id.
— 孟	vui —, contentus.
— 卒几	kê tốt —, animo benè affecto.
— 咻	— lăm, proponere.
〔蛭〕	Chí, pediculus capitis.
〔至〕	Chí, usquè.
— 忍	— nhẫn, usquè ad.
〔鈇〕	Chì, plumbum.
— 銅	đồng —, discus, i. æs et plumbum.
〔指〕	Chỉ, indicare.
— 擗	— trỏ, id.
— 保	— bảo, præcipere.
— 引	— dẫn, dirigere; monstrare.
— 揮	— huy, indicare.
南 — 典	sách — nam, quidam liber nomina omnium rerum et instrumentorum ad usum domesticum complectens.
〔旨〕	Chí, voluntas, intentio.
— 詔	chiếu —, edictum regium.
— 傳	— truyền, mandare.
— 判	— phán, commonefacere, (de rege.)
— 意	ý —, intentum; sales, ium.
— 酒	— tửu, vinum venenosum.

CHI

〔織〕	Chí, filum, i.
— 絲	— tơ, filum sericum.
— 緹	— vải, fila ex gossypio.
— 菱	— gai, fila cannabina.
— 紐	sợi —, filum.
〔分〕	Chia, dividere.
— 分	phân —, id.
— 分	— phân, cuique portionem assignare.
〔鈇〕	Chià.
— 鈇	— khóa, clavis.
— 磬	— vôi, instrumentum quo betel calce li- niunt.
— 囉	— ra, exporrigere.
外 瓮	— ống ngoáy, exiguum pilum quo senes utuntur ad comminuendum arecam et betel.
— 鶻	chim — vôi, alauda.
〔鉗〕	Chiả, fuscinula, æ.
— 銅	cuốc —, tridens.
— 丐	cái —, hasta bidens aut tridens ad pisces punctim petendos.
〔炙〕	Chích, elicere.
— 箴	nói châm —, mordere dictis.
— 泐	— máu, elicere sanguinem.
〔隻〕	Chiếc, impar; numerale navium, cymba- rum, storearum, bacillorum &c.
— 單	đơn —, impar.

CHI

軍	—	— quân, cohors 50 militum.
艦	—	— tàu, navis.
船	—	— thuyền, cymba.
艦	—	— ghe, id.
箸	—	— đũa, bacillus.
光	—	— quang, vimen ad ferendum onus expeditum.
占		Chiêm.
包	—	— bao, somnium somniare.
占		Chiếm, occupare.
坦	—	— đất, terram desertam occupare.
夢	—	— mộng, somnium somniare.
卜	—	— bốc, ducere sortes.
貼	—	— lấy của, rem alienam usurpare.
祿	—	— đoạt, rapere.
羝		Chiên, ovis.
— 昆	—	con —, id.
— 襪	—	nệm —, tapes, etis.
萑	—	— rau, frigere olera.
戰		Chiến, pugnare.
塲	—	— trường, locus prælii.
— 死	—	tử —, ad necem usquè pugnare.
陣	—	— trận, conflictus, ùs.
— 看	—	khán —, præfectus a rege ad observandum exercitum missus.
— 鞞	—	trống —, tympanum militare.
鉦		Chiêng, cymbalum in modum umbonis.
— 槌	—	mặt —, umbo hujusmodi cymbali.

CHI

— 棗	—	dùi —, bacillum ejusmodi instrumenti.
鑽	—	— vàng, sol.
呈		Chiêng.
— 美	—	miả —, subsimilis.
— —	—	—, id.
影	—	nói — ảnh, per ambages aliquid dicere.
莖		Chiêng, flores folliculos agere, gemmare.
葭	—	— bông, calyculus floris.
— 莖	—	nhụy —, folliculo florem se exerere.
絰		Chiêng, funis superior sagenæ.
緹	—	— mối, leges; præcipuus, a, um.
恆	—	— hàng, quinque ordines humanæ societatis et fundamenta, regis nimirum et subditi, parentum et filiorum, conjugum, fratrum, amicorum.
— 匹	—	ba —, tres primi ordinis præcedentis, rex, pater, maritus.
裱	—	— tràng, in quolibet prædicto ordine præcipuus.
折		Chiết, inserere arbores; quædam arca arundinea.
断	—	— đoán, judicare.
核	—	— cây, inserere arborem.
— 巧	—	cái —, quædam arca arundinea.
— 萑	—	rau —, quoddam olus.
看	—	— khán, epistolam aperire ad legendum.
招		Chiêu, vocare; sinister, a, um.
饒	—	— nhau, quoquomodo invicem eminens se commonefacere.

CHI

民	—	— dân, revocare populum.
軍	—	— quân, revocare milites.
— 宥	—	đãm —, dexter et sinister.
— 拈	—	tay —, manus sinistra.
— 貼	—	của —, res injustè accepta.
獾	—	— muông, canes venatorios revocare.
昭		Chiêu.
勳	— 主	chúa — huân, pater secundi regis Cocin- cinæ.
詔		Chiếu, storea; edictum regis.
書	—	— thơ, regis litteræ, edictum.
— 勅	—	xuống —, edicere.
— 排	—	bài —, quædam scriptio.
將	—	— tướng, regis petitio in lusu latruncu- lorum.
連	—	— liên, matta longa.
由	—	— du, species storeæ.
繼	—	— kế, storea circumornata.
縶	—	— mây, storea viminea.
臘	— 行	hàng — liếp, præfecti magni.
— 唵	—	nói —, uti excusatione rei alicujus.
— 螻	— 昆	con sâu —, species onisci.
照		Chiếu.
明	—	— minh, illuminare.
鏡	—	— kính, inspicere in speculo venefico.
饒	—	— nhau, relativus, a, um.
朝		Chiêu, tempus serotinum.
晋	—	— cả, vespere, sub tertiam horam.
歆	—	— hôm, sub quintam horam.

CHI

— 侈	—	xế —, tempus pomeridianum.
— 貝	—	buổi —, id.
最	—	— tối, sub occasum solis.
鷓		Chim, avis.
— 獾	—	muông —, quadrupedia et volatilia.
— 鮐	—	cá —, nomen piscis.
— 杯	—	bát — — morbi lethalis signum quo quis manu omnia circum capere videtur.
— 棋	—	gỗ — —, species ligni levissimi.
咕		Chím.
— 嗽	—	chúm —, subridere.
沈		Chìm, mergi.
— 折	—	chết —, aquis obrui.
船	—	— thuyền, naufragium facere.
— 貼	—	của —, bona immobilia.
殄		Chín, maturus; coctus; novem.
道	—	— đạo, pius, religiosus.
振	—	— chấn, accuratè.
枚	—	— muôi, nimis maturus.
閉	—	— bẩy, nimis coctus.
— 刀	—	dao —, pugio, onis.
— 朱	— 濫	làm cho —, accuratè facere.
參		Chín, particula.
實	—	— thật, reverà.
征		Chinh.
— 身	—	thân —, solus.

CHÍ

正	Chính, rectus, a, um.
— 忠	trung —, fidelis.
— 直	— trực, verus et sincerus.
— 訂	— đính, valdè rectus.
— 公	công —, justus.
— 道	đạo —, vera religio.
— 位	— vị, præcipuus, a, um.
— 理	lẽ —, recta ratio.
— 殿	— điện, regia Cocincinae.
— 營	— dinh, prætorium, ii.
— 宮	— cung, regina.
— 后	— hậu, id.
— 午	— ngọ, meridies.
— 統	— thống, rex legitimus.
— 媯	vợ —, uxor legitima.
— 閤	cửa —, porta major.
— 役	— việc, opus præcipuum.
— 務	— mùa, tempus serendi, metendi &c.

鯀

Chình, piscis quidam similis murcænæ esculentæ.

— 鯀	cá —, id.
— 鄰	lãn —, volutare.

整

Chính, ornare.

— 齊	tê —, ornatus, venustus.
— 修	tu —, reficere, disponere.

埶

Chính, quoddam vas.

— 埶	vò —, id.
— 醕	— rượu, vas vini.

CHÍ

嘔

Chíp.

嘔

— miệng, pipilare.

哢

Chít.

— 啣

chiu —, pipio; pipire.

— 拙

chút —, id.

召

Chịu, pati; recipere.

禮

— lẽ, sacram communionem sumere.

苦

— khó, patienter ferre.

職

— chức, decorari dignitate.

累

— lụy, morem gerere.

道

— đạo, religionem suscipere.

胎

— thai, concipere.

磊

— lỗi, fateri culpam.

罪

— tội, pœnas dare.

折

— chết, vitam effundere.

恩

— ơn, beneficia recipere.

咄

— miệng, acceptâ tantùm fide vendere.

收

— thua, vinci.

舌

— thiệt, pati detrimentum.

祕

— lấy, suscipere.

朱

tôi — cho, in me recipio.

法

— phép, subdere se.

法

— các phép, baptismi cæremonias suscipere.

— 庄

chẳng —, impatiens.

禩

lẽ — lời, sponsalia.

埶

— đến, satisfacere.

道

— tử đạo, mortem pro religione oppetere.

共

ta — cùng, senties quem attentaris.

煩

— phiền, patienti animo ferre.

頭

— đầu, dedere.

CHI

葇	—	thuốc, medicamentum vim suam diffundere.
空籠朝得	}	sinh không hề tử đã không, khó ta ta chiq không trông giàu người; nudus natus nudus abibis, abjectis opibus patere pauperiem.
空苦些些		
生空兮死也		
朝		Chiù, flexibilis; sinus, ús.
燒	—	theo, attemperare se alicui.
弄	—	lòng, accomodare se voluntati alicujus.
續	—	dây —, species hederæ.
稽	}	táng đấng ghe —, ærumnæ multiplices.
曾		
登	—	theo —, flectere se.
燒	—	
朱		Cho, dare; pro.
哈	—	hay, notum sit.
年	—	nên, idcirco; benè.
日	—	đến đỏi, usque adeò.
年	—	nên nỏi, quâ ratione fit ut.
爲	—	vay, dare mutuo rem usu consumendam, v. g. orizam, pecuniam &c. usu jam satis intelligitur dare fœnori.
補	—	bõ, ultione sedatus.
矯	—	kéo, ne.
特	—	đặng, ut.
沛	—	làm — phải, ex rationis dictamine agere.
濫	—	mau, festinè.
毛	—	phép, dare licentiam.
法	—	
徠		Chó, canis.
狗	—	săn, canis venaticus.

CHỎ

獯	—	sói, lupus.
獼	—	ngao, molossus.
坭	—	điểm, nebulo.
昆	—	con, catulus.
曳	—	dại, canis rabidus.
臆	—	cây — đẽ, filipendula.
核	—	cờ —, quidam lusus scruporum.
某	—	
拄		Chỏ, prominere.
捷	—	cánh —, cubitus, ús.
埴		Chỏ, species ollæ.
株		Chò.
核	—	cây —, species lentisci.
埴		Chỏ, locus, i.
洩	—	dơ dáy, naturalia, ium.
諸		Chợ.
魚	—	ngơ, derelictus; orbus.
盧	—	lơ —, in humeros ruere.
幣		Chợ, forum, i.
布	—	búa, id.
几	—	kẻ —, urbanus.
渚		Chớ, noli, ne.
之	—	chi, utinam.
麻	—	mà —, utiquè; duntaxat.
時	—	thì —, quid ad me? quid tunc.
牢	—	thì sao, cur ergo?

CHỖ

CHO

哈及	} gặp chãng hay —, si assequitur benè est, si non nihil indè ipsi.
—庄	
空固	} có nên không —, si est benè est, si non quid quidem mihi?
—年	
芾 —	— nào, ubinam, igitur.
兮 —	— hê, noli unquam.
除	Chờ, præstolari, expectare.
待 —	— đợi, id.
—籠	trông —, id.
—真	chân —, simplex, ingenuus.
贛 —	— chạng, rami hức illúc producti.
爲 —	— vờ, stolidus.
露	Chở, vehere.
雯 —	— che, protegere.
湑 —	— nước, aquari.
行 —	— hàng, merces in navim imponere; merces vehere.
—當船	thuyền đang —, cymba nondùm onerata.
踏	Chở.
跂 —	— dậy, surgere.
櫂	Choác.
檣 —	— ghe, tabula in prorâ et puppi aliis superaddita.
—斤	cân —, statera æqualis.
祝	Chọc.
或 — 𠵼	miệng — oạc, rictus ad aures debiscens.

騅	Choai, juvenus, (idem dicitur de aliis animalibus, contemptu verò de hominibus.)
— 樓	trâu —, juvenus, i.
— 鷓	gà —, pullastra.
— 圩	vò —, vas mediocre.
緣	Chọi, species hederæ.
— 綆	dây —, id.
厓	Chóai, pedamen, inis.
— 圪	— khoai, pedamen tuberum.
準	Choán, præoccupare.
— 坦	— đất, præoccupare terram.
統	Choàng, vimen ad ferendum onus aptatum.
— 紂	buộc —, ligamine totum comprehendere.
侯 — 捌	bịt — hâu, caput panno stringere sic ut subter mentum decussetur.
— 捫	— tay, super subterquè se invicem tenere.
整	Choảnh.
— 轟	— hoảnh, alacer.
拙	Choát.
— 乳	— nhỏ, minimus.
祝	Chóc, expectare.
— 蒙	— mòng, id.
頭 呆 —	— ngóc đầu, rei alicujus acies eminens conspecta.

CHO

— 祿	ngã lóc —, in caput et in humeros ruere.
— 萋	rau —, species oleris.
毛 — 鷓	chim — mào, quædam avis cristata.
— 鷓	chim —, avis.
祝	Chọc, lacessere; attingere.
血 —	— huyết, jugulare, (animalia.)
古 —	— cổ, digito in guttur immisso vomitum excitare; jugulare, (animalia.)
— 嘹	trêu —, provocare.
棍 —	— gay, id.
嚙 —	— gheo, id.
肝 —	— gan, iram permovere.
棹 —	— giận, id.
棘 —	— trái, fructus instrumento excutere.
痂	Chốc, ulcus, eris.
癩 —	— lếch, id.
頭 —	— đầu, ulcus in capite.
脍 —	— cật, ulcus in dorso.
脍 —	— sống, ulcus in tibiâ.
祝	Chốc, idem quod latinè exprimitur particulâ <i>met.</i>
意 —	— áy, tùnc.
— 脫	thoát —, illicò.
— 俸	bổng —, id.
— 沒	một —, paulisper.
— 碎	tôi —, egomet.
— 沛	phải —, icmet.
椎	Choi.
— 鷓	chim —, quædam avicula.

CHO

— 跼	nhảy — —, saltitare.
脞 —	— trôn, vas in imâ parte rotundum.
踉	Chọi.
— 鷓	gà —, gallus pugnator.
鷓 —	— gà, pugna gallorum.
— 踏	đạp —, pede impellere.
饒 —	— nhau, verbis invicem se lacessere.
炷	Chói, splendere; micare.
— 創	sáng —, id.
焠 —	— lói, id.
燂 —	— loà, id.
相 —	— mắt, oculi luminis impatientes.
— 疔	đau —, acutus dolor.
渌 歪 卒 迎	{ tốt nghiêng trời — nước, facies ven- usta.
椎	Chòi, tuguriolum.
寨 —	— trại, id.
— 馭	ngựa —, equum anterioribus pedibus aliquem ferire.
祝 —	{ — mòi chọc mọc, importunè.
木 枚	{
枚 — 核	cây — mòi, rythis fruticosa.
— 蚘	sán —, tæniæ, arum.
錐	Chôi, species ligonis acuti.
抹	Chôi.
命 祗 —	— lấy mình, expurgare se.
板 —	— ván, tabulam benè polire.

① 唾

Chối, negare, recusare.

道 —

— đạo, fidem deserere.

改 —

— cãi, negare, recusare.

— 堆

đôi —, se invicem recusantes.

② 株

Chối, germina arborum.

夢 —

— mộng, id.

— 擻

— 桂

trở sinh — quế, eximios habere filios.

③ 筭

Chối, scopæ, arum.

— 星

sao —, cometa.

— 醕

rượu —, aqua lavandulæ.

— 核

cây —, saliuncæ species.

④ 踮

Chối.

踮 —

— dậy, surgere.

⑤ 制

Chơi, ludere.

排 —

— bời, id.

跣 —

— nhởi, id.

惡 —

— ác, ludere immodestè.

春 —

— xuân, vere oblectare se.

⑥ 紂

Chời.

呂 —

— lữ, prodigus.

⑦ 咕

Chòm.

核 —

— cây, rubus, i.

鬣 —

— râu, barbæ cumulus.

玷 — 呐

nói — xóm, patronum suum verbis tueri.

真 —

— chơn, pedibus introrsùm inversis.

⑧ 苦

Chôm.

塢 —

— ô, avidè.

— 棘

trái —, fructus dimocarpus crinitus.

— 鞞

cỏ —, quædam herba aristis longiori-
bus munita.

⑨ 跣

Chôm, irrumpere.

— 跡

nhảy —, irruere.

陷 — 坐

ngôi — hỏm, in pedes manusque innixum
sedere, (canino, tigrinoque &c. more.)

⑩ 謀

Chòm, irrumpere.

啞 —

— hớp, leviter effutire.

— 呐

nói —, id.

— 馭

ngựa —, equum in posteros pedes erigi.

臄 —

— ngực, ventri orizam vel aliud quid
callidum applicare.

⑪ 鉞

Chòm.

— 色

sắc —, acutus, a, um.

⑫ 撰

Chọn, eligere.

見 —

— kén, id.

路 —

— lựa, id.

⑬ 巽

Chón.

混 —

— hón, accinctus.

— 蕞

rau má —, species oleris.

⑭ 准

Chón.

— 論

lón —, in globulos divisum.

⑮ 塢

Chôn, humo obruere.

壳 —

— xác, humare mortuum.

錢	—	— tiền, pecuniam in terram defodere.
奔	—	bôn —, sollicitus, a, um.
准		Chốn, locus, i.
—	—	— — ubiquè.
都京	—	— kinh đô, civitas regia.
安長	—	— trường an, id.
城市	—	— thị thành, civitas, atis.
野莘	—	— sần dã, rus, ruris.
狩		Chôn, species vulpis.
— 昆	—	con —, id.
— 蜺	—	kiến —, formicas aliquid vehere.
凍	—	— đông, cumulare.
眞		Chơn, vel Chưn, pes, pedis.
實	—	— thật, verax.
— 幔	—	màn —, antependium.
烟	—	— đèn, candelabrum.
登	—	— dâng, stapeda.
— 移	—	đi —, nudis pedibus incedere.
— 移	—	dời —, proficisci.
— 裙	—	quần —, species femoralium.
— 燒	—	theo —, sequi.
北	—	— bước, ambulare.
崗	—	— núi, radix montis.
達	—	} — vạc đặt an, regnum peccatum.
安	—	
几	—	kê — tay, ministri.
容	—	— duông, effigies alicujus.
眞		Chôn.
渚	—	— chỗ, præruptus.

渚	—	— nước, aquæ recedentis vestigium.
眞		Chôn.
焉	—	— vờn, nervos distendere. (dicitur de animalibus et contemptu etiam de hominibus.)
爇		Chong.
— 烟	—	đèn —, accendere lucernam nocte integrâ.
— 牝	—	trâu —, bubalus integer pro victimâ.
頭	—	cơm — đầu, oriza quam ethnici ad caput feretri asservant.
掾		Chóng, citò.
永	—	— vánh, id.
— 巧	—	cái —, rota quædam vento versatilis.
奩	—	— mặt, vertigo capitis.
鉞		Chông, vectis ferreus; bipalium.
— 巧	—	cái —, id.
— 如	—	cứng như —, durissimum.
種		Chông.
— 我	—	ngã nông —, in caput inque humeros ruere.
共	—	ngã — gọng, id.
種		Chông, lectulus.
— 床	—	giảng —, lectulus.
蔞		Chông, murex, icis.
— 且	—	thả —, muricibus insidiari.
— 揀	—	đóng —, id.
菱	—	nơi — gai, locus periculis plenus.
— 坩	—	hòn —, insula propè Hà tiên.

CHỖ

揶	Chống, hastâ niti; resistere.
呂	— trắ, refragari.
— 限	ngán —, hostibus obsistere.
賊	— giặc, id.
佞	— nạnh, ansatum ambulare; in cubitum innixus.
船	— thuyền, conto cymbam impellere.
智	— trí, voluntati alicujus obsistere.
重	Chồng, maritus; superimponere.
執	— chấp, superponere.
— 媮	vợ —, conjuges.
— 祕	lấy —, maritum ducere.
種	Chống.
共	— gọng, in humeros ruere.
鬣	Chóp, vertex.
紂	— chài, fundæ pars superior.
— 捻	nắm —, verticis capillos arripere.
— 鏡	thăng lồm —, nebulo.
靄	Chớp, fulgur; scissura.
— 固核	cây có —, lignum scissum.
臘	Chộp.
— 抔	bắt —, fidem alicujus probare, rem ignotam sibi notam fingendo.
啐	Chót, extremitas, cacumen.
撐	— vót, id.
崗	— núi, vertex montis.

CHỖ

核	— cây, cacumen arboris.
鯨	— sừng, acies cornu.
— 赭	đỏ —, ruberrimus, a, um.
粹	Chót, axis currús, forficis &c. pars ligni quæ in cavum immittitur.
— 漉	lời đáy —, verba rata et inconcussa.
— 訥	nói — chát, aspera loqui.
— 訥	lời — chát, aspera verba.
粹	Chột, caulis, thyrsus, i.
意	— ý, offendere, offendi.
膝	— bụng, ventris molestiam pati.
蕒	— nứa, caulis cujusdam plantæ.
— 蝮	rắn — nứa, species serpentis venenosi.
噴	Chót.
— 拙	chút —, pueriliter loqui.
— 訥	nói —, inquinatè loqui.
— 啫	nói chả —, garrire quodlibet.
噴	Chợt.
認	— nhìn, aspicere confestim.
膠	— da, aliquid pelliculæ detrahi.
朱	Chu.
— 土	thổ —, terra subrubra ad pingendum.
占	— — chám chám, modestè se gerere.
占	
注	Chú, frater minor patris.
註	Chú.
昆	— con, commentarium.

①	Chú, preces bonziorum et magorum.
— 符	phù —, venefici litteræ.
— 厭	ế —, incantare.
— 讀	đọc —, bonzios et veneficos recitare preces.
— 念	niệm —, eosdem submissè recitare preces.
②	Chù.
— 狝	chuột —, mus moscho odoratus.
③	Chủ, herus, i.
— 家	— gia, paterfamilias.
— 債	trái —, creditor.
— 齋	trai —, qui suis sumptibus cæremoniam in honorem defunctorum procurat.
— 土	thổ —, spiritus agri, prædii, &c.
— 木	mộc —, tabula ubi animam defuncti residere putant ethnici quamque domi exponunt.
— 香	— hương, acerra in quâ ethnici virgulas thureas incendunt.
— 帥	— soái, dux militum supremus.
— 事	— sự, rector operis.
— 玷	— đám, qui vocat bonzios et mimos.
— 寨	— trại, dux prædonum.
④	Chữ, omnes.
— 侯	— hầu, regulus.
— 將	— tướng, omnes duces militum; omnes regni proceres.
— 師	— sư, omnes bonzii; omnes magistri.
— 儒	— nhu, omnes scholastici.

⑤	Chữ, nunc.
— 悲	bây —, tunc.
— 齧	răng —, quandonam?
— —	— —, nuncmet.
⑥	Chữ, tenere memoriâ præceptiones, monita, &c.
— 膾	— dạ, altâ mente reponere.
— 冽	— lời, verba tenere memoriâ.
— 魂	— hồn, cave tibi.
⑦	Chữ, litteræ.
— 義	— ngãi, id.
— 艸	— thảo, littera paucioribus lineis contracta.
— 演	— dãn, littera omnibus penicilli ductibus absoluta.
— 浪	— rằng, dicitur, legitur, &c.
— 筮	tên —, nomina singulis scholasticis imponi solita.
⑧	Chua, acidus, a, um.
— 紇	hột —, margarita, unio.
— 寶	— báu, pretiosus.
— 咄	— xót, peracerbus.
⑨	Chúa, dominus.
— 德	Đức — trời, Deus.
— 天	thiên —, id.
— 德	Đức — bà, Sancta Mater Dei.
— 希	vua —, rex.
— 公	công —, filia regis.

CHÙ

茹	—	— nhà, dominus domus.
膾	—	— tàu, dux navis.
廚		Chùa, fanum, i.
廛	—	— chiên, id.
廟	—	— miếu, id.
— 柴		thầy —, custos fani.
— 仕		sãi —, bonzius.
渚		Chứa, nondùm.
— 別		biết —, scis ne?
別	—	— biết, nondùm scio.
— 濫		làm —, fecisti ne?
濫	—	— làm, nondùm feci.
貯		Chứa, continere.
— 構		gấu —, id.
執	—	— chấp, id.
— 茹		nhà —, qui aedes suas lusoribus concedit.
— 桶		thùng —, dolium magnum; homo multi cibi.
滇	—	— chan, superfluere.
除		Chùa, emendare se; excipere.
改	—	— cỡi, vel cải, emendare se.
罪	—	— tội, a peccatis resipiscere.
— 弄		dốc lòng —, vitam meliorem statuere.
— 羅		— ra, excipere; præter.
渚		Chứa, nondùm; prægans, (de animalibus.)
— 搜		trâu —, bubalus feta.
— 捫		cổ tay —, pars carnosus lacerti.

CHŨ

濫	—	— làm, nondùm feci.
助		Chữa, eripere; curare.
— 救		cứu —, id.
病	—	— bệnh, morbum curare.
命	—	— mình, uti excusatione.
炤	—	— lửa, incendium extinguere.
— 保		bào —, protegere.
終	—	— chùng, opem ferre; curare.
字	—	— chữ, emendare litteras.
吏	—	— lại, sarcire; instaurare.
— 豸		chạy —, sedulam habere curam.
準		Chuẩn, excipere; ignoscere.
繩	—	— thừng, amussis.
朱	—	— cho, indulgere.
祝		Chúc, precari aliquid alicui.
願	—	— nguyện, id.
願	—	— thọ, longam vitam precari.
壽	—	— sống, incurvare.
意	—	— ấy, tunc temporis.
— 丕		vậy —, sicmet.
— 俸		bổng —, illicò.
— 脫		thoát —, extemplò.
— 沒		một —, aliquantisper.
— 碎		tôi —, egomet.
— 意		ấy —, illudmet.
逐		Chục, decas.
— 沒		một —, una decas.
— 台		hai —, viginti.
貫	—	— quan, decem ligaturæ.

職	Chức, dignitas.
權	— quờn, id.
爵	— tước, id.
役	— việc, præpositus operi.
— 文	văn —, tertia dignitas litteratorum.
直	Chực, præstolari.
— 朝	châu —, assistere regi.
— 頂	đứng —, opperiri.
緘	— 核
	cây — củi, ligna ad ordiendum disposita.
槐	Chuè.
— 拙	chim choắt —, species lusciniaë.
錐	Chuế.
永	— vắng, secessus, ùs.
— 唐	đàng —, via non trita.
縶	— dây, funiculi ex quibus constat funis.
專	Chuen.
— 自	đau từ —, dolor intermissus.
轉	Chuển.
鐮	— riù, lignum securi additum ad manum regendam.
錐	Chui, in locum angustum penetrare.
突	— đụt, in tutum a pluvia vel sole se recipere.
— 牌	bài —, species lusus chartarum.

啞	Chúi, in faciem ruere.
每	— mũi, id. cymba cujus saburra gravior in prorâ vel in puppi.
頭	— đầu, in faciem ruere.
抹	Chùi, tergere.
— 拈	— tay, tergere manus.
— 如	sạch như —, benè abstersum, (de mensis maximè et cubiculis vacuis per ironiam intelligitur.)
箒	Chủi, scopæ.
專	Chuyên, semper.
學	— học, assiduò studere.
權	— quờn, usurpare auctoritatem.
運	— vận, suppeditare.
— 正	chính —, præcipuus, a, um.
主	— chủ, moderator, rector.
鑛	— vàng, purgare aurum.
泊	— bạc, purgare argentum.
治	— trị, continuò.
病	— bệnh, gestus venefici in morbis curandis.
傳	Chuyên, historia; fabula.
挽	— vãn, id.
— 訥	nói —, narrare.
— 整	ngồi chỉnh —, puerum cum senili gravitate sedere.
— 鶻	chim —, quædam avicula.

專	Chuyến, numerale vicium.
— 番	phiên —, vice alicujus.
次	— thứ, id.
奔	— buôn, semel mercari.
尼	— nây, hâc vice.
纏	Chuyên.
搥	— tay, de manu ad manum.
綈	— chuỗi, globulos catenâ colligare.
唏	— nói — hơi, sine intermissione garrire.
績	— xà tích, catenam nectere.
— 廚	chùa —, fanum.
轉	Chuyến, moveri.
動	— động, id.
— 運	vân —, circumagi.
震	— mưa, imminens pluvia.
逾	— gió, imminens ventus.
移	— ra đi, accingere se ad iter.
— 輪	luân —, in orbem volvi.
— 庄	nói chẳng —, verbis non moveri.
— 使	— như — sứ, moras nectere.
— 如	
移	— la — đi, vociferari.
壙	Chum, vas magnum.
堪	Chạm.
檜	— củi, ligna in focum ingerere.
炤	— lửa, id.
占	Chúm.
眞	— chợn, junctis pedibus.

搥	— tay, junctis manibus.
森	Chùm, racemus.
𦵏	— trái, racemus fructuum.
花	— hoa, racemus florum.
蕞	— trứng, acervus ovorum, piscium, &c.
墪	Chun, per angustum locum se intromittere.
飢	— vào, id.
囉	— ra, ex eodem loco prodire.
准	Chũn.
— 問	ván —, perbrevis.
— 濕	thấp —, perquam demissus.
— 苔	đây — —, plenissimus.
— 坟	vun —, cumulatè plenus.
終	Chung, communis.
噤	— chạ, id.
— 茹	nhà —, Ecclesia.
— 貼	của —, res ad communem usum.
— 奔	buôn —, mercaturæ societas.
— 臨	lâm —, instante morte.
— 命	mạng —, mori.
— 送	tống —, efferre cadaver.
— 無	vô —, infinitus.
鍾	Chung.
— 礮	chén —, scyphus.
衆	Chúng, omnes.
碎	— tôi, nos; (pro inferioribus.)

CHÙ

戈	—	— qua, nos; (pro superioribus.)
拜	—	— bay, vos; (de inferioribus.)
倍	—	— bậ, id.
伴	—	— bậ, sodales.
軍	—	— quân, omnes milites.
將	—	— tướng, omnes duces.
奴	—	— nó, illi; (de inferioribus.)
証	—	— chắng, nutare.
重		Chùng, clàm.
俸	—	làm — vụng, clàm aliquid agere.
—	濫	làn —, clàm comedere.
—	啖	ăn —, clàm dicere.
種		Chủng, discipuli bonziorum.
童	—	— đồng, id.
—	芒	mang —, pleiades; (constellatio.)
徵		Chứng, particula auxiliaris.
—	爲	vi —, quia, enim.
—	捫	— tay, in manibus.
烝		Chứng, multum coquere.
—	棗	— thuốc, coquere medicinam.
—	餈	bánh —, placenta ex orizâ et carne suillâ, (fit ordinariè ineunte anno.)
証		Chứng, testis, testari.
—	據	— cứ, id.
—	濫	làn —, testem agere.
—	明	— minh, infallibile testimonium.
—	弄	— lòng, cor intimum penetrare; signum grati animi.

CHỮ

症		Chứng, morborum nomen genericum.
—	病	— bệnh, morbus.
—	債	trái —, præter morem.
—	呂	trở —, morbum mutari in alium; nova continuò agere.
—	姑	nói cô —, contra fas loqui.
澄		Chững, terminus, spatium, modus.
—	隊	— đỏi, id.
—	矜	câm —, in eodem statu.
—	籠	trông —, ad finem aspirare.
—	吶	nói —, conijcere.
—	約	ước —, id.
—	過	quá —, ultra modum, terminum.
—	固	có —, est modus, terminus.
—	別	biệt —, ultra aciem oculorum.
—	典	đến —, jam venit tempus.
—	芾	— nào, quantum?
拯		Chững.
—	救	— cứu, opitulari.
—	踈	— dậy, surgere.
—	習	chập —, infans in incedendo se exerci- tans.
—	習	bay chập —, pullus subvolare incipiens.
祝		Chuốc.
—	鞞	— hòi, calceos induere.
—	鞞	— dép, soleas sumere.
—	事	— lấy sự đời, fluxas res et caducas
—	代	— magno habere in pretio.

CHU

贖	Chuộc, redimere.
罪	— tội, peccata redimere.
— 救	cứu —, redimere.
— 求	} câu thầy — thuốc, accersere medicum.
— 藥	
酌	Chức, transfundere.
— 斟	châm —, attentè perpendere.
— 恕	— thứ, indulgere.
— 扒	— bít, pœnam animo pensare.
— 料	— liệu, attento animo pensare.
— 酒	— tũu, infundere vinum in calicem.
斫	Chức, dolus, artificium.
— 水	— móc, id.
— 濫	lãm —, insidiari ; simulare.
— 扒	bát —, imitari.
權	Chuôi, manubrium.
— 棋	— cày, manicula.
桎	Chuối, ficus, goa, musa.
— 落	— nước, quidam fructus.
— 魚	cá —, quidam piscis.
— 使	— sứ, } — hột, } — và, } variæ species musarum.
— 紇	
— 吧	— tiêu, }
— 稍	— mật, }
— 蜜	
摧	Chuôi, protrudere.
— 扠	dâm —, magnâ vi protrudere et protrudi.

CHU

匄	— vào, intromittere.
紳	Chuối, rosarium.
禮	— trăm rưỡi, rosarium integrum.
— 紇	— hột, rosarium.
— 逝	— năm mươi, tertia pars rosarii.
— 逝	} — sáu mươi ba, precatio dicta corona } beatæ Mariæ.
— 錢	
— 沒	— tiền, ligamen assium.
— 沒	một —, assium ligatura <i>quan</i> dicta.
吐	Chửơ, dira precari.
— 嚙	— rũa, } — bới, } id.
— 撻	
榛	Chuôm, ramorum fascis quo utuntur ad piscis capiendos.
— 椽	— chà, id.
— 且	thả —, ejusmodi ligna collocare.
螭	Chuôn.
— 昆	con — —, agrion.
— 魚	cá —, piscis volans.
鐘	Chuông, campana, tintinnabulum.
— 振	— chấn, benè figuratus, aptè compositus.
重	Chuộng, in pretio habere.
— 敬	kính —, venerari.
— 朕	yêu —, amare.
— 用	— dùng, præferre.
— 求	— cầu, ardentè quærere.

CHU

圍	Chuông, stabulum, caula.
樓	— trâu, stabulum bubalinum.
獵	— heo, suile, hara.
鵠	— gà, gallinarium.
鴿	— bò câu, columbarium.
章	Chương, numerale capitum.
— 文	văn —, compositio rhetorica.
— 版	bản —, liber; tabula typographica.
脹	Chướng, tumescere.
膝	— bụng, venter tumidus.
瘴	Chướng, ægritudo ex aeris intemperie.
— 病	bệnh —, id.
氣	— khí, aeris intemperies; contra rationem.
虐	— ngược, febris inhorre.
— 昂	ngang —, exlex.
— 逾	gió —, ethesias.
— 訥	nói —, præter bonum et æquum loqui.
呈	Chường, manifestare superiori; (hac voce utuntur alloquendo superiores.)
衛	} đi thừa vê —, eundi licentiam petere et } de reditu commonefacere.
— 疎	
吒	— cha, dico patri, vel sua paternitas.
柴	— thầy, dico magistro, vel sua humanitas.
掌	Chưởng.
管	— quản, regere; curam habere.

CHU

— 官	quan —, affinis regis, prorex.
— 翁	ông —, id.
營	— dinh, gubernator alicujus provinciæ.
摔	Chuốt, polire.
吮	— ngót, blandiri verbis.
— 摔	trau —, exornare.
犹	Chuột, mus.
蝓	— bọ, id.
貢	— cống, mus major.
麝	— xạ, mus musco odoratus.
— 茶	dưa —, cucumer.
— 醜	đuôi —, coma sinica; (per injuriam.)
執	Chấp, irruere.
— 豺	hùm —, tigridem irrupere.
蝥	— ếch, ranas capere.
拙	Chút, parùm.
— 沒	một —, id. paulisper.
禡	— lời, paucis verbis.
鵠	— gà, pipiendo gallinam vocare.
蚪	— dấu, aliquod signum.
孤	Co, flectere, contrahere.
— 迭	quanh —, flexuosus.
急	— quáp, recurvus.
古	— cổ, breve collum et contractum.
拈	— tay, manum contrahere.
句	— cú, rixosus.
泖	— máu, petulans.
勿	— vặt, rixari de re minimâ.

CQ

— 釘	dinh —, clavus utrinquè recurvus.
〔損〕	Cq, fricare.
— 饒	— nhau, fricare se invicem.
— 巧	cái —, stylus arundineus.
— 日	viết —, scribere majusculas litteras et elegantes.
— 車瓢	bầu xa —, quædam cista arundinea.
〔固〕	Có, habere; esse.
— 朝	giàu —, dives.
之理	— lẽ gì, quâ ratione? est ne ratio?
— 棹	cau —, impatiens.
年苦	} — thân thì — khó, — khó mới nên thân; æumnæ carnis comites via ad perfectionem sunt.
— 身	
— 苦	
— 買	
〔鴉〕	Cò, ardea, æ.
— 魔	— ma, species ardea.
— 揚	— dang, alia species.
— 古	cổ —, axis ferreus incurvus.
— 爐	lò —, ineptus.
計 — 彈	đờn — ke, lyra rustica mendici.
— — 拮	nhấc — —, uno pede incedere.
— 如 臯	trắng như —, album ut ardea.
— 銃	— súng, rostellum fistulæ longioris, &c.
〔韜〕	Cỏ, herba.
— 稜	săng —, id.
— 花	hoa —, id.
— 落	— rác, fenum.
— 句	— cú, cyperus rotundus.

CÔ

馭 — 軍	quân — ngựa, equiso, onis.
爲 — 軍	quân — voi, qui secant herbas pro elephantibus.
— 瀝	rạch —, nomen loci.
蜺 東	} đông như kiến —, innumera multitudo.
— 如	
— 萼	rau —, olera.
— 桐	cà —, species melongenæ.
— 鷓	gà —, gallina silvestris.
— 魔	ma —, diabolus.
— 濫	làm —, herbas evellere.
召 喂	} cần — chịu dầu, humillimè et enixè
— 投	
〔姑〕	Cô, amita; filiæ præfactorum.
— 各	các —, regis pellices.
— 公	công —, mariti pater et mater.
〔孤〕	Cô, orphanus.
— 獨	— độc, id.
— 單	đơn —, solus, a, um.
— 貧	— bần, pauper et orphanus.
— 寡	— quả, vidua.
— 魂	— hồn, anima defuncti sine quoquam qui justa ei more debito persolvat.
— 報 養	dưỡng báo —, alimenta ex judicis mandato data.
〔棋〕	Cộ, traha, æ.
— 車	xe —, currus.
〔顧〕	Cố, dare pignori.
— 執	— chấp, id.

CỔ

- 拏 — cãm —, pignus accipere.
 命 — — minh, in pignus tradere se.
 言 — — ngôn, ultima voluntas, testamentum.
- 〔故〕 Cỗ, proavus.
 — 温 — ôn —, memoriâ recolare.
 鄉 — — hương, patria.
 命 — — mạng, mori.
 翁 — ông —, proavus.
 地 — — địa, patria.
 里 — — lý, id.
- 〔衢〕 Cỗ.
 — 鷓 — gà —, gallus magnus ad pugnam aptus.
- 〔古〕 Cỗ, collum.
 — 顛 — ngóng —, suspicere.
 拙 — — tay, carpus.
 — 巨 — cúng —, pertinax.
 — 昂 — ngang —, id.
 襖 — — áo, collarium vestium.
 — 紕 — thát —, exanimare se laqueo.
 昔 — — tích, antiquus, a, um.
 — 盤 — bàn —, protoparens sinensium quem cœlum et terram creasse mentiuntur.
 真 — — chơn, pedis pars superior.
 語 — — ngữ, vetus adagium.
 今 — — kim, olim et nunc.
- 〔鼓〕 Cỗ, tympanum.
 樂 — — nhạc, tibicines.

CỔ

- 脹 — — trướng, hydropisis.
- 〔古〕 Cỗ, mensa eduliis ornata.
 盤 — — bàn, id.
 表 — — biểu, mensa dapibus ornata præ honore alicui oblata.
- 〔機〕 Cơ.
 關 — — quan, rerum ratio.
 — 乘 — thừa —, captare occasionem.
 — 許 — hử —, improvisò.
 — 呂 — lữ —, de spe conatuque depulsus.
 — 事 — sự —, status rerum.
 會 — — hội, occasio.
- 〔基〕 Cơ.
 圖 — — đồ, hæreditas.
 業 — — nghiệp, id.
- 〔譏〕 Cơ, verborum contumeliæ.
 刷 — — soát, subdolè investigare.
 晦 — — hối, captiosè percontari.
 求 — — cầu, graviter omnia ferre.
 祗 祗 — } lầy — lầy nạnh, pueriliter rixari; (de viro gravi qui cum pueris jurgio contendit.)
 佞 — }
- 〔奇〕 Cơ, cohors 500 militum.
 軍 — — quân, id.
 — 該 官 — quan cai —, instructor ejusmodi cohortis.
 — 迤 官 — mừi —, provincia Cocineinæ.
 — 行 — hàng —, qui curat regios elephantis.

饑	Cổ, fames, esurire.
苦	— khô, ærumnæ.
極	— cực, id.
危	— ngèo, inopia.
寒	— hàn, id.
饑	— cần, fames.
據	Cổ, causa.
— 分	phân —, testes advocare.
— 証	chứng —, testes; testimonium.
— 濫	làm —, testem agere; rem aliquam in testimonium afferre.
— 憑	bằng —, testimonium.
— 緣	doan —, causa.
— 干	can —, id.
— 各	các —, cavillator.
— 之	— chi vel — gì, quam ob causam?
— 瞭	— trêu, cavillator.
— 事	sự —, testificatio.
— 節	— nào, quare?
— 牢	— sao, id.
— 意	— ấy, illa causa.
— 無	vô —, sine causâ.
旗	Cồ, vexillum.
— 幟	— xí, id.
— 羅	ra —, ad prælium contendere.
— 拂	phất —, vexillum agitare.
— 義	— ngãi, bellum justum.
— 薊	xuống —, vinci prælio; vexillum deponere.
— 吹	xuôi —, fugam in bello capessere.
— 逾	— gió, vexillum venti index.

楞	— lau, flores arundinum.
稊	— báp, flores sesami.
— 總	tổng —, signifer.
— 鮐	cá —, nomen piscis.
乃	} — đến tay ai nấy phất; quâ quisque pol-
拂	
埃	
典	
棋	Cồ, lusus latrunculorum et scruporum.
將	— tướng, } diversæ species ejusmodi
圍	— vây, } lusûs.
仙	— tiên, }
陸	— song lục, }
雙	— tịch, alia species ejusmodi lusûs; sor-
夕	tem mittere.
— 打	dánh —, latrunculis ludere.
— 槃	bàn —, tabula lusoria.
— 昆	con —, scrupi, latrunculi.
期	Cồ, tempus.
— 情	tình —, casu fortuito.
— 矚	lờ —, inconsideratus.
舉	Cồ.
— 秩	mất —, pudore suffundi.
蝮	Cóc, bufo, onis.
枯	— khô, floci facere.
落	— rác, id.
— 核	cây —, arbor cujus lignum durissimum.
— 續	dây —, species hederæ; funis nodosus.
— 癩	mụn —, verruca.
— 鉤	bào —, runcina minima.
— 啞	thằng ăn —, gravis injuria.

CỘC

梘	—	— di guốc, bufo crepidatus; (ut latinè dicitur per ironiam, simius ocreatus.)
跽	呔	} lóc — chỗi dậy, spontè surgere.
躑	—	
別	—	— biết, probè intelligere.
—	庄	chăng —, non intelligere.
—	捕獐	voi bò —, species elephantis minoris.
梘		Cọc, mancipium; palus; arrha.
—	達	đặt —, arrham dare.
錢	—	— tiên, ludendo pecuniam acervatim componere.
糊	—	— chèo, scalmus.
烟	—	— đèn, candelabrum ligneum branchiatum.
谷		Cốc, sonus crepitaculi.
—	祿	lóc —, id.
—	旣	kí —, id.
—	核	cây —, anthyllis indica.
局		Cộc.
乾	—	— cần, impotens iræ.
—	性	tính —, id.
—	日	viết —, penicillus tritus.
—	尙	chim thặng —, mergus, i.
魄		Coi, aspicere.
朔	—	— sóc, curam habere.
此	—	— thử, explorare, tentare.
相	—	— tướng, ex facie vitam prædicere.
葦	—	— màu, videri; (deponens.)
格	—	— cách, id.

CÔI

枚	—	— mòi, id; speciem ferre.
勢	—	— thế, id.
—	麻	— mà —, vide, vide.
冉	—	— sách, legere.
達	—	} — mặt đặt tên, ex ipsâ facie aliquem noscere.
筮	籩	
魄		Còi, exilis fistula.
—	升	thăng —, id.
—	肅	túc —, buccinare.
—	核	cây —, arbor nodosa.
—	巨	cãng —, id.
埃		Côi.
—	巨	cứng —, durus, a, um.
埃		Côi, finitimus, a, um.
—	坡	bờ —, limites.
壽	—	— thọ, sedes immortalium.
至	—	— trời, paradisus.
魄		Côi.
—	戌	mồ —, orphanus.
骨	—	— cút, id.
戌	他	} thà ăn bắp hột chà vôi, chẳng thà giàu có mồ — một mình; malo pauper esse quam dives orphanus.
—	庄	
沒	他	
命	朝	
—	罔	椽
檜		Côi, truncus.
禮	—	— rễ, truncus et radix; principium.
核	—	— cây, truncus arboris.

〔檜〕	Cối, mortarium, ii.
— 挽	— dâm, mortarium ad pilo pinsendum.
— 踏	— đập, mortarium ad tollone contundendum.
— 槎	— xay, mola versatilis ad purgandam orizam.
— 矜	— đá, mortarium lapideum.
— 核	cây —, arbor.
— 槎	cây — xay, malva, æ.
〔褊〕	Cối, petiolus aliquot fructuum interius in integrum fructum productus.
— 機	— mít, idem in jacâ.
— 對	cá đối —, mullus.
〔褊〕	Cối, exuere.
— 襖	— áo, vestibus exuere se.
— 丑	— tính xấu, ad meliorem frugem se recipere.
〔核〕	Cối, quædam pixis quâ utuntur ad aliquid offerendum alicui.
— 渚	— nước, ejusmodi pixis in quâ poculum aquæ offerendum collocant.
— 樓	— trầu, pixis betel.
〔改〕	Cối, emendare se.
— 除	chừa —, id.
— 作	— tác, suo arbitrio agere.
〔拱〕	Cối, lacer, tritus.
— 簾	nón —, galerus tritus.

— 杵	mặc cởn —, vestes laceras induere.
〔騎〕	Cối, sedere in equo, bubalo, elephante, &c.
— 馭	— ngựa, equitare.
— 船	— thuyền, cymbâ iter agere.
〔廉〕	Côm, curvatus, (ætate, morbo, &c.)
— 膝	lưng —, gibbosus.
〔兼〕	Côm.
— 甘	— cam, avidè.
〔襟〕	Côm, eminere.
— 囉	— — ra, id.
〔糲〕	Côm, oriza, faba, &c. tosta et saccharo condita.
— 稊	— bắp, sesamum in hunc modum conditum.
— 糲	— gạo, oriza eodem modo condita.
— 拏	} ăn — bưng tai, malè et ineptè artes suas celare.
— 拏	
〔兼〕	Côm, eminere.
— —	— —, id.
— 藍	dậy lôm —, assurgere alicui.
〔餅〕	Côm, oriza cocta.
— 糲	— nếp, oriza viscosa cocta.
— 糲	— tẻ, oriza cocta quotidiana.
— 襖	đạo — áo, servilis conditio.
— 錢	nợ — tiền, victum et pecuniam debere alicui.
— 女	

CON

一 鮓	cá —, quidam pisciculus.
一 鞞	trống —, species tympani oblongi.
一 洿	— nguội, oriza frigida.
一 燒	— thiu, oriza foetida.
昆	
Con, filius, filia.	
一 招	— cháu, nepotes; posteri.
一 丐	— cái, filii; femina quadrupes.
一 媽	— gái, filia, puella.
弄 頭	— đầu lòng, primogenitus.
一 丕	— út, filius ultimus.
一 餒	— nuói, filius nutritus.
一 眉	— màỵ, filius adoptivus.
一 臍	— ruột, filius uterinus.
一 疔	— ghẻ, privignus.
一 疎	— thỡ, infans.
一 湟	— nít, puer.
一 鶉	— gà, gallus; gallina.
一 鶉	gà —, pullus gallinaceus.
一 茫	— mang, species cervi minoris.
一 鮓	— cá, piscis.
一 博	— vắc, arma.
一 刀	— dao, culter.
一 棋	— cờ, scrupi, latrunculi.
一 羨	— tiện, cancelli.
一 註	chú —, interpretatio.
一 一	— —, minimus, a, um.
一 仕	— sẻ, clavus ligneus; passer.
一 相	— mắt, oculus.
一 的	— người, pupilla oculi.
一 喝	— hát, comædus, i.
一 箕	— kia, nomen appellativum puellarum.
尼 媼	— mẹ nây, ista muliercula.

CÓN

一 賈	— mái, pellices regis.
一 特	— đực, mas, (in quadrupedibus.)
一 鞞	— trống, avis mascula.
一 賈	— mái, avis femina.
一 隊	— òi, ancilla.
一 葭	— cải, sureuli sinapum, brassicarum, &c.
一 甲	— giáp, una decas cycli sinici.
一 蚪	— dẫu, sigillum, i.
一 渚	— nước, accessus vel recessus maris.
一 翻	lông —, pluma.
一 躡	— cúi, gossypium paratum ad nendum; fax straminea.
一 鉞	— quay, colus; acus ferrea ad nendum.
一 屨	— trăng, una lunaris revolutio.
一 內	— nòi, filius non degener.
一 櫺	cột —, columna minor.
一 妃	bà —, tota familia; omnes consanguinei.
一 祧	— trẻ, puer.
滾	
Cón.	
一 狗 續	dây sắn —, funis benè contortus.
一 狗 渚	nước sắn —, torrens, tis.
羣	
Còn, adhuc.	
一 唉	hãy —, id.
一 庄	chẳng —, non est amplius.
一 別	— biết, vel etiam scire.
崑	
Còn.	
一 崑	non —, nomen montis in Sinis.
一 玉	ngọc —, nomen gemmæ valdè pretiosæ.
一 坭	hòn — nôn, insula Pulocondor.

棍	Cón.
— 長	trường —, fustis longior quo utuntur pro armis.
徒	— đồ, nebulo.
滾	Cón.
官	— quan, nomen dignitatis præfactorum qui barbaros in montibus regunt.
塚	Côn, collis.
燿	— soi, insula parva in flumine.
旗	— cờ, mons arenosus quidam.
泮	— cạp, vadum.
杆	Côn, temporis spatium, nimbi, turbinis, &c.
— 源	nguồn —, fons, origo.
逾	— gió, turbo venti.
震	— mưa, nimbus.
病	— bệnh, morbi tentatio.
棹	— giận, iræ unus impetus.
— 隊	đội —, multæ morbi tentationes; multi turbines continui.
泮	Cộn.
— 吝	lợn —, aqua turbida.
工	Cong, curvus.
艦	— ghe, cymbarum costæ.
— 核	cây —, lignum curvum.
膝	— lưng, curvatus pondere.
共	Cọng.
併	— tính, in summam redigere.

— 公	công —, inire consilium.
貢	Cóng.
— 冷	lạnh —, frigus acerrimum.
捫	— tay, manus torpida.
真	— chơn, pes torpidus.
嘔	— miệng, os frigore rigidum.
蚣	Công, species cancri.
— 昆	con —, id.
鈇	Công.
— 巧	cái —, quoddam cymbalum.
拱	Công, gestare aliquem humeris.
公	Công, justus; nomen dignitatum.
平	— bình, justus.
正	— chính, id.
直	— trực, rectus.
子	— tử, regis filii.
主	— chúa, regis filia.
— 國	quốc —, secundus a rege.
— 參	tam —, dignitas suprema in aula.
卿	— khanh, nomen dignitatis primi ordinis.
同	— đồng, comitia generalia.
論	— luận, simul inire consilium.
事	— sự, opus publicum.
堂	— dàng, auditorium præfactorum primi ordinis.
— 昆	con —, pavo, onis.
族	— tộc, regis consanguinei.
— 同	đồng —, communiter.

— 難	nan —, costæ texti arundinei vel viminei, &c.
英 — 蒲	bồ — anh, dens leonis.
— 土	thổ —, spiritus terræ quem domi colunt.
— 通	thông —, communio sanctorum; primus catechista.
— 官	quan —, antiquus dux militiæ quem colunt.
— 太	thái —, antiquus sapiens quem colunt Sinæ.
— 頭	bổn đầu —, quidam dux antiquus.
— 郡	quận —, magna dignitas in aulâ.
種 種 昆	} con — chẳng giống lông thì giống cánh; qualis pater talis filius.
種 翻 一	
種 時 庄	
功	Công, meritum.
業 —	— nghiệp, id.
靈 —	— linh, id.
幹 —	— cán, id.
勞 —	— lao, labores.
名 —	— danh, fama, honores.
— 呂	trả —, mercedem rependere.
德 —	— đức, stipem erogare, &c.
— 替	thế —, mutuam sibi dare operam.
— 惜	tiếc —, parcere labori; pœnitere laboris.
— 料	liêu —, nihil intentatum relinquere.
— 囉	ra —, omni ope niti.
— 助	gáng —, id.
— 秩	mất —, operam ludere.
— 枉	uổng —, id.
— 隴	luống —, id.
— 辱	nhọc —, multo sudore defatigari.

— 立	lập —, bona præstare opera; comparare merita.
— 志	chí —, eniti.
攻	Công, pugnare.
— 火 放	phóng hỏa —, castris ignem injicere.
官 — 火	hỏa — quan, supremus rei tormentariæ præfectus.
擊 —	— kích, manus conserere; verbis contendere.
工	Công, artifex.
夫 —	— phu, opus.
— 才	tài —, artifex peritus.
貢	Cống, canalis subterraneus; altior navium statio.
— 進	tấn —, offerre aliquid regi.
使 —	— sứ, legatum munus offerre.
稅 —	— thuế, regulum provinciarum, &c. tributum conferre.
— 鄉	hương —, licentiatus.
昌 —	— xương, summâ laborans desidiâ.
膝 —	— lũng, id.
— 子	tử —, discipulus Confucii.
— 豕	chuột —, mus majoris speciei.
楨	Công.
— 闌	cửa —, porta cancellata.
豨	Cạp, tigris.
— 豨	hùm —, id.

CÔP

合	Côp, sonus pulsûs rei alicujus.
— 其	kì —, id.
— 獵	lôp —, inconsideratus.
及	Côp.
囉	— — ra, semijunctus, (dicitur tantum de rebus.)
筭	Côt, storea arundinea frugibus continendis accommodata.
骨	Côt, amputare; ossa; substantia.
— 筋	gân —, omnes artus.
— 肉	— nhục, germani fratres.
— 骸	hài —, ossa.
— 棒	bóng —, pythonissa.
— 核	— cây, cædere arbores.
— 魯	lỗ —, labore confectus; viribus destitutus.
— 落	nước —, aqua prima e foliis vel aliis id genus expressa.
楹	Côt, columna; malus, i; ligare.
— 茹	— nhà, columna domûs.
— 樑	rường —, basis.
— 柱	— trụ, columna quæ sustentat ædificium.
— 弄	— lòng, maximus seu decumanus malus.
— 裡	— lai, acatium, ii.
— 鷹	— ưng, id.
— 每	— mõi, anticus malus.
— 椽	— lệc, id.
— 每	— chót mõi, prortæ malus.

CỢT

俄	— — nga, id.
鸞	— — loan, malus maximus.
柿	— — trưc neo, ergata, æ.
逐	— — trâu, alligare bubalum.
搜	} trâu — ghét trâu ăn; alligatus bubalus invidet pascenti; (invidia virtutum comes.)
搜	
搜	
悒	— — ra, semijunctus, (dicitur tantum de rebus.)
啖	Cợt, jocosè.
— 啖	giểu —, jocari.
— 啖	nói —, id.
— 惡	ác —, nugari.
駒	Cu.
— 馭	ngựa —, species equi minoris et velocis.
— 白	bạch —, id.
俱	Cu, verenda.
鳩	Cu, turtur.
— —	— — id.
— 焔	— lửa, species turturis.
— 坦	— đất, alia species.
— 坵	— ngói, alia species.
— 苜	cải —, species sinapis.
— 惜	} tiể công bỏ mản cho —, — ăn cho lớn, cu cù nhau đi; turtur studiosè nutritus, jam grandior aufugit; (filios enutrivit et exaltavi, ipsi autem spreverunt me.)
— 功	
— 補	
— 饒	} tiể công bỏ mản cho —, — ăn cho lớn, cu cù nhau đi; turtur studiosè nutritus, jam grandior aufugit; (filios enutrivit et exaltavi, ipsi autem spreverunt me.)
— 咳	
— 朱	
— 吝	} tiể công bỏ mản cho —, — ăn cho lớn, cu cù nhau đi; turtur studiosè nutritus, jam grandior aufugit; (filios enutrivit et exaltavi, ipsi autem spreverunt me.)
— 吝	
— 吝	
具	Cự, tu.
箕	— — kia, sic vocant cujus nomen ignorant.

CỬ

木棠	—	— dâng mộc, sorbus arbor.
渠		Cừ.
— 車沃		ốc xa —, concha pretiosa.
— 車匣		hộp xa —, theca fragmentis hujusmodi conchæ ornata.
舉		Cử.
— 荐		tiển —, offerre munus.
措 — 權		quờn — thố, auctoritas.
呂 —		— rử, contrahere se.
事 —		— sự, inchoare opus.
舉		Cử, abstinere.
𧄸 —		— thịt, abstinere carnibus.
— 𧄸		kiêng —, abstinere.
— 甲		giáp —, intervallum alicujus rei cujus re- versio et motus constans est.
冽 —		— rét, febris intermittens.
— 沒		một —, unus ejusmodi rerum circuitus.
— 台		hai —, duo circuitus.
蚩		Cua, cancer.
𧄸 —		— biển, cancer marinus.
同 —		— đồng, cancer campestris.
— 補銅		đồng đỏ —, æs rubrum.
賂		Của, res.
改 —		— cải, res; divitiæ.
寶 —		— báu, res pretiosa.
夫 —		— yêu, res amabilis.
怪 —		— quái, res contemptibilis.
險 —		— hiếm, res rara.

CỬA

啖 —		— ăn, cibaria.
招 —		— chiêu, res injustè accepta.
賂賄 —		— hối lộ, munera ad judices sibi conciliandos.
車丑 —		— xấu xa, naturalia.
鋸		Cửa, serra, serrare.
— 𧄸		mạt —, scobs, is.
— 刀		dao —, lima, æ.
— 錢		tiền —, species assis.
— 署		thợ —, serrator.
— 橋		kéo —, serrare.
鋸 —		— xẻ, id.
— 沼		rửa —, serram acuere.
巨		Cửa, moveri.
— 具		cụ —, id.
怪 —		— quỳ, id.
鷓 —		— gà, calcar galli gallinacei.
鐮		Cúa, secare cultro obtuso.
— 割		cát —, secare cultro.
— 吝		lân —, procrastinare.
闈		Cửa, janua; portus.
午 —		— ngõ, fores.
厓 —		— chái, porta domus præcipua.
數 —		— sổ, fenestra.
麥 —		— mạch, posticum, i.
— 眉		mày —, superliminare.
— 額		ngạch —, limen portæ.
𧄸 —		— biển, portus.
— 齧		răng —, dentes anteriores.
茹 —		— nhà, domus.

CÚC

雙數	—	— sô song, fenestra cancellata.
(菊)		Cúc, vestium globuli.
— 花		hoa —, flos globi aurei dictus.
花	—	— hoa, chamœmeli species.
— 醕		rượu —, species vini.
— 萋		rau —, chrysocoma villosa.
— 釘		đinh —, clavus capitatus.
(鞠)		Cúc.
育	—	— dục, alere.
養	—	— dưỡng, id.
躬	—	— cung, capite ad terram demisso salutare.
— 六制		chơi lúc —, ludere.
(局)		Cục, globus.
— 坦		đất —, terra conglobata.
酣	—	— côm, oriza conglobata.
— 凍		đóng —, conglobatus; cohærere.
— 奇		kì —, mirabilis; sedulus.
— 六		lục —, scaber, a, um.
(極)		Cực, valdè; miseria.
力	—	— lực, pressus angustiis.
— 困		khốn —, ærumnæ.
— 窮		cùng —, id. saltem.
— 饑		cơ —, ærumnæ.
郎	—	— sang, summè nobilis.
重	—	— trọng, valdè amabilis.
— 北		bắc —, polus septentrionalis; quidam spiritus quem ethnici depictum ineunte anno ad ostium suum collocant.

CUI

— 南		nam —, polus meridionalis.
— 太		thối —, primum rerum principium, quod licet intelligens, rebus omnibus intrinsecum asserunt ethnici sectæ Confucii.
沒	移	— lòng nên phải biến dời, biến dời lại phải một nơi cực lòng; e scyllâ in charybdim incidere.
尼	變	
—	移	
弄	弄	
	年	
	沛	
	變	
(魄)		Cui.
— 雷		lui —, incurvatum aliquid agere.
骨	—	— cút, derelictus.
— 樓		trâu —, bubalus cornua habens breviora.
— 核		cây —, quædam arbor.
(躑)		Cùi.
— 涇		lụi —, cæca diligentia.
囉	—	} — ra đi, solum abire.
移	—	
(躑)		Cúi, incurvare se.
頭	—	— đầu, caput inclinare.
鼈	—	— xuống, inclinare se.
— 鮐		cá —, porcus marinus.
— 獵		heo —, porcus.
(魄)		Cùi.
捫	—	— tay, vola, æ.
機	—	— mít, petiolus jacæ in integrum fructum intrò productus.
稜	—	— bắp, culmus cui adhærent grana sesami.

CUI

櫨	Cũi, ligna ad fornacem.
燻	— duốc, id.
炤	— lửa, ignis.
桂	— quế, ligna cara.
櫃	Cũi, animalium casulæ portatiles.
貉	— hùm, tigridis gurgustium.
豮	— heo, suile portatile.
緞	Cửi, tela. æ.
更	— canh, id.
署	thợ —, textor.
緘	dệt —, texere telam.
空	không —, textrina.
櫛	Cùm, rubus.
核	— cây, id.
廩	lũm —, (dicitur de incessu affectâ ætate viri.)
噤	Cúm.
念	— núm, anxie modestus.
柑	Cùm, compedes.
噤	Cùn, usu obtusus; (de cultro, peni cillo, &c.)
蠻	— mản, iracundus.
桐	cộc —, irâ furens.
棹	giận —, id.
箒	chổi —, scopæ tritæ.

CUN

日	viết —, penicillus consumptus.
恭	Cung, reverentia externa.
敬	— kính, reverentia externa et interna.
供	Cung, causam præfecto exponere.
按	— án, id.
例	lời —, id.
逃	— đào, præfectum de fugitivis certiozem facere, ut eorum vectigalis portio detrahatur.
死	— tử, idem pro mortuis.
格	— cách, modus canendi.
平	— bằng, planus canendi modus.
哀	— ai, cantus movendis animis idoneus.
傷	— thương, id.
唄	— van, id.
迸	lên —, intonare; præcinere.
宮	Cung, conclave regis, gynæceum.
東	đông —, regni successor.
正	chính —, regina.
次	thứ —, secunda à reginâ.
殿	— điện, regis palatium.
室	— thất, domus.
子	tử —, matrix.
弓	Cung, arcus, ús.
筈	— tên, id.
弩	— nỏ, balista.
張	giương —, arcum tendere.
帛	đây —, arcus vagina.

CUN

躬	Cung.
禮鞠 拜一	{ cùc — lǚ bái, capite ad terram demis- so reverentiam exhibere.
共	Cụng, in se invicem impingere.
頭一	— đầu, capite impingere.
供	Cúng, offerre, (Deo, idolo.)
給一	— cấp, id.
施一	— thí, stipem erogare.
炷一	— đèn, offerre cereos.
桎一	— chuỗi, offerre ficus idolo phật bồ tát.
伏一	— phục, subjicere se.
糲一	— xôi, oriza viscosa idolo oblata.
窮	Cùng, finis; terminus.
一貧	bần —, egenus et inops valdè.
極一	— cực, miserrimus; saltem.
困一	— khốn, pressus ærumnis.
一項	hạng —, qui præ miserîa tributa non sol- vunt.
盡一	— tận, finis.
一庄	chăng —, infinitus.
一無	vô —, }
一兜	đâu —, }
一坤	khôn —, } id.
一之	chi —, }
一易	dễ —, }
勢一	— thế, sine perfugio.
唐一	— đàng, terminus viæ.
屯庄一	— chăng đả, aliter fieri nequit.

CUN

一腓	ruột —, omasum, i.
共	Cùng, cum, ergà, apud.
饒一	— nhau, simul.
一執	giúp —, juvare.
一嗔	xin —, quæso, peto à.
庄一	— chăng, num? ne?
一於	ở —, manere cum, apud.
拱	Cũng, etiam, pariter.
沛一	— phải, etiam, oportet, benè.
丕一	— vậy, sicmet, eodem modo.
朋一	— bằng, idem, æqualis.
固一	— có, quoquè habere, etiam esse.
巨	Cứng, durus, a, um.
埃一	— cỏi, id.
弄一	— lòng, cor durum.
古一	— cổ, pertinax.
葛一	— cát, firmus, a, um.
一落	nước —, aqua salmacida.
銅	Cước, marra, marrâ fodere.
盤一	— bàn, species marræ.
鉏一	— chìa, tridens.
一鳩	chim —, quædam avis.
局	Cuộc, sponionem facere.
一打	đánh —, cum aliquo certare pignore.
襪一	— dãi, sponionem facere.
脚	Cước, funiculus piscatorius.
數一	— số, in album referre.

CÚC

CỬƠ

— 發	phát —, pedes tumescere.
— 例	lời —, verbum additum.
〔櫓〕	Cuội, echo.
— 尙	thăng —, id.
〔櫓〕	Cuối, sub finem.
變 —	— biển, ad extrema maris.
〔媿〕	Cưỡi, nubere, uxorem ducere.
晦 —	— hỏi, id.
嗔 —	— xin, id.
— 玷	đám —, locus ubi nuptiæ aguntur.
媯 —	— vợ, uxorem ducere.
— 禮	lễ —, munus nuptiale.
〔噱〕	Cười, illudere, ridere.
— 嘹	reo —, cachinnari.
— 孟	vui —, lætari.
濼 —	— lạt, intempestivè ridere.
斯 —	— gằn, invito ridere vultu.
呂 —	— lả, cachinnari.
— 嚙	nực —, risûs desiderium.
— 息	tức —, id.
— 悶	muốn —, id.
— 免	mỉn —, subridere.
免 —	— mĩn, id.
免 悶 —	— mủn mủn, id.
免 贅 年 —	— nên sặc, risu corruere.
— 哂	nói —, joculari.
— 花	hoa —, flores explicantes se.
— 炤	lửa —, vorax flamma.
— 樂	nhạo —, deridere.

〔碯〕

Cườm, grana pro armillis.

— 紘

hột —, granum vitreum.

— 糶

— gạo, grana quædam minima.

— 扑

buộc —, in orbem ligare.

〔滾〕

Cuộn.

— 渚

— 沚

} nước chảy — —, torrens.

— 雲

— 翹

} mây bay — —, nubes volantes.

— 脾

— ruột, tormina ventris.

〔卷〕

Cuốn, tomus, i.

— 典

— sách, unus liber.

— 經

— kinh, liber orationum.

— 紙

— giấy, papyri volumen.

〔捲〕

Cuốn, glomerare.

— 詔

— chiếu, mattam volvere.

— 蹄

chạy — vó, equum velociter currere.

— 筵

liêm —, transenna arundinea.

— 餽

bánh —, species bellariorum.

— 詔

sâu — chiếu, vermis quidam violaceus
multis constans pedibus qui glomerat
seipsum.

〔工〕

Cuông.

— 弄

— lòng, affectus.

〔誑〕

Cuông, fructuum petioli.

— 花

— hoa, florum petioli.

— 駮

— trái, petioli fructuum.

惑 — 徧   lời — hoạc, verba fallacia.

〔狂〕   Cuồng, stultus, demens.

— 顛   điên —, id.

— 發   phát —, id.

— 丐   cái —, girgillus, i.

— 拙   — tay, manus torpida.

— 眞   — chơn, pedes torpentes.

〔疆〕   Cương, confinia, terminus.

— 封   phong —, }
— 界   — giái, } id.

〔曷〕   Cương, abscessus, ùs.

— 利名 }
— 瑣 } danh — lợi toả, falsa et inanis gloria.

— 疔   ghê —, scabies purulenta.

〔韁〕   Cương, habena, æ.

— 縶   dây —, id.

〔強〕   Cường, fortis.

— 剛   cang —, durus, constans.

〔鷓〕   Cương.

— 鴝   chim cà —, paradisea tristis.

— 鴝   chim —, gracula tristis.

〔劫〕   Cướp, rapere.

— 啞   ăn —, id.

— 卜   — bốc, id.

— 几   kẻ —, grassator.

— 几被   bị kẻ —, compilatus a grassatoribus.

徧 —   — lời, dicentem interturbare.

〔給〕   Cúp.

— 鷓   gà —, gallina sine caudâ.

— 翫   — xuống, arcuatus, a, um.

〔骨〕   Cút.

— 褊   cui —, orbis utroque parente; derelictus.

— 鷓   chim —, coturnix.

— 昆   con —, quoddam insectum.

〔櫛〕   Cụt, decurtatus.

— 鬣   tóc —, capilli præcisi.

— 雕   — đuôi, cauda decurtata.

— 拙   — tay, mancus.

— 噎   nấc —, singultus, ùs.

〔結〕   Cứt, excrementa hominum, animalium.

— 鉄   — sắt, scoria ferri.

〔鳩〕   Cừu.

— 鷓   chim —, avis quædam.

— 芒   — mang, prægnans.

〔仇〕   Cừu, tenere iram.

— 讐   — thù, ulcisci.

— 怨   — oán, id.

— 恨   — hờn, tacitâ turgescere irâ.

〔舊〕   Cừu, vetus.

— 義   — ngãi, antiqua consuetudo.

— 交   — giao, antiquus amicus.

— 故   cố —, vetustus, a, um.

救	Cứu, eripere, salvare.
助	— chũa, id.
撻	— vót, id.
執	— giúp, id. opem ferre.
世	— thế, salvare mundum.
世主	Chúa — thế, Salvator mundi.
贖	— chuộc, redimere.
灸	Cứu, herbâ quâdam accensâ cutem urere.
— 藥	thuốc —, ejusmodi herba.
仇	Cửu, inimicus; odisse.
敵	— địch, id.
— 參	tam —, tres inimici nempè caro, mundus, diabolus.
久	Cửu, diù.
— 長	trường —, id.
— 經	kinh —, post hominum memoriam.
九	Cửu, novem.
章	— chương, tabula arithmetica.
重	— trùng, novem gradus.
韶	— thiêu, novem toni musicæ Thuấn.
泉	— tuyền, tartara.
香里	— lý hương, ruta, æ.

D

耶	Da.
蘇	— tô, Jesus.
蘇道	Đạo — tô, religio Christiana.

爺	Da.	
— 老	lão —, nomen senum, præfectorum, &c.	
娘	— nương, pater et mater conjugum.	
— 父	phụ —, pater.	
膠	Da, pellis.	
次	— thứ, id.	
酷	— thit, id.	
撻	— trâu, corium bubali.	
燠	} cháy — phỏng trán, ingenti labore ali-	
炆		quid agere.
頭	} nôi — xáo thit, contra se vel suos	
炳		plagas texere.
炳	lột —, excoriare.	
— 律	bánh —, placenta, æ.	
— 飭	} còn — lông mọc, còn chồi nên cây; cute	
羣		integrâ pili pullulant, stolones relict
株		fiunt arbores. (salvâ dignitate, damna
年	} ullo negotio resarciuntur.)	
核		— lợn, pannus laneus.
猪	— lợn, pannus laneus.	
椰	Da.	
— 核	cây —, arbor prægrandis quam ethnici arborem idoli vocant, ficus religiosa.	
膾	Da, venter.	
— 肝	gan —, animosus.	
— 弄	lòng —, cor.	
— 創	sáng —, bonâ præditus memoriâ.	
— 最	tối —, carere memoriâ.	
— 丑	xấu —, improbus.	
— 碍	ngại —, offendi.	
— 罕	hãn —, ratum habere.	

DẠ

— 齷	ngay —, sincerè, sincerus.
— 操	tháo —, dysenteria, æ.
— 盆	buồn —, nausea, æ.
〔夜〕	Dạ.
蘭香 —	— hương lan, hyacinthus flos.
芋 —	— vu, arum.
珠明 —	— minh châu, carbunculus lapis.
〔也〕	Dạ, adsum domine; ità domine.
入 —	— nhíp, ore tenùs annuere.
— 呈	chường —, manifestare superiori simul et annuere.
〔絃〕	Dá, rheda præfactorum.
— 網	võng —, id.
〔榘〕	Dà, quædam arbor cujus cortice utuntur ad tingendum colore fusco; rhizophora
— 核	cây —, id.
— 牟	màu —, fulvus, rufus, a, um.
— 寅	dân —, pedetentim.
— 卒	tốt —, arbor luxurians.
— 襖	chim áo —, quædam avis.
— 檐	diêm —, prolixus, a, um.
〔瀉〕	Dã, vim rei alicujus frangere, temperare.
— 習	dập —, obtegere, complere; iram ponere.
— 諾	nước —, theum, liquor tinctilis et alia id genus valdè diluta.
— 策	— thuốc, medicamento vim veneni comprimere.
— 策	thuốc —, ejusmodi medicamentum.

DÃ

— 曳	— dươi, animo concidere.
〔野〕	Dã, deserta loca.
— 莘	sần —, rus, ruris.
— 人	— nhơn, silvestris homo, simia satyrus.
— 民	dân —, plebs, is.
— 胡	— hồ, cicutaria.
〔楸〕	Dác, alburnum.
— 核	— cây, id.
〔弋〕	Dạc.
— 移	dời —, qui fixam non habet habitationem.
— 曳	— dài, valdè attrita vestis.
〔扞〕	Dác, manu ducere.
— 妙	— diú, id. fovere se invicem.
— 糴	diù —, ducere; mutuam sibi dare operam.
〔弋〕	Dạc.
— 一 曳	dài —, perquam longus.
— 余	— dừ, onere oppressus; (de homine ità oppresso ut vix incedat.)
〔液〕	Dách.
— 命	— mình, subducere se.
— 源	lội —, latere nixum natare.
〔擇〕	Dách, sejungere.
— 囉	— ra, id.
— 囉	nói — ra, nominatim alloqui.
〔夷〕	Dai, flexilis et durabilis.
— 灰	— hoi, id.

DẠI

— 啞 —, sine intermissione garrere.

— 哭 —, exstillare se lacrymis.

— 惡 —, importunus.

① 曳 — Dại, stultus, demens, stolidus.

— 突 — — dôt, id.

— 癡 — ngây —, id.

— 疎 — thơ —, rationis expers.

— 昆 — con —, infans.

— 滉 — — sóng, nausea, æ.

② 曳 — Dái, revereri, timere; testiculus.

— 驚 — kình —, vereri, metuere.

— 邏 — } quen — dạ lạ — áo; noti hominis ani-

— 襖 — } mum, ignoti speciem metuimus.

③ 𨔵 — Dài, longus, a, um.

— 婁 — lâu —, diuturnus, a, um.

碎 馭 唐 } dàng — hay sức ngựa, nước loạn biết

— 落 — } tôi ngay; iter longum probat equum,

— 乱 — } tempora turbulenta fidem subditor-

— 哈 — } um.

— 別 — } bé —, longitudo.

— 筋 — }

— 皮 — }

④ 帶 — Dái, cingulum, i.

— 襖 — — áo, ligulæ vestium.

— 袋 — — đay, ligulæ sacci, bursæ &c.

— 裙 — — quần, cingulum femoralis.

— 局 — cuộc —, sponsionem facere.

— 跂 — đi —, die alicui festivo eidem munus offerre.

— 凍 — đống —, pudenda velare.

DÃI

① 汩 — Dãi, saliva.

— 油 — — dầu, sub dio.

— 曬 — — nắng, æstu solis torreri.

— 滓 — bọt —, saliva.

— 每 — mũi —, mucus.

— 遶 — nhều —, salivam ore diffluere.

② 移 — Day, agitari, agitare.

— 動 — — động, id.

— 旗 — — cờ, agitare vexillum; manus conserere.

③ 咄 — Dạy, docere, præcipere.

— 咄 — — dỏ, erudire.

— 保 — — bảo, id.

— 使 — sửa —, corripere.

— 隣 — răn —, cohibere.

— 勸 — khuyên —, hortari; animos addere.

④ 洩 — Dáy.

— 汙 — dơ —, sordidus, a, um.

⑤ 苔 — Dày, crassus, spissus.

— 役 — — dịch, id.

— 恩 — ơn —, multa beneficia.

— 功 — công —, labores permulti.

— 坦 — đất —, terra.

— 縷 — lụa —, species serici crassi.

⑥ 跂 — Dãy, saltitare.

— 蹀 — — dôt, id.

— 鮪 — cá —, pisces saltant.

① 跂	Dây, series.
— 營	dinh —, civitas prætoria.
— 軍	— quân, series cellarum militarium.
② 縶	Dây, funis.
— 紉	— nhợ, } id.
— 卓	— chạc, }
— 哂	nói —, sine intermissione garrere.
③ 踈	Dây, surgere.
— 渚	chở —, } id.
— 踈	chỏi —, }
— 除	chờ —, }
— 式	thức —, expergisci.
— 朕	— mảy, adolescere.
— 炤	lửa —, inflammari.
— 塊	— khỏi, aufer te hinc.
— 螭	ong —, apes turmatim erumpere.
— 浚	nổi —, insurgere.
— 移	đi —, surgere.
④ 曳	Dây.
— 吠	dức —, inflammato studio.
— 嗜	— tiếng, personare.
— 亂	— loạn, rebellionem excitare.
— 賊	— giặc, bellum commovere.
⑤ 啾	Dây.
— —	— —, tumultuosè.
— 聰	— tai, aures alicujus obtundere.
— 榮	vang —, fragor tonitru, tormenti &c.

① 汜	Dây.
— 渚	nước —, accessus maris.
— 茗	dây —, plenus, abundans.
— 飢	— vào, vi intromittere.
— 車	— xe, currum pellere.
— 簦	— dăng, nassâ pisces angustius continere.
— 淵	— duông, abjicere.
② 敢	Dám, audere.
— 庄	chẳng —, non audere.
— 芾	nào —, quî audeam?
— 兜	đâu —, id.
— 嗔	— xin, ausim petere.
— 晦	— hỏi, ausim quærere.
— 忌	— cậy, ausim sperare.
— 埃	ai —, quis audeat?
③ 閤	Dàm, loquendo uti ambagibus.
— 哂	nói —, id.
— 穎	— đỉnh, id.
— 馭	— ngựa, lignum duplex equo capistrando aptum.
④ 琰	Dặm, stadium.
— 駟	ngàn —, mille stadia.
— 紫	— tíá, iter, itineris.
— 柳	— liễu, id.
— 槐	— hoè, id.
— 潛	tách —, iter agere.
— 指	chỉ —, contendere aliquò.
— 提	đè —, id.
— 糲	— mặt, os fucare.

〔霑〕	Dâm, rei alicujus vestigium.
— 印	in —, certa regula; vivendi ratio jam trita.
〔姪〕	Dâm, libido.
— 慙	— dục, luxuria.
— 邪	tà —, fornicatio.
— 辭	— từ, verba obscœna.
— 庙	miểu —, fanum.
〔淫〕	Dâm.
— 咻	lâm —, demissâ voce.
〔浸〕	Dâm, imbibere.
— 紙	giấy —, charta bibula.
— 墨	mực —, atramentum nimis dilutum.
〔漑〕	Dâm, mittere in aquam; in aquâ esse.
— 泚	— dề, totus madefactus.
— 命	— mình, in aquam immittere se.
— 霄	— mưa, pluviae expositus.
— 落	— nước, mittere in aquam.
— 鑽	— vàng, cœlum.
— 湄	mưa —, pluvia diuturna.
— 帶	đái —, submeiulus.
〔延〕	Dân, spargere.
— 洒	— tay, manu ad manum tradere.
— 囉	— ra, spargere.

〔演〕	Dạn, audax, acis.
— 已	— dĩ, } id.
— 暴	bào —, }
— 孟	mạnh —, }
— 肝	— gan, }
— 排	bày — —, ordine collocare.
— 眉	} mặt dày mày —, impudens.
— 目	
〔演〕	Dán, glutine appendere.
— 策	thuốc —, unguentum, i.
— 策	— thuốc, imponere emplastrum.
— 篠	thế —, arundo pensilis ad notandas vigi- lias vel aliud significandum.
〔寅〕	Dân.
— 吶	nói —, verbis tentare aliquem.
〔引〕	Dận, commendare.
— 咥	— dò, } id.
— 保	— bảo, }
— 勸	— khuyên, enixè commendare.
— 日	viết —, accuratè scribere.
— 字	chữ —, littera numeris omnibus abso- luta.
— 吏	} — đi — lại, iterùm atque iterùm com- mendare.
— 移	
〔擯〕	Dân, comprimere.
— 弄	— lòng, comprimere se.
— 襖	— tay áo, subornare aliquem.

DÂN

船	—	— thuyên, saburare cymbam.
民		Dân, plebs, populus.
事	—	— sự,
— 衆	—	chúng —,
— 黎	—	lê —,
— 庶	—	thứ —,
顛	—	— den. } id.
— 頑	—	ngoan —, populus contumax.
— 愚	—	ngu —, plebs rudis.
— 美	—	mĩ —, florens regnum.
— 良	—	lương —, plebs.
— 歸	—	qui —, populum fugitivum revocare; populum sibi devincire.
— 治	—	trị —, regere.
— 安	—	an —, sedare plebem.
漏	—	— lậu, plebs vaga.
丁	—	— đinh, natus 18 annos.
— 凡	—	phàm —, plebs.
躡		Dận, proculcare.
捫		Dán, cunabula.
機	—	— ba hèo, fuste cædere.
寅		Dân, littera tertia cycli duodenarii.
— 辭	—	năm —, anni 3 ^{us} . 15 ^{us} . 27 ^{us} . 33 ^{us} . cycli sexagenarii.
— 朞	—	tháng —, mensis primus anni sinici.
— 學	—	ngày —, dies hujus nominis.
— 除	—	giờ —, hora sinica a tertiâ ad quintam matutinam.
— 歲	—	tuổi —, natus anno 3 ^o . vel 15 ^o . &c.

DẪN

椰	—	— dà, paulatim.
齧	—	— thịt, caro macerata.
引		Dẫn, ducere.
— 指	—	chỉ —, indicare.
保	—	— bảo, dirigere.
— 報	—	báo —, furem vel rem injustè acceptam indicare.
誘	—	— dũ, docere.
唐	—	— dàng, monstrare viam.
路	—	— lộ, id.
囚	—	— tù, ducere reos.
楊		Dang, species arundinis.
囉	—	— ra, recedere.
— 蘿	—	lá —, species acidulæ.
— 鴉	—	cò —, quædam avis.
— 摺	—	dở —, insulsus; vitiosus.
樣		Dạng, figura.
— 形	—	hình —, id.
— 假	—	giả —, simulare.
— 半	—	bán —, ostentare.
— 濫	—	làm —, simulare; exemplum præbere.
— 誇	—	khoe —, jactare se.
— 謀	—	múa —, simulare se.
— 恪	—	khác —, os mutatum.
— 種	—	giống —, similis.
— 丑	—	xấu —, deformis.
— 隱	—	ẩn —, latitare.
— 卒	—	tốt —, venustus, a, um.
— 丑	—	giấu —, latere.
— 任	—	nhắm —, speciem intueri; suspicere se.

DÁN

— 美	miả —, ad instar.
⊗ 樣	Dáng, figura.
— 形	hình —, id.
— 魂	coi —, videri, (deponens.) figuram inspicere.
⊗ 陽	Dàng, genius, ii.
— 神	thần —, id.
— 醜	say — —, vinolentus.
— 妙	diạ —, suavis, suaviter; flexilis.
⊗ 孕	Dặng, exscreando guttur purgare.
— 興	— háng, id.
⊗ 啞	Dặng, voce contentâ.
— 唯	— dôi, id.
— 歌	— ca, cantare.
— 嗜	— tiếng, sonum vocis intendere.
⊗ 孕	Dặng.
— 用	dùng —, moras nectere.
⊗ 養	Dặng.
— 戛	dài —, longissimus.
— 唯	— dôi, voce contentâ.
⊗ 甞	Dặng, offerre, (superioribus.)
主命 —	— mình Chúa, elevatio Sanctissimi Sacramenti.
— 付	phú —, committere se.
禮 —	— lễ, offerre munus, (superioribus.) offerre missam vel stipendium missæ.

DẶN

⊗ 躄	Dặng, planta pedis.
— 真	— chơn, id.
⊗ 名	Danh, fama, nomen.
— 望	— vọng, bonum nomen.
— 聞	văn —, benè audire.
— 聲	thanh —, fama.
— 譽	— dự, bona existimatio.
— 嗜	— tiếng, famosus.
— 榮	— vang, famam percrebrescere.
— 功	công —, celeberrimum nomen.
— 英	anh —, famosus.
— 利	— lợi, res caducæ, fama scilicet et opes.
— 柴	thầy —, insignis.
— 固	có —, famosus.
— 誇	khoe —, jactare se magnificè atque ostentare.
— 牌	bia —, divulgare nomen.
— 虛	hư —, honoris aura, perdere famam.
— 丑	xấu —, malè audire.
— 蒼	thơm —, fama incolumis.
⊗ 停	Dành, conservare.
— 底	— đẽ, } id.
— 底	— đẽ —, }
— 縉	— dấp, }
— 咄	dỗ —, suadere.
— 核	cây —, spondias myrobalan.
⊗ 遙	Dao, oblongus.
— 道	tiêu —, beatus.
— 遠	— viễn, remotus.

DAO

楩	—	— lóng, internodium longum.
搖	—	Dao, agitare.
動	—	— động, commovere.
光	—	— quang, ursa major, (constellatio polaris septentrionalis.)
刀	—	Dao, culter.
鋸	—	— quât, gladius flexibilis valdè.
首	匕	— chủy thủ, pugio.
	— 劍	gươm —, gladius.
	— 刺	— phay, culter coquinarius.
	— 炤	— lửa, igniarium.
	— 插	— xếp, culter clusilis.
	— 搞	— cạo, novacula.
道	—	Dao, deambulare.
	— 移	đi —, } id.
	— 制	— chơi, }
	— 半	bán —, merces circumferre ad vendendum.
— 沒	學	học một —, studendo semel legere.
— 吧	濡	sôi và —, ebullire aliquoties.
霽	—	Dào, abundans pluvia.
	— 霄	mưa —, id.
	— 妙	dều —, ubertim, affatim.
眇	—	Dảo.
	— 渌	nước —, theum, liquor tinctilis aliaque id genus valdè diluta.
	— 細	— tới, celeriter incedere.

DÁP

嗒	—	Dáp.
— 覓	啞	nói mấch —, inepta loqui.
墜	—	Dáp.
— 坵	啞	nói lấp —, voces glutire.
縉	—	Dáp, complere, (fossam.)
— 羅	—	— diêu, frequentia hominum.
— 瀉	—	— dả, complere; iram ponere.
— 培	—	vùi —, humare.
鎰	—	Dát, lamina; tumor ex morsu formicæ, pulicis, &c.
— 銅	—	— đồng, bractea ænea.
— 鉄	—	— sắt, bractea ferrea.
— 打	—	đánh —, mettalla in laminas tundere.
— 浚	—	nổi —, turgere ex morsu insecti alicujus.
搯	—	Dạt, spargere.
— 檜	—	— củi, ligna e fornace extrahere ad minuendum ignis ardorem.
逸	—	Dật, applicare, (medicinam vulneri.)
— 妙	—	— diu, benignè tractare.
— 策	—	— thuốc, emplastrum vulneri imponere.
— 鼂	—	— xuống, leviter comprimere.
— 提	—	dè —, moderatè, parcè.
— 圮	—	dễ —, gravis, (homo.)
迭	—	Dật, ad littus dejici.
— 余	—	— dờ, titubare.

DẬT

- 飶 — — vào, ad ripam dejici.
- 逸 — Dật.
- 隱 — ản —, vitam occultam agere.
- 士 — — sĩ, solitarius.
- 酉 — Dấu, bulbus.
- 櫛 — — quạt, capulus flabelli.
- 圻 — — khoai, bulbus tuberis.
- 蒼 — — thơm, bulbus ananas.
- 油 — Dầu, marcescere.
- 焯 — héo —, id.
- 頹 — } mặt ủ — —, vultus tristis.
- 塢 — }
- 輶 — nằm —, remittente morbo placidus jacere.
- 妯 — Dâu, nurus, ũs.
- 娘 — nàng —, id.
- 姊 — chị —, uxor fratris majoris.
- 媵 — em —, uxor fratris minoris.
- 娣 — đưa —, sponsam ad maritum ducere.
- 諫南 — — nam gian, nurus fidelis.
- 柚 — Dâu, morus arbor.
- 勞 — — lão, species mori.
- 岩 — — đèo, species mori.
- 醕 — rượu —, vinum ex mori fructibus expressum.
- 疍 — cườm —, armilla ex moro quâ ethnici diabolum fugare se opinantur.

DẬU

- 樞 — roi —, virga ex moro quâ domum percutiunt ad fugandum diabolum.
- 酉 — Dấu, littera decima cycli duodenarii.
- 辭 — năm —, anni 10us. 22us. 34us. 46us. 58us.
cycli sexagenarii.
- 朞 — tháng —, mensis octavus sinicus.
- 學 — ngày —, dies hujus mensis.
- 除 — giờ —, ab horâ quintâ ad septinam serotinam.
- 歲 — tuổi —, natus anno hujus nominis.
- 蚪 — Dấu, vestigium, signum.
- 跡 — — tích, id. antiquum monumentum.
- 艷 — — điểm, signum.
- 昏 — hôn —, Episcopi annulum osculari.
- 濫 — làm —, signare, notare.
- 祿 — lấy —, munire se signo Crucis.
- 器 — — khí, vetus monumentum.
- 被 — bị —, vulneratus.
- 沛 — phải —, id.
- 昆 — con —, sigillum.
- 眞 — — chơn, vestigia pedum.
- 朱 — cho —, dare signum.
- 日 — — vít, cicatrix.
- 聖 — — thánh, reliquiæ sanctorum.
- 打 — đánh —, obsignare sigillo.
- 酉 — Dấu, amare.
- 朕 — yêu —, id.
- 腰 — — yêu, id.
- 耶 — — da, amabilis, formosus.

油	Dầu, oleum; caput apertum; quamvis; si.
麻	— mà, tametsi.
— 容	ví —, si; posito quòd.
— 汜	dãi —, sub dio.
— 湄	mưa —, pluvia continua.
— 移	đi —, capite aperto incedere.
弄	— lòng, ad arbitrium.
— 默	mặc —, id.
丕	— vậy, ferendum est; quod factum est factum est.
烟	— dèn, oleum lychni.
— 烟	dèn —, lucerna.
— 核	cây —, quædam arbor ex cujus succo oleum conficiunt, pimela oleosa.
— 鑊	vạc —, sartago inferorum apud ethnicos; sartago olei.
聖	— thánh, olea sacra,
油	Dầu, quamquam.
麻	— mà, quamvis.
提	Dè, parcè uti.
— 京	kiêng —, abstinere.
— 羅	— là, opinor.
— 埃	ai —, quis putat?
— 坤	khôn —, perdifficulter vitare.
— 棋	gỗ —, species ligni olidi, laurus sassafra.
圯	Dễ, compactus, a, um.
逸	— dặt, graviter et accuratè, gravis et sedulus.

— 坦	đất —, terra compacta,
羝	Dê, capra; ventilare.
— 稽	— lúa, ventilare fruges.
— 禿	— thóc, id.
— 糶	— gạo, ventilare orizam.
畜	Dê.
— 苗	miêu —, posteri.
蟬	Dế, grillus, i.
氾	Dê.
— 漚	dâm —, totus madefactus.
易	Dễ, contemnere.
— 唯	— duôi,
— 輕	khinh —, } id.
— 昉	— người, }
易	Dễ, facilis.
— 遏	— ợt, facillimè.
— 保	— bảo, docilis.
艷	Dém, statuere.
— 底	— dễ, id.
— 丕	— vậy, sic propositum habere.
豐	Dễ.
含	— hàm, os inconsideratum.
— 訥	nói —, adulari.

DỆN

① 擯	Dện, tundere.
② 坦	— dất, tundere terram.
③ 合三	— tam hạp, arenatum tundere.
④ 搵	Dệnh, sustentare aliquem ad ambulandum.
⑤ 妙	Dẹo, modus, agendi ratio.
— 魂	coi —, agendi rationem inspicere.
— 眈	nhằm —, id.
— 沛	phải —, ut est consuetudo, è more.
⑥ 眇	Dẻo, viscosus, a, um.
⑦ 夷	— dai, id. durabilis.
⑧ 飭	— sức, indefessus.
⑨ 蹠	Dép, crepidæ.
⑩ 鞞	— cỏ, crepidæ herbaceæ.
⑪ 撲	Dẹp, cohibere.
— 打	đánh —, hostium vim et impetum propellere.
⑫ 賊	— giặc, bellum sedare.
⑬ 安	— an, pacem armis obtinere.
— 掩	dọn —, præparare.
⑭ 鼂	— xuống, impedimenta viarum avertere.
⑮ 唐	— dàng, viam expeditam facere.
⑯ 性	— tính, naturam refrænare.
⑰ 涅	— nết, mores reprimere.
⑱ 緘	Dệt, texere pannos.
⑲ 紱	— cử, id.

DÊU

— 紗	thêu —, falsa contexere; acu pingere et texere.
① 搖	Dêu, Deus.
— 主	Chúa —, id.
— 策	giu —, judæus.
— 包	bao —, quantum.
② 糴	Dêu, multus, a, um.
③ 霽	— dào, abundans.
④ 遺	Di, relinquere.
⑤ 言	— ngôn, ultima verba morientis, abeuntis, &c.
⑥ 囑	— chúc, ultima voluntas morientis.
⑦ 移	Di.
⑧ 棺	— quan, efferre cadaver.
⑨ 浸	dạm —, atramento infecta littera.
⑩ 夷	Di, barbari, silvestres.
⑪ 狄	— địch, id.
⑫ 蠻	man —, id.
⑬ 彌	Di.
⑭ 陀	— đà, nomen idoli.
⑮ 勒	— lặc, nomen idoli ridentis.
⑯ 異	Di, mirus, a, um.
⑰ 形	— hình, distorta figura.
⑱ 相	— tướng, id.
⑲ 奇	kì —, extraordinarius.

DÌA

姨	Dì, matertera.
疍	— ghê, noverca.
吧	Dĩ.
聽	— tai, arcana ad aures loqui.
例	— lờ, id.
以	Dĩ.
下	— hạ, ad unum omnes.
— 寶	báu —, valdè pretiosus.
— 全	tuyền —, omninò, ex toto.
每	— mễ, balbâ nare loqui.
— 誘 鷓	chim dũ —, quædam avis.
鯪	Dià.
— 魴	cá —, quidam piscis.
祀	Diã, orbis escarius.
炭盤	— bàn than, lanx, lancis.
鳳三	— tam phụng, orbis pretiosior ubi tres ejusmodi aves depictæ cernuntur.
驛	Dịch, calcaria addere.
停	— đình, hospitia militum.
騎	— quân — kị, veredarius.
馭	— ngựa, equo calcaria addere.
移	— đi, transferre.
羅	— ra, recedere paululùm.
譯	Dịch, in aliam linguam vertere.
冉	— sách, librum vertere latinè, sinicè, &c.
從	— tuông, comœdiam vertere.

DỊC

嗜	— — tiếng, voces redere latinè, sinicè, &c.
疫	Dịch, pestis.
— 瘟	ôn —, id.
氣	— khí, pestiferus aer.
— 病	bệnh —, pestis.
役	Dịch.
夫	— phu, rei ad opera publica dati.
— 兵	binh —, opus militare.
— 苔	dày —, crassissimus.
易	Diệc.
— 經	kinh —, sinicus liber antiquissimus, totus constans lineis ænigmaticis.
— 拈	chấm —, iisdem lineolis superstiosè uti.
— 鷓	chim —, nomen avis.
閻	Diêm.
王	— — vương, decem orci judices.
羅	— la, inferi gentilium.
府	— phủ, id.
臺	— đài, id.
焰	Diêm, nitrum.
炷	— sinh, nitrum et sulphur.
— 焰	lửa —, ignis inferni.
檐	Diêm, umbella cum sinubus undequaque circumfluentibus.
— 軸	dù —, id.
榭	— — dà, luxurians.
艘	— — tàu, tabula quæ imbricibus tecti supponitur.

DIÊ

DIM

延	Diên.
— 宴	yến —, convivium.
面	Diện, vultus.
貌	— mạo, oris aspectus.
— 体	thể —, exterior figura.
— 朱	châu —, quædam statua rubra quâ ethnici utuntur in funeribus.
演	Diễn.
引	— dẫn, accuratè factum.
場	— trường, stadium; hyppodromus.
— 柏核	cây bá —, taxus arbor.
盈	Diêng.
— 朗	láng —, vicinus, a, um.
— 玷	xóm —, id.
葉	Diệp.
— 蕒	rau —, lactuca.
— 歆	hôm —, præterita dies.
— 飶	bữa —, id.
威	Diệt, delere, extinguere, evertere.
— 誅	tru —, } id.
— 搃	dứt —, }
罪	— tội, pœnas fuste extinguere.
— 梃	— đòn, id.
— 殘	tàn —, funditùs evertere.
坦	) trời tru đất —, cœlum et terra obruant
— 誅	

妙	Diệu, admirabile, perfectum, efficax.
— 神	thần —, mirum et efficax; excellens.
藥	— dược, efficax medicamentum.
— 活	— nước, aquam calidam transfundere ut frigescat.
滄	— vợi, remotus.
— 計	— kế, versutissima astutia.
— 筭	— toán, intricata computatio.
糴	Diêu.
— 繇	dập —, frequentia hominum.
鷓	Diêu, milvius.
— 鴉	— gà, ingluvies gallinæ.
— 紙	— giấy, milvus papyraceus.
— 且	thả —, milvium papyraceum emittere.
眇	Diểu, circumornare.
— 鑞	— vàng, auro circumornare.
— 泊	— bạc, argento circumornare.
— 豸	chạy —, circumcursare.
— 鷓	gà —, gallum pugnando se circumferre.
— 橋	kiêu —, ephyppium auro argento circumornatum.
矚	Dim.
— 賺	lim —, oculi semiaperti.
崑	Din.
— 每	mũi —, promontorium in regno Cocinæ.

(囁)	Dín, mentitâ suî demissione laudes cap- tare.
— 訥	nói —, } id.
— 浸	— dâm, }
(營)	Dinh, prætorium.
柳 —	— liêu, }
— 跂	— dâ y, }
(搵)	Dinh, sustentare aliquem ad ambulan- dum.
(性)	Dính, hærere.
變 —	— bén, id.
(揲)	Díp, occasio.
真 —	— chơn, cantum moderari.
(妙)	Dịu, flexilis; lenis, suavis.
楊 —	— dàng, id.
— 嚙	— mém, flexilis, mollis.
(糾)	Díu, attrahere.
— 打	dánh —, aliquem capillo conscindere; alicui in capillum involare.
— 叮	líu —, perperàm pronuntiare.
(調)	Dìu, manu ducere.
找 —	— dác, id.
(由)	Do, undè, ex; explorare.
— 根	cán —, causa.
— 緣	doan —, id.

— 事	sự —, } id.
— 情	tình —, }
芾 —	— nào, quam ob causam.
— 軍	quân —, exploratores.
— 移	di —, ire exploratum.
— 巡	tuân —, nyctophylax; perurbem excubias agere.
— 西	tây —, nomen libri.
(啗)	Dọ.
引 —	— dẫn, diligenter scrutari, investigare.
— 晦	hỏi —, investigando percontari.
(柚)	Dó, arbor ex cujus cortice chartam confi- ciunt.
涅 —	— niệt, species ejusdem arboris quæ eti- am dat lignum olidum.
(紬)	Dò, casses.
— 經	— lúoi, id.
— 打	dánh —, insidiari cassibus.
(涖)	Dò, vadum tentare.
— 澆	— lòng sông, vadum fluminis experiri.
— 弄	— lòng, explorare voluntatem alicujus.
— 弄	— sách, librum recognoscere.
— 冉	trái —, bolis, bolidis.
— 黠	
(啗)	Dò.
— 引	dặn —, enixè commendare.
(杜)	Dỏ, excubiarum domus in viis.
— 站	điểm —, id.

DĀ

— 更	canh —, excubias in ejusmodi speculis agere.
① 咄	Dô, circiter; particula finalis.
① 咄	Dô.
引 —	— dẫn, densus, spissus.
— 圪	khoai —, tuber duriusculum.
① 誘	Dỗ, blandiri.
停 —	— dành, id.
— 咄	dạy —, docere.
— 哂	phỉnh —, decipere.
毆 —	— xuống, leviter tundere ad æquandum, vel pulverem excutiendum.
① 汙	Dơ, sordidus; sordes.
洩 —	— dáy, } id.
濺 —	— uế, }
洩 — 坭	chỗ — dáy, pudenda.
① 噢	Dỗ, elevare; aperire.
— 呂	lờ —, imperfectum, intermissum.
馬 —	— mả, pudore suffusus.
揚 —	— dang, imperfectum, intermissum.
迕 —	— lên, elevare.
囉 —	— ra, aperire elevando, (librum, arcam &c.)
① 換	Dỗ.
茹 —	— nhà, tecta mutare.
餅 —	— cơm, extrahere orizam ex ollâ.

DOA

— 餅	cơm —, orizam coctam secum deferre ad vescendum.
① 緣	Doan, causa.
— 根	căn —, fatum; sors.
由 —	— do, id.
女 —	— nữ, vitæ necessitas ultrò accersita.
分 —	— phận, vitæ ratio, conditio.
— 姻	nhơn —, vinculum conjugale.
— 固	người có —, felicissimâ indole vir.
— 事	sự —, causa.
據 —	— cứ, id.
濫濫	} làm — làm phúc, stipem erogare.
福 —	
— 秩	mất —, amittere virginitatem.
① 允	Doãn, referre.
跡 —	— tích, rem examussim enarrare.
吏 —	— lại, id.
① 尹	Doãn.
— 府	phủ —, præpositus civitatis primi ordinis et ejus territorii.
— 縣	huyện —, præfectus civitatis tertii ordinis et ejus territorii.
— 令	lệnh —, quædam dignitas.
— 伊	y —, nomen antiquissimi philosophi sinici.
① 篤	Dóc.
弄 —	— lòng, proponere animo.
志 —	— chí, id.

DỌC

育	Dọc, longitudo.
—皮	bê —, id.
唐	— dàng, in viâ.
鮐	— cá, ligamen ferendis piscibus destinatum.
篤	Dốc, proclivis.
弄	— lòng, statutum in animo, deliberatum habere.
志	— chí, id.
—唐	dàng —, proclivis via.
猢	Dộc, species simii nigri.
堆	Doi, lingula terræ in mare aut in flumine prominens.
唯	Dôi.
—羅	la —, indesinenter gemere.
—哭	khóc —, maximam vim lacrymarum profundere.
—叫	kêu —, ejulare.
—疔	đau —, continuus dolor.
唯	Dôi.
—喟	dưỡng —, voce contentâ.
唯	Dôi.
—喟	dưỡng —, elatâ voce.
唯	Dôi, insequi.
—燒	theo —, id.

DỘI

燒	— theo, id.
魂灵	— linh hồn, pro animam agentibus Deum precari.
—泐	dòng —, prosapia.
尋	— tìm, insistere vestigiis.
隊	Dội, resilire.
—喟	tiếng —, echo.
囉	— ra, resilire.
啣	Dối, falsus; fallere.
詐	— trá, id. decipere.
—訥	nói —, mentiri.
—斫	chước —, obsessio diabolica; præstigiæ diaboli.
—濫	lạm —, circiter et sine curâ aliquid agere.
—誓	thê —, perjurare, perjurium.
—証	chứng —, falsò testari; falsus testis, falsum testimonium.
搥	Dôi, farcire súllas; tormentum pulvere et plumbo instruere.
迤	— lên, sursùm jacere.
—打	đánh —, ostracinda; aversi adversiquè nummi sorte ludere.
已	— dẽ, ornare.
狹	Dơi, vespertilio.
—	—, id.
蝥	— muỗi, sorex.
移	Dơi.
—來病	bệnh lối —, morbus familiaris.

DỜI

移	Dời, mutare locum.
對	— dôi, } id.
弋	
躅	— gót, proficisci.
比	— búc, id.
— 變	biến —, mutare.
塢	— mả, transferre ossa in aliud sepulchrum.
檣	Dom, oncinus arbor.
— 棘	trái —, fructus ejusdem.
窻	Dòm, rimari, per rimas aspicere.
練	— lén, id.
意情	— tình ý, experiri voluntatem alicujus.
行	— hành, rimari, explorare.
— 甕	ống —, tubulatum conspicillum.
敦	Don, mediocris.
— —	— —, id.
— 焯	héo —, arescere; mœrore tabescere.
拙	Dọn, parare.
搽	— dệp, id.
命	— mình, parare se.
扞	— đi, auferre; accingere se ad iter.
席	— tiệc, apparare convivium.
餽	— côm, adornare mensam.
援	— vén, disponere.
寸	Dón, compendiariò.
呐	nói —, compendio dicere.

DỘN

吨	Dộn.
吡	— dực, rumor.
屯	Dôn.
吏	— lại, sparsa in unum colligere.
演	Dợn.
滢	— sóng, unda.
— 滢	sóng —, undare.
寅	Dôn.
— 蕞	rau —, filix, filicis.
寅	Dờn.
— 桴	xanh — —, valdè viridis.
容	Dong, patienter ferre; continere.
— 形	hình —, forma, figura.
顏	— nhan, formosus.
恕	— thứ, ignoscere, indulgere.
— 饒	nhiều —, id.
待	— dãi, benignè excipere.
朱	— cho, indulgere.
情	— tình, alicujus arbitrio permittere.
— 媒	môi —, pronuba, sequestra.
— 庄	chăng —, non parcere ampliùs.
— 蘿	lá —, quædam folia quibus involvunt bellaria.
— 芙	hoa phù —, malva rosacea.
— 芙	bát phù —, species scutellæ.
— 包	bao —, continere; liberalis.
— 寬	khoan —, liberalis.
— 曠	rộng —, largè et munificè dare.

DON

一通	thong —, liber, a, um.
儀	— nghi, figura, forma.
養	— dưỡng, connivere; peccandi auctoritatem afferre.
縷	— lụa, latitudo serici panni.
資	tư —, nativæ dotes.
汎	người — dầy, apta membrorum compositio.
縱	— túng, connivere, dissimulare; plus æquo indulgere.
引	nói — dẫn, insulsè garrire.
昆	— con, nimium indulgere filiis.
庸	Dong.
— 中	trung —, nomen libri Sinici.
— 附	phụ —, regnum parvulum.
人	— nhơn, vulgaris homo.
鎔	Dong, liquare.
銅	— đồng, liquare æs.
錫	— thiếc, liquare stannum.
洞	Dong.
— 核	cây —, lignum sine nodis.
涓	Dòng, profluens; prosapia; ordo religiosus.
唯	— dôi, progenies.
戶	— họ, id.
渚	— nước, cursus aquæ.
羅	— là,
涓	— quyên, } id.
柴	thầy —, regulares missionarii.

DÖN

一吒	cha —, id.
一飽	vào —, aggregare se alicui ordini.
縷	— dầy, funem demittere.
一縷	dây —, cingulum religiosum.
珠	— chua, lacrymæ.
滝	— sông, profluens fluvii.
勇	Dông, fortis.
一剛	cang —, constans,
賤	— lúng, deses, desidis.
容	Dông.
躑	— dài, vagus.
躑	chạy — dài, vagè currere.
一 訥	nói — dài, omnia ineptè loqui.
一 棟	đòn —, tecti columnen.
溶	Dông, procella, turbo.
一 湄	mưa —, nimbus.
愨	— tố, tempestas.
洞	Dông.
一 奏	tâu —, regem alloqui.
闈	— cửa, effringere fores.
櫟	Dợp.
一 庵	im —, amœnus; umbrosus.
訥	Dốt, ignarus.
涅	— nát, id.
特	— đặc, qui nullas omninò novit litteras.
淡	Dột, stillare.
一 曳	dại —, rationis experts, stultus.

DŪ

- 茹 nhà —, domus perpluit.
 — 秘 bí —, cucurbita putris.
 — 塢 ử —, frons obducta.
- 〔遊〕 Du.
 — 遨 ngao —, vagari, otiari, tempus fallere.
- 〔蟻〕 Du.
 — 蟻 phũ —, quidam vermiculus qui ut aiunt manè oritur et sérò moritur.
- 樹椿 — — thung thọ, ulmus.
- 〔帟〕 Du.
 — 把 bả —, qui gestant umbellam regis.
 — 隻 che — —, tegere frondibus.
 — 落 lác —, species junci ad texendas storeas apti.
- 〔誘〕 Dũ, allicere.
 — 眷 quyn —, id.
 — 譬 thí —, similitudo; verbi gratiã.
 — 吝 ví —, id.
 獮 — — voi, elephantès allicere.
- 〔帟〕 Dũ, umbraculum.
 弄 — — lộng, species umbellæ minoris.
 檐 — — diêm, umbella sinubus circumquaque fluentibus ornata.
 — 署 thợ —, qui umbraculum instruit.
- 〔諭〕 Dũ, suadere.
 — 訓 huấn —, docere.
 — 譬 thí —, parabola; verbi gratiã.

DŪ

- 引 dẫn —, docere; dirigere.
- 〔庚〕 Dũ.
 — 發 phát —, quædam arbuscula, dracæna ferrea.
- 領 — — lãnh, nomen montis.
- 〔餘〕 Dũ, residuus, a, um.
 — 溢 — — dật, superfluus.
 — 差稅 thuế sai —, vectigal pecuniarium.
 — 其 kì —, cæteri.
- 〔預〕 Dũ, præparare.
 防 — — phòng, } id.
 備 — — bị, }
 行 — — hàng, ordini (præfactorum, litteratorum) inseri.
- 〔譽〕 Dũ, laudare.
 — 名 danh —, fama.
- 〔豫〕 Dũ.
 — 猶 dụ —, quoddam animal; anceps.
- 〔預〕 Dũ.
 — 癡 mêt —, valdè fessus.
 — 醪 say —, vino confectus.
- 〔予〕 Dũ.
 — 扞 dặc —, onere obrutus.
- 〔與〕 Dũ, ferox, crudelis.
 — 毒 độc —, } id.
 羨 — — tợn, }

DUA

諛	Dua, adulari.
佞	— nịnh,
— 阿	a —, } id.
— 讒	gièm —, }
摶	Dùa, coacervare.
吏	— lại, id.
荼	Dừa, olera sale condita; cucumeres, pepo- nes, melones, &c.
菘	— cải, sinapes conditæ.
長	— trường, olera multo sale condita ad longum tempus.
果	— quả, cucumis.
落	— nước, cucumis anguria.
繚	— leo, } cucumis minor.
犹	— chuột, }
惡	— ác, colocynthis.
預	Dừa.
之	— chi, parvi-pendere.
— 庄	chàng —, id.
預	Dừa, niti.
— 娘	nường —, id.
— 勿	vật —, summâ desidiâ in aliquid incum- bere.
棋	— kê, inniti.
— 棘	trái —, cervical vel pulvinar magnum ad innitendum.

DỤC

椽	Dừa, coco ; sequi.
弄	— lòng, attemperare se voluntati alicu- jus.
燒	— theo, sequi.
— 油	dầu —, oleum coco.
— 諾	— nước, coco aquatilis.
— 意	— ý, attemperare se voluntati alicujus.
育	Dục, alere.
— 養	dưỡng —, } id.
— 鞠	cúc —, }
— 包	— vào, in sinum alicujus recipere se.
慙	Dục, appetitus inordinatus.
— 弄	lòng —, id.
— 姪	dâm —, libido.
吠	Dức, vociferari.
落	— lác, id.
饒論	— lộn nhau, verborum contumeliis se in- vicem lacerare.
翼	Dực, ala, alæ.
— 左	tả —, sinistrum agmen.
— 右	hữu —, dextrum agmen.
隊	Dụ.
— 鼂	— xuống, onus grave lentè demittere.
— 練	dây —, funis ad deponendum hujusmodi onera.

DÙI

- (槌) Dùi, fustis; inextensus, a, um.
 擧 — — dǎng, moras nectere.
 棍 — — gậy, fustis.
 一 躡 gỏi —, poplites senio indurati.
 鞞 — — trống, bacilli tympani.
 撫 — — vô, tudes, tuditis.
 錫 — — đục, malleus.
- (唯) Dũi, sulcare.
 一 蟬 dể —, quidam grillus.
- (緣) Duiên, causa. (Vide Doan.)
 一 姻 nhưn —, vinculum conjugale.
 分 — — phận, conditio, status.
- (榷) Dum.
 一 椰 — da, frondosa arbor.
- (埴) Dũm, operculum vasis.
 一 納 nắp —, id.
- (敦) Dun, constringere.
 一 吏 — lại, id.
 一 焮 héo —, arescere; mœrore tabescere.
- (敦) Dún.
 一 命 — mình, humiliter demittere se.
 一 哂 nói —, id.
- (屯) Dùn, constringere.
 一 吏 — lại, id.

DUN

- (容) Dung.
 一 從 thung —, liber, a, um; felix.
 一 核 cây —, drupatris cocincinensis.
- (用) Dụng, uti.
 一 妙 — — dịu, rugosa vestis, pannus, &c.
 一 重 trọng —, æstimabilis.
 一 不 bất —, inutilis.
 一 無 vô —, id.
 一 遠 viễn —, raro usui esse.
- (用) Dùng, uti; inservire.
 一 孕 — — dǎng, moras nectere.
 一 夭 yêu —, æstimatione dignus.
 一 役 — — việc, re aliqua uti ad opus faciendum.
 一 重 trọng —, æstimabilis.
 一 勒 — — lác, agitare.
 一 命 — — mình, contremiscere, frigitire.
- (甞) Dưng, offerre; (superiori.)
 一 孕 dững —, in neutram partem propensus.
 一 禮 — — lễ, munus offerre (superiori.)
 一 得 người —, extraneus.
 一 於 ở —, otiosus.
 一 空 không —, id.
- (孕) Dựng, erigere.
 一 拱 gây —, inchoare; creare.
 一 濫 — — làm, creare.
 一 檝 — — cột, columnam erigere.
 一 胎 thai —, prægnavs.

DỪN

停	Dừng, sistere.
真	— chơn, } id.
擬	— nghĩ, }
幡	— phên, objectaculum contra ventum, pluviam, &c. aut parietem frondeum erigere.
船	— thuyền, cymbam sistere.
藥	Dược.
— 烏	ô —, laurus myrrha; quoddam medicamentum.
藥	Dược, medicina.
— 妙	diệu —, medicina efficax.
— 毒	độc —, venenum.
— 梔	cà —, datura stramonium.
— 仙	tiên —, potio immortalitatis.
櫛	Duối.
— 核	cây —, salvadora arbor.
唯	Duối, extendere.
弄	— lòng, dilatate cor.
意	— ý, id.
真	— chơn, pedem proferre.
拈	— tay, manum exporrigere.
曳	Dưới.
— 盆	buồn —, jugi affectus mœrore.
— 哭	khóc —, indesinenter flere.
帶	Dưới, infra.
— 皮	bê —, pars inferior; inferiores.

DUÓ

— 鶻	vai —, inferiores.
— 邊	bên —, infra.
澆	— sông, in flumine.
世	— thế, in mundo.
渚	— nước, in aquâ.
容	Duông, indulgere.
饒	— nhau, sibi invicem indulgere.
顏	— nhan, formosus. (Vide Dong.)
涓	Duông.
汜	— dẫy, abjicere.
補	— bổ, id.
燒	— theo, subsequi.
— 移	đi —, id.
披	} — gió bẻ măng, uti occasione.
椹	
陽	Dương, materia purior; (cœlum, ignis, dies, vita, masculus, sol.)
— 太	thời —, sol.
— 氣	khí —, aer purior.
間	— gian, mundus.
世	— thế, id.
石起	— khí thạch, amiantus lapis.
刺角	— giác thứ, flos pervinca.
揚	Dương.
名	— danh, celebrare nomen.
楊	Dương, populus arbor.
柳	— liễu, populus et salix.

DƯƠ

羊	Dương, capra.
— 山	sơn —, silvestris capra.
角 — 靈	linh — giác, cornu caprae cujusdam silvestris quo utuntur pro medicina.
— 山	còi sơn —, cornu pastoris, bubulci, &c.
— 羴	cao —, agnus.
𦍋	Dường, tanquam.
平 —	— bằng, instar, similis, quasi.
如 —	— như, } id.
体 —	— thể, }
— 瞻	xem —, habere ut.
— 脊	ví —, ferè, quasi.
— 𦍋	sánh —, id.
芾 —	— nào, quomodo.
包 —	— bao, id.
養	Dưỡng, fovere, nutrire.
— 奉	phượng —, parentes alere.
育 —	— dục, } fovere, nutrire.
— 餒	nuôi —, }
— 給	cấp —, suppeditare.
— 保	bảo —, alere.
— 貯	trử —, occultando aliquem eum reddere audaciorem.
羴 —	— già, alere senes.
老 —	— lão, id.
閑 —	— nhàn, recreare animum.
性 —	— tính, naturam tueri et alere.
病 —	— bệnh, nutrire infirmos.
— 留	lưu —, nutrire.
— 生	sinh —, educare.

DUỘ

— 供	cúng —, nutrire superiores.
聿	Duột, celerrimè.
信 —	— tin, quam celerrimè nuntium afferre.
— 勤核	cây cần —, quædam arbor cujus fructibus acetaria conficiunt.
燂	Dựt, ligna e foco extrahere.
檜 —	— củi, } id.
炤 —	— lửa, }
躡 —	— lui, retrocedere.
迭	Dựt, moveri.
命 —	— mình, moveri, dilatari.
搃	Dứt, absolutum, perfectum; frustatim amputare.
弄 —	— lòng, ratum fixumque habere.
役 —	— việc, opus absolutum.
績 —	— dây, secare funes.
檜 —	— củi, ligna in frusta concidere.
例 —	— lời, verba decretalia.
價 —	— giá, pretium statutum.
斷 —	— đoạn, absolutum; frustatim secare.
— 奄	đã —, jam perfectum est.
逾 —	— gió, ventum cessare.
— 渚	chứa —, nondum perfectum; nondum in frusta divisum; dubius, a, um.
	Đ
多	Đa, multum.
疑 —	— nghi, scrupulosus.

ĐÁ

— 一 鷓	chim — —, perdix.
— 芒	— mang, multa ad se recipere.
— 端	— doan, multæ causæ.
〔矜〕	Đá, lapis; tangere.
— 端	— doan, fallax, inconstans.
— 突	— duốt, propemodum.
— 典	— đén, tangere.
— 橋	— cầu, sphærâ pedibus ludere.
— 花	hoa —, rami, flores, &c. in saxa indurati.
— 炤	— lửa, silex.
— 鷓	— gà, pugnâ gallorum oblectari.
— 鷓	gà —, gallos pugnare.
— 馭	ngựa —, equum recalcitrare.
— 鑽	— vàng, constans.
— 浚	— nôi, pumex.
— 壁	— vách, nomen loci in Cocincinâ.
— 埋	— mài, cos.
— 蝟	— rân, lapis quo utuntur pro antidoto adversus morsum serpentis.
— 蝟	cua —, cancer in lapidem duratus.
— 鉢	bát —, species scutellæ rudioris.
— 莖	— táng, lapis columnæ suppositus.
— 盤	— bàn, saxum quadratum.
— 聖	— thánh, ara portatilis.
— 霄	mưa —, grando, grandinis.
— 檜	cối —, mortarium lapideum.
〔柁〕	Đà.
— 長大	đại trường —, species cymbæ magnæ.
〔陀〕	Đà.
佛 — 弥	di — phật, nomen idoli.

ĐÀ

— 菩 崗	núi bồ —, nomen montis quem in sectâ phật uti locum felicitatis habent.
— 花 柴	thầy hoa —, antiquus quidam chirurgiæ peritissimus.
〔駝〕	Đà.
— 昆	con —, camelus.
〔它〕	Đà, jam.
— 沛	— phải, meritò, benè est.
— 固	— có, jam habere jam esse.
— 羅 濕	thấp là —, valdè demissus.
〔打〕	Đả, percutere.
— 拗	ẩu —, se invicem percutere.
〔奄〕	Đã, jam; sanari.
— 耒	— rôi, factum est.
— 芥	lành —, sanari.
— 當	— đáng, jam dignus aliquâ re.
— 庄 窮	cùng chẳng —, aliter fieri nequit.
— 病	— bệnh, convalescere.
— 疾	— tật, e morbo evadere.
— 庄	chẳng —, insanabilis; ineluctabilis.
浪 哈	— hay rằng, quanquam ita.
羅 哈	— hay là, id.
— 悖	— giận, iram explere et satiare.
— 丕	— vậy, rebus ita positis.
— 一	{ — nư — thỡ, satiare iram et explere il-
— 咀 那	{ lam.
— 嘔	— ngán, usque ad nauseam.
— 喝	— khát, sedare sitim.
— 簞	— thềm, sedare appetitum.

ĐÁC

渡	Đác.
— 落 霽	mưa lác —, modicus imber sed guttis majoribus.
落 霜	} sương sa lác —, ros guttis magnis decidens.
— 沙	
度	Đạc, conjicere.
澄	— chừng, id.
不	— vậy, sic opinor.
— 匹 扱	kẹp ba —, torquere aliquoties.
得	Đác, posse, invenire.
已 — 不	bất — dĩ, ineluctabilis; aliter fieri nequit.
意 —	— ý, voti compos.
特	Đặc, spissus; solidus.
— 東	đông —, solidus.
列 —	— sệt, spissus; densus; ignarus.
— 訥	dốt —, qui nullas novit litteras.
苔 —	— đây, multus, a, um.
帶	Đai, militare cingulum.
袍 —	— bào, vestis praefectorum.
巾 —	— cân, pileus praefectorum.
餅 —	— cốm, fiscellus orizæ.
— 北	bắc —, tropicus canceris.
— 南	nam —, tropicus capricorni.
大	Đại, magnus, a, um.
將 —	— tướng, dux primus, maximus.
概 —	— cái, summam, plerumquè.
事 —	— sự, grave negotium.

ĐẠI

夫 —	— phu, nomen commune praefectorum magnorum.
— 細	tế —, exultim currere, (de equis.)
剛 —	— cang; strenuus, impavidus.
明 —	— minh, imperium sinicum.
清 —	— thanh, id.
舉 —	— cử, exercitus constans universo ferè populo.
科 —	— khoa, examen decretorium.
旗 —	— kì, vexillum agminis praecipuum.
紅 — 錦	gấm — hồng, sericum damascenum.
黃 —	— hoàng, rhabarbarum.
旱 —	— hạn, siccitas magna.
臣 —	— thân, praefectus magnus.
擊 —	— kích, turpethum.
石 赭 —	— đỏ thạch, lapis haematites.
赦 —	— xá, indulgentia plenaria.
代	Đại, saeculum, spatium 30 annorum.
— 後	hậu —, saeculum futurum.
— 前	tiền —, saeculum praeteritum.
— 滿	mãn —, tota vitâ.
— 三	tam —, tres familiae imperatoriae, nempe Hạ, Thương, Châu.
帶	Đái, mingere.
— 勝	thắng —, cingula, cingulae.
— 溺	nước —, urina, urinæ.
臺	Đài, palatium regis.
— 樓	lâu —, } id.
閣 —	— các, }
崙 —	— son, }

ĐÀI

- 樓 — — trầu, pixis betel.
 渚 — — nước, pixis in quâ aquæ poculum of-
 ferendum collocant.
 — 蒲 — — bô —, haustum e cortice vel foliis arbo-
 rum.

待

Đãi, benignè excipere; sordibus purgare
 aliquid; (aquâ.)

- 設 — — thiết —, lautè excipere.
 — 重 — — trọng —, benignè excipere.
 鑛 — — vàng, aurum arenâ extrahere.
 客 — — khách, hospitem excipere.
 葛 — — cát, purgare orizam arenâ.
 洞 — — ðùng, lautè excipere.
 — 厚 — — hậu —, id.
 藤 — — ðàng, ore tenùs.
 孟 — — buôi, id.

怠

Đãi.

- 惰 — — ðọa, negligens, deses.
 囉 — — miêng ra, blaterare.

低

Đây, contumaciter obsistere.

- 擯 — — chăt, }
 — 啞 — — nói —, } id.

底

Đáy, fundus.

- 碧 — — biếc, fundus aquæ.
 灣 — — biển, fundus maris.
 函 — — hòm, fundus arcæ.
 — 旦 — — ðến —, usquè ad fundum.
 粹 — — chốt, veritate nixus.

ĐÁY

苔

Đày, in exilium mittere.

- 客 — — khách —, exul.
 — 準 — — chốn —, locus exilii.
 墮 — — ðọa, obrutus laboribus.
 鑽 — — xát, id.
 — 濫 — — làm —, jactare se.
 — 沛 — — phải —, exsulare.

待

Đầy.

- 禮折 — — chết lầy —, repentè mori.

袋

Đầy, bursa, pera, perula.

部

bộ —, par perularum.

低

Đây, hìc, hùc.

- 於 — — ở —, manet hìc; est hìc.
 — 吏 — — lại —, veni hùc.
 — 典朱 — — cho ðến —, hùc usquè.
 — 涑 — — lầy —, ganeo, procax.

待

Đây, cooperire.

- 隻 — — che —, id.
 — 動 — — ðộng —, moveri.

帝

Đáy, illic; (hæc vox significat mingere,
 ideò ejus loco utuntur đó.)

- 兜 — — ðâu —, ubiquè.
 — 於 — — ở —, illic, manere illic, esse illic.
 — 旦 — — ðến —, usque illuc, pervenire illuc.
 — 罷 — — bỡi —, ideò.

苔

Đầy, plenus, a, um.

- 汜 — — ðầy, id.

ĐÁY

瀾	—	tràn, supereffluere.
汶	—	vun, cumulatè plenus.
費	—	phé phé, omninò plenus.
乏	—	vấp, id.
拊	—	Đáy, impellere.
船	—	thuyền, cymbam depellere.
待	—	Đầy, pinguis, (de animalibus.)
禮	—	lầy —, instabilis et non quietus.
獁	—	voi —, elephas pinguis.
尢	—	Đam, exportare, importare.
吏	—	lại, referre.
移	—	đi, auferre.
牙	—	nha —, aloes.
淡	—	Đạm.
薄	—	— bạc, summa pauperies; parce, moderatè.
坵	—	Đám, portio agri, horti.
隴	—	— ruộng, pars agri.
坦	—	— đất, portio terræ alicujus.
雲	—	— mây, nubecula.
萑	—	— rau, areola olerum.
喝	—	— hát, chorium.
齋	—	— chay, quædam cæremonia in honorem defunctorum septimâ lunâ fieri solita.
會	—	— hội, eadem cæremonia sed solemnior.
咄	—	— giỗ, domus ubi parentant.
媿	—	— cưới, locus ubi nuptias celebrant.
拑	—	cất —, funerare.

ĐÀM

談	—	Đàm, confabulari; colloqui.
論	—	— luận, inire consilium.
笑	—	— tiếu, deridere.
恆	—	} tục ngữ hằng —, proverbio dicunt.
俗語	—	
痰	—	Đàm, bilis.
擔	—	Đảm, bajulus.
當	—	— dang, totum ferre onus.
網	—	— vông, bajuli rhedarii.
軍	—	quân —, bajuli.
舉	—	— cử, id.
膽	—	Đãm, fel, fellis.
肝	—	can —, impavidus, animosus.
大	—	đại —, magnanimus.
火	—	— hỏa bệnh, apoplexia.
龍	—	long — thảo, chamædryis.
尢	—	Đãm, dexter, a, um.
招	—	— chiêu, dextra et sinistra.
捫	—	tay —, manus dextra.
沈	—	Đắm, mergi, deditus alicui rei.
醜	—	— say, re aliquâ ebrius.
沙	—	sa —, in voluptates demersus.
迷	—	mê —, id.
船	—	— thuyền, naufragium facere.
漂	—	xiêu —, dejici et submergi; (de navibus, cymbis, &c.)

ĐÂM

潭	Đâm, gravis, severus.
淡	— dạm, } id.
審	— thám, }
地	— địa, }
— 性	tính —, vir naturâ gravis.
— 泐	) máu chảy — —, sanguine madens.
— 汙	
— 汙	ướt — —, totus madidus.
沈	Đắm, volutare se.
盪	— bần, in luto volutare se.
— 樓	trâu —, bubalum volutare se.
鈇	Đâm, pungere; pilo tundere; transfigere.
竿	— lao, telum jacere.
— 折	chết —, punctim interfici.
糝	— gạo, tundere orizam.
祝	— chọc, provocare.
— 檜	cối —, mortarium.
櫛	— rễ, radicari.
潭	Đậm, densus, spissus.
— 茶	chè —, theum densum.
扞	Đấm, pugno impetere.
— 打	đánh —, id.
臄	— ngực, tundere pectus.
潭	Đâm, piscium vivarium.
池	— dià, id.
單	Đan, texere, (vimine, arundine, &c.)
— 乱	làn —, irreverens.

ĐẠN

橈	— thúng, texere corbular et similia.
礮	Đạn, glans, glandis.
銃	— súng, globus tormenti bellici.
泓	— giàng, globuli quos arcu emittunt.
旦	Đán.
— 正節	tiết chính —, dies quintus quinti mensis apud omnes festivus.
— 正禮	lễ chính —, munera quæ illâ die offeruntur.
彈	Đàn, turma; instrumentum musicum.
屢	— lũ, grex.
囉	— ra, tundendo extendere.
昆	) khoán chúa — tan con ngé; amoto
— 款	
— 散	gió —, ventum aliquid dejicere.
— 逾	
壇	Đàn, loca pro sacrificiis elevata.
塲	— trường, id, omnes, totum.
— 達	đặt —, quovis sumptu morbum curare.
— 跡	nhảy —, saltus bonziorum.
— 立	lập —, erigere terram pro sacrificiis.
檀	Đàn, santalum.
香	— hương, id.
— 白	bạch —, santalum album.
誕	Đản.
— 慶	khánh —, natalis dies.
疸	Đản.
— 黃	huỳnh —, icterus, icteri.

日	Đản.
— 都	đo —, metiri, (iter, pannum.) ad amussim facere.
亶	Đản, premere; prælo subjicere.
憚	Đản, frustum, (ligni, ferri.)
— 曲	khúc —, id. tortuosus, a, um.
— 櫨	— củi, frustum ligni.
當	Đang, actu.
— 時	— thì, juvenus.
— 祿	— lăy, suscipere in se.
— 敢 庄	chăng dám —, non audere ad se recipere.
— 庄 魂	coi chăng —, intolerabilis; quod nullus videre sustinet.
— 阻	trở —, impedire; impediri.
— 擔	đăm —, onus in se recipere.
— 護	hộ —, congregatio hominum; familia; om- nes consanguinei.
— 坤	khôn —, non posse recipere; non posse resistere.
— 敢 埃	ai dám —, quis audet recipere; quis ausit parem se alicui credere.
意 欺	— khi ấy, tunc temporis.
欺	— khi, quandò, dùm.
敵	— địch, æquo Marte pugnare.
歸	— qui, angelica.
當	Đáng, mereri; dignus.
— 的	đích —, laude dignissimus; optimè.
— 極	— mặt, dignus (præmio, laude.)

— 奄	đã —, dignus; meritò.
— 之	chi —, quomodò dignus.
— 兜	đâu —, } id.
— 芾	nào —, }
— 庄	chăng —, non sum, es, est dignus.
— 枕	— dòn, dignus flagellis.
— 罪	— tội, dignus pœnâ.
— 賞	— thưởng, dignus præmio.
— 稱	xúng —, pro merito.
堂	Đàng, domus.
— 天	thiên —, paradus.
— 聖	thánh —, sacra ædes.
— 公	công —, auditorium.
— 椿	thung —, pater germanus.
— 萱	huyên —, mater germana.
— 家	gia —, domus.
— 前	tiên —, porticus anterior.
棠	Đàng, quædam arbor.
— 棣	— đệ, fratres germani.
— 柑	cam —, malus persica sylvestris.
唐	Đàng, via; rima, scissura.
— 沙	— sá, via.
— 巧	— cái, via publica.
— 撻	— tát, via brevior.
— 禮	— trẽ, trames, tramitis.
— 官	— quan, via regia.
— 你	— nẻ, scissura, hiatus.
— 仁	— nhơn ngãi, via virtutis.
— 鳩	— chim, via.
— 迓	lên —, iter ingredi.

ĐÀN

— 抄	đi —, iter facere.
— 頓	đón —, ire obviam.
— 讀	đọc —, monstrare viam ; occasionem præbere.
— 引	dẫn —, dirigere.
— 兜几	kê đăm —, ductor.
— 玷	— diếm, nebulo.
— 逮	— mây, via, iter.
— 長	— trường, iter longum.
— 饒極	cực nhiều —, undequaquè oppressus.
— 鉤	— câu, funis piscatorius.
— 裊	— nẻo, semita.
— 箕	— kia, illic, in aliâ parte.
— 尼	— này, hìc, hæc via ; ista pars.
— 意	— ấy, illic, in aliâ parte ; illa via.
— 奴	— nọ, illic, in aliâ parte.
— 冲	— trong, Cocincina.
— 外	— ngoài, Tunquinum.
— 織	— chỉ, sutura.
— 頭	— đầu, in capite.
— 鬣	— đuôi, in caudâ.
— 鬣	— tóc, canaliculus in capite summo capillis formatus.
— 荒	hoang —, perditis moribus.
— 福	— phước đức, virtutis iter.
— 罪	— tội lỗi, via peccati.
— 輶	nằm —, jacere in viâ, uti mos est ethnicis in parentum funere, ut eorum cadavera se supergrediantur.
糖	Đàng, saccharum.
— 磬	— phèn, saccharum lapideum.
— 葛	— cát, saccharum arenosum.

ĐÀN

— 肺	— phổi, species sacchari.
— 下	— hạ, species sacchari nigri.
— 丐	— cái, sacchari meta.
螳	Đàng.
螂	— lang, species locustæ.
党	Đảng, criminum consortes ; qui easdem partes tuentur.
— 批	phe —, improborum congressus.
— 徒	đồ —, scelerum conscii.
— 奸	gian —, improbus ; improborum societas.
— 僞	ngụy —, rebelles.
— 惡	— ác, malorum conventus.
— 與	— dữ, id.
切几	— kê cướp, turma latronum.
— 聚	tụ —, improbos convocare.
— 鄉	hương —, pagus 500 domuum.
— 參	— sâm, cruciata montana.
登	Đăng.
— 科	— khoa, dignitate certare.
燈	Đăng, lucerna, æ.
火 — 功	công — hỏa, jugibus lucubrationibus multarum rerum peritus.
簞	Đăng, nassa, æ.
— 振	chấn —, nassâ piscari.
鄧	Đặng, posse ; invenire ; vincere.
— 戶	hộ —, nomen familiæ.
— 朱	cho —, ut.

ĐÀN

稅	—	—	thuế, vectigal exigere.
價	—	—	giá, aestimare.
某	—	—	cờ, latrunculis ludere.
泊	—	—	bạc, aleâ ludere.
裙	—	—	quân, ludere disco.
裡	—	—	lưỡi, piscari sagenâ.
魴	—	—	cá, piscari.
硯	—	—	võ, frangere.
刀	—	—	dao, cultros conficere.
鞞	—	—	trống, pulsare tympanum.
楳	—	—	mỡ, crepitaculo sonum edere.
葶	—	—	tranh, texere tegmina herbacea ad domos contegendas.
縶	—	—	dây, torquere funem.
櫛	—	—	bẩy, extruere tendiculum.
擲	—	—	đu, per suspensum funem jactare se.
鯁	—	—	sứa, præ frigore maxillis stridere.
鎰	—	—	dát, in laminas tundere.
藝	—	—	nghe, rudibus pugnare.
獵	—	—	sáp, comas cerâ apparatâ linire.
鬚	—	—	tóc con, pilos frontis radere.
喙	—	—	tiếng, voce aliquem delinquentem prodere.
車	—	—	đàng xa, jactanter incedere.
唐	—	—	bóng, polire.
倖	—	—	vảy, squamas detrahere.
鯢	—	—	trời —, cœlum icere fulmine.
一	—	—	sét —, id.
一	—	—	lửa, ignem silice elicere.
一	—	—	voi —, elephantem impetere aliquem.
一	—	—	buồm, vela pandere, vela conficere.
一	—	—	hơi, olfacere, indagare.
一	—	—	hiệu, dare signum.

ĐÀN

停	—	Đành.
伶	—	— rành, luculentus, manifestus.
一	—	chăng —, ægrè ferre.
庄	—	— lòng, contentus.
弄	—	—
頂	—	Đánh, vertex.
崗	—	— núi, juga montium.
刀	—	Đao, culter.
鎗	—	— thương, arma.
傷	—	— thương, formosa species.
一	—	mã —, carcinoma.
一	—	cá —, pristis, piscis serrà armatus.
一	—	bí —, cucurbita pepo.
一	—	lao —, instabilis et non quietus.
一	—	đại —, romphæa.
道	—	Đạo, religio.
主	—	— thiên Chúa, Christiana religio.
一	—	bổn —, religionis alicujus sectatores; sic se vocant Christiani.
一	—	— ngãi, recta ratio.
一	—	— đức, virtus.
一	—	— vị, virtutis amabilitas.
一	—	thiên —, cœli influxus, (apud ethnicos.)
一	—	nhơn —, humana conditio.
一	—	phải —, rationi congruus.
一	—	lỗi —, contra rationem.
一	—	— tội con, servilis et filialis conditio.
一	—	— phật, secta monstri cujusdam indici nomine phật.
一	—	— thàng —, bonziorum discipuli.

ĐẠO

ĐÀO

— 黃	huình —, egypticus.
— 赤	xích —, zodiacus.
— 旱	— hạn, zona frigida.
— 熱	— nhiệt, zona torrida.
— 溫	— ôn, zona temperata.
— 侍	giữ —, religionem piè colere.
— 行	— hạnh, recta agendi ratio.
— 牟	màu —, virtutis jucunditas.
— 理	— lý, doctrina.
— 証	— ngay, vera religio.
— 攜	mở —, religionem primùm alicubi prædicare.
導	Đạo, ducere.
— 海	hải —, classis.
— 海船	thuyền hải —, triremis.
— 兵	— binh, agmen.
— 魯	lỗ —, foramen formæ alicujus quo res liquida emittitur.
盜	Đạo, surripere.
— 賊	— tặc, latro.
— 劫	— kiếp, id.
— 官捕	bộ — quan, præfectus ad capiendos latrones.
到	Đáo.
— 單	đơn —, sollicitè investigare.
— 底	— đẽ, commiseratione dignus.
— 口	— khẩu, degustare.
— 打	đánh —, lusus fossulæ dictus.
— 敦	đôn —, sollicitè investigare.

桃	Đào, malus persica, ejusdem fructus.
— 紅	hồng —, id; quoddam sericum.
— 鴈	má —, vultus muliebris.
齊不	— bất tế, thalictrum.
陶	Đào, fodere.
— 坦	— đất, fodere terram.
— 墓	— mồ, eruere cadavera; (execratio.)
逃	Đào, fugere.
— 脫	— thoát, evadere.
— 散	— tản, disperdere.
— 項	hạng —, classis vel album fugitivorum.
倒	Đảo, cadere, deturbare, a rectâ deflectere, subvertere, fugare, transfundere, quærere, terere.
— 顛	điên —, fallax.
— —	} — đi — lại, iterùm atquè iterùm transfundere, quærere, &c.
— 吏	
— 囉	nói — ra, dissuadere.
— 呂	— trở, tergiversari.
禱	Đảo, precari.
— 求	cầu —, id.
— 雨	— vũ, pluviam rogare.
答	Đáp, respondere.
— 對	đối —, alteri rei respondere.
— 哂	nhiếc —, exprobrare.
— 鷄	diêu —, milvum unguibus arripere.
— 應	ứng —, respondere.

ĐẠP

- 執 giúp —, juvare.
- 踏 Đạp, conculcare.
- 踏 giày —, pedibus conterere.
- 糶 — lúa, triturare fruges.
- 蜜 — mật, mel exprimere cannis sacchari.
- 檜 côi —, mortarium.
- 塔 Đấp, terram aggerare; operire stragulo.
- 坵 — diêm, operire; protegere.
- 坎 vun —, aggerare, cumulare.
- 綿 — mên, operire stragulo.
- 綿 mên —, stragulum.
- 塍 xây —, parietem lateritium, terreum, &c. erigere.
- 紙 giấy — mặt, papyrus quâ cadaveris faciem cooperiunt, (ut solent ethnici.)
- 唐 — dàng, viam erigere.
- 壘 — lũy, propugnaculum extruere.
- 塔 Đạp, cædere; agger.
- 坡 bờ —, agger.
- 打 — đánh, cædere; excutere.
- 坦 đất —, terra aggerata.
- 達 Đát, extremam mattam, pannum, &c. texendo retinere.
- 達 Đạt, dives; communicare.
- 運 — vận, favente uti fortunâ.
- 坦 Đát, facillè venire, veneo.
- 行 hàng —, merces quæ multos habent emptores.

ĐẶT

- 庄錢 tiền chẳng —, pecunia quæ non est usui.
- 達 Đặt, ponere, collocare, componere.
- 排 bày —, confingere, comminisci.
- 筭 — tên, nomen imponere.
- 榻 — cộc, arrham præbere.
- 職 — chức, dignitate insignire.
- 醕 — rượu, vinum conficere.
- 所 — thửa, de pretio vel qualitate rei alicujus condicere.
- 女 — nữ, dare fenori.
- 調 — đều, mendacia struere.
- 迓 — lên, superimponere; aliquem dignitate augere.
- 坦 Đất, terra, regio.
- 帶 — đai, id.
- 厠 — thụt, terra pinguis.
- 葛 — cát, terra arenosa.
- 錯 — thố, terra argillosa.
- 霽 — sét, id.
- 西 — bên tây, Europa.
- 邊 — nước, patria.
- 聖 — thánh, cœmeterium.
- 疴 Đau, dolere, ægrotare.
- 疸 — đởn, id.
- 瘡 — óm, ægrotare.
- 膝 — bụng, dolere ventre.
- 到 Đáu.
- 老 — lâu —, sollicitus, sollicitè.
- — —, id.

①	Đàu, muliebrem personam agere.
②	Đâu, ubi, quò; ligna jungere ferrum, &c. particula finalis confirmans negationem.
— —	— —, ubiquè.
姤	— đó, id.
— 於	ở —, ubi est.
— 移	đi —, quò vadis, vadit, &c.
— 空	không —, nullatenùs.
— 敢	dám —, quí audeam, &c.
— 罷	bõi —, ex quo loco.
— 哈	hay —, quis putat? quis scit?
— 別	biết —, id.
— 固	có —, quí fieri potest?
吏	— lại, jungere ligna, ferrum &c.
— 愁	cây sấu —, melia adezarach.
— 典	đến —, usquè quò?
③	Đậ, durare, perseverare; subsistere, (de navibus, avibus &c.)
— 試	thi —, certando vincere.
— 船	thuyền —, cymbam subsistere.
狀	— trạng, certamine primam litteratorum dignitatem assequi.
— 鷓	chim —, avem quiescere.
— 於	ở —, diversari apud aliquem.
— 紆	bên —, durare.
④	Đậ, faba; faseolus; lens; pisum.
— 糲	bột —, farina ex fabis.
— 紆	hột —, faba amara seù sancti Ignatii.
荳	— hột — đàng, id.

葦	— phụng, species pistachii.
板	— ván,
筴	— đũa,
桴	— xanh,
顛	— đen,
鼻	— trắng,
蕚	— nành,
— 巴	ba —, granum molucense ad purgandum aptum.
— 縷	lụa —, species serici crassi.
痘	Đậ, variolæ.
— 疹	chẩn —, id.
斗	Đấu, quædam mensura orizæ.
⑤	Đấu, pugnare.
爭	— tranh, decertare.
戰	— chiến, dimicare.
敵	— địch, decertare.
⑥	Đầu, caput; principium.
回	— hồi, pars ultima.
弄	— lòng, primogenitus.
躡	— gối, genu.
炆	— bếp, instructor legionis.
樓	— trâu, idem sed inferior antecedente instructore.
搜	— xâu, qui pagi, societatis, legionis, ne- gotia curat.
萋	— rau, tres lapides quibus olla imponi- tur ad coquendum.
苔	— đày, resecata frusta.

ĐE

— 班	ban —, in principio.
嫩	— non, vertex montis.
績	— dây, funis extrema.
柴	— thầy, dux latronum.
濫	— tay làm, inchoare.
投	Đầu, subdere se.
— 降	hàng —, se se hosti dedere.
服	— phục, id.
斗	Đầu.
— 北	bắc —, ursa major.
— 小	tiểu —, ursa minor.
— 南	nam —, stellæ polares australes.
砥	Đe, minari ; incus.
雷	— loi, minari.
罰	— phạt, id.
— 麵	mặt —, impudens.
— 圮	hòn —, incus, incudis.
提	Đề, premere.
曩	— nén, suspicari.
澄	— chừng, gressus aliquò dirigere.
琰	— dăm, id.
嶂	— ngàn, id.
滄	— vời, aliquò navigare.
薺	— miết xuống, fortiter comprimere.
臆	Đề, parere.
— 生	sinh —, id.
— 媿	mẹ —, mater germana.

ĐẾ

突	— 唎	nói — dót, in omnem partem versare aliquem ad aliquid ab eo extorquendum.
作	鶻鶻	} gà — gà tục tác ; edito ovo gallina glomat.
俗	— 招	
囉	翁	} cháu — ra ông, ne sus minervam.
翁	— 唎	
— 靚	唎	nói đồ đẽ, genus loquendi infantium fari nesciorum.
弟		Đệ, frater minor.
— 徒		đồ —, alumni ; ministri.
— 門		môn —, discipuli.
子	— 小	— tử, id.
— 兄		tiểu —, frater minor.
— 義		huynh —, fratres.
— 御		ngãi —, amore sociari.
— 二		ngự —, frater minor regis.
— 師		nhị —, id.
		sư —, magister et discipulus.
帝		Đế, imperator.
— 上		thượng —, } id.
— 皇		hoàng —, }
王		— vương, rex.
— 榜		lau —, species arundinis.
提		Đề.
携	—	— huê, numerosa familia.
調	—	— điệu, ducere ad regem.
吏	—	— lại, dignitas minor inter litteratos.
— 招	籓	thẻ chiêu —, rei perditæ indicia propagare collocare.
— 菩	核	cây bồ —, ficus religiosa.

ĐEM

領	—	lãnh, præfectus regio horreo.
題		Đê, præmium libri, ejusdem titulus; scriptio.
— 囉		ra —, scribendi argumentum.
詩	—	— thi, carmina edere.
斬	—	— trảm, sententia capitalis.
榜名	}	danh — bảng nhận, nomen alicujus honorificè inscribere.
鴈		
— 失		thất —, scribendi argumentum non assequi.
蹄		Đê, solea animalium.
— 過馭		ngựa quá —, equum calces calcibus illidere.
— 馬		mã —, plantago.
底		Đê, relinquere; abjicere.
補	—	— bổ, repudiare.
丕	—	— vậy, relinquere.
— 到		đáo —, commiserandus.
朱	—	— cho, sinere, permittere.
姒	—	— đó, relinque illic.
悌		Đê.
— 孝		hiếu —, reverentia in fratres majores.
宓		Đem, ferre.
移	—	— đi, auferre.
吏	—	— lại, referre.
軍	—	— quân, ducere milites.
囉	—	— ra, efferre.
飢	—	— vào, inferre.

ĐÉM

典	—	— đến, afferre.
玷		Đém, macula.
— 斂		lém —, variegatus, a, um.
店		Đêm, nox.
歆	—	— hôm, id.
序	—	— khuya, concubiâ nocte.
長	—	— trường, nox longior, tota nox.
清	—	— thanh, intempesta nox.
永	—	— vắng, silentium noctis.
— 班		ban —, noctu.
筓		Đêm, storea magna.
鼂	—	— xuống, luctando prosternere.
包	— 啞	nói — vào, verbis confirmare.
點		Đếm, numerare.
挈	庄	— chẳng xiết, innumerabilis.
顛		Đen, niger, a, um.
燿	—	— thui, aterrimus.
絺	—	— sì,
件	件	— kịn kịn, } id.
然	然	— nhiên nhiên, densus, a, um.
敵	—	— địch, valdè niger.
— 民		dân —, plebs.
— 薄		bạc —, ingratus; fallax.
時	— 斯	} gân mực thì — gân dèn thì sáng; cum perverso perversus eris, cum bono bonus eris.
創	斯	
烟	時	

ĐẸN

① 瘧	Đẹn, morbus infantilis.
② 澗	Đén, sata quæ non benè crescunt.
碼 —	— mạ, segetes quæ malè crescunt.
— 種	giống —, sata quæ putrescunt.
③ 烟	Đèn, lucerna, lampas.
燻 —	— đuốc, id.
油 —	— dầu, lychnus, i.
蠟 —	— sáp, cereus.
— 籠	lồng —, laterna.
敲 —	— chai, fax, facis.
— 狝	chồn —, species vulpis.
逾 —	— gió, tæda.
— 朧	tim —, ellychnium.
— 爇	tháp —, accendere lucernam.
— 撻	tát —, extinguere lucernam.
④ 蝮	Đén, serpens marinus.
⑤ 典	Đến, pervenire, usquè, venire.
際 —	— đỏi, usquèdum.
澄 —	— chững, usquè ad terminum temporis, loci, &c.
欺 —	— khi, quandò.
聆 —	— nay, usquè nunc.
— 朱	cho —, usquè.
— 訥	nói —, loqui de aliquâ re.
— 想	tưởng —, cogitare de aliquâ re.
— 諾	nhắc —, refricare memoriam.
— 濫	) làm cho — tay, ultima adhibere suppli-
— 朱	

ĐEO

— 渚	chứa —, nondum pervenit.
尼 —	— nơi, ad locum pervenire.
— 砣	đá —, tangere.
⑥ 埤	Đền, satisfacere, restituere; palatium.
祿 —	— thờ, ædes sacra.
臺 —	— đài, palatium.
鑽 —	— vàng,)
蜂 —	— rông,) id.
培 —	— bồi, restituere.
罪 —	— tội, peccata expiare pœnitentiâ.
— 扠	bắt —, satisfactionem debitam exigere.
⑦ 汀	Đênh.
— 冷	lênh —, supernatare.
⑧ 刁	Đeo, aliquid e collo, manu, &c. pendens gestare.
印 —	— ấn, regis insignibus decoratus.
劍 —	— gươm, gestare gladium.
妄 —	— vòng, armillas gestare.
花 —	— hoa, gestare monilia.
愁 —	— sầu, affici tristitiâ.
遺 —	— đuổi, persequi.
煩 —	— phiền, confici mœrore.
⑨ 岩	Đèo, iter montuosum.
隘 —	— ải, id.
— 蹠	trèo —, transilire montes.
兜 —	— đơm, superaddere.
⑩ 鳥	Đẻo.
— 了	lẻo —, constanter sequi.

ĐỄO

搗	Đễo, dolare.
核	— cây, dolare ligna.
削	— gọt, expilare aliquem.
— 鐺	đục —, id.
搗	Đéo, opprimere, fornicari; (vox injuriosa et inhonesta.)
懌	Đẹp, placere.
弄	— lòng, } id.
意	— ý, }
施	— dạ, }
悌	— dẽ, formosus, a, um.
極	— mặt, decorus; decens.
姐	Đét.
— 怍	sợ —, timore correptus.
姪	Đet.
— 棘	trái —, fructus vitiatu.
調	Đều, simul, æqualis; verbum.
日	— đặn, æqualiter.
濫	— làm, simul facere.
饒	— nhau, æqualis.
— 忸	ít —, parcus verbis.
— 饒	nhiều —, loquax; multa negotia.
之	— chi, quid?
之	— gì, quid?
羅	— lạ, res mira.
— 別	biết —, intelligens.
唵	— nói, verbum; simul loqui.

ĐỊA

侈	Đi, ire; particula quæ sæpè significat tempus imperativum quandò quibusdam verbis additur.
— 濫	làm —, facito.
— 拈	cát —, aufer.
兜	— dêu, quo vadis?
道	— đạo, deambulatum ire.
之	— gì, quid?
— 虛	hư —, vitiatu, corruptu.
船	— thuyền, ire cymbâ.
步	— bộ, ire pedibus.
— 先	đam —, auferre.
— 庄讀	đọc chảng —, hæsitanter legere.
— 吏吏	{ — — lại lại, ititare.
— 吏	}
胝	Đì, inguen, inguinis.
媼	Đĩ, meretrix.
妥	— thõa, id.
地	Địa, terra.
理	— lý, ars superstitiosa quærendi locum pro sepulchris, ædibus, &c.
位	— vị, status rerum.
— 天	thiên —, cœlum et terra.
— 倒	đảo —, omnem movere lapidem.
盤	— bàn, pixis nautica.
羅	— la, magna pixis nautica.
— 潭	đầm —, gravis, severus.
— 土	thổ —, spiritus terræ, (idolum sinicum.)
— 漏	lậu —, quoddam sericum.

ĐIÀ

獄	—	— ngục, inferi, inferorum.
— 毒		độc —, crudelis.
— 熟		thục —, quædam medicina.
榆	—	— du, pimpinella.
草丁	—	— đinh thảo, fumaria.
面平	—	— bình diện, horizon.
池		Đià, vivarium piscium.
— 潭		dâm —, id.
蚯		Điả, hirudo.
— 釘		đinh —, clavus utrinquè recurvus.
— 祖疾		tật tổ —, depetigo.
的		Đích, scopus, meta.
— 中		trúng —, scopum attingere.
當	—	— dâng, optimè.
嫡		Đích.
子	—	— tử, primogenitus.
孫	—	— tôn, primogenitus primogeniti.
笛		Địch, fistula arundinea.
— 彈		dờn —, } id.
— 瓮		ống —, }
狄		Địch, barbari.
— 夷		di —, } id.
— 戎		nhung —, }
敵		Địch, contendere, obsistere; pugnare.
— 拒		cự —, id.
— 鯨		khình —, contendere.
共	—	— cùng, contendere cum aliquo.

ĐIẾ

— 拱		cũng —, ferè æquales.
— 對		đối —, disceptare.
— 仇		cừ —, ulcisci.
的		Điéc, surdus.
落	—	— lác, } id.
聰	—	— tai, }
— 棹		cau —, areca vitiata.
站		Điêm, vigiliarum domus; nebulo.
— 塔		đáp —, cooperire, protegere.
恬		Điêm, omen.
淡	—	— đạm, severus; gravis.
然	—	— nhiên, tranquillus.
答	—	— lành, omen dextrum.
與	—	— dữ, omen sinistrum.
邏	—	— lạ, miraculum.
點		Điêm, nota quâ censores litteras vel com- positiones approbant.
泊	— 頭	dâu — bạc, canescere.
瑁	— 彫	da — môi, pellis senio maculata.
— 靸		trống —, pulsus tympani pro vigiliis.
— 莊		trang —, comere.
— 抹		giôi —, ornare.
兵	— 擗	sân — binh, diribitorium, ii.
顛		Điên.
倒	—	— đảo, fallax.
癲		Điên, delirare; desipere.
狂	—	— cuồng, stultus.

DIỆ

- 發 phát —, delirare.
- ⑥ 殿 Diện, palatium.
- 正 chính —, regia Cocincinæ.
- 竜 long —, satellites regis.
- ⑥ 田 Diên, ager.
- 產 — sản, bona immobilia.
- 租 — tô, vectigal pro agris.
- 庄 — trang, agri regii.
- ⑥ 典 Diển, doctrina immutabilis.
- 大 đại —, contentio quæ fit duodecimo quoque anno.
- 小 tiểu —, contentio sexto quoque anno.
- 經 kinh, —, libri classici.
- — —, species suberis.
- 籍 — tịch, libri.
- ⑥ 叮 Đięng, exanguis.
- 怍 sợ —, metu exanimatus.
- 疴 đau —, dolore exanguis.
- 魂 — hồn, exanimis.
- 折 chết —, pati deliquium.
- ⑥ 蝶 Diệp, species papilionis; quædam concha.
- 燕 yển —, infraudem illiciens.
- 蜂 — ong, id.
- 紙 giấy —, species papyri.
- 粉 phấn —, species fuci vel gypsi.
- ⑥ 牒 Diệp,
- 疎 sớ —, scriptum bonziorum sigillo munitum.

DIÊ

- 官 quan —, dignitas quædam bonziorum.
- 勅 sắc —, precatio sigillo bonziorum munita.
- ⑥ 疊 Diệp.
- 重 } trùng trùng — —, innumerabilis; sine
— 重 } intermissione.
- ⑥ 姪 Diệt, nepotes ex fratribus.
- 親 thân —, filii fratrum primogeniti.
- ⑥ 彫 Diêu.
- 琢 — trác, polire, ornare.
- 同 đồng —, æquales.
- ⑥ 刁 Diêu.
- 斗 — đấu, quoddam instrumentum quod in vigiliis pulsare solent.
- ⑥ 調 Diêu, ad regem ducere.
- 護 — hộ, id.
- 稅 — thuế, ducere vectigalia.
- 貼 của —, res regi oblata.
- ⑥ 窈 Diêu.
- 窈 yếu —, mollis; delicatus.
- 格 cách —, gestus.
- ⑥ 弔 Diêu.
- 喪 — tang, dolorem de morte alicujus perceptum ejus propinquis significare.
- 禮 lễ —, munus in ejusmodi significatione offerri solitum.
- 禮 — lễ, hujusmodi munus offerre.

ĐIẾ

① 鈞

Điếu, tubulus hauriendo tabaci fumo ap-
tus.

— 甕

ống —, id.

— 銅

đồng —, æs rubrum.

— 侯

hầu —, minister pipam deferens.

— 小 艦

ghe tiểu —, species cymbæ.

② 調

Điêu, moderari; temperare; ad concor-
diam revocare.

治 —

— tri, morbos curare.

和 —

— hòa, temperare.

兵 —

— binh, ordinare milites.

雨 風

} phong — vũ thuận; annus fertilis; pax;

順 —

} tempus jucundum.

③ 條

Điêu, caput, vel articulus.

目 —

— mục, index libri.

— 沒

một —, unus articulus.

— 二

hai —, duo articuli.

理 —

— lý, index; ordo.

木 —

— mộc, arbor cæsalpinia sappan.

④ 條

Điêu, quædam planta cujus flore inficiunt
colore purpureo.

— 牟

màu —, purpureus color.

煙 —

— cháy, color valdè purpureus.

— 縷

lụa —, sericum purpureum.

— 襖

aó —, vestis purpurea.

魚 —

— ngư, petromyzon marinus.

⑤ 鳥

Điêu, avis.

獸 —

— thú, volatilia et quadrupedia.

ĐINH

— 黃

huỳnh —, quædam avis flava ab antiquis
celebrata et vàng anh dicta.

① 釘

Đinh, clavus.

鐵 —

— sắt, clavus ferreus.

鉗 —

— găm, clavi utrinquè acuti ad jungen-
dum.

菊 —

— cúc, clavus capitatus.

聰 —

— tai, clavus capite plano et acuto.

— 如 攢

chặt như —, tenacissimus; firmissimus, a,
um.

草 子 —

— tử thảo, cicuta, æ.

② 丁

Đinh, quarta littera clyci denarii.

— 民

dân —, 18 annos natus.

香 —

— hương, caryophyllus, i.

— 聰

tai —, id.

寧 —

— ninh, valdè commendare.

— 戶

hộ —, nomen familiæ.

③ 疔

Đinh.

瘡 —

— sang, pustulæ quæ dolorem acutissi-
mum afferunt.

④ 定

Định, statuere; æstimare.

料 —

— liệu, }

奪 —

— đoạt, } id.

— 筭

toan —, }

決 —

— quyết, affirmare; statuere certò.

— 分

phân —, dijudicare.

性 —

— tính, ad se reverti.

役 —

— việc, opus determinare.

— 平

bình —, quietus.

ĐÌN

都	—	— dô, sedem regiam figere.
— 嘉		gia —, magna provincia Cocincinae con-
		finis regno Cambodiæ.
頂		Đinh.
— 正		chính —, rectissimè.
帽	—	— mũ, signum in medio coronæ vel ga-
		leæ.
廷		Đinh.
— 朝		triều —, aula regia ; rex.
燎	—	— liệu, fax magna in aulâ accensa.
庭		Đình, platea ; aula domûs ; buleuterion.
— 門		môn —, domus.
— 同核		cây đồng —, quædam arbor firmissima.
— 同神		thần đồng —, quidam spiritus aquarum.
歷	—	— lịch, nasturtium.
停		Đình, quædam mensura frugum.
駟	— 駟	ngựa — pho, veredus equus.
— 驛		dịch —, cursorum publicorum statio.
霆		Đình.
— 雷		lôi —, tonitru ; (dicitur de irâ magnatum.)
頂		Đỉnh, vertex.
頭	—	— trán, frons.
崗	—	— núi, cacumen montis.
— 董		đủng —, lento gradu.
頭	—	— đầu, vertex capitis.
— 沒		một —, aliquantulum.

ĐIU

躄		Đít, clunes.
遑		Đít, crepitus ; crepitare ; pedere ; peditus.
蠲		Điu.
— 蝮		rân — —, quidam serpens aquatilis.
呬		Điu.
— 單		đơn —, sic amore conjuncti ut alter ab al-
		tero divelli nequeat.
都		Đo, metiri.
旦	—	— đản, } id.
— 旦		đản —, }
度		Đo, comparare.
妬		Đó, illic, illuc.
— 兜		đâu —, ubiquè.
— 於		ở —, illic ; illic esse ; manere illic ; ex-
		pecta.
苞	—	— đả, modò ; mox.
— 低		đây —, hic, illic ; ego et tu.
鎋		Đó, pera nassæ.
頂	—	— đủng, species ejusmodi peræ.
輶	—	— nằm, alia species.
渡		Đò, linter.
江	—	— giang, } id.
昂	—	— ngang, }
— 迤		đưa —, linter flumen trajicere.

ĐỒ

育	—	— dục, cymba oneraria.
— 逡	呐	nói đùa —, obiter loqui.
徒		Đò.
— 濫		làm —, simulare.
— 假		giả —, id.
眈	— 假	giả — ngủ, simulare somnum.
赭		Đỏ, rubeus, a, um.
藍	—	— lòm, ruberrimus, a, um.
摔	—	— chót, } id.
炅	—	— cháy, }
血	—	— hoét, }
兩	—	— lưỡng, }
— 焔		lửa —, ignis accensus.
— 烟		đèn —, lucerna accensa.
— 變		biển —, mare rubrum.
審	—	— thắm, ruberrimus.
— 銅		đồng —, æs rubrum.
— 昆		con —, infans ; plebs.
都		Đô, regia.
— 京		kinh —, id.
會	—	— hội, multitudo.
督	—	— đốc, quædam dignitas.
— 翁		ông —, miles.
隨	—	— tùy, viri exercitati ad cadavera efferenda.
— 朝	魴	cá triều —, quidam piscis.
度		Độ, distantia ; circiter ; spatium quod quis unâ vice percurrit.
量	—	— lượng, capacitas.

ĐỘ

— 制		chế —, leges condere.
— 大		đại —, magnanimus.
— 旦	鷓	gà đến —, gallus ad pugnam aptus.
— 沒		một —, spatium quod quis unâ vice percurrit.
渡		Độ, liberare ; eripere.
— 超		siêu —, id.
身	—	— thân, valetudinem suam curare.
命	—	— mình, id.
— 普	齋	chay phở —, solemne apud ethnicos jejunium ad expiandas defunctorum animas.
夫	—	— phu, fortiter.
妬		Đố, sponsionem facere quis veritatem attingat.
— 嫉		tật —, invidere ; invidia.
眉	—	— mày, contende si audes.
— 調		đều —, ænigma.
— 棟		đóng —, parietem ex tabulis erigere.
圖		Đồ, res ; suppellectilia.
— 版		bản —, tabula geographica ; delineatio alicujus rei.
— 畫		họa —, id.
數	—	— số, immobilis et eminens.
度	—	— đạc, res ; suppellectilia.
書	—	— thơ, sigillum vulgare.
啖	—	— ăn, cibaria.
— 從		tuồng —, figura alicujus rei ; miseriarum spectacula.
勢	—	— thế, qualitas rerum.

ĐỒ

— 一	— di — lại; iterum iterumquè picturæ
吏 移	novos colores, vel litteræ atramentum inducere.
徒	Đồ, discipulus.
— 宗	tông —, Apostolus.
— 門	môn —, discipulus.
弟 —	— đệ, id.
党 —	— đảng, improborum conventus.
— 僧	tăng —, bonzii.
— 生	sinh —, bacchalaureus.
— 正	chính —, scholasticus.
— 鄉	hương —, infimus litteratorum gradus.
塗	Đồ, lutum; linire; iter.
— 路	lộ —, iter.
炭 —	— thán, miseria; miser.
蕒 —	— thuốc, ungerè unguento.
荼	Đồ, quoddam olus amarum.
苦 —	— khổ, miseria.
屠	Đồ.
— 浮衆	chúng phù —, sectatores phật.
宰 —	— tể, lanus.
堵	Đồ, fundere.
囉 —	— ra, effundere; effundi.
包 —	— vào, infundere; infundi.
移 —	— đi, effundendo projicere.
相 諾	— nước mắt, lacrymas profundere.
脾 —	— ruột, evisceratus.
承 —	— thừa, calumniari.

ĐỔ

祀 —	— đổ, refundere in aliquem.
泐 —	— máu, sanguinem fundere.
— 魯	lỗ —, discolor.
禍 —	— vạ, culpam transfundere in aliquem.
操 —	— tháo, effundere.
藥 —	— thuốc, medicamentum in os ingerere.
竹 —	— trúc, penitens effundere.
論 —	— lộn, confundere.
杜	Đổ, perseverare; sistere; diversari apud aliquem.
— 試	thi —, certando dignitatem assequi.
樑 —	— rường, perseverare; (vide Đậ.)
多	Đơ.
— 甞	ngay —, quod rectum fit et curvum esse debet.
麵 —	— mặt, pudore suffusus.
拖	Đơ, pignus alicui committere.
— 於	ở —, pro pignore apud aliquem remanere.
姑 —	— nhà, pignori domum tradere.
昆 —	— con, filium dare pignori.
命 —	— mình, tradere se in pignus.
弦 —	— đàn, pignus alicui tradere.
沱	Đờ.
— 矚	lờ —, aqua turbulenta.
拖	Đờ, sustentare; defendere.
洞 —	— dùng, id.
— 執	giúp —, opem ferre.
命 —	— mình, defendere se.

ĐOÀ

時	—	— thì, servire tempori.
夕	—	— ngăt, cedere tempori.
危	—	— nghèo, id.
— 揅		chống —, defendere; fulcire.
— 嘸		miếng —, arte defendere se.
躋	—	— dậ, erigere.
迓	—	— lên, id.
— 攤		nâng —, sustentare.
— 娘		nương —, inniti.
墮		Đọa, ruere.
— 茗		đày —, divexare.
落	—	— lạc, incidere in miserias.
— 沛		phải —, subire miseriam.
朶		Đóa, numerale florum.
蓮	—	— sen, nymphæa flos.
光 豪	—	— hào quang, sol; splendor in sanctorum effigie, seu corolla radiosa.
椽		Đoác, arbor borassus gomutus.
— 練		dây —, funis ex cortice ipsius.
— 粹		bột —, farina ex medullâ trunci ejusdem arboris.
兌		Đoái, retrospectare.
瞻	—	— xem, id.
體	—	— thấy, inopinatò videre.
認	—	— nhìn, respicere.
旦	—	— đến, respicere; miserari.
懷	—	— hoài, prospicere.
傷	—	— thương, miserari.
想	—	— tưởng, misericorditer recogitare.

ĐOÀ

爲	—	— vì, acceptum habere.
相	— 庄	chăng — mát, desplicere.
情	—	— tình, misereri.
義	—	— ngãi, pristinam recolere amicitiam.
兌		Đoài, una ex octo figuris bát quái, aquas montium significans.
— 向		hướng —, id.
— 處		xứ —, una ex provinciis Tunquini.
端		Đoan, vadem se pro re aliquâ ad mortem vel bonorum jacturam dare.
舉	—	— cử, } id.
— 交		giao —, }
— 侈		đá —, fallax.
午	—	— ngũ, dies quintus mensis quinti.
頭	—	— đầu, periculo capitis spondere.
— 異		dị —, hæresis; secta falsa.
斷		Đoạn, absolutus, a, um; deindè.
— 担		dứt —, id; frustatim præcidere.
— 簡		giản —, interruptus, a, um.
— 奄		đã —, absolutus, a, um.
— 役		việc —, opus absolutum.
腸	—	— trường, viscera præcidere; acerbus dolor ex disjunctione vel discessu alicujus.
時	—	— thì, deindè.
些 衛	— 啖	} ăn cơm tối đoạn thì người ta về; cœna factâ homines abierunt.
— 時	— 最	
段		Đoạn, caput; articulus.
冉	—	— sách, id.

ĐÓA

唐	—	— dàng, itineris spatium.
縷	—	— dây, frustum funis.
斷		Đoán, judicare; ferre sententiam.
— 决		quyết —, affirmare.
— 察		xét —, examinare et judicare.
— 折		chiết —, id.
— 分		phân —, judicare; distribuere.
件	—	— kiện, litem dirimere.
— 典		sách —, theologia, æ.
— 剛		cang —, constans.
團		Đoàn, turma, æ.
— 合		hiệp —, in unum congregari.
— 圍		vây —, id.
屢	—	— lữ, turma; grex.
塲	—	— trường, tota familia.
短		Đoản, brevis, e.
命	—	— mạng, brevis vita.
— 智		trí —, mens angusta.
汀		Đoanh, in spiram volvere.
— 蝮		rồng —, draco in spiram convolutus; (dicitur de flexuoso flumine.)
奪		Đoạt, rapere; usurpare.
— 占		chiếm —, } id.
— 爭		tranh —, }
權	—	— quờn, usurpare auctoritatem.
弄	—	— lòng, obsistere alicujus voluntati.
意	—	— ý, id.
利	—	— lợi, lucrum avidè quærere.

ĐỌC

— 定		định —, cuique munus vel opus assignare; statuere.
讀		Đọc, legere; recitare.
經	—	— kinh, orare.
— 典		— sách, legere.
呈	—	— chương, ediscenda ex memoriâ magistro exponere.
排	—	— bài, ediscenda legere vel memoriter pronuntiare.
書	—	— thơ, versus legere.
唐	—	— dàng, aditum patefacere.
鐳		Đọc, hasta amentata.
督		Đốc.
— 都		dô —, dux 500 militum.
— 翁		ông —, id.
篤		Đốc, ultimus; in fine; puppis.
更	—	— canh, ultima vigilia.
團	—	— đoàn, turmam claudere.
烟	—	— đèn, residua pars cerei, facis, &c.
— 擲		chèo —, remus penultimus.
毒		Độc, crudelis; venenosus.
惡	—	— ác, ferus.
與	—	— dữ, id.
— 弄		lòng —, } id. dolosus.
— 淩		sâu —, }
脾	—	— ruột, dolosus; avarus.
— 菜		thuốc —, venenum.
— 落		nước —, aqua nociva.

ĐỘC

- 逾 gió —, ventus nocivus.
 — 蝮 răn —, serpens venenosus.
 — 解 giải —, antidotum.
 — 種 giống —, res nociva.
 — 解 — — giải —, venenum veneno extinguere;
 vim vi repellere.
 — 活 — — huột, hipposelinum.
 椰 唵 丐 }
 齧 寅 哈 } cái — hay ăn thịt dần dà, gangrena.
 (獨) Độc, solus.
 — 隻 — — chiếc, id.
 — 孤 cô —, senex sine prole; orphanus.
 — 獍 khỉ —, quidam simius magnus.
 (礫) Đỏi, scutella.
 — 鉢 bát —, id.
 — 拉茹 nhà sấp —, aedes sibi mutuo in longitu-
 dinem adhærentes.
 (饑) Đói, esurire; fames; famelicus.
 — 渴 — — khát, id.
 — 膾 — — bụng, esurire.
 — 弄 — — lòng, id.
 — 折 chết —, fame perire.
 — 襪 — — rách, pauper.
 (隊) Đòi, exigere; accersere; (de superiori-
 bus.)
 — 燒 theo —, sequi; imitari.
 — 學 học —, imitari.
 — 官 quan —, præfectum accersere aliquem.

ĐÔI

- 女欺 — — nợ, exigere debitum.
 欺 — — khi, omni tempore.
 番 — — phen, multis vicibus.
 吝 — — lãn, id; multotiès.
 尼 — — nơi, ubiquè.
 方 — — phương, id.
 次 — — thứ, multotiès; multis vicibus.
 — 昆 con —, ancilla.
 灰 — — hoi, præposterè imitari.
 晦 — — hối, exigere; accersere.
 衛 — — vễ, velle abire; revocare.
 事 默 }
 意 — } mặc — sự ấy, pro rei istius eventu.
 (緣) Đỏi, funis ad aliquid retinendum vel mu-
 niendum, &c.
 — 繞 dây —, id.
 — 磊 lỏi —, singulatim sequi.
 (堆) Đôi, par; ambo.
 呂 — — lứa, sodales; conjuges.
 啞 — — chối, coram aliquo causam suam agere.
 邊 — — bên, utraque pars.
 — 夥 sánh —, par.
 — 沒 một —, unum par.
 曉 — — mách, discutere delationes.
 例 — — lờ, id.
 察 — — xét, causam perpendere.
 — 嗜 tiếng —, vox duplex idem significans.
 (隊) Đội, vertice capitis ferre.
 恩 — — ơn, gratias agere; (superioribus.)
 — 感 cảm —, beneficia recolare.

ĐỐI

伍	—	— ngũ, ordo agminum.
— 該	—	cai —, præfectus 60 militum.
— 行	—	hàng —, cohortis ejusmodi milites.
軍	—	— quân, manipulus militum.
簪	—	— nón, caput galero opertum habere.
帽	—	— mũ, gestare coronam.
橋	—	— cầu, sericum quoddam in funere omnium mulierum capitibus superimponi solitum, quod putant idola aut animas defunctorum illud supergredi.
燒	—	} — níp theo thây, arcam librorum gestando magistrum sequi.
柴	—	
— 縞	—	} — níp theo thây, arcam librorum gestando magistrum sequi.
— 沒	—	
對	—	Đối, respondere; alteri rei respondere.
答	—	— đáp, id.
敵	—	— địch, certare.
— 應	—	— ứng —, respondere.
— 聯	—	— liễn —, sententiæ sibi mutuò respondentes.
— 句	—	— câu —, id.
饒	—	— nhau, sibi mutuo vel alteri rei respondere.
鰲	—	Đối.
— 鮐	—	— cá —, mullus, i.
頽	—	Đối.
弊	—	— tệ, everti, dirui.
敗	—	— bại, id.
玳	—	Đối.
瑁	—	— mỗi, species testudinis cujus cortice seu tegumento thecas fabrè faciunt.

ĐỐI

對	—	Đối, mutare.
卓	—	} — chác, } id.
— 台	—	
移	—	— dời, transferre in alium locum.
隙	—	Đối, spatium; terminus; modus.
— 澄	—	— chừng —, id.
唐	—	— dàng, itineris spatium.
— 旦	—	— cho đến —, eousquè.
— 尼	—	— đến — này, eò loci res est.
— 意	—	— đến — ấy, id.
— 慄	—	— rất —, adeò.
— 過	—	— quá —, extra modum.
— 典	—	— đến — nào, quousquè tandem.
待	—	Đợi, expectare.
— 籠	—	} — trông —, } id.
— 除	—	
代	—	Đời, seculum; vita; mundus.
初	—	— xưa, olim.
— 畧	—	— trước, id.
— 尼	—	— này, hoc seculo.
— 一	—	— —, æternus, a, um.
— 一	—	— nay, seculo præsentis.
— 一	—	— người —, homo.
— 一	—	— người, vita hominis.
— 一	—	— sự —, mundi negotia.
— 一	—	— sau, seculum venturum.
— 一	—	— tạm, vita caduca.
— 一	—	— bụi, mundus.
— 一	—	— ra —, in mundum venire.

ĐÔN

觸	—	— xóc, vectis utrinquè acutus.
斤	—	— cân, virga stateræ.
捫	—	— tay, asserculus, i.
容	—	— dông, lignum longum in culmine tecti.
鞞	—	— giày, tabula quâ e cymbâ ad littus egrediuntur.
蹶	—	— noi, id.
— 威		diệt —, verberare.
— 朱		cho —, } id.
— 搭		đập —, }
— 拆		biêng —, }
敦		Đôn, arborem altiùs reserere.
核	—	— cây, id.
沌		Độn.
— 混		hỗn —, confusio; tumultus.
遯		Độn, veneficium quod fit numerando digitis.
— 壬		nhâm —, id.
訕		Độn, hebetudo.
智	—	— trí, hebes.
脛	—	— dâ, } id.
— 迷		mê —, }
— 性		tính —, }
頓		Đốn, amputare.
首	—	— thủ, salutem plurimam dicere.
核	—	— cây, amputare ligna.
吨		Đôn, evulgare; evulgari.
— 嗜		tiếng —, rumor; fama.

ĐÔN

— 名		danh —, id.
名	—	— danh, evulgare nomen alicujus.
屯		Đôn, præsidium.
營	—	— dinh, id.
— 留		lưu —, nomen præsidi in confiniis Cocinæ.
單		Đơn, simplex.
初	—	— sơ, id.
隻	—	— chiếc, solus.
薄	—	— bạc, pauper.
孤	—	— cô, sine prole senex, vel filius orbus utroque parente.
— 緣		doan —, orbus conjuge.
詞	—	— từ, libellus supplex.
弔	—	— diú, sic amore conjuncti ut ægerrimè a se invicem divellantur.
— 日		viết —, litteras simpliciter et breviter exarare.
丹		Đơn.
— 灵		linh —, efficax medicamentum.
— 紅		hông —, ochra, æ.
— 牡花		hoa mẫu —, rubia tinctorum.
藥	—	— dược, medicina efficax.
痺		Đơn, lepra.
瘋	—	— phung, } id.
瘋	—	— phong, }
— 發		phát —, lepram prorumpere.

ĐỒN

彈	Đờn, organum; quodlibet instrumentum musicum.
風	— phong, organum.
琴	— kim, instrumentum 27 fidibus instructum.
瑟	— sất, instrumentum 36 fidibus instructum.
翁	— ông, vir.
妃	— bà, femina.
喝	— hát, canere et psallere.
— 涓	suối —, murmur aquæ.
— 掇	gảy —, canere fidibus.
— 艦	ghe —, cymba omninò demersa.
棟	Đong, mensurare; (orizam, &c.)
盧	— lư, attentè pensare.
量	— lượng, metiri; (orizam, &c.)
澗	Đọng, stagnare.
— 渌	nước —, aqua reses.
凍	Đóng, claudere.
闔	— cửa, fores claudere.
函	— hòm, arcam conficere; arcam occludere.
釘	— đinh, clavos contundere.
樁	— cọc, palum tundendo figere.
曲	— sách, libros compingere.
艘	— tàu, navim fabricare.
寨	— trại, castrametari.
營	— dinh, sedem alicubi figere, (dicitur de rege et præfectis magnis.)

ĐÓN

鐘	— chuông, pulsare campanam.
鯨	— cá — lưới, pisces adhærere sagenæ.
沛	— phải, incidere in calamitates, &c.
女	— nợ, debita contrahere.
杠	— gông, cangam alicui imponere.
筆	— bút, penicillos conficere.
允	— đơm, adhærere.
— 螭	ong —, apes alicubi nidificare.
經	— nịt, zonâ cingere se.
帶	— dải, } id.
袴	— khố, }
稅	— thuế, vectigal pendere.
銅	Đòng, lancea.
— 核	cây lưôi —, aloe, es.
— 糴	— — lúa, spica nondum explicata.
冬	Đông, hiems; congelare.
— 務	mùa —, hiems.
堅	— thì — ken, annonæ caritas.
— 吏	— lại, congelatus, a, um.
— 吏	nước — lại, aqua congelata.
東	Đông, oriens; multitudo.
— 方	phương —, } oriens.
— 邊	bên —, }
— 向	hướng —, }
— 埃	cõi —, }
— 逾	gió —, eurus.
— 漫	biển —, mare eoum.
宮	— cung, sceptri successor legitimus.
旦	— dẫn, multitudo.
禱	— đảo, id.

ĐỘN

種	—	— măt, multitudo, (de hominibus tantum.)
特	—	— đặc, solidus, a, um.
京	—	— kinh, Tunquinum.
移	—	— dầy dầy, magna multitudo.

動

動	—	Động, movere; moveri.
轉	—	chuyển —, terræ motus; moveri.
地	—	— địa, moveri.
搖	—	dao —, aliquid in quæstionem vocare.
移	—	day —, agitari.
用	—	thì — dụng, tempora turbulenta.
感	—	cám —, miseratione moveri.
弄	—	— lòng,
傷	—	— lòng thương, } id.
弄	—	lòng —, cor malâ aliquâ cogitatione moveri.

弄

弄 } lòng — lòng lo, id.

慮 — trời —, cæli intemperies.

一 歪 biền —, mare jactari.

一 變 — đất, terram moveri.

一 坦 — kinh, morbus comitialis.

洞

洞 Động, mons nudus arboribus.

葛 — cát, mons arenosus.

一 打 đánh —, certamen quod sinenses quosdam cum diabolis iniisse fabulantur cum in Indiam, Phật doctrinæ accipiendæ gratiâ venerunt.

棟

棟 Đống, cumulus.

一 樑 lương —, columen.

一 坟 vun —, aggerare.

ĐỒN

律	—	trót —, integer acervus; multus, a, um.
苔	—	đây —, id.
樹	—	— thanh thọ, ilex arbor.

同

同	—	Đông, simul; æqualis; unanimis.
弄	—	— lòng, concors, dis.
情	—	— tình, id; uno ex ore; unanimis.
心	—	— tâm, unanimi consensu.
飭	—	— sức, æquis viribus; junctis viribus.
胞	—	— bào, germani fratres.
饒	—	— nhau, æquales.
僚	—	— liêu, sodales; dignitate æquales.
道	—	— đạo, ejusdem religionis sectatores.
等	—	— đẳng, ejusdem farinæ nebulones.
公	—	công —, comitia publica.
行	—	— hàng, ejusdem ordinis homines.

童

童 Đống, puer, puella.

貞 — trinh, virgo; cælebs.

身 — thân, id.

兒 — nhi, infans; puer; puella.

一 孩 hài —, infans.

一 小 tiểu —, famuli; servi.

一 牧 mục —, pastor.

一 昆 con —, puella quâ magi utuntur ad veneficia.

一 差 sai —, magos jubere idolum ingredi in eam puellam.

一 共 công — —, humeris aliquem gestare.

一 負 phụ, magus.

銅

銅 Đống, æs; numerale monetarum.

錢 — tiên, as, assis.

ĐÓI

泊	—	— bạc, moneta argentea.
— 圖	đồ	—, vasa ænea.
— 錢	tiền	—, teruncius ex ære.
— 城	thành	—, civitas benè munita.
銚	—	— thòa, æs auro mixtum.
梭	—	— thoi, species æris.
顛	—	— đen, æs nigrum.
白	—	— bạch, æs album.
全	—	Đông, ager, campus.
內	—	— nội, id.
田	—	— điền, arva.
矚	—	— ruộng, id.
狴	—	— nai, provincia Cocincinæ.
— 迓	lên	—, sacrificium quod ethnici antè messem offerunt.
— 鼂	xuống	—, sacrificium quod offerre solent antequam segetes transplantent.
桐	—	Đông.
— 梧	ngô	—, quædam arbor.
体勞	—	— lao thê, buphtalmum.
— 楓	vông	—, quædam arbor spinosa.
董	—	Đông.
— 訥	nói	—, jactare se verbis.
— 濫	làm	—, jactare se actis.
— 甞	ngay	—, rectè.
賤	—	— — lúng, deses, idis.
楔	—	Đốt, frutex.
— 箒	chổi	—, scopæ ex ejusmodi fruticibus.
— 鈇	đám	—, stimulare; subornare.

ĐỘT

榮	—	Đọt, frondes arborum teneriores.
核	—	— cây, id.
— 遠	trên	—, arboris apex.
焯	—	Đốt, incendere; internodium.
— 焔	lửa	—, incendium.
茹	—	— nhà, tecta flammis tradere.
砲	—	— pháo, tubulum nitrato pulvere fartum accendere.
礮	—	— lói, pylocastrum accendere.
槎	—	— mía, cannæ frustum seu internodium.
— 覩	đổ	—, arbores marcessere et deindè revirescere; (ut fit quando transplantantur.)
搯	—	— ngón tay, articuli digitorum.
— 蜂	ong	—, apes aculeo impetere.
焯	—	— đèn, lucernam accendere.
突	—	Đốt, articulis digitorum percutere.
— 埋	may	—, iteratis acûs ductibus consuere.
兀	—	thì — ngột, tempus miseræ.
蝮	—	Đốt.
— —	— —	— —, hirudines marinæ, seu holothuriæ.
達	—	Đốt, gradus.
— 等	dáng	—, dignitatis gradus.
— 濼	lọt	—, guttatim decidere; fructus singulatim cadere.
櫛	—	Đu, lusus quo quis per suspensum funem vel oscillatione jactat corpus.
仙	—	— tiên, species ejusmodi lusus.

ĐUA

— 巧	cái —, projectorium, ii.
吳	— ngô, alia ejusdem species.
梓	— rú, alia species ejusdem.
— 打	đánh —, ludere ejusmodi lusu.
姤	Đú, lascivire præ pinguedine; (de animalibus.)
— 獠	voi —, elephantem catulire.
— 凌	lãng —, lascivire.
— 數	số —, elephantis catulitio.
睹	Đủ, sufficere; satis.
— 餽	no —, vitæ necessaria habere.
— 用	dùng —, id.
— —	— —, papaya arbor.
紫	— — tiá, ricinus.
沱	Đừ.
— 盧	mặt lừ —, rubens facies ebriosi.
— 盧	đi lừ —, lentè admodum incedere.
都	Đua, contendere invicem.
才	— tài, de industriâ contendere.
智	— trí, de ingenio et prudentiâ contendere.
午	— ngô, } id.
坤	— khôn, }
馭	— ngựa, equi cursu certare.
排	— bơi, contendere.
爭	— tranh, id.
饒	— nhau, æmulari invicem.
飭	— sức, certare viribus.

ĐÙA

— 塲	trường —, stadium.
揅	Đùa.
— 鼫	— xuống, depellere.
筴	Đũa, bacilli ad comedendum.
— 昆	— con, id.
— 錢	} bề đồng tiền chiếc —, assem et bacillum frangere in signum repudii.
— 雙	
迳	Đũa, comitando deducere.
待	— đãi, ore tenùs.
拖	— đón, comitando deducere.
渡	— dò, lintre aliquem transmittere flumen.
— 啞	nói —, ore tenùs.
— 貼	của —, dos uxoria.
妯	— dâu, uxorem ad maritum deducere.
— 昆	— con, versare infantem in cunis.
殼	— xác, funus deducere.
低	— đây, cedo mihi.
— 移	— đi, depellere.
客	— khách, hospitem deducere.
— 逾	gió —, vento ferri.
貼	— của, manu ad manum tradere aliquid.
— 銅	} cái đũa đồng hồ; libramentum horologii.
— 壺	
丁	Đũa, nomen appellativum inferiorum.
— 芾	— nào, quis, (de iisdem.)
迳	Đũa, depellere.
— 移	— đi, id.

鑄	Đúc, fundere metalla.
博	— bác, id.
像	— tượng, statuam fundere.
佛	— phật, idolum fundere.
銃	— súng, tormenta fundere.
— 署	thợ —, fusor.
— 如種	giống như —, simillimus.
— 餠	bánh —, quædam bellaria.
禮餠	— bánh lễ, orbiculos ex pane ducere ad sacrum.
萁	— rau, seminare olera.
濁	Đục, turbidus, a, um.
— 渌	nước —, aqua turbulenta.
— 六	lục —, vehementer jactari; (in aquâ, &c.)
澗	— vẩn, valdè turbidus.
鐳	Đục, scalprum.
拔	— bặt, scalprum magnum.
歌	— hom, scalprum minimum.
魯	— lỗ, perforare scalpro.
— 虫	sùng —, teredinem, cossum, &c. aliquid perforare.
— 魚	cá —, quidam piscis.
齧	— răng, frangere dentes.
德	Đức, virtus; titulus summi honoris.
主	— Chúa trời, Deus; Dominus cæli.
妃主	— Chúa bà, Domina Virgo Maria; sancta Dei genitrix.
主	— Chúa, Rex.

令	— — lạnh, id.
翁	— — ông, titulus filiorum regis.
天	} — thánh thiên thân, Archangelus; An-
神	
聖	} — thánh pha pha, summus Pontifex.
葩	
葩	
聖	
宗教	— giáo tông, id.
宗牧	— giám mục, Episcopus.
鑒	— thầy, id.
柴	— mự, titulus filiorum regis.
媒	— bà, titulus filiarum regis.
妃	— tin, virtus fidei.
信	— cậy, virtus spei.
忌	— kính mến, charitas.
勉敬	— hạnh, modestia.
行	nhơn —, virtus.
— 仁	phước —, virtutisopus.
— 福	đạo —, religio vera.
— 道	gió —, zephyrus.
— 逾	cây —, virtus; arbor virtutis.
— 核	— cha cả, Episcopus.
哥吒	thủ —, nomen loci in provincia Sài gòn.
— 守	
特	Đực, mas; (de animalibus et de arboribus quibusdam quæ non dant fructus.)
— 騾	trâu —, bubalus masculus.
騾	— trâu, bubalus.
— 核	cây —, arbor quæ non dat fructus.
— 花	hoa —, flos qui non dat semen.
— 鶩	ngỗng —, anser masculus; ineptus.
睚	Đui, cæcus.
最	— tối, id.

ĐUN

⑧	Đùi, quarta pars animalis; femur.
⑨	— thịt, perna; armus vel coxa vervecis aut aliorum animalium.
⑩	— heo, perna porci.
⑪	Đũi, sericum fece bombycis confectum.
⑫	Đùm, aliquid panno vel foliis involutum.
⑬	— bọc, id; protegere.
⑭	Đun, intromittere.
⑮	— nhét, id; subornare.
⑯	— lửa, ligna in fornacem immittere.
⑰	Đụn, granarium.
⑱	— lằm, id.
⑲	chảo —, sartago magna.
⑳	— rơm, palearum acervus.
㉑	Đùn, formicas, tineas, &c. terram aggerare.
— 蝼	kiến —, formicas terram aggerare.
— 卒	tốt —, arborum luxuries.
㉒	Đụng, impingere.
⑳	— kinh, morbus comitialis.
㉓	Đúng, tactu vel alio modo efficere ut res non ampliùs intacta remaneat.
— 庄	chẳng —, intactus, a, um.

ĐUN

— 之	chi —, } id.
— 芾	nào —, }
溪兜	} dàu — bợn nhờn, immaculatus.
沕	
⑳	Đùng, fragor tormenti, tonitru, &c.
— —	— —, id.
㉔	Đủng.
頂	— đỉnh, lento gradu.
㉕	Đứng, sterilis, (de arboribus et plantis.)
侈	— đi, pudore tabescere.
㉖	Đựng, continere.
謨謨	} mua chịu mua —, datâ fide emere.
— 召	
㉗	Đứng, stare.
爽	— sững, immobilis; attonitus.
— 渚	nước —, aqua maris cùm jam excrevit aliquandiù consistens.
俸	— bóng, meridies.
午	— ngọ, id.
吏	— lại, sistere.
𠂔	— gáy, capillos rigere.
— 折核	cây chết —, arbor arefacta.
跣	— dậy, surgere.
㉘	Đừng, noli.
— 庄	chẳng —, indesinenter.
沒	— một, excepto uno.

ĐUỐ

逾核
庄悶
—朗

{ cây muốn lặng gió chẳng —, arboribus quietè stare volentibus, per ventum non licet ; (per metaphoram dicitur de hominibus qui quasi invitati ad malè agendum impelluntur.)

蕩

Đũng.

—朗

lững —, non procedere.

燿

Đuốc, tæda, æ.

—烟

đèn —, id; lucerna.

特

Đước, quædam arbor.

—核

cây —, id.

—勤昆

con cân —, species testudinis.

特

Được, posse; invenire.

—拱

cũng —, etiam potest.

—朱

cho —, ut.

—之

chi —, quomodò potest? impossibilis, e.

—芾

nào —,

—兜

dâu —, } id.

—坤

khôn —,

—易

dễ —, id; difficile inventu.

—別

biết —, potest cognosci; scitu difficile.

—濫

{ làm chi — nào, quid faciendum.

—芾

隹

Đuôi, cauda, æ.

—頭

dầu —, principium et finis; in caudâ, in fine.

—芮

nối —, unus post alium.

ĐUỒ

澗

Đuối, lassus.

—要

yếu —, debilis; infirmus.

—捫

— tay, fessæ manus.

—折

chết —, suffocari aquis.

—喘

— hơi, anhelus.

鰲

Đuối.

—魴

cá —, raia, æ.

遑

Đuối, fugare.

—摳

xua —, expellere.

—移

— đi, abigere.

—換

— dờ, id.

—刀

đeo —, persequi.

—擿

— trâu, bubalos abigere.

譟

Đuồm.

—暗

— uôm, rugitus; ululatus.

淡

Đuộm, quod facillè accenditur et non citò consumitur.

—潤

— nhuận, pingue solum.

—潤

nhuân —, id.

—凝

— nhừng, oculis lacrymantibus.

—油

dầu —, oleum quod non facillè consumitur.

—檜

củi —, lignum quod facillè accenditur et non citò consumitur.

—珠

{ — hàng châu lụy, lacrymari.

—淚行

短

Đuôn.

— — 崱

suôn — —, arbor rectissima et sine nodis.

〔礮〕

Đuộn.

— 脛

— lũng, pigerrimus.

〔當〕

Đương.

— 戶

hộ —, consanguinei; confraternitas; congregatio.

— 筭

toan —, sollicitus, a, um.

— 句

câu —, secundus catechista apud Christianos, et apud ethnicos secundus dux pagi.

〔丈〕

Đượng, mensura constans decem thước may.

— 縷

— lụa, decem mensuræ serici.

— 綈

— vải, decem mensuræ panni.

〔堂〕

Đường, Vide Đàng.

— 丐

— cái, via publica.

— 公

công —, auditorium præfactorum.

〔糖〕

Đường, saccharum.

— 蜜

— mật, id; Vide Đàng.

〔突〕

Đuột.

— 正

ngay —, rectissimus.

— 駛

dài —, longissimus; (de lignis, funibus, &c.)

— 椹

suôn —, arbor rectissima et sine nodis.

〔揆〕

Đút, obturare; intromittere.

— 餽

— vào, id.

— 坩

nùi —, obturamentum.

— 坩

— nùi, obturare.

— 姐

— dót, perperam pronuntiare.

— 蜂

ong —, apes aculeo aliquem impetere.

— 餅

— cốm, orizam in os ingerere.

— 錢

— tiền, fidem alicujus tentare pecuniâ.

〔突〕

Đút, in locum ab aeris injuriâ tutum se recipere.

— 湄

— mưa, in imbris suffugium se recipere.

— 曛

— nắng, in locum a sole tutum se recipere.

— 衝

xông —, audacter omnia subire pericula.

— 娘

nường —, hospitari; diversari.

— 錐

chui —, precariò apud aliquem diversari.

〔坦〕

Đút, disrumpi, (de funibus.) abscissus, a, um.

— 例

— lời, verba rata et determinata.

— 頭

— đầu, caput abscissum.

— 捫

— tay, manus abscissa.

— 傳

— chuyện, negotium perfectum.

— 綆

— dây, funis disruptus.

E

〔啞〕

E, timere.

— 慮

— lo, sollicitè timere.

— 忤

— sợ, anxiè metuere.

— 浚

— nãi, timere ne.

〔薏〕

É, quædam planta.

— 苳

— 蘿

} rau — lớn lá, ocymum.

啖	È, interjectio minantis.
— 啖	ừ —, annuere.
啖	Ê, fessus; fractus.
飲	— ăm, id.
膝	— bụng, levis dolor ventris.
— 灰	hôi —, florum, foliorum, &c. odorem vitiari.
餽	Ë, deesse emptores.
— 行	hàng —, merces quas nullus emit.
— 半	bán —, vendere quod nullus emit.
螻	Éc vel Êch, rana, æ.
蚱	— nhái, id; (hæ voces in ore impudicorum habent sæpè sensum obscœnum.)
媿	Em, frater vel soror minor.
丕	— út, id; frater vel soror ultimo nata loco.
騾	— trai, frater minor natu.
媽	— gái, soror minor natu.
— 姊	chị —, sorores.
— 昆	con —, inferiores.
— 彈	dờn —, } id.
— 鶻	vai —, }
— 嬰	anh —, fratres.
掩	Êm, aliquid arctè alicubi congerere.
匱	— vào, id.
厭	Êm, suave et lene tactu vel auditu.
愛	— ái, } id.
浸	— thắm, }

聰	— tai, suave auditu.
弄	— lòng, contentus, a, um.
職	— giấc, in utramque aurem dormire.
壓	Êm, præstigiis fugare diabolum; incantare.
呪	— chú, id.
— 符	bùa —, papyrus litteris magicis inscripta ad fugandum diabolum.
燕	En, febricula, æ.
— 瘰	úi —, febris gravior.
— 敦	run —, horrere febrì, frigore, &c.
鷓	Ên, hirundo.
— 鸚	anh —, fallax, acis.
— 更	buồm cánh —, velum triangulare.
— 帆	loài — tước, plebei.
— 雀	— 類
偃	Ên.
腓	— lưng, dorsum distendere; (dicitur per injuriam de pigris qui ad laborem vix se dant.)
夭	Eo, interstitium extremis exilius.
屋	— óc, molestiam inferre.
危	— nghèo, angustia.
離	— le, periculosus, a, um.
夾	— hẹp, angustia et tempus caritatis.
耍	Éo.
耨	— náu, vexare.
— 捩	uốn —, in omnem partem flectere se; importunè petere.

GÁ

- 樽 xanh —, glaucus, a, um.
 — 矩 củ —, commelina esculenta.
- 〔歿〕 Éo.
 — 疇 trù —, execrari; dira precari.
- 〔押〕 Ép, cogere; premere.
 枉 — — uông, cogere.
 弄 — — lòng, } id.
 脆 — — dạ, }
 油 — — dầu, oleum exprimere.
 獒 — — voi, docere elephantem.
 — 魴 cá —, quidam pisciculus squalo sæpè ad-
 hærens.

注 尪 } chín non giú —, præmaturè aliquem ad
 — 嫩 } aliquid cogere.

- 〔謂〕 Ét.
 — 噲 giọng —, glacitando loqui.
 — 嘯 ót —, januæ stridor.

G

- 〔哥〕 Gá, spondere.
 嗜 — — tiếng, sponsalia.
- 〔鵓〕 Gà, gallus; gallina.
 鵓 — — trống, gallus gallinaceus.
 賈 — — mái, gallina.
 衢 — — cô, gallus magnus.
 蜺 — — kiến, gallus parvulus.
 踞 — — chọi, galli pugnatore.
 — 夢 mông —, crista galli.

GÃ

- 夢花 hoa mông —, amaranthus.
 — 眈 quáng —, qui sub noctem laborant cali-
 gine.
 — 更 canh —, vigilia matutina in galli cantu.
 — 篠 thể —, id.
 — 肆烱 đèn ruột —, filum ceratum in spiram vo-
 lutum.
 — 迷縷 dây mề —, species hederæ.
 嗎 — — gáy, gallum cantare; galli cantus.
- 〔姒〕 Gã, filiam nuptui tradere.
 昆 — — con, id.
- 〔哥〕 Gã, ille; tu.
 — 茹 nhà —, id.
 箕 — — kia, ille.
 奴 — — nọ, iste.
- 〔拈〕 Gác, rem aliquam alteri superimponere
 ità ut extrema duntaxat fulciantur; (ut
 trabem, &c.)
- 擊 gếch —, } id.
 — 迓 — lèn, }
 智 — — trí, superbè æmulari.
 賈 — — mái, a remigando desistere.
 淵 — — khơi, in altum progredi.
 — 茹 nhà —, domus habens contignationes.
 粹核 — }
 构 遠 } — trên cây câu rút, cruci affigere.
- 〔各〕 Gạc, signo × aliquid expungere.
 字 — — chữ, litteram hoc modo expungere.
 筭 — — tên, nomen albo eradere.

GẠC

- 囉 糲 — — măt ra, contemptim aliquem abigere.
- 彈 bán —, explodendo non attingere.
- 〔解〕 Gạc, cervi cornua.
- 猊 — — nai, id.
- 〔各〕 Gạc, annuere.
- 局 gục —, } id.
- 頭 — đầu, }
- 〔棘〕 Gác.
- 棘 trái —, quidam fructus.
- 糲 xôi —, oriza viscosa rubro colore hujus fructus infecta.
- 機 mít —, species jacæ.
- 隊 啞 } ăn mạy dôi xôi —, mendicus quærit cu-
- 糲 眉 } pedias.
- 〔礮〕 Gạch, later, lateris.
- 蚺 — — cua, pinguedo cancri.
- 唐 — — dàng, ducere lineam.
- 頭 — — đầu, furfures capitis.
- 〔菱〕 Gai, spina; cannabum.
- 蔞 chông —, miseriis refertus.
- 蔞 準 chồn chông —, locus miseriis plenus et hirsutus.
- 帽 mũ —, spinea corona,
- 縶 dây —, funis cannabinus.
- 布 bố —, pannus cannabinus.
- 織 chỉ —, fila cannabina.
- 鞞 trái —, glomus cannabi.
- 踏 đạp —, spinam proculcare.

GÁI

- 裕 — — gốc, tribuli.
- 王 麻 — — ma vương, carduus.
- 茹 閤 } cữa — nhà bạc, egena familia.
- 泊 — }
- 〔媽〕 Gái, femina.
- 昆 con —, puella.
- 招 cháu —, neptis.
- 媪 em —, soror minor.
- 分 phận —, muliebris conditio.
- 吏 — 還 hoàn — lại, resarcire detrimentum virginitatis.
- 〔棋〕 Gài, globulos vestium inserere; intexere.
- 及 — — gập, dissidere; discrepare.
- 闈 — — cữa, fores pessulis occludere.
- 桎 — — then, id.
- 襖 — — áo, globulos vestium inserere.
- 饒 — — nhau, discrepare.
- 櫛 — — bẩy, laqueos intendere.
- 〔疥〕 Gãi, scabere.
- 如 吶 nói như —, contumax.
- 兜 別 } biết ngứa đầu mà —, fac sciam ubi prur-
- 麻 癩 } rias ut scabere te valeam; (quæ vis aperias ut ea persequar.)
- 〔垓〕 Gay.
- 槲 — — chèo, aptare remum ad remigandum.
- 〔棍〕 Gạy, irritare; concitare.
- 木 — — mọc, } id.
- 囉 — — ra, }

GÁY

- 𠵹 — Gáy, coccissare; Juba.
 — 鷓 — gà —, cantus galli.
 鬣 — — heo, seta longior in collo porci.
 馭 — — ngựa, juba equi.
 — 捻 — nãm —, equum jubâ vel hominem crinibus arripere.
 — 展 — rỏn —, jubam rigere.
 — 翻 — lông —, pili jubæ.
 — 鮐 — cá —, quidam piscis.
 — 鵠 — cu —, turtures gemere.
 — 頂 — đứng —, jubam vel pilos rigere.
- 𠵹 — Gãy.
 弦 — — đờn, fidibus canere.
- 𠵹 — Gãy, frangi; (de rebus duris.)
 — 核 — cây —, arbor fracta.
 — 告 — cáo —, ostentare elegantiam.
 — 披 — bê —, frangere.
- 𠵹 — Gây, excitare ad bellum, iram, vindictam, &c.
 棋 — — gổ, id.
 棹 — — giận, ad iram excitare.
 恨 — — hờn, ad animi tumorem provocare.
- 𠵹 — Gậy, baculus.
 — 揲 — chống —, baculo inixum incedere.
 — 娘 — nường —, baculo inniti.
- 𠵹 — Gậy, opus inchoare.
 孕 — — đựng, id; (de rebus magnis.)

GĂM

- 醞 — — giấm, acetum conficere.
 種 — — giống, semina multiplicare.
- 𠵹 — Gây, macilentus.
 痲 — — mòn, id; macrescere.
 痲 — — guộc, strigosus.
 疥 — — vổ, id.
- 吟 — Găm, figere; (de rebus minimis.)
 針 — — kim, acum figere.
 — 刀 — dao —, species sicæ.
 祕 — — lấy, servare odium, iram, &c.
- 𠵹 — Găm, dentibus apprehendere.
 昌 — — xương, ossa rodere.
 𠵹 — — cỏ, herbas depascere.
- 錦 — Găm, species hederæ.
 — 練 — dây —, funis hujus hederæ.
 — 襪 — gỏi —, panno, foliis, papyro, &c. involvere.
 — 襪得 — người gỏi —, vir benè figuratus.
- 𠵹 — Găm, torvè aspicere.
 — 魂 — coi —, id.
 填 — — ghè, vorare oculis.
- 錦 — Găm, sericum diversicoloribus floribus pictum.
 紉 — — tiủ, id.
 — 襖 — áo —, vestis ex ejusmodi serico.
 — 𧆏 — hùm —, tigris maculata.

𦉳

Gâm, fremitus animalium.

— 𦉳

hùm —, tigridem ululare.

— 𦉳

cu —, columbam gemere.

喝 —

— hét, rugire.

吟

Gãm, meditari; considerare.

— 願

nguyên —, } id.

— 推

suy —, }

体 —

— thể, quasi.

吏 —

— lại, recogitare.

— 意固

có ý —, res considerata; falsum dictum.

— 瞻

— xem, attentè perspicere.

— 𦉳

— mà coi, attentè considera.

— 𦉳

— trong thể sự nực cười, một con cá lội, ba bốn người buông câu; risu digna omninò res est, uni sæpè pisculo plures insidiari; (sic vita est hominum ut plures eadem sectentur.)

— 𦉳

— 𦉳

— 𦉳

— 𦉳

— 𦉳

— 𦉳

— 𦉳

— 𦉳

— 𦉳

— 𦉳

— 𦉳

— 𦉳

— 𦉳

— 𦉳

— 𦉳

— 𦉳

— 𦉳

— 𦉳

— 𦉳

— 𦉳

— 𦉳

— 𦉳

— 𦉳

— 𦉳

— 𦉳

𦉳

Gân, glutine vel collâ aliquid intingere.

— 𦉳

— vó, enixè commendare.

— 𦉳

— bút, penicillum collâ intingere.

𦉳

Gân, dimovendo aliquid expurgare; (orizam, farinam, &c.)

— 𦉳

— gạo, orizam eo modo expurgare.

— 𦉳

cười —, invito ridere vultu.

筋

Gân, nervus.

— 骨

— cốt, corporis compages.

𦉳

Gân, propè.

— 𦉳

— gũ, id.

— 𦉳

— vôi, brevi.

— 𦉳

— chững, id.

— 𦉳

— xa, ubiquè.

— 𦉳

— ngày, propè diem.

剛

Gang, palmus, i.

— 托

— thức, excellens.

— 𦉳

gồm —, papæ! interjectio admirantis; valdè.

— 𦉳

lười —, species sagenæ.

— 𦉳

dừa —, pepo, peponis.

— 𦉳

— ra, extendere.

鋼

Gang, ferrum fusile.

— 𦉳

chảo —, sartago ex ferro fusa.

— 𦉳

súng —, tormentum ferreum.

— 𦉳

nồi —, olla ex ferro fusa.

GÀN

強	Gàng, impedire.	
阻	— trở, } id.	
吏		— lại, }
矜	Gãng, fructus genipa.	
— 棘	trái —, id.	
— 塢	nón gò —, species galeri.	
— 湊	vũng —, nomen loci in provinciâ Nha trang.	
巨	Gãng, conari.	
飭	— sức, } id.	
功		— công, }
强		— gượng, }
棋		— gồ, }
薑	Gãng, zinziberis, is.	
逾	— gió, species zinziberis.	
坑	Ganh, invidere.	
棋	— gồ, id.	
饒	— nhau, sibi invicem invidere.	
竟	Gạnh, nutrix filiorum regis et præfectorum.	
— 媯	vợ —, pellex.	
— 昆	con —, spurius.	
捷	Gánh, vecte aliquid ferre.	
— 扛	gông —, } id; suscipere in se.	
博		— vác, }
扛	— gông, vecte pondus inæquale ferre.	

GAO

朶	— lầy, ad se recipere.
— 杵	đòn —, vectis.
曩	— nặng, onus grave.
硲	Gành, saxa in littore maris et fluminis.
砢	— đá, id.
糕	Gạo, oriza cruda.
落	— nước, } id.
秃	
珠	— châu, oriza cara.
— 沃	ốc —, spices conchæ.
— 豆	đậu —, species fabæ.
— 核	cây —, quædam arbor.
買	— 移
栗	— 糴, orizam recens messam offerre.
— 栗	— lút, oriza non contusa.
梏	Gáo, haustum.
— 核	cây —, arbor nauclea orientalis.
扱	Gáp, bacillis capere; veru duplex quo cibus non transfigitur sed utrinquè premitur.
鮐	— cá, piscem capere bacillis, vel ejusmodi veru assare.
炤	— lửa, ignem hoc modo capere.
朶	— lầy, bacillis capere; aves rostro aliquid accipere.
及	Gặp, occurrere.
— 擗	— gờ, id.
— 時	— thì, nancisci occasionem.
— 運	— vận, opportunè occurrere.

GẠT

會	—	— hội, id.
—	侈	xây —, inopinatò occurrere.
急		Gấp, urgens.
噉	—	— rúc, id; agonia.
扱	—	— gáp, id.
吏	—	— lại, replicare.
—	役	việc —, urgens negotium.
𪗇		Gập.
𪗇	—	— gânh, inæqualis, e.
詰		Gạt, exæquare radio; (metiendo orizam, triticum, &c.) decipere; dejicere.
吟	—	— gãm, decipere.
—	半	bán —, id.
斛	—	— hộc, mensuram orizæ, tritici, &c. radio exæquare.
得	—	— người, aliquem pedibus subductis in terram arietare.
噉		Gát, ardere in gutture; intolerabilis fœtor sulphuris accensi, &c.
憾	—	— góm, id.
貢	—	— góng, homo acerbus et difficilis; tenax et avarus.
古	—	— cồ, ardere in gutture.
結		Gặt, metere.
薄	—	— hái, id.
穰	—	— lúa, fruges metere.
—	務	mùa —, messis tempestas.

GÀU

—	昧	bọn —, messorum turba.
𪗇		Gật, caput inclinare ut dormitans, ebrius, &c.
頭	—	— đầu, id.
—	眡	ngủ —, dormitare.
篙		Gàu, situla ad hauriendam aquam; furfures capitis.
夷	—	— dai, species situlæ quâ duo homines simul hauriunt et plerùmque utuntur ad agros irrigandos.
尾	—	— vẫy, situla longo manubrio munita quâ utuntur ad extinguendum incendium.
博	—	— vác, species situlæ.
𪗇		Gấu, ursus, i.
—	昆	con —, id.
貯	—	— chứa, continere.
襖	—	— áo, fimbria vestis.
—	鞞	cỏ —, agrostis.
馭	—	— ngựa, species ursi.
𪗇	—	— heo, alia species ursi.
—	密	mật —, fel ursi.
稽		Ghe, multus, a, um.
番	—	— phen, multotiès.
吝	—	— lân, id.
浚	—	— nổi, multiplex ratio.
朝	—	— chiù, multis modis.
唐	—	— dàng, multiplex ratio.

GHE

〔艦〕	Ghe, cymba.
棋	— cộ, } id.
局	— guộc, }
瓢	— bầu, quædam cymba magna.
蘭	— lườn, cymba minima.
都山	— sơn đò, species cymbæ.
欄	— giàn, alia species.
弔小	— tiểu điểu, alia species.
— 移	đi —, ire cymbâ.
〔蛄〕	Ghẹ, species cancri.
〔睇〕	Ghé, deflectere aliquò.
吏	— lại, id.
瞻	— xem, respicere.
麵	— mặt, id.
鶻	— vai, oneri submittere se.
囉	— ra, recedere.
飢	— vào, accedere.
— 錦	gám —, oculis appetere.
〔填〕	Ghè, vasa magna.
落	— nước, vas ad aquam continendam.
— 咄	gừm —, indignanter aspicere.
〔疔〕	Ghẻ, scabies.
癩	— chốc, id.
— 吒	cha —, vitricus.
— 媿	mẹ —, noverca.
— 昆	con —, privignus.
相	— mắt, invidere.
痔	— 吶
	nói — mỗi, malè de aliquo dicere.

GHÊ

冷	—	— lạnh, ab affinibus durè tractari.
瘡	—	— hờm, scabies purulenta et foetida.
〔技〕		Ghễ, paulatim frangendo formam alicui rei dare.
— 分		phân —, distinguere.
— 蠔		— hàu, conchas paulatim frangere; (dicitur de præfectis vel aliis qui rebus aliquem paulatim exuunt; vel de iis quæ sensim fiunt.)
〔替〕		Ghê, dentium stupor.
— 憾		góm —, maximoperè; valdè, (de re bonâ et malâ.)
— 參		chm —, idem, (sed de re bonâ tantum.)
— 台		— thay, id.
— 齧		— răng, dentes hebetari.
〔几〕		Ghế, scamnum.
— 等		— đấng, id.
〔擊〕		Ghếch, aliquid ab uno tantum extremo erectum.
— 搭		— gác, id.
〔檢〕		Ghém, adjunctum; accessio; adscitus, a, um.
— 萋		rau —, olera cruda et sine condimentis; (sic dicta quia aliis adjuncta tantum fiunt ad vescendum apta.)
— 啞		ăn —, res ejusmodi adscitas edere.
— 濫		lâm —, adscita et adventitia facere.

慳	Ghen, invidere.
相	— tương, id ; odisse.
怙	— ghét, id.
— 打	dánh —, invidiâ aliquem percutere ; invidere.
瞠	Ghèn, gramia, æ ; lema, æ.
崇	Ghênh, inæqualiter rei alicui applicatus, a, um.
— 岐	gâp —, id.
岌	— gâp, dissentiens, discrepans.
嚙	Gheo, provocare ; laccessere.
— 呶	chọc —, } id.
— 嘹	trêu —, }
— 喝	hát —, cantu aliquem concitare, quo sæpè modo ad libidinem se invitant.
— 呐	nói —, verbis laccessere.
怙	Ghét, odisse.
得	— người, odio habere aliquem.
記	Ghi, notare.
劄	— chép, scripto notare.
祕	— lấy, animo semper recolere.
弄	— lòng, } id.
侍	— giữ, }
拱	Ghì, firmiter tenere.
埋	— mài, constanter aliquid agere.

祕	— lấy, firmiter tenere ; firmo animo retinere.
金	Ghim, acus quædam longior ad capiendos cibos, vel etiam rete texendum apta.
蜜	— mứt, ejusmodi acus ad sumenda bellaria vel dulciaria.
斤	— cân, mucrones duo ad examinandam trutinam.
徑	Ghĩnh.
侈	— đĩ, multus, a, um.
笈	Gi vel Gê.
策	— Chúa — giu, Dominus Jesus.
織	Gí, limbus, i. fimbria.
巾	— khăn, fimbria panni.
襖	— áo, limbus vestimenti.
禮	— áo lễ, vitta casulæ vel tæniola.
之	Gì, quid ?
— 侈	đĩ —, id.
— 濫	lâm —, quid agis ? ad quid ?
女	— nữ, ampliùs quid ? quid ampliùs ?
牢	— sao, quid est ; (vide Chi.)
只	Gỉ, maculatus, a, um.
減	— gióm, id.
— 襖	áo —, vestis maculis infecta.
加	Gỳa, protendere ; protendi.
囉	— ra, id.

GIA

家	Gia, domus ; familia.
室	— thát, familia.
臣	— thân, domesticus.
居	— cữ, incolæ.
族	— tộc, genealogia.
事	— sự, negotium domesticum.
館	— quán, domus.
業	— nghiệp, fundi ; possessiones.
財	— tài, supellex.
小	— tiếu, familia.
翁	ông —, socer.
媿	mụ —, socrus.
媿	bà —, id.
官	quan —, præfecti.
官	— quan, uxores ; mater familias.
奴	— nô, servi.
媿	sui —, parentes mariti et uxoris.
眷	— quýn, familia.
丁	— đinh, mancipia.
加	Gia, addere.
添	— thêm, } id.
充	— đơm, }
減	— giảm, temperare.
折	— giết, nimis.
冤	oan —, de iniquâ conqueri miserîa.
功	— công, adhibere labores.
杵	— đòn, fuste aut virgis cædere.
刑	— hình, cruciare.
株	giâu —, fructus bæccaureæ arboris.
交	giao —, ligna ab extremis decussatim jun- gere.

GÍA

味	— vị, condire cibos.
活	— độc hoạt, smyrnium.
獨	— nam hương, lignum aloes.
南	— ý thảo, cochlearia.
薏	} — đậu tử thảo, agrostema.
子	
艸	荳
啫	Gĩa, quædam mensura frugum.
價	Giá, pretium.
晋	— cã, id.
上	— thượng, pretium supremum.
中	— trung, pretium medium.
下	— hạ, pretium infimum.
打	dánh —, æstimare.
近	lên —, licitari ; pretium augere.
下	hạ —, pretium minuere.
律	sựt —, aliquid vilescere.
下	} bán cách lên — hạ giá, sub hastâ ven- dere.
近	
半	} dere.
格	
架	Giá, pluteus ; manum ad feriendum eri- gere.
冉	— sách, librorum pluteus ; ambo, ambonis.
核	cây —, quædam arbor.
茶	dua —, fabæ germinatæ ad vescendum aptæ.
兆	— triệu, margines serici quod in funeribus defunctorum deferunt et in quo nomen defuncti inscribunt.
駕	Giá, quadriga, æ.
車	xe —, id.

GIÁ

— 按	án —, regem mori.
御 —	— ngự, thronus regius.
〔嫁〕	Giá, nuptui filiam tradere.
娶 —	— thú, nubere.
— 改	cải —, uxorem alium maritum ducere.
〔這〕	Giá, gelu; glacies.
冽 —	— rét, frigus acerrimum.
〔搽〕	Già, senex; mori.
髡 —	— cắ, senex.
奴 —	— nua, } id.
要 —	— yếu, }
— 翁	ông —, }
— 妃	bà —, vetula.
— 歲	tuổi —, senectus.
嘍 —	— miệng, os impudens.
含 —	— hàm, id.
— 斤	cân —, trutina æquum pondus superans.
— 嗜	giạ —, mensura frugum æquo major.
— 托	thước —, mensura plus æquo longa.
— 棧	rừng —, sylva cædua.
— 棘	trái —, fructus (ut aiunt) senex, id est ad colligendum maturus.
— 泊	bạc —, argentum purum.
— 銅	đồng —, species æris.
折 —	— giệt, pedibus conterere.
筭 —	— rọi, fructus durissimus; dictum salsissimum.
悼 —	— giã, protervus.
嫩 —	} — đòn non lẽ, verberibus minuitur excusatio.
理 杫	

GIẢ

〔假〕	Giả, simulare; falsus, a, um.
胄 —	— mạo, } id.
詐 —	— trá, }
樣 —	— dạng, fingere.
形 —	— hình, id; hypocrita.
薄 鑽	— vàng bạc, aurum et argentum adulterare.
— 薄 鑽	vàng bạc —, aurum et argentum adulteratum; folia papyri aurati et argentati.
— 貼	của —, res adulterina.
如 —	— như, si; posito quod.
体 —	— thể, id.
令 —	— lệnh, edicta regia adulterare.
詞 —	— tờ, tabulas, litteras, &c. adulterare.
令 計 —	— linh, verbi gratiâ; si.
計 —	— kế, dolo decipere.
參 人 —	— nhơn sâm, onopordium.
〔者〕	Giả.
— 長	trưởng —, ætate, opibus, et virtute excellens.
— 富	phú —, opibus affluens.
— 使	sứ —, legatus.
〔嗜〕	Giã, valedicere.
恩 —	— ơn, gratias agere.
— 辞	từ —, valedicere.
饒 —	— nhau, sibi mutuo valedicere.
網 —	— vọng, species cymbæ.
— 鞞	giày —, indesinenter esse usui.
糶 —	— gạo, orizam contundere.

覺

Giác, sentire; sanguinem vel pus punctim elicere.

— 署

thợ —, chirurgus, i.

— 吏

— lại, apud se reputare.

— 魂

— hồn, anima sensitiva.

— 柳

— máu, sanguinem prius arte coagulatum elicere.

— 簡

giống —, timore percussus.

角

Giác, latus, a, um.

— 卦

vóc —, statura.

— 囉

— ra, relaxari.

賊

Giặc, bellum; hostes.

— 者

— giã, id.

— 吏

— lại, subito impetu trahere.

— 昆

} tói loạn con —, rebellis subditus, filius

— 碎

} ingratus.

— 亂

— 打

đánh —, bellum facere.

職

Giấc, unus somnus.

— 沒

môt —, id.

— 昨

— ngủ, edormiscere somnum.

— 花

— hoa, }

— 牒

— điệp, } id.

— 槐

— hoè, }

— 倘

thằng —, somno saturatus.

— 安

an —, quietè dormire; mors.

— 厭

— êm, id.

— 式

thức —, expergisci.

— 腥

tánh —, id.

— 折

chết —, pati deliquium.

豸

Giại, obliquus, a, um.

— 兔

thỏ —, lunæ splendorem locum aliquem obliquè illuminare.

— 倅

bóng —, umbra inclinata.

— 曦

nắng —, radii solares obliqui.

— 暎

ánh —, id.

— 霄

mưa —, pluviam obliquè cadere.

— 眞

— chơn, pedem obliquè extendere.

— 幡

phên —, objectaculum vento, pluviae, &c. obliquè oppositum.

誠

Giái, mandatum.

— 隣

— răn, id.

— 逝

mười —, decem decalogi præcepta.

— 驚

kinh —, timor magnus; deterrere.

戒

Giái, præcipere; abstinere.

— 柴

thây —, bonzius.

— 齊

trai —, abstinere.

— 殺

— sát, animalia non occidere, unum è quinque præceptis sectæ Phật.

— 破

phá —, violare præcepta bonziorum.

— 八

bát —, antiquus quidam apud ethnicos famosus.

械

Giái.

— 櫓

khí —, arma, armorum.

界

Giái, terminus.

— 世

thế —, mundus.

— 上

thượng —, regio superior.

— 下

hạ —, regio inferior.

GIÁ

— 大	đại —, maximus, a, um.
— 埃	cõi —, mundus.
買 — 世	thế — mối, America.
芥	Giái, sinapes.
— 荆	kinh —, origanum.
— 艸	thảo —, herba.
解	Giải, solvere.
罪 —	— tội, peccata solvere.
義 —	— nghĩa, interpretari.
厄 —	— ách, miseras depellere.
愁 —	— sầu, tristitiam sedare.
煩 —	— phiền, } id.
益 —	— buồn, }
毒 —	— độc, vim veneni extinguere.
醜 —	— say, ebrietatem temperare.
— 訥	nói —, excusare.
— 講	giảng —, concionari.
磊 —	— lỗi, culpam excusare.
恨 —	— hờn, sedare animi tumorem.
虧 —	— khuây, mœrorem deponere.
罪 — 炤	lửa — tội, purgatoriae flammæ.
豸	Giãi, obliquus, a, um.
真 —	— chơn, pedem obliquè extendere.
— 坦	đất —, terra vi aquarum declivis facta.
厓	Giay, dimovere aliquid ad rectè collocandum.
吏 —	— lại, id.
— 訥	nói —, verba mandantis per iram et contemptum repetere.

GIẬ

搯	Giậy, fricare digito.
相 —	— mắt, fricare oculos.
囉 —	— ra, fricare digito.
戒	Giáy, celerrimè; (urgendo tantùm utuntur.)
移 — 濫	làm — đi, fac citiùs.
褻 — 濫	làm — lấy, id.
鞋	Giày, calceamenta.
蹠 —	— dép, id.
— 芒	mang —, calceare.
啫 —	— giã, res quotidiano usui.
踏 —	— đạp, conculcare.
絳 —	— bừa, id.
— 揀	đóng —, calceamenta conficere.
— 署	thợ —, sutor, sutoris.
跡	Giãy, motibus insolitis vehementer jacitari.
屢 —	— giụa, id.
之	Giây, momentum temporis.
ノ —	— phút, id.
女 —	— nữa, paulisper.
— 沒	một —, unum momentum.
紙	Giấy, papyrus.
鴈 —	— má, id.
— 詞	tờ —, folium papyri.
精 —	— tinh, charta pura.
吏 —	— lại, charta litteris signata.

GIÁ

錢	—	— tiên, asses papyracei.
絹	—	— quyn, species papyri tenuissimæ.
培	—	— bô, species papyri crassioris.
畜	—	— súc, species papyri vilioris.
艘	—	— tàu, papyrus sinica.
襪	—	— gôi, papyrus emporetica.
薄	—	— vàng bạc, papyrus aurata et argentata quâ utuntur ethnici.
— 爐	—	— lò —, chartaria officina.
精	—	— Giây, ætas media hominum, arborum, &c.
— —	—	— —, id.
— 餈	—	— bánh —, placenta ex orizâ viscosâ; ferula.
扯	—	— Giây, radere.
鞞	—	— cỏ, herbas radere.
瑪	—	— mã, ante annum novum herbas sepulchri eradere.
搵	—	— Giam, in carcerem detrudere.
執	—	— chấp, id.
監	—	— Giám, examinare; providere.
考	—	— khảo, censor.
試	—	— thí, præses examinis.
殺	—	— sát, præfectus qui præest quando rei occiduntur.
視	—	— thị, arbitri.
塲	—	— trường, prior collegii.
減	—	— Giảm, minuere.
— 加	—	— gia —, temperare.
病	—	— bệnh, infirmitatem remittere se.

GIẢ

罪	—	— tội, peccati pœnam minuere.
箴	—	— Giãm, assula, æ.
推	—	— Giãm, supplere.
包	—	— vào, id.
揆	—	— giọt, increpantem culpam augendo accendere.
蹠	—	— Giãm, more puerili in luto vel in aquâ ambulando inficere se.
塗	—	— bùn, in luto volutari.
渌	—	— nước, in aquâ volutari et infici modo ut suprâ.
攬	—	— Giãm, surculos, ramos, &c. plantare ut radices agant ad eos postea transferendos.
種	—	— giống, id.
萑	—	— rau, eodem modo olera plantare.
蹠	—	— Giặm, calcare; calce tundere.
真	—	— chơn, terram pede pulsare.
船	—	— thuyền, remigare.
醞	—	— Giãm, acetum.
清	—	— thanh, acetum ex vino confectum.
崙	—	— son, acetum fortissimum.
濼	—	— lạt, acetum insulsum.
棹	—	— Giãm, remus brevior quo sedentes remigant.

GIA

間	Gian, intus; in medio.
— 世	thế —, mundus.
— 陽	dương —, } id.
— 凡	phàm —, }
— 人	nhơn —, homines.
— 民	dân —, gentes.
— 中	trung —, in medio.
奸	Gian, injustus, inordinatus, falsus.
狡	— giảo, id.
貪	— tham, cupidus.
吝	— lận, decipere.
邪	— tà, fallax.
人	— nhơn, latro; fur.
— 類	loài —, pravi homines.
— 碎	tôi —, infidelis subditus.
党	— đảng, injustus, nequam.
— 証	chứng —, testis iniquus; falsum testimonium.
勿	— vật, minima furari.
— 告	cáo —, falsò accusare.
間	Gian, spatium inter duas columnas domus.
艱	Gian.
難	— nan, calamitas; miseria.
屯	— truân, id.
險	— hiêm, periculosus.
諫	Gián, corripere; dehortari superiorem.
— 干	can —, id; impedire.
— 諷	phúng —, reprehendere; (regem.)

GIÁ

— 納	nap —, regem rationibus cedere.
諍	— tránh, corripere superiores.
柬	Gián, blatta, æ.
— 樣	miá —, species cannæ sacchari magnæ.
簡	Gián, variegatus.
色	— sắc, diversicolor.
欄	Giàn, tabula vel crates appensa ad aliquid reponendum.
— 艦	ghe —, species cymbæ.
簡	Giãn, distendi.
役	— việc, opus remittere.
— 寬	khoan —, indulgere.
囉	— ra, distendi.
病	— bệnh, morbum paululùm remittere se.
煩	— phiền, de mœstitiâ remittere.
擲	Giàn, in terram impetu projicere.
勿	— vật, id.
束	— thúc, vexare.
簡	Giãn, breve internodium.
濫	— gióm, } id.
相	— mắt, }
嗜	— tiếng, vox iracunda.
悻	Giận, irasci.
— 恨	hờn —, } id.
與	— dũ, }
— 息	tức —, stomachari.

GIA

GIÀ

— 浚 — nôi —, id.
 — 夕 — ngót —, iram remittere.
 — 扒 — bót —, id.
 吟 — — ngâm, tacitâ fervere irâ.
 — 唸 — căm —, excandescere irâ.
 歆 嗜 餽 — } no hết ngon giận hết khôn; saturo nul-
 坤 — 歆 — } lus sapor, iracundo nulla prudentia.

櫛

Giân, tenuis texturæ cribrum; eodem cri-
bro incernere.

床

— sàng, id.

糕

— gao, ejusmodi cribro purgare orizam.

江

Giang, flumen.

山

— sơn, montes et flumina; possessiones
alicujus.

河

— hà, flumina.

— 渡

dò —, linter.

— 過

qúa —, epibatæ; vectores.

飭

— sức, vires exerere.

— 脫病

bệnh thoát —, defluvium sedis.

扛

Giạng, pedes divaricare.

真

— chơn, id.

降

Giàng, descendere.

生

— sinh, incarnari.

誕

— đản, id.

世

— thế, in mundum venire.

福

— phúc, conferre gratiam.

— 雷打

đánh lôi —, tecta ædis pervadere ad fur-
andum.

— 雷

lôi —, fulmen cadere; ictus fulminis.

弣

Giàng, arcus.

— 彳

bắn —, arcu sagittas vel glandes emittere.

箭

— tên, arcus sagittarius.

— 礮

— đạn, arcus quo glandes emittere solent.

— 爭

giênh —, vir staturâ eminenti.

講

Giảng, prædicare; concionari.

— 道

— đạo, prædicare religionem.

— 經

— kinh, orationes exponere.

— 典

— sách, libros aliis legere.

— 義

— ngãi, verbis commentari.

— 引

— dẫn, dirigere; docere.

— 咄

— dạy, id.

— 禮

— lễ, missæ preces aliis legere.

— 排

bài —, concio, concionis.

文章 — 論 几 — }
 — 高 — } kè — luận cao văn chương, orator.

扛

Giăng, extendere.

— 絀

bũa —, extendere, (sagenam, funem, &c.)

— 裡

— lưới, tendere sagenam.

— 縶

— dây, funem tendere.

— 靄

chớp —, fulgur emicare.

— 捫

— tay, manus in crucis formam expandere.

庄

Giăng, implicatus, a, um.

— 折

— gít, id.

— 役

— việc, implicatus, (negotiis, operibus, &c.)

扛

Giăng.

— 槎

— xay, ligneum molæ manubrium.

— 咀

— miệng, os multum diducere.

GIÀ

— 戎	giùng —, duos vel plures utrinquè aliquid obstinatè trahere.
⊠ 牀	Giàng, lectus, lecti.
詔	— chiếu, id.
⊠ 拯	Giàng.
鬚	— tóc, capillos horrere.
聰	— tai, aures erigere.
𠵹	— gáy, jubam equi, pilos porci, &c, horrere.
眉	— mày, supercilia erigere.
⊠ 江	Gianh.
— 澗	sông —, flumen dividens Tunquinum à Cocincinâ.
⊠ 爭	Giành, rapere.
吐	— giổ, id.
坦	— đất, terram rapere.
饒	— nhau, sibi mutuò rapere.
⊠ 爭	Giành.
扛	— giàng, gigas, gigantis.
⊠ 交	Giao, convenire; unire.
結	— kết, pactum inire.
朱	— cho, committere aliquid alicui.
— 舊	cựu —, pristina consuetudo.
共	— cùng, convenire.
戰	— chiến, signa conferre.
吏	— lại, conjungere; mutuum reddere; renovare pactum.

GIÀ

橋	— kèo, cantherii decussatim juncti.
鄰	— lân, confœderata regna.
趾	— chỉ, Cocincinenses; (per injuriam.)
和	— hòa, pacem inire.
孝	— hiếu, id.
揖	— tiếp, occurrere hospiti.
⊠ 膠	Giao, colla.
— 阿	a —, colla ex pelle asini confecta et in pectoris medicamentum adhibita.
⊠ 教	Giáo, lancea.
訓	— huấn, docere.
— 聖	thánh —, sancta doctrina.
官	— quan, gradus dignitatis penultimus.
— 政	chánh —, regni administratio.
— 三	tam —, tres sectæ Nhu, Phật et Đạo.
— 受	thọ —, doctrinam excipere.
頭	— đầu, exordiri.
結	— gạo, scholasticos stipem colligere ad offerendum Confucio, vel animabus eorum qui sepulchris caruerunt.
勸	— khuyên, id.
— 劍	gươm —, gladii et lanceæ.
⊠ 繳	Giào, immunitas a præfectis scripto data.
— 詞	tờ —, id.
筴	— thẻ, licentia eundi, vendendi, &c. à præfectis scripto data.
⊠ 狡	Giảo.
— 奸	gian —, nequissimus.

GIÁ

GIẤ

甲	Giáp, lorica; primal ittera cycli denarii.
乙	át, secunda littera ejusdem cycli.
丙	bính, tertia ejusdem.
丁	đinh, quarta ejusdem.
戊	mô, quinta ejusdem.
己	kỉ, sexta ejusdem.
庚	canh, septima ejusdem.
辛	tân, octava ejusdem.
壬	nhâm, nona ejusdem.
癸	quí, decima ejusdem.
甲項	hạng giáp, prima classis; (de tributariis, scholasticis, &c.)
批	— phe, curator alicujus pagi.
馬	mã —, lorica.
夾	Giáp, contiguus; res aliqua alteri admota.
吏	— lai, præfectum folia chartacea signo suo jungere.
期	— kì, præstituti temporis spatium.
舉	— cữ, morbi tentatio.
饒	— nhau, contigua.
辭	— năm, anni conversio.
縶	— mối, funes ab extremis contigui.
安	— vòng, circulus perfectus.
極	— mặt, sibi mutuo occurrere.
例	— lời, verba ipsa alicujus audire.
入	Giáp, iterum.
濫	lâm —, iterare.
執	Giáp.
鮒	rau — cá, polypara cocincinensis.

樓	— — trầu, unum folium betel.
爍	Giáp.
滅	— — giới, micare.
執	Giáp, obtritus, illisus.
頭	— — đầu, caput illidere.
打	— đánh —, obterere; illidere.
戛	Giát, crates arundineæ vel mattæ quibus pauperum cadavera condunt.
拈	bó —, pauperum cadavera ejusmodi crate vel mattâ condere.
洗	Giát, ad ripam dejici.
坡	— vào bờ, id.
包	— giọt —, in aquâ livescere.
瀆	mũa — ra, imbrem locum aliquem nudare terrâ, sic ut lapilli appareant.
囉	—
擯	Giát, inserere.
包	— vào, } id
宍	— đờm, }
包	} thít — vào răng, caro dentibus inserta.
齧	
洗	Giát, pannos abluere.
襖	— áo, vestes lavare.
糶	gạo —, oriza residua in excretis.
樟	Giàu, septum; aliquid in aquâ excutere.
梓	rào —, septum, sepire.
樁	nọc —, pali ad confirmandum septum.

GIÀ

朝	Giàu, dives.
— 茹	nhà —, } id.
固	
郎	— sang, dives et nobilis.
— 渚	nước —, regnum opulentum.
株	Giàu, arbor baccaurea.
加	— gia, id.
— 鞞	trái —, fructus ejusdem arboris aliquantulum similis malo armeniaco.
丑	Giấu, abscondere.
占	— giếm, id.
形	— hình, suam virtutem, scientiam, &c. occultare.
卯	— mọ, secretam artem tegere.
程	Gié, spica.
— 糴	— lúa, spica frugum.
綵	Giẻ, sericum.
— 繒	— tàu, sericum sinicum.
— 襪	— rách, centones.
— 補	vỏ —, quædam arbuscula.
鱓	Giéc.
— 魴	cá —, quidam piscis.
隻	Giệch, deformatus, a, um.
角	— giạc, id.
— 𧄸	— miệng, os deformatum.

GIỀ

讒	Gièm, obloqui, detrahere.
— 諂	— siểm, adulari.
— 諛	— dua, id.
— 吱	— chê, adulando detrahere.
— 哂	nói —, id.
— 囉	— ra, ex objectu contrarii magis apparere.
蘆	Giền, species blitti seu amaranthi oleracei.
— 萋	rau —, id.
甍	Giêng.
— 膾	tháng —, mensis primus.
井	Giếng, puteus, i.
— 花	hoa — —, genista scandens.
絳	Giêng.
— 縲	— mối, leges.
— 經	— lưới, funes præcipui sagenæ.
征	Giênh.
— 泓	— giàng, gigas, gigantis.
招	Gieo, seminare, spargere semina.
— 捥	— vãi, } id.
— 種	— giống, }
— 命	— mình, præcipitem se dare.
— 禍	— vạ, culpam in aliquem refundere.
— 牌	— bài, folia lusoria mittere in ipso lusu.
召	Giẹo, obliquus, a, um.
— 逾	— giọ, id.

GIÉ

— 頂	dứng —, aliquem ad latus inclinatum stare.
⊗ 啗	Giéo.
— 噴	— giát, avis vox queribunda.
⊗ 甲	Giệp, quidquid compressum formam suam amittit.
— 踏	đạp —, pedibus calcare aliquid ità ut formam amittat.
— 丐	cái —, species nassæ.
— 函	hòm —, arca in sua latitudine multùm compressa.
⊗ 折	Giết, occidere.
— 補	— bổ, id.
得 — 罪	tội — người, homicidium.
— 加	gia —, valdè.
⊗ 兆	Giệu.
— 掉	— giào, nihil habere firmitatis; instabilis et nutans.
⊗ 詔	Giểu, joculari.
— 噤	— cọt, } id.
— 噤	— cười, }
— 哂	nói —, facetias dicere.
⊗ 塵	Gìn.
— 侍	— giữ, conservare; curam habere.
— 侍	giữ —, id.
⊗ 籀	Gio, eminere.
— 囉	— ra, id.

GIÓ

⊗ 逾	Gió, ventus.
— 終	— giung, } id.
— 檣	— máy, }
— 滂	sóng —, procella.
— 東	— đông, eurus.
— 西	— tây, favonius.
— 南	— nam, auster.
— 北	— bắc, boreus.
北 — 東	— đông bắc, meses.
— 雷	— nôm, notozepirus.
— 埋	— may, argestes; caurus.
— 朔	— sóc, inter aquilonem et etesiam.
— 障	— chướng, etesias.
— 吹	— xuôi, ventus secundus.
— 虐	— ngược, ventus adversus.
— 唳	hút —, sibilare.
— 中	trúng —, a vento capi.
— 車	xe —, quoddam ventilabrum rotale.
— 烘	hóng —, vento exponere se.
— 銃	súng —, quædam fistulæ longiores quæ à vento vibrantur.
— 霽	mưa —, pluvia.
— 陣	trận —, turbo venti.
⊗ 躡	Giò, pes animalium.
— 魂	coi —, ex gallinæ pede aliquid superstiosè conjicere.
— 鰭	chả —, pedum suillorum minuta.
— 餽	bánh —, placentæ species.
— 彘	— heo, pes suillus.

GIỎ

- (筮) — Giỏ, species cistæ.
 (羅) — là, cista ad continendum bellaria animabus defunctis ab ethnicis offerri solita.
 (咄) — Giỏ.
 (呶) — miệng, alienis colloquiis curiosiùs immiscere se.
 (飢) — vào, aliquid curiosiùs intromittere se.
 (籀) — Giỏ.
 (監) — giám, rude; asperum.
 (鰓) — sứa —, quidam piscis seù vermis in modum massæ rotundæ, in quo nullus penè motus paret qui vocatur medusa.
 (躑) — Giỏ, irruere.
 (獠) — chó —, canem irrupere in aliquem.
 (豨) — hùm —, tigridem irruere in aliquem.
 (咄) — Giỏ, spuere.
 (勿) — vặt, sputare.
 (咄) — Giỏ, convivium in anniversario die obitûs parentum ab ethnicis celebrari solitum.
 (臘) — chạp, id.
 (濫) — trộm, ejusmodi convivium anno ab obitu primo.
 (拈) — Giỏ, extendere; porrigere.
 (拈) — tay, manum porrigere.
 (羅) — ra, extendere; ostendere.
 (策) — giu —, obstare.

GIỖ

- (策濫) — làm giu —, aliquid simulatè agere.
 (睽) — Giỡ, hora.
 (子) — tí, hora ab 11ª noctis ad 1^{am}.
 (丑) — sừu, à 1^a ad 3^{am}.
 (寅) — dân, à 3^a ad 5^{am}.
 (卯) — mẹo, à 5^a ad 7^{am}.
 (辰) — thìn, à 7^a ad 9^{am}.
 (巳) — tí, à 9^a ad 11^{am}.
 (午) — ngọ, ab 11^a ad 1^{am} pomeridianam.
 (未) — mùi, à 1^a ad 3^{am}.
 (申) — thân, à 3^a ad 5^{am}.
 (酉) — dậu, à 5^a ad 7^{am}.
 (戌) — tuất, à 7^a ad 9^{am}.
 (亥) — hợi, à 9^a ad 11^{am}.
 (悲) — báy —, nùnc.
 (閉) — báy —, tunc.
 (包) — bao —, quandonam.
 (勤) — cửa cần —, nomen portûs in provinciâ Gia Định.
 (祝) — Giỏc, texere funes.
 (綖) — dây, id.
 (鬘) — tóc, capillos intexere.
 (續) — dây —, funis textus.
 (鶻) — vai, humeros contrahere, (præ frigore, &c.)
 (掬) — Giỏi, caput articulorum digitis percutere.
 (頭) — đầu, id.
 (茹) — nhà, tecti stillicidia corrigere.
 (囉) — ra, ex objectu contrarii magis apparere.
 (搯) — gõ —, caput digitorum articulis percutere.

蛛	Giòi, quidam vermiculi in stercore, cada- veribus, &c. scatentes.
蛭	— tũa, id.
炅	Giỏi, alacer.
簡	— giản, } id.
江	— giang, }
— 尙	thăng —, puer capax.
年	) làm đả nên —, optimè facere vel fe- cisse.
— 氍	
洙	Giỏi, superfundere.
渚	— nước, aquam superfundere.
— 炅	đèn —, candela e sebo.
— 茹	nhà —, vestiarium.
抹	Giỏi, polire.
埋	— mài, id.
— 揅	trau —, ornare.
粉	— phấn, fuco illinire se.
磊	— lỗi, excusare se.
櫛	Giỏi.
— 棋	gỗ —, quoddam lignum optimum.
熾	Giới, radiare.
— 熾	giáp —, micare.
— 創	sáng —, radiare.
蛭	Giời, species cicindelæ.
監	Giợm.
— 打	đánh —, velitari.

存	Giòn, fragilis; simius.
嗜	— — giã, promptus; alacer.
森	— — rùm, fragilissimus, a, um.
竅	— — khốu, id.
嗤	— — cười, facillè ridere.
簡	Giờn, blandiri; suppalpare.
喝	— — hót, id.
昆	— — con, palpari filio.
俸	— — bóng, palpari.
終	Giông.
駟	— — ruồi, equo currere.
噲	Giọng, sonus vocis; agitari, (de flucti- bus.)
沃	— — óc, vox acuta.
— 沃	óc —, uva, uvæ.
禡	— — lữi, disertus.
訥	— — nói, modus loquendi.
— 訥	nói —, per ironiam dicere.
— 渚	nước —, aquam agitari.
— 通	thong —, guttur benè collutum.
— 浸	thấm —, guttur refrigerare.
— 者	khan —, raucus, a, um.
— 吼	ngọt —, vox suavis.
揅	Gióng.
令	— — lệnh, signum edere.
鞞	— — trống, tympano signum edere.
鉦	— — chiêng, cymbalo signum dare.
吏	— — lại, conferre unum alteri.

GIÔ

匏	— vào, in vimen, funem, &c. ad ferendum vel appendendum aptum aliquid immittere.
— 光	quang —, ejusmodi vimen, funis, &c. ad ferendum vel appendendum aliquid.
𧈧	Giông.
— 榻	cà —, species lacertæ esculentæ.
種	Giống, genus, similis; species; semen.
稊	— má, semen.
蕞	— dạng, similis, simile.
— 迓	lên —, variolis laborare.
— 美	miã —, similis.
城	Giông, collis.
執	Giốp, exsolvi.
囉	— ra, solvi.
補	— yỏ, corticem ab arbore exsolvi.
澗	Giọt, stilla, gutta, terra quam stillant stillicidia.
落	— nước, aquæ gutta.
霄	— mưa, stilla pluvix.
— 乳	nhỏ —, stillare.
砵	— sành, species locustæ.
糶	— gạo, parùm orizæ contundere.
— 甞	ngay —, rectè, è regione.
— 渚	nước —, aqua è stillicidiis stillans.
卒	Giốt.
— —	— —, semiarefactus, a, um.

GIÔ

啖	Giột, iniquo dente mordere.
洗	— giặt, id.
饒	— nhau, lacescere se invicem.
瀆	Giọt, in aquâ livescere.
洗	— giặt, id.
胍	— da, aliquid pelliculæ detrahi.
策	Giu.
命	— mình, verbis, actis demittere se.
注	Giú, maturare fructus.
棘	— trái, id.
— 螭	ong —, species apum.
擣	Giũ, excutere.
移	— di, id.
翹	— cánh, alas excutere.
培	— bụi, pulverem excutere.
諸	Giư, plantare surculos, segetes, &c. ut radices agant ad eos postea transplantandos.
圻	— khoai, hoc modo tubera plantare.
侍	Giữ, custodire; cavere.
廛	— gìn, id.
命	— mình, cavere sibi.
道	— đạo, religionem colere.
涅	— nết, servare bonos mores.
弄	— lòng, id; non manducare.
列	— lời, stare promissis; cautè loqui; monita reminisci.

GIỮ

GIÙ

扛	—	— giàng, custodire; cavere.
魂	—	— hôn, cave tibi.
— 更	canh	—, excubias agere.
法	—	— phép, servare leges.
咄	—	— miệng, cautè loqui; servare silentium.
役	— 几	kê — việc, procurator.
銼		Giũa, lima; limare.
架		Giũa, planta quædam spinosa flores edens olidissimos, seu pandanus odoratissimus.
— 花	hoa	—, flos hujus plantæ.
— 鮐	cá	—, quidam piscis.
黠	} trái san trái —, immaturam precari mortem.	
黠		
蓀		Giũa.
— 蕒	rau	—, planta quædam aquatilis ad vescen- dum apta, seu cubospermum palustre.
钟		Giũa, medium.
唐	—	— dàng, medio in itinere.
菇	—	— nhà, mediis in ædibus.
— 闕	cửa	—, porta media.
逐		Giục, urgere; instigare.
— 吹	xui	—, id.
弄	—	— lòng, instigare.
饒	—	— nhau, instigare se invicem.
馭	—	— ngựa, stimulare equum.
抹		Giùi.
相 毘	—	— con mắt, fricare oculos.

移	— 輶	nằm — đi, lecto infirmitate decumbere.
燿	—	— đuốc, facem in terram impellendo ex- tinguere.
錐		Giùi, subula; subulâ perforare.
魯	—	— lỗ, perforare subulâ.
— 柴	thây	—, irritator.
咕		Giùm, in unum colligere.
折	—	— gít, id.
咄	—	— miệng, convenire ad colloquendum.
頭	—	— đầu, convenire.
檜	—	— củi, ligna in fornacem immittere.
搯		Giùm, opem ferre.
執	—	— giúp, } id.
— 濫	làm	—, }
弄	—	— lòng, unanimis.
花	—	— hoa, sertum florum.
黠	—	— trái, fructuum racemus.
— 真	chân	—, nomen loci medio in itinere Can- cao inter et Cambodiam.
敦		Giun, rugatus, a, um.
吏	—	— lại, rugas contrahere.
胛	—	— da, rugata pellis.
攪		Giún.
績	—	— dây, torquere funem.
種		Giống, deponere aliquid è foco.
鼈	—	— xuống, id.

張	Giương, expandere; extendere.
相	— mắt, diducere oculos.
圍	— vây, humeros extendere; (de tigride aliquid abripiente.)
翹	— cánh, expandere alas.
圍	— vi, piscem branchias extendere.
弓	— cung, extendere arcum.
袖	— dù, expandere umbraculum.
帆	— buồm, expandere velum.
古	— cổ, collum erigere.
仗	Giương, maritus materteræ vel amitæ.
疍	— ghẽ, vitricus.
眉	— mây, sic fratres majores vocant maritum sororis minoris.
經	Giường.
緝	— mối, leges; bases; (vide litteram Chiêng quæ unum et eundem sensum habet.)
牀	Giường, lectus.
蝮	— thờ, quidam lectus in quo defunctis majoribus offerenda reponunt.
執	Giúp, ministrare; juvare.
答	— đáp, opem ferre.
巴	— bờ, id.
禮	— lễ, missæ ministrare.
役	— việc, adjuvare.
饒	— nhau, juvare se invicem.
— 濫	làm —, adjuvare.
拖	— đờ, opem ferre; succurrere.

飭	— sức, suppeditare vires; (de Deo.)
— 扶	phò —, opem ferre.
— 扶	vùa —, id.
禱	— lời, intercedere.
功	— công, conferre operam.
貼	— của, opibus adjuvare.
啞	— rập, regem vel regnum tueri.
役	— 几 kễ — việc, minister; adjutor.
秩	Giữt, impetu trahere; abripere.
禮	— lấy, id.
唾	— 濫 làm — giọng, celerrimè agere.
唾	— 叫 kêu — giọng, vocitare aliquem.
唾	— 吶 nói — giọng, magno impetu loquitari.
命	— mình, frigitire.
漫	— 落 nước — môn, aquam recedere.
檟	— máy, machinatione moveri.
吏	— lại, impetu trahere.
姑	Go, licia, liciorum.
急	— gấp, inflecti.
吏	— lại, id.
— 逃	quanh —, anfractuosus, a, um.
苦	— khổ, pecten textorius.
塢	Gò, collis; monticulus.
壘	— bãi, arenæ cumulus in littore.
塢	— mã, loca elevata ubi terræ mandantur cadavera.
絀	Gò.
綱	— cang, freno retinere equum.

① 搥	Gõ, pulsare articulis digitorum, bacillis, &c.
② 闌	— cĩa, pulsare ostium.
③ 棹	— mỗ, pulsare crepitaculum.
④ 埧	Gõ, formare.
— 坩	nồi —, species ollæ testaceæ.
— 籤	nón —, pilei militum.
⑤ 坤	— khuôn, formam ad aliquid fundendum apparare.
⑥ 棋	Gỗ, lignum.
— 棧	sãng —, } id.
— 檣	súc —, } id.
— 核	cây —, }
⑦ 儻	Gở.
— 邏	— lạ, stupendus, a, um.
— 怪	quái —, monstrosus, a, um; horrendus.
⑧ 擻	Gõ, extricare.
— 搭	— gạc, } id.
— 縶	— rỏi, }
— 頭	— đầu, comas pectere.
— 鬚	— tóc, id.
⑨ 寡	Góa, viduus; vidua.
— 倍	— bạ, id.
— 妣	bà —, vidua.
— 媼	— vợ, orbus conjugæ.
— 重	— chồng, vidua.
— 媽	gái —, innupta.

① 谷	Góc, angulus.
— 茹	— nhà, angulus domûs.
— 灣	— biển, extrema maris.
② 裕	Gốc, truncus.
— 搭	— gác, id.
— 菱	gai —, spinosus, a, um.
— 絲	tơ —, fex bombycis.
③ 椽	Gộc, truncus.
— 檜	— củi, magna ligna ad fornacem destinata.
④ 噲	Gọi, vocare; vocari.
— 叫	kêu —, vocare.
— 浪	— rãng, appellari.
— 羅	— là, id.
⑤ 繪	Gói, involvere, involucrum.
— 錦	— gấm, id.
— 冉	— sách, librorum fasciculus.
— 巾	khăn —, pannus ad involvendum.
— 行	hàng —, pannosæ et bombycinæ merces.
— 餉	bánh —, species bellariorum.
— 餅	— bánh, involvere ejusmodi bellaria.
⑥ 膾	Gỏi, pisces crudi minutatim concisi apud Anamitas esculenti.
— 啖	ăn —, ejusmodi piscibus vesci.
⑦ 澮	Gội, caput abluere.
— 沁	tắm —, lavare corpus.
— 頭	— đầu, lavare caput.

GOM

— 潤	nhuân —, beneficiis cumulatus.
— 恩	— ơn, beneficium suscipere.
〔躓〕	Gối, cervical; inniti cervicali; genu.
— 頭	— đầu, caput cervicali inniti.
— 頭	đầu —, genu.
— 跪	quì —, genu flectere.
〔改〕	Gối, mittere; commendare.
— 錦	— gấm, id.
— 信	— tin, mittere nuntium.
— 書	— thơ, dare litteras.
— 朱	— cho, committere aliquid alicui.
— 使	— sứ, legare.
禮 例	— lời lạy, salutem mittere; (ad superiores.)
敬 例	— lời kính, id; (ad sodales.)
探 例	— lời thăm, id; (ad inferiores.)
— 楛	chành —, plantæ quæ in arboribus crescunt ut hederæ; viscum, i.
— 梗	nhành —, id.
〔揜〕	Gom.
— 吏	— lại, constringere; (sagenam, nassam.)
— 裡	— lười, sagenam constringere.
〔塹〕	Gốm, argilla.
— 署	thợ —, figulus.
— 行	hàng —, figlinum.
— 爐	lò —, fornax figuli.
〔躡〕	Gôm, simul complecti; (de dotibus, virtutibus.)
— 論	— trọn, multis ornatus dotibus et virtutibus.

GON

— 餽	— no, id.
邏 福	— phước lạ, omnibus ornatus gratiis; (gratiâ plenus vel plena.)
吏 — 併	tính — lại, ad summam redigere.
〔憾〕	Góm, horrere.
— 怵	— ghiếc, id; horrendus, a, um.
— 局	— guốc, id.
— 剛	— gang, valdè.
— 計	— ghê, } id.
— 穎	— ghính, }
— 拱	cũng —, dicitur de iis qui rei alicujus peritis comparari possunt.
— 廩	— lám, valdè horrendus.
— 台	— thay, id; dicitur etiam de iis qui rem aliquam perfectè callent.
〔綬〕	Gon, accinctus; decas, (de pannis, sericis.)
— 強	— gàng, accinctus.
— 技	— ghẽ, id.
— 紈	— vải, decem panni.
〔棍〕	Gòn, xilum, xili.
— 蕘	bông —, ejus gossypium.
— 柴	sài —, nomen emporii et civitatis in provinciâ Gia Định.
〔共〕	Gọng, chelæ; decussis; decussatus, a, um.
— 蚶	— cua, chelæ cancri.
— 絃	— rớ, ligna decussata quibusdam retibus imposita.
— 鮓	— tôm, chelæ squillarum.

① 杠

Gông, canga.

— 揀

đóng —, cangam immittere.

— 芒

mang —, cangam gestare.

— 板

— ván, canga ex tabulis.

— 蝮

— thờ, canga maxima et gravissima cui custodes carcerum thus incendunt inunte anno.

② 工

Gông.

— 捷

gánh —, vecte pondus inæquale ferre.

— 智

— trí, disceptare.

— 法

phép —, virtus et potestas vocis gông; (stolidè enim putant quidam barbari, hanc vocem pronuntiando omnia mala depellere.)

③ 給

Góp, congerere contributiones multorum.

— 叭

— nhóp, } id.

— 收

thâu —, } id.

— 吏

— lại, in unum colligere.

— 錢

— tiền, ad opus commune pecuniam solvere vel congerere.

— 錢朱

cho tiền —, dare fenori ad breve tempus.

④ 合

Góp, simul; communiter.

— 紮

buộc —, simul colligare.

⑤ 躅

Gót, talus; calx.

— 真

— chơn, id.

— 苒

nối —, vestigiis insistere.

— 燒

theo —, sequi; imitari.

— 唯

dôi —, id.

— 移
— 忍
— 自
— 頭

dôi —, proficisci.

} từ đầu nhẵn —, à carceribus ad calcem,
à capite ad pedes; hactenus.

⑥ 剮

Gọt, cultro decorticare fructus.

— 搞

cạo —, radere; expilare.

— 刀

dao —, novacula.

— 頭

— đầu, secare capillos.

— 鬚

— tóc, id.

— 鬢

— râu, barbam abradere.

— 補

— vổ, fructus cultro excoriare.

— 鬼

— ngôi, cirrum frontis abradere.

⑦ 榧

Gũ, species ligni durissimi.

— 核

cây —, id.

— 猫

mèo —, felis nigra.

⑧ 渠

Gừa, quædam arbor.

⑨ 局

Gục, curvare caput.

— 棋

— gũ, } id.

— 頭

— đầu, } id.

— 搭

— gặc, annuere.

— 眈

ngủ —, dormire.

⑩ 隗

Gùi, sporta dorsuaria.

— 隊

— đội, ejusmodi sportas gestare.

— 核

cây —, quædam arbor.

⑪ 薑

Gừng, zinziberis.

— 蜜

mứt —, zinziberi saccharo conditum.

— 逾

— gió, species zinziberis.

GUÓ

梘	Guốc, crepidæ lignæ.
梅	— mui, ejusmodi crepidarum species.
痼	Guộc.
— 瘠	gây —, macilentus.
— 艦	ghe —, cymba.
— 櫛	lông —, quædam machina ad fila glomeranda.
劍	Gươm, gladius.
刀	— dao, id.
禡	— hai lưỡi, gladius anceps.
賺	Gỡm, torvè aspicere.
— 隗	coi —, id.
詞	Gương, speculum æneum; exemplar; exemplum.
— 燿	soi —, in speculo se intueri.
— 濫	làm —, exemplo esse.
卒	— tốt, bonum exemplum.
丑	— xấu, malum exemplum.
— 底	để —, exemplum posteris relinquere.
— 年	nên —, imitandus, a, um.
— 函	hòm —, arca rebus pretiosis servandis apta.
強	Gượng, conari.
— 勁	gắng —, } id
— 韜	— gào, }
— 啞	nói —, magno conatu vel invitum loqui.
— 噍	cười —, assimilare se lætum.

GÚT

— 濫	làm —, magno conatu aliquid agere.
— 跣	— dầy, magno conatu surgere.
霄	Guột.
— 雲	— mây, undulatæ nubes.
— 袋	— dầy, marsupii funiculus in undarum speciem circumvolutus.
骨	Gút, nodus funis.
— 泊	— bạc, moneta siamica dicta tical.
— 練	— dầy, nodus funis; nodis funem stringere.
— 拈	— tay, digitorum juncturis numerare.
滑	Gụt.
— 頭	— đầu, lavare caput.
— 襖	— áo, vestis maculas lavare.
H	
下	Hạ, infra; inferior; deponere.
— 天	thiên —, mundus.
— 界	— giái, id.
— 陛	bệ —, nomen appellativum regis; (ut latinè sua majestas.)
— 侯	hầu —, assistere; (regi, præfecto.)
— 以	dĩ —, omnes ad unum.
— 虺	— xuống, deponere.
— 賢	hèn —, vilis.
— 末	mạt —, infimus.
— 曠	— rộng, tumulum in foveam deponere.
— 上	) thượng hòa — mục; concordia plebem
— 睦	
— 行	hành —, malè tractare.

HÁ

品	—	— phâm, genus infimum.
囊	—	— nang, ilium procidentia; enterocele.
獄	—	— ngục, carcer obscurus.
令	—	— lệnh, regem aliquid dicere.
手	—	— thủ, manum admovere operi.
— 部	bộ	—, ministri regis, præfactorum.
— 臣	thân	—, subditus.
痢	—	— lợi, dysenteria.
— 手	thủ	—, inferiores.
— 行	viết hành	—, eleganter scribere.
— 木	—	— môt, limites ponere.
夏		
	Hạ	æstas; nomen primæ familiæ imperatoriae Sinarum.
— 華	hoa	—, urbani homines.
禹	—	— vũ, imperator familiæ Hạ conditor.
— 木	—	— môt, tilia; (arbor.)
暇		
	Hạ	
— 閑	nhàn	—, otium; vacans negotiis.
訶		
	Há	quomodò; absit ut.
易	—	— dễ, id.
敢	—	— dám, quí audeam.
浪	—	— rãng, quomodò potest dici.
庄羅	—	— là chẳng, quomodò non.
— 嘔	—	— miệng, aperire os.
河		
	Hà	flumen sinicum croceum dictum.
— 銀	ngân	—, via lactea.
仙	—	— tiên, nomen urbis Cancao.
— 渠	cừ	—, nomen loci in confiniis Tunquini et Cocincinæ.

HÀ

海	—	— hải, maria et flumina.
— 昇	thăng	—, regem mori.
荷		
	Hà	
便	—	— tiện, avarus.
脇	—	— hiếp, opprimere; vim inferre.
刻	—	— khắc, divexare.
鳥首	—	— thủ ô, ranunculus flos.
蚘		
	Hà	vermis qui rodendo navigium perforat.
何		
	Hà	
— 奈	nài	—, auctarium petere.
况	—	— huống, quantò magis.
呵		
	Hả	aperire os.
嘔	—	— miệng, id.
啼	—	— hơi, evanescere; spiritum emittere.
壑		
	Hác	vallis.
— 海	hải	—, mare.
— 海		} chan hòa hải —, aquarum eluvio.
— 和		
鶴		
	Hạc	avis maritima vitæ longissimæ, (ut aiunt) quæ ubi 160 annos attigit vocatur huiên.
— 鬚	tóc	—, canities.
黑		
	Hắc	niger, a, um.
古	—	— cổ, saporem mordere guttur.
— 吮	ngọt	—, dulcissimus, a, um.

HAI

分	—	} — bạch phân miêng; vera a falsis dis-
明	白	
吹	—	— xơi, sternutare.
丑	—	— sừ, convolvulus.
鳥	鵲	— thước điểu, merula avis.
	効	Hạch, glandulæ in faucibus, coxendice, &c.
—	浚	nổi —, ejusmodi glandulas tumescere.
—	學	học —, discordes.
桃	—	— đào, juglans arbor.
	台	Hai, duo.
禡	—	người — lữ, duplex animo.
縣	—	— huyện, provincia Đồng nai.
—	次	thứ —, secundus, a, um.
—	坩	nồi —, species ollæ æneæ.
—	娘核	cây nàng —, urtica, æ.
—	逝	— mười, viginti.
—	逝	mười —, duodecim.
欺	—	một — khi, aliquandò.
	害	Hại, damnum inferre.
—	災	tai —, calamitas.
—	傷	thương —, ô quam miserandum!
—	涅	— nát, damnum inferre, vel pati.
—	濫	làm —, nocere.
—	擾	nhiều —, id.
—	舌	thiệt —, detrimentum pati.
	蒔	Hái, legere; (olera, flores, &c.)
—	檜	— củi, lignari.
—	萋	— rau, olera legere.
—	結	gặt —, metere.

HÀI

—	概	cây —, transplantare segetes.
—	禡	lưỡi —, falx messoria.
—	妄	vòng —, lignum recurvum hujus falcis.
	鞋	Hài, calceamenta.
—	漢	hón —, } id.
—	蹠	— dép, } id.
—	移	di —, uti calceis.
	骸	Hài, artus; membra.
骨	—	— cốt, compages corporis.
—	百	bá —, totum corpus.
	孩	Hài, infans.
—	童	— đồng, } id.
—	兒	— nhi, } id.
菊	兒	— nhi cúc, matricaria.
	諧	Hài, concordia.
—	庄事	sự chẳng —, incongruus.
—	緣	doan —, conjugum concordia.
	海	Hải, mare.
—	河	hà —, id; maria et flumina.
—	行	hành —, navigare.
—	囊鮐	cá nang —, quidam piscis.
—	營	— dinh, purpura.
	悞	Hãi, trepidare.
—	驚	kinh —, id.
—	作	sợ —, timere.
—	雄	— hùng, magno timore concuti.

HAY

魂	—	— hôn, id.
唉		Hãi, nota imperativi quandoquè subjunctivi temporis.
群	—	— cón, adhuc.
濫	—	— làm, fac.
呐	—	— nói, loquere.
朱	—	— cho, esto, sis.
哈		Hay, scire; benè; regere; solere; sæpè.
字	—	— chữ, litteratus.
信	—	— tin, ex nuntiis rescire; credulus.
名	—	— danh, famâ aliquem noscere.
呐	—	— nói, garrulus; loquax.
濫	—	— làm, sæpè aliquid agere.
召	—	— chju, patiens; par laboribus.
悻	—	— giận, iracundus.
軍	—	— quân, regere milites.
役	—	— việc, præesse operi.
馭	—	ngựa —, equus velox.
跚	—	— đi, pernix pedibus; infans gradi sciens.
喝	—	hát —, benè cantare.
排	—	bài —, elegans compositio.
冉	—	sách —, liber concinnè editus.
日	—	viết —, litteras pulchrè exarare.
忍	—	— nhin, patiens.
羅	—	— là, vel.
之	—	— chi, quid scio, scis, &c.
芾	—	nào —, quid scit.
兜	—	đâu —, } id.
之	—	chi —, }
庄	—	chẳng —, nescire.
坤	—	khôn —, id.

HÁY

特	—	— dặng, scire.
阿	—	— ă, quàm benè; (sæpè ironicè.)
朱	—	cho —, sciendum; ut scias; eleganter.
舍	—	xá —, scias; scire te oportet; (alloquendo inferiores.)
須	—	tua —, id.
埃	—	ai — là, quis putat.
午	—	ngõ —, scias; scire te oportet; (alloquendo inferiores.)
任	—	nhậm —, id; (alloquendo superiores.)
晦		Háy, obliquo lumine respectare aliquem.
虐	—	— hó, id.
唉		Hây, particula imperantis.
羣	—	— cón, adhuc; Vide Hãi.
熙		Hây.
—	—	— —, hilariter.
虐	—	— húa, sordidus, a, um.
煇		Hây, flammam ardere.
爐	—	— lò, ignem folle excitare.
被	—	— bẽ, follem agitare.
焔	—	— lửa, ignem folle excitare.
迓	—	nước — lên, aquam actutum ascendere.
落	—	
歎		Ham, avidus; avidè.
虐	—	— hó, id.
學	—	— học, avidus studii.
貼	—	— của, opum avidus.
嗜	—	— tiếng, famæ cupidus.

HẠM

① 狔	Hạm, tigris major.
② 憾	Hám.
— 灰	hôi —, gravè olens.
③ 含	Hàm, maxilla, æ.
— 强	càng —, id.
— 糝	già —, procax; blatero, blateronis.
糊	— hủ, falsum pro vero accipere.
鉄	— thiết, freni.
齧	— răng, mandibula.
鯁	— sấu, inæqualia.
④ 桮	Hàm.
桃	— đào, cerasus arbor.
⑤ 陷	Hãm, vim inferre.
脅	— hiếp, id.
命	— mình, macerare se.
城	— thành, obsidere civitatem.
級	— khớp, refrenare.
阱	— tnh, fovea.
⑥ 歆	Hãm, minari.
— —	— —, magno impetu.
許	— hử, id.
希	— he, minitari.
⑦ 哈	Hãm.
— —	— —, ringi.
⑧ 陷	Hãm, præruptus, a, um.
— 坡	bờ —, littus præruptum.

HÂM

— 北	bác —, id.
— 枕	chăm —, ore gestuquè minax.
⑨ 焙	Hâm, recalefacere; (dicitur tantùm de vino, aquâ, jusculo, &c. id genus liquidis.)
— 漉	— nước, aquam calefacere.
⑩ 焔	Hâm, gallinas, carnes, pisces, &c. ollâ benè in clusâ lento igne coquere.
焔	— thịt, carnem hoc modo coquere.
磳	— vôi, calcem coquere.
礮	— gạch, lateres coquere.
坩	— nôi, figlina coquere.
⑪ 埳	Hâm, fovea.
— 魯	lỗ —, id.
— 陶	đào —, foveam excavare.
— 沙	sa —, in foveam incidere.
⑫ 嗽	Hãm, subniger, a, um; (dicitur de panno, orizâ, &c. mucidis.)
— 唃	— hút, mucidus, a, um; (de orizâ.)
— 糶	gạo —, oriza mucida.
— 漉	nước — —, aqua tepida.
⑬ 嘆	Han, sciscitari.
— 晦	hôi —, id.
⑭ 旱	Hạn, siccitas.
— 大	đại —, magna ariditas.
— 剛	cang —, id.
— 漢	— hán, siccitas.

HÁN

HÁN

晋	—	— cǎ, magna ariditas.
限		Hạn, terminus; præstituere.
界	—	giái —, limites.
得	—	— ngày, diem præstituere.
漢		Hán, familia imperatrix sinica quæ regnare cœpit antè Christum 216.
茹	—	nhà —, id.
寒		Hàn, frigus.
傷病	—	bệnh thương —, infirmitas ex frigore contracta.
饑	—	cơ —, egestas.
廣	—	quảng —, luna.
表暑	—	— thử biểu, thermometrum.
鳥	—	— điểu, cucullus avis.
韓		Hàn, ferruminare; pali in portubus figi soliti.
林	—	— lâm, academicus.
院林	—	— lâm viện, academia.
銅	—	— đồng, glutinare ære.
錫	—	— thiếc, glutinare stanno.
葉	—	thuốc —, unguento foliis, &c. vulnus obturare.
施	—	— the, borax; resinâ glutinare.
擦	—	cặm —, palos in portubus figere.
闌	—	cửa —, portus dictus Touron.
喙	—	mỏ —, rostrum ferruminum.
罕		Hãn, verus, a, um.
實	—	— thật, indubitatus, a, um.

一	包	đã —, id.
弄	—	— lòng, ratum fixumquè habere.
意	—	— ý,
脆	—	— dạ,
膝	—	— bụng,
鬻		Hãn, ille, illa, illud; (pro inferioribus, et rebus.)
祝	—	— chúc, illemet; illudmet.
恨		Hãn, vindictam moliri.
祕	—	— lấy,
讐	—	— thù,
振	—	— chấn, accuratè.
鬻		Hãn.
—	之	chi —, intactus, a, um.
—	庄	chăng —, id.
窳		Hang, antrum.
窳	—	— hổ, id.
侈	—	— đá, antrum saxeum.
—	虎	hổ —, erubescere.
項		Hạng, ordo; classis.
—	各	các —, omnes ordines; omnia.
—	等	đẳng —, id.
—	式	— nhất, prima classis.
—	式	— nhì, secunda classis.
—	老	lão —, annos 55 et ampliùs natus.
—	還	hoàn —, in ordinem redigi.
項		Háng, femorum junctura.
—	几	kê —, id.

HÀN

茹	—	— nhà, unum latus domûs.
行	—	Hàng, linea; ordo; merces; merenda.
伍	—	— ngũ, ordo.
戶	—	— hộ, merces.
— 護	—	hộ —, consanguinei.
舖	—	— phố, apothecæ fori.
營	—	— dinh, urbani.
船	—	— thuyền, milites ejusdem triremis.
社	—	— xã, incolæ pagi.
字	—	— chữ, linea litterarum.
館	—	— quán, caupona.
隊	—	— đội, milites ejusdem cohortis.
— 半	—	bán —, vendere merces.
絃	—	— xén, minutæ mercis propolæ.
襪	—	— góí, linteariæ vel sericæ merces.
巧	—	— xáo, orizæ propola.
鹺	—	— thit, lanius, ii.
鮫	—	— cá, cetarius, ii.
鎗	—	— thương, ordo lancearum.
朝	—	— châu, ordo assistentium regi.
櫟	—	— rào, septum.
— 羶	—	chen —, aggregare se alicui societati.
花	—	— hoa, fructus, flores, olera, &c. quæ debent vendi quam citiùs ne putrescant.
南	—	— nàm, recens; tener; (de rebus esculentis.)
— 預	—	dự —, anumerari inter alios; (urbana vox.)
化	—	— hóa, merces.
降	—	Hàng, subjicere se.
頭	—	— đầu, } id.
伏	—	— phục, }

HÀN

蕃	—	Hàng.
— 蒼	—	thơm — —, suavitas odorum qui efflantur è floribus.
興	—	Hàng, acrimonia vini, indici piperis, &c.
— 凶	—	hung —, ardens; vehemens; violentus.
葦	—	— màu, acor.
— 當	—	đang —, ardere.
嘔	—	Hàng.
— 藤	—	đăng —, excreando purgare.
— 孛	—	dặng —, id.
恆	—	Hàng, semper.
— —	—	— —, id.
例	—	— lê, plerumquè; ordinariè.
— 道	—	đạo —, naturalis ratio.
— 經	—	chiêng —, leges.
辭	—	— năm, quotannis, singulis annis.
— 時	—	— ngày, quotidie.
辭	—	trái — năm, arbores toto anno frugiferæ.
— 年	—	trái — niên, id.
沙	—	} — hà sa số, innumerabilis.
數	—	
— 河	—	} — hà vô số, id.
無	—	
— 數	—	} — hà vô số, id.
— 河	—	
— 理	—	lẽ —, ratio naturalis.
— 辭	—	năm —, quinque virtutes cardinales, scilicet: nhơn, ngãi, lẽ, trí, tín; charitas, justitia, ritus, sapientia, fides.

興 — Hâng, desursùm aliquid recipere.
 逾 — — gió, vela vento intendi.
 落 — — nước, aquam pluviae vase supposito excipere.

燠 — Hâng, ignis, caloris expirationo.

囉 — 焰 lửa — ra, ignem expirari.

亨 — Hanh, æstus urens.

耗 — — hao, id.

柳 — — tre, pars arundinis divisæ.

鮪 — cá —, quidam piscis.

行 — Hạng, modestia.

— 德 đức —, id; virtus.

— 道 đạo —, religio.

— 於 ở —, simulator.

— 濫 làm —, id; simulare.

聖 — — thánh, vita sanctorum.

杏 — Hạng, mala quædam armeniaca.

桃 — — đào, amygdalæ.

仁 — — nhơn, nucleus amygdalarum.

— 廊 làng —, pagus.

— 唐 dàng —, iter.

— 烟 đèn —, lampas.

行 — Hạng, facere.

文 — — văn, scholastici qui eleganter scribere norunt.

李 — — lí, viaticum.

— 步 bộ —, viator, eques vel pedestris.

— 吶 nói —, detrahère alicui.

刑 — — hình, cruciare.

下 — — hạ, malè tractare.

— 學 học —, studere.

遣 — — khiển, diabolus quem annis singulis præfici de novo arbitrantur, et quem ad malè precandum invocant ethnici.

决 — — quyết, occidere reos.

— 病 bệnh —, morbum invalescere.

— 玉 ngọc —, membrum virile.

— 五 ngũ —, quinque elementa sinica, scilicet; kim, mộc, thủy, hỏa, thổ; aurum, lignum, aqua, ignis, terra.

年 — 時 ngày — niên, dies in quâ non licet animalia occidere et reos punire, &c.

苻 — Hạng, cepa, æ.

倖 — Hạng.

— 驕 kiêu —, arrogans.

耗 — Hao, consumi.

損 — — tổn, } id.

嗑 — — hót, }

— 陰 âm —, arcanus, a, um.

— 消 tiêu —, secretò consulere.

— 清 thanh —, artemisia abrotanum.

唏 — — hơi, vires deficere.

豪 — Hào.

光 — — quang, splendor.

— 火 hoả —, vorax flamma.

桀 — — kiết, heros, is.

HÀO

- 英 — anh —, id.
 — 混 — hõn —, confusè; irreverenter.
 — 顯 — — hẽn, anhelus.
 — 富 — — phú, opulentus.
 (壕) Hào, cloaca.
 — 虜 — — hố, id.
 — 陶 — dào —, cloacam excavare.
 — 杮 — đòn —, ligna magna supposita ad aliquid sustentandum.
 (毫) Hào, res minima.
 — 厘 — — ly, } id.
 — 絲 — tơ, — }
 (爻) Hào, lineæ integræ vel interruptæ quibus constat quælibet figura libri kinh diêc.
 — 鬼 — — quẻ, id.
 (好) Hảo, appetere; velle; arridere.
 — 漢 — — hán, vernans; virens.
 — 味 — — vị, dapes exquisitæ.
 — 性 — tính —, naturam aliquid appetere.
 — 和 — hòa —, concordia.
 — 壹 — nhứt —, imprimis; bonus, a, um; optimus, a, um.
 (匣) Háp, mensura quædam continens decem yển; yển continet decem nan; nan verò æquivalet circiter libræ nostræ.
 — 沒 — môt —, id.
 — 黠 — trái —, fructus sole combusti.

HÁT

- 哈 — hốp —, levis; inconsultus.
 (合) Hạp, convenire.
 — 暗 — ám —, } id.
 — 三 — tam —, }
 — 六 — lục —, totus orbis.
 — 首 — thủ —, dignitas parva inter litteratos.
 — 饒 — — nhau, sibi mutuò convenire.
 — 意 — — ý, arridere.
 (吸) Hấp.
 — 悔 — — hối, extremos trahere spiritus.
 — 誨 — hối —, instare.
 喘 — mêt — hơi, valdè fessus.
 (翕) Hấp, calefacere; (de liquidis.)
 — 餅 — — cốm, orizâ calidâ aliquid coquere.
 — 飴 — — bánh, bellaria vapore ferventis aquæ coquere.
 (喝) Hát, canere.
 — 哄 — — hống, } id.
 — 歌 — ca —, }
 — 彈 — đồn —, id; canere fidibus.
 — 唱 — xướng —, cantare.
 — 昆 — con —, cantatrix; cantor.
 — 明 — — mừng, concentum musicum lætitiæ causâ celebrare.
 — 計 — — kể, quidam canendi modus.
 — 春 — — xoan, id.
 — 倍 — — bội, comœdiam agere.
 情 — — hoa tình, obscena canere.
 花 — — ghẹo, id; ad iram laccessere cantu.
 嚙 —

HẠT

〔紇〕	Hạt, granum.
餅 —	— cốm, granum orizæ.
落 —	— nước, aquæ gutta.
〔迄〕	Hát, dejicere aliquid; (v. g. ventilando orizam.)
飢 — 溺	nước — vào, aquam in ædes, cymbam, &c. dejici.
— 燥	héo —, arescere; (dicitur etiam moraliter.)
曉 —	— hẻo, confectus fame.
— 賈	mái —, stillarium.
〔訖〕	Hát, aliquid pede, manu, baculo, &c. dejicere.
擗 —	— đì, id.
迓 —	— lên, in altum dejicere.
〔好〕	Háu, vorax appetitus.
啖 —	— ăn, avidè comedere; vorare.
矜 — 馭	ngựa — đá, equus calcitro.
〔蠖〕	Hàu, ostrea, æ.
〔后〕	Hậu, regina, æ.
— 皇	hoàng —, } id.
— 正	chính —, }
妃 —	— phi, secunda regina.
— 母	mẫu —, mater regis.
土 —	— thổ, regina terræ.
〔厚〕	Hậu, affatim.
待 —	— đãi, liberaliter tractare.

HẬU

— 恩	ân —, magnum beneficium.
〔後〕	Hậu, post.
來 —	— lai, futurus, a, um.
— 防	phòng —, providere.
代 —	— đại, futurum seculum, posteritas.
患 —	— hoạn, miseria ab aliquâ re ortâ.
鞦 —	— thu, postilena.
門 —	— môn, anus, i.
揖 —	— tiếp, acies subsidiaria.
〔候〕	Hậu, tempus.
— 占儀	nghe chiêm —, astronomi a rege delecti ad ephemerides edendas.
〔餽〕	Hầu.
— 茶	dưa —, cucurbita citrullus.
〔侯〕	Hâu, ferè; regulus; assistere; propemodùm; concubina.
— 鬼	ngôi —, titulus regulorum.
— 諸	chư —, reguli.
— 軍	quân —, regis vel præfectorum satellites.
下 —	— hạ, assistere.
連 —	— luôn, regis stipatorum legio.
— 船	thuyền —, præfectorum cymbæ.
— 歇	— hết, propè finem.
— 未	— rồi, ferè perfectus, a, um.
— 折	— chết, jamjam moriturus.
牢濫 —	— làm sao, quid faciendum?
〔喉〕	Hâu, aspera arteria.
— 啞	yết —, id.

希	He.
— 歌	hăm —, minari.
— 笈插	xếp bè —, flexis genibus more Siamensium et Cambodiensium sedere.
蓀	Hẹ, allium agulosum.
戲	Hé.
— 搗	mở — —, semiaperire.
— 虜	hó —, mussitare.
— 榭	} mặt trời — mọc, sol oriri incipiens.
— 木	
厦	Hè, pars domús carens imbricibus.
— 茹	— nhà, id.
夏	Hè, æstas; agedum, eia; agesis.
— 務	mùa —, æstas, atis.
— 濫	làm —, eia agamus.
唉	Hê ! interjectio dolentis, contemnentis et increpantis.
— 傷	thương —, proh dolor!
— 惜	tiếc —, dolendum.
— 困	khốn —, quam dolendum !
— 噓	hử —, annuere.
係	Hẹ, pertinere; pendere.
— 數	số —, fatum.
— 干	can —, ratio; motivum; causa.

兮	Hê.
妬之	— chi đó, quid refert?
— 之	chi —, nullo modo.
— 芾	nào —, id.
— 渚	chớ —, noli unquam.
— 馬	mựa —, id.
— 渚	chứa —, hactenùs nunquam.
— 庄	chẳng — chi, nihil est.
— 庄	chẳng — gì, id.
奚	Hê.
— 奴	— nô, servi; mancipia.
— 童	— đồng, servuli.
係	Hễ, omnis; quatenùs.
— 羅	— là, id.
— 埃	— ai, quilibet.
— 几	— kể, id.
— 欺	— khi nào, quotiescumquè.
— 吝	— lân nào, id.
糠	Hêm, magma orizæ distillatæ.
險	Hêm, semita.
— 唐	đàng —, id.
嫌	Hêm, tenere iram.
— 怨	— oán, ulcisci.
— 讐	— thù, id.
— 敷	— hịch, servare iram.
— 爲	— vì, propter; (dicitur tantum de re tristi et dolendâ.)

HEN

祗	—	— lấy, iram tenere.
— 馬		mựa —, ne irascaris.
癯		Hen, siccâ tussiculâ laborare.
— 呼		ho —, tussitare; (quidam morbus.)
現		Hên, diem præstituere.
— 期		kì —, tempus conductum.
饒	—	— nhau, sibi mutuo diem assignare.
得	—	— ngày, condicere diem.
賢		Hèn, vilis, vile.
閑	—	— mọn, } id.
下	—	— hạ, }
末	—	— mạt, infimus, a, um.
— 卒		rốt —, vilis, vile.
— 濕		thấp —, id.
之	—	— gì, idcirco.
之	— 勘	kham — chi, quocirca.
— 物		vật —, res vilis.
— 貼		của —, id.
— 類		loài —, genus vile.
蠓		Hén, ostreæ species.
— 諾		nước —, aqua sublimpida.
彘		Heo, sus.
躑	—	— cú, id.
— 鷓		chim —, quædam avis.
— 逾		gió —, ventus borealis.
棧	—	— rừng, aper.

HÉO

焯		Héo, arescere; aridus, a, um; (dicitur etiam de hominibus tristitiâ arescentibus.)
迄	—	— hất, } id.
敦	—	— don, }
— 枯		khô —, }
攪		Hèo, fustis vimineus.
花	—	— hoa, fustis vimineus variegatus.
乖	—	— quai, fustis quo milites reos cædunt.
— 嘹		lèo —, pauperrimus et infrequens locus.
曉		Hẻo, parum.
— 迄		hất —, inops; miserabilis.
陝		Hẹp, angustus, a, um.
田	—	— hòi, } id.
— 秩		chật —, }
量	—	— lượng, mens angusta.
施	—	— dạ, avarus.
推	—	— suy, ingenio nihil posse.
— 唐		đàng —, via angusta.
嗽		Hét, rugire; fremere.
— 噙		gâm —, id.
歛		Hết, finire; finis.
— 頭		đầu —, principio.
— 畧		trước —, id.
— 婁		sau —, postremum.
汰	—	— thấy, omnes; omnia.
弄	—	— lòng, toto animo.

HỆT

飭	—	— súc, totis viribus.
汰	—	— tẩy tẩy, omnes; omnia.
未	—	— rồi, absolutus, a, um.
証	—	— ngay, fidelissimus.
討	—	— thảo, gratissimus.
列	—	— lời, de re aliquâ omnia loqui.
勢	—	— thế, omni modo.
意	—	— ý, omnem sensum suum aperire.
頡		Hết, simillimus, a, um.
— 如種		giống như —, id.
— 極		— mặt, similis vultus.
囂		Hêu, venti injuriis nimiâ altitudine expositus.
曉		Hêu.
— 好		— hảo, liberalis.
義		Hi.
— 伏希		vua phục —, Primus Imperator Monarchiæ Sinicæ fundator.
熙		Hi.
— 康希		vua khang —, Secundus Imperator familiæ Đại thanh, Tartaro-sinica.
— 康錢		tiên khang —, asses ab illo imperatore cusi.
戲		Hí, hinnire.
— 馭		ngựa —, equum hinnire.
喜		Hí, purgare nares.
— 歡		hoan —, lætari.

HIA

— 朽		hủ —, mutua pauperum aliquot vel orphanorum concordia.
每	—	— mũi, nares emungere.
鞞		Hia, ocrea.
鞋	—	— hài, id.
險		Hiêm, rarus, a, um.
灰	—	— hoi, id.
— 貼		của —, rara res.
固	—	— có, rarum; pretiosum.
廩	—	— lẫm, parum admodum.
— 庄		chẳng —, non rarum.
— 之		— chi, affatim; abundè.
嫌		Hiêm, tenere iram.
讐	—	— thù, } id. (Vide Hêm.)
怨	—	— oán, }
— 仇		cừ —, }
險		Hiêm, periculosus, a, um.
阻	—	— trở, } id.
危	—	— nghèo, }
隔	—	— cách, periculosum et remotum.
— 唐		đàng —, via periculosa.
地	—	— địa, locus periculis plenus.
— 勢		thế —, id; (dicitur de loco benè munito.)
旭	—	— hóc, inaccessus locus.
現		Hiên, apparere.
形	—	— hình, } id.
囉	—	— ra, }
旦	—	— đến, }

HIẾ

HIẾ

在 — — tại, coram.
 一鬼 — — quỉ —, diabolus apparere.
 蘇 — 丕 — 禮 — }
 一 唎 — 德 — } lễ Đức Chúa Xiphiritô Sang tô —
 龜 — 蘇 — 主 — }
 郎 — 吹 — } xuống ; Festum Pentecostes.

憲

Hiến.
 一 行 — — hành —, trucidare aliquem ex iudicis senti-
 tentiâ.

在 — — tại, }
 在 法 — — pháp, } id.

賢

Hiên, prudens ; mitis.
 荅 — — lành, mitis.
 厚 — — hậu, benignus.
 一 聖 — — thánh —, sanctus.
 一 仁 — — nhân —, clemens.
 一 碎 — — tôi —, fidelis subditus.
 一 主 — — chúa —, quartus rex Cocincinae.
 一 前 — — tiền —, sapiens antiquus.
 一 俺 — — em —, frater minor.

顯

Hiên, illustris.
 赫 — — hách, id.
 一 榮 — — vang —, nobilis.
 一 榮 — — vinh —, id.
 一 嬰 — — anh —, sic se vocant pythonissæ.

焯

Hiêng.
 焯 — — lửa, igni admovere.
 一 焯 — — hơ — —, ad ignem calefacere.

脅

Hiếp, opprimere.
 答 — — — đáp, id.
 一 陷 — — hãm —, vim inferre.
 得 陷 — }
 女 一 陷 — } hãm — người nữ, mulieri vim inferre.
 一 荷 — — hà —, vexare ; (de præfectis qui plebem
 divexant.)
 一 唎 — — ǎn —, opprimere.
 一 抑 — — ức —, }
 一 凶 — — húng —, } id.
 一 唎 — — nói —, opprimere aliquem verbis.
 一 唎 — — mǎng —, objurgatione aliquem obruere.

協

Hiệp, unanimis, unanime.
 弄 — — — lòng, unanimiter.
 脰 — — dạ, }
 意 — — ý, } id.
 力 — — lực, junctis viribus.
 功 — — công, unà idem opus suscipere.

合

Hiệp, convenire.
 一 圍 — — vây —, in unum convenire.
 一 森 — — sum —, }
 一 麵 — — mặt, } id.
 一 和 — — hòa —, concordēs.
 一 首 — — thủ —, nomen dignitatis infimæ.

號

Hiệu, honoris titulus.
 一 名 — — danh —, nomen.
 一 年 — — niên —, nomen regis anno impositum.
 一 令 — — lệnh, regis mandatum.
 一 囉 — — ra —, edicere.

HIỆ

羅	—	— là, vocari.
— 聖		thánh —, nomen sancti patroni.
效		Hiệu, efficax.
— 神		thần —, } id.
— 驗		— nghiệm, }
— 策		thuốc —, efficax medicamentum.
校		Hiệu.
— 軍		quân —, milites signiferi.
— 豸		chạy —, signiferi in theatro.
孝		Hiếu, gratus ; animus gratus in parentes.
— 忠		trung —, fidelis et gratus.
— 子		— tử, filius gratus.
— 敬		— kính, filialis reverentia.
— 友		— hữu, amicus fidelis.
— 戶		hộ —, societas eorum qui efferunt cada- vera.
— 報		báo —, gratum exhibere animum.
— 不		bất —, ingratus in parentes.
— 失		thất —, qui grati animi signa exhibere nequeunt.
— 得		đắc —, gratum parentibus exhibere ani- mum.
曉		Hiếu, intelligere.
— 聒		nghe —, auditu percipere.
— 別		— biết, intelligere.
— 弄		— lòng, perspicere alicujus animum.
— 意		— ý, id.
— 透		— thấu, percipere ; penetrare.
— 訢		— tỏ, clarè percipere.

HÍM

— 南軍		quân nam —, nomen hominum qui lignum aquilæ dictum colligunt.
— 施		— dạ, præsentiare animum alicujus.
臉		Hím.
— 相		— mắt, oculi semiaperti.
軒		Hin.
— 顛		đen —, nigerrimus, a, um.
形		Hình, figura ; species.
— 像		— thượng, id.
— 卍		— vóc, corporis substantia.
— 樣		— dáng, figura.
— 容		— dong, habitus corporis.
— 相		— tướng, vultus ; oris species.
— 圖		đồ —, pictura.
— 假		giả —, simulare.
— 濫		làm —, id.
刑		Hình, supplicium.
— 罰		— phạt, id.
— 加		gia —, cruciare.
— 行		hành —, id.
— 苦		— khổ, acerbitas suppliciorum.
— 受		thọ —, pati supplicium.
— 五		ngũ —, quinque supplicia sinica, scilicet ; mặc, tử, bái, cung, đại tịch ; stygma in fronte, amputatio nasi, pedum, testicu- lorum, et capitis.
脛		Hính, fœtor carnis, piscium, &c. qui cor- rumpi incipiunt.
— —		— —, id.

HO

每	—	— mũi, nares superbè erigere.
牟	—	— mũi, supercilia erigere.
痞		Híp, clausos fermè oculos habere; (ictu, morbo.)
相	—	— mắt, id.
嘔	—	— miệng, vulnus coalescere.
— 瘳		sưng —, id.
歔		Hít, odorari.
藁	—	— thuốc, tabacum naribus haurire.
— 藁		thuốc —, tabacum pulverisatum.
— 昏		hôn —, olfacere, osculari.
啼	—	— hơi, canes odorari aliquid.
— 茫		chôn mang —, species insecti volatilis.
囂		Hiu.
逾	—	} — — gió thổi, ventum leniter flare.
颺	—	
呼		Ho, tussis; tussire.
癖	—	— hen, id.
嚙	—	— sò sò, magno nisu tussire, vel difficulter tussire propter pituitam.
癆	—	— lao, pulmonis vitium.
逾	—	— gió, tussi laborare propter ventum.
— 蟻		mò —, culicum species.
戶		Hộ, congregatio; societas.
行	—	— hàng, cognatio.
當	—	— đàng, societas; confraternitas.
內	—	— nội, paterna cognatio.
外	—	— ngoại, materna cognatio.
朋	—	— lương bằng, societas.

HÔ

— 行		hàng —, merces.
道	—	— đạo, societas eorum qui efferunt cada- vera.
— 涪		dòng —, stirps; prosapia.
呼		Hò, celeusma.
嘹	—	— reo, id.
瑚		Hô.
— 珊		san —, madrepora, vel millepora.
— 珊核		cây san —, genus euphorbiæ, succum habens in lactis modum valdè nocivum oculis.
呼		Hô.
吸	—	— háp, suspirium; sorbere et flare.
— 嵩		tung —, acclamare.
喚	—	— hóan, magnâ voce aliquem rei alicujus insimulare.
— 知		tri —, id.
齧	—	— răng, exerti dentes.
護		Hộ, protegere; conservare; (dicitur de Deo et de Sanctis.)
— 保		bảo —, } id.
— 扶		phù —, }
身	—	— thân, providere sibi.
衛	—	— vệ, stipare.
戶		Hộ.
— 兼		kiêm —, societas eorum qui aurum eru- unt.
— 萬		vạn —, populi.

HỔ

① 虜	Hố, fovea; lacuna.
— 壕	hào —, } id.
— 窖	hang —, }
— 歆	ham —, avidus, a, um.
— 魴	cá —, quidam piscis.
② 胡	Hồ.
— 戶	hộ —, quædam familia.
— 戎	— hung, barbari.
— 椒	— tiêu, piper.
連黃	— huỳnh liên, chelidonium minus.
③ 糊	Hồ, gluten.
— 戍	mô —, fallax.
— 塗	— đồ, nullo ordine; perturbatè.
— 含	hàm —, verum pro falso accipere.
— 疑	— nghi, dubitare.
④ 湖	Hồ, lacus, ús.
— 渤	ao —, id.
— 竜	long —, nomen loci in provincia Gia định.
⑤ 壺	Hồ, scyphus; crater; vas vini ventre amplo et ore angusto.
— 醕	— rượu, vas vini.
— 銅	đồng —, horologium.
— 鞞	} đồng — trái quít, horologium manuale.
— 橘	
— 銅	đồng — nước, clepsidra.
⑥ 虎	Hổ, erubescere; tigris.
— 狼	— lang, tigris et lupus.

HỔ

① 皓	— người, pudore affici.
② 璫	— hang, } id.
③ 嗒	— thẹn, }
④ 頰	— mặt, }
⑤ 辱	— nhuộm, }
⑥ 丑	xấu —, }
⑦ 噉	tửi —, ex aliorum commiseratione major-em sentire mœrorem.
⑧ 分	— phận, sortem suam erubescere.
⑨ 蝮	rắn —, serpens nocivus et venenosus capella dictus.
⑩ 芒	rắn — mang, id.
⑪ 琥	Hổ.
⑫ 珀	— phách, electrum; succinum.
⑬ 煇	Hơ, ad ignem siccare.
⑭ 炤	— lửa, id.
⑮ 悛	— hải, anhelus.
⑯ 許	Hở, rima; quidquid hiat et non accuratè clauditur.
⑰ 窳	— hang, } id.
⑱ 耗	— hao, }
⑲ 魯	lỗ —, }
⑳ 機	— cơ, improvisò.
㉑ 漢	hôn —, hilaris.
㉒ 洽	} chớ — môi răng lạnh, ne cuiquam dixeris.
㉓ 枚	
㉔ 渚	} chớ — môi răng lạnh, ne cuiquam dixeris.
㉕ 齧	
㉖ 庄	} chẳng dám — răng, non audere dicere.
㉗ 敢	

HỎA

雅	—	— nhã, id; harmonia.
— 寬		khoan —, clemens.
— 交		giao —, inire pacem.
策	—	— thuốc, medicamento miscenda apparare.
台	—	— hai, uterque.
— 一		} — ăn — nói, loqui simul et edere.
啞 啞		
火		Hỏa, ignis.
災	—	— tai, incendium.
豪	—	— hào, id.
爐	—	— lò, focus.
刑	—	— hình, ignis supplicium.
湯	— 北	bước — thang, prunas supergredi.
星	—	— tinh, mars; (planeta.)
枚	—	— mai, vestis ignita.
瘴	—	— đan, eresypelas.
菜	—	— thế, chenopus.
藿		Hoác.
香	—	— hương, betonica.
— 鉤		câu —, hamus jam non benè curvus.
𠵼	— 呵	hả — miệng, rictus ad aures usque diducere.
或		Hoặc, forsitan.
羅	—	— là, id.
固	—	— có, forsitan est.
空	—	— không, forsitan non.
惑		Hoặc, decipere.
— 疑		ngghi —, dubitare.

HOA

— 誣		vu —, calumniari.
— 幻		huyễn —, decipere.
— 誑		cuống —, id.
懷		Hoai, evanescere.
味	—	— mùi, odorem evanescere.
— 奄		dã —, evanidus, a, um.
移	—	— di, id.
壞		Hoại, delere; destruere; destrui.
搥	—	— rầy, delere.
— 敗		bại —, destrui.
— 毀		hủy —, destruere.
懷		Hoài, semper.
— 一		— —, id.
— 苒		nữ —, perdicioni et interitui dare.
— 庄		chăng —, } id.
— 之		chi —, }
胎	—	— thai, in utero gestare.
哺	—	— phố, pagus propè mare in provinciâ Quảng nam, quem Japones olim incolebant et vocatur pháiphố ab ipsis et ab Europæis.
訓	—	— huẩn, dolor rei perditæ sine utilitate.
壞		Hoái.
— 罷		bãi —, languor; lassitudo.
歡		Hoan, hilaris; gaudere.
閒	—	— nhàn, felix; tranquillus.
喜	—	— hỉ, lætari.
樂	—	— lạc, id.

HOA

雅	—	— nhã, quietus.
— 欣		hân —, gestire.
患		Hoạn, sollicitudo.
難	—	— nạn, calamitas.
— 病		bệnh —, infirmitas.
— 憂		ưu —, mœstitia.
宦		Hoạn, eunuchus.
臣	—	— thân, } id.
官	—	— quan, }
— 內		nội —, eunuchus regis.
喚		Hoán.
— 呼		hô —, magnâ voce rei alicujus aliquem insimulare.
還		Hoàn, reddere; solvere; redire.
吏	—	— lại, reddere.
功	—	— công, mercedem retribuere.
魂	—	— hồn, ad se redire.
項	—	— hạng, in ordinem redigere.
— 凱		khởi —, redire; (de rege vel exercitu.)
— 循		tuần —, excubias circum agere.
原	— 病	bệnh — nguơn, morbum recrudescere.
丸		Hoàn, pillula; conficere pillulas.
朮	—	— thuốc, medicinales pillulas conficere.
— 朮		thuốc —, ejusmodi pillulæ.
完		Hoàn, absolutus, a, um.
畢	—	— tất, id.
全	—	— tuyền, integrum.

HOÀ

元	—	— nguơn, id.
成	—	— thành, omnibus numeris absolutus.
好	—	— hảo, id.
桓		Hoàn.
— 盤		bàn —, charorum absentium jugem habere memoriam.
鑾		Hoàn.
鑠	—	— lạc, quædam cymbala minima ex equorum ornamentis pensilia.
緩		Hoãn, intermittere.
— —		— —, pedetentim.
囉	—	— ra, intermittere.
役	—	— việc, interquiescere.
得	—	— ngày, diebus aliquot intermittere.
荒		Hoang, perditus moribus; populatus; vastatus.
毀	—	— hủy, perversis moribus.
唐	—	— dàng, id.
— 破		phá —, populari; vastari.
— 稜		rừng —, desertus locus.
— 隴		ruộng —, agri inculti.
— 茹		con nhà —, perditorum parentum filius; (imprecationis genus.)
— 萋		rau — ủy, lycopus, i.
恍		Hoáng, delirare.
— 訥		nói —, id.
— 濫		làm —, stultè agere.

(凰)	Hoàng.
— 鳳	phụng —, species aquilæ quam sinenses in omen dextrum habent.
(皇)	Hoàng, imperator.
帝 —	— đế, id.
上 —	— thượng, id; rex.
后 —	— hậu, regina.
子 —	— tử, regis filius.
天 —	— thiên, coelum.
— 玉	ngọc —, antiquus quidam quem regem cœli fingunt ethnici.
(隍)	Hoàng.
— 城	thành —, spiritus quem civitatum tutorem dicunt ethnici.
— 沙馭	ngựa sa —, equus effrenus.
(黃)	Hoàng.
— 大	đại —, rhabarbarum.
菜 —	— quả thể, inula helenium.
— 紅	hùng —, lapis calaminaris.
— 麻	ma —, quædam medicina.
(恍)	Hoảng, delirans; mente turbatus.
忽 —	— hốt, id.
— 驚	— kinh, timere.
(轟)	Hoanh.
— 散	tan —, funditus deletus.
(轟)	Hoánh, pridem.
— 耒	rôi —, jam pridem absolutus, a, um.

澄 —	— chừng, longè.
(橫)	Hoành, transversus, a, um; annulus instrumenti, &c.
— 縱	tung —, exlex.
虜 —	} tung — lỗ lược, id.
掠 —	
壞 —	} — thân hoại thể; magno sudore aliquid comparare; minutatim aliquem concidere.
體身	
(闊)	Hoạt.
— 皮	bề —, latitudo.
(活)	Hoạt, resurgere.
— 羌	cương —, quædam medicina.
— 獨	độc —, hipposelinum.
石 —	— thạch, quoddam pharmacum.
(旭)	Hóc, spinam, os faucibus hæerere.
— 險	hiểm —, impervius, a, um.
昌 —	— xương, os faucibus inhæerere.
(學)	Học, studere.
行 —	— hành, id.
道 —	— đạo, religionem discere.
— 移	đi —, in scholam ire.
隊 —	— đội, imitari.
唯 —	— đôi, id.
徒 —	— trò, scholasticus.
士 —	— sĩ, id.
— 塲	trường —, academia.
— 饒	nhiều —, ultima litteratorum dignitas.

HỐC

- 咍 — dạy —, docere.
 — 大 — đại —, liber classicus sinicus.
 — 小 — tiểu —, nomen libri sinici.
 — 醫 — y —, libri medicinales.
 — 幼 — áu —, nomen libri.
 — 文藝 — nghệ văn —, artes liberales.
 — 文科 — khoa văn —, litteratorum classes.
 — 校 — hiệu —, gymnasium antiquum.
 吏 — — lại, referre; enarrare.
- 〔噉〕
 Hốc, vociferari.
- 落 — — lác, id.
- 〔斛〕
 Hộc, quædam mensura frugum continens năm đấu.
- 軍 卮 — — ba quân, quædam mensura.
 府 內 — — nội phủ, quædam mensura.
 井 — — giếng, circuli lignei vel testacei ex quibus conficiunt puteos.
- 〔噉〕
 Hộc, abruptus clamor animalium.
- 觥 — 豸 — chạy — tốc, magno impetu currere.
 觥 — 嗎 — mửa — tốc, magno nisu vomere.
 — 豸 — hùm —, abruptus tigridis fremitus; (v. g. quando aliquid arripit.)
 — 豸 — heo —, abruptus validiorque porci grun- nitus.
- 〔鵠〕
 Hộc, nomen avis; scopus.
- 鴻才 — tài hồng —, magnâ solertiâ et animo vir.
- 〔槐〕
 Hòe, color flammeus.
 — 永 — vãng —, profundum silentium; alta soli- tudo.

HÒE

- 牟 — màu —, color flammeus.
 — 赭 — đỏ —, id.
- 〔槐〕
 Hòe, fraxinus arbor.
- 樹 — — thọ, id.
- 花 — hoa —, istius arboris flos; ornatè.
 — 職 — giác —, somnus.
- 〔幻〕
 Hoén.
- 錢 — tiền —, species monetæ.
- 〔灰〕
 Hoi.
- 吸 — — hóp, propter defatigationem crebrò ducere spiritum.
 — 夷 — dai —, sermonem ultra modum proferre.
- 〔洄〕
 Hói, rivulus, i.
- 泡 — bàu —, id.
- 〔晦〕
 Hôi, percontari; sciscitari; interrogare.
- 嘆 — — han, id.
 — 嘆 — han —, id; sponsalia celebrare.
 — 查 — tra —, diligenter inquirere.
 — 譏 — cơ —, astutè aliquem interrogare.
 咄 — — đọ, ostiatim inquirere.
 探 — — thăm, de absentibus interrogare.
 — 禮 — lễ —, sponsalia.
 罪 — — tội, aliquem de culpâ percontari.
 — 餉 — bánh —, species bellariorum.
 浪 — — rãng, interrogare dicens.
- 〔灰〕
 Hôi, putor; graveolentia.
 — 戊 — mô —, sudor.

HỘI

感	—	— hám, foetidus, a, um.
腥	—	tanh —, putridus, a, um.
退	—	— thối, foetere.
柑	—	cam —, species malorum aureorum.
嘔	—	— miệng, oris graveolentia; ciborum fastidium.
豕	—	chuột —, mus moscho inodoratus.
會		Hội, congregatio; simul obviam ire.
面	—	— diện, convenire.
遇	—	— ngộ, feliciter in sú similem incidere; (v. g. regem pium in subditum fidelem.)
合	—	— hiệp, congregari.
呂	—	lữ —, malè coadunari; (v. g. malum cum bono.)
玷	—	đám —, domus, locus ubi ethnici sua festa celebrant.
厦	—	— hè, id.
如東	—	đông như —, magna multitudo.
搗	—	mở —, cœtum aperire.
試	—	— thi, solemnitas examinum.
聖	—	— thánh, Sancta Ecclesia.
公	—	thánh — công, id; cœtus ecclesiasticus.
公	—	} — thánh công luận, consilium; synodus.
論	—	
終	—	} — thánh công luận chung, concilium generale.
論	—	
悔		Hối, urgere.
吸	—	hấp —, agonia.
翕	—	— hấp, instare; urgere.
呵	—	— há, festinare.
悟	—	— ngộ, percipere aliquid.
改	—	— cải, resipiscere.

HỎI

痛	—	thống —, pœnitere.
讞	—	sám —, pœnitentiam pro mortuis in se recipere.
移	—	làm — đi, festinè agamus, vel festinè aliquid agere.
賄		Hối.
賂	—	— lộ, subornare.
回		Hối, redire.
吏	—	— lại, } — phản —, } id. — tái —, }
反	—	
再	—	
無	—	vô —, innumerabilis.
沒	—	một —, uno momento.
鞞	—	— trống, tympanum pulsare ad aliquid intermittendum.
朝	—	— châu, ad regem redire, vel comcediam intermittere.
陽	—	— dương, iterum calescere; (de homine languido et propè mortuo.)
功	—	— công, mercedem alicui retribuere.
—	—	— —, mahometani.
廻		Hối.
輪	—	luân —, metempsychosis.
徊		Hối.
徘徊	—	bối —, angi animo.
匣	—	— hộp, summâ trepidatione interclusam habere animam.
茴		Hối.
大	—	đại —, anisum stellatum.

HỎI

— 小	tiểu —, anisum parvum ; feniculum.
— 香	— hương, anisum, seu herba saporis anisi similis.
— 小核	cây tiêu —, anethum feniculum.
⊖ 晦	Hỏi, de spe gaudioque depulsus.
— 明	mừng —, id.
⊖ 唏	Hơi, halitus ; vapor.
— 嘖	— nghìn, suspirium.
— 慄	tất —, mori.
— 歛	hết —, id.
— 痲	môn —, extremum spiritum paulatim emitti.
— 痲	mỏi —, ad interclusionem animæ aliquid agere.
— 辱	nhọc —, id.
⊖ 亥	Hợi, littera ultima cycli duodenarii.
— 辭	năm —, annus hujus nominis.
— 朞	tháng —, mensis hoc nomine donatus.
— 時	ngày —, dies ita appellata.
— 除	giờ —, hora sinica à nonâ serotinâ ad undecimam.
— 歲	tuổi —, qui nati sunt anno hujus nominis.
⊖ 唉	Hỡi.
— 龍	— lỏng, incautè.
— 施	— dạ, gestire.
⊖ 唉	Hỡi, heus !
— 喂	— ôi ! suspirantis, dolentis et miserantis interjectio.

HOM

— 傷	thương — ! id.
⊖ 歎	Hom, pars ductilis seræ catenatæ ; (artista.)
— 昌	xương —, spinæ piscium minores.
— 葶	— tranh, arundines quibus paleæ colliguntur ad ædes tegendas.
— 祕	— lầy, omnem movere lapidem ad aliquid inveniendum.
⊖ 函	Hòm, arca.
— 箱	— rương, id.
— 車	— xe, species arcæ rotatæ.
— 平	— bằng, arca superius plana.
— 封	— gương, arca rebus pretiosis destinata.
— 笈	— vở măng, arca superius convexa.
— 坦	— đất, locus.
— 印	— ấn, regis insignium arcula.
— 啼	— hơi, hermeticè clausus, a, um.
⊖ 陷	Hòm.
— 魯	lỗ —, concavus, a, um.
— 匱	— vào, id.
⊖ 歎	Hôm, vespertinum crepusculum.
— 班	ban —, id.
— 店	đêm —, nox.
— 埋	— mai, manè et vesperè.
— 斂	— sớm, id.
— 戈	— qua, heri.
— 辰	— nay, hodiè.
— 箕	— kia, nudius tertius.
— 朝	chiều —, vespertinum tempus.

HÓN

— 昴	sao —, stella vespertina.
— 餽	cơm —, cœna.
(圪)	Hòm.
— 坵	chỗ —, locus præruptus.
(昏)	Hón.
— 準	chón —, accinctus ; promptus.
(圪)	Hòn, globulus.
— 盆	bòn —, fructus quidam pro sapone serviens.
坦 —	— đất, globulus terreus ; nomen loci prope Hà tiên.
侈 —	— đá, saxum.
(昏)	Hôn, osculari.
真 — 禮	lễ — chơn, adoratio Crucis feriâ sextâ majoris hebdomadæ.
斟 —	— dẫu, Episcopi annulum osculari.
(婚)	Hôn.
— 交	giao —, inire matrimonium.
— 結	kết —, id.
姻 —	— hôn, matrimonium.
— 求	câu —, matrimonium contrahere.
— 往	vãng —, crepusculum vespertinum.
配 —	— phối, nubere.
(魂)	Hôn, anima.
— 亡	vong —, mori.
— 孤	cô —, anima orphana quam nemo adjuvat.
花 —	— hoa, anima.

HỖN

— 靈	linh —, anima rationalis.
— 生	sinh —, anima vegetativa.
— 覺	giác —, anima sensitiva.
— 神	thần —, anima ratione prædita.
— 驚	kinh —, timere.
— 悒	hãi —, id.
— 恍	hoảng —, perturbatus.
— 曼沃	ốc mượn —, species conchæ quæ alienam concham usurpat.
(混)	Hỗn, confusus, a, um.
沌 —	— độn, chaos ; confusio.
淆 —	— hào, turbatio ex concursu frequenti hominum ; procax.
亂 —	— loạn, tempora turbulenta.
戰 —	— chiến, ad pugnam progredi.
(欣)	Hơn, magis ; superare.
— 饒	nhiều —, multò magis.
— 忤	ít —, paulò-minùs.
— 卒	tốt —, melior ; melius.
— 孟	mạnh —, fortior.
(漢)	Hôn.
許 —	— hỷ, hilaris.
— 盃	vui —, id.
(恨)	Hờn, ex irâ, odio tacere vel non comedere.
悼 —	— giận, irasci.
— 仇	cừ —, odium ejusmodi tenere.
沫 —	— mát, clam subirasci.
— 甘	căm —, diù ex odio aliquem non alloqui

哄	Họng, guttur ; fauces.
— 靛	trống —, clamorus ; indiscretus.
— 吝	lớn —, valdè clamorus.
— 誑	cuống —, epiglossis.
烘	Hóng.
— 煨	mò —, fuligo.
— 煨軍	quân mò —, Cafri.
— 沫	— mát, vento leni refrigerare se.
— 逾	— gió, vento se exponere.
洪	Hòng, propè ; ferè.
— 耒	— rôi, propè finem.
— 濫	— làm, jamjam acturus.
— 訥	— nói, jamjam dicturus.
隕	Hông, falli.
— 真	— chơn, falli vestigium.
— 枚	— môi, superius labrum brevius.
— 喝	hát —, canere.
— 撩	treo —, in aere suspendere.
胸	Hông, latus.
燠	Hông, species ollæ ad coquendam orizam viscosam.
— 糲	— xôi, ollâ ejusmodi coquere.
吼	Hông.
送 — 訥	nói — tổng, incerta loqui.
紅	Hông, rubicundus, a, um.
— 鞞	trái —, ficus cactus indica.

顏	— — nhan, facies rubicunda.
花	— — hoa, quædam medicina.
桃	— — đào, mala persica.
丹	— — đơn, ochra, æ.
— —	— —, subrubeus, a, um.
— 花	hoa —, flos rosæ similis.
— 鮒	cá —, rubellio, onis.
薰	— — huân, quidam color.
洪	Hông, magnus, a, um.
水	— — thủy, aquarum eluvio.
荒	— — hoang, antequam crearetur mundus.
恩	— — ân, insigne Dei, Regis, Præfactorum beneficium.
福	— — phước, magna felicitas.
鴻	Hông, anseres sylvestres quæ octavâ lunâ ad terras australes, primâ ad septentrionales transeunt, intemperiem declinantes.
— 鵠	chim —, } id.
— 雁	— nhạn, }
隕	Hông.
— 靛	trống —, omninò vacuus.
— 摠	dỡ —, in aera tollere.
哈	Hóp, species arundinis minoris ad texendum.
— 灰	hoi —, propter defatigationem crebro ducere spiritum.
合	Họp, convenire.
— 喆	nhóm —, in unum convenire.

HỚP

一聚	tụ —,
一饒	— nhau, } id.
一榘	— mặt, }
一幣	— chợ, ad forum convenire.
一衆	— chúng, inire societatem.
一森	sum —, adunari.
一伴	— bạn, inire societatem.
囑	Hớp, gaudium vel timorem continere non posse.
匣	— hộp, id.
一性	tính —, natura ejusmodi hominis.
匣	Hộp, theca.
一葉	— thuốc, theca tabaci vel medicinæ.
一樓	— trầu, theca betel.
一玉	— ngọc, luna.
一果	quả —, species thecæ.
一櫛	bây —, species pedicarum.
一果核	cây quả —, species hederæ quæ in arboribus crescunt, quas gentiles non audent contingere.
吸	Hớp, interruptis haustibus potare.
一枚	— mỗi, ore recipere escam.
一落	— nước, interruptis haustibus potare aquam.
一醕	— rượu, eodem modo potare vinum.
一鮓	cá —, pisces escam arripere.
一謀	chờm —, nebulonum mores.
惚	Hót, ulnis amplexari.
一猿	vượn —, simiam quamdam canere.
一古	— cổ, in collum ruere.

HỐT

忽	Hốt, manibus colligere.
一虛	hư —, vitiatus, a, um.
一卜	bốc —, manibus colligere; rapere.
一恍	hoảng —, perturbatus.
一豪	hào —, minima quantitas.
紇	Hột, granum.
一紳	chuỗi —, rosarium.
一吝	lân —, recitare rosarium.
一珠	— châu, unio; lacryma.
一玉	— ngọc, id.
一渌	— nước, gutta aquæ.
一糶	— gạo, granum orizæ.
一葛	— cát, granum arenæ.
一桎	chuối —, species ficûs.
一種	— giống, semen.
一琰	— trai, unio; (lapis pretiosus.)
搯	Hốt, reseca; detrahere.
一啞	nói —, alium jam dicentem interturbando loqui.
一鬣	— tóc, capillos præcidere.
一簡	giỡn —, blandiri.
吁	Hu.
一哭	khóc —, ejulare.
嘑	Hú.
一饒	— nhau, vociferando invicem se vocare.
一修	chim tu —, quædam avis.
一修	cái tu —, quædam fistula testacea.

朽	Hủ.
喜	— hí, mutua pauperum aut orphanorum concordia.
壺	Hũ, vasa vini ventre amplo ore angusto.
醞	— rượu, id.
古	cổ —, omasum, i.
虛	Hư, vitiatum ; vitari.
忽	— hốt, } id.
涅	— nát, }
劫	— đi, id ; corruptus, a, um.
無	— vô, vacuum et nihil.
身	— thân, perdere se.
丁	đứa —, perditus moribus.
賢	— hèn, vilis, vile.
空	— không, sine causâ.
事	— sự, res inutilis ; negotium vitiatum.
濫	lạm —, vitare.
打	đánh — đi, id.
役	— việc, negotium perditum.
和	Hòa, conjurare.
饒	— nhau, id.
蹻	— theo, conjuratis se adungere.
吶	nói —, in aliorum abire sententiam.
許	Hứa, promittere.
懇	khẩn —, vovere.
朱	— cho, promittere.
例	lời —, promissum.

勲	Huân.
臣	— thân, subditus de rege benè meritus.
紅	màu hồng —, quidam color.
訓	Huấn, docere.
誘	— dũ, } id.
教	giáo —, }
頊	Húc, cornu ferire ; arietare.
犇	bò —, bovem arietare.
饒	cán — nhau, iniquo dente mordere se in vicem.
花	Huê, flos.
迓	lên —, variolis laborare ; Vide Hoa.
惠	Huệ, benefacere.
智	trí —, perspicax ingenium.
恩	ân —, beneficium.
蕙	Huệ.
花	hoa —, polyanthes tuberosa.
化	Huế, provincia regia Cocincinæ.
順	thuận —, id.
茶	chè —, theum illius provinciæ.
和	Huê pax ; æqualis.
求	cầu —, pacem rogare.
饒	— nhau, æquis viribus.
攜	Huê, manu trahere.
提	đề —, magno servorum vel filiorum stipari numero.

癩	Hủi, species lepræ.
— 瘋	phung —, id.
諱	Húy, abstinere verbis; aliquod nomen ob reverentiam immutare.
忌	— kị, id.
— 時	ngày —, dies ubi quibusdam abstinent ethnici. v. g. animalia occidere.
名	— danh, nomine aliquo ob reverentiam abstinere.
— 妄	vòng —, litteram notare ut aliter pronuntietur.
— 固城	vực có —, fluminum voragines ubi jam suffocati sunt homines.
毀	Hủy, destruere.
— 壞	— hoại, id; destrui.
— 荒	hoang —, pravis moribus.
— 謗	— báng, obrectare.
— 傳	truyền —, jubere animalia occidere.
萱	Huên, quædam herba quam dicunt tris titiam depellere.
— 葭	bông —, liliun flavum, seu Hemerocallis.
檀	Huên.
— 椿	thung —, parentes.
— 茹	nhà —, mater.
縣	Huyện, civitas tertii ordinis.
— 尹	— doãn, præfectus ejusmodi civitatis.
— 官	— quan, id.

— 翁	ông —, id.
— 該	cai —, quædam dignitas.
— 知	tri —, nomen dignitatis.
玄	Huyền.
— 上	thượng —, prima lunæ quadratura.
— 下	hạ —, ultima quadratura.
弓	— cung, locus in arcu ubi glans collocatur.
天	— thiên, cælum.
— 遠	— viễn, remotus, a, um.
幻	Huyễn, falsus; fictus.
— 惑	— hoặc, decipere.
— 訥	nói —, verba fallacia proferre.
— 誣	vụ —, calumniari.
— 變	biến —, repentina mutatio.
— 化	— hóa, repentina mutatio adesse.
血	Huyết, sanguis.
— 氣	khí —, humor natus; sperma.
脉	— mạch, venæ corporis.
— 撮	chọc —, jugulare animalia.
— 出	} xuất khí — ra, pollutio.
— 氣	
— 囉	} — kiệt, sanguis draconis.
— 竭	
穴	Huyết, fovea sepulchri.
— 開	khai —, scrobem, foveam excavare.
— 點	điểm —, foveæ locum à magis eligi.
— 巢	sào —, susdequè vertere.
兄	Huinh, frater major.
— 親	thân —, frater major germanus.

HUM

— 賢	hiên —, frater natu major.
— 尊	tôn —, }
— 貴	quí —, } id.
— 長	trường —, }
— 仁	nhơn —, }
黃	Huỳnh, flavus, a, um.
— 大	đại —, rhabarbarum.
— 連	— liên, chelidonium majus.
— 苓	— câm, quædam medicina.
— 葵	} — thực quì hoa, alcea.
— 花	
— 栢	— bá, nomen medicinæ.
— 薑	cương —, curcuma.
魚 — 澤	— trạch ngư, scomber thynnus.
— 道	— đạo, zodiacus.
— 中	nhơn trung —, stercus hominum.
— 紅	đá hùng —, lapis calaminaris.
— 蠟	— lạp, cera, ceræ.
皇	Huỳnh, rex.
— 后	— hậu, regina; (Vide Hoàng.)
歎	Hum.
— 堪	nằm chòm —, caput ad terram omnino demittere.
給	Hùm, tigris.
— 豹	— beo, }
— 哈	— hạm, } id.
— 裕	— cộc, }
— 貉	— cộc, }

HUN

昏	Hun, osculari.
— 拙	— tay, osculari manum; (Vide Hôn.)
魂	Hùn.
— 赭	đỏ — —, subrubeus, a, um.
匈	Hung.
— 奴	— nô, tartari.
凶	Hung, infelicitas; crudelis.
— 暴	— bạo, ferus.
— 惡	— ác, crudelis.
— 奸	gian —, grassator.
— 徒	— đồ, latro; rebellis.
— 興	— hăng, violentè.
— 犛	bò —, scarabeus; hister.
— 媮	— vợ, maritus qui multas duxit uxores, quæ omnes mortuæ sunt.
— 重	— chồng, uxor quæ multos maritos eodem modo amisit.
荀	Húng.
— 脇	— hiếp, opprimere.
— 啞	ăn —, id.
— 萼	rau —, mentha.
雄	Hùng, heros; . fortis.
— 英	anh —, }
— 豪	— hào, } id.
— 奸	gian —, dux latronum; quisquis se aliis ducem præbet ad malè agendum.

<p>寵 — Hủng, concavitas. — 埽 — hê —, inæqualis, e. 興 — Hứng, surgere. 兵 — — binh, conscribere milites. 崇 — — sùng, multos fervidè aliquid sectari, agere, &c. 乱 — — loạn, rebellare. 興 — Hứng, desursùm aliquid recipere ; rei aliquid intuitu excitari ad aliquid agendum, scribendum, &c. 盃 — — vui, ad lætitiã excitari. 牟 — — mầu, id. 渚 — — nước, aquam ex imbricibus, foliis, &c. decidentem recipere. 逾 — — gió, vela ventum accipere. 重 — — chuộng, ad lætitiã moveri. 便 — — tiện, immiscere se aliis. 燠 — Hủng, ignis calorem prodire. 矣 — — hầy, omni operã eniti. 兇 — Huông, ex unã in aliam calamitatem incidere. 吸 — — hấp, id. 咄 — — miệng, qui mala prænuntiat quæ postea accidunt. 况 — Huống, quantò magis ; quantò minùs. 之 — — chi, } id. 羅路 — — lựa là, }</p>	<p>Hủng, concavitas. hê —, inæqualis, e. Hứng, surgere. — binh, conscribere milites. — sùng, multos fervidè aliquid sectari, agere, &c. — loạn, rebellare. Hứng, desursùm aliquid recipere ; rei aliquid intuitu excitari ad aliquid agendum, scribendum, &c. — vui, ad lætitiã excitari. — mầu, id. — nước, aquam ex imbricibus, foliis, &c. decidentem recipere. — gió, vela ventum accipere. — chuộng, ad lætitiã moveri. — tiện, immiscere se aliis. Hủng, ignis calorem prodire. — hầy, omni operã eniti. Huông, ex unã in aliam calamitatem incidere. — hấp, id. — miệng, qui mala prænuntiat quæ postea accidunt. Huống, quantò magis ; quantò minùs. — chi, } id. — lựa là, }</p>
--	---

<p>羅 — — là, } id. — 何 — hà —, } 之 — 兮 — hê — chi, quid præstat ? quid spectat ? 香 — Hường, thus ; virgula odorifera ; aromata, aromatum. 花 — — hoa, aromata. — 乳 — nhũ —, incensum. — 木 — mộc —, costus. — 茴 — hôi —, herba saporis anisi similis. — 廐 — bình —, thuribulum. — 衝 — xông —, thus adolere. 火 — 分 — phân — hỏa, portio primogeniti, quæ major assignatur, ut thus tabellæ majorum adoleat. — 爐 — lư —, acerra in quã virgulas odoriferas succendunt ethnici. — 降 — giáng —, quoddam lignum odoriferum. 瑠琦 — — kì nam, calamba seu aquilæ lignum ; (lignum pretiosissimum.) — 丁 — đình —, caryophyllum. — 藿 — hoác —, betonica. — 沃 — ốc —, quædam concha. 木瑠 — — nam mộc, pinus cedrus. 附 — — phụ, cyperus. 草 — — thảo, rosmarinus. 鄉 — Hường, patria. — 圭 — què —, } id. 館 — — quán, } — 本 — bản —, } 党 — — đảng, pagus natalis. 貢 — — cống, licentiatus.</p>	<p>— là, } id. hà —, } hê — chi, quid præstat ? quid spectat ? Hường, thus ; virgula odorifera ; aromata, aromatum. — hoa, aromata. nhũ —, incensum. mộc —, costus. hôi —, herba saporis anisi similis. bình —, thuribulum. xông —, thus adolere. phân — hỏa, portio primogeniti, quæ major assignatur, ut thus tabellæ majorum adoleat. lư —, acerra in quã virgulas odoriferas succendunt ethnici. giáng —, quoddam lignum odoriferum. kì nam, calamba seu aquilæ lignum ; (lignum pretiosissimum.) đình —, caryophyllum. hoác —, betonica. ốc —, quædam concha. nam mộc, pinus cedrus. phụ, cyperus. thảo, rosmarinus. Hường, patria. què —, } id. quán, } bản —, } đảng, pagus natalis. cống, licentiatus.</p>
---	---

HÚP

向	Hương, plaga mundi.
— 方	phương —, id.
東	— đông, oriens.
西	— tây, occidens.
南	— nam, auster.
北	— bắc, septentrio.
— 糝	tám —, octo partes mundi.
— 視	coi —, partem mundi eligere ad aedes, sepulchra, &c. extruenda.
燒	— theo, vestigiis insistere.
享	Hưởng, frui.
泐	— nhờ, aliquo inniti.
福	— phước, frui felicitate.
祿	— lộc, potiri redditu, stipendio.
狝	Hữu, species cervi minoris.
狨	— nai, cervus.
塘	— thêm, canis.
唵	Húp, sorbere.
— 痲	sưng —, intumescere.
滄	Húp, immergere se.
薈	— xuống, id.
唵	Hút, sugere.
— 灰	hui —, incultus; incomptus.
— 嗽	hảm —, oriza malè contusa.
蠶	— gió, sibilare.
葉	— thuốc, fumum tabaci haurire.
— 沃	ốc —, species conchæ.

HỤI

— 燧濫	làm tất —, perfunctoriè agere.
— 燧眩	nghe tất —, perfunctoriè audire.
— 燧呐	nói tất —, perfunctoriè loqui.
— 燧移	đi tất —, viam breviorè tenere.
紇	Hụt, deesse; breve.
曷	— hạt, id.
— 打	dánh —, cæco ferire ictu.
質	— chặt, præcipitanter.
— 逾	gió —, ventum validè flare.
— 希	hì —, venti impetus.
休	Hữu, desistere a lite, jurgiis, &c.
移	— đi, id.
— 和	hòa —, ad pacem redire.
舊	— cũ, antiquare.
右	Hữu, dextra, dextræ.
— 邊	bên —, pars dextra.
— 捫	tay —, manus dextra.
相承	— thừa tướng, summa dignitas.
友	Hữu, amicus.
— 朋	bằng —, } id.
— 伴	bạn —, } id.
— 義	ngãi —, familiaris; amicus.
— 交	giao —, }
— 玉	ngọc —, } id.
— 僚	liêu —, }
— 教	giáo —, Christiani.
有	Hữu, esse; habere.
— 自	tự —, a se existere.

Ý

— 自主 Chúiá tự —, Deus æternus, Deus a se existens.

Y

① 依

Y, inniti; sequi.

— 飯

qui —, in famulatum idoli alicujus tradere se.

價時 —

— thì giá, pretium temporis sequi.

令 —

— lệnh, obtemperare mandato.

① 衣

Y, vestis exterior.

鉢 —

— bát, bonziorum suppellectilis.

帽 —

— mào, præfactorum ornamenta.

冠 —

— quan, id.

① 醫

Y, ars medica.

— 良

lương —, medicus.

學 —

— học, libri medici.

① 意

Ý, voluntas; intentio.

旨 —

— chỉ, intentio.

— 聖

thánh —, sancta Dei voluntas.

思 —

— tứ, voluntas, attentio, intentio.

味 —

— vị, sales; lepor.

— 無

vô —, inattentus; inattentè.

— 不

bất —, id.

— 失

thất —, præter alicujus voluntatem.

— 粹

chột —, displicere.

— 碍

ngại —, voluntati alicujus obsistere.

之 — 固

có — chi, quamobrem.

— 債

trái —, extrà voluntatem.

債 —

— trái, intentio perversa.

— 沛

phải —, arridere.

Ý

— 皮

vừa —, }

— 慄

đẹp —, }

— 合

hạp —, }

— 於

ưà —, }

— 暢

sướng —, contentus.

— 固

có —, attentus; attendere.

— 泮

cạn —, totum exhibere animum.

— 默

mặc —, ad libitum.

芾 — 爲

vì — nào, quare?

偵 —

— riêng, propria voluntas.

— 改

cải —, resistere voluntati alicujus.

① 薏

Ý.

苡 —

— dĩ, coix, seu lacrymæ Job.

① 倚

Ý, inniti.

勢 —

— thế, auctoritate alicujus niti.

權 —

— quởn, suâ niti auctoritate.

— 陰

âm —, interna mœstitia.

傷 —

— thương, miseratione dignus.

① 椅

Ý.

— 竹

trước —, sedile.

① 椅

Yả, alvum exonerare; (rustica vox.)

— 侈

di —, id.

① 盥

Yéc.

— 唵

nói —, aliquem increpare compellendo

alium.

① 襪

Yém, mammillare.

— 默

mặc —, mammillare induere.

YÊN

掩	Yêm, tegere.
移	— ãi, dissimulare; (de iis qui negotia ad se delata negligunt.)
丑	— giâu, celare.
安	Yên, quietus; pax.
— 平	bình —, benè valere.
— 穩	— ôn, id.
— 富	phú —, provincia Cocincinæ.
— 青	thanh —, citrus medica.
閑	— nhàn, tranquillus.
鞍	Yên, mensa inclinata; ephippium.
宴	Yến, convivium.
筵	— diên, } id.
席	— tiệc, }
飲	— ẩm, convivari.
— 啖	ăn —, id.
— 賞	thưởng —, regem apponere convivium.
— 濫	làm —, epulas instruere.
— 掩	dộn —, id.
燕	Yến, hirundo salangan; decem libræ.
— 祖	tổ —, nidi hirundinum ejusmodi apud Indos pretiosi.
— 啖	ăn —, ejusmodi nidos quærere.
— 沒	một —, decem libræ.
— 斤	hai —, viginti libræ.
嬰	Yêng.
喂	— kêu — ỏi, concentus multarum avium.

YẾT

聰	— tai, aures alicujus obtundere.
影	Yéng.
棒	— bóng, ad umbram se recipere.
咽	Yết.
喉	— hâu, aspera arteria.
閉喉	— hâu bế, angina.
喉	— gai — hâu, quædam herba habens fructus spinosos.
謁	Yết, adire; (regem.)
— 拜禮	lễ bái —, primùm adire regem cum muneribus.
腰	Yêu, amare; in pretio habere.
— 傷	thương —, diligere.
針	— dẫu, } id.
勉	— mển, }
當	— đàng, }
重	— chuộng, id; habere in pretio.
爲	— vì, aliquem ob rationem aliquam diligere.
— 貼	của —, res dilecta.
術	— thuật, veneficium.
妖	Yêu, monstrum malorum prænuntium.
孽	— nghiệt, } id.
怪	— quái, }
星	— tinh, }
— 成	thành —, in hujusmodi monstrum mutari; (ut dicunt de testudine mille annorum,) &c.

YĒU

要	Yếu, debilis ; infirmari.
對	— duối, id.
榻	— ót, valdè debilis.
遏	— ợt, id.
飭	— sức, infirmari ; debilis.
瘡	ốm —, ægrotare.
疎	thơ —, pueri.
列	— liệt, infirmari.
殄	Yểu.
折	chết —, juvenem mori.
窈	Yểu.
窈	— diệu, mollis ; delicatus.
庵	Ym, amœnus, a, um.
葉	— dợp, } id.
沫	— mát, }
壘	trời —, sudum.
坦	đất —, campus ad semen aptus.

I

益	Ích, utilitas ; utilis, utile.
利	— lợi, id ; lucrum ; commodum.
暢	sống —, commodum ; voluptas.
已	— kỉ, proprium commodum.
命	— mình, id.
滕	— bụng, propter cibos ventris molestiam pati.

INH

固	có —, utile est.
無	vô —, inutile.
母	— mẫu, artemisia.
之	— chi, quid utilitatis.
掩	Ím.
拊	dậy — —, semper clausus.
齟	nằm — —, placidè jacere.
印	In, typis mandare ; similis, e.
冉	— sách, libros typis edere.
板	bản —, typographicæ tabulæ.
冉	sách —, liber impressus.
如種	giống như —, simillimus.
笠	— rập, formæ simillimus.
餉	bánh —, species bellariorum.
坤	— khuón, formæ simillimus.
啖	Ỉnh.
—	— —, putor ; graveolentia.
丕	Ít, parùm.
喂	— oi, id.
沒	một —, aliquantulum.
女	— nữa, mox ; paulò ampliùs.
羅	— nữa là, ad minùs.
姘	— lời, parcus verbis.
徇	— đều, id.
調	— đều, id.
餅	bánh —, genus bellariorum.
夭	Ỉủ, subhumidus.
—	— —, id.

K

寄	Ké, intromittere.
匄	— vào, id.
— 黠	trái —, fructus quidam spinosus.
— 核	cây —, lappa, seu bardana major.
— 黠	trái —, calculus ; (morbus.)
— 絡	các —, chamæleon.
翺	Kè, avium pennas arrigi.
— 行	hàng —, ordo choreas agentium.
— 翎	— liệng, librare se alis passis.
— 魴	cá —, species chamæleontis.
— 核	cây —, palma ; (arbor.)
几	Kẻ, qui, quæ.
— 器	— chợ, urbanus.
— 世	— thế, sic barbari vocant Anamitas.
— 奴	— nọ, iste.
— 箕	— kia, ille.
— 歆	— lớn, senior ; superior.
— 芾	— nào, quis.
技	Kẻ, rima ; lineam ducere.
— 行	— hàng, lineas ducere.
— 近	cận —, enixè.
— 真	— chơn, interspatia digitorum pedum.
— 拙	— tay, interspatia digitorum manûs.
— 氣	khía —, convexum et concavum.
— 項	— háng, femorum junctura.
替	Kê, supponere aliquid ad elevandum ali- ud ; panicum.

— 句	câu —, scriba publicus unius Provinciæ.
— 迓	— lên, re aliquâ suppositâ aliud elevare.
— 艸	— minh thảo, thymus serpillum.
— 脚	— khước thảo, adiantum.
計	Kê, milium.
— 數	— số, conficere catalogum ; notare.
偈	Kê, precesiones Phật.
— 經	kinh —, id.
— 唱	xướng —, bonzios ejusmodi preces reci- tare.
— 啐	dắng —, id.
— 歌	ca —, id ; per ambages aliquid petere.
— 清	nón thanh —, species galeri.
— 啜	trối —, ad libitum, (tuum, ejus ; quæ vox indicat contemptum.)
— 典	— sách, bibliotheca.
計	Kế, moliri, machinari.
— 謀	mưu —, id ; dolus.
— 濫	làm —, machinari.
— 沙	sa —, dolo capi.
— 排	bày —, suggerere.
— 僞	ngụy —, fraudator.
繼	Kế, jungere.
— 進	— tấn, continuare.
— 後	— hậu, succedere.
— 詔	chiếu —, storea serico &c. circumornata.
棋	Kê, juxtà, propè.
— 埋	— mài, inniti.

KÉC

- 坐 *ngôi —, propè sedere.*
- 預 *dựa —, inniti.*
- 計 *Kê, recensere.*
- 禮 — *— lễ, id.*
- 功 — *— công, extollere se; bona aliorum recensere.*
- 職 — *— chắc, ratum fixumquè habere.*
- 祿 — *— lấy, id.*
- 挈庄 — *— chẳng xiết, innumerabilis.*
- 之 — *— chi, parvipendere.*
- 詫 *sá —, nihilifacere.*
- 點 *dêm —, numerare.*
- 喝 *hát —, quidam canendi modus.*
- 絡 *Kéc, psittacus.*
- 如 啞 *nói như —, garrulus suprà modum.*
- 劇 *Kêch, vel kách, rusticus, a, um.*
- 感 — *— cảm,*
- 圭 *quê —, } id; rudis, e.*
- 粗 *thô —, }*
- 兼 *Kem, præfactorum satellites; (antiqua vox.)*
- 共 夥 *} sánh giàu cùng —, opes suas ab ejus-*
- 朝 *modi satellitum oculis avertere.*
- 劍 *Kém, deficiens; minùs.*
- 收 *thua —, vinci; superari; inferior viribus, scientiâ, &c.*
- 芾 *nào —, non cedere alteri; æqualis, e.*
- 之 *chi —, } id.*
- 兜 *dâu —, }*

KÈN

- 鎧 *Kẽm, zinc.*
- 錢 *tiền —, moneta ex hác materiâ.*
- 鉗 *Kêm, forceps, forcipis.*
- 饒 祿 — *— lấy nhau, fovere se invicem; mutuam sibi ferre opem.*
- 經 *Ken, species serici.*
- 綵 *giẻ —, id.*
- 緹 *vải —, species panni.*
- 冬 *dông —, hyems; frigus acerrimum.*
- 繭 *Kén, bombycum folliculi.*
- 現 *Kén, recensere.*
- 撰 *chọn —, eligere.*
- 老 — *— lão, recensere senes.*
- 另 — *— lính, recensere milites.*
- 塲 *trường —, locus ubi recensentur populi.*
- 啞 *— ăn, cibis nunquam contentus.*
- 鍍 *Kèn, tibia; fistula.*
- 腿 *thối —, tibiâ canere.*
- 撞 — *— chàng, species tibiæ.*
- 鐐 — *— loa, tibia, fistula.*
- 瓢 — *— bầu, species tibiæ.*
- 鉢 *bát —, pars inferior tibiæ.*
- 浪 体 *} thấy người ăn thì ngỡ rằng hèn, cất lấy*
- 連 賢 得 *tiếng kèn liền búng má ra; spernit*
- 棒 拈 啞 *imprudens et levia reputat quæ postea*
- 騰 拈 祿 時 *nequidem cum sudore assequitur.*
- 囉 啞 時 語 *}*

KÊ N

鷓	Kên.
— —	— —, vultur, vulturis.
唳	} — — rút ruột, vultur dilaceret viscera tua ; (dira precatio.)
肆	
涇	Kênh, (meliùs Kânh ;) flumen excavatum.
陶	— — đào, flumen effossum.
— 開	khai —, flumen excavare.
— 陶	đào —, id.
棋	— gổ, ligna magna findere.
膠	Keo, glutinum expelle vel nervo confectum.
山 — 義	ngãi — sơn, strictissima consuetudo.
— 墨	mực —, species atramenti.
— 沒 勿	vật một —, semel luctari.
— 嗔	xin —, sortes mittere.
哿 哥	} cả vóc cả —, casus eò gravior est quò è sublimiori loco fit ; (feriunt summos fulmina montes.)
— 卦	
鵲	Keo, psittacus.
— 鳩	chim —, id.
— 螻	sâu —, curculio ; ærugo.
糲	Kẹo, bellaria ex melle cocto et indurato.
— 擣	kéo —, bellaria ejusmodi conficere.
— 呐	nói —, sermonem protrahere.
擣	Kéo, trahere ; forfex.
雷	— lói, trahere ; per vim raptare.
炤	— lửa, ignem elicere ; (ex ligno, arundine, &c.)

KÈ O

繩	— — vãi, trahere fila.
梲	— — neo, anchoram extrahere.
帆	— — buồm, vela expandere.
鉞	— — thép, æreum stamen ducere.
— 歹	ngạt —, commissura, seu axis forficum.
橋	Kèo, cantherius, ii.
柿	— — nèo, uncus ligneus.
— 交	giao —, cantherios in tecti fastigio decussatim jungere.
矯	Kéo, ne.
麻	— — mà, } id.
— 朱	cho —, }
— 之	chi —, reipsà.
芾	— — nào, reverà.
沛	— — phải, ne teneatur.
甲	Kép, duplicata res ; juvenis personam agens.
— 曰	viết —, litteras lineis omnibus absolutas exarare.
— 襖	áo —, vestis duplex.
扱	Kẹp, interstringere ; intercipere ; prelum ; species tormenti quo reorum pedes inter ligna comprimunt.
考	— — khảo, veritatem ejusmodi tormentis exquirere.
桀	Kẹt, stridor januæ, arundinum, &c.
— 槩	cọt —, id.
搯	— tay, digitorum interspatia,

〔結〕	Két, jungere.
— 交	giao —, pactum inire.
— 義	— ngãi, inire amicitiam.
— 伴	— bậ, id; inire matrimonium.
— 堆	— đôi, nubere.
— 鬚	— tóc, } id.
— 緣	— doan, }
— 緹	— mớ, funes jungere.
— 包	— vào, assuere.
— 褫	— lấy, rationes, testimonia congerere.
— 句	câu —, conclusio argumenti vel metricæ orationis.
— 例	lời —, enumeratio; epilogus.
〔叫〕	Kêu, vocare; sonum edere; conqueri.
— 嘹	— rêu, conqueri.
— 唳	— van, id.
— 羅	— la, id; vociferari.
— 主	— chúa, Deum invocare.
— 鐘	chuông —, campanam sonum edere clarum.
— 鞞	trống —, tympanum benè resonans.
— 哭	— khóc, conqueri; ejulare.
— 單	— đơn, libellum supplicem offerre.
— 冤	— oan, de injustâ oppressione queri.
— 軼	— mất miếng, moribundum crinibus tractis ad se revocare; (ut solent ethnici.)
— 排	bài —, species lusús.
— 鷓	chim —, aves canere.
— 羅	la —, vociferari.
〔軻〕	Kha.
— 子	— tử, myrobalani emblici.

〔可〕	Khá, decet; satis benè.
— —	— —, id.
— 拱	cũng —, sat benè, utcumquè.
— 庄	chăng —, non decet, non benè.
— 渚	chớ —, noli.
— 馬	mựa —, id.
— 訥	— nói, dicendum.
— 濫	— làm, agendum.
— 奄	đã —, jam sat benè est.
— 庄	— chăng? benè ne?
— 憾	— gớm đi, optimè,
— 渚	chứa —, nondùm benè; non convalescere.
— 祐	— xem, videndum.
〔恪〕	Khác, alius, alia, aliud; diversus.
— 邏	— lạ, id.
— 賒	— xa, longè diversus.
— 退	— thối, mores diversi.
— 格	— cách, alius agendi modus.
— 意	— ý, diversa intentio.
— 情	— tình, id.
— 之	— chi, quasi.
— 芾	— nào, id.
— 庄	chăng — chi, non secùs ac.
— 体	— thể, quasi.
— 皜	— cảo, alia agendi ratio.
— 番	phen —, aliâ vice.
— 欺	khi —, alio tempore.
— 几	kể —, alius.
— 行	đưa —, id; (de inferioribus.)
— 体	thể —, variè; vel diversus modus.

KHA

KHA

咯	Khạc, exscreare.
痰	— dờm, plegmata exscreare.
啞痰	— dờm đanh, id.
刻	Khắc, quadrans horæ.
— 荷	hà —, vexare.
— 苦	khổ —, id.
叱	— bắc, id ; rixari.
克	Khắc, repugnare.
— 衝	xung —, id.
饒	— nhau, sibi mutuo repugnare.
— 曲	khúc —, paulatim ; interdum.
— 曲呼	ho khúc —, interdum tussire.
刻	Khắc, cultro paululum secando notare.
核	— cây, in hunc modum arborem notare.
客	Khách, hospes ; Sinensis.
庶	— thừa, hospes.
— 官	quan —, præfectus ; hospes.
— 貴	quí —, hospes nobilis.
— 茹	nhà —, locus ad hospites recipiendos.
— 攝	tiếp —, hospitem excipere.
— 待	dãi —, hospitem liberaliter tractare.
— 設	thiết —, id.
替	— đày, exules.
— 鷓	chim —, quædam avis, quam in omen propè diem venturi hospitis habent gentiles.
— 濫	lãm —, præ urbanitate recusare.

開	Khai, aperire ; fœtor urinæ.
孕	— dựng, fundare ; instituere.
冷	— rãnh, canalem aperire.
涇	— kênh, flumen excavare.
穴	— huyết, sepulchrum excavare.
印	— án, finis feriarum forensium.
— 灰	hôi —, fœtor urinæ.
看	— khán, litteræ quæ epistolis inscribuntur et significant eos solùm quibus mittuntur posse eas explicare.
慨	Khái, tigris, tigridis.
— 慷	khảng —, adversa forti animo sustinens.
蘭	Khay, theca textilis.
— 蘿	lá —, quædam folia quæ solent contexere pro fenestris, parietibus, &c.
樓	— trầu, theca textilis pro betel.
撻	Khảy, digito aliquid pellere.
侈	— di, id.
— 啞	khong —, mollis ; delicatus.
— 濫	lãm —, ore tenus aliquid recusare.
勘	Khám.
驗	— nghiệm, examinare reum.
旼	Khám, tabernaculum quadrum tabellæ majorum quam ethnici solent colere.
橄	Khảm.
欖	— lãm, oliva.

KHẢ

坎	Khảm, una ex octo partibus bát quái dictis quam septentrionem et esse aquam significare dicunt.
— 向	hướng —, septentrio.
坎	Khảm, sufficere.
安	— ăn, vitæ necessaria habere.
默	— mặc, vestitui necessaria habere.
麵	— mặt, omnes adesse.
弄	— lòng, satur.
脍	— dạ, id.
欽	Khâm, colere; venerari.
崇	— sùng, id; adorare.
差	— sai, legatus à rege.
承	— thừa, mandatum à rege, præfectis, &c. accipere.
服	— phục, subjicere se.
衾	Khâm, stragulum.
— 上	thượng —, pannus quem in loculo cadaveri superponere solent.
— 下	hạ —, pannus eidem cadaveri suppositus.
監天	— thiên giám, tabula astronomiæ.
看	Khan, raucescere; raucus.
古	— cổ, } id.
唾	— giọng, }
嗜	— tiếng, vox rauca.
— 枯	khô —, siccus, a, um.
— 羅	la —, dolorem, paupertatem, &c. clamando simulare.

KHÁ

看	Khán videre.
— 開	khai —, id. (Vide Khai.)
— 折	chiết —, } id.
— 展	triển —, }
戰 — 官	quan — chiến, præfectus à rege missus ad milites in acie explorandos.
先的 — 一天	} — thiên thượng đích kiết hung tiên
兆吉 — 凶上	
刊	Khán.
板 —	— bản, imprimere; tabula typographica.
看	Khán.
嗜 —	— tiếng, raucescere.
— 墨	mực —, atramentum non benè dilutum.
巾	Khăn, mantile, sudarium, linteum, sindon, &c.
招 —	— xéo, sudarium.
— 苦	khó —, pauper.
繞 —	— nhiễu, pannus sericus ad caput obvolvendum.
懇	Khán, adhærere.
祕 —	— lấy, id.
— 汝	nhớ —, altâ mente reponere.
記 —	} — ghi lòng, manet altâ mente re-
弄 —	
懇	Khán.
— —	— —, odor gravis.

懇	Khán, vovere.
許	— hứa, } id.
呢	— vái, }
願	— nguyện, id ; enixè rogare.
— 求	câu —, enixè orare.
許	— 例
許	— 調
懇	Khán, vovere.
— 求	câu —, enixè orare.
願	— nguyện, vovere, enixè rogare.
康	Khang, quies ; pax ; concordia.
寧	— ninh, } id.
泰	— thới, }
— 平	bình —, provincia Cocincinæ.
康	Khăng.
— 攢	chặt — —, valdè constrictus, a, um ; firmissimus.
肯	Kháng, dignari.
弄	— lòng, id.
— 庄	chăng —, dedignari.
— 之	chi —, } id.
— 兜	đâu —, }
— 女	nữ —, }
— 芾	nào —, }
卿	Khanh, nomen magnæ præfecturæ.
— 公	công —, id.

將	— tướng, id.	
坑	Khanh, sepelire.	
— 魯	lỗ —, cloaca.	
磬	Khánh, quoddam crepitaculum marmoreum.	
之全鐘	} chuông — chẳng toàn ai, hướng chi	
之埃		} mường chính ; (moraliter) frustrà tentat ignarus quod nequit doctus.
整况庄		
慶	Khánh, felicitas.	
景	Khánh.	
— 孔	khổng —, gracilis, e.	
— 孟	mãnh —, id.	
槁	Khao, sacrificium idolo aut defunctis à gentibus fieri solitum ne noceant.	
— 攘	nhương —, id.	
— 枯	khô —, siccus, a, um.	
漉	Khao,	
— 渴	khát —, sitire ; vehementer optare.	
靠	Kháo.	
— 坤	khôn —, sapiens ; prudens.	
考	Khảo, tormentis aliquid inquirere.	
試	— thí, scriptiones eorum qui dignitate certant examinare.	
冉	— sách, recognoscere libros.	
— 查	tra —, tormentis aliquid inquirere.	

一 扱	kep —, } id.
一 掠	
一 監官	quan giám —, censores examinis litteratorum.
一 枯飴	bánh khô —, bellaria ex orizâ et saccharo nigro quæ torrentur et siccantur et fiunt crocea.
𠂔	Kháp, junctura.
一 豆	đậu —, fabæ è siliquis vel bulbo excussæ.
泣	Kháp, omnis; ubique.
尼 每	— mọi nơi, passim.
處	— xứ, in totâ provinciâ.
極	— mặt, omnes adesse.
泣	Kháp, flere; (sinicè.)
啓 一 明	mừng — khởi, gestire gaudio.
一 招	} cheo leo — khởi, valdè periculosus.
啓 蹠	
渴	Khát, sitire.
漈 一	— khao, id; vehementer optare.
一 餽	đói —, pati esuriem.
渇 一	— nước, sitire.
極 一	— mặt, desiderare aliquem.
乞	Khát, tenax.
漈 一	— khao, id.
乞	Khát, rogare.
一 行	hành —, mendicare.
竅 一	— khêu, nutans; vacillans.

吃	Khật.
區 一 性	tính — khù, inconsideratus.
區 一 訥	nói — khù, inconsideratè loqui.
區 一 移	đi — khù, vacillare.
扣	Khâu, sarcire vestes.
一 播	vá —, } id.
竅 一	— khiú,
刀 一	— dao, annulus manubrii cultri, securis, &c.
口	Khẩu, os, orificium; numerale quadrupedum, tormentorum, &c.
銃 一	— súng, tormentum.
才 有	} hữu — tài đích, orator.
的 一	
音 一	— âm, pronuntiatio.
風 一	— phong, id.
溪	Khe, rivus.
湍 一	— suối, id.
契	Khé.
一 鑛	vàng —, valdè croceus, a, um.
溪	Khê, nidor orizæ combustæ.
一 餅	cơm —, id.
梨 一	— lê, affatim.
契	Khé, chirographum.
一 鞞	trái —, fructus quidam carambola dictus.
詞 一	— tờ, syngrapha.

KHE

栢	—	búa, id.
稽		Khê.
百拜首		{ — thủ bá báí, plurimam salutem dicere.
楛		Khem, pertica quam solent in ostio puerperæ erigere.
— 標		cắm —, ejusmodi perticam erigere.
— 舉		— cữ, abstinere cibis quibusdam, (ut puerperæ.)
次		Khém, via angusta in mari, portu, flumine vel alibi.
— 外		ngoài —, extra viam angustam in mari, (ut suprà.)
— 闈		cửa —, portæ laterales internæ.
唌		Khen, laudare.
— 啞		khong —, } id.
— 嘖		ngỡi —, }
— 當		đáng —, laude dignus.
— 呵		khá —, laudandus.
朱		— cho, applaudere.
昆吒		{ cha hát con —, suorum patriæque cæ-
— 喝		{ cus amor est.
時卒		{ — người thì tốt, giệt người thì xấu;
丑啖		{ laudator bona audiet, maledicus pe-
— 得		{ jora excipiet.
— 得		
燿		Khén, nimis siccus; (de seminibus, granis, &c.)
— 糴		lúa —, fruges aridissimæ.

KHE'

遣		Khén, torus; costæ rerum convexæ.
谷		— góc, id.
丘		Kheo.
噤		— cợt, jocari.
啓		— khảy, delicatus; mollis.
窖		Khéo, peritus; affabrè.
了		— léo, id.
— 坤		khôn —, prudens; prudenter.
廩		— lảm, peritissimus, a, um; elegantissimus.
— 朱濫		lảm cho —, affabrè aliquid agere.
台		— thay, quàm peritus; quàm peritè.
怯		Khép, claudere; (v. g. januas sine repagulo, vestes non immittendo globulos.)
闈		— cửa, januam eo modo claudere.
襖		— áo, vestes eodem modo jungere.
髀		— trái vế, jungere femora.
韋		— nẹp, externa reverentia.
燠		Khét, nidor.
焯		— khao, } id.
孽		— nghệt, }
挑		Khêu, medio instrumento aliquid extrahere.
炆		— đèn, lampadem emungere.
— 檇		đi cà —, grallis incedere.
— 檇		cà —, grallæ, grallarum.
呪		— chọc, lacescere.

KHI

囉	—	— ra, medio instrumento aliquid extra- here.
棘	—	— trái, fructus hoc modo excutere arbo- ribus.
挑		Khêu, (Vide Khêu.)
欺		Khi, dùm ; tempus.
初	—	— xưa, olim.
意	—	— áy, tunc.
際	—	— nay, nunc.
乃	—	— nãy, paulò antè.
芾	—	nào, quandonam ?
— 固		có —, aliquandò ; forsan.
意	—	một — áy, tunc temporis ; interim.
意	—	đang — áy, id.
意	—	đến — áy, usquè dùm.
— 當		đang —, dùm.
— 當		— trước, antea.
畧	—	— đầu, principio, vel in principio.
頭	—	— sau, postea.
婁	—	— mạn, despiciere.
慢	—	
氣		Khí, aer ; humor ; vapor.
象	—	— tợng, indolis similitudo.
血	—	— huyết, humor et sanguis.
— 青		thanh —, aer purus.
— 毒		— độc, aer infensus.
坦	—	— trời đất, aer, vapor.
— 脚		khước —, quidam morbus.
— 發		phát —, exhalatio ; hydropisis.
— 疫		dịch —, pestis.
— 神		thần —, id.

KHÍ

— 瘴		chướng —, aeris intemperies morbos pa- riens.
— 時		thì —, levis infirmitas.
質	—	— chất, complexio naturalis.
體	—	— độc thể, borago.
櫛		Khí.
械	—	— giái, arma, armorum.
器		Khí, quaecumque utensilia.
— 寶		bửu —, vas pretiosum.
起		Khí.
兵	—	— binh, bellum inferre alicui.
僞	—	— ngụy, rebellare.
事	—	— sự, incipere.
猥		Khí, simius.
猜	—	— độc, id.
杞		Khí, salix, salicis.
喫		Khĩa, non multum scopo aberrare.
— 箠		lung —, indomitus.
契		Khía, margines et costæ rerum.
隙		Khích, odium ; alicui adversari.
— 謗		— báng, id ; obloqui.
— 饒		— nhau, sibi mutuo adversari.
— 曲		cười khúc —, apud se ridere ; ridere in stomacho.

KHI

謙	Khiêm, humilis ; suî despiciens ; cedere.
讓	— nhượng, animo demissus.
— 自	tự —, animo demittere se.
詞	— từ, verba animi demissionem exprimentia.
提	— đề, revereri.
欠	Khiếm, deesse.
缺	— khuyết, id.
愆	Khiên, culpa ; peccatum.
— 罪	tội —, id.
— 前	tiền —, peccata antè acta.
牽	Khiên, clypeus rotundus.
延	— diên, morari ; procrastinare.
遲	— trì, id.
牛	— ngưu, convolvulus.
遣	Khiển, præcipere.
— 差	sai —, id ; delegare.
— 割	cắt —, destinare.
— 乃	này —, subdelegare.
— 埃	ai —, quis præcipit.
— 吹	xui —, stimulare.
遣	Khiển.
— 調官	quan điều —, quædam dignitas, præfectus ordinator.
— 行	hành —, ordinatè disponere.

KHO

杭	Khiêng, plures aliquid deferre humeris.
怯	Khiếp, timore exanimari.
— 驚	kinh —, } id.
— 作	sợ —, }
潔	Khiết, mundus ; purus.
— 貞	trinh —, castitas.
挑	Khiêu.
戰	— chiến, ad pugnam vocare.
噓	Khín.
— 啞	ãn —, res alienas avidè quærere.
輕	Khinh, levis, leve ; contemnere ; floccificare.
易	— dễ, despicerè.
易	— dị, } id.
慢	— mạn, }
刑物	} vật — hình trọng, res vilis aliquâ ratione magnificiènda.
重	— }
契	Khít, hermeticè obturatus ; hermeticè junctus.
槁	— khao, } id.
紉	— rịt, }
庫	Kho, horreum ; cellarium ; coquere aliquid multo sale et parùm aquæ conditum.
藏	— tàng, horreum.
鮓	— cá, pisces multo sale coquere.

KHÓ

苦	Khó, difficilis; pauper; inops.
巾	— khăn, egenus.
一困	khón —, ærumnosus.
極	— cực, id.
兀	— ngút, egenus, a, um.
弄	— lòng, difficilis.
一几	kẻ —, pauper.
一茹	nhà —, id; egena familia.
麵	— mặt, facies tristis.
一呐	nói —, colloqui.
保	— bảo, indocilis.
呐	kẻ — ăn — nói, id; pertinax.
一	
麻	— mà sạch rách mà thơm, pauper sed mundus, pannosus virtute autem ex-
蒼	
一	
枯	Khô, siccus, a, um.
燠	— khan, ariditas.
稿	— khao, id.
哭	— khóc, valde siccus.
一晒	phơi —, sole exsiccare.
一餈	bánh —, biscoctum.
烤	— héo, arescere.
一脍	thịt —, caro sicca.
袴	Khố, zona quâ olim pro femoralibus ute-
一	bantur Anamitæ.
一運	vận —, hác zonâ cingere se.
苦	Khổ, amarus, a, um; ærumnæ.
一困	khón —, id.

KHO

一饑	cơ —, } id.
一甘	cam —, }
一辛	tân —, }
虐	— ngược, vexatio.
一茶時	thì đồ —, ingrata tempora.
一	
茶	— vải, latitudo telæ.
一	
縷	— lụa, latitudo serici.
一	
幸	— hạnh, egestas; inopem vitam agere.
一	
參	— sâm, gentiana.
一	
瓜	— qua, momordica.
一	
體	— lạt thể, brassica eruca.
一	
巧	cái —, pecten textrinus.
一	
科	Khoa, examen eorum qui ad gradus mi-
一	litares vel litterarios aspirant.
一	
攜	mở —, examen ejusmodi instituere.
一	
試	— thi, illud examen.
一	
目	— mục, } id.
一	— hội, }
會	
一	
登	dăng —, ab examine dignitate donari.
一	
貝	bói —, hariolos consulere.
一	
槃	cửa bàn —, janua quasi supposititia.
一	
大	đại —, examen solemne anno quolibet
一	duodecimo institui solitum.
一	
小	tiểu —, examen minùs solemne anno quo-
一	libet sexto celebratum.
一	
內	nội —, medicus.
一	
外	ngoại —, chirurgus.
一	
鈿	Khóa, obserare; sera.
一	
鉸	chià —, clavis.
一	
甕	ống —, sera catenata.
一	
函	— hòm, obserare arcam.

KHỎ

— 函	hòm —, arca obserata.
— 脛	— lững, fibula cinguli.
— 鞞	— giày, fibula calceorum.
課	Khỏa, æquare.
— 坵	— lấp, oblivioni tradere.
— 快	khuáy —, molestiam afferre.
坡 — 落	nước — bờ, aquam lectum fluminis ad summam usque ripam complere.
— 芻	— sét, metiendo fruges manu æquare.
圪	Khoai, tuber, tuberis.
— 矩	— củ, id.
— 郎	— lang, convolvulus batatas.
— 慈	— từ, convolvulus mammosus.
— 豸	— ngà, species discoræ.
— 埋	— mài, alia species.
— 呱	— ngọt, alia species.
— 泖	— máu, alia species.
— 鮓	cá —, species piscis.
快	Khóai, hilaris; contentus.
— 樂	— lạc,
— 志	— chí, } id.
— 意	— ý, }
— 寬	khoãn —, sollicitè recordari.
— 餅	bánh —, species bellariorum.
寬	Khoan, clemens; pedetentim.
— 仁	— nhờn, clemens.
— 厚	— hậu,
— 容	— dong, } id.
— 慈	— từ,

KHÓ

台 —	— thai, gravis; prudens, prudenter; lentus.
簡 —	— giã, remorari.
— —	— —, paulatim.
— 龜	— đả, exspecta paulisper.
— 捫	— tay, desistere.
— 和	— hòa, clemens.
— 台	— thay, quàm clemens.
鑿	Khoan, terebra; terebrare.
— 魯	— lỗ, terebrare.
— 步	— bộ, gestus.
痘口 —	— khẩu thối, species carbonis.
券	Khóan, tabella proscripta.
— 約	— ước, tabella ejusmodi ad aliquid exigendum.
— 禁	— cấm, eadem ad aliquid prohibendum.
— 達	đặt —, aliquem scripto conducere ad opera vice suâ facienda.
欸	Khỏan, intervallum; mori; orbare.
— 糲	— mặt, vitâ excedere.
— 搯	— di, } id.
— 塊	— kl:ôi, }
— 除	chừa —, spatium reservare.
— 自	từ —, spatiis dispositus.
花東 —	— đống hoa, tussilago.
寬	Khoãn.
— 快	— khóai, sollicitè recordari.
— 彬	băn —, id.

<p>〔梳〕</p> <p>鱗 —</p> <p>古 — 獠</p> <p>渚 —</p> <p>弄 —</p> <p>每 —</p> <p>裡 —</p> <p>〔曠〕</p> <p>脉 —</p> <p>〔曠〕</p> <p>茹 —</p> <p>隴 —</p> <p>〔傾〕</p> <p>捫 —</p> <p>績 —</p> <p>銅 —</p> <p>〔頃〕</p> <p>坦 —</p> <p>〔括〕</p> <p>渚 —</p>	<p>Khoang, divisiones partis inferioris navigii, numerale divisionum navium et cymbarum.</p> <p>— ghe, id.</p> <p>chó — cồ, canis collum à corpore diversi coloris habens.</p> <p>— nước, sentina.</p> <p>— lòng, spatium navigii medium.</p> <p>— mũi, spatium in prorâ.</p> <p>— lái, spatium in puppi.</p> <p>Khoáng.</p> <p>— mạch, milium, milii.</p> <p>Khoảng, spatium.</p> <p>— nhà, ædium inter spatia.</p> <p>— ruộng, agrorum spatia.</p> <p>Khoanh, spiralis convolutio; in spiram volvere.</p> <p>— tay, ad pectus manus decussare.</p> <p>— dây, funis in spiram volutus; funem in spiram volvere.</p> <p>— đòng, serpens in spiram volutus.</p> <p>Khoảnh, agrorum divisiones.</p> <p>— đất, terræ divisiones.</p> <p>Khóat, aquam manu vel instrumento eicere.</p> <p>— nước, id.</p>
---	---

<p>〔闊〕</p> <p>— 曠</p> <p>〔哭〕</p> <p>吠 —</p> <p>— 叫</p> <p>— 嘆</p> <p>快 —</p> <p>〔誇〕</p> <p>光 —</p> <p>才 —</p> <p>智 —</p> <p>命 —</p> <p>名 —</p> <p>〔倜〕</p> <p>相 昆 —</p> <p>經 —</p> <p>忌 —</p> <p>— 忌才</p> <p>〔跬〕</p> <p>欸 —</p> <p>孟 —</p> <p>— 飭</p> <p>規 掾 —</p> <p>模 —</p> <p>〔勸〕</p> <p>鉄 —</p>	<p>Khóat, latus, a, um.</p> <p>khoảng —, amplus; vastus.</p> <p>Khóc, flere.</p> <p>— lóc, id.</p> <p>kêu —, ejulare.</p> <p>than —, gemere.</p> <p>— khỏi, lamentari.</p> <p>Khoe, in aliquâ re se jactare.</p> <p>— khoang, id.</p> <p>— tài, peritiam suam jactare.</p> <p>— trí, ingenium suum efferre.</p> <p>— mình, se gloriando extollere.</p> <p>— danh, efferre se laudibus; de se gloriosè loqui.</p> <p>Khóe, angulus.</p> <p>— con mắt, oculorum anguli, hircus.</p> <p>— lưới, extrema sagenæ.</p> <p>cây tài cây —, jactare se intolerantiùs.</p> <p>Khỏe, fortis; valens.</p> <p>— khoán, id.</p> <p>— mạnh, benè valere.</p> <p>sức —, id.</p> <p>chống — qui mô, regnum legibus et bonâ administratione vigens.</p> <p>Khoen, annulus; circulus.</p> <p>— sắt, annulus ferreus.</p>
--	---

① 缺	Khóet, terebrare cultro.
相昆 —	— con mắt, oculos eruere.
魯 —	— lỗ, foramen cultro, terebrando perforare.
— 狝	chuột —, murem rodendo perforare.
— 刀	dao —, culter ad perforandum.
— 呐	nói —, mentiri.
② 煨	Khói, fumus.
坎 —	— khâm, id.
— 香	hương —, virgula odorifera.
— 棘	trái —, fumo signum edere.
③ 塊	Khôi, evadere; transire; transactus, a, um.
— 移	đi —, abire; abesse.
— 踈	dậy —, surge hinc.
— 速	trón —, aufugit; evadere.
— 戈	qua —, transactum, transivit.
— 庄	chăng —, non potest evadere; non evasit.
罪 —	— tội, peccati expers.
難 —	— nạn, miseriam evadere.
— 過	qúa —, superare.
得 仁 —	— hai ngày, duobus antè diebus.
④ 塊	Khôi, massa; moles.
泊 —	— bạc, massa argenti.
鑽 —	— vàng, massa auri.
鉄 —	— sắt, massa ferri.
— 凍	đóng —, massam coalescere.
⑤ 魁	Khôi.
星 —	— tinh, ursa minor; (constellatio.)

① 淵	Khơi, mare altum.
— 變	biển —, id.
— 羅	ra —, mare altum petere.
— 閣	gác —, } id.
— 洞	— dòng, }
② 啮	Khởi, rodere; (ut mures, canes, &c.)
— 狝	chuột —, mures aliquid rodere.
③ 凱	Khởi, victoriam musicis instrumentis celebrare.
— 還	— hoàn, partâ victoriâ reverti, redire.
— 歌	ca —, carmen festivum triumpho.
— 泣	mừng khắp —, gestire gaudio.
④ 啓	Khởi, significare; (regi.) petitio ex scripto regi facta.
— 奏	tấu —, significare regi.
— 明	— minh, stella matutina.
⑤ 謙	Khom, curvare dorsum.
— 陵	— lưng, id.
— 兼	cúi lom —, dorsum flectere ad aliquid agendum.
⑥ 坎	Khóm, agrorum divisiones; portio terræ quæ cuilibet obtigit.
— 曬	— ruộng, id.
— 花	hoa —, bubon macedonicum.
⑦ 感	Khóm, quædam pellicula vel crustula quæ supra liquida formatur.
— 凍	đóng —, id.

KHÔ

⊠ 坤

Khôn, prudens; terra; una ex figuris bát quái.

- 乾 càn —, cœlum et terra.
 — 向 hướng —, una ex figuris bát quái.
 — 頑 — ngoan, prudens.
 — 睿 — khéo, } id.
 — 午 ngõ —, }
 — 當 — dang, incomparabilis.
 — 別 — biêt, scitu difficile.
 — 吝 — lớn, ætate grandior; grandævus
 — 歲 tuổi —, id.
 — 誓 — kháo, solers.
 — 醞 giấm —, acetum.
 — 魂 hôn —, una ex tribus animabus quas admittunt ethnici et prudentem dicunt.
 — 魂 — hôn, si sapis.

⊠ 困

Khốn, labor; miseria.

- 難 — nạn, } id.
 — 苦 — khó, }
 — 極 — cực, miserrimus, a, um; summa miseria.
 — 沛 phải —, in miseriam incidere.
 — 慄 rất —, miserrimus.
 — 唉 — hễ, heu mihi misero!
 — 濫 làm —, miseriis aliquem afficere.
 — 縻 mắc —, obrutus miseriis.
 尼 — 種 giống — nầy, quid istud est? (contemnendo.)

⊠ 看

Khôn, resipiscere.

- 除 — chữa, id.

KHỜ

— 奄 —
 — 渚 —

dã —, resipuit.

— chữa, jam ne resipuit? resipuisti ne?

⊠ 愆

Khờn, tritus, a, um.

⊠ 空

Khong.

— 咧 —

— khen, laudare.

— 嘖 —

— ngợi, id.

— 擦 —

— khảy, mollis; delicatus.

⊠ 空

Không.

— 輕 —

— khảnh, gracilis.

— 竈 —

lông, —, altus et gracilis.

⊠ 空

Không, nihil; non; vacuus, a, um.

— 虛 —

hư —, vacuus, a, um; sine causâ.

— 隴 —

luống —, vacuus, a, um.

— —

— —, sine causâ.

— 連 —

trên —, regio superior.

— 捫 —

tay —, vacuis manibus.

— 命 —

mình —, nudatus opibus.

— 懸 —

huyền —, regio superior.

— 濫 —

làm —, gratuitò aliquid agere.

— 欺 —

— làm, non facere.

— 欺 —

khi —, tempus ubi quis negotiis vacat sine ratione.

— 絳 —

— cửi, textrinum, i.

— 控 —

Khống.

去 — 唵

nói — khứ, generatim aliquid dicere.

— 唵

nói — huyền, id.

— 唵

nói —, id.

KHU

孔	Khổng.
子	— tử, Confucius Sinarum insignis philosophus sectæ litteratorum conditor, natus ante Christum anno 551 ^o et mortuus anno 479 ^o .
翁	ông —, id.
級	Khớp, frenum.
馭	— ngựa, frenum equi; frenare equum.
陷	hãm —, cohibere; refrenare.
閻	dàm —, ligna duo quibus equi nares pro freno constringunt.
嚴役	} việc có ngàm có —, res ratione sub-
固固	
區	Khu, nates.
鉢	— bát, ima pars scutellæ.
圯	— diã, ima pars orbis.
苦	Khử.
屢	già — rữ, senio confectus.
墟	Khư.
丘	chốn cheo —, secessus profundissimus.
去	Khử, abigere.
毒	— độc, vim veneni extinguere.
藥	— thuốc, medicamentum temperare.
魔	— ma, dæmonem abigere.
除	— trừ, extirpare.

KHU

摳	Khua, pulsare; (tympana, campanas, &c.)
鐘	— chuông, pulsare campanam.
鞞	— trống, pulsare tympanum.
枚	— môi, blaterare.
遛	— đuổi, in fugam adigere.
拏	Khứa, semisecare.
斲	— cá, pisces in hunc modum secare, vel una hujusmodi sectio.
虧	Khuây, sedari.
埒	— lấp, id.
濫	làm —, sedare.
屈	— khuất, sedari.
盆	— buồn, tristitiam expellere.
解	giải —, expellere, (mœrorem, iram, &c.)
快	Khuáy, molestiam inferre.
課	— khóa, } id.
屈	— khuất, }
亂	— loạn, rebellare.
糊	— hồ, gluten coquere.
饒論	— lộn nhau, rixari.
訥	nói —, jocari.
縶	— rỗi, afferre molestiam.
摳	Khuân, transferre ligna, fruges, &c.
糴	— lúa, transferre fruges.
糶	— gạo, oryzam transportare.
窘	Khuẩn, invidiosus, a, um.
曲	lời — khúc, verba ambigua.

KHÚ

埝	—	— láp, oblivioni tradere.
— 呐		nói —, indiscreta et obscura loqui.
◻ 傾		Khuâng.
— 冰		bâng —, jugis rei alicujus memoria.
◻ 屈		Khuát, tectus; absconditus; (velo, muro, &c.)
埝	—	— láp, id.
逸	—	— dật, oblivionem fingere.
擲	—	— rãy, memoriâ ejicere.
楯	—	— mặt, mori; abesse.
相 — 移	}	đi cho — con mắt, procul hinc à conspectu meo.
昆朱		
— 吝		lãn —, obliviosus.
移	—	— đi, mentem, oculos fugere.
遷	—	— gió, tectus à vento.
◻ 曲		Khúc, frusta ligni, piscium, &c. transversè secta; numerale cantionum.
相	—	— mát, nodosus; intricatus.
— 障		chương —, lepidum caput; lepidè agere.
— 礪		— dẫn, frusta ligni transversè secta; asper, a, um; (de rebus.)
澗	—	— sông, anfractuum fluminum inter spatia.
魴	—	— cá, frustum piscis transversè sectum.
脍	—	— thịt, frustum carnis.
— 挽		uốn —, flexuosus; sinuosus.
隨 — 入	}	nhập giang tùy —, nhập gia tùy tục; si fueris Romæ romano vivito more, si fueris alibi, vivito sicut ibi.
俗 入江		
— 家隨		chặt —, frustatim concidere.
— 攢		

KHU

◻ 虧		Khuy, funiculi in circulum replicati ad globulos vestium vel aliquid aliud immitendum.
襖	—	— áo, ejusmodi circulis vestes claudere.
◻ 序		Khuia, multâ nocte.
— 店	}	đêm —, } id.
— 班		
— 斂		sớm —, diu noctuquè.
— 式		thức —, summo mane surgere; ad multam noctem.
◻ 缺		Khuiéc, annulus vimineus, arundineus, &c.
— 紘		thắt —, ejusmodi annulos conficere.
◻ 勸		Khuyên, animos addere; exhortari.
蘭	—	— lơn, rogare veniam.
保	—	— bảo, hortari.
隣	—	— rãn, id.
吡	—	— dạy, hortando docere.
— 講		giảng —, concionem habere.
善	—	— thiện, rogare veniam.
教	—	— giáo, scholasticos stipem ad sacra Confucio facienda erogare.
點	—	— điểm, notâ litteras compositionis approbare.
◻ 勸		Khuyén.
— 普		phổ —, stipem erogare.
◻ 犬		Khuyén, canis.
畜 — 類		loài — súc, animalia quadrupedia.

KHU

缺	Khuyét, deficere; deesse.
— 欠	khiếm —, id.
匱	— vào, quidquid defectu sinum e format.
— 屾	trăng —, luna crescens et decrescens.
位	— vị, aliquem è numero deesse.
極	— mất, absens; deesse.
傾	Khuynh.
— 巧	cái —, circinus, i.
穹	Khum, curvari.
脰	— lưng, dorsum curvum.
— —	— —, curvus, a, um.
芎	Khung.
— 川	xuyên —, contrayerva.
窮	Khùng.
誤 — 訥	nói — ngộ, ineptè loqui.
竅 — 濫	làm — khiụ, ineptè agere.
恐	Khủng.
— 驚	kinh —, magno pavore concuti.)
肯	Khứng, velle; dignari.
弄	— lòng, acquiescere; consentire.
訥	— nói, dignari dicere.
— 庄	chẳng —, dedignari.
喞	— tiếng, vox perperam pronuntiata.
却	Khức.
相 — 訥	nói — mất, insidiosè loqui.

KHU

靠	— — kháo, ossibus tigridis, elephantis, &c. dæmones ab infantibus abigere ut solent ethnicae matres.
攔	Khười, degito, ligno, &c. terram scalpere ad aliquid extrahendum.
囉	— ra, id.
鷓	Khứơu.
— 鷓	chim —, quædam avis.
坤	Khuôn, forma.
法	— phép, regula; lex.
笠	— rập, forma.
— 印	in —, juxta formam.
— 律	lột —, formæ simillimus.
匡	Khuông, quadrum.
扶	— phò, defendere.
影	— ảnh, quadrum imaginum.
捭	Khuống, strepitum edere.
饒	— nhau, in se invicem clamitare.
嘔	— miệng, blaterare.
踉	— dậy, strepitu à somno excitare.
騎	Kị, equitare.
— 軍	quân —, equites.
忌	Kị, abstinere; pugnancia.
— 涼	kiêng —, abstinere.
— 諱	húy —, id.
齧	— thit, abstinere carnibus.

KÍ

逾	—	— gió, à vento tegere se.
饒	—	— nhau, duo contraria.
記		Kí, scribere.
錄	—	— lục, scriba vel tabellarius publicus; præfectus tertius in gubernio provinciae.
— 書		thư —, tabellio publicus; (dignitas minor præcedenti.)
府	—	— phủ, scriba in civitate primi ordinis.
縣	—	— huyện, tabellarius in civitate tertii ordinis.
屬	—	— thuộc, dignitas infima.
— 編		biên —, notare.
— 手		thủ —, propriâ manu scribere.
寄		Kí, mittere.
在	—	— tại, mittere aliquò ut ibi maneat.
朱	—	— cho, committere aliquid alicui.
托	—	— thác, id.
死	—	) sinh — tử qui; itus vita est, mors reditus.
歸	—	
奇		Kì, mirus, a, um.
異	—	— dị, } id.
局	—	— cục, }
— 求		câu —, avidus miri.
才	—	— tài, singularis et mira industria.
— 連		trên —, spina dorsi equi, porcorum, &c.
期		Kì, tempus præstitutum.
現	—	— hẹn, tempus præstituere.
— 沒		một —, eodem tempore.

KÌ

— 旦		đến —, tempus constitutum jam advenit.
得	—	— ngày, præstituere diem.
日	—	— nhật, id.
朱	—	— cho, condicere tempus alicui.
刻	—	— khắc, tempus.
麟		Kì.
麟	—	— lân, animal fabulosum habens aliquam speciem leonis, ab ethnicis in bonum omen habitum.
鼉	—	— đà, species crocodili.
竭	—	— lân kiệt, sanguis draconis.
淇		Kì, tergere.
埋	—	— mài, } id.
搯	—	— cọt, }
琦		Kì.
璵	—	— nam, lignum odoriferum pretiosum calamba vel aquilæ dictum.
其		Kì.
事	— 各	các — sự, omnia.
餘	—	— dư, cæteri.
旗		Kì, vexillum bellicum.
— 牙		quân nha —, signiferi.
— 大		đại —, vexillum maximum.
道	— 祭	tế — đạo, solemne sacrificium, quod ethnici diabolo offerunt, putantes eum præesse triremibus.
畿		Kì.
— 京		chốn kinh —, regia.

〔著〕	Kì.
— 黃	huình —, quædam herba medicinalis.
〔示〕	Kì, spiritus terræ.
— 土	thổ —, spiritus quem ethnici putant dominum terræ ubi sunt domus illorum.
— 神	thần —, spiritus quem tanquam pagi protectorem colunt.
〔祈〕	Kì, orare.
— 求	câu —, id.
— 禱	— đảo, id; pluviam rogare.
— 安	— yên, festum seu oratio publica ad petendam pacem ineunte anno novo.
— 神	— thần, spiritus precari.
〔岐〕	Kì.
— 三	tam —, trivium.
— 山	— sơn, mons quidam famosus in terrâ Châu, ubi natus est vua vương, ejusdem familiæ conditor.
〔紀〕	Kì, chronicon.
— 綱	cang —, leges.
— 綱	— cang, id; accuratè.
— 年	niên —, ætas.
— 外	ngoại —, annales; ætas annos sexaginta superans.
〔已〕	Kì, littera sexta cycli denarii.
已 — 辭	năm — tị, annus hujus nominis.
— 益	ích —, suum commodum.

— 私	tư —, proprius, a, um.
— 分	— phần, cujusque portio.
— 如	} ái nhưn như —, homines uti seipsum
— 愛	
— 人	
〔箕〕	Kia, alius; ille.
— 得	người —, alius, vel ille homo.
— 唐	đàng —, illic, illac, vel aliâ viâ.
— 歌	hôm —, nudius tertius.
— 餽	bữa —, id.
— 事	sự —, illud, vel aliud opus.
— 辭	năm —, à duobus jam annis.
— 濫	} làm vậy làm —, variis modis.
— 濫	
— 丕	
— 尼	nơi —, ille vel alius locus, illic.
— 邊	bên —, aliâ parte.
— 初	xưa —, olim.
〔箕〕	Kià, ecce; en.
— —	— —, id.
— 奴	— nó, en ille, vel illud.
— 餽	bữa —, nudius quartus.
〔擊〕	Kích, percutere.
饒 — 攻	công — nhau, pugnantia; discordes.
— 襖	— áo, pars vestis ubi jungitur manica.
〔劇〕	Kịch.
— 歷	lịch —, strepitus in loco occulto editus.
〔兼〕	Kiêm, simul.
役 饒 —	— nhiều việc, simul multa gerere.
— 行	— hành, summâ festinatione et diligentia iter agere.

① 儉	Kiệm, parcus.
— 勤	cân —, id.
— 節	tiết —, id; temperantia.
② 劍	Kiếm, quærere; gladius.
— 寶	bửu —, gladius pretiosus.
— 尋	tìm —, investigare.
卓	— chác, id.
— 啖	— ăn, vitam quærere.
— 方	— phương, modum quærere.
— 勢	— thế, id.
③ 堅	Kiên, durabilis; solidus.
— 固	— cố, id.
④ 經	Kiên.
— 緻	— trí, durable; solidum.
⑤ 健	Kiến, fortis.
— 壯	tráng —, id.
— 剛	cang —, generosus.
⑥ 件	Kiến, litigare.
— 告	— cáo, id.
— 移	đi —, litem inferre.
— 柴	thây —, litigator indefessus; insidiator.
— 断	doán —, litem dirimere.
⑦ 見	Kiến, videre.
士星	— tinh sĩ, astrologus.
⑧ 蜺	Kiến, formica.
— 炤	— lửa, species formicæ.

灰	—	— hôi, formica foetida.
翹	—	— cánh, formica alata.
— 更		cánh —, gummi lacca, murex quo sericum inficitur.
⑨ 建		Kiến.
— 福		phước —, provincia sinica Fokiên dicta.
⑩ 椽		Kiến.
— 一 椽		gỗ — —, quoddam lignum.
⑪ 京		Kiêng, abstinere.
— 舉	—	— cũ, id.
— 尔	—	— nê, propter reverentiam aliquâ re abstinere.
提	—	— dè id.
— 厖	—	— thịt, carne abstinere.
— 例	—	— lời, abstinere verbis.
⑫ 綜		Kiêng, tripes; cave, (monendo equum.)
— 古 襖		áo cổ —, species vestis.
— 吏 真	—	— chơn lại, pedes ligare.
⑬ 劫		Kiếp, sæculum.
— 盜		đạo —, prædonum turma.
— 代		} đời đời — —, æternum.
— 代		
— 滿		mãn —, totâ vitâ.
— 根		căn —, sors.
— 論		lộn —, in aliud migrare corpus.
— 茹 糝		} tám — nhà mây; quædam execratio quâ octo etiam generationibus dira precantur.
— 眉		

吉	Kiét, faustus, a, um.
日	— nhật, dies fausta (V. cát.)
艸羊	— dương thảo, viola purpura.
結	Kiét, jungere.
一疔	đau —, tenesmus.
一移	đi —, tenesmo laborare.
更	— cánh, quædam medicina.
一搆	— cấu, enixè commendare.
傑	Kiét, heros.
一英	anh —, } id.
一豪	hào —, }
竭	Kiét, exhaurire.
力	— lực, totis viribus.
一濫	làm —, indesinenter agere.
一唐	dàng —, via trita.
一涓	nước ròng —, aqua jam omninò recessit.
一血	huyết —, centinodia.
驕	Kiêu, superbus; altus.
傲	— ngạo, superbus.
矜	— cãnh, id.
輶	Kiêu, sella gestatoria.
一移	đi —, eâ sellâ vehi.
糝	— tám, sella gestatoria quæ octo defer- tur bajulis.
捫	— tay, species sellæ gestatoriæ.
影	— ảnh, publicam instituere supplicati- onem.

躑	Kiêu.
一馭	ngựa —, equus tolutarius.
蕃	Kiêu, porrus, i.
告	Kiêu, excusare se ab aliquo opere.
共	— cùng, id.
一病	— bệnh, morbum causari.
輶	Kiêu, ephippium.
馭	— ngựa, } id.
扣	— khấu, }
一勝	thắng —, ephippium equo imponere.
金	Kim, aurum; metallum; unum è quinque elementis sinicis.
一五	ngũ —, quinque elementa scilicet; kim, mộc, thủy, hỏa, thổ; aurum, lignum, aqua, ignis, terra.
銀	— ngân, aurum et argentum.
一鈹	— bản, auricalcum.
湘	— tương, aurum liquidum.
言	— ngôn, verba regia.
一烏	— ô, sol.
一屬	thuộc —, quod dicunt ad illud elementum pertinere.
蘭	— lan, amicus intimus.
一朋	— bàng, id.
剛	— ngọc — cang, adamas.
剛	— gậy — cang, pedum bonziorum.
漆	— thât, color aureus.
一線	— tuiên, aurata fila.

KIM

子櫻	—	— anh tử, rosa canina.
花銀	—	— ngân hoa, caprifolium.
針		Kim, acus, acûs.
錫	—	— đực, acus magna.
涪	—	— tách, acus minima.
唐	—	dàng —, sutura.
琴		Kim, instrumentum 27 fidibus instructum.
彈	—	dờn —, id.
撥	—	gảy —, canere fidibus hujusmodi instrumenti.
魴	—	cá —, quidam piscis.
瑟	—	doan — sất, conjuges.
件		Kin.
顛	—	den —, aterrimus, a, um.
顛	—	den — —, id.
謹		Kin, reconditus, a, um; benè clausus; secretus.
到	—	— đáo, id.
𠵼	—	— miêng, arcanorum celantissimus.
禁	—	cấm —, domo suâ aliis interdicere.
闈	—	— cửa, portus quem subire nemini licet.
涸	—	— nước, haurire aquam è puteo, fonte, &c.
嚴	—	nghiêm —, nemini aditum ad se permittere.
事	—	sự —, res secreta.
經		Kinh, oratio; liber precum.
典	—	— điển, doctrina sancta.
典	—	— sách, libri illam doctrinam continentes.
聖	—	— thánh, litanie sanctorum.

KIM

求	—	câu —, preces recitare.
讀	—	đọc —, } id.
願	—	nguyện —, }
誦	—	tụng —, bonzios in fanis orare.
念	—	niêm —, demissâ voce preces recitare.
倫	—	— luân, artes liberales.
久	—	— cửu, jam dudum.
年	—	— niên, jam pridem.
史	—	— sử, annales.
營	—	— dinh, suo loco omnia collocare.
權	—	— quờn, auctoritas propria et delegata; immutabile et mutabile.
糲	—	} xôi — nấu sử, in studiis et litteris omnibus ne tempus consumere.
史	—	
五	—	ngũ —, quinque libri classici.
書	—	— thơ, nomen libri antiqui.
詩	—	— thi, alius liber antiquus.
禮	—	— lễ, tertius liber antiquus.
樂	—	— nhạc, quartus liber.
易	—	— diệc, quintus liber.
義	—	— nghĩa, interpretatio.
秋	—	— xuân thu, alius liber antiquus.
春	—	nội —, ars medica ex libris prompta.
內	—	giảng —, concionem de religione habere.
講	—	minh —, margines serici quod in funeribus deferunt et in quo nomen defuncti inscribunt.
銘	—	— tin kính, symbolum Apostolorum.
敬	—	đã —, vitio temporis labefactatum.
信	—	— nguyệt, menstrualis infirmitas.
屯	—	
月	—	
驚		Kinh, magno percelli timore.
悵	—	— hãi, id; stupor subitaneus.

KIN

恐 — — khủng, }
 怍 — — sợ, } id.
 魂 — — hồn, }
 劫 — — khiếp, }
 失 — thất —, timore correptus.
 虛 — hư —, id.
 散 — } — tâm tán đăm, animus pavore concu-
 贍 — } titur.
 心

京

Kinh, magnus, a, um.

東 — đông —, Tunquinum.
 北 — bắc —, Civitas Pekinensis.
 南 — nam —, Civitas Nankinensis.
 都 — — đô, Regia.
 畿 — — kì, }
 師 — — sư, } id.
 帝 — đế —, }
 城 — — thành, }

京

Kinh.

沒 — một —, decem milliones.

荆

Kinh.

芥 — — giái, origanum.
 穗芥 — — giái huệ, calamintha.

敬

Kính, colere; venerari.

恭 — cung —, }
 誠 — thành —, } id.
 捻 — — nắm, }
 怍 — — sợ, }
 尊 — tôn —, reverentiam exhibere.

KÍN

孝 — hiếu —, gratus et reverens in parentes
 animus.
 君 — 禮 — lễ — quân, quoddam festum in honorem
 regis.
 重 — trọng —, magnam exhibere reverentiam.
 厚 — hậu —, } id.
 閑 — muôn —, }
 天 — yêu —, amor reverentialis.
 信 — tin —, fidere et venerari.
 討 — thảo —, gratus et reverens in parentes.
 愛 — ái —, amor reverentialis.
 勉 — — mền, amare.
 勸 — 嗽 — gởi lời —, salutem mittere ad; (æquales.)
 重 — — chuộng, summo honori aliquem habere.
 禮 — — lạy, adorare; salutare.
 隊 — — đội, grates referre.
 登 — — đứng, reverenter offerre.
 信 — nghĩa tin —, catechismus.
 天 — } — Chúa yêu người, Deum adorare et
 得 — } homines diligere.
 主

鏡

Kính, speculum.

明 — minh —, id.
 目 — mục —, conspillum, i.
 照 — chiếu —, in speculo intueri se.

鯨

Kinh.

敵 — — địch, æmulari; contendere.
 魴 — cá —, quidam piscis quem cete existi-
 mant.

急

Kíp, celeriter; festinanter; urgens.

遲

chây —, seriùs ocyùs.

LA

— 勤	cần —, necessarius, a, um.
— 舍	xá —, accelera.
— 朱	cho —, citò.
— 遲	} — miệng chầy chớn, lingua citior pedi-
— 眞	
及	Kíp, assequi.
— 時	— thì, opportunum tempus.
— 番	phen —, ferè æquales.
— 步	sánh —, } id.
— 容	vi —, }
— 眞	— chớn, ambulantiem assequi.
— 庄	} ăn năn chăng —, deesse tempus pœnitentiæ; id est repentinò impœnitentem
— 𪗇	

L

羅	La, vociferari.
— 唳	} — lới, } id.
— 叫	
— 哭	khóc —, ejulare.
— 朧	tim —, lues venerea.
— 暹	xiêm —, Siamicum Regnum.
— 鄰	lân —, morari; tardè incedere.
鑼	La.
— 清	thanh —, quædam pelvis ænea quæ pro cymbalo utuntur.
— 馬	mã —, id.
騾	La.
— 昆	con —, mulus.

LẠ

邏	Lạ, mirus, a, um; insolitus, a, um.
— 透	— lũng, id.
— 賒	xa —, ignoti homines.
— 事	sự —, res mira.
— 法	phép —, miraculum.
— 恬	diêm —, portentum.
— 調	đều —, res mira.
— 慄	rất —, valdè mirus, a, um.
— 閉	— báy, quàm mirum.
— 台	— thay, id.
— 麵	— mặt, ignotus homo.
— 得	người —, id.
— 境	} — người — cảnh, locus ubi omnia ad-
— 得	
蘿	Lá, frondes; folium.
— 禮	lễ —, festum palmarum.
— 來	— lay, fallaciter.
— 賈	— mái, lacunar.
— 槎	— miá, folia cannæ sacchari; nasi vertex.
— 歷	— lách, lyens, lyenis.
— 愨	— tổ, equi stratum.
— 水	— thúy, sella ephippii.
— 蹠	— giặm, demissum undiquè equi stragulum.
— 冉	— sách, libri folium.
— 簪	nón —, galerus frondeus.
— 餉	bánh —, quædam bellaria.
— 船	thuyền —, cymba.
— 蛛	— thuốc giòi, parietaria.
羅	Là, esse; scilicet.
— 係	hẽ —, quicumque.

LẠC

— 語	ngõ —, arbitrari.
— 疑	ngờ —, id.
— 或	hoặc —, forsan.
— 哈	hay —, vel.
— 意	áy —, illud est, ecce.
— 丕	vây —, hoc modo.
— 義	nghiã —, id est, significat.
— 縷	lụa —, quoddam sericum.
— 罰	há —, absit ut.
— 况	huống —, quantò magis.
漑	— lượ, vestibus solum verrere; affatim.
— 戈庄	chãng qua —, nisi quia.
— 女恪	khác nữa —, non secùs ac.
— 女過	quí nữa —, id.
— 芾	nào —, ubi est, sunt, &c.
— 路况	huống lựa —, quantò magis.
呂	Lả, fatuus.
— 魯	— lúa, id.
— 頭	— đầu, caput graviter læsum.
呂	Lã.
— 渚	nước —, aqua pura.
— 泚	} dòng châu — chã, ubertim lacrymas
— 珠	
落	Lác, Juncus quo texuntur storeæ; impetigo.
— 頭	— đầu, caput graviter læsum.
— 聰	— tai, auricula vulnerata.
— 祐	— xem, obiter aspicere.
— 認	— nhìn, } id.
— 体	— thấy, }

LẠC

— 吠	dức —, vociferari.
— 嘯	hóc —, clamosus.
— 惡	ố —, id.
— 詔	chiếu —, storea ex juncis.
— 嘸	léch —, inattentus.
樂	Lạc, lætari; tintinnabulum minimum.
— 六	lục —, idem tintinnabulum.
— 歡	hoan —, hilaris.
— 快	khóai —, id.
— 六核	cây lục —, lupinus Cocincinensis.
落	Lạc, deviam tenere viam.
— 涑	— lòi, id; peregrinari.
— 漂	xiêu —, } id.
— 唐	— dàng, }
— 詔	} — dàng — sá, itinere deerrare.
— 失	
— 乱	loạn —, belli turbationes.
— 矚	lờ —, oculos falli; caligare.
— 唾	— giọng, faucibus subitò capi; (canendo, &c.)
— 韻	— vận, contra poeticæ leges vocum exitus dissimiles.
— 鮒	cá —, quidam piscis.
駱	Lạc.
— 駝	— đà, camelus, i.
勒	Lắc, agitare; agitari.
— 陸	lúc —, id.
— 用	dùng —, id; agitare se.

LÁC

呂	—	— lữ, ganeo, ganeonis.
頭	—	— đầu, abnuere.
兩	—	— lưỡng, obrutus onere.
— 婁		lâu —, tardè nimium.
勒		Lác, suspicere.
咄	—	— láo, immodestè circumspicere.
嘿	—	— hắc, nebulo, nebulonis.
蘆		Lách, calamus aquatilis.
— 筭		lau —, id.
— 祿		lóc —, levis, e.
— 扯		chê —, arundines, vimina, &c. aperiendo aliquam partem accipere.
瀝		Lạch, canalis; rivulus.
滝	—	— sông, locus in flumine cymbis pervius.
— 匹		ba —, nomen loci in provinciâ Gia định.
厄	—	— ạch, anhelitum ducere.
來		Lai, venire.
— 後		hậu —, venturus; futurus.
根	—	— căn, ibrida.
贖	—	— thực, redimere.
湖	—	— lág, aquarum immensitas.
嗑	—	— nhai, hebeti esse memoriâ.
往	—	— vãng, ventitare.
— 夾		giáp —, præfectum chartacea folia signo suo jungere.
還	—	— hoàn, reddere.
萊		Lai, quædam herba.
— 蓬		bông —, herba quædam cui ethnici virtutem dandæ immortalitatis attribuunt.

LAI

— 草		thảo —, solitatus, a, um.
吏		Lại, venire; iterum.
低	—	— dầy, veni hère.
— 婁		sau —, postea.
— 呂		trả —, restituere.
— 紙		giấy —, charta litteris signata.
— 復		phục —, iterare.
— 官		quan —, præfectus.
官部	—	— bộ quan, minister ab epistolis et litteris.
— 臣將		tướng thân —, quædam dignitas.
— 豸		chạy —, recurrere.
— 論		lộn —, metempsychosis redire.
— 戈		qua —, ventitare.
饒	—	— nhau, coire.
— 學		học —, referre; denuò studere.
— 述		thuật —, referre.
— 吶		nói —, renuntiare; rursus dicere.
— 撝		kéo —, retrahere.
— 姑		co —, retrahere; (de membris extensis.)
運輪		} luân đi vắn —, circumagi.
— 抄		
— 寸		thốn —, tundendo æquare.
— 摻		tóm —, in summam redigere.
— 阻		trở —, reverti.
— 想		tưởng —, recogitare.
— 議		nghĩ —, id.
— 臆		tủy —, apud se recogitare.
彥	—	— nghìn, refocillari.
種	—	— giống, degener.
— 拉		lấp —, replere foramen.
— 揀		đóng —, claudere.

LÁI

- 使 sửa —, restaurare.
 — 庄 chảng —, impotens.
 — 庄 啞 nói chảng —, loqui et non audiri.
 — 濫 làm —, iterum facere.
- 𢇛** Lái, puppis; gubernaculum.
 — 柄 bánh —, gubernaculum; (clavus cymbæ.)
 — 捩 tay —, gubernaculi anse.
 — 拎 cầm —, clavum tenere.
 — 披 bề —, cymbam regere.
 — 翁 ông —, gubernator cymbæ; nauclerus.
 — 各 các —, institores.
 — 奔 — buôn, mercator.
 — 餉 sao bánh —, ursa major.
 — 啞 nói —, præposterè loqui.
- 萊** Lài, mollis ascensus montis, littoris, &c.
 — — —, id.
 — 花 hoa —, jasminum.
 — 朶 bặc —, mollis ascensus littoris.
 — 柴 — xài, pannosus.
- 禮** Lãi, tæniæ, tæniarum; species impetiginis.
 — 利 lời —, lucrum.
 — 扯 chẻ —, non rectè aperire vimina, arundines, &c.
- 來** Lay, agitare.
 — 輦 lung —, moveri; agitari.
 — 柴 thày —, præsumere; rem non sibi competentem facere.
 — 蘿 lá —, inconstans; levis; fallax.

LẠY

- 禮** Lạy, capite ad terram demisso reverentiam exhibere; sic etiam superioribus obviis salutem dicunt.
 — 六 — lục, }
 — 跪 qùi —, } id.
 — 敬 kính —, }
 — 禱 thờ —, adorare.
 — 恩 — ơn, grates agere; (superioribus.)
 — 濫 trộm —, à me quæso salutem dicas; (superiori tantum)
 — 真 trãm —, multam salutem dicere.
 — 禮 lễ —, dies festi non obligantes amplius
 — 吒 — cha, salve pater.
- 擡** Lảy, legere flores, fructus, &c.
 — 弓 — cung, sagittam arcu emittere.
 — 椰 — ná, sagittam balistá emittere.
 — 銃 — súng, lingula sclopeti.
 — 鎗 — tên, sagittas mittere.
 — 花 — hoa, flores carpere.
 — 鞭 — trái, legere fructus.
- 唼** Lây, contagiosus morbus.
 — 疾 tật —, id.
 — 沛 — phải, morbo, peccato infici.
 — 栗 — lát, perfunctoriè.
 — 嗑 — nhây, ultra modum proferre sermonem; verba perpetuare; diffluere verbis.
- 禮** Láy, accipere.
 — 移 — di, accipe.

LÁY

味	—	— vi, parumper delibare, ut se participem dicere queat.
— 召	chịu —,	ab se recipere.
— 拈	cát —,	accipe; accipere.
媯	—	— vợ, uxorem ducere.
重	—	— chồng, maritum ducere.
濫	—	— làm, habere pro.
弄	—	— lòng, voluntati alicujus accomodare se.
嗜	— 濫	làm — tiếng, captandæ gloriolæ causâ aliquid agere.
特	— 濫	làm — dặng, omni quo potest modo aliquid agere.
— 劫	cướp —,	rapere.
— 巨	gáng —,	pro viribus agas, præbe te virum.
— 領	lãnh —,	in se suscipere.
— 侍	giữ —,	custodire; custodiri.
斟	—	— dẫu, accipere signum, (præfecti, &c.)
策	—	— thuốc, medicinam accipere.
— 濫	làm —,	præbe te virum.
— 呐	nói —,	purgare se.
例	—	— lời, verbis non virgâ regere.
意	— 濫	làm — ý, propriâ agere voluntate.
討	—	— thảo, signum grati alicujus animi accipere.
耒	— 濫	làm — rôi, quoquo modo absolvere.
涖		Lây, palus, paludis.
低	—	— dầy, impudens.
屢	—	— lựa, id.
— 退	thối —,	putris, e. (de fructibus, vulneribus.)
— 沙	sa —,	in paludem incidere,

LẦY

禮		Lầy, asperè; ferociter; animi impetu.
— 補	bổ —,	ferociter abjicere.
— 底	đề —,	id.
— 濫	làm —,	asperè agere.
— 呐	nói —,	animi præcipiti impetu loqui.
— 悻	giận —,	ferociter irasci.
禮		Lầy.
— 改	cãi —,	altercari.
— 凌	lừng —,	percrebrescere.
待	—	— dầy, instabilis et inquietus.
濫		Lam.
— 褸	—	— lữ, rusticus.
婪		Lam.
— 貪	tham —,	cupidus.
濫		Lạm.
用	—	— dùng, præter merita alicujus ministerio uti; (idem de se demissè loquantur.)
— 認	nhìn —,	usurare.
— 過	quá —,	excessus.
濫		Làm, facere; fieri.
弄	—	— lụng, agere.
役	—	— việc, operari.
唆	—	— ăn, vitam quærere.
格	—	— cách, simulare.
聘	—	— sinh, dedignari.
高	—	— cao, } id.
啓	—	— khảy, }

LAM

苔	—	—dày, id.
行	—	— hạnh, fingere; hypocrita.
福	—	— phước, beneficium, eleemosynam largiri.
芥	—	— lành, veniam petere.
和	—	— hòa, pacem inire.
禮	—	— lễ, sacrum facere.
法	—	— phép, dare benedictionem.
蚪	—	— dấu, signare aliquid; munire se signo Crucis.
証	—	— chứng, testari.
據	—	— cứ, aliquid in testimonium afferre.
憑	—	— bằng, id.
喪	—	— tang, aliquid in rei veritatem afferre, v. g. cultrum, baculum, vestes, &c.
躡	—	— ruộng, agros colere.
鞞	—	— cỏ, herbas evellere; penitus delere.
壻	—	— rể, futurum generum ante matrimonium socero futuro operam tribuere; (ut solent Anamitæ.)
妯	—	— dâu, sponsam apud socerum manere.
希	—	— vua, regem fieri.
官	—	— quan, præfectum agere.
柴	—	— thầy, magistrum agere.
碎	—	— tôi, servire.
吝	—	— lớn, altiozem se facere.
咄	—	— lão, jactare se.
丙	—	— biếng, pigritari; piger.
徒	—	— dò, simulare; (morbum.)
形	—	— hình, hypocrita; facere formam.
樣	—	— dạng, id.
牢	—	— sao, quare?
丕	—	— vậy, sic; sicmet.

LÂM

之	—	— chi, ad quid? quid agis?
麵	—	— mặt, fucum facere.
肝	—	— gan, effrænata audaciâ aliquid agere.
寅	—	— dạn, audacter aliquid agere.
孟	—	— vui, lætitiâ exhibere.
虧	—	— khuây, oblivioni tradere.
伴	—	— bạn, inire societatem, vel matrimonium.
嚙	—	— mướn, opera conducta; mercede conducti.
稅	—	— thuế, id.
執	—	— giúp, opem ferre.
藝	—	— nghề, artem exercere.
貴	—	— quý, habere in pretio.
重	—	— trọng, id.
菴	—	— thuốc, medicum agere.
笏	—	— lời, epistolas scribere.
詞	—	— tờ, syngraphum facere.
契	—	— khế, } id.
字	—	— chữ, }
酷	—	— thịt, mactare animalia.
魴	—	— cá, exenterare pisces.
朱	—	— cho, facere ut, pro; (sæpè in fine phrasis vel minando vel ironicè dicitur.)
玆	—	— đi, fac.
害	—	— hại, damnum inferre.
困	—	— khốn, cruciare.
虛	—	— hư, vitiare.
僞	—	— ngụy, rebellare.
亂	—	— loạn, id.
愁	—	— rầu, tristitiâ, molestiam afferre.
得	—	— người, homo.
得	—	— đáng — người, id.
等	—	

LÂM

頭	—	— đầu, antesignanus.
旬	—	— tuân, parentare.
行	—	— hàng, porcos mactare ad vendendas carnes; apparare merendam.
席	—	— tiệc, instruere convivium.
餽	—	— bĩa, id.
涓	—	— quen, inire consuetudinem.
魚	—	— ngư, dissimulare.
翹	—	— lông, pilosa animalia torrere vel radere, (ut porcos, bubalos, &c.)
詩	—	— thơ, carmina edere.
書	—	— thơ vel thư, epistolas scribere.
排	—	— bài, elucubrare.
從	—	— tuồng, comœdias agere.
茹	—	— nhà, ædes extruere.
膿	—	— nũng, turgere alicui; (de filiis, amicis, &c. aliquam ægritudinem exhibentibus.)
計	—	— ké, insidias extruere.
縶	—	— rói, turbare; implicare.
罪	—	— tội, peccare.
弄	—	— nặng lòng, gravem alicui acerbumque esse.
卒	—	— tốt, comere se.
坤	—	— khón, prudentem malè agere.
朝	—	— giàu, ditescere.
恩	—	— ơn, conferre beneficium.
含	—	tay — hàm nhai, operâ suâ vivere.
捫	—	
嗑	—	
聲	—	— thính, silere.
貪	—	nói — thàm, stultè garrere.
訥	—	— gương, exemplo esse.
卒	—	— gương tốt, bono exemplo esse.
詞	—	— hảo, formam præbere.

LÂM

覽	—	Lãm, expertus.
役	—	— việc, operis expertus.
歷	—	lịch —, urbanus.
博	—	bác —, expertissimus; experientissimus.
木	—	— mộc, olea, oleæ.
林	—	Lãm.
離	—	— le, avere; appetere; (res non cibos.)
志	—	chí —, id.
禡	—	cà —, balbutire; species mangæ.
針	—	— chằm, vestigia multorum animalium.
臨	—	lum —, minitabundus.
包	—	bao —, quantum.
秣	—	Lãm, quintus numerus à decimo usque ad centum.
逝	—	mười —, quindecim.
逝	—	hai mươi —, viginti quinque.
逝	—	ba mươi —, triginta quinque.
廩	—	Lãm, valdè.
—	—	—, maximoperè.
閉	—	— bậy, quam multum.
饒	—	nhiều —, admodum multus, a, um.
匱	—	ít —, valdè parum.
沛	—	phải —, maximè convenit; (utuntur etiam per ironiam ad vituperandum.)
臨	—	Lãm, imminere; approximare; incidere.
終	—	— chung, morte jam proximá.
死	—	— tử, id.
沛	—	— phải, incidere in.

LÂM

難	—	— nạn, in miseriam incidere.
機	—	— cơ, incidere.
林		Lâm.
山	—	— sơn, sylva.
淫	—	— dâm, demissâ voce.
泉	— 準	chôn — tuyền, secessus valdè solitarius.
淋		Lâm.
閉	—	— bế, stranguria; urinæ difficultas.
欸		Lâm, malè computare.
末	—	— mạt, rationes injustè conferre.
— 啞		ăn —, id.
— 禮		lây —, bonâ fide rem alienam accipere.
— 點		đém —, malè supputare.
— 併		tính —, id.
淋		Lâm, luto conspersus.
灑	—	— lạp, id.
— 盪		bùn —, lutum.
— 溱		vũng —, nomen sinûs in provinciâ Phú yên.
捫	—	— tay, manus luto aut pulvere infecta.
真	—	— chơn, pes luto vel pulvere aspersus.
林		Lâm, errare in aliquâ re.
呂	—	— lữ, id.
磊	—	— lỏi, id.
沛	—	— phải, in errorem labi.
— 認		nhìn —, aliquid suum vel alienum errando habere.
炭	—	— than, miseria.

LAN

— 魴		cá —, quidam piscis.
廩		Lãm, horreum; granarium.
— 庀		đụn —, id.
— 押		áp —, quædam infirmitas in crure.
蘭		Lan, serpere.
囉	—	— ra, id.
囉	— 啞	ăn — ra, latè extendere se; (de igne, vulnere, scabie, &c.)
— 生		sinh —, ibrida.
— 靺		cổ —, quædam herbâ odora.
— 金		kim —, amicus.
囉	— 甫	bò — ra, dilatare se; (de herbis.)
闌		Làn, spatium quod telum, globus, &c. percurrit.
— 眈		nhắm —, ejusmodi spatium inspicere.
— 魄		coi —, id.
— 睇		nhè —, collimare.
— 提		đè —, id.
— 甞		ngay —, planum rectumque spatium ejusmodi.
— 卒		tốt —, id; spatium.
筦	—	— tên, teli jactus.
銃	—	— súng, spatium quod globus tormento emissus percurrit.
乱		Làn.
單	—	— đản, ordinem invertere.
鄰		Lãn, volvere; volvi.
祿	—	— lóc, devolvi.

LÀN

— 齣	nằm —, jacendo volvere se.
— 鉦	— chiêng, id.
— 烟	— đèn, volvere cereos.
— 圪	khoai —, species tuberum.
— 槃核	cây bàn —, quoddam lignum.
— 丸	hòn —, quidam globuli lusorii.
— 盤	bàn —, mansa ad ludendum globulis.
— 打	đánh —, ludere ejusmodi globulis.
— 埋	may —, plicatum rotundè pannum consuere.

〔洛〕

Lận, mergere.

— 涸	— lòi, id.
— 歪	mặt trời —, solem occidere.
— 輻	trăng —, lunam occumbere.
— 木	— mọc, aliquid multo sudore et labore facere.

〔蝮〕

Lẩn, vestigia ligni quo trahitur cymba; vibex, vibicis.

— 蝮	thằn —, lacerta.
— 糶	— roi, vibex.
— 虺	} miêng — lưỡi mồi, aspero ore discernere.
— 蝮	

〔吝〕

Lẩn.

— 論	nói lẩn —, rusticorum more sine ulla urbanitate loqui.
-----	--

〔洛〕

Lẩn, levis; levigatus; (sine asperitate ulla.

— 牟	— màu, color nitidus.
-----	-----------------------

LÂN

〔隣〕

Lân, vicinus, a, um.

〔近〕

— cận,

〔鄉〕

hương —, } id.

〔里〕

— lý,

〔羅〕

— la, pedetentim incedere.

〔呂〕

— lữa, nimia familiaritate debitam reverentiam omittere.

〔寅〕

dân —, protervus.

〔長〕

trưởng —, dux alicujus pagi.

〔麟〕

Lân, quoddam animal fictum ab ethnicis bono omni habitum.

〔麒〕

kì —, } id.

〔蒙〕

muông —, }

〔憐〕

Lân.

〔憫〕

— mẫn, compati.

〔吝〕

Lận, decipere.

〔未〕

— mặt, }

〔奸〕

gian —, } id.

〔咬〕

ăn —, }

〔啞〕

nói —, verbis ambiguis pungere.

〔禪〕

— đản, instabilis et inquietus.

〔梳〕

— thúng, circulum apponere canistro.

〔吝〕

Lẩn, superare; corpore depellere.

〔漑〕

— lướt, cedentem opprimere.

〔欣〕

— hơn, superare.

〔智〕

— trí, ingenio præcellere.

〔飭〕

— sức, viribus excellere.

〔坦〕

— đất, terram alienam paulatim usurpare.

LÁN

LAN

饒	—	— nhau, in turmâ se se mutuò comprimere.
吝		Lân, vices.
—	—	— —, paulatim.
紇	—	— hột, rosarium recitare.
呂	—	— lữa, procrastinare.
虬	—	cừ —, quoddam animal.
蕪	—	— lứt, series.
尼	—	— nây, hâc vice.
沒	—	một —, semel.
台	—	hai —, bis.
鋸	—	— cưa, procrastinare; in diem vivere; paulatim.
回	—	— hôi, id.
勤	—	— cân, lentus; tardus.
吏	—	— lại, paulatim accedere.
吝		Lân.
矧	—	— thẩn, tardè incedere.
群	—	— quẩn, eadem magno cum aliorum tædio iterare; (loquendo, ambulando.) moras nectere.
吝		Lân, senio obliviosus factus.
涇	—	— lòi,
論	—	— lộn,
屢	—	lú —, } id.
屈	—	— khuất,
郎		Lang, macula.
花	—	hoa —, Lusitani, vel etiam omnes Europæi.

花道	—	đạo hoa —, religio Lusitanorum seu Christiana.
魯	—	— lổ, variegatus, a, um.
湯	—	— thang, pannosus et macilentus.
巧	—	— xảo, palari.
轡	—	nằm —, nidum alienum occupare.
邊	—	— ben, species impetiginis.
泔	—	lênh —, aquarum immensitates.
行囚	—	tù hành —, carceri mancipati.
坑垆	—	nồi khang —, species ollæ.
榔		Lang, species canistri.
棋	—	binh —, areca sicca.
圪	—	khoai —, convolvulus batatas.
勤花	—	— hoa cân, acanthus.
狼		Lang, lupus, i.
豺	—	sài —, } id.
獾	—	muông —, }
糧		Lang, viaticum; comeatus.
食	—	— thực, id; (Vide Lương.)
兩		Lạng, uncia. (Vide Lương.)
脍	—	— thịt, superficiem secare.
潮		Láng, nitidus, a, um.
來	—	lai —, aquarum immensitates.
俸	—	bóng —, nitidissimus, a, um; optimus, a, um.
埤	—	láp —, nitidè.
柴	—	— xây, id.
盈	—	— diêng, vicini.

LÀN

— 創	sáng —, clarus; lucere; felici præditus memoriâ.
(廊)	Làng, pagus.
莫	— mạc, } id.
落	— nước, }
杏	— hạnh, }
列	— lệt, caligare.
相	— mát, id.
(浪)	Lãng, mente distractus.
— 冷	lãnh —, } id.
漉	— xao, }
— 性	tính —, }
聰	— tai, surdaster.
(陵)	Lãng, dissolutus; perditus, a, um.
— 籠	lung —, } id.
妬	— đú, }
亂	— lòn, }
騰	— mỗ, }
觥	— quăng, inconstans.
(稜)	Lãng,
— 六 瓶	bình lục —, vas hexagonum.
— 丁	dinh —, panax fruticosum.
(朗)	Lặng, tacere; malacia.
理	— lẽ, id.
— 於	ở —, tacere; tace.
— 藩	thâm —, prudens; gravis.
— 平	bằng —, tranquillus, a, um.

LÀN

— 歪	trời —, sudum.
— 變	biển —, mare tranquillum.
— 憲	— gió, ventum cessare.
— 得 逝	mười người —, decem homines omninò; (dicitur etiam admirando vel interrogando.)
(嘲)	Lãng.
— 慮	lo —, sollicitus, a, um.
聰	— tai, attentè auscultare.
(蛟)	Lãng, quædam muscæ magnæ.
— 蛛	ruồi —, id.
— 擘	— xanh, alia species viridis.
(朗)	Lãng, errans et vagus animus.
— 矚	— lơ, } id.
— 性	tính —, }
— 股	cổ —, pars cruris supra malleolos.
(凌)	Lãng.
— —	— —, festivè; hilariter.
(凌)	Lãng, intumescere; (laudibus.)
— 逝	— lên, } id.
— 特	đặng —, }
(朗)	Lãng, res non integra; (dicitur de pariete, mensâ, orbibus et aliis id genus solidis.)
— 埒	lấp —, pudoris nescius.
— 打	dánh —, frangere res ejusmodi ut suprâ.

LÁN

LAO

(靈)	Lanh.
征	— chanh, exilire ; levis.
嚙	— lỏi, celer ; agilis.
(冷)	Lạnh, frigidus, a, um.
汀	— lẻo, id ; frigus, frigoris.
透	— lũng, id.
透	tốt — lũng, optimè.
沆	— ngát, frigidissimus, a, um.
— 渚	nước —, aqua frigida.
銅	— như đồng, frigidissimus.
— 氣	khí —, aer frigidus.
— 泐	nguội —, tepidus.
(另)	Lánh, declinare ; levis ; levigatus.
— 遁	trốn —, fugere.
— 賒	xa —, penitùs relinquere.
別	— biêt, } id.
拔	— bặt, }
援	— vện, }
塊	— khỏi, id ; evadere.
塵	} — vòng trần ai, mundo nuntium remit-
埃	
— 顛	đen —, aterrimus, a, um.
(苓)	Lành, mitis ; sanus ; integer ; salubris.
理	— lẽ, integer ; sanus.
— 賢	hiên —, mitis.
— 卒	tốt —, bonus, a, um.
— 弄	lòng —, mitis corde ; misericors ; misericordia.
— 得	người —, vir probus.

— 事	sự —, fausta res.
— 道	đạo —, bona religio.
— 役	việc —, opus bonum.
— 詞	lời —, verba blanda.
— 黠	trai —, probus adolescens.
— 奄	— đã, convalescere.
— 濫	làm —, veniam rogare.
— 言	ngon —, sapidus, a, um.
(領)	Lãnh, vox acuta quæ ferit aures.
— 燦	— lói, id.
— 秉	bảnh —, fervidus ; alacer.
— 喞	tiếng —, vox acutissima.
(領)	Lãnh, recipere ; vadem se præbere.
— 矚	— lờ, spondere.
— 召	— chịu, recipere.
— 祕	— lấy, suscipere in se.
— 糧	— lương, orizam, pecuniam, &c. in stipendium recipere ; (ut milites.)
— 几	kẻ —, vas, vadis.
— 提	đề —, præfectus horreo regio.
(給)	Lãnh, sericum lucidum.
(令)	Lệnh. (Vide Lệnh.)
(勞)	Lao, fessus, a, um.
— 功	công —, labor.
— 力	— lực, id ; fatigatus.
— 盧	— lư, nauseâ laborare.
— 劬	cù —, merita parentum.
— 瀉	— xao, fremitus inconsideratus.

LAO

刀	—	— dao, instabilis et inquietus.
— 糶		cháo —, pulmentum.
— 籠		lung —, malè institutus; malâ disciplinâ exercitatus.
鐔		Lao, jaculum.
教	—	— giáo, id.
— 放		phóng —, jaculari.
— 傳		chuyền —, vigiliam suam alteri tradere.
燒時	銃	} dâm — thì phải theo —, cœpta ad finem } sunt perducenda.
— 沛	—	
嶗		Lao.
— 峒		cù —, insula.
針	— 峒	cù — chă, insula propè portum Touran.
哩	— 峒	cù — ré, insula dicta Pulo-canton.
牢		Lao.
— 囚		tù —, carcer.
— 隘		ải —, præsidium in confiniis regni Laos.
癆		Lao, pulmonis vitium.
— 呼		ho —, id.
— 疲		bì —, lassus, a, um.
佬		Láo, mendax.
— 吶		nói —, mentiri.
洽	—	— liêng, circumitare ad aliquid opportunè agendum.
— 濫		làm —, jactare se.
— 臚		lơ —, rei novitate attonitus.
— 臚		— lư, alicujus dolore commoveri.
到	—	— dáo, inordinatè.

LÀO

勞		Lào.
— 列		liệt —, morbo tentari; ægrum esse.
牢		Lào.
— 諾		nước —, regnum Laos.
鞞	—	— thào, parcè; perfunctoriè; molliter.
老		Lão.
— 討		thảo —, liberalis, e.
— 了		lêu —, oscitanter; remissè; languidè.
艸	— 濫	làm — thảo, perfunctoriè aliquid agere.
老		Lão, senex.
耄	—	— mảo, nonagenarius.
弱	—	— nhược, senio confectus.
臣	—	— thần, præfectus veteranus.
— 濫		làm —, personam senis in theatro agere.
妃	—	— bà, matrona.
饒	—	— nhiều, sexagenarius.
項	—	— hạng, ætas suprâ quinquaginta.
— 養		dưỡng —, senes alere.
樹	—	— thọ, annosa arbor.
— 現		kén —, senectutem subditorum certò inquirere.
子	—	— tử, quidam philosophus Sinensis antiquus sectæ magorum conditor.
眇	—	— nhiêm, id.
爺	—	— da, appellativum nomen seniorum.
— 國		quốc —, glycyrrhisa, æ.
箕	—	— kia, heu senex! ille senex; (vox contemptûs.)
奴	—	— nô, id.

LẠP

一月	nguyệt —, nuptiarum dea.
樵	— tiêu, lignator.
皆	giai —, consenescere simul.
躡	Lạp.
等	— đẳng, per saltum ad aliquid evehi.
拉	Lấp, jungere; (ligna, testas, &c.)
吏	— lại, eadem disjuncta jungere.
匄	— vào, applicare.
聒	nói — bấp, præcipitanter loqui.
圪	— vò, rimas bitumine obturare; (ut in navibus, cymbis, &c.)
啦	Lấp, iterare voces.
吏	— đi — lại, iterùm iterùmque repetere.
量	
量	— lượng, consultare.
埝	Lấp, obruere terrâ, lapidibus, &c. opplere.
課	khôa —, oblivioni tradere.
屈	khuất —, deletum è memoriâ.
聒	nói — dập, voces glutire.
坦	— dât, terrâ opplere.
魯	— lỗ, foramen complere; recuperare.
垠	ngăn —, obstare.
沌	— độn, molem jacere.
立	Lập, constituere; condere.
造	tạo —, id; creare.
孕	dựng —, id.
功	— công, comparare merita.
業	— nghiệp, sedem alicubi figere.

LÁT

濫	— làm, condere; fundare.
迹	— lên, constituere.
園	— vườn, hortum colere.
新	tân —, nova instituere.
營	— dinh, præsidium excitare.
庄	chăng —, non assequi; deesse tempus ad aliquid agendum.
真	— chơn, assequi.
時	— thì, uti tempore.
及	— cập, accelerare.
涓	— dòng, ordinem aliquem fundare.
地天	} từ tạo thiên — địa, ab orbe condito.
自造	
辣	Lát, pavementum struere.
板	— ván, pavementum tabulare.
礮	— gạch, lateribus vias sternere.
矜	— đá, saxis vias construere.
鑽	xất —, in frusta tenuia concidere; (carnem, fructus, &c.)
割	cắt —, id.
沒	một —, uno momento.
女	— nữa, paulò post.
漑	Lạt, insulsus, a, um; ligamen arundineum.
汙	— lẻo, insipidus, a, um,
辣	lợt —, pictura languidis coloribus.
呱	nói ngọt —, blandè alloqui ad placandum, hortandum.
嗤	cười —, intempestivè ridere.
扯	chẻ —, ligamina arundinea conficere.
忸	nuộc —, nodus ejusmodi arundinis jam ligatæ.

LÁT

質	—	— chạt, strepitus lignorum quandò amputantur.
一核	}	cây — — quán, bursa pastoris.
貫		
揀		Lát, legere; carpere; (de floribus et fructibus.)
花	—	— hoa, flores carpere.
棘	—	— trái, fructus legere.
蝮	—	— thit, exossare.
—律		lút —, impetuosus et præceps.
—狽		chuột —, species muris minoris.
了	—	— léo, periculosus, a, um.
叮	—	— léo, corporis compages; juncturæ.
叮	—	nói — léo, facetias dicere.
栗		Lạt, singulatim colligere; castrare.
—斂		lượm —, singulatim colligere.
萑	—	— rau, olera ad coquendum apparare.
唳		Lát.
盧	—	— lơ, incautè.
—涑		lây —, inconsideratè.
栗		Lạt, ad aliud latus vertere.
達	—	— đật, festinè admodum.
肱	—	— sấp, supinum aliquid vertendo reddere pronum.
移	—	— di, quæsitum aliquid non habere obvium.
襖	—	— áo, vestem recolligere; retorto amictu succingere se.
—逾		gió —, ventum aliquid subvertere.

LAU

呂	—	— lữ, onus a se avocare; (onus debitorum, obsequii conjugalis, &c.)
樹	—	— thọ, castanea arbor.
筭		Lau, detergere; species cannæ silvestris.
麤	—	— lách, ejusmodi cannæ; callidus; versutus.
帚	—	— đé, species cannæ sylvestris.
—槎		miá —, cannæ sacchari.
侈	—	— đĩ, detergere; deterge.
漏		Lậu, scissura.
—灑		chén —, poculum scissum.
—糊		chèo —, modus quidam remigandi.
老		Láu.
到	—	— đầu, anxius; sollicitus.
—帶		dái —, continuò micturire et nihil reddere.
啖	—	— ăn, cibi avidus.
漏		Làu, planè cognoscere; (de rebus libris, &c.)
—屯		đã —, id.
—		—, integerrimè; omninò.
—空		không —, omninò vacuus.
侈	—	— di, planè cognoscere; (res, libros, &.)
船	—	— thuyền, foramina quibus cymbarum tabulæ colligantur.
老		Lầu, penitùs intelligere, vel tenere memoriâ.
通	—	— thông, id.
—屬		thuộc —, optimè tenere memoriâ.

LÂU

婁	Lâu, diù.
𦉳	— dài, diutissimè.
勒	— lác, } id.
廩	— lăm, }
辭	— nãm, multis annis.
一 包	dã —, jam pridem.
一 包	bao —, quandiù.
一 閉	báy —, tandiù.
閉	— báy, diutissimè; tardissimè.
漏	Lâu, manifestus, a, um.
一 民	dân —, qui tributa pendere nolunt.
言	— ngôn, blasphemia.
地	— địa, species serici.
一 收	thâu —, spiramentum; spiraculum.
情	— tình, manifestare suam voluntatem.
精	— tinh, ulcus in pudendis.
慮	— lo, meum; (planta.)
鱧	Lâu.
一 鮪	cá —, quidam piscis.
樓	Lâu, palatium.
臺	— dài, } id.
閣	— các, }
一 茹	nhà —, domus multas habens contig- tiones.
一 高	cao —, taberna.
離	Le.
一 雙	song —, sed.

LÉ

一 芻	so —, inæqualia; (de rebus longitudine diversâ.)
禱	— lưõi, linguam exerere.
一 一	— —, anas silvestris.
一 慮	lo —, sonus fistulæ, cornu et aliorum id genus instrumentorum; puerili more res suas ostentare.
厲	Lẹ, agilis.
廊	— làng, id.
瞶	Lé, luscus.
相	— măt, id.
底	— đé, humili staturâ.
離	Lè, exerere.
禱	— lữõi, linguam exerere.
一 珠	chua —, acidissimus.
一 桴	xanh —, viridissimus.
禮	Lễ, impar.
雷	— loi, id.
堆	— đôi, id; solus.
伴	— bạn, socius ab alio sejunctus.
一 珠 萋	rau chua —, species sonchi.
理	Lễ, ratio.
一 理	lý —, id.
一 抔	băt —, rationes subjicere, refellere.
一 改	cãi —, disputare.
一 沛	phải —, rationi consonum.
一 債	trái —, rationi dissonum.
一 逆	ngịch —, id.

- 察 xét —, rationes investigare.
 — 燒 theo —, rationi attemperare se.
 正 — — chính, recta ratio.
 邪 — — tà, falsa ratio.
 時 — — thì, jure ac meritò ; imò.
 道 — — đạo, Doctrina Christiana.
 過 — quá —, ultrà modum.
 據 — cứ —, rationi obtemperare.
 芾 — — nài, quæ ratio ? quâ ratione.
 之 — — gì, id.

黎

- Lê, familia regia Tunquini ; (olim.)
 戶 — hộ —, id.
 民 — — dân, plebs.
 庶 — — thứ, id.
 埜 — ngòi —, tempus salutationibus et congressibus terere.
 溪 — khê —, abundantissimè ; cumulatè.
 番 — phen —, æmulari.

黎

- Lê, quidam fructus quos pira vocamus.
 棘 — trái —, id.
 尼 — ni —, fictitius bonziorum infernus.
 蘆 — — lư, helleborus.
 艸頭 — — đầu thảo, viola.

例

- Lê, consuetudo ; mos.
 成 — thành —, rata consuetudo.
 固 — có —, mos est.
 舊 — cựu —, antiqua consuetudo.
 生 — sinh —, recens consuetudo.
 數 — số —, consuetudo vim legis habens.

戾

— 怍

- Lê, timere.
 sợ —, id.

麗

— 澆鑛

- Lê, quoddam flumen sinicum.
 vàng sông —, aurum ab eo flumine evectum.

理

— 格

- Lê.
 cách —, ore tenùs recusare.

例

律 —

退 —

— 常

— 恒

— 鈇

— 吶

— 圖

— 凍

- Lê, consuetudo ; mos.
 — luật, regula ; lex.
 — thói, consuetudo.
 thường —, plerumquè.
 hằng —, id.
 bản —, commissura ferrea.
 nói —, nœnias dicere.
 đồ —, utensilia.
 đóng —, papyro in funiculum involutâ libros aut codices consuere.

禮

— 計

芟 —

禮

義 —

— 節

— 濫

沙眉 —

祭 —

- Lê.
 kể —, merita sua recensere.
 — gai, spinas educere.
 Lễ, ritus ; cæremonia, munus.
 — ngãi, urbanitas.
 tiết —, id ; ritus ; liturgia.
 làm —, sacrum facere ; missam celebrare ; salutare.
 — missa, missæ sacrificium.
 — tế, id.

LÊC

— 得	ngày —, Festus dies.
— 祐	xem —, adesse Sacro.
— 朝	châu —, id.
聖	— thánh, dies sancto-sacer.
哥	— cả, solemne festum.
禡	— lạy, festum non ampliùs observatum in Cocincinâ.
行	— hàng, festa quotidiana in calendario posita.
烟	— đèn, feria 4 ^a 5 ^a et 6 ^a majoris hebdomadæ.
蘿	— lá, palmarum festum.
爐	— tro, cinerum dies.
— 貼	của —, munus.
— 餅	bánh —, hostia.
敬	— kính, munere aliquem colere.
拜	— bái, capite ad terram demisso reverentiam exhibere.
— 失	thất —, inurbanus.
樂	— nhạc, ritus.
— 經	kinh —, liber quidam sinicus.
— 家	gia —, magister cæremoniarum.
— 祭	tế —, sacrificare.
— 召	chịu —, communionem recipere.
— 連	rước —, id.
生	— sinh, quædam dignitas litteratorum.
— 渚	nước —, aqua benedicta.
米	— mễ, humi se protrahere; repere.
節	— tết, munus ineunte anno oblatum.
癩	Lêch.
— 痲	chốc —, ulcus.
落	— lác, inattentè; (videre.)

LEM

歷	Lêch, è loco suo dimotus.
— 迎	nghiêng —, id.
— 征	chênh —, id; immodestus.
— 隻	chêch —, id.
鱧	Lêch, species anguis.
句	— cú, alia species.
柳	— máu, alia species.
橘	— roi, anguis minor.
淋	Lem.
嫌	— hem, incultus; incompositus.
綠	— luốc, sordibus infectus.
— 路	lộ —, id.
斂	Lẻm.
— 喙	lóc —, cibi appetitus.
艷	— dẻm, puerili more loqui.
練	Lén, suspenso gradu incedere.
— 納	núp —, id; clam aliquid agere.
— 窻	dòm —, rimari.
六	— lúc, suspenso gradu incedere.
捷	Lèn, percutere; tundere.
拖	— đòn, multis ictibus excipere.
達	Lên, ascendere.
權	— quờn, solium conscendere.
鬼	— ngôi, in solium efferri.
— 尊	tôn —, decorare aliquem.
— 曾	tâng —, indignum efferre laudibus.

LÊN

- 達 — đặt —, superponere.
 — 換 — dờ —, elevare; eleva.
 — 踈 — trèo —, conscendere; conscende.
 詞 — — tờ, tabellam nomine præfecti proscribere.
 按 — — án, judicem proferre sententiam.
 (鍊) Lên, vereri.
 — 乍 — sơ —, id.
 (冷) Lênh.
 辽 — — dênh, supernatare.
 湖 — — lánh, aquarum vastitas.
 (靈) Lênh.
 — 功 — công —, meritum.
 — 相昆 — con mắt —, strabo.
 (令) Lệnh, rex; regis mandatum; (scribitur quandoquè lênh vel lịnh.)
 落 — — lạc, id.
 傳 — — truyền, regem edicere.
 — 囉 — ra —, }
 — 鼇 — xuồng —, } id.
 — 下 — hạ —, }
 咄 — — dạy, }
 希 — — vua, regis edictum.
 — 奏 — tàu —, regi dicere.
 — 勅 — sắc —, regis diploma.
 — 號 — hiệu —, signum publicum edere; v. g. belli, &c.
 — 邦 — vàng —, obsequi mandatis.
 — 承 — thừa —, regis nomine aliquid facere.

LEO

- 御 — — ngự, regem prodire.
 — 假 — giả —, adulterare edictum.
 史 — — sử, quædam dignitas.
 尹 — — doãn, alia dignitas.
 — 把 — bả —, tibicines.
 — 淫 — nôi —, signum edere.
 (冷) Lênh.
 湖 — — lánh, inattentè; (agere, audire.)
 (踈) Leo, adrepere; (ut hederæ, vitis, &c.) tabulâ strictissimâ flumen trajicere.
 探 — — lát, per lignum, non funem extensum ire.
 練 — — dây, funambulium agere.
 — 呐 — nói —, puerum loquendo affectare prudentiam.
 — 茶 — dưa —, cucumer.
 — 鮐 — cá —, quidam piscis.
 橋 — — cầu, pontem transire.
 — 招 — cheo —, periculosus.
 (燎) Leo.
 例 — 烟 — đèn — lét, lucerna obscura.
 例 — 炤 — lửa — lét, ignis non ardens.
 (瞭) Léo.
 — 癢 — mứt —, papulæ species in extremâ palpebrâ.
 — 鞞 — trái —, fructus gemini sibi mutuò annexi.
 (叮) Léo, circumligare.
 — 打 — đánh —, id.

LÈO

哼 — — hánh, latitare.
 吏 — — lại, accedere.
 一 窘 — — khéo —, affabrè; peritus.

縹 — Lèo, funis ad velum obtentum retinendum.

— 縹 — — dây —, id.
 — 床 — — giường —, lectus affabrè sculptus.
 — 割 — — chạp —, sculperè lecti vel portæ ornamenta.

穢 — — hèo, pauperrimus et infrequens locus.

汀 — Lèo.

— 攄 — — xanh —, viridissimus.
 — 冲 — — trong —, limpidissimus.
 搗 — — đẽo, indesinenter sequi.

臘 — Lép, macilentus, a, um; (de granis sæpi-
 ùs dicitur.)

— 糶 — — lúa —, grana frugum non plena.
 慄 — — đép, non benè rotundus; v. g. fructus compressi, &c.

鱓 — Lép.

— 鮒 — — cá —, species piscis.

烈 — Lét.

— 再 — — tái —, pallidissimus, a, um.

踴 — Lét, natibus et manibus repere.

漑 — — lát, }
 — 羅 — — la —, } id.
 — 梨 — — lê —, }

癢 — say — mét, vino benè madidus.

LÉU

癢 — 汜 — — ưót — mét, omninò madens.
 — 埜 — — ngòi —, natibus et manibus reptare.

眴 — Lét.

— 矚 — — lờ —, caligare.

撩 — Léu, motu digiti pudorem alicui incutere.
 — — — —, id.

療 — Léu, domûs alicujus appendices et acces-
 siones; v. g. culina, granarium, cella-
 rium, columbarium aliaque ædificia mi-
 nùs præcipua.

雷 — — lụi, }
 — 茹 — — nhà —, } id.

了 — Lèo, acu vel cultri acie aliquid minimum
 elevare.

老 — — lão, animi impetu non ratione agere.

離 — Li, separari.

— 分 — — phân —, }
 別 — — biêt, } id.

皮 — 昨 — — ngủ — bì, somnolentus.

皮 — 醪 — — say — bì, totâ die vino madidus.

— 亂 — — loạn —, turbatio.

搔 — 時 — — thì — tao, tempora turbulenta.

璃 — Li.

— 琉 — — lưu —, lagena, poculum, &c cristallinum.

籬 — Li.

— 疎 — — sơ —, septum cancellatum.

厘	Li, decima pars unius phân.
一分	phân —, minutum sinicum, li pars hujus decima.
一毫	hào —, res minima.
理	Lý, ratio, rationis.
一義	ngãi —, } — tích, } id. — lã, }
一跡	
一理	
一道	đạo —, doctrina.
一勢	— thê, argumentis suam agendi rationem comprobare.
一訥	nói —, interpretari.
一地	địa —, ars hariolorum qui locum ad sepulchra vel ædes extruendas eligunt.
一地柴	thây địa —, harioli ejusmodi.
一得	dác —, convincere.
一失	thất —, convinci.
一事	sự —, rei ratio.
一断	— đoán, sententia, effatum.
的窮人	} cùng — đích nhơn, philosophus.
里	Lý, stadium sinicum.
一故	cố —, patria.
一鄉	hương —, id.
一十	thập —, una leuca.
李	Lý, prunus.
一花	hoa —, cynanchum odoratissimum.
一棘	trái —, prunum, i.
一戶	họ —, nomen familiæ.

離	Lì.
一召	chịu —, pati perpetuè.
一打	đánh —, aleæ totum tempus impendere.
里	Lịa, celer; promptus.
一捫	— tay, manu promptissimus.
一咄	— miêng, celerrimè loqui.
一濫	làm — đi, velocissimè aliquid agere.
離	Lìa, sejungi.
一隔	— cách, id.
一麵	— mặt, sejungi ab aliquo.
一塊	— khối, } id.
一饒	— nhau, }
歷	Lịch, expertus.
一事	— sự, urbanus.
一覽	— lãm, id; experientissimus.
一治	— trị, in aliquâ re exercitatus.
曆	Lịch, calendarium.
一官	— quan, calendarium a rege distributum.
一落	— nước, id.
瞞	Liêc, furtim respicere.
一眇	ngó —, } — mắt, } id. — xem, }
一相	
一瞻	
一刀	— dao, cultri aciem cote excitare.
廉	Liêm, purus; rerum despiciens.
一清	thanh —, id.

LIÊ

政	—	— chánh, bonum regimen.
鎌		Liêm.
— 鈎		câu —, harpago, harpaginis.
殮		Liêm, cadaver in loculum includere.
殼	—	— xác, id.
— 前經		kinh tiền —, preces antequam cadaver includatur in loculum recitari solitæ.
— 後經		kinh hậu —, preces post eam cæremoniam recitandæ.
— 大		đại —, cadaver septiès sericis aut pannis involvere.
— 小		tiểu —, idem ter iisdem circumligare.
噉		Liêm, lambere.
臘	—	— láp, id.
簾		Liêm.
捲	—	— cuốn, transennæ arundineæ.
鎌		Liêm, falx, falcis.
蓮		Liên, nymphæa.
花	—	— hoa, flores nymphææ.
子	—	— tử, grana nymphææ.
連		Liên, semper ; indesinenter.
—	—	— —, continuò.
里	—	— lý, sine intermissione.
居	—	— cư, domus contigua.
聲	—	— thanh, clamare perpetuò.

LIÊ

肢	—	— chi, consanguinei.
和	—	— hòa, unanimes.
— 黃		huỳnh —, chelidonium majus.
翹	—	— kiêu, quædam medicina.
坐	— 罪	tội — tọa, peccatum multos inficiens.
憐		Liên, compati.
憫	—	— mẫn, id.
練		Liên, in aliquâ re valdè exercitatus.
捫	—	— tay, manus exercitata.
眞	—	— chơn, pedes velocissimi.
咄	—	— miệng, celerrimè loqui.
— 讀		đọc —, expeditè et linguâ properante legere.
連		Liên, conjunctus, a, um ; statim.
訥	—	— nói, statim loqui.
— 詔		chiếu —, matta longa.
— 草		thiên —, species galangæ.
— 地		địa —, id.
聯		Liễn.
對	—	— đối, sententiæ sibi mutuo respondentes parietibus affixæ.
鉢	—	— bát, scutellarum fasciculus ; scutellas in fasciculos collocare.
樓	—	— trâu, fasciculus betel ; in fasciculos betel disponere.
靈		Liêng.
— 聲		thiêng —, spiritualis, e.

LIỆ

①	Liệng, horizontaliter jacere, jacio; lapillo crebriùs subsultante summam aquam perstringere.
— 鷓	chim —, avem passis alis et immotis librare se.
②	Liềng, avem immotis alis librare se.
— 期	kê —, id.
— 隴	lúng —, circumitare.
③	Liếp, substratum arundineum vel vimineum cui sternuntur storeæ.
— 詔	chiếu —, id.
④	Liệt, ægrum esse.
勞	— lào, id.
弱	— nhược, debilis.
— 茹	nhà —, valetudinarium.
— 曰	viết —, penicillus emollitus.
— 鮒	cá —, quidam piscis.
— 几	kê —, æger.
— 鮒	sao cá —, crux australis; (sydus.)
⑤	Liệt.
位	— vị, omnes.
項	— hạng,)
等	— đẳng,) id.
⑥	Liêu.
友	— hữu, amici.
朋	— bằng, sodales.
官	— quan, dignitate æquales.
— 同	đồng —, æquales.

LIÊU

⑦	Liêu, perpendere.
— 定	định —,)
— 慮	lo —,) id.
— 筭	toan —,)
用	— dùng, quid agendum expendere.
役	— việc, quid opus sit pensare.
— 酌	chước —, indulgere; temperare.
斫	— chước, modum quærere; (expediendi se &c.)
— 沛	phải —, pensandum, de severitate remittendum.
飭	— sức, vires suas ponderare.
— 哈庄	chẳng hay —, inconsideratus.
— 弄	— lòng người, alterius intentum illo nesciente ponderare.
勢	— thế, agendi modum expendere.
⑧	Liêu.
— 庭	đình —, fax ingens quam solent magnates in suis ædibus accendere.
⑨	Liêu.
— 笑濫	làm tiếu —, eleganter condere.
⑩	Liêu, adire pericula.
命	— mình, morti se objicere.
功	— công, aliquem subire laborem.
飭	— sức, id.
— 打	đánh —, omnia subire discrimina.
— 菜	— thuốc, potio medicinalis; potio pulveris sulphurati ad instruendum tormentum, fistulam ferream, &c.

LIM

LIN

犯一 } — mình phạm tội, peccandi subire pe-
 罪命 } riculum.

柳 Liều, salix, salicis.

桃一 } — yếu đào thơ, debilis et tener; (de in-
 疎要 } fantibus.)
 一眉 mày —, supercilium longum.
 一木 mộc —, pelvis lignea.
 一五穢 chén ngũ —, species poculi.

了 Liều, percipere.

一奄 đã —, jam intelligo.
 一意 — ý, sensum capere; alicujus intentum percipere.

慳 Lim, lignum ferri duritiem imitans baryxylum dictum.

一棋 gổ —, }
 一核 cây —, } id.

賺 Lim.

眇一 — dim, oculi semiclausi; (præ modestiâ vel somno.)

斂 Lim.
 一渚 chử —, cymba nimis onusta.

靈 Linh, mira patrandi facultas.
 魂一 — hôn, anima.
 驗一 — nghiệm, efficax.
 位一 — vị, tabella quam ethnici parentibus defunctis erigere solent.
 牌 — bài, id.

一英 anh —, locus diabolo infestus.
 一兆茹 nhà triệu —, domus quædam superstitiosa quam ethnici defunctis suis extruunt et peractis exequiis succendunt.

丹 — đơn, medicamentum valdè efficax.
 藥 — dược, id.
 物 — vật, res ab ethniciis spiritualis habita.
 一神 thân —, spiritus, mira opera.
 一迻 đưa —, quædam cæremonia superstitiosa.
 羊 — dương, capra sylvestris.
 性 — tính, natura spiritualis.
 一流丁 đũa lưu —, vagabundus.
 一四 tứ —, quatuor animalia superstitiosa, nempe; long, lân, qui, phụng.

苓 Linh.
 一茯 phục —, schinæ radix.
 砂 — sa, cinnabaris factitia.

令 Lệnh, regis edictum; (Vide Lệnh.)

另 Lính, miles, militis.
 壯 — tráng, id.
 一扨 bắt —, inscribere milites.

領 Lĩnh, ad se recipere; vas, vadis.
 盧 — — lờ, id; (Vide Lãn.)

笠 Lịp, pileus, pilei.

瞭 Liu.
 昭一慮 lo — chiu, inter se concilium inire.

叮	Liu.
— 啞	nói —, linguam mentem præcurrere.
𠵼	— miệng, id.
𠵼	— tay, gravata manus.
— 𠵼	ngọng —, perperam pronuntiare.
叮	Liu.
慮	— lo, avium garritus; inconditè loqui.
慮	Lo, sollicitus, sollicitè perpendere.
朗	— lǎng, id.
怍	— sợ, timere.
— 𠵼	e —, id.
益	— buồn, angi animo.
— 歐	âu —, id.
之	— chi, quid timendum?
離	— le, sonus fistulæ.
筭	— toan, pensare.
煩	— phiền, tristitiam habere; tristem esse.
料	— liệu, expendere.
浚	— nôi, } id.
— 筭	toan —, }
路	Lộ, fuligo ollæ adhærens.
藝	— nghệ, id.
坩	— nôi, id; species simii.
淋	— lem, fœdatus sordibus.
露	Ló, caput extrà mittere ad aliquid explorandum.
— 坩	láp —, } id.
囉頭	— đầu ra, }

爐	Lò, fornax; focus; focus.
— 火	hỏa —, focus.
𠵼	— lửa, fornax.
鍊	— rèn, fornax fabri ferrarii.
紙	— giấy, fornax chartariæ officinæ.
𠵼	— gốm, fornax figuli.
飢	gió — vào, ventum per foramen, portam fenestram &c. transire.
逾	
盧	Lô.
— 齒	xĩ —, rostrum navium, cymbarum, &c.
會	— hội, aloes.
路	Lộ, via.
塗	— đồ, iter.
— 桀	kiệt —, via.
— 大	đại —, via publica.
賂	Lộ.
— 賄	hối —, subornare.
— 求	} ăn âm câu hối —, subornari.
— 賄	
露	Lộ, patens; palam.
— 訢	tổ —, clarissimus; perclarus.
— 排	bày —, apertus et patens.
— 士	thổ —, manifestare.
— 訢	tổ —, id; palam.
— 相	con mắt —, exophthalmia.
露	Ló, in loco edito positus.
— 體	— thấy, cernere.

— 坩	hòn —, syrtes, scopuli.
露	Lồ, patens; palàm.
— 裸	lỏa —, nudus, a, um.
— 甘諾	nước cam —, aqua a bonziis benedicta.
魯	Lồ.
— 郎	lang —, maculatus, a, um.
覩	— đở, id.
— 於	ở —, nudus, a, um.
魯	Lồ, foramen; fovea; regnum antiquum in sinis ubi natus est Confucius.
本	— vốn, jacturam facere proprii in mercimoniis.
頭	đánh — đầu, caput lædere.
— 打	— tai, aures.
— 聾	— mũi, nares.
— 許	— hở, rima.
— 你	— nứt, hiatus terræ.
— 咀	— miệng, os, oris.
— 侈	— xí, cloaca.
— 坑	— khanh, } id.
— 混	— hỏn, }
— 圪	— hâm, decipula, æ.
— 咀斯	gân miệng —, non propè abesse a morte; mediâ jam morte teneri.
虜	Lồ.
— 掠	— lược, nullo repagulo coercitus.
— 報	— báo, id.
— 某	— mỗ, id; confusè.

魯	Lổ.
— 魚	— ngư, morua, æ.
盧	Lơ.
— 朗	— lửng, vacuus opere.
— 佬	— lão, rei novitate attonitus.
— 浪	lãng —, incuriosus.
— 濫	lâm —, dissimulare.
— 巴	bơ —, attonitus.
— 栗	lất —, incautus; incautè.
— 疎	— thơ, res specie tantum contemnenda.
慮	Lợ.
— —	— —, semidulcis, e.
糶	Lợ, farina milii saccharo mixta.
矚	Lờ, caligare; subobscurus, a, um.
— 咧	— lệt, } id.
— 落	— lạc, }
— 沱	— đờ, subturbidus.
— 認	nhìn —, alienum pro suo per errorem accipere.
— 旗	— cờ, inopinatò.
— 黑	hắc —, ganeo, ganeonis.
罅	Lở, frustatim ruere; (de ripâ fluminis, terrâ, &c.)
— 批	bạc —, ripam frustatim ruere.
— 磊	— lói, putrescere; (de vulneribus.)
— 勒	lắc —, nebulo, nebulonis.
— 次	— thứ, ex ordine.

LOA

辣	—	— lượt, id.
呂		Lữ, præter spem decipi.
廊	—	— lạng, id.
廝	—	— tay, ex insperato malè aliquid agere.
眞	—	— chơn, qui aliquid ivit undè præter spem redire nequit.
嘸	—	— miệng, contrà spem malè aliquid dicere.
例	—	— lời, præter spem malè aliquid proferre.
林	—	lâm —, errare; falli.
唐	—	— đàng, ex insperato iter longius agendum habere.
批	—	— bước, qui contrà spem aliundè redire nequit.
疎	—	thố —, præter spem falli.
頗	—	phở —, gestire.
醒	—	vỡ —, tumultuosè.
鐸		Loa, tuba, tubæ.
鍤	—	kèn —, tibicen.
颯	—	thổi —, tubâ canere.
札	—	trốt —, turbinatus, a, um; quidquid in turbinem desinit.
燿		Lòa, nimio lumine obumbratus.
創	—	sáng —, lucidissimus.
炴	—	chói —, id.
相	—	mắt —, oculi nimiâ luce obscurati.
裸		Lỏa.
露	—	— lồ, nudus, a, um.

LOÀ

泐	—	— máu, sanguinem ubertim diffluere.
疾	—	tật —, strumæ.
類		Loại, genus.
同	—	đồng —, ejusdem generis.
囉	—	— ra, abjicere.
類		Loài, genus.
閑	—	muôn —, omnia genera.
得	—	— người, genus humanum.
物	—	— vật, omnia genera.
禽	—	— cầm thú, omnia genera animalium.
昆	—	— côn trùng, reptilia.
六	—	— lục súc, quadrupedia.
棱	—	— sãng cỏ, plantæ et arbores.
金	—	— kim, metalla.
賢	—	— hèn, genus vile.
鸞		Loan, nomen avis.
車	—	xe —, currus, ús.
房	—	phòng —, cubiculum.
亂		Loạn, bella civilia.
落	—	— lạc, tempora turbulenta.
散	—	tán —, dispergi.
混	—	hỗn —, tempora turbulenta.
濫	—	làm —, rebellare.
離	—	thì — li, } id.
代	—	đời —, }
曳	—	dấy —, rebelles insurgere.
渚	—	nước —, regnum turbulentum.
倫	—	tội — luân, incestus.

LOA

亂	Loạn, epilogus.
乱	Loán, proferre se.
細	— tói, turmatim incedere.
飢	— vào, } id.
旦	— đến, }
乱	Loàn, bella civilia.
— 碎	tôi —, rebelles.
— 落	nước —, regnum turbulentum.
— 曳	dây —, rebelles insurgeré.
— 快	khuáy —, id.
吠	Lóc.
— 哭	khóc —, flere.
嘸	— lách, curiosè circumspicere.
鰈	Lóc, exossare.
— 魴	cá —, quidam piscis.
淥	Lọc, colare.
摠	— lửa, exactè seligere.
— 冲	trong —, purissimus, a, um.
— 落	— nước, colare aquam.
— 稔	bột —, simila; pollen, pollinis.
— 毒	— độc, obnoxius miseriis.
祿	Lộc, stipendium; fortuna felix.
— 福	phước —, bona fortuna.
— 俸	bổng —, stipendium.
— 落	— nước, stipendium a rege assignatum.
— 駑	— cả, magnum stipendium.

LOI

— 歪	— trời, fortuna à caelo data.
— 固	người có —, fortunatus homo.
— 得	nở —, frondescere.
— 芘	lá —, frondes.
— 蘿	
耒	Lôi, ossa suis sedibus moveri; luxari; luxatus, a, um.
囉	— 庄
	chăng — ra, tenacissimus.
爇	Lói, pyloclastrum, insitium tormentum.
— 炗	chói —, resplendere.
— 聰	— tai, exsurdare aures.
— 焯	đốt —, ignem pyloclastro admovere.
— 疔	đau —, dolor acutus.
— 瘡	lở —, putrescere; (de vulneribus.)
— 赭	đỏ —, color flammeus.
耒	Lòi, prominere.
囉	— ra, id.
— 菱	— gai, filum canabinum quo trajiciuntur monetae aeneae perforatae.
緹	— tói, vincula.
橈	Lôi, robur ligni.
核	— cây, id; medulla arboris.
雷	Lôi, trahere.
— 撈	kéo —, id.
— 挈	— đi, id; trahe.
— 天	thiên —, tonitru spiritus.
— 廷	— đình, tonitru; ira magnatum.
— 鷄	gà —, gallus indicus.

涿	Lội, natate; transvadari.
洛	— lặn, natate.
撻	— bơi, id.
渚	— nước, vadum trajicere.
澗	— sông, flumen vado transire; natate.
塗	— bùn, ambulare in luto.
磊	Lối, semita.
— 羅	la —, vociferari.
— 沒	một —, una series arborum, vestigiorum, &c.
— 二	hai —, duæ series ejusmodi.
— 唐	đàng —, via utrinquè septa arboribus, arundinibus, &c. ut in sylvis.
吝	— lãn, ordinatè.
尼	— nầy, circum circa.
耒	Lôi, supereminere.
— 軍	quân —, incolæ regni antiqui Ciampæ.
覽	— lóm, convexum et concavum.
囉	— ra, supereminere.
磊	Lỗi, errare; error; culpa.
— 罪	tội —, peccatum.
— 林	lâm —, errare.
法	— phép, contra leges.
義	— ngãi, infidelis.
— 濫	lâm —, culpam admittere.
— 挾	bát —, inculpare.
— 抹	giỏi —, purgare se.
例	— lời, verbis errare.
— 曰	viết —, scribendo errare.

— 讀	đọc —, legendo aut recitando errare.
— 單	đan —, texendo errare.
— 事	sự —, error; culpa.
— 堵	đổ —, culpam in alium infundere.
來	Lợi, funis non benè contortus.
— 繞	dây —, id.
夷 — 病	bệnh — dơi, ægritudo diuturna, quæ nec sanatur nec gravescit.
利	Lợi, gingiva; lucrum.
— 盛	thạnh —, florens.
— 名	danh —, mundi gloriola.
— 方	phương —, ars quæstuosa.
— 安	} an nhà — nước, pax subditorum regni
— 茹	
— 瑣	— tủa, lucrum minimum.
— 逐	trục —, lucro inhiare.
— 卓	} id.
— 奪	
— 祿	— lộc, lucrum.
痢	Lợi, dysenteria.
— 下	hạ —, id.
— 下病	bệnh hạ —, id.
— 赤	xích —, dysenteria cum fluxu sanguinis.
理	Lỗi, ratio.
— 義	ngãi —, interpretatio; (Vide Lý.)
例	Lời, verbum; sermo.
— 內	— nói, sermo.
— 饒	nhiều —, verbosus.
— 丕	ít —, verborum pareus.

LỜI

LÓM

— 別	biết —, intelligens.
— 排	bày —, declarare.
— 搗	mở —, initium dicendi facere.
— 噉	gởi —, litteras mittere.
— 拙	chút —, paucis verbis.
— 訥	tỏ —, clarè aperire.
供 —	— cung, litis instrumenta.
交 —	— giao, pactum.
許 —	— hứa, promissum.
— 乙	ắt —, verba rata.
— 罕	hãn —, id.
— 歇	hết —, omnia dixi.
— 共	cùng —, } id.
— 泮	cạn —, }
— 改	cải —, contradicere.
— 邦	vưng —, morem gerere.
— 劫	cướp —, dicentem inturbare.
— 曩	quở nặng —, verbis gravioribus excipere.
敬 —	— kính, salutem dicere; (æqualibus.)
禮 —	— lạy, salutem dicere; (superioribus.)
探 —	— thăm, salutem dicere; (inferioribus.)
信 —	— mật tín, arçana nuntia.
— 排	cây bời —, laurus indica.
— 每	mỗi —, singula verba.
喋 —	làm — thời, perfunctoriè agere.
— 渚	chủ —, mente repositum servare.
荳 —	— cay đắng, acerba verba.
咄 —	— chua xót, id.
— 哂	— ngọt, blanda verba.
— 駭	dám cả —, ausim dicere.
利	Lời, lucrum.
禮 —	— lễ, id.

— 啖	ăn —, fœnerari.
— 持	đặng —, lucrari.
覽	Lóm.
— 啖	ăn —, more plagiarii furtum scriptorium admittere.
— 耒	lôi —, inæqualia; loca convexa et concava.
匏 —	— vào, profundus oculi.
鑿	Lôm, fructuum medulla.
劔 —	— gươm, capulus ensis.
銃 —	— súng, fistula ferrea sclopeti.
桎 —	— chuối, fici medulla.
鬣 —	— chóp, ganeo, ganeonis.
尢	Lôm.
— 達	đặt —, superponere.
— 底	để —, id.
唻	Lờm, atrum nemus; horrenti umbrâ.
嶺 —	— lĩnh, id.
覽	Lởm, insignis; (in malam partem tantum sumitur.)
臚 —	— lờ, nebulo.
— 佻	bợm —, malis artibus insignis.
廩 —	— lảm, insignis nebulo.
論	Lộn, glomus, glomeris.
— 棘	trái —, id.
鬣 —	— tóc, capilli in glomus collecti.
織 —	— chỉ, glomus filorum.
餅 —	— cơm, orizæ globuli.

LÒN

- 打 — đánh —, agglomerare.
 — 脯 — nem —, protrimentum carnis foliis involutum.
- 〔論〕 Lòn, demittere se ad locum inferiorem ingrediendum.
- 磊 — — lòi, submittere se.
 — 召 — chiu —, id.
 — 午 — ngỗ —, angustus aditus.
 — 餅 — cốm —, oriza ordinaria.
- 〔侖〕 Lòn.
 準 — — chôn, à se invicem soluta, (ut grana frugum, arenæ, &c.)
- 〔論〕 Lộn, mixtus; confusus; invertere.
 老 — — lạo, confusus.
 丕 — — vậ, } id.
 憊 — — bậ, }
- 饒 — 呖 — dức — nhau, rixari.
 饒 — 打 — đánh — nhau, pugnis, baculo, &c. certare.
 吏 — — lại, reverti; invertere.
 代 — — đời, in alium mutari; v. g. repuerascere.
- 劫 — — kiếp, id.
 — 堵 — đố —, confundere; permiscere.
 — 灼 — xáo —, sus dequè vertere.
 — 渌 — nước —, aquam in orbem versari; (ut in voraginibus.)
- 繳 — — nhào, in orbem devolvere se.
 囉 — 債 — — trái ra, invertere.
 — 改 — cãi —, certare verbis.
 — 打 — đánh —, commiscere.

LỚN

- 頭罪 } tội — đầu dây, incestus.
 續 — }
- 〔膾〕 Lôn, pudenda mulieris; (vox rustica et vitanda sicut et voces đóc, bẹn, ke, lô, đoi, quæ pudenda alterutrius sexûs significant et a plebis fece tantùm adhibentur.)
- 〔蘭〕 Lơn.
 — 勸 — khuyên —, hortari; obtestari.
 — 金 — kim —, amicitia; amicus.
 — 鉤 — câu —, cancelli.
 — 烏 — ô —, Batavi.
 彥 — — ngơn, irreverens.
 — 船 — thuyên —, cymba.
- 〔狝〕 Lợn, porcus.
 — 脍 — thịt —, caro porcina.
 — 脍 — giẻ da —, species tapetis.
 — 脍 — bánh da —, quædam bellaria.
- 〔吝〕 Lớn, magnus, a, um.
 勞 — — lao, id.
 — 歲 — tuổi —, ætas provectora.
 歲 — — tuổi, ætate gravis.
 — 高 — cao —, gigas, gigantis.
 — 坤 — khôn —, grandescere.
 — 几 — kẻ —, superiores.
 — 濫 — làm —, altiora se facere.
 肝 — — gan, audax; protervus.
 — 渌 — nước —, aqua magna.
 落 — — lác, attonitus.

LỒN

— 禮	lễ —, festum solemne.
— 嗜	— tiếng, altâ voce.
— 旦	đến —, grandescere.
(吝)	Lờn, fastidire.
— 岩	nhàm —, id.
— 桶	— mặt, irreverens.
— 般	— cá — bơn, quidam piscis.
— 蘭	} lớn ngôn lâu — mặt, nimia familiaritas } contemptum parit.
— 妍	
(隆)	Long, florens.
— 興	hưng —, florere.
— 豐	phong —, spatium trium mensium et dierum decem, quibus multis abstinent puerperæ.
— 乾	càn —, Imperator Sinensis.
(龍)	Long.
— 惱	— não, camphora.
— 采	— tu thể, asparagus.
— 香	— hương, aspalathus.
— 香	— diên hương, ambarum.
— 草	— dâm thảo, chamædrys.
— 胆	— nhãn, longanes.
— 眼	— cốt thạch, centiles lapis, vel unicornu.
— 石	ngọạ — tử, concha bivalvis.
— 子	
— 瓦	
(龍)	Long, draco, draconis.
— 殿	— điện, quædam legio satellitum regis; regia.
— 湖	— hồ, nomen loci in Gia định.
— 牌	thuyền — bài, species cymbæ.

LỘN

— 穴	— huyết, locus a magis in sepulturam electus.
— 沃	— óc, capite laborare.
— 袍	— bào, vestis regia.
— 王	— vương, Neptunus Sinensium.
— 顏	— nhan, rex.
(捋)	Lọng.
— 剗	chạm —, transforando sculperè.
— 袖	dù —, species umbellæ.
— 包	— vào, secretissimè aliquò penetrare.
— 理	— lẽ, summâ agilitate et solertiâ clam aliquid agere.
(弄)	Lóng, defæcare aliquid.
— 渌	— nước, defæcare aquam.
— 聰	— tai, attentè audire.
— 捋	— ngón tay, articuli digitorum.
— 柳	— tre, internodium arundinis.
— 榱	— miá, internodium cannæ sacchari.
— 晦	hối —, clanculùm sciscitari.
(忞)	Lòng, cor; animus; voluntas; intestina animalium.
— 脆	— dạ, cor; intentio.
— 荅	— lành, misericors.
— 毒	— độc, crudelis.
— 齋	chay —, jejunium.
— 盃	vui —, contentus; lætus.
— 懌	đẹp —, arridere alicui.
— 沛	phải —, alicujus amore capi.
— 工	cuông —, affici; affectus.
— 鄭	chạnh —, commoveri irâ, miseratione, &c.

LÒN

— 碍	ngại —, gravari ; ægrè ferre.
— 瀧	— sông, alveus fluminis.
— 變	— biển, fundus maris.
— 默	mặc —, pro libitu.
— 油	dầu —, id.
— 日	— vét, sentina.
— 苦	khó —, laboriosus, a, um ; difficile opus.
— 極	cực —, affligi ; interna afflictio.
— 漂	xiêu —, facilè allici.
— 逐	giục —, instimulare.
— 慾	— dục, concupiscentia.
— —	{ — động — lo, malæ cogitationes ; (ple-
— 慮	{ rùmque.)
— 歛	hết —, ex imo corde.
— 篤	dốc —, proponere.
— 嫩	non —, imbecillis, e.
— 膝	— bóng, vesica ; ampulla.
— 属	thuộc —, memoriâ tenere.
— 哿	cả —, ausim ; audacter.
— 阻	trở —, animum ab aliquo sejungere.
— 敬	— kính, reverentia interna.
— 搗	mở —, illuminare animum ; (de Deo tan-
	tùm dicitur.)
— 朝	chiều —, voluntati alicujus attemperare.
— 祗	lấy —, devincire sibi aliquem.
— 預	dừa —, votis alicujus accommodare se.
— 行	đành —, contentus.
— 煉	rèn —, in aliquâ re animum exercere.
— 辰	thìn —, cohibere se.
— 侍	giữ —, observare se se ; sibi cavere ; jeju-
	nium perfectum.
— 貪	— tham, cupidus ; avidus.
— 拵	câm —, coercere animum.

LÒN

— 頭	con đầu —, primogenitus.
— 順	thuận —, concordēs.
— 厭	êm —, placari.
— 巨	cứng —, ferreum cor.
— 漑	lạt —, animus ad omnia facilis ; imbecil-
	lis, e.
— 凭	vững —, constans et firmus animus.
— 紆	bền —, constans animo ; constanti animo.
— 安	an —, quietus animus.
— 泮	cạn —, mentem penitùs aperire suam ;
	exile ingenium.
— 芾	— nào, quo animo ?
— 應	ưng —, contentus ; arridere.
— 匪	phỉ —, voti compos.
— 遂	toại —, } id.
— 課	thỏa —, }
— 泐	ngươi —, remittere ; (de irâ, amore, &c.)
— 潺	sờn —, concidere animo.
— 隻	chéch —, offendi.
— 聶	tác —, cor ; animus.
— 牝	tâm —, id.
— 傷	— thương, amor.
— 崙	— son, cor candidum.
— 單	— đơn, simplex animo.
— 動	động —, commoveri ; (irâ, amore, &c.)
— 煩	phiên —, gravari animo.
— 曩	nặng —, ægrè ferre.
— 秩	mát —, offendere.
— 固	có — sẵn, paratum habere animum.
— 模	— mô, libri intima et concava incisura.
— 鈔	— chảo, alveus fluminis proclivis.
— 明	dem — mừng, congratulari.
— 推	lót —, jentare ; jentaculum.

LÔN

— 掩	dọn —, parare se; (ad sacramenta, &c.)
空	— không, jejunos venter; cor re aliquâ vacuum.
誠	— thành, cor sincerum.
燭	— sôt sáng, devotus; fervidus.
信	— tin, fidem habere.
忌	— cậ, sperare.
勉	— kính mền, charitate flagrare.
— 縷	rối —, cor intricatum.
甞	— ngay, cor rectum.
實	— thật, sincerè; cor sincerum.
邪	— tà, cor pravum.
奸	— gian, perverso animo.
媿	— mẹ, uterus maternus; pars tota ædium media.
昆	— con, filii cor; pars lateralis domûs.
— 底	để —, mente repostum servare.
豨	— heo, porcina viscera.
齋	— chay, ile animalium.
雜	— tạp, omasum animalium.
— 平	bằng —, contentus; patienti animo.
— 甘	cam —, id.
龍	Lông, liquidus, a, um; laxis, a, um.
汙	— lẻo, laxis; levis, e.
赤	— xêch, valdè laxis.
— 紹	cháo —, pulmentum liquidum.
— 墨	mực —, atramentum dilutius.
汙	— nhẹ — lẻo, levissimus, a, um.
翹	Lông, pilus, i; penna, æ.
蘿	— lá, id.
昆	— con, pilus; pluma.

LỘN

眉	— mày, supercilium.
鬣	— nheo, cilia, orum.
庄	} mũi — chắng chậ, accuratissimè.
每	
秋	mũi — thu, minutissimus, a, um; levissimus, a, um.
— 櫛	quạt —, flabellum plumiferum.
— 襖	áo —, vestis plumifera vel pilosa.
甕	— ống, avium plumæ molliores.
頰	— sô, plumæ.
沒	— mốt, modus texendi.
台	— hai, alius texendi modus.
— 日	viết —, penna; calamus.
翹	— cánh, penna.
泔	Lộng, legere littus.
— 包	— vào, ad littus accedere.
— 高	cao — —, altissimus, a, um.
濼	— lượ, contumax.
言	— ngôn, blasphemia; (meliùs quàm lậu ngôn.)
籠	Lông, cavea animalium, v. g. avium.
炆	— đèn, laterna.
— 炆	đèn —, id.
— 飢	— vào, intromittere.
— 達	— lên, animal in caveam recens inclusum agitare se.
鳩	— chim, cavea avium.
鶻	— gà, cavea gallinacea.
盤	— bàn, operculum mensæ.
灶	— sậy, craticula ad torendas arecas.
棒	— bông, vacuus, a, um.

LÓT

邑	—	— áp, quidam foculus gestatu facilis quo utuntur hyeme.
帽	—	— mũ, pilei capsula.
栲		Lông, arbores radicitus evelli.
榕	—	— gốc, id.
拗	—	— phao, prodigus.
蕞		Lốp.
— 穰		lúa —, segetes nimium luxuriantes.
獵		Lốp.
— 鼻		trắng —, candidissimus.
笠		Lợp, tegere domos.
菇	—	— nhà, id.
坑	—	— ngói, tegere tegulis.
葶	—	— tranh, paleis, herbis, &c. tegere.
衲		Lốp, varii ordines rerum sibi invicem superpositarum; crusta.
郎	—	— lang, id.
— 沒		một —, una crusta; unus ordo.
— 台		hai —, duæ crustæ; duo ordines.
— 濫		làm —, fucum facere.
— 抄		gạt —, decipere.
律		Lót, substernere.
— 擯		chất —, parcissimè; sordidè.
衽	—	— nệm, culcitrâ lectum sternere.
詔	—	— chiếu, storeâ aliquem locum sternere.
— 襖		áo —, vestis duplex.

LỢT

弄	—	— lòng, jentare.
唐	—	— dàng, sternere viam; (lateribus, foliis, &c.)
— 領		lãnh —, alacer.
— 揆		đút —, subornare.
推		Lọt, tergere; cadere, (dicitur de rebus quæ aliis perforatis superponuntur et cadunt.)
匄	—	— vào, cadendo ut supra in alium ingredi.
麵	—	— mặt, faciem extergere.
拭	—	— đi, absterge.
涸	相	— nước mắt, lacrymas abstergere.
律		Lót, exuviæ; (serpentis.)
蛻	—	— rân, serpentis exuviæ.
— 襜		cởi —, exuvias deponere.
狔	—	— hùm, pellis tigridis.
— 蘿		lá —, quædam folia esculenta.
— 鞭		trái —, piper longum.
揅		Lột, excoriare; expoliare.
補	—	— vổ, excorticare.
襖	—	— áo, vestem alienam vi abripere.
餉	—	— bánh, bellaria foliis extrahere ad comedendum.
胛	—	— da, excoriare.
漑		Lợt, color languidus.
辣	—	— lạt, } id.
牟	—	— màu, }
— 墨		mực —, atramentum non atrun.
— 濫		làm —, blandis verbis aliquem placare.

盧	Lu, subobscurus, a, um.
𦉳	— lit, id.
— 𦉳	trăng —, luna subobscura.
— 𦉳	đèn —, lucerna obscura.
— 𦉳	chữ —, litteræ non clarè exaratae.
甫 — 哭	khóc — bù, ubertim lacrymas profundere.
流	Lu.
— 風	phong vel phung —, laboris expers.
屢	Lú, exigui consilii homo.
吝	— lãn, } id.
埴	— láp, }
— 木	mọc —, oriri; (de dentibus, herbis, &c.)
頭	— đầu, caput emittere.
瀘	Lù.
— 魯	lỗ —, caminus; canalis subterraneus; cloaca.
都 — 鮒	cá — dù, quidam piscis.
— 讐核	cây thù —, quædam planta.
屢	Lũ, turma.
— 團	đoàn —, id.
— 結	kết —, rebelles, malos societatem inire.
覬	— kiến, formicarum turma.
苦	— khũ, annis gravissimus.
爐	Lư.
香	— hương, acerra.
香	— nhang, id.

廬	Lư.
— 艸	thảo —, tuguriolum; mapalia, mapaliorum.
簾	Lừ, species nassæ.
鎡	— đó, id.
沱	— đừ, somno vel vino gravis; cunctantissimus.
呂	Lữ.
宋	— tống, Manilla; Insulæ Philippinæ.
慮	Lự, anxius.
— 思	tư —, anxietas; anxium esse.
此	— thử, languidus; saucius.
噓	Lua, sorbendo edere.
糲	— cháo, pulmentum sorbendo comedere.
— 啞	nói — —, spissâ linguâ et inexplanatâ loqui.
縷	Lụa, bombycum tela sine floribus.
— 絲	tơ — } id.
羅	— là, }
豆	— đậu, species serici.
苔	— dầy, species serici crassi.
模	— mô, quædam pellicula foliis arecæ, arundinis, &c. interius adhærens, libris antiquorum similis.
魯	Lúa, fruges; segetes.
碼	— má, id.
碼	— mạ, segetes.

LÙA

秃	—	— thóc, fruges.
麵	—	— mì, triticum.
糲	—	— nếp, grana orizæ viscosæ nondùm ex-corticata.
米陳	—	— trân mễ, oriza vetusta.
摟		Lừa, abigere bubalos, porcos, gallinas, &c. oris tormenti, fistulæ ferreæ, &c. amplitudinem metiri.
摟	—	— trâu, bubalos præ se propellere.
捕	—	— bò, boves pellere.
盤	—	bàn —, instrumentum ad metiendam oris tormenti, sclopeti amplitudinem.
盧		Lừa, adhuc, superest.
蒞	—	— dong — lời nói, disputando nunquam
唼	—	— cedere.
路		Lừa, eligere.
撰	—	chọn —, id.
祿	—	— lấy, id; elige.
沛	—	— phải, ad quid? quid necesse?
羅	—	— huống — là, quantò magis.
羅	—	— là, quid opus est?
羅	—	— chẳng — là, non tantùm.
侶		Lừa, æquales; (staturâ vel ætate.) partus, fetura animalium.
堆	—	— đôi —, socii; conjuges.
尼	—	— này, hác vice.
沒	—	— một —, semel mercari; una fetura.
訖	—	— hai —, duæ feturæ.
呂	—	— lẽ —, occasionem amittere.

LỬA

— 及	cáp —, sodales convenire.
— 堆	—
— 唼	—
— 及	—
驢	Lừa, asinus.
祿	—
—	— lọc, multùm eligere; examinare; in omnes versare modos.
廩	—
—	— lằm, } id.
現	—
—	— kén, }
炤	Lửa, ignis.
檜	—
—	— củi, ligna ad comburendum.
— 烟	— đèn —, lychnus; ignis.
—	—
—	— sinh — diêm, ignis sulphureus; (sic
焰	—
—	— vocant inferorum flammæ.)
— 炭	— than —, pruna.
— 蕩	— ngọn —, flamma.
— 燃	— nhen —, ignem accendere.
— 補	— vô —, titio, titionis.
— 鴿	— cu —, species turturis.
— 蜺	— kiến —, formicæ quædam acriter mor-dentes.
赭	—
—	— đỏ, ignis accensus.
— 焮	— đóm —, scintilla.
— 補	—
— 傳	— truyền vô —, instantissimi negotii nun-tium ad regem mittendum.
— 助	— chữa —, extinguere incendium.
— 落	—
— 準	— chốn nước —, locus valdè periculosus.
— 諾	—
— 枯	—
— 車	— xe nước gáo, aquæ situlâ magnum
—	— non extinguitur incendium.
罪	—
— 煉	— luyện tội, ignis purgatorii.
— 獄	—
— 地	— địa ngục, ignis inferni.
— 炆	— bếp —, focus.

LUC

— 瞞冉	sách man —, quidam liber sinicus fabulis refertus.
〔綠〕	Lục.
— 蝮	rắn —, quidam serpens viridis et venenosus.
〔碌〕	Lục.
— 石	thạch —, quidam lapis viridis.
〔六〕	Lục, sex; omnia versando scrutari.
— 禮	lạy —, salutare.
賊	— tặc, omnia immodestè scrutari.
勞	— lạo, diligenter investigare.
濁	— đục, in aquâ vehementer agitare.
合 — 得	ngày — hạp, dies faustus.
畜	— súc, quadrupedia.
〔陸〕	Lục.
— 和	hòa —, concordia.
〔力〕	Lực, vires.
— 勞	lao —, labor; defatigatio.
— 盡	tận —, totis viribus.
— 竭	kiệt —, id.
士	— sĩ, athleta fortis.
— 神	thần —, fortitudo.
— 勇	dũng —, } id.
— 壯	tráng —, }
量	— lượng, prudens; magnanimus.
— 合	hiệp —, junctis viribus.
— 極	cực —, vexari.
— 筋	súc —, fortitudo.

LUI

〔躡〕	Lui, retrocedere.
— 呂	trở —, id.
真	— chơn, pedem referre.
衛	— về, regredi.
囉	— ra, recedere.
— 躁	tháo —, id.
細	— tối, anceps; accedere et recedere.
— 述	thụt —, paulatim retrogredi.
— 擲	dà —, id.
— 慮	lo —, a proposito deterreri.
— 併	tính —, id.
躡	— gót, regredi.
— 眴	ngó —, retrospicere.
船	— thuyền, cymbam è portu solvere.
〔櫛〕	Lụi, quædam arbor.
— 療	lêu —, tuguriolum.
躡	— cùi, solus.
— 核	cây —, quædam arbor arecæ similis.
〔鱸〕	Lúi.
— 鮒	cá —, quidam pisciculus.
〔踈〕	Lùi, retrogredi.
真	— chơn, regredi.
衛	— về, id; (Vide Lui.)
〔焠〕	Lùi, aliquid cinere obrutum coquere.
圪	— khoai, tubera in hunc modum coquere.
〔躡〕	Lúi, incurvatum fugere.
移	— đi, id.

〔藟〕	Lúi.
— 藟	rau —, olus cacalia.
〔累〕	Luy.
— 召	chiu —, obedire; subdere se.
— 沛	phải —, alicujus causâ premi miseriis.
命 —	— mình, mala sibi accersere.
〔淚〕	Luy, lacrymæ.
— 洙	châu —, } id.
玉 —	— ngọc, }
乳 —	— nhỏ, lacrymas profluere, profundere.
〔鯨〕	Luy.
— 鯨	cá —, quidam piscis.
〔螺〕	Luy, species cossi.
〔壘〕	Lũy, propugnaculum.
— 城	thành —, id.
砮 —	— đá, propugnaculum lapideum.
葛 —	— cát, propugnaculum arenosum.
柳 —	— tre, propugnaculum arundineum.
〔煉〕	Luyên, purgare; exercere.
罪 — 尼	nơi — tội, purgatorium.
刑 — 準	chốn — hình, id.
鑽 —	— vàng, purgare aurum.
兵 —	— binh, exercere milites.
— 習	tập —, exercitare.
仙 —	— tiên, purgare se ad fictitiam immortalitatem consequendam.

〔林〕	Lùm, rubus.
核 —	— cây, cumulus arborum.
— —	— —, parùm eminens, convexus.
〔噤〕	Lúm.
占 —	— chúm, non posse citò ire.
〔噉〕	Lùm, edere.
覽 —	— lảm, protervè.
〔論〕	Lun, totus; completus.
代 —	— đời, totâ vitâ.
辭 —	— năm, integro anno.
朞 —	— tháng, toto mense.
時 —	— ngày, totâ die.
〔淪〕	Lún, pondere demitti; decidere.
鼂 —	— xuống, id.
真 —	— chơn, pedes in lutum, &c. deprimi.
〔倫〕	Lùn, nanus, nani.
— 得	người —, pumilio.
盜 祐 —	— xem áng, altiora se quærere.
〔侖〕	Lũn.
— 饒	mềm —, mollissimus, a, um; (de cibariis nimis coctis.)
庀 — 濕	thấp — đũn, valdè demissus.
〔籠〕	Lung, effrenus, a, um.
凌 —	— lãng, } id.
氣 —	— khĩa, }

賊	—	— tặc, id.
來	—	— lay, agitare; agitari.
— 性		tính —, natura indomita.
透		Lùng.
— 邏		lạ —, mirus, a, um; advena.
— 冷		lạnh —, frigus.
蓬	— 呐	nói — bùng, mussitare.
龍		Lùng, quædam herba.
— 鞞		cổ —, id.
域	— 鞞	cổ — vực, zizania, æ.
隴		Lũng.
漉	—	— đáy, perforatus, a, um.
另	—	— lĩnh, moras nectere.
隴		Lũng, nimiâ maturitate putridus.
— 棘		trái —, fructus putris.
脛		Lưng, tergum; semiplenus, a, um.
古	—	— cổ, tergum; dorsum.
裙	—	— quân, lumbi.
— 紉		buộc —, lumbos cingere.
— 紉		dây —, cingulum.
滄	—	— vơi, semiplenus, a, um.
域	—	— vực, } id.
—	—	—, }
了	— 認	nhìn — lẻo, alienâ moveri miserâ.
— 啗	— 相	mắt láo —, aliena oculis arripere.
— 揀		đong —, non implere mensuram.
鉢	—	— bát, media scutella.
— 暄		ngay —, piger, a, um.

朗		Lửng.
— 蒼		thơm —, odorifer, a, um; jucundè olere.
— 魄		coi — —, specie tenuis vigens.
凌		Lững.
禮	—	— lầy, ardentissimè; inflammato studio.
— 榮		vang —, fragor tormenti, tonitru, &c. famam percrescere.
— 姘		nửa —, media pars altitudinis.
— 特		đặng —, laudibus incitari.
朗		Lửng.
— 涓		quên —, abire è memoriâ.
律	—	— lốt, id.
— 打		đánh —, partim frangere; (de lignis, testis, &c.)
— 盧		lơ —, opere vacuus.
侈	—	— dĩ, partim fractus, a, um.
潮		Lững.
等	—	— đững, subsistere; (de cymbis quæ vento deficiente non incedunt.) aquæ subnare.
綠		Luốc, cineraceus, a, um.
— —		— —, id.
— 淋		lem —, squalidus, a, um.
爍		Luộc, carnem, pisces, &c. aquâ fervente ad breve tempus immittere ad coquendum.
萑	—	— rau, olera in hunc modum coquere.
— 內		nội —, prata viridia.

畧

Lược, pecten, pectinis; summatim.

— 初

sơ —, inaccuratè.

— 稍

sảo —, id.

戈 —

— qua, obiter.

排 —

— bày, compendio dicere.

— 呐

nói —, id.

— 埋

may —, latè suere.

— 紵

chỉ —, fila ad latè suendum.

疎 —

— thưa, pecten raris dentibus.

苔 —

— dày, pecten densis dentibus.

掠

Lược, rapere.

— 虜

lỗ —, nullo repagulo coercitus.

— 考

khảo —, tormentis veritatem inquirere.

問 —

— vấn, id.

美 — 呐

nói — mĩ, criminari aliquem apud alterum.

癘

Luỗi, viribus confectus, labore, fame, &c.

羸 — 癘

mệt — đi, labore consumptus.

羸 — 饋

đói — đi, confectus inediâ.

鯉

Lưởi, sarena.

魴 —

— cá, } id.

— 魴

chài —, }

— 紉

dò —, laqueus.

狷 —

— săn, cassis, scippus.

挾 —

— quét, sarena magna.

變 —

— bén, species sarenæ.

剛 —

— gang, alia species.

— 締

bủa —, sarenam jacere.

— 打

đánh —, sarenâ piscari.

— 擣

kéo —, sarenam extrahere.

— 拋

phao —, subera sarenæ.

— 船

thuyền —, cymba piscatoria.

— 拋核

cây phao —, glabraria tersa.

蝓 —

— nhện, tela aranea.

唼

Lưởi, animal silvestre aliquam similitudinem habens hominis.

埃 —

— ười, homines quidam silvestres de quibus multa mentiuntur.

𠵼 — —

— — miệng, vulnus pus continuò emittens.

𠵼

Lưởi, lingua.

— 𠵼

miệng —, id; disertus.

— 唾

giọng —, ore tenus.

炤 —

— lửa, lingua ignea.

刀 —

— dao, acies cultri.

劍 —

— gươm, acies gladii.

耜 —

— cày, vomer.

霽 霽

— sấm sét, fulminis cuneus.

落 —

— hái, falx.

— 𠵼

} miệng lẫn — mối, fallax.

— 蜚

uốn —, adulari.

— 撓

— câu, hamus.

— 埋

— mai, ligonis ferrum.

— 𠵼

— mai, ligonis ferrum.

— 𠵼

kẻ miệng —, facundus.

— 𠵼

cá — trâu, solea, soleæ.

— 𠵼

cây — rông, cactus ficus indica.

欸

Lượm, singulatim colligere.

— 揀

— lặt, id.

LUÔ

捫	—	— tay, junctis manibus.
經	—	— lưởi, sagenam colligere.
紆	—	— chài, rete colligere.
賺		Lưỡm.
— 相	mắt — —,	oculi somno vel vino gravati.
輪		Luôn, semper ; continuare ; tota longitudo, (arboris, domûs, &c.)
里	—	— lí, semper ; tota longitudo.
侈	—	— di, semper.
— —	— —,	id.
体 — 濫	làm — thể,	eâdem operâ plura facere.
— 侯	hầu —,	regi continuò assistere ; quædam legio regionum satellitum.
論		Luôn, inserere ; (funes, &c.) intromittere.
磊	—	— lỏi, submittere se.
— 召	chịu —,	id.
臥	—	— vào, intromittere ; (funes, ligna, &c.)
鱧		Lưỡn, anguis ad vescendum aptus.
熱	—	— nhét, subornare.
— 昧	mắt —,	ocelli ; parvi oculi.
— 脈	mạch —,	vulnus curatu difficile.
瀾		Lưỡn, unda, æ.
— 滢	sóng —,	undulari.
— 燒	theo —,	undas sequi.
欄		Lưỡn, serpere ; repere.
艫	—	— ghe, carina.
— 艫	ghe —,	species cymbæ.

LUÔ

— 蝥	rắn —,	serpentem serpere.
竜		Luông.
從	—	— tuông, indomitus ; dissolutus.
勞	—	— lao, insulsè.
— 癩	nấu —,	olera solâ aquâ coquere.
隴		Luống, vacuus, a, um ; area hortensis.
功	—	— công, ludere operam.
— 於	ở —,	otiosus, a, um.
— 虛	hư —,	vacuus, a, um.
召	—	— chịu, incassum pati.
仍	—	— những, continuò ; (de homine qui solus patitur, tristatur, &c.)
坦	—	— đất, areola hortensis.
弄		Luông, series ; ordo ; (arborum, &c.)
逾	—	— gió, turbo venti.
— 秩	mất —,	offendi.
核	—	— cây, ambulatio.
蠶		Luông.
— 蝮	thuông —,	maximus serpens et valdè venosus.
糧		Lưỡng, comeatus ; stipendium militare ; penus orizæ vel frugum.
食	—	— thực, id.
— 發	phát —,	distribuere militibus stipendia.
— 召	chịu —,	stipendia recipere.
— 領	lãnh —,	id.
錢	—	— tiền, stipendium pecuniarium.

LƯƠ

結 — — gạo, stipendium orizæ militibus dari solitum.

良

Lương, bonus, a, um.

月 —

— nguyệt, luna decima.

心 —

— tâm, conscientia.

知 —

— tri, scientia naturalis.

能 —

— năng, potentia naturalis.

民 —

— dân, populus.

工 —

— công, artifex peritus.

醫 —

— y, medicus.

友 —

— hữu, amicus fidelis.

朋 —

— bằng, id.

人 —

— nhơn, maritus.

日 —

— nhật, dies faustus.

藥 —

— dược, medicamentum efficax.

樑

Lương.

棟 — 才

tài — đồng, regni columen.

— 上

thượng —, trabs, trabis.

量

Lượng, metiri.

— 度

độ —, ingenii humani facultas.

議 —

— nghị, perpendere.

— 力

lực —, vires; vir consilii.

— 曠

rộng —, magnâ doctrinâ eruditus.

— 夾

hẹp —, vir exiguæ eruditionis.

閑 —

— môn, id.

— 商

thương —, consultare.

— 默

mặc —, tuo iudicio vel illius.

吏 —

— lại, recogitare.

高 —

— cao, vir præclarâ eruditione et doctrinâ.

LỮ

加 —

— cả, id.

— 撫

mở —, indulgere.

察 —

— xét, examinare.

— 大

đại —, præclara eruditio.

— 無

vô —, sine mensurâ, (ut Deus.)

兩

Lượng, uncia.

量

Lường, metiri; mensura; cogitare.

— 慮

lo —, consulere.

— 啦

lập —, id.

倒 —

— đảo, decipere.

抄 —

— gạt, id.

— 佞

bợm —, insignis veterator.

— 揀

đong —, mensurare.

— 沒

một —, una mensura.

— 台

hai —, duæ mensuræ.

兩

Lưỡng, uncia; duo.

賞 —

— thưởng, fractus omnino viribus.

— 勒 劫

đi lác —, onere oppressum tardè incedere.

— 弋

nhứt cổ — thừng, implicari duobus modis; servire duobus dominis.

繩 拈

律

Luôt, minimum relativè ad aliud multò majus.

— 乳

nhỏ —, id.

辣 —

— lát, timidus et verecundus.

緯

Luôt, evadere.

— 練

dây —, funis quo velum attollitur vel deponitur.

LÚP

妄	—	— vông, evadere ; excedere.
移	— 豸	chạy — đi, cursu evadere.
(列)		Lướt.
— 吝		lấn —, opprimere.
擔	—	— đảm, id.
飶	—	— vào, vi aliquò penetrare.
細	—	— tói, id.
沫	—	— mướt, madidus totus.
(辣)		Lướt, vices ; colare ; simul.
銃	—	— súng, tormenta omnia simul explodere.
— 沒		một —, semel unà aliquid agere.
— 𠄎		hai —, bis simul aliquid agere.
尼	—	— nây, hác vice.
落	—	— nước, colare aquam.
舌	— 𠄎	dài — thợt, valdè prolixus.
吏	—	— lại, iterare.
(衲)		Lúp.
— 帽		mũ —, velamen capitis.
頭	—	— đầu, caput operire.
頭	— 巾	khăn — đầu, nimbus.
執	— 𠄎	bụi — xúp, dumetum ; rubetum.
執	— 豸	chạy — xúp, moderatè currere.
(津)		Lút, aquam aliquò pertingere.
— 漑		nước —, id.
頭	—	— đầu, aquam ad caput usque pertingere.
古	—	— cổ, aquam ad collum usque pervenire.
岌	—	— ngập, aquam ad verticem usque per- tingere.

LỤT

(津)		Lụt, eluvio, onis ; obtusus, a, um.
漑	—	— lội, diluvium.
— 落		nước —, id.
水	— 洪	— hồng thủy, magnum diluvium.
— 濇		— ói, modica eluvio.
— 濇		— lạt, obtusus, a, um.
— 刀		dao —, culter obtusus.
𠄎	—	— miệng, elinguis ab aliquo redditus.
(栗)		Lút.
— 糲		gạo —, oryza non contusa.
— 瀾		trơn —, levigatus ; tersus ; levatus.
移	— 啞	chối — đi, impudenter negare.
— 蕞		rau —, quædam herba cujus folia ad ves- cendum apta.
(留)		Lưu, detinere.
傳	—	— truyền, posteris relinquere.
吏	—	— lại, id.
監	—	— giam, in carcere detinere.
守	—	— thủ, prorex.
(琉)		Lưu.
璃	—	— li, crystallum.
璃	— 甌	bình — li, vas crystallinum.
(硫)		Lưu.
黃	—	— huỳnh, sulphur.
(流)		Lưu, fluere.
— 週		châu —, circumire ; (mundum, regnum, &c.)

MA

夔	—	— loát, affatim.
— 上民	—	dân thượng —, agrestes.
— 下民	—	dân hạ —, oppidani.
落	—	— lạc, peregrinari.
— 漂	—	xiêu —, vagari longè.
櫛		
— 石	—	Lựu, mala granata.
	—	thạch —, id.
瑠		
— 玉	—	Lựu.
	—	ngọc —, quidam lapis diaphanus.
律		
	—	Luật, lex; (Vide Luật.)
M		
瑪		
亞喙	—	Ma.
— 鱸	—	— ria, Maria, æ.
— 高	—	ro —, Urbs Roma.
	—	— cao, Civitas Macaensis.
麻		
疹	—	Ma, cannabum; species milii,
痘	—	— chần, species variolæ.
黃	—	— đậu, alia species.
— 升	—	— huỳnh, quædam medicina.
— 王	—	thăng —, quoddam medicamentum.
	—	— vương, species cardui.
魔		
鬼	—	Ma, phantasma nocturnum.
鞞	—	— quỷ, diabolus.
— 玷	—	— cổ, id.
— 拮	—	đám —, funus, funeris.
	—	cát —, efferre cadaver.

MA

魑	—	— trơi, ignes fatui.
杯	—	— bắt, capiat te diabolus; (execratio.)
— 先	—	đơm —, defunctis offerre edulia.
膠	—	— da, quoddam monstrum aquatile de quo multa confingunt.
— 墓	—	mồ —, sepulchrum.
— 屍	—	thây —, cadaver.
碼		
— 批	—	Mạ, segetes nondùm transplantatæ.
	—	bác —, serere segetes ad postea transplantandum.
— 搜	—	chiếc —, evellere ejusmodi segetes ad transplantandum.
— 擻	—	nhỏ —, id.
罵		
— 凌	—	Mạ, dira precari.
— 慢	—	lãng —, } id.
— 凌	—	mạn —, }
— 先	—	tiên lãng —, qui primus maledictis alios impetit.
鎊		
	—	Mạ, inducere aurum, argentum, &c. alicui rei.
鎊	—	— vàng, inaurare.
薄	—	— bạc, argentum alicui rei illinire.
— 鎊	—	vàng —, aurichalcum.
鴈		
紅	—	Má, genæ, genarum.
粉	—	— hồng, vultus muliebris.
桃	—	— phấn, id.
— 薄	—	— đào, facies rubicunda.
— 魚	—	cá bạc —, quidam piscis.

MÁ

𦉳	Má, segetes nondùm transplantatæ.
— 穰	lúa —, segetes vel fruges.
— 獠	chó —, canis.
— 萋	rau —, glecoma, vel calamintha.
麻	Mà, sed, ad, ut, et.
— 仍	nhưng —, sed, tamen.
— 丕	vây —, attamen.
— 油	dầu —, quamquam.
— 裊	nếu —, si.
崔	— thòi, tantummodò.
渚	— chớ, duntaxat; utiquè.
哥	— cả, de pretio convenire.
徐	để — thờ, servare ad colendum.
及	mua — ăn, emere ad comedendum.
及	} nói — cà mấp cặp, balbutire.
相	
— 昆	— con mắt, fascinare oculos.
— 汜	nước dầy —, aqua omninò jam accessit.
塢	Mả, sepulchrum.
— 墓	mồ —, id.
— 穴	huyệt —, scrobs, is.
— 移	dời —, transferre cadaver ex uno in aliud sepulchrum.
— 穴	điểm huyệt —, eligere locum sepulchri.
— 穴	lấy huyệt —, id.
— 勿	vất —, vilissimus, a, um; fex infima plebis.
馬	Mã, equus, i.
— 扶	phò —, gener regis.

MÁ

隊	— đội, veredarius.
— 兵	binh —, exercitus equestris.
甲	— giáp, lorica.
鑼	— la, cymbalum.
— 左	tả —, equites qui tenent sinistram.
— 右	hữu —, equites qui tenent dextram.
刀	— đao, fluxio; distillatio.
— 署	thợ —, qui papyros, arculas, nummos papyraceos et alia id genus superstitiosa conficiunt.
— 圖	dồ —, ejusmodi res confectæ.
— 卒	tốt —, fucata species.
璠	— não, quidam lapis pretiosus.
蹄	— dê, plantago, plantaginis.
莧	— xỉ hiện, portulaca.
艸	— tiên thảo, verbena.
莫	Mác.
— 隻	chéch —, orbus conjuge, socio, &c.
— 失	thất —, id.
— 蠻	man —, dispergi.
鎔	Mác, species cultri.
— 巧	cái — id.
— 移	— di, partim fractus.
— 萋	rau —, quædam herba esculenta.
莫	Mạc.
— 廊	làng —, pagus.
— 廟	miếu —, minimum fanum.
— 戶	hộ —, quædam familia.

MẶC

邈	Mạc.
一 麵	mặt —, larva.
縻	Mác, detineri re aliquâ.
買	— mưới, negotiis detineri.
沛	— phải, incidere; (in peccatum, miseriam, &c.)
祕	— lấy, id.
宥	— đơm, ad unum appendere.
欏	— bẫy, laqueis distentus.
縲	— lưới, sagenâ vel casse captus, a, um.
役	— việc, negotiis distineri.
濫	— làm, id.
紘	— cửi, fila extendere ad textendum.
罪	— tội, peccati reus; in peccatum incidere.
禍	— vạ, pœnam subire.
眉之	— chi mây, quid ad te?
磊	— lỗi, culpæ reus.
病	— bệnh, morbo afflictus.
厄	— ách, jugum imponere; miseris tentatus, a, um.
拈	— tay, negotiis distineri.
饒	— nghèo, in miserias et calamitates incidere.
難	— nạn, id.
女	— nợ, ære alieno obstrictus.
丑 喙	— tiếng xấu, famâ spoliatus.
默	Mặc, induere; secundum.
意	— ý, ad arbitrium.
弄	— lòng, id.
量	— lượng, pro nutu; (superioris tantùm.)

MẶC

飭	— sức, quod volueris agas.
油	— dầu, ad libitum.
体	— thể, temporis et loci habenda ratio.
埃	— ai, pro cujusque libitu.
適	— thích, pro libitu.
襖	— áo, vestem induere.
裙	— quần, femoralia induere.
淇	— cởn cởi, vestes laceras induere.
羅	— là lượt, decorè induere.
丙	— bình, vestes alienas induere.
隊	— òi, juxtà opportunitatem.
墨	Mặc.
一 楊	Dương —, heresiarchæ duo qui antè Christum annis circiter sexcentis vixerunt, prior unius suí curam habendam, posterior de aliis unicè laborandum docuit.
嚙	Mác, non omninò plenus.
鉢	— bát, scutella ferè plena.
噉	Mách, postica criminatio.
嘔	— miệng, renuntiare.
保	— bảo, id.
一 堆	đôi —, delationes discutere.
脉	Mạch, vena; pulsus; scaturigo; origo.
絡	— lạc, pulsus, ùs.
一 血	huyết —, vena.
一 振	chấn —, tentare pulsum.
一 按	án —, } id.
一 抔	bát —, }
一 魄	coi —, }

MAI

落	—	— nước, vena aquæ.
— 闌		cửa —, posticum.
— 族		tộc —, percuriosè.
𧈧		Mạch, quoddam regnum septentrionale.
— 蠻		man —, incolæ illius regni.
陌		Mạch.
— 阡		thiên —, via in agris ab austro in septentrionem dicitur thiên; ab oriente verò ad occidentem dicitur mạch.
豹色	𧈧	— sắc báo, felis leopardus.
驢	昆	con —, mulus ex asinâ.
麥		Mạch, frugum nomen genericum.
— 木		mọc —, species milii.
— 芽		— nha, hordeum, i.
— 孽		— nghiệt, id.
— 門		— môn, scorzonera.
熟	— 子	tử — thực, avena, æ.
埋		Mai, sepelire; cras; ligo, lignonis; regula papyracea.
— 塋		— táng, terræ mandare.
— 婁		— sau, longo post tempore.
— 粵		ngày —, cras.
— 旦		đến —, usque cras.
— 班		ban —, manè.
— 斂		sớm —, id.
— 擗		rày —, paucis post diebus; procrastinare.
— 沒		— mốt, perendiè.
— 沒		một —, brevì.

MAI

伏	—	— phục, latere in insidiis; (de multis.)
— 暈		sao —, stella matutina.
— 歌		hôm —, quotidie.
— 美		miả —, similitudo; similis, e.
梅		Mai, species pruni armeniacæ.
— 子		— tử, id.
枚		Mai.
— 含		hàm —, servare silentium.
— 火		hỏa —, funiculus incendiarius.
賣		Mại, vendere.
— 腹		mềm —, mollis; flexibilis.
— 魚		cá —, quidam pisciculus.
返	行	} hành thương phẩm —, mercari.
— 商		
瞶		Mại.
相	昆	— con mắt, oculus unus alio minor.
賈		Mái, femina, (de volucris.)
— 茹		— nhà, imbrices domus.
— 檣		— chèo, remi palmula.
— 鷓		chim —, avis femina.
— 鷄		gà —, gallina.
埋		Mài, frictione terere, acuere.
— 矜		đá —, cos, cotis.
— 刀		— dao, cultrum acuere.
— 抹		giôi —, polire, ornare.
— 圻		khoai —, dioscoreæ species.

MAY

遲志 } chí công — sắt, chày ngày nên kim;
 得功 } ferrum etiam constanter tritum in
 年一 } acum potest evadere; (labor impro-
 針鉄 } bus, omnia vincit.)

買

Mãi, emere; indesinenter.

侈 — 濫
 — 官
 刀 —

lãm — đi, indesinenter agere.

quan —, præfectum emere aliquid.

— dao, corio vel ligno cultrum, novaculam, &c. acuere.

賣

Mãi, vendere.

— 斷

đoạn —, vendere quod amplius redemi nequit.

— 商

thương —, mercari.

埋

May, suere; fortunatè.

慢 —

— mắn, feliciter; fortunatè.

— 默

mặc —, ut sors tulerit.

— 庄

chẳng —, infortunatè.

— 播

vá —, suere; sarcire.

襖 —

— áo, vestes consuere.

— 署

thợ —, sartor, sartoris.

— 鞞

cỏ —, raphis trivialis.

— 逾

gió —, traciozephyrus.

買

Mạy.

— 汝

nhớ —, confusè recordari.

櫪

Máy, occulta machina; occultum organum horologii, decipulæ, &c.

— 拱

gài —, machinam suprà dictam aptare.

MÀY

— 仕 sảy —, ejusmodi machinas ante tempus moveri.

— 扶 giật —, machinas suprà dictas movere vel moveri.

— 桎 then —, sagacitas; ingeniosa consilia.

冉 — — nhiệm, secreta Dei consilia.

— 体 tháy —, inquietis, inquietis.

木 — — móc, animo excubare ad aliquem capiendum.

咄 — — miệng, temerè de omni re effutire.

捫 — — tay, manus irrequieta.

相 — — mắt, nictari; nictator.

縹 — — rói, species laternæ magicæ.

眉

Mày, supercilium.

— 翹 lông —, id.

— 顛 chang —, convexitas oculorum.

— 珠 châu —, contracta frons.

— 緬 mặt —, frons; facies.

柳 — — liễu, supercilium longum.

占 — — chiêm, consuetudo; amicitia.

— 吒 cha —, pater adoptivus.

— 昆 con —, filius adoptivus.

— 啞 ăn —, stipem erogare; mendiculus.

砥 — — đe, impudens.

— 泊 bạc —, species arundinis.

閤 — — cửa, limen superius.

買

Mảy, portio minutissima.

悶 — — mún, id.

— 沒 một —, parùm admodum.

— 跣 tréo —, crus alterum alteri transversum inducere.

MÂY

悶	— 役	việc — mún, res vilissima.
悶	— 徧	lời — mún, de re vilissimâ vel levissimâ loqui.
(雲)		Mây, nubes; vimen.
— 玷		đám —, nimbus.
— 盜		áng —, } id.
湄	—	— mưa, }
夢	—	— mống, nubes et iris.
雙	—	— song, species viminis.
葛	—	— cát, alia specie s.
諾	—	— nước, alia species.
呂	—	— rả, alia species.
慄	—	— rắt, alia species.
(買)		Máy, quot?
逝	—	— mười, quantùm; (ironicè.)
森	—	— lăm, id.
吝	—	— lán, quoties?
欺	—	— khi, rarissimè.
課	—	— thuở, id.
歲	—	— tuổi, quot annos natus?
得	—	— người, quot homines?
— 飲	庄	chẳng hết —, abundantissimè.
— 渴	庄	chẳng khát —, id.
— 坤	庄	chẳng khôn —, exili prudentiâ vir.
— 半		bán —, quanti vendis?
— 謨		mua —, quanti emisti?
(眉)		Mây, tu; (ad inferiores.)
— 吒		cha —, pater tuus; (vox injuriosa) sed aliquandò est blandimentum matris erga infantem.

MĂM

— 嬰		anh —, frater tuus; sic etiam frater major vocat maritum sororis.
(朕)		Mây.
— 命		minh —, corpus.
(嚙)		Măm, minutatim dentibus terere.
悶	—	— mún, id.
— 割		cắt —, minutatim concidere.
— 攢		chặt —, id.
(鮫)		Măm, garum.
塉	—	— muối, id.
— 落		nước —, halex.
— 核		cây —, quædam arbor.
(溲)		Măm.
— 苔		dây — —, naviter plenus, a, um.
(椽)		Măm, magis, magidis; mensa rotunda.
盤	—	— bàn, id.
鏤	—	— thau, lanx ænea.
崙	—	— son, mensa rubro colore simul et vernigine illita.
木	—	— mộc, magis lignea.
山	—	— sơn, mensa vernigine illita.
(椽)		Măm.
槎	—	— mía, oculus cannæ, surculus, stolo, stolonis.
(嚙)		Măm, firmo statuere animo.
志	—	— chí, id.

MAN

肝	— gan,	} id.
弄	— lòng,	
— 朱查	tra cho —, ligna simul ità jungere ut unum in aliud intret.	
臆	Mâm, pali ad firmandum parietem defixi.	
— 臃	béo —, pinguis, a, um.	
瞞	Man, obscuri oculi; (sinicè.)	
令	— lệnh, regiam usurpare auctoritatem.	
— 呐	nói —, celare aliquid superiori.	
— 疎	thưa —, id.	
— 奏	tấu —, celare aliquid regem.	
昧	— muội, decipere.	
蠻	Man, quoddam regnum septentrionale.	
莫	— mác, dispersus; variis affectus curis.	
夷	— di, barbari.	
慢	Mạn, contemnere.	
— 輕	khinh —, } id.	
— 欺	khi —, }	
罵	— mạ, gravibus verbis excipere.	
船	— thuyền, margines cymbæ.	
子荆	— kinh tử, agnus castus; (planta.)	
蠻	Mán, barbarorum viculi.	
— 坊	phường —, id.	
每	— mọi, loca quæ incolunt barbari quidam Cocincinæ vicini.	
幔	Màn, peristroma, peristromatis.	
璋	— cháng, id.	

MĂN

真	— chơn, antipendium.
— 萑	rau — —, species oleris.
— 詔	} chiếu đất — trời, tegit cœlum quos terra vehit; (de homine qui abjectis omnibus quæ ad corpus spectant, nullam curam habet.)
— 坦	
滿	Măn, completus, a, um.
代	— đời, totâ vitâ.
劫	— kiếp, id.
期	— kì, revolutum tempus.
朝	— châu, id.
散	— tán, absolutus, a, um.
— 圓	viên —, perfectus, a, um.
皓	— hảo, munus jam expletum.
月	— nguyệt, luna decima quinta.
攬	Măn.
摸	— mó, manibus pertentare; (ut solent orbi luminibus.)
— 散濫	làn tăn —, ad minora et minima demittere se.
漫	Mạn, salsus, a, um.
枚	— mòi, id.
— 落	nước —, aqua salsa.
例	— lờ, graviter increpare.
枚 — 例	lờ — mòi, dictum salsum.
攪	Măn, veneficia quibus vulnera curantur.
— 柴	thây —, veneficus.
糲	Măn, oriza comminuta.
— 糲	tám —, id.

MÂN

漫	Mân.
— —	— —, subsalsus, a, um.
𨮒	Mân, quoddam regnum antiquum in Sinis.
— 賒	xa —, longissimè.
— 𨮒	dài —, valdè prolixus, a, um; (de funibus.)
𨮒	Mân, prunus, pruni.
— 𨮒	trái —, prunum, i.
— 𨮒	nổi —, vibex aculeati ictus.
𨮒	Mân, velamen mulierum in funeribus.
— 帽	mũ —, id.
𨮒	Mân, facere.
役	— —, viêc, operari.
𨮒	— —, di, fac.
𨮒	— —, rãng, quare sic.
呂	— —, rứa, id.
之	— —, chi, ad quid? quid agis?
𨮒	Mãn.
— 憐	liên —, compati.
— 憐	lân —, id.
敏	Mãn.
— 勤	cần —, diligens; diligenter.
芒	Mang, gestare aliquid collo vel humero appensum.
勉	— —, mên, in utero gestare.

MAN

— 方	phương —, curam agere.
疾	— —, tât, morbum contrahere.
杠	— —, gông, gestare cangam.
— 攜	mở —, dilatare; proferre.
— 溟	mênh —, aquarum immensitas.
— 多	đa —, multis implicatus negotiis.
— 鳩	cừ —, in utero gestare.
鮐	— cá, branchiæ piscis.
— 虎	hổ —, serpens ingens.
— 廊蘿	lá làng —, quædam folia.
劍	— —, gươm, gestare gladium.
紳	— chuỗi, rosarium collo appensum gestare.
茫	Mang, species cervi minoris.
芒	Mang.
硝	— —, tiêu, nitrum præparatum.
桑	— —, hột — tang, cubebæ.
命	Mạng, vita, apud ethnicos cæli decretum; fila contexere; (non stamina.)
奎	— —, trời, decretum cæli.
沒	— —, môt, mori.
— 故	cố —, id.
— 民	dân —, homicidium.
— 人	tội nhưn —, id.
— 罪	thường —, mortem alicui injustè illatam compensare pecuniâ.
— 償	
— 聖	thánh —, regis natalis dies.
— 性	tính —, viã.
— 筭	toán —, alicujus vitam prædicere.
— 領	lãnh —, mandatum a rege accipere.
— 召	chịu —, id; attemperare.

MÀN

- 亡 vong —, interire.
 — 短 đoản —, vita brevis.
 — 絕 tuyệt —, mortem subire violentam.
 斤 — — cân, quædam fascia pilis texta quæ frontem circumcingunt.
 — 本 bản —, patronus.
 — 替 thế —, pœnam talionis subire; vitam pro vitâ reddere.
 — 打 đánh —, quidam lusus disci.
 — 明 minh —, imperator hodiernus Cocincinae.

𣪠

Máng, præsepe; alveus.

- 𣪡 — — cồ, id.
 𣪢 — — xối, stillicidium.
 𣪣 — — lấy, in se recipere.

𣪤

Màng.

- 之 — — chi, nihili facere.
 包 — — bao, } id.
 庄 — — chưởng —, }
 — — —, adeps juscule innatans.
 𣪥 — — nói, verba quibus contemptim declarant se alterius colloquium parvifacere.
 桑 — — tang, tempora.

𣪦

Mãng, se totum rei alicui tradere.

- 筭 — — toan, totus aliquâ cogitatione occupatus.
 慮 — — lo, id.
 袍 — — bào, vestis regia.
 謝 — — tạ, conopœum; siparium.
 蛇 — — xà, quidam serpens.

MĂN

𣪧

Mãng, oculus vel gemma arundinis.

- 篋 𣪨 —, id.
 𣪩 𣪪 } cả — cả sữa, ætate viridis et vehemens.
 𣪫 𣪬 }
 — 補 𣪭 函 hòm vồ —, quædam arca superius convexa.
 — 𣪮 cá —, quidam piscis.
 骨 — 𣪯 𣪰 trái — cụt, garcinia mangoustana.
 哭 𣪱 𣪲 } tre già khóc —, parentes lugere filios.
 — 𣪳 𣪴 }

𣪵

Mãng.

- 憎 — — tãng, amaritudo amarissima.

𣪶

Mãng, increpare.

- 喋 — — mỗ, }
 𣪷 𣪸 } id.
 𣪹 𣪺 }
 𣪻 𣪼 }
 𣪽 𣪾 }
 呂 — — trắ, increpanti vicem reddere.
 𣪿 𣻀 }
 𣻁 𣻂 } id.
 𣻃 𣻄 }
 𣻅 𣻆 }
 𣻇 𣻈 }
 𣻉 𣻊 }
 𣻋 𣻌 }
 𣻍 𣻎 }
 𣻏 𣻐 }
 𣻑 𣻒 }
 𣻓 𣻔 }
 𣻕 𣻖 }
 𣻗 𣻘 }
 𣻙 𣻚 }
 𣻛 𣻜 }
 𣻝 𣻞 }
 𣻟 𣻠 }
 𣻡 𣻢 }
 𣻣 𣻤 }
 𣻥 𣻦 }
 𣻧 𣻨 }
 𣻩 𣻪 }
 𣻫 𣻬 }
 𣻭 𣻮 }
 𣻯 𣻰 }
 𣻱 𣻲 }
 𣻳 𣻴 }
 𣻵 𣻶 }
 𣻷 𣻸 }
 𣻹 𣻺 }
 𣻻 𣻼 }
 𣻽 𣻾 }
 𣻿 𣼀 }
 𣼁 𣼂 }
 𣼃 𣼄 }
 𣼅 𣼆 }
 𣼇 𣼈 }
 𣼉 𣼊 }
 𣼋 𣼌 }
 𣼍 𣼎 }
 𣼏 𣼐 }
 𣼑 𣼒 }
 𣼓 𣼔 }
 𣼕 𣼖 }
 𣼗 𣼘 }
 𣼙 𣼚 }
 𣼛 𣼜 }
 𣼝 𣼞 }
 𣼟 𣼠 }
 𣼡 𣼢 }
 𣼣 𣼤 }
 𣼥 𣼦 }
 𣼧 𣼨 }
 𣼩 𣼪 }
 𣼫 𣼬 }
 𣼭 𣼮 }
 𣼯 𣼰 }
 𣼱 𣼲 }
 𣼳 𣼴 }
 𣼵 𣼶 }
 𣼷 𣼸 }
 𣼹 𣼺 }
 𣼻 𣼼 }
 𣼽 𣼾 }
 𣼿 𣽀 }
 𣽁 𣽂 }
 𣽃 𣽄 }
 𣽅 𣽆 }
 𣽇 𣽈 }
 𣽉 𣽊 }
 𣽋 𣽌 }
 𣽍 𣽎 }
 𣽏 𣽐 }
 𣽑 𣽒 }
 𣽓 𣽔 }
 𣽕 𣽖 }
 𣽗 𣽘 }
 𣽙 𣽚 }
 𣽛 𣽜 }
 𣽝 𣽞 }
 𣽟 𣽠 }
 𣽡 𣽢 }
 𣽣 𣽤 }
 𣽥 𣽦 }
 𣽧 𣽨 }
 𣽩 𣽪 }
 𣽫 𣽬 }
 𣽭 𣽮 }
 𣽯 𣽰 }
 𣽱 𣽲 }
 𣽳 𣽴 }
 𣽵 𣽶 }
 𣽷 𣽸 }
 𣽹 𣽺 }
 𣽻 𣽼 }
 𣽽 𣽾 }
 𣽿 𣽿 }
 𣾀 𣾁 }
 𣾂 𣾃 }
 𣾄 𣾅 }
 𣾆 𣾇 }
 𣾈 𣾉 }
 𣾊 𣾋 }
 𣾌 𣾍 }
 𣾎 𣾏 }
 𣾐 𣾑 }
 𣾒 𣾓 }
 𣾔 𣾕 }
 𣾖 𣾗 }
 𣾘 𣾙 }
 𣾚 𣾛 }
 𣾜 𣾝 }
 𣾞 𣾟 }
 𣾠 𣾡 }
 𣾢 𣾣 }
 𣾤 𣾥 }
 𣾦 𣾧 }
 𣾨 𣾩 }
 𣾪 𣾫 }
 𣾬 𣾭 }
 𣾮 𣾯 }
 𣾰 𣾱 }
 𣾲 𣾳 }
 𣾴 𣾵 }
 𣾶 𣾷 }
 𣾸 𣾹 }
 𣾺 𣾻 }
 𣾼 𣾽 }
 𣾿 𣾿 }
 𣿀 𣿁 }
 𣿂 𣿃 }
 𣿄 𣿅 }
 𣿆 𣿇 }
 𣿈 𣿉 }
 𣿊 𣿋 }
 𣿌 𣿍 }
 𣿎 𣿏 }
 𣿐 𣿑 }
 𣿒 𣿓 }
 𣿔 𣿕 }
 𣿖 𣿗 }
 𣿘 𣿙 }
 𣿚 𣿛 }
 𣿜 𣿝 }
 𣿞 𣿟 }
 𣿠 𣿡 }
 𣿢 𣿣 }
 𣿤 𣿥 }
 𣿦 𣿧 }
 𣿨 𣿩 }
 𣿪 𣿫 }
 𣿬 𣿭 }
 𣿮 𣿯 }
 𣿰 𣿱 }
 𣿲 𣿳 }
 𣿴 𣿵 }
 𣿶 𣿷 }
 𣿸 𣿹 }
 𣿺 𣿻 }
 𣿼 𣿽 }
 𣿿 𣿿 }
 𣾀 𣾁 }
 𣾂 𣾃 }
 𣾄 𣾅 }
 𣾆 𣾇 }
 𣾈 𣾉 }
 𣾊 𣾋 }
 𣾌 𣾍 }
 𣾎 𣾏 }
 𣾐 𣾑 }
 𣾒 𣾓 }
 𣾔 𣾕 }
 𣾖 𣾗 }
 𣾘 𣾙 }
 𣾚 𣾛 }
 𣾜 𣾝 }
 𣾞 𣾟 }
 𣾠 𣾡 }
 𣾢 𣾣 }
 𣾤 𣾥 }
 𣾦 𣾧 }
 𣾨 𣾩 }
 𣾪 𣾫 }
 𣾬 𣾭 }
 𣾮 𣾯 }
 𣾰 𣾱 }
 𣾲 𣾳 }
 𣾴 𣾵 }
 𣾶 𣾷 }
 𣾸 𣾹 }
 𣾺 𣾻 }
 𣾼 𣾽 }
 𣾿 𣾿 }
 𣾀 𣾁 }
 𣾂 𣾃 }
 𣾄 𣾅 }
 𣾆 𣾇 }
 𣾈 𣾉 }
 𣾊 𣾋 }
 𣾌 𣾍 }
 𣾎 𣾏 }
 𣾐 𣾑 }
 𣾒 𣾓 }
 𣾔 𣾕 }
 𣾖 𣾗 }
 𣾘 𣾙 }
 𣾚 𣾛 }
 𣾜 𣾝 }
 𣾞 𣾟 }
 𣾠 𣾡 }
 𣾢 𣾣 }
 𣾤 𣾥 }
 𣾦 𣾧 }
 𣾨 𣾩 }
 𣾪 𣾫 }
 𣾬 𣾭 }
 𣾮 𣾯 }
 𣾰 𣾱 }
 𣾲 𣾳 }
 𣾴 𣾵 }
 𣾶 𣾷 }
 𣾸 𣾹 }
 𣾺 𣾻 }
 𣾼 𣾽 }
 𣾿 𣾿 }
 𣾀 𣾁 }
 𣾂 𣾃 }
 𣾄 𣾅 }
 𣾆 𣾇 }
 𣾈 𣾉 }
 𣾊 𣾋 }
 𣾌 𣾍 }
 𣾎 𣾏 }
 𣾐 𣾑 }
 𣾒 𣾓 }
 𣾔 𣾕 }
 𣾖 𣾗 }
 𣾘 𣾙 }
 𣾚 𣾛 }
 𣾜 𣾝 }
 𣾞 𣾟 }
 𣾠 𣾡 }
 𣾢 𣾣 }
 𣾤 𣾥 }
 𣾦 𣾧 }
 𣾨 𣾩 }
 𣾪 𣾫 }
 𣾬 𣾭 }
 𣾮 𣾯 }
 𣾰 𣾱 }
 𣾲 𣾳 }
 𣾴 𣾵 }
 𣾶 𣾷 }
 𣾸 𣾹 }
 𣾺 𣾻 }
 𣾼 𣾽 }
 𣾿 𣾿 }
 𣾀 𣾁 }
 𣾂 𣾃 }
 𣾄 𣾅 }
 𣾆 𣾇 }
 𣾈 𣾉 }
 𣾊 𣾋 }
 𣾌 𣾍 }
 𣾎 𣾏 }
 𣾐 𣾑 }
 𣾒 𣾓 }
 𣾔 𣾕 }
 𣾖 𣾗 }
 𣾘 𣾙 }
 𣾚 𣾛 }
 𣾜 𣾝 }
 𣾞 𣾟 }
 𣾠 𣾡 }
 𣾢 𣾣 }
 𣾤 𣾥 }
 𣾦 𣾧 }
 𣾨 𣾩 }
 𣾪 𣾫 }
 𣾬 𣾭 }
 𣾮 𣾯 }
 𣾰 𣾱 }
 𣾲 𣾳 }
 𣾴 𣾵 }
 𣾶 𣾷 }
 𣾸 𣾹 }
 𣾺 𣾻 }
 𣾼 𣾽 }
 𣾿 𣾿 }
 𣾀 𣾁 }
 𣾂 𣾃 }
 𣾄 𣾅 }
 𣾆 𣾇 }
 𣾈 𣾉 }
 𣾊 𣾋 }
 𣾌 𣾍 }
 𣾎 𣾏 }
 𣾐 𣾑 }
 𣾒 𣾓 }
 𣾔 𣾕 }
 𣾖 𣾗 }
 𣾘 𣾙 }
 𣾚 𣾛 }
 𣾜 𣾝 }
 𣾞 𣾟 }
 𣾠 𣾡 }
 𣾢 𣾣 }
 𣾤 𣾥 }
 𣾦 𣾧 }
 𣾨 𣾩 }
 𣾪 𣾫 }
 𣾬 𣾭 }
 𣾮 𣾯 }
 𣾰 𣾱 }
 𣾲 𣾳 }
 𣾴 𣾵 }
 𣾶 𣾷 }
 𣾸 𣾹 }
 𣾺 𣾻 }
 𣾼 𣾽 }
 𣾿 𣾿 }
 𣾀 𣾁 }
 𣾂 𣾃 }
 𣾄 𣾅 }
 𣾆 𣾇 }
 𣾈 𣾉 }
 𣾊 𣾋 }
 𣾌 𣾍 }
 𣾎 𣾏 }
 𣾐 𣾑 }
 𣾒 𣾓 }
 𣾔 𣾕 }
 𣾖 𣾗 }
 𣾘 𣾙 }
 𣾚 𣾛 }
 𣾜 𣾝 }
 𣾞 𣾟 }
 𣾠 𣾡 }
 𣾢 𣾣 }
 𣾤 𣾥 }
 𣾦 𣾧 }
 𣾨 𣾩 }
 𣾪 𣾫 }
 𣾬 𣾭 }
 𣾮 𣾯 }
 𣾰 𣾱 }
 𣾲 𣾳 }
 𣾴 𣾵 }
 𣾶 𣾷 }
 𣾸 𣾹 }
 𣾺 𣾻 }
 𣾼 𣾽 }
 𣾿 𣾿 }
 𣾀 𣾁 }
 𣾂 𣾃 }
 𣾄 𣾅 }
 𣾆 𣾇 }
 𣾈 𣾉 }
 𣾊 𣾋 }
 𣾌 𣾍 }
 𣾎 𣾏 }
 𣾐 𣾑 }
 𣾒 𣾓 }
 𣾔 𣾕 }
 𣾖 𣾗 }
 𣾘 𣾙 }
 𣾚 𣾛 }
 𣾜 𣾝 }
 𣾞 𣾟 }
 𣾠 𣾡 }
 𣾢 𣾣 }
 𣾤 𣾥 }
 𣾦 𣾧 }
 𣾨 𣾩 }
 𣾪 𣾫 }
 𣾬 𣾭 }
 𣾮 𣾯 }
 𣾰 𣾱 }
 𣾲 𣾳 }
 𣾴 𣾵 }
 𣾶 𣾷 }
 𣾸 𣾹 }
 𣾺 𣾻 }
 𣾼 𣾽 }
 𣾿 𣾿 }
 𣾀 𣾁 }
 𣾂 𣾃 }
 𣾄 𣾅 }
 𣾆 𣾇 }
 𣾈 𣾉 }
 𣾊 𣾋 }
 𣾌 𣾍 }
 𣾎 𣾏 }
 𣾐 𣾑 }
 𣾒 𣾓 }
 𣾔 𣾕 }
 𣾖 𣾗 }
 𣾘 𣾙 }
 𣾚 𣾛 }
 𣾜 𣾝 }
 𣾞 𣾟 }
 𣾠 𣾡 }
 𣾢 𣾣 }
 𣾤 𣾥 }
 𣾦 𣾧 }
 𣾨 𣾩 }
 𣾪 𣾫 }
 𣾬 𣾭 }
 𣾮 𣾯 }
 𣾰 𣾱 }
 𣾲 𣾳 }
 𣾴 𣾵 }
 𣾶 𣾷 }
 𣾸 𣾹 }
 𣾺 𣾻 }
 𣾼 𣾽 }
 𣾿 𣾿 }
 𣾀 𣾁 }
 𣾂 𣾃 }
 𣾄 𣾅 }
 𣾆 𣾇 }
 𣾈 𣾉 }
 𣾊 𣾋 }
 𣾌 𣾍 }
 𣾎 𣾏 }
 𣾐 𣾑 }
 𣾒 𣾓 }
 𣾔 𣾕 }
 𣾖 𣾗 }
 𣾘 𣾙 }
 𣾚 𣾛 }
 𣾜 𣾝 }
 𣾞 𣾟 }
 𣾠 𣾡 }
 𣾢 𣾣 }
 𣾤 𣾥 }
 𣾦 𣾧 }
 𣾨 𣾩 }
 𣾪 𣾫 }
 𣾬 𣾭 }
 𣾮 𣾯 }
 𣾰 𣾱 }
 𣾲 𣾳 }
 𣾴 𣾵 }
 𣾶 𣾷 }
 𣾸 𣾹 }
 𣾺 𣾻 }
 𣾼 𣾽 }
 𣾿 𣾿 }
 𣾀 𣾁 }
 𣾂 𣾃 }
 𣾄 𣾅 }
 𣾆 𣾇 }
 𣾈 𣾉 }
 𣾊 𣾋 }
 𣾌 𣾍 }
 𣾎 𣾏 }
 𣾐 𣾑 }
 𣾒 𣾓 }
 𣾔 𣾕 }
 𣾖 𣾗 }
 𣾘 𣾙 }
 𣾚 𣾛 }
 𣾜 𣾝 }
 𣾞 𣾟 }
 𣾠 𣾡 }
 𣾢 𣾣 }
 𣾤 𣾥 }
 𣾦 𣾧 }
 𣾨 𣾩 }
 𣾪 𣾫 }
 𣾬 𣾭 }
 𣾮 𣾯 }
 𣾰 𣾱 }
 𣾲 𣾳 }
 𣾴 𣾵 }
 𣾶 𣾷 }
 𣾸 𣾹 }
 𣾺 𣾻 }
 𣾼 𣾽 }
 𣾿 𣾿 }
 𣾀 𣾁 }
 𣾂 𣾃 }
 𣾄 𣾅 }
 𣾆 𣾇 }
 𣾈 𣾉 }
 𣾊 𣾋 }
 𣾌 𣾍 }
 𣾎 𣾏 }
 𣾐 𣾑 }
 𣾒 𣾓 }
 𣾔 𣾕 }
 𣾖 𣾗 }
 𣾘 𣾙 }
 𣾚 𣾛 }
 𣾜 𣾝 }
 𣾞 𣾟 }
 𣾠 𣾡 }
 𣾢 𣾣 }
 𣾤 𣾥 }
 𣾦 𣾧 }
 𣾨 𣾩 }
 𣾪 𣾫 }
 𣾬 𣾭 }
 𣾮 𣾯 }
 𣾰 𣾱 }
 𣾲 𣾳 }
 𣾴 𣾵 }
 𣾶 𣾷 }
 𣾸 𣾹 }
 𣾺 𣾻 }
 𣾼 𣾽 }
 𣾿 𣾿 }
 𣾀 𣾁 }
 𣾂 𣾃 }
 𣾄 𣾅 }
 𣾆 𣾇 }
 𣾈 𣾉 }
 𣾊 𣾋 }
 𣾌 𣾍 }
 𣾎 𣾏 }
 𣾐 𣾑 }
 𣾒 𣾓 }
 𣾔 𣾕 }
 𣾖 𣾗 }
 𣾘 𣾙 }
 𣾚 𣾛 }
 𣾜 𣾝 }
 𣾞 𣾟 }
 𣾠 𣾡 }
 𣾢 𣾣 }
 𣾤 𣾥 }
 𣾦 𣾧 }
 𣾨 𣾩 }
 𣾪 𣾫 }
 𣾬 𣾭 }
 𣾮 𣾯 }
 𣾰 𣾱 }
 𣾲 𣾳 }
 𣾴 𣾵 }
 𣾶 𣾷 }
 𣾸 𣾹 }
 𣾺 𣾻 }
 𣾼 𣾽 }
 𣾿 𣾿 }
 𣾀 𣾁 }
 𣾂 𣾃 }
 𣾄 𣾅 }
 𣾆 𣾇 }
 𣾈 𣾉 }
 𣾊 𣾋 }
 𣾌 𣾍 }
 𣾎 𣾏 }
 𣾐 𣾑 }
 𣾒 𣾓 }
 𣾔 𣾕 }
 𣾖 𣾗 }
 𣾘 𣾙 }
 𣾚 𣾛 }
 𣾜 𣾝 }
 𣾞 𣾟 }
 𣾠 𣾡 }
 𣾢 𣾣 }
 𣾤 𣾥 }
 𣾦 𣾧 }
 𣾨 𣾩 }
 𣾪 𣾫 }
 𣾬 𣾭 }
 𣾮 𣾯 }
 𣾰 𣾱 }
 𣾲 𣾳 }
 𣾴 𣾵 }
 𣾶 𣾷 }
 𣾸 𣾹 }
 𣾺 𣾻 }
 𣾼 𣾽 }
 𣾿 𣾿 }
 𣾀 𣾁 }
 𣾂 𣾃 }
 𣾄 𣾅 }
 𣾆 𣾇 }
 𣾈 𣾉 }
 𣾊 𣾋 }
 𣾌 𣾍 }
 𣾎 𣾏 }
 𣾐 𣾑 }
 𣾒 𣾓 }
 𣾔 𣾕 }
 𣾖 𣾗 }
 𣾘 𣾙 }
 𣾚 𣾛 }
 𣾜 𣾝 }
 𣾞 𣾟 }
 𣾠 𣾡 }
 𣾢 𣾣 }
 𣾤 𣾥 }
 𣾦 𣾧 }
 𣾨 𣾩 }
 𣾪 𣾫 }
 𣾬 𣾭 }
 𣾮 𣾯 }
 𣾰 𣾱 }
 𣾲 𣾳 }
 𣾴 𣾵 }
 𣾶 𣾷 }
 𣾸 𣾹 }
 𣾺 𣾻 }
 𣾼 𣾽 }
 𣾿 𣾿 }
 𣾀 𣾁 }
 𣾂 𣾃 }
 𣾄 𣾅 }
 𣾆 𣾇 }
 𣾈 𣾉 }
 𣾊 𣾋 }
 𣾌 𣾍 }
 𣾎 𣾏 }
 𣾐 𣾑 }
 𣾒 𣾓 }
 𣾔 𣾕 }
 𣾖 𣾗 }
 𣾘 𣾙 }
 𣾚 𣾛 }
 𣾜 𣾝 }
 𣾞 𣾟 }
 𣾠 𣾡 }
 𣾢 𣾣 }
 𣾤 𣾥 }
 𣾦 𣾧 }
 𣾨 𣾩 }
 𣾪 𣾫 }
 𣾬 𣾭 }
 𣾮 𣾯 }
 𣾰 𣾱 }
 𣾲 𣾳 }
 𣾴 𣾵 }
 𣾶 𣾷 }
 𣾸 𣾹 }
 𣾺 𣾻 }
 𣾼 𣾽 }
 𣾿 𣾿 }
 𣾀 𣾁 }
 𣾂 𣾃 }
 𣾄 𣾅 }
 𣾆 𣾇 }
 𣾈 𣾉 }
 𣾊 𣾋 }
 𣾌 𣾍 }
 𣾎 𣾏 }
 𣾐 𣾑 }
 𣾒 𣾓 }
 𣾔 𣾕 }
 𣾖 𣾗 }
 𣾘 𣾙 }
 𣾚 𣾛 }
 𣾜 𣾝 }
 𣾞 𣾟 }
 𣾠 𣾡 }
 𣾢 𣾣 }
 𣾤 𣾥 }
 𣾦 𣾧 }
 𣾨 𣾩 }
 𣾪 𣾫 }
 𣾬 𣾭 }
 𣾮 𣾯 }
 𣾰 𣾱 }
 𣾲 𣾳 }
 𣾴 𣾵 }
 𣾶 𣾷 }
 𣾸 𣾹 }
 𣾺 𣾻 }
 𣾼 𣾽 }
 𣾿 𣾿 }
 𣾀 𣾁 }
 𣾂 𣾃 }
 𣾄 𣾅 }
 𣾆 𣾇 }
 𣾈 𣾉 }
 𣾊 𣾋 }

MAN

明	Mãng, gaudere ; gratulari.
呂	— rỗ, id.
— 孟	vui —, lætari.
— 禮	lễ —, gratulatorium munus.
— 安	ăn —, gratulatorium convivium.
福	— mặt, gratulari.
恣	— lòng, id; gaudere.
堪	— thâm, apud se gaudere.
分倍	— bội phân, exultare lætitiâ.
— 喝	hát —, gratulatorius concentus.
悔	— hối, gaudium temerè præsumere.
盲	Manh.
— 眇	quáng —, cæcus oculis patentibus.
— 睛	thanh —, id.
氓	Manh, frustum.
— 散	tan —, penitus contritus, a, um.
悶	— mún, minutatim.
詔	— chiếu, frustum mattæ.
襖	— áo, cento, centonis.
孟	Mạnh, fortis ; robustus.
美	— mẽ, id.
跬	— khỏe, bonâ frui valetudine.
飭	— sức, fortis ; robustus.
— 醪	rượu —, vinum generosum ; vinum igne vaporatum et stillatum.
子	— tử, philosophus Sinensis à Confucio secundus.
— 冉	sách —, libri ab illo editi.
演	— dạn, audax et robustus.

MÀN

萌	Mánh, animus ; affectus, ús.
裡	— lái, id.
裡	nói — lái, verbis animum alicujus tentare.
— 呐	tình —, animus ; animi affectio.
— 情	coi tình —, animum alicujus explorare.
— 情	
— 魂	
萌	Mành, fila tenuissima quæ bombyces ore emittunt.
— 絲	tơ —, id.
— 織	chỉ —, fila tenuissima jam extorta.
— —	— —, septum exiguum lignis contextum.
輕	— khảnh, gracilis, e.
萌	Mảnh, tenuis, e.
— 蒙	mỏng —, id.
形	— hình, gracilis, e.
毛	Mao, pilus, pili.
— 鬃	lông —, juba ; (equi, &c.)
— 鬚	tóc —, id.
株	— bắp, arista sezami.
馭	— ngựa, juba equi.
— 紅軍	quân hồng —, Angli.
冒	Mạo, temerè ; contra fas.
— 認	nhận —, usurpare.
— 假	giả —, fingere ; falsus, a, um.
名	— danh, nomen alienum usurpare.
貌	Mạo, facies ; vultus.
— 相	tướng —, } id.
— 面	diện —, }

MÀO

— 丈 }
— 狀 } id.

⑦ 毛 Mào.

— 祝鵠 chim chóc —, species alaudæ cristatæ.

⑧ 卯 Mào, littera quarta cycli duodenarii.

— 乙 át —, annus 52us cycli sexagenarii.

— 丁 đình —, annus 4us cycli sexagenarii.

— 己 kỉ —, annus 16us ejusdem cycli.

— 辛 tân —, annus 28us.

— 癸 qui —, annus 40us.

⑨ 帽 Mào, pileus, pilei.

— 韜 thao —, dignitas.

— 韜行 hàng thao —, præfecti.

⑩ 乏 Mập, vel Mấp.

— 茗 dầy — —, naviter plenus.

⑪ 臃 Mập, pinguis, (de animalibus.)

— 魴 cá —, canis marinus.

⑫ 沫 Mát, refrigerans.

— 泯 — mẽ, id.

— 厭 êm —, placidè.

— 呖 — ngót, suaviter.

— 命 — mình, corpus refrigeratum.

— 歪 — trời, sudum.

— 蠶 gió —, zephyrus.

— 洒 — rợi, valdè refrigerans.

— 洪 hóng —, captare auram.

— 俸 bóng —, locus umbrosus, amænus.

MẠT

— 庵 im —, id.

— 嚙 rủa —, tectis verbis aliquem lacescere convitiis.

— 恨 hờn —, subirasci.

⑬ 末 Mạt, finis; terminus; sub finem; ultimus, a, um.

— 殘 tàn —, eversus, a, um. (de familiis, regnis, &c.)

— 下 hạ, infimus.

— 散 tán —, comminuere.

— 鋸 cưa, scobs, scobis.

— 昆 con —, gallinarum pediculi.

— 項 hạng, genus infimum.

— 頓 đốn — gốc, ad radicem usque amputare.

— 坦 — đất, id.

⑭ 相 Mát, oculus; carus, a, um. (de pretio.)
nodus; intricatus.

— 昆 con —, oculus.

— 落 nước —, lacrymæ.

— 痲 nhặm —, laborare oculis.

— 蝟 rần —, contumax.

— 魴 cá, malleoli; oculus piscis.

— 疢 ghẻ —, invidere; ægrè ferre.

— 醜禮 lễ coi —, prima sponsalium cæremonia.

— 睚 liếc —, furtim aspicere.

— 睚 ghé —, respicere.

— 睚 — lé, luscus.

— 眈 nhắm —, claudere oculos; mori.

— 饒 rheo —, uno oculo collimare.

— 昆 懲 trừng con —, minaces oculi.

— 某 — mỗ, intricatus; carus.

MẮT

價	—	— giá, pretium altum.
— 半		bán —, carè vendere.
— 庙		— miũ, nodosus, a, um.
— 曲		khúc —, difficilis et acerbus homo.
— 柳		— tre, oculus vel gemma aut nodus arundinis.
— 紕	濫	làm thấ —, ad minima demittere se.
𦉳		Mắt, facies; dextra.
— 𦉳		— mũi, facies.
— 𦉳		— trời, sol.
— 𦉳		— trăng, luna.
— 𦉳		— mẽ, larva.
— 𦉳		làm —, simulare.
— 𦉳		bê —, panni exterior facies.
— 𦉳		tay —, manus dextra.
— 𦉳		đẹp —, decorus; decens.
— 𦉳		nữ —, id.
— 𦉳		trở —, faciem avertere.
— 𦉳		vui —, vultus hilaris.
— 𦉳		— nạc, ineptus, a, um.
— 𦉳		— cân, puncta noscendis stateræ ponderibus imposita.
— 𦉳		— bư, ineptus.
— 𦉳		— kính, speculum.
— 𦉳		soi —, intueri se in speculo.
— 𦉳		— đất, superficies terræ.
— 𦉳		— nước, aquæ superficies.
— 𦉳		xấu —, pudore affici.
— 𦉳		thẹn —, id.
— 𦉳		trước —, coram.
— 𦉳		ra —, prodire.
— 𦉳		khó —, mœsta facies.

MẮT

— 當		dáng —, dignus, a, um.
— 別		biết —, ex vultu ipso aliquem noscere.
— 芾		— nào, quis? quâ fronte?
— 隱		ẩn —, abscondere se.
— 半		bán —, præsenti pecuniâ vendere.
— 豸		chạy —, conspectum alicujus fugere.
— 每	芾	— mũi nào, quâ fronte?
— 埃	固	) có — ai nấy, adsint omnes; coram hominibus; testes adsint omnes.
— 乃	一	
— 批		bác —, suspicere.
— 鞞		— trống, superficies tympani.
— 爲		vì —, personæ rationem habere.
— 誓		ghe —, multi.
— 險		hiếm —, paucissimi.
— 京		kiêng —, aliquem formidare.
— 台		thay —, vice alicujus.
— 除		chừa —, excepto aliquo.
— 買		máy —, quot?
— 欸		khoản —, abesse; mori.
— 永		vãng —, abesse.
— 蘭		lờn —, nimiâ abuti familiaritate.
— 涓		quen —, notus, a, um.
— 羨		tạn —, coram.
— 呈		chiêng —, sistere se alicui.
— 夾		giáp —, coram.
— 合		hiệp —, convenire in unum.
— 泣		khấp —, omnes adesse.
— 砥		— đe, impudens.
秩		Mắt, perdere.
— 沫		— mát, id.
— 弄		— lòng, offendere aliquem.
— 舉		— cõ, pudore affici.

MẬT

節 — — tít, id.
 幌 — — viá, exanimari.
 — 托 thác —, vitâ fungi.
 功 — — công, ludere operam.
 — 日 viết —, scribendo errare.
 — 率 sót —, scribendo aliquid omittere.
 舉 — 花 hoa — cở, mimosa casta.

密

— 謹 Mật fel, fellis.
 — 信 cãn —, accuratè.
 — 礙 — tín, secretum nuntium.
 花蒙 — vờ —, expavescere.
 儂陀 — — mông hoa, atractylis.
 — — dà táng, lythargyrium.

蜜

— 糖 Mật, mel, mellis.
 蜂 — — dàng —, id.
 糕 — — ong, mel apum.
 — 紅 糕 — — mía, mel cannis sacchari extractum.
 折 — cam hồng —, species mali aurei.
 味 吮 } — ngọt chết ruồi, mel dulce occidit mus-
 } cas; (oblitus melle gladius.)

毛

敏 — Mau, citò, festinanter.
 拙 — — mán, id.
 真 — — tay, manibus promptus.
 咄 — — chơn, celer; festinè.
 — 朱 — miêng, qui nihil potest tacere; qui om-
 — — — —, id.
 — — — —, id.

MÁU

泐

— 眉 Máu, sanguis.
 — 沫 — me, id.
 — 沒 mủ —, sanies.
 — 丑 một —, consanguinei.
 — 丑 xấu —, mala indoles.
 — 姑 co —, rixosus.
 — 鱷 lạch —, species anguis.
 — 丐 khoai —, dioscorea alata.
 — 醜 say —, in furorem actus.
 — 沫 mướt —, sanguinem manare.
 — 炙 chích —, elicere sanguinem.
 皓 — — thịt, corpus; concupiscentia.

牟

— 楣 Màu, color.
 桴 — — mè, id.
 赭 — — xanh, color viridis.
 鼻 — — đỏ, color rubeus.
 顛 — — trắng, color candidus.
 鑽 — — đen, color niger.
 — 吟 — vàng, color flavus.
 — 別 ngám —, sentire; percipere.
 — 魄 biét —, id.
 — 卒 coi —, videtur.
 — 丑 tốt —, color vividus; bonum specimen.
 僭 — xấu —, malum specimen seu omen.
 紫 — — tím, color violaceus.
 膠 — — tử anh, color violaceo-ruber.
 至 桴 } — xanh da trời, color cæruleus.
 蘿 桴 } — xanh lá cam, color viridis pallens.
 柑 桴 }

MÁU

翻	}	— xanh lông kéc, color acriter viridis.
駱		
杼		Mâu, hasta adunco munita.
— 蛇		xà —, id.
謬		Mâu, errare.
— 包		đã —, erravi, erravisti, erravit, &c.
— 杯		bát —, errorem inquirere.
矛		Mâu, nodus ad aliquid retinendum.
牟		Mâu, arcanus, a, um.
冉		— nhiệm, id.
— 道		đạo —, arcana religio.
— 斫		chước —, ars secreta.
— 意		ý —, arcana et profunda significatio.
— 法		phép —, facultas recondita.
— 策		thuốc —, optimum medicamentum.
母		Mẫu, mater; exemplar; forma.
— 慈		từ —, mater misericordiæ.
— 聖		thánh —, sancta Dei parens.
— 親		thân —, mater germana.
— 乳		nhũ —, nutrix.
— 父		phụ —, parentes.
— 國		quốc —, mater regis.
— 老		lão —, mater jam vetula.
— 益		ích —, artemisia.
— 養		dưỡng —, nutrix.
— 繼		kế —, noverca.
牡		Mẫu.
丹		— đơn, rubia tinctorum.

MẪU

丹	— 花	hoa — đơn, ipsius flos.
𠵽		Mẫu, juger, jugeris.
坦	—	— đất, } id.
隴	—	— ruộng, }
楣		Me, arbor tamarinus.
— 核		cây —, id.
— 棘		trái —, ipsius fructus.
— 打		đánh —, quidam aleæ lusus.
媿		Mẹ, mater.
— 吒		cha —, parentes.
臆	—	— dẻ, mater germana.
餵	—	— nuôi, nutrix.
疍	—	— ghẻ, noverca.
搽	—	— già, mater.
意	— 昆	con — áy, illa mulier.
	— 箕	— kia, nomen appellativum mulierum.
	— 弄	lòng —, uterus maternus; pars media domus.
𠵽		Mé, margines rei alicujus.
— 外		ngòai —, id.
— 味	叫	kêu xéch —, aliquem solo nomine proprio vocare.
楣		Mè, sesamum orientale; scandula.
— 樞		rui —, scandula.
— 紇		hột —, semen sesami.
— 核		cây —, sesamum.
— 花		hoa —, facies nigris maculis conspersa.
— 鮓		cá —, quidam piscis.

MÊ

菘	— 紇	hột — tré, species cardamomi.
美		
	美	Mễ, parùm fractus, a, um; (de cultris, lancibus, orbibus.)
— 麵		mặt —, larva.
— 刀		dao —, culter cujus laminæ pars aliqua effracta est.
— 鉢		bát —, scutella in orificio parùm fracta.
美		
	美	Mễ, interjectio admirantis.
— 孟		mạnh —, robustus, a, um.
迷		
	迷	Mê, deditus; excæcatus, a, um.
敏	—	— mẫn, id.
昧	—	— muội, stupidus; cupiditate, errore cæcus.
— 幽		u —, id.
啞	—	— ăn, gulæ deditus.
呿	—	— uóng, vinosus.
眈	—	— ngử, ad somnum propensior.
惡制	—	— chơi ác, libidini deditus.
慾姪	—	— dâm dục, id.
瞞	—	— man, vino, aquâ, &c. omninò madidus; omni libidine impurus.
— 梨		lê —, languidus.
沈	—	— đăm, cupiditate immersus.
迷		
	迷	Mê.
— 帶		dái —, submeiulus, i.
媚		
	媚	Mê, ventriculus avium.
鶉	—	— gà, gallinæ ventriculus.

MỄ

米		Mễ, oriza cruda.
珠	—	— châu, id.
— 禮		lễ —, repere.
— 木		mộc —, pedes feretri.
— 陳		trần —, oriza vetusta.
覓		
	覓	Mếch, (vel meliùs Mách,) parùm à recto deflectens; aliquod vas frangere manu tenendo illud.
弄	—	— lòng, leviter offendere.
貪	— 呐	nói — thàm, omnia effutire.
嗒	— 呐	nói — đáp, id.
溲		
	溲	Mem.
— 汨		ướt —, omninò madens.
嚙		
	嚙	Mem, præmandere infanti escam.
餅	—	— cốm, id.
— 啞		ăn —, escam jam in hunc modum tritam edere.
餽		
	餽	Mêm, mollis, e.
買	—	— mại, id.
論	—	— lữn, molissimus, a, um.
— 妙		diạ —, flexilis, e.
綿		
	綿	Men, fermentum.
旦	—	— đến, accedere.
旦	—	— vào, ingredi.
躡	—	— theo, subsequi.

〔免〕	Mén, recens ortus, a, um; (de pediculis, cancris, &c.)
— 鬚	tráng —, ingens numerus.
〔鏗〕	Mèn, species tintinnabuli.
— 鐘	chuông —, tintinnabulum.
〔綿〕	Mên.
— 高	cao —, Cambodiæ regnum.
〔勉〕	Mén, amare.
— 敬	kính —, } id.
— 朕	yêu —, }
弄 —	— lòng, amare aliquem charumque habere.
— 德	đức —, charitas.
德 —	— đức, aliquem virtute præditum amore prosequi.
義 —	— ngãi, id.
— 感	cám —, benè de se meritum diligere.
〔綿〕	Mên, stragulum.
詔 —	— chiếu, lectus.
— 塔	dáp —, stragulo operire.
〔勉〕	Mên.
— 芒	mang —, gestare in utero.
〔溟〕	Mênh, (meliùs Mân.)
茫 —	— mang, aquarum vastitas.
蒙 —	— mông, id; immensus.

— —	— —, id.
〔苗〕	Meo, mucidus, a, um.
— 沐	mốc —, id.
〔卯〕	Mẹo, littera quarta cycli duodenarii.
— 辭	năm —, annus hujus nominis.
— 朞	tháng —, mensis sic dictus.
— 得	ngày —, dies hoc nomine donatus.
— 除	giờ —, hora sinica à quintâ nostrâ matutinâ ad septimam.
— 歲	tuổi —, anno hujus nominis natus.
— 墨	mực —, amussis; regula.
— 濫	làm —, machinari.
〔啣〕	Méo, non rotundus, a, um.
喋 —	— mó, id.
嘸 —	— miệng, os contortum.
— 漂濫	làm xiêu —, extorquere aliquid.
〔猫〕	Mèo, felis, felis.
— 鷓	chim —, noctua.
— 木核	cây móc —, guilandina gemina.
〔𠵼〕	Mép, rictus, rictûs.
— 嚙	mồm —, os, oris.
— 咏	nhạy —, qui nescit tacere.
— 聰	— tai, lobus; auriculæ infima pars.
〔𠵼〕	Mẹp, jacere; (de elephantis, bubalis, &c.)
— 獠	voi —, elephantem jacere.
— 擿	trâu —, bubalum jacere.

① 𧄸	Mét, pallidus, a, um.
苗 —	— meo, id.
暎 —	— yêng, valdè pallidus.
綻 —	— chãng, } id.
擘 —	— xanh, }
麵 —	— mặt, os pallens.
— 怍	sợ —, metu exanguis.
— 眇	da —, pellis pallida.
② 瘵	Mệt, fessus; fatigatus.
瘵 —	— mõi, } id.
辱 —	— nhọc, }
— 磨	mờ —, subobscurus, a, um.
③ 眇	Méu, oris distortionis flentis.
貌 —	— máo, id.
④ 眉	Mi, tu; (de inferioribus.)
⑤ 靡	Mị, falsus, a, um.
— 求	câu —, captare amorem alicujus.
— 吶	nói —, falsum dicere.
⑥ 魅	Mị, aereus dæmon.
— 夢	mộng —, somnium.
— 夢吶	nói mộng —, somnia dicere.
⑦ 睞	Mị, palpebræ.
相 毘 —	— con mắt, id.
⑧ 麵	Mì, triticum.
— 糴	lúa —, id.

— 稊	bột —, farina triticea.
— 餅	bánh —, panis triticeus.
⑨ 美	Mĩ, speciosus, a, um.
— 華	hoa —, ornatus, a, um.
— 肥	phì —, pinguis.
色 —	— sắc, venustas, venustatis.
民 —	— dân, populus opibus florens.
— 湄	mủ —, simplex et taciturnus.
牟 —	— miêu, venustus, a, um.
⑩ 稊	Mía, canna sacchari.
杞 —	— mưng, species cannæ dulcis.
簡 —	— gián, alia species.
撈 —	— lau, rursus alia species.
⑪ 美	Miả, similis, e.
埋 —	— mai, } id.
樣 —	— dạng, }
似 —	— tợ, }
— —	— —, }
呈 —	— chiêng, }
⑫ 綿	Miên.
長 —	— trường, diuturnus, a, um.
遠 —	— viễn, valdè remotus.
⑬ 沔	Miền, regio, regionis.
婁 —	— cũ, patria.
里 故 —	— cố lí, id.
— 提	đè —, aliquò tendere.
— 措	tách —, id.
— 賒	xa —, dissitus, a, um.

MIÊ

— 斯	gân —, vicinus, a, um.
館圭 —	— quê quán, patria.
免	Miễn, dummodò.
羅 —	— là, id.
特 —	— đặng, dùm possim, is, it, &c.
明	Miêng, clarus, a, um.
— 分	phân —, clarè discernere.
白 —	— bạch, id.
— 証	chứng —, testis infallibilis.
— 高	cao —, præclarum ingenium.
— 大	đại —, Imperium Sinicum.
𠵼	Miêng, os, oris.
𠵼 —	— lữi, disertus.
— 搗	mở —, loqui.
— 絳	già —, impudens.
— 色	sắc —, loquax.
世男	) lánh — thế gian, linguas hominum de-
間 —	
— 擯	máy —, qui nescit tacere.
— 瘡	ngứa —, prurigo loquendi.
— 語	ngờ —, os suum continere; (metu, rever-
	entiâ, &c.)
— 仕	sầy —, inattentè aliquid dicere.
肝 —	) — hùm gan sứa; magna minari, extri-
鮫 翁	
𠵼	Miêng, buccella.
𠵼 —	— ăn, id; occasio lucri.
— 沛	phải —, decipi.
— 莫	mắc —, id.

MIẾ

— 秩折	chết mát —, pati deliquium.
— 沫	nước —, saliva.
— 沒	một —, una buccella.
磷	Miêng, frustum; (ligni, testæ, &c.)
砒 —	— sành, frustum testaceum.
板 —	— ván, frustum tabulæ.
蔑	Miét.
移 — 撈	kéo — đi, uno impetu trahere.
鞮	Miét, ocrea, ocreæ.
苗	Miêu, species frugum.
裔 —	— duệ, prosapia; posteri.
裔 —	— đệ, id.
廟	Miêu, fanum exiguum.
莫 —	— mạc, } id.
— 廚	
— 宗	tông —, templum avorum.
— 臘	chạp —, convivium in honorem spirituum mense ultimo.
𠵼	Mim.
枚 —	— môi, labra comprimere.
𠵼 —	— miệng, id.
綿	Min, ego, (cum aliquâ præeinentiâ.)
勉	Mịn, densus; non porosus.
芒 —	— màng, id.
— 圻	khoai —, quoddam tuber.

MÍN

— 於 ở —, placidus, a, um.

〔晚〕 Mìn, subridere.

— 嗤 — }
— 悶 mún —, } id.

〔明〕 Minh, clarus, a, um.

— 大 đại —, Imperium Sinicum.

— 分 phân —, clarè discernere.

— 白 bạch, id.

— 敏 — mẫn, perspicax.

— 聰 thông —, prudens; sapiens.

— 照 chiếu —, illuminare.

— 高 cao —, præclarum ingenium.

— 鏡 — kính, speculum.

— 命 — mạng, imperator hodiernus qui anno 1833 incæpit persecutionem adversus Christianos.

〔冥〕 Minh, obscurus, a, um.

— 幽 u —, id.

— 香黑 — hắc hương, gummi ferulæ.

〔命〕 Minh, corpus; suî, se; suus, a, um.

— 朕 — mậy, corpus.

— 朕 — }
— 身 thân —, } id.

— —, corpus suum vel tuum.

— 沒 một —, solus.

— 貼 của —, res sua vel tua.

— 侍 giữ —, custodire se.

— 辰 thìn —, coercere se.

MÍT

— 察 xét —, inquirere in se.

— 掩 dụn —, præparare se.

— 陷 hãm —, macerare corpus.

— 料 liêu —, morti vel periculo alicui subji-
cere se.

— 納 nập —, tradere se.

— 忌 cây —, sibi confidere.

— 勿 vậ —, se ipsum conficere.

— 把打 đánh bả mình, id.

— 沈 trẫm —, in aquam immergere se.

— 陳 — trần, nudum corpus.

— 誇 khoe —, jactare se.

〔機〕 Mít, jaca, jacæ.

— 核 cây —, id.

— 駛 trái — fructus jacæ.

— 燥 — ráo, species jacæ.

— 沆 — ướt, alia species.

— 奈 — nài, rursus alia species sylvestris.

〔霏〕 Mít.

— 霏 mù —, obscurus, a, um.

— 最 tối —, spissæ tenebræ.

— 囊 — mùng, obscurus, a, um; domus undi-
què clausa.

〔模〕 Mo, cortex in modum pellis sub foliis
arecæ.

— 梲 — cau, id.

— 囊 — nang, cortex qui in bursæ modum
fructus arecæ recentes involvit.

— 弄 lòng —, libri extima et concava incisura

摸	Mó, palpare.
摸 —	— máy, manus irrequietæ.
命旦	— đến mình, tangere se; (plerumquè modo inhonesto.)
鷓	Mó.
— 鷓鴣	chim ác —, psittacus.
煇	Mò.
烘 —	— hóng, fuligo, fuliginis.
烘 — 軍	quân — hóng, Cafri.
摸	Mò, manibus in aquis quærere.
魴 —	— cá, pisces in aquis quærere.
鴉 —	— o, species arundinis.
喙	Mỏ, rostrum; fodina.
鴉 —	— chim, rostrum avis.
鷓 —	— ác, stomachus.
— 相	mát —, intricatus; carus.
戛 —	— nhát, quoddam instrumentum quo utuntur pro terebrâ.
— 祗	trẻ —, puer, pueri.
鑛 —	— vàng, fodina auri.
泊 —	— bạc, fodina argenti.
— 噤	mắng —, increpare.
棋 —	— cày, bura, buræ.
楸	Mỗ, crepitaculum.
— 浚	nổi —, crepitaculum pulsare.
— 摸	gõ —, } id.
— 打	dánh —, }

模	Mô, terræ cumulus pro limitibus vel scopo erectus; ubi; quò.
木 —	— mớ, monumentum; limites regni, agrorum, &c.
銃 —	— súng, terræ cumulus in scopum erectus.
— 移	đi —, quo vadis?
— 於	ở —, ubi es, est?
— 規	qui —, leges.
慕	Mộ, ardentè amare.
— 愛	ái —, id.
— 意	ý —, appetere.
— 悉	lòng —, id.
墓	Mộ, tumulus, tumuli.
— 墳	phân —, id.
暮	Mộ, nox.
夜 —	— dạ, id.
— 朝	triêu —, quotidie; manè et vesperè.
噤	Mỏ, solidè; arctè; firmiter.
— 朱底	để cho —, in tuto aliquid collocare.
— 朱濫	làm cho —, arctè et firmiter aliquid agere.
墓	Mỏ, sepulchrum.
塢 —	— mả, id.
— 陶	đào —, sepulchrum excavare.
眉吒 —	— cha mây, sepulchrum patris tui, (execrationis genus.)
魔 —	— ma, tumulus sepulchri.

MÔ

戊	Mô, littera quinta cycli denarii.
魂	— côi, orphanus.
淚	— hôi, sudor.
糊	— 吶 nói — hô, incerta loqui.
喙	Mỗ, avem aliquid rostro colligere vel impetere; cultro, securi, &c. aperire.
— 鷓	chim —, avem rostro impetere.
脾	— ruột, eviscerare.
某	Mỗ, ego; (vox in versibus tantum usitata.) talis vel alter quod littera N latinè exprimitur.
— 虜	lỗ —, inurbanus; sine ordine.
秘	} — phép bí tích, forma sacramenti.
跡法	
分	— phân, una pars.
麻	Mơ, expetere.
約	— ước, id.
夢	— mòng, somniare.
芒	— màng, id.
— 葦	rau —, gentiana scandens.
媽	Mợ, uxor avunculi; sic etiam vocantur nobilium uxores.
嗎	Mợ, per somnum loqui; in varia visa per somnum incidere.
蔑	— mết, id.
— 沒	một —, aliquantulum.
— 推	nhấm —, id.

MỠ

葦	— rau, unus pugillus olerum.
碎	— tời, nos.
糶	— gạo, pugillus orizæ.
麻	Mờ.
癡	— mết, subobscurus, a, um.
—	— —, id.
搗	Mỡ, aperire; solvere aliquid ligatum; dilatare.
芒	— mang, id.
惹	— lòng, illuminare cor.
吡	— dạy, docere.
道	— đạo, religionem primum alicubi prædicare.
賊	— giặc, obsidionem solvere.
剎	— lời, initium dicendi facere.
嘸	— miệng, id.
詞	— tờ, auctoritatem suam evulgare.
諾	— nước, regni fines proferre; regnum fundare.
行	— hàng, nundinas aperire.
闈	— cửa, ostium aperire.
塲	— cửa mã, magos defunctis animabus sepulchri ostium potestate suâ aperire.
科	— khoa, tempus examinis condicere.
會	— hội, id.
礪	— ve, lagenam aperire.
膈	Mỡ, adeps, adipis.
— 脂	thịt —, arvina; adipatum, i.
— 油	dầu —, adeps.
沙	— sa, omentum.

MÓC

— 柳	tre —, species arundinis.
— 苳	cải —, species sinapum.
〔霏〕	Móc, pruina; ros.
— 暎	mây —, nubes.
— 霜	sương —, ros.
呬 —	— ngót, pluvia opportuna.
〔木〕	Móc, loco angusto extrahere; aduncus.
囉 —	— ra, loco angusto extrahere.
— 擯	máy —, animo excubare ad aliquem capiendum.
— 斫	chước —, astus; dolus.
— 搥	bưởi —, animo excubare ad aliquem capiendum.
— 擗	bói —, } id.
— 枚	moi —, }
— 鉤	câu —, hamus magnus.
〔木〕	Mọc, oriri; (de plantis, arboribus, astris, &c. sed non de hominibus et aquâ.)
迸 —	— lên, id.
— 搥	gay —, animo excubare ad aliquem capiendum.
— 歪	mặt trời —, solem oriri.
— 屢	trăng —, lunam oriri.
— 暎	mây —, nubem ascendere.
株 —	— chồi, arborem, plantam, &c. surculos emittere.
麥 —	— mạch, species milii.
〔木〕	Móc, mucidus, a, um; situm contrahere.
苗 —	— meo, id.

MỘC

吹 —	— xì, valdè mucidus.
界 —	— giái, terminus; limites.
— 模	mô —, monumentum.
適 —	— théch, situ albescere.
— —	— —, cineraceus, a, um.
〔木〕	Mộc, arbor.
— 草	thảo —, arbores et herbæ.
— 署	thợ —, faber lignarius.
— 條	điều —, lignum molle.
柳 —	— liễu, lanx lignea.
— 命	minh —, ligneus, a, um.
主 —	— chủ, tabella defunctis erecta.
— 蘇	tó —, cæsalpinia sapan seu lignum brasilianum.
桶 —	— thông, quædam medicina.
提 —	— đề, pressio nocturna.
櫛 —	— trỉ, hedisarum.
瓜 —	— qua, cydonia mala.
賊 —	— tặc, equisetum.
香 —	— hương, costus.
〔枚〕	Moi, corrodere.
木 —	— móc, animo excubare ad aliquem capiendum.
沃 — 鴟	qua — óc, corvus tibi cerebrum eruat; (execratio.)
〔每〕	Mọi, omnes; omnia; barbari quidam in confiniis Cocincinæ; mancipium.
物 —	— vật, omnia.
類 —	— loài, omnes creaturæ.
得 —	— người, omnes homines.

MÔI

— 碎	tôi —, mancipia, mancipiorum.
尼	— nơi, omnia loca ; ubiquè.
駁	— vể, omni modo.
格	— cách, } id.
唐	— dàng, }
事	— sự, omnia.
按	— nôi, omni modo.
侶	— rợ, sylvestres homines.
嗽	Môi, indicium.
— 魂	coi —, quærere indicium.
— 卒	tốt —, bonum indicium.
— 丑	xấu —, signum infaustum.
滢	— sóng, æstus maris crescentis.
— 漫	mặn —, salsus, a, um ; sales ; lepores.
鮒	Môi.
— 鮒	cá —, quidam piscis.
瘁	Môi, fessus ; fatigatus.
迷	— mê, } id.
— 瘁	mệt —, }
辱	— nhục, }
啼	— hơi }
古 — 籠	trông — cở, diurnâ expectatione fatigari.
𠵼 — 𠵼	nói — miệng, garrulitate fessus.
躄 — 躄	} gối dùi gót —, senex duro poplite et
— 追	{ obdurato callo.
— 疢 𠵼	nói ghẻ —, ex invidiâ loqui.
躄 — 頭	— đầu gối, genu dolere.
枚	Môi, labra ; regula papyracea.
𠵼 —	— miệng, labra, labrorum.

MÔI

— 許 渚	chớ hử —, ne cuiquam dixeris.
— 彈	dờn —, loqui.
— 摳	khua —, id.
— 嗅	bặm —, mordere labra.
— 嚙	mím —, labra comprimere.
梅	Môi, fructus quidam similis malo armenico.
花 —	— hoa, quædam medicina pretiosa.
— 烏	ô —, quidam fructus medicinalis.
媒	Môi, pronuba, æ ; sequestra, æ.
容 —	— dong, id.
— 昆	con —, quædam statua ex paleis dæmonis ope a veneficiis quasi animata.
— 差	sai —, ejusmodi veneficium.
人 —	— nhơn, explorator.
昧	Môi, obscurus, a, um.
— 魯	lỗ —, foramen subterraneum.
— 瞞	man —, decipere.
緹	Môi, extremitas ; (fili, funis, &c.)
— 絳	chiêng —, leges.
縑 —	— dây, funis extrema.
縑 —	— tơ, fili serici extremitas.
縑 —	— chỉ, fili extremitas.
役 —	— việc, negotiorum curator.
罪 罷	} bảy — tội đầu, septem peccata capitalia.
頭 —	
— 濫	làm —, ducem se aliis præbere ad furandum, mercandum, &c.

MỐI

— 結 } két —, extremos funes duos simul ligare.
 福 } tám — phước thật, octo beatitudines.
 實 }
 罽 } thương người có mười bốn —, quatuor-
 固 } decim sunt opera misericordiae.
 得 }
 沒 } thâu về một —, divisos ad unum redire.
 衛 }

〔𧈧〕

Mối, tineas.

— 蝮 } rân —, serpens quidam similis lacerto.
 堀 } gò —, tinearum acervus.
 蠲 } — đực, tineas aliquid corrodere.
 魴 } cá —, quidam piscis.
 魴 } lữoi —, fallax.
 菘 } nám —, species fungi esculenti.

〔嗽〕

Môi, esca, illicium.

— 花 } — hoa, id.
 蒼 } — thơm, loca odora.
 昆 } con —, explorator.
 鳩 } chim —, avis quâ utuntur ad aliis insidi-
 andum.

〔瑁〕

Môi.

— 玳 } đoi —, testudo Caret dicta è cujus conchâ
 multa affabrè conficiunt.
 — 膠 } da —, senilis pellis conspersa maculis.

〔每〕

Mỗi, singuli, æ, a; quisque.

— 辭 } — năm, quotannis.
 朞 } — tháng, singulis mensibus.
 得 } — ngày, quotidie.
 沒 } — một người, quivis homo.

MÔI

客沒 — — một lần, quâlibet vice.
 番 — — phen, singulis vicibus.
 目 } mục —, organizatum corpus cum primùm
 anima infunditur.

〔買〕

Mới, recens; tandem; novus, a, um.

— 辭

năm —, annus novus.

姤

— đó, nuper.

哈

— hay, nuper scivisse, vel tandem scire.

別

— biết, id.

濫

— làm, nuper fecisse vel tandem facere.

細

— tới, recens venisse; tandem venire.

〔𧈧〕

Mời, invitare.

— 勸

khuyên —, id.

客

— khách, invitare hospites.

柴

— thầy, accersere medicum.

坐

— ngồi, quæso sedeat; ad sedendum invi-
 tare.

啖

— ăn, ad edendum invitare.

— 動

động —, nauseâ laborare.

〔𧈧〕

Móm, edentulus.

𧈧

— mém, } id.

𧈧

— miệng, }

— 魴

cá —, quidam piscis.

〔𧈧〕

Môm, rostrum; (porci, canis, bubali, &c.)

𧈧

— mép, id.

𧈧

— trâu, rostrum bubali.

〔𧈧〕

Móm, præmandere infanti escam.

— 啖

bú —, lactare.

MON

靱 — — trống, orizâ coctâ vel cinere tympanum linire.

𦍋 Mờm.

— 跣 dây —, colli bubali pars superior valdè erecta.

— 𦍋 trái —, quoddam tuber in collo bubali.

們 Mon, Pegu incolæ.

— 暹 xiêm —, id.

— 諾 nước —, Regnum Pegu.

閑 Môn, exilis, e.

— 𦍋 nhỏ —, id.

— 閑 hèn —, vilis, e.

脍 — — dạ, exilis animus.

— 𦍋 lòng —, voluntas mea.

— 昆 con —, filiulus ego minimus tuus.

— 媮 vợ —, concubina.

— 俺 em —, ego frater tuus.

— 智 trí —, exile ingenium.

— 意 ý —, intentio mea.

們 Môn, species, speciei.

— 沒 một —, ejusdem species.

— 饒 nhiều —, variæ species.

— 行 hàng —, variæ merces.

痾 Môn, teri usu.

— 瘵 gầy —, macilentus, a, um.

瘵 — — mỗi, paulatim absumi; (de viribus tantum.)

MÓN

哈哈 } hay — hay nát, corruptibilis, e.
哈涅 — }

𦍋 Môn, viribus deficere.

唏 — — hơi, annis defectus et viribus desertus.

格 — — cách, defectus viribus.

門 Môn, janua.

弟 — — đệ, discipuli.

人 — — nhơn, id.

庭 — — đình, domus.

— 權 quyền —, præfectus.

— 營 dinh —, prætorium.

— 衙 nha —, ministri justitiæ.

— 公 công —, aula regia.

— 後 hậu —, anus; podex, podicis.

— 宗 tông —, progenies.

— 𦍋 sa —, bonzii sectæ Phật.

生 — — sinh, scholastici.

徒 — — đồ, id.

— 法 pháp —, veneficus.

— 沒 một —, ejusdem sectæ homines.

— 澳 áo —, Macaensis civitas.

𦍋 Môn.

— 核 cây —, arum esculentum.

— 麥 mạch —, species scorsoneræ majoris.

— 𦍋 khoai —, species tuberis majoris.

冬 — 天 thiên — đông, scorsonera humilis.

𦍋 Môn, blandiri.

— 𦍋 nói —, blandè alloqui.

細 — — tới, accedere.

MÓN

— 哄	cười —, blandè ridere.
〔漫〕	Món, aquæ recedentis vestigium.
— 渚	— nước, id.
— 扶	giật —, aquam recedere.
〔蒙〕	Mong, mox; jàm jàm.
— 每	— mỗi, omnibus votis expetere.
— 濫	— làm, mox facturus.
— 呐	— nói, velle aliquid dicere; mox dicturus.
— 眸	ngó —, eminè conpicere.
— 侯	hâu —, ferè; mox; jàm jàm.
〔蒙〕	Mông, conjectura, æ.
— 呐	nói —, conjecturas dicere.
— 打	đánh —, conjecturas ducere.
— 想	tưởng —, id.
〔蒙〕	Móng, unguis.
— 捫	— tay, unguis digitorum manús.
— 真	— chơn, unguis digitorum pedis.
— 打	đánh —, pisces aquâ exilire.
— 核	cây — tay, balsamina seu impatiens.
〔蒙〕	Mông.
— 嘛	mơ —, non clarè discernere.
— 祝	chóc —, votis omnibus expetere.
〔蒙〕	Mông, asilus, i.
— 蝥	muỗi —, id.

MÓN

〔蒙〕	Mông, tenuis, e.
— 萌	— mánh, } id.
— 卯	— mẻo, }
— 曾	— tăng, tenuissimus.
— 傑	— kẹt, id.
〔蒙〕	Mông.
— 漠	mãnh —, aquarum vastitas.
〔蒙〕	Mông, nates.
— 昌	xương —, os sacrum.
〔蒙〕	Mông, rudis; hebes.
— 童	đồng —, pueri.
— 燧	tất —, compendiosè.
〔蒙〕	Mông, germen; somnium; somniare.
— 占	chiếm —, somniare; somnium.
— 幻	— huyền, fallax; caducus.
— 魅	— mị, phantasma.
— 占	bàn chiếm —, somnia conjicere.
— 盤	mọc —, germinare.
— 木	trầm —, semina jàm vitiata quæ non germinant.
— 朕	
— 固	} tráng chẳng có —, ovum irritum.
— 莩	
— 庄	
〔蒙〕	Mông, machinari.
— 弄	— lòng, moliri aliquid.
— 株	chối —, surculus; stolo.
— 乱	— loạn, rebellionem moliri.

蒙	Mông, iris, iridis.
— 逮	mây —, id.
夢	Mông, articulus quo numerantur dies lunares à primâ die ad decimam; crista.
沒	— môt, dies primus mensis.
沒	— hai, dies secundus.
沒	— ba, dies tertius, &c.
昔	— téch, crista.
鷓	— gà, crista galli.
鷓 — 花	hoa — gà, amaranthus.
觥 — 節	tết — năm, festum solemne die quintâ mensis quinti celebrari solitum.
朦	Mông.
脛	— trôn, nates.
茫	Mông.
— 丐	cái —, nomen loci in provinciâ Gia định.
撓	Móp, vasa lacunis deformatâ; collisa vasa.
飢	— vào, id.
𠵼	Móp, fraus, fraudis.
— 縶	mắc —, decipi.
撻	Môt, spicas vel racemos derelictos legere.
薄	— hái, id.
— 啖	ăn —, id; relictâ ab aliis edere.
檜	— củi, ligna ad comburendum colligere.
— 楸	roi —, virga.
— 唯	doi —, residuus, a, um.

精	— yả, alvum levandi necessitate urgeri.
帶	— đái, micturire.
蟻	Một, caries, cariei.
賤	Môt, perendiè.
— 餽	bữa —, id.
— 埋	mai —, post aliquot dies.
— 旦	đén —, usque perendiè.
沒	Môt, unitas à viginti, decas à centum et suprâ; (ut infrâ.)
— 逝	hai mươi —, viginti et unum.
— 逝	ba mươi —, triginta et unum.
— 真	trăm —, centum et decem.
— 新	ngàn —, mille et centum.
— 閑	muôn —, undecim millia.
沒	Một, unus, a, um.
— 逝	mười —, undecim.
埋	— mai, brevì, quandoquè.
欺	— khi, eodem tempore.
祝	— chốc, uno momento.
吝	— lân, semel.
之	— giây, uno momento.
ノ	— phút, } id.
辣	— lát, }
— 昆	con —, filius unicus.
— 夢	mông —, dies primus mensis.
— 更	canh —, prima vigilia.
弄	— lòng, unanimis, e; unanimiter.
皮	— bê, una pars; unus situs; unum latus.
買	— mảy, minutissimus.

MU

咄	—	— chút, parùm ; paulisper.
巧	—	— cái, una res, v. g. domus, mensa, &c.
調	— 別	biết — đều, id unum scit.
迓	— 庄別	} biết — chẳng biết mười, nescit quid-
別	— 別	
茹	— 昆	con — nhà, contubernales.
主	— 碎	tôi — chúa, servi ejusdem domini.
命	—	— mình, solus.
代	—	— đời, unum seculum.
—	— 每	mỗi —, singuli.
直	—	— trực, uno tenore ; consimiles.
—	— 濫	làm —, simul.
—	— 日經	kinh nhật —, completorium ; sic etiam vocant precationem Angelus.
—	— 日	nhật —, id.
歿		Một, mori.
—	— 命	} mạng —, id.
—	— 閉	
沒		Một.
藥	—	— dược, myrrha.
沫		Một.
—	—	— —, color non vividus.
廟		Mởu.
—	— 嫩	non —, tenerrimus.
—	— 臯	trắng —, albus, a, um.
模		Mu, conchilium.
蟹	—	— rùa, concha testudinis.
柑	—	— cam, cortex interior mali aurei.

MÚ

媠		Mụ, nomen appellativum vetularum.	
妃	—	— bà, obstetrix, obstetricis.	
箕	—	— kia, herus vetula ; illa vetula.	
搽	—	— già, vetula.	
鰈		Mú.	
—	— 魴	cá —, quidam piscis ; piscium nomen genericum et redundans.	
眛		Mù, cæcus.	
眈	—	} — quáng, id.	
敏	—		} — mẩn, id.
相	— 昆		
靄		Mù, caliginosus, a, um.	
霏	—	— mịt, id.	
至	—	— trời, cœlum nubilum.	
霜	—	— sương, ros, roris.	
溲		Mủ, pus, puris.	
—	— 泔	máu —, sanies.	
核	—	— cây, gummi arborum.	
帽		Mũ, pileus ; corona.	
—	— 隊	đội —, gestare pileum vel coronam.	
天	— 朝	— triều thiên, diadema.	
—	— 菱	— gai, corona spinea.	
謨		Mua, emere.	
卓	—	— chác, id.	
行	—	— hàng, emere merces.	
名	—	— danh, nomen sibi comparare.	

MÙA

召	—	— chiu, fide datâ emere.
楯	—	— mặt, præsenti pecuniâ emere.
核	—	cây —, melastoma septemnervia.
魴	—	cá —, quidam piscis.
揲		Múa, choreas ducere ; saltare.
樣	—	— dạng, ostentare se.
—	—	— mây — mặt, gestus indecorus et ad
—	—	ostentationem compositus.
眉	—	
園	—	— gây vườn hoang, impunè.
荒	—	
務		Mùa, anni tempestas; certum tempus quo
		aliquid fieri debet.
芒	—	— màng, tempus serendi et metendi.
春	—	— xuân, ver.
夏	—	— hè, æstas.
秋	—	— thu, autumnus.
東	—	— đông, hiems.
特	—	dặng —, messis copiosa.
秩	—	mát —, messis maligna.
齋	—	chay —, jejunia quatuor temporum.
朶	—	bón —, quatuor tempestates.
姪	—	nửa —, medium alicujus negotii, &c.
圭	—	qué —, rusticus,
—	—	—, prior messis.
債	—	— trái, posterior messis.
結	—	— gặt, tempus messis.
霽		Mưa, imber ; pluvia ; pluere.
逾	—	— gió, id.
溶	—	— dông, pluvia intempestiva.
翹	—	— bay, tenuis imber.

MÚC

澤	—	— dâm, pluvia continua.
沍	—	— đá, grando, inis.
仁	—	— nhơn, pluvia opportuna.
—	—	— giọt —, stilla pluviae.
—	—	— một cơn —, nimbus, i.
馬		Mưa, noli ; ne.
係	—	— hê, ne unquam.
女	—	— nữ, ne quæso.
可	—	— khá, noli.
馬		Múa, imperfectum opus.
—	—	— bổ —, } id.
—	—	— —, }
嗎		Mửa, evomere.
馬	—	— mả, id.
—	—	— muốn —, nausea ; nauseare.
看	—	— khan, qui nauseâ correptus vomere
		nequit.
沐		Múc, haurire.
浴	—	— nước, haurire aquam.
木		Mục, putris ; cariosus ; (de lignis, vesti-
		bus, libris.)
涅	—	— nát, id.
—	—	— củi —, lignum cariosum.
目		Mục, oculus ; index libri.
錄	—	— lục, index libri.
—	—	— điều —, id.
—	—	— khoa —, examen publicum.

MỤC

- 頭 — đầu —, primarius præfectus alicui operi.
 鏡 — — kính, conspiciillum, i.
 每 — — mỗi, corpus organisatum ubi primùm infunditur anima rationalis; (modus loquendi ethnicorum.)
- 〔牧〕 Mực, ad pastum ducere.
 童 — — đồng, pastor.
 一 鑿 — giám —, Episcopus.
 一 靈 — linh —, pastor animarum.
 一 民 — dân —, populos regere.
- 〔睦〕 Mực.
 一 和 — hòa —, concordia.
 下 上 }
 一 和 } thượng hòa hạ —, id.
- 〔墨〕 Mực, atramentum; sepia; norma; amussis.
 一 艘 — — tàu, amussis; atramentum sinicum.
 一 瓶 — bình —, atramentarium.
 一 硯 — nghiên —, atramentarium sinicum.
 一 矜 — cãm —, qui ad amussim opus aliquod dirigit.
 卯 — — meo, amussis; regula.
 一 囉 — ra —, regulam vel amussim præbere.
 尼 — — này, tantus vel talis hic vir; talis vel tanta res.
 意 — — ý, tantus vel talis ille vir.
 一 沒 — một —, eodem statu.
 一 庄 — chãng —, (vel mặc,) parvi facere.

MÙI

- 〔櫟〕 Múc.
 一 核 — cây —, species ligni albi ad cælaturam optimi et Nerium dicti.
- 〔梅〕 Mui, tectum cymbæ.
 一 牖 — — phên, }
 一 船 — — thuyên, } id.
- 〔縲〕 Múi, interna fructuum dissepimenta.
 一 機 — — mít, jacæ interna dissepimenta.
 一 柑 — — cam, mali aurei interna dissepimenta.
 一 縲 — — dây, funis extrema.
 一 囉 — — ra, putrescere; (de vulneribus.)
- 〔味〕 Múi, odor; color.
 一 蒼 — — thơm, olidus; olere.
 一 吮 — — ngon, sapor.
 一 退 — — thúi, fætor.
 一 縲 — lựa —, sericum tinctum.
- 〔未〕 Múi, littera à cyclo duodenario octava.
 一 辭 — năm —, annus hujus nominis.
 一 朞 — tháng —, mensis ita dictus.
 一 學 — ngày —, dies eo nomine appellata.
 一 除 — giờ —, hora octava sinica à tertiâ nostrâ vespertinâ ad quintam.
 一 歲 — tuổi —, nati hoc anno.
- 〔每〕 Múi, fragilis, e; (de fune putrido.)
 一 縲 — dây —, funis fragilis.
 一 哭 — — khóc, in lacrymas facilis.
 一 相 落 — — nước mắt, id.

𪔐	Mũi, nasus ; prora ; cuspis, cuspidis.
— 麵	mặt —, facies ; vultus.
— 解	giải —, sternutare.
— 魯	lỗ —, nares.
刀	— dao, cuspis cultri.
泊	— bặc, arma.
銃	— súng, una emissio glandis tormentarii.
船	— thuyền, prora cymbæ.
— 擯	chặt —, nasus obturatus.
筈	— tên, emissio unius sagittæ ; cuspis sagittæ.
汜	— dãi, mucus, i.
— 喜	hỉ —, purgare nares.
— 數	sổ —, epiphora, æ.
— 靨	sống —, nasi dorsum.
軟	— nhọn, arma, armorum.
劍	— gươm, cuspis gladii.
— 跡	nhảy —, sternutare.
𪔑	Mun, ebenus arbor.
— 核	cây —, id.
— 色	sắc —, subniger, a, um.
𪔒	Mụn, papula, æ.
𪔓	Mún, frustulum.
— 買	mảy —, minutissimus, a, um.
— 稜	mãm —, minutatim.
— 沒	một —, mica, æ.
𪔔	Mung, species arundinis.
衝	— xung, munimentum contra sagittas, &c.

𪔕	Mùng, conopæum.
顛	— — cháng, siparium.
𪔖	Mủng, canistellum.
— 箭	thúng —, canistrum.
冥	Mưng.
東	— đông, aurora.
創	— — sáng, id.
— 糕	mía —, species cannæ.
明	Mững, gestire ; (Vide Mãng.)
— 盃	vui —, gestire ; congratulari.
弄	— lòng, lætari.
啓泣	— khắp khởi, gestire gaudio.
味	Muội, obscurus ; stolidus, a, um.
— 迷	mê —, id.
— 愚	ngu —, insipiens ; stolidus.
— 癡	ngây —, id.
妹	Muội, soror natu minor.
— 姊	tĩ —, sorores.
𪔗	Muối, sal ; salire.
— 茶	dưa —, olera sale condita.
— 鱈	mãm —, garum, i.
𪔘	— thịt, salire carnem.
𪔙	— rùm, sal quoddam majoribus granis.
𪔚	— cá, pisces sale condire.

校	Muối, valdè matusus.
— 尫	chín —, id.
— 棘	trái —, fructus valdè matusus.
蚋	Muối, culex, culicis.
蠓	— mòng, id.
逝	Mười.
— 沒	một —, decem.
— 尫	chín —, nonaginta.
— 鮮魚	cá tươi —, species piscis.
沒	hai — một, viginti unum.
買	Mười.
— 縶	mắc —, detineri negotiis.
逝	Mười, decem.
沒	— một, undecim.
— 鑽	vàng —, aurum purissimum.
— 誠	— giái, decem Dei mandata.
— 葺	— tưới, serratula scordium.
閔	Muôn, decem millia.
— 民	— dân, omnes populi.
— 代	— đời, omni seculo.
— 沒	— một, mori.
悶	Muộn, serò; mœstus.
— 煩	phiên —, tristis, e.
— 愁	sầu —, id.
— 奄	đã —, jam tardè.

芒	— màng, corporis, navium, &c. muni- menta.
悶	Muốn, velle.
— 腰	yêu —, amare; expetere aliquid.
— 瞻	thèm —, expetere.
得	— người, velle, expetere aliquem; (ple- rumquè cum pravâ intentione.)
啖	— ăn, expetere cibum.
嚙	Mượn, commodato accipere aliquid ab aliquo.
— 爲	vay —, } id.
— 卓	— chác, }
— 朱	cho —, commodare aliquid alicui.
— 例	— lời, nomine alicujus aliquid agere vel dicere.
嚙	Mượn, conducere.
— 稅	thuê —, id.
— 濫	làm —, pretio aliquid agere.
— 朱	cho —, locare.
獾	Muông, catulus canis, leonis, tigridis, &c. fera; canis.
— 鳩	— chim, animalia.
— 狼	— lang, lupus.
— 獠	— sói, id.
— 狃	— săn, canis venaticus.
蒙	Muống, convolvulus reptans.
— 蔓	rau —, id.
— 變	— biến, convolvulus pes capræ.

檬 Muông, species *papaveris*.
 — 粉 phân —, quædam medicina.
 — 荳 đậu —, *cassia tora*.
鏞 Muông, cochlear ; infundibulum.
 — 木杓 xoài móc —, species *mangæ*.
茫 Mương, canaliculus.
 — 唐 dàng —, id.
 — 魚 cá —, quidam piscis.
 — 葦 rau —, *psyllium*.
邛 Mương, quidam monticolæ in Cocincinâ.
𦉳 Mương.
 — 汝 nhố — —, obscure aliquid reminisci.
𦉳 Mương.
 像 — — tợng, similis, e.
磷 Mương, frustum.
 砧 — — sành, frusta testacea.
𦉳 Mướp, *momordica luffa*.
 香 — — hương, species alia.
 數 — — sác, arbor *cerbera salutaris*.
𦉳 Mướp.
 — 猫 mèo —, species *felis*.
 — 獾 chôn —, species *vulpis*.
沫 Mướt.
 — 漑 lướt —, languidus.

泐 — — máu, sanguine sudare.
 — 冽 rét —, frigus.
庙 Mừu, fanum exiguum.
 — 宗 tông —, avorum templum.
 莫 — — mạc, fanum minimum.
𦉳 Mút, sugere.
 沫 — — mát, deesse.
葶 Mọt, stolones ; surculi.
 — 木 mọt —, pullulare ; germinare.
 笮 — — măng, arundinum gemmæ.
瘳 Mọt.
 瘵 — — nhọt, aposthema.
 疔 — — ghẻ, scabies.
蜜 Mút, dulciaria.
 門 — — môn, id.
 軟 — — nhon, lignum attenuando accuere.
謀 Mứ, stratagema ; astus.
 計 — — kế, }
 斫 — — chước, } id.
 智 — — trí, solerter, astutia.
 — 參官 quan tham —, quædam dignitas.

 N
那 Na.
 — 涅 nét —, modestia.
 — 柺 cà —, *pimela alba*.

〔擲〕	Ná, balista.
— 彈	bắn —, balistam explodere.
〔那〕	Ná.
— 盜功	công áng —, labor parentum.
〔那〕	Nà, vallis.
— 嫩	nõn —, tener, a, um; venustus, a, um.
〔拿〕	Nắ, particula finalis interrogativa.
— 包	bao —, quomodo?
捉	— tróc, capere.
— 埃	ai —, quisnam?
— 農	nông —, acriter; studiosè.
〔臠〕	Nạc, caro sine arvinâ.
— 蝟	thịt —, id.
— 麵	mặt —, ineptissimus.
〔匿〕	Nác, modus purgandi orizam.
糶	— gạo, id.
〔匿〕	Nặc, abscondere.
— 隱	ẩn —, id.
濃	— nồng, odor exedens; (v. g. calcis, &c.)
— 退	thúi —, fetor intolerabilis.
〔喏〕	Nác, singultire.
惱	— nảo, crebris singultibus lamentari.
骨	— cụt, singultus, singultûs.

〔腋〕	Nách, axilla.
— 几	kẽ —, id.
— 扱	cấp —, sub axillâ gestare.
— 托	thước —, norma.
〔狝〕	Nai, cervus, i.
— 狝	hươu —, id.
— 全	đồng —, provincia Cocincinæ etiam dicta Gia định et Cambodiæ contermina.
糶	— gạo, orizam sacco includere.
脛	— lưng, se se ità erigere ut dorsum ausatum extet.
〔柰〕	Nại.
— 庄	chẳng —, parvifacere.
— 不	bất —, id.
塢	— muối, salina, salinæ.
〔奶〕	Nái, quidam vermis pilosus et viridis.
— 螻	sâu —, } id.
— 昆	con —, }
〔奶〕	Nái.
— 獯	heo —, porca; scrofa, æ.
〔奈〕	Nài, importunè petere.
何	— hà, id.
— 包	bao —, parvifacere.
— 之	— chi, } id.
— 庄	chẳng —, }
— 嗔	xin —, molestè rogare.
添	— thêm, plus petere.

NAY

— 告	cáo —, pertinaciter accusare.
— 佞	— nạnh, importunè flagitare.
〔乃〕	Nãi.
— 桎	— chuối, ficuum vel musarum racemus.
— 扱	cấp —, informare aliquem.
— 禮	trễ —, negligens.
〔𠂔〕	Nay, nunc.
— 初	xưa —, hactenùs.
— 代	đời —, hoc seculo.
— 埋	mai —, hoc manè.
— 餽	bữa —, hodiè.
— 例	— lời, dixi; (in fine orationis vel epistolæ.)
— 書	— thơ, id.
— 敬	— kính, sic in fine epistolæ salutant; (æquales.)
— 禮	— lạy, id; (de superioribus.)
— 探	— thăm, id; (de inferioribus.)
— 旦	đến —, usque nunc.
— 辭	năm —, hoc vertente anno.
〔柰〕	Nạy, supposito aliquo instrumento aliquid elevare.
— 標	xeo —, id.
— 標	nói xeo —, tectis verbis aliquid insinuare.
〔乃〕	Náy.
— 愛	áy —, sollicitè.
〔𠂔〕	Này, enixè postulare.
— 呢	— nĩ, id.

NÂY

— 嗔	xin —, } id.
— 嗔	— xin, }
〔𠂔〕	Nây.
— 濃	nóng —, calidus, a, um.
〔乃〕	Nây, magno impetu resilire.
— 迸	— lên, id.
— 祿	— lộc, frondescere.
— 株	— chôi, germinare.
— 囉語	— ngựa ra, in caput inque humeros ruere.
〔乃〕	Nây.
— 欺	khi —, paulò antè.
〔昵〕	Nây.
— 獾	— heo, venter porci.
〔乃〕	Nây, refundere aliquid in aliquem.
— 遣	— khiến, jubere.
— 職	— chức, conferre dignitatem.
— 役	— việc, assignare opus alicui.
— 吏	— lại, aliquid in alium refundere.
— 埃	ai —, quilibet.
— 摔	— trao, tradere.
— 朱	— cho, id.
〔尼〕	Nây, ecce; hic, hæc, hoc.
— 得	người —, hic homo.
— 諾	nước —, hoc regnum; hæc aqua.
— 準	chốn —, iste locus.
— 吝	lân —, hác vice.
— 事	sự —, hoc negotium; hæc res.

NAM

羅	—	là, ecce.
澄	—	chừng —, hoc tempore; hoc modo; hæc qualitas, &c.
渚	—	nối nước —, res eò jam devenit.
乃	—	Nầy, palus, paludis.
盪	—	bùn —, } id.
魯	—	lỗ —, }
乃	—	Nầy.
虐	—	— ngực, se se ità erigere ut pectus multum emineat.
南	—	Nam, auster.
越	—	— viêt, regna Tunquini et Cocincinæ.
安	—	an —, id.
廣	—	quảng —, provincia Cocincinæ.
憲	—	gió —, ventus australis.
埃	—	cõi —, plaga meridionalis.
邊	—	bên —, id.
向	—	hướng —, meridies.
指	—	sách chỉ —, liber nomina omnium rerum et instrumentorum ad usum domesticum complectens.
針	—	dá — châm, magnes, magnetis.
曹	—	— tào, quædam constellatio australis.
疴	—	đau —, morbosus; qui infirmâ est valetudine.
方	—	phương —, australis plaga.
極	—	— cực, polus antarcticus.
璫	—	Nam.
琦	—	kì —, lignum aquilæ vel calamba dictum.

NAM

星	—	— tinh, serpentaria major.
男	—	Nam, vir:
兒	—	— nhi, } id.
人	—	— nhơn, }
長	—	trưởng —, primogenitus.
子	—	— tử, filius.
聖	—	thánh —, sancti.
批	—	phe —, pars ecclesiæ ubi viri à mulieribus separati consistunt.
捻	—	Nạm, extensis digitis arripere.
沒	—	một —, quantum extensi digiti capere possunt.
炗	—	Nám, adustus, a, um.
炗	—	cháy —, id.
膠	—	— da, pellis adusta.
辭	—	Năm, annus, anni.
畧	—	— trước, anno proximè superiori.
婁	—	— sau, anno insequenti.
外	—	— ngoái, anno proximè elapso.
郎	—	sang —, anno futuro.
囉	—	ra —, id.
夾	—	giáp —, annua revolutio.
箕	—	— kia, duobus abhinc annis.
恆	—	hàng —, quotannis.
買	—	— mới, anno novo.
辭	—	Năm, quinque.
逝	—	— mười quinquaginta

NĂM

- 更次 — canh —, vigilia quinta.
 — 次 — thứ —, quintus, a, um.
 — 夢 — mông —, quintus dies cujuslibet mensis.
- 〔撿〕 Nám, pugillus; manu capere.
- 隣 — }
 涅命 — } — mình răn nét, cohibere se.
 — 敬 — kính —, venerari.
 侍 — — giữ, cautè custodire.
 提 — — dè id.
 拈 — — tay, pugnum facere.
 郭 — — quách, capere.
 鬣 — — chóp, crinibus aliquem arripere.
 搵 — — ót, id.
 打 — đánh —, par impar ludere.
 沒 — một —, unus pugillus.
- 納 — }
 納 — } — — nóp nóp, cautissimè.
- 〔輒〕 Nám, jacere.
- 禍 — — vạ, alicubi procumbere graviter se ab aliquo læsum verè dicendo vel mentiendo.
 迎 — — nghiêng, latere inixum jacere.
 語 — — ngữá, supinum jacere.
 肱 — — sấp, pronum jacere.
- 〔惹〕 Nám, fungus, i.
- 霉 — — mồi, species fungi.
 檻 — — tràm, alia species.
 貓 — — mèò, alia rursùs species.
 塢 — — mả, tumulus, i.

NAN

- 〔楠〕 Nám, vectis ferreus ad lapides eruendos.
- 〔念〕 Nám.
- 濕 — — tháp, parùm demissus.
 濕 — — — tháp, id.
- 〔難〕 Nan, materia ad texendum parata.
- 艱 — gian —, miseria.
 辣 — — lạt, arundo, vimen, &c. ad texendum parata.
 蠟 — — sáp, duo panes cerei.
 嘆 — — than, conqueri.
- 〔難〕 Nạn, calamitas; infortunium.
- 患 — hoạn —, }
 — 厄 — ách —, } id.
 — 災 — tai —, }
 — 困 — khốn —, }
 — 縶 — mắc —, in calamitatem incidere.
 — 脫 — thoát —, à calamitatibus eripi.
 — 召 — chọi —, pati miseriam.
 — 沛 — phải —, in infortunium incidere.
- 〔難〕 Nàn, calamitas.
- 饒 — ngèo —, angustia.
 — 沛 — phải —, in angustias redigi.
 — 及 — gặp —, id.
 — 濃 — nồng —, acerbitas; acriter; cruciatuum, miseriae, &c. acerbitas.
 — 樊 — phàn —, conqueri.

〔難〕	Năn.
— 唵	ăn —, pœnitere.
罪 — 唵	ăn — tòi, pœnitere peccati.
呢 —	— nỉ, conqueri.
〔難〕	Năn, quædam herba.
— 矩	củ —, tuber hujus herbæ esculentum.
〔攤〕	Năn, comprimere.
漉 —	— sũa, mulgere.
漉 —	— mủ, pus exprimere.
— 捋	vọt —, expilare aliquem.
〔攤〕	Năn, luto, cerâ, &c. aliquid effingere.
— 捋	trau —, ornare.
坤 —	— khuôn, proplasma conficere.
〔難〕	Năn.
呢 —	— nỉ, conqueri.
〔臙〕	Nân.
惱 —	— nảo, lignum in totâ longitudine æquale.
— 臙	béo —, pinguis, e.
— 臙	heo —, porcus pinguis.
〔難〕	Nận, quoddam vas magnum.
〔赧〕	Nán.
那 —	— ná, tergiversari.
吏 —	— lại, id.

〔難〕	Nân, quoddam tuber.
— 矩	củ —, id.
〔囊〕	Nang, pera.
〔橐〕	— thác, mantica; viaticum.
— 墨	mực —, sepia.
— 模	mo —, cortex qui in bursæ modum arecæ fructus recentes involvit.
〔櫛〕	Nạng, furca.
— 梘	cọc —, id.
〔穰〕	Náng.
捋 —	— tay, palmus.
眞 —	— chơn, planta pedis.
〔娘〕	Nàng, nomen appellativum mulierum.
— 獐	voi —, elephas fœmina.
〔韎〕	cỏ — hai, urtica, æ.
〔能〕	Năng, sæpè.
赧 —	— năn, diligens; sedulò.
— 生	siêng —, id.
— 才	tài —, industria.
— 全	tuyền —, omnipotens.
— 全	toàn —, id.
濫 —	— làm, factitare.
專 —	— chuyên, repetitis vicibus.
— 訥	nói —, loqui.
— 訥	} — nói — lỗi, in multiloquio non deerit peccatum.
磊訥	

曩 Nặng, gravis, e.
 尼 — — nê, id.
 廼 — — mặt, gravata facies.
 𦉳 — — lời, verba aspera.
 一 撓 gánh —, onus grave.
 捫 — — tay, manus gravis.
 𦉳 — — tai, hebetes aures.
 頭 — — đầu, gravedine capitis laborare.
 一 罪 tội —, peccatum lethiferum.
 弄 — — lòng, offendere; offendi.

曠 Náng, æstus, ús.
 餒 — — nôi, }
 一 𦉳 } id.
 𦉳 —, }
 𦉳 — — lửa, æstus urens.
 一 𦉳 phơi —, in sole exsiccare.
 𦉳 — — hanh, ardor solis.

能 Nặng.
 一 一 𦉳 nói — —, eadem sine intermissione canere.
 一 一 𦉳 giận — —, indesinenter irasci.

甞 Nặng.
 𦉳 — — niu, demulcere.
擻 Nặng, aliquid sublevare.
 拖 — — đờ, }
 迓 — — lên, } id.

甞 Nặng.
 昆 — — con, blandiri filio.

能 Náng.
 一 餒 nuôi —, alere.
𦉳 Nanh, dentes molares animalium.
 𦉳 — — vút, animalium dentes et ungues, id est arma quibus se tegunt.
 𦉳 — — heo, dentes molares porci; apri dentes falcati.
 𦉳 — — sấu, dentes crocodili.
 一 𦉳 nhần —, ringi; dentes continuo exerere.
 一 𦉳 } người có — có vút, vir bellicosus et
 一 𦉳 } magnanimus.

佞 Nạnh, invidè aliquem accusare.
 一 揆 chống —, caput manu nixum habere; ansatum incedere.
 一 生 sanh —, invidè aliquem accusare.
 一 饒 — — nhau, }
 一 奈 nài —, } id.

穉 Nành.
 一 荳 đậu —, dolichos soja.

芾 Nao, subcurvus, a, um.
 一 奴 no —, quandonam? utinam.
 一 欺 khi —, quandonam.
 一 課 thuở —, id.
 一 沛庄 chẳng phải —, incolumis.

惱 Nạo, quodam instrumento pomorum carnes in lingulas discerpere.
 椰 — — dừa, hunc in modum coco discindere.

NÀO

芾

Nào, (hæc littera nominibus postposita, quis significare videtur, præposita vim negandi habere, sola autem significat ubi.)

- 体 thể —, quomodo.
 — 堯 đường —, id.
 — 欺 khi —, quandonam?
 埃 — ai, quis?
 羅 — là, ubinam?
 — 渚 chớ —, id.
 — 麵 mặt —, quis? (contemptim vel iracundè.)
 — 得 ngày —, quâ die?
 — 辭 năm —, quo anno?
 沛 — phải, quid necesse?
 固 — có, quid habeo? id est nihil habeo.
 羣 — còn, quid adhuc? id est nihil ampli-
 ùs est.
 欺 — khi, ubinam? v. g. pristina illa pietas,
 &c.

惱

Não.

- 愁 sầu —, mœstus.
 — 煩 phiền —, id.
 — 慘 thảm —, vehementi mœrore afflictus, a,
 um.
 肝 — gan, tormina; intestinorum dolores.
 脾 — ruột, id.

璫

Não.

- 馬 mã —, lapis pretiosus candidus venis ni-
 gris variatus.

NÁT

鏑

Náp, quædam lancea.

納

Nạp.

諫

— gián, regem annuere monitis.

銃

— súng, pulvere et glandine munire tor-
 menta.

礮

— thuốc đạn, id.

— 渚

nước —, primus impetus.

綉

Náp, operculum.

函

— hòm, operculum arcæ.

礪

— ve, operculum lagenæ.

踞

Nạp.

— 移

đi — —, strepitus hominum multorum
 euntium et redeuntium.

涅

Nát, comminutus, a, um. tritus, a, um.

— 散

tan —, penitùs dirutus.

— 害

hại —, damnum afferre.

閉

— báy, valdè comminutus.

肝

lo — gan, valdè sollicitus.

— 慮

tìm —, per omnia loca investigare.

— 尋

hư — vitiari.

— 虛

dốt —, hebes; ignarus.

— 訥

chưởi —, dira precari.

— 吐

— 散

} tan xương — thịt, multùm insudare la-
 boribus.

喙

Nạt, verbis metum incutere.

— 怒

— nộ, id.

唐	—	— dăng, præco ad parandam viam.
𦉳		Náu, in locum tutum aliquandiù se se recipere.
隱	—	— ản, id.
— 娘		nương —, diversari.
吏	—	— lại, morari paulisper.
𦉳		Nâu.
— 濫		làm —, à jocis ad ictus venire.
— 捕 葦		màu bò —, color subrubicundus.
𦉳		Nâu.
— 鮒		cá —, quidam piscis.
𦉳		Nâu, turma.
— 頭 几		kê đầu —, dux alicujus turmæ.
意	—	— áy, illi.
𦉳		Náu, coquere; liquare.
爍	—	— nướng, id.
— 糗 史 經		} xôi kinh — sử, totum se litterarum studiis dedere.
𦉳		Nẫu, fructus intus putris.
— 黠		trái —, id.
你		Né, declinare.
命	—	— mình, ictum declinare.
— 計		ké —, gestus hominis furtim aliquid exportantis; sic etiam dicitur de iis qui metu, reverentiâ, ita se contrahunt, ut hanc speciem præ se ferant.

爾		Nẻ, dehiscere.
囉	—	— ra, id.
— 唐		dăng —, rima; hiatus.
艫 墨	—	— mực tàu, funiculo atramento intincto aliquid delineare.
且	—	— thả, sanguinem paulatim elicere.
— 坦		đát —, terræ hiatus.
泥		Nê, obstinato animo aliquid retinere.
— 執		chấp —, id; pertinax.
你		Nệ.
— 庄		chăng —, labores parvi facere; (non gravi molestiâ, &c.)
— 之		chi —, } id.
— 芾		nào —, }
— 渚 行		chớ —, ne graveris, gravetur.
— 行		đừng —, id.
— 之		— chi, quid curandum?
泥		Nê, palangæ, palangarum.
— 達 涓 底		đặt —, palangas submittere.
— 特 曩		quen —, assuefactus.
— 特 曩		để —, intactum servare; aliquem suo arbitrio permittere.
— 特 曩		đặng —, usu facile aliquid agere.
— 特 曩		nặng —, gravis, e.
你		Nẻ, respectum alicujus habere.
— 敬 涼 渚		kính —, } id.
— 敬 涼 渚		kiêng —, }
— 敬 涼 渚		nước —, aqua pura.

NEM

— 几	kê —, extraneus.
— 於	ở —, vacare negotio.
埃 — 庄	chăng — ai, nullam cujusquam rationem habere.
儻	Nẽ.
— 祖	tổ —, progenitores.
脯	Nem, carnis protrimentum foliis involutum.
鮫 —	— chạo, id.
撻	Ném, jacere.
砮 —	— đá, lapides jacere.
楠	Ném, cuneus.
— 棟	đống —, cuneum immittere.
— 如擯	chặt như —, benè constrictus, a, um.
喃	Ném, condire.
羹 —	— canh, condire jusculum.
— 鱓	mắm —, species gari.
衽	Nệm, culcitra.
錦 —	— gấm, } id.
花 —	— hoa, }
詔 —	— chiếu, }
唸	Ném, primoribus labris gustare.
道牟 —	— màu đạo, veritatis dulcedinem experiri.

NÉN

鑲	Nén, circulus ferreus vel vimineus quo aliquid stringitur; panis aureus vel argenteus.
鑲 —	— vàng, panis aureus.
泊 —	— bạc, panis argenteus.
— 提	dè —, suspicari.
菱 —	— gai, corona spinea.
囊	Nén.
— 矩	củ —, species porri.
年	Nên, licere; fieri; ideò.
按 —	— nãi, res eò loci devenit.
— 朱	cho —, ideò; idcirco.
— 濫	làm —, efficaciter aliquid agere.
身 —	— thân, eximium fieri virum.
— 奄	đã —, jam probè.
— 化	hóa —, fieri.
— 孕	dựng —, creare.
得 —	— người, optimum fieri virum.
沒 —	— một, unum natus annum.
台 —	— hai, biennis.
— 庄	chăng —, non licet; non licere; non benè.
名 —	— danh, illustrem fieri.
抨	Nện, tundere, (malleo, fuste, &c.)
杵 —	— đòn, multùm percutere.
繩 —	— vải, pannum tundere.
埤	Nên, fundamentum; pavementum.
— 塔	đắp —, fundamenta ponere.
姑 —	— nhà, domus fundamentum.

NEO

仁	—	nhơn, virtutis fundamentum.
佞		Nénh, (meliùs nánh.)
— 預		dựa —, sedendo inniti alicui rei.
— 核		cây —, quædam arbor.
栲		Neo, anchora.
— 構		— nọc, id; firmiter tenere.
— 交		gieo —, anchoram jacere.
神		— thần, sacra anchora.
— 繞		dây —, rudens, tis.
— 撈		kéo —, anchoram extrahere.
纒		Néo, ligamen torquendo stringere.
— 紮		buộc —, id.
— 打		đánh —, id; firmiter tenere.
栲		Nèo, loca ubi quiescunt aves.
— 橋		kèo —, lignum aduncum ad aliquid attrahendum.
裊		Nẻo, semita.
唐		— dàng, } id.
— 唐		dàng —, }
— 饒		nhiều —, calles multi.
恪		— khác, alia semita.
納		Nép, abdere se.
— 劫		khép —, metu et reverentiâ contrahere se.
臭		} — mình xó tiện, in vilem locum recipere se.
賤命		
隱		— ẩn, latere.

NÉT

罽		Nép, circulus in ostio canistri, &c.
— 筓		— thúng, id.
— 蝮		rắn — nia, quidam serpens.
糲		Nép, oriza glutinosa.
— 粘		gạo —, id.
— 醞		rượu —, vinum ex illâ orizâ expressum.
— 茹		— nhà, ligna omnia ad domum unam extruendam parata.
涅		Nét, ductus penicilli.
— 日		— viết, id.
— 察		xét —, alicujus facta scrupulosiùs explorare.
唼		Nẹt, aliquid trahere vel extendere ut resiliat.
捕 荳	}	đắng như bò —, amarissimus, a, um.
— 如		
涅		Nét, mores; modestia.
那		— na, modestia.
— 固		có —, modestus.
— 濫		làm —, hypocrita.
— 側		trắc —, pravis moribus vir.
— 秩		mất —, immodestus.
— 使		sửa —, emendare se.
讓 謙		— khiêm nhượng, humilitas.
傲 驕		— kiêu ngạo, superbia.
於 安		— ăn ở, vivendi et agendi ratio.

<p>〔標〕</p> <p>— 蓮核</p> <p>〔裊〕</p> <p>— 麻</p> <p>— 丕</p> <p>— 固</p> <p>— 空</p> <p>— 庄</p> <p>〔鵝〕</p> <p>— 塘</p> <p>〔俄〕</p> <p>— 雙</p> <p>〔莪〕</p> <p>— 朮</p> <p>〔玳〕</p> <p>— 獠</p> <p>— 塔</p> <p>— 筴</p> <p>— 漚</p> <p>〔我〕</p> <p>— 巴</p> <p>— 罾</p> <p>— 饒</p> <p>— 饒</p> <p>— 方</p>	<p>Nêu, pertica oblonga quam ethnici superstiosè præ foribus erigunt initio recentis anni.</p> <p>lên —, illam perticam erigere.</p> <p>cây —, eadem pertica.</p> <p>Nêu, si.</p> <p>— mà, id.</p> <p>— vậy, si ita.</p> <p>— có, si est.</p> <p>— không, si non.</p> <p>— chẳng vel chằng; id.</p> <p>Nga.</p> <p>dăng —, pellicanus.</p> <p>Nga.</p> <p>song —, par.</p> <p>Nga.</p> <p>— truật, iris sylvestris.</p> <p>Ngà, ebur, eboris.</p> <p>— voi, id.</p> <p>tháp —, turre eburnea.</p> <p>đũa —, bacilli eburnei.</p> <p>nước — —, aqua turbida.</p> <p>Ngã.</p> <p>— ba, trivium.</p> <p>— tư, quadrivium.</p> <p>nhiều phương nhiều —, multa bivia;</p> <p>multa negotia.</p>
---	--

<p>〔我〕</p> <p>〔覷〕</p> <p>— 理</p> <p>— 落</p> <p>〔弄〕</p> <p>〔餓〕</p> <p>— 死</p> <p>〔鰐〕</p> <p>〔𠵼〕</p> <p>— 古</p> <p>— 弄</p> <p>— 意</p> <p>〔𠵼〕</p> <p>— 獄</p> <p>〔額〕</p> <p>— 闍</p> <p>— 打</p> <p>— 兵</p> <p>— 數</p> <p>〔凱〕</p> <p>— 鑽</p> <p>— 蜂</p> <p>— 御</p> <p>— 違</p> <p>〔碍〕</p> <p>— 窒</p>	<p>Ngã, labi.</p> <p>— xuống, id.</p> <p>— lã, convictus, a, um.</p> <p>— nước, ob aquæ mutationem morbum contrahere.</p> <p>— lòng, animo desiderare.</p> <p>Ngã, esurire.</p> <p>— tử, fame perire.</p> <p>Ngạc, quidam piscis.</p> <p>Ngạc, faucibus aliquid hæerere.</p> <p>— cổ, id.</p> <p>— lòng, cor hæsitans.</p> <p>— ý, id.</p> <p>Ngác.</p> <p>ngúc —, caput nutare.</p> <p>Ngạch, limen inferius.</p> <p>— cửa, id.</p> <p>dánh —, muros effodere ad furandum.</p> <p>số binh —, index recensitionis populorum.</p> <p>Ngai, thronus, i.</p> <p>— vàng, } id.</p> <p>— rông, } id.</p> <p>— ngự, } id.</p> <p>lên —, solium conscendere.</p> <p>Ngại, obstaculum.</p> <p>trát —, hæsitare.</p>
---	---

NGÁ

— 疑	ngghi —, id; suspicari.
— 阻	trở —, impedimentum.
— 妨	phương —, id.
弄	— lòng, cor hæsitans.
意	— ý, id.
之	có — chi? quid obstat? nihil refert.
— 固	— chi, } id.
— 一	nào —, }
— 带	dâu —, }
— 兜	dám —, }
— 敢	
礙	Ngái, longè.
— 賒	xa —, id.
— 核	cây —, ficus maculata.
得	Ngài, pronomen ille, illa; (pro superioribus tantùm.)
— 茹	nhà —, id.
艾	Ngải, herba quædam medicinalis seu species absynthii quæ adustiones fiunt.
灸	— cứu, id; artemisia vulgaris.
伐	— phạt, iris sylvestris.
鑽	— vàng, curcumæ species.
葉	— diệp, absynthii species.
— 哈	ngậm —, tuber quoddam quod ad multa veneficia inservire dicunt.
義	Ngãi, justitia; amicitia; fides; significatio.
— 仁	nhơn —, virtus; humanitas.
— 割	cắt —, explicare; enucleare.
— 沛	phải —, rationi consentaneum; sympathia.

NGA

— 結	kết —, inire amicitiam.
— 德	đức —, virtus.
— 字	chữ —, litteræ.
— 道	đạo —, gratus animus; trames justitiæ.
理	— lý, sensus et significatio, ratio.
— 聒	nghe —, audire explicationem.
— 固	có —, gratus, a, um.
— 別	biết —, id.
— 磊	lỗi —, violare justitiam.
— 應	ứng —, ad examen venire.
— 經	kinh —, quidam liber.
— 禮	lễ —, urbanitas.
— 廣	quảng —, quædam provincia Cocincinae.
— 濫	lạm —, in signum amicitia.
— 失	thất —, violare justitiam.
— 婁	— cũ, antiqua amicitia.
— 子	— tử, filius adoptivus.
— 婿	— rể, gener.
— 友	— hữu, amicus.
— 解	giải —, explicare.
— 不	bất —, ingratus.
— 無	vô —, id.
碎	— vua tôi, mutua regis et subditi officia.
希	— anh em, fratrum mutua officia.
娶	— vợ chồng, conjugum mutua officia.
媯	— thầy tớ, discipuli et magistri mutua officia.
重	
備	
柴	
証	Ngay, rectus, a, um; ex adverso.
— 倘	— thẳng, } id.
— 良	— ngán, }
— 實	— thật, verax; sincerus.
— 導	người —, vir justus,

NGÀ

— 碎	tôi —, subditus; servus fidelis.
— 道	đạo —, vera religio.
— 理	lẽ —, recta ratio.
— 意	y —, sincera voluntas.
脍	— dạ, recta conscientia.
弄	— lòng, id.
饒	— nhau, in eâdem lineâ exstantes; unus ex adverso alterius.
— 唐	đàng —, via recta.
埒	đi — di, rectâ tendere aliquò.
— 豸	chạy —, in fugam ruere.
— 稱	xưng —, vera fateri.
— 呐	nói —, recta loqui.
賒	— lưng, piger, a, um; iners.
迤	— đơ, aliquid quod curvum esse debet rectum fieri.
— 妙	— đẹo, rectè ad scopum.
— 吝	— làn, id.
— 債	} lời — trái tai, veritas odium parit.
— 惘	
— 悒	} cây vạy ghét mực tàu —, pravus monita ægrè fert.
— 核	
— 墨	} nita ægrè fert.
— 黽	
〔啞〕	Ngáy, stertere.
— 哺	— pho pho, id.
〔時〕	Ngày, dies.
— 初	— xưa, olim; anteactis diebus.
— 曷	— rày, his diebus; nunc.
— 禮	— lễ, dies festus.
— 創	sáng —, diluculò; primâ luce.
— 姘	nửa —, meridies.
— 班	ban —, interdiù; die.

NGÁ

— 收	thâu —, totâ die.	
— 最	tối —, id.	
— 婁	— sau, insequenti die; tempus futurum.	
— 節	— nào, quâ die? quandonam?	
— 節	— tết, primus dies anni ineuntis.	
沒	— mộng một, primus dies mensis.	
— 森	— rằm, dies quintus decimus mensis.	
— 恆	hàng —, quotidie.	
— 盱	ngủ —, die dormire.	
— 婁	lâu —, diù.	
— 遲	chây —, id.	
— 埋	— mai, cras.	
〔癡〕	Ngây, stolidus; ignarus.	
— 曳	} id.	
— 屹		— đại,
— 愚		— ngát,
— 昧		— ngúa,
— 疎	— muội,	
— 疎	thơ —, puer.	
〔癡〕	Ngây, aures alicui atterere; auribus alicujus abuti.	
— 牙	— ngà, id.	
— 頭	— đầu, dolere capite.	
— 聰	— tai, obtundere aures.	
〔嚴〕	Ngâm, quædam forma rei alicui data, ut alteri aptetur faciliùs et firmiùs.	
— 級	— khớp, id; ratum, firmum fundamentum.	
— 割	cát —, secando hanc ei formam præbere.	
— 查	tra —, rem ità formatam adaptare.	
〔吟〕	Ngãm, minari.	
— 瞋	— nghe, id.	

NGÁ

吟	Ngám, sentire.
味	— vi, sentire saporem.
牟	— màu, id.
意	— ý, sensum capere.
吟	Ngám.
一 一 疴	đau — —, dolor levis non intermissus.
吟	Ngâm, in aquâ macerare.
議	— ngợi, laudare.
詩	— thi, versus demissâ voce canere.
歌	— ca, id.
粘	— gạo, macerare orizam in aquâ.
題	} — vịnh đề chỉ, episodius.
旨 詠	
吟	Ngậm, aliquid in ore servare.
𠵼	— miệng, claudere os; tacere.
落	— nước, aquam in ore servare.
吟	Ngám, imbui aliquâ re; madere.
蜜	— mật, mente aliquid percipere.
吟	Ngâm, intùs et secretò.
一 悼	giận —, tacitâ ardere irâ.
一 恨	hờn —, tacito corde subirasci.
一 溷	lội —, ambulare sub aquâ.
一 濫	làm —, secretò et tacitè aliquid agere.
一 曉	hiểu —, subintelligere; subaudire.
吟	Ngán, fastidire.
𠵼	— miệng, cibos fastidire.

NGÀ

一 敖	ngao —, palari.
𠵼	Ngàn, mille.
琰	— dặm, mille stadia; valdè remotus, a, um.
鑽	— vàng, mille aurei; valdè pretiosus.
釅	— năm, mille anni; diù ad modum.
𠵼	Ngàn, tesqua; mons.
一 遶	trên —, in montibus.
一 遶	lên —, conscendere tesqua.
一 冰	băng —, rectà tendere aliquò.
垠	Ngăn, impedire; obstaculum; dissepimentum.
頓	— đón, obstare.
禁	— cấm, } id.
吏	— lại, }
振	— chấn, dissepimentum.
干	— can, verbis obstare.
阻	— trở, obstaculum.
垠	— lấp, viam præcludere; transitum impedire.
禦	— ngừa, obviare.
賊	— giặc, hostibus obsistere.
冉	— sách, tæniolâ librum signare.
冉 一 帶	dải — sách, gerifolium.
艮	Ngán, brevis, e.
鬼	— ngỏi, id.
垠	Ngàn, terminus; quantitas.
一 自	từ —, gradatim.

NGA

魚	—	— ngừ, anceps ; dubius.
意	—	— áy, illa quantitas.
尼	—	— nây, hæc quantitas.
固	固	} có từ có —, est modus in rebus, sunt certi denique fines.
—	自	
节	—	— nào, quantum ? ubi est terminus ? quò usque ?
銀		Ngân, argentum ; modulari.
—	金	kim —, aurum et argentum.
—	水	thủy —, argentum vivum ; hydrargirum, i.
河	—	— hà, via lactea.
良		Ngán, membrorum, arborum, &c. lineamenta.
銀		Ngân.
—	真頂	dứng chân —, statuâ immobilior.
—	冲	trong —, limpidissimus, a, um ; diaphanus ; translucidus.
—	鮐	cá —, quidam piscis.
痕		Ngán, pati deliquium ; turbari mente.
—	癩	} id.
—	疹	
昂		Ngang, transversus, a, um.
語	—	— ngũa, exlex.
藏	—	— tàng, id.
虐	—	— ngược, contumax.
—	濫	làm —, perperàm agere.
—	乾	càn —, ne uno quidem excepto.
語	—	nằm — ngũa, cubare incompositè ; immodestè.

NGÀ

低	—	— dâý, è regione ; ex adverso.
—	皮	bê —, latitudo.
—	核	cây —, lignum transversum.
—	迎	ngành —, sine ordine ; confusè.
古	—	— cồ, pertinax.
障	—	— chướng, contumax.
—	涅	nét —, ductus penicilli transversus.
膊	—	dánh — lưng, dorsum virgis vel fuste cædere.
—	哂	nói —, absurda loqui.
昂		Ngáng, impedire ; obstare non verbis sed re aliquâ interpositâ.
吏	—	— lại, id.
網	—	— võng, ligna duo in extremâ rhedâ quæ eam extensam continent.
邛		Ngàng.
—	午	ngõ —, prospicere alicui.
—	午庄	cháng ngõ —, non providere.
昂		Ngáng, divaricari.
囉	—	nói — ra, dissentire ; dissuadere.
—	迎	ngành —, negligenter audire.
仰		Ngáng.
古	—	— cồ, pertinax ; collum exiguum (lagenæ, &c.)
梗		Ngạnh, instrumentum biceps cujus extre- mum unum acutum et alterum uncina- tum.
—	教	giáo —, lancea eodem modo biceps.

NGA

鉤	—	— câu, hamus in hunc modum biceps.
魴	—	— cá, spinæ piscium.
— 魴		cá —, quidam piscis.
— 荅核		cây lành —, quædam arbor hypericum dicta.
梗		Ngành, ramus, i.
鑽	—	— vàng, id.
花	—	— hoa, termes, termitis; ramus floridus.
核	—	— cây, rami arborum.
迎		Ngánh, deflectere.
古	—	— cổ, caput deflectere.
遨		Ngao.
遊	—	— du, vagari.
彥	—	— ngán, palari.
螯		Ngao, quædam concha.
傲		Ngao.
— 獠		chó —, molossus, i.
噉		Ngao.
— 噉		ngheú —, cantitare.
敖		Ngạo.
— 驕		kiêu —, superbus.
熬		Ngào, aliquid fervere ut densius fiat.
— 吶		ngọt —, dulcis, e.
糖	—	— đàng, saccharum vel aliquid saccharo conditum fervere ut densius fiat.

NGÁ

蜜	—	— mật, mel eodem modo densare.
哈		Ngáp, oscitare.
汲		Ngáp, aquam aliquid contegere.
凝	—	— ngừng, hæsitare.
— 洗		chìm —, submergi.
呖		Ngát.
— 八		bát —, sollicitus de re absenti et remotâ.
— 蒼		thơ m —, olidissimus, a, um.
歹		Ngạt, axis exiguus.
鑄	—	— kéo, axis forcis.
刀	—	— dao, axis cultri.
敖	—	— ngào, interclusum quasi spiritum habere; (aeris densatione, fetore, &c.)
扱		Ngát, unguibus decerpere.
蕨	—	— bông, flores ungue legere.
棘	—	— trái, fructus decerpere unguibus.
— 搥		véo —, unguibus impetere.
— 再		tái —, pallidissimus, a, um.
— 冷		lạnh —, frigidissimus, a, um.
歹		Ngắt, in angustiis esse.
— 危		ngèo —, id.
— 病		bệnh —, periculosus morbus.
命	—	— mình, pauperrimus; agonizans.
— 欺		khi —, ingrata tempora.
訖		Ngát, deliquium pati.
— 折		chết —, id.

NGH

— 質高	cao chất —, altissimus, a, um.
創 —	— sáng, deficere; (de sole, lunâ, &c.)
癩 —	— ngứa, incautus, a, um.
〔竝〕	Ngật.
魚 —	— ngừ, titubare.
堯 — 高	cao — nghêu, altus et gracilis.
〔菩〕	Ngâu, aglaia odorata.
— 核	cây —, id.
— 花	hoa —, flores illius arbusculæ.
〔聒〕	Nghe, audire; annuere.
— 擘	mắng —, auditu percipere.
喙 —	— tiếng, famam vel vocem audire.
— 侈	xảy —, repentè audire.
信 —	— tin, nuntios audire.
冉 —	— sách, audire lectionem vel explicationem.
義 —	— nghĩa, audire explicationem.
倘濕 —	— thấp thoáng, audire raptim; audire ab incertis auctoribus.
— 庄	chăng —, contumax; renuere.
庄 —	— chãng? audis ne? annuis ne? intelligis ne?
浪 —	— rãng, auditur; (impersonale.)
往 —	— vãng vãng, eminens aliquid audire.
往 —	— lời, dicto audientem esse.
〔炆〕	Nghe.
— 路	lọ —, fuligo sartagini &c. adhærens.
〔犧〕	Nghe, vitulus.
— 昆	con —, id.

NGH

— 樓	trâu —, id.
〔儀〕	Nghe, complanare pannum, papyrus, &c.
— 翁	ông —, dignitas lectoris regis.
紙 —	— giấy, papyrus explanare.
廟 —	— miếu, fanum exiguum.
〔猊〕	Nghe, quoddam animal leoni simile.
— 昆	con —, id.
— 午	ngỏ —, apertus, a, um.
〔艾〕	Nghe, croci species seu curcuma longa.
〔藝〕	Nghe, ars, artis.
— 善	thiện —, peritus alicujus artis.
〔藝〕	Nghe, ars, artis.
業 —	— nghiệp, id.
文 —	— văn, artes liberales.
武 —	— vũ, ars bellica.
— 習	tập —, artem exercere.
— 打	đánh —, artem bellicam exercere.
— 茹	con nhà —, cantatrix.
— 囉	ra —, facultate alicujus artis exercendæ donari.
— 拈	cát —, eadem facultate privari.
— 歛	hết —, artem et industriam in ventum effundere.
〔艾〕	Nghe, quædam herba in loco humido crescens.
〔逆〕	Nghech.
— 𠵼	— ngác, ineptus, a, um.

額	Nghêch, (vel Ngậch.)
頭	— — đầu, stolidus, a, um.
嗙	Nghẹn, faucibus cibum inhærere.
膠	Nghén, gravida mulier.
—胎	thai —, id.
迎	Nghênh, (vel Ngânh.)
昂	— ngang, sine ordine; permixtè.
桶	— mặt, facie suberectâ respicere.
饒	Nghéo.
—魚	cá —, quidam piscis.
饒	Nghèo, (scribitur quandoque Ngèo.) periculum, i; periculosus, a, um.
難	— nân, id.
—饑	cơ —, magna ciborum penuria.
—險	hiêm —, periculosus, a, um.
—歹	ngặt —, id.
—病	bệnh —, morbus periculosus.
—時	thì —, iniqua tempora.
僥	Nghéo.
古	— cổ, collum inclinatum.
孽	Nghệt, aliquid nimis constrictum.
古	— cổ, collum ad spiritus interclusionem constringere.
闕	— hống, id.
每	— mũi, nares obturatæ.

—喫	khét —, nidor rei combustæ; (corri, panni, capillorum, &c.)
噤	Nghêu.
遨—喝	hát — ngao, cantitare.
僥	Nghêu.
—高	cao —, altissimus, a, um.
疑	Nghi, dubitare.
—胡	hồ —, id.
難	— nan, id; suspicari.
碍	— ngại, id.
惑	— hoặc, dubitare.
—多	đa —, fluctuans; suspicax.
—生	sinh —, parere dubium.
—化	hóa —, fieri dubium.
半半	} bán tín bán —, probabilis, e.
—信	
儀	Nghi.
—威	oai —, majestas; gravitas; augustus, a, um.
—禮	lễ —, ritus; cæremonia.
宜	Nghi.
—便	tiện —, vice alicujus munus aliquod obire; vicarius.
議	Nghi, consulere; excogitare.
論	} — luận, } id.
—量	

- (義) Nghì, (Vide Ngãi.)
 — 磊 lồi —, violare justitiam.
 — 無 vô —, ingratus.
 (擬) Nghĩ, quiescere; ille, illa; (de inferioribus et æqualibus.)
 宐 — — ngơi, quieti se dare.
 眞 — — chơn, iter agendo requiescere.
 捫 — — tay, ab opere cessare.
 癡 — — mết, requiescere.
 — 劫 đi —, ire cubitum.
 — 灰 hôi —, rancidus, a, um.
 — 住 chú —, ille; nostras, nostratis.
 (議) Nghĩ, cogitare; excogitare.
 — 推 suy —, perpendere.
 吏 — — lại, recogitare.
 (義) Nghĩa, (Vide Ngãi.)
 — 字 chữ —, litteræ.
 (逆) Nghịch, inimicus; infensus; contra.
 — 忤 ngũ —, protervus.
 — 忤 ngỗ —, id.
 賊 — — tặc, rebellis.
 — 背 bội —, id; procax.
 党 — — đảng, id.
 — 濫 làm —, rebellare.
 — 几 kẻ —, inimici.
 意 — — ý, præter voluntatem.
 理 — — lẽ, contra rationem.

- 厄 ách —, singultire.
 (嚴) Nghiêm, majestas; gravitas; severitas; augustus; severus.
 莊 — — trang, id.
 整 — — chỉnh, id; benè ordinatus.
 — 威 oai —, augustus; augustè; cum dignitate.
 議 — — nghị, id.
 謹 — — kín, severè prohibere.
 日 — — nhật, } id.
 禁 — — cấm, }
 父 — — phụ, pater.
 慈 — — từ, parentes.
 堂 — — đàng, pater.
 — 性 tính —, naturâ gravis et severus; dignitate plenus.
 (驗) Nghiêm, penitus examinare.
 — 效 hiệu —, efficax; efficacia.
 — 看 khán —, oculis examinare aliquid.
 — 察 xét —, examinare.
 — 推 suy —, id.
 吏 — — lại, iterum examinare.
 果 — — quả, verum examine repertum.
 — 証 chứng —, testis auritus vel oculatus.
 (覈) Nghiêm, apparatus.
 — 圖 đồ —, rerum apparatus.
 軍 — — quân, apparatus militaris.
 (硯) Nghiên, atramentarium lapideum.
 — 渤 ao —, id.

- (嘑) Nghiến, stridere.
 齧 — — rãng, stridere dentibus.
 (硯) Nghiến, conterere pistillo.
 葉 — — thuốc, medicinam pistillo conterere.
 昌 — — xương, ossa comminuere.
 椒 — — tiêu, piper terere.
 (迎) Nghiêng, inclinatus, a, um.
 曆 — — lịch, id.
 駟 — — vai, oneri se submittere.
 命 — — mình, demittere se; declinare ictum deflectendo, &c.
 (業) Nghiệp.
 — 惡 ác —, immodestè joculari, vel alia inhonestata agere; joco nimio molestiam afferre.
 (業) Nghiệp, proprium munus; officium.
 — 藝 nghệ —, artes mechanicæ et liberales.
 — 基 cơ —, hæreditas.
 — 生 sinh —, domesticæ facultates.
 — 專 chuyên —, artem suam exercere.
 — 罪 tội —, peccatum; peccati pœna.
 — 功 công —, opus præmio dignum.
 — 失 thất —, fortunis omnibus exutus.
 啞濫 — — làm ăn, aliquâ arte exercere se.
 惡多 } đa hành ác —, scelera multa perpetrare.
 行 }
 — 產 sản —, domesticæ facultates.
 — 家 gia —, id.
 — 本 bản —, proprium munus.

- 事 sự —, præclarum facinus.
 (孽) Nghiệt.
 — 妖類 loài yêu —, monstrum.
 (堯) Nghiêu, Imperator apud Sinenses celeberrimus, qui annos ante Christum 2357 floruit.
 — 希 vua —, id.
 (訖) Nghìn, mille; (Vide Ngàn.)
 — 沒 một —, id.
 (迎) Nghinh, ire obviam.
 神 — — thần, excipere spiritum; (stulta ethnicorum superstitio.)
 (迎) Nghỉnh.
 — 顛 ngủng —, præcepta parvipendere.
 (孽) Nghít.
 — 樟 xanh —, viridissimus, a, um.
 (午) Ngọ, littera à cyclo duodenario septima.
 — 辭 năm —, annus sic dictus.
 — 朞 tháng —, mensis ita vocatus.
 — 時 ngày —, dies eo nomine dictus.
 — 除 giờ —, hora sexta sinica ab undecimâ nostrâ ad primam pomeridianam.
 — 歲 tuổi —, natus anno hujus nominis.
 線 — 上 thượng — thuyến, meridianus.
 (眴) Ngô, aspicere.
 體 — — thấy, videre.

澄	—	— chừng, eminùs conspicere.
— 窻		dòm —, rimari.
琰	—	— dặm, eminùs conspicere.
苧		Ngó.
— 矩		củ —, tuber nymphææ.
離	—	} bẻ — lia tơ, à se invicem divelli.
— 披		
絲	—	
菩		Ngò, coriandrum.
— 蕪		rau —, id.
午		Ngỗ, discoopertus, a, um.
— 闈		— cửa, janua patens.
— 闈		cửa —, id.
— 覓		— nghê, discoopertus, a, um.
— 底		để —, apertum relinquere.
昨		Ngỗ, ut; porta.
— 哈		— hay, notum sit; ut scias, sciat, &c.
— 聒		nghe —, audire et percipere.
— 坤		— khôn, prudens; sapiens.
— 賢		hiền —, id.
— 特		— đặng, ut possim, possis, &c.
— 体		— thấy, ut videam, as, at, &c.
— 埋		— may, fortuna; fortunatè.
— 昂		— ngang, prospicere alicui; perspicax ingenium.
— 闈		cửa —, porta major.
旦	— 庄	chàng — đến, negligere.
— 才		tài —, industria.
— 朱		— cho, ut.

莫		Ngồ.
— 秘		bí —, cucurbita melopepo.
— 覩		dủ dủ —, carica papaya.
— 覩		— châu du, sambucus nigra.
莫	— 菜	
吳		Ngồ, regnum antiquum Sinarum.
— 尙		thàng —, sic contemptu vocant Sinenses.
遇		Ngồ, occurrere.
— 會		hội —, sibi invicem opportunè occurrere.
悟		Ngồ, perspicax; intelligere.
— 穎		dĩnh —, id.
忤		Ngồ, (pronunciatur etiam Ngỗ.) contumax; protervus.
— 逆		— nghịch, id; rebellare.
悞		Ngồ, stolidus.
— 尙		thàng —, id.
癩		Ngơ.
— 濫		làm —, dissimulare.
— 眦		ngó —, avertere oculos.
— 鼻		— ngáo, stolidus; ineptus.
— 訖		ngát —, inattentus.
— 艮		— ngẩn, stolidus.
— 諸		chơ —, derelictus; orbus.
疑		Ngờ, arbitrari; existimare; suspicari.
— 疑		nghi —, dubitare.
— 羅		— là, putare; reri.
— 浪		— rãng, id.

NGŨ

- 埃 ai —, quis putat?
 — 訖 ngật —, incautus; titubare.
 — 庄 chảng —, inopinatò; nemine cogitante.
 — — —, manifestus, a, um.
- 〔語〕 Ngõ, putare; secum reputare.
 羅 — — là, videtur; opinor.
 例 — — lời, animo verba sua circumspiciendo os suum, cohibere.
 嘸 — — miêng, id.
 昂 — — ngàng, secum reputare.
 一把 bỡ —, attonitus, a, um.
 拈 — — tay, novâ consideratione manum cohibere.
- 〔訛〕 Ngoa, loquax.
 月 — — ngoét, loquax supra modum.
 一 例 lời —, verba amplificata.
 一 訥 nói —, exaggerare; amplificare.
 嘸 — — miêng, res verbis exaggerare.
- 〔吾〕 Ngoa, ego, (hâc voce utuntur tantùm præfecti.)
- 〔訛〕 Ngỏa.
 危 — — nguê, splendide.
 〔魏〕 Ngoai.
 吏 — — lại, modus constringendi aliquid fune ligando.
 一 崑 nguôi —, sedatus, a, um.
- 〔外〕 Ngoai, extrà; extraneus.
 一 几 kê —, ethnicus.

NGO

- 人 — — nhơn, extraneus.
 國 — — quốc, regnum externum.
 道 — — đạo, ethnicus.
 一 戶 họ —, consanguinei ex parte matris.
 一 邊 bên —, id.
 一 翁 ông —, pater matris.
 一 妃 bà —, mater matris.
 紀 — 冊 sách — kí, annales.
- 〔外〕 Ngoái.
 一 辭 năm —, annus proximè elapsus.
 頭 — — đầu, retrospicere; caput retrò vertere.
 古 — — cổ, id.
- 〔外〕 Ngoài, extrà.
 一 皮 bê —, pars exterior.
 一 唐 dàng —, Tunquinum, i.
 一 移 di —, naturæ requisitis satisfacere.
- 〔拗〕 Ngoáy.
 聰 — — tai, purgare aures.
 一 甕 óng —, tubus ad terendum arecam et betel.
- 〔頑〕 Ngoan, comis; facilis.
 魏 — — ngùy, id.
 一 坤 khôn —, prudens; sapiens.
 民 — — dân, populus contumax.
 吏 苞 } đã gian lại —, virtutis nomine sua scelera tegere; errata sua excusare vel
 一 奸 } in alios refundere.
 才 — — tài, eximia industria.
 人 — — nhơn, contumax; protervus.

NGO

玩	Ngoạn, diu aspicere; ludere; oblectari.
景	— cảnh, contemplatione arborum, florum, &c. oblectari.
月	Ngoat, mensis.
— 夾	giáp —, menstrua revolutio; menstrualis infirmitas.
扞	Ngoát, manu vocare.
吏	— lại, id.
隹	— đuôi, canes movere caudam.
呆	Ngóc, via subterranea; cuniculi.
頭	— đầu, caput erigere.
外	— ngoải, ita fractus viribus ut vestigio suo hærere nequeat.
玉	Ngọc, gemma; lapis pretiosus.
剛金	— kim cang, adamas, adamantis.
堂	— dàng, domus.
— 筴	đũa —, bacilli ad capiendos cibos apti.
— 淡	giọt —, lacrymæ.
皇	— hoàng, rex cœli in sectâ Đạo.
— 主	chúa —, quædam Dea.
— 兔	thỏ —, luna; lepus in lunâ fictus.
兔	— thỏ, } id.
— 匣	hộp —, }
環	— hoàn, armillæ; prima lunæ quadratura.
— 珠	châu —, margarita.
— 印	ấn —, sigillum Imperatoris.
— 筆	bút —, penicillus.
— 礪	ve —, lagena vitrea.

NGÒ

— 礪	chén —, poculum vitreum; crater; scyphus.
花簪	— trâm hoa, lilium convallium.
鳳	— phụng, alabastrum.
呆	Ngóc, stupidus.
— 尙	thằng —, id.
危	Ngoc, pediculi caneri.
蚺	— cua, id.
— 吳	ngo —, motus pedorum cancri, serpentis, &c.
澗	Ngoi.
— 湄	mưa —, tenuis pluvia validum præcedens ventum.
— 雷汜	ướt loi —, totus madens.
坵	Ngói, tegula.
— 茹	nhà —, domus tegulis tecta.
— 營	dinh —, præsidium in confiniis Cocincinæ.
平	— bình, tegula plana.
阴阳	— âm dương, tegula cava.
洑	Ngòi, rivulus; canalis.
冷	— rãnh, } id.
瀝	— rạch, }
熯	Ngòi, tormenti, fistulæ ferreæ longioris &c. igniarium vel rima.
銃	— súng, id.
— 策	thuốc —, flammæ illicium.
— 針	châm —, ignem igniario subicere.

NGÔ

日	—	— viêt, cuspis penicilli.
鬼		Ngôi, persona; dignitas regis, præfecti, &c. corona quam radunt in syncipite.
主		Chúa ba —, Sanctissima Trinitas.
主		— vua, regis persona.
主		— chúa, persona proregis.
違		lên —, solium conscendere.
歪		— trời, sic reges vocant ethnici.
暈		— sao, sydus.
坐		Ngôi, sedere.
傍	插	— xép bằg, decussatis cruribus more sutorum sedere.
巡		— tuấn, præesse telonio.
跣		— xỏm, calcibus inixum sedere.
跣		mời —, ad sedendum invitare; sedeas quæso.
得		người —, sedeat sua dominatio, &c.
皮	插	— xép bè he, ambabus cruribus in unum latus conjunctis in solo sedere.
希	插	
蹠	跂	— tréo máy, ità sedere ut altera tibia altero genu suspendatur.
宜		Ngôi, primates dormire.
擬		ngủ —, quieti se dare.
頭		— — đầu, aperto capite incedere.
嘖		Ngôi, laudare.
咧		khen —, } — khen, } id.
咧		
啞		khong —, }
吟		ngâm —, id; modulari.

NGO

歌		ca —, id.
囉		— ra, levare curis, ægritudine, molestiâ, debitis, &c.
焯		Ngôi, lux, lucis.
創		sáng —, splendere.
諾		nước —, aqua salsa nocte rutilans.
啗		Ngon, sapidus, a, um.
呷		— ngọt, } — lành, } id.
芥		
嘔		— miệng, cibi appetentiam sentire.
嘔		miếng —, ferculum sapidum.
貼		của —, id.
醞		rượu —, vinum generosum.
策		thuốc —, tabaccum forte.
味		mùi —, dapesapidæ.
蔭		Ngon, arboris cacumen.
核		— cây, id.
烟		— đèn, flamma lucernæ.
焰		— lửa, flamma.
響		— gió, flatus venti.
韜		— cỏ, herbarum mucro.
源		— nguồn, fluminis scaturigo.
指		Ngón, digitus.
拈		— tay, digiti manuum.
真		— chơn, digiti pedum.
拈		cất —, digitis pulsare instrumenta musica.
言		Ngôn, verbum.
語		— ngữ, id; facundia.

NGỔ

詞	—	— từ, verbum.
— 金	kim	—, verba regia.
— 顧	cố	—, verba ultima morientis.
— 漏	lậu	—, blasphemia.
— 弄	lộng	—, id.
— 訛	ngoa	—, exaggeratio; amplificatio.
嚙		Ngổn, vorare cibos, (de bobus, elephantis, &c.)
言		Ngổn.
昂	—	— ngang, contumax.
妍		Ngổn.
— 蘭	lơn	—, nimia familiaritas.
顛		Ngong.
日	—	— viết, penicillum tenere suspensum expectando.
棚	—	— chèo, remum tenere suspensum expectando vel quiescendo.
嚙		Ngong, perperam pronuntiare.
叮	—	— liệ, id.
𠵼	—	— miệng, os reprimere suum alicujus metu, reverentiã, &c.
捫	—	— tay, manum reprimere suam ob eandem rationem.
— 𠵼	nói	—, malè pronuntiare.
顛		Ngóng, expectare aliquid avidè.
籠	—	— trông, id.

NGỔ

古	—	— cổ, erecto collo expectare.
齷		Ngông, culmus raparum, sinapis, &c.
— 高	cao	—, altus, a, um.
莖	—	— cải, culmus sinapis.
鶖		Ngông, anser, anseris.
特	—	— đực, anser masculus; ineptus.
歪	—	— trời, cycnus, i.
岌		Ngợp, metus cadendi, cum quis è præalto loco aspicit præcipitium.
𠵼		Ngót, dulcis; detumescere; decrescere.
— 沫	mát	—, suavis, e.
𠵼	—	— xuống, detumere; decrescere.
— 條	điều	—, color roseus.
— 粹	chuyết	—, expolire; verbis blandiri.
𠵼		Ngọt, dulcis, e.
艾	—	— nghệ, } id.
敖	—	— ngào, }
— 徇	lời	—, verba blanda.
𠵼	—	— miệng, id.
𠵼	—	— giọng, vox canora.
— 𠵼	nói	—, blandè loqui.
— 𠵼	dỗ	—, blandè suadere.
— 𠵼	nói	— lạt, blandè alloqui.
— 𠵼	nước	—, aqua dulcis.
黑	—	— hắc, dulcissimus, a, um.
— 葳核	cây bông	—, phyllantus emblica.
— 𠵼	ngon	—, sapidus, a, um.

〔軌〕	Ngột, spiritum interclusum habere.
— 苦	khổ —, pauper; egenus.
— 夭	eo —, id.
— 突時	thì đột —, ingrata tempora.
— 折	chết —, suffocari, exanimari compressu.
〔汐〕	Ngột, cessare; (de pluvîa, morbo, irâ, vento, &c.)
— 霄	— mưa, pluviam cessare.
— 逾	— gió, ventum cessare, ventum remittere se.
— 悼	— giận, iram sedari.
— 扒	— bớt, minui.
〔溲〕	Ngôu, omninò putris, e.
— 涅	nát —, id.
〔愚〕	Ngu, stolidus; rudis.
— 昧	— muội, } id.
— 沌	— độn, }
— 癡	— si, }
— 民	— dân, plebs.
— 癩	— ngơ, ineptus.
〔虞〕	Ngu, nomen familiæ regis Thuán apud Sinas celebris.
— 初	sơ —, prima oblatio quam domi faciunt cum è sepulturâ reduces parentant.
— 再	tái —, secunda quæ tunc fit oblatio.
〔寓〕	Ngự, hospitari; diversari.
— 娘	nường —, id.

— 暫	tạm —, } id.
— 瞬	náu —, }
— 居	— cư, advena.
— 安	— an, in pace manere.
〔盍〕	Ngủ, dormire.
— 輒	nằm —, id.
— 職	giác —, unus somnus.
— 醒	tánh —, expergisci.
— 移	di —, ire cubitum.
— 局	— gục, dormitare.
— 益	buồn —, somnum appetere.
— 迷	mê —, somniculosus.
— 爨	— nường, ad multam diem stertere.
〔五〕	Ngũ, quinque.
— 官	— quan, quinque corporis sensus.
〔五〕	Ngũ.
— 爪	— trảo, quinquefolium.
— 蓓	— bội tử, galla, æ.
〔伍〕	Ngũ, ordo, ordinis; mensura decem fermè cubitorum.
— 行	hàng —, ordo.
— 隊	đội —, ordo militum in acie.
〔午〕	Ngũ.
— 端節	tiết đoan —, dies quintus mensis quinti.
〔漁〕	Ngư, piscari; piscator.
— 翁	— ông, } id.
— 父	— phụ, }
— 人	— nhưn, }

NGŨ

魚	Ngư, piscis.
蝦	— ha, aquatilia; piscis et squilla.
御	Ngự, (adjectivum rerum ad regem pertinentium; eadem etiam litterâ exprimentur omnes regum actiones.)
— 希	vua —, regem sedere, exire, ingredi, &c.
— 座	tòa —, thronus regius.
— 茹	nhà —, domus quam rex ad breve tempus habitat, v. g. iter agendo, venando, &c.
制	— ché, regem aliquid approbare.
茶	— chè, regem potare theum.
茶	— trà, id.
— 駕	giá —, regium solium; quadriga regis.
判	— phán, regem loqui.
囉	— ra, regem foràs prodire.
禦	Ngự, resistere.
寇	— khấu, latronibus obsistere.
賊	— tặc, hostibus obstare.
寒	— hàn, a frigore tegere se.
治	— trị, regere.
魚	Ngừ.
— 垠	ngân —, anceps; fluctuans.
— 魴	cá —, quidam piscis.
語	Ngữ, loqui.
— 言	ngôn —, facundia.
— 諺	ngạn —, proverbium.
— 俗	tục —, id.
— 國	quốc —, lingua vernacula.

NGŨ

— 古	cổ —, vetus adagium.
— 口	khẩu —, verba ordinaria.
— 論	luận —, liber quidam sententias Confucii et discipulorum ejus complectens.
禦	Ngự, obsistere.
— 守官	quan thủ —, præfectus quidam militaris ad latrones vel hostes arcendos destinatus.
寒	— hàn, arcere frigus; a frigore defendere se.
馭	Ngự, equus, i.
— 騎	cỡi —, equitare.
— 牙	chạy —, id; equo currere.
— 都	dua —, equorum cursu contendere.
駟	— ruồi, equum currere.
細	— tế, citato cursu ferri.
躡	— kiệu, tolutarius equus; tolutum equitare.
— 侏	nài —, pueri electi ad equitandum coram rege.
— 鞞	cổ —, equiso, equisonis.
— 鞞	kiêu —, ephippium.
— 獾	gấu —, species ursi.
— 魴	cá —, quidam piscis.
癩	Ngứa, prurigo; prurire.
吟	— ngâm, } id.
銀	— ngôn, }
肝	— gan, stomachari.
咄	— miệng, oris prurigo; prurigo loquendi.
聰	— tai, prurigo nova audiendi.
相	— con mắt, invidus.

御

Ngừa, obviam ire.

— 垠

ngăn —, occurrere malo, hosti, &c.

頓

— đón, id; obviare.

逌

— rước, ire obviam.

— 哂

nói —, verbis aliquem antevertere.

語

Ngửa, inspicere; supinus.

— 麵

— mặt, suspicere.

— 箠

— trông, aliquid vehementer expectare;
(de Deo, vel Superioribus.)

— 翹

nằm —, supinum jacere.

— 昂

ngang —, exlex.

— 皮

bê —, pars supina.

— 我

ngã —, in humeros ruere.

— 搯

— tay, manum porrigere.

局

Ngúc.

— 頭

— đầu, caput inclinare.

— 宐

lạy nghi —, salutem iterum atque iterum
repetere.

— 喙

— ngác, caput nutare.

獄

Ngục, ergastulum.

— 地

dịa —, infernus.

— 茹

nhà —, ergastulum.

— 擒

cầm —, in obscuro carcere detinere.

— 主

chủ —, custos carceris.

— 陷

hãm —, in carcerem detrudere.

— 下

hạ —, id.

— 刑

— hình, poena carceris.

臄

Ngực, pectus, pectoris.

— 息

tức —, pectore laborare.

崑

Ngùi.

— 汝

nhớ — —, jugiter reminisci.

— 傷

thương — —, jugiter amare vel compati.

— 慮

lo — —, sine intermissione sollicitus.

危

Nguy, periculum, i.

— 艱

gian —, } id.

— 難

— nạn, }

巍

Nguy.

— 峨

— nga, valdè præruptus, a, um.

僞

Ngụy, rebellis; mendacium.

— 濫

làm —, rebellare.

— 曳

dầy —, id; ad rebellandum insurgere.

— 党

— đảng, rebelles.

— 生

sinh —, pravo exemplo esse aliis.

— 詐

— trá, decipere; mentiri.

藪

Ngùy.

— 阿

a —, assa fetida.

— 頑

ngoan —, benevolus, a, um.

嘜

Ngửi, odorari; olfacere.

— 味

— mùi, id.

— 花

— họa, flores olfacere.

元

Nguyên, integer, a, um.

— 援

— vẹn, }

— 舊

— cựu, } id.

— 律

— trót, }

— 群

còn —, adhuc intactus, a, um.

NGU

— 底	đề —, integrum servare.
〔願〕	Nguyện, orare; petere; optare vehementer.
— 懇	khẩn —, vovere; enixè rogare.
— 求	câu —, precari.
— 嗔	— xin, id.
— 吟	— gẫm, piè contemplari; meditari.
— 經	— kinh, preces persolvere.
— 徇	lời —, promissum; votum.
— 朱	— cho, precari aliquid alicui.
〔愿〕	Nguyện, vovere; promittere; optare.
— 疾	tật —, morbus.
— 誓	thề —, jurare.
— 嗔	— xin, enixè rogare.
— 磊	lỗi —, promissa violare.
— 沛	phải —, secundum promissum vel votum.
— 援	vện —, stare promissis.
— 共	— cùng, devovere se alicui.
〔阮〕	Nguyễn, nomen familiæ regis Cocincinæ.
— 主	— chúa, rex Cocincinæ.
— 朝	— triều, id.
— 戶	họ —, familia regis Cocincinæ.
〔月〕	Nguyệt, luna; mensis.
— 朏	mặt —, luna.
— 妄	vòng —, lunæ circumferentia; arcus fenestræ; absis.
— 花	— hoa, obscenus, a, um.
— 風	phong —, amœnitas, tatis.
— 老	— lão, Dea quædam nuptiarum.

NGÚ

— 蝕	— thực, defectus lunæ.
— 白	— bạch, sericum album et lucidum.
— 經	kinh —, menstrualis infirmitas.
〔焮〕	Ngún.
— 焮	lửa —, ignis occultè consumens sine flammâ.
〔言〕	Ngún.
— 骨	cụt —, brevissimus, a, um.
— 玩	— ngoán, canem movere caudam.
〔凝〕	Ngưng, concretus, a, um; congelatus, a, um.
— 滯	— trệ, coagulatus, a, um; cruditas, tatis.
— 泐	máu —, sanguis coagulatus.
〔凝〕	Ngưng.
— 琰	đỡm —, oculus lacrymis plenus.
— 汲	ngập —, anceps; dubius, a, um.
— 真	— chơn, paulisper subsistere.
— 吏	— lại, id.
〔嗑〕	Ngúơc.
— 麵	— mặt, suspicere.
〔虐〕	Ngúơc, inversus, a, um; adversus.
— 傲	— ngạo, inversus, a, um.
— 呂	trở —, invertere.
— 苦	khổ —, acerbitas; acerbus.
— 昂	ngang —, exlex.
— 障	chướng —, id.

NGU

代	—	— đời, } id.
世	—	— thế, }
— 暴	—	bạo —, valdè impudens et protervus.
— 撩	—	treo —, aliquid inverso situ suspendere.
— 奸	—	gian —, iniquus, a, um; impius et per-versus.
— 災	—	tai —, id.
— 逾	—	gió —, ventus adversus.
— 渌	—	nước —, aqua contraria.
— 呐	—	nói —, præposterè loqui.
衛	—	) di — về xuôi, aliquid multo sudore et labore facere.
吹	—	
嵬	—	Nguôi, sedari; (iram, tristitiam, &c.)
巍	—	— ngoai, id.
悉	—	— lòng, cor mitigatum.
愁	—	— sầu, mœrorem mitigari.
悻	—	— giận, iram mitigari.
泚	—	Nguôi, frigidus, a, um; tepidus, a, um.
冷	—	— lạnh, id.
— 餅	—	cơm —, oriza cocta frigida vel residua; jentaculum.
弄	—	— lòng, tepidus, a, um.
聒	—	Người, tu; (de æqualibus aut inferioribus.) illustrium virorum nominibus aliquandò præponitur.
— 姑	—	nhà —, tu.
— 昆	—	con —, pupilla.
— 易	—	dễ —, despicerè.
— 瞭	—	trêu —, deridere aliquem; vexare aliquantulum.

NGŨ

四	—	— tứ, ego et tu.
— 虎	—	hổ —, erubescere.
得	—	Người, pronomen virorum aut feminarum, nobilium aut superiorum; homo; alienus, a, um.
— 些	—	— ta, homines; alii.
— 類	—	loài —, genus humanum.
— 世	—	— thế, homo.
— 代	—	— đời, id.
— 濫	—	dáng làm —, hominis dignitas, id est homo.
— 等	—	—
— 默	—	mặc —, ad libitum ejus vel aliorum.
— 嗔	—	xin —, rogo suam dominationem.
— 芾	—	— nào, quis?
— 意	—	— ấy, ille, illa.
— 尼	—	— này, iste, ista.
— 折	—	tội giết —, homicidium.
— 斲	—	cá —, syrenes.
— 如	—	) yêu — như mình, proximum diligere sicut seipsum.
— 命	—	
— 坦	—	đất —, ager tuus vel illius.
— 落	—	đất nước —, regnum alienum.
— 豷	—	— đứng, extraneus, a, um.
— 傷	—	— thương, dilectus, a, um; (de æqualibus vel inferioribus.)
源	—	Nguồn, scaturigo; fons.
— 我	—	) id.
— 闍	—	
— 蕩	—	
— 濤	—	— ào, }
— 杆	—	— cơn, causa.

NHA

〔𦉳〕	Ngút, nubium vel fumi undulationes.
𦉳	— mây, nubis undæ.
𦉳	— khói, fumi undæ.
〔𦉳〕	} quén mây rã —, omnes exsorbere difficultates; aditum aperire; planam alicui viam facere.
𦉳	
〔牛〕	Ngúu, bubalus.
郎	— lang, quædam constellatio.
羊	— dưỡng, boves et oves.
黃	— huình, bezoar bovinum.
子旁	— bàng tử, bardana minor.
〔牙〕	Nha, dentes animalium.
— 麥	mạch —, hordeum; quædam dulciaria.
— 爪	trảo —, defensor alicujus.
皂	— tảo, acacia.
耽	— đam, aloes.
〔衙〕	Nha.
門	— môn, præsidium; palatia; tribunal ubi causæ aguntur.
〔𧈧〕	Nha, species cancri.
〔呀〕	Nhá, mandere.
— 狔	hùm —, tigris te voret; (execratio.)
〔茹〕	Nhà, domus.
希	— vua, rex.

NHA

官	— quan, præfectus.
翁	— ông, avus; dominus.
妃	— bà, domina.
朝	— giàu, dives familia.
苦	— khó, inops familia.
圭	— quê, rustici; agrestes.
— 落	nước —, natale regnum.
— 圭	quê —, natale solum.
闈	— cữa, domus.
館	— quán, hospitium; taberna.
樓	— lầu, domus multis alta contignationibus.
坵	— ngói, domus tegulis tecta.
葶	— tranh, domus paleis operta.
落	— nước, regnum.
客	— khách, locus in quo hospites domi excipere solent.
炆	— bếp, coquus; culina.
塢	— mả, domus sepulchri.
消	— tiêu, latrina.
侈	— xí, id.
的	— người, tu; (de æqualibus et inferioribus.)
箕	— kia, ille.
聖	— thánh, ædes sacra.
蝻	— thờ, } id.
終	— chung, }
— 主	chúa —, herus, hera.
儒	— nhu, secta Nhu.
埃	con — ai, cujus filius?
昆	— mả, domus papyracea quam ethnici fatuè defunctis extruunt ac deindè comburunt, rati eam mutari in veram.
馬	

NHÃ

<p>雅 —</p> <p>囉 —</p> <p>相昆 —</p> <p>雅 —</p> <p>— 和</p> <p>— 潤</p> <p>— 歡</p> <p>— 寬</p> <p>樂 —</p> <p>簡 —</p> <p>— 丙</p> <p>樂 —</p> <p>— 禮</p> <p>— 經</p> <p>— 歌</p> <p>— 鼓</p> <p>岳 —</p> <p>父 —</p> <p>母 —</p> <p>諾 —</p> <p>吏 —</p> <p>旦 —</p> <p>斤 —</p>	<p>Nhã, aliquid dentibus mansum ore ejicere.</p> <p>— ra, id.</p> <p>— con mắt, lippus.</p> <p>Nhã.</p> <p>hòa —, harmonia; concordia.</p> <p>nhuân —, optimè tenere aliquid memoriã; benè imbutus; subactus; maceratus, a, um.</p> <p>hoan —, hilaris; lætus.</p> <p>khoan —, clemens et liberalis.</p> <p>Nhác, piger, a, um.</p> <p>— nhón, } id.</p> <p>— biéng —, }</p> <p>Nhạc, musica.</p> <p>lễ —, ritus; cæremonia.</p> <p>kinh —, liber quidam sinicus.</p> <p>ca —, musicè canere.</p> <p>cổ —, tibicen, tibicinis.</p> <p>Nhạc, nomen montis.</p> <p>— phụ, socer, soceri.</p> <p>— mẫu, socrus, socrus.</p> <p>Nhắc, aliquid è loco dimovere; memoriam refricare; suggerere.</p> <p>— lại, refricare memoriam.</p> <p>— đến, mentionem de aliquã re habere.</p> <p>— cân, ponderare.</p>
---	---

NHA

<p>達 —</p> <p>鼇 —</p> <p>— 辱</p> <p>啞 —</p> <p>餅 —</p> <p>— 來 唵</p> <p>— 來 讀</p> <p>— 含 捫</p> <p>— 濫</p> <p>蚘 —</p> <p>噉 —</p> <p>捫 —</p> <p>鼇頭 —</p> <p>啾 —</p> <p>啖 —</p> <p>啞 —</p> <p>捫 —</p> <p>睨 —</p> <p>— 臥</p> <p>相 —</p> <p>相 — 鞞</p> <p>— 沒</p> <p>饒 —</p>	<p>— lên, attollere; aliquem laudibus extollere, vel dignitate augere.</p> <p>— xướng, deponere.</p> <p>nhúc —, claudicare.</p> <p>Nhai, mandere.</p> <p>— cơm, orizam mandere.</p> <p>nói lai —, longius sermonem producere.</p> <p>đọc lai —, legendo hæsitare.</p> <p>} tay làm hàm —, nobis opera vita est</p> <p>} labore suo vivere.</p> <p>Nhái, ranæ exiguæ; (vox ista habet quandoquæ pravum sensum.)</p> <p>Nhái, per jocum vel ludibrium alicujus verba repetere.</p> <p>Nhay.</p> <p>— đầu xướng, alicujus caput deprimere.</p> <p>Nhay, agilis; promptus.</p> <p>— nhọt, id; velociter.</p> <p>— miệng, garrere quidquid in buccam venit.</p> <p>— tay, manu promptissimus.</p> <p>Nháy, connivere oculis.</p> <p>nháp —, } id.</p> <p>— mắt, }</p> <p>trong — mắt, in ictu oculi.</p> <p>một —, id.</p> <p>— nhau, sibi mutuò oculis connivere.</p>
---	---

NHÀ

躡	Nhảy, exilire; salire.
蹠	— nhót, id.
壇	— đàn, magorum saltus.
齏	— mũi, sternutare.
岩	Nham, litteræ rudiores ad calamum aut penicillum explorandum exaratæ.
— 婪	lam —, id.
— 日	viết —, ejusmodi litteras exarare.
— 紙	giấy —, charta iisdem litteris inscripta.
膾	— gói, minutal piscium conficere.
— 臆	coi —, veneficium quo præagire putant ethnici quid in itinere vel alio negotio futurum sit.
監	Nhám, asper, a, um.
辱	— nhuốc, id.
絺	— sì, asperrimus, a, um.
— 魴	cá —, squalus, i.
— 砭	đá —, cos aspera.
噉	Nhàm, tædere ex alicujus assiduitate; cibos fastidire.
聽	— tai, tædere sermonis alicujus.
— 聒	nghe —, id.
— 聒	nói —, dicendi satietatem capere.
— 屯	đã —, magno affectus tædio.
吝	— lờn, id.
袞	Nhặm, asper, a, um.
— 襖	áo —, cilicium, ii.
腴	— nhọt, celerrimè.

NHÃ

— 稜	rừng —, silva feris infesta.
疰	Nhặm.
相	— mắt, laborare oculis.
眈	Nhám, collimare; oculos claudere; suspicere se; mirari se.
眇	— nhía, collimare.
相	— mắt, claudere oculos; mori.
形	— hình, se suspicere; vestes suas circumspicere.
樣	— dạng, id.
勢	— thế, rerum proprietates, circumstantias, &c. circumspicere.
澄	— chừng, eminèns aspicere.
妙	— đẹo, agendi rationem inspicere.
瞻	— xem, aspicere.
祐	} — trước xem sau; maturè perpensis omnibus aliquid agere.
萋畧	
推	Nhám, pugillus, i.
馬	} id.
— 沒	
— 沒	một —, }
擗	— tay, pugnum facere.
拮	— gạo, pugillus orizæ.
任	Nhằm, attingere.
沛	— phải, id.
碑	— bia, scopum attingere.
— 打	đánh —, percutiendo attingere.
淮	Nhằm.
— 淋頂	đứng lằm —, stantem aliquid expectare.

NHÀ

盃	—	— bũn, in cœno ludere.
壬		Nhâm, littera è cyclo denario nona.
申	—	— thân, cycli sexagenarii annus nonus.
午	—	— ngọ, ejusdem cycli annus 19 ^{us} .
辰	—	— thìn, annus 29 ^{us} .
寅	—	— dân, annus 39 ^{us} .
子	—	— tí, annus 49 ^{us} .
戌	—	— tuất, annus 59 ^{us} .
奎	—	— trời, cœlum sudum.
坦	— 東	dông — đất, innumerabilis multitudo.
任		Nhậm, exaudire; precibus alicujus an- nuere.
禱	—	— lời, exaudire.
哈	—	— hay, sciat sua dominatio, &c.
用	—	— dùng, in usum accipere; (de superiori- bus.)
禮	—	— lấy, suscipere; (de superioribus.)
鎮	—	trấn —, gubernare.
禮	—	— lễ, munus ab inferioribus accipere.
民	—	— dân, populos regere.
責	— 長	trưởng trách —, primores Catechistæ.
吐		Nhảm, primoribus labris degustare.
味	—	— mùi, id.
醞	—	— rượu, vinum degustare.
棘	—	gián —, blattam aliquid rodere.
咍		Nhảm, furtim retinere rem alienam.
移	—	— đi, id.
咍		Nhảm.
飲	—	ãm —, pace vivere; cum aliquo colludere.

NHÀ

顏		Nhan.
天	—	thiên —, sua majestas.
色	—	— sắc, venustas.
容	—	dong —, facies; vultus.
紅	—	hồng —, facies rubicunda.
靨	—	long —, facies regis.
鴈		Nhạn, quædam avis.
信	—	tin —, nuntius.
榜	—	bảng —, tabula litteris inscripta ad ali- quem celebrandum erecta.
閒		Nhàn, otium; tempus fallere.
清	—	thanh —, beatus.
遊	—	du —, otiari.
養	—	dưỡng —, recreare animum.
暇	—	— hạ, otiosus; vacare otio.
時	—	ngày —, dies negotiis vacua.
事	—	— sự, vacuus negotiis.
鴈		Nhàn, avis deferens epistolam.
鷓	—	chim —, id.
蘭		Nhàn, laser, laseris; laserpitium; incen- sum.
葛	—	cát —, id.
眼		Nhãn, oculus; librorum titulus.
前	—	— tiên, ante oculos.
書	—	— thơ, epistolarum inscriptio.
在	—	tại —, ante oculos.

NHÃ

— 暗	ám —, calligantes oculi.
〔櫛〕	Nhãn, dimocarpus longan.
— 棘	trái —, ejusdem fructus.
— 籠	— lông, species ejusdem fructus.
— 龍	long —, alia species.
〔嚙〕	Nhãn, rugas contrahere; ruga.
— 繞	— nhiú, rugatus, a, um.
— 眇	— da, pellis rugata.
— 麵	— mặt, faciem rugari.
— 齧	— răng, dentes exerere.
— 乳	— nhó, rugas contrahere.
〔認〕	Nhãn, per alium aliquid alicui commenda- dare.
— 徧	— lời, } — lại, } id.
— 吏	— bảo, }
— 保	— tin, per alium dare nuntium.
— 信	— cùng, commendare.
— 共	— vuối, id.
— 貝	
〔喞〕	Nhãn.
— 吝	đọc lẫn —, hæsitando recitare.
— 乾	nói cần —, sermonem longius producere.
〔認〕	Nhận.
— 冒	— mạo, injustè sibi vindicare rem alienam.
— 衺	— lấy, id.
〔認〕	Nhận, immergere; deprimere.
— 渌	— nước, immergere.

NHA

〔韞〕	— — xuống, id.
— 匄	— vào, vi intromittere.
— 坤	— khuôn, in proplasma mittere.
〔刃〕	Nhãn.
〔韞〕	— xuống; puncto signoque id genus mini- mo aliquid notare.
— 吏	— lại, aliquid minimum reservare.
〔忍〕	Nhãn, ferre patienter.
— 辱	— nhục, id.
— 旦	— đến, usquè.
〔刃〕	Nhãn, annulus.
— 玉	— ngọc, annulus ex lapide pretioso.
— 鑽	— vàng, annulus aureus.
— 刁	đeo —, gestare annulum.
〔香〕	Nhang, virgula odora.
— 烟	— đèn, } — hỏa, } id.
— 火	— hỏa, }
— 爐	lư —, acerra, æ.
— 煨	— khói, virgula odorifera.
— 爇	thắp —, virgulas ejusmodi incendere.
〔爇〕	Nháng, scintillare; lumen evibrare.
— 爇	nhấp —, micare; rutilare.
— 靄	chớp —, fulgur rutilare.
〔講〕	Nhảng, remittere; (de sollicitudine, mœ- rore, irâ, &c.)
— 囉	— ra, id.
— 役	— việc, remittere; differre.

- (江) Nhãng.
 — 凌 lǎng —, intricatus, a, um; detentus.
 — 唵 nôi —, sermonem proferre longissimè.
 — 濫 làm —, intricare.
 — 稇 bột —, farina ex solenâ heterophyllâ.
 (讓) Nhàng.
 — 嘲 lǎng —, præpeditus, a, um.
 — 戚 nhùng —, id.
 (梗) Nhánh, ramus, i.
 核 — — cây, arborum rami; (Vide Ngành.)
 (梗) Nhành, ramus.
 鑽 — — vàng, id.
 (噤) Nhạo, deridere.
 哄 — — cười, }
 — 哄 cười —, } id.
 謗 — — báng, }
 吱 — — chê, id; vituperare.
 (繳) Nhào, pronum caput volvi; totum corpus
 inverso capite in partem oppositam
 jactare.
 — 論 lộn —, id.
 (澆) Nhão, orizam ità coquere ut glutinosa ac
 subliquida fiat.
 — 遶 nhểu —, id.
 — 餠 cơm —, oriza in hunc modum cocta.

- (甲) Nháp, in palimpsesto inscribere.
 — 日 viết —, id.
 (入) Nhập, dedecus, objurgationem, &c. prop-
 ter alium pati.
 — 召 chiu —, }
 — 莫 mắc —, } id.
 — 沛 phải —, }
 (𠵼) Nhấp, nictari; dormire.
 — 式 thức —, vigilare et dormire.
 相 — — mắt, dormire.
 — 職 giác —, id.
 鈎 — — câu, piscando hamum agitare.
 (𠵼) Nhấp.
 瞞 — — nháy, nictare.
 (入) Nhập, in unum asservare.
 吏 — — lại, id.
 𠵼 — — vào, ingredi; v. g. diabolum in ali-
 quem, vel animam in corpus.
 (戛) Nhát, terrere; meticulosus.
 — 葵 nhút —, timidus.
 殺 — — sát, valdè pavidus.
 儒 — — nhúa, id.
 肝 — — gan, trepidus.
 — 魔 ma —, spectra timorem incutere.
 — 某 mỗ —, species subulæ quâ loco terebræ
 utuntur.
 — 鴟 chim —, quædam avis.

NHÃ

— 吶	nói —, verbis terrorem incutere.
噎	Nhất, de inopiâ et egestate suâ aliquid detrahere ad dandum aliis.
功 —	— công, summas inter occupationes aliquid otii aliis concedere.
役 —	— việc, id.
日	Nhật, accuratè; spissus; severus, a, um.
— 冉	nhiệm —, severus; exactus.
冉 —	— nhiệm, id.
促 —	— thúc, instare vehementer.
— 禁	cấm —, severè aliquid prohibere.
— 更	canh —, accuratissimè vigiliâs agere.
信 —	— tin, nuntius sæpius iteratus.
— 寬	khoan —, clemens et severus.
壹	Nhất, vel Nhứt, primus, a, um; unus, a, um.
項 —	— hạng, prima classis.
— 項	hạng —, optimus, a, um.
好 —	— hảo, id.
— 次	thứ —, primus ordine; dominica.
名 —	— danh, unus homo.
身 其 —	} — thân kì — thân, solus.
— 身	
— 次 得	người thứ —, primus homo.
日	Nhật, vel Nhứt, dies; sol.
月 —	— nguyệt, sol et luna.
— 麵	mặt —, sol.
— 白	bạch —, plenâ luce.
蝕 —	— thực, solis defectus.

NHA

— 主 時	ngày chúa —, Dominica; dies Domini.
饒	Nhau, invicem; vulva.
— 腰	yêu —, se mutuò diligere.
— 執	giúp —, sibi mutuam ferre opem.
— 共	cùng —, simul.
— 都	dua —, se invicem æmulari.
— 朱	cho —, sibi invicem tradere.
— 別	biết —, se invicem noscere vel intelligere.
遶	Nháu.
麵 — —	— — mặt, frons caperata.
— — 盆	buồn — —, id.
繳	Nhàu.
— 保	bàu —, malè extensum et complanatum; (de panno, papyro, &c.)
繞 —	— nhịu, id.
— 核	cây —, morinda citrifolia.
啗	Nhậu, bibere.
渌 —	— nước, aquam potare.
擾	Nhầu, subigere.
吏 —	— lại, id.
珮	Nhẹ, levis, e; agilis, e.
尔 —	— nhẽ, } id.
讓 —	— nhàng, }
沛 —	— phới, levissimè; agilissimè.
沛 —	— phới phới, id.
沛 —	— hồng, onus levissimum.
眞 —	— chơn, promptus; celer.

NHE

— 性	tính —, natura levis.
— 罪	tội —, peccatum veniale.
① 眇	Nhè, collimare.
碑 —	— bia, ad scopum dirigere.
① 哂	Nhê, irridere; cavillari.
嘸 —	— miêng, id.
饒 —	— nhau, ridere se invicem.
① 喃	Nhê.
喞 —	— nhún, sibilis consectari.
① 噤	Nhem.
— 淋相	mắt lem —, oculi semiclausi.
— 淋炤	lửa lem —, ignis malè accensus.
① 冉	Nhệ, benè tectus; occultus, a, um.
— 庄丑	giấu chảng —, malè celare.
① 搨	Nhém, rimam obturare.
— 揆	đút —, } id.
① 匄	— vào, }
① 燃	Nhen, excitare; (ignem, iram, &c.)
炤 —	— lửa, ignem accendere.
① 然	Nhèn.
— 卞呐	nói bèn —, non expeditè loqui.
— 卞	bèn —, sordidè.
① 蝓	Nhện, aranea.
— —	— —, id.

NHE

— 往	váng —, tela araneæ.
— 經	lười —, id.
— 江呐	nói nhăng —, confusè loqui.
① 髷	Nheo, clauso oculorum altero obtueri.
— 翳	lông —, cilia, ciliorum.
相 —	— mắt, clauso oculorum altero intueri.
① 熱	Nhét, obstruere.
① 匄	— vào, vi intromittere.
— 鯁	chịu lươn —, alicui se submittere.
— 揆	đút —, vi intromittere; subornare.
① 繞	Nhều, manare; (de cerâ, liquoribus, &c.)
① 汜	— dãi, salivare loquendo.
① 兒	Nhi, infans.
— 小	tiểu —, }
— 童	đồng —, } id.
— 孩	hài —, }
女 —	— nữ, proles.
— 嬰	anh —, infans.
① 弑	Nhị, duo; secundus.
— 第	đệ —, secundus, a, um.
— 弟	— đệ, frater secundus.
① 貳	Nhì, secundus, a, um.
— 次	thứ —, id.
— 項	hạng —, secunda classis.
— 弑	} nhứt đi — nôi, primo abeunte succedit
— 浚	} alter.
— 移	

NHI

①	Nhĩ, scatere.
— 涖	nước —, aquam scatere.
相涖	— nước mắt, extillare se lacrymis.
— 沒	một —, valdè modicus, a, um.
②	Nhĩ, tu.
③	Nhích, parùm è loco dimovere.
— 辱	nhúc —, inquietè; irrequietè; (de eo qui stare loco nescit.)
— 庄吶	nói chẳng —, inanes jactare voces; (præ aliorum contumaciâ.)
④	Nhiếc, convitiis aliquem lacescere.
— 噤	— nhóc, } id.
— 答	— đáp, }
⑤	Nhiệm, arcanus, a, um; reconditus, a, um; mysterium.
— 牟	mâu —, id.
— 日	— nhật, severè; austerè.
— 意	y —, recondita significatio.
— 漚	sâu —, profundus; reconditus, a, um.
— 法	phép —, virtus recondita.
⑥	Nhiễm, imbui; infici.
— 病	— bệnh, morbum contrahere.
— 教沾	} triêm — giáo hóa, doctrinâ aliquâ im-
— 化	} bui.
— 毒氣	— khí độc, pravo infectus aere.
⑦	Nhiên.
— 自	từ —, à se ipso; naturaliter.

NHI

— 恬	diêm —, quietus; tranquillus.
— 安	an —, id.
⑧	Nhiên.
— 東	đông — —, de magnâ multitudine.
⑨	Nhiệt, calor; inops valdè et egenus.
— 發	phát —, nimio laborare calore.
— 病	bệnh —, morbus nimio vitali calore contractus.
⑩	Nhiêu, indulgere.
— 恕	— thứ, } id.
— 容	— dong, }
— 命	— mạng, vitæ gratiâ donare aliquem.
— 學	— học, bacchalaureus.
— 身	— thân, tributi expers.
— 老	lão —, sexagenarius.
⑪	Nhiều, multus, a, um.
— 欣	— hớn, plus, pluris.
— 例	— lời, multa verba.
— 調	— đều, id; verbosus; multa negotia.
— 吝	— lãn, multotiès.
— 番	— phen, id.
— 匹	ít —, aliquantulum.
⑫	Nhiều, perturbare.
— 乱	— loạn, id.
— 害	— hại, damnum inferre.
— 攘	— nhượng, conturbare.
⑬	Nhiều, quoddam sericum.
— 巾	khăn —, linteum ex ejusmodi serico.

NHI

NHO

① 狔	Nhím, herinaceus.
— 翻	lông —, herinacei aculei.
② 忍	Nhịn, tacitè ferre; patienti ferre animo.
辱 —	— nhục, id.
— 哈	hay —, patiens, patientis.
饋 —	— đói, pati esuriem.
渴 —	— khát, sitim pati.
瞻 —	— thèm, ciborum appetentiam pati.
設 —	} — miệng thiết khách, victu se defraudare ad hospitem liberaliùs excipiendum.
客 𠵼	
③ 認	Nhìn, parcè.
— 啞	ăn —, parcè vesci.
囉 —	— ra, modicum quid seponere ad dandum vel asservandum.
④ 認	Nhìn, intueri; agnoscere.
祐 —	— xem, obtueri.
— 允	đóai —, respicere.
— 直	sực —, extemplò aspicere.
— 噴	chợt —, id.
莊 莊 —	— trằng trằng, defixis obtueri oculis.
乳 —	— nhỏ, agnoscere.
祕 —	— lầy, id.
林 —	— lằm, rem alienam reputare suam.
濫 —	— lạm, aliena injustè sibi vindicare.
臚 —	— lờ, alienam rem arbitrari suam.
— 捕	bồ —, statua ex paleis vel arundine texta.
吏 —	— lại, respicere.

⑤ 釵	Nhíp, volsella.
變 —	— bén, volsella fabrè facta.
— 如 吟	nhạy như —, subtilissimè arripere.
𠵼 日	} vít — miệng lại, cicatrix obducta.
吏 —	
⑥ 噤	Nhíp, modulari cantum.
讓 —	— nhàng, id.
— 啞	nói —, ore tenùs.
— 也	dạ —, labris et ore tenùs annuere.
— 劫 濫	làm cướp —, occasionem arripere.
— 啞	ăn —, canendo servare modum.
橋 —	— cầu, pontium fornicum interspatia.
⑦ 繞	Nhiu.
— 頰	nhăn —, rugatus, a, um.
— 江	nhăng —, fila intricata.
⑧ 薔	Nho, uva, æ.
— 核	cây —, vitis.
— 榛	giùm —, racemus uvæ.
— 房	buông —, id.
— 醞	rượu —, vinum uvæ expressum.
⑨ 純	Nhỏ, exiguus, a, um.
閑 —	— mọn, id.
— 祧	trẻ —, puer.
啣 —	— tiếng, vox parva.
— 蘇 啞	nói to —, invicem consulere.
歲 —	— tuổi, ætate tenerâ puer.
— —	— —, parvulus, a, um.

① 灑	Nhỏ, distillare.
— 澌	— giọt, } id.
— 霑	
— 落	} nước mắt — sa, lacrymis extillare se.
— 沙相	
② 擷	Nhỏ, evellere; exstirpare.
— 櫪	— rã, } id.
— 迓	
③ 沍	Nhớ, sordidus, a, um; immundus, a, um.
— 濊	— uế, } id.
— 汎	
— 浞	bợn —, }
— 名	— danh, nomini labem inurere.
— 培	bụi —, sordes.
④ 紉	Nhợ, funiculus.
— 縶	dây —, id.
— 鉤	— câu, linea ad piscandum hamo.
⑤ 汝	Nhớ, recordari.
— 傷	— thương, amanter recordari.
— 傷	thương —, id.
— 澄	— chừng, reminisci.
— 吏	— lại, memoriam recolere.
— 買	— mạy, subito recordari.
— 仕	sầy —, id.
— 割	cát —, non in totum præcidere.
初靈	— linh xưa, verba olim à Christianis in honorario tumulo inscripta sed jam interdicta.

① 渚	Nhờ, initi aliquo.
— 內	— nhõ, } id.
— 忌	
— 娘	nường —, }
— 杜	đỗ —, hospitari.
— 享	hưởng —, frui.
— 共	— cùng, alicui confidere; fiduciam alicujus habere; inniti aliquo.
— 貝	— vuối, id.
— 移	đi —, sumptibus alicujus nixum iter agere.
— 恩	— ơn, initi alicujus beneficiis.
— 漚	gội —, id.
— 啞	ăn —, alienis sumptibus sustentari.
② 囁	Nhóc.
— 啾	nhiec —, convitiis aliquem lacescere.
— 鶻	— vai, humerum movere et attollere.
③ 辱	Nhọc, fessus; fatigari.
— 回	— nhần, }
— 瘁	mỏi —, } id.
— 癡	mệt —, }
— 功	— công, fessus labore.
— 飭	— sức, id.
④ 抹	Nhối, subigere; macerare.
— 雅	— nhã, id.
— 荼	— dưa, olera macerare.
— 命	— mình, inertem membris jacere.
— 漚	sóng — tàu, navis fluctibus jactata.
⑤ 喞	Nhời, ruminare; remandere.
— 犛	trâu —, bubalum ruminare.

跡

Nhởi, ludere.

— 制

chơi —, id.

— 侈

đi —, ire lusum.

巖

Nhom.

— 瘡

ốm —, strigosus, a, um.

頭

— đầu, scatere vermibus.

咕

Nhóm, congregare.

饒

— nhau, convenire.

吏

— lại, convenire in unum.

戶

— họ, inire societatem; conventum convocare.

廊

— làng, pagum convocare, vel pagum convenire.

跼

Nhóm, aliquantisper surgere.

踈

— dậy, surgere.

監

Nhóm, parùm attollere.

踈

— dậy, surgere.

真

— chơn, pedem parùm erigere.

囉

— máu ra, sanguinem in venis æstuarè.

囉

— ra, laxatus, a, um.

噤

Nhờm, abhorrere; horrere.

真

— chơn, horrentem aliquid pedem illicò referre.

𠵼

— miệng, rei fœditate deterritum os suum reprimere.

軟

Nhọn, mucro benè acutus.

— 每

mũi —, arma; mucro, mucronis.

珥

— nhẽ, agilis; celer; velociter.

蹶

Nhón, digitis simul collectis aliquid accipere.

踣

— gót, suspenso vestigio; summis pedibus.

眞

— chơn, id.

啗

Nhòn, levare curis, ægritudine, molestiâ, debitis, &c.

囉

— ra, id.

𠵼

Nhộn, tumultuatim; tumultuariè.

— 奔

bộn —, } id.

讓

— nhàng, }

人

Nhơn, homo.

類

— loại, genus humanum.

物

— vật, creatura.

— 寡

quả —, sic se reges appellant.

— 男

nam —, vir.

— 婦

phụ —, mulier.

— 女

nữ —, id; femina.

君

— quân, rex.

— 軍

quân —, miles.

— 聖

thánh —, sanctus.

— 賢

hiền —, sapiens.

— 良

lương —, sic uxor suum appellat maritum

— 夫

phu —, uxores magnatum.

— 世

thế —, homo.

— 民

dân —, plebs.

— 奸

gian —, latro.

NHỚ

— 凡	phàm —, plebeius.
— 常	thường —, id.
— 商	thương —, mercator.
倫	— luân, conditio hominis.
臣	— thân, subditus.
子	— tử, filius.
— 門	môn —, discipulus.
中	— trung, alveolus in labro superiori.
— 殺	sát —, hominem occidere.
— 殺	tội sát —, homicidium.
— 野	dã —, homo sylvestris.
— 媒	môi —, explorator.
參	— sâm, ginsen seu panax.
— 貧	bần —, pauper; mendicus.
— 舍	xá —, lictor, lictoris.
— 他	tha —, alienus, a, um.
— 古	cổ —, antiquus.
— 差	sai —, legatus.
— 小	tiểu —, vilis homo vel malus.
— 旅	lữ —, alienigena.
名 — 數	sổ — danh, index seu catalogus populi.
— 傍	bàng —, vicinus extraneus.

仁

Nhơn, pietas; charitas; humanitas; virtutum omnium nexus.

義

— ngãi, amicitia.

德

— đức, virtus.

— 坤

nền —, virtutis fundamentum.

— 逾

gió —, aura; zepirus.

— 震

mưa —, pluvia opportuna.

愛

— ái, charitas.

厚

— hậu, clementia; clemens.

— 寬

khoan —, pius; clemens.

NHỚ

慈	— từ, id; mitis.
— 弄	lòng —, misericors; misericordia.
— 不	bất —, inhumanus; ingratus.
— 無	vô —, id.
苓	— lành, clemens; mansuetus.
官	— quan, praefectus mansuetus.
翁	— ông, id; titulus praefectorum honorificus.
賢	— hiền, prudens et pius.
— 歸	qui —, provincia Cocincinae.
政	— chánh, bona administratio.
— 濫	làm —, pium et mitem agere.
恕	— thứ, indulgere; ignoscere.
— 不	chứng bất —, paralysis.
— 桃	đào —, nucleus mali persici.
— 杏	hạnh —, nucleus amygdalarum.
蒿	— trần hao, abrotanum.
陳	—
姻	Nhơn.
— 婚	hôn —, connubium.
緣	— doan, vel duyên; vinculum conjugale.
因	Nhơn, propter; quia.
名	— danh, in nomine.
体	— thể, eadem operâ.
役	— việc, id.
欺	— khi, interea.
為	— vì, propter, quia.
罷	— bãi, id.
牢	— sao, quare?
囉	— ra, aliquid seponere ad dandum vel servandum.
吏	— lại, id.

NHÓ

怍	—	— sợ, pavescere.
冷	—	— lạnh, parùm frigoris.
嘔		Nhợn, nauseare.
古	—	— cổ, id.
蹶		Nhờn, horrere.
吏	—	— lại, præ timore pedem referre.
櫛		Nhỡn, (Vide Nhãn.)
— 核		cây —, arbor dimocarpus longan.
哦		Nhóng.
待	—	— đợi, præstolari.
蛹		Nhộng, chrysalis bombycis; chrysalis.
茼		Nhông, culmus raparum, sinapis, &c.
苳	—	— cải, culmus sinapi.
駮		Nhông.
— 鵠		chim —, graculæ species.
呶		Nhóp.
— 給		góp —, coacervare.
呶	入	— nhép miệng, labra movere.
汎		Nhóp, squalidus, a, um.
濡	—	— nhúa, } id.
— 洑		nhơ —, }
腴		Nhót, durescendo contrahi; (ut corium in sole exsiccatum, &c.)
吏	—	— lại, id.

NHU

眞	—	— chơn, pes altero gracilior.
瘼		Nhọt, aposthema; furunculus.
— 簾		nón —, species galeri.
— 捕 蛄		kiến bò —, species formicæ.
訥		Nhốt, includere.
吏	—	— lại, } id.
— 飶		— vào, }
腴		Nhọt, titillatio.
臆	—	— nhạt, id.
溲		Nhốt, lentor pellis piscium, &c.
— 洑		— nhào, id.
— 歇		hết —, jam pro viribus; (per jocum.)
儒		Nhu, litteratus.
生	—	— sinh, scholasticus.
士	—	— sĩ, id.
— 名		danh —, doctor.
— 道		đạo —, secta litteratorum.
— 茹		nhà —, id.
— 棧		rừng —, litterarum studium.
柔		Nhu, mollis, e.
美	—	— mì, benignus; humilis; modestus.
弱	—	— nhược, consilii imbecillis.
乳		Nhũ, monere.
哺	—	— bộ, lactare; nutrire.
母	—	— mẫu, nutrix.
香	—	— hương, thus, thuris.

NHƯ

如	Như, sicut ; similis, e.
体	— thể, id.
— 假	giả —, quod si ; posito quod.
— 試	thí —, verbi gratiâ.
丕	— vậy, sic ; si hoc modo.
— 拱	cũng —, etiam similis.
汝	Như, illecebrare ; inescare.
— 叟	nhú —, levis nec certa voluntas ; voluntas unius momenti.
𦉳	Nhừ, percoctus, a, um.
— 𦉳	chín —, id.
— 𦉳	nấu —, percoquere.
— 𦉳	thịt —, caro ad consumptionem ferè decocta.
汝	Nhử, inescare.
嗽	— mồi, id.
鮪	— cá, pisces inescare.
茹	Nhựa, gummi ; viscus.
核	— cây, gummi arborum.
鈞	— điều, lentor hærens tubulo hauriendo tabaci fumo apto.
— 唵	nói —, sermonem longiùs producere.
桶	— thông, species therebinthinæ.
潤	Nhuân.
餠	— bánh, medulla bellariorum.
潤	Nhuận, intercalare.
— 辭	năm —, annus lunarum tredecim.

NHÚ

— 朧	tháng —, mensis intercalaris.
潤	Nhuân, humectari.
— 淡	đợtm —, id.
雅	— nhã, in aliquâ re exercitatissimus.
澹	— gội, imbui ; humescere.
命 — 德	đức — mình, ornatus virtutibus.
𦉳	Nhúc.
— —	— —, scatere vermibus.
— 六	lúc —, id ; magna puerorum multitudo.
隻	— nhích, de eo qui stare loco nescit ; quietis impatiens.
肉	Nhục, caro.
— 骨	cốt —, corpus ; consanguinei.
— 骨道	đạo cốt —, mutua fratrum obsequia.
眼	— nhãn, oculi corporei.
桂	— quế, cinnamomum Ceylanum.
— 棗	táo —, quædam medicina.
蔻 荳	— đậu khấu, nux moschata.
辱	Nhục, pudor.
— 耻	sỉ —, id.
— —	— —, obsoletus.
— 忍	nhẫn —, patienti ferre animo.
銳	Nhệ, fortis.
— 勇	dũng —, id.
臧	Nhức, dolere cum palpitatione.
病	— —, nhối, id.
病頭	— đầu, dolor capitis cum palpitatione.

腥	—	— óc, clamore vel strepitu caput alicui comminuere.
𦉳		Nhùi.
— 裴		bùi —, igniarium.
筓		Nhúi, species retis arundinei contexti; hoc rete piscari.
𦉳	— 攬	đâm — di, vi aliquem ejicere.
葢		Nhụy, florum medulla.
花	—	— hoa, id.
飴	—	— bánh, medulla bellariorum.
軟		Nhuyễn, benè subactus, a, um.
讓	—	— nhàng, id.
枉		Nhum, polypodium arboreum.
— 丐		cái —, loci nomen in provinciâ Gia định.
— 沃		óc —, species conchæ.
𦉳		Nhúm.
焔	—	— lửa, ignem condere.
推		Nhúm, coacervare.
吏	—	— lại, id.
— 沒		một —, quantum vola continere potest.
𦉳		Nhún, agitare se.
— 𦉳		nhê —, contorquere labia.
枚	—	— môi, } id.
— 遲		trê —, }

戎		Nhung, exteri occidentales.
狄	—	— dịch, } id.
— 胡		hồ —, }
— 五		ngũ —, quinque armorum genera.
— 元		nguyên —, dux militum supremus.
茸		Nhung.
— 鹿		lộc —, cervi cornua adhuc tenera.
滅		Nhúng.
諾	—	— nước, aquâ intingere.
𦉳		Những, pudore affici.
— 濫		lâm —, sibi dedecus afferre.
𦉳	—	— mặt, pudere.
仍		Nhưng, ad breve tempus eximere aliquem ab aliquâ re.
— 於		ở —, otiari.
麻	—	— mà, sed; attamen.
朱	—	— cho, indulgere.
侯	—	— hầu, qui aliquandiu regi vel præfectis assistere eximitur.
— 沛		phải —, benè est.
— 實		thật —, reverà est.
稅	—	— thuế, ad tempus à tributis exemptus.
仍		Những.
— 病		bệnh —, morbum remittere se.
— 諾		nước —, aquam consistere.
仍	—	— nhưng, parvi-pendere.

仍	Những, plures; duntaxat; intereà, dùm.
— 咻	— lăm, dùm statuo.
— 想	— tưởng, unum duntaxat cogitare.
— 約	— ước, unum optare; cum actu desidero.
— 濫	— làm, unum agere; me aliquid faciente.
— 庄	chăng —, non solùm.
— 芾	nào —, non solùm; ubi est?
— 得	— người ấy, illi.
— 意	— còn làm; dùm adhuc agebam, as, at.
— 濫	— mắng nói; me, illo, &c. adhuc lo-
— 哂	quente.
辱	Nhuốc, verecundiâ affici.
— 虎	— hổ, } id.
— 牙	— nha, }
— 丑	xấu —, }
— 岩	nham —, charta litteris malè ordinatis inscripta.
若	Nhược, si.
— 朋	— bằng, id.
弱	Nhược, debilis.
— 劣	liệt —, id.
— 老	lão —, senio confectus.
— 病	bệnh —, infirmus.
哂	Nhười, irridere.
— 哂	nói —, id.
— 涓	mưa —, continua pluvia.
— 汜	ướt —, totus madidus.
— 哭	khóc —, juges lacrymas profundere.

染	Nhuộm, inficere colore; tingere.
— 條	— điều, purpureo colore inficere.
— 擘	— xanh, viridi colore inficere.
— 顛	— đen, inficere colore nigro.
— 暑	thợ —, infector; tinctor.
染	Nhuốm.
— 病	— bệnh, morbo infici.
攘	Nhường, sacrificium ad depellendas cala- mitates.
— 災	— tai, calamitates depellere.
— 暈	— sao, mutare stellam, quod fatuè putant ethnici à veneficiis ut exitum meliorem in suis rebus sortiantur.
讓	Nhường, cedere.
— 謙	khiêm —, humilis.
— 辭	từ —, urbanè aliquid recusare.
— 眞	— chơn, poples, poplitis.
讓	Nhường, cedere.
— 謙	khiêm —, humilis.
— 饒	— nhau, sibi mutuò cedere.
— 朱	— cho, cedere alicui.
— 吏	— lại, id.
— 垆	— chỗ, locum alicui cedere.
— 例	— lời, loquendi facultatem alicui cedere.
攘	Nhường.
— 相	} — con mắt ra, reglutinare palpebras.
— 囉	
— 古	— cổ, collum erigere.

〔祝〕	Nhuốt.
— 嫩	non —, tenerrimus, a, um.
— 饒	mềm —, mollissimus, a, um.
〔葵〕	Nhút.
— 葦	rau —, neptunia oleracea.
— 濫	làm —, minutale carne, piscibus, et oleribus conficere.
戛 —	— nhát, timidus; pavidus.
〔壹〕	Nhút, primus, a, um. (Vide Nhất.)
— 次	thứ —, id; Dominica.
— 項	hạng —, prima classis.
— 第	đệ —, id.
好 —	— hảo, optimus, a, um.
名 —	— danh, unus homo.
羅 —	— là, imprimis; optimè est sic vel si.
〔日〕	Nhựt, dies; sol. (Vide Nhật.)
月 —	— nguyệt, sol et luna.
— 暹	mặt —, sol.
— 白	bạch —, plenâ luce.
— 明	minh —, cras.
— 期	kì —, tempus præstitutum.
本 —	— bản, Japonia.
蝕 —	— thực, defectus solis.
— 主	chúa —, Dominica.
花葵 —	— qùi hoa, heliotropium.
〔侏〕	Ni, bonzii.
— 儻	tăng —, } id.
姑 —	— cô, }

〔尼〕	Ni, iste, ista, istud.
— 侔	mâu —, nomen Phậ.
— 仲	trọng —, nomen Confucii.
— 唐	dàng —, hęc via; ista pars.
— 得	người —, iste.
〔呢〕	Nì, ecce.
— —	— —, id.
— 奈	này —, enixè obtestari.
〔呢〕	Nĩ.
— 奈	này —, obsecrare.
— 難	năn —, conqueri.
嫩 —	— non, vox queribunda.
〔紕〕	Nĩ, pannus laneus.
〔笮〕	Nia, vannus, i; ventilabrum.
— 簾	nong —, id.
〔鈿〕	Niả, discerniculum bisulcum ad crines coercendos.
— 簪	trâm —, id.
〔溺〕	Ních, vorare.
— 歛	— hết, totum devorare.
— 沌	— đòn, multum percutere.
— 忸侈	đi núc —, incessus hominis obesi.
〔溺〕	Nịch, mergi.
— 洗	trâm —, in aquam præcipitem dare se.
— 洗折	chết trâm —, aquis voluntariè suffocatum vitam finire.

<p>粘</p> <p>律 — — 失</p> <p>念</p> <p>佛 — — 呢</p> <p>淫林 —</p> <p>念</p> <p>上君 — 主碎 —</p> <p>子臣 — 妻夫 — 儷綱 — 友朋 —</p> <p>— 沛 — 論 — 磊</p> <p>私 — 愛恩 —</p> <p>年</p> <p>— 明 — 千 紀 — 少 — 幼 — — 茲</p>	<p>Niêm, modus numerusque in poesi servandus.</p> <p>— luật, regulæ poeseos. thất —, à poeticæ regulis discedere.</p> <p>Niệm, voce demissâ preces recitare.</p> <p>— phật, invocare Phật. vái —, idolum vel cœlum inclamare. — lâm dâm, demissâ voce preces recitare.</p> <p>Niêm, officium; munus.</p> <p>— quân thượng, regis munus. — tôi chúa, officia regis et subditi; heri et servi. — thân tử, officia filii et subditi. — phu thê, mutua conjugum officia. — cang lệ, id. — bằng hữu, mutua sociorum et amicorum officia.</p> <p>phải —, ad muneris et officii rationem. trộn —, perbenè quod suum est explere. lỗi —, ab officio discedere. — tây, munus proprium. — ân ái, amor, amoris.</p> <p>Niên, annus; ætas.</p> <p>— minh —, annus recens. — thiên —, mille anni; perpetuò. — kỉ, ætas. — thiếu, tenera ætas. — áu, id. — tư —, ille ipse annus.</p>
---	---

<p>絆</p> <p>— 鬻</p> <p>— 揀</p> <p>鉄 —</p> <p>寧</p> <p>— 蝓</p> <p>朥 —</p> <p>納</p> <p>包 —</p> <p>綆</p> <p>— 紙</p> <p>樓 —</p> <p>埤</p> <p>— 坩</p> <p>沒 —</p> <p>禮 —</p> <p>𦉳</p> <p>囊 —</p> <p>拔 —</p> <p>矜 —</p> <p>唏 —</p> <p>溯 —</p>	<p>Niên, circulus ad aliquid stringendum; v. g. dolium &c.</p> <p>xoáy —, circulos ejusmodi vimineos vel arundineos contexere.</p> <p>đóng, —, iisdem circulis aliquid constringere.</p> <p>— sắt, circulus ferreus.</p> <p>Niêng.</p> <p>bò —, insectum quoddam aquatile.</p> <p>— lưng, ad latus inclinatum incedere.</p> <p>Niếp, vasa lacunis deformata; collisa vasa.</p> <p>— vào, id.</p> <p>Niệt, funis quo animalia jugo alligantur.</p> <p>— giấy —, charta quædam crassior.</p> <p>— trâu, funis quo bubali jugo alligantur.</p> <p>Niêu, olla exigua ad coquendum orizam.</p> <p>nồi —, id.</p> <p>— một, parva olla ad coquendum orizam pro uno tantum.</p> <p>— rưởi, alia species ollæ.</p> <p>Nín, reticere.</p> <p>— nang, id.</p> <p>— bắt, altum de aliquâ re tenere silentium.</p> <p>— đi, tace; obmutescere.</p> <p>— hơi, spiritum retinere.</p> <p>— lặng, sileas; silere.</p>
---	--

NÍT

NO

夷	—	— lại, paulisper alicubi latitare.
寧		Ninh, pax ; quies.
— 康	khang —,	} id.
— 安	an —,	
— 丁	đinh —,	iterum iterumque commendare.
辱	不	} — thọ tử bát — thọ nhục ; potius mori quam pudore suffundi.
—	受	
—	死	
佞		Ninh, assentator.
邪	—	— tà, id.
臣	—	— thân, infidelis subditus.
— 讒	sàm —,	adulari.
— 奸	gian —,	adulator.
— 濫	làm —,	personam adulatoris in theatro agere.
— 於	ở —,	infidelis.
— 媮	mặt —,	frons adulatoris.
篋		Níp, cista viminea vel arundinea.
涅		Nít.
— 昆	con —,	puer ; pusio, pusionis.
經		Nít, zonæ species quæ pudenda velant cinguntque.
— 揀	dóng —,	hâc zonâ cingere se.
— 古襖	áo cổ —,	quoddam vestimentum.
— 媮	—	lưng, porcos metiri.
啼		Niu.
— 擿	nâng —,	blandiri ; delinire.

拈		Niú, ad se attrahere.
覓	—	— xuống, desursum ad se trahere.
祗	—	— lấy, firmiter retinere.
— 農	núng —,	abuti alicujus familiaritate.
飫		No, satur.
膝	—	— bụng,
泥	—	— né,
醯	—	— say,
苔	—	— đây,
召	—	} — lòng chịu khó, miseriis circumventus.
苦	弄	
蔭	—	— âm, vitæ necessaria habere.
赭	—	— đỏ, id.
— 朧	tháng —,	mensis plenus.
朧	—	— tháng, mensis revolutus.
麵	—	— mặt, omnes.
— 爨	gôm —,	multis præclaris dotibus virtutibusque.
尼	每	— mọi nơi, ubique.
— 奄	dã —,	jam satur ; fastidire.
慮	安	} ăn — lo lắng, jam saturatum sui unius habere rationem.
特	—	
醉	—	— năm, completus annus.
— 濫	làm —,	mensuram designare.
— 巧	cái —,	mensura ad metiendam longitudinem.
奴		No.
芾	—	— nao, utinam ! quandonam ?
奴		No, ecce ; ille, illa, illud.
— 導	người —,	ille homo.

NÓ

— 事 — sự —, illud negotium; illa res.

— 丐 — cái —, illud.

— 時 — ngày —, illa dies.

羅 — — là, ecce.

〔奴〕 Nô, ille, illa, illud; (de rebus, et inferioribus.)

— 意 — áy —, ecce ille est, vel illa, illud.

祝 — — chúc, ille met, illa met, illud met.

— 默 — mặc —, ad ejus arbitrium.

— 屍 — thây —, id.

羅 — — là, ille est, illa est, illud est.

〔笊〕 Nò, nassa, æ.

〔呶〕 Nỗ.

— 喙 — — tiếng, acuta vox.

— 唾 — — giọng, id.

〔努〕 Nỗ, paxillus, i.

— 揀 — đống —, paxillum figere.

〔奴〕 Nô, servus.

— 僕 — — bộc, mancipia.

— 家 — gia —, }

— 婢 — — tã, } id.

— 兮 — hê —, }

— 兇 — hung —, Tartari.

— 飭 — sức —, vires momentane æ.

〔怒〕 Nộ, irasci.

— 盛 — thịnh —, irâ exardescere.

NỔ

〔唳〕 — 濫 — làm — nạt, terrere.

— 唳 — nạt —, clamoribus terrere.

— 褻 — lầy —, simulare iram.

〔祭〕 Nổ, numerale operum, negotiorum, debitorum, &c.

— 饒 — nhiều —, multa negotia, &c.

— 沒 — một —, unum opus, &c.

— 仝 — hai —, duo debita, &c.

〔弩〕 Nỗ, crepitus rei quæ disrumpitur vel exploditur; displodere.

— 砲 — — pháo, pyloclastrum chartaceum explodere.

— 礮 — — lói, insitium tormentum displodere.

— 銃 — — súng, tormentum explodere.

— 瞳 — — tròng, oculus lumine orbis.

— 柳 — tre —, arundinem disrumpi.

— 核 — cây —, lignum diffringi.

〔女〕 Nợ, debitum.

— 達 — đặt —, fenerari.

— 莫 — mắc —, ære alieno gravis.

— 凍 — đống —, id.

— 緣 — doan —, debita conjugum, filiorum, parentum, &c.

— 赦 — tha —, debitum dimittere.

— 隊 — đòi —, debitum exigere.

— 呂 — trả —, solvere æs alienum.

〔萼〕 Nỗ, explicare se; (de floribus, rebusque siccis quæ in aquam mittuntur.)

— 囊 — — nang, id.

NOA

— 花	hoa —, florem explicare se.
— 麵	— mặt, gloriari.
— 蕊	— nhụy, floris medulla aperta.
— 糕	gạo —, orizam coquendo turgescere.
— 臺	— đài, florum folliculi aperti.
— 朶	— đóa, florem aperire se.
— 鷓	gà —, pullum gallinaceum ex ovo prodire.
— 蠶	tằm —, bombycem ovo exire.
— 肝	— gan, cor lætitiâ dilatari.
〔安〕	Nỡ, sinere; tolerare.
— 之	chi —, non sinit; impatiens alienæ miseriæ.
— 芾	— nào, } chàng —, } id. bao —, }
— 庄	
— 包	
— 埃	ai —, quis sinat? quis ferat?
— 馬	mựa —, ne sinas; impatiens alienæ miseriæ.
芾弄	— lòng nào, quo animo?
— 芾	nào —, quis ferre queat?
— 芾弄	lòng nào —, id.
— 芾	— nào, quî potest tolerari?
— 呵	há —, ne sinas.
〔孥〕	Noa.
— 妻	thê —, uxor et filii; tota familia.
〔榭〕	Nóc, domûs fastigium.
— 菇	— nhà, id.
— 鮒	cá —, quidam piscis.
— 鮒	cá — nói, species piscis.

NOI

〔毒〕	Nọc, aculeus apum, serpentum, scorpii, &c.
— 蝮	— rắn, venenum serpentis.
— 螫	— ong, aculeus apis.
— 固	} con bò cạp có — nơi đuôi, scorpius venenum habet in caudâ.
— 昆	
— 蚋	
— 尼	
— 吸	
〔構〕	Nọc, palus, i.
— 樟	— giầu, palus ad confirmandum septum.
— 棟	dóng —, palum figere.
— 旗	— ghe, tonsilla, æ.
〔蹶〕	Noi, vestigiis insistere.
— 燒	— theo, id.
— 侍	— giũ, exequi.
— 跣	— dẫu, sectari vestigia.
— 援	vịn —, niti aliquo ad eundum.
— 枕	đòn —, tabula quâ è littore cymbam descendunt vel è cymbâ in terram egrediuntur.
〔啞〕	Nói, loqui.
— 苦	— khó, } phô, } id. năng, }
— 哺	
— 能	
— 刳	lời —, sermo; verbum.
— 啞	ăn —, conversari; loqui.
— 傳	— chuyện, confabulari.
— 理	— lẽ, ratiocinari.
— 制	— chơi, jocosâ proferre verba.

NÔI

噤	—	— cọt, id.
一 哈		hay —, loquax.
噤	—	— dối, mentiri.
承	—	— thừa, calumniari.
行	—	— hành, detrahère.
俗	—	— tục, spurciloquia dicere.
咄	—	— láo, jactare se mendaciis.
倬	—	— xực, id.
缺	—	— khoét, mentiri.
怪	—	— quáy, absurda loqui.
噏	—	— thàm,)
噤	—	— chạ,) id.
言 漏	—	— lộng ngôn, blasphemare.
唾	—	— giọng, simulatè loqui.
喋	—	— nhíp, id.
搯	—	— hốt, alicui interloqui; sermonem alicujus incidere.
蹠	—	— leo, altiora se dicere.
昭	—	— chầu, id.
實	—	— thật, vera loqui.
嚙	—	— ngọng, perperam pronuntiare.
砲	—	— pháo, de se loqui magnificè.
嘸	—	— miêng, simulatè loqui.
如 砲	—	{ — như pháo làm như lão, plus valere
老 濫 如		{ linguâ quàm manu.
諶	—	— thàm, demissâ voce loqui; ad aurem alicujus insusurrare.
從	—	— tuồng, comædorum more loqui.
內		Nôi, genus; species; (de animalibus)
曩	—	— nãng, id.
一 昆		con —, filius non degener.
一 鷓		gà —, gallinarum species.

NÔI

筵		Nôi, cunæ, cunarum.
援		Nôi.
曲 甘	}	cam khổ khúc —, multæ miseriarum
一 苦		
內		Nôi, intus; internus.
一 戶		họ —, paterna cognatio.
一 邊		bên —, id.
一 翁		ông —, avus paternus.
一 妃		bà —, avia seu mater patris.
家	—	— gia, tota familia.
臣	—	— thần, subditus regis intimus.
宦	—	— hoạn, eunuchus in regis ministerium electus.
院	—	— viện, ministri regii.
朝	—	— triều, aulici.
殿	—	— đền, id.
府	—	— phủ, qui ab eadem primariâ civitate dependent.
苒		Nối, jungere; (funes, tabulas, &c.)
捻	—	— nắm, id.
一 執		chấp —, id; rursus nubere.
躡	—	— gót, vestigiis insistere.
躡	—	— đuôi, id.
代	—	— đời, progeniem proferre.
代 嵬	—	— ngôi, patri in imperio succedere.
業	—	— nghiệp, in artem paternam vel alienam succedere.
續	—	— dây, funes jungere.
泐	—	— dòng, progeniem propagare.

NÔI

傳	—	— truyền, id.
坩		Nôi, olla ad coquendam orizam.
銅	—	— đồng, olla ænea.
坦	—	— đất, olla testacea.
壑	—	— rang, olla quædam testacea ad torrendum.
— 路		lộ —, species simii nigri; fuligo ollæ adherens.
埃	—	— dốt, liquatorium; conflatorium.
浚		Nôi, supernatare.
— 潘		trôi —, id; peregrinari.
悖	—	— giận, irâ effervescere.
令	—	— lệnh, signum publicum edere; (nomine regis.)
號	—	— hiệu, id; (de omnibus dici potest.)
鞞	—	— trống, pulsare tympanum.
— 捷		gánh —, par oneri.
— 庄拮		cất chằng —, oneri impar.
躔	—	— gió, ventum insurgere.
躔	—	— dậy, insurgere.
躔	—	— lên, emergere.
— 貼		của —, bona mobilia.
接		Nôi, ratio; causa.
落	—	— nước, } id.
— 農		nông —, }
— 疇		nau —, }
— 年		nên —, ideò; eousquè.
— 每		mọi —, omnia.
之	—	— gì, quare?

NOM

尼		Nơi, locus.
— 每		mọi —, ubiquè.
— 泣		khấp —, } id.
— 隊		đòi —, }
— —		— —, }
芾	—	— nào, ubinam?
箕	—	— kia, illïc.
怒	—	— nộ, id.
低	—	— đây, hïc.
乃		Nôi, relaxare; (de ligaminibus.)
囉	—	— ra, } id.
扒	—	— bắt, }
捫	—	— tay, manum retinere.
窺		Nom, attentis oculis aliquem observare.
躔	—	— theo, aliquem oculis persequi.
唯	—	— dỗi, id.
喃		Nôm, characteres vernaculi.
那	—	— na, id.
— 字		chữ —, characteres anamitici.
儉		Nộm, simulacrum arundineum quod in defunctorum parentum memoriam conficiunt ethnici, et deindè succendunt.
— 形		hình —, } id.
— 昆		con —, }
惹		Nộm, acetaria carne immixta.
霽		Nôm, euronotus.
— 逾		gió —, id.

筩 Nôm, quædam nassa formam cistæ referens.
 — 打 đánh —, hác cistâ piscari.
 — 抄 đi —, id.
 — 涓 } đặng cá quên —, beneficii immemor.
 — 特 }
 — 鮐 }

嫩 Non, tener, a, um.
 — 崗 núi —, mons, montis.
 — 擘 — xanh, mons viridis.
 — 高 — cao, mons editus.
 — 枕 — nhuộm, tenerrimus.
 — 涅 — nết, id.
 — 斤 cân —, dolosa statera.
 — 托 thước —, mensura fraudulenta.
 — 弄 — lòng, imbecillis, e.
 — 脾 ruột —, ile, ilis.
 — 朐 朐 da —, pellem teneram recrescere.
 — — } — ngày — tháng, tener infans; puerpera
 — 朐 朐 } ad quartum usque mensem.
 — 糖 dàng —, species sacchari.
 — 葵 đọt —, folia tenera in arborum culmine.

籛 Nón, galerus; petasus.
 — 隊 đội —, gestare galerum.
 — 乖 quai —, galeri ligula quæ sub mento ligatur.
 — 籛 sua —, petasi circulus intrâ positus.
 — 乖 鬣 râu quai —, ad aures usque barbatus.
 — 拈 cật —, caput adaperire.
 — 羝 — chiên, galerus laneus.

嫩 Nôn, titillatio.
 — 脾 — ruột, cor titillari.
 簞 Nong, storea rotunda arundinea instar vanni maximi.

農 Nong.
 — 拿 — nả, fervidè.
 — 肝 — gan, fervere irâ.
 — 例 — lời, verbis lacescere.
 — 悖 — giận, æstuarè irâ.
 — 飶 — vào, vi intromittere.
 — 飶 — sức, æmulari.

膿 Nọng, jugulum animalium.
 — 獾 — heo, jugulum suillum.
 — 犛 — trâu, jugulum bubali.

熯 Nóng, calere; calidus.
 — 奶 — nẩy, id.
 — 性 — tính, natura fervida.
 — 齷 — mủ, animum alicujus vehementer accendi.
 — 打 đánh —, ardentè cædere aliquem.

糲 Nòng, nucleus ad aliquid ligandum vel plasmandum.

拏 — nả, fervidè.

農 Nông, agricola.

夫 — phu, id.

桑 — nghiệp — tang, agricultura.

業 — nghiệp —, id.

NỚP

— 神	thần —, antiquus imperator agriculturæ inventor quem hodiè ut agri culturæ Deum adorant.
〔濃〕	Nống, medio instrumento aliquid elevare.
— 蓬	— lên, id.
— 智	— trí, certare ingenio.
— 筋	— sức, certare viribus.
〔濃〕	Nông, acritas odoris; (v. g. calcis, &c.)
— 難	— nản, id; acerbitas miseriarum, cruciatuum, & c.
— 匿	nặc —, odor acerrimus et acerbissimus.
— 漫	mạn —, sales; lepor; color vividus.
〔嶺〕	Nông, articulus montis.
〔蒨〕	Nóp, quædam storea herbis contexta.
〔納〕	Nóp.
— 肝	— gan, alicujus animum excitari atque inflammari.
〔納〕	Nộp, tradere.
— 稅	— thuế, solvere tributum.
— 錢	— tiền, tributum pecuniarium.
— 命	— mình, tradere se.
〔納〕	Nóp, repentinus cordis timor.
— 肝	— gan, alicujus animum erigi.
— 威	— oai, majestate et severitate terreri.
〔訥〕	Nột.
— 口	— khẩu, indisertus.

NỔU

— 智	— trí, hebes, hebetis.
〔腦〕	Nổu, gingivæ; palatum.
— 嚙	nhăn —, ridere.
〔萼〕	Nụ, calix.
— 花	— hoa, florum caliculi.
— 黠	— trái, fructuum calices.
— 襖	cây — áo, eclipta prostata.
〔哪〕	Nư, furor.
— 咀	— thở, id.
— 奄	đã —, furorem sedari.
〔女〕	Nữ, femina.
— 王	— vương, regina.
— 人	— nhưn, mulier.
— 婦	phụ —, id.
— 兒	nhi —, filii et filiae; puellæ.
— 貞	trinh —, virgo.
— 彩	thê —, formosa mulier.
— 玉	ngọc —, Dea.
— 媼	— oa, mulier quæ ab ethnicis mundum à Bàn cổ et Tam hoàng inchoatum absolvisse dicitur.
— 職	chức —, quædam constellatio.
— 媵	thê —, ancilla.
〔孥〕	Nua.
— 羖	già —, senex; vetula.
〔怒〕	Nũa, vindicta.
— 呂	trả —, ulcisci.

〔蔴〕	Nũa, tacca pinnatifida, species tuberum.
— 稔	bột —, eorumdem farina.
— 獾	heo —, suilla caro flava.
〔椰〕	Nũa, species arundinis.
〔姪〕	Nũa, media pars; (rei, temporis, &c. non autem numeri.)
— 得	— ngày, meridies; media pars diei.
— 店	— đêm, media nox.
— 徧	— lời, uno verbo.
— 澄	— chừng, medius cursus.
— 務	— mùa, media tempestas; medium operis.
— 唐	— đường, media via.
〔女〕	Nữa, ampliùs; adhùc.
— 之	chi —, quid ampliùs?
— 辣	lát —, mox.
— 執	chấp —, } id.
— 回沒	một hồi —, }
— 否	ít —, id; paulò ampliùs.
羅 — 否	ít — là, saltem; adminùs.
— 乙	ất —, certè; aliquandò.
— 拙	chút —, paulò ampliùs; mox.
— 旦	đén —, postmodum.
— 宄添	thêm đơm —, ampliùs addere.
羅 — 過	quá — là, plusquam.
磬 — 泊	bạc — vôi, calce candidius; ingratisissimus, a, um.
— 濫庄	chẳng làm —, non ampliùs facere.
— 婁	sau —, prætereà.

〔啣〕	Núc, uno haustu aliquid epotare.
— 吐	uống —, id.
〔坵〕	Núc.
— 坵	hôn —, focus tripes terreus vel lapideus.
〔忸〕	Núc, pinguis; (de animalibus.)
— 獾	heo —, porcus benè saginatus.
— 溺	— nịch, de eo qui nimiâ saginâ incedere nequit.
— 魚	cá —, quidam piscis.
〔衄〕	Núc.
— 血	— huyết, sanguinem naribus emittere.
〔搯〕	Núc, extremum aliquid ligare ne dissolvatur.
— 簫	— thúng, cistæ orificium circulo munire.
— 簫	— rỏ, id.
〔嚙〕	Núc.
— 啼	náo —, percrebrescere.
〔燿〕	Nực, æstus; calor.
— 內	— nội, id.
— 至	— trời, æstus urens.
— 濃	— nồng, æstus; calor.
— 唏	— hơi, aer multorum halitu calefactus.
〔嚙〕	Nực.
— 嗤	— cười, ridendi prurigo.

NÚM

〔崗〕	Núi, mons, montis.
〔簾〕	— non, } id.
〔稜〕	rững —, }
〔垸〕	Núi, obturamentum.
〔揆〕	— đút, id.
〔揆〕	đút —, obturare.
〔撿〕	Núm, capere.
〔郭〕	— quách, id.
〔噤〕	cúm —, anxiè modestus.
〔煨〕	Nung, calefacere ferrum et alia quæ consumi nequeunt.
〔爨〕	— nướng, } id.
〔炤〕	— lửa, }
〔農〕	Núng, aliquid lacunis deformatum; vasa collisa.
〔啻〕	— niú, alicujus abuti familiaritate; (importunè rogando, &c.)
〔庄〕	chảng —, nullâ re commoveri.
〔之〕	chi —, }
〔节〕	nào —, }
〔易〕	dễ —, } id.
〔兜〕	đâu —, }
〔匱〕	— vào, aliquid lacunis deformatum.
〔膿〕	Nũng, putrescere; (de fructibus.)
〔濫〕	lâm —, nimiâ alicujus abuti familiaritate.
〔棘〕	trái —, fructus putridus.

NỮ

〔膿〕	Núng.
〔胥〕	— cặc, pravus motus carnis.
〔紐〕	Nuộc, numerale ambituum ligaminis.
〔辮〕	— lạt, semel ligare arundine.
〔渚〕	Nước, aqua; regnum.
〔茹〕	— nhà, regnum patrium.
〔茹〕	nhà —, regnum.
〔天〕	— thiên đàng, paradisus.
〔北〕	— bước, passus.
〔棋〕	— cờ, in lusu latruncolorum latrunculum unum unâ mandrâ dimovere.
〔呂〕	— lã, aqua pura et nativa.
〔濁〕	— đục, aqua turbulenta.
〔冲〕	— trong, aqua limpida.
〔漫〕	— mặn, aqua salsa.
〔吮〕	— ngọt, aqua dulcis.
〔你〕	— nễ, aqua pura vel nativa.
〔嶽〕	non —, montes.
〔按〕	nỗi —, ratio; causa.
〔桎〕	chưởi —, species fici.
〔椰〕	dừa —, coccos nypa.
〔啞〕	chối —, ex aquæ mutatione incommodâ uti valetudine.
〔我〕	ngã —, ex aquæ mutatione morbum contrahere.
〔唾〕	— miếng, saliva.
〔相〕	— mắt, lacrymæ.
〔圉〕	hòn —, morbus ex aquæ globulo ventre incluso contractus.
〔鰕〕	— mằm, halex.

NUÔ

冷	—	— lạnh, aqua frigida.
煖	—	— nóng, aqua calida.
逴	—	— lên, aquam ascendere.
涄	—	— rông, aquam recedere.
— 廊		làng —, pagus.
— 鮪		doan cá —, in suî similem incedere; (de rege bono et subdito fideli.)
— 治		trị —, regnare.
浚	—	— nôl, aqua.
津	—	— lựt, eluvio.
帶	—	— đái, urina.
鯨		Nữc.
— 鮪		cá —, tursio, tursionis; delphinus phocena.
餵		Nuôi, nutrire; lactare.
能	—	— năng, } id.
養	—	— dưỡng, }
— 吒		cha —, pater nutritius.
— 媪		mẹ —, nutrix.
— 乳		vú —, id.
— 昆		con —, ab aliquo enutritus.
— 茹		nhà —, tu, } de inferioribus.
— 哺		phô —, vos, }
怩		Nuối, omni ope et operâ eniti.
燒	—	— theo, summis conatibus persequi.
醜	—	— đui, id.
— 惜		tiéc —, non sine desperatione extremos adhibere conatus.
— 濫		lâm —, omnem movere lapidem.

NUỐ

坵		Nuốm, globulus quidam in summitate operculi, vasis, &c.
坵	—	— vung, idem globulus in summo operculo ollæ.
漚		Nướm, quidquid diù in usum asservatur.
— 泡		bàu —, lacus.
— 鮪		cá —, pisces in piscinâ asservati.
— 底		để —, mandare vetustati; aliquid in usum asservare.
娘		Nường, inniti.
預	—	— dựa, id.
預	—	— nhờ, ope alicujus niti.
忌	—	— cậ, id.
寓	—	— ngụ, diversari.
擿	—	— náu, id.
隊	—	— đoi, vestigiis insistere.
蹠	—	— theo, id.
棍	—	— gậy, inniti baculo.
竜	—	— long, latus, lateris.
— 爺		da —, sic parentes conjugum se invicem appellant.
— 花		hoa —, meretrix.
— 矚		ruộng —, agri.
飭	—	— sức, niti viribus alicujus.
俸	—	— bóng, in umbram se recipere; niti protectione alicujus.
爍		Nướng, assare.
— 煖		nung —, id.
— 爍		nấu —, coquere.

O

— 眇 | *ngũ* —, ad multam lucem stertere.

〔訥〕 | Nuốt, deglutire.

重 — — *trọng*, cibum non mansum glutire.

〔納〕 | *Núp*, abscondere se, latere.

練 — — *lén*, }
隱 — — *ấn*, } id.

〔啖〕 | *Nút*, sugere.

渡 — — *sĩa*, sugere lac.

〔錠〕 | *Nút*, globuli vestium.

襖 — — *áo*, id.

蛛 — — *ruôi*, macula nativa in corpore.

〔涅〕 | *Nút*, dirumpi; (de panno, storeis, papyro, fructibus, pelle, &c.)

芟 — — *nở*, id.

胗 — — *da*, pellem lacerari.

— 茶 | *dừa* —, species cucumerum.

— 唐 | *dàng* —, rima.

O

〔烏〕 | O.

— 昌 | *xương* —, os pectoris.

— 模 | *mò* —, species arundinis.

〔鷓〕 | Ó, species milvi.

— 鰲 魴 | *cá đuối* —, species raia.

〔塢〕 | Ó.

包 — — *bao*, nihilifacere.

Ô

〔汙〕 | Ô.

濊 — — *uế*, sordidus; immundus, a, um.

〔朽〕 | Ô, trulla, æ.

〔烏〕 | Ô, niger, a, um.

巾 — — *cân*, pannus niger ad caput obvolvendum.

— 鶻 | *gà* —, gallina nigra.

— 金 | *kim* —, sol.

— 馭 | *ngựa* —, equus niger.

蘭 — — *lơn*, Batavi.

藥 — 核 | *cây* — *dước*, laurus myrrha.

木 — — *mộc*, ebenus.

梅 — — *mai*, pruna,

尾龍 — — *long vĩ*, fuligo.

歌樓 — — *thê ca*, centinodia, æ.

〔鎬〕 | Ô, pelvis ænea.

剪 — — *tĩn*, quoddam vas.

〔惡〕 | Ô, color maculis deformatus.

落 — — *lác*, clamosus.

牟 — — *màu*, color maculis deformis.

〔塢〕 | Ô, nidus, i.

鳩 — — *chim*, nidus avis.

鷓 — — *gà*, nidus gallinaceus.

〔於〕 | Ô.

— 祿 | *thờ* —, inopinatò.

— 幽 | *u* —, infantium voces.

嗽	Ơ, quoddam vas testaceum.
嗽	Ơ, ructare.
— 喝	ập —, id.
— 喝 啞	nói ập —, fluctuantem ambigua loqui.
嗽	Ớ, ah! ô!
碎 主	— chúa tôi, ó Deus meus!
英	— anh, ó frater!
於	Ờ.
— —	— —, interjectio annuentis.
於	Ở, manere; esse apud.
茹	— nhà, domi manere; adesse domi.
兜	— đâu, ubi est?
妬	— đó, illic est.
低	— đây, hìc est; mane hìc.
吏	— lại, remanere.
主 牺	— tay chúa, in manu Dei.
怪 鬼	— quỷ quái, astutum esse.
荅 賢	— hiền lành, mitem esse et pium.
— 啞	ăn —, conversari.
— 涅	nét —, agendi ratio.
涅 涅	} nét ăn nét —, id.
— 啞	
倖 僥	— kiêu hãnh, arrogantem esse.
拖	— đợ, se alicui pro debitis mancipare.
曼	— mượn, conductus.
另	— lính, militem agere.
共	— cùng, apud aliquem esse, vel cum aliquo versari.

— 苦	khó —, difficile perstare; ægrè se ferre.
埃 共	— cùng ai, apud quem? quocum?
鍋	Oa, vas, vasis.
— 銅	đồng —, vas æneum.
呱	Oà.
— 哭	khóc — —, infantium ploratus.
臥 諾	nước — vào, aquam aliquò ubertim penetrare.
威	Oai, majestas; gravitas; augustus, a, um; severus.
儀	— nghi, } id.
嚴	— nghiêm, }
氣	— khí, }
風	— phong, }
榮	— vang, famam percrebrescere.
— 濫	làm —, terrere.
— 羅	ra —, majestatem exhibere.
— 祕	lấy —, severum se ostendere.
靈	— linh, Divina majestas.
痿	Oải, paralyticus; paralysis.
筋	— gân, captus aliquo membro.
昌	— xương, valdè fessus, a, um.
膝	— lưng, } id.
— 癢	mệt —, }
— 核	cây —, lignum curvum.
冤	Oan, falsò aliquid alicui imputare, objicere.
枉	— uổng, } id.
抑	— ức, }

OAN

- 加一 — gia, iniqua miseria.
 命一 — mạng, injustam subire necem.
 罪一 — tội —, peccatum injustè et falsò imputatum.
 叫一 — kêu —, de iniquâ conqueri miseriâ.
 召一 — chiêu —, injustè pati.
 愆一 — khiên, iniqua miseria.
 業一 — nghiệp, injusta calamitas.
 折一 — chét —, injustam obire mortem.

鴛

Oan, avis quædam aquatilis rubro capite, caudâ nigrâ, et plumis croceis; masculus dicitur oan et femina ương, ita amore copulatæ asseruntur, ut si capiatur una, moriatur altera.

- 鴛一 — ương, id.
 隻一 — ương chéch cánh, conjugum alterum ab alio morte sejungi.
 翹一 — trum ab alio morte sejungi.

怨

Oán, vindicta; ulcisci.

- 讎一 — thù, }
 一仇 — cừ —, } id.
 積一 — tích —, vindictam moliri.
 鳩一 — cừ —, id.
 嫌一 — hiêm —, ulcisci.
 報一 — báo —, vindictam sumere.
 炤一 — lửa —, vindictâ ignem subjicere.

苑

Oản, oriza in modum panis congesta, quam idolis offerre solent.

- 糞一 — xôi, id.
 凍一 — đông —, conficere ejusmodi panes.
 茹一 — nhà —, qui panes eosdem conficiunt.

OÁP

蠅

Oáp, species ranæ seu hylæ.

沃

Óc.

- 天一 — eo —, molestiam afferre.
 一魴 cá — nóc, quidam piscis.
 穢一 — mít, semina jaccæ.
 糶一 — gạo, granum orizæ.
 唾一 — giọng —, tonus altus.

腥

Óc, cerebrum.

- 打一 — đánh —, caput tundere.
 搦一 — gõ —, id.

屋

Ổc, domus.

- 塲一 — trường —, academia.
 房一 — phòng —, domus.

沃

Ốc, limax, limacis.

- 渠車一 — xa cừ, concha margaritifera.
 一浚 nôi —, capillos aut pilos rigere.
 一展 rờn —, id.
 語一 — ngở, putare.

澀

Oi, species canistri.

- 渚一 — nước, plantas nimiam ob humiditatem non crescere.

笙

— giỏ, species canistri.

喂

Ói.

- 一津 lựt —, modica eluvio.
 囉一 — ra, nimio fartum cibo evomere; sanguinem vomere.

ÔI

喂	Ôi.
— 嬰叫	kêu iêng —, concentus multarum avium.
根	Ôi, cardines januæ.
喂	Ôi, interjectio dolentis, heu ! heus !
— 唉	hỡi —, } id.
— 傷	thương —, }
— 吒	cha —, }
— 歪	trời —, id; (apud ethnicos.)
根	² Ôi, guava seu psidium pyriferum.
糲	— nếp, guava alba.
啞	Ôi, vox respondentis, uti latinè adsum, usitata tantùm cum æqualibus aut inferioribus.
意	Ới, intentio ; voluntas.
— 固	có —, attentus.
思	— tứ, intentio ; attentio ; (Vide Ý.)
暗	Om.
— 譁	— sòm, strepitus ; fragor.
— 揅	— bốp, blandiri.
— 鷓	— gà, gallum in pugnâ læsum curare.
培	Om, species ollæ.
— 坩	nôi —, id.
摺	Ôm, amplexari.
祿	— lầy, id.

ÔN

瘡	Ôm, gracilis, e.
— 疔	dau —, ægrâ uti valetudine.
要	— yếu, infirmus.
嘯	— nhòm, strigosus, a, um.
温	Ôn, aliquid memoriâ tenere.
故	— cố, memoriam recolere.
— 學	học —, memoriæ antea mandatum iterùm addiscere.
— 讀	đọc —, aliquid semel et iterùm memoriæ commissum recitare.
和	— hòa, temperatus, a, um.
瘟	Ôn, pestis.
疫	— dịch, } id.
— 病	bệnh —, }
— 茺	thuốc —, pestis antidotum.
温	Ôn, examen apum.
穩	² Ôn, pax ; quies.
— 安	an —, id.
命 — 庄	chăng — mình, ægrè se habere.
恩	Ôn, gratia ; beneficium.
— 感	cám —, grates referre ; (de Deo et Superioribus.)
— 隊	đội —, id.
— 嗜	giã —, id; (inferioribus et æqualibus)
義	— ngãi, beneficium ; amicitia.
主	— chúa, divina gratia.
主 違	— trên, superna gratia.

ONG

ÔNG

— 裨 lay —, gratias agere; (Superiori.)
 — 籠 trông —, beneficium ab aliquo expectare.
 — 閑 muôn —, gratias referre; (superiori.) innumera beneficia.

苔 — — dầy, insigne beneficium.
 芻 — — cỏ, id.
 — 濫 làm —, conferre beneficium.
 — 囉 ra —, id.
 — 薈 xuống —, id; (de superioribus.)
 — 召 chju —, suscipere beneficium.
 — 呂 trã —, beneficia beneficiis solvere.
 — 無 vô —, ingratus.
 — 背 bội —, }
 — 忘 vong —, } id.
 — 負 phụ —, }
 — 縶 mắc —, devinciri alicujus beneficiis.

嘔 — Ón, febris sentire prænuntios.

冽 — — rét, }
 冷 — — lạnh, } id.
 命 — — mình, }
 古 — — cổ, nauseare.

蜂 — Ong, apis.

蜜 — — mật, id.
 蛛 — — ruồi, species apis.
 駭 圩 — — vò vễ, vespa.
 魯 — — lỗ, tabanus, i.
 瓢 — — bầu, buprestis.
 藝 — — nghệ, fucus, i.
 螭 — 例 lờ — ve, tectis verbis aliquid rogare.
 — 蝶 điệp —, incertus, a, um.
 — 祖 tổ —, apiarium.

— 層 tàng —, apum casulæ; examen apum.
 — 鮐 cá —, quidam piscis.
 — 纒 néo —, iterum iterumque ligare.

喙 — Óng, rectus, a, um; (de arboribus.)

— 羅 la — —, vociferari.
 — 椽 suôn —, valdè rectus, a, um.
 — 纒 dầy —, funis quo boves jugo junguntur.
 真 — — chơn, sura, suræ.
 牺 — — tay, lacertus.

臑 — Ông, pallidus; lividus.

— 臠 trảng —, id.

翁 — Ông, avus; dominus; herorum titulus.

— 茹 nhà —, honorificus magnorum præfectorum titulus; domus avi.

— 彈 đờn —, vir.

故 — — cố, proavus.

初 — — sơ, abavus.

祖 — — tổ, atavus.

老 — — lão, senum honorificus titulus.

襟 — — giã, id.

— 德 đức —, excellentissime princeps vel domine.

— 家 gia, socrus.

— 鸕 chim — giã, species ardeæ.

— 漁 ngư —, piscator.

— 尾 }
 — 妃 } — bà — vãi, progenitores.

甕 — Ông, tubus; internodium; fistula.

— 卷 quỳnh, fistulæ species.

籍	—	— sáo, alia species fistulæ.
窞	—	— dòm, conspicillum tubulatum.
銃	—	súng —, tormentum bellicum, vel fistula ferrea longior.
栊	—	— tre, arundinis internodium.
桐	—	— đồng, tubus quidam ad sagittandum vel globulos emittendos.
鞞	—	cỏ —, gramen, graminis.
邑	—	Óp, macer; (de cancris et squillis.)
蚺	—	cua —, cancer macilentus.
鮑	—	Óp.
鮪	—	cá —, quidam piscis.
嗚	—	Ót, cervix, cervicis.
撿	—	nám —, cervicibus aliquem arripere.
撻	—	vét —, cervices abscindere.
謁	—	— ét, stridor januæ, &c.
搵	—	Ót, certè.
濫	—	lám — láy, festinanter agere.
隊	—	dòi — láy, severè debitum exigere.
徠	—	— lòi, ratum fixumque verbum.
實	—	— thât, reverà.
沛	—	— phải, perbenè; decet.
楛	—	Ót, pimentum.
遏	—	Ợt.
易	—	dễ —, facillimè.
要	—	yêu —, debilissimus, a, um.

P

葩	—	Pha, liquorem admiscere alteri.
德	—	} Đức thánh — —, Summus Pontifex.
聖	—	
魄	—	— phách, nullâ cujusquam habitâ ratione.
栢	—	— búa, id.
茶	—	— chè, theum præparare ad potandum.
茶	—	— trà, id.
渌	—	— nước, aquam aquâ miscere.
嵩	—	tuông —, nullâ cujusquam habitâ ratione.
假	—	} giả mù — mưa, fictâ ignorantia aliquid agere.
震	—	
霄	—	xông —, intrepidè irruere.
衝	—	} gièm —, diffamare; obtreptione aliquem infamem reddere.
讒	—	
破	—	Phá, destruere.
魄	—	— phách, id.
散	—	— tan, penitus diruere.
涅	—	— nát, id.
害	—	— hại, nocere.
打	—	dánh —, indiscriminatim omnes percutere.
擘	—	máng —, nullius habitâ ratione increpare.
齋	—	— chay, jejunium solvere.
戒	—	— giái, violare præceptum.
獄	—	— ngục, ab inferis eripere; (cæremonia apud ethnicos usitata.)
陣	—	— trận, exercitum profligare.
盃	—	bôi —, expungere.
黠	—	trái —, globulus ingesto intus sulphureo pulvere confectus.

PHÁ

— 驚心
— 膽

kinh tâm — dãm, magno timore corripì.

破

Phá, fretum.

變

— biể, id.

樸

Phác.

質

chát —, simplex.

硝

— tiêu, nitrum præparatum.

厚

hậu —, (seu vỏ cây bội,) quædam cortex medicinalis.

噴

Phác.

— 潮

lặng — —, malacia.

— 証

ngay — —, rectissimus, a, um.

— 朋

bằng — —, valdè planus, a, um.

魄

Phách, corpus inanimatum; species crepitaculi lignei.

桂

— quế, corpus inanimatum.

— 魂

hôn —, anima et corpus.

— 落

— lạc, corpus inanimatum.

— 七

thất —, septem passiones.

— 破

phá —, destruere.

— 鞞

trống —, tympanum et crepitaculum.

— 打

đánh —, pulsare crepitaculum.

— 擗

chèo —, remiges anteriores.

珀

Phách.

— 琥

hổ —, succinum.

— 血

huyết —, electrum rubrum.

— 蠟

lạp —, succinum flavum.

PHA

沛

Phai, colorem amittere.

— 漑

lạt —,

— 牟

— màu, } id.

— 味

— mù, }

— 庄

lòng chẳng —, sine fastidio recogitare.

— 之

chi —, è memoriâ nunquam excidere.

— 庄

chẳng —, }

— 芾

nào —, }

— 易

dễ —, } id.

— 罰

há —, }

派

Phái, fluminis ramus; scriptum publicum.

— 涇

dòng —, rami consanguinitatis.

— 囉

ra —, scriptum publicum edere.

— 宗

tông —, rami consanguinitatis.

沛

Phải, debere; oportere; ità est; etiam.

— —

— —, ità est; benè est.

— 義

— ngãi, justus, a, um.

— 理

— lẽ, rationi consentaneum; ad rationis normam.

— 例

lời —, verba rationi consona.

— 理

lẽ —, æqua et bona ratio.

— 弄

— lòng, affectu venereo aliquem prosequi.

— 意

— ý, arridere.

— 庄

chẳng —, quid necesse? non ità; non benè.

— 芾

nào —, quid necesse?

— 之

chi —, }

— 兜

đầu —, } id.

— 易

dễ —, }

PHÁ

— 莫	mắc —, incidere, (in miserias, calamitates, &c.)
— 臨	lâm —, id.
災 —	— tai, in calamitatem incidere.
禍 —	— vạ, pœnas dare.
艘 —	— tàu, naufragium facere.
逾 —	— gió, vento capi.
芾 — 庄	chăng — nao, nihil est; nihil mali accidit; incolumis.
濫 —	— làm, faciendum.
— 庄濫	làm chăng —, malè agere.
牢 — 庄	chăng — sao, non benè est?
之 —	— chi, si, utinam.
麻 —	— mà, id.
— 皮	vừa —, mediocris, e; medium tenere.
跣 —	— dáu, sauciari.
日 —	— vít, id.
退 —	— thói, juxta mores et instituta.
格 —	— cách, secundum normam.
道 —	— đạo, ex æquo et bono.
— 及	gặp —, incidere; (in latrones, mala, &c.)
— 宗	tông —, impingere.
— 打	đánh —, percutiendo attingere.
杵 —	— đòn, cædi virgis vel fustibus.
坳 —	— đên, teneri ad restitutionem.
魔 —	} — chước ma quỷ, diaboli suggestionibus præbere aurem.
鬼 斫	
几 —	} — tay kẻ dữ, incidere in piratas, latrones, &c.
與 捫	
— 朱於	ở cho —, gerere se ut oportet.
— 朱濫	làm cho —, id.
麻 — 吶	} nói cho — chớ mà; verè quidem ità dici potest, sed...
渚 朱	

PHÁ

剌	Phay.
— 刀	dao —, culter coquinarius.
— 脍	thịt —, caro lixata.
派	Pháy.
— 一 霄	mưa — —, tenuis imber.
犯	Phạm, delinquere; contra committere.
罪 —	— tội, culpam admittere.
法 —	— pháp, leges violare.
令 —	— lệnh, contra præscripta committere.
旦 —	— đến, peccare in aliquem.
飢 —	— vào, prohibitum locum ingredi.
— 割	cắt —, nimium præcidere; secare altius quam oportet.
影 —	— ảnh, sacras proculcare imagines.
上 —	— thượng, peccare in Deum, Regem vel Superiores.
上 — 例	lời — thượng, blasphemia.
脍 —	— thịt, vesci carne die quo abstinendum.
食 —	— thực, cibus ægrè se habere.
范	Phạm.
— 戶	họ — quædam familia.
凡	Phàm, vilis, e.
— 塵	trần —, id; mortales.
間 —	— gian, id.
閑 —	— hèn, vilis, e.
夫 —	— phu, inurbanus; ignobilis.
人 —	— nhơn, plebeius.
— 類	loài —, genus quodlibet.

PHA

— 民 dân —, plebeius.

〔品〕 Phẩm, gradus.

秩 — — trật, id.

— 下 hạ —, classis infima.

— 中 trung —, classis media.

— 上 thượng —, supremus ordo.

天 軫 } chín — thiên thân, novem Angelorum
神 — } chori.

— 九 cửu —, pyramidalis quædam structura novem graduum in quibus varia defunctis offerunt.

〔藩〕 Phan.

官 鎮 — — trấn quan, gubernator in confiniis regni.

— 杆 côn —, arundo quâ pythones utuntur ad curandos infirmos.

— 戶 hộ —, quædam familia.

〔飯〕 Phạn, oriza cocta.

— 餅 bính —, oriza cocta et siccata pro viatico.

〔判〕 Phán, loqui; (de Deo et Rege tantùm.)

— 主 chúa —, Deus præcipit vel loquitur.

— 御 ngự —, loqui; (de Deo vel Rege.)

— 令 lệnh —, regem aliquid præcipere.

咍 — — dạy, præcipere; (de Deo vel Rege.)

傳 — — truyền, } id.

保 — — bảo, }

囉 — — ra, }

— 例 lệ —, verbum divinum vel regium.

察 — — xét, judicare; (de Deo.)

PHÀ

察 — 座 tòa — xét, thronus Dei ad judicandum homines.

〔樊〕 Phàn.

難 — — nản, conqueri, pœnitere.

花 — — hoa, scabiosa, æ.

〔礬〕 Phàn, chalcantum, i.

— 白 bạch —, chalcantum album.

— 綠 lục —, idem sed viride.

— 黑 hắc —, idem sed nigrum.

— 青 thanh —, idem sed cæruleum.

〔反〕 Phản, rebellis.

逆 — — nghịch, rebellem esse.

— 背 bội —, id.

— 濫 làm —, rebellari.

主 — — chúa, rebellis Domino.

賊 — — tặc, rebellis.

害 — — hại, nocere alicui.

〔返〕 Phản, reverti.

回 — — hồi, id.

〔板〕 Phấn, stratum tabulatum.

— 陛 bệ —, id.

望 — — vọng, altare regi positum.

〔紛〕 Phấn.

縶 — — dây, funem extensum manibus recolligere.

燒 — — theo, sequi.

— 晦 hối —, percontando inquirere.

PHÂN

分	Phân, partiri; unciae pars; dirimere.
分	— chia, dividere.
分	— cắt, cuique suum assignare.
分	— ra, sejungi.
分	— nhau, à se invicem disjungi.
分	— cách, id; distare.
分	— li, separari; divortium; repudium.
分	— biết, separari; (de hominibus.)
分	— rẽ, } id.
分	— rẽ —, }
分	— binh, aciem ordinare.
分	— quân, id.
分	— biện, discernere.
分	— đoán, dijudicare.
分	— minh, clarè secernere; ad æquitatis normam.
分	— xử, dirimere.
分	— bình —, in æquas partes distribuere.
分	— sai —, meriti habitâ ratione dividere; morbum remittere se.
分	— một —, una unciae pars.
分	— hai —, duæ unciae partes.
分	— bày, exponere.
分	— cứ, adstantes in testes adhibere.
分	— búa, id.
分	— định, statuere.
分	— làm hai, bipartiri.
分	— quân —, æqualiter partiri.
分	— ăn thu —, vectigal percipere.
分	— tỏ, clarè exponere; clarè discernere.
分	— phú, enixè commendare.
分	— dịch, traducere.

PHÂN

福罪	— — tòi phước, discernere bonum à malo.
紛	Phân.
紜	— vân, intricatus, a, um; dubius, a, um.
坊	Phân, sterces; fimus.
坊	— — phương, id.
坊	— — —, stercorare.
分	Phận, sors; conditio.
緣	doan —, } id.
本	bổn —, }
數	số —, sors; fortuna.
地	địa —, ditio alicujus præfecti; prædium.
賢	— hèn, vilis conditio.
啖	tủi —, conditionem suam erubescere.
虎	hổ —, id.
薄	— bạc, pauperis et miseri conditio.
苦	— khó, id.
職	chức —, munus proprium.
濫	} làm phước làm —, stipem erogare.
福	
命	— mạng, sors; fortuna.
命	— mình, propria conditio.
粉	Phấn, fucus, i.
鈇	— chì, stibium, ii; cerussa.
抹	giới —, fuco illinere.
發	— phát, eia age; macte animo.
分	Phân, portio; partim.
培	— bồi, portio.
已	kỉ —, sua portio.

PHA

— 劫	chia —, partiri.
— 底	để —, portionem reservare.
— 良	cán —, cuique portionem assignare.
— 倍	bội —, vehementer; multum.
— 領	lãnh —, partem accipere.
〔燹〕	Phân, succendere.
— 化	— hóa, id.
— 香	— hương, virgulas odoriferas incendere.
〔墳〕	Phân, tumulus, i.
— 封	phong —, terræ mandare.
— 墓	— mộ, tumulus.
— 墓	mộ —, id.
— 高	} — trũng cao đại, mosoleum.
— 大塚	
〔糞〕	Phân, stercus.
〔拏〕	Phang, levigare; attenuare.
— 打	dánh —, temerè et inconsultè percutere.
— 昂	— ngang, id.
〔鎊〕	Phăng, species falcis.
— 丐	cái —, id.
〔冰〕	Phăng.
— 一 移	di — —, uno impetu abire.
〔凭〕	Phăng.
— 湖	— lạng, valdè tranquillus.
— 一 朋	bằng — —, planissimus, a, um.

PHA

〔焯〕	Phăng.
— —	— —, semper; multum; ardentè.
— 一 焯	lửa — —, ignis ardens et vehemens.
〔烹〕	Phanh.
— 配	— phui, prodigere.
— 羅	— ra, spargere aliquid.
〔抛〕	Phao, suber, suberis; lignum aquæ supernatans ad aliquid indicandum.
— 誣	— vu, calumniari.
— 贓	— tang, res prohibitas vel injustè acceptas apud aliquem deponere, ut capiatur.
— 網	— vọng, jacere rete.
— 網 藝	nghê — vọng, ars piscatoria.
— 鉤	— câu, suber lineæ piscatoriæ; ren gallinæ, avium, &c.
— 經	— lưới, subera sagenæ; arbor glabraria tersa.
〔砲〕	Pháo, pyloclastrum.
— 筓 準	chốn — tên, locus bello infestus.
— 一 檣	cà —, species melongenæ.
— 一 吶	nói —, magna præstare verbis.
〔法〕	Pháp, lex; regula.
— 律	luật —, } id.
— 制	— chế, }
— 憲	hiến —, morte mulctare.
— 門	— môn, secta veneficorum.
— 佛	phật —, secta Phật vel ejus doctrina.
— 護	hộ —, spiritus tutelaris fani.

PHÁ

塲	—	— trường, carnificina; locus supplicii.
發		Phát, distribuere; erumpere; procedere; amputando locum herbis, arboribus, &c. mundare; manu extensâ corpus vel caput percutere.
— 起		khí —, initium ducere.
病	—	— bệnh, ægrotare.
鬻	—	— gió, ventum afflare.
喪	—	— tang, luctûs causâ capillorum partem aliquam resecare.
湄	—	— mưa, pluere.
糧	—	— lương, alimenta distribuere.
棧	—	— rừng, runcare silvam.
體	—	— rầy, id.
— 呐	}	nói như — tấu, ineptè blaterare.
奏如		
兵	—	— binh, milites cogere.
言	—	— ngôn, initium dicendi facere; principatum sententiæ tenere.
— 分		phân —, distribuere.
覺	—	— giác, manifestum jam.
— 錢		tiền —, pecunia distributa.
髮		Phát, capillus, i.
— 毛		mao —, id.
— 束		thúc —, fluentem capillum continere.
— 剃		thế —, caput abradere.
罰		Phạt, pœnas exigere.
— 刑		hình —, supplicium.
— 噪		quở —, increpare; (inferiores.)
罪	—	— tội, pœnas peccati repetere.

PHẬ

— 重		trọng —, graviter punire.
命	—	— mình, pœnas a se repetere.
咤	—	— dạy, pœnâ aliquem erudire.
謝	—	— tạ, submissè veniam petere.
伐		Phạt, æquales se se mutuò impetere.
— 攻		công —, id.
— 征		chinh —, subditum rebellare.
拂		Phát.
— 打		đánh phút —, leviter percutere.
— 呐		nói phút —, rerum levium indesinenter arguere.
拂		Phát, agitare aliquid.
旗	—	— cờ, vexillum agitare.
紙	—	— giấy, papyrus agglutinare.
抔	—	— phơ, aliquid leve vento agitari.
佛		Phật.
彷彿	—	— phưởng, similis, e.
— 彷彿		phưởng —, levis flatus.
— 彷彿		nghe phưởng —, rumore aliquid accipere.
佛		Phật, Auctor sectæ ejusdem nominis natus in Indiâ anno ante Christum 1026, ejusdem doctrina in Sinas advecta fuit anno à Christo 65. (alii dicunt illum natum anno 543 ante Christum.)
— 道		đạo —, doctrina phật.
門	—	— môn, sectatores phật.
氏	—	— thị, id; etiam ipse phật.
— 成		thành —, inter Divos annumerari; (apud ethnicos.)

PHE

— 方西	tây phương —, India regio Phât.
⊖ 抛	Phau.
— 一 鼻	trắng — —, albissimus, a, um.
⊖ 倍	Phâu, reginæ pedisequæ.
⊖ 批	Phe, factio, factionis; partes.
黨 —	— đảng, id.
黨男 —	— nam, pars quam viri occupant.
黨女 —	— nữ, pars quam tenent mulieres.
— 扞	bắt —, partes alicujus suscipere.
— 甲	giáp —, factionis dux.
— 劫	chia —, partes dividere.
⊖ 潰	Phé.
— 一 莒	dây — —, plenissimus, a, um.
⊖ 批	Phê, præfectum alicui rei subscribere.
付 —	— phú, id.
單 —	— đơn, præfectum supplici libello sibi oblato subscribere.
— 朱	châu —, quædam dignitas; rubris literis aliquid edicere; (quod solius regis est.)
— 赤	xích —, rubri quidam baculi bonziorum superioris insignia.
— 府	phủ —, decorè et honestè induere.
⊖ 肺	Phé, pulmo, pulmonis.
— 肝	can —, jecur et pulmo.
腑 —	— phủ, intestina.

PHẾ

⊖ 廢	Phé, abjicere.
擲 —	— rảy, id.
— 底	để —, curam alicujus abjicere.
— 留	lưu —, deserere.
⊖ 番	Phen, vices; numerale vicium.
蹠 —	— theo, æmulari.
及 —	— kip, asequi.
皮 —	— bì, invidere; æmulari.
梨 —	— lê, id.
尼 —	— nây, hác vice.
婁 —	— sau, sequenti vice.
— 沒	một —, semel.
— 饒	nhiều —, multoties.
— 警	ghe —, } id.
— 隊	đòi —, }
— 買	máy —, quotiès.
— 易	dễ —, imitatione consequi difficillimum vel impossibile.
— 芾	nào —, }
— 兜	dâu —, }
— 罰	há —, } id.
— 之	chi —, }
— 坤	khôn —, }
芾 —	— nào, quandonam.
⊖ 礬	Phèn, alumen.
珠 —	— chua, species aluminis; vitriolum album.
— 渌	nước —, aqua subacida.
— 鮪	cá —, quidam pisciculus.
— 糖	dàng —, saccharum lapideum.

PHÉ

⑧ 牆	Phên, storea vel paries arundine texta.
壁 —	— vách, paries arundinibus textus.
⑧ 汗	Phênh vel Phânh, turgere.
— 泛	phập —, supernatare.
— 浞	nổi —, id.
⑧ 飄	Phèo, animalium quoddam intestinum.
⑧ 法	Phép, potestas; lex; licentia, regula; (apud christianos sacramentum, benedictio, ritus.)
則 —	— tác, potestas.
邏 —	— lạ, miraculum.
— 坤	khuôn —, norma; leges.
— 禮	lễ —, urbani ritus.
— 律	luật —, regula; leges.
— 例	lê —, consuetudo vim legis habens.
— 退	thói —, id.
— 固	có —, urbanus; potestate præditus.
渚 —	— nước, regni leges.
— 理	lẽ —, ratio.
— 濫	lâm —, benedicere.
— 各濫	lâm các —, cæremonias sacramenti baptismatis supplere; sacramenta administrando cæremonias adhibere.
芾 —	— nào, quâ potestate?
— 沛	phải —, urbanus, a, um.
— 據	cứ —, ad legis præscriptum.
— 磊	lôi —, inurbanus; legibus contraire.
— 拮	cát —, excommunicare; interdicere vel suspendere; ingressu Ecclesiæ alicui interdicere

PHÉ

— 朱	cho —, licentiam facere.
術 —	— thuật, ars magica.
— 無	vô —, exlex; inurbanus (Vide Pháp.)
⑧ 發	Phét.
— 裊	máng — lấy, confestim increpare.
— 打	đánh — lấy, illicò percutere.
⑧ 發	Phét, penicillo, digito, &c. aliquid detergere; scopæ exiguæ, quibus gluten, color, &c. extenditur.
— 格	cách —, agendi ratio.
— 退	thói —, id.
— 批	phê —, prolixus, a, um.
葉 —	— thuốc, linire unguento.
坦 —	— đất, ad terram usque pendulus.
— 涅	nét — ductus penicilli.
⑧ 漂	Phéu.
— 臯	trắng —, albissimus, a, um.
⑧ 非	Phi, non; falsus, a, um.
— 是	lời thị —, verba falsa.
禮 —	— lễ, inurbanus, a, um.
義 —	— ngãi, ingratus.
貳 壹 証 証	} nhứt chứng — nhì chứng quả; testis unus testis nullus, bini verò si idem confirmant pro vero habetur.
果 —	
常 —	— thường, extraordinarius, a, um.
⑧ 飛	Phi, volare.
— 高	cao —, altè volare.
— 茲泊	bạc chiên —, nummus argenteus (vulgò pataca.)

PHI

妃	Phi, uxor regis secunda.
— 次	thứ —, id.
— 宮	cung —, pellices gynecæ regii.
披	Phi, purgare.
— 藥	— thuốc, medicamentum expurgare.
— 鑽	— vàng, purgare aurum.
— 泊	— bạc, argentum expurgare.
— 者	— khán, litteræ inscriptæ epistolis quibus soli ad quem mittuntur facultas eas aperiendi reservatur.
菲	Phi.
— 芳	phương —, venustus, a, um.
費	Phi, dissipare; prodigere.
— 貼	— của, immoderatè expendere.
— 功	— công, ludere operam.
— 之	— chi, parvifacere.
— 行	hành —, itineris sumptus.
肥	Phi, pinguis, e.
— 美	— mĩ, formosus, a, um.
匪	Phi, satiari.
— 夫	phu —, superabundè.
— 志	— chí, contentus, a, um.
— 意	— ý, } id.
— 弄	— lòng, }
— 脍	— dạ, }
— 愿	— nguyên, compos voti.
— 飭	— sức, pro viribus.

PHI

朱觀	} đổ nước cho —, aquam effundere ut su-
— 落	
— 木	— mộc, corylus arbor.
韭	Phi, cepula.
費	Phiá, pars; (de loco tantum.)
— 罟	bốn —, quatuor partes mundi, quadrati, &c.
番	Phiên, numerale vicium.
— 次	} id.
— 專	
— 輪	luân —, vicissim.
— 割	cắt —, vicem cuique suam assignare.
— 補	bổ —, id.
— 交	giao —, vigiliis alteri tradere.
— 阿	a —, opium.
蕃	Phiên, regni limites.
— 鎮	— trấn, præfectus in regni limitibus.
草白	— bạch thảo, potentilla.
分	Phiên, sors; conditio.
— 緣	doan —, id; (Vide Phận.)
片	Phiến, frustum.
— 言	— ngôn, uno verbo.
— 詞	— từ, schedula.
— 切	thiết —, frustatim præcidere.
煩	Phiên, tristis; molestus.
— 愁	— sầu, id.

PHO

悶	—	— muộn,
惱	—	— não, } id.
弄	—	— lòng, }
— 召	chịu —,	ferre molestiam.
— 刀	deo —,	id.
— 塵	trần —,	molestia; miseria.
— 憂	ưu —,	tristis; molestus.
私	—	— tư vel tây, interna sollicitudo.
— 慮	lo —,	tristitia.
— 敢	dám —,	ne graveris.
繁		Phiên.
花	—	— hoa, molestia.
漂		Phiêu, lavando dealbare.
綵	—	— giẻ, dealbare pannos.
枝		Phím, lignæ cochleæ ad fides stringen-
		dos.
彈	—	— đờn, id; aptare instrumentum musi-
		cum.
笛	—	— địch, lingula fistulæ.
啞		Phỉnh, decipere.
啞	—	— phờ, id.
— 啞	nói —,	jocosè mentiri; jocosum menda-
		cium.
啞	—	— dỏ, decipiendo allicere.
哺		Pho, opus constans multis libris et volu-
		minibus.
曲	—	— sách, id.
— 啞	ngáy — —,	stertere.

PHỒ

— 𠵼	pháp —,	sollicitus, a, um.
駟		Pho.
— 停	dình —,	veredus.
付		Phó, præfectum alicui rei subscribere.
— 批	phê —,	id; (Vide Phú.)
副		Phó.
— 柴德	đức thầy —,	Episcopus coadjutor; (Vide
		Phú.)
扶		Phò, defendere; opem ferre.
執	—	— giúp, id.
— 匡	khuông —,	regem, patriam tueri.
佐	—	— tá, id.
希	—	— vua, regem defendere.
附		Phò.
馬	—	— mã, gener regis.
哺		Phồ.
翁	—	— ông, domini; (alloquendo ætate pro-
		vectiores.)
餒	—	— nuôi, vos.
餒	—	— người, } id.
哥	—	— gã, }
意團	—	— đoàn ấy, illi; (vox contemptus.)
意類	—	— loài ấy, illa animalia.
張	—	— trương, magnus apparatus.
舖		Phố, apotheca.
舍	—	— xá, id.

PHỔ

一行	hàng —, plateæ in quibus tabernæ apertæ sunt ad dividendum.
坊	— phường, urbana loca.
普	Phổ.
勸	— khuyên, stipem emendicare.
抔	Phơ.
拂	phát —, vento agitari; (de re levi.)
嘔	Phớ, hiscere; (de cadaveribus.)
呂明	mừng — lữ, gestire gaudio.
呂羅	la — lữ, vociferari.
配	Phối.
室	— thát, nubere.
肺	Phổi, pulmo, pulmonis.
糖	đàng —, species sacchari.
晒	Phơi, in sole exsiccare.
曬	— nắng, id.
霜	— sương, rorì exponere.
沛	Phối.
—	— —, velocissimè.
— 珥	nhẹ — —, } id.
珥	— nhẹ, }
封	Phong, dignitate decorare; sigillo munire.
權	— quờn, dignitate aliquem amplificare.
職	— chức, } id.
爵	— tước, }

PHO

書	— thư, signare epistolam.
謹	cẩn —, litteræ quæ quasi sigilli loco epistolis inscribuntur.
家包	} bao — gia tài, mulctare aliquem bonis.
財	
墳	— phân, terræ mandare; (cadaver.)
風	Phong, ventus, i.
俗	— tục, mores.
景	— cảnh, prospectus.
流	— lưu, otari.
土	— thổ, localis consuetudo.
化	— hóa, mores.
波	— ba, procella.
調	— điều, ventus secundus.
中	trúng —, vento capi.
感	cảm —, venti pati incommodum.
順	thuận —, ventus secundus vel opportunus.
屏	bình —, objectaculum foribus antepositum.
丰	Phong.
體	— thể, corporis habitus.
資	— tư, felix indoles.
豐	Phong
年	— niên, annus fertilis.
府	triệu — phủ, regia antiqua Cocincinae.
放	Phóng, manu aliquid punctim emittere; libertate donare.
生	— sinh, aves, pisces, &c. libertati redere; (ethnicorum superstitio.)

PHO

碎	—	— tòi, mancipium manu mittere.
鏘	—	— lao, jaculari.
硯	—	— vở, litteras in exemplar exarare.
— 學		học —, ejusmodi litteris studere.
債	—	— trái, fenerari.
縱	—	— túng, exlex; effrenis.
房		Phòng, cubiculum; conclave.
室	—	— thất, domus.
篋	—	— bè, ministri praelectorum.
茶	—	— chè, minister qui praefectis theum, betel et alia id genus apparat.
文	—	— văn, musæum; qui à manibus alicui est.
鸞	—	— loan, conclave.
防		Phòng, providere.
後	—	— hậu, ad futurum tempus prospicere.
— 預		dự —, id.
— 關		quan —, providere.
身	—	— thân, prospicere sibi.
風	—	— phong, dictamus.
燂		Phồng, ampulla; (adustione vel frictione orta.)
膠	—	— da, id.
— 炗		{ cháy da — trán, summo labore aliquid
頭膠		{ agere.
訪		Phồng, conjicere, conjecturas ducere.
度	—	— đạc, } id.
澄	—	— chừng, }
戈	—	— qua, conjecturâ judicare.
— 吶		nói —, conjecturâ dicere.

PHU

— 併		tính —, conjecturâ supputare.
葦		Phông.
— 豆		đậu —, arachis asiatica.
蓬		Phông, vento tumescere; (de velis, vesicâ, &c.)
囉	—	— ra, id.
拂		Phớt.
— 吶		nói —, leviter increpare.
戈 — 吶		nói — qua, obiter de re aliquâ dicere.
夫		Phu, nomen appellativum ignobilium; maritus.
— 丈		trượng —, eximiâ virtute vir.
— 大		đại —, praefectus magnus.
— 子		— tử, titulus magistri honorificus.
— 君		— quân, sic uxor vocat maritum.
— 人		— nhơn, regulorum uxor.
— 妻		— thê, conjuges.
— 婦		— phụ, id.
— 匹		thất —, ignobilis homo.
— 凡		phàm —, id.
— 扨		bắt —, ad opus agendum jure aliquem assumere.
— 樵		tiêu —, lignator.
— 農		nông —, agricola.
— 役		dịch —, in peccati pœnam operi publico mancipatus.
壹 弋		} nhứt — nhứt phụ, matrimonium.
婦 —		

PHỤ

倫 — } — phụ nhưn luân chi bản; conjugium
 之 婦 } humanarum conditionum fundamen-
 本 人 } tum.

輔

Phụ, auxiliari.

弼

— bậ t, qui regem defendunt vel ei assis-
 tunt.

父

Phụ, pater.

母

— mẫ u, parentes.

子

— tử, pater et filius.

君

quân —, rex.

嚴

nghiêm —, pater germanus.

親

thân —, id.

岳

nhạc —, socer.

神

thần —, sacerdos.

祖

tổ —, progenitores.

上

thượng —, Deus.

中

trung —, rex.

下

hạ —, pater.

會大

} đại — hội công, Summus Pontifex.

公會大

} đại — hội tông, id.

會宗

婦

Phụ, mulier.

女

— nữ, } id.

人

— nhưn, }

夫

phu —, conjuges.

寡

quả —, vidua.

附

Phụ, additamentum.

燒

— theo, adjungere se alicui.

PHÚ

近

— cận, proximus, a, um.

居

— cư, extraneus; in terrâ alienâ versari.

童

đồng —, energumenus.

包

— vào, adjuvare.

銃

— súng, tormenti librator secundarius.

香

hương —, cyperus rotundus.

負

Phụ, ingratus, a, um.

傍

→ phàng, }

義

— ngãi, }

恩

— ơn, }

功

— công, } id.

付

— công, }

付

Phú, tradere.

批

phê —, præfectum rei alicui subscribere.

乃

nấy —, curam alicujus rei in alium refu-
 dere.

朱

— cho, id; tradere.

命

— mình, tradere se.

托

— thác, commendare.

吏

— lại, aliquid in alium refundere.

統

— thống, quædam dignitas.

副

Phú, secundus ab aliquo.

使

— sứ, secundus legatus.

君

— quân, secundus à rege.

祭

— tế, diaconus.

祭

— tế, diaconus.

祭小

tiểu — tế, subdiaconus.

賦

Phú, compositio.

詩

— thơ —, id.

性

— tính, naturam indere.

性

— tính, naturam indere.

富	Phú, dives.
貴	— qúi, dives et nobilis.
— 豪	hào —, opulentus.
翁	— ông, dominus dives.
足	— túc, opulentus.
家	— gia, dives familia.
安	— yén, provincia Cocincinae.
扶	Phù.
護	— hộ, opem ferre; (de Deo et Spiritibus.)
持	— trì, } id.
助	— trợ, }
浮	Phù, supernatare.
薄	— bạc, ingratus.
雲	— vân, res caduca.
— 貼	của — vân, res caduca.
屠	— đồ, secta Phậ.
符	Phù.
呪	— chú, veneficium.
水	— thủy, veneficus.
府	Phủ, civitas primi ordinis et territorium ejus; palatium.
藏	— tàng, palatium.
— 陰	âm —, infernus.
— 地	địa —, spiritus quem ethnici terræ dominari putant.
— 水	thủy —, Neptunus sinicus.
— 天	thiên —, spiritus quem cœlo præesse dicunt.

祿	— thờ, templum alicui dedicatum.
— 該	cai —, quædam dignitas.
— 記	kí —, alia dignitas.
撫	Phủ, operire.
雯	— che, } id.
— 埴	— lạp, }
泣	— kháp, tegere omnia; (de Deo vel Cœlo.)
批	— phê, decorè et honestè induere.
— 帳	trướng —, cortina.
— 慰	ủy —, exhortari.
— 圍	vây —, circumdare.
俯	Phủ, curvare se.
伏	— phục, id; inclinando se reverentiam alicui exhibere.
腑	Phủ.
— 六	lục —, sex intestina, ile, stomachus, fel, omasum, vesica, ventriculus.
福	Phúc, felicitas.
德	— đức, virtus.
— 濫	làm —, opera pietatis exequi; (Vide Phức.)
覆	Phúc, iterare; evertere.
吏	— lại, iterare.
告	— cáo, iterum accusare.
考	— khảo, iterum examinare.
— 反	phản —, subvertere; nutare.
服	Phục, vestis; subjicere se.
— 衣	y —, vestis.

PHỤ

PHỦ

從 — — tùng, subdere se.
 — 欽 khâm —, alicujus potestati permittere se.
 — 降 hàng —, subdere se.
 — 投 đầu —, id.
 事 — 民 dân — sự, subditi alicujus ditioni.
 — 藥 — thuốc, medicam potionem sumere.
 — 喪 tang —, vestis lugubris.
 — 信 tín —, fidem exhibere.
 土 — 水 — — thủy thổ, cœli temperationi rebusque aliis alicubi assuefactus.

伏

Phục.

— 俯

phủ —, inclinando se reverentiam exhibere.

望

— vọng, humiliter aliquid à Deo expectare; supplicibus verbis orare.

復

Phục, iterùm.

生 — 禮
 魂 —

lễ — sinh, festum resurrectionis Domini.
 — hồn, superstitio quâ venefici fingunt se defunctorum animas revocare; resurgere; ad se redire.

幅

Phức.

— 蒼

thơm — —, valdè olere; quàm excitatissimus odor.

嗑

Phui.

— 烹

phanh —, prodigè.

— 葩

pha —, id.

配

Phúi.

— 湄

mưa — —, tenuis imber.

攞

Phủi, excutere; (manu tantùm.)

— 搽

— di, id.

— 培

— bụi, pulverem manu excutere.

— 恩

— ơn, beneficia alicujus non agnoscere.

噴

Phun, instar pluviae aquam ore spargere.

— 囉

— ra, id.

— 蝮

rắn —, serpentem veneno suo aliquid irrorare.

噴

Phún.

— 水

mọc — —, arborem oriri.

— 霄

mưa — —, pluviam tenuem decidere.

自 人 哈

口 先 血

汗

} hàm huyết — nhờn, tiên ô tự khẩu;
 qui de aliis malè loquitur, sibi prius ipsi nocet.

瘋

Phung, lepra.

— 癩

— hủi, } id.

— 疾

tật —, }

風

Phung.

— 流

— lưu, otiari.

— 波

— ba, procella.

鳳

Phụng.

— 凰

— hoàng, avium regina; phoenix vel aquila.

— 豆

đậu —, arachis asiatica.

— 油

dầu —, oleum ex ejusmodi fabis expressum.

PHÚ

奉	Phụng, obtemperare.
令	— lệnh, mandato obsequi.
命	— mạng, id.
諷	Phúng, prudenter corrigere; (superiores.)
諫	— giáu, id.
逢	Phùng.
鵬	— má, inflare buccas.
放	Phủng, pertusus, a, um.
凭	Phững.
踴	— dấy, surgere.
牟	} — — màu thơm, odoriferus; quàm ex-
蒼	
福	Phước, felicitas.
德	— đức, virtus.
— 享	hưởng —, frui felicitate.
— 濫	làm —, pietatis opera facere.
— 洪	hông —, magna felicitas.
餘	— thừa, redundantia bonorum; superfluum.
— 固	có —, beatus, a, um.
— 無	vô —, infelix.
— 韞	xuống —, Deum vel superiorem conferre beneficium.
— 丑	xấu —, infortunatus.
— 賞	thưởng —, præmiis donare.

PHU'

— 卒	tốt —, fortunatus.
— 緣	doan —, fortuna, æ.
分	— phận, id.
濫	} làm doan làm —, pia exercere opera.
濫	
— 緣	} ngũ —, quinque felicitates; (nempè
— 五	
壽	} dignitates, longa vita.)
子	
妻	
祿	
財	
旛	Phướn, vexillum idolorum.
— 旗	cờ —, id.
— 魚	cá —, quidam piscis.
— 暈	sao —, cometa caudatus.
方	Phương, plaga; regio; via; modus et ratio aliquid agendi.
向	— hướng, plaga.
— 罍	bốn —, quatuor partes mundi.
東	— đông, plaga orientalis.
西	— tây, occidens.
南	— nam, auster.
北	— bắc, septentrio.
之	— chi, quantò magis; quantò minùs.
— 劍	kiếm —, modum sibi quærere; modum aliquid agendi investigare.
— 隊	dòi —, ubique.
— 饒	nhiều —, multimodè.
— 庄	chẳng —, parvifacere.
— 葉	— thuốc, ratio medicamentorum.
芳	Phương.
菲	— phi, venustus, a, um.

奉

Phượng.

— 蝮

thờ —, colere; adorare.

— 祀

— tỵ, id.

— 養

— dưỡng, parentes alere.

— 令

— lệnh, mandatis obtemperare.

— 命

— mạng, }

— 行

— hành, } id.

— 承

— thừa, }

鳳

Phượng, avium regina, quam dicunt phoenix forsan vel aquila.

— 凰

— hoàng, } id.

— 鷓

chim —, }

— 花

hoa —, quidam flos flavus.

坊

Phường, societas.

— 莫

— mạc, id.

— 舖

phố —, loca ubi sunt apothecæ.

彷彿

Phưởng.

— 佛

— phát, similis, e.

— 佛

phát —, leniter vento agitari.

乏

Phúp.

— 搭

đập —, leviter percutere.

發

Phút, momentum.

— 之

giây —, }

— 某

mỗ —, } id.

— 沒

một —, }

— 祝

— chúc, illicò.

— 体

— thấy, illicò videre.

拂

Phút, plumas evellere.

— 翻

— lông, id.

— 擻

nhổ —, uno impetu evellere.

— 濫

làm —, festinare.

— 打

đánh —, leviter percutere.

Q

𠂔

Qua, nos; transire; ego, (cum superior inferiores alloquitur.)

— 歆

hôm —, heri.

— 吏

— lại, itare.

— 移

đi —, transire.

— 訥

nói —, obiter dicere.

— 視

coi —, obiter aspicere.

— 睽

nghe —, obiter audire.

— 澆

— sông, flumen trajicere.

— 塊

— khỏi, evadere; pertransire.

— 收

thâu —, penetrare.

— 論

lòn —, per locum angustum transire.

— 倍

— lậu, ego et tu.

— 買

mớ —, nos.

— 衆

chúng —, id.

— 時

— thì, elapsum tempus.

— 衝

xông —, magno impetu irruere.

— 於

— ư, conjunctio quæ latinè redditur quàm, sed adjectivo semper supponitur.

— 卒

tốt — ư, quàm bonus, a, um.

— 跡

nhảy —, transilire.

— 躐

trái —, peragrarè; experiens.

— 代

— đời, vitâ excedere.

QUA

羅	— 庄	chẳng — là, non aliâ ratione.
	— 饒	bữa —, heri.
	— 鑊	vạc —, circiter dolare.
	(戈)	Qua, hasta, hastæ.
	— 干	can —, id.
	(瓜)	Qua, nomen genericum melonum, pepo- num, cucurbitarum, &c.
	— 苦	khổ —, momordica.
— 冬	白	bạch đông —, cucurbita alba.
	— 蔓	— lâu, quædam medicina.
	(鳩)	Qua, corvus.
	— —	— —, id.
	(過)	Qúa, excedere; ultrà; culpa.
澄	—	— chững, ultra terminum; ultra modum.
隊	—	— đỏi, id.
飭	—	— sức, ultra vires.
倍	—	— bội, ultra modum.
— 太	thối	—, excessus, ús.
廩	—	— lám, excessivè; nimis.
刮	—	— quát, id.
度	—	— độ, ultra mensuram.
理	—	— lẽ, ultra modum.
厚	—	— hậu, } id.
— 挾	—	— tay, }
礮	—	— chén, nimiùm epotare.
去	—	— khứ, vitâ abire.
江	—	— giang, epibatæ, epibatarum.
期	—	— kì, ultra statutum tempus.
時	—	— thì, transactum tempus.

QÚA

— 改	cải —, emendare se.	
法	— phép, ultra modum.	
— 饒	nhiều —, multò nimis.	
— 丞	ít —, parùm admodùm.	
— 怪	quáy —, indecora et quæ ad rem non pertinent.	
— 障	chướng —, contra rationem.	
塊	— khối, terminum prætergredi.	
— 坤	khôn —, sapientissimus; (etiam ironicè dicitur.)	
不	— 渚	) chớ thối — chớ bất cập; excessus et) defectus sunt vitandi.
及	— 渚	
	太	
	(菓)	Qúa, fructus, ús.
— 花	hoa —, id.	
— 巧	cái —, species capsulæ.	
— 茶	dừa —, melones, pepones, &c.	
	(果)	Qúa, verus, a, um.
罕	—	— hản, reipsà.
罕	—	— thật, sic omninò; sic res se habet.
實	—	— thị, prorsùs ità est.
是	—	
	(寡)	Qúa, parùm.
君	—	— quân, sic rex vocat se.
人	—	— nhơn, id.
婦	—	— phụ, vetula.
— 孤	cô —, orphanus.	
	(夔)	Quác.
嗜	—	— thước, superbè loqui.
	(郭)	Quách, caput animalium.
— 刮	chém —, cervicibus caput abscindere.	

QUA

- 剗 chăt —, id.
 — 城 thành —, mœnia.
- 〔擲〕 Quách, locus exterior.
 — 棺 quan —, locus interior et exterior.
- 〔乖〕 Quai, ansa, æ.
 — 籜 — nón, ligula galeri.
 籜事 — }
 覺得 — } giác đắc sự —, culpam suam agnoscere.
- 〔怪〕 Quái, extraordinarius, a, um; horrendus.
 — 鬼 quí —, sagax; astutus, a, um.
 — 儻 — gở, monstruosus, a, um.
 — 災 tai —, id; perversus; astutus.
 — 精 tinh —, dæmon aereus; lemur; spectrum.
 — 妖 yêu —, id.
- 〔啞〕 Quái, progenitorum animas invitare ad edendum.
 — 先 dơn —, }
 禮 — } id.
 餽 — }
 — côm, orizam progenitoribus defunctis offerre.
- 〔錘〕 Quay, in orbem agitare se.
 — 刮 — quát, id.
 — 跣 nhảy —, præ tristitiâ vel dolore in omnem partem versare se.
 — 穰 nòng —, veru.
 — 昆 con —, ferrum ad fila circumvolvenda; colus, coli.

QUÀ

- 〔跪〕 Quày, retrovertere se.
 — 吏 — lại, id.
 — 果 — quã, festinè.
 — 麵 — mặt, avertere faciem.
- 〔怪〕 Quày, onus extremo baculo unam partem impositum humero deferre.
 — 芒 — mang, id.
- 〔搥〕 Quây, rotæ circumactu vel instrumenti cuiuspiam aliquid circumvolvere.
 — 絲 — tơ, sericum in hunc modum circumvolvere.
 — 織 — chỉ, fila gossypii eodem modo circumagere.
- 〔葵〕 Quây, agitare se.
 — 巨 cựa —, }
 — 具 cựa —, } id.
- 〔怪〕 Quáy, indecora et quæ ad rem non pertinent.
 — 過 — quá, id.
 — 啞 nói —, absurda loqui; garrere quidquid in buccam venit.
 — 濫 làm —, indecora agere.
 — 想 tưởng —, cogitare quæ ad rem non pertinent.
- 〔官〕 Quan, præfectus.
 — 家 — gia, }
 — 權 — quờn, } id.

QUA

員	—	— viên, præfecti inferiores; primates alijus loci; seniores pagi.
— 職	—	chức —, præfectorum titulus.
— 爵	—	tước —, dignitas præfectorum.
— 役	—	việc —, opus publicum.
差	—	— sai, præfectus ad aliquod negotium deputatus.
— 僚	—	liêu —, omnes præfecti.
該	—	— cai, præpositus quinquaginta militibus.
— 巧	—	dàng cái —, via publica.
— 唐	—	ruộng —, agri regii vel præfectorum.
— 隴	—	bàng —, spectatores.
— 傍	—	— vãn, præfecti litterati.
文	—	— vũ, præfecti militares.
武	—	— võ, id.
武	—	— thây, patronus; protector.
柴	—	
棺		Quan, locus interior.
槨	—	— quách, locus interior et exterior.
材	—	— tài, locus.
— 移	—	di —, efferre cadaver.
桂	—	— quế, species cinnamomi Ceylan.
— 扛	—	giang —, qui cadavera efferunt.
貫		Quan, assium sexentorum fasciculus.
錢	—	— tiền, id; (vulgò ligatura.)
關		Quan.
— 機	—	cơ —, rerum rationes et circumstantiæ.
防	—	— phòng, providere.
— 隘	—	ải —, porta in confiniis regni.
武	—	— vũ, Mars sinicus.

QUA

觀		Quan.
音	—	— im, Dea quædam partula sinica.
館		Quán, hospitium; diversorium; taberna.
舍	—	— xá, id.
館	—	— côm, taberna ubi vendunt orizam coc-tam.
— 行	—	hàng —, taberna.
— 本	—	bôn —, patria.
— 鄉	—	hương —, } id.
— 圭	—	quê —, }
貫		Quán.
花	—	— trọng hoa, osmunda.
權		Quàn, cadaver aliquandiu inhumatum ser-vare.
— 姑	—	nhà —, domus cadaveri servando desti-nata.
管		Quản, regere; curare.
治	—	— trị, } id.
哈	—	— hay, }
— 該	—	cai —, }
— 包	—	bao —, parvifacere.
— 芾	—	nào —, }
— 庄	—	chăng —, }
— 之	—	chi —, }
— 之	—	— chi vel gì, }
日	—	— viết, pars penicilli quæ manu tenetur.
爲	—	— voi, ductor elephantis.

輦 — Quăn, crispus, a, um. crispatus, a, um.
竅 — — quíu, id.
鬚 — — tóc —, capilli crispi.
瑁 — — tóc — chải lược đôi môi, chải đứng chải
 唉群 — — } ngời quăn hầy còn quăn; crispus crines
扯 — — } habens pectat etsi quotidie, crispatus
頂 — — } semper erit; (id est simius semper est
扯 — — } simius,)
玳 — — }
玳 — — }
癖 — — Quạn.
脾 — — — ruột, tormina ventris vehementer do-
 — — — lere.
疝 — — — đau —, id.
纒 — — Quán, funis nimiùm tortus.
竅 — — — quíu, id.
問 — — — vắn vắn, funis valdè retortus.
羣 — — Quăn, recurvus, a, um.
怪 — — — quại, curvari oneri.
君 — — Quân, rex.
王 — — — vương, }
國 — — — quốc —, } id.
人 — — — nhơn —, }
上 — — — thượng, }
明 — — — minh —, rex sapiens.
師 — — — sử, auctor, auctoris.
子 — — — tử, sapiens; philosophus.
夫 — — — phu —, sic uxores vocant maritum suum.
老 — — — lão —, Auctor sectæ magorum, suppar
 Confucio et aliquantò senior.

不信 — — vô căn chi ngôn — tử bất tín; verbis
無根 — — sine radice, sapiens fidem non ad-
之 — — hibet.
天下 — — thiên hạ bất khả nhứt nhứt vô —, po-
不 — — pulus non potest esse unâ die sine
軍 — — Quân, miles, militis.
另 — — — linh, }
人 — — — nhơn, } id.
隻 — — — chiếc —, turma quinquaginta militum.
式 — — — tam —, omnes regni limites.
匹 — — — ba —, id.
奇 — — — cơ —, turma 500 militum.
跂 — — — dầy —, militaria contubernia.
兗 — — — đem —, præesse militibus.
給 — — — cấp —, milites præfecto assignare.
意 — — — áy, illi. }
尼 — — — nây, isti. } vox contemptus.
均 — — Quân, æqualiter.
分 — — — phân, in æquas partes dividere.
夢 — — — trái mộng —, stigmatota jangomas.
郡 — — Quạn, quarta pars regni.
州 — — — châu —, }
縣 — — — huyện, } id.
公 — — — công, dignitatis præcipuæ titulus.
群 — — Quán, turma; grex.
雄 — — — hùng, heroum turma.
馭 — — — ngựa, equum ad currendum exci-
 tare.

QUA

— 打 đánh —, disco ludere.
 鷄鶴 — hạc lập kê —, boni malique promiscuè
 — 立 — versantur.

(裙) Quân, femorale, femoralis.
 盤 — — bàn, antependium.
 眞 — — chơn, species femoralis.
 紅 — — hồng, femorale.

(靚) Quấn.
 — 吝 lẩn —, eadem cum magno aliorum tædio
 iterare; (loquendo, ambulando moras
 nectere.)

(光) Quang, clarus, a, um.
 — 豪 hào —, splendor.
 影 — — ánh, locus patens.
 翹 — — gương, speculum æneum benè exter-
 gere ut luceat.

鍍 — — thép, inaurare.
 — 妙園 vườn diêu —, paradusus terrestris.
 景 — — cảnh, amœnus et patens locus.
 鬼 — — quẻ, locus semotus ab omni tumultu.
 — 開 khai —, oculos aperire alicui; (quædam
 cæremonia, quâ magi evocati, oculos
 statuæ cuidam progenitores referenti
 aperire se fabulantur.)

(統) Quang, ligamen quoddam vimineum ad
 vas vel aliquid rectè gestandum.

揆 — — gióng, id.

QUÁ

(眈) Quáng, oculorum aciem perstringi lumine.

— 眈 mù —, cæcus.

— 俸 bóng —, id.

相 — — mắt, oculorum caligo.

鶻 — — gà, qui subnoctem non videt, ut gal-
 linæ.

— 湖 láng —, non clarè discernere.

(廣) Quãng, latus, a, um; amplus, a, um.

南 — — nam, nomen provinciæ Cocincinæ.

義 — — ngãi, alia provincia.

平 — — bình, alia etiam provincia.

治 — — trị, iterum alia provincia.

闊 — — khoát, amplus, a, um.

宮寒 — — hàn cung, luna.

東 — — đông, provincia Cantonensis apud
 Sinas.

— 几 kê —, sic vocant omnes Cocincinæ incolæ
 à provinciâ regiâ ad Cambodiam.

(廣) Quãng.

空 — — không, vacuum; regio aerea.

(胫) Quãng, jacere; librare.

— 陵 lãng —, præceps; præcipitanter.

— 弓 cung —, vermiculi in aquâ scatentes.

— 移 — di, abjicere.

— 補 bổ —, id.

(暈) Quãng, circulus quidam lucidus solem et
 lunam identidem circumcingens.

— 固慶 trãng có —, luna hoc circulo cincta.

QUA

- (逃) Quanh, circum.
 一衝 } xung —, }
 屈 — } — quất, } id.
 姑 — — co, via flexuosa.
 一圍 vây —, circumdare.
 一埒 đì —, circumire.
 一搓 xây —, in orbem agi.
 一豸 chạy —, circumcurrere.
 一吶 nói —, per ambages aliquid dicere.
- (瓊) Quanh.
 鬼 — — quẽ, locus ab hominum frequentia semotus; solus, solitarius.
 永 — — vãng, id.
- (磴) Quánh, valde siccus et durus; præ siccitate durescere.
 一枯 khô —, id.
- (槁) Quao.
 一核 cây —, arbor bignonia longissima.
 一緇 vãi —, pannus crassus et rarus.
- (搞) Quào, unguibus dilaniare.
 一搆 — — cấu, id.
- (急) Quáp, aduncus.
 一姑 co —, id; rixosus, a, um.
- (刮) Quát, iram verbis præferre.
 一嘴 — — mắng, }
 一哩 — — nạt, } id.

QUE

- (橛) Quạt, flabellum; ventilare.
 一翻 — — lông, flabellum ex pennis confectum.
 一紙 — — giấy, flabellum papyraceum.
 一侯 — — hầu, flabelliferum præfectum ventilare.
 一茶 — — chè, theum coquere.
- (括) Quát vel Quót.
 一刀 違 — dao — lén, acies cultri retusa.
- (掘) Quát, verberare.
 一刀 — dao —, species gladii flexilis.
 一逃 — quanh —, circum.
 一打 — đánh —, verberare.
- (搆) Quáu, unguibus discerpere.
 一搞 — quào —, id.
 一裊 — — lầy, unguibus arripere.
- (櫛) Que, frustum ligni ad comburendum.
 一檜 — — củi, id.
- (跪) Què, læsus aliquo membro.
 一躄 — — quặt, id.
 一牺 — — tay, mancus; captus manibus vel brachiis.
- 一真 — — chơn, claudus.
- (卦) Quẻ, sortes venefici.
 一點 — điếm —, sortes mittere.
 一貝 — — bói, sortilegium.
 一濫 — làm —, sortes mittere.

QUÉ

鬼 Quě.
— 瓊 quánh —, locus ab hominum frequentia semotus; solus; solitarius.

圭 Qué, patria.

館 — — quán, }
茹 — — nhà, } id.
城 — — vức, }
鄉 — — hương, }
闔 — — khôn, }
— 茹 nhà —, id; rus; villa.
— 几 kê —, rusticus; inurbanus.
務 — — mùa, } id.
劇 — — kịch, }
— 弄 lòng —, meo iudicio.
— 分 phận —, mea conditio.
— 聚 chợ —, omnia loca.

閨 Qué.

女 — — nữ, virgo; puella.
門 — 準 chôn — môn, locus secretior ubi mulieres manent.

桂 Qué, cinnamomum.

— 京東 đông kinh —, cinnamomum Tunquini.
— 肉 nhục —, cinnamomum Ceylanum.
— 枝 — chi, cinnamomum tertiæ qualitatis.
— 棺 quan —, cinnamomum secundæ qualitatis.
— 搯 櫓 } trổ sinh chồi —, bonum procreare filium.
— 生 }

QUE

— 捫 tay vin — đở, contentione dignitatem
赭援 } assequi.
— 櫓 củi —, ligna ad comburendum cara.

廓 Quêch.

鑊 — 日 viết — quạc, perperam litteras exarare.
鑊 — 啟 vễ — quạc, rudiori penicillo pingere.

涓 Quen, notus; assuetus; assuescere.

身 — — thân, }
退 — — thối, } id.
麵 — — mặt, notus.
別 — — biết, id.
— 濫 làm —, assuefacere.
唐馭 } ngựa — dàng cũ; in malo persistere.
— 窠 }

捲 Quén.

霏 — — ngút, nubem dividere; omnia perumpere obstacula.
— 還 — mây, id.
— 坎 vun —, sedulo colere.
— 蹄 — vó, citissime currere.
— 襖 — áo, vestes attollere.

拳 Quén.

— 貼 của —, res vilissima.
— 雅 nhả —, lippi oculi.

涓 Quén, oblivisci.

— 移 — di, id.
— 補 bổ —, id; oblivioni tradere.

QUE

垃	—	— láp, id.
爽	—	— sững, id; de re quæ subitò memoriâ excidit; extasis.
— 奄	đã	—, jam oblitus.
朗	—	— lửng, abire è memoriâ.
眷		Quén, ad se aliquem pellicere.
饒	—	— nhau, se mutuò excitare.
咄	—	— dỗ, tentare; instigare.
跳		Queo.
— 招	nằm	dèo —, contractum jacere.
— 折	chét	—, derelictum mori; arescere, (de plantis.)
窳		Quéo.
— 鉞	rũa	—, harpes, harpis.
— 楸	xoài	—, species mangæ.
抉		Quét, verrere.
爵	—	— tước, } id.
援	—	— vén, }
瀝	—	— sách, scopis mundare; bonis aliquem spoliare.
茹	—	— nhà, domum verrere.
— 經	lưỡi	—, species sagenæ.
搗		Quét, pinsere; contundere; (de rebus mollibus et madefactis.)
菜	—	— thuốc, medicamenta tundere.
禮 悔	—	— hối lầy, verberare citiùs.
糝	—	— bột, farinam pinsere.

QUI

僑		Quêu.
真	—	— chơn, pes cujus pollex multum divergit; (sic pedes sunt Anamitarum et idèò vocantur giao chỉ.)
歸		Qui, reverti.
服	—	— phục, subjicere se alicui.
民	—	— dân, populum revocare.
磊	—	— lỗi, in alium culpam refundere.
— 去	}	khử tà — chánh; errore abjecto ad verum redire.
正 邪		
— 回	hồi	—, redire.
— 榮	vang	—, dignitate decoratum in patriam suam redire.
— 當	dang	—, angelica.
仁	—	— nhơn, nomen provinciæ Cocincinæ.
朱 役	}	— mọi việc về cho chúa; actiones omnes ad Deum referre.
主 衛 每		
飯		Qui.
依	—	— y, sectari; (de iis qui inter discipulos Phật annumerantur.)
鶯		Qui.
— 子	tử	—, quædam avis.
貴		Quí, pretiosus, a, um; nobilis.
寶	—	— báu, pretiosus, a, um.
— 貼	của	—, res pretiosa.
物	—	— vật, id.
— 富	phú	—, dives et nobilis.

QUÍ

職	—	— chùc, præesse dignitate, ætate, &c.
人	—	— nhơn, vir nobilis.
兄	—	— huinh, frater; (æqualem urbanè alloquendo.)
友	—	— hữu, id.
客	—	— khách, hospes nobilis.
重	—	— trọng, pretiosus, a, um.
尊	—	— tôn, nobilis.
季		
子	—	— tử, id.
— 四	鉢	bát tứ —, species scutellæ.
— 月	核	cây nguyệt —, chalcas paniculata.
— 世	—	— thế, postremum seculum.
— 元	—	ngươn —, dies 15 ^a mensis 7 ^{mi} et 10 ^{mi} .
— 四	—	tứ —, quatuor anni tempora.
— 月	—	— nguyệt, mensis postremus; quatuor anni tempora.
癸		
酉	—	— dậu, annus cycli sexagenarii decimus.
未	—	— mùi, annus 20 ^{mus} .
巳	—	— tị, annus 30 ^{mus} .
卯	—	— mẹo, annus 40 ^{mus} .
丑	—	— sữu, annus 50 ^{mus} .
亥	—	— hợi, annus 60 ^{mus} .
跪		
躄	—	— gồi, } — xuống, } id.
— 趾	—	riú —, }
禮	—	— lạy, humi prostratum salutare.

QÙI

葵	—	Qùi.
— 花	—	hoa —, helianthus giganteus.
— 日	—	nhứt —, } — hoa, } id.
廌	—	Qùi.
— 鐘	—	chung —, quidam spiritus quem calamitatem avertere fabulantur.
鬼		
— 魔	—	ma —, id.
怪	—	— quái, astutus; sagax.
現	—	— hiện, diabolum apparere.
神	—	— thần, spiritus.
詭		
譎	—	— quyet, astutus, a, um.
詐	—	— trá, fallax, fallacis.
涓		
— 涓	—	Quyên.
— 涓	—	dòng —, cursus aquæ; aqua.
鵓		
— 鷓	—	Quyên, quædam avis.
— 杜	—	chim —, } dỗ —, } id.
眷		
顧	—	Quyên, curam agere.
誘	—	— cố, id.
— 親	—	— dũ, allicere.
— 親	—	thân —, cognati; affines.

QUY

— 家	gia —, tota familia; uxor mea.
— 伴	— bạn, amicum sibi adjungere.
栽堆諾	} nước còn — cát làm doi, hướng chi ta chẳng tai bồi lấy nhau; si aqua ad littus arenam continuò aggregat, quantò magis nos mutuam debemus nobis afferre opem.
培况羣	
祕之	
饒些塲	
— 庄濫	— thuộc, affinis; amicus.
— 屬	
絹	Quyển, species serici.
— 縷	lụa —, id.
— 紙	giấy —, species papyri tenuis.
— 白	bạch —, quoddam sericum album.
權	Quyền, auctoritas.
— 高	— cao, magna auctoritas.
— 官	quan —, præfecti; (Vide Quờn.)
拳	Quyền.
— 勤	cần —, diligens; diligenter.
卷	Quyển, species fistulæ.
— 甕	ống —, id.
— 颺	thổi —, canere hujusmodi fistulâ.
决	Quyết, affirmare.
— 果	quả —, pro certo habere.
斷	— đoán, afirmando judicare.
志	— chí, firmo animo statuere.
弄	— lòng, id.
— 屯	dã —, jam ratum et propositum.
— 渚	chứa —, indeterminatus, a, um.
— 行	hành —, amputare caput.

QUY

實	— thật, verissimus, a, um.
定	— định, certò statuere.
闕	Quyết, porta.
— 玉	ngọc —, porta aulæ.
— 金	kim —, id.
譎	Quyết.
— 詭	quỉ —, astutus, a, um.
橘	Quít, citrus madurensis.
— 鞞	trái —, id.
蟠	Quít.
— 昆	con —, insectum pulcherrimum coloris vi- rido-aurei.
騷	— duôi, remulcere caudam.
唼	Quở, increpare.
責罰	— trách, id.
— 罰	— phạt, graviter objurgare.
國	Quốc, regnum.
家	— gia, id.
母	— mẫu, mater regis.
公	— công, regulus, reguli.
— 軍	quân —, milites.
君	— quân, rex.
— 隣	lân —, regna vicina.
— 本	bổn —, solum natale.
— 中	trung —, Imperium Sinicum.
— 外	ngoại —, extraneus, a, um.

RA

權	—	Quôn, auctoritas.
爵	—	— tước, id.
職	—	— chức, dignitas.
祿	—	lộc —, id; dignitatibus assignata stipendia.
達	—	lên —, solium conscendere.
矜	—	cầm —, tenere gubernium.
經	—	kinh —, propria et delegata auctoritas.
變	—	— biến, ex necessitate aliquid mutare vel ad se recipere.
祗	—	— lấy, id.
劫	—	cướp —, usurpare auctoritatem.
擅	—	thiên —, } id.
專	—	chuyên —, }
奪	—	đoạt —, }
臣	—	— thân, subditum regiam usurpare auctoritatem.
行	—	— hành, epicheia, æ.
衡	—	— hoành, virga libræ.
拳	—	Quôn.
勤	—	cần —, diligenter.

R

囉	—	Ra, exire; edere.
令	—	— lệnh, edicere.
陣	—	— trận, manus conserere.
威	—	— oai, majestatem ostentare.
旗	—	— cờ, signa conferre.
式	—	— thể thức, mandatum edere.
体	—	— tay, grave aliquid agere.
牺	—	

RA

糴	—	— măt, in publicum prodire.
投	—	— đầu, subicere se.
咄	—	— miệng, dicendi initium facere.
相	—	— măt, aliquem primùm adire.
匄	—	— vào, itare aliquò; frequentare aliquem locum.
阻	—	trở —, exire.
移	—	đi —, id.
移	—	— đi, iter ingredi, proficisci.
闐	—	— cửa, è portu solvere.
滄	—	— vờ, altum petere.
藝	—	— nghề, artem quam quis didicit ex officio exercere.
才	—	— tài, peritiam suam ostentare.
排	—	— bài, materiam compositionis dare.
銜	—	— vể, redire
慮	—	lo —, distrahi; (orando, &c.)
擬	—	nghĩ —, excogitare aliquid.
吶	—	nói —, loqui; loquere, (increpando, imperando, &c.)
貯	—	ngó —, foris aspicere.
分	—	phân —, dividere; dividi.
分	—	chia —, id.
祗	—	rẽ —, separare.
飭	—	— sức, vires exerere.
功	—	— công, adhibere laborem.
補	—	bổ —, expromere.
祗	—	lấy —, id; abjicere.
覩	—	đổ —, effundere; effundi.
攜	—	mở —, aperire.
咀	—	thở —, ducere spiritum.
細	—	té —, extrà cadere.
律	—	lọt —, id.

RA

— 沚	chảy —, effluere.
— 豸	chạy —, excurrere.
— 撈	kéo —, extrahere.
— 割	cắt —, secare.
— 扛	giăng —, extendere.
外 —	— ngoài, foras prodire.
樣 —	— dáng, formam assignare.
— 查	tra —, causam exquirere.
墨 —	— mực, normam præbere.
— 生	sinh —, nasci; creare; procreare; fieri.
— 現	hiện —, apparere.
— 化	hóa —, fieri.
— 訴	tỏ —, declarare; manifestare.
— 擡	trở —, germinare; mutari in bonum vel in pejus.
— 濫	làm —, facere.
— 孕	dựng —, creare.
代 — 主	chúa — đời, Deus incarnatus.
— 拱	gây —, inchoare.
少 —	— thiếu, mulctam pro absentia impositam persolvere.
禍 —	— vạ, mulctam impositam solvere.
— 創	sáng —, clarescere.
— 衝	xông —, magno impetu egredi.
齋 —	— chay, tempus jejunandi transactum.
玷 —	— dâm, ethnicos suas cæremonias absolvere.
— 許	hở —, quidquid hiat et non benè clauditur.
— 晦	hỏi —, interrogando veritatem explorare.
— 午	ngỏ —, apertus, a, um.
低 —	— dầy, prodi húc.
— 吐	giỏ —, expuere.

RA

辭 —	— năm, exeunte anno, vel ineunte anno sequenti.
脏 —	— giêng, ineunte mense primo.
— 寄	ghé —, recedere.
— 撻	xé —, id.
— 尢	đam —, auferre.
— 吨	đôn —, percrebrescere.
— 破	phá —, dissultare; dissilire.
— 操	tháo —, dissolvere funes, clavos eruere.
— 擡	gỡ —, extricare.
— 破	vỡ —, frangi.
— 涅	nát —, corrumpi; comminui.
— 摳	xua —, expellere.
— 遛	đuổi —, foras abigere.
啼 —	— hơi, evanescere.
— 躡	lui —, retrocedere.
— 拗	giơ —, ostendere; exporrigere.
塊 —	— khối, vade foras; aufer te hinc.
— 弩	nỏ —, lignum quod flectitur dissilire.
— 擻	buông —, dimittere; relinquere.
— 除	chừa —, excipere.
— 乃	nới —, relaxare.
— 擻	trở —, aperire viam, canalem, &c.
— 哂	ngõ —, manifestare.
分 —	— phần, dividere in partes.
脍 —	— thịt, carnem in partes secare.
〔荏〕	Rạ, palea in agris post messem relictæ.
— 簾	rơm —, id.
— 黠	trái —, species variolarum.
〔筥〕	Rá, corbula viminea vel arundinea ad orizam coctam continendam.
餅 —	— cốm, id.

RÁC

爐火 —	— hỏa lò, pars foculi quæ carbones excipit.
擺	Rà, ad benè jungendum reseca.
甚	— rãm, palpando viam quærere.
飢	— vào, paulatim ingredi.
呂	Rã.
— 濫	lãm — —, unanimiter aliquid agere.
— 湄	mưa — —, multum pluere.
— 隣	rãn —, florere.
— 遷	mây —, species viminis.
— 哄	cười — —, multos simul cachinnari.
— 咳	rĩ —, indesinenter.
沼	Rã, dissolvi.
涑	— rời, } id.
囉	— ra, }
捫	— tay, manus fessa.
津	— lụt, eluvionem cessare.
落	Rác, festuca ; quisquiliæ.
— 鞞	cổ —, } id.
— 簾	rơm —, }
— 練	— rên, }
— 如	xem như —, parvifacere.
— 涑	rời —, rarus, a, um.
— 捨	xả —, quisquiliis aliquem locum fœdare, sordidare.
絡	Rạc, carcer.
— 絆	— ràng, } id.
— 囚	tù —, }

RẶC

— 闡	cửa —, id.
囉	— ra, diffringi ; (de vasis.)
— 涑	rời —, exsolutus, a, um.
拈	Rặc, digitis atterendo spargere.
糝	— bột, hoc modo farinam spargere.
埤	— muối, eodem modo sal spargere.
策	— thuốc, eodem modo medicinam vulneri applicare.
洛	Rặc.
— 落	nước —, aquam recedere.
— 哄	cười — —, cachinnari.
襪	Rách, lacerus, a, um.
— 襪	— rười, id.
— 襪	mặc —, vestes laceras gestare.
— 襪	áo —, lacera vestis.
— 襪	đói —, pauper.
— 襪	giẻ —, cento, centonis.
— 襪	xé —, lacerare.
涅	— nát, valdè lacerus, a, um.
瀝	Rạch, rivus, i.
— 洑	ngòi —, id.
攪	Rạch, scindere.
唐	— dàng, lineam describere ; (cultro, scalpro.)
獺	Rái, lutra, æ.
— 昆	con —, id.
— 山油	dầu sơn —, oleum ligni.

RÀI

- 葭 chai —, bitumen.
 — 如禔 lạy như —, multum salutare.
- 〔豺〕 Rài.
 — 賊 giặc —, bellum parvifaciendum.
 — 軍 quân —, prædones qui facillè dissipantur.
 — 棘 trái —, fructus intempestivi.
- 〔洒〕 Rãi.
 落 — — rác, rarus, a, um.
 — 禮 lải —, paulatim; sensim,
 — 魴 cá —, piscem parere.
- 〔待〕 Rãi.
 — 曠 rộng —, liberalis; amplus.
- 〔灑〕 Rạy.
 — 買魴 cá mới —, pisces recens nati.
- 〔萑〕 Ráy, arum indicum.
 — 核 cây —, id.
 — 結 cút —, aurium purgamenta.
 — 嚙 rúc —, de vermibus qui carnem vel cadavera corrodunt.
- 〔晷〕 Rày, hoc tempore.
 — 時 ngày —, }
 — 期 kì —, } id.
 — 朝 châu —, }
 埋 — — mai, procrastinare.
 — 旦 đến —, usque nunc.

RÂY

- 〔洒〕 Rây, aspergere.
 洒 — — nước, aqua aspergere.
- 〔搥〕 Rây, excutere.
 移 — — di, id.
 — 捧 búng —, delicatum se ostendere.
- 〔搥〕 Rây.
 — 補 bổ —, repudiare.
- 〔搓〕 Rây, incerniculum ad colandam farinam;
 eodem instrumento colare farinam.
 粹 — — bột, id.
- 〔蝨〕 Rây, quidam vermiculus fructus vel olera
 corrodens.
 絡 — — rạc, tumultuosè.
- 〔壟〕 Rây, locus dumis, virgultis, obsitus.
 — 稜 rừng —, id.
 — 濫 làm —, runcare silvas.
 — 發 phát —, id.
 — 坊 phường —, runcator; rusticus.
- 〔燼〕 Ram, adipe frigere.
 脍 — — thịt, carnem frigere.
- 〔蠶〕 Rạm, species cancri.
- 〔苺〕 Rãm.
 — 萑 rau —, persicaria, æ.

〔霖〕 Râm, dies decimus quintus mensis.

— 得 ngày —, id.

— 騰 trắng —, plenilunium.

〔林〕 Râm.

— 核 cây —, phyllirea indica.

頭 — 花 hoa — đầu, canescere.

〔甚〕 Râm, densus, a, um.

— 蕞 — rap, } id.

— 紉 — rít, }

— 稜 rừng —, silva densa.

— 鬚 tóc —, spissa cæsaries.

〔淋〕 Râm, semina in aquâ aliquandiù servare
ut germinent.

種 — — giống, id.

〔椹〕 Râm, lignum cui innititur contignatio.

陛 — — bệ, tabulata domus.

— — —, fragor tonitru, maris, &c.

〔𨔵〕 Rân.

— 𨔵 sám —, fragor tonitru.

〔礪〕 Rạn, parva scissura; scopuli; syrtes.

— 坩 hòn —, syrtes.

— 鉢 bát —, species scutellæ scissuris ornatae.

〔助〕 Rân, conari; extendere.

功 — — công, eniti ope et operâ.

筋 — — sức, vires exerere.

〔祕〕 — — lầy, macte animo.

〔弓〕 — — cung, arcum tendere.

〔績〕 — — dây, funem extendere.

— 𨔵 nói —, aliquem verbis tentare et explorare.

〔烜〕 Rân, frigere.

〔鴈〕 — — mỗ, pinguem carnem frigere ad elicendam adipem.

— 飴 bánh —, quædam bellaria.

〔欄〕 Rân, caula.

〔鷓〕 — — gà, gallinarium.

〔樓〕 — — trâu, stabulum bubalorum.

〔隣〕 Rân, præcipere; instituere.

— 勸 khuyên —, id; hortari.

— 吡 dạy —, docere.

保 — — bảo, id.

— 徧 lời —, præceptum.

— 條 điều —, id.

— 條 迓 mười điều —, decem decalogi præcepta.

— — —, scissura.

〔劬〕 Rận, magno conatu et suspirio alvum
exonerare.

〔蝮〕 Rân, serpens, serpentis.

蝎 — — rít, id.

磊 — — rôi, fortis; generosus.

相 — — mát, pertinax; indocilis.

肝 — — gan, id.

蠶 — — gió, vehemens ventus.

RÂN

— 砭	đá —, lapillus quidam niger quo utuntur pro veneni antidoto.
— 荏核	cây sồng —, quædam planta.
芒虎 —	— hồ mang, naia vulgaris.
〔彰〕	Rân, variegatus, a, um.
焯 —	— rực, id.
— — 營	dinh — —, nomen præsidii regno Ciampæ adjacentis.
〔啣〕	Rân.
唼 —	— rát, florere.
羶 — 羅	la — ãi, multorum clamor.
〔劭〕	Rân.
迓 —	— lén, ad littus attrahere.
船 —	— thuyền, cymbam in terram educere.
〔蝟〕	Rân, vestium pediculi.
〔陳〕	Rân.
— — 牙	chạy — —, multos simul currere.
〔煨〕	Rang, torrere.
— 坩	nôi —, olla ad torrendum.
〔朗〕	Rạng, diluescere.
— 訴	tỏ —, clarè lucere, clarâ luce.
— 時	— ngày, summo mane.
— 至	— trời, cælum stellis radians.
— 東	— đông, aurora.
— 頽	tảng —, diluculum.

RÀN

〔霽〕	Ráng.
囉 — 歪	trời — ra, lucida nubes ex solis radiis.
〔萌〕	Ráng.
— 萋	rau —, quoddam olus.
〔緘〕	Ràng, circumligare.
— 綯	— rít, in orbem ligare.
— 絡	rạc —, carcer.
— 燿	rõ —, clarè et distinctè.
— 燿 吶	nói rõ —, clarè et distinctè loqui.
〔啣〕	Rảng.
— 嗵	rúng —, sonus testarum, catenarum, pecuniæ, &c.
— 伶	rẻnh —, id.
— 曠	rỏng —, patens locus.
〔齧〕	Rãng, dens, dentis.
— 含	hàm —, duo mandibula.
禁 —	— cãm, dentes molares.
闞 —	— cũa, dentes anteriores.
獠 —	— chó, dentes canini.
啣 —	— trối, dens brachus.
— 巽	sún —, edentulus, a, um.
鋸 —	— cưa, dentes serræ.
— 齧	mãn —, quare, quomodò?
— 硯	nghiến —, dentibus stridere.
〔浪〕	Rảng, dicens.
— 判	phán —, loquitur; (de Deo vel Rege.)
— 吶	nói —, loquitur dicens.

RAN

— 傳	truyền —, traditur; tradunt; loquitur (de præfectis.)
— 疎	thưa —, respondet dicens.
— 噲	gọi —, vocatur.
— 吟	gẫm —, benè omnia pensans dicit.
— 罰	há —, quí dici potest!
沛	— phải, approbare.
庄	— chãng, improbare.
浪	Rãng.
— 罰	há —, quí dici potest!
燭	Rạng.
— 創	— sáng, aurora.
椳	Ranh, septum vivum.
— 行	hàng —, id.
伶	Ranh, abortus; abortivum mori; dæ- mon quem infantibus nocere dicunt eth- nici.
埝	— rấp, id.
— 昆	con —, infans abortivus.
殺	— sát, maledictum quod passim ethnici imprecantur parvulis.
拾	Rành.
櫛	— — chổi, cedrela rosmarinus.
伶	Rành.
— 行	dành —, clarè; evidentè.
伶	Rãnh, non spissus populi concursus.
榔	— rang, id.

RAO

役	— việc, parùm otii habere.
— 朱	đi cho —, aufer te hinc.
泠	Rãnh, canalis vel potiùs agoga.
— 泐	ngòi —, id.
— 鏹	xẻ —, canalem aperire.
呬	Rao, promulgare.
傳	— truyền, id.
— 高	cao —, id; præco, præconis.
— 半	bán —, præconium faciendo merces suas divendere.
勞	Rao.
— 燥	rát —, ardere.
燥	Ráo, res priùs humida jam siccata.
禮	— rẻ, id.
— 蝮	rắn —, species serpentis.
撈	Rào, septum; sepire.
— 行	hàng —, septum.
攄	— giầu, id.
躁	Ráo.
戈	— qua, investigando circumitare.
尋	— tìm, per omnia loca investigare.
藺	Rạp, tecta ad breve tempus pro aliquâ necessitate erecta.
— 拮	cát —, tecta ejusmodi erigere.
薊	— xuống, vento inclinari; (de arboribus, frugibus.) tumores decrescere.

RÁT

— 蕞	rậm —, densus, a, um.
㗎	Ráp, statuere, proponere.
伶	— ranh, } id.
筭	— toan, }
悉	— lòng, }
㗎	Ráp, vento vel fluctibus ad ripam dejici.
飢 — 船	thuyền — vào, cymbam hoc modo dejici.
筮	Ráp, species reticuli ad pisces vel aves capiendas; locus umbrosus; harmonia; exemplar.
絃	— ràng, harmonia; simul et idem agere.
— 喝	hát —, concentum facere.
— 濫	lâm —, exemplar præbere.
鳩	— chim, species cassis; eodem instrumento avibus insidiari.
魴	— cá, species reticuli ad pisces capiendos; eodem reticulo piscari.
— 坤	khuôn —, proplasma; exemplar.
— 伶	rình —, latere in insidiis.
㗎	Rát, ardor doloris; ardere.
癩	— rao, id.
慄	Rát, nota superlativi; valde.
隊	— — đỏi, id; ad summum.
品	— — phẩm, id.
高	— — cao, altissimus, a, um.
腰	— — yêu, dilectissimus, a, um.
賢	— — hèn, vilissimus, a, um.
郎	— — sang, nobilissimus, a, um.

RAU

蕞	Rau, olus, oleris.
鞞	— — cỏ, id.
燦	— — luyệt, olera lixata.
甞	— — sổng, acetarium.
— 頭	đầu —, tres lateres loco tripodis accepti ad aliquid coquendum; meliùs dicunt hòn táo, vel hòn núc.
鬣	Râu, barba, barbæ.
𦏧	— — ria, id.
𦏨	— — rìa, barba ad aures usque promissa.
— 搞	ạo —, barbam radere.
愁	Râu, tristis; strepitu molestiam afferre.
吧	— — rĩ, id.
— 盆	buồn —, id.
— 濫	lâm —, molestiam afferre.
哩	Ré, barrire.
— 獠	voi —, elephantem barrire.
飢 — 霄	mưa — vào, pluviam vento dejici.
禮	Rẻ, vilis pretii.
— 半	bán —, vili vendere.
— 字	chữ —, littera facilis.
褻	Rẻ, separare.
— 分	phân —, id; divortium facere; ab aliquo divelli.
囉	— — ra, sejungi.
梨	Rẻ.
— 經	lưới —, species sagenæ.

RÉN

— 葉	thuốc —, species tabaci.
〔締〕	Rế, instrumentum in quo olla è foco sublata reponitur.
— 線	kiêng —, } id.
鉢 —	— bát, }
〔墀〕	Rễ, gener, generi.
— 撞	chàng —, id.
— 嬰	anh —, maritus sororis majoris.
— 俺	em —, maritus sororis minoris.
〔櫪〕	Rễ, radix, radices.
— 檜	cội —, id; principium; origo.
〔簾〕	Rèm, transennæ.
— 藩	phên —, id.
〔蓮〕	Ren, textum denticulatum.
— 敦	don —, avidè quærere; cohibere.
〔練〕	Rén.
— 坐	ngôi — —, modestè sedere.
〔鍊〕	Rèn, fabricare; cudere.
— 習	tập —, exercitare.
志 —	— chí, cohibere animum.
弄 —	— lòng, id.
— 爐	lò —, fornax ferraria.
— 署	thợ —, faber ferrarius.
刀 —	— dao, cultros conficere.
節 —	— tiết, coercere se.

REO

〔隣〕	Rên, gemere.
啾 —	— siéc, id.
〔嚙〕	Rên, rugitus tigridis.
— 谿	hùm —, id.
〔嘹〕	Reo, præ gaudio acclamare.
咯 —	— rạn, cachinnari.
— 呼	hò —, celeusma dare.
— 哄	cười —, cachinnari.
— 鑞	vàng —, aurichalcum.
〔嘹〕	Réo, execrando vociferari.
嚙 —	— ruốn, id.
〔釘〕	Rẻo, forfice circumcidere.
— 割	cát —, id.
〔蠟〕	Rệp, cimex, cimicis.
〔冽〕	Rét, frigus; febris frigida; febricitare; rubigo.
沫 —	— mướt, frigus.
— 這	giá —, id.
— 病	bệnh —, febris frigida laborare.
— 嘔	ớn —, horrere frigore.
刀 —	— dao, rubigo cultri.
— 焮	sốt —, febricitare.
〔列〕	Rệt, clarè.
— 訴	tỏ —, id.

RÊU

〔蔡〕	Rêu, muscus, musci.
— 龍	rong —, id.
— 羹	canh —, jusculum.
〔嘹〕	Rêu.
— 叫	kêu —, conqueri; miseriam suam gemen- do exponere.
〔洮〕	Rêu.
— 蜜	— mật, succum fructuum præ nimiâ ma- turitate diffluere.
〔橈〕	Rêu, ligni frustula aquis innatantia.
— 檣	củ —, id.
〔唼〕	Ri.
— 瞽	mân —, hoc modo.
— 鷓	gà —, gallina silvestris.
〔哩〕	Rí, flos papyraceus veneficiis adhibitus.
— 俸	bóng —, pythonissa.
— 誦	tụng —, cantus pythonissæ.
— 藩	phan —, nomen loci in Cocincinâ.
〔吧〕	Rí.
— 嚶	nói rử —, suaviter et lentè loqui.
— 嚶	chảy rử —, suaviter dimanare; aquam paulatim penetrare.
— 湄	mưa rử —, continua pluvia.
〔吧〕	Rí.
— 愁	rầu —, mœstus, a, um.

RIM

〔唼〕	Riả, avem vellicare aliquid.
— 喃	— ráy, id.
〔鳩〕	Riêc.
— 鳩	chim —, quædam avis.
〔練〕	Riên, circumquaque secare.
— 朋	bằng — —, æqualissimè.
— 緡	— mối, id.
〔貞〕	Riêng, particularis, e; proprius, a, um.
— 濫	làm —, seorsim facere.
— 意	y —, propria voluntas.
— 昆	con —, privignus.
— 貼	của —, res propria.
— 茹	nhà —, sua domus.
— 於	ở —, seorsim manere.
— 私	tư —, proprius, a, um.
— 役	việc —, negotium privatum.
〔葢〕	Riêng, galanga; amomum galanga.
〔紉〕	Riết, stringere.
— 紉	buộc —, strictè ligare.
— 吏	— lại, id.
〔蔡〕	Riêu.
— 羹	canh —, jusculum.
〔嫌〕	Rim, condire saccharo.
— 蜜	— mật, dulciaria conficere.

RIN

- 吶 nói —, multis verbis suadere.
- 〔涑〕 Rin, exspirare.
- 洩 — máu, exspirare sanguinem.
- 洩 — mồ hôi, sudorem exspirare.
- 紆 bịn —, adhærere alicui sic ut ab eo divelli nequeat.
- 〔摺〕 Rinh, ambabus manibus aliquid exportare.
- 移 — di, id.
- 榛 chà —, species squillæ minimæ.
- 〔伶〕 Rinh, latere in insidiis.
- 模 — mò, id.
- 折 — chét, mortì vicinus.
- 練 — lén, latere in insidiis.
- 〔蝎〕 Rít, centipes.
- 昆 con —, id.
- 〔列〕 Rít, asper, a, um; (dicitur de fune, pelle, quæ contactu sacchari, gummi, &c. asperitatem contrahit.)
- 涓 — róng, id; avarus.
- 嘹哭 khóc riu —, indesinenter plorare.
- 〔綯〕 Rít.
- 練 ràng —, circumligare.
- 契 khít —, benè et accuratè jungere; (tabulas, &c.)
- 菜 — thuốc, vulnus fasciis obligare.

RIU

- 〔燎〕 Riu.
- 爇 } náu — — lửa, subcoquere.
- 沼 }
- 〔踣〕 Riú, lentè, suaviter, paulatim cadere, vel genu flectere.
- 跪 — qùi, lentè genu flectere.
- 我 — — ngã, lentè cadere.
- 〔鐮〕 Riu, securis.
- 鈔 — búa, id.
- 頭 rau đầu —, quoddam olus.
- 〔櫛〕 Rọ, species caveæ ad animalia capienda.
- 獫狁 — hùm, cavea ad capiendos tigrides.
- 獫狁 — heo, cavea quâ porcos venales includunt.
- 饒 cán — nhau, rixari.
- 〔擗〕 Ró, manum intromittere ad aliquid accipiendum.
- 囉 — ra, depromere.
- 〔燿〕 Rõ, clarè; distinctè.
- 焮 — ràng, } id.
- 訴 tỏ —, }
- 聒 nghe —, clarè audire.
- 吶 nói —, distinctè loqui.
- 〔鱸〕 Rô.
- 鮐 cá —, quidam piscis.
- 烏核 cây ô —, acanthus ilifolius.

囑	Rộ.
— 魚	cá —, pisces simul confluere.
簞	Rỗ, cistæ species ad pisces, olera, &c. purganda.
— 菘	cải —, brassica, æ.
籍	— sào, cista major.
簞	Rỗ.
楯	— măt, facies variolis deformata.
助	Rợ.
— 每	mọi —, Cafri; barbari.
— 秘	bí —, cucurbita melopepo.
絞	Rớ, rete quoddam duplici arundine decussatâ sustentatum, ut attollatur et deprimatur.
— 拮	cát —, hoc rete piscari.
— 船	thuyền —, cymba ad ejus modi piscatum.
— 坊	phường —, qui hoc modo piscantur.
疎	Rờ, palpare.
列	— rết, id.
廩	— rằm, palpare in tenebris.
炤	Rỡ, appetitus mulieris gravidæ ad edendum vel bibendum.
焮	— ràng, splendide ornatus, a, um.
— 焮	rực —, } id.
— 焮	rác —, } id.
— —	— —, } id.

掾	Róc, putamina cannæ, arecæ, vel etiam ligni corticem eradere.
— 檉	— mía, cannæ putamina radere.
— 苜	— ráy, strigosus, a, um.
搯	Rọc, acie preunte pæpyrum vel folia cultro scindere.
— 紙	— giấy, papyrum hoc modo præcidere.
— 蘿	— lá, folia eodem modo incidere.
— —	— —, trochlea, trochleæ.
涇	Rộc, palus, paludis.
— 罽	ruộng —, ager in paludibus.
— 縷	lụa —, sericum malè textum.
檣	Roi, flagellum; virga.
— 椶	— vọt, id.
— 沒	— mót, virgula; flagellum minimum.
— 蝮	rắn —, species serpentis.
— 罪	— tội, flagellum pœnitentiæ.
— 馭	— ngựa, flagellum ad stimulandum equum.
櫛	Rỏi, quoddam lignum durissimum.
— 核	cây —, id.
— 蝮	rắn —, fortis; constans.
縹	Rối, implicatus, a, um.
— 縹	— rằm, } id.
— 貝	bối —, } id.
— 量	— lượng, gravari; oneri esse alicui.
— 智	— trí, mens implicata.
— 弄	— lòng, cor implicatum.

RÔI

捫	—	— tay, multis intricatus negotiis.
— 快		khuáy —, molestiam inferre.
— 擗		gỡ —, extricare.
亂	—	— loạn, rebellionem excitare.
— 濫		làm —, molestiam afferre.
— 織		chỉ —, fila intricata.
— 摸		múa —, species laternæ magicæ.
絲如	—	— như tơ, valdè intricatus.
—		} — vợ — chồng, matrimonio illegitimo } junctus.
重媾		
耒		Rôi, absolutus, a, um; otium, otii.
— 屯		đã —, jam absolutus, a, um.
役	—	— việc, absolutum negotium.
捫	—	— tay, otium.
— 得		ngày —, dies otii.
— 歇		hết —, finis.
渚	—	— chưa, absolutum ne?
— 渚		chưa —, nondum absolutum.
— 庄		chẳng —, non est otium.
𩺰		Rôi, mercator vagabundus; (de iis maxime dicitur qui pisces vendunt.)
— 軍		quân —, id.
— 豸		chạy —, passim vagabundum pisces dividere.
𩺱		Rôi.
— 分		phân —, salus, salutis.
魂靈	—	— linh hồn, salvare animam.
— 傳		truyền —, sonti jam jam morte mulctando ignoscere.

RÔI

涑		Rôi, decidere.
— 落		— rác, id.
— 補		bổ —, aliquid inter viam decidere.
— 貼		của —, res quæ inter eundem cadit.
— 珠		châu —, flere.
— 滌		lụy tuôn —, lacrymas ubertim profundere.
— 鼈		— xuống, ex alto decidere.
涑		Rôi.
— 沫		mát —, magnum refrigerium.
涑		Rôi, separari.
— 沼		rã —, } id.
沼	—	— rã, }
— 楸		rụng —, timore vel stupore propè exanimari.
— 欺庄		chẳng khi —, nunquam ab aliquo vel ab aliquâ re divelli.
灑		Rôi, quidquid alteri non cohæret, ut grana arenæ, orizæ, &c. exsolutus, a, um.
— 餅		cơm —, grana orizæ coctæ quæ sibi non cohærent.
— 錢		tiền —, asses exsoluti, id est in fasciculos non colligati.
蠅		Rôm.
— 虻		sâu —, quidam vermis pilosus.
— 僂		còm —, ætate vel infirmitate confectus.
𩺲		Rôm, papulæ quæ in corpore crescunt.
呂	—	— rã, justa magnitudo; vir altâ staturâ et benè figuratus.

RƠM

〔藨〕

Rơm, palea spicarum post trituratam orizam.

荏 —

— rạ, id.

— 庵

đụn —, acervus palarum.

— 帽

mũ —, pileus ex paleis confectus quem in funeribus in tristitiæ signum gestare solent.

〔疔〕

Ròn.

磊 —

— rõi, paulatim macrescere.

〔巽〕

Rón, opus inchoatum ulteriùs producere.

— 濫

lâm —, id.

— 呐

nói —, verba apta ulteriùs proferre.

〔嘔〕

Ròn.

沃 —

— ốc, corpus præ timore inhorre.

沃 𠵿 —

— gáy, capillos metu horrere.

〔藿〕

Rong, fuci species.

蔡 —

— rêu, id.

柳 —

— máu, fluxus sanguinis; (in mulieribus.)

— 逾

gió —, ventus validus tempestatis prænuntius.

〔桴〕

Róng, pali ad firmandum parietem defixi.

撼 —

— vát, obliquo velo ferri; altiora se præsumere.

— 核

cây —, arbor recta.

〔涓〕

Ròng, purus, a, um.

呂 —

— rã, constanter; continuò.

RÔN

— 沚

chảy — —, ubertim fluere.

— 鑽

vàng —, aurum purum.

— 落

nước —, aquam recedere.

— 兵

binh —, validus exercitus.

核 —

— cây, arboris medulla.

〔瀧〕

Rông.

— 落

nước —, aqua magna.

〔曠〕

Rộng, latus, a, um; amplus, a, um; liberalis, e.

待 —

— rãi, id.

— 坦

đất —, terra ampla.

— 量

lượng —, sapiens.

容 —

— duông, clemens et facilis.

— 撫

mở —, indulgere.

— 全

đồng —, campus vastus.

— 茹

nhà —, domus ampla.

— 下

hạ —, in scrobem cadaver deponere.

鮒 —

— cá, pisces vivos ad breve tempus servare.

眞 —

— chơn, liber; sui juris.

〔嘯〕

Róng, vox animalium grandiorum.

— 獠

voi —, elephantem barrire.

— 捕

bò —, bovem boare.

— 貉

hùm —, tigridem rugire.

〔蝮〕

Rông, draco, draconis.

— 坳

đền —, palatium.

— 凱

ngai —, thronus regius.

— 杙

đòn —, lignum oblongum ad ferenda cadavera destinatum.

RÓT

- 昌核 — cây xương —, euphorbia antiquorum.
 — 禡核 — cây lờ ồi —, cactus ficus indica.
 — 昆頭 — đầu con —, sic vocatur nodus ascendens lunæ.
 — 昆離 — đuôi con —, nodus descendens lunæ.
- 〔董〕 Rỗng, vacuus, a, um.
 空 — — không, id.
- 〔蠟〕 Rốp.
 彤 — — da, cutem squammatim excidere, v. g. adustione, æstu solis, &c.
- 〔揅〕 Rót, fundere.
 囉 — — ra, effundere.
 匄 — — vào, infundere.
 醕 — — rượu, vinum fundere.
 渚 — — nước, aquam fundere.
 銅 — — đồng, fundere æs.
 — 如沚 — chảy như —, aquam rapidè currere.
- 〔律〕 Rọt, decrescere.
 吏 — — lại, id.
- 〔卒〕 Rót, ultimus, a, um.
 賢 — — hèn, vilissimus; infimus, a, um.
 漉 — — đáy, id; imus, a, um.
- 〔溱〕 Rót, ex alto decidere.
 — 涑 — rơi —, } id.
 灑 — — xuống, }
 — 餅 — cốm —, mica de mensâ cadens.

RUA

- 〔啣〕 Ru, particula finalis interrogativa; (vox antiquata.)
 — 昆 — — con, versare infantem in cunis.
 — 丕濫 — làm vậy —, est ne ità?
- 〔嚶〕 Rủ, convocare se invicem.
 饒 — — nhau, id.
 吧 — 啞 — nói — rí, lentè et suaviter loqui.
- 〔屢〕 Rũ, vires deficere.
 列 — — liệt, confectus omninò viribus.
 — 矩 — củ —, confectus inediâ vel frigore.
- 〔昭〕 Rứ.
 — 播 — bú —, somno gravatus.
- 〔嚮〕 Rua.
 — 暈 — sao —, pleiadum constellatio.
- 〔𪔐〕 Rùa, testudo in aquâ dulci commorans.
 靈 — — thiêng, id.
 — 如蹉 — chậm như —, tardè, testitudinis more incedere.
- 〔嚙〕 Rũa, imprecari; exsecrari.
 — 吐 — chưởi —, } id.
 啣 — — ráy, }
- 〔鉞〕 Rựa, culter grandior; falcua, æ.
 — 鮐 — cá —, quidam piscis.
 — 豆 — đậu —, dolichos ensiformis.

呂

Rúa.

— 瞥

mân —, hoc modo.

— 底

để —, sic serva.

— 浪

rãng —, quare sic?

沼

Rúa, abluere; (non dicitur de vestibus, linteis et similibus.)

罪 —

— tội, aquis lustralibus peccata abluere.

罪 — 法

phép — tội, id; baptisma.

— 括

— tay, manus abluere.

— 刀

— dao, limare cultrum.

— 鋸

— cưa, serram acuere.

真 — 禮

lễ — chơn, lotio pedum feriâ 5ª majoris hebdomadæ.

沼

Rũa, marcescere; aptus ad aliquid.

— 蕙

úa —, marcescere.

— 庄濫

lâm chảng —, non posse aliquid agere.

— 花

hoa —, florem marcescere.

— 尫

chín —, nimis maturus.

— 庄侍

giữ chảng —, non posse aliquid custodire.

嚙

Rúc, anates sugere; vermes rodere; molarum.

— 急

gáp —, valdè urgens.

— 眼

cắn —, rodere; (de vermibus.)

— 喙

— ráy, id.

— 鷓

vịt —, anatem sugere.

濁

Rục.

— 屢

— rũ, senio, morbo, vel mœrere confectus, a, um.

— 尫

chín —, valdè coctus, a, um.

— 焮

Rực.

— 焮

— rỡ, splendidè ornatus, a, um.

— 膝

— bụng, ventris molestiam ferre.

— 肝

— gan, irâ inflammari.

— 樞

Rui, quædam scandulæ tecti.

— 楣

— mè, id.

— 櫛

Rui, in summâ senectute mori.

— 蓀

già —, id.

— 核

cây —, arborem annosam mori.

— 磊

Rũi, infortunium; infortunatè; infortunatus, a, um.

— 咄

— ro, id.

— 貝

bủi —, quidquid alteri non cohæret, ut grana orizæ, arenæ, &c.

— 埋默

mặc may —, ad fortunæ arbitrium.

— 綦

Rum, color purpureus.

— 牟

màu —, id.

— 巾

khăn —, linteum rubrum.

— 堞

Rùm.

— 塤

muối —, species salis, cujus frusta magna in saxis sæpè inveniuntur.

— 敦

Run, tremere.

— 禮

— ráy, } id.

— 燕

— en, }

— 恻

— sợ, metu tremere.

RÚN

臍	Rún, umbilicus.
變	— biền, in medio mari.
敦	Rún.
志	— chí, despondere animum.
一本	bún —, angi animo.
擗	Rung, concutere; agitare.
鐘	— chuông, pulsare tintinabulum.
鞞	— trống, tundere tympanum.
楸	Rụng, decidere; (de fructibus et foliis.)
溲	— rọt, } id.
毳	— xuống, }
働	Rúng, commoveri.
禮	— rầy, horrere; difficilis homo.
抄	— di, magno timore corripere.
吏	— lại, rem inclinatam erigere.
凌	Rúng.
渌	— nước mắt, oculi lacrymabundi.
相	
棧	Rùng, silva, æ.
貝	— bới, } id.
體	— rầy, }
柘	— rú, }
菴	— già, silva cædua.
菴	— rậm, silva densa.
儒	— nhu, silva litterarum.

RUỐ

— 獾	heo —, aper.
— 獾	sói —, lupus.
— 鵓	gà —, gallina silvestris; phasianus.
鱈	Ruốc, squillarum species ex quibus garum pravè olens conficiunt.
遑	Rước, excipere; adveniendi obviam ire.
禮	— lễ, communionem accipere.
聖	} — mình thánh chúa, id.
主	
— 頓	đón —, obviam ire.
— 接	tiếp —, hospites excipere.
— 啞	nói —, loquendo aliquem prævertere.
蛛	Ruồi, musca, æ.
— 臍	nút —, macula nativa in corpore.
— 疔	ghẻ —, species scabiei.
駟	Ruồi, velociter equo currere.
— 終	giông —, id.
— 尋	— tìm, cursim investigare.
— 蹻	— theo, cursu insequi.
— 馭	ngựa —, equus velociter currens.
— 戈	— qua, currendo præterire.
— 細	— tới, cursu pervenire.
洒	Rưởi, aspergere.
水	— thánh thủy, aqua lustrali aspergere.
聖	— nước thánh, id.
— 灑	— dào, pluere.
— 灑	— nước, aqua irrorare.

〔禮〕

Ruổi, dimidius, a, um.

— 稟

trăm —, centum quinquaginta.

— 坩

nôi —, species ollæ.

〔禮〕

Ruổi, dimidius, a, um.

— 錢

tiền —, nonaginta asses.

— 斤

cân —, sesquilibra, æ.

— 晷沒

một giờ —, sesquihora; una hora et dimidia.

〔躡〕

Ruông, circumquaque vagari.

包 — 抄

đi — vào, audacter et liberè quocumque ingredi.

包 — 咬

ăn — vào, comedendo devastare omnia; (de bubalis, tineis, &c.)

〔隴〕

Ruộng, ager.

娘 —

— nương, id.

— 全

dông —, agrorum campi.

— 棋

cày —, agros insulcare.

〔籠〕

Ruông.

— 瓮

ống —, tubus ad natandum paratus vel ad adaquandam aquam.

〔廂〕

Rương, quædam arca maxima.

— 函

hòm —, id.

〔杖〕

Rượng.

— 核

cây —, arbor quæ in aliam incidit et ei inhæret.

菇 —

— nhà, strabs, strabis.

〔樑〕

Rường, basis.

— 椽

— cột, id.

— 茹

nhà —, species domûs.

〔脾〕

Ruột, viscus, visceris; interior pars cujuscumque rei.

— 肝

gan —, animus; indoles.

— 鸞

— loan, viscera.

— 蠶

— tằm, id.

— 吒

cha —, pater germanus.

— 昆

con —, filius uterinus.

— 丑

xấu —, perversus.

— 疝

đau —, viscera torqueri.

— 柳

— tre, interior pars arundinis.

— 俺英

anh em —, fratres germani.

〔醕〕

Rượu, vinum.

— 薔

— nho, vinum ex uvâ expressum.

— 糲

— nếp, vinum orizâ viscosâ expressum.

— 信

— ngon, vinum generosum.

— 孟

— mạnh, vinum fervidum; vinum igne vaporatum et stillatum.

— 沁

— tằm, species vini.

— 箒

— chổi, aqua lavandulæ vel rosmarini.

— 醪

say —, ebrius; vino obrutus.

茶 — 軍

quân chè —, vini potatores.

〔粹〕

Rút, attrahere deorsùm; extrahere.

— 枸

câu —, crux.

— 枸核

cây câu —, id.

— 縶

— dây, funem ad se trahere.

— 劍

— gươm, gladium evaginare.

束筋 — — gân lại, nervum contrahi.

律 — Rút, contrahi.

古 — — cổ, collum contractum.

舌 — — lưỡi, linguam contrahi.

唼 — Rút, vellicare.

洒 — — rưới, }
— 喂 —, } id.

揲 — Rút, dirumpere manibus.

囉 — — ra, id.

縶 — — dây, funem rumpere.

S

沙 — Sa, decidere ex alto.

薤 — — xuống, id.

沈 — — đắm, deditus alicui rei.

— 沈 —, in inferos demergi.

陀 — — đà, vagabundus, a, um; deditus, a, um.

隍 — — hoàng, indomitus, a, um.

機 — — cơ, in laqueum incidere.

計 — — ké, }
— 勢 —, — thê, } id.

坳 — — hãm, in foveam cadere.

獄地 — — địa ngục, in inferos ruere.

— 霜 —, rorare.

— 湄 —, pluere.

— 挂 —, torrens ubi capiunt pisces.

參 — — sâm, imperatoria, sive ostrucium.

仁 — — nhơn, amomum hirsutum.

萌 — — môn, sectator Phật.

— 紕 — nhỏ —, distillare.

砂 — Sa.

— 硃 — châu —, cinnabaris.

— 神 — thân —, alia species cinnabaris.

紗 — Sa, species serici.

鈔 — Sa.

— 月 — nguyệt —, bipennis.

乍 — Sạ.

— 矚 — ruộng —, agri ubi serunt et non trans-
plantant.

— 糴 — lúa —, fruges hoc modo satae.

說 — Sá.

— 包 — bao —, parvipendere; (quasi diceret v. g.
quid istud est?)

包 — — bao, }
之 — — chi, }
— 之 — chi —, } id.

之 — 庄 — chảng — chi, }

之 — 庄 — chảng — gí, }

— 唐 — dàng —, iter.

茶 — Sà.

薤 — — — xuống, ramos gravitate inclinari.

岑 — 移 — đi — sãm, in tenebris ambulare.

莛 — Sả, quaedam herba olida andropogone
dicta.

— 鞞 — cỏ —, id.

SẮC

鶇

Sắ, quædam avis cærulea.

鶇 —

— cá, species ejusmodi avis.

鶇 —

— trầu, alia species.

— —

— —, id.

鉗

Sắ, findere.

鉗 —

— hai, in duas partes findere.

數

Sắc, silva palustris.

尼 —

— nơi, locum ubi antè aliquid depositum non recordari.

齧

Sạc, in duas partes frangi.

囉 —

— ra, id.

— 姘

nửa —, medium temporis.

— 年 哄

cười nên —, risu corruiere.

色

Sắc, color; acutus, a, um; venustus, a, um.

— 顏

nhan —, venustas, venustatis.

— 稍

— sảo, vividus; alacer animus.

— 慾

— dục, libido.

— 卒

— tốt, formositas.

— 溇

sâu —, argutus; profundus.

— 智

trí —, argutus.

— 刀

dao —, culter acutus.

— 舌

— lưỡi, lingua acuta.

— 五

ngũ —, quinque colores.

— 擘

— xanh, color viridis.

— 赭

— đỏ, color ruber.

— 臍

— trắng, color albus.

— 臍

— đen, color niger.

— 鑽

— vàng, color flavus.

SẮC

紫 —

— tiá, color violaceus.

紫 —

— tím, color purpuro-violaceus.

紅 —

— hồng, color roseus.

歪 膠 —

— da trời, color cæruleus.

條 —

— điều, color purpureus.

— 簡

gián —, variegatus, a, um.

— 失

thất —, metu pallescere.

吏 —

— lại, aqua quæ coctione vel æstu solis minuitur.

菜 —

— thuốc, medicinam coquere.

楚 —

— sỡ, variegatus, a, um.

勅

Sắc, regium mandatum scripto datum; diploma regium.

令 —

— lệnh, id.

— 頒

ban —, regem diploma dare.

— 封

— phong, dignitatis diploma.

— 符

— bùa, quædam superstitio anno novo fieri solita.

鎮 —

— trấn, binæ litteræ quas magi ad portam majorem collocant, ad avertendum diabolum.

齧

Sắc, cibum vel potum per animæ spiramentum meare, sic ut ad nares veniat.

嗽 —

— sụa, id; fetor intolerabilis.

— 泐

— máu, propter venulæ alicujus abruptionem, sanguinem ore vel naribus emittere.

— 涿

— sò, aqua varios reddens colores.

冊

Sách, liber, libri.

— 經

kinh —, id.

硯	—	— vở, id.
— 聒		nghe —, magistrum libros exponentem audire.
印	—	— in, liber impressus.
劄	—	— chép, liber manuscriptus.
— 卷		cuốn —, unus liber.
— 甫		pho —, opus multis constans tomis.
— 烟功		công đên —, studiorum labores.
獲	—	— hoạch, perspicax et acutum ingenium.
經	—	— kinh, liber precum.
灑		Sạch, mundus, a, um.
泚	—	— sê, id.
空	—	— không, nihil; vacuus, a, um.
漏	—	— lậu lậu, vacuus omninò.
— 援		vện —, integer moribus.
罪	—	— tội, purus sceleris.
— 冲		trong —, purus, a, um.
— 挾		quét —, scopis mundare; expilare.
— 清		thanh —, purus, a, um.
拈	—	— tay, manibus vacuis.
命	—	— mình, innocens.
— 朔		sọc —, quidquid laxum motu sonum edit.
差		Sai, legare; imperare; errare; ferax; in loco suo non esse; scopum non attingere.
遣	—	— khiến, jubere; legare.
拈	—	— cật, id.
舛	—	— suyễn, errare.
移	—	— đi, suo abesse loco; aliquem mittere aliquò.
分	—	— phân, minui.

— 欽		khâm —, legatus.
— 官		quan —, } id.
— 奉		phụng —, }
牙	—	— chây, errare.
例	—	— lời, verbis non stare.
得	—	— ngày, diem præstitutam præterire.
童	—	— đồng, magos diabolum in aliquem ingredi jubere ad magiam exercendam.
餘	— 稅	thuế — dư, tributum pecuniarium.
— 黠		— trái, fertilis.
— 舍		xá —, legatus.
扒	— 病	bệnh — bớt, morbum remittere se.
洒		Sái, membrum luxari; scopum non attingere; abesse a loco ubi debet esse.
水	— 聖	— thánh thủy, aqua lustrali aspergere.
— 道		tiêu —, cœlestis felicitas.
— 移		— đi, aliquid abesse a loco ubi debet esse.
— 翅		— cánh, brachium luxatum.
— 真		— chơn, pes luxatus.
— 期		— kì, præstitutum tempus prætermittere.
柴		Sài, ligna ad comburendum.
棍	—	— gòn, nomen civitatis præcipuæ in provinciâ Gia định.
— 薪		tân —, lignatores regii.
豺		Sài.
狼	—	— lang, lupus, i.
瘰		Sài, morbus puerilis quo scabiosi fiunt.
— 疔		ghê —, id.

(仕) Sãi, ulna, æ.
 捫 — — tay, brachia extendere.
 捫真齷 } năm — chơn — tay, recumbere.
 — — }
 (仕) Sãi, sacrificulus.
 廚 — — chũa, }
 — 柴 — — thấy —, } id.
 僂 — — vãi, bonzius et bonzia.
 (醜) Say, ebrius, a, um; vino vel alio odore obrutus.
 師 — — sữa, id.
 泐 — — máu, rabidus, a, um.
 醜 — — rượu, vino inebriari.
 — 沈 — — đấm —, deditus alicui rei.
 迷 — — mê, id.
 仁 — — } — máu nhờn ngãi; virtutis pulchritudine delinitus, a, um.
 義 牟 }
 孟 — — vui, deditus alicui rei.
 — 核 — — cây —, lignum ad firmandum nassam.
 (喋) Sây, quidam canendi modus.
 (拈) Sây, vannere.
 粘 — — gạo, orizam vanno purgare.
 (炷) Sây, papulæ quæ ob calorem in corpore crescunt.
 — 木 — — mọc —, papulas oriri.
 (仕) Sây, repentè.
 汝 — — nhớ, subitò recordari.

呐 — — nói, confestim loqui.
 識 — — thức, facilè à somno excitari.
 (稀) Sây.
 膠 — — da, aliquid pelliculæ detrahi, (offendiculo, &c.)
 緝 — 織 — — chỉ — mối, fila ità implexa ut extricari nequeant nisi rumpantur.
 (槎) Sây, aira arundinacea.
 — 核 — — cây —, id.
 (炷) Sây, supra ignem exsiccare.
 槁 — — cau, arecas hoc modo exsiccare.
 脍 — — thịt, carnem eodem modo exsiccare.
 (仕) Sây, manu aliquid decidere; manum alijus effugere.
 扞 — — di, id.
 捫 — — tay, id; præter intentionem ictu graviter lædere aliquem, vel occidere.
 真 — — chơn, falli vestigium.
 嘔 — — miệng, præter voluntatem verbis aliquem offendere.
 徇 — — lời, id.
 (杉) Sam.
 木 — — mọc, pinus abies.
 (鼈) Sam, species testudinis.
 — 補 — — vỏ —, concha ejus.
 — 模 — — mu —, id.

SAM

〔蔘〕	Sam.
— 萐	rau —, portulaca.
〔讒〕	Sàm, adulari.
佞 —	— nịnh, } id.
諛 —	— dua, }
〔審〕	Sãm, color spissus.
牟 —	— màu, id.
〔讖〕	Sãm, præparare.
使 —	— sửa, } id.
生 —	— sanh, }
產 —	— sản, paratus, a, um.
〔榘〕	Sãm, scutula scutellata.
— 核	cây —, id.
〔參〕	Sâm, quædam constellatio.
差 —	— si, ferè similis vel æqualis.
— 人	nhơn —, ginsen seu panax.
— 沙	sa —, imperatoria sive ostrucium.
— 玄	huyền —, alia species plantæ medicinalis.
商 —	— thương, duæ quædam constellationes.
〔霰〕	Sãm, tonitru.
霽 —	— sét, id.
霽 —	— chớp, tonitru et fulgur.
蹶 —	— nôi, tonitru intonare.
躑 —	— dật, id.
坦 —	— dât, fragor venti in antra vel in terram dehiscentem meantis.

SAN

— 威	oai —, augustus, a, um.
— 闈	cửa —, porta palatii.
— 擘	— ran, fragor tonitru.
〔讖〕	Sãm.
傳 —	— truyền, sacra scriptura.
記 —	— kí, id; sic etiam ethnici libros suorum dogmatum appellant.
— 傳	— truyền cũ, vetus testamentum.
— 傳	— truyền mới, novum testamentum.
〔岑〕	Sãm.
蔚 —	— uất, recessus montium.
— 吝	lớn — —, maximus, a, um.
〔滲〕	Sãm, demissus et humilis.
— 尼	nơi —, id.
— 牟	màu —, color fulvus.
〔刪〕	San, expungere; expurgare.
定 —	— định, } id.
吏 —	— lại, }
〔珊〕	San.
瑚 —	— hô, madrepora vel millepora.
〔磳〕	Sạn, lapilli vel arena in orizâ inventa.
— 糶	gạo —, oriza lapillis hujusmodi referta.
— 耄	già —, valdè senex.
〔疝〕	Sán, tæniæ, tæniarum.
— 虫	trùng —, id.
氣 —	— khí, dolor quidam ventris.

棧

Sàn, domus cujus tabulatum vel ligneum
pavimentum à terrâ est parùm eleva-
tum.

— 茹閣

nhà —, }
— gác, } id.

潺

Sàn.

— 汜
丕

chảy —, aquam leniter currere.
— vậ, mediocris, e.

產

Sản, gignere; parere.

— 生業
— 田
— 土家

sinh —, id; multiplicare.
— nghiệp, facultates domesticæ.
điền —, id.
thổ —, patria; natale solum.
gia —, patrimonium, ii; bona patria.

狷

Sản, venari; benè contortus, a, um.

— 弮
— 朔
— 車
— 績
— 裡
— 獾
— 滾
— 落

— bắn, venari.
— sóc, diligentem curam habere.
xe —, benè contorquere.
dây —, funis benè tortus.
lười —, cassis, cassis.
muông —, canis venaticus.
— cuộn cuộn, de aquâ currenti.
nước —, torrens, torrentis.

產

Sản, jambolifera resinosa cujus cortice res
fulvo colore imbuunt.

— 矩
— 羅網

củ —, dolichos trilobus.
võng lá —, species rhedæ.

莘

Sân.

野 —
— 核

— dã, rus; villa, æ.
cây — bô, acorus falsus.

產

Sản, paratus, a, um.

— 床
— 識
— 弄
— 行
— 底
— 默
— 用
— 渚
— 屯

— sàng, id.
sắm —, id; præparare.
— lòng, paratum cor.
dành —, paratum tenere.
để —, id.
— ăn — mặc, victui vestituique neces-
saria habere.
— dùng, paratum ad usum.
— chứa, paratum ne?
đã —, jam paratus, a, um.

璣

Sân, cavædium; area ante ædes.

— 暢
— 螳
— 朝

— sướng, id.
— rông, area ante palatium.
— châu, atrium palatii.

瞋

Sân.

— 恨
— 稀

— hận, in pugnam vocare.
— si, id.

鎮

Sấn, cultro secare premendo.

— 割

cắt —, id.

郎

Sang, migrare; nobilis.

— 重
— 朝
— 高

— trọng, nobilis.
giàu —, dives.
cao —, nobilis; clarus.

SAN

— 權	quờn —, dignitate nobilis.
— 北	bước —, uno passu migrare.
— 澆	— sông, flumen trajicere.
— 律	rót —, transfundere.
— 辭	— năm, annus futurus.
箕邊	— bên kia, ad partem adversam transire.
瘡	Sang, scabies, scabiei.
— 毒	— độc, vomica, vomicæ.
— 味	vị —, species arsenici.
— 疔	đinh —, pustulæ quæ dolorem acerbissimum afferunt.
創	Sáng, lucere; clarus.
— 朗	— láng, } id.
— 數	— sũa, } id.
— 燦	— lòà, splendere; micare.
— 烜	chói —, } id.
— 翫	— tráng, } id.
— 慶	— trǎng, claritas lunæ.
— 暘	— ngày, diluescere.
— 燿	— soi, illuminare, (de Deo et Sole.)
— 高	cao —, clarus meritis.
— 曠	ánh —, radius, radii.
— 焯	— ngời, relucere.
— 脍	— dạ, memoriâ præditus.
— 意	— ý, per spicax.
— 矚	— tay, ad res gerendas manu promptus.
相昆	— con mắt, oculi perspicaces.
— 頽	tảng —, diluculum; primâ luce.
— 業	— nghiệp, rem domesticam alicubi instituere.
— 制	— chế, leges condere.

SÀN

牀	Sàng, cribrum; cribrare.
— 產	sản —, paratus, a, um.
— 粘	— gạo, cribrare orizam.
— 東	đông —, gener, generi.
子 — 蛇	xà — tử, daucus, dauci.
— 網	võng —, species lecti.
爽	Sảng, delirare; mentis suæ non esse; insanire; vexari delirio.
— 焯	— sốt, } id.
— 哂	nói —, } id.
— 性	— tính, inops mentis.
— 魂	— hồn, metu insanire.
椽	Săng, lignum; feretrum.
— 鞞	— cỏ, lignum.
— 葶	tranh —, herba tectis conficiendis apta.
— 核	cây —, lignum.
— 棋	gỗ —, id.
— 蔭	— âm, feretrum.
蔎	Săng, planta quædam odorifera.
性	Sanh, ficus indica.
— 核	cây —, id.
生	Sanh.
— 佞	— nạnh, onus in se invicem rejicere.
— 讖	sấm —, paratum esse ad aliquid.
— 雙	song —, cum gaudio aliquid ostentare.
— 兵	banh —, exultim.

SÁN

𠄎

Sánh, comparare.

— 芻

— so,

— 共

— cùng, } id.

— 貝

— vuồi, }

— 吏

— lại, æquiparare.

— 堯

— dưỡng, tanquam; sicut.

— 似

— tợ,

— 朋

— bằng, } id.

— 如

— như, }

— 堆

— đôi, pares.

— 脊

— ví, quasi; comparare.

— 庄

{ — ví chẳng bằng, non est similis.

— 朋

— 脊

𠄎

Sánh.

— 禮

lễ —, nuptiarum cæremoniæ; (Vide Sinh.)

𠄎

Sành, testa; testaceus.

— 磷

mởng —, id.

𠄎

lời — sỏi, verba aspera.

— 礮

— gạch, testaceus, a, um.

— 柑

cam —, species mali aurei majoris.

— 蟻

giọt —, species locustæ.

— 圖

đồ —, vasa testacea.

省

Sánh. (Vide Tỉnh.)

暈

Sao, stella.

— 嵬

ngôi —, sidus, sideris.

— 位

vi —, id.

— 巧

cái —, stella.

SAO

金

— kim, planeta venus.

— 木

— mộc, jupiter.

— 水

— thủy, mercurius.

— 火

— hỏa, mars.

— 土

— thổ, saturnus.

— 歌

— hôm, stella vespertina.

— 埋

— mai, stella matutina.

動

— 哈

— hay động, stellæ errantes.

— 哈

— 動

{ — chẳng hay động, stellæ fixæ.

梓

Sao.

— 核

cây —, tectona seu theka arbor.

牢

Sao, quare?

— 濫

làm —, id; quomodò?

— 因

nhơn —, quam ob causam.

— 據

cớ —, id.

— 丕

— vậy, quare sic?

— 爲

vi —, quamobrem.

— 麻

— mà, id; quorsum igitur.

— 沛

— phải, quomodò decet?

— 年

— nên, id.

— 庄

— chẳng, quare non.

— 別

— 庄

chẳng biết —, an ignoras?

抄

Sao, exscribere.

— 寫

— tả, } id.

— 吏

— lại, }

— 詞

— tờ, scriptum publicum exscribere.

炒

Sao, torrere.

— 藥

— thuốc, medicamentum torrere.

SÀO

囁	Sào, de auditis miscere sermonem.
𠵼	— miêng. }
饒	— nhau, } id.
𩺰	Sào.
— 鮐	cá —, quidam piscis.
箛	Sáo, quædam fistula.
— 甕	ống —, id.
— 幅	bức —, transennæ.
簦	— dăng, nassæ species.
鷓	Sáo.
— 鷓	chim —, species picæ.
— —	— —, id.
𪔐	— ngà, alia species.
巢	Sào, nidus, nidi.
穴	— huyết, susdequè quærere.
— 鷓	yén —, nidi hirundinum quibus utuntur pro medicinis.
高	Sào, contus.
坦	— dát, juger, jugeris.
矐	— ruộng, id.
稍	Sảo, abortivus, a, um.
— 𪔐	— đì, id.
— 昆	con —, filius abortivus.
畧	— lược, summatim; circiter.
— 戈	— qua, circiter.
— 疎	sơ —, id.

SÁP

丕	— vậ, id.
— 簞	rỏ —, cista quædam maculis rarioribus ad purgandas fruges.
蠟	Sáp, cera, ceræ.
— 炆	dèn —, cereus, cerei.
— 餈	bánh —, panis cereus.
— 打	đánh —, quædam compositio è cerâ et rebus odoriferis ad comendum vultum.
— 鹿	lộc —, theca hanc ceram odoram continens.
櫂	Sáp, tabulatum cymbæ vel fori navis.
𪔐	— ghe, id.
拉	Sáp, ordine collocare.
— 吏	— lại, id.
— 棟	— đống, coacervare.
— 笠	— lớp, ordine disponere.
— 印	— ấn, justitium.
𪔐	Sáp, pronus, a, um.
— 皮	bê —, prona pars.
— 𪔐	nằm —, pronum jacere.
— 𪔐	— cật, terga vertere.
— 𪔐	— lưng, id.
— 𪔐	} — mặt — mảy, ingratus, a, um.
— 眉	
— 𪔐	úp —, pronam in partem vertere.
立	Sáp, deponere; deponi; (de re elevatâ.)
— 闈	— cửa, januam elevatam deponere.
— 𪔐	— xuống, ruere.

檟	—	máy, decipulam cadere.
陣	翹	bay — sận, volitando continuo cadere; sonus avium volantium.
殺		Sát, occidere; tenaciter adhærere.
罰	—	phạt, morte punire.
人	—	nhơn, homicida.
—	監	giám —, criminalis præfectus.
牢	—	sao, tenaciter adhærere.
—	性	tính —, severus, a, um.
坦	—	đất, terræ adhærere.
稭	—	bột, massam farinæ secare.
—	官	quan —, diabolus à quo putant occidi infantes.
抔	—	quan — bắt, diabolus te capiat; (execrationis genus.)
察		Sát, examinare.
—	巡	tuần —, præfectum à rege legatum regnum lustrare.
—	按	án —, præfecti a rege missi ad omnia exploranda.
鉄		Sắt, ferrum.
—	釘	đinh —, clavus ferreus.
—	肝	gan —, valdè audax.
—	弄	lòng —, ferreum pectus.
瑟		Sát, musicum quoddam instrumentum.
—	彈	đờn —, id.
—	琴緣	doan kim —, vinculum conjugale.

策		Sặt, species arundinis.
鰈		Sặt.
—	魴	cá —, quidam pisciculus.
婁		Sau, post; retrò.
—	埋	mai —, postea.
吏	—	— lại, id.
歇	—	— hết, postremus, a, um; tandem.
—	時	ngày —, postmodum; postea.
—	代	đời —, sæculum venturum.
女	—	— nữa, deindè.
媵	—	— lưng, post tergum.
祐	眈	)nhắm trước xem —, omnia maturè pensare.
—	略	
尅		Sáu, sex.
迓	—	— mười, sexaginta.
—	朞	tháng —, mensis sextus.
朞	—	— tháng, sex menses.
—	次	thứ —, sextus, a, um.
漚		Sâu, profundus, a, um.
色	—	— sắc, id.
—	高	cao —, arcanus, a, um.
冉	—	— nhiệm, id.
—	意	ý —, sensus reconditus.
—	藩	thăm —, profundissimus.
毒	—	— độc, crudelis.
蝮		Sâu, vermis, vermis.
蝮	—	— bọ, id.

SÂU

— 鷓	chim —, avicula quædam vermes edens.
— 蕪	} rau nào — áy, olus quodlibet suos ha-
— 意	
— 節	} một con — làm râu nõi canh; pravus
— 沒	
— 愁	
— 垸	
𩺰	Sáu, crocodilus.
— 鉤	câu —, crocodilo hamo insidiari; (imprecationis genus.)
愁	Sâu, mæstus, a, um.
— 惱	— não, id.
— 刀	đeo —, mærore affici.
— 悲	— bi, id.
稀	Se, siccati paululùm.
— —	— —, id.
— 膠	— da, malè habere; (de Superioribus.)
稀	Sè, expandere.
— 翹	— cánh, alas expandere.
— 捫	— tay, digitos expandere.
鷓	Sẻ.
— —	— —, passer, passeris.
— 鷓	chim —, id.
— 昆	con —, clavus ligneus columnam inter et cantherium insertus.
仕	Sẻ, lentè; particula futuri nota.
— —	— — vậ, lentè et sine strepitu.
— 眞	— — chơn, sine strepitu incedere.

SEN

— 一	— — tay, sine strepitu aliquid agere.
— 一	— — 呖
— 一	nói — —, demissè loqui.
— 一	— 一 濫
— 一	làm — —, sine strepitu agere.
哈	— 一 婁
— 一	sau — hay, resciam postea; videbitur post.
— 一	— học, studebo, is, it, &c.
— 一	— vê, revertar, eris, etur, &c.
燼	Sém, aduri igne vel sole.
— 一	— da, pellis adusta.
蓮	Sen, nymphæa, nymphææ.
— 一	— 花
— 一	hoa —, flos nymphæarius.
— 一	— 紇
— 一	hột —, semen nymphææ.
棧	Sén, quoddam lignum durum.
— 一	— 核
— 一	cây —, id.
笙	Sênh, ligna quædam quorum pulsu remiges, cantores, &c. dirigunt.
— 一	— 打
— 一	dánh —, ligna eadem pulsare.
— 一	— 更
— 一	canh —, in vigiliis signum his lignis edere; (quod regi vel proregi tantùm licet.)
鷓	Séo, species gruis insecta venenosa devorans.
— 一	— 鷓
— 一	chim —, id.
霽	Sét, fulmen, fulminis.
— 一	— 霽
— 一	sám —, id.
— 一	— 打
— 一	— đánh, fulmen aliquid icere.

SÊT

礮	—	— chén, plenum usque ad orificium sine cumulo.
— 坦		dát —, argilla, argillæ.
④ 漚		Sêt.
— —		— —, subliquidus, a, um.
④ 例		Sêt.
— 怍		sợ —, pavere.
— 特		đặc —, spissus, a, um; (de liquidis;) hebes, hebetis.
④ 超		Sêu.
籍 — 齧		răng — sáo, dentes mobiles.
④ 稍		Sêu.
脾 —		— ruột, viscera è ventre exire.
④ 稀		Si.
— 芻		su —, asper, a, um; rudis, e.
④ 癡		Si, stolidus, a, um.
— 愚		ngu —, id.
④ 耻		Si, verecundia; pudor.
辱 —		— nhục, ignominia; opprobrium.
④ 士		Si, litteris excultus.
— 儒		nhu —, scholasticus.
— 學		học —, } id.
子 —		— tử, }
— 力		lực —, vir fortis.
— 勇		dũng —, magnanimus.

SIA

— 隱		ẩn —, eremicola; litteratus vitam privatam agens.
— 逸		dật —, id.
賢 —		— hiên, sapiens.
— 名		danh —, famosus doctor.
— 志		chí —, vir constans.
— 義		ngãi —, vir justus et fidelis.
— 進		tân —, doctorali laureâ decoratus.
— 壯		tráng —, magnanimus.
— 武		vũ —, id.
— 道		đạo —, sectatores Lão quân.
— 致		trí —, præfectum vel nobilem vitam privatam agere.
— 修		tu —, solitarius, solitarii.
④ 笱		Sĩa, quædam sporta magna.
④ 趾		Sĩa, pedem incautè in foramen inserere.
④ 鼯		— xướng, id.
④ 哂		Siéc, tectis verbis suam miseriam alicui exponere.
— 喟		van —, se miserari.
— 嗔		rên —, id.
— 戈		— qua, obiter sortem suam miserari.
④ 諂		Siêm, adulari.
— 讒		gièm —, } id.
— 諛		— dua, }
④ 生		Siêng, diligens; assiduus.
— 能		— năng, } id.
— 產		— sản, }

SIM

學	—	— học, studere assidue.
切		Siết, cultro præcidere premendo.
盤	—	bàn —, species cultri magni quo arecas dividunt.
超		Siêu, species cucumæ.
渡	—	— đò, ab alterâ morte liberari.
給	—	cáp — vel cáp —, quædam cucuma.
椽		Sim.
核	—	cây —, species myrti.
棘	—	trái —, bacca myrti.
生		Sinh, generare; creare; parere.
孕	—	— đưng, creare.
養	—	— dưỡng, creare et conservare; parere et nutrire.
成	—	— thành, creare et generare.
產	—	— sản, parere; multiplicare.
臍	—	— dể, parere.
胎	—	thai —, id.
弊	—	— tệt, pessum ire.
年	—	— nên, creare.
事	—	— sự, novi aliquid malè fieri.
復	—	lễ phục —, Festum Resurrectionis.
禮	—	nhiêu —, vitam alicui permittere.
饒	—	— mạng, vita.
命	—	— linh, creaturæ.
靈	—	— hôn, anima vegetativa.
魂	—	thơ —, scholasticus.
書	—	nhu —, litteratus.
儒	—	tiên —, magister; natu major.
先	—	

SIN

日	—	lễ — nhật, dies natalis Domini.
禮	—	giáng —, incarnari.
降	—	— đò, ultimus litteratorum gradus.
徒	—	— chứng, in cumulum mali aliquid accedere.
症	—	— tậ, in morbum incidere.
疾	—	— ra, creare; gignere; fieri.
囉	—	hóa —, fieri.
化	—	phóng —, libertati reddere animalia capta; (opus misericordiæ ethnicorum.)
放	—	— thì, fato concedere.
時	—	— tử bát kì, vitæ et mortis tempus incertum.
不	—	— hậu —, posteri; natu minor.
期	—	tiểu —, puer; (sic se humiliter appellat.)
死	—	lễ —, magister cæremoniarum.
後	—	cây thường —, arbor quædam quam immortalem dicunt.
小	—	sát —, occidere animalia; (peccatum in secta Phậ.)
禮	—	子 — hổ phụ — hổ tử; tigris pater filium tigridem parit.
常	—	虎父
核	—	笙
殺	—	Sinh, ligna quædam quorum pulsu remiges, cantores, &c. dirigunt; (Vide Sênh.)
子	—	錢
虎	—	— tiền, species ejusmodi ligni quo utuntur in musicæ concentibus; crumata.
虎	—	砒
父	—	Sinh, sulphur, sulphuris.
笙	—	— lửa —, ignis sulphureus.
錢	—	— thể —, sulphuratum, sulphurati.
砒	—	
硫	—	

牲	Sinh, victima.
— 獐	muông —, } id.
— 犧	hi —, }
娉	Sinh.
禮	— lễ, nuptiarum cæremonia; arrhæ nuptiales.
淫	Sinh, palus, paludis.
泥	— nầy, id.
膝	— bụng, ventrem tumescere.
聘	Sinh.
— 濫	làm —, dedignari; fastidire aliquem.
郎	— sang, id.
殺	Sít.
— 皮	vừa —, quod alicui rei immissum ei ad amussim congruenterque respondet.
坩	— nôi, orizam tostam ollæ adhærere.
— 甦	sống —, crudus, a, um.
鶩	Sít, psitaci species.
— 鷓	chim —, id.
芻	So, conferre aliqua inter se.
吏	— lại, }
— 珍	— sánh, } id.
— 瞻	— xem, }
離	— le, inæqualis; (de rebus tantùm quæ in longum conferuntur.)

筵	— đũa, bacillos conferre inter se ad eligendos æquales.
— 昆	con —, primogenitus.
— 鶉	tráng gà —, ova quæ primùm parit galina.
鶩	Sò, calvaria, calvariæ.
椶	— dừa, testa vel nucleus coco.
— 椒	tiêu —, piper album.
折几	— kê chết, calvaria mortuorum.
蛎	Sò, mytilus; ostreæ species.
泖	— máu, species mytili.
— 螯	ngao —, id.
嚙	Sò.
啞	— sè, pituitâ interclusam agere animam.
— 嘔	ho — —, tussitare continuò propter pituitam.
澗	Sò.
— 蘸	sặc —, aqua varios colores reddens.
鏃	Sò.
筈	— tên, mucro sagittæ.
鐮	— rìu, securis manubrium.
數	Sò.
— 圖	đồ —, valdè eminent; firmissimum et constantissimum; (de regno, montibus, saxis, &c.)
— —	— —, valdè eminent.

數 Số, sors ; fortuna ; fatum ; numerus.
分 — — phân, sors ; fortuna ; fatum.
係 — — hệ, id.
卒 — tốt —, felix fortuna.
丑 — xấu —, sors infelix.
羅 — — là, quia ; quoniam.
筭 — toán —, vitam alicujus computare ; (ut solent magi.)
貝 — bóí —, }
魄 — coi —, } id.
命 — — mạng, fatum.
人 — nhơn —, numerus hominum.
度 — độ —, astrorum cursus et conversio.
無 — vô —, innumerabilis, e.
乘 — thặng —, supra numerum, extra numerum.

數 Số, catalogus ; liturâ expungere ; solvi vinculis.
編 — biên —, in album referre.
簿 — — bộ, tabula publica ; acta publica.
典 — — sách, catalogus.
抄 — — di, expungere.
笈 — — tên, nomen albo expungere.
闈 — cửa —, fenestra.
囉 — — ra, solvi ; vinculis expediri.
每 — — mõi, epiphora, epiphoræ.

初 Số, olim ; principio.
翁 — ông —, atavus.
代 — đời —, olim.

起 — — khởi, initio.
發 — — phát, morbum erumpere.
疎 Số, circiter ; perfunctoriè.
率 — — suất, }
漏 — — lậu, } id.
單 — đơn —, vestis crassior ; cibus parabilis ; simplex.
濫 — làm — sảo, perfunctoriè agere.
離 — — li, septum rarum.
濫 — làm — —, circiter aliquid agere.
芻 — su —, perfunctoriè.
芻 — nói su —, perfunctoriè loqui.
忤 Số, timere.
例 — — sệt, }
悛 — — hãi, } id.
敬 — kính —, revereri.
敦 — run —, tremere.
疏 Số, libellus supplex ; lineamenta ligni, lapidum, manuum, &c.
牒 — — điệp, libellus supplex ; scripta bonziorum, magorum.
詞 — từ —, }
例 — lời —, } id.
絀 — nhỏ —, lineamenta minora.
絀 — to —, lineamenta majora.
粗 — thô —, id.
疎 Số, palpare.
羣 — — còn — —, evidens, evidentis.

楚

Sô.

- 苦濫 làm khổ —, vexare.
 — 苦召 chịu khổ —, vexari.
 — 苦 khỗ —, vexatio.
 — 色 sắc —, variegatus, a, um.
 — 油 dầu —, oleum camelliæ drupiferæ.

所

Sô, qui, quæ, quod; locus.

- 治 — tri, rector.
 該 — 几 kê — cai, præses, præsidis.
 — 損 — tổn, sumptus, ùs.
 — 處 xứ —, locus, i.
 — 存 — tồn, residuus, a, um.
 — 蔽 — tế, cooperit, (sinica vox.)

帥

Soái, dux supremus militiæ.

- 元 nguơn —, }
 — 相 tướng —, } id.
 — 主 chủ —, dux prædonum.

撰

Soạn, aptè disponere.

- 砵 sành —, id.
 — 盤 bàn —, de re aliquâ agere vel inire consilium.

圖 — — đồ, res disponere.

篡

Soán, occupare.

- 坦 — đất, occupare terram.
 — 位 — vị, usurpare regnum.
 — 弑 — thí, rebellare; (quidam pronunciant thoán sed minùs benè.)

刷

Soát, recensere.

- 吏 — — lại, }
 舉 — — cử, } id.
 — 查 tra —, investigare penitùs.
 稅 — — thuế, tributa colligere.
 — 鮒 cá —, quidam piscis.
 軍 — — quân, milites recensere.

朔

Sóc, mustela; dies prima mensis.

- 日 — — nhật, dies prima mensis.
 — 祐 xem —, invigilare; curam agere.
 — 魄 coi —, id.
 — 犴 săn —, id; sedulò.
 — 昆 con —, mustela.

朔

Sọc, tela lineis distincta.

- 瀝 — — sạch, quidquid laxum motu edit sonum; litigiosus, a, um.

涸

Sốc, barbarorum vici.

- 鮒 cá —, quidam piscis.

燭

Soi, illuminare.

- 創 — — sáng, id.
 察 — — xét, scrutari.
 訴 — — tố, id.
 透 — — thấu, clarè omnia percipere.
 詞 — — gương, speculum inspicere.
 鮒 — cá, face piscari.
 — 塚 côn —, insula in flumine.

𤝵	Sói, lupus, lupi.
— 獠	muông —, } — rừng, } id.
— 獠	chó —, }
— 兵	binh —, rebelles.
— 脍	dạ —, crudelis, e.
鬚	Sói, calvus, a, um.
— 頭	— đầu, } — trán, } id.
— 頭	
— 禿	lạy — trán, ad calvitium usque salutare; (sic querendo dicunt qui aliquid incas- sum petierunt.)
懶	Sòi.
— 核	cây —, eugenia nervosa arbor.
礪	Sòi, calculus.
— 坦	đất —, terra calcuosa.
— 砣	sành —, calculus; verba aspera.
— 砣	lời sành —, verba aspera.
— 砣	chốn sành —, locus asper et calculosus.
磊	Sòi.
— 牀	— sàng, vigen, vigenis.
溜	Sòi, fervere.
— 落	nước —, aquam fervere.
— 油	dầu —, oleum fervens.
— 肝	— gan, irâ excandescere.
— 脾	— ruột, viscera crepitare.
— 滕	— bụng, id.

頽	Sòi.
— 翹	lông —, avium plumæ molliores.
— 綈	vải —, pannus, panni.
紕	Sợi, numerale florum, capillorum, pilo- rum, herbæ, &c.
— 織	— chỉ, filum, i.
— 鬚	— tóc, capillus, i.
— 綈	vải —, stamen, staminis.
斂	Sóm, maturè; precox.
— 歎	hôm —, diù noctùque.
— 埋	— mai, summo manè.
— 序	— khuya, die et nocte.
— 折	chết —, maturè vitâ excedere.
— 穠	lúa —, oriza matura.
崙	Son, minium, minii.
— 憑	bằng —, diploma regium sigillo rubro munitum ad munus aliquod conferen- dum.
— 弄	lòng —, cor purum.
— 仕	— sê, inuptus, vel prolem non habens.
— 重	vợ chồng —, conjuges prole carentes.
— 醞	giấm —, acetum fortissimum.
— 樓	lầu —, palatium regium.
— 日	viết —, litteris rubris scribere vel peni- cillus ad ejusmodi litteras exarandas.
— 喑	tiếng —, vox sonora et pura.
屯	Sôn.
— —	— —, crassus, a, um; (de filis, panno, &c. non benè coctis.)

SƠN

山

Sơn, mons; sandaracha; inficere sandaracha.

— 江

giang —, tota substantia.

— 水

— thủy, amœnus montium et aquæ prospectus.

— 林

chôn lâm —, recessus in montibus.

— 峯

— son, minio sandarachâ dilute inficere.

— 核

cây —, arbor è quâ sandaracha diffluit.

— 羊

— dương, capra silvestris.

— 杏

— tra, mespilus, mespili.

— 膠

ngãi keo —, strictissima consuetudo.

— 鮓

cá —, quidam pisciculi.

— 三

tam —, civitas metropolis provinciæ Phước Kiến; ostracinda, æ.

— 鍍

— thép, inaurare.

— 木

— mộc trĩ, vicia, viciæ.

— 大

— đại hoàng, rumex patientia.

— 枯

— khô, vernix sinica sicca.

— 兒

— miêu nhi nhãn, hieracium.

— 眼

— 貓

— 鸛

— 嘴

— lão quán chủy, come seu barbula hirci.

潺

Sôn, obtusus, a, um; parumper fractus, a, um.

— 竟

— cạnh, margo alicujus rei parumper fracta.

— 數

— sác, metu mentis suæ non esse.

潺

Sôn, terreri.

— 弄

— lòng, animo cadere.

— 志

— chí, id.

SƠN

— 渚

chớ —, ne animo concidas.

— 庄

chăng —, imperterritus.

產

Sôn.

— 疎

— sơ, virens, virentis.

— 郎

— sang, id.

雙

Song, par; ambo; sed.

— —

— —, ambo simul.

— 親

— thân, parentes.

— 離

— le, sed.

— 生

— sanh, more pueri aliquid ostentare, vel gestando circumspicere.

— 逴

mây —, species viminis.

— 行

— hành, ambos simul ire.

聽

Song, fenestra.

— 數

cửa sổ —, fenestra cancellata.

— 同

bạn đồng —, contubernales.

泝

Sóng, fluctus.

— 逾

— gió, fluctus tumentes.

— 演

dợn —, unda, undæ.

— 吏

— lại, conferre aliqua inter se.

— 鉢

— bát, canistrum arundineum ad continendas scutellas.

涇

Sông, indesinenter.

— 丐

cái —, species haustri arundinei.

— 所

— sã, indesinenter.

— 濫

làm —, idem constanter agere.

— 呐

nói —, idem constanter loqui.

— 鮓

cá —, quidam piscis.

〔箆〕	Sông.
難 —	— nan, cymba arundinea.
— 戶	hộ —, remiges præfactorum.
〔瀧〕	Sông, flumen.
銀 —	— ngân, via lactea.
瀾 —	— biển, flumina et maria.
盜 —	— áng, alvum exonerare.
麗 —	— lệ, flumen quoddam in provinciâ Tứ xuyên aurum vehens.
— 戈	qua —, flumen trajicere.
— 移	đi —, alvum exonerare.
結 — 移	đi — kiết, tenesmo laborare.
〔甦〕	Sông, vivens; crudus, a, um; vivere; immaturus.
殺 —	— sít, crudus; immaturus.
— 餅	cơm —, oriza non benè cocta.
— 黠	trái —, fructus immaturus.
刀 —	— dao, dorsum cultri.
髀 —	— mũ, pas superior nasi.
— 昌	xương —, spina dorsi.
— 葦	rau —, olera cruda.
吏 —	— lại, reviviscere.
真 —	— chơn, tibia, tibiæ.
蘿 —	— lá, caules foliorum; quædam folia.
— 恆	hằng —, immortalis.
— 咳	ăn —, cruda comedere.
〔橙〕	Sộp.
— 核	cây —, nuclea cadumbæ arbor cujus folia ad vescendum apta.

〔鱣〕	Sộp.
— 鮪	cá —, quidam piscis muli similis.
〔率〕	Sốt, omissus, a, um.
— 涑	rơi —, id.
— 補	bổ —, omittere.
吏 —	— lại, residui fructus post vindemiam.
— 日	viết —, scribendo aliquid omittere.
— 搯	— tay, residuum, residui.
埃 — 庄	chẳng — ai, ad unum omnes.
— 罪	tội —, peccatum omissum.
— 消罪	tội quên —, peccatum per oblivionem omissum.
〔焯〕	Sốt, æstus, æstus.
焯 —	— sảng, id; fervidus, a, um.
性 —	— tính, natura fervida.
悻 —	— giận, pronus ad iram.
— 餅	cơm —, oriza calida.
勉 —	— mền, amor fervidus.
麵 —	— mặt, febricitare.
命 —	— mình, id.
— 別庄	chẳng biết —, nihil scire; nihil omninò noscere.
〔叱〕	Sốt, detrahere aliquid ex aquâ orizâ, oleribus, &c.
吏 —	— lại, id.
掇 —	— gánh, aliquid ex onere suo detrahere; onus suum alteri imponere.
〔櫛〕	Su.
— 絺	— si, rudis, e; asper, a, um.

— 核	cây —, quædam arbor.
⊖ 聚	Sự.
— 頭	đầu — —, capilli incompti.
— 翅	— cánh, alæ decedentes.
⊖ 擻	Sú, subigere.
— 粹	— bột, farinam aquâ macerare.
⊖ 數	Sủ, modus quidam sortes ducendi.
— 呢	— vái, } id.
— 卦	— quẻ, } id.
— 貝	— bói, }
⊖ 鱖	Sủ, coracinus piscis.
— 鱖	— vược, } id.
— 鮪	cá —, }
⊖ 師	Sư, magister.
— 君	quân —, magister regius; qui se ducem aliis præbet.
— 先	tiên —, magister primus cujuslibet artis, cui altariolum erigunt qui exercent illam artem.
— 祖	tổ —, id.
— 傅	— phú, magister.
— 翁	ông —, sic bonzios vocant.
— 尊	tôn —, magister.
— 太	thối —, quædam dignitas.
— 名	danh —, magister famosus.
— 京	kinh —, regia.
— 法	pháp —, sic vocant ariolos.

公 下 理	} lý thiên hạ chi công sự; ratio communis
之 天	
⊖ 獅	Sư.
— 犴	— tử, leo, leonis.
⊖ 事	Sự, res; negotium; opus; colere.
— 代	— đời, res fluxæ et caducæ.
— 世	thế —, id; homines.
— 時	thì —, circumstantiæ temporis.
— 通	thông —, interpres.
— 歷	lịch —, urbanus; experiens.
— 固	có —, habere aliquid negotii.
— 生	sinh —, nova excogitare.
— 荅	— lành, fausta res.
— 與	— dữ, infausta res.
— 無	vô —, vacuus negotii, oneris, molestiæ, &c. bellè valere.
— 邏	— lạ, mira res.
— 理	lý —, rei ratio.
— 家	gia —, res domesticæ.
— 民	dân —, populus.
魂 靈	— linh hồn, ad animam pertinentia.
骸 壳	— xác thit, quæ ad corpus spectant.
情 機	— tình, negotium.
— 勢	— cơ, circumstantia, æ.
— 據	— thế, id.
— 大	cớ —, causa; motivum.
— 急	đại —, res magni momenti.
— 公	— gấp, opus urgens.
— 私	công —, publicum negotium.
來 未	tư —, privatum negotium.
— 來	— vị lai, res futuræ.

使	Súr, legatus, i.
者	— giả, } id.
臣	— thân, }
神	— thân, Angelus.
— 移	đi —, legatum ire; legatum mittere.
— 貢	cống —, legationis munera.
事	— sự, legatio, legationis.
— 桎	chuối —, species fici.
徒	— đồ, Apostolus, i.
— 正	chính —, qui primum tenet legationis locum.
— 副	phú —, legatus secundum tenens locum.
— 從	tùng —, legati comites.
史	Sử, annales.
記	— kí, } id.
— 冉	sách —, }
— 令	lệnh —, quædam dignitas.
臣	— thân, historiographus.
使	Sử, jubere.
— 假	giả —, quod si.
— 差	sai —, præcipere.
子君	— quân tử, fructus quisqualis indicæ.
筭	Sua.
籛	— nón, circulus quidam petaso suppositus.
噉	Súa, latrare.
— 獠	chó —, canem latrare.

— 創 sáng —, lucere.

鮫

Súa, piscis species valdè mollis ad modum massæ rotundæ in quâ nullus motus apparet nisi quidam motus in aquâ; medusa.

咄 — 打

dánh — miệng, labiis horrere.

使

Sửa, emendare.

郎

— sang, rectus, a, um.

治

— trị, regere; administrare.

命

— mình, emendare se.

性

— tính, naturam suam emendare.

涅

— nét, mores suos emendare.

罪

— tội, pœnam peccati exigere.

囚

— tù, reos punire.

吏

— lại, resarcire.

— 啞

nói —, rectè pronuntiare.

咄

— dạy, docere.

— 朱底

để cho —, rectè collocare.

當

— dang, rectus, a, um; corrigere.

— 蘆

— sán, id.

— 禿

— lưỡi, linguam refrenare.

— 恣

— lòng, coercere se.

— 意

— ý, id; intentionem benè dirigere.

— 儻

sám —, præparare.

漉

Sữa, lac, lactis.

— 咄

bú —, sugere lac.

— 核

— cây, arborum humor lacteus.

— 乳

vú —, uber, uberis.

— 灰

miệng còn hôi —, imberbis adhuc es,

— 羣

vel infantulus.

SƯA

疎	Sưa, rarus, a, um ; rare.
率	Suát, ducem se præbere.
一矩	củ —, regere.
人而後正已	} tiên chính kỉ, nhi hậu suát nhưn ; pri- mum emenda te ipsum, postea aliis præeris.
畜	Súc, animalia domestica.
一六	lục —, animalia domestica, ut equus, bos, ovis, gallina, canis, porcus.
一犬類	loài khuyển —, animalia.
積	— tích, congregare.
啣	Súc, lavare ; (de ore, vasis, lagenis, pocu- lis, &c.)
一呿	— miệng, os purgare.
一齣	— ve, lagenam lavare.
一礮	chén —, poculum ad os lavandum desti- natum.
樞	Súc, ligna ad tabulas conficiendas.
一棋	— gỗ, id.
飭	Súc, vires.
一執主	chúa giúp —, adsit tibi Dominus.
一跬	— khỏe, benè valere.
一孟	— mạnh, id.
一卒	tốt —, robustus, a, um.
一助	gắng —, vires exerere.
一歇	hết —, totis viribus.
一助	rán —, vires expromere.

SỰC

一囉	ra —, id.
一耍	yếu —, infirmus ; debilis.
一丕	ít —, id.
一棋	gỗ —, lignum durabile.
一哥	cả —, potens viribus.
一吝	lớn —, id.
一奴	— nô, primo impetu tantum ardens et fortis.
一忌	cậy —, viribus fidere.
一過	quá —, ultra vires ; ultra modum.
一祗	lấy —, vi aliquid agere.
一志	chí —, forti constantique animo.
一非	— phi, errata sua defendere.
一匪	phỉ —, pro viribus.
直	Sực, repentè.
一汝	— nhớ, subito reminisci.
一想	— tưởng, repentè cogitare.
一認	— nhìn, subito videre.
一肝	— gan, irâ excandescere.
一祝	— chúc, extemplò.
媯	Sui.
一家	— gia, parentes mariti et uxoris.
溜	Sùi.
一津	sựt —, flere.
推	Suy, perpendere.
一察	— xét, id.
一吟	— gẫm, id ; meditari.
一量	— lượng, pensare.
一吏	— lại, recogitare.

SUY

理	—	— lể, perpendere.
想	—	— tưởng, id.
旦	庄	— chẳng đến, majora intellectu.
	— 高	cao —, altius perpendere.
	— 曠	rộng —, id.
吟	—	} — đi gẫm lại, iterum iterumque pen-
吏	移	
衰		
衰	—	Suy, debilitari; vires amittere.
微	—	— vi, id.
弱	—	— nhược, id; debilis, e.
要	—	— yếu, } id.
敗	—	— bại, }
	— 勢	thế —, debilitationis status.
	— 時	thì —, defectionis tempus.
	— 落	nước —, regnum enervatum.
損	—	— tổn, exhaustus viribus.
帥		
帥	—	Súy, dux militum supremus.
	— 元	nguyên —, id; (Vide Soái.)
森		
森	—	Sum.
合	—	— hiệp, coadunari.
圍	—	— vây, id.
嚴	—	— nghiêm, augustus; augustè.
摟	—	— sĩa, arbor frondibus virens.
驥		
驥	—	Sùn, desiderare; (de terrâ, fundamentis, &c.)
	— 昌	xương —, ossis pars extrema mollior, species cartilaginis.
膝	—	— lưng, curvatus onere.

SÚN

嚙		Sún, edentulus; cibum ore emissum in os alienum ingerere.
餅	—	— cốm, orizam in hunc modum alicui in os ingerere.
齧	—	— răng, edentulus, a, um.
充		Sung, plenus, a, um.
足	—	— túc, abundans; affatim.
滿	—	— mãn, } id.
盈	—	— dinh, }
暢	—	— sướng, voluptuosè.
難	—	} nhứt nhưn nan sung nhị sự; unus homo
壹	—	
貳	—	
事	—	
人	—	
梳		Sung, ficus sycomorus.
	— 核	cây —, id.
銃		Súng, tormentum bellicum; fistula ferrea longior; sclopetus, i.
鋼	—	— binh, tormentum majoris formæ.
柱	—	— trụ, tormentum minus,
插	—	— tay, ferrea fistula longior.
扱	—	— cấp, id.
	— 榜	báng —, igniarii clavula.
	— 策	thuốc —, pulvis tormentarius.
	— 弮	bắn —, tormenta displodere.
	— 正	chính —, primus tormenti librator.
	— 附	phụ —, secundus tormenti librator.
崇		Sùng.
	— 欽	khâm —, adorare.
	— 興	hưng —, totum esse in aliquâ re.

蟲	Sùng, cossus; teredo, teredinis.
疝	— sán, tæniæ, tæniarum.
寵	Sùng, loca demissiora; vallis.
魯	lỗ —, } id.
尼	nơi —, }
痲	Sưng, tumescere; tumor.
焯	— sốt, id.
蓬	— lên, intumescere.
翁	— húp, valdè inflari.
鯨	Sùng, cornu.
犀	— tây, cornu unicornis.
擣	— trâu, cornu bubali.
捕	— bò, bovinum cornu.
爽	Sửng, memoriâ excidere; stupere.
涓	quên —, memoriam subito fugere.
焯	— sốt, id; obstupescere.
劫	— đi, id.
爽	Sửng.
頂	đứng —, immobilem metu vel stupore consistere.
頂	— đứng, id.
椶	Suôi, planta quædam nodosa.
核	cây —, id.
澗	Suôi, fons, fontis.
溪	khe —, id.

瀧	sông —, flumen.
尫	chín —, tartara, tartarorum.
彈	— đồn, murmur aquæ scaturientis.
鑛	— vàng, tartara.
炷	Sưởi, ad ignem se calefacere.
炤	— lửa, id.
違	lên —, variolis laborare.
榦	Suôn, rectus, a, um; (de arboribus.)
核	cây —, arbor recta.
突	— đuột đuột, arbor rectissima.
突	— óng, id.
榦	Suôn, species bellariorum.
汕	Sườn, tritus, a, um.
泐	— máu, cutis ictu vel frictione contusa.
肱	Sườn.
昌	xương —, costa, costæ.
甕	cạnh —, latus, lateris.
霜	Sương, ros, roris.
震	mù —, id.
雪	— tuyết, ros et nix.
沙	— sa, rorare.
晒	phơi —, rori exponere.
霰	— móc, pruina, pruinæ.
冰	băng —, rebus vanis delinitus.
爽	Sương.
緬	— mặt, vultus pudore mutatus.

SƯỚ

- 圻 | khoai —, tuber vitiatum.
- 暢 | Sướng, voluptas, voluptatis.
- 充 | sung —, id; voluptuosè.
- 盃 | vui —, id.
- 弄 | — lòng, delectari.
- 志 | — chí, }
意 | — ý, } id.
膝 | — bưng, }
脍 | — dạ, }
- 壳盃 | } vui — xác thịt, voluptates carnales.
壳 | }
- 樑 | Sướng.
- 籩 | — nón, ossa petasi arundinei.
- 仁籩 | nón hai —, species petasi.
- 率 | Suốt, penetrare; clarè cognoscere.
- 通 | thông —, clarè omnia intelligere.
- 透 | thấu —, id.
- 哈 | — hay, probè intelligere.
- 別 | — biết, id.
- 巧 | cái —, tubus seu radius textorum; panucella.
- 掇 | Suốt, ramum floribus, fructibus, foliis, &c. uno ictu denudare.
- 蘿 | — lá, foliis hoc modo ramum expoliare.
- 殺 | Suốt, intrepidè agere.
- 晒 | sán —, id.

SÚT

- 呐 | nói —, intrepidè loqui.
- 濫 | làm —, impavidè agere.
- 擣 | kéo —, uno impetu trahere.
- 率 | Sút, decidere.
- 捫 | — tay, è manibus decidere.
- 收 | thua —, superari.
- 侈 | — đi, cadere ex aliquo loco.
- 昆 | — con, abortivus filius.
- 劍 | kém —, superari.
- 律 | Sút.
- 價 | — giá, pretium minui.
- 翫 | — xuống, deponere; demitti.
- 濡 | — sùi, lacrymari.
- 叱 | Sút, parùm disrupti.
- 枚 | — môi, labrum parùm disruptum.
- 膠 | — da, cutis parùm contusa.
- 丑 | Sứ, littera secunda cycli duodenarii.
- 辭 | năm —, annus hujus nominis.
- 朞 | tháng —, mensis ità dictus.
- 時 | ngày —, dies hoc nomine appellata.
- 除 | giờ —, hora sinica à primâ noctis ad tertiam.
- 歲 | tuổi —, natus anno hujus nominis.
- 喘 | Suyễn.
- 病 | bệnh —, asthma.
- 病几 | }
— 莫 | } kễ mắc bệnh —, asthmaticus, a, um.

T

- (嗟) Ta.
 嘆 — — thán, conquerendo gemere.
 (些) Ta, nos; (sic etiam de se loquuntur superiores.)
 — 衆 — chúngh —, nos.
 — 得 — người —, homines; alii.
 — 嚇 — trai —, nostras, nostratis.
 — 撞 — chàng —, id.
 (謝) Tạ, centum libræ.
 — 感 — cảm —, grates referre; (Deo vel Superiori.)
 恩 — — ơn, id.
 — 辭 — từ —, grates ab aliquo actas abnuere.
 — 罰 — phạt —, pro culpâ satisfacere.
 — 戶 — họ —, nomen cujusdam familiæ.
 世 — — thế, vitâ excedere.
 — 莽 — mǎng —, conopeum.
 (佐) Tá, adjuvare.
 — 扶 — phò —, regnum vel regem tueri.
 治 — — trị, regem juvare.
 — 碎 — tòi —, mancipium, mancipii.
 (借) Tá.
 人 — — nhơn, vir pretio conductus.
 — 假 — giả —, usurpare.
 名 — — danh, alicujus nomen usurpare.

- 誘 — — dũ, metaphora, metaphoræ.
 (邪) Tà, pravus, a, um; diabolus; iniquus, a, um.
 — 奸 — gian —, iniquus.
 — 佞 — nịnh —, adulari.
 淫 — — dâm, libido.
 淫 — 罪 — tội — dâm, fornicatio.
 魔 — — ma, diabolus.
 — 除 — trừ —, diabolum expellere.
 — 去 — khử —, id; ab iniquis desistere.
 襖 — — áo, limbus lateralis vestis.
 — 私 — tư —, malitia propria.
 — 弄 — lòng —, cor pravum.
 魅 — — mị, phantasma, phantasmatis.
 — 例 — lời —, iniqua verba.
 — 道 — đạo —, doctrina perversa.
 — 理 — lẽ —, falsa ratio.
 每 — — mỗi, mucro obtusus.
 一 月 — nguyệt —, luna ad occasum vergens.
 (左) Tả, sinistra, sinistra.
 相丞 — — thừa tướng, præfectus supremus.
 — 翁 — ông —, id.
 軍 — — quân, præfectus magnus.
 翼 — — dực, agmen sinistrum.
 — 拙 — tay —, manus sinistra.
 — 邊 — bên —, pars sinistra.
 箴 — — tời, lacerus, a, um.
 道 — — đạo, sic ethnici vocant religionem Christianam.
 — 耶 }
 道 蘇 } da tô — đạo, id.

TÁC

寫	Tả, scribere.
典	— sách, librum conscribere.
瀉	Tả, alvi dissolutione laborare.
發	phát —, id.
吐	thổ —, alvi profluvio et oris vomitu laborare.
袪	Tả, fasciæ infantium.
作	Tác, facere.
乱	— loạn, rebellionem concitare.
散	tan —, dispergi; dissipari.
怪	— quái, horrendum aliquid agere.
押	áp —, præesse alicui operi.
福	— phước, pia exercere opera.
俗	gà tục —, glocire; glocitare.
燥	chạy táo —, plures per varias currere vias.
見	} kiến cơ nhi —, circumstantias perpende
機	
茫	mang —, vox cervina.
索	Tác, ætas, ætatis.
歲	tuổi —, id.
莊	trang —, coævus; collega.
伴	bạn —, socii.
鑿	Tạc, sculpere.
穿	xuyên —, scrutari.
碑	bia —, acta alicujus marmoris committere.
脛	— dạ, altiùs menti impressum habere.

TẠC

忪	— lòng, id.
記	ghi —, altâ mente repostum.
昨	Tạc.
葉	— diệp, symphytum, i.
則	Tác.
法	phép —, potestas.
無	} phép — vô cùng, omnipotentia.
窮	
源	} nguồn thanh — lưu khiết; si fons mundus est, aqua fluens etiam est lym-pida.
流	
清	
塞	Tác, obstrui.
壅	ủng —, id; non discussum; inexplanatum.
古	— cổ, fauces obstructæ.
稷	Tác, frugum species.
社	xã —, sacrificium terræ.
后	hậu —, spiritus frugum.
賊	Tác, latro, latronis.
盜	đạo —, id.
反	phản —, rebellare.
籠	lung —, effrenatus, a, um.
乱	loạn —, rebellis.
平	bình —, rebellionem sedare.
僞	ngụy —, rebellis.
專	Tác, decima pars cubiti; distantia à primo articulo digiti medii ad secundum articulum.
忪	— lòng, cor, cordis.

TAI

坦	—	đát, aliquantulum terræ.
唏	—	hơi, suspirium.
沒	—	một —, unus articulus digiti medii.
二	—	hai —, duo ejusmodi articuli.
逝	—	mười —, cubitus unus.
浩		Tách, manibus findere.
澄	—	— chững, rectà tendere aliquò.
琰	—	— dăm, } id.
倚	—	thẳng —, }
滙	—	— vời, rectò navigare.
針	—	kim —, acus valdè subtilis.
訥	—	} nói như — núá, garrulus supra modum.
如	—	
核	—	— cây, manibus arborem findere.
聰		Tai, auris ; auricula, æ.
魯	—	lỗ —, id.
棘	—	trái —, lobus ; auricula infima.
債	—	trái —, auditu difficilia ; absurda.
摸	—	xỏ —, aures perfodere.
花	—	hoa —, inaures.
厭	—	êm —, auditu suave.
聒	—	— nghe, propriis auribus percipere.
榮	—	vang —, aures alicujus obtundere.
燿	—	rõ —, aures pertundere.
移	—	dây —, } id.
癡	—	ngây —, }
暢	—	sướng —, auditu delectari.
啣	—	lắng —, aures arrigere.
弄	—	lóng —, id.
創	—	sáng —, solerti esse auditu.
曩	—	nặng —, surdaster ; tarditas aurium.

TAI

的	—	điếc —, surdus, a, um.
丁	—	— đinh, caryophyllum, i.
捫	—	váy —, purgare aures ; auriscalpium.
拗	—	ngoáy —, purgare aures.
鰓	—	— nuốt, species piscis.
壁	—	} rũng có mạch, vách có tai ; deserta sca- turiunt fontibus, parietes ipsi etiam percipiunt auribus ; (ubivis adsis, semper caveto.)
稜	—	
固	—	
脉	—	
災		Tai, infortunium.
禍	—	— vạ, } id.
厄	—	— ách, }
怪	—	— quái, vafer.
害	—	— hại, calamitas.
沛	—	phải —, in miserias incidere.
莫	—	mắc —, id.
火	—	hỏa —, incendium.
攘	—	nhường —, miserias depellere.
天	—	thiên —, cœlitus emissa calamitas.
禍	—	} — bay vạ gởi, inopinata calamitas.
改	—	
難	—	— nạn, calamitas.
式	—	tam —, tres publicæ calamitates.
虐	—	— ngược, vafer.
栽		Tai.
培	—	— bồi, excolere.
在		Tại, apud ; manere ; propter.
寄	—	kí —, mittere ad ; aliquid committere ali- cui.
埃	—	— ai, apud quem ; à quo ; propter quem.

TÀI

眼	—	— nhãn, coram.
意	—	— ý, suo arbitrio.
弄	—	— lòng, id.
— 現	hiện —,	coram.
— 交	giao —,	alicui tradere.
— 底	dẽ —,	servare apud aliquem.
— 就	tựu —,	venire ad.
慈	—	) từ bi từ —, valdè mansuetus; (idem de { idolo dicunt ethnici.)
— 慈	—	

再

再	Tái, iterum; pallidus, a, um.
— 還	— hoàn, redire; reddere.
— 回	— hồi, reverti.
— 麵	— mặt, facies pallida.
— 烈	— lét, pallidissimus, a, um.
— 竝	— ngát, id.
— 左	làm tở —, acriter agere.
— 濫	thịt —, caro semicocta.
— 齧	— phát, recrudescere.
— 發	— sinh, reviviscere.
— 生	— tạo, restaurare.
— 造	—

才

才	Tài, industria; solertia.
— 智	— trí, } id.
— 藝	— nghệ, }
— 午	— ngỗ, }
— 能	— năng, }
— 英	anh —, artis alicujus peritus.
— 奇	kì —, mira solertia.
— 羅	— lạ, id.
— 高	cao —, insignis industria.
— 忌	cậy —, industriæ suæ fidere.
— 固	có —, solertiâ præditus.

TÀI

工	—	— công, artifex industrius.
— 不	bất —,	ineptus, a, um.
— 無	vô —,	id.
子	—	— tử, egregiis dotibus ornatus.
— 秀	tú —,	bacchalaureus.
— 賢	hiên —,	præclaris dotibus insignis.
副	—	— phú, scriba navis.
— 淺	tiền —,	exigua industria.
— 大	đại —,	insignis solertia.
— 參	tam —,	cælum, terra, homo.

財

財	Tài, divitiæ; opes.	
— 家	gia —,	supellex.
— 錢	tiền —,	divitiæ.
— 貨	— hóa, } id.	
— 物	— vật, }	
— 主	— chủ, dominus alicujus rei.	
— 色	— sắc, divitiæ et libido.	
智	—	) — lực quá nhưn trí, divitiarum pondus { ingenii vires superat.
— 過	—	
— 人	—	
— 力	—	

材

材	Tài.	
— 棺	quan —,	feretrum.
— 料	— liệu, materia.	
— 質	— chất, id.	
— 五	ngũ —,	quinque elementa.

載

載	Tải, annus; sustinere.	
— 千	thiên —,	mille anni.
— 羅	— ra, spargere; extendere.	
— 覆	) càn khôn phú —, cælum tegit terra ve-	
— 乾		) hit.
— 坤	—	

TAY

〔手〕	Tay, manus, manûs.
— 囉	ra —, opus inchoare.
— 捥	võ —, }
— 捥	mở —, } id.
濫 — 拈	cát — làm, }
濫 — 拈	bát — làm, }
— 拈禮	lễ bát —, nuptiarum cæremonix.
— 拈	bát —, opus inchoare; manum accipere.
— 頭	dầu —, initium operis.
緬 —	— mặt, dextra, æ.
債 —	— trái, sinistra, æ.
— 執	cháp —, manus jungere.
— 斂	lượm —, id.
— 傾	khoanh —, manus decussare.
— 衝	xong —, otiosus.
— 耒	rỏi —, opus perfectum.
— 縻	mắc —, occupatus, a, um.
— 仕	sầy —, manu elabi.
— 擯	buông —, opus abjicere.
— 沛縻	mắc phải —, in manus alicujus incidere.
— 查	tra —, operi manum admovere.
— 毛	mau —, festinè operari.
襖 —	— áo, vestis manica.
梩 —	— lái, gubernaculi manubrium.
— 杵	dòn —, tigillum, i.
— 毒	độc —, crudelis, e.
— 眞几	kê chơn —, minister, ministri.
— 延	dan —, simul et æqualiter.
— 交	giao —, manu ad manum tradere.
— 盤	bàn —, vola, volæ.
— 臙	náng —, id.
— 玃	ngón —, manûs digiti.

TÂY

— 朦	móng —, unguis, unguis.
— 弄	lóng —, digitorum articuli.
— 語	ngữa —, manum porrigere.
— 捻	nắm —, pugnum facere.
— 黠	trái —, carnosus pars lacerti.
— 翹	cánh —, brachium.
— 摺	gút —, numerare digitis.
— 實	thật —, præ manu habere.
— 涓	quen —, assuetus, a, um.
— 踴	ngay —, otiosus; iners; deses.
— 扱	cấp —, manus tergo postpositas habere.
— 高	cao —, potens; industrius.
— 古	cổ —, collum manûs.
花 —	— hoa, vectis ergatæ.
〔再〕	Táy.
沒 —	— mót, minima quæque colligere.
— 益	bòn —, id; avarus, a, um.
— 乾	cản —, id.
— —	— —, mínimus, a, um.
〔齊〕	Tây, æqualis, e.
— 沓	ví —, non secus ac.
— 夥	sánh —, id.
— 之	chi —, meliùs est.
— 芾	nào —, }
— 易	dễ —, }
— 庄	cháng —, } id.
— 兜	đâu —, }
— 訶	há —, }
— 拱	cũng —, æquiparare.
饒 —	— nhau, æquales.
— 飭	bánh —, species bellariorum.

TÂY

(西)	Tây, occidentis.
洋 — 大	đại — dương, Europa.
洋 — 小	tiểu — dương, India.
— 邊	bên —, plaga occidentalis; Europa.
— 方	phương —, } id.
— 向	hướng —, }
— 逾	gió —, ventus favonius.
佛方 —	— phươg phậ, India natale solum phậ.
人洋 —	— dương nhơn, homo Europæus.
(私)	Tây, acceptor personarum; personæ rationem habere.
邪 —	— tà, id.
— 弄	lòng —, propria voluntas.
— 念	niêm —, propria opinio.
— 偏	thiên —, personæ rationem habere.
(犀)	Tây, rhinoceros; unicornis, is.
— 昆	con —, } id.
— 虞	— ngu, }
— 觥	sừng —, cornu unicornis.
— 膠坦	đát da —, species argillæ.
(狃)	Táy, lutra, lutræ.
(洗)	Táy, abluere; mundare.
— 茺	thuốc —, purgatio.
字 —	— chữ, litteram aquâ delere.
(三)	Tam, tres, tria.
才 —	— tài, cœlum, terra, homo.
從 —	— tùng, tres mulieris virtutes, patri, marito et majori filio obtemperare.

TẠM

軍 —	— quân, universi regni milites.
代 —	— đại, tres primæ imperatrices familiæ sinicæ.
綱 —	— cang, rex et subditi, pater et filius, maritus et uxor.
寶 — 矚	ruộng — bảo, ager fano consecratus.
關 —	— quan, atrium, atrii.
岐 —	— kì, trivium, trivii.
畧 —	— lược, libri tres de arte bellicâ tractantes.
皇 —	— hoàng, rex cœli, rex terræ, rex hominum, quos omnes antiquos imperatores, variarumque artium inventores fuisse fingunt.
(整)	Tạm.
草 —	— thảo, marrubium album.
(暫)	Tạm, ad tempus.
用 —	— dùng, ad tempus uti.
居 —	— cư, diversari.
— 於	ở —, id.
— 茹	nhà —, domus ad tempus extracta.
— 濫	làm —, ad tempus, vel perfunctoriè agere.
寓 —	— ngụ, diversari.
— 軍	quân —, collectitius exercitus.
丕 —	— vậy, ad tempus.
(糝)	Tám, octo.
瑛 —	— côi, octo partes mundi.
向 —	— hướng, } id.
方 —	— phương, }

TẮM

— 次	thứ —, octavus, a, um.
— 夢	mông —, octava dies mensis.
節 —	— tiết, octo tempestates.
沁	Tắm, spuma in aquæ superficie excitata, dum lutum imum sulcatur; dentiscalpium.
樣 —	— dạng, vestigium; figura; signum.
— 拔	bật —, nullum nuntium vel signum.
— 秩	mát —, id.
— —	— —, longissimè vel eminùs conspicere.
— 醞	rượu —, vinum genorosum.
齧 搨 —	— xia răng, dentiscalpium.
鮫 魷 —	— cá, spuma piscis motu excitata.
— 最	tối —, obscurus; tenebrosus.
沁	Tắm, lavare corpus.
匣 —	— táp, id.
滄 —	— gội, lavare corpus et caput.
沼 —	— rửa, lavare corpus, manus, pedes, &c.
洗 —	— giặt, lavare corpus et linteamina.
油 —	— dầu, in oleo intingere.
蠶	Tằm, bombyx, bombycis.
— 底	để —, nutrire bombyces.
— 餒	nuôi —, id.
— 臍	ruột —, viscera.
心	Tâm, cor, cordis.
情 —	— tình, affectus cordis.
膈 —	— trường, } id.
腹 —	— phúc, }
腹 — 几	kê — phúc, intimus, a, um.

TẮM

— 同	đồng —, uno animo; unanimis.
— 燈	dăng —, ellychnium; medulla junci quâ utuntur pro ellychnio.
— 盡	tận —, toto corde.
事 —	— sự, secretum negotium.
神 —	— thần, animus.
胞 —	— bào, uterinus frater.
— 無	vô —, inattentus.
— 勞	lao —, fessus, a, um.
— 口	{ khẩu thị — phi; ore laudat, corde vitu-
非是	{ perat.
如口	{ khẩu — như nhưt; verba et cor sibi
式 —	{ consona.
心	Tâm.
息 —	— tức, singultire; aliquo angî desiderio.
牀	Tấm, frustum, frusti.
悉 —	— lòng, cor, cordis.
襖 —	— áo, vestis, vestis.
綵 —	— giẻ, cento, centonis.
紙 —	— giấy, frustum papyri.
版 —	— ván, una tabula; frustum tabulæ.
藩 —	— phên, pars parietis frondosi.
泊 —	— bạc, nummus argenteus, (vulgò pataca.)
酷 —	— thịt, frustum carnis.
坦 —	— đất, portio terræ.
糝	Tấm, granorum orizæ pars subtilior.
尋	Tầm, quærere; mensura quinque cubito-
— 沒	một —, quinque cubiti.

TAN

— 台	hai —, decem cubiti.
— 干	can —, per omnem lustrare locum.
常	— thường, ordinarius, a, um.
楓 — 鞞	trống — vông, species tympani.
煇	Tâm, calefacere.
吏	— lại, id.
浸	Tâm, macerare aquâ, vino, &c.
葉	— thuốc, tabacum vel medicamentum macerare.
補	— bổ, refocillare.
散	Tan, destrui; dispergi.
作	— tác.
荒	— hoang,
情	— tàn, } id.
轟	— hoanh, }
— 破	phá —, penitus diruere.
這	— giá, gelu dissolvi.
更	— canh, sub finem vigiliarum.
罍	— chợ, sub tempus ubi tabernæ in foro occluduntur.
涅	— nát, destrui; pulverizari.
囉	— ra, id; dissolvi.
羨	Tạn, usque ad.
極	— mạt, id.
至	— trời, usque ad cælum.
傘	Tán, umbellæ species.
— 馬	mã —, alia species.
鳳	— phụng, id.

TÁN

— 差	xây —, in modum umbellæ extendi.
讚	Tán, laudare.
— 誦	tụng —, id; modus quidam canendi.
謝	— tạ, laudare.
— 慶	khánh —, festa superstitiosa idolorum.
散	Tán, comminuere; terere.
末	— mạt, in pulverem redigere.
亂	— loạn, perturbare.
— 離	li —, id.
— 失	thất —, dispergi.
葉	— thuốc, medicinam terere.
— 盤	bàn —, machina ad terendum.
贊	Tán, adjuvare.
— 內	nội —, quædam dignitas.
殘	Tàn, damnum inferre; residuus, a, um; destrui.
— 頹	dôi —, destrui; ruere.
害	— hại, inferre nocumentum.
末	— mạt, in angustias redigi.
疾	— tật, derelictus, a, um.
炤	— lửa, scintilla ignis.
— 花	hoa —, florem marcescere.
傘	Tàn, species umbraculi.
散	Tán, dispergi.
莫	— mác, id.
— 劫	đi —, divisim quemque suum iter agere.
— 逃	đào —, fugere.

辛	Tân.
—— 癩	ngứa — —, parumper prurire.
新	Tân, novus, a, um.
造	— tạo, recens erectum.
立	— lập, id.
王	— vương, novus rex.
政	— chánh, id; nova administratio.
薪	Tân, ligna ad comburendum.
柴	— sài, lignator regius.
米	} — quế mẽ châu; summa annonæ caritas, ubi scilicet ligna ad comburendum ut cinnamomum, oriza ut pretiosi lapides habentur.
珠桂	
辛	Tân, mordax.
酸	— toan, miseria.
苦	— khổ, id.
—— 細	tế —, asarum virginicum.
濱	Tân, fluminis ora.
—— 江	giang —, id.
賓	Tân, hospes.
—— 接	tiếp —, hospitem excipere.
盡	Tận, finis; finire; exhaurire.
絕	— tuyệt, omninò exhaustus.
力	— lực, totis viribus.
心	— tâm, imo pectore.
—— 詳	tường —, clarissimè.

—— 窮	cùng —, finis omninò.
世	— thế, finis mundi.
饒	— nhau, prope invicem; attingere se invicem.
進	Tân, accedere.
細	— tới, progredi.
貢	— cống, vectigalia pendere.
退	— thối, accedere et recedere.
兵	— binh, exercitum progredi.
士	— sĩ, doctor.
從	— tuồng, scena comediæ.
蘋	Tân.
—— 蕪	rau —, plectranctus aromaticus.
—— 藻	tảo —, cura rei domesticæ.
喪	Tang, lugere; luctus.
制	— chế, id.
—— 底	để —, luctum inire.
—— 召	chịu —, id.
—— 襖	áo —, vestis lugubris.
—— 發	phát —, quædam lugubris cæremonia, in qua luctus causâ capillorum pars reseatur.
—— 弔	diêu —, munus in solatium offerre lugentibus.
—— 重	trùng —, nondum completo unius consanguinei luctu, alium interire.
—— 滿	mãn —, luctus tempus exactum.
—— 歇	hết —, id.
—— 居	cư —, luctus instituere.

TAN

— 重助 chĩa trùng —, quædam veneficia luctûs tempore fieri solita, ne defuncti alios trahant secum ad mortem; si enim quis è consanguineis luctûs tempore moriatur, cadaver effodiunt, et mortuum è novo sepulturæ non mandant, nec solitis conviviis illius mortem celebrant, ne fortè alius rursûs moriatur.

〔贓〕 Tang, res injustè acceptas in injustitiæ signum afferre.

跡 — — tích, }
物 — — vật, } id.

〔桑〕 Tang, morus, mori.

鞞 — — trống, linea pars ambiens tympanum.

柚 — — du, sol occidens.

— 扶 phù —, sol oriens.

〔臟〕 Tạng, intestina.

腑 — — phủ, id.

— 五 ngũ —, intestina quinque, cor, jecur, pulmones, splen, renes; tâm, can, tì, phé, thận.

— 泊 bạc —, color exsanguis hominis infirmi.

〔塋〕 Táng, terræ mandare.

— 埋 mai —, }

— 助 trợ —, } id.

— 送 tống —, }

— 茹 nhà —, domus cujus columnæ præcipuæ non sepeliuntur.

TÀN

— 礎 đá —, basis lapidea ejusmodi columnarum.

— 陰柴 thấy âm —, veneficus qui terram quærit sepulturæ aptam, ut filii sepulti magistratus obtineant.

〔藏〕 Tàng, abscondere.

— 庫 kho —, granarium.

形 — — hình, abscondere se.

出 — } — dấu xuất vĩ, aliquid secretum ex unâ
尾 — } parte celare et ex aliâ revelare.

— 集蕪 rau tập —, varia olera simul mista.

〔層〕 Tàng.

蜂 — — ong, apum casulæ.

〔頰〕 Tạng.

燭 — — rạng, aurora.

創 — — — sáng, id.

— 慷 khảng —, jactare se.

〔僧〕 Tạng, bonzius, bonzii.

侂 — — ni, bonzius et bonzia.

— 惡 ác —, bonzius; homo durus.

徒 — — đồ, bonzius.

禪 — — thiền, id.

〔增〕 Tạng, addere.

遼 — — lên, augere.

尢 — — lớm, id.

稅 — — thuế, tributa augere.

補 — — bổ, supplementum, i.

TAN

補一卷	quyền — bổ, liber supplendi causâ additus.
贈	Tặng, efferre aliquem laudibus.
封	— phong, augere aliquem dignitate.
— 排	bài —, panegiricus, i.
曾	Tâng, extollere.
違	— lên, id.
饒	— nhau, se invicem extollere.
— 吶	nói —, verbis extollere.
烱	giận — bâng, irâ ardescere.
烱	— bâng, ardentè; fervidè.
層	Tầng, gradus, ús; contignatio, onis.
歪	— trời, gradus cœli.
茹	— nhà, domus contignata.
曾	Tâng, jam.
— 屯	đã —, jam expertus.
— 庄	chẳng —, nondum expertus; nunquam.
— 渚	chưa, —
— 节	nào —, } id.
— 之	chi —, }
— 易	dễ —, }
駸	— trái, jam expertus.
腥	Tanh, fetor piscium, &c.
灰	— hôi, id.
— 永	vắng, — locus ab hominum tumultu semotus.

TÁN

晴	Tạnh, pluviam cessare.
湄	— mưa, }
— 歪	trời —, } id.
燥	— ráo, }
醒	Tánh, expergisci.
職	— giác, }
昨	— ngủ, } id.
醕	— rượu, ebrium ad se redire.
性	Tánh, natura, naturæ.
— 燥	táo —, natura fervida; (Vide Tinh.)
姓	Tánh.
— 百	bá —, omnis populus.
情	Tành.
— 散	tan —, penitens dirui.
蚤	Tao, ego; (sic dominus ad servum, pater ad filium, magister ad discipulum, &c.)
吠	— dạy, ego præcipio; ego doceo.
搔	Tao.
— 離時	thì li —, tempora turbulenta.
— 亂	— loạn, perturbatio.
絳	Tao, funiculi quibus constant funes majores.
— 縷	— dây, id.
— 巴縷	dây ba —, funis constans tribus funiculis.

騷	Tao.
鼠	— thú, <i>mustela martes</i> .
造	Tạo, creare.
化	— hóa, } id.
立	— lập, }
— 開	khai —, fundare.
— 再	tái —, restaurare.
— 昆	con —, fortuna.
— 新	tân —, de novo facere.
業	— nghiệp, domesticam rem constituere.
情	— thành, facere.
地	} từ — thiên lập địa, ab orbe condito.
天自立	
竈	Táo, focus, foci.
— 坩	hòn —, tres lateres quibus ollam imponunt ad coquendum.
君	— quân, spiritus foci.
燥	Táo, siccus, a, um.
性	— tính, natura fervida.
— 乾	càn —, siccus, a, um.
棗	Táo, <i>rhamnus jujuba</i> .
— 大	dại —, } id.
— 金	kim —, }
— 紅	hồng —, <i>rhamnus zizyphus</i> .
— 核	cây —, <i>prunus, i</i> .
— 金核	cây kim —, <i>rhamnus jujuba</i> .
— 酸	toan —, <i>rhamnus soperifer</i> .

曹	Tào.
— 南	sao nam —, quaedam australis constellatio polaris.
— 天	thiên —, cœlum.
漕	Tào.
溪	chón — khê, locus solitarius.
準	
早	Tảo, manè.
— 太	thời —, summo manè.
晚	} kiến cơ bất — hối chi vân hĩ; maturè
矣	
— 太見機不	
— 悔之	
掃	Tảo, verrere.
— 市	thị —, qui in foro vectigalia colligunt.
除	— trừ, radicibus extirpare.
藻	Tảo, quaedam herba aquatica.
蘋	nghiệp — tân, cura rei domesticæ.
業	
匣	Táp, ore arripere.
— 獠	chó —, canem ore arripere.
— 啞	ăn —, carnem crudam comedere.
雜	Tạp, miscere.
— 棋	gỗ —, lignum molle.
— 啞	ăn —, vesci omnibus promiscuè.
— 啞	nói —, fari omnia promiscuè.
— 搗	— nhự, confuse.

習	Tập, assuescere; exercere se ad aliquid.
鍊	— rên,
煉	— luyện, } id.
情	— tàn, }
藝	— nghề, artem aliquam exercere.
翹	— bay, ad volatum exercere se.
涓朱	— cho quen, assuescere.
陣	— trận, ad pugnam exercere.
集	Tập, congregare.
聚	— tụ, id.
紙	— giấy, fasciculus papyri.
繩	— vớ, id.
註	— chú, brevis interpretatio.
叢	tòng —, accumulare.
立	— lập, conjurare; convenire.
薩	Tát —, exhaurire.
諾	— nước, haurire aquam.
雹	bão —, procella.
菩佛	phật bồ —, idola sectæ Phât.
悉	Tạt, à vento dejici.
霽	gió —, ventum aliquò intrare.
湄	mưa —, pluviam aliquò dejici.
炤	lửa —, ignem vento dejici.
唼	máng — láy, statim increpare.
燧	Tát, extinguere; extingui; compendio.
炤	— lửa, ignem extinguere.
唏	— hơi, expirare.
嘖	— nghin, id.

一 呐	nói —, paucis dicere.
一 濫	làm —, compendio agere.
一 珍	đi —, iter brevius arripere.
一 唐	dàng —, via brevior.
逾	— gió, ventum cessare.
烟	— đèn, lampadem extinguere.
樺	Tát, species mali aurei minimi.
一 棘	trái —, id.
一 核	cây —, arbor dans ejusmodi fructus.
一 鑛荳	dậu vàng —, quædam faba.
必	Tát, ad littus dejici.
包一船	thuyền — vào, cymbam ad littus impelli.
載一	— tửi, malè excipi; derelictus, a, um.
畢	Tát, absolvi.
一 完	hoàn —, id.
役	— việc, opus absolutum.
事	— sự, id; absolutum negotium.
一 禮	lễ —, absoluta cæremonia vel sacrificium.
膝	Tát, tibialia.
一 鞋	hài —, calceamenta et tibialia.
下	— hạ, pedissequus, pedissequi.
疾	Tật, morbus, morbi.
一 愿	— nguyên, id.
一 病	— bệnh, infirmitas.
一 殘	tàn —, derelictus.
一 芒	mang —, morbo afflicus.
一 縶	mắc —, morbo detineri.
一 謹	cẩn —, morbum curare.

TÀU

一 召	chịu —, morbum contrahere.
瘋 —	— phung, morbus elephantiacus.
疾	Tật.
百 —	} — lê bá thủ, centum capita.
首 藜	
嫉	Tật.
妬 —	— đố, invidere.
蚤	Tau, ego; (Vide Tao.)
棗	Táu.
一 漏 核	cây lâu —, quoddam lignum durissimum.
艘	Tàu, navis, navis.
筏 —	— bè, id.
一 棟	đóng —, navim construere.
一 主	chúa —, dux navis.
香 —	— hương, cymbium thuris.
一 墨	mực —, amussis; atramentum sinicum.
桎 —	— chuối, folium fici.
椁 —	— cau, folium arecæ.
蘿 —	— lá, folium.
一 綵	giẻ —, sericum sinicum.
一 埒	— đi, putridum; (de serico et panno)
一 湊	vững —, statio navium.
一 獠	— voi, stabulum elephantorum.
馭 —	— ngựa, equile, equilis.
奏	Táu, vox quâ utuntur cum regem allo- quantur.
洞 —	— động, id.

TÁU

一 語	ngũa —, id.
一 希	— vua, sua majestas; dicere regi.
下 陛	— bệ hạ, sua majestas.
一 蟬	ve —, cicadam canere.
一 蟬	dế —, gryllum grillare.
一 逢	— lên, avem volando rectè ascendere.
奏	Táu, vox quâ utuntur alloquendo regem.
一 表	biểu —, scripto aliquid regi significare.
一 凱	khởi —, } id.
一 狀	trạng —, }
一 稟	bẩm —, vox quâ utuntur regem allo- quendo.
嗽	Táu, tussitare.
一 咳	khái —, id.
走	Táu, currere.
一 奔	bôn —, id.
一 濫	làm — đi, superatis omnibus obstaculis aliquid absolvere.
一 疔	} — mã nha cam, quidam morbus quo dentes didunt.
一 疔 馬	
卑	Te.
一 蘿	lá —, folia lacera.
一 牙	chạy —, uno impetu currere.
細	Té, ex alto decidere.
一 鼯	— xuống, id.
一 囉	— ra, foràs cadere.
一 濫	làm — đi, superato omni impedimento ali- quid absolvere.

TÊ

馭	—	— ngựa, ex equo cadere.
齊		Tê.
讓	—	— nhường, humiliter cedere.
拜	—	— bái, id.
— 板		ván —, tabula secunda à carinâ.
宰		Tế, tristis; infrequens.
排	—	— bài, tristis.
— 欺		khi —, tempus tristitiæ.
— 尼		nơi —, locus infrequens.
— 餅		cơm —, oriza communis.
囉	—	— ra, defæcare.
痺		Tê, stupere; torpere; (de membris.)
濕	—	— tháp, id; dolor in pede.
痺	—	— mõi, dolor et lassitudo.
迷	—	— mê, id.
真	—	— chơn, pes torpidus.
儕		Tê, ille, illa, illud.
— 尼		nơi —, ille locus.
— 得		người —, ille homo.
犀		Tê, rhinoceros.
角	—	— giác, cornu rhinocerotis.
— 昆		con — —, quoddam animal.
弊		Tê, usu attritus; ingratus, a, um.
— 頹		đôi —, dirutus, a, um.
漏	—	— lậu, ingratisimus.
— 生		sinh —, ingratum fieri.
— 事濫		làm sự —, aliquid mali agere.

TẾ

祭		Tế, sacrificium; sacra facere.
禮	—	— lễ, id.
祿	—	— thờ, sacrificare.
祀	—	— tự, id.
飴	—	— dâng, offerre sacrificium.
— 禮		dâng lễ —, id.
— 宄		đơm —, id; (sed apud ethnicos tantum.)
— 振		chấn —, quædam ethnicorum cæremonia.
— 度		độ —, semel sacrificare.
— 文		văn —, oratio funebris.
— 正		thầy chính —, sacerdos.
— 正		đứng chính —, id.
細		Tế.
— 仔		tử —, exactè.
微	—	— vi, res minima.
— 馭		ngựa —, equi cursus; asturco; citato cursu ferri.
莘	—	— tân, asarum virginicum.
濟		Tế, adjuvare.
世	—	— thế, regnum succurrere.
— 相		tương —, sibi mutuum ferre opem.
壻		Tế, gener, generi.
— 義		ngãi —, id.
齊		Tê, resecare; æqualis, e.
整	—	— chỉnh, ornatè; compositè.
— 吏		— lại, resecare.
— 朋		— cho bằng, resecando æquare.

TÉM

宰	Tê, regere.
— 主	chúa —, Deus.
治	— tri, gubernare.
相	— tướng, dux militum supremus.
— 冢	trúng —, quædam dignitas.
— 屠	đồ —, lanus, lanii.
劑	Tê.
— 藥	thuốc —, pillulæ medicinales ad corroborandum.
滓	Tê.
— 渣	tra —, fex, fecis.
昔	Téch, crista galli inferior.
— 夢	mông —, id.
僣	Tém, dispersa aggregare intùs vel in unum colligere.
逸	— — dặt, animo destinare.
包	— — vào, intùs vel in cumulum colligere.
揆	Tém.
樓	— — trâu, betel concinnare ad edendum.
銑	Ten, ærugo, æruginis.
銅	— — đồng, viride æris.
筈	Tên, nomen; sagitta.
— 達	dặt —, nomen indere.
噲	— — gọi, cognomen; vocari.

TEO

聖	— — thánh, nomen sancti in baptismo impositum.
— 砲	chốn pháo —, locus bello infestus.
— 準	bắn —, sagittam emittere.
— 擘	— me, species sagittæ.
— 擘	sỏ —, mucro sagittæ.
— 擘	vày —, penna sagittæ.
消	Teo, siccitate contrahi.
吏	— lại, id.
鯪	Tép, gammari parvuli.
— 鯪	tôm —, id.
節	Tét.
— 餉	bánh —, species bellariorum.
節	Tét, festum anni novi, munus anno novo vel die quintâ mensis quinti offerri solitum.
壹	— — nhứt, id.
— 時	ngày —, dies festivus anni novi.
— 禮	lễ —, munus illo tempore offerri solitum.
— 移	đi —, munus ejusmodi offerre.
— 安	ăn —, illud festum celebrare.
赦	Tha, ignoscere; dimittere.
罪	— — tội, peccata dimittere.
磊	— — lỗi, culpam condonare.
禍	— — vạ, pœnæ veniam dare.
女	— — nợ, debitum dimittere.
— 噴	xin —, veniam petere; veniam quæso.
朱	— — cho, indulgere.

〔磋〕

Tha.

— 切

thiết —, vehementer.

〔他〕

Tha, alius, alia, aliud; secum efferre; (de animalibus prædam secum exportantibus.)

人 —

— nhơn, extraneus, a, um.

鄉 —

— hương, alia regio.

處 —

— xứ, alia provincia.

邦 —

— bương, alienum regnum.

— 貉

hùm —, tigridem aliquid secum exportare.

— 鳩

qua —, corvum prædam efferre.

求 —

— cầu, excurrere; aliena à proposito loqui.

— 退

thối —, fetere.

〔世〕

Thá.

事 —

— sự, res mundanæ; (Vide Thế.)

〔他〕

Thà, præstat; potiùs.

— 實

thật —, simplex; verax.

— 庄

chẳng —, non præstat; potiùs quàm.

犯庄 —

— chết chẳng — phạm tội; mori præ-

罪 — 折

tat potiùs quàm peccatum admittere.

〔且〕

Thả, capta vel ligata animalia dimittere.

— 苟

cầu —, perfunctoriè.

鮒 —

— cá, pisces captos dimittere.

鳩 —

— chim, avem captam libertati reddere.

鉤 —

— câu, piscari hamo.

鷄 —

— diều, milvum chartaceum dimittere.

— 通

thong —, liber, a, um.

— 擯

buông —, libertati reddere.

囉 —

— ra, libertate donare.

〔托〕

Thác, mori.

秩 —

— mât, id,

〔託〕

Thác.

— 寄

kí —, commendare.

— 付

phú —, id.

〔橐〕

Thác.

— 囊

nang —, pera.

〔貳〕

Thác.

— 盤

bàn —, species terebræ.

— 匹

ba —, portus maris in provinciâ Gia định.

〔狘〕

Thác.

— 獐

voi —, elephas masculus.

〔噏〕

Thách, ad pugnam provocare.

呖 —

— thức, id.

— 禿

thóc —, curiosè occulta indagare.

〔毳〕

— 半

bán — lên — xuống, sub hastâ vendere.

〔石〕

Thạch, lapis, lapidis.

盤 —

— bàn, lapis quadratus.

碌 —

— lục, color quidam viridis.

— 活

hoạt —, lapis quidam medicinalis.

— 羔

— cao, talcum; lapis specularis.

THA

花	—	— hoa, quædam bellaria ex marinis herbis confecta, ut ex confervâ corallinâ.
菜花	—	— hoa thê, pulmonaria.
韋	—	— vi, scolopendrium.
油腦	—	— não du, petrolæum.
信	—	— tín, arsenicum, i.
乳鐘	—	— chung nhũ, galactites.
花竹	—	— trước hoa, dianthus, i.
榴	—	— lựu, malum punicum.
灰	—	— hôi, calx, calcis.
燕	—	— yên, lapis ostracites.
— 霹靂	—	thích lịch —, lapis ceraunius.
青	—	— thanh, lapis lazuli falsus.
— 鐵吸	—	cáp thiết —, lapis siderites; magnes.
— 星銀	—	ngân tinh —, lapis serpentis.
— 蠶	—	— tằm, lapis vermis.
— 錦	—	cẩm —, marmor.
胎		Thai, prægnavs.
孕	—	— dưng, } id.
膠	—	— nghén, }
— 固	—	có —, }
— 胞	—	bào —, concipere.
— 召	—	chịu —, id; concipi.
— 懷	—	hoài —, concipere.
生	—	— sinh, parere.
— 投	—	dầu —, concipi, incarnari.
台		Thai.
— 天	—	thiên —, cælum, cœli.
— 寬	—	khoan —, clemens; lentè.
兄	—	— huinh, sic socius majorem suum appellat.

THÁ

臺	—	— dài, id.
老	—	— lão, senex venerandus.
太		Thái.
— 通	—	thông —, doctus.
— 過	—	— quá, excessus.
— 平	—	— bình, pax.
師	—	— sư, regis magister.
守	—	— thủ, quædam dignitas.
公	—	— công, quidam antiquus quem nunc Sinenenses colunt.
極	—	— cực, primum rerum principium immateriale et intelligens, quod velut mundi animam admittunt litterati.
泰		Thái, florere.
— 否	—	bĩ —, premi angustiis et florere.
貸		Thái, militem exauctorare.
— 撝	—	— di, miles exauctoratus.
— 体	—	thể —, liberaliter.
台		Thay, vicem alicujus mutare; valdè; quàm.
— 麵	—	— mặt, loco alterius.
— 位	—	— vị, id.
— 襖	—	— áo, mutare vestes.
— 對	—	— đối, mutare.
— 卒	—	tốt —, optimus, a, um.
— 仁	—	nhơn —, clementissimus.
— 寬	—	khoan —, id.
汰		Thảy.
— —	— —	— —, ad unum omnes.

THÂ

— 歛 } hét —, }
— 訶 } cả —, } id.

〔屍〕

Thây, cadaver, cadaveris.

— 魔 —

— ma, id.

— 嗟

trối —, sine ullo miserationis motu.

— 奴 —

— nó, ad ejus arbitrium sic relinquatur.

— 分

phân —, cadaver in partes proscindere.

〔覓〕

Tháy, cernere.

— 祐

xem —, }

— 魄

coi —, } id

— 賁

ngó —, }

— 庄

chăng —, non videre.

— 直

sực —, repentè cernere.

— 侈

xây —, }

— 兌

đóai —, } id.

— 信

— tin, videre nuntium.

— 訥

— nói, audire.

— 聒

nghe —, id.

〔柴〕

Tháy, magister.

— 妃 —

— bà, id.

德鐸 —

— đạc đúc, sacerdos.

— 四 —

— tứ, magister et discipulus.

— 官

quan —, protector.

— 萊 —

— thuốc, medicus.

學吡 —

— dạy học, magister litterarum.

— 仕 —

— sãi, bonzius, bonzii.

水符 —

— phù thủy, veneficus.

— 貝 —

— bói, conjector; divinator; ariolus.

理地 —

— địa lý, veneficus locum sepulturæ aptum eligens.

THA

— 翁

ông —, magister; tigris, tigridis.

— 頭

đầu —, dux, (prædonum, nebulonum.)

— 名 —

— danh, insignis magister.

— 前

tiền —, causidicus; scriba.

— 妃

bà —, magistra, magistræ.

〔貪〕

Tham, cupidus, a, um.

— 吝

— lãn, id; avarus.

— 貼

— của, avidus rerum.

— 悉

lòng —, cupiditas.

— 啖

— ăn, gulosus, a, um.

— 奸

gian —, injustus, a, um.

— 迷

mê —, deditus, a, um.

— 藍

— lam, cupidus, a, um.

〔參〕

Tham.

— 政 —

— chánh, quædam dignitas.

— 翁

ông —, dux pagi.

〔探〕

Thám.

— 聽 —

— thính, explorare.

〔噲〕

Thàm.

— 覓

mách —, temerè; inconsultò.

— 訥

nói —, temerè loqui.

〔慘〕

Thảm.

— 傷 —

— thương, valdè miserari.

— 切 —

— thiết, magno affici mœrore.

— 惱 —

— não, } id.

— 愁 —

— sầu, }

— 閉 —

— báy, quam dolendum.

THÃ

探	Thăm, invisere; sortes tentare; experimentum sumere.
永	— viêng, invisere.
一 晦	hỏi —, nuntia inquirere.
信	— tin, id.
一 抔	bắt —, sortes ducere.
一 移	đi —, invisere.
情 兵	— binh tình, explorare.
魂	— coi, experimentum sumere.
審	Thăm, color rubeus.
一 牟	màu —, id.
一 赭	đỏ — murex, muricis.
麵	— mặt, irâ accensus.
瀋	Thăm, profundus, a, um.
一 淒	— sâu, id; arcanus, a, um.
一 賒	— xa, valdè remotus.
朗	— lạng, gravis et serius.
一 一	— —, profundus, a, um.
一 渚	nước —, aqua profunda.
一 瀾	biển —, mare altum.
一 審	hang —, antrum profundum.
深	Thâm, profundus.
一 情	tình —, indissolubilis unio.
一 意	— ý, sensus reconditus.
侵	Thâm, usurpare.
一 犯	— phạm, contraire.
一 入	— nhập, paulatim usurpare.
一 臥	— vào, id.

THÂ

亂	— loạn, alienum invadere.
一 啞	nhật ăn —, solaris defectus.
一 啞	nguyệt ăn —, lunaris defectus.
浸	Thâm, color niger non splendens.
一 襖	áo —, pulli coloris vestis.
一 牟	màu —, color niger.
甚	Thậm, valdè.
沛	— phải, rationi valdè consonum.
一 易	— dễ, facillimus, a, um.
一 太	thời —, ultra modum.
一 苦	— khó, difficillimus, a, um.
浸	Thăm, imbuere; imbui.
一 塔	— tháp, imbui.
一 悉	— lòng, mens aliquâ re imbuta.
一 意	— ý, } id.
一 情	— tình, }
一 唾	— giọng, guttur colluere.
一 囉	— ra, imbui.
一 祕	— lấy, liquore imbuere.
一 落	— nước, aquâ imbuere.
謹	Thâm, submissâ voce; tacitè.
一 啞	— thĩ, id.
一 啞	nói —, submissâ voce loqui.
一 明	mừng —, tacitè gaudere.
一 啞	tủi —, interna mœstitia.
一 哭	khóc —, tacitè flere.
一 慮	lo —, interna sollicitudo.
一 移	đi —, nocte sine lumine ire.

THA

審

Thăm, clarè.

判

— phán, judicare.

断

— đoán, id.

察

— xét, examinare; scrutari.

意

— ý, contentus, a, um.

恚

— lòng, id.

— 聒

nghe —, audire et percipere.

炭

Than, carbo, carbonis.

— 林

lâm —, miseria.

炤

— lửa, pruna, æ.

— 糲

nếp —, species orizæ glutinosæ nigrae.

嘆

Than, gemendo loqui; gemere.

— 難

nan —, }

唄

— van, } id.

咀

— thở, }

— 哭

khóc —, plorare.

浪

— rằng, suspirantem dicere.

— 供

cung —, modus canendi.

— 身

— thân, miseriam suam deplorare.

— 責

— trách, conqueri.

— 惜

— tiếc, de aliquâ re dolere.

炭

Thán.

— 塗

dồ —, miseria, miseriæ.

嘆

Thán, gemere.

— 嗟

ta —, id; conqueri.

— 自

tự —, de se vel de suâ miseriâ conqueri
aut ingemiscere.

THÂ

殘

Thàn, scintilla ignis.

炤

— lửa, id.

腫

Thăn, splen; lien, lienis.

嘆

Thăn.

吠

— thỉ, gemitibus alienam movere misera-
tionem.

身

Thân, corpus.

體

— thể, id; verenda, (modo honesto.)

命

— mình, id.

— 修

tu —, emendare se.

— 立

lập —, sibi prospicere quo ad vitæ neces-
saria.

— 成

thành —, eximium fieri virum.

— 年

nên —, id.

— 屍

— thi, corpus.

— 童

đồng —, virgo, virginis.

— 孤

cô —, orphanus, i.

— 單

đơn —, solus, a, um.

— 隻

chích —, id.

— 征

— chinh, solum suscipere aliquid magni
momenti.

— 分

— phận, sors; conditio.

媽

— phận gái, sexus femininus.

— 分

— phận trai, sexus masculinus.

— 虎

hổ —, sortem suam erubescere.

— 啐

tủi —, sortem suam deplorare.

— 容

dong —, indulgere sibi.

— 老

— già, senilis conditio.

— 媽

— gái, muliebris conditio.

THÂ

— 虛	hư —, se ipsum deturpare.
— 養	dưỡng —, nutrire se.
— 亡	vong —, se ipsum perdere.
— 度	độ —, sibi succurrere.
— 護	hộ —, munire se.
— 饒	nhiêu —, tributum expers.
— 茲	tư —, solus, a, um.
體 — 分	phân — thể, membrum.
親	
— 戚	— thích, id.
— 眷	— quyén, affinis; amicus; socii.
— 雙	song —, parentes.
— 父	— phụ, pater germanus.
— 母	— mẫu, mater germana.
— 兄	— huinh, frater major.
— 弟	— đệ, frater minor.
— 子	— tử, filius uterinus.
— 宗	tông —, prosapia.
— 朋	— bằng, amici.
— 勢	— thế, favor, gratia, (regis, &c.)
— 孫	— tôn, nepos.
— 近	— cận, vicini.
— 得	người —, parentes; dilectus.
— 義	— nghĩa, amici; socii.
申	
— 官	— quan, referre praefecto.
— 稟	bẩm —, dicere praefecto.
— 翁	— ông,
翁 — 禮	— lạy ông, } id.

THÂ

申	Thân, littera nona cycli duodenarii.
— 辭	năm —, annus hujus nominis.
— 朞	tháng —, mensis sic dictus.
— 眵	giờ —, hora nona sinica à quintâ nostrâ vespertinâ ad septimam.
— 歲	tuổi —, natus anno hujus nominis.
慎	
— 謹	Thận, cautè.
— 言	cẩn —, id.
— 行	— ngôn, cautè loqui.
— 行	— hành, cautè agere.
腎	
— 炤	Thận, renes.
— 炤	lửa —, calor natus.
— 水	— thủy, ren sinister.
— 火	— hỏa, ren dexter.
矧	
— 盃	Thán.
— 盃	vui —, hilariter.
— 細	— tới, accedere.
神	
— 聖	Thần.
— 天	thánh —, Spiritus Sanctus.
— 天	thiên —, Angelus.
— 聖	— thánh, id; sanctus.
— 父	— phụ, pater spiritualis.
— 魂	— hồn, anima.
— 靈	— linh, spiritualis, e.
— 鬼	quỉ —, spiritus boni et mali.
— 陽	— dàng, quidam spiritus, genius.
— 效	— hiệu, efficax.
— 力	— lực, vires spirituales; totis viribus.

THẮ

- 仙 — — tiên, immortales sectæ Đạo.
- 佛 — — phật, idolum Phật.
- 廟 miếu —, fanum spiritui dedicatum.
- 蝮 thờ —, colere spiritus.
- 位 — — vị, simulachrum defuncti in quo animam ejus residere dicunt ethnici.
- 劍 gươm —, gladius spiritualis ethnicorum.
- 滂 sóng —, fluctus valdè tumentes.
- 祭 tế —, spiritibus sacra facere.
- 迎 nghinh —, spiritus excipere.
- 農 — — nông, (Vide Nông.)
- 伏 phục —, quædam medicina.
- 心 tâm —, cor, cordis.
- 精 tinh —, vigor natus.
- 茶 — — đồ, spirituum malignorum præses, cuius nomen præ foribus inscribunt, ne ab iis damnum patiantur.
- 貧 bản —, tardus, a, um; ineptus.
- 劍 — — kiếm, gladius spiritualis ethnicorum.
- (辰) Thân.
- 北 bắc —, stella polaris.
- 星 tinh —, constellatio.
- (臣) Thân, subditus, a, um.
- 忠 trung —, fidelis subditus.
- 勲 huân —, de regno benè meritis.
- 大 đại —, magnates.
- 舊 cựu —, antiquus subditus.
- 老 lão —, id.
- 羣 quân —, omnes subditi.
- 僚 — — liêu, id.
- 良 lương —, probus subditus.

THẮ

- 賢 hiên —, id.
- 權 quờn —, regiæ auctoritatis usurpator.
- 佞 nịnh —, subditus adulator et infidelis.
- 乱 loạn —, rebellis.
- 文 văn —, præfectus litteratus.
- 武 vũ —, præfectus militaris.
- 民 — — dân, populus, populi.
- 內 nội —, subditus intimus.
- 近 cận —, id.
- 奸 gian —, proditor, proditoris.
- 誠 thành —, sincerus et fidelis subditus.
- 擇而良 } lương cầm trạch mộc nhi thê, hiên thân
- 主而棲禽 } trạch chúa nhi sự; aves arbores eli-
- 而賢擇 } gunt ubi consistant, subditi boni eli-
- 事木 } gunt dominum quem colant.
- (晨) Thân, aurora.
- 良 lương —, dies faustus.
- (娠) Thân.
- 妊 nhâm —, prægnans, prægnantis.
- (矧) Thân.
- 踈 移 đi thơ —, otiosè vagari.
- 吝 lãn —, tardè.
- (湯) Thang, scala; calefacere.
- 茱 thuốc —, medicina.
- 茱 — — thuốc, potio medica; medicamentum calefacere.
- 迓 — — lên, calefacere.
- 北 bắc —, scalam admovere.
- 北 bực —, scararum gradus.

THÁ

雲	—	— mây, nubes.
— 成	—	— thành —, fundator secundæ familiæ sinicæ dictæ Thương.
— 商	—	— thương —, id.
⊖ 朞	—	— Tháng, mensis, mensis.
— 疋	—	— giêng, mensis primus.
— 寅	—	— dân, id.
— 仁	—	— hai, mensis 2 ^{us} .
— 卯	—	— mẹo, id.
— 巳	—	— ba, mensis 3 ^{us} .
— 辰	—	— thìn, id.
— 巳	—	— tư, mensis 4 ^{us} .
— 未	—	— tị, id.
— 午	—	— năm, mensis 5 ^{us} .
— 未	—	— ngọ, id.
— 申	—	— sáu, mensis 6 ^{us} .
— 未	—	— mùi, id.
— 申	—	— bảy, mensis 7 ^{us} .
— 申	—	— thân, id.
— 酉	—	— tám, mensis 8 ^{us} .
— 酉	—	— dậu, id.
— 戌	—	— chín, mensis 9 ^{us} .
— 戌	—	— tuất, id.
— 亥	—	— mười, mensis 10 ^{us} .
— 亥	—	— hợi, id.
沒 子	—	— mười một, mensis 11 ^{us} .
— 子	—	— tí, id.
— 臘	—	— chạp, mensis 12 ^{us} .
— 丑	—	— sừ, id.
— 餽	—	— no, mensis plenus, seu 30 dierum.
— 覲	—	— đủ, id.
— 少	—	— thiếu, mensis deficiens seu 29 dierum.

THẮ

潤	—	— nhuận, mensis intercalaris.
— 頭	—	— đầu —, initio mensis.
— 檜	—	— cuối —, sub finem mensis.
— 莒	—	— đầy —, mensis completus.
— 振	—	— chấn —, id.
⊖ 倘	—	— Thảng.
— 莽	—	— mǎng, re aliquâ detineri.
⊖ 升	—	— Thăng, ascendere; mensura orizæ, frugum, &c.
天 — 禮	—	— lễ — thiên, Festum ascensionis Domini.
— 河	—	— hà, regem mori.
— 價	—	— giá, pretium augeri.
平 — 斤	—	— cân — bằng, bilanx, bilancis.
— 斤	—	— cân — bình, id; ponderare bilance.
— 巧	—	— cái —, quædam mensura; quinque distinguunt mensuras, prima et major Hộc dicta, continet decem Đẩu, unum Đẩu decem Thăng, unum Thăng decem Hạp, unum Hạp decem Thước, unum Thước 1200 grana.
— 沃	—	— óc —, quædam concha.
⊖ 勝	—	— Thắng, vincere; coquendo aliquid congelare.
— 陣	—	— trận, victoriam reportare.
— 戰	—	— chiến —, id.
— 負	—	— phụ, vincere; vinci.
— 馭	—	— ngựa, equum omnibus instruere ad equitandum.
— 鞿	—	— kiêu, equum ephippio instruere.
— 蜜	—	— mật, mel coquendo congelare.

THẢ

吏	—	— lại, coquendo congelare.
繩		Thằng, funiculus, i; amussis, is; norma, normæ.
— 墨		mực —, id.
— 準		chuẩn —, norma, normæ.
尙		Thàng, nomen quo vocantur servi, pueri.
尼	—	— này, iste,)
意	—	— ấy, ille,) de iisdem.
倘		Thằng, extensus, a, um.
蒼	—	— thóm, id.
— 直		ngay —, rectus, a, um.
— 平		bằng —, planus, a, um.
— 公		công —, justus, a, um.
浪浪	—	— rãng rãng, valdè tensus; rectissimus, a, um.
指	—	— chỉ, rectà tendere aliquò.
衝	—	— xông, rectâ et impetu ire.
驪	—	— biêu, equo rectà aliquò tendere.
浩	—	— tách, rectà aliquò tendere.
— 巨		cứng —, severus, a, um.
嗔	—	— nghìn, sedare sitim.
職	—	— giác, ad satietatem usque dormire.
隊	—	— dôi, pro viribus.
— 唐		đàng —, recta via.
切	—	— thoét, usque ad saturitatem.
— 時		ngày —, totâ die.
移	— 移	đi — đi, uno impetu abire.
疴	—	— mực tàu đau lòng gổ, severitas nimia exasperat animos.
弄	— 墨	
棋	— 墨	

THA

勝		Thắng, sustollere.
遼	—	— lên, id.
清		Thanh, purus, a, um.
瀝	—	— sạch, id; castus, a, um.
白	—	— bạch, id.
悲	—	— bai, vox suavis.
遭	—	— tao, integer vitæ scelerisque purus.
— 天		trời —, cœlum serenum.
— 變		biển —, mare tranquillum.
— 官		quan —, præfectus justus.
— 隸		trai —, venustus adolescens.
— 景		cảnh —, prospectus jucundus.
— 喑		tiếng —, vox sonora.
淨	—	— tịnh, purus, a, um.
閒	—	— nhàn, felix; feliciter.
永	—	— vắng, tranquillus locus et solitarius.
花	—	— hoa, flores et arbores alicujus horti.
床	—	— giăng, margines lecti.
閤	—	— cửa, asser arrectarius portæ.
刀	—	— đao, cultri lamina.
— 朗		rạng —, claritas.
— 代		đại —, Imperium Sinicum.
涼	—	— lương, refrigerium.
聲		Thanh, vox, vocis.
名	—	— danh, fama, famæ.
— 連		liên —, clamor continuus.
青		Thanh, viridis, e.
天	—	— thiên, cœlum.
燕	—	— yên, citrus medica.

THÁ

刀	—	— long dao, rhomphæa.
龍	—	— xuân, ætas tenera.
春	—	— hao, abrotanum.
耗	—	— mông thạch, antimonium.
石	—	— mộc hương, aristolochia.
蒙	—	
木	—	
香	—	
盛		Thạnh, florere; multum.
治	—	— trị, pace regere.
利	—	— lợi, florere.
世	—	— thế, sæculum florens.
—	代	dời —, id.
—	諾	nước —, regnum florens.
事	—	— sự, omnia affatim habere.
聖		Thánh, sanctus, a, um.
—	命	mình —, sacra eucharistia.
體	—	— thể, id.
—	罍	dầu —, sanctorum reliquiæ.
—	諾	nước —, aqua benedicta.
—	茹	nhà —, ædes sacra.
—	殿	đền —, } id.
堂	—	— dàng, }
—	油	dầu —, sacrum oleum.
經	—	cổ — kinh, vetus testamentum.
經	—	tân — kinh, novum testamentum.
—	新	đá —, ara portatilis.
—	砵	các —, omnes sancti.
—	各	đạo —, religio sancta.
—	道	kinh —, lytaniæ sanctorum.
—	經	— mẫu, Beata Dei genitrix.
母	—	rất —, sanctissimus, a, um.
—	慄	— nhơn, sanctus.
人	—	ông —, id.
—	翁	

THÀ

賢	—	— hiên, sapiens, sapientis.
主	—	— chúa, rex sanctus, (modus adulationis.)
王	—	— vương, } id.
帝	—	— đế, }
皇	—	— hoàng, }
上	—	— thượng, }
架	—	— giá, crux, crucis.
命	本	— bản mạng, patronus.
誕	—	— đản, natalis dies Domini; (sic etiam ethnici dicunt de natali regis.)
命	—	— 時 ngày — mạng, dies quæ nomen habent anni quo natus est rex.
—	妃	bà —, sancta.
—	年	nên —, sanctum fieri.
—	齋	chay —, abstinentia in vigiliis dierum sanctis sacrarum.
—	行	hành —, acta sanctorum.
論	—	} — công luận chung, concilium generale.
終	公	
—	坦	đất —, terra sancta; cœmeterium.
—	襖	áo —, vestis quæ infantes mortuos induere solent Christiani.
正	心	} — thánh nhơn chi tâm công bình chính đại; cor sancti æquum est et rectum.
大	公	
—	平	— 人
—	之	
誠		Thành, fidelis; sincerus; nativa rectitudo.
—	敬	— kính, venerari.
—	信	— tín, vera fides.
—	虔	kiên —, devotio, devotionis.
—	弄	lòng —, cor sincerum.
—	實	— thật, simplex et verax.

THÀ

於者一 } thành đại công giả, bất mưu ư chúng;
 衆不大功 } qui facit opus magnum, non omnes in
 謀功 } consilium adhibet.

成

Thành, fieri.

神一

— thân, eximium fieri.

人一

— nhơn, pubes sui juris.

一生

sinh —, creare; generare.

一造

tạo —, creare.

熟一

— thực, benè exercitatus; terra benè
 culta.

一完

hoàn —, absolutus, a, um.

事一

— sự, opus perfectum.

功一

— công, præclarum meritum.

名一

— danh, insigne nomen.

藝一

— nghệ, artis alicujus peritus.

佛一

— phật, fieri Phật.

妖一

— yêu, fieri monstrum.

易難夫

敗一功者

而者

} phũ công giả nan thành nhi dị bại; fa-
 ma difficilè comparatur et facilè amit-
 titur.

城

Thành, civitas cincta mœnibus; mœnia.

壘一

— lũy, propugnaculum.

都一

— đô, urbs, urbis; locus ubi multi homi-
 nes congregati manent.

市一

— thị, } id.

一京

kinh —, }

銅一

— đồng, civitas firmissimè munita.

鑽一

— vàng, id.

一闍

cửa —, porta civitatis.

一塔

đáp —, mœnia erigere.

一塹

xây —, id.

THA

— 該官 } quan cai —, gubernator civitatis.
 隍 — } — hoàng, spiritus quem pagorum tutela-
 rem putant ethnici.

請

Thỉnh.

台一

— thơi, liber, a, um.

台萌一

— mãnh, alacer.

說一叫

kêu — thót, voces avium vel hominum
 diù productæ.

一落

說

} nước nhỏ — thót, aqua guttatim cadit.

韜

Thao.

略一

— lược, quædam artis militaris regulæ.

帽一行

hàng — mào, magistratus.

一巷

sáu —, sex artis militaris regulæ.

一績

dây —, cingula quibus cinguntur nobiles
 et litterati.

線

Thao, species serici.

一縷

lụa —, id.

操

Tháo, dissolvere.

囉一

— ra, id.

脛一

— dạ, alvi profluvio laborare.

鬚一

— tóc, comam solvere.

造

Tháo.

次一

— thứ, conturbari.

躁

Tháo.

躡一

— lui, retrocedere.

滔	Thào.
淺	— thển, inaccuratè.
— 韶	thêu —, liberalis.
討	Thảo, honorare; gratus in parentes.
老	— lão, id; liberalis.
— 弄	lòng —, gratus animus.
— 昆	con —, filius gratus.
— 呂	trả —, parentibus obsequia grato exhibere animo.
— 祕	lấy —, grato animo aliquid accipere.
証	— ngay, gratus et fidelis.
敬	— kính, venerari.
順	— thuận, gratus et pacificus.
— 論	trọn —, gratitudo perfecta.
— 歎	hết —, id.
草	Thảo, herba, herbæ.
木	— mộc, herbæ et arbores.
芥	— giái, festuca; flocci facere.
— 甘	cam —, glycyrrhiza.
菓	— quả, amomum medium.
— 曰	viết —, modus quidam scribendi citius.
— 本	bổn —, medicus liber ubi de herbarum virtute agitur.
寇	— khấu, rebellis.
— 剪	tiến —, eradicare; delere.
萊	— chón — lai, locus silvestris.
— 一	— —, paucis verbis scribere.
— 苦	khổ —, cichorium, cichorii.
明	— quyết minh, cassia sophera.
蒿	— hao, abrotonus feminea sive santolina.

角	— giác, acacia mimosa.
塔	Tháp, turris, turris.
— 坳	hòn —, id.
— 塍	xây —, turrim erigere.
牙	— ngà, turris eburnea.
榻	Tháp, lignum addere ad aliquid firmandum.
核	— cây, id.
曰	— viết, theca penicillorum.
爇	Tháp, accendere.
炘	— đèn, lucernam accendere.
爇	— đuốc, facem accendere.
濕	Tháp, demissus, a, um; humilis, e.
— 痹	tê —, quidam morbus.
— 念	nằm —, subhumilis.
頓	— lún đùn, valdè demissus.
論	— trí, exile ingenium.
智	— trí, exile ingenium.
氣	— khí, uligo, uliginis.
— 垚	chỗ —, locus humilis.
倘	— thoảng, raptim.
拾	Thập, colligere; congregare.
— 收	thu —, id.
— 排	bài —, quædam folia lusoria.
十	Thập, decem.
— 鑛	vàng —, aurum purissimum.
— 等	đứng —, id.
殿	— điện, decem custodes tartari.

THÁ

物	— 圖	dồ — vật, promiscuè omnia utensilia.
聖	— 架	} — tự thánh giá, Crux Sancta.
架	— 字	
獺		Thát.
— 昆		con —, castor.
紮		Thát, stringere fune, ligamine, &c.
縶	—	— dây, fune constringere.
縶	—	— gút, nodare.
古	—	— cổ, strangulare.
— 紮		buộc —, nodos ligare.
漉	—	— đáy, lato pectore et angusto ventre sicut quidam canes.
媵	—	— lưng, renes cingere.
失		Thát.
— 添		thêm —, augere.
相	— 濫	làm — mất, exigua facere.
少	—	— thiếu, fame vel infirmitate confectus.
七		Thát, septem.
旬齋	—	— trai tuần, septem sacrificia quæ filii à morte parentum septimo quoque die offerre consuescunt.
政	—	— chánh, septem planetæ, nempè;
日		nhật, sol.
月		nguyệt, luna.
金		kim, venus.
木		mộc, jupiter.
水		thủy, mercurius.
火		hỏa, mars.
土		thổ, saturnus.

THÁ

情	—	— tình, septem passiones, gaudium scilicet, ira, tristitia, timor, amor, odium et desiderium.
魄	—	— phách, id.
漆		Thát.
— 金牟		màu kim —, color quidam croceus.
失		Thát, perdere.
托	—	— thác, mori.
撥	—	— bát, id; annus sterilis.
孝	—	— hiếu, ingratus in parentes.
忠	—	— trung, infidelis.
義	—	— nghĩa, ingratus, a, um.
情	—	— tình, passione aliquâ transversum agi.
意	—	— ý, offendere; offendi.
運	—	— vận, fortunis omnibus exutus.
錯	—	— thố, præcipitanter.
勢	—	— thế, alicui aliquâ re inferiorem esse.
偶	—	— ngẫu, conjuges vel avium mares et feminas disjungi.
養	—	— dưỡng, ciborum penuriâ frangi, (de infirmis, pueris.)
— 疎		} — thơ — thưởng, viribus confectus.
賞	—	
栗	—	— lạt, errare; incuriâ amittere.
驚	—	— kinh, metu exanimatus.
信	—	— tín, promissis non stare.
時	—	— thì, loci vel temporis opportunitatem amittere.
格	—	— cách, non secundum formam.
皜	—	— cảo, id.
色	—	— sắc, pallescere.

THA

禮	—	— lễ, inurbanè.	
— 生	}	— sanh sơ — sỡ, extra patriam dispergi.	
所 疎			
約	—	— ước, promissis non stare.	
— 得 夫	}	— phù danh nan đắc nhi dị —; fama dif- ficilè invenitur et facilè perditur.	
而 名			
易 難			
匹		Thất.	
夫	—	— phu, ignavus; rusticus.	
實		Thật, verus, a, um.	
他	—	— thà, simplex; verax.	
— 躋	}	— ngay —, } id.	
— 質			— chát —, }
— 真			— chơn —, }
— 事	—	— sự —, veritas.	
— 理	—	— lẽ —, vera ratio.	
時	—	— thì, certè.	
— 訥	—	— nói —, vera loqui.	
— 濫 禮	—	— lấy làm —, pro vero habere.	
— 墨	—	— mực, ad amussim.	
— 澄	—	— chững, ipso tempore vel modo.	
— 度	—	— đạc, id.	
— 括	—	— tay, præ manibus habere.	
— 創	—	— sáng — mặt, clarâ luce.	
— 例	—	— lời —, verba veritati consona.	
— 道	—	— đạo —, doctrina vera.	
— 只	—	— chỉ —, fructus recens gossypii.	
鏤		Thau, cuprum, cupri.	
— 鏤	—	— mâm —, magis cuprea.	
— 鈇	—	— bặt, lanx cuprea.	

THÂ

— 移	—	— di, imbibi et exsorberi.
— 銕	—	— thép —, æs ductile.
— 洒 沼	—	— rửa tay, pelvis cuprea pro lotionè ma- nuum.
艸		Tháu.
— 日	—	— viết —, modus quidam citiùs scribendi.
收		Thâu, penetrare; constringere; colligere.
— 給	—	— góp, colligere.
— 衛	—	— về, in unum revocare.
— 稅	—	— thuế, vectigal colligere.
— 吏	—	— lại, constringere; (pannum, tabulas, &c.)
— 戈	—	— qua, penetrare; transforare.
— 該 官	—	— quan cai —, præfectus quidam tributorum exactor.
— 店	—	— đêm, totâ nocte.
透		Tháu, penetrare.
— 通	—	— thông —, id.
— 信	—	— tin, nuntium aliquò venire.
— 曉	—	— hiểu —, clarè percipere.
— 典	—	— đến, pervenire; pertingere.
— 飢	—	— vào, penetrare.
— 庄	—	— chẳng —, impenetrabilis, e.
— 叫	—	— kêu —, clamores aliquò pertingere.
湊		Tháu.
— 膾	—	— gỏi, condire pisces crudos ad eden- dum.

THE

施

The, succus fructuum asperorum et mordacium.

— — —, parùm mordax.

— 韓 hàn —, resina, resinæ.

— 葉 thuốc —, pharmacum, i.

— 離 le —, rarè et malè crescere; (de arboribus, pennis, capillis, &c.)

柑 — cam, succus corticis mali aurei.

— 絲 giẻ —, sericum rarum.

— 譬 — thiá, mercatorum quædam precatio superstitiosa.

噍

Thé.

— 珠 chua —, acidissimus, a, um.

離 — 喞 tiếng — lè, vox acutissima.

券

Thẻ, testimoniales litteræ; scriptum quo quis rem amissam ut suam sibi vindicat; liberi comeatús syngrapha.

— 詞 tờ —, id.

— 巧 cái —, schedula, æ.

題招 — — chiêu đê, tabellam proscribere ad amissum aliquid repetendum.

— 兔 thỏ —, secretò aliquid dicere.

— 說 — thót, avium voces interruptæ.

— 喞 — thòi, id; non sibi constare.

— 餉 bánh —, quædam bellaria.

— 鱮 chả —, cibus quidam ex piscibus confectus.

妻

Thê, uxor.

— 夫 phu —, conjuges.

THẾ

孥 — — noa, uxor et filii.

子 — — tử, id.

— 賢 hiên —, uxor fidelis.

— 妾 — thiếp, uxor et concubina.

良 — 相 } gia bản tư hiên —, quốc loạn tư lương
— 家 } tướng; familia egena uxorem bonam
— 貧 } peroptat, turbatum regnum ducem
— 亂 } militum aptum.
— 思 }
— 賢 }

秭

Thê.

— 沒 một —, centum milliones.

逝

Thệ.

— 世 — thế, mundo exire; mori.

— 鱗 鮒 cá bóng —, quidam piscis.

誓

Thệ, jurare.

— 文 văn —, juris jurandi formula.

世

Thế, mundus; sæculum.

— 間 — gian, mundus.

— 界 — giái, id.

— 人 — nhơn, homines.

— 蓮 trên —, in mundo.

— 帶 dưới —, id.

— 子 — tử, princeps.

— 得 người —, homo.

— 事 — sự, mundi negotia vel bona.

— 情 — tình, hominum natura.

— 退 — thói, mores.

— 盡 tận —, finis mundi.

— 前 tiền —, sæculum præteritum.

— 後 hậu —, futurum sæculum.

THẾ

- 降 — giáng —, in mundum venire.
 — 救 — cứu —, mundum redimere.
 祿 — — lộc, stipendium hæreditarium.
 官 — — quan, dignitas hæreditaria.
 蓋英雄 } anh hùng cái —, heros omnium pri-
 — 雄 } mus.
 重 — } thế tình mới chuộng cũ vong; homini-
 重 } bus naturale est amare nova et vete-
 寔 } ra negligere.
 忘 }
 買 }
 替 (Thế, loco alterius.
 位 — — vị, id.
 命 — — mạng, vitam pro vitâ dare.
 吏 — — lại, compensare.
 功 — — công, mutuam sibi dare operam.
 一 濫 làm —, vice alicujus agere.
 一 祕 — — lầy, succedere.
 勢 (Thế, qualitas; status; conditio; proprie-
 tas.
 — 權 quờn —, id; auctoritas.
 — 祕 lầy —, niti alicujus auctoritate.
 — 倚 ý —, } id.
 — 娘 nương —, }
 — 忌 cậ —, id; fidere alicui.
 — 視 coi —, rei statum inspicere.
 — 睭 nhắ —, id.
 — 理 lý —, rei ratio.
 — 得 đác —, alicui re aliquâ antecellere.
 — 失 thấ —, alicui re aliquâ inferiorem esse.
 歹 — — ngặt, esse in angustiis.
 — 預 đự —, alicui rei confidere.
 — 隱 ẩn —, id.

THẾ

- 地 địa —, loci natura.
 險 — — hiểm, locus periculis plenus, a, um.
 — 沛 phải —, sicut oportet.
 — 孟 mạnh —, firmus; fortis; (de exercitu, loco, &c.)
 — 要 yếu —, infirmus; debilis; (de iisdem.)
 臣 — — thân, qualitas; status; conditio; proprietas.
 — 職 chắc —, prævalidus; (de exercitu, &c.)
 — 凭 vững —, id.
 — 卒 tốt —, bona proprietas.
 — 丑 xấu —, mala proprietas.
 — 特 đặng —, aliquem aliquâ re vincere.
 — 衰 suy —, debilitari.
 倚不有 } hữu — bát khả ý tận; dum favorem
 盡不可 } habes ne nimum innitaris illi.
 剃 (Thế.
 髮 — — phát, radere capillos.
 誓 (Thế, jurare.
 願 — — nguyện, } id.
 說 — — thốt, }
 嚼 — — dối, perjurare.
 勿 — — vặt, pro re vanâ et levissimâ jurare.
 — 抔 bắt —, juramentum exigere.
 — 啞 ẩn —, conjurare.
 體 (Thế, modus; substantia.
 — 身 thân —, corpus.
 芾 — — nào, quomodo?
 意 — — áy, illo modo.
 尼 — — nây, hoc modo.

— 如	như —, sicuti.
— 假	giả —, supponere; quod si; hypothesis.
— 忒	ví —, si; sicut.
— 祐	xem —, habere ut.
— 因	nhơn —, eâdem operâ.
— 律	trót —, }
— 輪	luôn —, } id.
— 連	liên —, }
式 —	— thức, edictum regium.
— 沒	một —, eodem modo.
— 饒	nhiều —, multimodè.
丕 —	— vậy, sicmet.
弄 —	— lòng, voluntati alicujus accomodare se.
意 —	— ý, id.
祕 —	— lấy, inchoata persequi.
— 哿	cả —, magnificè.
統 —	— thống, liberalis, e.
— 蕘	dường —, tanquam.
— 沛	phải —, uti decet.
— 年	nên —, id.
例 —	— lệ, consuetudo.
— 四	tứ —, quatuor membra.
怒 —	— nộ, illo modo.
箕 —	— kia, alio modo.
采	Thế, color.
— 五	ngũ —, quinque colores, viridis, flavus, niger, rubeus et albus.
綵	Thế.
— 貳	nhị —, quidam pannus.
彩	Thế, venustus, a, um.
— 文	văn —, ornatus, a, um.

— 光 quang —, splendor.

媵 Thê.

女 — — nữ, ancilla, ancillæ.

適 Théch.

— 吝 lớn —, maximus, a, um.

— 沐 mớc —, valdè mucidus, a, um.

— 漑 lạt —, valdè insipidus, a, um.

瞻 Thèm, appetere.

渴 — — khát, } id.

漑 — — lạt, }

— 庄 chăng —, parvifacere.

廩 — — lẫm, valdè appetere.

添 Thêm, addere.

失 — — thất, } id.

宄 — — đơm, }

— 訥 nói —, exaggerare.

— 濫 làm —, ampliùs facere.

— 朱 cho —, ampliùs dare.

— 嗔 xin —, ampliùs petere.

墉 Thêm, pavimentum quod circuit domum et tegitur imbricibus.

茹 — — nhà, id.

— 狺 hươu —, canis.

杆 Then, pessulus; repagulum.

闞 — — cữa, id.

檟 — — máy, sagacitas; ingeniosa consilia.

檣 — — ghe, ligna transversa cymbæ.

THE

— 棋	gài —, pessulo portam retinere.
噍	Thẹn, erubescere.
通	— thông, } id.
— 虎	hổ —, }
— 麵	— mặt, pudore suffusus.
煽	Thén.
— 鑽	vàng —, valdè flavus.
蹺	Theo, sequi.
唯	— dôi, }
— 真	— chơn, }
— 珍	đi —, } id.
— 躅	— gót, }
— 婁	— sau, subsequi.
— 魂	coi —, oculis persequi.
— 濫	làm —, imitari.
— 意	— ý, voluntati alicujus attemperare se.
— 朝	chìu —, attemperare.
— 遯	đuổi —, persequi.
— 立	— lập, assequi.
— 及	— kịp, id.
— 吝	lân —, paulatim sequi.
— 呼	hùa —, conjuratis adjungere se.
— 班	bươn —, omni ope et operâ niti ad sequendum.
— 隨	tùy —, persequi.
少	Théo.
— 鉤	— câu, catenula quâ ligatur hamus.
— 絨	thất —, fame vel infirmitate consumptus, a, um.

THÉ

鍍	Thép, calybs, is; æs ductile.
— 擣	kéo —, calybem trahere.
— 錄	— thau, cuprum ductile.
— 鉄	— sắt, ferrum ductile.
唛	Thép.
— 咬	ăn —, alienis vesci.
鍍	Thép, inducere aurum, argentum, colorem, &c.
— 光	quang —, id.
— 鑽	— vàng, inaurare.
— 泊	— bạc, argentum alicui rei inducere.
鉄	Thét, igne purgare.
— 鑽	— vàng, aurum purgare.
— 泊	— bạc, purgare argentum.
— 噴	máng —, acriter increpare.
— 濫	làm —, accelerare.
設	Thét, convivio excipere; liberaliter tractare.
— 待	— dãi, id.
— 客	— khách, hospitem benignè excipere.
繞	Thêu, acu pingere.
— 紉	— tiũ, }
— 紉	— thùa, } id.
— 絨	— dệt, }
— 絨	lời — dệt, ornatus sermo.
— 花	— hoa, acu flores pingere.
— 丐	cái —, pala lignea.

吵	Thêu.
討 — 意	ý — thảo, liberalis animus.
討 — 得	người — thảo, vir liberalis.
屍	Thi.
— 身	thân —, corpus.
試	Thi, certare.
— 科	khoa —, certamen.
— 埒	đi —, certatum ire.
杜 —	— đồ vel đậu, contentione assequi.
— 濫	làm —, certare aliquid agendo.
舉 —	— cử, contendere.
— 場	trường —, locus certaminis; stadium; agon, agonis.
施	Thi.
恩 —	— ân, beneficium conferre.
仁 —	— nhân, clementiam exhibere.
— 芳	phương —, species serici.
詩	Thi, carmen, carminis.
— 經	kinh —, quidam liber sinicus.
入 —	— nhân, poeta, poetæ.
集 —	— tập, poesis liber.
尸	Thi.
— 神	thần —, vivus homo quem olim sacrificantes spiritui substituebant.
恃	Thi.
— 自	tự —, sibi confidere.

— 詞	tờ —, litteræ magistratum facultatem aliquam concedentes.
— 囉	ra —, præfectum litteris aliquam facultatem concedere.
— 壹	nhứt —, litteræ epistolis inscribi solitæ, cum superiores ab inferioribus vel æquales ab æqualibus scripto aliquid petunt.
— 憑	bằng —, diploma regium quo aliqua dignitas conceditur.
侍	Thị, assistere.
郎 —	— lang, eunuchus; quædam dignitas.
— 近	cận —, proximè regi assistere.
內 —	— nội, subditus regis intimus.
市	Thị, forum, fori.
— 稅	lấy —, vectigalia in foro colligere.
朝 — 準	chốn — triều, locus ubi homines congregati manent.
— 城	thành —, } id.
— 城尼	nơi thành —, }
— 核	cây —, quædam arbor dicta diospyros decandra.
井 — 几	kể — tỉnh, infima fex populi.
於 — 朝	} tranh danh ư triều, tranh lợi ư —; fama in aula quæritur, lucrum verò in foro.
— 爭名	
— 爭利	
— 於	
是	Thị, verè.
— 果	quả —, verissimè.
非 — 徧	lời — phi, verba falsa.

THI

	Thị, videre.
— 監	giám —, arbiter, arbitri.
— 几	kê — sự, præfectus alicui rei vel negotio.
事 — 色目不	} mục bát — tà sắc, nhĩ bát thính dân thanh; oculi turpia non aspiciant, au- res libidiosa non audiant.
淫聲 — 耳不	
聽邪	
示	Thị, monere.
— 指	chỉ —, præcipere.
— 蒲鞭	} bồ tiên — nhục; plus valent apud sapi- entem monita quam verbera.
辱	
氏	Thị, familia.
— 阮	nguyễn —, familia regia Cocincinae.
— 黎	lê —, familia regia antiqua Tunquini.
證	Thị.
— 筭	tên —, nomen post mortem alicui indi- tum.
試	Thí, contendere.
— 監	giám —, præses examinis.
— 應	ứng —, ad certamen venire.
— 考	khảo —, censor examinis.
看 —	— khán, experiri.
看銃 —	— súng, tormentum exonerare.
— 金烈	} liệt hỏa — kim, gian nan — đức; ignis probat aurum, ærumnæ virtutes.
德 — 金艱	
難 —	
施	Thí, eleemosynam largiri.
— 布	bố —, id.

THÌ

— 供	cúng —, id; aliquid offerre ecclesiæ, fano, &c.
朱 —	— cho, stipem erogare.
功 —	— công, labore suo aliquem juvare.
貼 —	— của, rebus suis alicui offerre opem.
— 沒	một —, paulisper.
譬	Thí.
如 —	— như, verbi gratiâ.
如 —	} dụ, } id.
喙 —	
諭 —	— dũ, }
時	Thì, tempus, temporis; tunc; particula nihil sæpè significans.
事 —	— sự, negotia temporalia.
— 世	thế —, circumstantia temporis.
— 四	tứ —, quatuor tempestates.
氣 — 病	bệnh — khí, infirmitas ex temporum mu- tatione contracta.
運 —	— vận, fortuna; sors; conditio.
節 —	— tiết, anni tempestates.
— 生	sinh —, mori.
— 得	đắc —, temporis opportunitate uti.
— 及	kịp —, id.
— 沛	phải —, secundum tempus.
— 及	gặp —, ipso in tempore.
— 失	thất —, temporis opportunitatem amit- tere.
— 呂	lữ —, id.
— 拖	dỡ —, ad tempus.
— 燒	theo —, tempori cedere.
— 隨	tùy —, id.
刻 —	— khắc, tempus.

THỈ

盛	—	— thanh, tempus florens.
衰	—	— suy, ingratum tempus.
用動	—	— động dụng, tempora turbulenta.
渴饑	—	— cơ khát, tempus famis.
— 當		đang —, juventutis tempus; tunc temporis.
桴春	—	— xuân xanh, juventutis tempus.
牢	—	— sao, quare?
崔	—	— thôi, satis.
— 悶		} muốn nghe — nghe, qui vult audire audiatur.
眩	—	
— 沛		} phải việc — làm, quod opus est faciendum.
濫	—	
沛	— 丕	vậy — phải, sic benè est.
— 丕		vậy —, rebus ita positis.
飴	—	— cơm, cibos sumere; (de præfectis, nobilibus.)
茶	—	— chè, eosdem theum potare.
茶	—	— trà, id.
饒險	—	— hiểm nghèo, calamitosa tempora.
— 平		bình —, tempus pacis.
矢		Thỉ, sagitta.
— 弓		cung —, arcus, arcus.
志	—	— chí, proponere.
始		Thỉ, principium.
終	—	— chung, principium et finis; Alpha et Omega.
末	—	— mạt, id; ante et post.
無無	}	vô — vô chung, æternus, a, um.
無終		

THỈ

呖		Thỉ.
— 噤		thâm —, submissè loqui.
鯁		Thĩa.
— 魚		cá — —, quidam pisciculus pugnator.
適		Thích, propensio naturalis.
懌	—	— đẹp, placere.
— 於		ừ —, arridere.
意	—	— ý, id.
— 默		mặc —, ad libitum.
戚		Thích.
— 親		thân —, consanguinei.
釋		Thích, insculpere; incidere.
義	—	— ngãi, interpretari.
字	—	— chữ, litteras insculpere.
迦	—	— gia, nomen Phậ.
氏	—	— thị, id.
錫		Thiếc, stannum.
— 廐		bình —, vas stanneum.
— 署		thợ —, faber stanneus.
蟾		Thiềm.
蜍	—	— thừ, bufo quem in lunâ habitare dicunt.
閃		Thiểm.
— 得		người —, vir dolosus et cavendus.

THI

(天)	Thiên, cœlum, cœli.
宮	— cung,
— 皇	hoàng —,
曹	— tào,
— 蒼	thương —,
主	— chúa, Deus cœli; Dominus.
神	— thần, Angelus.
堂	— dàng, paradisus.
台	— thai, id; cœlum.
庭	— đình, id.
門	— môn, porta cœli.
上	— thượng, in cœlo.
地	— địa, cœlum et terra.
下	— hạ, mundus; homines.
文	— văn, astronomia.
— 柴	thầy — văn, astronomus.
雷	— lôi, spiritus tonitru.
— 竺	— trước, India ubi est natus Phật.
— 朝	triều —, diadema, diadematis.
— 升	pháo thăng —, tubus ignitus volatilis.
命	— mạng, cœli decretum.
祿	— lộc, vitæ necessaria à cœlo hominibus attributa.
理	— lý, ratio naturalis.
— 司	tư —, astronomia.
— 司	quan tư —, præsès astronomiæ.
道	— đạo, cursus cœli.
子	— tử, imperator Sinensis et etiam Cocin-
	cinensis.
朝	— triều, id.
— 賓	tân —, regem vitâ excedere.
顏	— nhan, rex.

THI

心	— tâm, voluntas cœlo conformis.
儀	— bình nghi, astrolabium.
監	— giám, tabula astronomiæ.
— 欽	— bình, bilanx.
平	— bình, bilanx.
之	— địa quỷ thần chi luận, metaphysica.
論	— địa trung chi thượng hạ, zenith et
上	— địa trung chi thượng hạ, zenith et
下	— nadir.
— 聽	— cao thính ti; cœlum excelsum audit
— 卑	— infimos.
— 高	— tử vô hí ngôn; imperator per jocum
言	— non loquitur.
— 無	
— 戲	
— 子	
(篇)	Thiên, liber, libri.
典	— sách, id.
(偏)	Thiên, pravus, a, um; non rectus; pro-
	clivis, e.
私	— tây, personæ rationem habere; injustè.
— 性	tính —, natura ad malum prona.
(遷)	Thiên, transferre.
善	— thiện, ad meliorem frugem se reci-
	pere.
開	— khai, illo tempore.
(千)	Thiên, mille.
— 沒	một —, id.
— 台	hai —, duo millia.
里	— lý, mille stadia sinica.
(阡)	Thiên.
陌	— dàng — mịch, via in agris.

THI

① 鮒	Thiên.
— 平 鮒	cá bình —, quidam piscis maritimus.
② 天	Thiên.
— 門	— môn, species scorzonerae.
— 草 春	— xuân thảo, primula veris.
③ 善	Thiện, bonus, a, um.
— 勸	khuyên —, blandè hortari.
— 藝	— nghệ, peritus alicujus artis.
— 人	— nhơn, vir bonus.
— 行	— hạnh, boni mores.
— 貶 褒	} bao — biếm ác; bonum decorare honoribus, malum deturbare.
— 惡	
— 所 惡	} — bất năng dụng, ác bất năng khử, sở dĩ vong dã; boni non adhibentur, mali non abjiciuntur, ideò perditur regnum.
— 以 不 能	
— 亡 能 去 用	
— 也 才	— tài, industrius, a, um.
④ 擅	Thiện, usurpare.
— 位	— vị, regnum usurpare.
— 權	— quờn, id.
⑤ 禪	Thiện.
— 位	— vị, sceptrum tradere.
⑥ 騙	Thiến, castrare.
— 獮	heo —, porcus castratus.
— 鷓	gà —, gallus castratus.
⑦ 淺	Thiển.
— 才	— tài, ineptus, a, um.

THI

智	— trí, hebes, hebetis.	
⑧ 聲	Thiêng, virtute diabolicâ insignis locus.	
— 灵	— liêng, spiritualis.	
— 創	— sáng, omnium scrutator.	
— 象 事	sự — tượng, phænomenon cœleste.	
⑨ 城市	Thiêng, urbs; mœnia.	
— 市	— thị, locus ubi multi homines congregati manent.	
— 順 渚	nước thuận —, regnum antiquum Ciampæ; (Vide Thành.)	
⑩ 妾	Thiếp, pellex, pellicis.	
— 妻	thê —, id.	
— 小	tiểu —, sic se appellant uxores.	
— 啞	ăn —, præfectos majores in provinciis sibi commissis vectigalia colligere.	
— 錢	tiền —, illa vectigalia.	
— 童	đồng —, puella quæ arte venefici à dæmone possessa videtur.	
⑪ 捷	Thiếp.	
— 拔 剌	lời bạt —, verba concinna et apposita.	
⑫ 切	Thiệt, vehementer.	
— 磋	} — tha, } id.	
— 台		— thay, }
— 閉		— báý, }
— 慘	thảm —, vehementer dolere.	
— 義	— ngãi, intima consuetudo.	
— 志	chí —, vehemens desiderium.	
— 要	— yéu, instantissimum.	

THI

骨一得	người — cốt, intimus amicus.
設	Thiệt.
待	— dãi, benignè excipere.
宴	— yên, convivium instruere.
客	— khách, hospitem benignè excipere.
鐵	Thiệt, ferrum, i.
榜	— bãng, fustis ferreus.
舌	Thiệt, detrimentum; lingua.
害	— hại, damnum, i.
崔	— thòi, id.
身	— thân, sibi afferre detrimentum.
命	— mình, id.
貼	— của, suas res malè perdere.
口	khẩu —, facundia, æ.
欣	hơn —, plus et minus.
燒	Thiêu, succendere.
一焚	phân —, id.
一折	chết —, flammis se tradere.
鉞	— vàng bạc, papyros superstiosè incendere.
香	— hương, virgulas odoras accendere.
化	— hóa, igne consumptus a, um.
少	Thiếu, deesse.
寸	— thốn, id.
一	niên —, puer, pueri.
年	— mặt, abesse.
一	đánh —, pœnas absentiae exigere.
打	ra —, pœnas absentiae dare.
一	
囉	

THI

一	朧	tháng —, mensis deficiens.
詔	Thiếu, nomen musicæ à Thuán inventæ.	
一	樂	nhạc —, } id.
一	九	cửu —, }
樂	簫	} tiếu — nhạc vũ, choreas agere.
舞	一	
一	魴	cá —, quidam piscis.
少	Thiếu, parùm.	
一	多	đa —, plus minusvè.
一	飭	— sức, viribus impotens.
一	才	— tài, exigua solertia.
一	智	— trí, exile ingenium.
一	糧	— lương, modica alimenta.
一	兵	— binh, pauci milites.
媼	Thím, uxor patruis natu minoris.	
辰	Thìn, littera quinta cycli duodenarii.	
一	辭	năm —, annus sic dictus.
一	朧	tháng —, mensis sic vocatus.
一	時	ngày —, dies hujus nominis.
一	時	giờ —, hora sinica à 7 ^a matutina ad nonam.
一	歲	tuổi —, natus hoc anno.
一	命	— mình, cohibere se.
一	弄	— lòng, cohibere animum.
一	性	— tính, naturam coercere.
一	涅	— nét, mores emendare.
一	意	— ý, voluntatem reprimere.
一	德	} — bệ đức hạnh, virtutem colere.
一	行	
一	皮	

THI

吏	—	— lại, ad meliorem frugem se recipere.
聲		Thinh.
你	—	— nễ, taciturnus, a, um.
— 濫		làm —, facere; tolerare.
清		Thinh, purus, a, um.
淨	—	— tịnh, id.
瀝	—	— sạch, id; (Vide Thanh.)
盛		Thinh, florere; florens.
利	—	— lợi, id.
怒	—	— nộ, vehementer irasci; (Vide Thanh.)
聽		Thính, audire; virtute diabolicâ insignis locus.
— 探		thám —, explorare.
令	—	— lệnh, mandato obsequi.
命	—	— mạng, id.
— 靈		linh —, locus virtute spirituum insignis.
勿動	勿非禮勿言	} phi lễ vật thị, vật thính, vật ngôn, vật động; res indecentes ne aspicias, ne audias, ne loquaris, ne agas.
勿動	勿非禮勿言	
勿動	勿非禮勿言	
勿動	勿非禮勿言	
粲		Thính, oriza vel milium frixa et comminuta.
— 鱖		mám —, species gari.
清		Thinh.
違	—	— lên, tumescere.
靈	—	— linh, subito; ex improviso.

THI

請		Thỉnh, rogare; accersere.
細	—	— tới, accire.
客	—	— khách, hospitem accersere.
— 椿		thủng —, constanter.
經	—	— kinh, precatones phật emere.
佛	—	— phật, idolum phật emere.
像	—	— tượng, id.
淥		Thíp.
— 落		nước —, aquam aliquid præterfluere.
— 颯		nằm — —, tranquillè jacere.
𩚑		Thịt, caro, carnis.
— 壳		xác —, corpus, corporis.
命	—	— mình, } id.
— 昌		xương —, } id.
— 泖		máu —, } id.
鴈	—	— mỡ, carnis pinguedo.
臙	—	— nạc, caro macra.
— 濫		làm —, mactare animalia ad edendum.
— 挹		ớt —, carnem sale condire.
— 狝		săn —, venari.
世俗	— 邪魔	} tà ma — mình thế tục; diabolus, caro et mundus.
命魔		
燒		Thiu, gravè olens; (de coctis cibis diù servatis.)
— 餅		cơm —, oriza cocta jam fetens.
少		Thiểu.
— 髮		bản —, mœrore profligatus.

THỌ

眸	—	—	ngủ, somno gravatus.
受		Thọ,	recipere.
命	—	—	mạng, mandatum recipere.
福	—	—	phước, frui felicitate.
死	—	—	tử, mortem subire.
害	—	—	hại, damnum pati.
病	—	—	bệnh, morbum contrahere.
制	—	—	chế, subjicere se.
法	—	—	pháp, id.
喪	—	—	tang, lugere.
教	—	—	giáo, doctrinam recipere.
壽		Thọ,	vita longa.
—	長	trường	—, id.
—	琰	cõi	—, immortalitatis sedes.
—	萬禮	lễ vạn	—, festum quoddam in die natali regis.
世	—	—	thế, quidam liber medicus.
樹		Thọ,	arbor.
—	老	lão	—, annosa arbor.
錯		Thó,	rudis, e.
—	樞	roi	—, quædam virga.
—	打	đánh	—, rudibus pugnare.
—	坦	đất	—, argillosa terra.
—	乳	nhỏ	—, exigua staturâ vir.
收		Thò.	
囉頭	—	—	dầu ra, caput emittere.
包拈	—	—	tay vào, manum intromittere.

THỒ

兔		Thỏ,	lepus, leporis; cuniculus.
薄	—	—	bạc, luna; lepus albus.
玉	—	—	ngọc, id.
—	俸	bóng	—, umbra lunæ.
—	彘	—	chạy, leporem currere; lunam circum-
		agi.	
筵	—	nói	—, secretò aliquid dicere.
—	暈	vầng	—, luna.
—	如	nhát như	—, timidus ut lepus.
粗		Thồ,	rudis, e.
塔	—	—	tháp, id.
俗	—	—	tục, rusticus.
劇	—	—	kịch, id.
—	茶	chè	—, commune theum.
—	緹	vải	—, pannus crassus.
撫	—	lời	—, inhonesta verba.
措		Thố.	
—	舉權	quờn cử	—, auctoritas.
兔		Thố,	lepus, leporis.
—	玉	ngọc	—, luna, lunæ.
錯		Thố,	errare.
—	失	thất	—, præcipitanter.
土		Thổ,	terra.
—	鄉	hương	—, patria.
—	產	—	sản, solum natale.
—	水	thủy	—, loci alicujus temperies.
—	風	phong	—, mores alicujus loci.

THƠ

地	—	— địa, spiritus terræ, idolum sinicum.
示	—	— kì, spiritus terræ.
公	—	— công, dominus terræ quem intra septa adorant.
主	—	— chủ, dominus terræ cujus nomine adorant antiquos regionis illius possessores, illisque altariola erigunt in ipsis agris.
— 後	—	hậu —, id.
— 田	—	điền —, arva, arborum.
吐		Thổ, evomere.
露	—	— lộ, mentem suam aperire.
血	—	— huyết, sanguinem evomere.
詩		Thơ, carmen, carminis.
賦	—	— phú, oratio versibus inscripta.
— 文	—	văn —, id.
— 排	—	bài —, compositio constans octo vel quatuor versibus.
— 濫	—	làm —, versus pangere.
— 吟	—	ngâm —, versus submissè canere.
書		Thơ, epistola, epistolæ.
— 啟	—	gởi —, litteras dare.
信	—	— tin, nuntium, ii.
鴈	—	— nhạn, epistola.
— 幅	—	bức, —, } id.
封	—	— phong, }
— 封	—	phong —, epistolam obsignare.
生	—	— sinh, scholasticus.
— 詔	—	chiếu —, regis litteræ.
經	—	— kinh, quidam liber.
吏	—	— lại, scriba, scribæ.

THƠ

疎		Thơ.
曳	—	— đại, infans; rationis expers.
癡	—	— ngây, id.
幼	—	— ấu, infans, infantis.
— 歲	—	tuổi —, infantia, infantia.
— 昆	—	con —, infans.
矧	—	— thẩn, otiosè vagari.
— 失	—	thất —, confectus viribus.
— 盧	—	lơ —, res specie contemnenda.
囉	—	— rơ, arbor foliis expoliata.
署		Thợ, faber; artifex.
木	—	— mộc, faber lignarius.
泊	—	— bạc, faber argentarius.
埋	—	— may, sartor, sartoris.
鍊	—	— rèn, ferrarius, ii.
錫	—	— thiếc, faber stanneus.
便	—	— tiện, tornator, oris.
駁	—	— vẽ, pictor, oris.
綴	—	— cửi, textor, oris.
犂	—	— bắn, catapultæ usu exercitus.
覺	—	— giác, chirurgus, i.
鞋	—	— giày, sutor, oris.
染	—	— nhuộm, tinctor, oris.
塿	—	— gốm, figulus, i.
— 柴	—	thầy —, artifex, cis.
桶	—	— thùng, id.
哥	—	— cả, primus artifex.
次		Thợ.
呂	—	— lữ, præter spem falli.
—	—	— —, hilariter.

THỜ

〔祿〕	Thờ, colere; adorare.
奉 —	— phụng, } id.
禮 —	— lạy, }
— 敬	kính —, }
— 槃	bàn —, altare, altaris.
— 殿	đền —, es sacra.
— 茹	nhà —, id.
主 —	— chúa, Deum adorare.
希 —	— vua, Regem colere.
媿 吒 —	— cha mẹ, parentes colere.
親 得 —	— người thân, id.
神 —	— thân, spiritus venerari.
佛 —	— phật, adorare phật.
於 —	— ở, inopinatò.
— 巴	bơ —, incautè.
— 府	phủ —, templum in quo rex progenitores suos adorat.
— 廟	miếu —, id.
— 牀	giảng —, altare ethnicorum.
至 —	— trời, cœlum adorare.
至 — 核	cây — trời, columna quædam in plateâ domûs, in cœli honorem erecta, in cuius summitate arcula cernitur.
〔咀〕	Thở, suspirare.
嘆 —	— than, ingemiscere.
— 嘆	than —, id.
囉 —	— ra, suspirium emittere.
𩑦 —	— dài, longum trahere spiritum.
— 唏	hơi —, suspirium.
— 屯	đã —, ultione sedatus.
顯豪 —	— hào hển, nimiâ lassitudine anhelare.

THO

哈 咳 —	— hoi hóp, vi spiritum trahere.
〔搯〕	Thoa, manu abstergere; linire.
壁 —	— vách, parietem linire; (calce, luto, &c.)
搯 —	— tay, fricare manus.
搯 移 —	— đi, absterge; abstergere manu.
〔鍍〕	Thòa.
— 銅	đồng —, æs auro mixtum.
〔課〕	Thỏa, animo satiari.
恣 —	— lòng, } id.
— 意	— ý, }
— 志	— chí, }
— 屯	đã —, jam contentus.
氣 —	— khí, aere libero recreare.
〔妥〕	Thỏa.
— 媼	đĩ —, meretrix, meretricis.
〔瑞〕	Thoại.
— 氣	khí —, odor suavis florum.
邏 —	— lạ, prognosticum.
〔篡〕	Thoán, rapere; usurpare; (meliùs dicitur Soán.)
位 —	— vị, regnum usurpare.
弒 —	— thí, rebellare.
〔瓚〕	Thoàn.
— 玉	ngọc —, quidam lapis pretiosus.

〔倚〕	Thoáng.	
戈 —	— qua, raptim transire.	
〔倚〕	Thoáng.	
— 濕	thấp —, raptim.	
戈 —	— qua, } id.	
— 請	thỉnh —, }	
〔倚〕	Thoáng, minutissimus, a, um.	
— 弛	nhỏ —, id.	
〔脫〕	Thoát, effugere; evadere.	
塊 —	— khỏi, } id.	
妄 —	— vòng, }	
飽 —	— vào, callidissimè penetrare.	
囉 —	— ra, solerter egredi.	
— 逃	đào —, fugere.	
祝 —	— chúc, illicò.	
— 蛇	xà —, serpentis exuviæ.	
難 —	— nạn, miseras declinare.	
圍重 —	— trùng vây, ab obsidione eximere se.	
〔脫〕	Thoát, confestim; repentè.	
祝 —	— chúc, illicò.	
— 審	thâm —, raptim.	
〔禿〕	Thóc, grana frugum.	
— 糶	lúa —, } id.	
— 糶	gạo —, }	
— 祿蹠	theo lóc —, subsequi.	
魂 —	} hom — so hai lẽ mà coi; omnia ad un-	
理 —		guem inspicere.
麻芻 —		

〔撓〕	Thọc, pungere.
— 撓	đâm —, id.
〔噉〕	Thốc, vorare.
— 獠	chó —, canem aliquid vorare.
〔桎〕	Thoen, pessulus; repagulum.
檟 —	— máy, sagacitas; ingeniosa concilia.
闈 —	— cửa, pessulus januæ.
檣 —	— ghe, lignum transversum ad firmam-
	dam cymbam.
鉄 —	— sắt, repagulum ferreum.
〔說〕	Thóet.
禮 — 擘	máng — lấy, subitò increpare.
— 倘濫	làm thẳng —, sine intermissione per ho-
	ram, diem, aliquid agere.
〔梭〕	Thoi, radius, seu textoris instrumentum.
緞 —	— cửi, id.
鑽 —	— vàng, panis aureus.
泊 —	— bạc, panis argenteus.
— 銅	đồng —, species æris.
魴 —	— cá, piscem aquas velocissimè findere.
鳩 —	— chim, avem rapidissimè aerem divi-
	dere.
〔退〕	Thói, mos, moris; consuetudo.
— 格	cách —, } id.
— 世	thế —, }
法 —	— phép, }

THÔ

— 於	}	— ăn — ử, agendi ratio.
— 婁		— cũ, antiqua consuetudo.
— 丑		— xấu, prava consuetudo; mores per-versi.
— 蹻		theo —, consuetudinem sectari.
— 洵		quen —, rei alicui assuetus.
— 沛		phải —, benè est; juxta consuetudinem.
— 代		— đời, sæculi mores.
— 渚		— nước, regni mores.
— 虬		— vậy, prava consuetudo.
— 邪		— tà, id.
— 圭		— quê, mores rustici; sic etiam urbanè dicunt mea consuetudo.
崔		Thòi.
— 舌		thiệt —, detrimentum.
— 咲		thể —, voces intermissæ.
臠		Thỏi, frustum; (non dicitur de pannis.)
— 坦		— đất, frustum terræ.
— 脍		— thịt, frustum carnis.
— 銅		— đồng, frustum æris.
崔		Thôi, satis; cessare.
— 丕		— vậy, satis est; desiste.
— 役		— việc, ab opere cessare.
— 侯		— hầu, hora circiter nona matutina, ubi ab auditorio recedunt omnes præfecti regi assistentes.
— 麻		mà —, tantummodò.
— 時		vậy thì —, sic satis est.
— 聵		nghe —, quo audito.

THƠ

— 一	—, satis; actum est; proh dolor!
— 喂	ôi —, miserandum.
— 段	— đoạn, postea.
— 沒	một —, exiguum temporis spatium.
退	Thối, fetor; recedere.
— 志	— chí, despondere animum.
— 他	— tha, fetere.
— 兩	} tán — lưỡng nan, undique premi au-
— 難	
腿	Thối.
— 盤	bàn —, nates, natium.
退	Thối, sufflare.
— 炤	— lửa, sufflando ignem accendere.
— 卷	— quyển, fistulâ canere.
— 箛	} — sáo, } id.
— 笛	
— 逾	gió —, ventum flare.
— 鞞	— bễ, folle flare.
— 鍤	— kèn, tibias inflare.
— 鐃	— loa, tubâ canere.
台	Thơi.
— 請	thánh —, liber, a, um; beatus, a, um.
太	Thối.
— 平	— bình, alta pax.
— 過	— quá, valdè excedere.
— 甚	— thậm, id.
— 子	— tử, regis primogenitus.

THỚ

極	—	— cực, (Vide Thái cực.)
公	—	— công, antiquus quidam quem sinenses colunt.
守	—	— thủ, quædam dignitas.
早	—	— tảo, summo mane.
尉	—	— úy, quædam dignitas maxima.
泰		Thới, amplius, a, um; florere.
— 運		vận —, prospera tempora.
— 否	}	bĩ cực — lai, post luctum gaudia.
— 來		
— 極		
貫		Thời.
— 坦		đất —, terra levis.
禮	—	— lễ, liberalis, e.
蒼		Thơm, olere; suavè olens.
收	—	— tho, id.
— 萋		rau —, mentha.
朗	—	— lựng, valdè olens.
歹	—	— ngát, id.
馥馥	—	— phức phức, id.
— 名		danh —, bona fama.
— 紕		chỉ —, fila quædam ex foliis ananæ confecta.
— 鞞		trái —, ananas, seu bromelia.
參		Thơm.
— 他		thà —, præstat.
探		Thơm.
— 倘		thằng —, benè tensus, a, um.

THỜ

貪		Thờm.
— 簾		lờm —, perfunctoriè.
— 砭		bờm —, id.
村		Thon.
文	—	— von, in magno versari periculo.
忖		Thỏn, in imâ parte exiguus, a, um.
册	—	— cảm, mentum exiguum.
村		Thôn, vicus, vici.
— 鄉		hương —, } id.
坊	—	— phường, }
寸		Thón, deesse; egere.
少	—	— thiếu, id.
吏	— 揀	đóng — lại, tundendo aliquid deprimere.
— 部		bộ —, carpus.
忖		Thỏn.
度	—	— đạc, conjeetari.
通		Thong, pervius, a, um; communicare.
容	—	— dong, negotiis vacuus.
且	—	— thả, id; liber, a, um.
— 瓮		ống —, species tubuli ad hauriendum tabaci fumum.
桶		Thòng, ex alto deponere.
— —		— —, } id.
— 弄		lòng —, }
— 甕		— xuống, demittere aliquid; (de fune.)

THÔ

壙	Thông, vasculum.
— 埤	trình —, id.
聰	Thông, perspicax.
明	— minh, ingenio promptus.
明	} — minh dệ trí, omnia penetrare.
明	
通	Thông, penetrare.
別	— biết, perfectè intelligere.
率	— suốt, id.
太	— thái, doctus, a, um.
哈	— hay, penitùs intelligere.
— 老	lầu —, penitùs noscere.
信	— tin, dare nuntium.
事	— sự, interpres, interpretis.
公	— công, sanctorum communio.
訥	chẳng — nói, non dignari loqui.
濫	chẳng — làm, non dignari facere.
— 庄	chẳng —, indoctus; impervius.
— 庄	quán —, penetrare.
— 貫	— lưu, pervius et patens locus.
流	— hành, id.
行	— cho nhau, secum invicem communi-
饒	care.
朱	— khí, aer liber.
氣	— ngôn, interpretari.
言	} — thiên đạ địa, omnia noscere in cælo
達	
地	— dụng, ad multa inservire.
天	— dụng, ad multa inservire.
用	— dụng, ad multa inservire.
寬	ống — khoan, clyster, clysteris
甕	

THÔ

桶	Thông, pinus silvestris.
— 洳	nhựa —, resina, æ.
葱	Thông.
頭	— đầu, cepa.
痛	Thống, dolere.
悔	— hối, pœnitere.
苦	— khổ, acerbè cruciari.
— 腹	phúc —, dolere ventre.
切	— thiết, vehementer dolere.
惜	— tích, id.
統	Thống.
— 正	chính —, rex legitimus; quædam digni-
	tas.
率	— suát, dignitas illius qui est cognitor
	seu inquisitor alicujus operis.
說	Thót.
— 請	kêu thỉnh —, voces interruptæ.
— 叫	nhảy —, transilire.
— 跡	
說	Thót, loqui.
訥	— nói, id.
— 疎	thưa —, respondere, causam referre.
浪	— rằng, dicitur.
段	— đoạn, quo dicto.
崔	— thôi, id.
訥	cây — nốt, arbor palma.
— 核	

THU

樵	Thốt, abacus in quo secatur caro, piscis, &c.
筏	— bè, ratis pars.
剗	) giận cá chém —, alicujus odio iram in (alium evomere.
— 鯨	
秋	Thu, autumnus.
— 務	mùa —, id.
— 買	máy —, quot anni.
— 逝	mười —, decem anni.
— 屢	trăng —, luna autumnii.
— 翻每	mũi lông —, minutissimus, a, um.
收	Thu, colligere; congregare.
拾	— thập, id.
貯	— trữ, id; recondere.
分	— phân, decimas colligere.
吏	— lại, abbreviare.
匄	— vào, id.
鯨	Thu.
— 鯨	cá —, quidam piscis.
鞫	Thu.
— 後	hậu —, postilena, postilenæ.
趣	Thú, vitæ conditio.
— 四	tứ —, quatuor conditiones, piscatorum scilicet, lignatorum aratorum et pastorum.
賤	— tiệt, id; sic de se urbanè dicunt.
— 燒	theo —, juxtà conditionem suam.

THÚ

— 涓	quen —, in suâ arte exercitatus.
— 志	chí —, intentio, intentionis.
意	} — nào vui — áy, quisque sorte suâ } contentus vivat.
— 益	
— 芾	
獸	Thú, quadrupedes.
— 禽	cầm —, omnia animalia.
— 鳥	điểu —, id.
— 惡	ác —, fera, feræ.
— 類	loài —, quadrupes.
物	— vật, id.
狩	Thú.
— 巡	tuần —, lustrare.
娶	Thú, nubere.
— 嫁禮	lễ giá —, nuptiales cæremoniaæ.
— 妻	— thê, uxorem ducere.
讐	Thù, inimicus; ulcisci.
— 怨	— oán, vindictam sumere.
— 嫌	hiềm —, ultionem moliri.
— 恨	hờn —, } id.
— 仇	cừ —, }
— 積	tích —, }
— 几	kê —, inimicus, inimici.
勿	— vật, de rebus minimis vindictam sumere.
— 報	báo —, ulcisci.
— 呂	trả —, id.
— 拱	gây —, ad ultionem aliquem accendere.
首	Thủ, caput.
— 合	— hạp, minima quædam dignitas.

THỦ

- 誓 khê —, salutare.
 — 頓 đón —, id.
 — 匕刀 dao chủy —, sica, sicæ.
 (守) Thủ, custodire.
 — 鎮官 quan trấn —, gubernator provinciæ.
 — 鎮 trấn —, gubernare.
 營 — — dinh, præfectus custos præsidii.
 城 — — thành, custos civitatis.
 寨 — — trại, castrorum custos.
 — 留 lưu —, quædam dignitas.
 — 巡 tuần —, lustrare.
 — 更 canh —, vigiliis agere.
 把 — — bả, id.
 — 鼓 cổ —, tibicen, tibicinis.
 節 — — tiết, vidua vel viduus.
 禮 — — lễ, ritus moresque servare.
 義 — — nghĩa, fidus, a, um.
 (手) Thủ, manus, manús.
 記 — — kí, subscribere litteras.
 足 — — túc, manus et pedes.
 下 — — hạ, ministri.
 — 下 hạ —, manus operi admovere.
 — 束 thúc —, se in ditionem alicujus permittere.
 (取) Thủ, accipere.
 咲 — 呐 nói — thỉ, lentè et demissè loqui.
 (書) Thư, epistola, æ.
 — 封 phong —, litteras involvere, litterarum involucrum.

THƯ

- 噉 gởi —, epistolam dare alicui.
 — 四 tứ —, quatuor libri classici sinici.
 (鷓) Thư.
 黃 — — hoàng, auri pigmentum.
 得 — — người, maleficium dare alicui.
 (次) Thứ, particula numeralis ordinis.
 序 — — tự, ordo, ordinis.
 弋 — — nhứt, primus, a, um.
 仁 — — hai, secundus, a, um.
 — 圖 đồ —, ordo.
 買 — — máy, quotus, a, um.
 — 番 phiên —, vices, vicium.
 (恕) Thứ, parcere; indulgere.
 朱 — — cho, }
 — 容 dong, —, } id.
 赦 — — tha, }
 — 準 chuẩn —, }
 — 饒 nhiều —, ignoscere.
 罪 — — tội, peccata condonare.
 命 — — mạng, vitâ donare.
 情 — — tình, condonare.
 猶 — — tay, manum cohibere.
 (庶) Thứ.
 民 — — dân, populus, populi.
 人 — — nhơn, }
 — 衆 chúng —, } id.
 — 黎 lê —, }
 (次) Thứ.
 艸莽 — — mang thảo, verbascum.

瑤石瑪 — mã não thạch, chalcedonius lapis.

試 — Thử, experiri.

弄 — — lòng, alicujus animum experiri.

意 — — ý, id.

— 魂 — coi —, tentare; experiri.

— 祐 — xem —, id.

— 濫 — làm —, fac videam.

此 — Thử.

事 — — sự, illa res; illud negotium.

— 如 — như —, hoc modo.

— 慮 — lữ —, propter morbum vel frigus contracta membra habere.

— 彼分 — phân bí —, unum ab alio discernere.

收 — Thua, vinci.

劍 — — kếm, id.

智 — — trí, ingenio superari.

— 召 — chọi —, cedere.

— 乳 — nhỏ —, minor, minoris.

— 珥 — nhẹ —, levior, levius.

才 — — tài, industriâ superari.

飭 — — sức, viribus superari.

緘 — Thùa, modus quidam acu pingendi.

— 繞 — thêu —, id.

— 袋 — — dầy, bursam acu pingendo circumornare.

— 嵐濫 — làm bông —, perfunctoriè aliquid agere.

疎 —

Thừa, respondere superiori; dicere superiori, rarus, a, um; (melius dicitur Sưa, rarus. V. Sưa.)

說 — — thốt, dicere et respondere superiori.

— 呈 — chường —, id.

— 分 — phân —, respondendo aliquid exponere.

— 戈 — — qua, superiorem commonefacere.

— 排 — — bày, aliquid superiori exponere.

— 單 — — đơn, scripto aliquid à rege vel præfecto postulare.

浪 — — ràng, respondere superiori.

翁 — — ông, domine; dicere seni.

柴 — — thầy, bone magister; dicere magistro.

吒 — — cha, reverende pater, dicere patri.

吒德 — — đức cha, illustrissime; amplitudo vestra.

官 — — quan, dicere præfecto.

告 — — cáo, deferre ad præfectum.

切 — — thết, rarus, a, um.

襪 — — rách, id; (de rebus.)

— 畧 — lược —, pecten rarus.

奸 — — gian, falsò accusare.

讒 — — gièm, ad superiorem diffamare.

次 — Thừa, lineamentum, i.

核 — — cây, lignea lineamenta.

脍 — — thịt, carnis lineamenta.

— 刀 — dao —, species cultri majoris ad poliendum ferrum.

餘 — Thừa, superesse.

汰 — — thãi, superfluous, a, um.

THƯ

— 餘	dư —, id.
— 訥	nói —, calumniari.
— 堵	đổ —, id.
囉 —	— ra, superesse.
— 福	phước —, residua felicitas.
盧 —	— lưã, affatim.
承	Thừa, accipere.
命 —	— mạng, mandatum accipere.
— 奉	phượng —, attemperare.
令 —	— lệnh, nomine regis vel superioris aliquid agere.
行 —	— hành, attemperare se voluntati superioris.
— 牧鑒	giám mục —, provicarius generalis.
乘	Thừa, occasionem arripere.
機 —	— cơ, id.
馬 —	— mã, equitare.
車 —	— xa, vehi curru.
— 興	hưng —, occasioni cedere.
時 —	— thì, occasione uti.
世 — 几	kê — thế, valdè experiens.
丞	Thừa.
相 —	— tướng, suprema dignitas.
所	Thừa, qui, quæ, quod; suus, a, um.
— 達	đặt —, condicere de modo vel qualitate alicujus rei.
分 — 安	an — phận, sorte suã contentus.
弄 — 別	biết — lòng, alicujus animum exploratum habere.

THU

順	Thuận, pacificus; obsequi; secundus, a, um.
— 和	hòa —, concordia, æ.
— 恣	— lòng, pro arbitrio.
— 意	— ý, id.
— 例	lời —, placida verba.
理 —	— lẽ, rationi consonum.
逾 —	— gió, ventus secundus.
帆 —	— buồm, id.
燒 —	— theo, obsequi.
格 —	— cách, juxta morem.
— 平	bình —, quædam provincia Cocincinæ.
雨 風	{ phong điều vũ —, ventus et pluvia op-
— 調	{ portuna.
治 —	— trị, imperator sinensis conditor familiae nunc regnantis.
— 討	thảo —, gratus, a, um.
爲 母 不 一	} bất thuận phụ mẫu bất dĩ vi tử; qui parentibus non obsequitur non est tanquam filius habendus.
子 不 一	
以 父	
舜	Thuấn, imperator apud sinenses celeberrimus, regnavit ante Christum annis 2258.
— 弄	vua —, id.
— 隴	ruộng —, ager, agri.
馴	Thuần, cicur; mitis, e; (de animalibus.)
熟 —	— thực, exercitatus; (de iisdem.)
性 —	— tính, mitis, e.
— 馭	ngựa —, equus mitis.

純	Thuân, purus, a, um.
善	— thiện, mansuetus, a, um.
德	— đức, virtus solida.
盾	Thuấn, scutum, scuti.
餉	bánh —, species bellariorum.
述	Thuật, referre.
吏	— lại, id.
術	Thuật.
法	phép —, ars recondita; magia, æ.
促	Thúc, urgere; stimulare.
細	— tới, incitare.
日	nhật —, sæpissimè.
推	thôi —, impellere.
叔	Thúc, patruus, i.
伯	— bá, id.
國	quốc —, patruus regius.
踏	Thúc, calcaria addere; pede impellere.
移	đi —, ultrò et libenter incedere.
束	Thúc.
手	— thủ, subjicere.
攔	giản —, malè tractare.
—	—, villosus, a, um.
沙	— sa, anomi species.
贖	Thục, redimere.
來	lai —, id.

救	cứu —, aliquem eripere.
命	— mạng, vitam alicujus vel suam redimere.
難名	} danh hư nan —, fama semel amissa difficilè reparatur.
虛	
熟	Thục.
馴	thuân —, exercitatus, a, um.
曬	ruộng —, ager benè excultus.
坦	đất —, terra benè culta.
地	— địa, quædam medicina.
檣	cối —, mola benè apta ad comminandum.
成	thành —, benè exercitatus.
葵	— qùi, althea, altheæ.
式	Thức, expergisci; vigilare; color, coloris.
踈	— dậy, è somno excitare; expergisci.
職	— giác, expergisci.
體	thể —, edictum.
鼻	— trắng, color albus.
白	— bạch, id.
赭	— đỏ, color ruber.
鑽	— vàng, color flavus.
桴	— xanh, color viridis.
顛	— đen, color niger.
踈奴	— nó dậy, excita illum à somno.
識	Thức, cognoscere.
知几	kể tri —, notus.
食	Thục, comedere.
飲	ẩm —, id.

THỤ

— 糧	lương —, alimentum.
— 拵	cầm —, cibos sumere.
— 火	hỏa —, res ad comedendum apta.
殖	Thực.
貨 —	— hóa, vitam quærere.
蝕	Thực, comedere.
— 日	nhật —, solaris defectio.
— 月	nguyệt —, lunaris defectio.
吮	Thuê, conducere.
— 漫	— mượn, id.
— 濫	làm —, mercede conduci.
— 濫濫	} làm — làm mượn, id.
— 漫	
稅	Thuế, tributum, tributi.
— 日	— viết, } id.
— 搜	xâu —, }
— 打	dánh —, colligere tributa.
— 揀	đong —, frugum vectigal pendere.
— 納	nộp —, tributa solvere.
— 押	áp —, collector vectigalium.
— 隴	ruộng —, ager tributarius.
— 錢	tiền —, tributum pecuniarium.
— 貢	cống —, principem tributarium solvere tributum.
— 塲	trường —, locus ubi congregant tributa.
庄田 —	— điền trang, agrorum tributa.
餘差 —	— sai dư, vectigal pecuniarium.
說	Thuế.
客 —	— khách, mediator, mediatoris.

THU

燿	Thui, semiustulare.
— 焮	— đốt, id.
— 燹	— trâu, bubalum ustulare.
— 顛	đen —, teterrimus, a, um.
— 船	— thuyền, navigium exteriùs comburere, ne illud vermes perforent.
退	Thúi, fetere.
— 他	— tha, id.
鞞	Thúy.
— 蘿	lá —, equi stragulum.
— 礪	ve —, diota parva.
陲	Thùy.
— 邊	biên —, regni limites.
水	Thủy, hydrargyrum; argentum vivum; aqua.
— 銀	— ngán, hydrargyrum.
— 聖	thánh —, aqua benedicta.
— 土	— thổ, loci temperies.
— 風	phong —, temperies aeris.
— 山	sơn —, prospectus alicujus loci.
— 軍	quân —, remiges regii.
— 腫	— thũng, hydròps, hydropis.
— 晶	— tinh, crystallus.
— 符	phù —, veneficus, venefici.
— 府	— phủ, tartara; neptunus gentiliuna.
— 濟	— tề, id.
— 族	— tộc, id; aquatilia, aquatiliun.
— 洪	hồng —, aquarum eluvio.

THU

— 隔爇	nấu cách —, aquâ ferventi vas aliquod ubi est caro vel aliud circumdante coquere cibaria.
官 —	— quan, neptunus sinensium.
花仙 —	— tiên hoa, narcissus.
蔴枝 —	— chi ma, centimorbia, æ.
〔痊〕	Thuyên, convalescere.
病 —	— bệnh, morbo sanum fieri.
— 簡	giãn —, morbum remittere se.
— 安	an —, benè valere.
〔銓〕	Thuyên.
衛 —	— vệ, regem præfectum ad se revocare.
職 —	— chức, regem præfectum aliò evocare.
〔船〕	Thuyên, navigii species; cymba.
筏 —	— bè, } id.
蘭 —	— lơn, }
導海 —	— hải đạo, navigium bellicum.
瓢 —	— bầu, species cymbæ.
網博 —	— bác vọng, alia species.
— 行	hàng —, classes militum.
— 本	bổn —, id.
中 —	— trung, 1 ^a legio satellitum regis.
左 —	— tả, 2 ^a legio.
右 —	— hữu, 3 ^a legio.
〔說〕	Thuyết.
— 詭	ngụy —, falsa verba.
〔椿〕	Thung, quædam arbor.
萱 —	— huyên, parentes.

THU

堂 —	— dàng, pater.
— 茹	nhà —, id.
— 稜	rừng —, silva, æ.
升 —	— thăng, figura incedentis.
〔從〕	Thung.
容 —	— dung, vacuus negotiis; sensim.
〔統〕	Thụng.
— —	— —, non tensus, a, um.
紹 —	— thiù, id.
〔筩〕	Thúng, canistrum.
篆 —	— mủng, id.
拊坤毳	{ ngôi — khôn bề cát —, septus miseriis nequit se ipsum eripere.
— 皮 —	
〔桶〕	Thùng, dolium, dolii.
貯 —	— chứa, dolium magnum; homo multi cibi.
〔腫〕	Thũng, hydrops.
— 水	thủy —, id.
— 發	phát —, hydropisim oriri.
〔升〕	Thưng, statera, stateræ.
〔斛〕	— cã, pretium.
〔課〕	Thuở, (Vide Xưa.)
〔葷〕	Thuốc, medicamentum; tabacum; venenum alicui propinare.
批 —	— bác, pharmacum sinicum.

THU

南	—	— nam, medicina anamitica.
安	—	— ăn, tabacum.
毒	—	— độc, toxicum; venenum.
魴	—	— cá, veneno piscibus insidiari.
柴	—	thầy —, medicus.
曲	—	sách —, libri medici.
台	—	— thai, pharmacum præsens.
哈	—	— hay, id.
敷	—	— vễ, color ad pingendum paratus.
塗	—	đồ —, ungere medicinâ; imagini colores inducere.
銃	—	— súng, pulvis tormentarius.
演	—	— dán, unguentum.
膏	—	— cao, id.
湯	—	— thang, medicina.
丸	—	— hoàn, pilulæ medicæ.
施	—	— the, medicina.
礮	—	chén —, potio medica.
沛	—	phải —, veneno imbutus.
綿	—	— men, tabacum; medicina.
歛	—	— hít, tabacum pulverizatum.
色	—	sắc —, medicinam coquere.
洗	—	— tẩy, purga.
醜	—	— xỏ, purgatio.
嗎	—	— mửa, vomitoria potio.
屬		Thuộc, pertinere; tenere memoriâ.
誠	—	— thành, memoriâ tenere; clarè noscere.
誠	—	thành —, id; exercitatus.
啗	—	— lâu, memoriâ benè tenere.
弄	—	— lòng, memoriter scire.
唐	—	— dàng, viam cognoscere.
內	—	— nội, ministri regis et præfectorum.

THỨ

客	—	khách —, ibrida, ibridæ.
每	—	mọi —, barbaros callere mores anamiticos.
膠	—	da —, corium curatum.
膠	—	— da, corium curare.
衛	—	— vễ, pertinere.
托		Thức, mensuræ genericum nomen ad metiendam longitudinem.
剛	—	gang —, una palma; regula.
木	—	— mộc, unus cubitus.
埋	—	— may, mensura trium palmarum.
腋	—	— nách, norma, normæ.
剛	—	mặt gang —, vir aliquâ re excellens.
鵲		Thức, pica, picæ.
鷓	—	biến —, quidam medicus antiquus celeberrimus.
喏		Thức.
嚙	—	quác —, irreverenter.
芍		Thức.
藥	—	— dược, pæonia officinalis.
白	—	bạch —, pæonia alba.
赤	—	xích —, pæonia rubra.
喘		Thuội.
啞	—	nói —, dicta alicujus repetere.
純		Thuôn, aliquid subducere.
飢	—	— vào, intromittere.
寸		Thuôn.
—	—	— —, sensim in aciem desinere.

通 — Thuông, expellere.
 對 — — đỏi, id.
 通 — Thuông.
 一 噤 — then —, erubescere.
 蛹 — Thuông.
 蠶 — — luông, serpens quidam crispatus.
 傷 — Thuởng, miserari; amare.
 朕 — — yêu, diligere.
 咄 — — xót, miserari.
 哭 — — khóc, id.
 害 — — hại, id; interjectio dolentis.
 唉 — — hể, vel — hời, dolentis interjectio.
 喂 — — ôi, gementis vel commiserantis inter-
 jectio.
 苦 — — khó, ærumnæ.
 風 — — phong, ventus nocivus.
 一 茹 — nhà —, nosocomium, nosocomii.
 寒 — 病 — bệnh — hàn, morbus frigore contrac-
 tus.
 底底 — { đẽ — đẽ khó, servare luctum.
 苦 —
 一 得 — người —, dilectus; (amasius et ama-
 sia.)
 一 刀 麵 — mặt dao —, vultus amabilis.
 跡 — — tích, vibex, vibicis.
 朱朱 — } — con cho roi cho vọt, ghét con cho
 叭 棹 昆 — } ngọt cho bùi; qui adhibet verbera fi-
 朱 悒 朱 — } lium amat, qui porrigit dulcia et pin-
 斐 昆 樞 — } gua odit filium suum.

商 — Thuởng, secunda familia imperatoria si-
 nica.
 客 — — khách, hospes; mercator.
 賈 — — cở, mercator.
 量 — — lượng, consulere.
 議 — — nghị, id.
 鎗 — Thuởng.
 一 長 — trường —, hasta longa.
 一 刀 — đao —, arma, armorum.
 一 每 — mỗi —, id.
 滄 — Thuởng.
 海 — — hải, mare.
 鷓 — Thuởng.
 鷓 — chim — canh, oriolus, orioli.
 蒼 — Thuởng.
 生 — — sinh, populus, populi.
 天 — — thiên, cælum.
 陸 — — lục, jalappæ species.
 子 苜 — — nhĩ tử, bardana major.
 上 — Thuởng, supra.
 品 — — phẩm, gradus supremus.
 主 — — chúa, Deus.
 界 — — giới, regio superior; cælum.
 樑 — — lương, strabs, strabis.
 帝 — — đế, imperator.
 手 — — thủ, potens.
 皇 — — hoàng, imperator.

THU

— 聖	thánh —, rex.
位 —	— vị, solium conscendere.
— 席	tịch —, statim.
— 唐	sách dàng —, quidam sinicus liber.
— 智	— trí, sapientissimus.
— 下	} — hành hạ hiệu, superiorem facientem
— 效	
— 行	
— 尚	Thượng.
— 和	hòa —, bonziorum superior.
— 賞	Thưởng, præmio donare.
— 朱	— cho, id.
— 貼	của —, præmium.
— 魄	— phách, præmio aliquem donare.
— 常	Thường, ordinarius, a, um; sæpè; ordinariè.
— 例	— lệ, ordinariè.
— 平	bình —, ordinarius.
— 世	thế —, sæculi mores.
— 一	— —, sæpè; semper.
— 事	sự —, res ordinaria.
— 非	phi —, extraordinarius, a, um.
— 理	lẽ —, ratio ordinaria.
— 役	việc —, opus ordinarium.
— 生	— sinh, immortalis.
— 人	— nhơn, vulgaris homo.
— 無	vô —, inconstans.
— 火	hỏa —, vitalis calor.
— 五	ngũ —, quinque virtutes cardinales, scilicet; pietas, justitia, urbanitas, prudentia, fidelitas.

THU

— 尋	tám —, ordinarius.
— 辭	— năm, quotaunis.
— 學	— ngày, quotidie.
— 綱	cang —, leges.
— 用	— dùng, usui esse.
— 山	cây — sơn, dichroa febrifuga.
— 核	— tình, unanimis; consensus omnium.
— 裳	Thường.
— 衣	y —, vestis.
— 越	việt —, regnum Anamiticum.
— 償	Thường, restituere.
— 吏	} — lại, } id.
— 培	
— 命	— mạng, mulctam pecuniariam pro homicidio rependere.
— 賞	Thường, præmio aliquem donare.
— 賜	— tứ, id.
— 功	— công, præmium laborum alicui tribuere.
— 貼	của —, præmium.
— 分	phần —, præmii partem recipere.
— 月	— nguyệt, lunæ claritate oblectare se.
— 宴	— yến, regem celebrare convivium.
— 罰	— phạt, præmio vel pœnâ aliquem afficere.
— 失	đi thất —, titubare.
— 召	chịu —, præmium adipisci.
— 封	— phong, dignitate aliquem in præmium augere.
— 結	Thượng.
— 曳	dài —, valdè prolixus.

TI

— 漑	lượt —, æquo longior.
① 捽	Thụt, manum vel collum retrahere.
古 —	— cổ, collum retrahere; timidus, a, um.
— 瓮	ống —, instrumentum ligneum in modum syringæ prægrandis.
② 司	Ti, nomen genericum classium, artificum.
— 茹	nhà —, tribunal primum litteratorum quod in quâlibet provinciâ jus dicit.
官 —	— quan, quædam dignitas.
— 陰	âm —, judex inferorum.
③ 卑	Ti, vilis, e.
— 尊	tôn —, nobilis et ignobilis.
賤 —	— tiên, vilis, e.
④ 巳	Ti, littera sexta cycli duodenarii.
— 辭	năm —, annus sic dictus.
— 朧	tháng —, mensis sic dictus.
— 時	ngày —, dies hujus nominis.
— 除	giờ —, hora à nonâ matutinâ ad undecimam.
— 歲	tuổi —, tali anno natus.
⑤ 避	Ti, declinare; effugere.
難 —	— nạn, calamitatem declinare.
— 逃	đào —, fugere.
⑥ 子	Ti, littera prima cycli duodenarii.
丑	sửu, secunda littera cycli duodenarii.
寅	dân, tertia ejusdem.
卯	mẹo, quarta ejusdem.

TÌ

辰	thìn, quinta ejusdem.
巳	tì, sexta ejusdem.
午	ngọ, septima ejusdem.
未	mùi, octava ejusdem.
申	thân, nona ejusdem.
酉	dậu, decima ejusdem.
戌	tuất, undecima ejusdem.
亥	hợi, duodecima ejusdem.
— 辭	năm —, annus sic dictus.
— 朧	tháng —, mensis hujus nominis.
— 時	ngày —, dies hoc nomine appellata.
— 除	giờ —, hora noctis ab undecimâ ad primam.
— 歲	tuổi —, natus anno hujus nominis.
⑦ 脾	Tì, ventriculus, i.
胃 —	— vị, id.
⑧ 疵	Tì, macula, æ.
惡 —	— ố, defectus, ùs.
求吹	} xuy mao câu —, scrutari scrupulosius.
— 毛	
⑨ 比	Tì.
方 —	— phương, apologus.
⑩ 紫	Tiá, rubeus color obscurior; species serici nigri et lucidi.
— 色	sắc —, color rubeus obscurior.
— 閣	gác —, palatium, ii.
— 琰	dặm —, itineris spatium.
鮒 —	— cá, piscium congregatio.
蘇 —	— tô, melissa, æ.

TIẢ

宰

Tiả, transplantare arbores, plantas, ut latiora occupent loca.

囉 — 擻

— ra, } id.
nhỏ —, }

— 戢

— vể, ex unâ et eâdem re plura facere.

囉 — 玆

đi — ra, seorsim iter agere.

績

Tích, asservare.

貯 —

— trữ, } id.
— đễ, }

底 —

— đễ, }

— 構

câu —, }

財 —

— tài, divitias recondere.

德 —

— đức, virtutes comparare.

善 —

— thiện, pia opera inire.

水 — 瓶

bình — thủy, aqualis, is.

— 疳

cam —, infantilis infirmitas.

恨 —

— hờn, servare odium.

— 惡

— oán, id.

逢 — 善

— thiện phùng thiện — ác phùng ác;

— 善

bonum agens bona inveniet, malum

— 惡

agenti mala evenient.

跡

Tích, vestigium.

— 跖

dấu —, id; cicatrix; vulnus.

— 傷

thương —, vibex; vulnus.

— 被

bị —, sauciari.

— 贓

tang —, res injustè acceptas in injustitiæ sibi illatæ signum afferre.

— 別

biệt —, sine ullo vestigio.

— 跡

mất —, id.

— 曰

vít —, cicatrix; vulnus.

TÍC

— 無

vô —, sine ratione et testimonio.

— 事

sự —, ratio rei.

— 理

lý —, interpretatio.

— 舊

cựu —, vetus monumentum.

— 古

cổ —, id.

— 秘

bí —, sacramentum.

— 秘法

phép bí —, id.

霹

Tích.

— 靄

— lịch, tonitru.

— 浚

) nổi cơn — lịch, irâ excandescere; (de rege, magnatibus.)

— 靄

) rege, magnatibus.)

昔

Tích, olim.

— 古

cổ —, antiquus, a, um.

席

Tích, storea.

— 上

— thượng, confestim.

— 西

tây —, magister.

籍

Tích.

— 簿

bộ —, index recensiois populorum.

寂

Tích, silentium.

— 寞

— mạc, quietus locus.

— 威

— diệt, vacuus, a, um.

夕

Tích, nox.

— 除

năm trừ —, nocte diei ultimi mensis duodecimi jacere ad altare in regis honorem erectum.

— 朝

triêu —, manè et serò.

惜	Tiếc, dolere, (de amissione vel corruptione alicujus rei.)
— 傷	thương —, teneri desiderio alicujus rei; gemere aliquem.
— 可	khá —, dolendum.
台	— thay, quàm dolendum!
閉	— báy, id.
功	— công, laborem suum lugere.
貼	— của, parcè uti rebus suis.
役	— việc, laborem suum lugere.
唉	— hễ, dolentis interjectio; proh dolor!
— 庄	chẳng —, nullo alicujus desiderio commoveri.
— 易	dễ —, id.
席	Tiệt, convivium.
— 濫	làm —, adornare convivium.
— 搗	mở —, } id.
— 掩	dọn —, }
玉	— ngọc, convivium.
離	— le, id.
— 啖	ăn —, convivari.
尖	Tiêm, aliquid acuminare.
細	— tế, accuratè.
吏	— lại, acuminare.
羅	— la, lues venerea.
漸	Tiệm.
— —	— —, paulatim; utcùmque.
— 從	tùng —, parcè.

僭	Tiêm, usurpare.
奪	— — đoạt, }
竊	— — thiết, } id.
權	— — quờn, auctoritatem regiam usurpare.
位	— — vị, id.
潛	Tiêm.
藏	— — tàng, vitam occultam agere.
跡	— — tích, id.
先	Tiên, antè; priùs.
— 祖	tổ —, protoparentes; progenitores.
祖	— — tổ, id.
師	— — sư, inventor alicujus artis, quem ejusdem artis studiosi colere solent.
生	— — sinh, magister.
賢	— — hiên, antiqui sapientes.
聖	— — thánh, veteres sancti.
鋒	— — phong, primum agmen.
兵	— — binh, id.
破	— — phá, inchoare.
告	— — cáo, primum accusare; actor litis.
嘗	— — thường, prægustare.
仙	Tiên, immortalis, e; (apud ethnicos.)
人	— — nhưn, }
— 神	thần —, } id.
— 修	tu —, cohibere se ad immortalitatem consequendam.
— 鬚	tóc —, ophiopogon spicatus.
— 嫩	non —, mons, montis.
— 埃	cõi —, sedes immortalium.

鞭	Tiên.
— 鐵	thiết —, virga ferrea.
賤	Tiễn, vilis, e.
— 貧	bân —, pauper et vilis.
— 卑	ti —, id.
妾	— thiếp, sic vocant se uxores coram marito.
— 粗	thô —, rudis, e.
便	Tiên, opportunus, a, um; commodus, a, um.
宜	— nghi, præfecti vicem gerere.
利	— lợi, commodum.
役	— việc, opus valdè utile.
方	— phương, opportunitas.
— 庄	chăng —, importunus, a, um.
— 荷	hà —, avarus, a, um.
— 小	tiểu —, urinas expellere.
— 大	đại —, stercora egerere.
羨	Tiên, tornare.
— 署	thợ —, tornator.
— 昆	con —, cancelli, cancellorum.
— 槃	bàn —, tornus, torni.
荐	Tiến, offerre.
— 舉	— cử, id.
— 上	thượng —, offerre regi.
— 王	— vương, quoddam insectum.
進	Tiến.
— 貢	— cống, munus regi offerre.

士	— sĩ, doctor.
前	Tiên, ante.
— 眼	nhãn —, coram.
堂	— dàng, atrium domûs.
賢	— hiên, antiqui sapientes.
聖	— thánh, veteres sancti.
愆	— khiên, culpa antiqua.
殮	— liêm, quædam cæremonia antequàm cadaver in loculum deponant.
債	— trái, vetus debitum.
根	— căn, antiqua causa rei alicujus.
而	} kiến nhi — lữ nhi hậu; vide antè cogita
後	
見	} post.
慮	
而	} post.
錢	
— 沒	một —, sexaginta asses.
泊	— bạc, pecunia.
財	— tài, divitiæ.
銅	— đồng, moneta ænea.
鑰	— kêm, moneta è zinc.
— 紙	giấy —, asses papyracei.
— 笙	sinh —, quoddam instrumentum ad moderandum cantum.
— 魄	phách —, id.
剪	Tiến.
— 髮	— phát, capillos forfice præcidere.
— 草	— thảo, herbas evellere; solo æquare.
癬	Tiến.
藥	— dược, dentaria.

啗 — Ti'ng, vox; sonus; fama; lingua; rumor.
沁 — — tãm, vox; sonus.
呐 — — nôi, vox; lingua alicujus regni.
— 擘 mãng —, rumore aliquid rescire.
— 聒 nghe —, id; vocem audire.
— 名 danh —, fama.
吨 — — đôn, rumor.
— 固 có —, famosus, a, um.
— 卒 tốt —, bonum nomen; vox canora.
— 丑 xấu —, malè audire; nomen malum.
— 特 đặng —, nomen consequi.
— 看 khan —, vox rauca.
鞞 — — trống, sonus tympani.
鐘 — — chuông, sonus campanæ.
楛 — — mỗ, sonus crepitaculi.
泝 — — sóng, fragor maris.
霹 — — sấm, fragor tonitru.
— 打 đánh —, vocem efferre ad aliquid alicui patefaciendum.
— 哿 cả —, altâ voce.
性 鵠 斯 斂 } gån non biêt — chim, gån nước hay
斂 斯 斂 斂 } tính cá; montana incolens garritus
斂 斯 斂 斂 } avium distinguit, prope aquam habi-
斂 斯 斂 斂 } tans, cognoscit piscium naturam.
撮 — Tiếp, excipere aliquem.
逌 — — rước, id.
客 — — khách, hospitem excipere.
饒 — — nhau, se se mutuò excipere.
縶 — — dây, funes jungere.
禮 — — lễ, urbanè aliquem excipere.
— 兵 binh —, copiæ auxiliatrices.

呐 — — nôi, dicenti se adjungere.
— 連 liên —, semper; continuò.
燒 — — theo, immediatè sequi.
接 — Tiếp, carina, æ.
— 昆 con —, id.
捷 — Tiếp.
語 — — ngữ, ex abrupto de aliquâ re sermonem habere.
— 呐 nôi —, id.
節 — Tiết, sobrietas; moderatio.
行 — — hạnh, id.
義 — — ngãi, fidelitas.
— 貞 trinh —, virginitas.
— 守 thủ —, viduitas.
婦 — — phụ, vidua.
— 糝 tám —, octo partes anni.
— 時 thì —, anni tempestas.
— 直 chực —, cælibatus, ùs.
— 禮 lễ —, ritus civiles.
儉 — — kiệm, parcimonia; sobrietas; temperantia.
大 別 男 女 } nam nữ chi biêt, quốc gia đại — ; dis-
— 国 女 之 } tinctio viri et mulieris magna regni
— 家 之 } regula.
絕 — Tiết, deficere; deleri.
族 — — tộc, totam deleri familiam.
— 折 chết —, penitùs extingui; (Vide Tuyêt.)

消	Tiêu, digerere; digeri.
化	— — hóa, digeri.
散	— — tan, destrui; dirui.
移	— — di, digeri; digerere.
— 桎	chuối —, species musæ esculentissimæ.
— 茹	nhà —, latrina.
— 瓶	bình —, matula, æ.
標	Tiêu.
— 花	hoa —, pertica in signum erecta; naucleus.
哨	Tiêu, elatâ voce suum vel alienum nomen indicare.
名	— — danh, }
迓	— — lên, } id.
報	— — báo, }
呈	— — trình, }
椒	Tiêu, piper, piperis.
— 糊	hồ —, id.
臈	— — sọ, piper album.
簫	Tiêu, quædam fistula arundinea.
— 甕	ống —, id.
逍	Tiêu.
遙	— — dao, felicitas, felicitatis.
洒	— — sái, id.
霄	Tiêu.
— 九	cửu —, coelum.

焦	Tiêu.
— 上	thượng —, caput.
— 中	trung —, stomachus.
— 下	hạ —, venter.
— 式	tam —, tria hæc superiora.
硝	Tiêu.
— 砒	mang —, nitrum præparatum.
— 鹽	diêm —, nitrum.
笑	Tiểu, ridere.
— 談	dàm —, confabulari; illudere.
醮	Tiểu.
— 役	việc —, quoddam sacrificium ad expellendas calamitates.
樵	Tiểu.
夫	— — phu, lignator.
— 老	lão —, id.
小	Tiểu, exiguus, a, um.
人	— — nhơn, vilis et pravus homo.
智	— — trí, exile ingenium.
心	— — tâm, pusillanimis, e.
子	— — tử, sic vocant se filii coram parentibus.
弟	— — đệ, sic vocat se frater minor coram fratre majori.
姐	— — thơ, ancilla; sic etiam appellant se uxores.
婢	— — tĩ, }
妾	— — thiếp, } id.

TIM

兒	—	— nhi, infaus.
童	—	— đồng, servulus.
差	—	— sai, lictores regii.
便	—	— tiện, urinam expellere.
解	—	— giải, id.
一	巧	cái —, locus defuncti infantuli.
棺	—	— quan, id.
帛	—	— diêu, species cymbæ.
一	闌	cửa —, quidam portus Cocincinæ.
侯	—	— hâu, pedisequus, i.
記	—	— kí, grossularia.
豆	丸	— hoàn đậu, ervum, i.
便	唐	dàng — tiện, urethra, urethræ.
斗	—	— đấu, ursa minor.
幼	—	— áu, parvuli.
臍		
		Tim, cor, cordis.
一	鞅	trái —, id.
烟	—	— ðèn, ellychnium, ii.
北	—	— bắc, medulla junci ex qua fit ellychnium.
一	中	trúng —, rem, ut aiunt, acu tangere.
羅	—	— la, lues venerea.
僭		
		Tim, color purpureus ad pingendum aptus.
一	牟	màu —, } id.
一	色	sắc —, }
一	襖	áo —, vestis violacea.
一	巧	khoai —, dioscorea alata.
一	膜	bấm —, color sanguinis coagulati ad partem corporis læsam.

TÌM

尋		Tim, investigare; quærere.
劍	—	— kiếm, }
左	—	— tả, } id.
方	—	— phương, modum quærere aliquid agendi.
—	道	đạo —, eundo quæritare; circumvestigare.
信		
		Tin, credere; nuntiare; nuntium.
忌	—	— cậ, fidere.
—	敬	kính —, id.
—	德	đức —, fidei virtus.
敬	經	kinh — kính, symbolum Apostolorum.
敬	義	nghiã — kính, explicatio symboli; catechismus.
—	昆	con —, explorator.
—	噉	gỡi —, nuntium dare.
—	書	thư —, epistola.
—	書	thơ —, id.
息	—	— tức, nuntium.
—	絕	tuyệt —, nihil nuntii.
—	拔	bặt —, id.
—	永	vãng —, nihil adhuc nuntii.
—	宄	đam —, dare nuntium.
—	悉	lòng —, fides.
饒	—	— nhau, sibi invicem fidere.
—	保	bảo —, nuntiare.
—	傳	truyền —, id.
—	傳禮	lễ truyền —, festum Annuntiationis Mariæ.
—	通	thông —, nuntia sibi mutuò patefacere.
—	擘	mắng —, fama fert; audire nuntium.

TÍN

探	—	— thăm, nuntium.
信		Tín, credere.
— 止		chỉ —, stare promissis.
— 誠		thành —, firmiter credere.
星		Tinh, stella, stellæ.
宿	—	— tú, sydus, syderis.
辰	—	— thần, id.
— 金		kim —, planeta venus.
— 木		mộc —, jupiter.
— 水		thủy —, mercurius.
— 火		hỏa —, mars.
— 土		thổ —, saturnus.
— 填		diên —, quoddam sydus.
— 彗		tuệ —, cometa, æ.
— 參		tam —, septum narium.
精		Tinh, purus, a, um.
氣	—	— khí, humor natus.
神	—	— thần, animus.
進	—	— tấn, accuratè.
— 軍		quân —, miles conscriptus.
— 妖		yêu —, diabolus sub figurâ mulieris.
怪	—	— quái, monstrum; versutus.
祥	—	— tường, id.
栴	—	— tre, stuppa cannarum indicarum.
— 紙		giấy —, charta pura.
— 日		viết —, aliquid accuratè exscribere.
通	—	— thông, omnia pernoscere.
兵	—	— binh, validus exercitus.

TIN

晶		Tinh.
— 水		thủy —, crystallum, i.
淨		Tịnh, purus, a, um.
水	—	— thủy, aqua apud ethnicos sacra.
— 清		thanh —, quietus locus; purus; castus.
靜		Tịnh, pax; quies.
— 平		bình —, tranquillus; placidus, a, um.
— 平		bằng —, planus, a, um.
室	— 壘	ngôi — thất, bonzius ab hominum congressu omninò sejunctus.
齋	—	— trai, jejunare.
性		Tính, natura, naturæ.
氣	—	— khí, } id.
— 心		tâm —, }
— 定		định —, mentis compos.
涅	—	— nét, natura; mores.
— 卒		tốt —, natura bona.
— 丑		xấu —, natura prava.
— 潭		dầm —, gravis et severus vir.
— 珥		nhẹ —, levis et inconstans.
— 燥		táo —, natura fervida.
— 煒		sốt —, } id.
— 爨		nóng —, }
— 辰		thìn —, naturam cohibere.
— 德		đức —, acta alicujus.
情	—	— tình, propensio naturalis.
理	— 典	sách — lý, quidam liber sinicam complectens philosophiam.

TÍN

併

Tính, supputare.

— 筭

toan —, statuere.

筭 —

— toán, supputare.

吏 —

— lại, penitus examinare; iterum ad calculos revocare.

— 共

cộng —, in summam redigere.

給 —

— góp, id.

— 推

suy —, pensare; perpendere.

姓

Tính.

— 百

bách —, populus, populi.

氏 —

— thị, familia.

— 名

danh —, nomen.

情

Tính, passio, passionis; propensio naturalis; affectus.

— 心

tâm —, id.

意 —

— ý, intentio.

義 —

— nghĩa, amicitia.

深 —

— thâm, affectus paternus vel filialis.

— 視

coi —, videtur; videre affectum.

理 —

— lý, ratio, rationis.

— 萌

— mánh, id.

— 有

hữu —, salsus; benè affectus.

— 無

vô —, insulsus; malè affectus.

— 花

hoa —, obscenus, a, um.

— 期

— cớ, fortuitò.

— 外

ngoại —, adultera, adulteræ.

— 外

tội ngoại —, adulterium, ii.

— 失

thất —, passione aliquâ transversum agi.

— 事

sự —, rei ratio et motivum.

— 度

đạc —, conjicere.

TÍN

由 —

— do, causa.

— 兵探

thăm binh —, explorare.

— 七

thất —, septem passiones, nempe;

— 喜

hỉ —, gaudium.

— 怒

nộ —, ira.

— 哀

ai —, tristitia; compati.

— 懼

cụ —, timor.

— 愛

ái —, amor.

— 惡

ố —, odium.

— 欲

dục —, desiderium.

醒

Tính, ad se redire.

燥 —

— táo, } id.

吏 —

— lại, }

— 立

lập —, simulare modestiam.

— 人

bất — nhưn sự; suæ mentis compos non } est; impotens animi.

— 事

— 省

Tính.

— 察

— sát, in se requirere.

— 暮

} thân — mô khán; quotidie invisendi

— 晨

} parentes.

— 看

— 井

Tính.

— 田

điền —, ager in novem partes divisus, quarum octo subditi suâ quisque acceptâ, nonam imperatori excolebant.

阱

Tính.

— 陷

chốn hãm —, fovea.

— 陷

} lưỡng cổ tương phù, tất giai hãm —, si } duo cæci se invicem juvant, ambo in } foveam cadunt.

— 必

— 皆

省	Tỉnh, metropolis cujuslibet provinciae.
— 州	châu —, id.
節	Tít.
— 秩	mát —, pudore affici.
— 固	có —, pudore suffusus.
銷	Tiu, pelvis quædam ænea ad pulsandum.
鉞	— 鉢, id.
消	Tiu.
— —	— —, subhumidus, a, um.
紉	Tiu, quoddam sericum.
— 繞	théu —, acu pingere.
— 錦	gám —, quoddam sericum floribus ornatum.
魚	To, crassus; magnus, a, um.
純 — 吶	nói — nhỏ, ad aurem insurrare.
訴	Tổ, clarè; manifestare.
燿	— rỗ, clarè.
詳	— tường, id.
朗	— rạng, lucescere.
弄	— lòng, mentem suam aperire; mentem alicujus cognoscere.
徇	— lời, declarare.
排	— bày, id.
告	— cáo, manifestare judici vel superiori crimen alicujus.
— 朧	trăng —, luna clara.

— 燿	soi —, clarè pernoscere.
租	Tô.
— 田稅	thuế điền —, agrorum tributa.
蘇	Tô, inducere colorem, fucum vel calcem.
— 紫	tía —, melissa.
木	— mộc, lignum brasilianum seu casalpina sapan.
合	— hạp, balsamum, i.
香 合	— hạp hương, id.
訴	Tổ.
露	— lộ, manifestare; palàm.
告	— cáo, accusare apud judicem.
冤	} — minh oan khúc, apologia.
曲 明	
愬	Tổ, tempestas; procella.
— 溶	dông —, } id.
— 蠶	gió —, }
— 蘿	lá —, equi stragulum.
祖	Tổ, nidus.
先	— tiên, progenitores.
你	— nễ, } id.
宗	— tông, }
— 翁	ông —, atavus.
鳩	— chim, nidus avis.
蜂	— ong, examen apum.
— 餉	bánh —, species bellariorum.
考	— khảo, parentes.

麻特鷓
庄於濫
特翳一
啞濫麻
空

yến làm tổ mà không dặng ở, ong làm
mật mà chẳng dặng ăn; sic vos non
vobis nidificatis aves, sic vos non vo-
bis mellificatis apes.

絲

Tơ, filum quod ex ore bombyces emittunt;
juvenis; recens.

織

— chỉ, filum quod ex ore bombyces emit-
tunt.

縷

— lụa, sericum.

— 鶩

traï —, juvenis.

— 鷓

gà —, pullus gallinaceus grandior ad ves-
cendum.

— 犛

trâu —, bubalus juvenis.

萌

— mảnh, fila bombycum tenuissima.

— 鬚

tóc —, capillus.

想

— tưởng, indesinenter de aliquâ re cogi-
tare.

司

Tơ, classis, classis.

— 茹

nhà —, classes artificum.

似

Tợ, similis, e.

— 美

mĩa —, ad instar.

— 祐

xem —, videtur; sicut.

— 脊

ví —, quasi.

祚

Tợ, mensa, mensæ.

— 国

quốc —, regnum pacificum.

— 胾

thịt —, carnes oblatae; idolothytum, i.

四

Tớ, discipulus, i; famulus; ego per iro-
niam dicendo se et alium người.

柴

— thầy, magister et discipulus.

— 苔

đây —, famulus.

— 的

người —, tu et ego; (per ironiam.)

— 碎

tôi —, servus, i.

詞

Tờ, folium, ii; scriptum publicum.

笱

— thẻ, licentia aliquid faciendi, vel aliquò
eundi scripto vel signo data.

逌

— mây, epistola.

紙

— giấy, folium chartaceum.

冊

— sách, folium libri.

— 阻

trở —, regem per litteras commonefa-
cere.

— 迹

lên —, scripto publico aliquid manifes-
tare.

— 如朗

lặng như —, malacia, malaciæ.

左

Tờ.

馬

— mỗ, accelerare.

再

— tái, seorsim; divisim.

— 哢

bờn —, altiora se facere.

坐

Tọa.

— 槃

bàn —, tabulatum loco editiori positum
ad nitendum; nates.

— 蘿

lá —, pulvinar ephippii.

— 水

thủy —, palatium aquis superpositum.

煩

Tóa.

— 集魂

coi tập —, non clarè cernere.

座	Tòa, thronus.
禦	— ngự, regium solium.
茹	nhà —, domus ejusque appendices et accessiones.
察判	— phán xét, tribunal Christi judicantis.
罪解	— giải tội, tribunal pœnitentiæ; confessionarium.
鎖	Tòa.
鐵	thiết —, catena.
煩	Tòa, nebulosum aerem fieri; fumum ascendere, &c. ut ex pulvere caliginem oriri.
愧	khói —, fumum ascendere.
意	— ý, mentem explicare se.
歲	nói — tuế, ad saturitatem usque garrere.
嘆	Toác, aperiri; vel cultro aperire; (de ligno.)
囉	cây — ra, id.
獲	Toạc, dilaceratus, a, um.
襪	rách —, id.
遂	Toại, contentus, a, um.
弄	— lòng, voti compos.
志	— chí, } id.
意	— ý, }
台	— thay, valdè contentus.
閉	— bậy, } id.
慄	rát —, }

筭	Toan, deliberare; consulere,
併	— tính, } id.
慮	lo —, }
役	— việc, de negotio inire consilium.
定	— định, statuere.
料	— liệu, perpendere.
量	— lượng, id.
濫	— làm, ratum habere faciendi aliquid.
吶	— nói, velle loqui.
侈	— di, statuere ire.
倖	vụng —, imprudenter aliquid constituere.
酸	Toan.
漿	— tương, physalis alkekengi.
辛	tân —, amarus, a, um; (de miseriâ.) ærumna, ærumnæ.
算	Toán, computare.
併	tính —, id.
命	— mạng, hariolum vitam alicujus fortunamque prædicere.
數	— số, id.
昆	con —, bacilli quibus utuntur ad numerandum.
藝	nghê —, arithmetica, æ.
盤	bàn —, tabula ad supputandum apta.
法	phép —, ars computandi; illa fit ut sequitur:
弍位	vì nhứt = một, unus.
十	— thập = mười, decem.
百	— bách = trăm, centum.
千	— thiên = ngàn, mille.

TÓC

萬	—	— vạn = muôn, decem millia.
億	—	— ức = vẹo = mười muôn, centum millia.
兆	—	— triệu = mười ức, decies centum millia
京	—	— kinh = mười triệu, centies centena millia.
秭	—	— tĩ = mười kinh, millies centena millia.
垓	—	— cai = mười tĩ, millies mille millia.
壤	—	— nhượng = mười cai, decem millies mille millia.
溝	—	— câu = mười nhượng, centum millies mille millia.
澗	—	— giản = mười câu, mille millies mille millia.
正	—	— chính = mười giản, decem mille millies mille millia.
載	—	— tải = mười chính, centum mille millies mille millia.
撮		Toát.
— 鼎		trắng —, albissimus, a, um.
— 泊		bạc —, id.
鬚		Tóc, capillus, capilli.
鶴	—	— hạc, canities.
泊	—	— bạc, capilli albi.
— 結		kết —, inire matrimonium.
— 損		bới —, ligare capillos.
— 捨		xả —, solvere capillos.
— 唐		dàng —, linea quædam in medio vertice capillis formata.
梅	—	— mai, cirrus, cirri.
鬢	—	— quăn, crispi capilli.

TỌC

族		Tọc.
脉	—	— mạch, curiosè.
速		Tốc.
— 即		túc —, illicò.
— —		— —, quam citissimè potest.
— 濫		làm — đi, fac citiùs.
— 彳		chạy — đi, gradum accelera.
— 作		— tác, evertere.
鯨		Tốc.
— 鯨		hộc —, metu nimio viscera agitari.
— 鯨		mửa hộc —, magno impetu evomere.
— 鯨		chạy hộc —, magno impetu currere
族		Tộc, consanguinei.
— 公		công —, regis consanguinei.
— 宗		tông —, progenies.
— 本		bổn —, ejusdem prosapiæ.
— 長		trưởng —, primus alicujus familiæ.
— 水		thủy —, aquatilia; Neptunus Sinensis.
籮		Toi, rete, nassa, &c. ita contexta, ut facilis sit additus, et exitus sit impossibilis.
茹	—	— nhà, nassa in hunc modum contexta.
癖		Toi, peste mori; (de animalibus.)
— 折		chết —, id.
— 牻		trâu —, bubalus peste confectus.
緹		Tôi.
— 隊		dội —, catena, catenæ.

TÔI

絲	—	lời —, id; vincula.
蒜		Tôi, allium, allii.
— 矩		củ —, id.
碎		Tôi, ego; (sic se vocant famuli, inferiores, &c.) famulus; subditus.
— 主		Chúa —, Deus meus.
主	—	— Chúa, famulus et dominus; Dei servus.
主 佐	—	— tá, servus.
四	—	— tó, id.
每	—	— mọi, verna; mancipium.
— 濫		làm —, servire; famulari.
— 衆		chúng —, nos.
— 買		mớ —, } id.
— 貝		vớ —, }
皓	—	— người, ego et tu.
罪		Tội, peccatum.
磊	—	— lỗi, id.
禍	—	— vạ, pœna peccati.
— 縶		mắc —, peccato fœdatus.
— 犯		phạm —, peccatum admittere.
— 固		có —, peccati reum esse.
人	—	— nhưn, peccator.
— 固 几		kẻ có —, id.
— 稱		xưng —, peccata confiteri.
— 難 唵		ăn năn —, peccati pœnitere.
— 坳		đền —, pro peccato satisfacere.
— 召		chịu —, dignum se pœnâ agnoscere.
— 受		thọ —, } id.
— 服		phục —, }
— 煉		luyện —, igne purgatorii peccata expiare.

TỐI

— 打		dánh —, peccatorum pœnas verberibus persolvere.
重	—	— trọng, peccatum grande; peccatum mortale.
曩	—	— nặng, id.
宗 祖	—	— tổ tông, peccatum originale.
濫 命	—	— mình làm, peccatum actuale.
瑀	—	— nhẹ, peccatum leve; peccatum veniale.
— 贖		chộc —, peccatum redimere.
— 解		giải —, peccatis aliquem solvere.
— 赦		tha —, peccata condonare.
— 謝		tạ —, dignum se pœnâ fateri.
— 悔		hối —, peccati pœnitere.
業	—	— nghiệp, peccatum.
— 沛		phải —, in peccatum incidere.
— 晦		hỏi —, peccata alicujus inquirere.
— 訴		tỏ —, peccata declarare.
— 計		kể —, peccata recensere.
最		Tối, tenebrosus, nox, noctis.
沁	—	— tăm, tenebrosus, a, um.
眈	—	— nhảm, magna noctis obscuritas.
震	—	— mù, obscurus, a, um.
霏	—	— mịt, id.
相	—	— mắt, cæcus.
丞	—	— trời, cœlum obscurum.
施	—	— dạ, carere memoriâ.
晷	—	— ngày, totâ die.
— 班		ban —, noctu.
— 典		đến —, usque ad noctem.
— 斂		sớm —, diù noctûque.
噤	—	— thâm, valdè tenebrosus.

TÔI

頽	Tôi.
殘	— tàn, desolare.
箴	Tôi, penula è foliis prægrandibus contexta ad arcendam pluviam.
— 襖	áo —, id.
— 祛	tả —, pannosus; hirsutus.
排	— bời, omni ex parte lacerus.
細	Tôi, venire; accedere; usquè; (hæc vox verbis addita sæpè habet vim imperativi.)
— 北	bước —, progredi.
— 移	di —, id.
— 躡	lui —, recedere et accedere; fluctuans.
— 呐	nói —, sermonem de re aliquâ habere.
— 想	tưởng —, de re aliquâ cogitare.
— 慮	lo —, de re aliquâ sollicitus.
— 汝	nhớ —, recordari aliquid.
— 傷	thương —, miserari.
— 膠	da —, solea calcei.
繆	Tóm, compendio uti.
吏	— lại, id.
鉤	— câu, modus quidam ligandi hamum.
鮒	Tôm, gammarus, i; squilla, æ.
鯪	— tép, id.
薄	— bạc, species gammari.
坦	— dất, alia species.
拾	— hùm, alia species.
鯪	— sú, alia species.

TÔN

強	— cang, alia species.
共	— gọng, id.
尊	Tôn, colere; honorare.
敬	— kính, venerari.
師	— sư, magister venerabilis.
遷	— lên, honoribus decorari.
重	— trọng, nobilis.
孫	Tôn, nepos, nepotis.
— 子	tử —, nepotes.
— 嫡	đích —, primogenitus, primogeniti.
— 曾	tằng —, pronepos.
— 玄	huyền —, abnepos.
損	Tốn, impendere.
— 耗	hao —, id.
功	— công, ludere operam.
貼	— của, res expendere.
巽	Tốn, quinta ex octo figuris bát quái, ventos et ethesias significans.
— 向	hướng —, id.
存	Tôn, adhuc.
— 止	chỉ —, numeri residui.
損	Tốn, impendere.
害	— hại, afferre detrimentum.
— 耗	hao —, insumere; insumi.
— 病	bệnh —, morbum conficere aliquem.
— 癆	lao —, pulmo affectus.
失	— thất, detrimentum pati.

TÓN

— 所	sở —, sumptus, sumptûs.
遜	Tôn, cedere.
— 謙	khiêm —, } id.
讓	— nhượng, }
羨	Tợn.
— 與	dữ —, crudelis, e; ferox.
散	Tôn.
— 半	bôn —, importunè et fidenti animo petere.
秦	Tờn, quarta familia imperatoria sinica quæ regnare incepit ante Christum 226 et stetit annos 43.
贛	Tờn, rei alicujus memoriâ terreri.
— 枕	— đôn, verberum recordatione terreri.
— 渚	— chử, territus ne?
宗	Tong.
— 弄鮒	cá lòng —, minimi pisciculi.
— 猗昆	con cà —, species antilopes.
松	Tông, pinus, pini.
— 栢	— bá, pinus et cupressus.
— 金縷	dây kim —, quædam pensilia ornamenta.
宗	Tông, impingere; octava familia imperatoria sinica quæ regnare cœpit anno à Christo 422.
徒	— đồ, Apostolus; discipulus.

TÓN

族	—	— tộc, prosapia; stirps.
親	—	— thân, consanguinei.
— 祖	tổ —,	progenitores.
支	—	— chi, progenies.
派	—	— phái, id.
— 祖聖	thánh tổ —,	sancti patriarchæ.
跡	—	— tích, progenies.
— 廟	—	— miếu, avita templa.
門	—	— môn, stirps.
— 割	—	— chạm, impingere in aliquid.
沛	—	— phải, id.
— 錫	—	— dực, scalpri manubrium.
送	Tống, deducere; expellere.	
— 終	—	— chung, comitari funus.
— 葬	—	— táng, id.
— 災厄	—	— tai, depellere miserias.
— 關	—	— ách, id.
— 詞	nói hống —,	temerè loqui.
部	—	— tờ, scriptum publicum edere.
火	—	— hỏa bộ, superstio quæ solent ethnici post incendium spiritum ignis abigere.
宋	Tống, decima nona familia imperatoria sinica quæ regnare cœpit anno à Christo 961 et stetit 319 annos.	
總	Tông, provinciæ aut toparchiæ pars constans decem circiter pagis.	
— 率	—	— suất, omnium curam habere.
— 兵	—	— binh, dux supremus militiæ.
— 論	—	— luận, annalium sinicarum epitome.

TÓP

— 該 cai —, magistratus qui decem circiter pagis præest.

① 脛

Tóp, siccitate aliquid contrahi.

— 膈

mỡ —, cremium quod scilicet ex lardo superest post frixam et liquatam pinguedinem.

① 啞

Tóp, turma, turmæ.

— 沒

một —, una turma.

— 台

hai —, duæ turmæ.

— 噏

nói hớp —, temerè loqui.

① 粹

Tót, exerere, (gladium); excellere.

— 劍

— gươm, ensem stringere.

— 衆

— chúng, omnibus excellere.

— 塊

— khối, id.

① 卒

Tót, bonus, a, um.

— 苓

— lành, id.

— 涅

— nét, mores boni.

— 性

— tính, felix indoles.

— 擘

xinh —, formosus, a, um; elegans.

— 智

— trí, præclarum ingenium.

— 志

— chí, bonus animus.

— 格

— cách, bona species.

— 勢

— thế, bona proprietas.

— 腴

béo —, formosus, a, um.

— 捫

— tay, manus industriosa.

— 哂

— nói, oretendus.

— 麵

— mặt, vultus fictè compositus.

— 士

sĩ —, viri.

— 兵

binh —, milites.

TRA

— 色

sắc —, venustas.

— 數

— số, bona fortuna.

— 濫

làm —, comere se.

— 寶

— báu, optimus, a, um.

— 綉

— riết, } id.

— 慄

rát —, } id.

— 昵

— vía, prosperare alicui; (ethnicorum superstitione.)

— 相

— tướng, vultus liberalis.

— 樣

— dạng, figura bona.

— 發

— phét, id.

— 時

ngày —, dies fausta.

① 卒

Tột, attingere; impingere in aliquid nihil superesse.

— 窮

cùng —, attingere; nihil superesse.

— 宗

tông —, impingere.

① 查

Tra, inquirere; examinare; aptare.

— 知

— trí, causam inquirere.

— 考

— khảo, } id.

— 察

— xét, } id.

— 晦

— hỏi, } id.

— 件

— kiện, litem discutere.

— 捫

— tay, manum admovere operi.

— 飶

— vào, aptare aliquid.

— 嘔

— miệng, id; in alienam messem falcem mittere.

— 核

cây —, thespesia populnea.

— 鮓

cá —, species sardinæ.

① 詐

Trá, fallere.

— 噉

dối —, id; mendacium.

TRÀ

— 詭	ngụy —, fallere.
— 假	giả —, id; simulare.
行 —	— hàng, simulatè submittere se.
名 —	— danh, nomen alicujus usurpare.
— 智	trí —, ingenium.
語 —	— ngữ, ficta verba.
言 —	— ngôn, id.
謀 —	— mưu, fraudem moliri.
計 —	— kế, id.
茶	
	Trà, theum, thei.
— 御	ngự —, theum potare; (de rege.)
— 吹	xơi —, id; (de præfectis.)
— 時	thì —, id; (de superioribus et magistris.)
— 旺	uống —, id; (de omnibus.)
粗 —	— thô, vile theum.
利百 —	} — hữu nhứt bá tổn, độc lợi mục; theum centum modis nocet, oculis tantùm utile est.
目損 —	
獨壹 —	
呂	
吏 —	— lại, } id.
— 還	hoàn —, }
恩 —	— ơn, grates rependere.
義 —	— nghĩa, amorem amore rependere.
討 —	— thảo, gratum animum exhibere paren- tibus.
讐 —	— thù, ulcisci.
怨 —	— oán, id.
女 —	— nợ, debita persolvere.
努 —	— nũa, vicem reddere.
— 打	dánh —, superiori verberanti plagas red- dere.

TRÃ

— 嗾	máng —, superiori increpanti protervè obloqui.
擦 — 呐	nói — treo, id.
— 改	cãi —, superiori contumaciter resistere.
例 —	— lời, dicta revocare; superiori respon- sare.
利 —	— lợi, mercedem rependere.
咄 —	— miếng, vicem reddere.
功 —	— công, operis mercedem reddere.
罍	
	Trã, olla ad jusculum coquendum dun- taxat inserviens.
— 坳	nồi —, id.
卓	
— —	— —, firmiter.
— — 亘	cứng — —, durissimus, a, um.
— 師先	tiên sư —, artis alicujus spiritum decipe- re eos qui sortibus eum consulunt.
— 魔	ma —, id; de diabolo.
琢	
	Trác.
— 彫	diêu —, polire.
籬	
	Trạc, cratis ad terram ferendam apta.
坦 —	— đất, id.
昀	
	Trác, accentus brevis.
影 —	— ảnh, horologium solarium.
— 平	bình —, accentus brevis et longus.
— 字	chữ —, vox breviter pronuntiata.
陟	
	Trác.
— 黜	truất —, honoribus deturbari et decorari.

側	Trác.
涅	— nét, immodestus, a, um.
棋	gỗ —, species ligni pretiosi et durissimi fortassè swietenia mahogani.
葉百	— bá diệp, tuja sphæroidea.
測	Trác.
度	— đạc, conjicere.
側	Trác.
隱	— ảm, misericors.
側	Trạc, membrum è loco suo dejici; luxari.
跣	— tay, manus eluxata.
真	— chơn, pes luxatus.
責	Trách, conqueri; obloqui.
木	— móc, id.
罰	— phạt, corripere; punire.
喙	quở —, objurgare.
嗛	— máng, id.
弄	— lòng, de aliquo queri.
命	— mình, de se conqueri.
吱	chê —, vituperare.
嘆	than —, conqueri; obloqui.
難	năn —, id.
例	lời —, querela.
擇	Trạch, eligere.
選	tuyển —, id.
日	— nhật, diem more ethnico eligere.

澤	Trạch.
蘭	— lan, scordium seu chamædris.
花漆	— thát hoa, sedi species.
駭	Trai, masculus, (de hominibus;) adolescens.
昆	con —, id.
核	cây —, quædam arbor durissima.
蕪	rau —, quoddam olus commelina dictum.
媽	— gái, mas et femina; libidinosus, a, um.
得	người —, juvenis; adolescens.
當	đang —, juvenus.
琰	Trai.
紇	hột —, margarita; concha.
齋	Trai, jejunium; jejunare.
戒	— gái, id.
長	trường —, jejunium continuum.
淨	tịnh —, perfectum et integrum jejunium.
主	— chủ, qui invitât bonzios ad aliquam cæremoniam.
旬	— tuần, tempus jejunii.
寨	Trại, tuguriolum, i.
主	chủ —, dominus; dux latronum.
凍	đóng —, tuguriolum erigere.
軍	— quân, militum tuguriola.
營	dinh —, castra, castrorum.
棧	chòi —, tuguriolum, i.
行	hàng —, forum nundinarum.
牙	Trại.
訥	nói —, perperàm pronuntiare.

TRÁ

眞	—	— chơn, dilabi.
𠵼	—	— miệng, lapsus linguæ.
債		Trái, debitum; contrà; sinistra; inversus, a, um.
主	—	chủ —, creditor.
放	—	phóng —, dare fenori.
還	—	hoàn —, debita persolvere.
受	—	thọ —, debita contrahere.
意	—	— ý, contra voluntatem alicujus.
情	—	— tình, natura depravata.
聰	—	— tai, auditu injucundus, a, um.
症	—	— chứng, pravâ et insolitâ re affectus.
昂	—	ngang —, rationi repugnans.
事	—	sự —, perversa res.
皮	—	bê —, pars inversa.
徧	—	lời —, verba contra rationem.
理	—	lẽ —, ratio falsa.
皦	—	— cảo, modus agendi insolitus vel perversus.
格	—	— cách, } id.
理	—	— lẽ, } id.
理	—	cách — lẽ, }
格	—	tay —, manus sinistra.
捫	—	— mùa, contra tempus.
務	—	mùa —, messis posterior.
務	—	mùa —, messis posterior.
論	—	lộn —, invertere.
濫	—	trở — làm mặt; in partem malam aliquid
阻	—	accipere; malum pro bono reddere.
糲	—	Trái, fructus, fructus.
麩	—	— trắng, id.
花	—	hoa —, flores et fructus.

TRÁ

—	蕨	bông —, id.
—	花	} trái trắng hoa quả, id.
—	菓	
—	嫩	— non, fructus tener.
—	尫	— chín, fructus maturus.
—	肱	— tim, cor, cordis.
—	脰	— cật, renes; lumbi.
—	眞	— chơn, sura, suræ.
—	髀	— vé, femur.
—	捫	— tay, pars carnosâ lacerti.
—	聰	— tai, infima auricula; lobus.
—	斤	— cân, pondus stateræ.
—	預	— dựa, pulvinar ad nitendum.
—	崗	— núi, mons, montis.
—	坦	— đất, globulus terrestris.
—	裘	— cầu, lusoria sphaera.
—	衢	— cù, globus lusorius.
—	飭	bánh —, bellaria, bellariorum.
—	古	— củ, tuber quoddam in cervicibus.
—	破	— phá, globulus excavatus ingesto intus sulphureo pulvere confectus.
—	糲	— bột, massa farinæ.
—	違	lên —, variolis laborare.
𠵼		Trái, sternere; experiens; transire.
—	戈	— qua, transire.
—	旦	— đến, pervenire.
—	細	— tới, id.
—	曾	tâng —, expertus, a, um.
—	役	— việc, id.
—	詔	— chiếu, mattâ aliquem locum sternere.
—	丐	cái —, species cymbæ.
—	搥	bơi —, cymbas ejusmodi remigare.

TRÀ

縑

Tray.

— 顛
— 顛

den —, aterrimus, a, um.

den — —, id.

脩

Trày, Cafri quidam loca provinciæ Nha
trang contermina incolentes.

籊

Trây, species arundinis.

— 柳
相 —

tre —, arundo, arundinis.

— mât, enodare arundines.

涑

Trây, sordibus inficere.

查

— tra, id.

池

Trây.

胛

— da, cutem lacerari.

禡

Trây, proficisci.

玆

— di, id.

船

— thuyên, cymbâ proficisci.

步

— bộ, pedibus proficisci.

湛

Trạm, spatium itineris quo confecto viato-
res fatigati quiescunt.

— 營

dinh —, quoddam præsidium; cursorum
publicorum statio.

擬

— nghĩ, loca quæpiam ubi viatores fessi
requiescunt.

宮

— cung, regis cursorum statio.

簪

Trám, obturare.

吏

— lại, rei alicujus orificium tegere.

TRÀ

口

— khẩu, id.

檻

Tràm, quædam arbor cortice multiplici et
molli induta, melaleuca leucadendra.— 核
— 棘

cây —, id.

trái —, fructus entada pusætha*

斬

Trám.

— 題

dê —, capite damnare.

冪

Trăm, centum.

戶

— họ, populus, populi.

禡

— lạy, plurimam salutem dicere.

歲

— tuổi, centenarius; vitæ diuturnæ pre-
catio; mori.

唵

Trám.

— 唵

nói —, loqui velocissimè.

璿

Trám, inares, inaurium.

瑗

— hoãn, id.

簪

Trâm, discerniculum; acus comatoria.

棋

— còi, id.

— 包

— vào, intingere.

— 墨

— mực, calamus vel penicillum intin-
gere.

楷

Trâm.

— 核

cây —, psidium nigrum.

沈

Trám, mergi.

香

— hương, lignum aquilæ, seu agallochum.

重	性	tính — trọng, gravis et severus.
溺	—	— nịch, in aquas dare se precipitem.
淪	—	— luân, in inferos demergi.
—	踵	giọng —, demissus tonus.
—	脈	mạch —, pulsus depressus.
(浸)		Trãm.
—	種	giống —, semen vitiatum.
—	夢	— mộng, semen non germinans.
—	命	— mình, in aquis suffocare se.
(朕)		Trãm, ego; (sic se rex appellat.)
(櫛)		Tran, ferculum superstitiosum in quo quis habet et veneratur idolum vel artis suæ inventorem.
—	糾	buộc —, ejusmodi ferculum erigere.
(頭)		Trán, frons, frontis.
—	職法	phép xúc —, sacramentum confirmationis.
—	割	chám —, stigmatem aliquem notare.
—	鬚	sói —, calvus, a, um.
—	劫	— đi, locus multis impeditus.
(瀾)		Tràn, supereffluere.
—	池	— trê, id.
—	囉	— ra, id; dilatari.
(蘭)		Tràn, species vanni exigui.
(盞)		Trán, poculum, poculi.
—	式	nhút —, unum poculum.

(鄰)		Trãn.
—	呂	— trở, in omnem partem se versare.
(螻)		Trãn, ingentis serpentis species.
(鎭)		Trãn, injicere se in ignem, aquam, &c.
—	跼	— trú, intimè alicui adhærere.
—	命	— mình vào, conjicere se.
—	包	— vào, id.
—	落	— nước, in aquas aliquem dare præcipi- tem.
—	疝	dau —, imo ventre dolere.
(陳)		Trãn, volvere se.
—	濁	— trọc, id.
—	鼃	— xuống, deorsum volvere se.
—	—	{ — trọc — xa, in omnem partem ver- sare se.
—	車濁	
(珍)		Trãn.
—	珠	— châu, unio, unionis.
—	詔	— chiếu, funiculi in longum tensi ad tex- endas storeas.
—	命	— mình, corpus tepescere.
—	續	dây —, subtemen, subteminis.
(陣)		Trận, prælium, prælii.
—	戰	chiến —, } id.
—	兵	binh —, }
—	囉	ra —, ad certamen egredi.
—	包	vào —, prælium committere.

TRÁ

— 立	lập —, acies ordinare.
— 夾	giáp —, certamen inire.
— 死	tử —, mori in prælio.
— 勝	thắng —, prælio vincere.
— 被	bị —, in prælio mori.
湄	— mưa, nimbus.
蠶	— gió, turbo venti.
波風	— phong ba, procella.
勢	— thế, situs et proprietas loci ubi prælium committitur.
— 敗	bại —, prælio superari.
鎮	Trán, gubernare; gubernium.
守	— thủ, gubernator provinciæ, vel præfecturæ.
侍	— giữ, custodire.
— 藩	phiên —, prætor, prætoris.
— 勅	sắc —, litteræ quas magi solent inscribere ad ethnicos ab omni malo prohibendos.

In Cocincinæ imperio una et triginta numerantur præfecturæ Trán et viginti duæ provinciæ dictæ Xứ; quia quædam provinciæ habent multas præfecturas; v. g. provincia Gia định quæ nunc magnam Cambodiæ partem amplectitur habet octo præfecturas; provinciæ Thanh et Nam in Tunquino habent etiam unaquæque duas præfecturas; hæc sunt ipsorum nomina vulgaria incipiendo à parte australi seu Cocincinâ inferiori et sic ascendendo usque ad fines Tunquini.

TRÁ

鎮	Gò sặt trán,	} in parte inferiori Cocincinæ.	
— 鄴	Hà tiên —,		
— 壩	Nam vang —,		
— 河	An giang —,		
— 榮	Vĩnh thanh —,		
— 南	Định tướng —,		
— 安	Phan yên —,		
— 江	Biên hòa —,		
— 清	Bình thuận —,		
— 永	Nha trang —,		} in parte mediâ.
— 定	Phú yên —,		
— 蕃	Qui nhơn —,		
— 邊	Hòa ngãi —,		
— 和	Quảng nam —,		
— 順	Quảng đức —,	} in parte superiori seu septentrionali.	
— 平	Quảng trị —,		
— 衙	Quảng bình —,		
— 富	Nghệ an —,		
— 歸	Thanh nội —,		
— 仁	Thanh ngoại —,		
— 義	Hưng hóa —,		
— 和	Nam thượng —,		
— 廣	Nam hạ —,		
— 廣	Hải đông —,		} in Tunquino.
— 德	Kinh bắc —,		
— 治	Sơn tây —,		
— 廣	Cao bằng —,		
— 平	Lạng bắc —,		
— 安	Thái nguyên —,		
— 爻	Tuyên quăng —,		
— 清	Quảng yên —,		
— 內	Provincia regia Huế quæ hîc dicitur quăng		
— 外	đức vocatur etiam phủ thừa thiên, phủ		
— 化			
— 興			
— 南			
— 南			
— 海			
— 京			
— 山			
— 高			
— 朗			
— 太			
— 宣			
— 廣			

xuân, huế, &c. nunc verò quod hìc vocatur provincia dicitur etiam Tỉnh Metropolis seu provinciæ caput, et unaquæque præfectura dicitur sãnh quæ Metropoli seu Tỉnh subjicitur. Nunc verò duæ præfecturæ efficiunt unum Tỉnh, vide hanc vocem.

〔陳〕

Trần, nudus parte superiori corporis.

中 —

— truông, nudus omninò.

— 於

ở —, nudam habere partem superiorem corporis.

— 命

mình —, vacuis manibus.

— 分

phân —, causam exponere.

— 朱義

ngãi châu —, vinculum conjugale.

— 皮

— bì, cortex cujusdam mali aurei.

— 米

— mễ, oriza vetusta.

— 擗

lột —, nudare.

— 戶

hộ —, quædam familia.

〔塵〕

Trần, pulvis, pulveris.

埃 —

— ai, id; atomus, atomi.

埃垢 —

— cẩu, sordes.

俗 —

— tục, sæculi mores.

世 —

— thế, mundus.

煩 —

— phiền, molestia.

— 凡

phàm —, fluxa et caduca.

— 六

lục —, aures, nares, lingua, oculi, corpus, voluntas.

〔展〕

Trãn.

助 —

— trợ, moras nectere.

〔莊〕

Trang, coævus, a, um; radula, æ.

索 —

— tác, coævus.

— 巖

nghiêm —, augustus, a. um.

— 葦

bông —, Ixora flos.

— 田

điền —, ager tributarius.

— 衙

nha —, provincia Cocincinæ.

— 丐

cái —, radula.

〔裝〕

Trang.

— 行

hành —, viaticum.

〔裝〕

Tra ng.

點 —

— điểm, ornare se.

〔張〕

Trang, pagina, paginæ.

冉 —

— sách, libri pagina.

紙 —

— giấy, pagina papyri.

〔狀〕

Trạng, figura; libellus accusatorius; suprema litteratorum dignitas.

形 —

— hình, figura.

貌 —

— mạo, id.

告 —

— cáo, libellus accusatorius.

詞 —

— từ, id.

— 執

chấp —, libellum ejusmodimittere.

元 —

— nguyên, suprema litteratorum dignitas.

— 國

quốc —, id.

〔壯〕

Tráng, fortis; robustus.

健 —

— kiện, } id.

力 —

— lực, }

TRÀ

士	—	— sĩ, vir robustus.
項	—	— hạng, prima classis populi.
— 餉		bánh —, crustulorum species.
— 另		lính —, miles, militis.
裱		Tràng.
花	—	— hoa, torques florum.
紇	—	— hạt, globuli precatorii.
紇	—	— hột, id.
襖	—	— áo, pars vestis quæ pectus operit.
— 襖		áo —, species vestis.
埒	—	— đi, declinare.
— 鮓		cá —, quidam piscis.
— 展		trẽn —, pudore affici.
— 礼		trễ —, lentus, a, um.
長		Tràng, longitudo.
安	— 準	chốn — an, regia; (Vide Trường.)
塲		Tràng, gymnasium; academia.
屋	—	— ốc, id; (Vide Trường.)
浪		Trảng, locus patens.
弄	—	— lòng, non profundus, a, um; (de flumine, lance, orbe, &c.)
朧		Trảng, luna, lunæ.
— 朧		mặt —, } id.
— 朧		đèn —, }
— 逾	几	kẻ gió —, fallax, fallacis.
— 創		sáng —, claritas lunæ.
— 朧	骨	gút mặt —, nodus lunæ.

TRẢ

綾		Trảng, tabulæ in quibus pedes inserti clauduntur.
縶	—	— trói, in carcerem detrudere.
柑	—	— cùm, compedes.
— 揀		dóng —, pedes reorum in tabulas supra dictas inserere.
臯		Trảng, albus, a, um.
仞	—	— tréo, id.
蠟	—	— lộp lộp, albissimus.
拋	—	— phau phau, id.
懲		Trảng.
— 認		nhìn — —, fixis intueri oculis.
脹		Trảng, turgidus, a, um.
膈	—	— má, buccæ turgidæ.
瓢	—	— bầu, venter tumidus; (cibis.) (vox injuriosa.)
鶩		Trảng, ovum, ovi.
朱改		} gỏi — cho quạ, ovum committere corvo.
鳩	—	
隊	—	} bâng — đội đá, versari in periculo.
隊	—	
鶩	—	— gà, ovum gallinæ.
越	—	— vịt, ovum anatis.
朗		Trảng, immodestus.
台	—	— thời, id.
爭		Tranh.
— 鬪		đấu —, armis certare; rixari.

TRA

— 都	dua —, contendere; æmulari.
奪	— đoạt, rapere.
競	— cạnh, contendere.
葶	Tranh, herbæ ad tegendas aptæ; rottbo- ellia exaltata.
稜	— sãng, species hujusmodi herbæ.
— 茹	nhà —, domus paleis tecta.
— 幅	bức —, tabula picta.
暱	Trạnh, quædam testudo major.
諍	Tránh.
— 諫	gián —, superiorem corrigere.
另	Tránh, declinare.
律	— trút, id.
— 遁	trốn —, fugere.
嗜	— tiếng, linguas hominum fugere.
囉	— ra, recede; recedere.
錚	Trành.
刀	— dao, culter sine manubrio.
鉞	— rựa, falcula sine manubrio.
揅	Trao, ad manum tradere.
朱	— cho, } — lại, } id.
吏	— tay, }
竊	— lờ, dare verba.
捷	— gánh, onus in alium refundere.
權	— quờn, dignitatem alicui tradere.
職	— chức, id.
— 乃	nấy —, aliquid alicui tradere.

TRÁ

棹	Trạo.
直	— trực, nauseare.
— 眼	trợn —, oculos ità attollere ut albugo ap- pareat.
到	Tráo, unum pro alio tradere.
呂	— trở, id; mutare.
卓	— chác, invertere.
斗	— đấu, decipere.
昆	} trợn — con mắt, oculos ità attollere ut albugo apparet.
相	
潮	Trào, ebullire; effervesce-re.
囉	— ra, id.
肝	— gan, irâ fervere.
— 朝	nói trêu —, per jocum ad rem non res- pondere.
朝	Trào, regis palatium.
廷	— đình, imperator; regis auditorium.
政	— 役
儀	việc — chánh, regni administratio.
— 回	— nghi, id.
外	hỏi —, præfectum ad regem redire.
內	} nội — ngoại quận, in universo regno; (Vide Triều.)
郡	
爪	Trảo.
牙	— 几
— 五	kẻ — nha, regni columen.
匡	ngũ —, vitex spicata.
搵	Tráp, species pixidis.
使	} sửa — nâng khăn, muliebre officium.
巾	

汁	Tráp, succus carnis, fructuum, &c.
— 乳	nhũ —, lac, lactis.
— 薑	cương —, succus zinziberi.
蟄	Tráp
聰	— tai, aures pendulæ.
助 — 肝	ngũ — trợ, abruptum levemque somnum habere.
— 帽	mũ —, species pilei.
扎	Trát.
— 苔	dày —, valdè spissus, a, um.
噤	Trát.
— 咬	ăn —, grana spicis excussa mandere.
窒	Trát.
礙	— ngại, obstaculum; dubium.
桎	Trát.
梏	— cóc, compedes et manicæ.
秩	Trật, aliquid è suâ sede dejici.
— 品	phẩm —, gradus dignitatis.
徐	— trờ, incuria, æ.
真	— chơn, pedem luxari.
珍	— di, è suo loco dimoveri.
拌	Trau, polire.
摔	— chuốt, } id.
拗	— tria, }
桡	— tre, }

抹	— — giồi, id; ornare.
芻	— — lời, verba ad fraudem adornata.
鮠	Tràu.
— 魚	cá —, quidam piscis.
爪	Trầu.
— 油	dầu —, quoddam oleum.
— 鴿	chim — —, quædam avicula.
搜	Trâu, bubalus, i.
捕	— — bò, id.
— 犢	chăn —, pascere bubalos; bubulcus.
— 頭	dầu —, miles secundus in aliquâ legione.
— 翁	ông —, id.
— 騎	cỡi —, in bubalo sedere.
藹	Trầu, cortex frugum.
— 古	cổ —, quædam mensa cibis adornata quam solent offerre iis qui exequias celebrant.
樓	Trầu, betel.
— 咬	ăn —, mandere betel.
柳	Tre, arundo, arundinis.
籬	— trây, id.
鴈	— mỗ, species arundinis.
牙羅	— là ngà, species arundinis majoris.
臺	— dài, species arundinis.
— 拌	trau —, polire.
社	Trẻ, juvenis; puer; servus; ostentare.
某	— mỗ, puer, pueri.

TRÊ

— 昆	con —, id.
— 歲	tuổi —, juvenus.
— 群	còn —, adhuc juvenis.
— 當	đang —, juvenus.
茹	— nhà, puer vel servus meus.
貼	— của, ostentare res.
禔	Trễ.
— 唐	dàng —, via infrequens.
鯨	Trê.
— 鮐	cá —, quidam piscis.
— 掇	gạnh —, ejusdem spinæ.
緇	Trê.
— 謨	mua —, aversione et ideò viliori pretio emere.
— 牟	bán —, eodem modo vendere.
滯	Trê, coagulari; concretus, a, um.
— 癡	ngưng —, id.
— 執	chấp —, obstinatè retinere.
氣	— khí, humor coagulatus.
蟄	— trập, hebes, hebetis.
鼈	— xuống, deprimi.
噤	Trê.
— 喞	— nhún, os fedè distorquere.
— 枚	— môi, labia contorquere et depravare.
— 𠵼	— miệng, os diducere.
池	Trê.
— 瀾	tràn —, supereffluere.

TRÊ

禔	Trễ, negligere; morari.
— 乃	— nãi, negligere; deses.
— 役	— việc, negotium remorari.
— 撈	đi —, quidam modus piscandi.
擲	Trêch, è suo loco dimoveri.
— 襖	— áo, vestem partim exuere.
— 撈	— đi, è suo loco dimoveri.
囁	Trên, pudore affici.
— 長	— tràng, } id.
— 栴	— mặt, }
連	Trên, supra.
— 皮	bê —, pars superior; superior.
— 鷲	vai —, superior.
— 恩	ơn —, gratia superna.
— 令	lệnh —, mandatum regis vel superioris; rex.
— 法	phép —, suprema potestas.
— 意	ý —, suprema voluntas.
— 官	quan —, præfectus.
— 空	— không, aerea regio.
— 空	— trời, in cælo.
— 崑	— núi, in monte.
— 嶂	— ngàn, in littore.
— 頭	— đầu, supra caput.
— 手	— tay, præ manibus.
— 代	— đời, in mundo.
— 每	} — hết mọi sự, supra omnia.
— 事	
— 歆	} — dưới, omnes.
— 鬱	

TRE

— 迸	lên —, conscendere.
〔楨〕	Trénh, strabs, strabis.
菇 —	— nhà, id.
〔撩〕	Treo, suspendere.
遶 —	— lên, id.
— 屨	trăng —, luna à die 16 ^a ad ultimam.
〔跖〕	Tréo, decussare.
眞 —	— chơn, pedes decussare.
翹 —	— cánh, alas decussare.
搯 —	— tay, manus decussatim jungere.
— 巧	cái —, sedile pedes decussatos habens.
〔蹠〕	Trèo, conscendere; (arbores vel montes.)
跌 —	— trật, id.
峇 —	— đèo, montem conscendere.
核 —	— cây, arborem conscendere.
洛 —	} — non lặn suối, multam experiri fati-
涔 嫩	
〔捌〕	Trét, illinere.
壁 —	— vách, parietes linere.
艦 —	— ghe, cymbam illinere.
〔徹〕	Trệt.
— 蕪	bèo —, irreverens.
— 隻	chiếc —, species cymbæ.
〔哲〕	Trét, adherere.
扎 —	— trát,)
吏 —	— lại,) id.

TRE

— 唵	nói —, perperam pronuntiare.
〔徹〕	Trệt, humi adjacere.
— 坐	ngồi —, humi sedere.
— 跪	què —, claudus, a, um.
扎 —	— trật, in terrâ repositus.
〔嘹〕	Trêu, provocare.
唬 —	— chọc, id.
哂 —	— ngưởi, id; illudere.
— 改	cối —, ridiculus, a, um.
〔哂〕	Trêu.
— 秩	trật —, vacillare.
棹 —	— trạo, id.
〔哂〕	Trêu, ridiculus, a, um.
— 唵	nói —, absurda loqui; facetias dicere.
疾 —	— tạt, ridiculus, a, um.
〔知〕	Tri, cognoscere.
— 先	tiên —, propheta.
假 — 先	tiên — giả, pseudopropheta.
識 — 几	kê — thức, notus, a, um.
府 —	— phủ, quædam dignitas.
縣 —	— huyện, alia dignitas.
呼 —	— hô, clamore aliquid testari.
鵠 — 鵠	chim — nga, pelicanus.
〔緇〕	Tri, parietes benè tergendo polire.
吏 —	— lại, id.
〔治〕	Tri, regere.
— 盛	thạnh —, regnum florere.

TRÍ

— 平	bình —, pace regere.
位	— vị, regere.
任	— nhậm, id.
渚	— nước, regnare.
民	— dân, populos regere.
— 該	cai —, imperare.
— 使	sửa —, corrigere.
罪	— tội, punire.
— 懲	trừng —, cohibere.
— 渚	nước —, regnum florens.
— 代	đời —, sæculum pacificum.
病	— bệnh, morbum curare.
人而後	} tiên tự trị, nhi hậu trị nhơn; ante rege te ipsum, postea reges alios.
— 先自	
— —	
智	Trí, ingenium.
詐	— trá, id.
惠	— huệ, perspicacia.
— 才	tài —, industria.
— 謀	mưu —, solertia.
— 淺	thiển —, exile ingenium.
— 濕	thấp —, id.
— 不	bất —, stupidus, a, um.
— 無	vô —, id.
高	— cao, sublime ingenium.
力	— lực, vires ingenii.
— 上	thượng —, præclarum ingenium.
坤	— khôn, prudentia.
— 工	gông —, certare ingenio.
— 農	nông —, id.
— 收	thua —, ingenio superari.
曉	— hiểu, intellectus.

TRÍ

創	— sáng, memoria.
哿	— cả, magnum ingenium.
淒	— sâu, perspicax ingenium.
曠	— rộng, magna vis ingenii.
鬢	— bản, angusta mens.
汝	— nhớ, recordatio; memoria.
駸	— vẽ, imaginatio.
闡	} ninh đầu trí, bắt đầu lực; præstat cer- tare ingenio quàm viribus.
力不鬪	
致	Trí.
命	— mạng, mortem oppetere.
— 之	} — mạng chi thủ, qui primus oppetit mortem.
— 首	
— 士	— sĩ, vitam occultam agere.
緻	Trí.
— 經	kiên —, durabilis, e; accuratè.
置	Trí.
葬	— táng, terræ mandare.
祭	— tế, sacrificare.
持	Trì, tenere.
— 護	hộ —, juvare; (de Deo et Spiritibus.)
— 扶	phù —, id.
吏	— lại, firmiter retinere.
— 修	tu —, solitariam vitam agere.
齋	— trai, jejunare.
墀	Trì.
— 丹	đơn —, palatium.
— 城	thành —, platea civitatis.

TRÌ

遲	Trì, tardè.
湛	— trộm, intrepidus, a, um.
牽	khiên —, moras nectere.
脉	mạch —, pulsus tardus.
池	Trì, stagnum.
城	thành —, civitas.
—	—, regnum Ciampæ.
雉	Trĩ, phasianus.
鷓	chim —, id.
瘳	Trĩ, quædam infirmitas.
瘡	— sang, quædam infirmitas in podice; hæmoroides.
病	bệnh —, id.
揮	Triả, semen terræ committere.
種	— giống, id.
鷓	Trích.
鷓	chim —, gallinula porphyrio.
鱈	Trích.
鱈	cá —, species harengi.
蹟	Trích, fugere.
坐	ngồi —, immotum sedere.
竹	đi trúc —, obesi ventris incessus.
擲	Trích.
囊	nặng —, gravissimus, a, um.

TRI

— 揮	— bài, lignum quadratum quo mimi signum edunt.
— 逐	trục —, tardè incedere.
沾	Triêm, imbui.
潤	— nhuận, } id.
染	— nhiễm, }
練	Triên, celerrimè.
莊	— trang, id.
緹	— mối, ità junctum ut nullum juncturæ appareat signum.
捫	làm — tay, manus promptissima.
嘔	la — miệng, sine intermissione clamitare.
眞	chạy — chớn, celerrimè currere.
塵	Triên.
— 家	gia —, fanum, i.
展	Triên, evolvere; aperire; explicare.
看	— khán, litteræ epistolis inscribi solitæ.
楨	Triêng.
— 杵	dòn —, vectis, vectis.
櫛	— bẫy, decipulam aptare.
祕	— lấy, acta vel aliena verba.
偵	Triêng.
戈	— qua, } deflectere ictum, &c.
命	— mình, }
呈	Triêng.
— 重	trùng —, agitari; (de cymbis, navigio.)

TRI

哲	Triết.
— 賢	hiên —, sapientes.
朝	Triều, manè.
暮	— mộ, diù noctuquè.
夕	— tịch, id.
肇	Triệu.
豐 — 府	phủ — phong, regia provincia.
兆	Triệu, omen.
— 沒	một —, 1,000,000.
— 先	tiên —, præsagium.
— 架	gĩa —, vexilli species quod ethnici in exequiis deferunt et in quo nomen defuncti inscribunt.
灵 — 茹	nhà — linh, domus quædam papyraceæ quas ethnici conficiunt ad sacrificandum mortuis.
召	Triệu, revocare.
衛	— vê, id.
衛 — 魂	— hôn vê, defunctorum animas revocare; (ut solent ethnici.)
朝	Triều, aula imperatoris.
廷	— đình, imperator.
— 新	tân —, rex novus.
天 — 帽	mũ — thiên, corona.
— 天	thiên —, Imperium Sinicum.
鮮	— tiển, Regnum Coreæ.

TRI

貞	Trinh, castus, a, um.
潔	— khiết, } id.
— 節	— tiết, }
— 童	đồng —, virgo.
瀝	— sạch, purus; castus.
女	— nữ, virgo.
忠	— trung —, fidelis.
禎	Trinh.
祥	— — tường, omen faustum.
鄭	Trịnh, quædam familia.
— 戶	hộ —, id.
呈	Trình, exhibere aliquid alicui.
面	— — diện, sistere se alicui.
言	— ngôn, scriptum exhibere.
詞	— từ, id.
— 哨	tiêu —, se resque suas percontanti telonio vel aliis id genus hominibus manifestare.
埤	Trình, quoddam vas.
埴	— thông, id.
瞞	Trít.
夷 — 眊	nhắm — lại, oculos omninò claudere.
聰	— tai, demittere aures.
徹	Trít.
齷	— mũi, nasus demissus.

TRÍ

召	Triu.
— 曩	nặng — —, gravissimus, a, um.
打	Triu, adhærere alicui; adamare.
勉	— mên,
𦉳	— nín,
— 鎖	trán —,
漉乳	— vú sữa, lactanti matri adhærere.
— 差	sai —, arbor vel vitis valdè frugifera.
真	— chơn, pedem hærere.
爐	Tro, cinis, cineris.
— 禮	lễ —, Festum cinerum.
末	— mạt, pulvis; vilissimus.
培	— bùi, id.
— 付	giữ — —, tenacissimus, a, um.
— 監色	sắc xám —, color cinereus.
徒	Trò, scholasticus.
— 學	học —, id.
— 濫	làm —, comœdiam vel aliquid simile re- præsentare.
— 傳	truyện —, confabulari.
擗	Trỏ, monstrare digito.
— 指	chỉ —, indicare.
— 旃	ngón —, index digitus.
擗	Trỏ, derivare aquam.
— 渚	— nước, id.
擗	Trỏ, spicas emitti.
— 甚	chạm —, sculpere.

TRỖ

— 吹	xoi —, id; cavare.
長	— tràng, ornatus, a, um.
才	— tài, pollere industriâ.
藝	— nghệ, id.
情	— tình, pravam naturam exerere.
意	— ý, id.
— 穰	lúa —, fruges spicas emittere.
牟	— mầu, colorem amittere vel evanescere.
詛	Trớ, fallere.
— 訥	nói —, verbis fallere.
— 濫	làm —, arte fallere.
— 侈	đi —, à recto tramite deflectere.
助	Trợ, adjuvare.
— 扶	phù —, id; (de Deo.)
— 資	tư —, opibus suis adjuvare.
— 救	cứu —, liberare.
語	— ngữ, verbis ingeniosis expedire se.
時	— thì, ad tempus.
徐	Trờ.
細	— tởi, inopinatò occurrere.
細	— tởi, id.
— 秩濫	làm trật —, incautè agere.
— 秩訥	nói trật —, inconsultò loqui.
阻	Trở, impedimentum; obstare; vertere.
— 隔	cách —, distare.
當	— dảng, obstaculum; impedire.
— 吏	— lại, reverti; converti.
— 衛	— về, redire.
— 包	— vào, ingredi.

TRO

一 垠	ngăn —, obstaculum; impedire.
囉	— ra, exire.
役	— việc, distineri negotiis.
拈	— tay, occupatus; detentus.
麵	— mặt, vertere faciem; ingratus.
弄	— lòng, mutare animum; rebellare.
腩	— lưng, terga vertere.
年	— nên, fieri.
命	— mình, movere se.
格	— cách, mutare mores.
憲	— gió, ventum mutari; contrario vento detentus.
躡	— lui, retrocedere.
迓	— lên, ascendere.
虐	— ngược, situ contrario aliquid collocare.
吹	— xuôi, rem ut par est disponere.
症	— chứng, morbum in pejorem mutari.
表	— biểu, præfectum scripto aliquid regi significare.
詞	— từ, id.
一 庄	} chảng kip — tay, cui otium non est
一 擧	
傳	Troàn, tradere; traditio.
一 令	lệnh —, regem mandare; (Vide Truyền.)
捉	Tróc, capere.
一 拿	} id.
一 拘	
補	— vỏ, corticem ultrò decidere.
膠	— da, id; (de pelle.)
囉	— ra, pellem à carne avelli, vel aliud quidpiam alteri agglutinatum.

TRÓ

鬼	— quỷ, coercere dæmonem.
禿	Trọc, abrasus, a, um; caput capillis nudum; arbor nudata frondibus; mons sine arboribus.
頭	— đầu, caput sine capillis.
六	— lóc, capillis frondibus vel arboribus nudatus, a, um.
榻	— trọi, id.
築	Trốe, radicibus evelli.
榕	} id.
榕	
桩	— chang,
襖	— áo, vestem elevari; (vento, motu, &c.)
磊	Trọi, vacuus, a, um.
一 禿	trọc —, abrasus, a, um.
一 崗	núi —, mons sine arboribus.
縲	Trói, vincire.
一 紮	buộc —, id.
一 縲	trăng —, id; vincula, orum.
命	— mình, se ipsum vincire.
捫	— chấp tay, reorum manus anteriùs decussatim vincire.
捫	— chấp tay, reorum manus anteriùs decussatim vincire.
捫	— chấp tay, reorum manus anteriùs decussatim vincire.
捫	— chấp tay, reorum manus anteriùs decussatim vincire.
縲	Trói.
船	— thuyền, cymbam religare.
溜	Trôi, ferri aquæ impetu et impulsu.
浚	— nôi, id; peregrinari.

TRÔ

- 澆 — — sông, ferri aquæ impetu.
- 且 — thả —, aquis permittere.
- 折 — chét —, in aquis suffocari.
- 落 — 餅 — bánh — nước, quædam bellaria.
- 魴 — cá —, quidam piscis.
- 〔搗〕 Trôi, trudere.
- 釘 — — đinh, trudere clavum.
- 〔啜〕 Trôi, morientis extrema voluntas; testamentum.
- 裨 — lời —, } id.
- 吏 — — lại, }
- 埃 — — ai, cujuspiam arbitrio.
- 屍 — — thây, quid ad me? quid curo? (contemptim dicendo.)
- 折 — — chét, supra modum.
- 絳 — — già, propter nimiam senectutem aliquid ultimum facere.
- 偈 — — kê, pro tuo libitu; quid curo; (vox contemptus.)
- 矩 — củ —, minora tubera majori adhærentia
- 齧 — răng —, dens minor extra aliorum ordinem eminens, brochus dens.
- 〔踈〕 Trôi, supereminere.
- 跡 — nháy —, exilire.
- 囉 — — ra, foràs exilire.
- 蓮 — — lên, supereminere.
- 〔味〕 Trôi, præcellere.
- 欣 — — hân, id.
- 衆 — — chúng, præstare omnibus.

TRƠ

- 矚 — ruông —, ager alternans.
- 〔纒〕 Trơi.
- 魔 — ma —, ignis fatuus.
- 〔智〕 Trới, ingenium.
- 慧 — — huệ, perspicacia; (Vide Tri.)
- 〔丕〕 Trôi, cælum.
- 主德 — Đức Chúa —, Deus.
- 坦 — — đất, cælum et terra.
- 高 — — cao, cælum sublime.
- 桴 — — xanh, cælum cœruleum.
- 連 — trên —, in cælo.
- 迓 — lên —, cælum ascendere.
- 朝 — châu —, regem mori.
- 叫 — kêu —, invocare cælum.
- 曠 — — nắng, æstus solis.
- 湄 — — mưa, cælum pluere.
- 清 — — thanh, cælum serenum.
- 晴 — — tạnh, cælum non pluere.
- 蔭 — im —, sudum, sudi.
- 沫 — mát —, cælum jucundum.
- 壬 — — nhâm, cælum nubilum.
- 鯨 — } chim — cá nước, volatilia et aquatilia.
- 鵠 — }
- 落 — } vua —, rex cœli; (sic ethnici Cocincinenses vocant regem suum.)
- 希 — }
- 真些 — } chính giữa — ta và chính giữa dưới
- 吧正 — } chơn ta, zenith et nadir.
- 正 — } chính giữa — ta và chính giữa dưới
- 正 — } chơn ta, zenith et nadir.
- 帶些 — }

TRỘ

○ 睨

包相

— 侍

○ 濫

劫

— 啞

扱

— 几

令

禔

— 咥

— 終濫

擲

— 聰

○ 掄

包

包

○ 論

援

道

念

功

役

— 侍

代

— 攔

— 彗

Trôm, profundi oculi.

— mắt vào, oculos infirmitate, &c. excavari.

giữ —, tenaciter custodire.

Trộm, furtim; clàm.

— cướp, furari; rapere.

ăn —, furari.

— cắp, id.

kẻ —, fur, furis.

— lệnh, clam superiore.

— lạy, absentem superiorem salutare.

giỗ —, primum convivium in exequiis.

làm chùng —, clàm facere.

} — lạc bâng tai, manifesta velle abscon-
dere.

Tron, intromittere.

— vào, id.

— tay vào, manum intromittere.

Trộn, integer, a, um; perfectus, a, um.

— vẹn, id.

— đạo, perfecta agendi regula.

— niệm, id.

— công, perfecta merita.

— việc, perfectum opus.

giữ —, integrum custodire.

— đời, per omnem vitam.

gồm —, perfectè omnia comprehendere.

bắn —, scopum ferè attingere.

TRÒ

○ 論

— 飈

— 妄

爰

榮

— 員

— 扞

○ 論

— 盤

針

鉢

○ 論

棹

吏

○ 遁

另

— 劫

劫

稅

搜

○ 瀟

誅

洛

— 瀝

離

Tròn, rotundus, a, um.

vuông —, id; perfectè.

vòng —, circulus, circuli.

— vìn, perfectè rotundus.

— vạnh, id.

viên —, globulos conficere.

vò —, id.

Trôn, podex, podicis; pars infima rerum rotundarum.

bàn —, nates, natium.

— kim, foramen acûs.

— bát, infima pars scutellæ.

Trộn, miscere.

— trạo, id.

— lạy, commiscere.

Trón, fugere.

— tránh, id.

đi —, fugam inire.

— đi, id; fuge.

— thuế, tributa vitare.

— xâu, fugere opera publica.

Trơn, levis, e; lubricus.

— tru, } id.

— lờn, }

sạch —, locus omnibus omninò vacuus.

— lỉ lỉ, levissimus, a, um.

TRỢ

〔眼〕	Trợn.
相昆 —	— con mắt, oculos ita attollere ut albugo appareat.
濯 —	— trạc, non clarè cernere.
〔冲〕	Trong, limpidus, a, um; in, intrà, intùs.
瀝 —	— sạch, purus, a, um.
— 渌	nước —, aqua limpida.
汀汀 —	— lẻo lẻo, aqua limpidissima.
沕 —	— vát, } id.
沕 —	— vẻo, }
浪 —	— ngân, id; diaphanus.
俸 —	— bóng, lucidissimus, a, um.
代 —	— đời, in mundo.
落 —	— nước, in regno; in aquâ.
茹 —	— nhà, domi.
弄 —	— lòng, in animo.
外 —	— ngoài, intùs et extrà.
— 唐	dàng —, Cocincina.
— 啻	tiếng —, vox canora.
唾 —	— giọng, id.
— 軍	quân —, regis satellites.
— 皮	bê —, intùs.
— 率	— suôt, valdè limpidus, a, um.
— 茹	nhà —, pars ædium interior.
〔重〕	Trọng, pretiosus, a, um; excellens; nobilis; gravis, e.
望 —	— vọng, excellens.
— 郎	sang —, nobilis.
— 貴	quí —, id; pretiosus, a, um.
寶 —	— báu, pretiosus, a, um.

TRÓ

— 物	vật —, res pretiosa.
用 —	— dụng, magno habere in pretio.
— 沈	trâm —, gravis; severus.
敬 —	— kính, honori ducere.
厚 —	— hậu, id.
— 高	cao —, excellens.
— 病	bệnh —, gravis infirmitas.
— 罪	tội —, peccatum grave.
罰 —	— phạt, graviter punire.
刑 —	— hình, grave supplicium.
〔梲〕	Tróng, lignum quod canibus vel collo muliebri pro cangâ appendunt.
— 芒	mang —, lignum ejusmodi gestare.
— 知	trí —, rixari.
〔瞳〕	Tròng, pupilla, æ.
相昆 —	— con mắt, id.
顛 —	— đen, pupilla nigra.
鼎 —	— trắng, albumen, albuminis.
赭 —	— đỏ, vitellus, i.
鶩 —	— trắng gà, albumen et vitellus.
飢 —	— vào, inducere aliquid alteri.
碑 —	— bia, scopus medius.
〔籠〕	Trông, expectare; sperare.
除 —	— chờ, præstolari.
待 —	— đợi, id.
— 語	ngữ —, sperare; expectare.
澄 —	— chừng, eminùs conspicerè.
恩 —	— ơn, gratiam sperare.
汝 —	— nhớ, expetere.
— 賒	xa —, eminùs aspicere.

TRỔ

一 茹	nhà —, specula, æ.
忌 —	— cây, sperare.
㗎	Trông, integer, a, um; (de granis.)
— —	— —, paulò majus.
一 啐	nuốt —, cibum non mansum glutire.
一 啞	ăn —, infans valens edere orizam.
鞞	Trống, tympanum; patens.
魄 —	— phách, tympanum.
一 鐘	chuông —, id
一 打	đánh —, pulsare tympanum.
戰 —	— chiến, tympanum bellicum.
鉗 —	— côm, tympanum oblongum.
培 —	— bồi, tympanum puerile.
鞞 —	— trái, patens; pervius, a, um.
閨 —	— hông, vacuus, a, um.
嚨 —	— họng, clamosus, a, um.
臍 —	— ruột, pervius, a, um; qui temerè de omni re effutit.
一 茹	nhà —, domus pervia vento patensque latronibus.
櫛	Trông, plantare.
一 坎	vun —, arbores aggerare, colere.
核 —	— cây, plantare arborem.
德核 —	— cây đức, colere virtutem
一 汝 啞	} ăn trái nhớ kẻ — cây, edens fructus ar- boris minor sit consitoris.
核 几 鞞	
㗎	Trông.
一 呐	nói —, generatim loqui.
一 打	đánh —, quidam lusus.

TRỔ

一 叫	kêu —, inurbanè aliquem solo nomine vocare.
藪	Tróp, spica vacua.
一 穩	lúa —, id.
律	Trót, integer, a, um.
一 羣	còn —, adhuc integer.
一 底	để —, integrum servare.
体 —	— thể, eadem operâ; perfectè.
功 —	— công, opus perfectum.
凍 —	— đông, cumulus integer; affatim.
真 —	— trăm, omninò centum.
代 —	— đời, totâ vitâ.
辭 —	— năm, toto anno.
札	Trót, retortus, a, um.
枚 —	— môi, labia retorta.
囉 —	— ra, retortus, a, um.
侈 — 侈	đi — đi, omninò abire.
跌	Trợt, dilabi.
真 —	— chơn, falli vestigium.
一 泮	cạn —, vadosus, a, um.
濼 —	— trạt, id.
啣	Trầu, medio liquore aliquid glutire.
匱 —	— vào, id.
誅	Tru, ululare; punire morte.
坦 忝	} trời — đất diệt, cœlum et terra te con- ficiant; (execratio.)
威 —	
一 獠	chó —, canem ululare.

TRỤ

柱	Trụ, columna minor tigno superimponi solita.
— 石	thạch —, columna lapidea.
— 四	tứ —, quatuor regni columina.
— 櫛	cột —, basis; columna minor tigno superimponi solita.
— 銃	súng —, sclopetus major.
冑	Trụ.
— 帽	mũ —, pileus militaris.
宙	Trụ.
— 宇	vũ —, totus orbis.
住	Trú, manere.
寓	— ngụ, id; hospitari.
— 暫	tạm —, diversari.
晝	Trú, dies, diei.
夜	— dạ, diu noctuque.
疇	Trù, malè precari.
殄	— eỏ, id.
— 田	điền —, ager cultus.
綯	Trủ, species retis.
猪	Trư, porcus.
苓	— linh, quædam medicina.
字	Trự.
— 沒	một —, unus assis.

TRỪ

除	Trừ, vi expellere; excipere; præter.
魔	— ma, dæmonem abigere.
鬼	— quỷ, } id.
邪	— tà, }
根	— căn, extirpare.
剪	} — căn tiền thảo, radicitus evellere.
草	
— 去	khử —, expellere.
囉	— ra, excipere; præter.
侈	— di, id.
儲	Trừ.
君	— quân, successor legitimus.
式	— nhị, secundus à rege.
貯	Trử, continere.
養	— dưỡng, receptans.
— 積	tích —, continere.
— 建	thuyền kiến —, species navigii ad vehendas fruges.
— 船	
木	— mộc, quercus.
臚	Trửa, sub meridiem.
— 班	} ban —, } id.
— 貝	
— 飭	bữa —, hora prandii.
— 屯	} đã —, jam tardè est; sic dicunt à mane usque ad prandium; à meridie ad vesperam đã tối; à vesperâ ad mediam noctem đã khuya; à mediâ nocte ad usque mane đã sáng.
最	
序	
屯	

屯

Truân.

— 艱

gian —, miseria.

— 亨

hanh —, florens et debile.

饒

— nhau, æqualiter se dividere; (de multis hominibus.)

縲

— mối, trahendo extrà funes æquare.

黜

Truât, deturbare aliquem dignitate.

職

— chức, } id.

— 訕

— xuống, }

價

— giá, pretium minuere.

錢

— tiền, id.

陟

— trác, privare et decorare aliquem honoribus.

朮

Truât.

— 白

bạch —, quædam medicina.

— 蒼

thương —, alia species medicinæ.

竹

Trúc, species arundinis; everti.

— 勤

cân —, virga piscatoria.

格 — 茹

nhà — cách, domus papyracea quam defunctis extruunt ethnici.

— 堵

đổ —, subvertere omninò.

— 毳

— xuống, subverti.

逐

Trục, ergata.

— 利

— lợi, lucrum ambire.

— 打

đánh —, volvere ergata.

— 帆

— buồm, lignum veli inferius.

— 鷓

gà —, species gallinæ.

直

Trực, rectus; verus, a, um.

— 忠

trung —, fidelis.

— 正

chính —, rectus; sincerus.

— 沒

một —, uno tenore; pares longitudine, latitudine, &c.

— 尼

— này, hæc mensura, quantitas, &c.

— 意

— ấy, illa mensura, quantitas, qualitas, &c.

楮

Trụ, cui deest aliquid necessarium.

— 磊

— lúi, id.

— 朗

— trắng, integrè; perfectus, a, um.

— 晒

— tay, vacuis manibus.

— 禿

trọc —, nudus capillis, herbâ, frondibus, &c.

追

Truy, sequi.

— 隨

— tùy, sequi et obedire.

墜

Trụy, ruere.

— 胎

— thai, abortus; abortire.

傳

Truyện, historia.

— 經

kinh —, doctrina et acta sanctorum.

— 賢

hiền —, libri sapientum.

— 聖

— thánh, vita sanctorum.

— 左

tả —, quidam liber sinicus sinicam complectens historiam.

— 唵

nói —, narrare historiam.

傳

Truyền, mandare; tradere.

— 識

sám —, scriptura sacra.

TRÚ

信	— 禮	lễ — tin, Festum Annuntiationis.
信	— 令	— tin, annuntiare.
— 令	lệnh —, regem aliquid mandare.	
— 晬	rao —, promulgare.	
— 詞	tờ —, scriptum publicum facere.	
— 留	lưu —, posteris relinquere.	
— 底	để —, id; traditur.	
— 碑	bia —, evulgare; evulgari.	
吏	— 徠	— lại, posteris tradere; tradunt.
例	— 徠	— lòi, verbis tradere.
保	— 徠	— bảo, commonefacere.
— 家	gia —, artis medicæ arcana alicui tradita; paterna hæreditas.	

㊦

— 抔	Trụm, totus, a, um.	
— 抔	bát —, totum capere.	
吏	— 覩	đồ — lại, simul totum confundere.

㊦

— 打	Trúm, species nassæ.
— 打	đánh —, hác nassâ piscari.
— 達	đặt —, id.

㊦

— 翁	Trùm, totum operire; dux alicujus pagi.
戶	ông —, præcipuus in aliquo pago.
綿	— họ, primus alicujus societatis.
廊	— mền, stragulo totum operire se.
廊	— làng, primus pagi.

㊦

— 簾	Trũm.
— 簾	nón —, species galeri.

㊦

— 鞞	Trun, contrahi.
— 鞞	trái —, quisqualis indica.

TRU

吏	古	— 徠	cổ lại, timidus.
㊦	輪	Trun, species serpentis.	
— 蝮	Trun, species serpentis.	rắn —, id.	
㊦	蝮	Trùn, lumbricus.	
— 壘	mụn —, cumulus quem aggerat lumbricus.		
— 蝮	mối —, id.		
肆	— 肆	— ruột, dolor viscerum frigore contractus.	
㊦	中	Trung, medium, medii.	
斤	— 斤	— cân, id; æquilibrium.	
心	— 心	— tim, id.	
橈	— 橈	— khoang, navis vel cymbæ media pars.	
— 家	gia —, domesticus, a, um.		
— 人	nhơn —, spatium ab imo naso ad extremum usque labium superius.		
— 紙	giấy —, papyrus mediocris formæ.		
庸	— 庸	— dong, liber aliquis sinicus.	
旬	— 旬	— tuần, dies lunæ à 10 ^a ad 20 ^{am} .	
— 忠	— —, mediocris, e.		
㊦	忠	Trung, fidelis, e.	
— 正	— chính, rectus; justus.		
— 義	— ngãi, fidus, a, um.		
— 孝	— hiếu, fidelis et gratus.		
— 貞	— trinh, castus, a, um.		
— 臣	— thần, subditus fidelis.		
— 君	— quân, fidelis regi.		
— 直	— trực, rectus; justus.		
— 船	thuyền —, prima legio regis satellitum.		

TRÚ

涿	Trụng.
濃渌	— nước nóng, in aquam ferventem aliquid immittere.
中	Trúng, attingere.
朕	— tim, cor alicujus movere.
的	— đích, scopum attingere.
碑	— bia, id.
食	— thực, cibos afferre sibi nocumentum.
風	— phong, vento capi.
逾	— gió, id.
飢	— vào, manum vel digitum liquore aliquo intingere.
重	Trùng, iterum; iterare.
— 九	cửu —, regis appellativum.
天 — 九	cửu — thiên, novem gradus caeli.
臺 — 九	cửu — đài, palatium novem contignationibus excelsum.
圍	— vây, obsidio, obsidionis.
名	— danh, idem cum aliquo nomen habere.
號	— hiệu, eundem cum aliquo titulum habere.
喪	— tang, in aliquâ familiâ plurimum simul luctum habere.
疊	} — — điệp điệp, sine intermissione.
疊	
蟲	Trùng, vermis.
— 昆	côn —, insecta, insectorum.
冢	Trúng.
呈	— trính, morari; tardè.

TRƯ

徵	Trưng, citare.
跡	— tích, id.
稅	— thuế, tributum imponere.
— 該	cại —, vectigalium collector.
菊	Trúng, ovum, i.
鶉	— gà, ovum gallinae; (Vide Tráng.)
懲	Trùng, coercere.
治	— trị, id; punire.
— 勸	khuyên —, hortando reprimere.
瞪	Trùng.
相 昆	— con mắt, oculi nimium diducti.
柱 — 認	nhìn — trộ, torvis oculis intueri.
竹	Trước, arundo, arundinis.
瀝	— lịch, succus arundinis.
茹	— nhự, cortex arundinis quo utuntur pro medicinâ.
畧	Trước, ante.
— 代	dời —, sæculo præterito.
— 課	thuở —, olim.
— 餽	bữa —, pridie.
歎	— hết, ante omnia; primus omnium.
— 欺	khi —, antea.
緬	— mặt, coram.
— 吶	nói —, prædicere.
— 移	đi —, præire.
— 細	tới —, pervenire antè; usque ante.
— 旦	đến —, id.

TRU

一保	bảo —, præmonere.
料筭	} toan — liêu sau, maturè omnia pen- sare.
妻	
(竺)	Trước.
一天	thiên —, India.
(陳)	Trườn, repere; serpere.
一輶	nằm —, extensum omninò jacere.
一蝮	rắn —, serpentem serpere.
(种)	Truông, via in montibus vel silvis.
一唐	} dàng —, } id. — mây, }
選	
(中)	Truông, nudus à veste quæ pudenda tegit.
一陳	trần —, nudus omninò.
一於	ở —, id; sine femorali.
(張)	Trương, pagina.
一嘯	phô —, ornare; ostentare.
冉	— sách, pagina libri.
一戶	hộ —, quædam familia.
(莊)	Trương.
索	— tác, coævus, a, um.
一沒	một —, id; (Vide Trang.)
(丈)	Trượng, mensura decem pedum.
夫	— phu, maritus.
人	— nhơn, vir nobilis.
貌	— mạo, vultus.
法量	— lượng pháp, geometria.

TRU

(杖)	Trượng, scipio, scipionis.
一尺	xích —, pedum bonziorum.
一几	kỉ —, sedile et scipio; munus à rege senibus de regno benè meritis dari solitum.
一方	phương —, mensura quadrata.
一杵	— đòn, fustibus cædere.
(帳)	Trướng, conopeum.
一幔	} màn —, } id. — tiu, }
一紉	
一錦	— cãm, conopeum sinicum floribus ornatum.
(脹)	Trướng.
一鼓	cổ —, hydrops in parte superiori corporis.
一腫	thũng —, hydrops, hydrophis.
一腹	phúc —, venter tumidus.
一違	— lén, intumescere.
(長)	Trường, longus, a, um; diuturnus, a, um.
一壽	— thọ, longa vita.
一安	— an, regia.
一綿	miên —, diuturnus, a, um.
一祚	tự —, regnum diuturnum.
一鎗	— thương, hasta, hastæ.
一棍	— côn, fustis longior.
一唐	dàng —, iter longum.
一柁	đại — ðà, species navigii.
一皮	bê —, longitudo.
一茶	dừa —, olera ad longum tempus condita.
一生	cây — sinh, barba jovis.

聚	Tụ, congregare.
會	— hội, } id.
合	— hợp, }
衆	— chúng, in unum venire.
党	— đảng, } id.
饒	— nhau, }
斂	— liễm, gravia exigere tributa.
積	tích —, colligere.
水	thủy —, lacus, lacus.
秀	Tú.
才	— tài, bacchalaureus, i.
俊	tuán —, prudens; sapiens.
宿	Tú.
星	tinh —, sidus, sideris.
囚	Tù, carcer, carceris; incarceratus.
落	— rạc, carcer.
刑	— hình, carceris supplicium.
徒	— đồ, rei, reorum.
几	kê —, id.
擒	cầm —, carceri mancipare.
屢	rũ —, carceri in perpetuum mancipari.
縱	— túng, detineri.
死	tử —, mori in carcere.
羸	ngôi —, incarcerari.
吧	— và, buccina.
箝	Tủ, arcæ species; armarii species; cooperire.
葉	— thuốc, medicinarum arca.

曲	— — sách, librorum pluteus.
吏	— — lại, recludere; operire.
思	Tư, cogitare.
慮	— — lữ, sollicitum esse.
量	— — lượng, considerare.
相	tương —, suí invicem habere memoriam; (de amasiis sæpiùs dicitur.)
再	tam — tái —, iterum iterumque per-
式	pendere.
想	— — tưởng, cogitare.
私	Tư.
己	— — kỉ, suí, sibi, se.
身	— thân, id.
偏	thiên —, personæ rationem habere; in-justus, a, um.
邪	— — tà, pravus, a, um.
事	— — sự, privatum negotium.
情	— — tình, privatus affectus.
意	— — ý, privata voluntas.
司	Tư.
天	thiên —, mathematicæ disciplinæ.
三	tam —, tres animi facultates.
五	ngũ —, quinque sensus.
陰	âm —, judex inferorum.
茲	Tư, nunc; hic, hæc, hoc.
年	— — niên, hoc anno.
月	— — nguyệt, hic mensis.
恃	— — thị, nunc spero vel quæso; (sic in fine epistolæ rogare solent.)

TU

日	—	— nhật, hic dies.
資	—	Tư.
質	—	— chất, indoles, indolis.
助	—	— trợ, suis rebus succurere alicui.
執	—	— giúp, id.
容	—	— dong —, vultus; os, oris.
罍	—	Tư, quartus, a, um; quatuor.
皮	—	— bê, quatuor partes.
次	—	thứ —, quartus, a, um.
更	—	canh —, quarta vigilia.
朞	—	tháng —, mensis quartus.
務	—	— mùa, quatuor tempestates.
次	—	ngày thứ —, feria quarta.
絲	—	Tư, fila quæ bombyces ex ore emittunt.
麻	—	— ma, sericum et cannabum.
蠶	—	tằm —, bombyx, bombycis.
字	—	Tư, littera.
文	—	văn —, syngrapha, syngraphæ.
古	—	cổ —, littera antiqua.
彙	—	— vị, Dictionarium, Dictionarii.
序	—	Tư, præfatio.
次	—	thứ —, ordo, ordinis.
庠	—	tường —, vetus gymnasium.
五	—	ngũ —, quinque ordines à natura instituti, regem nimirum inter et subditum, patrem et filium, maritum et uxorem, fratres majores et minores, amicos.

TỰ

祀	—	Tự, colere; sacrificare.
奉	—	phượng —, colere; adorare.
祭	—	tế —, id; sacrificare.
甸	—	tuần —, ethnicorum sacrificia.
敘	—	Tự, ordo; libri præmium.
事	—	— sự, ordo rerum.
五	—	ngũ —, quinque ordines à naturâ instituti; (Vide Tự Suprà.)
自	—	Tự, ex; à; ab.
然	—	— nhiên, necessariò; sine causâ; naturaliter.
恃	—	— thị, sibi confidere.
責	—	— trách, resipiscere.
嘆	—	— thán, sortem suam deflere.
縊	—	— ái, se suspendio necare.
刎	—	— vậ, se ipsum conficere.
驕	—	— kiêu, se jactare.
銅	—	— nhiên đồng, chalcites lapis.
寺	—	Tự, fanum.
庵	—	am —, id.
安	—	an —, rei ad custodiam fani deputati.
嗣	—	Tự, posteri.
繼	—	kế —, } id.
後	—	hậu —, }
位	—	— vị, regis successor legitimus.
絕	—	— tuyệt, familiam aliquam delere.
賜	—	Tự, dare.
賞	—	thưởng —, mercede aliquem donare.

思

Tứ.

一意
焦勞
一心

ý —, intentio.

lao tâm tiêu —, labore vel mœrore
confectus.

四

Tứ, quatuor.

海 —
方 —
体 —
肢 —
時 —
季 —
角 —
書 —
趣 —

— hải, universus orbis.

— phương, id.

— thể, totum corpus.

— chi, id.

— thì, quatuor tempestates.

— quý, id.

— giác, quatuor anguli.

— thơ, quatuor libri classici sinici.

— thú, quatuor conditiones, piscatorum
scilicet, lignatorum, aratorum, pasto-
rum.

無親
顧壹
家海
弟皆
兄海
舉一
心
肢腸
不痛
宗

— cố vô thân, neminem habens qui sui
curam habeat.

— hải nhất gia, universus orbis tanqu-
am una domus est.

— hải giai huinh đệ, universi orbis ho-
mines inter se fratres sunt.

tâm phúc thống — chi bất cử; quandò
interiora dolent, totum corpus nec
potest erigi.

— tông, quatuor principia pulsûs,
nempè : mạch phù, pulsus altus ;
mạch trầm, pulsus profundus ;
mạch trì, pulsus tardus ;
mạch sắc, pulsus citatus.

令一貳
節十

水雨

蟄驚

分春

明清

雨穀

夏立

滿小

種芒

至夏

暑小

暑大

秋立

nhị thập — tiết linh, viginti quatuor
partes anni; (menses verò Cocinci-
nenses nostris circiter respondenti-
bus hęc etiam ponuntur.)

Vũ thủy, aqua pluviae.
die 19ª Februarii.

Kinh trập, motus ver-
mium die 6ª Martii.

Xuân phân, æquino-
cium veris. die 21^a
Martii.

Thanh minh, limpida
claritas. die 5ª Apri-
lis.

Cốc vũ, pluvia pro fru-
gibus. die 20ª Apri-
lis.

Lập hạ, initium æsta-
tis. die 6ª Maii.

Tiểu mãn, parva elu-
vio. die 21ª Maii.

Mang chủng, herba-
rum semina. die 5^a
Junii.

Hạ chí, solstitium æs-
tivum. die 21ª Junii.

Tiểu thử, parvus ca-
lor. die 6ª Julii.

Đại thử, magnus ca-
lor. die 23ª Julii.

Lập thu, initium au-
tumni. die 8^a Au-
gusti.

chính nguyệt.

nhị nguyệt.

tam nguyệt.

tứ nguyệt.

ngũ nguyệt.

lục nguyệt.

TỨ

暑處	Xử thử, finis caloris. die 23 ^a Augusti.	} thất nguyệt.
露白	Bạch lộ, ros albus. die 8 ^a Septembris.	
分秋	Thu phân, æquinoctium autumni. die 23 ^a Septembris.	} bát nguyệt.
露寒	Hàn lộ, frigidus ros. die 8 ^a Octobris.	
降霜	Sương giáng, pruinae descensus. die 23 ^a Octobris.	} cửu nguyệt.
冬立	Lập đông, initium hiemis. die 8 ^a Novembris.	
雪小	Tiểu tuyết, parum nivis. die 22 ^a Novembris.	} thập nguyệt.
雪大	Đại tuyết, multum nivis. die 7 ^a Decembris.	
至冬	Đông chí, solstitium hiemale. die 22 ^a Decembris.	} thập nhứt nguyệt.
寒小	Tiểu hàn, parvum frigus. die 6 ^a Januarii.	
寒大	Đại hàn, magnum frigus. die 21 ^a Januarii.	} thập nhị nguyệt.
春立	Lập xuân, initium veris. die 5 ^a Februarii.	
肆	Tứ, exlex.	
一放	phóng —, id.	

TỪ

一縱	túng —, id.
慈	Từ, clemens; benignus.
一仁	nhơn —, clementissimus.
悲	— bi, mitissimus.
和	— hòa, comis; facilis.
惠	— huệ, clemens; benevolus.
母	— mẫu, mater.
一辰	thìn —, placidus, a, um.
一圻	khoai —, convolvulus mammosus.
厚	— hậu, clemens; benevolus.
自	Từ, ex, à; ab.
然	— nhiên, necessariò; sine causâ; naturaliter.
意	— ý, ab illo tempore; illa quantitas.
尼	— này, abhinc; hæc quantitas.
得	— ngày, à die.
課	— thuở, ex quo.
一計	kê —, id.
一	—, paulatim.
垠	— ngàn, gradatim.
忍	} — xưa nhần nay, hactenus.
初	
衛	} — này về sau, deinceps.
婁尼	
辭	Từ, valedicere; abjicere.
謝	— tạ, valedicere.
啫	— già, id.
別	— biệt, sejungere vel sejungere ab aliquo.
一分	phân —, id.
擺	— rầy, abjicere.

TỪ

- 補 — — bổ, id.
- 石 — — thạch, magnes lapis.
- 饒 — — nhau, sejungere vel sejungo ab aliquo.
- 昆 — — con, filium exheredare.
- 讓 — — nhượng, cedere.

詞

- 言 — ngôn —, id.
- 單 — đơn —, libellus supplex regi vel praeffecto offerendus.
- 狀 — trạng —, libellus accusatorius.
- 書 — thư —, epistola.
- 上 — thượng —, libellus supplex praeffecti ad regem.

經吐聖 }
 人者 }
 爲者 }
 thánh nhưn giả thổ — vi kinh; verba sanctorum oracula sunt.

祀

- 神 — — thần, fanum in quo ethnici tutelares spiritus adorant.
- 神 — thân —, ille spiritus.
- 尙 — thàng —, custos fani.

子

- 皇 — hoàng —, regis filius.
- 天 — thiên —, imperator.
- 孝 — hiếu —, gratus filius.
- 長 — trưởng —, primogenitus.
- 季 — quý —, filius ultimus.
- 男 — nam —, filius.
- 女 — nữ —, filia.
- 妻 — thê —, uxor et filii.

TỬ

- 孫 — — tôn, nepotes.
- 公 — công —, princeps.
- 弟 — đệ —, discipulus.
- 夫 — phu —, magister.
- 孔 — khổng —, Confucius.
- 孟 — mạnh —, philosophus à Confucio apud Sinas secundus.

- 賊 — tặc —, ingratus filius.
- 附 — phụ —, janipha Löffingii.
- 世 — thế —, regis primogenitus.
- 太 — thái —, id.
- 規 — qui, quaedam avis.
- 君 — quân —, sapiens, sapientis.
- 宮 — cung, matrix.
- 麥 — mạch thực, avena.

熟有酸有咸 }
 麥有賢有樹之 }
 壹母之 }
 有愚 }
 多則損其心愚而多財 }
 財則益其過 }
 nhứt mẫu chi —, hữu ngu hữu hiền, nhứt thọ chi quả, hữu toan hữu hàm; inter filios ejudem matris sunt mali et boni, inter fructus ejusdem arboris sunt acidi et dulces.
 — tôn hiền nhi đa tài tác tôn kì tâm, ngu nhi đa tài tác ích kì quả; filii et nepotes sapientes divitiis corrumpuntur, rudes iisdem excessus suos augebunt.

豕

- 豕 — — sữ —, leo, leonis.

仔

- 細 — — tế, accuratè.

TUA

紫	Tử.	
蘇	— tô, melissa, melissæ.	
草	— thảo, anchusa, anchusæ.	
嬰	— anh, color violaceo-ruber.	
死	Tử, mori.	
命	— mạng, id.	
道	— đạo, martyr.	
陣	— trận, mori in prælio.	
戰	— chiến, ad mortem usque pugnare.	
亡	— vong, vitâ excedere.	
囚	— tù, in carcere perire.	
義	— ngãi, mortem pro justitiâ oppetere.	
橫	hoành —, mortem voluntariam sibi accersere.	
枉	uông —, temerè mortem inire.	
不生	} sinh — bát kì, vitæ et mortis tempus	
期		} incertum.
一殒	yểu —, maturè mori.	
須	Tua, oportet.	
舍	xá —, id.	
侍	— giũ, custodiendum.	
急	— kíp, accelerandum.	
丐	cái —, fimbria vel glans.	
訴	Túa, confluere aliquò.	
囉	} id.	
旦		} id.
細		

TUA

煨	Túa, ad terram deprimi; (de ramis frugibus, &c.)
糴	lúa —, fruges nimis maturæ.
囉	— ra, dispergi.
絲	Tư.
禡	— lưỡi, lingua nimio calore scissa.
序	Tự, præfatio.
冉	— sách, libri præfatio.
似	Tự, similis, e.
—	— —, verissimilis, e; ferè similis; (Vide Tợ.)
蚪	Tử, vermiculi carnis conditæ, &c.
— 蛛	giòi —, id.
遵	Tuân, obsequi.
令	— lệnh, mandato obtemperare.
命	— mạng, mandato obsequi.
法	— phép, legem observare.
燒	— theo, obsequi.
符	— giũ, id.
俊	Tuấn.
傑	— kiệt, heros, herois.
秀	— tú, sapiens; prudens.
士	— sĩ, heros, herois.
旬	Tuần, decem dierum hebdomada; decem anni.
禮	— lễ, hebdomada.

TUÂN

祀 — — tỵ, sacrificium.
 齋 — trai —, quadragesima.
 齋 — — chay, id.
 濫 — làm —, mortuis edulia offerre.
 上 — thượng —, prima decas mensis.
 中 — trung —, secunda decas.
 下 — hạ —, tertia decas mensis.
 旦 — đến —, advenit tempus.
 時 — — thì, fortuna; sors.
 運 — — vận, id.

巡

Tuân, lustrare; telonium; vigiliis circuire.

守 — — thủ, id.
 軍 — quân —, vigiles; circuitores.
 由 — — do, explorare.
 俯 — quan — phủ, quædam dignitas.
 堊 — ngòi —, telonio præesse.
 刷 — — soát, lustrare.
 狩 — — thú, imperatorem lustrare regnum.

循

Tuân.

還 — — hoàn, in orbem agi.
 往 — — vãng, præfectum vitâ fungi.

戌

Tuát, littera cycli duodenarii undecima.

辭 — năm —, annus 11us. 22us. 33us. 44us. et 55us. cycli sexagenarii.
 時 — ngày —, dies hujus nominis.
 除 — giờ —, hora sinica à septimâ nostrâ serotinâ ad nonam.
 歲 — tuổi —, natus anno tuát.

TÚC

恤

Tuát, miserari.

孤

— cô, orphanos miserari.

貧

— bán, misereri pauperum.

養

— — dưỡng, egenos, infirmos, orphanos, &c. alere.

足

Túc, sufficere; pes, pedis.

手

thủ —, ministri; fratres.

富

phú —, dives, divitis.

充

sung —, affatim.

願

— nguyên, compos voti.

理

— lý, ratione comprobatum.

意

— ý, contentus.

用

— dụng, sufficere.

滿

mãn —, affatim.

喜

— — thất chi bất túc ưu, đắc chi bất túc hĩ;
 — — perditum ne doleas, inventum ne gaudeas.

肅

Túc.

請

— thỉnh, convocare.

狝

chuột —, mures clamitare.

鵠

gà —, gallinam pullos vocare.

宿

Túc, constellationes.

宿

— — nhứt thiên hữu nhị thập bát túc; viginti octo sunt constellationes in cælo;
 — — (Hic ponitur prima stella cujusque mansionis lunæ.)

二

Giác, spica virginis.

十

Cang, 98 ejusdem.

八

壹

TÚC

氏	Đê, α libræ.
房	* Phòng, $\pi \rho \delta \beta$ scorpii.
心	Tâm, σ ejusdem.
尾	Vĩ, ϵ ejusdem.
箕	Cơ, γ sagittarii.
斗	Đấu, ϕ ejusdem.
牛	Ngưu, ϵ capricorni.
女	Nữ, ϵ aquarii.
虛	* Hư, β ejusdem.
危	Nguy, α ejusdem.
室	Thất, α pegasi.
壁	Bích, γ ejusdem.
奎	Khuê, 38 andromedæ.
婁	Lâu, β arietis.
胃	Vị, 35 Br. C. ejusdem.
昂	* Mẹo, γ pleiadum.
畢	Tất, γ tauri.
參	Sâm, λ orionis.
觜	Chủy, δ ejusdem.
井	Tinh, μ geminorum.
鬼	Quỉ, θ cancri.
柳	Liêu, δ hydræ.
星	* Tinh, α ejusdem.
張	Trương, υ ejusdem.
翼	Dực, α crateris.
軫	Chấn, γ corvi.

N. B. Una ex istis præponitur in calendario cuilibet diei; astericus ponitur quatuor litteris, Phòng, Hư, Mẹo, Tinh, quæ diem dominicalem indicant; sic Christiani qui habent calendarium regni possunt cognoscere omnes dies hebdomadæ.

TỰC

俗	Tục, mos, consuetudo; indecorus, a, um.
一世	thế —, sæculi mores.
一塵	trần —, mundus.
一凡	phàm —, mundanus.
一退	thói —, mos, consuetudo.
語一	— ngữ, proverbium.
一風	phong —, mores.
一隨	tùy —, moribus se attemperare.
一成	thành —, longo usu contracta consuetudo.
一粗	thô —, mores rustici; rusticè.
目一	— mục, id.
一吶	uói —, obscena loqui.
哧一	— tiũ, obscenus, a, um.
昨一	— ngũ, somno nimis indulgere.
啞一	— ăn, vorare.
一筭	tên —, cognomen.
數匱一	— vào số, in album referre.
息	Tức, subita et gravis spiritûs interclusio.
臆一	— ngực, pectore laborare.
悻一	— giận, irâ excandere.
一幅	bức —, in angustiis.
一糝	tám —, singultire.
肝一	— gan, ardere irâ.
厄厄一	— ách ách, interclusionione spiritûs opprimi.
一疝	đau —, animæ interclusionione laborare.
即	Tức.
時一	— thì, extemplò.
速一	— tốc, id.

TUI

位	—	— vi, solium conscendere.
彗		Tuệ.
星	—	— tinh, cometa, æ.
歲		Tuế, annus; ætas; comminutus.
時	—	— th, tempus.
月	—	— nguyệt, id.
次	—	— thứ, ordo annorum cycli.
— 萬		vạn —, decem annorum millia.
— 萬		vạn vạn —, formula quâ omnes regi longam vitam precantur.
— 山		sơn —, cycas circinalis.
碎		Tui, ego; (Vide Tôi.)
淬		Tui, ferrum temperare.
刀	—	— dao, cultrum temperare.
最		Túi, obscurus, a, um; nox; marsupium.
沁	—	— tẩm, tenebrosus, a, um.
得	—	— ngày, totâ die.
歪	—	— trời, cœlum obscurum; (Vide Tồi.)
啐		Túi, suam vel alienam dolere miseriam.
— 哭		khóc —, suis vel alienis commotum ærumnis lacrymas profundere.
虎	—	— hổ, dolor pudore mixtus.
分	—	— phận, sortem suam dolere.
身	—	— thân, mala sua deflere.
堪	—	— thâm, tacitè suam deflere miseriam.
麵	—	— mặt, pudore affici.

TUY

雖		Tuy, quamvis.
羅	—	— là, id.
浪	—	— rằng, quamvis dicas vel dicant.
隨		Tùy, sequi.
時	—	— thì, ad tempus; tempore uti; pro circumstantiis.
俗	—	— tục, moribus accommodare se.
意	—	— ý, voluntati alicujus accommodare se pro suâ voluntate.
婦	夫	} phu xướng phụ —, uxor marito attemperet.
— 唱		
身	— 貼	của — thân, res quas quis secum semper habere debet.
髓		Tủy, medulla, æ.
— 骨		cốt —, ossium medulla.
吏	—	— lại, recogitare.
身	—	— thân, ad se redire.
全		Tuyên, integer, a, um.
援	—	— vẹn, id.
— 完		hoàn —, perfectus, a, um.
— 雙		song —, par integrum.
命	—	— mạng, sospes, sospitis.
以	—	— dĩ, omninò; integrè.
仍	—	— những, id.
— 兼		kiêm —, plura simul perfecta.
能	—	— năng, omnipotens.
智	—	— trí, omniscius.
善	—	— thiện, infinitè bonus.
— 萬		vạn —, perfectissimus.

TUY

好	—	— hảo, perfectus.
— 底		để —, integrum servare.
泉		Tuyền, scaturigo.
— 林		lâm —, eremus, eremi.
— 清		thanh —, pura scaturigo.
— 九		cửu —, tartara.
花覆	—	— phúc hoa, anagallis.
選		Tuyển, eligere.
擇	—	— trạch, id.
兵	—	— binh, milites conscribere.
吏	—	— lại, iterum eligere.
用	—	— dụng, ad usum eligere.
雪		Tuyết, nix, nivis.
— 霜		sương —, } id.
— 泊		— bạc, }
— 如 皁		trắng như —, albus sicut nix.
— 恨		— hận, iræ suæ satisfacere.
絕		Tuyệt, deleri; omninò; abrumpere.
— 盡		tận —, finis omninò.
族	—	— tộc, totam familiam deleri.
嗣	—	— tự, sine posteris.
— 斷		đoản —, deleri omninò.
塊	—	— khối, excellere.
衆	—	— chúng, præstare omnibus.
— 宗		} — tông — tích, nullum superesse vesti-
— 迹		} gium.
— 色		— sắc, libidini nuntium remittere.
— 信		— tin, nihil esse nuntii.

TUM

糧	—	— lương, finis comeatûs.
— 折		chết —, penitens deleri.
命	—	— mạng, vitâ orbari.
好	—	— hảo, optimus, a, um.
奇	—	— kì, mirabilis, e.
坳		Tum, quoddam vas ventre amplo ore an-
— 丐		gusto.
— 車		cái —, id.
— 蒸 蓐		— xe, rotæ modiolus.
		bụi lùm —, rubus densus.
叅		Túm.
吏	— 糾	huộc — lại, simul colligare.
吏	— 𠵼	— miệng lại, os angustum; os constrin-
		gere.
嵩		Tung.
呼	—	— hô, declamare.
縱		Tung.
虜	—	} — hoành lỗ lược, indomitus; exlex.
掠 橫		
誦		Tụng, preces recitare.
經	—	— kinh, id.
讚	—	— tán, canere.
訟		Tụng, litem intentare.
— 爭		tranh —, id.
— 相		tương —, litem inter se habere.
堂	—	— dăng, forum ubi lites aguntur.

縱	Túng, omni ex parte circumventus.
肖	— tiú, id.
勢	— thê, inops concilii; ità circumsessus ut nesciat quò se vertat.
容	dong —, plus æquo indulgere.
從	Tùng, sequi.
隨	tùy —, id.
躋	— theo, datâ occasione se alicui adjungere.
漸	— tiêm, parcè
三	tam —, (Vide Tam.)
行	— hành, comitem se alicui adjungere.
善	— thiện như dăng — ác như băng; bonum operari est instar sursùm petere, malum agere tanquam ex alto in præceps ruere.
惡	
如	
崩登	
松	Tùng, pinus, pini.
核	cây —, id.
栢	— bá, pinus et cupressus.
嶽	non —, mons, montis.
林	lâm —, silva, silvæ.
枝	— chi, terebinthina.
層	Từng, gradus; contignatio.
至	— trời, cœli gradus.
得	— người, singuli.
茹	— nhà, singulæ domus.
曾	Từng, experiens.
庄	chăng —, nunquàm; inexpertus.

渚	chứa —, nondùm expertus; (Vide Tâng.)
爵	Tước, dignitas, dignitatis.
權	quờn —, } id.
職	
印	ấn —, id; insignia.
祿	— lộc, redditus à rege præfectis assignati.
擗	Tước, manu aperire ligna, vimina, folia, &c.
熾	— xé, } id.
羅	
抉	quét —, verrere.
雀	Tước, passer.
鸚類	loài én —, ignobilis; plebeius.
削	Tước.
園	vườn —, hortus, horti.
歲	Tuổi, ætas, ætatis.
索	— tác, id.
高	— cao, ætas provectora.
髡	— cắ, } id.
髡	
襖	— trẻ, tenera ætas.
乳	nhỏ —, id.
明	mãng —, anni novi gratulatio.
魄	coi —, superstitio quâ considerant an signum sub quo se natos putant, sympathiam habeat cum alio signo, quod imprimis in matrimonio usui est.

鬚	—	} — rùa tóc hạc, longæva ætas.
鶴	—	
鮮	—	Tươi, recens; viridis.
卒	—	— tốt, virens, virentis.
萃	—	— màu, color viridis.
核	—	cây —, arbor recens.
鮓	—	cá —, piscis recens.
酷	—	thịt —, caro recens.
折	—	chết —, subitò mori.
洩	—	Tươi, irrigare.
渌	—	— nước, id.
核	—	— cây, irrigare plantas.
逝	—	mười —, acilepis squarrosa.
移	—	làm — đi, accelerare.
載	—	Tươi.
必	—	tất —, derelictus, a, um; malè acceptus, a, um.
瀝	—	Tươi, expirare; exhalare.
囉	—	— máu ra, sanguinem expirare.
囉	—	— mỡ ra, adipem expirare.
囉	—	— nước ra, aquam expirare.
涿	—	Tuôn, confluere.
涑	—	— rơi, id; (de aquâ, lacrymis, &c.)
涖	—	mưa —, pluere affatim.
隳	—	mây —, nubes simul confluere.
颯	—	gió —, ventum validè flare.
旦	—	— đến, confluere aliquò.

散	—	Tươn.
移	—	làm — đi, accelerare.
移	—	chối — đi, absolutè negare.
嵩	—	Tuông, per fas et nefas ingredi a liquò.
葩	—	— pha, id.
從	—	Tuông, modus; comœdia; tragœdia.
格	—	— cách, modus.
發	—	— phét, id.
茹	—	— nhà, structura domús.
魄	—	coi —, modum cernere; videtur.
習	—	— tập, tragœdia et comœdia.
濫	—	làm —, comœdias agere; præbere formam.
進	—	tán —, scena comœdiæ.
擻	—	buông —, effrenatus.
籠	—	luông —, id.
湘	—	Tương.
鑛	—	vàng —, aurum liquidum.
金	—	kim —, aurum ductile.
銀	—	ngân —, argentum ductile.
相	—	Tương, mutuò.
同	—	— đồng, simul; æqualis, e.
齊	—	— tề, id.
似	—	— tợ, sibi invicem similia.
愛	—	— ái, se mutuò diligere.
思	—	— tư, suí invicem recordari; (sæpiùs de amasiis.)
逢	—	— phùng, sibi invicem occurrere.

TƯƠ

- 遇 — — ngộ, id.
 見 — — kiến, se invicem videre.
 一 慳 ghen —, invidere.
 (醬) Tương, quoddam fabarum condimentum.
 (像) Tượng, statua; effigies.
 一 形 hình —, simulachrum; effigies.
 形 — — hình, efficiem alicujus delineare; statuam conficere; similitudo.
 一 氣 khí —, indoles; animus.
 一 芒 mường —, imaginatio, similis, e.
 一 — — —, similis, e.
 影 — — ảnh, imago; icon; numisma.
 佛 — — phật, simulachrum phật.
 (象) Tượng, elephantus, i.
 一 武 vũ —, homines ad herbas elephantis praecidendas deputati.
 一 牙 nha —, ebur, eboris.
 一 犀 tê —, rhinoceros.
 一 四 tứ —, quatuor tempestates.
 (匠) Tượng, faber.
 一 銀 ngân —, argentarius.
 一 木 mộc —, faber lignarius.
 (相) Tượng, species; frons; vultus; ars per-noscendi ex corpore, oculis, vultu, fronte, mores, naturasque hominum.
 面 — — diện, id.
 一 祐 xem —, ex vultu conjecturam facere.
 一 魂 coi —, id.

TƯỚ

- 一 卒 tốt —, ingenua et liberalis facies.
 一 宰 tể —, suprema dignitas.
 一 丞 thừa —, } id.
 國 — — quốc, }
 一 才 tài —, oris species.
 (將) Tượng, dux militiæ.
 佐 — — tá, id.
 帥 — — soái, supremus militiæ dux.
 軍 — — quân, } id.
 大 — đại — quân, }
 一 大 đại —, maximus, a, um.
 一 奇 kì —, mira facies.
 吏 — — thân lại, quædam dignitas.
 臣 — — danh —, dux famosus.
 一 名 danh —, dux famosus.
 臣 — — thân, dux supremus alicujus pagi.
 一 勇 dũng —, dux fortis et magnanimus.
 一 武 vũ —, dux militiæ.
 一 棋 cờ —, latrunculi lusorii.
 (祥) Tượng, omen.
 一 禎 trinh —, omen dextrum.
 一 精 tinh —, monstrum.
 一 怪 quái —, id.
 一 越 việt —, regii histriones.
 (詳) Tượng, clarè.
 盡 — — tận, evidenter.
 一 訴 tố —, id.
 別 — — biết, experiens, experientis.
 一 卮 đã —, jam expertus.
 言 — — ngôn, clara verba.

庠	Tường, gymnasium.
序	— tự, id.
墻	Tường, paries.
— 土	thổ —, terreus paries.
— 穿	xuyên —, parietem perfodere.
想	Tưởng, cogitare.
吟	— gẫm, meditari.
— 推	suy —, considerare.
經	— kinh, orare.
主	— chúa, de Deo cogitare.
汝	— nhớ, recordari.
約	— ước, desiderare.
旦	— đến, cogitare de aliquâ re.
細	— tới, id.
吏	— lại, recogitare.
羅	— là, opinari.
— 慮	lo —, cogitare.
— 絲	tơ —, desiderare.
— 直	sực —, repentè cogitare.
— 料	liệu —, perpendere.
堪	— thâm, apud se reputare.
— 願	nguyện —, optare.
按	— nôi, de aliquâ re cogitare.
— 埃	ai —, quis putat?
庄	} — sự chẳng nên, obscena cogitare.
年	
汙	} — sự dơ dáy, id.
洩	

子頭	— đầu tử, fructus quercûs; glans, glandis.
肆	Tướt.
侈	— 濫
	làm — đi, accelerare.
就	Tự, pervenire.
— 交	giao —, tradere alicui.
在	— tại, venire aliquò.
細	— tới, pervenire.
— 相	tương —, se invicem convenire.
— 齊	tề —, eodem venire.
酒	Tửu, vinum, vini.
色	— sắc, libido, libidinis; (res luxuriosa vinum.)
— 酌	chước —, vinum infundere.
林	} — nhập tâm, như hổ nhập lâm; vinum idem homini detrimentum facit quod tigris silvis.
如	
虎入心	
幽	U, obscurus, a, um.
冥	— minh, id.
迷	— mê, stupidus, a, um.
昧	— muội, id.
暗	— ám, obscurus, a, um.
啖	— ơ, clamor infantium.
達	— lên, tumor, tumoris.
鵠	Ú.
— 餉	bánh —, quædam bellaria.

塢	Ū, contegere aliquid ut flavescat; (v. g. theum; tabacum, &c.)
吏	— lại, id.
突	— dột, nubilus, a, um.
眉	} mặt — mày châu, frons caperata.
珠	
痰	Ư
沍	— máu, sanguis concretus.
血	— huyết, id.
啖	Ừ, interjectio annuentis; ità.
—	— —, ità, ità.
啖	— è, annuere.
尙	Ua, admirantis interjectio.
噁	Uạ.
— 喝	ập —, evomere.
蕙	Uá, flavescere.
沼	— rữa, marcescere.
— 蘿	lá —, folia flavescere.
泫	} trái xanh chết đuối trái —; fructus virentes propter aridos sæpè marcescunt; (probi homines propter malos sæpè patiuntur.)
棘	
折	
於	Ưa, arridere.
意	— ý, id.
— 性	tính —, natura prona ad aliquid.
— 情	tình —, id.

認	— — nhìn, visu alicujus rei delectari.
饒	— — nhau, sibi invicem arridere.
濫	— — là làm, inconsultò aliquid agere.
羅	— — là nói, inconsideratè loqui.
啞	— — tốt qua —, optimus, a, um.
— 戈	chăng —, displicere.
— 卒	
— 庄	
痰	Ưa, ore emittere.
囉	— — máu ra, sanguinem vomere.
鬱	Uát.
積	— — tích, interna mœstitia.
— 憂	} ừ —, } id.
氣	
蔚	Uát.
— 岑	chốn sâm —, secessus profundus.
鱖	Ưc.
— 魚	cá —, quidam piscis cœnosus
抑	Ưc, immeritò; opprimere; ardentè optare.
— 冤	oan —, opprimi.
— 脇	— hiếp, opprimere.
— 弄	— lòng, opprimi.
— 之	— — nỡ gì, quid ampliùs optas? quid mali pateris?
臆	Ưc, pectus, pectoris.
鵠	— — gà, pectus gallinæ.
越	— — vịt, anatis pectus.

億	Úc, centum millia.
滅	Uế, sordidus, a, um; immundus, a, um.
— 汗	ô —, } id.
— 沍	nhơ —, }
氣	— khí, aer corruptus.
睨	Ui.
— 矚	năng — —, æstus mediocris.
瘵	Uĩ, febricitare.
燕	— en, id.
慰	Uĩ, consolari.
— 安	an —, id.
錐	Uĩ, impellere.
— 盤	bàn —, ferrum ad complanandum pan- num.
細	— tới, impellere.
塌	Uĩ.
— 獮	heo —, porcum terram sulcare.
威	Uy.
儀	— nghi, majestas.
嚴	— nghiêm, id; (Vide Oai.)
尉	Uý.
— 廷	đình —, quædam dignitas.
— 都	đô —, alia dignitas.

畏	Uý, timere.
敬	— — kính, venerari.
忌	— — kị, repugnantia.
塋	Uinh.
塋	— mả, murus cingens sepulturæ locum.
塋	— chơn, compernis.
脍	Um, quidam modus coquendi.
鷓	— gà, gallinam in hunc modum coquere.
燦	khói — sùm, fumum omnem complere locum.
燧	Un, fumum excitare.
愧	— khói, id.
— 遶	mây —, nubes velociter ascendere.
棟	— đống, glomerare.
吏	— lại, id.
搯	Ún, impetu.
— 打	đánh —, magnâ vi percutere.
— 濫	làm —, magno impetu agere.
癰	Ung, abscessus anteriùs crescens.
疽	— thớ, id.
瘰	— bứu, tuber in corpore.
毒	— độc, abscessus anteriùs crescens.
— 菊	trắng —, ovum putridum.
雍	Úng, acescere.
過	} thừa chua quá —, astutissimus.
— 餘	
— 珠	

U^{NG}

- 黠 trái —, fructus acescere.
- 〔壅〕
塞 — U^{ng}.
— tắc, obstrui; non discussum; inexpla-
natum.
- 〔膺〕
弄 — U^{ng}, contentus, a, um; arridere.
— lòng, }
意 — — ý, } id.
膝 — — bưng, }
— 庄 chảng —, displicere.
- 〔鷹〕
— 鷓 U^{ng}, accipiter.
chim —, id.
- 〔應〕
對 — U^{ng}, respondere.
— đối, id.
塲 — — trường, ad certamen venire.
試 — — thí, }
義 — — ngãi, } id.
侯 — — hầu, præstolari aliquem.
務 — — vụ, munus vel opus præstolari.
現 — — hiện, apparere.
喏 — — tiếng, respondere.
吏 — — lại, }
答 — — đáp, } id.
— 尅 訥 nói khắc —, fictè aliquem accusare ad ex-
plorandam veritatem.
- 衲 驗 — — nghiệm lời, adimplere verbum.
上 — — thượng, epiphonema.
- 〔約〕
— 麻 Ước, desiderare; arbitrari.
mơ —, optare.

U^{ỚM}

- 籠 trông —, }
— ao, } id.
— 放 phỏng —, conicere.
— 澄 — chừng, id.
— 仍 những —, indesinenter optare.
— 守 thủ —, stare promissis.
- 〔餽〕
形 — U^ới.
— hình, ineptus, a, um.
- 〔淹〕
洲 — U^ớm, fila bombycum folliculis extra-
here.
— 洲 — chao, id.
— 包 — vào, aptare aliquid ad explorandum.
— 板 ván —, tabula ad cymbas naves, &c. in-
staurandas.
- 〔襪〕
— 芒 U^ớm, thorax, thoracis.
mang —, thoracem induere.
- 〔厭〕
— 訥 U^ớm, probare; tentare.
— 訥 nói —, verbis aliquem tentare.
試 — — thử, experiri.
弄 — — lòng, animum alicujus explorare.
- 〔挽〕
要 — U^ớn, flectere.
— 要 — eo, flectere se.
— 衲 — lời, adulari.
— 版 — ván, flectere tabulam.
— 核 — cây, flectere lignum.
— 鉤 — câu, flectere hamum.
— 命 — mình, pandiculari.

<p>① 脛</p> <p>— 鮐</p> <p>形 —</p> <p>命 —</p> <p>餽 —</p> <p>饋 —</p> <p>② 呿</p> <p>— 啖</p> <p>渌 —</p> <p>醑 —</p> <p>茶 —</p> <p>策 —</p> <p>③ 枉</p> <p>功 —</p> <p>名 —</p> <p>— 補</p> <p>— 押</p> <p>④ 殃</p> <p>厄 —</p> <p>— 災</p> <p>— —</p> <p>夢 —</p> <p>⑤ 鴛</p> <p>— 鴛</p>	<p>Ướ n, incipiens putrescere; (de carne aut piscibus.)</p> <p>cá —, piscis incipiens putrescere.</p> <p>— hình, malè habere.</p> <p>— mình, malâ uti valetudine.</p> <p>— ợt, ineptus, a, um.</p> <p>— é, debilis.</p> <p>Ướ ng, bibere.</p> <p>ăn —, edere et bibere.</p> <p>— nước, potare aquam.</p> <p>— rượu, vinum epotare.</p> <p>— chè, theum sorbere.</p> <p>— thuốc, medicam potionem bibere.</p> <p>Ướ ng, frustrà.</p> <p>— công, ludere operam.</p> <p>— danh, famam perdere.</p> <p>bổ —, inutile aliquid habere.</p> <p>ép —, cogere.</p> <p>Ướ ng, calamitas.</p> <p>— ách, } id.</p> <p>tai —, }</p> <p>— —, semimaturus, a, um; sciolus, a, um.</p> <p>— mộng, seminare committendo terræ singula grana.</p> <p>Ướ ng, avis quædam aquatilis caudâ nigrâ et plumis croceis.</p> <p>oan —, ejusdem masculus et femina; (Vide Oan.)</p>
---	--

<p>⑥ 滷</p> <p>香 —</p> <p>花 —</p> <p>鮐 —</p> <p>鮓 —</p> <p>⑦ 沕</p> <p>暹 —</p> <p>糲 —</p> <p>— 機</p> <p>— 坦</p> <p>⑧ 挹</p> <p>脛 —</p> <p>鼈 —</p> <p>祕 —</p> <p>吏 —</p> <p>⑨ 丕</p> <p>— 昆</p> <p>— 媿</p> <p>— 蕘</p> <p>⑩ 憂</p> <p>煩 —</p> <p>愁 —</p> <p>愛 —</p> <p>慮 —</p> <p>無 —</p> <p>— 謹</p> <p>— 則</p>	<p>Ướ p, condire.</p> <p>— hương, suffire.</p> <p>— hoa, id.</p> <p>— cá, condire pisces.</p> <p>— thịt, condire carnes.</p> <p>Ướ t, madidus, a, um.</p> <p>— át, id.</p> <p>— mặt, ineptus, a, um.</p> <p>mít —, species jacæ.</p> <p>đất —, terra humida.</p> <p>Ớ p, invertere; subvertere; (vas, poculum, &c.)</p> <p>— sấp, } id.</p> <p>— xuống, }</p> <p>— lấy, cooperire.</p> <p>— lại, id.</p> <p>Ưt, natu minimus.</p> <p>con —, id.</p> <p>em —, fratres et sorores minores.</p> <p>ngón —, auricularis digitus.</p> <p>Ưu, sollicitus, a, um.</p> <p>— phiền, mœstus, a, um.</p> <p>— sầu, id.</p> <p>— ái, sollicitè amare.</p> <p>— lữ, sollicitus, a, um.</p> <p>} cẩn tắc vô —, res maturè pensa nullam</p> <p>} parit anxietatem.</p>
--	---

V

搗

Va, impingere ; ille, illa.

匄

— vào, impingere.

— 茹

nhà —, ille, illa.

— 注

chú —, ille.

— 撞

chàng —, id.

禍

Va, poena, poenæ.

— 罪

tội —, id.

— 災

tai —, calamitas.

— 沛

phải —, in poenam incidere.

— 莫

mắc —, id.

— 抔

bát —, poenam exigere.

— 矛

chạy —, poenam dare.

— 補

bổ —, calumniari.

— 災

改

tail bay vạ gởi, mala ultrò adsunt.

播

Vá, resarcire.

— 襖

— áo, sarcire vestem.

— 版

— ván, reficere tabulam.

— 吏

— lại, resarcire.

— 幹

tay cán —, manus è loco suo dimota.

— 猫

mèo —, felis maculata.

— 搗

— hót, cochlear vel aliud id genus ad liquandum ; liquatorium.

吧

Và, et ; simul ; bacillis cibos in os immittere.

— 例

— lời, paucis verbis.

— 駁

cả —, totus, a, um.

事

— sự, aliquod negotium.

— 時

— ngày, aliquot dies.

— 行

— hàng, aliquot lineæ.

— 客

— lần, aliquoties.

— 椽

chà —, Malaienses.

— 桎

chuối —, species fici.

— 囚

tù —, tubæ species, buccina.

— 仁

— hai, ambo.

— 櫛

trông —, tabulata extruere.

把

Vã alapam impingere.

— 聰

— tai, in auriculis aliquem cædere.

— 櫛

quạt —, quoddam flabellum in modum folii alicujus arboris.

— 核

cây —, arbor ficus producens ut nostrates.

— 耻

xí —, contumeliâ afficere.

— 滄

— vê, rei alicujus desiderio teneri.

魁

Vã, porrò.

— 吏

— lại, prætereà.

意

— 自

— từ ấy, porrò tunc temporis.

— 碎

— tôi nay, porrò ego in præsentia.

— 泥

Vã, linire.

— 勿

vật —, in omnem partem versare se propter dolorem.

— 頭

— đầu, liquore aliquo caput intingere.

— 菜

— thuốc, linire unguento.

— 搏

Vác, gestare humero.

— 掇

gánh —, id ; ad se recipere.

— 觸

xóc —, impetu aliquid in humeros recipere.

VẠC

- 昆 — con —, fustis; arma, armorum.
 — 沒 — một —, unum onus humeris impositum.
- 〔鑊〕 Vạc, ahenum æneum; cultro vel securi levigare.
- 油 — — dầu, sartago olei.
 補 — — vổ, arborem cortice excorticare.
 床 — — giăng, lecti stratum arundineum.
 戈 — 搗 — đẽo — qua, circiter dolare.
- 〔護〕 Vạc, quædam avis nocturna.
 — 鷓 — chim —, id.
- 〔闕〕 Vác.
 — 卜 — vúc —, hác illac oculos circumferre.
- 〔域〕 Vác.
 — — 創 — sáng — —, clarissimus, a, um.
 — — 買 — mới — —, novissimus, a, um.
 — — 鮮 — tươi — —, recentissimus, a, um.
 弄 — — }
 崙 — — } — — lòng son, purissimum cor.
- 〔域〕 Vác.
 — 圭 — quê —, patria; (Vide Vúc.)
- 〔域〕 Vác, infirmum aliquem exportare.
 — 兵 — binh —, tueri; protegere.
 饒 — — — nhau, se invicem tueri.
- 〔壁〕 Vách, paries, parietis.
 — 藩 — phên —, id.

VAI

- 城 — — — thành, mœnia, mœnium.
 — 該 — cai —, quædam dignitas.
 — 砮 — đá —, quidam locus in Cocincinâ.
- 〔畫〕 Vạch, ungue vel cultello eburneo lineam ducere.
 — 唐 — dàng —, ejusmodi linea.
 指 — 唐 }
 鼻 — 唐 } — dàng chỉ nẻo, viam monstrare.
- 〔鶻〕 Vai, humerus, i.
 — 同 — đồng —, æqualis, e.
 連 — — — trên, superior.
 还 — — — dưới, inferior.
 — 迎 — nghiêng —, in se suscipere; inclinare se.
 — 豎 — rùa —, dorsum modicè incurvatum.
- 〔呢〕 Vái, invocare.
 — 嚟 — sủ —, id.
 — 懇 — khấn —, vovere.
 歪 — — — trời, cœlum invocare.
 吒 — — — cha, defunctum patrem invocare.
- 〔吧〕 Vài, aliquot.
 丐 — — — cái, id.
 調 — — — đều, aliquot verba.
 得 — — — người, aliquot homines.
 番 — — — phen, aliquoties.
- 〔尾〕 Vái.
 翁 — 翁 }
 一 — 妃 } — ông bà ông —, progenitores.

① 縑	Vài, pannus.
— 演	— diễn, pannus tenuis.
— 粗	— thô, pannus crassus.
— 紐	— sợi, stamina.
— 庚	— canh, trama, tramæ.
— 橋	kéo —, nere.
— 緘	dệt —, pannum contexere.
— 鞅	trái —, nephelium litchi.
② 捥	Vãi, spargere.
— 招	gieo —, seminare.
— 紂	— chài, fundam jacere ad piscandum.
— 囉	— ra, spargere.
③ 僎	Vãi, sacrificula.
— 妃	bà —, bonzia.
— 仕	sãi —, bonzii et bonziæ.
④ 爲	Vay, mutuo petere orizam, pecuniam et alia similia, non numero sed specie reddenda.
— 把	— bợ, } id.
— 漫	— mượn, }
— 朱	cho —, dare fenori.
— 錢	— tiền, pecuniam mutuo accipere.
— 丕	vây —, ità ne?
⑤ 馳	Vạy, tortus, a, um; obliquus, a, um.
— 圩	— vò, id.
— 奸	gian —, perversus.
— 邪	tà —, id.
— 唐	dàng —, via obliqua.

— 道	đạo —, doctrina falsa.
— 例	lời —, falsa verba.
⑥ 捥	Váy, instrumento in orbem acto aliquid purgare.
— 聰	— tai, purgare aures; auriscalpium.
— 制	chơi — —, indefessè ludere.
⑦ 菀	Váy.
— 核	cây —, genus urenarum.
⑧ 搗	Vày, atterere.
— 打	— vò, } id.
— 吏	— lại, }
— 茹	— nhà, ædium partes extremæ vel quæ intus dividunt inter spatia.
— 箭	— tên, penna sagittæ.
⑨ 鯢	Vây, squama.
— 鮓	— cá, piscium squama.
— 影	ảnh —, numisma.
— 銅	— đồng, scobs ænea.
— 錫	— thiếc, ramentum stanneum.
相 鮓	} — cá trong con mắt, albugo.
— 昆	
⑩ 捥	Vây, agitare; (manus, vexillum, &c.)
— 騣	— đuôi, movere caudam.
— 篙	gàu —, species situlæ magnæ ad extinguendum ignem.
— 迓	— nước lên, aquam sursùm agitare.
— 落	— cờ, vexillum agitare.

圍 Vây, circumdare.
 翹 — — cánh, latus alicujus cingere.
 撫 — — phủ, circumdare.
 一重 — — trùng —, obsidio, obsidionis.
 一重被 — — bị trùng —, obsidione cingi.
 一矜 — — hùm, tigridis humeri.
 一張 — — giường —, piscem branchias extendere.

丕 Vây, ità; sic; in hunc modum.
 一濫 — — làm —, id.
 一意 — — áy —, ergo.
 一牢 — — sao —, quare sic?
 一之 — — chi —, quid sic?
 一之 — — gì —, id.
 祝 — — chúc, sicmet.
 一休 — — thể —, hoc modo.
 一裊 — — nếu —, si ità.
 一油 — — dầu —, sufferre; suppliciter.
 一沛 — — phải —, res ità se habet.
 一崔 — — thôi —, satis est.
 一打 — — đánh —, promiscuè percutere.
 把 — — vạ, confusè; promiscuè.
 一罷 — — bởi —, propterea.
 時 — — thì, rebus ità positis.
 一花 — — hoa —, clerodendrum paniculatum.
 時 — — }
 崔 — — } đả — thì thôi, quod factum factum.

涓 Vây.
 播 — — vá, sordidare.

丕 Vây, ità; sic.
 一濫 — — làm —, id.
 一沛 — — phải —, res porrò ità est.
 一年 — — nên —, ideò sic.

圍 Vây, circum.
 合 — — hiệp, simul congregari.
 吏 — — lại, glomerare.
 一森 — — sum —, simul adunari.
 一盃 — — vui —, congaudere.
 團 — — đoàn, turmatim.
 屢 — — lữ, id.
 吏饒 — — nhau lại, in unum convenire.
 吏 — — ngôi — lại, circumsedere.

漉 Vây.
 漉 — — vùng, aquam agitare; in aquâ agitare se.
 一漉 — — vùng —, id; irasci.

汎 Vàm, ostium; ora.
 瀝 — — rạch, fluminis ora.

鏢 Vằm, frustatim concidere.
 斲 — — cá, piscium minutal facere.
 斲 — — thịt, carnem minutatim præcidere.
 一折 — — chết —, frustatim præcidi; (execratio.)

噴 Van, suspirando gemere, conqueri.
 一嘆 — — }
 一叫 — — } id.
 尾 — — vĩ, conqueri.

VAN

一 啾	— siéc, id.
一 供	cung —, quidam tonus.
一 魄	viá —, spiritus vitalis.
〔萬〕	Vạn, decem millia.
壽 — 禮	lễ — thọ, quoddam festum in quo ethnici vitam longam regi precari solent.
年 —	— niên, decem annorum millia.
一 鯉	— lưôi, piscatorum cœtus.
歲 —	— tuế, annorum myriades; (precatio subditorum regi.)
一 紘	— chàì, piscatorum cœtus.
壽 — 花	hoa — thọ, tagetes patula.
一 天	{ thiên tử nhứt nhứt — cơ; imperator
機 日子	{ unâ die innumera habet negotia.
〔版〕	Ván, tabula.
一 膳	— phên, id.
一 牀	tám —, una tabula.
一 杠	gông —, canga ex tabulis.
一 荳	đậu —, faba Lablab vulgaris.
〔萬〕	Vàn, decem millia.
禮 — 千	thiên — lạy, millies salutare.
〔挽〕	Vãn, quædam compositio metrica; quidam cantus.
一 蟻	ve —, allicere.
一 傳	truyện —, narratio.
一 迓	— lén, resecaire; (vestes.)
一 歌	ca —, canere.
〔晚〕	Vãn, vesperè.
時 —	— thì, tempus vespertinum.

VĂN

〔文〕	Văn, litteræ; pulchrum; elegantia.
武 —	— vũ, litteræ et arma.
一 藝	nghê —, ars litterarum.
人 —	— nhơn, litteratus.
章 —	— chương, compositio litteraria.
物 —	— vật, litteratus.
臣 —	— thân, præfectus litteratus.
一 官	quan —, id.
職 —	— chức, quarta litterarum dignitas.
祭 —	— tế, oratio funebris.
祝 —	— chúc, quædam precatio in sacrificiis recitari solita.
一 讀	đọc —, ejusmodi orationem habere.
一 花	hoa —, litteras concinnè exarare.
花 — 例	lời — hoa, ornata dictio.
一 飾	— sức, ornatus, a, um.
一 天	thiên —, astronomia.
一 行士	sĩ hành —, litteratus.
一 彩	— thể, pulchritudo.
兼 —	{ — vũ kiêm tuyền, armorum litterarum-
全 —	{ que peritus.
誓 —	— thệ, juramenti formula.
告 —	— cáo, quædam precatio in sacrificiis usitata.
契 —	— khế, chirographus.
字 —	— tự, litteræ.
一 詩	thi —, carmina.
一 邊	bên —, à manu scribæ.
一 牌	bài —, compositio; folia lusoria.
一 式	nhứt —, unus assis.
紀 —	{
律 章	{ — chương kĩ luật, ars rhetoricæ.

VĂN

吏 — — lại, involvere.
 官職 — — chức quan, præfectorum litteratorum dignitates ; (illæ sunt pro provinciis ut sequitur.)
 督總 tổng đốc, supremus provinciæ præfectus seu prorex.
 撫巡 tuần phủ, proregis collega.
 學提 } đề đốc học chánh, primus inter littera-
 政督 } tos præfectus.
 使政布 bố chánh sử, rei ærariæ vectigalium et aliarum rerum præfectus.
 使察按 án sát sử, judex criminalis.
 使大庫 khố đại sử, ærarii tribunus. } tres isti per-
 歷經 kinh lịch, scriba primus. } tinent ad
 磨照 chiếu ma, custos sigilli. } bổ chánh.
 道糧 lương đạo, summus horrei publici præfectus.
 府知 tri phủ, subpræfectus.
 府分 phân phủ, assistens subpræfecti, dicitur etiam Đông tri.
 判通 thông phán, est quasi judicis assessor.
 教授 } phủ học giáo thọ, ludimagister.
 正學 học chánh, id.
 導訓 huấn đạo, litterarum professor.
 縣知 tri huyện, toparchiæ præfectus.
 丞縣 huyện thừa, ipsius assistens.
 教縣 } huyện học giáo dũ, præceptor.
 諭學 }
 簿主 chủ bộ, scriba toparchiæ recensionem habens.
 檢巡 tuần kiểm. }
 廳捕 bộ thính. } præpositus pagis.

VĂN

史典 điển sử, scriba.
 目吏 lại mục, viri in diribitorio occupati.
 獄司 tư ngục, carceris custos.
 關海 hải quan, præfectus maritimus in provinciis regni.
 督監 } giám đốc, }
 部關 } quan bộ, } eadem dignitas ac hải quan.
 爺師 sử da, quidam scriptores ad paranda publica instrumenta.
 們爺 da môn, } horum scriptorum servi, te-
 口關 } quan khẩu, } lonio invigilantes.
 上門 môn thượng, januæ custos.
 員委 ủy viên, tabellarius.
 差員 viên sai, }
 役差 sai dịch, } politiæ accensi.
 保地 địa bảo, unius viæ quæsitior.
 差欽 khâm sai, legatus à rege.
 (聞) Văn, audire.
 名 — — danh, benè audire apud alios.
 一 聲 thanh —, fama.
 (捫) Văn, torquere ; (funem.)
 績 — — dây, torquere funem.
 吏 — — lại, retorquere.
 酷 — — thối, lignum nodosum.
 沃 — — ốc, cochlea, cochleæ.
 (問) Văn, brevis, breve.
 貝 — — vôi, id.
 庄襖 } áo — giữ chắng nên dài ; vestis brevis
 年 — } longa esse nequit ; (ignarus et ineptus
 躉 擲 } magnis impar est.)

VÂN

— —	— —, brevissimus, a, um.
〔彬〕	Vân, variegatus, a, um; quidam pannus variegatus.
院 —	— vên, variegatus.
〔紜〕	Vân.
— 紛	phân —, implicatus, a, um.
〔云〕	Vân, dicere.
爲 —	— vi, clarè et ordine referre.
尾 —	— vĩ, conqueri.
— —	— —, et cætera, &c.
〔雲〕	Vân, nubes; undulatus, a, um.
霧 —	— vụ, nubilus, a, um.
雨 —	— vũ, id.
— 浮 貼	của phù —, res fluxæ et caducæ.
— 凌 志	chí lãng —, vanitati deditus.
— 臺 —	— đài, palatium in monte positum.
— 棋 —	— gỗ, lignum undulatum.
— 母 —	— mẫu chỉ, talcum, talci.
〔運〕	Vận, sors; fortuna.
— 時	thì —, id.
— 達	đạt —, bona fortuna.
— 數	số —, fortuna; sors.
— 係 —	— hệ, id.
— 卒	tốt —, bona fortuna.
— 丑	xấu —, mala fortuna.
— 及	gặp —, feliciter occurrere.
— 呂	lỡ —, infortunatus.
— 失	thất —, fortunis exui.

VẬN

用 —	— dụng, disponere.
糧 —	— lương, suppeditare alimenta.
官 — 曹	tào — quan, militaris com meatûs præbitor.
裙 —	— quần, femorali cingere se.
襖 —	— áo, vestibus cingere se.
— 根	căn —, fortuna.
否 —	— bỉ, mala fortuna.
〔刎〕	Vận.
— 自	tự —, sibi mortem afferre.
命 —	— mình, id.
〔韻〕	Vận, syllaba; consonans tonus.
— 音	âm —, id.
— 部	bộ —, harmonia.
— 落	lạc —, dissonans tonus.
— 限	hạn —, syllaba ad consonantiam necessaria.
〔問〕	Vấn, percontari; circumvolvere.
日 —	— vít, circumvolvere.
祕 —	— lấy, id.
答 —	— đáp, interrogare et respondere; dialogus.
掠 —	— lược, tormentis veritatem inquirere.
— 詰	cật —, accuratè percontari.
— 畧	lược —, paucis sciscitari.
— 初	sơ —, circiter inquirere.
罪 —	— tội, peccatum percontando inquirere.
〔運〕	Vân, in orbem agi; circumagi.
轉 —	— chuyển, circumagi.

VÂN

— 嗟	xây —, id.
— 嗟	} xây đi — lại, constanti motu circum-
— 吏	
— 真	chân —, ingens, ingentis.
— 抔	chái bắt —, atrium, atri.
韻	Vân, syllaba.
— 打	dánh —, syllabas vocare.
— 輪	luân —, id.
問	Vân.
— 轉	chuyển —, morari.
真	— chơn, aliquem circumitare.
燒	— theo, id.
澗	Văn.
— 濁	đục —, turbida aqua.
榮	Vang, lignum rubrum ad tingendum, cæsalpinia sappan.
— 核	cây —, id.
花	— hoa, florens; nobilis.
顯	— hiển, id.
— 名	danh —, præclarum nomen.
— 威	oai —, augustus, a, um.
— 榮	vênh —, arroganter.
— 穠	lúa —, fruges ferè maturæ.
噤	Vang, resonare.
— 凌	— lừng, personare.
— 移	— dầy, id.
— 頭	— đầu, capite laborare.
— 沃	— óc, id.

VÂN

— 羅	la —, vociferationes.
往	Vạng.
— 顛	chạng —, crepusculum serotinum.
— 麵	— mặt, præterire aliquem.
維	Váng, pellicula ovorum, vel in superficie liquidorum concreta.
— 蝟	— nhện, tela araneæ.
— 凍	dóng —, liquida. v. g. lac, pulmentum, superficie tenùs congelari.
— 擦	choáng —, vertigine capitis laborare.
鏞	Vàng, aurum; flavus, a, um.
— 涓	— ròng, aurum purum.
— 十	— thập, } id.
— 逝	— mười, }
— 歲	tuổi —, ætas aurea.
— 某	mỏ —, fodina auri.
— 煉	luyện —, purgare aurum.
— 鑲	nén —, panis aureus.
— 梭	thoi —, id; textoris radius.
湘	— tương, aurum liquidum.
— 鑄	mạ —, inaurare.
— 嘹	— reo, aurichalcum.
— 泊	— bạc, aurum et argentum.
— 鵑	ác —, sol, solis.
— 滷	suối —, tartara.
— 員	viên —, quædam pilulæ medicæ et pretiosæ.
— 諾	— nước, aurum liquidum.
— 鍍	thếp —, inducere aurum.
— 唏	hơi —, zephyrus.

VĂN

— 牟	màu —, color flavus.
— 色	sắc —, } id.
— 式	thức —, }
— —	— —, semiflavus, a, um.
滋 —	— nhựa, gummi è garciniâ cambodiâ.
— 疥	võ —, lividus; macilentus.
— 甌	âu —, regnum.
— 帶	đai —, cingulum præfectorum.
棧 —	— dè, sassafra.
(傍)	Vãng.
— 凭	vững —, stabilis; firmus; constans.
— 倍	vội —, properare.
(往)	Vãng, transire.
來 —	— lai, ire et redire; itare.
— 巡	tuần —, lustrare; (regnum.)
— 前	tiền —, vitâ abire; (de præfectis.)
(榮)	Vãng, exilire; (de scintillis vel particulis rei quæ frangitur.)
刼 —	— đi, exilire; (ut suprâ.)
飢 —	— vào, insilire (ut suprâ.)
— 擻	vung —, irati more.
刼 — 濫	lâm — đi, properare.
刼 — 補	bỏ — đi, penitens abjicere.
(永)	Vãng, solitarius; silentium; quietus locus.
尾 —	— vể, } id.
— 清	thanh —, }
喑 —	— tiếng, silentium.
廬 —	— mặt, absens.

VÂN

星 —	— tanh, altum silentium; profundus secessus.
— 茹	nhà —, domus vacua hominibus.
— 唐	dàng —, via in quâ nullus est.
— 準	chón —, secessus, secessus.
拔 —	— bặt, altum silentium; profunda solitudo.
信 —	— tin, nihil esse nuntii.
— 瓊	quạnh —, altum silentium; profundus secessus.
(鏘)	Vãng, species falcis.
— 巧	cái —, id.
— 續	dây —, species hederæ.
— 犛	trâu —, bubalum cornu ferire.
(咏)	Vãng.
— —	— —, eminens audio.
— — 聒	nghe — —, id.
(邦)	Vãng, obedire.
命 —	— mạng, mandato obtemperare.
令 —	— lệnh, id.
令 徇 —	— lời, dicto audientem esse.
召 —	— chịu, morem gerere.
聒 —	— nghe, obsequi.
燒 —	— theo, id.
意 —	— ý, alicujus voluntati attemperare se.
法 —	— phép, legi obtemperare.
侍 —	— giữ, observare.
聒 —	— dạy, dicto audientem esse.
— 庄	chãng —, inobedire.

VÀO

暈	Vàng, quantum ambabus ulnis stringi potest.
紅	— hông, sol.
烏	— ô, id.
兔	— thỏ, luna.
月	— nguyệt, id.
沒	một —, quantum brachiorum complexu contineri potest.
坦	— đất, gleba, glebæ.
揲	Vành, circumcidere; in orbem secare.
割	cát —, id.
膠	phép — da, cæremonia circumcisionis.
剔	— tay, digitos præcidere.
蘿	lá —, folia fici in orbem secta.
永	Vánh.
擦	chóng —, celer; celeriter.
標	Vành, circulus.
筊	— thúng, arundineus, ferreus, &c. circulus canistri.
匏	Vào, ingredi.
透	thâu —, penetrare.
收	thâu —, id; contrahere.
弄	lọng —, penetrare; versutè aliquò repere.
律	lọt —, intùs cadere.
道	— đạo, religionem ingredi.
洞	— dòng, aliquam ingredi societatem.
齋	— chay, inchoare jejunium.

VÁT

闈	— cửa, portum subire.
茹	— nhà, domum ingredi.
數	— số, in indicem referri.
訥	} nói — nói ra, non sibi constare.
囉	
籠	lông —, inducere; (involucrum, pannum, &c.) intromittere.
躐	Váp, offendere in aliquid.
跲	— váp, } id.
沛	— phải, } id.
移	đi —, }
訥	nói —, hæsitanter loqui.
沛	} — chơn phải đá, in lapidem offendere.
移	
越	Vát, obliquis velis navigare.
豸	chạy —, id.
梲	róng —, id; tergiversari.
襖	Vạt, pars quædam vestis.
襖	— áo, id.
襖	áo —, species vestis.
坦	— đất, terræ portio.
剗	Vạt, amputando acuere.
軟	— nhờn, id.
沕	Vắt, succum, liquorem, aquam exprimere.
冲	trong —, limpidissimus, a, um.
渌	— nước, aquam exprimere.
餅	— cơm, orizam coctam conglomerare.
巾	tật — khăn, strumæ.

VẬT

巾 — — khăn, sudarium supra humeros suspendere.

吻

Vật.

- 吶 nói —, nœnias dicere.
- 誓 thề —, pro re minimâ jurare.
- 吐 giở —, sputare.
- 讐 thù —, minima ulcisci.
- 啖 ăn —, sæpè et parùm edere.
- 濫 trộm —, parvas res furari.
- 奸 gian —, furtum rei minimæ.

勿

Vật.

- 塢 — 丁 dứa — mả, vagus, a, um; despicabilis, e.
- 爲 — 一 — vợ, agitari.
- 折 — chết —, insepultum mori.

物

Vật, res, rei.

- 人 nhưn —, omnia creata.
- 閑 muôn —, } id.
- 萬 vạn —, } id.
- 外 ngoạ —, animalia.
- 類 loài —, id.
- 寶 báu —, res pretiosa.
- 財 tài —, divitiæ, divitiarum.
- 重 — trọng, res pretiosa.
- 貴 quý —, id.
- 輕 — khinh, res vilis.
- 賢 — hèn, id.
- 景 cảnh —, prospectus alicujus loci.
- 之 — — gì, quid?
- 之 — — chi, id.

VẬT

性質事 } sự luận bốn chất cùng bốn tính các —,
各共論 } scientia physicarum rerum.
— 本本

陽有 } hữu âm dương —, hermaphrodita.

— 陰 dương —, naturalia viri.

— 陽 âm —, naturalia mulieris.

— 陰 cách —, philosophia.

窮格 } cách — cùng lý, id.

理格 } kẻ hay cách —, philosophus.

— 几

— 哈

勿

Vật, luctari.

預 — — dựa, in omnem partem versare se;
(præ dolore, tristitiâ, &c.)

爲 — — vờ, agitari.

命 — — mình, agitare se.

— 都 đũa —, luctator, luctatoris.

沕

Vật.

— 湑 nước —, aquæ vortex.

— 蠶 gió —, vortex venti.

螻

Ve, cicada; quidam vermis.

— — — —, id.

吟 — — ngâm, cantus cicadæ.

叫 — — kêu, cicadam canere.

— 蜂 徧 lời ong —, verba lenocinio plena.

挽 — — vãn, allicere.

— 挿 xáp —, vacuus, inanis; (de ventre, sacco, &c.)

— 礮 đạn —, glandes minores ad explodendum.

— 昆	con —, cicada; vermis.
〔礪〕	Ve, lagena.
玉	— ngọc, id.
破	— chai, lagena vitrea.
砒	— sành, lagena testacea.
醕	— rượu, lagena vini.
茶	— chè, vasculum thei.
〔圍〕	Vè, species carminis.
— 鷓	gà —, gallus gallinaceus ad pugnam accingens se.
— 蝥	— rùa, caro mollis in circuitu testudinis.
— 擦	cắm —, signa in portibus præfixa ad viam profundiorē monstrandam.
〔駁〕	Vẻ, color variegatus.
每	} gôm no mọi —, omnia complecti.
— 讎	
— 餽	tiả —, rerum varietas.
— 比	— beo, maculæ rotundæ cujusdam tigridis.
豹	— hùm, maculæ alterius tigridis.
— 貉	vui —, gaudere; hilaris.
— 孟	
〔駭〕	Vễ, pingere.
— 搗	— vờ, præscribere aliquid alicui.
— 指	chỉ —, indicare.
— 訴	— tỏ, clarè monstrare.
— 影	— ảnh, imaginem pingere.
— 影	ảnh —, imago picta.
— 署	thợ —, pictor.

占	} công danh bánh —, sang giàu chiêm bao; honor vanus, opes fluxæ.
— 功	
包	} công danh bánh —, sang giàu chiêm bao; honor vanus, opes fluxæ.
— 郎	
— 朝	
— 餽	
〔攄〕	Vễ, bacillis cibos dividere.
— 鮐	— cá, hoc modo pisces dividere.
— 鮓	— thịt, idem decarne.
〔瀉〕	Vê.
— 隄	vả —, adhærere alicui rei; alicujus rei desiderio teneri.
〔衛〕	Vệ.
— 護	kê hộ —, regis custodes.
— 几	tả —, quædam legio.
— 左	một —, cohors 500 militum.
— 沒	
〔髀〕	Vế, femur, femoris.
— 腓	trái —, id.
— 股	cổ —, pars infima femoris.
〔衛〕	Vê, redire.
— 呂	trở —, } id.
— 囉	ra —, }
— 移	đi —, }
— 茹	— nhà domum reverti.
— 圭	— quê, ad patriam redire; mori.
— 弄	— lòng, in alicujus abire sententiam.
— 投	— đầu, subdere se alicui.
— 属	thuộc —, pertinere.
— 葉	— thuốc, panis tabaci.
— 兜	— đầu, quo vadis? ad quem spectat?
— 埃	— ai, ad quem pertinet?

VEN

- 繆 — *tóm* —, redigere; breviare.
 — 抔 — *bát* —, capere ad reducendum.
 — 自尼 — } *từ này* — sau, deinceps.
 婁 — }
 (泥) *vê*.
 — 鈎 — *câu* —, modus piscandi hamo.
 (握) *Véch*, instrumento aliquid sustollere.
 違 — — *lên*, id.
 (蛭) *Vem*, species conchæ.
 — 巧 — *cái* —, id.
 — 梅 — *mui* —, species tecti cymbæ.
 (邊) *Ven*, prope.
 聰 — — *tai*, ad aurem.
 埃 — — *cõi*, in confiniis.
 暹 — — *mây*, prope ad nubes.
 幔 — — *màn*, ad latus regis.
 (援) *Ven*, intactus, a, um; integer, a, um.
 — 論 — *trộn* —, }
 — 全 — *tuyền* —, } id.
 戩 — — *vẽ*, concinnè et ordine dispositus, a, um.
 瀝 — — *sạch*, purus, a, um.
 — 侍 — *giữ* —, intactum servare.
 — 原 — *nguyên* —, integer, a, um.
 — — —, id.
 (援) *Vén*, attollere.
 迓 — — *lên*, id.

VÈN

- 襖 — — *áo*, vestem attollere.
 — 拖 — *dộn* —, præparare.
 — 拈 — *cất* —, aliquid in suum locum efferre.
 吏 — — *lại*, attollere aliquid è loco.
 — 抉 — *quét* —, scopis mundare.
 (爰) *Vèn*.
 — 文 — *vòn* —, fermè.
 (援) *Vén*.
 榮 — — *vang*, concinnè compositus.
 (院) *Vên*, variegatus.
 — 文 — *văn* —, id.
 — 獠 — *chó* —, canis variegatus.
 (榮) *Vênh*, retortus, a, um.
 榮 — — *vang*, arroganter.
 報 — — *váo*, retortus, a, um.
 (表) *Vèo*, sinuosus, a, um; flexuosus.
 宇 — — *vọ*, id.
 — 唐 — *đàng* —, via flexuosa.
 — 沒 — *một* —, centum millia.
 (啖) *Véo*, digitis extremis cutem stringere; vellicare.
 咬 — — *von*, vox acuta.
 — 抄 — *ngắt* —, vellicare.
 檣 — — *ghe*, tabula cymbis in prorâ et puppi superaddita.
 (洩) *Véo*.
 — 冲 — *trong* —, limpidissimè.

扣	Vét, penitùs haurire.
涸	— nước, aquam penitùs exhaurire.
井	— giếng, puteum exhaurire.
弄	lòng —, navium sentina.
蠅	Vét.
昆	con —, quidam vermis.
撼	Vét.
囉	— ra, amovere aliquid.
核	cây —, quædam arbor.
馘	Vét.
鷓	chim —, species psittaci.
圍	Vi, circumdare; branchiæ.
重	trùng —, obsidio.
布	bố —, tentorium quo teguntur mulieres in luctu.
魴	— cá, branchiæ piscis.
四	tứ —, quatuor partes.
解	giải —, obsidionem solvere.
微	Vi, exiguus, a, um.
細事	sự tế —, res recondita.
妙	— diệu, arcanus, a, um.
隱	ẩn —, id.
衰	suy —, deficere.
違	Vi, violare.
令	— lệnh, violare mandatum.

法	— pháp, legem transgredi.
乖	quai —, erroneus, a, um.
爲	Vi, facere.
善	— thiện, benefacere.
憑	— bằng, in testimonium aliquid afferre.
位	Vị, persona.
上	thượng —, solium conscendere.
即	tức —, id.
禪	thiền —, sceptrum tradere.
擅	thiền —, regis auctoritatem usurpare.
正	chính —, legitimus, a, um.
繼	kế —, succedere.
僭	tiếm —, sceptrum usurpare.
篡	soán —, id.
排	bài —, tabella defunctorum.
灵	linh —, id.
式壹天	} Thiên Chúa nhứt thể tam vị; sanctissima } Trinitas; unus Deus in tribus personis.
體主	
胃	Vị, stomachus.
脾	tì —, id.
味	Vị, sapor, saporis.
美	mĩ —, exquisitus cibus.
好	hảo —, id.
藥	— thuốc, medicina.
道	đạo —, virtutis suavitas.
意	ý —, sales.
啖	— ăn, cibus.
瘡	— sang, aconitum, i.

VI

爲	Vj, personæ rationem habere.
— 私	tây —, id.
— 兵	binh —, protegere; tueri.
彙	Vj.
— 字	tự —, dictionarium.
沓	Ví, si; conferre; comparare.
朋	— bằng, } id.
油	— dầu, }
体	— thể, }
如	— như, si; sicut.
固	— có, si est; si habes, &c.
諱	— dụ, verbi gratiâ.
— 例	lời —, comparatio; parabola.
圍	Ví, circumcingere; circumsepire.
櫓	— rọ, tigridem retibus circumdare.
祀	— lấy, circumdare ad capiendum; (pisces, gallinas, &c.)
位	Vì, persona.
— 治	trị —, gubernare.
— 暈	— sao, sidus; constellatio.
— 神	thần —, tabula cui ethnici nomen defuncti inscribunt.
— 台	thay —, vice alicujus succedere.
味	Vì.
— 美	mĩ —, cibus exquisitus.
爲	Vì, propter; personam accipere.
唄	— vôi, personæ rationem habere.

Vĩ

饒	— nhau, mutuum habere respectum.
— 涼	kiêng —, aliquem formidare.
— 罷	bãi —, propter.
— 因	nhơn —, id.
— 牢	— sao, quare?
— 據	— cố nào, quâ causâ?
— 意	— ý chi, quâ intentione?
— 極	— mặt, personam accipere.
— 天	yêu —, studio alicujus teneri.
— 敬	kính —, in honorem habere.
— 埃	— ai, cujusnam respectu?
— 庄	chẳng —, nullam personæ rationem habere.
偉	Vĩ.
— 旗	cờ —, signum arundineum alicubi erectum.
渭	Vĩ, fiscella.
— 茹	nhà —, latrina, latrinæ.
尾	Vĩ, cauda; quoddam sidus.
出藏	} tàng đầu xuất —, unum celando palàm
— 頭	
— 莒	xương —, quædam herba medica.
幌	Vĩa, spiritus vitalis.
員	— van, id.
— 秩	mất —, timore exanimari.
— 卒	tốt —, alicui prosperare. } (hæ duæ voces
— 丑	xấu —, alicui esse exitio. } sunt supersti-
— 啞	ăn — alicujus natalitia celebrare. } tio ethnico-

VIA

— 囊	nặng —, alicui esse infelicem.
— 珥	nhẹ —, alicui consiliare fortunam.
毘	} ba hồn bảy —, septem passiones.
— 魂	
緯	Via.
錢	— tiền, <i>quan</i> seu <i>ligatura</i> in quinque partes divisa.
— 凍	dóng —, asses in hunc modum colligare.
蟻	Vích, species testudinis.
役	Việc, opus; negotium.
萬	— vàn, id.
— 之	— chi, quid negotii?
— 急	— gấp, urgens negotium.
— 阻	trở —, negotiis distineri.
— 紕	giãng —, }
— 繻	rối —, } id.
— 縠	mắc —, }
— 本	bộn —, multa negotia.
— 簡	giản —, minùs occupari.
緩	— hoãn, opus liberum.
— 侍	giữ —, procurare negotia.
— 侍	kê giữ —, curator, curatoris.
— 緡	mối —, curator publicus.
— 濫	làm —, laborare.
官	— quan, opus publicum.
私	— tư, opus privatum.
— 每	mọi —, omnia opera.
— 據	cứ —, rationem operis habere.
— 饒	nhiều —, multa opera.
荅	— lành, opera bona.

VIỆ

德福	— phước đức, virtutum opera.
— 固	có —, negotia habere; occupatus.
茹	— nhà, domesticum opus.
— 渚	— nước, opus publicum.
主	— Chúa, opus Dei.
— 年	nên —, negotia feliciter peragere; industrius in negotiis conficiendis.
廊	— làng, pagi opera.
— 視	coi —, præesse operi.
— 職	chức —, superior.
時創	} — người thì sáng — mình thì quáng; in rebus alienis perspicax, in suis caligans.
— 得	
— 命	
員	Viên, numerale præfactorum.
— 官	quan —, præfecturam gerens.
— 差	sai —, legatus ad aliquod opus.
— 弋	nhứt —, unus homo.
栢	— bá, sabinæ species.
圓	Viên, rotundus, a, um; globulus, pilula.
— 方	phương —, perfectum omni numero.
滿	— mãn, perfectum; (de negotiis.)
— 扞	vò —, conglobare.
— 朮	— thuốc, pilulas conficere.
— 朮	thuốc —, pilulæ medicæ.
園	Viên, hortus.
— 田	diên —, bona immobilia.
院	Viện, bonziorum monasteria; quilibet locus muro cinctus.
— 內	nội —, quædam dignitas.

VIỆ

- 僚 liêu —, id.
 — 宮 cung —, domus ubi litteratorum examina fiunt.
 — 林韓 hàn lâm —, academia.
 修 — 聖 thánh — tu, sancti cœnobitæ.
- 〔禎〕 Viễn, duplex sutura in extremâ aliquâ veste.
- 〔遠〕 Viễn, remotus, a, um; longè.
- 懸 huyên —, }
 — 遙 dao —, } id.
 — 望 — vọng, }
 — 方 — phương, locus dissitus.
 — 鎮 — trấn, regio longinqua.
- 〔永〕 Viêng, visitare; gyrus.
- 探 thăm —, id.
 — 泣 khắp —, gyrum perficere.
 — 窮 cùng —, id.
 饒 — nhau, se mutuò invisere.
- 〔曰〕 Viết, scribere; penicillus; calamus.
- 歷 — lách, id.
 — 字 — chữ, litteras exarare.
 — 矜 cãm —, prælectionem conscribere.
 — 引 — dẫn, accuratè scribere.
 — 艸 — thảo, per compendia litterarum confusè scribere.
- 管 quãn —, penicilli manubrium.
 — 榻 tháp —, penicilli thecula.
 — 泐 ngòi —, pars penicilli pilosa.
 — 核 cây —, penicillus; quædam arbor.

VIN

- 〔越〕 Viêt.
- 南 nam —, Regnum Anamiticum.
 — 大 đại —, id.
- 〔鉞〕 Viêt, securis militaris.
- 斧 phũ —, id.
- 〔埃〕 Vịn, quædam pelvis testacea.
- 〔援〕 Vin, ramos arborum demittere.
- 蹠 — theo, vestigiis insistere; sequi.
 — 梗 — nhành, ramos arborum demittere.
- 〔援〕 Vịn, ad aliquid inhærescere; manibus sustentare se.
- 娘 — nương, id.
 — 燒 — theo, vestigiis insistere.
 — 蹠 — noi, id.
 — 祕 — lấy, aliquid arripere ad sustendandum se.
- 〔圓〕 Vin.
- 論 tròn —, rotundissimus, a, um.
- 〔榮〕 Vinh, florere.
- 顯 — hiên, nobilis.
 — 花 — hoa, florere. (V. Vang.)
- 〔詠〕 Vịn, quidam cantus.
- 歌 ca —, id; hymnus; hoc modo canere.
- 〔泳〕 Vịn, sinus; anfractus.
- 澗 — sông, anfractus fluminis.

永	Vĩnh, diuturnus, a, um; sempiternus, a, um.
遠	— viễn, id.
福	— phước, æterna felicitas.
日	Vit, cicatrix; vulnus.
跡	— tích, } id.
— 跣	dấu —, }
尋	} bỡi lòng tìm —, omnia cum anxîâ reli-
— 翻	
越	Vit, anas, anatis.
渚	— nước, anas silvestris.
— 巧	cái —, quædam cista.
— 昆	con —, matula; anas.
打	Vo, conglobare.
吏	— lại, id.
— 論	tròn — rotundus, a, um.
鷓	Vọ, quædam avis.
— 鷓	chim —, id.
浪固鷓	} cú rằng có — rằng không; unus affirmat
空 — 浪	
— 鷓	} cú có — mừng; alteri ne invidias.
明固	
蹄	Vó, ungula equi; equi vestigium.
馭	— ngựa, id.
— 限	gán —, enixissimè.
締	Vó, rete quadrum.
— 拮	cát —, hoc rete piscari.

圩	Vò, species vasis testacei; conglobare.
埤	— chĩnh, quoddam vas.
員	— viên, conglobare.
— 虺	vạy —, tortus, a, um.
𧈧	Vò.
— —	— —, insectum api simile.
— — 祖	tổ — —, nidus ejusdem.
補	Vỏ, cortex.
核	— cây, cortex arboris.
劍	— gươm, vagina ensis.
— 律	lột —, excorticare.
— 稜	săng —, locus.
筓	— tên, pharetra, pharetræ.
疔	Võ.
鑽	— vàng, macilentus, a, um.
— 痕	gây —, id.
— — 籠	trông — —, vehementissime optare vel desiderare.
武	Võ, arma; ars militaris.
將	— tướng, dux militiæ; (Vide Vũ.)
無	Vô, non; sine; ingredi.
義	— — ngãi, ingratus, a, um.
仁	— — nhờn, inhumanus, a, um.
恩	— — ơn, immemor beneficii.
情	— — tình, insulsus; malè affectus.
心	} — tâm — tính, hebes, hebetis; ineptis-
性	

VỒ

意	—	— ý, sine advertentiâ.
事	—	— sự, opere vacuus, a, um; bellè valere.
數	—	— số, innumerabilis.
卒	— 邊	tốt — biên, peroptimus.
法	—	— phép, inurbanus; exlex.
—	—	{ — cùng — tận; infinitus, a, um.
盡	— 窮	{ —
—	—	{ — thỉ — chung; æternus, a, um.
終	— 始	{ —
—	—	{ — tri — năng; ignorare.
能	— 知	{ —
道	—	— đạo, sine lege.
回	—	— hồi, innumerus, a, um.
量	—	— lượng, immensus, a, um.
價	—	— giá, pretiosissimus, a, um; sine pretio.
才	—	— tài, stolidus, a, um.
智	—	— trí, stupidus, a, um.
—	—	{ — can — cớ; sine causâ.
據	— 干	{ —
名	— 蔭	ngón — danh, annularis digitus.
—	— 移	đi —, intrare.
闡	—	— cửa, portum subire.
鈔	—	Vồ, tudes ad regendos elephantés.
鐃	—	— đót, tudes et stimulus ad idem opus.
樨	—	Vồ, malleus, ligneus; tudes.
— 槌	—	dùi —, id.
頭	—	— trán, frons lata.
— 鮓	—	cá —, quidam piscis.
嚙	—	Vồ, procax; protervus.
吮	—	— viú, id.

VỜ

— 粗	thô —, id.
撫	Vồ, manu pulsare.
衛	— vê, blandiri.
治	— trị, regnare.
捫	— tay, plaudere manibus.
民 悉	— lòng dân, populos sibi devincire.
撝	Vờ, absurdè; stultè; arripere.
嘍	— váo, absurdè; stultè.
凭	— vững, id.
— 勿	vát —, vento agitari.
— 訥	nói —, absurda loqui.
棍	— gậy, baculum arripere.
— 巴	bơ —, qui nescit quò se vertat.
媼	Vờ, uxor, uxoris.
重	— chồng, conjuges.
昆	— con, uxor et filii.
正	— chính, uxor legitima.
次	— thứ, concubina.
閑	— mọn, } id.
閉	— bé, }
播	Vờ, arripere.
褫	— lấy, id.
— 翁	hùm —, tigridem arripere.
爲	Vờ.
— 物	vật —, titubare.
— 除	chờ —, stolidus, a, um.
硯	Vờ, codex, codicis.
— 冉	sách —, liber, libri.

倍	Vôi, urgens; festinè.
傍	— vàng,)
魁	— vã,) id.
明	— mừng, gestire gaudio.
分	— 明 mừng — phàn, supra modum gestire.
— 役	việc —, opus urgens.
悻	— giận, ad iram promptus.
瀉	Vỡi.
—	—, non plenum; jugiter.
— 臑	lưng —, non plenum.
瀉	Vỡi, navem periclitantem alleviare.
囉	— ra, id.
— 妙塘	dàng diệu —, iter longinquum.
貝	Vỡi, cum; simul.
— 制	chơi —, in aquis præ timore jactare se.
碎	— tôi, mecum.
埃	— ai, quocum?
— 執	giúp —, adjuva.
— 沒	một —, mensura ab extremo brachio erecto ad calcem.
排	Vỡi, accersere.
— 希	vua —, regem accire aliquem.
— 官	quan —, idem de præfecto.
細	— tôi, accersere.
吏	— lại, id.
版	— ván, ascia tabulam levigare.
— 丐	cái —, ascia, asciae.

瀉	Vỡi, altum mare.
— 遠	lên —, altum mare petere.
— 囉	ra —, id.
— 賒	xa —, multum distare.
— 斯	gần —, parum distare.
— 外	ngoài —, altum mare.
文	Von, acutus, a, um; (non dicitur de eul-tro, gladio, &c.)
— 村	thon —, ad ruinam tendere.
— 筆	bút —, penicillus acutus.
— 泐	ngòi —, id.
嗑	Vòn.
噴	— vèn, ferè.
本	Vốn, caput; sors, sortis, (de pecuniâ.)
— 錢	tiền —, id.
— 魯	lỗ —, sortem amittere.
羅	— tôi là, conditio mea.
尼	— sự này, res ita ex se.
— 事	mãng —, auctorem increpare.
— 擘	đổ —, caput pecuniæ sine lucro recupe-rare.
— 杜	
浚	Vỡn, aquæ recedentis vestigium.
— 渚	nước —, id.
焉	Vỡn.
— 眞	chờn —, procerus, a, um.
湏	Vỡn.
瀉	lội — vớ, natare; (de piscibus.)

雕 — 文	vũn — duôi, caudam agitare.
亡	Vong, perdere.
命 —	— mạng, amittere vitam.
身 —	— thân, id; ire se perditum.
— 敗	bại —, destrui.
— 死	tử —, mori.
— 遠	rước —, defuncti animam recipere; (ut solent ethnici.)
— 召	triệu —, id.
— 迢	đưa —, eandem animam perducere.
魂 —	— hồn, defuncti anima; (vox ab ethnicis usurpata.)
忘	Vong, oblivisci.
恩 —	— ơn, beneficiorum esse immemorem.
望	Vọng, dies decima quinta lunæ; sperare; desiderare.
想 —	— tưởng, ardentem optare.
— 板	phần —, altare in regis honorem erectum.
拜 —	— bái, absentem salutare.
— 蜎	thờ —, absentem colere.
— 名	danh —, fama eximia.
— 伏	phục —, humiliter petere.
— 重	trọng —, nobilis; pretiosus, a, um.
— 遠	viễn —, remotus, a, um.
— 朔	sóc —, dies prima et decima quinta lunæ.
網	Vọng.
— 拋藝	nghê phao —, ars piscatoria.

罔	Vóng, altus, a, um; (de arboribus.)
— 高	cao —, id.
綰	Vòng, circulus; armilla; circum describere.
論 —	— tròn, circulus.
名功 —	— công danh, palæstra honoris.
祿利 —	— lợi lộc, divitiarum vortex.
埃塵 —	— trần ai, mundus, mundi.
磊罪 —	— tội lỗi, peccati sedes et regio; barathrum peccati.
艱難 —	— gian nan, theatrum miseriarum.
— 論	lộn —, evadere.
— 脫	thoát —, id.
— 逃	— quanh, circum ducere.
— 鑽	— vàng, armilla aurea.
— 泊	— bạc, armilla argentea.
— 刁	đeo —, gestare armillas.
— 句	— câu, phrases circulo dividere.
— 羯	} — ma kiết cung, tropici capricorni circulus.
宮麻	
— 蟹	} — cự giải cung, tropici cancri circulus.
宮拒	
道赤 —	— xích đạo, circulus æquinoc-tialis.
— 昂	— ngang, horizontis circulus.
午除 —	— giờ ngọ, meridianus circulus.
道黃 —	— hình đạo, zodiaci circulus.
宮固 —	} — hình đạo có mười hai cung; duodecim sunt zodiaci signa, scilicet:
— 逝	
— 仁	} — hình đạo có mười hai cung; duodecim sunt zodiaci signa, scilicet:
宮羊	
— 白	Bạch dương cung, Aries. ♈
— 戌	Tuất cung, id.

VŨN

- 牛金 Kim ngưu —, Taurus. ♉
 — 酉 Dậu —, id.
 — 兒雙 Song nhi —, Gemini. ♊
 — 申 Thân —, id.
 — 蟹拒 Cự giải —, Cancer. ♋
 — 未 Mùi —, id.
 — 仔獅 Sư tử —, Leo. ♌
 — 午 Ngọ —, id.
 — 女室 Thất nữ —, Virgo. ♍
 — 巳 Tị —, id.
 — 秤天 Thiên bình —, Libra. ♎
 — 辰 Thìn —, id.
 — 蝎天 Thiên yết —, Scorpius. ♏
 — 卯 Mẹo —, id.
 — 馬人 Nhơn mã —, Sagittarius. ♐
 — 寅 Dần —, id.
 — 羯麻 Ma kiết —, Capricornus. ♑
 — 丑 Sửu —, id.
 — 瓶竊 Thiết bình —, Amphora. ♛
 — 子 Tí —, id.
 — 魚雙 Song ngư —, Pisces. ♋
 — 亥 Hợi —, id.

網

Võng, rheda; lectica.

— 綖

— dá, id.

— 袖

dù —, umbella et rheda.

— 罽

— tứ, lectica quatuor lecticariis delata.

— 擔

đảm —, bajuli rhedarii.

— 移

di —, rhedâ gestari.

穞

Vông.

— 花審

} thắm như hoa —, ruberrimus, a, um.

— 如

}

VŨN

- 尋鞞 trống tâm —, quoddam tympanum oblongum.

壙

Vông, areola elevata ad plantandum.

— 圪

— khoai, tuberum areola.

— 蕪

— rau, olerum areola.

— 打

đánh —, areolam ejusmodi elevare.

— 躑

nhảy — lên, exilire.

— 濺濺

làm vượt —, altiora se exequi.

棒

Vông, ligni suspensi partem unam attolli.

— 躑

— lên, id.

— 趺

— vấp, aliquid in æquilibrio positum vacillare.

蚌

Vợt, quædam concha.

揅

Vót, cultro levigare.

— 選

— mây, vimen cultro levigare.

— 柳

— tre, arundinem cultro levigare.

捫

Vợt, manu terere.

— 攤

— nặn, id; æruscare.

— 樞

roi —, virga, virgæ.

踣

Vợt, prosilire.

— 躑

nhảy —, id.

— 落

nước —, aquam salire.

— 勤

cân —, tolleno, tollenonis.

搥

Vót, aquâ extrahere.

— 迓

— lên, id.

— 救

cứu —, liberare.

緘	Vợt, rete quoddam exiguum.
誣	Vu, culumari.
— 拋	phao —, } — vạ, } — bổ —, } id. — 吶
— 惑	nói —, } — hoặ c, id; decipi.
務	Vụ, anni tempestas.
— 應	ứ ng —, munus aliquod expectare.
— 四	tứ —, quatuor tempestates.
霧	Vụ, pruina, pruinæ.
— 雲	vân —, nubilus, a, um; nubes, nubes.
舞	Vũ, turbo, turbinis.
— 踴	chọi —, turbinem agitare.
乳	Vú, uber, uberis; nutrix, nutricis; sic honoratas mulieres vocant.
— 補	— bổ, nutrix et nutritius.
— 餵	— nuôi, nutrix, nutricis.
— 渡	— sữa, uber, uberis.
武	Vũ, militia, militiæ.
— 藝	— nghệ —, ars militaris.
— 士	— sĩ, vir magnanimus.
— 臣	— thân, præfectus militaris.
— 將	— tướng, dux militiæ.
— 夫	— phu, fortis; generosus.
— 勇	— dũng, id.

職官	— chức quan, præfectorum belli dignitates sunt, ut sequitur;
將領	} trãn thủ tướng quan, dux belli et provinciæ custos.
鎮守	
統都	phú đô thống, adjutores ipsius generales.
副軍	} quân hiệp lãnh binh, majores seu prætores exercitûs generales.
協水	
提督	} thủy sư đề đốc, præfectus rei maritimæ.
水師	
司都	đô ti, major.
總千	thiên tổng, centurio.
總把	bả tổng, subcenturio.
委外	ngoại ủy, decurio.
前後	} tả hữu trung tiền hậu dinh; castra manus sinistrae, dextrae, mediae, anterioris et posterioris.
左右	
營中	} sâm tướng, dux unius manus.
將參	
舞	Vũ, choreas agere.
— 樂	} nhạc —, } id. ca —, }
— 歌	
— 臥	— vào, simul confluere; irruere.
武	Vũ.
— 鷓	anh —, species psittaci minoris.
宇	Vũ.
— 宙	— trụ, orbis universus.
— 玄	huyền —, lucus, luci.
雨	Vũ, pluvia.
— 運	vân —, imbrem imminere.
— 禱	đảo —, imbrem precari.

VUA

〔弄〕	Vua, rex, regis.
主	— chúa, } id.
— 茹	nhà —, }
— 濫	làm —, regem agere,
— 嵬	ngôi —, rex; thronus.
— 令	lệnh —, regis mandatum.
炆	— bếp, spiritus foci.
歪	— trời, sic ethnici vocant regem Cocin-
	cinæ. (V. Vương.)
〔扶〕	Vua, opem ferre; tueri; protegere.
執	— giúp, id.
饒	— nhau, sibi mutuam ferre opem.
〔圩〕	Vua, vas quoddam fictile quo utuntur ad
	bibendum.
〔廡〕	Vũa, species granarii.
糶	— lúa, id.
〔播〕	Vũa, vestem non insertis manicis sibi im-
	ponere.
宄	— lờm, id.
〔皮〕	Vũa, mediocriter; juxta.
—	—, mediocris, e.
沛	— phải, id.
堆	— đôi, paria.
及	— cặp, id.
旦	— đến, statim ut pervenit; nuper venit.
澄	— chừng, juxta tempus, spatium, men-
	suram, &c.

VỮA

— 庄	chẳng —, non juxta.
— 丕	— vậy, nequid nimis.
— 意	— ý, contentus, a, um.
— 咄	— miệng, palato arridere.
相 昆	— con mắt, delectare oculos; dulce visu.
— 欺	— khi, dum; intereà.
— 卒	— tốt, bonus, a, um; sat vel satis bonus,
	a, um.
〔活〕	Vũa, vitiari; (de glutine, pulmento, ovis,
	&c.)
— 糲	cháo —, pulmentum vitiatum.
— 齏	tráng —, ovum vitiatum.
〔汨〕	Vực.
— 呿	uống —, manibus potare aquam.
— 苔	dày —, crassissimus, a, um.
〔域〕	Vực.
— 圭	quê —, patria.
〔域〕	Vực, vorago; abyssus, abyssi.
— 漚	— sâu, } id.
— 瀦	— thẳm, }
— 兵	binh —, defendere.
— 渚	— nước, regnum tutari.
〔盃〕	Vui, lætari; lætus, a, um.
— 尾	— vẻ, }
— 明	— mừng, }
— 啜	— cười, } id.
— 弄	— lòng, }

VUN

緬	—	— mặt, serena frons.
— 濫		làm —, exhilarare.
趣	—	— thú, sorte suâ contentus.
制	—	— chơi, ludere.
— 求		câu —, lætitiâ quærere.
— 事		sự —, lætitia.
— 情		tình —, id.
志	—	— chí, contentus; hilariter.
— 醮		say —, deditus alicui rei.
尾	—	— vẻ, beatus.
培		Vũ, obruere terrâ, cinere, &c.
坦	—	— đất, terrâ obruere.
— 吏		— lại, opplere; (terrâ, cinere &c.)
— 炤		— lửa, ignem condere.
鑣		Vũm.
— 鐔		đục —, species scalpri.
坟		Vun, aggerare; cumulatus, a, um.
櫛	—	— trông, excolere.
— 捲		— quén, id.
— 塔		— đáp, accumulare.
— 眞		— chơn, arbores aggerare.
— 凍		— đống, accumulare.
— 苔		đây —, cumulatus, a, um.
— 揀		đong —, cumulatè metiri.
抃		Vun, particula, particulæ.
文	—	— văn, id.
— 披		bể —, minutatim diffringere.

VUN

壙		Vung, ollæ operculum; in orbem jaectare brachium.
榮	—	— vãng, in modum irati.
倖		Vụng, imperitus, a, um; furtim.
衛	—	— vẻ, imperitus, a, um.
— 筭		— toan, minus benè sibi vel aliis consulerere.
慮	—	— lo, id.
— 濫		— làm, imperitè facere.
— 終		chùng —, furtim.
— 濫		làm —, furtim facere vel imperitè.
— 訥		nói —, obloqui; mussitare.
— 啞		ăn —, clàm comedere.
瀦		Vùng.
— 澗		— vẫy, magno impetu in aquâ se agitare.
— 澗		vẫy —, id.
囉	— 陶	đào — ra, excavare terram, sic ut foramen infrà latum supra videatur angustum.
湊		Vũng, lacuna, æ; sinus, sinus.
捧	—	— búng, sinus fluminis ubi aqua residet.
— 沕		— vật, sinus fluminis ubi aqua in vorticem agitur.
— 艘		— tàu, sinus ubi naves stare possunt.
邦		Vưng, obedire.
— 護		— hộ, protegere; (de Deo, Spiritibus.)
— 令		— lệnh, mandato obsequi; (Vide Vãng.)

VŨN

暈	Vững, quantum ambabus ulnis stringi potest.
烏	— ô, sol.
兔	— thỏ, luna; (Vide Vãng.)
樺	Vững, arbor Barringtonia acutangula.
— 萋	rau —, ejusdem folia.
凭	Vững.
— 稱	xứng —, vertigine capitis laborare.
凭	Vững, firmus, a, um.
傍	— vãng, id.
— 紆	bên —, durabilis, e.
紆	— bên, id.
弄	— lòng, constans animus.
志	— chí, } id.
性	— tính, }
— 揅	chống —, firmare regnum.
— 鎮	trấn —, id.
勢	— thế, firmus, a, um.
命	— mình, securus, a, um.
拯	— tay, certum habere.
鱖	Vược.
— 鮒	cá —, quidam piscis.
— 𩶛	miệng —, modus jungendi tabulas, &c.
貝	Vuối, cum; simul; etiam.
— 嗔	xin —, petere ab aliquo.
— 朱	cho —, da etiam.
碎	— tôi, mecum; nos.

VƯƠ

爰	Vươn, nimium distendere.
鶻	— vai, pandiculari.
— 𩶛	dài —, nimis longus, a, um; (de arboribus.)
猿	Vươn, species simii.
— 𩶛	tay —, repagula, orum; lorica, æ.
園	Vườn, hortus, horti.
削	— tước, id.
— 立	lập —, hortum colere.
— 𩶛	ăn —, hortum conducere.
— 茹	nhà —, villa.
蒿	— nho, vinea.
— 棹	— cau, hortus arecarum.
颯	Vuông, quadratus, a, um.
論	— tròn, integer, a, um.
園	— vườn, totus hortus.
王	Vương, rex; irretiri.
— 帝	đế —, imperator.
— 君	quân —, rex.
— 位	vị —, } id.
— 茹	nhà —, }
將	dòng — tướng, stirps regia.
— 龍	long —, rex tartari.
— 虎	hổ —, quoddam animal fabulosum.
嗔	— viú, irretiri.
祕	— lấy, id.
— 荐	tiến —, quoddam insectum.

VƯƠ

— 鬼	quí —, Antichristus.
德務欲	} dục — giả vự bác kì đức; vis bonum habere regem, fac ut virtus ejus sit ampla.
博一	
其者	
— 阮先	Series Regum Cocincinæ. Tiên nguyên vương; regnavit ab anno 1570 ad 1614.
— — 仕	Sai — —, 1614 ad 1635.
— — 上	Thượng — —, 1635 ad 1649.
— — 賢	Hiên — —, 1649 ad 1668.
— — 義	Ngãi — —, 1668 ad 1692.
— — 明	Minh — — 1692 ad 1724.
— — 寧	Ninh — —, 1724 ad 1737.
— — 禹	Vũ — —, 1737 ad 1765.
— — 孝	Hiếu — —, 1765 ad 1777.
— 嘉	} Gia long — —, 1779 ad 1820.
— 隆	
— 明	} Minh mạng — —, 1820 ad.
— 命	
(旺)	Vượng.
形 —	— hình, fœtus formatus.
(紡)	Vướng, tenuissimus; (de filis, capillis, &c.)
撼 —	— vót, id; debilis valdè.
(撐)	Vuốt, blandiri.
螭 —	— ve, id.
鬚 —	— râu, barbam manu contrectare.
(烽)	Vuột, pellem detrahere.
膠 —	— da, id.

VÚT

(滅)	Vượt.	
變 —	— biến, navigare.	
塊 —	— khối, superare.	
弄 —	— lòng, voluntatem alicujus posthabere.	
意 —	— ý, id.	
(犴)	Vút, ungues leonis, felis, &c.	
— 犴	nanh —, ungues et dentes.	
拾 —	— hùm, ungues tigridis.	
(滓)	Vút, lavare orizam, millium, fabas, &c.	
結 —	— gạo, orizam lavare.	
X		
(車)	Xa, currus, currús.	
馬 —	} — mã, } id.	
轡 —		— loan, }
幹 —	— cẩu, quædam machina ad grana gossypii excutienda.	
撬 —	— kéo, rhombus, rhombi.	
— 咄	xót —, afferre pruriginem; animi ægritudo.	
— 丑	xấu —, malus, a, um; inhonestus, a, um.	
(奢)	Xa.	
侈 —	— xí, prodigere.	
— 餅	cơm —, oriza cocta nigra.	
(賒)	Xa, distans, distantis.	
壳 —	} — xác, } id.	
吹 —		— xuôi, }
隔 —		— cách, }

XA

— 唐	dàng —, iter prolixum.
— 斯	gân —, ubique.
饒	— nhau, à se invicem distare.
— 慮	lo —, maturè pensare.
祐	— xem, eminùs inspicere.
輦	— tróng, id.
制	— chơi, mori.
瀉	— vởi, multùm distare.
沔	— miên, id.
圭	— qué, longè à patriâ.
—	— —, eminùs.
聒	— nghe, eminùs audire.
— 斯	} gân gân — —, non propè non longè.
— 斯	
前	— tiên, plantago, plantaginis.
麝	Xạ, moschus, i.
香	— hương, moschi folliculus.
— 赫	chuột —, mus odoratus.
干	— can, centinodia.
射	Xạ, sagittare.
— 善	thiện —, peritus sagittarius.
— 鬼疾	tật quỷ —, quidam morbus præsertim in genibus.
草蔘	— cang thảo, aconitum.
舍	Xá, oportet; more Europæo salutare.
急	— kíp, festinandum.
哈	— hay, sciendum.
聒	— nghe, audiendum.
人	— nhơn, scriba regius ad aliqua negotia deputatus.

XA

差	— sai, id.
— 舖	phố —, apotheca.
— 館	quán —, taberna; hospitium.
赦	Xá, parcere; ignoscere.
— 大	đại —, amnistia, æ.
— 恩	ân —, gratia alicui concessa; indulgentia particularis.
— 大恩	ân đại —, indulgentia plenaria.
蛇	Xà, serpens, serpentis.
— 蟒	mãng —, serpens ingens.
脫	— thoát, serpentis exuviae.
— 魚	cá —, squalus, squali.
姑	— nhà, tignum à columnâ ad columnam in domús contignationem positum.
錫	— tích, catena.
駝	Xà.
鳥 — 駱	lạc — điểu, struthio.
蛇	Xà.
子床	— sàng tử, daucus, i.
捨	Xả.
落	— rác, sordes conspergere.
侈	— xươi, superfluus, a, um.
鬚	— tóc, capilli non coerciti.
社	Xã, pagus.
— 廊	làng —, id.
稷	— tác, locus sacrificii terræ; regnum.
— 郊	giao —, sacrificium cœli et terræ.
長	— trưởng, primus pagi.

XÁC

— 正得	người chính —, natus in pago ; civis pagi.
〔殼〕	Xác, corpus ; fex ; magma.
— 拈	cát —, efferre cadaver.
— 遙	đưa —, comitari funus.
— 坦	— đất, corpus, corporis.
— 瀉	xao —, tumultus ; tumultuosè.
— 赤	xêch —, incomptus, a, um.
— 疎	xơ —, sordidè compositus.
— 身	thân —, corpus.
— 骸	— thịt, id.
— 分	phân —, quod ad corpus spectat.
— 葉	— thuốc, magma medicinæ.
— 別	— biết, clarè percipere.
— 枳	chỉ —, fructus gossypii vetusti.
— 買	— máy, quanti circiter.
〔落〕	Xạc.
— 柴	xài —, lacerus, a, um.
— 瀉	xào —, confusus rumor.
〔職〕	Xác.
— 啞	— xói, divexari.
— 賒	xa —, remotus, a, um.
〔倬〕	Xác, nebulo, nebulonis.
— 尙	thằng —, id.
— 哂	nói —, protervè loqui.
— 覽	— lám, nebulo.
〔抆〕	Xách, aliquid è manu pendulum deferre.
— 擲	bâng —, id.
— 夭	eó —, vexare.

XAI

— 乖	quai —, ansa, ansæ.
— 遶	— lên, ansá aliquid elevare.
〔搓〕	Xai, è loco suo dimoveri.
— 撈	— đi, id.
— 綾	— trắng, modus torquendi reos.
〔喋〕	Xài.
— 壳	— xạc, lacerus ; squalidus.
— 壳	xạc —, } id.
— 來	lài —, }
〔槎〕	Xay, molere.
— 檣	cối —, mola, molæ.
— 糴	— lúa, molere fruges.
— 檣核	cây cối —, malva, malvæ.
〔戢〕	Xáy, pungendo tundere.
— 咄	xót —, pruriginem afferre.
— 觸	xóc —, corpus exercere incessu, cursu, labore, &c.
— 撓	dâm —, pungendo tundere.
〔侈〕	Xáy, illicò ; repentè.
— 及	— gặp, repentè occurrere.
— 体	— thấy, subitò videre.
— 眩	— nghe, confestim audire.
— 細	— tới, extemplò venire.
— 撈	— đi, statim abire. } de miseriâ.
— 吏	— lại, subitò venire. }
— 旦	— đến, confestim evenit.
〔埶〕	Xây, circumvolvere.
— 運	— vắn, circumagi.

XAM

逃	—	— quanh, id.
劫	—	— đì, in orbem vertere.
塔	—	— đấp, murum erigere.
城	—	— thành, mœnia extruere.
塔	—	— tháp, turrim construere.
暫	—	— tạm, mutuò accipere ad breve tempus.
鋸	—	— cưa, in usus multos res suas dividere.
浸		Xam.
— 呐		nói —, alienis colloquiis se immiscere.
湛		Xam.
— 圖		đồ —, res vilis.
監		Xám, color cinereus.
— 色		sắc —, } id.
— 爐		— tro, }
— —		— —, }
— 牟		màu —, }
讒		Xàm.
— 呐		nói — —, loquitari.
堪		Xãm, rimas navigii opplere.
艚	—	— tàu, idem de navibus.
艦	—	— ghe, idem de cymbis.
駸		Xãm.
— 劫		đì — —, uno impetu ire.
— 牙		chạy — —, uno impetu currere.
— 巧		cái —, virga vasorum capacitatis aestimatoria.

XĂM

緜		Xãm, species retis.
緜	—	— trủ, id.
戩		Xám.
廩	—	— rằm, accingere se ad aliquid agendum.
侵		Xâm, nigrescere; (de fructibus qui putrescere incipiunt.)
— 呐		nói —, verbis pungere.
眈		Xãm.
相	—	— mắt, oculorum aciem perstringere; oculis caliginem offundere.
溘		Xan, locus vento et pluviae pervius.
霽	—	— gió, pervius vento.
湄	—	— mưa, pervius pluviae.
振		Xán, magna vi aliquid impingere.
破	—	— vỡ, frangere.
— 湄		mưa —, magnam vim imbrium decidere.
饒	—	— nhau, in invicem impingere.
飢	—	— vào, magnâ vi se intromittere.
摵		Xãn, vestes cingere ad aliquid agendum.
襖	—	— áo, id.
袖	—	— tay, manicas cingere.
裙	—	— quần, femoralia cingere.
— 春		xuân —, properare.
振		Xán, ligone terram fodere.
坦	—	— đất, id.

XAN

控

Xang, manum altè extollere ad amputandum, percutiendum, &c.

— 捫

— tay, id.

— 擘

xênh —, corpus agitare ambulando.

常

Xàng.

— 濫

lâm — —, iterare sæpiùs.

控

Xăng.

— 衝

đi xung —, gradum accelerare.

— 侈

— xái, id.

— 凌

lăng —, distentus negotiis.

— 晰

— xít, implicatus.

練

Xăng.

召 — 濫

lâm — xịu, multis implicare se negotiis.

唱

Xăng, asper, a, um.

— 噎

— xóm, id.

— 徠

lời —, verba aspera.

— 訥

nói —, asperè loqui.

霽

Xăng.

— 歪

trời —, post tempestatem cœlum iterùm clarescere.

歪 —

— trời, id.

擘

Xanh, viridis, e.

— 色

sắc —, color viridis.

— 牟

màu —, id.

— 歪

trời —, cœlum.

— 嶽

non —, mons, montis.

XAO

— 棧

rừng —, silva, silvæ.

— 春

xuân —, virens juvenis.

— 歲

tuổi —, juvenus.

— 鬚

tóc —, capilli nigri.

敲 —

— xao, pallidus; exsanguis.

— 冲

trong —, limpidissimus, a, um.

— 涓

dòng —, aquæ cursus.

— 練

dây —, quædam hedera.

鑄

Xanh, caldaria.

敲

Xao.

— 勞

lao —, tumultuosus, a, um.

— 壳

— xác, } id.

— 戰

— xiến, }

— —

— —, aquæ currentis vel cadentis sonitus.

— 潮

lãng —, mens vaga.

— 擘

xanh —, pallidus; macilentus.

— 戈

— qua, fluxus, a, um.

— 眞

xơn —, res vanas ambire.

拐

Xáo, sùsdeque vertere.

論 —

— lộn, } id.

論 貧 —

— bán, }

論 近 —

— lên, }

— 衝

xuông —, superiorem irreverenter præterire.

— 行

hàng —, ars frumentaria.

— 觸

xóc —, corporis vires exercitare; (lusu, labore, incessu, &c.)

炆

Xáo, modus coquendi.

— 脍

— thịt, carnem hoc modo coquere.

XẢO

一坳 媾膠 } nôi da — thit, cognati inter se dissi-
dunt.

巧 Xảo, callidus, a, um.

言 — — ngôn, verba callida.

計 — — kế, dolus malus.

膈 Xáp, vacuus, a, um; (de sacco, ventre, &c.)

螭 — — ve, id.

腓 — — bụng, venter vacuus.

夾 Xáp.

麵 — — mặt, coram venire.

饒 — — nhau, id.

執 Xáp.

一探 bắt —, astutè rei alicujus veritatem explorare.

一 — 渌 nước — —, aquam aliquò attingere.

攄 — — xanh, intermissè.

一 濫 làm —, intermissè agere.

插 Xáp, duplicare.

吏 — — lại, id.

冊 — — sách, librum claudere.

堆 — — đò, duplicare.

匹 — — ba, triplicare.

鏹 — — xài, cymbalum.

擦 Xát, manibus aut pedibus fricando atterere.

一 椽 chà —, id.

XÂU

塤 — — muối, carnem aut pisces sale conditos manu subigere.

禠 — 噤 mắng — láy, coràm et illicò increpare.

質 Xát, minutatim rescindere.

一 鑢 bằm —, id.

一 苔 day —, vexare; malè tractare.

嘲 Xàu, marcidus, a, um; tristis, e.

麵 — — mặt, mœsta facies.

一 饒 mềm —, mollissimus, a, um.

搜 Xâu, funiculum inserere; (ligando pisces, &c.)

稅 — — thuế, opera publica; (vectigalia et alia opera.)

一 揆 xỏ —, in orbem inserere; (carnem, pisces &c.)

吏 — — lại, id.

一 頭 đầu —, curator alicujus legionis vel pagi.

一 翁 ông —, id.

丑 Xâu, malus, a, um.

車 — — xa, id.

虎 — — hổ, verecundari.

麵 — — mặt, id.

名 — — danh, famâ fraudari.

啗 — — tiếng, id; mala fama.

格 — — cách, mala species.

勢 — — thế, prava qualitas aut proprietas.

脰 — — dạ, immisericors.

腓 — — bụng, } id.

弄 — — lòng, }

車 — 貼 của — xa, naturalia.

車	Xe, currus; rotare.
駕	— giá, currus.
鸞	— loan, } id.
— 古	cổ —, }
— 駟	bánh —, rota currûs.
— 梓	chốt —, axis currûs.
— 柑	cãm —, rotæ radii.
— 杙	tum —, rotæ modiolus.
— 弮	điều —, temo, temonis.
織	— chỉ, torquere fila manibus.
縷	— dây, torquere funes.
侈	— di, rotare.
— 摳	xo —, ostentare.
— 固	có —, innumerus, a, um.
揅	} chấu chấu chống —; locusta se se cur- rui opponit; (de inertibus aut sciolis qui potentissimis vel doctissimis se temerè opponunt.)
— 蛛	
熾	Xé, lacerare.
囉	— ra, id.
— 扠	bứt —, diffrangere, excutere.
— 搆	cầu —, dilaniare, dilacerare.
鏹	Xê, bipartiri; (scindendo, findendo, ser- rando, &c.)
— 鋸	cưa —, serrare in duas partes.
囉	— ra, findere in duas partes.
— 揲	mỗ —, id.
折	} chét dâm chét —; gladio transfixus, un- cisque dilaniatus moriari; (execra- tio.)
— 撓	

嘒	Xê.
囉	— ra, recedere parumper.
熾	Xê, ad occasum vergere.
朝	— chiều, vespera, vesperæ.
— 俸	bóng —, paulò à meridie.
— —	— —, inclinatus, a, um.
熾	Xê.
喋	— xài, lacerus, a, um.
囉	— ra, lacerari.
隻	Xéch, è loco suo dimotus.
壳	— xác, incomptus, a, um.
祐	Xem, aspicere.
体	— thấy, videre.
— 眈	nhắm —, collimare.
眈	— nhắm, id.
朔	— sóc, curam agere.
— 兌	dóai —, respicere.
— 傷	thương —, miserari.
旦	— đến, respicere.
吏	— lại, id.
羶	Xen, interjicere.
包	— vào, intromittere se.
鶻	— vai, } id.
行	— hàng, }
錢	— tiền, monetas bonas et malas commis- cere.

闡	Xén, circumcidere.
一行	hàng —, nundinæ, nundinarum; apothecæ ubi venduntur fila, acus, &c.
鬚	— tóc, capillos circumcidere.
標	Xeo, vecte supposito aliquid sustollere.
違	— lèn, } id.
扔	— nạy, }
扔一啞	nói — nạy, indirectè aliquid petere.
招	Xéo, non rectangulum.
臭	— xó, id; non rectè sectum, vel plicatum; (de panno, papyro, &c.)
一巾	khăn —, sudarium.
劓	— xắt, molestum esse alicui.
劓	Xéo, forfice præcidere.
一割	cắt —, } id.
褫	— lấy, }
挿	Xêp, plicare.
吏	— lại, id.
翹	— cánh, alas avem colligere suas.
一飭	bánh —, quædam bellaria.
朋一坐	ngôi — bằng, decussatis cruribus sedere.
察	Xét, examinare.
一判	phán —, judicare.
断	— đoán, } id.
一斷	đoán —, }
一祐	xem —, examinare.
一查	tra —, id.

一推	suy —, perpendere.
命	— mình, in se inquirere.
涅	— nét, scrupulosiùs inquirere.
一官	quan —, judex.
一座	tòa —, thronus judicis.
訴	— tỏ, clarè examinare.
一量	lượng —, perpendere.
別	— biết, examine pernoscere.
飢	— vào, intromittere.
心良	— lương tâm, examinare conscientiam.
漂	Xéu, ad ruinam vergere.
灼	— xáo, id; titubare.
喵	— mếu, id.
幟	Xí.
一旗	cờ —, vexillum.
褻	— lấy, rem sine domino suam facere; (vox apud pueros usitata.)
侈	Xí, prodigere.
一奢	xa —, id.
一茹	nhà —, latrina, latrinæ.
齒	Xí, dens, dentis; ætas, ætatis.
把	— vắ, pudore afficere.
一年	niên —, ætas, ætatis.
一翁	ông —, quidam gradus inter milites.
一癰	ung —, dentium infirmitas.
一耒	lôi —, dentes corrosi.
盧	— lô, carinæ extremitas anterior.
則	— } — cang tác chiết, dens durus facile
折剛	} frangitur.

(齒) Xía.
 齧 — — rǎng, scalpere dentes.
 齧 — 杙 — tām — rǎng, dentiscalpium.
 錢 — — tiên, modus quidam numerandi asses.
 (赤) Xích, ruber, a, um; catena, æ.
 身 — — thân, solus; nudus.
 子 — — tử, infans.
 道 — — đạo, linea æquinoctialis.
 獠 — — chó, canem incitare.
 芍 — — thước, pæonia, æ.
 枝石 — — thạch chi, bolus armena.
 (尺) Xích, cubitus, cubiti.
 杖 — — trượng, baculus in modum cubiti, quem
 veneficus manu apprehendens, artem
 magicam exercet.
 — 神 — thân —, id.
 囉 — — ra, recedere paululùm.
 — 欠 艦 — ghe khiêm —, species cymbæ.
 — 部 — bộ —, extrema pars cubiti.
 (襜) Xiêm, vestis inferior.
 — 襖 — áo —, id.
 — 運 — vận —, ejusmodi vestem induere.
 (暹) Xiêm, regnum Siami.
 羅 — — la, } id.
 — 諾 — nước —, }
 (羶) Xiên, inclinatus, a, um.
 漂 — — xèo, id.

— 丐 — cái —, quædam scutella arundinea vel
 lignea; veru; transfigere veru.
 (戰) Xiên.
 — 敲 — xao —, turbari; agitari.
 (銜) Xiềng, catena ad reos vincendos.
 鈐 — — khóa, id.
 (俚) Xiềng.
 — 我 — ngã —, propè cadere.
 — 拐 — xáo —, titubare.
 (挈) Xiết, numerari posse; pignus pro debito
 accipere.
 — 之 — chi —, innumerabilis, e.
 — 庄 — chǎng —, }
 — 芾 — nào —, } id.
 — 兜 — đầu —, }
 — 庄 計 — kê chǎng —, }
 補 — — bổ, pignus pro debito accipere.
 — 渚 — nước —, rapi secundo flumine, vel aqua
 defluente.
 (漂) Xiêu, dejici; (de navibus.) inclinari.
 落 — — lạc, navim aliquò dejici; peregrinari.
 — 艦 — tàu —, navim aliquò dejici.
 弄 — — lòng, inclinare aliquem vel inclinari
 blando sermone.
 我 — — ngã, inclinari.
 (嗔) Xin, petere; rogare.
 — 求 — cầu —, id.

XO

- 願 — nguyện —, precari Deum.
 — 語 — ngữ —, petere; (à Deo, rege, superiori-
 bus, &c.)
 — 籠 — trông —, id.
 — 奈 — nài —, enixè rogare.
 朱 — — cho, petere ut.
 共 — — cùng, petere ab.
 臭 — — xỏ, rogare.
 — 唉 — ăn —, mendicare.
- 〔樨〕 Xinh, pulcher, a, um.
 卒 — — tốt, id.
 濫濫 } làm — làm tốt, comere se nimis accuratè.
 卒 — }
- 〔蜥〕 Xít.
 — 蝮 — bò —, vermiculus fetidissimus.
- 〔晰〕 Xít.
 — 控 — xăng —, in omnem situm et positum.
- 〔標〕 Xiú.
 移 — — đi, vires aliquem omninò deficere.
- 〔軀〕 Xo.
 — 瘠 — óm —, strigosus, a, um.
 — 餓 — đói —, valdè esurire; fame confici.
 魂 — — hồn, strigosus, a, um.
- 〔臭〕 Xó, in angulo.
 谷 — — góc, id.
- 〔揆〕 Xo, inserere.
 匱 — vào, id.

XÔ

- 錢 — — tiền, asses funiculo trajicere.
 蘿 — — lá, veterator.
 聰 — — tai, lobum transforare.
 禮 — — rễ, arborem radices agere.
- 〔掘〕 Xô, dejicere.
- 蒲 — 唎 — nói — bô, protervè loqui.
 — 匄核 }
 — 麻摸 } cây xỏ vào mà —, asser ergatæ.
- 〔溴〕 Xổ.
 — 雷 — mưa — —, strepitus ingentis pluviae.
- 〔醜〕 Xỏ, exonerare alvum, tormentum, &c.
 囉 — — ra, id.
 — 藁 — thuốc —, purgatio; (medica potio.)
 銃 — — súng, tormenta displodere.
- 〔疎〕 Xơ.
 壳 — — xác, lacerus; incomptus.
 椰 — — dừa, cortex fructus coco.
 機 — — mít, pars jacæ interior quæ comedi
 nequit.
- 〔處〕 Xở.
 囉 — — ra, aufer te hinc; extricare.
 移 — — đi, abi hinc.
 役 — — việc, extricare.
 — 昆 }
 囉 } con nít — ra, infantem alvum exone-
 rare.
- 〔抗〕 Xoác.
 — 撻 — bóng —, ambabus ulnis aliquid amplecti.

XOA

吹	Xoai, valdè fessus.
劫 — 癡	mệt — ãi, viribus confectus.
被 — 陣山	} — sơn bị trận, multis tentari miseris.
欸	Xoái.
— 發	phát —, interpurgo.
欸	Xoài, manga, mangæ.
獠 — 鴿	— voi, species mangæ.
	— sê, alia species.
鬻	Xoáy, capitis vertex.
頭 — 落	— đầu, id.
— 濫	nước —, vertex aquæ.
禮 — 濫	lâm — lầy, festinè aliquid agere.
春	Xoan, cœcus, a, um.
— 坊	phường —, cantatrix.
— 喝	hát —, quidam modus canendi.
鉤	Xoán.
紹 — 吏	— xiú, intricatus, a, um.
	— lại, ad pedes alicujus circumvenire.
衝	Xoang.
沛 — 戈	— phải, eundo aliquid contingere.
	— qua, proximè transire.
醜	Xoàng.
— —	— —, vino exhilaratus.

XÓC

觸	Xóc, infigere; infigi; agitare vas ad explorandum an aliquid in eo supersit.
— 疝	dau —, dolor lateris acutus.
— 杵	đòn —, vectis utrinquè acutus.
拐 —	— xáo, corpus exercitare cursu, labore, &c.
包 — 襖	— vào, infigere.
	— áo, vestem jam indutam rectè componere.
椎 —	— giảm, assulas infigi corpori.
觸	Xóc.
搏 — 獠	— vác, viriliter agere
	voi —, elephantem ferire aliquem.
掀	Xoi, excavare.
摳 — 諾	— trổ, sculpere.
— 鐮	nước —, aquam locum aliquem excavare.
	đục —, species scalpri ad excavandum.
踉	Xói.
— 職	xác —, vexare.
— 鷓	gà —, gallinas se mutuò impetere.
— 跡	nhảy — —, saltitare.
糲	Xôi, aquæ humore coquere; oriza glutinosa hoc modo cocta.
— —	— —, orizam ejusmodi coquere.
— 稷	mâm —, magis hác orizâ adornata.
— 苑	oản —, oriza ejusmodi in panis modum confecta ad offerendum idolo.

涇	Xôi, aquam effundere.
一 楩	máng —, imbrices, stillicidium.
落	— nước, aquam effundere.
啞	Xôi.
一 濫	làm —, urgente necessitate aliquid festinè agere.
一 荼	dưa —, condimentum citò edendum.
吹	Xôi, edere aut bibere; (de magnatibus.)
餅	— cơm, orizâ eisdem vesci.
行	— hàng, eisdem merendam sumere.
城	Xôi, instrumento vertere terram, orizam, &c. ne conglomerentur.
蓮	— lên, id.
餅	— cơm, idem de orizâ.
址	Xôi.
一 坦	đất —, tenuis tellus.
坳	Xóm, vicus, vici.
盈	— diêng, id.
一 行	hàng —, incolæ illius vici.
一 咕	chòm —, catervatim; gregatim.
跼	Xóm.
一 坐	ngôi —, calcibus inixum sedere.
一 翁	hùm —, tigridem sedere.
寸	Xón, pungi aliquá re acutâ.
控	— xang, id.

一 疔	dau —, id.
真	Xơn.
瀉	— —xao, res vanas ambire.
匄	— vào, accedere.
攔	Xón, circumcidere.
鬚	— — tóc, capillos circumcidere.
衝	Xong, extricatus, a, um; expeditus, a, um.
捨	— — xả, id.
役	— việc, expeditum negotium.
輶	— tay, inertissimus.
衝	Xông, fumigare.
香	— — hương, adolere thus.
煨	— — khói, in fumo siccare.
匄	— vào, irrumpere.
戈	— qua, erumpere.
細	— — tói, id.
葩	— — pha, irruere.
執	Xóp, compressus, a, um.
埒	— — di, id.
執	Xóp, vacuus, a, um; (de sacco, ventre, &c.)
龜	— — xuong, id.
膝	— — bụng, venter vacuus.
櫪	Xóp, lignum molle, ut suber.
—	— —, id.

XÓT

一核	cây —, } — xáp, } id.
甲	
咄	Xót, afferre pruriginem.
車	— xa, id; compati.
一傷	thương —, miserari.
一蒼	dắng —, vehementer miserari.
肆	— ruột, fame cruciari.
侈	— xáy, prurire.
一珠	chua —, vehementer miserari.
出	Xót, instare; urgere.
一濫	làm — láy, accelerare.
一饒	— nhau, urgere se invicem.
擦	Xót, aves volando aliquid arripere.
一祕	— láy, arripere.
一吼	ngọt —, dulcissimus.
樞	Xu.
一機	— cơ, axis, axis.
一德	— đức, virtutes cardinales.
醜	Xủ, pendulus, a, um; pendere.
一竈	— xuống, id.
一舄	— tay, manus pendulas gestare.
一襖	— áo, vestis pendula.
一聰	— tai, aures pendulas gestare, (ut verberatus canis demittens auriculas.)
臭	Xú.
一樹李	— lý thọ, ligustrum, i.

XUA

處	Xứ, provincia, provinciæ.
一	— sở, id.
一本	bổn —, solum natale.
一主官	quan chúa —, gubernator provinciæ; (V. Trấn.)
處	Xử, expedire; dirimere.
一分	phân —, dirimere.
一断	— đoán, id.
一罪	— tội, an peccatum pœnâ an veniâ dignum sit inquirere.
己	— kị, expedire se.
一衝	— xong, dirimere.
一士	— sĩ, qui abjectis omnibus vitam occultam agit.
一囚	— tù, dijudicare reos.
一囚	kẻ — tù, carnifex.
一彼	} tiên — kị nhi hậu — bỉ; prius cura te } ipsum alios postea curabis.
一而後	
一己	
摠	Xua, abigere.
一選	— đuổi, } — ra, } id.
一囉	— di, }
一移	
初	Xưa, olim.
一箕	— kia, }
一課	— thuở —, } id.
一欺	khi —, }
一代	dời —, id; sæculum præteritum.
一時	ngày —, recenter.

XUÂ

除除 — nay, hactenus.
 除除 — sau, id.
 除除 — năm —, annis præteritis.
 除除 — bữa —, alterâ die.
 除除 — kì —, præteritis diebus.
 除除 — ăn — chừa nay; olim dives vel prodigus, nunc pauper vel parcus.

春

春 — Xuân, ver, veris.
 春 — mùa —, id.
 春 — xanh, juvenus.
 春 — hoa —, vernantes flores.
 春 — trời —, cœlum serenum; tempus vernum.
 春 — chơi —, vere oblectare se.
 春 — gió —, zephyrus, i.

秋

秋 — sách — thu, quidam liber.
 秋 — 損 — xăn, festinare.
 秋 — 面 — } — phong mãn diện vô sắc — phong;
 秋 — 風 — } dies numerat lætos.
 秋 — 色 — }

蠢

蠢 — Xuẩn.
蠢 — ngu —, stupidus, a, um.

出

出 — Xuát, exire.
 出 — 兵 — — binh, exercitum progredi.
 出 — 陣 — — trận, ad prælium egredi.
 出 — 盱 — nghe xám —, mussitatem audire.
 出 — 盱 — nói xám —, insusurrare ad aures.
 出 — 不 — } công kì vô bị, — kì bất ý; expugna
 出 — 意 — } imparatum, exeas ipso insperante.

XÚC

口 — 禍 — } họa tùng khẩu —, bệnh tùng khẩu
 入 — 病 — } nhập; mala ex ore procedunt, morbi
 從 — 從 — } per os intrant.

觸

Xúc, accipere aliquid, (scutellâ, cochleari, &c. non dicitur de liquidis.)

犯

犯 — phạm, aliquem impetere.

謗

謗 — báng, contumeliâ afficere.

餅

餅 — cơm, orizam coctam accipere scutellâ, &c.

坦

坦 — dát, terram haurire marrâ, &c.

職

Xúc, ungere.

聖油

聖油 — — dầu thánh, sacro oleo ungere; extrema unctio.

頭一法

頭一法 — phép — trán, Confirmationis sacramentum.

油

油 — — dầu, oleo ungere.

菜

菜 — — thuốc, unguento ungere.

菜

菜 — } — xác thuốc thơm; mortuum corpus
 菜 — } condire.

壳

吹

Xuể.

庄濫

庄濫 — làm chẳng —, facere non posse.

庄呐

庄呐 — nói chẳng —, incassum aliquem hortari.

吹

Xui, instigare.

逐

逐 — — giục, }
 逐 — — khiến, } id.
 逐 — — lòng, }

遣

弄

弄 — — mưu, ad malum aliquem stimulare.

謀

濫

濫 — } — quỷ làm loạn; aliquem tertium exci-
 濫 — } tare duos ad rixam vel litem; (inter
 濫 — } duos litigantes tertius gaudet.)

乱鬼

吹	Xuy, sufflare.
鐻	— mạ, facum facere.
鑽	— vàng, aurum inducere.
鑽	vàng —, aurichalcum.
銅	— đồng, zarbatana.
川	Xuyên, flumen.
山	sơn —, montes et flumina.
四	tứ —, provincia Sutchuen.
芎	— khung, contrayerva.
穿	Xuyên, transfigere.
鑿	— t; c, fallax.
華	— hoa, id; quædam sculpturæ vel ornamenta in tabulis.
胸	— hông, latus transfigere.
甲山	— sơn giáp, echinus brasilianus.
土	— thổ, quædam tabulæ sculpturis ornata.
釧	Xuyén, armilla, armillæ.
鑽	— vàng, armilla aurea.
鉞	— bạc, armilla argentea.
啜	Xuyt.
戈	— qua, juxta transire aliquid ita ut tantum non attingat.
戈	} dạn — qua dậu; globulum tormenti vel alterius instrumenti prope caput transire.
頭	
咕	Xúm, in unum congregare.
吏饒	— nhau lại, mutuò convenire.

啜	— xít, id.
飢	— vào, in unum convenire.
春	Xún.
墳	vun —, cumulatè plenus, a, um.
苔	đây —, id.
衝	Xung, contrarius, a, um.
尅	— khác, sibi invicem adversari; (ethnica superstitio, putant enim aliquando ætatis annos virum inter et uxorem minimè convenire, atque ideò prole orbari, morbis affici, aut se invicem non diligere.)
氣	— khí, bilis, bilis.
病	bệnh —, bilis suffusio.
逆	— lên, bilem suffundi.
箭	mùng —, sagittarum objectaculum.
控	đi — xãng, passibus velociter repetitis ambulare.
控	làm — xãng, multa agere et nihil vel parùm reverà extricare.
稱	Xưng, fateri.
罪	— tội, peccata confiteri.
囉	— ra, declarare.
証	— ngay, sincerè fateri.
名	— danh, nomen suum declarare.
囉	— đạo ra, religionem profiteri.
道	— minh, jactare se, profiteri se.
命	— vương, regem se dicere.
王	— thân, subditum se fateri.
臣	

XÚN

南羅 — } — mình là an nam, profiteri se Anami-
安命 } tam

稱 — Xúng, convenire.

饒 — — nhau, paria.

— — } — đôi — lứa, pares omninò esse.

呂堆 — }
當 — — đáng, mereri; dignus; sibi invicem
respondere.

— 庄 chảng —, incongruus, a, um.

楯 — — mặt, dignus, a, um.

才 — — tài, jactare se; industriâ præclarus.

拯 — Xủng.

凭 — — vững, animam aliquem deficere.

草 — Xước, detrahi aliquid paululùm, v. g. cor-
ticem, pellem, &c.

囉 — — ra, id.

— 鶻 gà —, crispis et retortis pennis gallina.

— 鞞 cồ —, pupalia prostata.

啁 — Xước, cavillator.

啁 — — lão, id.

— 啁 nôi —, cavillari.

吹 — Xuôi, secundus, a, um.

— 逾 gió —, ventus secundus.

— 渌 nước —, aqua secunda.

帆 — — buồm, secundo flatu ferri.

— 侈 di —, rectà ire; secundo flumine proce-
dere.

XUÔ

— 彳 chạy —, rectà currere; secundis ventis
vel flumine uti.

涓 — — dòng, cursus aquæ secundus.

捨 — — xả, liber, non impeditus.

衝 — Xuông, transeundo contingere.

巧 — — xảo, superiorem irreverenter præteri-
re.

敲 — — xao, id.

戈 — — qua, transeundo tangere.

包 — — vào, aliquò non perviam penetrare.

沛 — — phải, impingere.

甃 — Xuống, descendere.

— 侈 di —, id.

— 妙 diú —, decidere.

— 細 té —, id.

— 我 ngã —, cadere.

帆 — — buồm, velum demittere.

旗 — — cờ, vexillum deponere; subjicere.

恩 — — ơn, superiorem conferre beneficium.

福 — — phước, alicui gratiam conferre.

世 — — thế, in mundum venire.

— 下 hạ —, deponere.

— 摺 nhấc —, exportatum aliquid infra collo-
care.

— 拈 cật —, }
— 底 đẽ —, } id.

— 達 dặt —, }

— 沙 sa —, decidere.

麻罷 — }
— 崗 } bõi núi mà —; è monte descendere.

XƯƠ

蓬 — } — thuyền lên bộ; descendere in navi-
 步船 } gium, et ascendere in terram.
 艫 Xuông, scapha, scaphæ.
 鑪 Xuông, ligo, ligois.
 昌 Xương, os, ossis.
 旭 — — hóc, id.
 肱 — — sườn, costa, costæ.
 骨 肱 — — sườn cụt, costa brevior.
 肱 — — sống, spina dorsii.
 肱 — — óng, tibia; lacertus.
 歆 — — hom, ossa minima piscium.
 沒沒 } một — một thit; maritus et uxor.
 𦉳 — — quạt, radii flabelli.
 𦉳 — ngay —, piger; deses.
 𦉳 — gặm —, ossa rodere.
 𦉳 } giò trong — giò ra; vermes è nostris
 𦉳 } oriuntur ossibus; (perditio à nobis
 𦉳 } vel à nostris provenit.)
 𦉳 } vũ bá — ngôn, verba quæ ad honesta-
 言拜 } tem excitant.
 文 } văn —, nomen sideris; idolum quod lit-
 } terati colunt.
 於於百 } bá — khai sinh ư thổ, nhi phần ư thổ;
 土土一 } omnia è terrâ producuntur et in ter-
 而開 } ram revertuntur.
 反生 }
 菖 Xương.
 尾 — — vĩ, quædam planta medica.

XƯƠ

蒲 — — bô, acorus falsus.
 蒲 — 石 thạch — bô, acorus verus seu calamus
 aromaticus.
 蝥 — — rông, species euphorbiæ.
 唱 Xương, cantu præire; præcinere.
 一歌 ca —, canere.
 喝 — — hát, id.
 蓬 — — lên, præcinere.
 筭 — — tên, nomina prælegere.
 名 — — danh, id.
 婦夫 } phu — phụ tùy; jubente viro conjux
 隨 — } obtemperat.
 𦉳 Xương, navigii receptaculum.
 船 — — thuyền, id.
 𦉳 Xương.
 一捌 bát —, quædam cymba.
 執 Xúp.
 一豸 chạy — —, leviter currere.
 一笠 bụi lúp —, dumetum.
 一沒 } một gánh — —, onus ad vires accom-
 一捷 } modatum.

終

HORTUS FLORIDUS COCINCINÆ.

Esti in decursu utriusque Dictionarii plurimas voces artis herbariæ vulgares verbum pro verbo reddere conati fuerimus, nihilominus opportunum fuit nobis visum, plantas, præsertim quæ in *Imperio Anamitico* oriuntur, in unum eundemque locum colligere, et quasdam quæ apud *Sinas* ortum habent, sed ab ipsis Indigenis cognoscuntur vel in re medicâ adhibentur, notâ triangulari Δ discernere. Maxima pars ex istis herbis sicut et earum virtus, efficacia et usus è Florâ Cocincinensi à *R. J. DE Loureiro* desumitur. Cùm autem tunc temporis, ars herbaria, nondùm tales ac tantos progressus effecerat, ac Clarissimus Auctor voces in hâc arte nunc usurpatas apponere genusque earum clarè secernere nequiverat, ideò enixi sumus, auxiliante *D. J. Voigt D. M.* plurimas emendare et in vocibus dubiis litteram (d.) in parenthesi posuimus usquedùm detur novo *Linnaeo* vel *De Candolle* eas in integrum restituere.

	<i>Nomen Anamiticum. Nomen Latinum.</i>	<i>Virtus et usus plantarum.</i>
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 10px;">𧄂 荳 芭</div> <div style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px; margin-right: 10px;">Ba ẬU ẬAI, Hyperanthera moringa.</div> <div style="font-size: 2em; margin-right: 10px;">{</div> <div style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px;">Illa species dicitur habere radicem corticemque medentem morsibus venenatis, artubus œdemate vel paralyti affectis.</div> </div>		
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 10px;">蘿 𧄂 — —</div> <div style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px; margin-right: 10px;">— ẬU NHỎ LÁ, Anoma Cocincinensis.</div> </div>		
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 10px;">餅 頭 薄</div> <div style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px; margin-right: 10px;">Bạc ẬU CƠM, Conyza candida.</div> </div>		
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 10px;">翻 — 白</div> <div style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px; margin-right: 10px;">Bạch ẬU LÔNG, Centaureæ species. (d.)</div> </div>		
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 10px;">芷 —</div> <div style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px; margin-right: 10px;">— ỚM, Procris sinensis.</div> </div>		{ Radix aromatica, cephalica, antifebrilis, alexiteria; fluxum menstruum promovet, album cohibet, pruritus sedat. Semen calefaciens, stomachicum, carminativum.
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 10px;">蔻 荳 —</div> <div style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px; margin-right: 10px;">— ẬU KHẨU, Amomum cardamomum.</div> </div>		
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 10px;">女 童 —</div> <div style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px; margin-right: 10px;">— ĐÔNG NỮ,</div> <div style="margin-left: 10px; font-size: 2em;">}</div> <div style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px; margin-right: 10px;">Clerodendrum paniculatum.</div> </div>		
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 10px;">艸 貞 女</div> <div style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px; margin-right: 10px;">Δ Nữ trinh thảo,</div> </div>		
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 10px;">鼻 杯 核</div> <div style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px; margin-right: 10px;">Cây vẩy trắng,</div> </div>		
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 10px;">花 合 白</div> <div style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px; margin-right: 10px;">Bạch ẬP HOA, Liliun candidum.</div> </div>		Radix emolliens, anodyna.
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 10px;">蛇 花 —</div> <div style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px; margin-right: 10px;">— HOA XÀ, Thela alba.</div> </div>		
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 10px;">子 附 —</div> <div style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px; margin-right: 10px;">— PHỤ TỬ, Janipha Loflingii.</div> </div>		{ Radix, calefaciens, resolvens, assâ non crudâ utuntur medici.
<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 10px;">鱧 夏 半</div> <div style="border-left: 1px solid black; padding-left: 5px; margin-right: 10px;">Bán hạ tàu, Arum triphyllum.</div> </div>		Virtus medica fortior aro dracontio (V. củ chóc.)

樓	鉢	Bát bát trâu, <i>Trichosanthes cucumerina</i> .	Poma non esculenta.
樓	—	— bát rừng, <i>Trichosanthes tricupisdata</i> .	
	瓢	Bâu, <i>Cucurbita lagenaria vulgaris</i> .	Fructus refrigerans, diureticus.
	蘓	Bèo.	} Tota herba est attenuans, pellens, sudorifica, diuretica, abstergens; valet præcipuè in scabie, et in leprâ tam externè quàm internè sumpta.
	浮	△ phù bình, } <i>Pistia stratiotes</i> .	
	艸	— tàu, <i>Polycroa repens</i> .	
	刀	Bí đao, <i>Cucurbita pepo</i> .	} Virtus fructûs refrigerans, diuretica; inter cucurbitas hæc est omnium cibo aptissima.
	費		
	莫	— ngô, <i>Cucurbita maxima</i> .	} Hi fructus sunt magnæ utilitatis quia per plures menses seruari possunt incorrupti et sic navigantibus cibum præbent salubrem.
	綵	Bồ giẻ dây, <i>Calispermum scandens</i> .	
	功	Bồ công anh, <i>Leontodon sinense</i> .	Attenuans, resolvens, mundificans.
蘿	論	Bôn bôn tròn lá, <i>Sphenoclea zeylanica</i> .	
	核	Bông mác cây, <i>Pontederia vaginalis</i> .	
	蘿	— mác lá, <i>Pontederia hastata</i> .	
	赭	— trang đỏ, <i>Ixora stricta</i> .	} Varietas florum aspectui gratorum, præsertim <i>Ixora coccinea Flamma Silvarum</i> olim dicta.
	崗	— trang núi, <i>Ixora montana</i> .	
	鼻	— trang trắng, <i>Ixora Alba</i> .	
	—	Bướm rừng trắng, <i>Ixora novem nervia</i> .	
	紫	— rừng tiá, <i>Ixora violacea</i> .	
	啞	Cà ăn, <i>Solanum ovigenum</i> .	Fructus edulis.
	靛	— cỏ, <i>Solanum album</i> .	Virtus radices odontalgica. Bacca edulis.
	藥	— dược, <i>Datura stramonium</i> .	} Soporifera, inebrians, antispasmodica. Fumus radices contusæ et etiam foliorum, per fistulam tabacariam exceptus, sedat asthmæ paroxismos. Folia contusa leniunt dolores hæmorrhoidum, combustiones et ulcera corrosiva.
	芫	— hoang gai, <i>Solanum indicum</i> .	
	蔓	— quánh, <i>Solanum procumbens</i> .	
	臚	— tàu trắng, <i>Lycopersicum esculentum</i> .	
	鑽	— tàu vàng, <i>Lycopersicum peruvianum</i> .	Bacca crocea edulis.
	荐	— tiến, <i>Solanum Æthiopicum</i> .	Bacca edulis, in multis alba in aliis purpurea.
	雍	— ung, <i>Solanum mammosum</i> .	
	矩	Cải củ, } <i>Raphanus sativus</i> .	} Virtus seminum; pellens, resolvens, eccoprotica. Radix esculenta, sapore acris, juvat in ischuriâ, asthmate, raucedine.
	葛	△ la bạc, }	

	(菘)	Cải,		
	句	— cu,	} Sinapis sinensis.	{ Semen incidens, stimulans, valet præcipuè in morbis ex puitâtâ crassâ oriundis, externè pro sinapismis.
	蓮	— sen,		
	模	— mo,		
	台白	— bạch thối, Sinapis juncea.		
	變	— bèn, Sinapis pekinensis.		Virtus ferè eadem quæ præcedentium, sed debilior.
	荒	— hoang, Nasturtium apetalum.		
	丕茹	— nhà trời, Lapsana rhagadiolus. (d.)		
南	安	— rô an nam, Brassica sinensis.		Usus culinaris.
	艸	— rô tàu, Brassica oleracea.		Usus culinaris.
	(核)	Cây.		
	蒴核	Cây áu, Trapa Cocincinensis.		Nucleus sapore castaneæ similis.
	稜	— áu rừng, Triceros Cocincinensis.		
	把	— bả, Ficus auriculata.		Fructus non maturi in acetariis placent.
南	荳芭	— ba đậu nam, Croton molucanum.		Purgans, emetica, deobstruens.
艸	— — —	— ba đậu tàu, Croton Tiglium.		Idem sed vehementiùs.
	頭薄	— bạc đầu, Calea cordata. (d.)		
	簾	— bạc mai, Arundo dioica.		
稜	鐮	— bạc thau rừng, Rottlera punctata.		
	部白	— bạch bộ, Roxburgia gloriosoides.		{ Radix incidens, refrigerans, demulcens, utilis in phthisi tussi et morbo pulmonum.
南	檀	— bạch đàn nam, Mappa tanaria.		
	山	— bạch sơn, Eupatorium purpureum. (d.)		
	— 樨	— báí báí, Cyminosma pedunculata.		
	紙	— báí giấy, Riedleia corchorifolia.		Emolliens, lubricans, malvæ æmula.
縑	棊	— bời lời dây, Machilus odoratissimus.		Ad utensilia domestica adhibetur.
縑	— — —	— bời lời lông. } Tetranthera pilosa.		Ad ædificandum vel tornandum utuntur.
鑽	— — —	— bời lời vàng, }		
淺	— — —	— bời lời nhớt, Tetranthera laurifolia.		{ Ex baccis extrahitur oleum album et densum quo formantur candelæ odoris ingrati.
棘	躑貧	— bản dài trái, Brugniera sexangula.		
棘	論	— bản tròn trái, Sonneratia acida.		
	稂	— bắp, Zea mays.		Esculentus, nutriens, innocuus.

兵	枝	—	— bap bèn, <i>Crassula pinnata</i> . (d.)	{	Radix aperiens, emmenagoga, utilis in ictero, hydrope, cachexiâ, febribus diuturnis. Folia decocta scabiem abstergunt et tingunt telas colore nigro.
	別	—	— bét, <i>Mallotus Cocincinensis</i> .		
栢	楸	—	— bình bá, <i>Pyrus malus</i> .		Poma aspectu jucundiora quàm gustu.
鉢		—	— bình bát, <i>Annona asiatica</i> .		Dulcis, edulis.
	一	種	— bo bo, } △ Ý dĩ nhờn, } <i>Coix lachryma</i> .	{	Semen corroborans, nervinum, subdiureticum. Prodest in ulceribus pulmonum, hydrope, artuum ac præcordiorum debilitate, usus esculentus.
人	苡	薏	— bo bo hoang, <i>Coix agrestis</i> .		
荒	一	莆	— bợ lông, <i>Digitalis Cocincinensis</i> .		
翻	杷	—	— bò cạp. } trái xiêm, } <i>Cassia fistula</i> .		Purgans, demulcens.
蝦	捕	—	— bô bô, <i>Petesia simplicissima</i> .		
	一	甫	— bô hoang, <i>Typha latifolia</i> .	{	Subadstringens, usus in dysenteriâ et gonorrhœa, orisque ulceribus. Urinam promovet, sanguinis crassitiem resolvit.
荒	一	荒	— bô đê, <i>Ficus Indica</i> .		
提	楠	—	— bòn hòn, <i>Sapindus longifolius</i> .	{	Baccæ contusæ et aquâ maceratæ præstant saponem optimum ad lavandum.
	一	楨	— bôn bôn, <i>Philydrum lanuginosum</i> .		
	一	蓬	— bong bong, <i>Adiantum scandens</i> . (d.)		
	一	椹	— bông, } △ chỉ xác, } <i>Citrus fusca</i> .	{	Cortex integer baccarum, attenuans, deobstruens, eccoprotica.
	椹	枳	— bông, <i>gossypium herbaceum</i> .		
	一	葍	— bông bông, <i>Sansevieria lætè-virens</i> .		Ejus semina edulia sunt et salubria.
	一	棒	— bông mật, <i>Mucuna gigantea</i> .		Folia ad tingendum colore viridi, flores ad edendum.
蜜	葍	—	— bông ngọt, <i>Emblica officinalis</i> .		
机	一	一	— bông rổi, <i>Volkameria petasitis</i> . (d.)		
編	一	一	— bông tươi, <i>Bazella rubra</i> .		Folia lubricantia, eccoprotica. Usus esculentus.
戔	榮	—	— bông vang trái, <i>Rhaphiolepis Loureiri</i> .		Lignum ad formandos remos.
鉦	一	一	— bông vang chĩa lá, <i>Hibiscus esculentus</i> .	{	Fructus nondùm maturi sed cocti sunt sculentis; forma et color floris grati.
蘿	一	一	— bột muối, <i>Æschynomene heterophylla</i> . (d.)		
	一	一	— bột muối, <i>Emblica pilosa</i> .		
	一	一	— bùi, <i>Canarium pimela</i> .		Drupæ muriâ conditæ sapidæ sunt ut olivæ.

顛	梱	—	—	bùi đen, <i>Hexadica Cocincinensis</i> .	
	糶	—	—	bún, <i>Cratæva magna</i> .	
—	茅	—	—	bụp bụp, <i>Periploca Cocincinensis</i> . (d.)	
	栢	—	—	búa, <i>Garcinia Cocincinensis</i> .	Bacca carnosâ, acida, edulis.
	櫛	—	—	bưởi, <i>Citrus decumana</i> .	{ Pulpa quandoquè alba quandoquè rubra, in aliis dulcis, in aliis acida.
泊	𧈧	—	—	bướm bạc, <i>Mussaenda frondosa</i> .	{ Virtus florum, attenuans, diuretica, convenit in tussi, asthmate, febribus periodicis, tumore ventris. Externè mundat sordes cutaneas.
棱	—	—	—	bướm rừng, <i>Stigmanthus cymosus</i> .	
批	梱	—	—	cà phe, <i>Coffea arabica</i> .	Exsiccans, stomachica, cephalica.
	槭	—	—	cám, <i>Stixis scandens</i> .	
	柑	—	—	cam, <i>Citrus aurantium</i> .	{ Refrigerans, antiscorbutica, cortex est calefaciens, tonica, pituitam, tussim, vomitum domat.
棠	—	—	—	cam dàng, <i>Atalantia monophylla</i> .	{ Radix calefaciens, resolvens excitans. Vinum ex ejus infusione prodest in convulsionibus dolorosis.
蜜	—	—	—	cam mật, <i>Citrus acerbus</i> . (d.)	Edulis sed acerbus.
橘	—	—	—	cam quít, <i>Citrus Madurensis</i> .	Pulpa vesicularis, amaricans.
砵	—	—	—	cam sành, <i>Citrus nobilis</i> . (d.)	Optimus fructus.
梱	撈	—	—	cam trâu trắng, <i>Cookia falcata</i> .	Folia sunt emmenagoga.
梱	那	—	—	ca na, <i>Canarium album</i> .	Drupæ muriâ conditæ sunt saluberrimæ.
梱	羅	—	—	calava. } <i>Panax fruticosum</i> .	{ Diuretica, Radix et folia prosunt in dysuriâ, gonorrhœâ, mictu cruento, hydrope, mensium difficultate.
	榔	—	—	đinh lang, }	{ Et cortex et gummi subastringens, mundificans, prodest in oris ulceribus, gonorrhœâ, fluxu albo, dysenteriâ, et ad tingendum colore carmesino.
梱	梗	—	—	cánh kiến, <i>Rottlera dicocca</i> .	{ Nucleus incidens, lubricans, prodest in pituitâ, alvo difficili, vermibus intestinorum; cortex decoctus promovet diuresim.
	梱	—	—	cau. } <i>Areca catechu</i> .	
	榔	—	—	△ binh lang }	
棱	梱	—	—	cau rừng, <i>Areca globulifera</i> .	
—	構	—	—	cầu cầu, <i>Cyrta agrestis</i> .	
	橋	—	—	câu, <i>Tetrapilus brachiatus</i> . (d.)	
	椅	—	—	cây, <i>Diospyros lobata</i> .	{ Pulpa baccae subdulcis ex eâ confici potest species theobromæ.
櫛	椽	—	—	chà là, <i>Phœnix farinifera</i> .	Ipsius drupa carnosâ et dulcis.
	齋	—	—	chay, <i>Astranthus Cocincinensis</i> .	Utuntur radice pro arecâ.
撈	藍	—	—	chàm trâu, } <i>Lausonia falcata</i> . (d.)	{ Calefaciens, deobstruens, emmenagoga, nervina; cataplasma foliorum prodest in paralyti.
	梱	—	—	méo, }	
碑	針	—	—	chàm bìa, <i>Acacia pennata</i> .	Cortex utilis ad rimas navis obturandas.

— 梘	— chanh, Citrus limon.	Refrigerans, antiputrida.
巴 梘	— chảnh ba, Schmidelia serrata.	{ Cataplasma foliorum prodest in contusionibus et dislocatio- nibus.
株 執	— chấp chội, } Unona Cocincinensis.	
枝 古	— cổ chay, }	
— 欖	— chát chắt, Cerium spicatum.	
紫 朱	— châu tử, Citrus margarita.	Dulcis, edulis fructus.
棒 茶	— chề bông, Teucrium thea.	Folium est attenuans, deobstruens, diureticum.
樨 榛	— chó đẽ, Phyllanthus niruri.	Urinam et menses violenter promovet, nec satis tutò.
枚 株	— chòi mòi, Rhytis fruticosa.	
— 枯	— chôm chôm, Nephelium lappaceum.	Edulis sed acerbo-dulcis.
坦 — 苦	— chôm chôm đát, Jurgensia anguifera.	
檔 檳	— chơn đưng, Dodecadia agrestis.	
— 縑	— chóng chóng, Smilax lanceolata. (d.)	
梘 朱	— chu ben, (d.) Inga saponaria.	Cortex præbet optimum saponem.
檳 珠	— chua ke, Arsis rugosa.	
落 桎	— chuối nước, Crinum toxicarium.	{ Utilis adversus venenum sive ex ictu, telis, vel morsu anima- lium.
— 菰	— cò, Clynopodium asiaticum.	
菰 —	— cò cò, Heliotropium tetrandrum. (d.)	
— 鞞	— cò cò, Dracocephalum Cocincinense.	
結 —	— cò gạo, Miliun effusum.	
襖 古	— cò áo, Inga nodosa.	
殺 裕	— cốc sát, Anthyllis indica.	
槎 檜	— cối xay, Abutilon indicum.	Habet virtutem malvæ.
鑽 椶	— côm vàng, Rhopala robusta.	
梘 —	— côm trắng, Elæocarpus silvestris.	
榔 餅	— côm lang, Passiflora pallida. (d.)	
醞 —	— côm rượu, Toluifera Cocincinensis.	Calefaciens, stomachica, resolvens.
喝 昆	— con hát, Erigeron Cocincinense.	Potenter menses ciet, nec tutò.
— 杠	— công, Dasus verticillatus.	
枝 矩	— củ chi, Strychnos nux vomica.	{ Seminum vis est venenata, tamen sunt utilia, si perfectè ad negredinem usta dentur ad cohibendum fluorem album.
槁 枸	— cu gà, Sarothra Loureiriana.	
— 篔	— còi, Arundo donax.	
— 狂	— củông, Aralia sinensis. (d.)	

枳	—	— cuống tàu, <i>Alsodea sessilis</i> .	
大	—	— đại bi, <i>Blumea balsamifera</i> .	Folia sunt tonica, cephalica.
棗	—	— đại táo, <i>Zizyphus jujuba</i> .	Edulcorans, refrigerans, pectoralis fructus.
南	安	— đào an nam, <i>Jambosa vulgaris</i> .	Bacca sapore acido.
艘	香	— đào hương tàu, <i>Jambosa Malaccensis</i> .	Bacca saluber et gustui placens.
紅	花	— đào hoa hồng, <i>Amygdalus pumila</i> . (d.)	Fructus persico minor, sapore acidus.
	仁	— đào nhơn, <i>Persica vulgaris</i> .	Drupa pallida, acido-dulcis.
	梨	— đào lê, <i>Nerium odorum</i> .	
	昌	— đau xương, <i>Cissus vitiginea</i> . (d.)	
	碧	— đậu biếc, <i>Clitoria ternatea</i> .	Flores dant colorem cyaneum.
	葶	— đậu phụng, <i>Arachis hypogea</i> .	{ Ipsius semina leviter tosta sapida fiunt, expressa dant oleum tenue et limpidum, et ad frigidum adhiberi potest.
	紙	— di giấy, <i>Caturus scandens</i> .	
	荒	— diêu hoang, <i>Rumex crispus</i> .	Esculentum olus.
	菱	— diêu gai, <i>Rumex hostilis</i> .	
	— 都	— do do, } <i>Bignonia indica</i> .	
	蒙	— đôi muống, }	
	葵	— đỏ đọt, <i>Phyllanthus ruber</i> .	
	— 靚	— đỏ đọt, <i>Desmodium triquetrum</i> .	{ Ex spadice secto elicitor vinum et saccharum. Medulla trunci præbet alimentum simile panis sagu.
	— 椽	— dóac, <i>Gomutus saccharifer</i> .	
	— 焮	— dóm dóm, <i>Teucrium undulatum</i> .	
子	葵	— đông quì tử, <i>Malva verticillata</i> .	Emolliens, laxans.
	— 楮	— đủ đủ, <i>Carica papaya</i> .	Fructus dulcis ac refrigerans.
油	—	— đủ đủ dầu, <i>Ricinus communis</i> .	{ Virtus seminum vel olei expressi, purgans, anthelminthica, antispasmodica, diuretica; valet in colicâ pictorum et nephriticâ.
	楨	— đu riêng, <i>Durio capparidis</i> .	Optimus fructus.
	靛	— ðùi trống, <i>Capparis zeylanica</i> .	
	梃	— ðùng ðình, <i>Caryota mitis</i> (d.)	
	猱	— ðuôi chôn, <i>Helicteres hirsuta</i> .	
	—	— ðuôi chôn, <i>Adiantum capillus veneris</i> .	
	— 榔	— ðà, <i>Bruguiera gymnorrhiza</i> .	Cortex ad tingendum colore castaneo vel rufo.
蘿	瀾	— ða trôn lá, <i>Ficus bengalensis</i> .	Folium deobstruens valet contra hydropem.
南	棖	— ðành nam, <i>Gardenia grandiflora</i> .	{ Pulpa ruberrima tingit sericum; ipsa decocta est refrigerans, ophthalmica, prodest in febribus, in phthisi, dysuriâ, scabie, oculorum inflammatione.

鱗	— —	— dành tàu, <i>Gardenia florida</i> .	Idem ut præcedens.
狃	稜	— dái chôn, <i>Ervum hirsutum</i> .	
椶	繞	— dây mắ, <i>Uraria crinita</i> .	
梛	搖	— dao lòng, <i>Justicia ecboium</i> .	Experta in curandâ periosteï inflammatione.
罌	油	— dầu dấ, <i>Tetradium trichotomum</i> .	
欖	— —	— dầu rái, <i>Canarium microcarpum</i> .	{ Ex trunco excavato extrahitur oleum viscidum, vulnerarium et resolvens.
欖	— —	— dầu sớ, <i>Mesua bracteata</i> .	Oleum ad varia unguenta medica.
山	— —	— dầu sơn, <i>Elæococus vernicia</i> .	Oleum flavum, viscidum, ad liniendum telas et ligna.
塲	— —	— dầu trường, <i>Pistacia oleosa</i> .	Oleum subamarum ad unguenta adhibetur.
荳	油	— dầu đắ, } <i>Laurus myrrha</i> .	{ Radix est calefaciens, diuretica, emmenagoga, antiputredinosa, anthelminthica. Oleum è baccis valet contra scabiem, vulnera, ulcera putrida, vermes et insecta vel in illis vel in quâcumque parte corporis nata.
	藥	— ô dước, }	
杞	— —	— dẽ bộp, <i>Quercus concentrica</i> .	Lignum aptum ad magna opera.
菱	— —	— dẽ gai, <i>Fagus castanea</i> .	Fructus edules, lignum ad ædificia optimum.
栲	— —	— dẽ gạo, <i>Quercus ilex</i> .	Glans parva, edulis, lignum optimum.
鮫	— —	— dẽ sừng, <i>Quercus cornea</i> .	Lignum in sustinendis ponderibus aptissimum.
櫛	杪	— dẻo dưới, <i>Trophis aspera</i> .	
—	枹	— điẻn điẻn, <i>Eschynomene aspera</i> .	Caulis spongiosus supplet suberi.
瓢	楡	— dó bầ, <i>Cynometra agallocha</i> .	{ Lignum odore gratissimum est, excitans, corroborans, cephalicum, cardiacum; suffitus valet contra vertiginem et paralysisim, pulvis cohibet vomitum et fluxus ventris lientericos.
	欖	— dom, <i>Theophrasta Cocincinensis</i> .	
	梃	— dơn, <i>Dartus perlarius</i> .	Radix incidens, diuretica, appetitum excitans.
	榕	— dung, <i>Drupatris Cocincinensis</i> .	
杞	— —	— dung bộp, <i>Dicalyx Cocincinensis</i> .	Tigna præbet ad ædificia.
	櫛	— duối, <i>Salvadora capitulata vel biflora</i> .	Bacca bifloræ edulis est.
	棕	— dử, <i>Cocos nucifera</i> .	{ Arbor utilissima. Ex drupâ fit saccharum, lac, vinum, acetum, et oleum ipsius recens non inferius est oleo olivarum. Frondibus utuntur ad defendenda tecta.
落	— —	— dử nước, <i>Nypa fructicans</i> .	
繚	楊	— dương leo, <i>Quamoclit vulgaris</i> .	
	菱	— gai, <i>Urtica nivea</i> .	Herba dat optima fila cannabina.
	縹	— gắ, }	{ Radix et inferior caulis est resolvens, deobstruens, antifebrilis.
	縹	— sớ, }	
餈	棗	— gắng cớ, <i>Genipa esculenta</i> .	Bacca carnosâ, edulis.
樓	— —	— gắng trầ, <i>Genipa bufalina</i> .	

檟	—	— găng tu hú, <i>Gmelina asiatica</i> .	{	Calefaciens, resolvens, valet in doloribus articulorum et affectibus nervorum radix internè sumpta, folia externè applicata.
紙	—	— giấy, <i>Ficus cannabina</i> .		
楊	—	— dương, <i>Cupressus sempervirens</i> .		Habitat in Sinis, indè in Cocincinam delata.
檟	—	— giang cuốc, <i>Amygdalus Cocincinensis</i> .		
仙株	—	— giâu tiên, <i>Baccaurea ramiflora</i> .		Bacca acri-dulcis, edulis.
坦	—	— giâu đát, <i>Baccaurea cauliflora</i> .		Bacca acida, edulis.
— 芷	—	— giéng giéng, <i>Butea Loureiri</i> .		
緹	—	— gió niệt, <i>Daphe cannabina</i> .	{	Virtus radicis et corticis cathartica, deobstruens, sialagoga, prodest in hydropè ascite ejus decoctum, pituitam faucibus adhaerentem dissolvit. Ex cortice contuso fit charta Scriptoria. Intra truncum prope radicem sæpè inveniuntur frusta lignea resinosa ligno aquillæ agallochi similia.
椽	—	— giúa, <i>Pandanus odoratissimus</i> .		
椽	—	— giúa rừng, <i>Pandanus humilis</i> .		{ Odor valdè intensus et persistens. Fructus, præcipuè immaturi, vis emmenagoga et abortiva.
椽	—	— gĩa, <i>Nauclea orientalis</i> .	{	Lignum solidum et pulchrum si intra domum servetur, sed pluviae et aeri expositum citò corrumpitur.
椽	—	— góc,		
子	—	△ mộc biết tử, } <i>Momordica mixta</i> .		Fructus inodorus, saporis fatui.
龍	—	— gòn, <i>Eriodendron anfractuosum</i> .	{	Istius arboris fructus optimum dat tomentum ad farcienda pulvinaria, &c.
薑	—	— gừng,	{	Calefaciens, pellens, stomachica, eccropotica; succus recens prodest in febribus intermittibus et crassie humorum. Decocto aut pulvere corriguntur aquæ insalubres, sicut et purgantia, singultus sæpè cohibetur.
姜	—	△ sinh cương }		
楷	—	— hày, <i>Anagyris inodora</i> .		
桃	—	△ hạch đào, <i>Juglans regia</i> .		Nucleus oleosus, edulis.
產	—	— hán sấn thảo, <i>Stachys alpina</i> .		Caulis perennis flore violaceo.
蔬	—	— hàn the, <i>Petesia trifida</i> . (d.)		
蓀	—	— hẹ, <i>Allium angulosum</i> .		Ad condiendos cibos adhibetur.
鞞	—	— hoa cỏ, <i>agrostis odorata</i> .		Præstans odore bono et tenaci quo pretiosas vestes imbuunt.
机	—	— hòn, <i>Mappa Cocincinensis</i> .		
葉	—	— hô diệp, <i>Lourea vesperilionis</i> .		Colitur ob pulchritudinem.
棗	—	— hồng táo, <i>Zizyphus vulgaris</i> .		Drupæ sapore acri-dulces.
答	—	— hóp, <i>Arundo multiplex</i> .		
芟	—	— hột gai, <i>Caucalis orientalis</i> .		Ex illà arbore plantantur sepes ad divisionem hortorum.
蔓	—	— hột man, <i>Ptelea ovata</i> . (d.)		

檀黃	— huỳnh đàn, }	Santalum album.	{ Virtus ligni maximè citrini, resolvens, diaphoretica, cardiaca. Interiùs sumptum, sanguinem purificat, tollit anxietates febriles. Exteriùs tumores resolvit, scabiem purgat. Bacca dulcissima, succosa, edulis.
— 白	— bạch đàn. }		
紅	— hồng, Diospyros kaki.		
萹香	— hương lâu, Dianella nemorosa.		{ Decoctum prodest contra dysuriam, gonnorrhœam et fluorem album.
母益	— ích mẫu, Stachys artemisia.		{ Flores, folia, semina resolvunt, corroborant. Valent in affectibus hystericis et aliis ex utero provenientius.
蔞	— ké, Xanthium indicum.		{ Semen, attenuans, resolvens. Valet contra scabiem, variolas, tumorem aut inflammationem capitis, colli et oculorum. Usus esculentus.
稽	— kê, Setaria italica.		{ Fructus esculenti, sapidus, refrigerant, substringunt, ardo-rem febrilem, sitim allevant.
楔	— khê, Averrhoa carambola.		
葇巧	— khoai cà, Aristolochia indica.		{ Radix attenuans, deobstruens, prodest in colicâ, febrim intermittente, obstructionibus, hydrope.
克苗	— khúc khác, }	Smilax china.	{ Radix mundificans, diuretica, diaphoretica, valet in doloribus vagis, venereis, rheumaticis.
扶土	△ thổ phục linh, }		
梔金	— kim cang rã, Smilax pseudochina.		Caulis ad texendas corbes et similia.
蘭	— kim lươn, Nipholobus glaber.		
笠蘿	— lá lip, Licuala spinosa.		Folia substernuntur pileis.
論落	— lác tròn, Cyperus monti.		
蘆	— lách, Imperata spontanea.		{ Culmus erectus, fistulatus, habet radicem serpentem et latissimè multiplicantem.
虔	— lách kên, Olyra orientalis.		
覩梗	— lành ngành đỏ, Hypericum Cocincinense.		{ Lignum hujus arboris rubescit, est grave et durum ideò adhibetur pro remis et antennis. Florum succus tingit colore aureo.
梘	— lành ngành trắng, Hypericum Olympicum		
棧梓	— lao linh, Budleia ternata.		
撈	— lau, Saccharum jaculatorium. (d.)		Pro jaculis missilibus usurpatur.
萹	— lâu, Antherura rubra.		{ Resolvens, stimulans. In odontalgia si ex foliorum decocto vapor calidus hiante ore excipiatur, dolorem et tumorem amovet.
薄	— lâu bạc, Gratiola rugosa.		
艦梨	— lê tàu, Pyrus communis.		Rara est hæc arbor in Cocincinâ, nec ibi fructificat.
赭柳	— liễu đỏ, Excoecaria Cocincinensis.		Pollet virtute astringente et agglutinante.
柳	— liễu lá tre, Salix babylonica.		
鏹	— lim vàng, Baryxylon rufum.		{ Lignum ferreum dicitur, est rectum firmum et optimum ad pontium sublicas vel columnas ingentia pondera laturas.

盆	—	— lo buồn, <i>Echium vulgare</i> . (d.)	
藝	—	— lo nge, <i>Cylindria rubra</i> ,	
櫛	—	— lóc chơ, <i>Ficus septica</i> .	{ Lac hujus plantæ habet virtutem septicam quæ ulcerum car-
橋	—	— lòn bon, <i>Baccaurea silvestris</i> .	nes putridas exedit et vermes enecat.
烟	—	— lông dèn, <i>Bidens bipinnata</i> .	Fructus sapidissimus.
惱	—	— long não, <i>Camphora officinarum</i> .	{ Optimum lignum ad arcas quas formicæ albæ et cossi non
葎	—	— lốt,	attingunt. Virtus medica, resolvens, antiseptica, nervina,
芫	—	△ tát phát, } <i>Piper longum</i> .	sudorifera, anthelminthica. Valet in hysteriâ, odontal-
綠	—	— lục, <i>Poinciana elata</i> .	giâ, maniâ, inflammatione.
梓	—	— lục chốt, <i>Ardisia humilis</i> .	Calefaciens, stimulans, deobstruens, antacidum.
籠	—	— lung, <i>Maranta dichotoma</i> .	
特	—	— lu lu đực, <i>Solanum nigrum</i> .	Arbuscula ista habet florem albo-rubrum.
落	—	— lục lạc, <i>Crotalia retusa</i> .	{ Refrigerans, anodyna, repellens. Folia externè applicata
蟠	—	— lưỡi rông, <i>Opuntia ficus indica</i> .	valent contra cephalalgiam, hæmorroides, cancrum, paro-
濕	—	— lựu chua thấp, <i>Punica nana</i> .	nychiam, et ulcera corrosiva sed cautè utenda.
珠	—	— mả, <i>Petalotoma brachiata</i> . (d.)	
檣	—	— ma ca, <i>Myrsine athruphyllum</i> .	Pomum acidum; Flos coccineus.
柯	—	— mà ca, <i>Callicarpa umbellata</i> .	
—	—	— mác trắng, <i>Sagittaria sinensis</i> .	Lignum ædificiis aptum.
鼻	—	— mạch mọc, <i>Sorghum saccharatum</i> .	
木	—	— mai bông vàng, <i>Eleocarpus integer-</i>	Semen nigrum edule.
鑽	—	rimus.	{ Flos aureus suavè olens.
菱	—	— màn ri, <i>Chenopodium hybridum</i> . (d.)	
菱	—	— mắng cầu, <i>Annona squamosa</i> .	Bacca dulcissima et gratissima.
椀	—	— mang cụt, <i>Garcinia mangoustana</i> .	{ Fructus salubris, delicatissimus. Ipsius cortex austerus ha-
—	—		bet virtutes corticis mali-granati.
桑	—	— mang tang, <i>Laurus eubeba</i> .	{ Corroborans, cephalica, stomachica, carminativa; ejus decoc-
株	—	— mặt, <i>Ilex leptæ</i> .	tum prodest in vertigine, affectionibus hystericis, para-
麴	—	— mặt trắng, <i>Emilia sonchifolia</i> .	lysi, memoriæ imbecillitate.
—	—		Abstergens, tenera folia cruda edulia sunt.
坦	—	— mặt đất, <i>Picria fel terræ</i> .	{ Folium est aperiens, pellens, sudorificum, diureticum, em-
密	—		menagogum. Usus in hydropè incipiente, febribus inter-
—	—		mittentibus, mensibus et lochiis supressis, doloribus coli-
楣	—	— me, <i>Tamarindus indica</i> .	cis et iliaticis.
—	—		{ Refrigerans, incidens, eccropotica. Prodest in febribus cali-
—	—		dis et putridis, tenesmo et morbis biliosis.

落	— —	— muống nước, <i>Jussiaea tetragona</i> .	
種	檬	— muống chuông, <i>Coccoloba asiatica</i> . (d.)	
坦	— —	— muống đất, <i>Hedysarum virginicum</i> . (d.)	
赭	花	— mức hoa đỏ, <i>Nerium divaricatum</i> .	{ Hęc et subsequens Nerii species materiam præbet ad tor- nauda et sculpenda opera lignaria.
泉	花	— mức hoa trắng, <i>Wrightia antidysen- terica</i> .	
萹	逝	— mười tười, <i>Acilepis squarrosa</i> .	{ Herba resolvens, antiputridinosa, diaphoretica, emmenagoga. Valet in hydrope, et externè in ulceribus putridis.
激	枝	— mườip súc, <i>Cerbera manghas</i> .	
	那	— na, <i>Rhamnus agrestis</i> . (d.)	
你	櫃	— nác nẻ, <i>Impatiens cornuta</i> .	{ Decocto foliorum solent indigenæ crines et caput abluere, quibus hęc herba suavissimum odorem conciliat.
	難	— năn, <i>Hippuris indica</i> . (d.)	
濕	— —	— năn thấp, <i>Scirpus supinus</i> . (d.)	
台	娘	— nàng hai, <i>Bohmeria interrupta</i> .	
瀾	— —	— nàng hai trợn, <i>Acalypha gemina</i> .	
翹	— —	— nàng hai lông, <i>Acalypha pilosa</i> .	
	菩	— nấp ám, <i>Nepenthes phylamphora</i> .	Hęc planta est opus mirum divini conditoris.
赭	花	— nên hoa đỏ, <i>Psoralea rubescens</i> .	
僭	— —	— nên hoa tím, <i>Psoralea scutellata</i> .	
	妃	— ngải bà, <i>Polygonum orientale</i> .	{ Herba discutiens, resolvens. Prodest ipsius usus tam exter- nus quam internus in genuum tumescentium curatione.
	薺	— ngậy, <i>Ficus maculata</i> .	
蘿	止	— ngậy chiả lá, <i>Rubus fruticosus</i> .	Bacca refrigerans, Radix adstringens.
紫	花	— ngậy hoa tiả, <i>Rubus parvifolius</i> .	
蘿	論	— ngậy tròn lá, <i>Rubus moluccanus</i> .	
	— 梛	— ngang ngang, <i>Callicarpa cana</i> .	
	朽	— ngát, <i>Tetranthera ferruginea</i> .	Usus ligni pro ædificiis.
	菩	— ngâu, <i>Aglaia odorata</i> .	
妃	艾	— ngê bà, <i>Morinda umbellata</i> .	{ Decoctum radices ad tingendum colore croceo, et rubro pari- ter si lignum sappan adjiciatur. Radix utilis ad tingendum colore flavo et nigro.
	蕒	— ngón, <i>Morinda royoc</i> .	
爪	五	— ngũ trảo, <i>Vitex spicata</i> .	{ Calefaciens, resolvens, nervina, anodyna. Prodest in para- lysi, hemiplegiâ, tremore et contractione membrorum. Usus frequentior foliorum externus.
	— —		
楞	獄	— ngục ngục, <i>Bignonia indica</i> .	
季	月	— nguyệt quý, <i>Murraya paniculata</i> .	

艸	— — —	— nguyệt quý tàu, <i>Murraya exotica</i> .	
羝	結櫛	— nhãn cứt dê, <i>Nephelii species</i> . (d.)	Baccæ inedules.
	— —	— nhãn,	} <i>Nephelium longanum</i> . Pulpa dulcissima, edulis.
	眼龍	— Long nhãn,	
	匹梗	— nhành ba, <i>Gemella trifolia</i> . (d.)	
	檄	— nhàu, <i>Morinda citrifolia</i> .	} Virtus foliorum et fructûs, calefaciens, emolliens, deobstruens, emmenagoga. In dysuriâ dolorem mitigat et materiam morbosam per urethram pellit
	薔	— nho,	
	葡萄	△ bồ đào,	} <i>Vitis vinifera</i> .
	薔	— nho rừng nhọn lá, <i>Vitis indica</i> .	
稜	蘿	— — —	} Ex istâ et sequenti specie distillatur ex baccis fermentatis spiritus vini sat bonus.
止	蘿	— nho rừng chiã lá, <i>Vitis tomentosa</i> .	
	梅	— nhọc, <i>Euclea pilosa</i> . (d.)	Lignum ædificiis aptum.
	榎	— nhóc, <i>Unona silvatica</i> .	Decoctum foliorum deobstruit.
	枉	— nhum, <i>Polypodium arboreum</i> . (d.)	Caudex utilis ad conformanda domorum tecta.
	祝	— nhút, <i>Octarillum fruticosum</i> .	
	弩	— nõ, <i>Syzygium odoratum</i> .	
論	襖	— nự áo tròn, <i>Eclipta prostrata</i> .	
	縵	— nự dây, <i>Galeola nudifolia</i> . (d.)	Ad tingendum colore fulvo utuntur.
	荇	— nứa, <i>Tacca pinnatifida</i> .	Radix seu tuber edulis.
	蜜	— nút mật, <i>Ziziphora siliquosa</i> .	
	藥	△ ô dước, <i>Laurus myrrha</i> . (V. dầu dướng.)	
	櫨	— ô rô, <i>Ilex aquifolium</i> .	Emolliens, resolvens, externè applicatur.
	— 葛	— ô rô, <i>Dilivaria ebracteata</i> .	Radix calefaciens, attenuans, diuretica.
生	三	△ ô tam sin, <i>Indigofera rotundifolia</i> .	
	根	— ôi, <i>Psidium pyriferum</i> .	} Utriusque speciei fructus edules sunt. Radix et tenera folia sunt adstringentia, prosuntque ad cohibendos fluxus ventris et ad roborandum stomachum.
	稜	— ôi rừng, <i>Psidium pomiferum</i> .	
	根	— ôi, <i>Zantheschia occulta</i> .	
	楸	— ớt, <i>Capsicum frutescens</i> .	} Virtus baccarum cujuscumque speciei, calefaciens, incidens, stomachica. Capsicum in condimento salubre, in ore urgens, in naribus sternutatorium. Virtus ipsorum laudatur sicut piper, zingiber et sinapis ad evincendum pertinaciam febrium intermittentium.
	艸	— ớt tàu, <i>Capsicum annuum</i> .	
蘿	論	— ớt tròn lá, <i>Capsicum baccatum</i> .	

柿 杷	— — pha nàu, <i>Cratæva marmelos</i> .	{ Fructus esculentus, nondùm perfectè maturus adversùs alvi profluvium et dysenteriam valet, sed maturus alvum leniter laxat. Ipsius putamen tostum et in aquâ coctum per modum thei, aquam refrigerantem et salubrem præbet.
經 拋	— — phao lưởi, <i>Tetranthera tersa</i> .	
榆 莢	— — phát dũ, <i>Dracæna ferrea</i> .	Lignum ad tigna ædificiorum idoneum.
瓜	— — qua, <i>Trichosanthes pilosa</i> .	
— 鳩	— — quạ quạ, <i>Bryonia Cocincinensis</i> .	
槁	— — quao, <i>Bignonia longissima</i> . (d.)	
桂	— — quế, <i>Cinnamomum aromaticum</i> .	{ Calefaciens, cordialis, corroborans, utilissimum in diabete senili ex debilitate et frigore ortâ.
梲	— — quế rành, <i>Cinnamomum culitlawan</i> .	{ Virtus paulò minor præcedenti. Usus in condimentis frequens.
落 櫪	— — rác, <i>Rhamnus scandens</i> .	
— 櫪	— — rạch, <i>Bosea cannabina</i> .	Ex cortice extrahuntur fila pro storeis.
詔 繚	— — rạch chiếu, <i>Trema cannabina</i> . (d.)	
繚 葍	— — ráy leo, <i>Pothos scandens</i> .	{ Folium diureticum, folia contusa cum urinâ vel aceto externè apposita, breviter sanant contusiones, sanguinis grumos dissolvunt.
蔴 欖	— — râm, <i>Phillyrea indica</i> . (d.)	
蘿 藦	— — ran, <i>Scutula scutellata</i> .	
— 藦	— — rãng lá, <i>Asplenium scolopendrium</i> . (d.)	Fronde ad tegendas domos.
— 槲	— — rãng, <i>Cynometra pinnata</i> .	Nucleus est oleosus.
— 槲	— — ráo ráo, <i>Berchmeia Loureiriana</i> .	{ Radix decocta, deobstruens, diuretica. Vi heroicâ agit contra hydropem et obstructions rebelles.
— 葉	— — rát, <i>Cissus trifoliata</i> .	
巴 止	— — rát chiả ba, <i>Callicarpa triloba</i> .	
龍 乳	— — rát long, <i>Cissus Cocincinensis</i> .	
蘿 貓	— — rát nhỏ lá, <i>Fusanus pedatus</i> .	
— 鬚	— — râu mèo, <i>Trichostema spirale</i> .	
— 蓋	— — riêng,	{ Radix et semen sunt calefacientia, incidentia, stomachica, sternutatoria. Prosunt in colicâ, pituitosâ, diarrhæâ, vomitu, singultu.
薑 良	△ cao lương cương, } <i>Alpinia galanga</i> .	
— 高	— — rong, <i>Utricularia aurea</i> .	
— 龍	— — rong, <i>Fucus uvarius</i> . (d.)	
蘿 論	— — rong tròn lá, <i>Villarsia indica</i> .	{ Purgans, resolvens, emmenagoga. Valet in dolore ventris et supressionem lochiorum. Florum succus tingit colore roseo, coccineo aut violaceo.
更 條	— — rum điều cánh, <i>Carthamus tinctorius</i> .	

檣	梁	—	— sa kê, <i>Artocarpus incisus</i> .	{	Supplere pani potest, coctus cum carne suillâ habet bonum saporem.
餅	蔘	—	— sam côm, <i>Smilax caduca</i> . (d.)		
	蔞	—	— sãn, <i>Jambolifera resinosa</i> .		Decocto radices imbuuntur retia et funes.
檣	瑚	—	— sãn hô xanh, <i>Euphorbia tirucalli</i> .		Virtus caustica, humor lactescens excæcat.
	柱	—	— sanh, <i>Ficus religiosa</i> .		
	梓	—	— sao, } <i>Tectona grandis</i> .	{	Lignum optimum adversus teredinem et formicas albas, et contra nimium humorem perstat incorruptum.
	楠	—	— nam, }		
	槎	—	— sây, <i>Aira arundinacea</i> .		
	槐	愁	— sâu đầu, }	{	Incidens, deobstruens. Internè cautè utenda. Externè tam folia quam radix valent contra scabiem, pruritus ferinum et lepram, eadem folia minutim incisa, ulcera sanant.
	煉	柳	△ xuyên luyên, }		
椶	椶	—	— sâu đầu rừng, <i>Brucea sumatraua</i> .	{	Radix et drupula sunt diaphoretica, alexiteria, antifebrilia, anthelminthica.
狽	—	—	— sâu đầu chuột, <i>Buddleia asiatica</i> .	{	Ex drupis cum orizâ glutinosâ confectis formantur pillulæ adversus dysenteriam.
	菇	—	— sim nhà, <i>Myrtus tomentosa</i> .		Bacca esculenta.
欬	椶	—	— sim rừng lớn, <i>Eugenia dumetorum</i> .	{	Baccæ edules. Cortex, folia, fructus adstringunt, exsiccant, conveniunt in fluxibus immodicis ventris, uteri. Decoctum baccarum cum gummi laccâ prodest in ulceribus et laxitate gengivarum.
純	—	—	— sim rừng nhỏ, <i>Eugenia zeylanica</i> . (d.)		
	筴	—	— so đũa, <i>Cynanchum fuscum</i> .		
	懶	—	— sòi, <i>Eugenia nervosa</i> .		
	紫	—	— sòi tiá, }	{	Arbor magna lignum foco præstans.
	耽	—	— cha đăm, }		
	崙	—	— son, <i>Penæa nitida</i> .		
	山	—	— sơn, <i>Gnaphalium indicum</i> .	{	Fit panis sagu ex trunco hujusmodi palmæ, saltem apud Tun-kinenses.
	歲	—	— sơn tué, <i>Cycas circinalis</i> .		
	橙	—	— sơn đưng, <i>Erythrina fusca</i> .		
	椶	—	— sơn già, <i>Commia Cocincinensis</i> .	{	Gummi album ipsius est emeticum, purgans, prudenter administratum valet in rebelli hydropè et obstructionibus.
	栗	—	— sơn lút, <i>Lycium Cocincinense</i> . (d.)		
	查	—	— sơn tra, }	{	Fructus maturus substringens, stomachicus. Frequens illorum fructuum usus in anorexiâ, dysenteriâ, et tenesmo phlegmaticis, et in purgatione lochiorum nimia et dolorificâ.
子	驕	—	△ đàng kiêu tử, }		
	當	—	— sộp, <i>Nuclea cadumba</i> .		Folia ejus sunt esculenta.
	橙	—	— sôt, }	{	Radix et inferior caulis resolvunt, deobstruunt, antifebriles sunt. Apostemata et inflammationes tam internas quàm externas resolvunt. Febres intermittentes, diuturnas, sæpè extingunt, obstructiones viscerum reserant.
	緯	—	— gãm, }		
	縹	—	— } <i>Gnetum scandens</i> .		

梳	—	— sung, <i>Ficus sycomorus</i> . (d.)	
鱧	—	— sung tàu, <i>Ficus carica</i> .	Fructus edulis.
珠	—	— sung chua, <i>Hibiscus Surattensis</i> .	{ Folii acidis condiuntur cibi; in cataplasmate juvant ad dissolvendos tumores duros et pustulas.
菱	—	— sững, } Xanthoxylon nitidum.	{ Radix calefaciens, diaphoretica, emmenagoga. Prodest in febribus ephemeris et intermittentibus; menses, lumbaginem et dolores rheumaticos solvit.
力黃	—	△ huỳnh lực, }	
樓	—	— sững trâu, <i>Tabernæ montana bufalina</i> .	
麥	—	— tam lang, <i>Eugenia acutangula</i> . (d.)	{ Emolliens, refrigerans. Usus potissimum externus. Cataplasma resolvit tumores lenitque dolores mamillarum; convenit in eresipelate; succus foliorum prodest in ophthalmiâ; gargarisma dolores et inflammationem faucium mitigat.
七	—	— tam thất, <i>Cacalia bulbosa</i> .	
椶	—	— tam vuột, <i>Cicca racemosa</i> .	
角皂	—	— tạo giác, }	{ Virtus valvarum leguminis, attenuans, stimulans, purgans. Prodest ad educendam pituitam et humores crassos. In sternutatoriis et suppositoriis exercet vires contra apoplexiam et paralysim.
皂芽	—	△ nha tạo, }	
榴石	—	— thạch lựu, <i>Punica granatum</i> .	Cortex adstringens. Pulpa refrigerans, diuretica.
欖精	—	— thanh yên, <i>Citrus medica</i> .	Fructus esculentus.
柿	—	— thị, <i>Diospyros ebenaster</i> .	Bacca austero-dulcis.
欖	—	— thị trâm, <i>Diospyros dodecandra</i> .	Bacca subdulcis, astringens, edulis.
鱧骨切	—	— thiết cốt tàu, <i>Scutellaria albida</i> .	
—	—	— thiết cốt, }	{ Emmenagoga, consolidans. Usus externus proficius in ossium fracturis.
稜蘇紫	—	— tiá tô rừng, }	{ Resina quæ est terebinthina vulgaris diuretica, mundificans. Diutius cocta, aquâ sæpè mutatâ prodest in leprâ et phthisi, usus externus in unguentis.
桶	—	— thông, <i>Pinus silvestris</i> .	
鱧	—	— thông tàu, <i>Pinus abies</i> .	
松水	—	— thủy tùng, <i>Artemisia tenuifolia</i> .	
每葉	—	— thuốc mọi, <i>Tournefortia montana</i> .	Pro pharmaco utuntur incolæ agrestes dicti mọi.
—	—	— thuốc mọi, <i>Phyteuma Cocincinensis</i> .	
啞	—	— thuốc ăn, <i>Nicotiana fruticosa</i> .	{ Folium antispasmodicum, paregoricum, emeticum, purgans, abstergens, phthiaricum. Externè tumores, ulcera abstergit, vermes necat, scabiem purgat.
山常	—	— thường sơn, <i>Dichroa febrifuga</i> .	{ Folium et radix febres tertianas et quatruiduanas expellit. Excitat vomitum si cruda assumatur.
葉芭卑	—	— ti ba diệp, <i>Eriobotrya japonica</i> .	{ Folium stomachicum, pulmonicum. Sitim et vomitum cohibet. Oris et faucium ulcera sanat.
蚬祖	—	— tổ diã, <i>Entada pusætha</i> .	
查	—	— tra, <i>Thespesia populnea</i> .	
詔濫	—	— tra làm chiếu, <i>Paritium tiliaceum</i> .	{ Folium refrigerans, laxans, decoctum valet in ardore febrili, dysuriâ. Externè in partu difficili.
葉百側	—	— trác bá diệp, <i>Tuja sphæroidea</i> .	

齋	—	— trai, <i>Lantana racemosa</i> .	
籬	—	— trảy, <i>Calamagrostis epigejos</i> .	
駛	—	— trãi, <i>Croton lanatum</i> . (d.)	Folium attenuans, stomachicum, diureticum, emmenagogum. Valet in obstructione hepatis, hydrope, debilitate ventriculi, difficultate respirationis, mensium, lochiorum suppressione.
檻	—	— tràm, <i>Melaleuca leucadendra</i> .	
續	—	— tràm dầy, <i>Entadæ pusæthæ</i> varietas.	
櫓	—	— tràm, <i>Psidium nigrum</i> .	
信	—	— trâm bội, <i>Eugenia corticosa</i> .	Cortex incidens, deobstruens, diaphoretica.
雍	—	— trâm ung, <i>Tricarium Cocincinense</i> .	Drupa esculenta.
椰	—	— trâm ná, <i>Polyosus bipinnata</i> .	Lignum humiditati et vermibus resistens.
毛捉	—	— tróc mao, <i>Salacia Roxburghii</i> .	
樓	—	— trầu, <i>Piper betel</i> .	Calefaciens stomachicum, balsamicum, vulnerarium.
牙羅	—	— tre là ngà, <i>Arundo maxima</i> .	
椰	—	— tre núá, <i>Arundo fax</i> .	Ex illâ formantur faces viatoriae.
喙	—	— tre ri, <i>Arundo agrestis</i> .	
園	—	— tre vườn, <i>Bambosa arundinacea</i> .	Folia refrigerant, emolliunt. Eorum decoctum prodest in febris, tussi, dolore gutturis. Cortex tenuis rarus blandè adstringit; prodest in caloribus internis, hæmorrhagiâ, fluxu mensium immodico, vomitu, nausæ. Radix et gemmæ resolvunt, diuresim ac diaphoresim promouent, conveniunt in obstructionibus, difficultate urinæ, doloribus vagis ac venereis. Ex radicis Bambu recentis, foliorum tabaci ac piperis betel, partibus æqualibus, per multos dies in oleo maceratis, fit unguentum ad tumores duros resolvendos. Culmus aptus ad virgas piscatorias.
竹	—	— trúc, <i>Arundo piscatoria</i> .	
君使子	—	— trun, } <i>Quisqualis indica</i> .	Astringens, anthelminthica, nephritica. Nuclei prosunt contra vermes et rachitem puerorum.
生長	—	△ sử quân tử, }	
根	—	— trường sinh, <i>Justicia nigricans</i> .	
溪張	—	— trường trường, <i>Pedicellia oppositifolia</i> .	
韋	—	— trường Khê, <i>Aceris species</i> .	
葢	—	— trường vi, <i>Lagestrœmia indica</i> .	
蒨	—	— tu húyt, <i>Gratiola stricta</i> . (d.)	
悲慈	—	— từ bi, <i>Pluchea dioscoridis</i> .	Folia tonica, cephalica.
皮黃	—	△ huỳnh bì, <i>Cookia punctata</i> .	Fructus esculentus.
烏鬱	—	— uất o, } <i>Randia horrida</i> .	Bacca nigra, inutilis.
模	—	— mô tró, }	

戰梔	—	— úp chén, <i>Mimosa pilosa</i> .	
蘿 戩 椽	—	— ười dài lá, <i>Sterculia lanceolata</i> .	
蘿 論	—	— ười tròn lá, <i>Sterculia grandiflora</i> .	
榮	—	— vang, <i>Jasminum nervosum</i> .	Attenuans, deobstruens.
榮	—	— vang, } <i>Cæsalpinia sappan</i> .	{ Attenuans, resolvens. Decoctum ligni ad dissolvendum sanguinem coagulatum, et ad promovenda lochia et menses valet. Tingit colore rubro.
木 蘇	—	△ tô mộc. }	
楊 鑽	—	— vàng dang, <i>Coculus fibraurea</i> .	{ Radix et inferior caulis est resolvens, deobstruens, diuretica. Ex caulibus contusis, decoctione extrahitur color flavus.
稜	—	— vàng dè, <i>Laurus sassafras</i> . (d.)	{ Diuretica, diaphoretica, sudorifica, purificans. Decoctum valet in Rheumatismo.
露	—	— vàng lồ, <i>Procris Cocinensis</i> .	
茹	—	— vàng nhựa, } <i>Garcinia Cambogia</i> .	{ Purgans, hydragoga, emetica. Valet in hydrope arnasacâ, tæniâ, cachexiâ. Vis emetica tollitur macerando hoc gummi in aceto. Pictoribus ministrat colorem flavum et viridem jucundum.
黃 陳	—	△ trần hùynh, }	
梔	—	— vãi, } <i>Nephelium litchi</i> .	Bacca dulcis, sapidissima.
枝 離	—	△ ly chi, }	
葛 菴	—	— váy cát, <i>Urena procumbens</i> .	
詔	—	— váy chiếu, <i>Urena monopetala</i> .	
箒	—	— váy chổi, <i>Sida acuta</i> .	{ Radix et folium sunt emollientia, anodyna. Externè valent contra tumores resolvendos.
錢 銅	—	— váy đồng tiền, <i>Sida alnifolia</i> . (d.)	Folia mucilagine abundant, virtutem malvæ possident.
翻	—	— váy lông, <i>Urena lobata</i> .	
施	—	— váy thi, <i>Malva tomentosa</i> .	
沃	—	— váy ốc, <i>Urena sinuata</i> .	{ Virtus foliorum, florum et fructuum; resolvens, emolliens, anodyna. Usus præcipuè in affectionibus pectoris, renum ac vesicæ.
— 鯤	—	— vẩy ốc, <i>Phyllanthus squamifolia</i> .	
丐 — 棹	—	— ve ve cái, <i>Hedisarum lineare</i> . (d.)	Radix deobstruens, emmenagoga, cibi appetentiam excitans.
特 — —	—	— ve ve đực, <i>Ornithopus ruber</i> . (d.)	
獮 蓋	—	— vôi voi, <i>Strophanthus scandens</i> .	{ Folia contusa maximè conducunt ad majores anthraces vel resolvendos vel suppurandos. Decoctum foliorum deobstruit.
— —	—	— vôi voi, <i>Tiaridium indicum</i> .	
綵 橘	—	— vỏ giẻ, <i>Unona silvatica</i> .	
— 楓	—	— vông, } <i>Erythrina indica</i> .	{ Antifebrilis, mundificans, antiputridinosa. Decoctum corticis valet contra febres intermittentes. Folia purgant ulcera, et prosunt in odontalgia.
皮 桐 釋	—	△ thích đồng bì, }	
— 獠 乳	—	— vú chó, } <i>Ficus politoria</i> .	{ Exsiccata folia idonea sunt ad polienda parva opera lignea vel eburnea.
— 鷓	—	— ngỗng, }	
— 樺	—	— vừng, <i>Barringtonia acutangula</i> .	Folia acida et edulia, lignum foco aptum.

鷓鴣	—	— vút diêu, <i>Uvaria uncata</i> .	
椴	—	— xoài, <i>Mangifera indica</i> .	} Varietas mangarum. Bacca esculenta, salubris, in aliquibus speciebus dulcis, in aliis parùm acida, plus vel minùs grata.
灰	—	— xoài hôi, <i>Mangifera fetida</i> .	
獐	—	— xoài voi, <i>Mangifera elephantina</i> .	
柯櫻	—	— xoài anh ca, <i>Mangifera Siamensis</i> .	
馭	—	— xoài ngựa, <i>Mangifera equina</i> .	
賤	—	— xoài mút, <i>Mangifera sugenda</i> .	
林	—	— xoài cà lăm, <i>Mangifera balba</i> .	
欬	—	— xương cá lớn lá, <i>Fagus Cocincinensis</i> .	
蘿	—		
蘿	—	— xương rồng lá, <i>Euphorbia edulis</i> .	} Folia elixa cum aliis oleribus comedunt indigenæ absque noxâ.
梓	—	— xương rồng rào, <i>Euphorbia nereifolia</i> .	
獄	—	— xương ngựa, <i>Desmodoum polycarpum</i> .	
螫	—	— xương rồng, } <i>Euphorbia antiquorum</i> .	
龍	—	△ thanh long, }	
青	—		
(甘)	—	Cam.	
坦草	—	Cam thảo đất, <i>Scoparia dulcis</i> .	
紇	—	— thảo đở hột, <i>Abrus precatorius</i> .	} Semina ovata, nitidè coccinea, maculâ laterali nigerrima, durissima, non edulia.
香	—	— tưng hương, <i>Michrochloa setacea</i> .	
花	—	— trước hoa, <i>Dianthus Sinensis</i> .	
杞	—	Câu khí, <i>Lycium barbarum</i> .	} Bacca tonica, analeptica, cephalica. Usus in infusione vini vel aquæ.
脊	—	Câu tích, <i>Polypodium Baromez</i> .	
樓	—	Châm bìả ăn trâu, <i>Derris pinnata</i> .	Radix supplet arecæ.
瀾	—	Châm bìả trơn, <i>Restiaria cordata</i> . (d.)	Ex cortice faciunt faces et funes igniarior.
蘿	—	Châm lớn lá, <i>Adenestemma tinctorium</i> .	Folia contusa dant optimum colorem cæruleum.
—	—	— nhỏ lá, <i>Indigofera tinctoria</i> .	} Folium resolvens, abstergens, cum cucurmâ fit unguentum pro contusionibus et ulceribus. Folia macerata dant indicum verum.
—	—		
南	—	Chè an nam, <i>Thea Cocincinensis</i> .	} Sinenses tribuunt ipsi miras virtutes quas supervacaneum esset referre.
安	—	— tàu, } <i>Thea viridis</i> .	
茶	—	Trà tàu, }	
—	—	— dầu, <i>Thea oleosa</i> .	Ex seminibus extrahitur oleum.

花執枝	Chi chạp hoa, <i>Hypoetes purpurea</i> .	
椶一鷓	Chim chim rừng, <i>Sterculia fetida</i> .	} Folia et cortex aperientia, pellentia, diuretica, valent in hydrope, rheumathismo, scabie.
特箒	Chổi đực, <i>Phyllanthus Cocincinensis</i> .	
椶蘿椶珠	Chua me lá me, <i>Biophytum sensitivum</i> .	
止巴一一	— me ba chiã, <i>Oxalis corniculata</i> .	Herba refrigerans, antiscorbutica.
(桎)		
香婆一	Chuối, <i>Musa seminifera</i> .	} Musarum varietas. Major pars musarum est edulis et plus vel minus sapida.
移一	— bà hương, <i>Musa odorata</i> .	
遊一	— đá, <i>Musa agrestis</i> .	
蜜一	— du, <i>Musa nana</i> .	
每一	— mật, <i>Musa mellis</i> .	
莖一	— mọi, <i>Musa barbarica</i> .	
艘一	— sứ, <i>Musa domestica</i> .	
稍一	— tàu, <i>Musa uranoscopos</i> .	
獮一	— tiêu, <i>Musa digestiva</i> .	
一	— voi, <i>Musa corniculata</i> .	
蘿止泐餅	Cơm nguội chiã lá, <i>Ficus simplicissima</i> .	
(鞞)		
蜥捕鞞	Cỏ.	} Herba emolliens, refrigerans. Usus externus valet in cataplasmate pro tumoribus mamillarum.
鬩罷豸一	Cỏ bò xít, <i>Sphaeranthus Cocincinensis</i> .	
紫織一	— chạy bãi biển, <i>Spinifex squarrosus</i> .	
臯一一	— chỉ tiá, <i>Eleusine indica</i> .	
	— chỉ trắng, <i>Dactyloctenium Ægyptiacum</i> .	
蔞一	— chông, <i>Pheleum Cocincinense</i> . (d.)	} Tuber diureticum, emmenagogum, vulnerarium. Valet in hydrope, affectibus frigidis uteri et nervorum. Adstrictionem ventris solvit. Ad nigridem tostum et cum vine potum, fluorem album cohibet et ulcera uteri detergit.
密祝一	— chước mật, <i>Anatherum muricatum</i> .	
旬一	— cú, } <i>Cyperus hexastachyos</i> .	
附香一	△ hương phụ, }	
折旬一	— cú chít, <i>Cyperus pumilus</i> .	
臘一一	— cú lép, <i>Cyperus compressus</i> .	
荳一	— đấng, <i>Mollugo spergula</i> .	
葵觀一	— đở đọt, <i>Orthopogon crus galli</i> .	Herba refrigerans, abstergens.
公騷一	— đuôi công, <i>Eriocaulon quadrangulare</i> .	

狷	— —	— đuôi hùm, <i>Pluchea hirsuta</i> .	
鱧	— —	— đuôi lươn, <i>Schænus ruber</i> .	
鳳	— —	— đuôi phụng, <i>Poa Sinensis</i> .	
縷	— —	— dây, <i>Agrostis capillaris</i> .	
— 蓬	— —	— đều đều, <i>Schænus coloratus</i> .	
鵲	— —	— gà, <i>Bobartia indica</i> . (d.)	
計	— —	— kê, <i>Orthopogon Burmanni</i> .	
籠	— —	— lũng, <i>Agrostis indica</i> .	
猫 尾	— —	— lưỡì mèò, <i>Scabiosa Cocincinensis</i> .	{ Mundificans, bechica. Prodest in scabie et pulmonum affectibus. Utuntur decocto totius herbæ.
貉	— —	— lưỡì rần, <i>Hedyotis Heynei</i> .	
埋	— —	— may, <i>Andropogon acicularis</i> .	
朝 芒	— —	— mang châu, <i>Juncus bulbosus</i> .	Radix diuretica, refrigerans.
朝 眉	— —	— mè, <i>Pharnaceum incanum</i> . (d.)	
墨	— —	— mực, <i>Eclipta erecta</i> .	Succus herbæ ad tingendum capillos colore nigro.
樗	— —	— nọc, <i>Oldenlandia racemosa</i> .	
甕	— —	— óng, <i>Ischæmum importunum</i> . (d.)	
經 拋	— —	— phao lưỡì, <i>Agrostis radiata</i> .	
葉	— —	— rát, <i>Scirpus miliaceus</i> . (d.)	
馭 樞	— —	— roi ngựa, } <i>Verbena officinalis</i> .	{ Nervina, deobstruens; decoctum prodest in hydrope, cataplasma in tumore scroti.
艸 鞭 馬	— —	△ mã tiên thảo, }	
鯀	— —	— sâu tôm, <i>Panicum polystachion</i> .	
波	— —	— sữa, <i>Phyllanthus urinaria</i> .	Emmenagoga, diuretica.
菴	— —	— the, <i>Cotula minima</i> .	
— 萋	— —	— thiá thiá, <i>Anthoxanthum pulcherrimum</i> .	
葶	— —	— tranh, <i>Rottboellia exaltata</i> .	Culmus utilissimus ad tegendas domos.
鷓 論	— —	— tròn gà, <i>Drosera rotundifolia</i> .	
草	— —	— xước, } <i>Pupalia prostrata</i> .	{ Radix resolvens, attenuans, deobstruens, diuretica, emmenagoga. Convenit in lumbagine, doloribus reumathicis, paralyti, obstructionibus hepatis vel uteri.
葶 牛	— —	△ ngừ tấ, }	
核 乳 襖 古	— —	Cổ áo nhỏ cây, <i>Medicago polymorpha</i> .	
補 遂 骨	— —	Cốt toài bở, <i>Polypodium repandum</i> . (d.)	{ Sanguinis crassitiem resolvit, nimium ejus fluxum cohibet. Ulcera abstergit et eorum vermes necat, ossa fracta consolidat. Prodest in odontalgia.

艸	三	地	Địa tam thảo, <i>Teucrium polium</i> .	
子	葵	東	Đông quì tử, <i>Malva verticillata</i> .	Planta emolliens et laxans.
獨	貞	當	Đương trinh độc, <i>Potentilla fruticosa</i> . (d.)	
	(荳)		Đậu.	
	薄	荳	Đậu bạc, <i>Dolichos pallidus</i> .	Major pars dolichorum est esculenta.
	只	一	— chỉ, <i>Sesbania cannabina</i> .	
	岱	一	— đải, <i>Phaseolus lunatus</i> .	Esculentus.
	椰	一	— dà, <i>Dolichos rufus</i> .	
	顛	一	— đen, <i>Dolichos niger</i> .	
	筴	一	— đũa, <i>Dolichos Sinensis</i> .	
北	几	一	— kẻ bắc, <i>Phaseolus Tunquinensis</i> .	Semina ovata, pallida, rubro-variegata, edulia sunt.
棱	郎	一	— lang rừng, <i>Grona repens</i> .	
鑽	繚	一	— leo vàng, <i>Lotus arabicus</i> . (d.)	
	麻	一	— ma, <i>Cassia gallinaria</i> .	
	貓	一	— mèo, <i>Marchantus Cocincinensis</i> .	Legumen esculentum sed non salubre.
	檬	一	— muông, <i>Cassia tora</i> .	Semina tosta in decocto aquæ potum dant salubrem.
安	一	一	— muông ăn, <i>Phaseolus mungo</i> .	Semen esculentum.
	穉	一	— nành, <i>Soja hispida</i> .	{ Semina elixa aut leviter tosta, tam stomacho quam palato placent.
	癩	一	— ngứa, <i>Mucuna prurita</i> .	
	漫	一	— nhốt, <i>Hedysarum alpinum</i> . (d.)	
	蝥	一	— rông, <i>Psophocarpus tetragonolobus</i> .	Legumen sapidum sed caput gravat.
	鉞	一	— rựa, <i>Canavalia gladiata</i> .	
棱	藎	一	— sắn rừng, <i>Phaseolus tuberosus</i> .	Radix esculenta.
	棱	一	— sắn, <i>Cajanus indicus</i> .	{ Radix attenuans, odontalgica. Prodest in chlorosi, faucium inflammatione, fluxu ventris ex crassis humoribus, ani ulceribus, morsu animalium venenatorum.
臚	臯	一	— trắng tàu, <i>Phaseolus vulgaris</i> .	
	樓	一	— trâu, <i>Indigofera bufalina</i> .	
	論	一	— tròn, <i>Pisum sativum</i> .	Semen edule.
安	富	板	— ván phú yên, <i>Mucuna gigantea</i> .	
	紫	一	— ván tiá, } <i>Lablab vulgaris</i> .	
	臯	一	— ván trắng, }	Legumen recens sapidum et salubre.

檳	—	— xanh, } △ lục đậu, } Phaseolus radiatus.	{ Semen resolvens, diureticum. Prodest in hydrope, cephal- { algia, visus debilitate.
荳綠	—		
菱昌	—	— xương rừng, Conyza pubigera.	{ Diureticum, antiscorbuticum. Prodest in hydrope, et tussi { inveterata. Phlegma viscosum dissolvit.
蔞葶	—	△ Đình lịch, Nasturtium Sinense.	
(續)			
一 蛭 續		Dây.	
紹	—	Dây bướm bướm, Lonicera Loureiri.	Creditur imprimis flos, resolvens, mundificans.
棘	—	— chiu, Seguieria Asiatica.	
當丁	—	— chiu trái, Trachytelia calligonum.	
煤以	—	— đinh đàng, Penæa scandens.	
給	—	— dĩ mỗ, Ceropægia tuberosa.	
箒花	—	— hay, Crotalaria scandens.	{ Flos parvus, dilutè violaceus, pedunculo proprio brevissimo, { spicis tenuibus, rigidis, fasciculatis, in formam scopæ fas- tigiatis.
契	—	— hoa chổi, Floscopa scandens.	
樓 祗	—	— khế, Thysanus palala. (d.)	
瀾 縵	—	— lưỡn trâu, Stapelia Cocincinensis. (d.)	
繼	—	— mối trơn, Stephania longa.	
鶉 脾	—	— rộp, Cephalanthus procumbens.	
檳	—	— ruột gà, Spermacoce fluxuosa.	
—	—	— xanh, Apocynum reticulatum. (d.)	
—	—	— xanh, Cocculus nephroia.	
甌	—	— xanh vuông, Vitis quadrangularis.	
一 欖	—	— xốp xốp, Ficus pumila. (d.)	
(柚)			
每柚		Dâu.	
醞	—	Dâu mội, Morus atropurpurea.	{ Bacca acriduleis, edulis, colitur etiam ad nutriendos bom- byces.
蠶底仕	—	— rượu, Morella rubra.	{ Fructus palato gratus, si ponatur in vasis terreis tunc post { fermentationem elicitur vinum sapore et odore non con- temnendum.
膾	—	— sê đẽ tằm, Morus Indica.	Bacca edulis. Folia ad nutriendum bombyces.
來油	—	— tàu, Morus alba.	{ Folia ad nutriendos bombyces. Cortex et radix sunt aper- { entia, diuretica, anthelminthica; prosunt in hydrope, tussi, morsu serpentum, vermibus et taniâ.
匹止鷓檮	—	Dâu lai, Aleurites triloba.	Ex nucleis abundans exprimitur oleum.
一五	—	Dom ác ba chĩa, Bryonia stipulatea.	
—	—	— ác ngũ chĩa, Coccinia Indica.	

猶茶	Dừa chuột, <i>Cucumis sativus</i> .	Fructus Saporis sub-fatui.
銅一	— gang, <i>Cucumis melo</i> .	Esulentus.
瓠一	— hâu, <i>Cucurbita citrullus</i> .	
歪茹	Dừa nhà trời, <i>Trichosanthes scabra</i> .	
王蔴	Gai ma vương, } <i>Tribulus lanuginosus</i> .	Semen adstringens; prodest in hæmorrhagiâ narium, dysenteria et aliis Sanguinis profluviis; gargarisma valet in flacciditate gengivarum, ulceribus, inflammationibus oris et gutturis.
菜蒺	△ Bạch tật lê, }	
(蝦)	Ha.	
艸苦	Ha khô thảo, <i>Celosia margaritacea</i> .	{ Attenuans, resolvens, prodest in inflammationibus, ulceribus, scabie.
南蔞	Hà thủ ô nam, <i>Apocynum juvenas</i> . (d)	{ Creditur à medicis indigenis, longo ejus usu homines senescentes ad juventutem redire.
巢產	Hác lớn, <i>Bletia Tankervillia</i> .	{ Herba in decocto est refrigerans, adstringens; valet contra sputum sanguinis, dysenteriam, et mensium fluxum immodicum.
	△ Hán san sào, <i>Capsella bursa pastoris</i> .	
仁杏	△ Hạnh nhơn, <i>Amygdalus communis</i> .	{ Virtus nucleorum amarorum est anodyna, eccropotica, diuretica, emmenagoga; præsunt in hydropo, tussi, alvi et mensium difficultate.
鱧蓀	Hệ tàu, } <i>Allium odorum</i> .	Ad condiendos cibos utuntur.
菲菜	△ Phỉ thể, }	
連黃	Hồ hoàng liên, <i>Borkhausia repens</i> .	Radix deobstruens, antifebrilis.
薄蘿	△ Hồ la bạc, <i>Daucus carota</i> .	{ Herba et radix sunt aperientia, diluentia, diuretica. Semina carminativa.
香藿	Hoác hương, <i>Betonica officinalis</i> .	Folium calefaciens, tonicum, stomachicum.
謹紅	Hồng cần, <i>Hibiscus rosa sinensis</i> .	{ Folia et radix, emollientia, anodyna; prosunt in stranguriâ, dysuriâ; dolores nephriticos mitigant, alvum laxant, inflammationem tonsillarum et oris per gargarisma leniunt.
碧一	— cần biếc, <i>Hibiscus syriacus</i> .	
獻一	— hiến, <i>Amaranthus tricolor</i> .	
門一	— môn, <i>Orchis latifolia</i> . (d.)	
花戎	— nhung hoa, <i>Dianthus caryophyllus</i> .	
開嘑	△ Hú muôn, <i>Pergularia divaricata</i> .	
(花)	Hoa.	
合耶	Hoa da hạp, <i>Magnolia coco</i> .	{ Integer flos subrotundo-trigonus, figurâ similis fructui drupaceo Palmæ cocos; indè nomen vernaculum Fula coco, quo Macai vocari solet, colitur in Cocincinâ ob pulchritudinem et odorem floris.
木顛	— den môt, <i>Bragantia racemosa</i> .	
堂海	— hải dàng, <i>Vinca rosea</i> .	
菱誑	— hồng cuống gai, <i>Rosa indica</i> .	

律	— —	— hồng lợt, <i>Rosa spinosissima</i> .	
艚	— —	— hồng tàu, <i>Rosa centifolia</i> .	
小	— —	— hồng tiểu, <i>Rosa Nankinensis</i> .	
鼻	— —	— hồng trắng, <i>Rosa alba</i> .	
蕙	—	— huệ, <i>Polianthes tuberosa</i> .	
芡	—	— khóm, <i>Athamanta macedonica</i> .	{ Sive planta sive semina sunt diuretica, emmenagoga, carminativa.
菜	—	— lài, <i>Jasminum sambac</i> .	{ Hęc planta in deliciis habetur à magnatibus, quos allicit præstantiâ odoris, nulli florum cedente.
艚	— —	— lài tàu, <i>Jasminum arborescens</i> .	{ Colitur in Cocincinâ, ubi, partim præcisis, partim eleganter flexis ramulis, fit arbuscula pulchra et pretiosa.
— 蘭	—	— lớn tàu, <i>Cymbidium ensifolium</i> .	
紫	— —	— lớn tía, <i>Epidendrum tuberosum</i> . (d.)	
里	—	— lí, <i>Pergularia odoratissima</i> .	
西木	—	— mọc tây, <i>Olea fragrans</i> .	
鷓夢	—	— mộng gà, <i>Celosia cristata</i> .	{ Substringens; reprimit fluxus ventris et fluorem album; utuntur seminibus semitostis.
萸	—	— nở ngày, <i>Gomphrena globosa</i> .	
粉	—	— phấn, } <i>Mirabilis jalapa</i> .	{ Hydragoga, purgans, valet imprimis ad aquam evacuandam in hydropo anasarca.
花脂燕	—	△ Yên chi hoa, }	
糞	—	— phấn, <i>Reseda Cocincinensis</i> .	
鳳	—	— phụng, <i>Poinciana pulcherrima</i> .	
蓉芙	—	— phù duông, <i>Hibiscus mutabilis</i> .	Eadem virtutes ac rosa sinensis. V. hồng cần.
桂	—	— quế, <i>Rosa cinnamomea</i> . (d.)	
葵	—	— quỳ, } <i>Heliantus Cocincinensis</i> .	{ Ex seminibus confici potest farina et extrahi oleum, et ex cortice extrahi possunt filamenta pro funibus.
葵日	—	△ Nhứt quỳ, }	{ Radix et semina sunt esculenta et salubria, refrigerant et roborant. Valent contra sitim, vomitum, diarrhæam, tenesnum et nimium calorem internum.
蓮	—	— sen, <i>Nelumbium speciosum</i> .	
荔	—	— sói, <i>Chloranthus inconspicuus</i> .	
南使	—	— sứ nam, <i>Michelia champaca</i> .	
鼻	— —	— sứ trắng, <i>Plumeria acuminata</i> .	
午已	—	— tị ngọ, <i>Pentapetes phænicea</i> .	
菱暹	—	— xiêm gai, <i>Vachellia farnesiana</i> .	
〔黃〕		Huỳnh.	
栢黃	—	Huỳnh bá, <i>Pterocarpus flavus</i> .	{ Cortex resolvens, vulneraria. Quidam dicunt eam prodesse in paralyti. Decocto corticis tinguntur serica colore flavo permanente.
蘿	— —	— bá lá, <i>Codiaeum chrysosticon</i> .	

芩	—	— câm, Robinia flava. (d.)	Decoctum radicis pellens et antifebrile.
榕	—	— duông, Buxus Sinensis.	
連	—	— liên, Chelidonium majus.	{ Radix subadstringens, diaphoretica, deobstruens, ophthalmica. Valet in febris continuis, malignis et putridis, in dysenteria, ictero, et obstructionibus.
蘭	—	— lớn, Leucosium capitulatum.	
精	—	— tinh, Galium tuberosum.	{ Tubera eduntur cocta vel in farinam redacta. Indigenæ habent ea ut pulmonis et phthysi utilia.
(稽)		Kê.	
稽	—	Kê, Panicum miliaceum.	
苞	—	Khoai bứu, Oncus esculentus.	Tuber farinosum, edule.
花	—	— cà hoa vàng, Convolvulus scammonia.	Violenter purgans.
鑽	—	— lang, Batatas edulis.	{ Tubera sapida, dulcia. Folia etiam tenera et juniores surculi in mensis usurpantur.
郎	—	— lán, Dioscorea cirrhosa.	
廊	—	— lố, Dioscorea aculeata.	
露	—	— mài, } Dioscorea opposita.	} Varietas Discorearum. Radix esculentus. Bulbus salubris, esculentus. Creditur valere contra phthisim et alios morbos pulmonum.
埋	—	△ Sơn dược, }	
山	—	— ngà, Dioscorea eburnea.	Usus esculentus.
藥	—	— tiá, Dioscorea alata.	} Radix bulbosa salubris et nutriens.
牙	—	— từ, Convolvulus mammosus.	Tuber edule, Europæis non tam salubre.
紫	—	— xiêm, Ipomæa tuberosa.	Tubera edulia ut Batatæ.
慈	—		
暹	—		
花東欸	—	Khỏan đông hoa, Tussilago farfara.	{ Tota planta et im primis flores sunt pulmonici, expectorantes. Prosunt in tussi, asthmate, phthisi, faucium inflammatione et dolore.
鑽	—	Khỏ sâm hoa vàng, Pongamia glabra.	{ Radix attenuans, roborans, exsiccans. Prodest in fluxu ventris diuturno, stomachi debilitate, obstructionibus mesenterii et uteri: humores crassos compescit.
僭	—	Khỏ sâm hoa tím, Robinia amara. (d.)	
菊金	—	Kim cúc, Pyrethrum parthenium.	Flores sunt diaphoretici, cephalici, ophthalmici.
柄龍	—	— long bánh, Diclystera Burmanni.	
染	—	— long nhuộm, Peristrophe tinctoria.	Folia viridi colore telas imbuunt.
花銀	—	— ngân hoa, Lonicera Loureiri.	Virtus creditur eadem quæ subsequentis.
鱧	—	— ngân tàu, Lonicera contusa.	Virtus imprimis florum, resolvens, diuretica, mundificans.
鳳	—	— phụng, Diphaca Cocincinensis.	

南芥荆	Kinh giái nam, <i>Origanum syriacum</i> . (d.)	} Virtus spicarum utriusque speciei est pellens, sudorifica, emmenagoga. Prodest in febre catarrhali et in vertigine. Exterius mundat scabiem. Foliem emolliens, flos pectoralis, anodynus. Semen purgans, diureticum, sub-emeticum.
艚	— giái tàu, <i>Origanum heracleoticum</i> . (d.)	
花相結	△ Kiết tương hoa, <i>Viola odorata</i> .	
(蘿)		
莽蘿	Lá.	
蕪	Lá buôn, } Pandanus lævis.	} Folia alba et nitida, pulchrè aptantur ab indigenis ad erigenda dissepimenta cubilium, texenda cymbarum vela, &c. Utuntur ad involvendum placentas. Eadem folia tenera necdum explicata immergunt spiritui vinoso oryzæ vel sacchari triplici aquâ diluto, ut fiat acetum.
容	Lá khay, }	
	— dong, <i>Phrynium capitatum</i> .	
胎蜜	— mật cật, <i>Elæocarpus tectorius</i> .	Folia ad tegendas domos, lignum ad ædificia.
嘔衣多	— Đa y ót, <i>Eupatorium ayapana</i> .	} Folia decocta et cum saccharo in modum thei sumpta valent adversus sanguinis sputum; eadem folia viridia minutatim concisa et incisioni membrorum apposita sanguinem cohibent.
沙	— sa, <i>Cymbopogon schænanthus</i> .	} Attenuans, stomachica, emmenagoga. Siccata præbet potionem gratam in modum thei infusam.
核生	— sinh cây, <i>Bryophyllum calycinum</i> .	
輝中	— trung quân, <i>Bembix tectoria</i> .	Ad tegendas domos, cymbas et similia utuntur.
詔濫落	Lác làm chiểu, <i>Cyperus distans</i> .	Ex culmis sectis fiunt Storeæ.
遣蘆	Lách khén, <i>Diaphora Cocincinensis</i> .	
實灵	Linh thật, <i>Trapa bicornis</i> .	
錄泊駱	Lô bạc thau, <i>Argyrea obtusifolia</i> .	Subadstringens.
菜角鹿	Lộc giác thê, <i>Clavaria muscoides</i> . (d.)	
艚條蘭	Lơn điều tàu, <i>Tritillaria lanceolata</i> .	
丐	Lu lu cái, <i>Physalis angulata</i> .	Utraque physalis est refrigerans et diuretica.
翻	— lu lông, <i>Physalis pubescens</i> .	
穠	Lúa, <i>Oryza sativa</i> .	
麵穠	Lúa mì, <i>Triticum</i> .	Semen sat notum.
務正	Lúa chính mùa, <i>Oryza communissima</i> .	} Varietas. Omnes species oryzæ nutriunt non minùs quam triticum. Glutinosa palato gratior quàm stomacho. Vinum ex eadem distillatum est sapidum. In re medicâ bonum dat conglutinans contra fluxum ventris, maximè dysentericum. Ex seminibus tostis addito melle, fit lenimentum, quo ulcera sordida et humida exsiccantur et mundantur.
糝	— thánh tám, <i>Oryza præcox</i> .	
體	— rầy, <i>Oryza montana</i> .	
糲	— nếp, <i>Oryza glutinosa</i> .	
(麻)		
黃蔴	Ma.	
	Ma hoàng, <i>Equisetum arvense</i> .	} Radix subadstringens. Caulis, rejectis geniculis, pellens, diaphoreticus.

蹄馬 前車	△ Mã dề, } △ Xa tiên, }	Plantago Loureiri.	{ Refrigerans, subadstringens, abstergens, vulneraria, diuretica, ophthalmica; decocto seminum leviter contusorum licet uti ad diuresim promovendam. Succo foliorum melle condito, medentur tenesmo et fluxui sanguineo.
南苜麥	Mạch môn nam, Zannichellia tuberosa. (d.)		
芽 —	△ — nha, Hordeum vulgare.		Nutriens, refrigerans.
矜 選	Mây đá, Calamus petreus.		Pro majorum hastarum manubriis adhibetur.
荳 —	— dảng, Calamus amarus.		Ad funes torquendos et liganda plurima usurpatur.
艘 攪	— hèo tàu, Calamus Scipionum.		Pro baculis ex dignitate vel elegantia gestandis.
漑 —	— nước, }	Calamus verus.	Pro funibus et multis operibus domesticis utuntur.
呂 —	— rá. }		
葦 —	— tát, Calamus dioicus.		Ad texenda vel connectenda minora opera utilis est.
卍 —	— vóc, Flagellaria indica.		Folium astringens, vulnerarium.
綈 捕 — —	— vóc bò cày, Pothos scandens.		
香 天 蠻	Man thiên hương, Serissa fetida.		
紫 — 蔓	Màn màn tiá, Gynandropsis pentaphylla.		
梘 — —	— màn trắng, Polanisia Icosandra.		{ Semen et radix leniter calefaciens, stomachica, antacida. Ventris dolores, vomitum, et diarrhæam pituitosam cohibet.
菝 菴	Mè tré, Amomum globosum.		
妃 — —	— tré bà, Amomum hirsutum.		{ Herba subadstringens. Caulis utilis est ad polienda quælibet opera.
賊 木	△ Mộc tặc, Equisetum hyemale.		
菰 —	△ — qua, Cydonia vulgaris.		{ Fructus adstringens, roborans. Prodest in fluxu ventris ac vomitu, in debilitate nervorum, manuum et pedum doloribus, in hydrope utilis.
桶 —	— thông, Clematis Sinensis.		Radix et inferior caulis pellens, diuretica, lactifera.
虛 餉 沐	Mốc bánh hự, Mucor mucedo.		
矜 —	— đá, Mucor sphærocephalus. (d.)		
虛 駛 擘	— xanh trái hự, Aspergillus glaucus.		
種 椽	Muông chuộng, Coccoloba Asiatica.		
莖 爬	Mướp đắng, }	Momordica charantia.	{ Fructus quamvis amari acetariis adhibentur. Cocti amaritiam deponunt, salubres censentur, refrigerantes ac stomachici.
瓜 苦 遣	△ Khổ qua, }		
遣 —	— khén, Cucumis acutangulatus.		Tener fructus elixatus et conditus mensis apponitur.
叭 —	— ngọt, Luffa pentandra.		Pomi pulpa alba, est esculenta sed saporis fatui.
朔 —	— sọc, Trichosanthes anguina.		Pomum edule.

<p>南</p> <p>精南</p> <p>鱧</p> <p>梲</p> <p>水核</p> <p>獐</p> <p>鐘</p> <p>局</p> <p>馭結</p> <p>樓</p> <p>獺</p> <p>夷</p> <p>裕</p> <p>炤</p> <p>猫</p> <p>沐</p> <p>蚺</p> <p>蟻</p> <p>蒼</p> <p>檻</p> <p>監</p> <p>梟</p> <p>菊</p> <p>淫</p> <p>荒</p> <p>艾</p> <p>每</p> <p>桴</p> <p>至</p> <p>楬</p>	<p>Nam.</p> <p>Nam tinh, Arum orixense.</p> <p>— tinh tàu, Arum pentaphyllum.</p> <p>Nấm cau, Agaricus arecarius.</p> <p>— cây mục, Agaricus ramosus.</p> <p>— chó, Phallus impudicus. (d.)</p> <p>— chuông, Agaricus galericulatus.</p> <p>— cục, Lycoperdon lemellatum. (d.)</p> <p>— cút ngựa, Agaricus flavo-virens.</p> <p>— cút trâu, Agaricus cinereus.</p> <p>— cút voi, Clavaria pistillaris. (d.)</p> <p>— dai, Agaricus deliciosus.</p> <p>— góc, Helvella pinneti.</p> <p>— lửa, Boletus igniarius.</p> <p>— mèo, Peziza auricula. (d.)</p> <p>— mốc, Dodalia Bulliardii.</p> <p>— mối, Agaricus integer.</p> <p>— rần, Clathrus campana.</p> <p>— rách, Helvela mitra.</p> <p>— thơm, Agaricus hydrophorus.</p> <p>— tràm, Helvela amara.</p> <p>— trắng nhám, Hydnum orientale.</p> <p>— trứng, Agaricus ovatus. (d.)</p> <p>— xối, Boletus canalium. (d.)</p> <p>Ngải hoang, Canna orientalis.</p> <p>Ngải mọi, Kæmpferia pandurata.</p> <p>— xanh, } Amomum zerumbet.</p> <p>— mặt trời, }</p>	<p>Virtus radice ferè eadem quam subsequentis.</p> <p>Radix calefaciens, attenuans, deobstruens. Prodest in epilepsiâ, convulsionibus, uteri obstructionibus: humores crassos incidit, morsibus animalium venenatis medetur.</p> <p>Fungus edulis et sapidus.</p> <p>Esculentus, sapidissimus.</p> <p>Esculentus.</p> <p>Esculentus, sapidus nec insaluber.</p> <p>Esculentus et salutaris.</p> <p>Virtus ferè eadem quæ curcumæ longæ, sed fortior, et internè sumpta minùs tuta. Externè heroicum est pharmacum, in dolore vel tumore ventris ex suppressione mensium vel lochiorum. Radix non esculenta, tingit colore flavo. (V. Nghê.)</p> <p>Usus externus calefacit, resolvit. Prodest in contusionibus et doloribus si fiat cataplasma ex eadem cum spiritu vini destillata.</p>
--	--	--

又	Nghê,	} Curcuma longa.	{	Resolvens, emmenagoga, diaphoretica. Valet in ictero, cachexiâ, vulneribus, scabie, in leprâ pellendo per transpirationem si sumatur cum sulphure, et cum terebinthinâ per urinam. Exterius pruritus et affectus cutaneos corrigit.
黃姜	△ Cương huỳnh,			
荒	— hoang,	Curcuma pallida.		
莢	△ Ngô châu du,	Sambuci species. (d.)		Bacca attenuans, diuretica, diaphoretica.
莫	Ngọc phù dương,	Artemisia judaica.		Folia et semina, tonica, stomachica, anthelminthica.
蓉	— diệp,	Gratophyllum hortense.	{	Folium emolliens, resolvens. In inflammatione mamillarum ex lactis coagulatione cataplasma est optimum.
玉	— trâm hoa,	Primula Sinensis.		
葉	Ngũ gia bì,	Aralia palmata. (d.)		Cortex resolvens mundificans. Usus in scabie et hydrope.
花	Nhánh gởi đỏ,	Helixanthera parasitica.		
簪	— gởi lớn,	Callista amabilis.		
皮	— gởi nhọn lá,	Loranthus Cocincinensis.		
加	— gởi rít,	Thrixspermum centipeda.		
五	— gởi tròn lá,	Paveta parasitica.		
梗	△ Nhít viên tùng,	Juniperus barbadensis.		
赭	Nhãn cút dê,	} Acer pinnatum. (d.)	{	Virtutes hujus panacis à Sinensibus exaltantur et ab Europæis contemnuntur, medium fortassè est amplectendum.
蘭	Trường Khê,			
蘿	△ Nhơn sâm,	Ginsen panax.		
菴	— sâm phú yên,	Axia Cocincinensis.	{	Calefaciens, roborans; urinam, sudorem et menses movet. Prodest in febribus intermittentibus, cruditate ventriculi, pulmonum humoribus viscidis, obstructionibus uteri.
松	—			
園	△ Nhục môi,	Daphne Sinensis.		
櫛	Nhơn trân nam,	Manulea Indica.		
羝	Nụ áo ria,	Siegesbeckia orientalis.		
結	Ổng.			
櫛	Ổng thông,	Arundo tabacaria. (d.)		Pro fistulis ad hauriendum tabacum utuntur.
溪	Pha.			
長	△ Pa hung,	Beta vulgaris.		Folium edule, refrigerans.
參	△ Pa lác hoa,	Plectronia Sinensis.		
人	Phòng phong,	Bidens leucorrhiza.		
安	Phúc bồn tử,	Fragraria vesca.	{	Refrigerans, diuretica. Baccarum succus visum acuit, si cum melle oculis instilletur.
富	—			
枚	△ Nhục môi,	Daphne Sinensis.		
嘯	Nhơn trân nam,	Manulea Indica.		
南	Nụ áo ria,	Siegesbeckia orientalis.		
珍	Ổng.			
人	Ổng thông,	Arundo tabacaria. (d.)		Pro fistulis ad hauriendum tabacum utuntur.
蔞	Pha.			
藜	△ Pa hung,	Beta vulgaris.		Folium edule, refrigerans.
通	△ Pa lác hoa,	Plectronia Sinensis.		
甕	Phòng phong,	Bidens leucorrhiza.		
葩	Phúc bồn tử,	Fragraria vesca.	{	Refrigerans, diuretica. Baccarum succus visum acuit, si cum melle oculis instilletur.
兕	—			
百	—			
花	—			
落	—			
風	—			
防	—			
子	—			
盆	—			
覆	—			

榔	Quách.		
條蘭	— Quách lớn điều, <i>Renanthera coccinea</i> .		
苜	Ráy.		
核	— Ráy cây, <i>Arum indicum</i> .	Ejus caulis elixus esculentus est.	
荷薄	— — bạc hà, <i>Arum colocasia</i> .	Esca est salubris et frequens quamvis ingrata.	
荒	— — hoang, <i>Arisarum vulgare</i> .		
紫	— — tiá, <i>Calladium sagittæfolium</i> .	Usus esculentus.	
泉	— — trắng, <i>Arum macrorhizon</i> .		
筴	Rành rành chổi, <i>Cedrela rosmarinus</i> ,	} Virtus, præsertim foliorum et florum, cephalica, nervina, deobstruens, diuretica. Valet contra catarrhum, et dolores rheumaticos. Per distillationem elicitur spiritus nec virtute, nec odore inferior aquâ Reginæ Hungariæ, vel Spiritu Lavendulæ. Oleum essentielle elici potest ex illâ, odore præstans sicut et virtute, tenue, flavens, parcum.	
子附地	△ Địa phu tử, Vel fortassè <i>Iteæ species</i> .		
萋	Rau.		
荒芹	— Rau cần hoang, <i>Sium græcum</i> . (d.)	Semina diuretica, carminativa. Folia edulia.	
茹	— — cần nhà, <i>Ligusticum scoticum</i> . (d.)	Planta esculenta.	
渚	— — cần nước, <i>Sium sizarum</i> .	Usus culinaris.	
詔	— — chiếu, <i>Arna lanata</i> .		
獾	— — chiếu heo, <i>Antirrhium porcinum</i> .	Pro nutrimento porcorum utuntur.	
翹	— — chiếu lông, <i>Antirrhium molle</i> .		
渚	— — chiếu nước, <i>Antirrhium aquaticum</i> .	Illa habet capsam subulatam, elasticè dissilientem.	
鸚	— — chơn vịt, <i>Bonnayæ species</i> .		
真	— — cóc, <i>Cotula anthemoides</i> . (d)		
谷	— — cúc, <i>Chrysocoma villosa</i> . (d.)		
鞠	— — đấng lông lá, <i>Mazus rugosus</i> .		
蘿	翻莖		
	荒葉	— — diếp hoang, <i>Lactuca saligna</i> . (d.)	
	茹	— — diếp nhà, <i>Lactuca Indica</i> .	Sapore multo inferior sativâ.
	艸	— — diếp tàu, <i>Lactuca sativa</i> .	Olus salubre et refrigerans, maximè gratum tempore æstatis.
	翻黃	— — dơn lông, <i>Cheilantes fragrans</i> .	
	瀾	— — dơn trơn, <i>Aspidium varium</i> .	Teneri surculi esculenti sunt,
蘿	欬惹	— — é lớn lá, <i>Ocimum gratissimum</i> .	Pellens, excitans, stomachicum. Usus culinaris.

蘿	乳	— —	— é nhỏ lá, <i>Ocimum minimum</i> .	} Virtus foliorum et spicarum efficacior ocymo gratissimo. Attenuans, pellens, excitans, cephalica. Valet in cephalalgia pituitosa, doloribus rheumaticis et vagis. Semina efficacissima habentur, contra morsus et venena serpentum, si masticata partim devorentur, partim plagæ imponantur.
	紫	— —	— é tiá,)	
	桂	— —	— qué,) <i>Ocimum basilicum</i> .	
	紫	菱	— —	— éo tiá, <i>Tradescantia geniculata</i> . (d.)
	坦	蘆	— —	— giền dât, <i>Amaranthus tristis</i> . Usus esculentus.
	菱	— —	— giền gai, <i>Amaranthus spinosus</i> . Non esculentus.	
	迓	— —	— giền mừi, <i>Amaranthus oleraceus</i> . Habitat cultus nec frequens in Cocincinâ.	
	紫	— —	— giền tiá, <i>Amaranthus cruentus</i> . Mensis parum gratus.	
	鼻	— —	— giền trắng, <i>Amaranthus polygamus</i> . { Ex omnibus amaranthi speciebus quæ edi solent, hæc est Salubrior et suavior.	
	鮎	莪	— —	— giáp cá, <i>Houttynia cordata</i> . { Tota planta, attenuans, resolvens, emmenagoga, menses reserat, fluorem album compescit, fœtum mortuum expellit, sugillationes seu echymoses resolvit.
		茶	— —	— giừa, <i>Jussiaea repens</i> .
		蕙	— —	— huyên,) <i>Hemerocallis fulva</i> ,)
花	金	針	△ kim châm hoa,)	seu <i>Lilium rubrum</i> .) Floribus tùm recentibus tùm siccatis et cum carnibus elixatis vescuntur indigenæ.
		荷	— —	— húng,)
	艸	蒼	— —	— thớm tàu,) <i>Mentha crispa</i> .
		薺	— —	— kềm, <i>Ceropegia obtusa</i> .
		荔	— —	— lủi, <i>Cacalia procumbens</i> .
		薦	— —	— má, <i>Hydrocotile Asiatica</i> .
	騰	— —	— má mỗ, <i>Hydrocotile umbellata</i> .	
		檳	— —	— mại,)
	檳	藁	△ lực mại,)	<i>Mercurialis indica</i> .
		蔴	— —	— mớ, <i>Gentiana scandens</i> . (d.)
		梅	— —	— mội, <i>Ipomæa campanulata</i> .
		蒙	— —	— muống, <i>Convolvulus reptans</i> .
		苧	— —	— ngỗ, <i>Achimenes Cocincinensis</i> .
	荒	— —	— ngỗ hoang, <i>Dysophilla stellata</i> .	
	甕	— —	— ngỗ ống, <i>Enhydra fluctuans</i> .	
		菩	— —	— ngò, <i>Coriandrum testiculatum</i> . (d.) Usus idem qui subsequentis.
	艸	— —	— ngò tàu, <i>Coriandrum sativum</i> . Semina hypnotica, carminativa. Usus culinaris frequens.	
		葵	— —	— nhút, <i>Desmanthus natans</i> . { Oulus frequens in acetariis, sapidum ac dulcescens, sed stomacho minus acceptum.
		蔴	— —	— rãm, <i>Polygonum odoratum</i> . { Planta ista dat optimum condimentum carni et piscibus præcipuè assis.

歪茹	—	— rằm nhà trời, Polygonum hydropiper.	Acris, stimulans, urens.
蔞	—	— sam, Portulaca oleracea.	{ Semina præsertim, refrigerantia, diuretica, antiscorbutica. Hujus oleris frequenti usu ante partum solet præcaveri ejus difficultas.
繞珠鞋	—	— sống chua dây, } Polygonum perfolia-	{ Incidens, abstergens, emolliens. Cataplasma tumores resol- vit, lavatio scabiem mundat. Usus etiam ad emolliendum ebur et ossa.
菱	—	Bìm bìm gai, } tum.	
蘋	—	— tân, Plectranthus aromaticus.	Olus valdè olens.
坦蒼	—	— thơm đất, Ruellia ciliaris. (d.)	
翻	—	— thơm lông, Coleus aromaticus.	{ Resolvens, tonica, cephalica. Prodest in asthmate, antiquâ tussi, affectionibus epilepticis et convulsivis. Usus etiam edulis.
南	—	— thơm nam, Mentha aquatica.	Usus fere idem ac mentha crispa.
藜	—	— tơn, Jambelifera odorata. (d.)	Folia tenera immiscentur acetariis.
啞齋	—	— trai ăn, Commelina communis.	{ Refrigerans, humectans, alvum laxans. Internè juvat in stranguriâ et caloribus internis. Externè ophthalmiæ et tumoribus medetur.
翻	—	— trai lông, Commelina Benghalensis.	
鱧	—	— trai tàu, Commelina cucullata.	
樟	—	— vừng, Barringtonia acutangula.	Folia arboris apta acetariis, ab indigenis ut olus manducantur.
泊鬢	—	Râu bạc, Porella imbricata. (d.)	
檪	—	Rễ quật, } Pardanthus Sinensis.	{ Radix aperiens, resolvens. Sanguinem et humores crassos solvit, præcipuè in tumore faucium.
干射	—	△ xạ căn, }	
淳蔡	—	Rêu bọ, Ulva pisum.	
核	—	Rêu cây, Lycopodium phlegmaria.	
梘	—	— cây cau, Lichen arecarius.	
梘淳	—	— bột trắng, Lichen fagineus. (d.)	
砵	—	— đá, Parmelia Tartarea.	
全	—	— đồng, Bryum undulatum.	
狨解	—	— gạc nai, Cladonia rangiferina.	
編織	—	— chỉ rổi, Parmelia usneoides.	
稜	—	— rừng, Patellaria ericetorum.	
礮城	—	— thành gạch, Sphagnum simplicissimum.	
茹塘	—	— thêm nhà, Lycopodium complanatum.	
花天	—	— thiên hoa, Sticta pulmonacea.	
坦通	—	— thông đất, Lycopodium cernuum.	
沐柳	—	— tre mực, Parmelia roccella.	

魴尾	—	— vảy cá, <i>Parmelia imbricatus</i> . (d.)	
檉	—	— xanh, <i>Bryum viridulum</i> . (d.)	
桔	—	Rì rì bông gáo, <i>Cephalanthus stellatus</i> .	
澆	—	Rì rì bờ sông, <i>Homonoia riparia</i> .	
核	—	— rì cây, <i>Cephalanthus angustifolius</i> .	
塙	—	— rì cát, <i>Rotula aquatica</i> .	
變	—	Rong bãi biển, <i>Ectocarpus littoralis</i> .	{ Algâ istâ utuntur loco stercoris, ut agri fertiles reddantur, maximè ut copiosè producant Batatas.
變	—	— biển, <i>Fucus granulatus</i> . (d.)	
蘿	—	— hai thứ lá, <i>Potamogeton octandrus</i> .	
次	—	— nổi, <i>Sargassum vulgare</i> .	
溪	—	— thía thía, <i>Fucus vesiculosus</i> .	
萋	—	— mái chèo, <i>Vallisneria physcium</i> .	
棚	—		
柴		Sài.	
南	—	Sài hồ nam, <i>Polia arenaria</i> .	{ Radix refrigerans, attenuans. Prodest in febris lentis, erraticis, catarrhalibus, tussi antiquâ, sudoribus nocturnis.
胡	—	△ San lim má, <i>Corchorus capsularis</i> .	Caulis hujus herbæ est cannabinus.
瑪	—	△ Sau cau hoa, <i>Hydrangea hortensis</i> .	
花	—	Sơn châu du, <i>Cordia Sinensis</i> .	{ Drupæ pulpa æstimatur subadstringens, exsiccaus, cephalica, renes et vesicam roborans.
棹	—		{ Hæc planta fuit delata in Cocincinam ab Europæis. Ipsius tuber est maximè venenosum, sed post debitam præparationem, dat optimam farinam ex quâ conficitur panis sapidus.
萋	—	Sấn tàu, <i>Jatropha manihot</i> .	
菜	—		
山	—		
鱮	—	Tàm.	
菴	—	Tàm đậu, <i>Faba vulgaris</i> .	Semen magnum, edule, sed rarum in Cocincinâ.
筴	—	Tây dương chổi, <i>Rosmarinus officinalis</i> .	Cephalica, tonica, nervina.
子	—	Tanh thương tử, <i>Celosia argentea</i> .	Semen resolvens, ophthalmicum.
蒼	—	Tế tân, <i>Asarum virginianum</i> .	{ Decoctum radice attenuans, deobstruens, emmenagogum, sialagogum, cephalicum.
辛	—	△ Thạch hoa, } Conferva corallina. (d.)	{ Ex eâ fit gelatina alba quæ saccharo temperata, gratum præbet refrigerium.
花	—	Rau câu. }	{ In medicinâ Sinensi valet contra epilepsiam, et nervorum debilitatem.
甸	—	— học, <i>Ceraia simplicissima</i> (d.)	
斛	—	— vị, <i>Ophioglossum Lusitanicum</i> . (d.)	
尾	—	— vị dây, <i>Lygodium microphyllum</i> .	
練	—		
蒲	—	— xương bồ, <i>Acorus terrestris</i> .	{ Decoctum radice, attenuans, calefaciens, deobstruens. Vocem, auditum et visum acuit. Prodest contra vertiginem, anoxeriam, et melancholiam.
菖	—		

耗青	Thanh hao, <i>Artemisia abrotanum</i> .	{ Folia et flores, tonica, pellentia, emmenagoga. Extractum cum melle, prodest in chlorosi, et phtysi incipiente.
明决艸	Thảo quyết minh, <i>Cassia sophera</i> .	
菓一	— quả, <i>Amomum medium</i> . (d.)	{ Semina calefaciunt, incidunt, deobstruunt, sunt antacida. Prosunt in febribus quartanis.
蓮禪	Thiên liên, } Tam nại, } <i>Kaempferia galanga</i> .	Stomachica, cephalica, diaphoretica, alexiteria.
奈冬	— môn đông, <i>Anguillaria Cocincinensis</i> .	{ Tuber humectans, expectorans, prodest in siti, calore febrili, et in phthysi.
砲一	△ — pháo, <i>Solanum biflorum</i> .	
草通	Thông thảo, <i>Clematis Loureiri</i> .	{ Apud Sinenses usus culinariis. Valet etiam contra lumbaginem, chlorosim, hydropem, tussim, ventris dolores. Tam folia quam fructus in usu sunt.
消熟	Thục tiêu, <i>Piper pinnatum</i> .	{ Flores et folia, tonica, balsamica, deobstruentia, emmenagoga, stomachica, antispasmodica. Valent in chlorosi, cachexiâ, nausêa. Externè in ventriculi doloribus, ulceribus putridis, et cum oleo sesami contusa tollunt vel leniunt dolores et contractiones membrorum.
蒲菖水	Thủy xương bồ, <i>Rohdea japonica</i> .	{ Emolliens, refrigerans, diuretica. Valet tam externè quam internè sumpta. Herba ista attrahit vermes.
灸菜艾	Thuốc cứu, } Ngải cứu, } <i>Artemisia vulgaris</i> .	
蛛菜	Thuốc giòi, <i>Bohmeria alienata</i> .	
温一	— ôn	
變音官	Quan âm biên, } △ mạn kinh, } <i>Vitex trifolia</i> .	{ Virtus præcipuè fructûs, calefaciens, discutiens, nervina, cephalica, emmenagoga. Prodest in paralyti, artuum debilitate et doloribus.
蔓	Thuốc ôn rừng, <i>Vitex negundo</i> .	Virtus minùs efficax quam præcedentis.
稜	Thược dược, <i>Pæonia officinalis</i> .	Radix imprimis rubra, est nervina, cephalica, emmenagoga.
蘇紫	Tía tô đất, <i>Teucrium holoniferum</i> .	Virtus similis <i>Melissæ creticæ</i> . V. Tử tô.
蘿監一	— tô nhám lá, <i>Melissa rugosa</i> .	
草積	Tích thảo, <i>Ajuga orientalis</i> .	
篋仙	△ Tiên suón, <i>Ornithogalum Japonense</i> .	
椒糊	Hồ tiêu, } Tiểu vô, } <i>Piper nigrum</i> .	{ Calefaciens, stimulans, stomachicum. Ad curandos morbos frigidus ventris, stomachi, cerebri, vesicæ, uteri aptum. In tertianis et quaternis febribus proficuum. Usus ad condiendos cibos.
補椒	Tiểu rừng, <i>Piper silvestris</i> .	Idem ac <i>piper nigrum</i> sed suo cortice nudatum.
稜一	— sọ, <i>Piper album</i> .	
醜一	Tiểu hôi, <i>Anethum fœniculum vulgare</i> .	{ Herba diuretica, resolvens, stomachica, cephalica. Semina carminativa, lactifera.
茴小	Tim bác } Đặng tâm, } <i>Scirpus capsularis</i> . (d.)	{ Culmus excorticatus et decoctus est diureticus, et refrigerans; utiliter ministratur in accessu caloris febrilis. Usus etiam pro ellychniis.
花芯	Toan tương, <i>Physalis alkekengi</i> .	Herba refrigerans, diuretica.
心燈		
漿酸		

仙鬚	Tóc tiên, <i>Ophiopogon spicatus</i> .	Refrigerans. Foliorum decocto firmari dicuntur capilli.
康平合蘇	Tô hạp bình khang, <i>Amyris ambrosiaca</i> . (d.)	Ad exaltanda odorifera, quibus cerebrum confortare intenditur.
鼻紅絲	Tơ hồng trắng, <i>Cuscuta carinata</i> .	
擘	Tơ hồng xanh, <i>Cassyta filiformis</i> .	
蒼棘	Trái thơm, <i>Ananassa sativa</i> .	Fructus diureticus, stomachicus. Ex fermentatâ fit vinum sapidum sed minus salubre.
糲	— thơm nếp, <i>Ananassa alba</i> .	Eadem virtus quæ præcedentis.
靛葶	Tranh cỏ, <i>Imperata cylindrica</i> .	Radix et spicæ, diureticæ, subadstringentes, sanguinis fluxus cohibent. Usus ad tegendas domos.
花川張	△ Trương xuyên hoa, <i>Argireia obtusifolia</i> .	Virtus Subadstringens.
蘿欬生長	Trường sinh lớn lá, <i>Cotyledon serrata</i> . (d.)	
— 襪 — —	— sinh rách lá, <i>Kalanchoe laciniata</i> .	Virtus refrigerans.
— 論 — —	— sinh tròn lá, <i>Sedum anacampseros</i> . (d.)	Refrigerans, antiscorbutica.
草萱	Tuyên thảo, <i>Nerine sarniensis</i> .	
蘇紫	Tử tô, <i>Nepeta marifolia</i> .	Folia et semina, resolventia, diaphoretica, cephalica. Pro-sunt in cephalalgia, hypochondriasi et mania ex humoribus crassis orta.
草 —	Tử thảo, <i>Anchusa officinalis</i> .	Radix diaphoretica, resolvens. Utilis ad promovendam eruptionem variolarum, et scabiem depurgandam.
園	Viên.	
松栢	Viên bá tùng, <i>Juniperus Sinensis</i> .	
畜	— súc, <i>Polygonum aviculare</i> .	
威	Uy.	
仙靈	△ Uy linh tiên, <i>Crucianella angustifolia</i> . (d.)	Radix apud indigenas habetur calefaciens, deobstruens, abstergens.
蛇	Xà.	
床 —	Xà sàng, <i>Cnidium Monnieri</i> .	
男童赤	Xích đồng nam, } Cây vẩy đỏ, } <i>Volkameiria rubra</i> .	Semen resolvens, diureticum, emmenagogum, deobstruens. Valdè proficuum in morbis uteri. Externè valet contra cutis pruritus et pustulas, maximè si adjungatur curcuma.
赭核	Xích hoa xà, <i>Thela coccinea</i> .	
蛇花赤	Xương cá tiá nhỏ lá, <i>Pythagorea Coccin-</i>	
純紫鮫昌	<i>cinensis</i> .	
蘿		

N. B. Quædam voces ad plantarum usum vel virtutem spectantes, et in hoc horto florido usurpatæ, rarò inveniuntur in Dictionariis quæ non tractant ex professo de re Medicâ vel Botanicâ, ideò existimavimus bonum esse, si illæ hîc enuclearentur in linguâ Anamiticâ. Sed in quâlibet voce Latinâ subintelligendum est, talem vel talem plantam habere hunc vel illum effectum, vel usum proprium, quod indicatur per vocem thuốc hay chữa hay giúp chứng nọ chứng kia, &c.

Abstergens. Thuốc hay rửa hay kì những đều dơ những đều nhớp.

Adstringens. }
Astringens. } Thuốc hay cầm lại.

Alexitericus. }
Alexiterius. } Thuốc hay bổ hay giải độc bề ngoài.

Analepticus. Thuốc hay bổ sức lại và giúp tì vị cho dễ tiêu đồ ăn.

Anodynus. Thuốc hay làm cho êm, hay bớt sự đau đớn sự nhức.

Antacidus. }
Antiacidus. } Thuốc hay bớt hay phá những đều chua trong tì vị.

Anthelminthicus. }
Anthelminticus. } Thuốc hay phá hay giết con trùng con sán.

Antifebrilis. Thuốc hay chữa hay trị bệnh nóng rét.

Antiputridinosus. }
Antiputridus. } Thuốc hay giúp cho khỏi thúi hư bề trong và lở lói bề ngoài.

Antispasmodicus. Thuốc hay giúp khi mắc bệnh gân nhảy đi nhảy lại, hay là khi mắc kinh phong.

Antisepticus. Thuốc hay làm cho khỏi hư hay là lở lói.

Aperiens. Thuốc hay mở các nơi trước sau cho thông.

Aromaticus. Thuốc có mùi thơm. Hương hoa.

Attenuans. Thuốc hay bớt đàm và mật xanh và khí hư khí xấu.

Bechicus. Thuốc hay chữa bệnh ho.

Calefaciens. Thuốc hay giúp mà ấm mình.

Cardiacus. Thuốc hay bổ trái tim.

Carminativus. Thuốc hay giúp cho dễ giáng khí.

Causticus. Thuốc hay phá, hay đốt, hay ăn.

Cephalicus. }
Cephalarticus. } Thuốc hay khi nhức đầu.

Cordialis. V. Cardiacus.

Corroborans. Thuốc bổ.

Demulcens. Thuốc hay bớt những sự chua và chua xót trong mình.

Deobstruens. Thuốc hay phá các sự hay làm cho mình bí hay là nghẹt.

Diaphoreticus. Thuốc hay giúp cho mồ hôi ra.

Diureticus. Thuốc hay làm cho dễ tiểu tiện.

Eccoproticus. Thuốc hay xổ bụng nhẹ vậy.

Edulcorans. Thuốc hay làm cho ra ngọt.

Emeticus. Thuốc mửa.

Emmenagogus. Thuốc giải kinh nguyệt.

Emolliens. Thuốc hay làm cho dịu hơn mềm hơn.

Exsiccans. Thuốc hay giúp cho ráo.

Hepaticus. Thuốc hay chữa bệnh gan.

Hydragogus. Thuốc hay đuổi ra những khí cùng nước dơ và độc trong mình.

- Hypnoticus.* V. Soporifer.
- Incidens.* Thuốc cay phá khí độc cách mạnh như cắt vẩy.
- Laxans.* Thuốc hay làm cho nhuận bụng.
- Maturans.* Thuốc hay làm cho mụt nhọt mau muối.
- Mundificans.* Thuốc hay tẩy hay làm cho sạch vết tích cùng dễ nhíp nó lại.
- Nephriticus.* Thuốc hay chữa tật nơi lưng nơi thận.
- Nervinus.* Thuốc hay giúp và giục gân.
- Odontalgicus.* Thuốc hay khi đau răng.
- Ophthalmicus.* Thuốc hay khi đau con mắt.
- Paregoricus.* V. Anodynus.
- Pectoralis.* Thuốc hay bổ hay chữa bệnh ngực.
- Pellens.* Thuốc hay đuổi khí xấu hay là sự gì khác ra.
- Phthiriacus.* Thuốc hay giết con chí con rận.
- Pulmonicus.* Thuốc hay chữa bệnh ho lao bệnh phổi.
- Purgans.* Thuốc hay xổ bụng.
- Refrigerans.* Thuốc hay làm cho mát cho đã khát.
- Repellens.* Thuốc hay cầm lại hay là đem vào lại sự gì muốn ra.
- Resolvens.* Thuốc hay làm cho mụt nhọt tiêu đi.
- Septicus.* Thuốc hay làm cho hư thúi hay là lở loét.
- Sialagogus.* Thuốc hay làm cho nhiều dãi và cho nước miếng dễ ra.
- Soporifer.*
- Soporificus.* } Thuốc hay giúp cho dễ ngủ.
- Soporativus.* }
- Stimulans.* Thuốc hay giục hay thúc.
- Stomachicus.* Thuốc hay bổ tì vị.
- Sudorificus.* V. Diaphoreticus.
- Tonicus.* Thuốc hay bổ sức lại, hay bổ vía van một khi một ít.
- Vulnerarius.* Thuốc hay chữa hay là nhíp vết tích lại.

**TABULA CLAVIUM,
CHARACTERUM ANAMITICORUM,
IN DECURSU DICTIONARII ANAMITICO-LATINI**

USURPATORUM ET APTO ORDINE DISTRIBUTORUM,

CUM VARIIS IPSORUM SIGNIFICATIONIBUS.

* Astericus indicat characteres propriè Anamiticos. Octo verò claves Sinenses in Dictionario non adhibitæ notantur signo triangulari Δ, ideò hìc adjiciuntur ut nulla desit numero 214 clavium Sinensium.

CLAVES UNIUS DUCTUS.					
一 Nhứt=Unum.	丙 binh, biêng.	中 trung, trúng, truong.	ノ Phiết = Res curvata; penicilli ductus à dextrâ ad sinistram.	七	
部 Bộ.	丘 kheo.	八	部 Bộ.	乖 quai, xop.	
丁 đình, đũa.	且 thả.	神* giữa.	ノ phút.	九	
七 thất.	丕 phi, vậy, vậy.	九 神* giữa.	乃 nãi, náy, náy, náy, nãi, náy, náy, náy, nới.	乘 thừa, thặng.	
二	五		部 Bộ.		
丈 trượng, dượng.	丞 thừa.		ノ		
上 thượng.	十七		乃	乙 Ất = Unitas; res curvata ad sinistram.	
三 tam.	爻* gồm.	┌ Chủ=Apex.	二	部 Bộ.	
下 hạ.		部 Bộ.	火 cứu.	乙 ất, ất, ất.	
三		二	三	九 cứu.	
不 bất.	┌ Cỗn = Accretio.	凡 hoàn, hòn.	之 chi, gì, giây.	二	
丐 cái.	部 Bộ.	三	四	乞 khát, khát.	
丑 sữu, xấu, giầu.		丹 đơn.	乏 bập, vập, mấp, phúp.	也 đã, dạ.	
四	三	四	乍 sạ.	四	
世 thế, thá.	丰 phong.	主 chúa, chủ.		奄 đã.	

六 乱 loạn, loàn, loán, làn.
 七 尫 * chín.
 十 乾 càn, cần.
 十二 亂 loạn, loàn.

↓ Quyet = Un-
 cus; ad Sinis-
 tram retortus.

部 Bộ.
 了 liễu, léo, lẻo, liểu, lểu.
 三 予 dư, dừ.
 七 事 sự.

CLAVES DUORUM
 DUCTUUM.

二 Nhị=Duo.
 部 Bộ.
 二 nhị.
 二 ngũ.
 井 tĩnh.

云 vân.
 四 亘 cãng, gãng, cững, cãng.
 五 些 ta.
 台 * hai.
 六 亞 á, a.
 十一 𪔐 * năm.

Đầu=Res; ca-
 put habens.

部 Bộ.
 亡 vong.
 二 亢 cang.
 四 交 giao, gieo.
 亥 hợi.
 五 亨 hanh.
 六 享 hưởng.
 京 kinh, kiêng.
 八 𪔐 * lời.
 十一 𪔐 đân, dân.

人 Nhơn = Vir, homo.
 部 Bộ.
 一 Idem.
 人 nhơn.
 二 仁 nhơn.
 行 hành, đứ a, hành, đừ ng.
 仇 cưu, cừ u.
 仍 nhưng, nhữ ng, nhữ ng.
 今 kim.
 三 代 đại, đời.
 以 dĩ.
 參 chin.
 仗 giỡ ng.
 令 lệnh, lậ ng, linh, lị ng.
 付 phú, phó.
 仕 sãi, sãi, sể, sễ, sẩy, sẩy.
 他 tha, thà.
 仔 tử.
 仙 tiên.
 仝 đổng, đổng.
 仝 * trùm.
 四 仲 trọng.
 伉 cang.
 件 kiện, kị n.

沙 sa.
 休 hưu.
 仰 ngẩ ng.
 伍 ngũ.
 伐 phạt.
 伏 phục.
 任 nhậm, nhằ m, nhằ m.
 伊 y.
 五 伯 bá.
 伴 bạn, bậ n.
 低 đây, đay.
 作 tác.
 佛 phật.
 伶 rình, rậ ng, ranh, rậ ng, rậ ng.
 佐 tá.
 侂 ni.
 体 thể, thấ y, thắ y.
 住 trú, chú.
 何 hà.
 位 vị, vị.
 似 tợ, tợ a.
 佞 nịnh, nậ ng, nế ng.
 你 né, nể.
 余 dư, dừ.
 𪔐 tợ.
 你 nể, nể, nệ, nể.
 𪔐 * bợ m.

六 供 cung, cúng.
 桃 đào.
 例 lệ, lễ.
 來 lai, lơ i, lay, lậ i.
 侖 tròn, lỏ n, lữ n.
 侍 giữ.
 依 y.
 使 sử, sứ, sử a.
 侍 thị.
 侈 xí, xáy, xế, xắ y, xượ i, xái.
 併 tĩnh.
 侂 mâu.
 七 便 tiện, biể n.
 侶 lữ a, rợ.
 保 bảo, bậ u, biể u.
 侯 hầu.
 俄 nga.
 侵 thâm.
 俊 tuấn.
 俗 tục.
 促 thúc.
 信 tín, tĩ n.
 𪔐 xiề ng.
 係 hệ, hể, hể.
 俚 lái.
 侂 * vãi.
 八 修 tu.

倍 bội, bậu, bậu, bụa, phậu, vôi.
 倚 ý.
 俸 bổng, bổng, bóng, vụng.
 倒 đảo.
 倖 hạnh.
 候 hậu.
 們 môn, món, mon.
 倫 luân, lùn.
 捷 thiệp, thiệp.
 俯 phủ.
 借 tá.
 倘 thàng, thoảng, thoảng, thảng, thoảng, thảng.
 倬 xước, xác.
 併 tính.
 俱 cu.
 俺 em.
 得 * người, ngài.
 僖 * nộm.
 侈 * trày.
 倖 * nài.
 九
 停 đình, dành, dành, dừng, dăng, dưng.
 側 trắc, trắc.
 偃 ễn.
 假 giả.
 健 kiện.

偈 kệ.
 偏 thiên.
 偵 riêng, triêng.
 偶 ngẫu.
 倬 vi.
 十
 備 bị.
 傑 kiệt, kẹt.
 傅 phú.
 傘 tán, tàn.
 傍 bàng, phàng, vàng, bằng.
 十一
 傾 khuynh, khu-âng, khoan.
 傷 thương.
 傳 truyền, troàn, truyện, chuyện.
 傲 ngao.
 債 trái.
 僊 tiên.
 備 bị, bệ.
 標 xâu.
 十二
 僧 tăng.
 僕 bộc.
 僚 liêu.
 僥 kiêu, nghèo, nghèo.
 僞 ngụy.
 僑 quieu.

像 tượng.
 僭 tiếm, tím, tím.
 僭 tím.
 十三
 價 giá.
 儀 nghi, nghè.
 儉 kiệm.
 億 ức.
 傑 cộm.
 躐 * trai.
 十四
 儕 tê.
 儒 nhu, nhúa.
 儻 * nễ, nễ.
 十五
 償 thưởng.
 十六
 儲 trừ.
 十九
 儻 lệ.
 兀 Nhơn = Homo = res elevatae.
 部 Bộ.
 兀 ngột.
 二
 允 doãn.

元 nguơn, nguyên.
 三
 兄 huynh.
 四
 充 sung.
 兆 triệu, giệu.
 光 quang, khoang, quăng.
 兇 hung, huông.
 先 tiên.
 五
 兌 đoài, đoái.
 克 khác.
 免 miễn, mìn, mén.
 兔 thố, thỏ.
 六
 兒 nhi.
 八
 党 đảng.
 九
 兜 đầu.
 十二
 競 cạnh.
 入 Nhập = Ingressus.
 部 Bộ.
 入 nhập, nhép, giấp, nhíp, nhập.

二
 內 nội, nôi, nhôi, chội.
 四
 全 toàn, tuyền.
 五
 匄 * vào.
 六
 兩 lượng, lượng, lượng, lượng.
 十二
 匄 * trong.
 入 Bát = Octo = res duplicatae.
 部 Bộ.
 入 bát.
 二
 公 công.
 六 lục, lúc, lóc.
 兮 hê.
 四
 共 cộng, cùng, cùng, công, gọng.
 五
 兵 binh, banh.
 六
 其 kì.
 具 cụ.
 典 điển, đến.

八 兼 kiêm, kem, côm, côm.

冂 Ninh=Campus =res cooperta et cooperiens.

部 Bộ.

三 冉 nhiệm, nhem.

四 冊 sách. 再 tái, táy. 冉 * sách.

七 冑 trụ. 冑 mạo.

→ Mich=Cumulus; operculum.

部 Bộ.

二 尢 đăm, đem, đơm, lơm.

三 尢 * đăm, đem, đăm, đơm.

七 冠 quan.

八 冢 trủng, trủng.

冥 minh, mâng, mưng.

凵 Băng = Glaciers.

部 Bộ.

三 冬 đông.

四 冰 băng, băng, phăng.

冲 trong. 决 quyết.

五 况 huống. 冷 lạnh, rãnh.

六 洞 dùng.

八 准 chôn, chũn.

凌 lǎng, lǎng, lǎng, lǎng, rưng.

凍 đông, đông, đúng.

十 準 * choán, chôn, chôn, chuẩn, chôn.

十四 凝 ngưng, ngừng.

几 Kí=Scamnum. 部 Bộ.

几 kǐ, kě, kě, kě, ghé.

凡 phàm.

六 凭 vǐng, vǐng, phăng, phủng.

九 凰 hoàng.

十 凱 khải, ngai.

凵 Khảm =Vorgo.

部 Bộ.

二 凶 hung, húng.

三 出 xuất, xốt.

六 函 hàm.

刀 Dao = Culter, gladius.

部 Bộ. 冂 Idem.

刀 dao, dao, deo.

刁 diêu, deo.

刃 nhẵn, nhẵn.

二 分 phân, phân, phàn, phiên.

切 thiết, thét, thoét, siết.

三 刊 khán.

四 刎 vậ.

刑 hình.

列 liệt, rết, sệt, lệt, lứt, rít.

五 初 sơ, xửa.

刳 phay.

判 phán.

别 biệt, bét, biết.

劫 kiếp, cướp, khiếp, khép.

刮 chém.

利 lợi, lời.

刮 * xéo.

六 刮 quát, quát.

到 dào, dào, tráo.

刑 hình.

制 chế, chơi, chơi.

刷 soát.

券 khoán.

刻 khắc, khác.

刪 san.

劬 * chia.

七 則 tác.

削 tước.

前 tiên.

刺 thứ.

剝 thê.

八 剛 cang, gang.

禿 * rẽ, rẽ, trẽ.

九 剪 tiển, tẩn.

副 phó, phú.

剗 * chạm, chám.

十 割 cắt.

創 sáng.

剗 * gọt.

十二 剗 * vạt.

十三

劇 kịch, kịch.

劍 kiếm, kếm, gươm.

十四 齋 tế.

劍 kiếm, kếm.

十五

劬 chặt, xắt.

力 Lực = Vis, ro-
bur.
部 Bộ.
力 lực.
三
功 công, cong.
加 gia, gya.
四
劣 liệt.
五
助 trợ, chữa, rợ,
trợ.
努 nỗ, nỗ.
劬 cù.
助 * rần.
六
劾 hạch.
助 * găng.
七
勅 sắc.
勇 dũng.
勉 mẫn, mẫn, mìn.
劾 * rần, rần.
九
勒 lặc, lặc, lác.
動 động, đung.
勘 kham, khám.
務 vụ, mùa.
十
勝 thắng, thấng.
勞 lao, lau, lạo,
lào.

十
勢 thế.
勤 cần.
十四
勲 huân.
十七
勸 khuyên,
khuyến, khoen.
勹 Bao = Involu-
crum.
部 Bộ.
二
勿 vật, vật, vật.
三
包 bao.
四
匈 hung.
匕 Bĩ = Cochleare.
部 Bộ.
匕 chủy.
二
化 hóa, huế.
三
批 bác, bác, bác,
bực, bước.
匕 * bặc.

匚 Phương = Ar-
cam, armari-
um.
部 Bộ.
三
匣 táp.
四
匠 tợng.
匡 khuông.
五
匣 háp, hộp, tộp.
八
匪 phi.
匚 Hể = Arcula
recondere.
部 Bộ.
二
匹 thất.
六
匱 kháp, tráp.
七
匱 * khám.
九
匿 nặc, nặc.
區 khu, khù.
十 Thập = Decem
=perfectio.
部 Bộ.
十 thập.

千 thiên.
二
升 thăng, thưng.
午 ngọ, ngũ, ngỏ,
ngõ.
三
半 bán, bốn.
六
卑 ti, te.
卒 tốt, rớt, tột,
giốt.
卓 trác, chác,
chạc.
協 hiệp.
七
南 nam, nàm.
九
豨 * ngàn, nghìn.
十
博 bác, vác.
卜 Bốc = Terebra-
re = sortes mit-
tere.
部 Bộ.
卜 bóc, vốc, vúc.
卞 biện, bèn.
三
占 chiêm, chiêm,
chím, chám,
chiêm, chúm,
giếm.
六
卦 quẻ.

冂 Tiệt = Cadere
=sigillare.
部 Bộ.
二
印 ngàng.
三
卯 mọ, mẻo,
mão.
四
印 ấn, in.
危 nguy, nghèo,
ngue, ngoe.
五
即 tức.
却 khước.
六
卷 quyển, cuốn.
九
卿 khanh.
十二
鬻 * trắng, trắng.
十六
饒 * nghèo.
厂 Hản = Rupes =
antrum.
部 Bộ.
厄 ách, ạch.

呼 hô, hò, ho, hù.
 咧 khen.
 呖 bậy.
 命 mạng, mình.
 咁 cảm, gườm.
 咄 xót, chút.
 啞 tốp.
 咀 thở.
 拂 phớt.
 和 hòa, huê, hùa.
 哈 hay.
 咏 vãng.
 嘔 miêng, miêng.
 咏 nhay, nhỏ.
 咏 nhay.
 啣 * méo.
 咄 * bú.
 咄 * dạy.
 咄 * dô, ro, ru.
 啞 * phình.
 咄 * thĩ, thĩ, thẽ.
 啞 * dặng, dặng, dặng.
 啞 * phờ.
 六
 啞 chồi, chúi, xói, xói.
 咯 khạc.
 咳 khái, cay.
 啞 ăn.

啞 yết.
 啞 lâu, lão.
 哀 ai.
 品 phẩm.
 哄 hồng, hòng.
 哈 hóp, hóp, ngáp.
 味 trồi.
 喃 nhê.
 喃 nhòn.
 啞 trệu.
 味 chau.
 哉 tơi.
 啞 ngác, ngác.
 咸 hàm.
 啞 oa.
 啞 hoi, hui.
 啞 sán.
 啞 * cán.
 啞 * dức, thức.
 啞 * e, è, ê, ơ.
 啞 * nhảm, nhảm.
 啞 * nhóng, nhùng, nhùng.
 啞 * ví.
 啞 * nhú.
 啞 * ráy.
 啞 * nhiếc, siếc.
 七
 啞 tiêu.
 啞 rạn.
 員 viên, van.

啞 trông, trông.
 哩 ré, rí.
 哪 nư.
 哭 khóc, khóc.
 啞 rao.
 哲 triết, triết.
 啞 chét, chít, xít.
 啞 pho, phô, phớ, bộ, bu.
 啞 cả, gá.
 啞 thốc.
 啞 ngon.
 啞 hạm, hàm, hạm, hạm, ngậm.
 啞 hầy, hã, hẽ, hời, hời.
 啞 ập.
 啞 vôi.
 啞 hầy, sè, hơi.
 啞 dàng.
 啞 mẩn.
 啞 nhái, nhười.
 啞 nạt.
 啞 xách.
 啞 hánh.
 啞 * dỏ, dỏ.
 啞 * màng, mượng, mượng.
 啞 * hỏi.
 啞 * núc.
 啞 * vái.

啞 * nau, nâu, náo, niu, niu.
 啞 * nhán, nhín.
 啞 * cả, gá, cả.
 啞 * hần.
 啞 * bết.
 啞 * hóp.
 啞 * gỏi.
 八
 啞 cảm, cảm.
 啞 cườ.
 啞 này.
 啞 dôi, dôi, dôi, doi, doi, dũi, duỗi, duỗi.
 啞 xướng, xướng.
 啞 nêm.
 啞 ơ, ơ, ơ, ừ.
 啞 lây, lười.
 啞 thếp.
 啞 hót, hút.
 啞 nhai, nhời, nhay.
 啞 chạc, xước.
 啞 thương.
 啞 lâm, lậm, lậm, lậm, trăm.
 啞 khong.
 啞 vắn, vắn, vắn, vắn.
 啞 chót, nuốt.
 啞 kháy, khới.

啞 xê.
 啞 xít, xuyết.
 啞 thước.
 啞 * ngỉnh.
 啞 * bốp, bốp.
 啞 * mỗn.
 啞 * châu, nhậu.
 啞 * chiu.
 啞 * dạnh.
 啞 * mòi, mòi.
 啞 * quải.
 啞 * trối, lối, rọi, rúi.
 啞 * ức.
 啞 * quở.
 啞 * chúm.
 啞 * kiêng.
 九
 啞 thâm.
 啞 ôi, ôi, ôi, ôi.
 啞 vòn.
 啞 nêm, nôm.
 啞 thiện.
 啞 hầu.
 啞 hát, hét, khát, hót.
 啞 âm, uôm, om.
 啞 dín.
 啞 suyễn.
 啞 ngác, ngác.
 啞 tiếng.

唾 giọng.
 喚 hoán.
 喪 tang.
 喫 khĩa, khét.
 單 đơn, đan.
 嘖 ngán, nghìn, nghiên.
 喋 mó, mỗ, mỗ.
 喜 hi.
 喋 xài, thời, xây, sây.
 嗟 ngưng.
 喙 dụ.
 哢 * bởn.
 𦉳 * bầu, bầu.
 嗜 * gĩa, gĩa, chả.
 𦉳 * buôi, phui.
 𦉳 * giột, nút, nhọt.
 𦉳 * mé.
 𦉳 * mời.
 𦉳 * phước.
 𦉳 * ri, ri, ri, ri, ria, ria, ria.
 𦉳 * véo, víu.
 𦉳 * ẻnh, ẻnh.
 𦉳 * lóc.
 𦉳 * mếu.
 十
 𦉳 yéc.
 𦉳 mứa, mớ.

嗔 xin.
 𦉳 nhóc, nhúc.
 𦉳 sò, rộ.
 𦉳 rờn, trên.
 𦉳 van, vèn.
 𦉳 súc.
 𦉳 rát, rút, lát, trát.
 嗟 ta.
 𦉳 óng.
 𦉳 tự.
 𦉳 hót.
 𦉳 nâng, nặng.
 𦉳 * trơu.
 𦉳 * choạc, chọc, chóc.
 𦉳 * cợt.
 𦉳 * bàm, bệp.
 𦉳 * dò, dọ.
 𦉳 * ớn.
 𦉳 * thối.
 十一
 𦉳 ngao.
 𦉳 rống.
 𦉳 thàm.
 𦉳 thán, than, han, thăn.
 嘉 gia.
 𦉳 mấm, mớ, mấm, mêm, mem, môm, mím, móm.

𦉳 hú, ho.
 𦉳 thường.
 𦉳 sạo.
 𦉳 thòi.
 𦉳 tấu.
 𦉳 hũ.
 𦉳 * thường.
 𦉳 * chip.
 𦉳 * cần.
 𦉳 * dây.
 𦉳 * khới.
 𦉳 * nuốt.
 𦉳 * mướn, mướn.
 𦉳 * hóc.
 𦉳 * mớ.
 𦉳 * lảng, lảng, rảng.
 𦉳 * mách.
 𦉳 * nấc, nức, nức.
 十二
 𦉳 chào, chèo, xàu.
 𦉳 nghêu, hẻo.
 𦉳 đáp.
 𦉳 vồ.
 𦉳 trêu, rêu, reo, lèo, liu, réo, riu.
 𦉳 gheo.
 𦉳 nhàn, nhờn.
 𦉳 đuôm.
 𦉳 rồn, sún, ruồn.

嘿 hác.
 𦉳 uạ.
 𦉳 hốp, húp.
 𦉳 răn, rân, rên, ran.
 𦉳 phét.
 𦉳 nhất.
 𦉳 nhèn, nhiên.
 𦉳 chủy.
 𦉳 chúc.
 𦉳 * mắng, miêng.
 𦉳 * biếu, váo.
 𦉳 * nhún, nhộn.
 𦉳 * thẹn.
 𦉳 * nín.
 𦉳 * thuê.
 𦉳 * bặm, bím, mém.
 𦉳 * há.
 十三
 𦉳 thềm.
 𦉳 cúm, gặm.
 𦉳 nũng.
 𦉳 khí.
 𦉳 gọi, gủi.
 𦉳 phún, phun.
 𦉳 nhíp.
 𦉳 * rủng.
 𦉳 * hét.
 𦉳 * ót.
 𦉳 * bặm, bặm.

𦉳 * gát.
 𦉳 * ngáy.
 𦉳 * ngợi, ngửi.
 𦉳 * gắm.
 𦉳 * nich.
 𦉳 * hằm.
 𦉳 * tử.
 𦉳 * thuội.
 𦉳 * bệu.
 𦉳 * cùn.
 十四
 𦉳 xóm, xám.
 𦉳 vang.
 𦉳 rú.
 𦉳 quác, toác.
 𦉳 dối.
 𦉳 dỏ.
 𦉳 * họng.
 𦉳 * phở.
 𦉳 * ngón.
 𦉳 * khin.
 𦉳 * chạ.
 𦉳 * thót.
 𦉳 * mót.
 𦉳 * máo.
 十五
 𦉳 trề.
 𦉳 nhạo.
 𦉳 chát, chát, chót, giát, chợt.

嚙 rủa, rửa.
 噎 thách.
 嚙 mác.
 噎 sủ, sữa, sụa.
 噎 láp.
 噎 * háng.
 噎 * mót.
 噎 * rên.
 噎 * rân.
 噎 * trói, lói, rói.
 噎 * mót, mút.

十六
 噎 lách, lách.
 噎 lua.
 噎 hưởng.
 噎 * lúm, lúm.
 噎 * phác.
 噎 * rúc.

十七
 噎 ran.
 噎 nghiêm, ngàm.
 噎 yêng.
 噎 * liêm.
 噎 * gheo.

十八
 噎 hiu.
 噎 nhán.
 噎 * ngọng.

十九
 嚙 ra, rơ.
 嚙 náng, nang.
 嚙 * hoai.
 嚙 * năn, năn,
 嚙 * năn.
 嚙 * dêm.

二十
 嚙 nghiêm.

二十二
 嚙 * sặc.

二十三
 嚙 nhàm, nhem,
 嚙 nhờm, nhom.

□ Vi = Claus-
 trum, quadra-
 tum, circum-
 dare.

部 Bộ.

二
 囧 tù.
 囧 tứ, tứ.
 囧 nhàn.

三
 囧 hỏi.
 囧 nhơ n.
 囧 hỏi.

四
 囧 quốc.
 囧 khốn.
 囧 hỏi, hỏi.
 五
 囧 cố, có.
 囧 * bốn, bốn.
 囧 * tư.
 八
 囧 quốc.
 九
 囧 vi, vây, vè, ví,
 囧 vầy.

十
 囧 vườn.
 囧 viên, vìn.

十一
 囧 đồ.
 囧 đoàn.

十二
 囧 * chuồng.

土 Thổ = Terra.
 部 Bộ.

土 thổ.
 三
 垚 vò, vùa.
 垚 quê.
 垚 dẽ, dĩa.

地 địa.
 在 tại.
 坊 * khoai.
 圪 * hòn.

四
 均 quân.
 圪 nôi, nùi.
 坊 phương,
 phương.

坊 phân.
 坎 khảm, khảm,
 khảm, khóm.

坐 tọa.
 坑 khanh, kang,
 ganh.

址 xửi.
 坎 * vun.
 坎 * tum.

五
 坡 bờ.
 坦 đất, dứt, đất.
 站 điếm, xóm,
 dám.

块 ảng, ang.
 坤 khôn, khuôn.
 垚 * chỗ, chỗ.
 垚 * đên.
 垚 * lạp, rấp.
 垚 * chậu.
 垚 * ngói.

六
 垚 cai, gay.
 垚 giống.

垚 ngãn, ngãn.
 垚 cầu.
 垚 * nển.
 垚 * hoại, hoại.

七
 垚 bạng.
 垚 muối.
 垚 ai, ười.
 垚 mai, mài, may.
 垚 thành, thiêng.
 垚 thông.
 垚 * niêu.
 垚 * trình, chính.
 垚 * hãm, hờm.
 垚 * núc.
 垚 * trã, lờ.
 垚 * he.

八
 垚 vác, vức, vác,
 vức, vặc.

垚 ơ.
 垚 vìm.
 垚 chấp, chạp,
 chấp, chạp, chệp,
 chộp, chụp,
 giập, giộp, xấp,
 giúp, xộp, xúp.

垚 bồi, bồi, bụi,
 vùi.

垚 cơ.
 垚 dàng, dương.
 垚 kiên, ken.
 垚 doi, đôi.

垠 gồ.
 埴 nuốm.
 埴 * dũm.
 九
 堯 nghiêu, nghêu.
 堯 đố.
 堯 om.
 堯 báo, váo.
 堯 dót.
 堯 * ché.
 堯 * côi, côi.
 堯 * bũn.
 堯 * hang.
 堯 * ngô.
 十
 塊 khôi, khôi.
 塗 đố.
 塚 trũng.
 塞 tác.
 塋 táng.
 塋 ỏ, ỏ, ỏ.
 塋 diên, dên.
 塋 uinh.
 塋 dàng.
 塋 tháp.
 塋 * mả.
 塋 * rang.
 塋 * xây, xay.
 十一
 塋 trường, tràng.
 塋 gồ.

墀 trì.
 境 cảnh.
 墓 mộ, mỗ.
 塵 trần.
 墀 * đáp.
 墀 * ũ.
 十二
 墀 truy.
 墟 khư.
 墀 tăng, tăng.
 墀 chôn, chun.
 墀 đọa.
 墀 phân.
 墀 mặc, mực.
 墀 * đáp, tháp, đáp.
 墀 * chum, rùm, giùm, chùm.
 墀 * mường.
 墀 * mụn.
 十三
 墀 tường.
 墀 bích, vách, bích.
 墀 ảng.
 墀 đàn.
 墀 thêm, thờm.
 墀 * cón.
 墀 * góm.
 墀 * vông, vung.
 墀 * cát.

十四
 壑 hác.
 壓 ém.
 壕 hào.
 壑 * ghè.
 十五
 壘 lũy.
 壘 * bải, bải.
 壘 * sần.
 十六
 壞 hoại, hoải.
 十七
 壤 nhương.
 十八
 壤 * rẫy.
 十九
 壤 * nận.
 士 Sĩ = Doctor, magistratus.
 部 Bộ.
 士 sĩ.
 士 nhâm.
 四 tráng.
 五 xác, xạc.

九
 壹 nhứt, nhất.
 壺 hô, hũ.
 壻 tế, rế.
 十一
 壽 thọ.
 夕 Δ Chỉ = Subsequens, incessus lentus.
 部 Bộ.
 夕 Tuy = Tardus incessus.
 部 Bộ.
 五
 麥 lãng.
 七 hạ, hê.
 夕 Tịch = Vespertinum tempus, serum.
 部 Bộ.
 夕 tịch.
 二
 外 ngoại, ngóay, ngòai, ngóai, ngóai.
 三
 多 đa, đơ.

五
 夜 dạ.
 十
 夢 * sánh.
 十一
 夢 mộng, mống.
 夢 mộng, mống, mông, mòng, mọng.
 大 Đại = Magnus, superare.
 部 Bộ.
 大 đại.
 天 thiên.
 太 thái, thối.
 夫 phu, phũ.
 夫 yêu, yu iu, eo, éo.
 二
 失 thất, thát.
 三
 夷 di, dai, dơi.
 四
 夾 giáp, hạp, xáp.
 夾 * trời.
 五
 奇 cơ, kì.
 奈 nài, này.
 奉 phượng, phụng.

六 奏 tấu, tâu.
 契 khế, khé, khía, khít.
 奔 bôn, bon, buôn, bôn.
 奎 khuê.
 七 奚 hê.
 秩 * mất.
 欲 * lớn.
 九 鼻 ngáo.
 奢 xa.
 十 夔 loát.
 十一 奪 đoạt.
 女 Nữ = Femina.
 部 Bộ.
 女 nữ.
 二 奴 nô, nua, nó, no, nọ.
 三 奸 gian.
 好 hảo, háu.
 如 như.
 妃 phi.
 妄 vòng.

四 妃 bà.
 妖 yêu.
 妙 diệu, dẹo, dít, diu, diu, dều.
 妥 thỏa.
 妨 phương.
 妊 nhâm.
 媽 * gái.
 五 妬 đố, đớ, đú.
 妯 dâu.
 妯 đét, đót.
 妹 muội.
 妻 thê.
 妾 thiếp.
 婢 nữa, nữa.
 姊 chị.
 始 thì.
 姑 cô, co, go.
 姓 tánh, tính.
 妯 ả, gả.
 姊 tị.
 姐 thơ.
 委 ủy.
 六 姨 dì.
 姪 điệt, đệt.
 姪 ngơn.
 姻 nhơn.
 威 oai, uy.
 姜 cương.

七 娉 sánh, sinh.
 娘 nương, nàng.
 菱 trang.
 娠 thân.
 八 娶 thú.
 妻 lâu, sau.
 姝 thê.
 媵 em.
 婚 hôn.
 婦 phụ.
 婪 lam.
 姪 dâm.
 婢 tị.
 媵 * đi.
 九 媵 mẹ.
 媒 môi, mụ.
 媵 oa.
 十 媽 mợ.
 嫁 gia.
 嫉 tật.
 嫌 hiêm, hêm, hem.
 十一 媵 đích.
 嫩 non, nõn.
 媵 * vợ.
 媵 * cưới.

詞 * gương.
 十三 媵 * sui.
 十四 嬰 anh.
 十五 媵 thím.
 子 Tử = Filius; semen, &c.
 部 Bộ.
 子 tử, tí.
 孔 không, không.
 二 孕 dựng, dững, dặng, dặng.
 三 字 tự, tự, chữ.
 存 tôn, gion.
 四 孛 bụt.
 孝 hiếu.
 五 孟 mạnh, mãnh.
 季 quý.
 孤 cô, co.
 孛 noa, nua.
 招 * cháu.
 六 孩 hài.

七 孫 tôn.
 十三 學 học.
 十七 孽 nghiệt, nghệt, nghét, nghít.
 部 Bộ.
 二 它 đà.
 三 宇 vũ, vọ.
 守 thủ.
 安 an, yên.
 四 宋 tống.
 完 hoàn.
 宐 nghi, ngơi.
 五 宗 tông, tong.
 官 quan.
 宙 trụ.
 定 định.
 宜 nghi, ngơi.
 六 客 khách.
 室 thất.

山 Miên = Culmen, operire.

宦 hoạn.
 宣 tuyên.
 七 宮 cung.
 宰 tể, tể, tĩa.
 害 hại.
 家 gia.
 容 duông, dong, đồng, dung.
 宴 yên.
 八 宿 túc, tú.
 寂 tịch.
 寃 oan.
 寄 ký, ké, ghé.
 寅 dân, dân, dân, dơn, dờn.
 密 mật.
 寇 khấu.
 九 富 phú.
 寒 hàn.
 寓 ngụ.
 十 証 * ngay.
 十一 婁 cũ.
 察 sát, xét.
 寡 quả, góa.
 實 thật.
 寧 ninh, nánh, nạnh, niêng.

寨 trại.
 寘 mạc.
 十二 審 thắm, thắm, sấm.
 寫 tả.
 寬 khoan, khoãn.
 十三 黻 * xuống.
 十六 寶 báu.
 寵 sung, hủng.
 十七 寶 bửu, báu.
 寸 Thốn = Mensura quaedam.
 部 Bộ.
 寸 thốn, thuốn, xốn, dón.
 三 寺 tự.
 五 導 người.
 六 封 phong.
 導 * ngày.
 七 射 xạ.

尅 khác.
 八 將 tướng.
 專 chuyên, chuyên, chuen.
 尉 úy.
 九 尊 tôn.
 尋 tâm, tìm.
 聿 * tác.
 十一 對 đối, đối, duối.
 十三 導 đạo.
 小 Tiểu = Parvitas, vilis, &c.
 部 Bộ.
 小 tiểu.
 少 thiếu, thiếu, thểu, thểu.
 丞 * út.
 二 尔 nhẽ, nẽ.
 丞 ít.
 三 尖 tiêm.
 五 尙 thượng, thẳng.
 七 衺 * trẽ.

八 乳 nhỏ.
 紕 * nhỏ.
 閑 * môn.
 九 Vũ = Curvus, curvatus, culpa, &c.
 部 Bộ.
 九 兀 Idem.
 九 就 tựu.
 尸 Thi = Cadaver.
 部 Bộ.
 尸 thi.
 尹 doãn.
 尺 xích.
 二 尼 ni, nơi, nầy, nê.
 四 尾 vĩ, vĩ, vể, via, vãi, vẫy.
 尿 diệu.
 局 cuộc, cục, cục, gục, guộc, guốc, ngúc.
 五 居 cư.
 屈 khuất, quất.
 尾 vĩ.

六 屋 ốc.
 屍 thi, thây.
 屏 bình.
 聆 * nay.
 七 展 triển, rởn, trễn, trễn.
 九 屠 đồ.
 属 thuộc.
 魁 * vã, vã.
 十 黽 vạy.
 十一 屢 lữ, rữ, lú, giụa, lụa.
 十二 層 tầng, tầng, tầng.
 十五 隹 * duôi.
 十八 屬 thuộc.
 屮 Triết = German herbarum.
 部 Bộ.
 屯 đồn, đồn, dùn, sồn, truân.

山 Sơn=Montes.
 部 Bộ.
 山 sơn.
 四 𡵓 gập, ngập, ngợp.
 𡵓 sấm, sấm.
 岐 kì.
 岐 gập.
 崗 * núi.
 五 岫 cù.
 岩 nham, nhàm.
 岩 đèo.
 岳 nhac.
 七 峨 nga.
 八 崇 sùng.
 崑 côn.
 崔 thối, thối.
 崱 son, suôn.
 崩 băng.
 嶙 lờm.
 崇 * ghênh.
 九 嶂 ngàn.
 嶂 * đin.
 十 嵩 tung, tuông.

崑 ngôi, nguôi, ngôi, ngùi.
 崑 * chón.
 崱 vọi.
 十二 嶗 lao.
 十三 嶙 nổng.
 十四 嶙 linh.
 嶙 * non, nôn.
 十八 巍 ngùy, nguy ngoai.
 二十 巖 nhom.
 川 xuyên.
 三 州 châu.
 四 巡 tuần.
 八 巢 sào.

工 Công = Opus, opifex.
 部 Bộ.
 工 công, cong, cuông, gông.
 二 左 tả, tả.
 巧 xảo, xảo, xảo.
 巨 cự.
 七 差 sai, si.
 己 Kỉ=Sibi, se.
 部 Bộ.
 己 kĩ.
 巳 dĩ, dĩ.
 巳 tị.
 巴 ba, bơ, bư.
 四 巴 * ba.
 九 巽 tôn, chón.
 巾 Cân = Pileus, velum.
 部 Bộ.
 巾 cân, khăn.
 二 市 thị.

布 bố, búa.
 三 帆 buồm.
 四 希 hi, hi, he. 帟 chỉ.
 五 帟 đay.
 帟 * du, dù.
 六 帝 đế, đay. 帥 soái, súy.
 七 師 sư, sưa. 席 tịch, tiệc.
 八 帽 mũ. 帳 trướng. 帶 đai, dải. 常 thường, xàng.
 九 幫 bang. 幅 bức, bực. 帟 * chợ. 帽 * mũ, mào.
 十 幔 màn. 幃 * cháng. 幃 * đai, dải, dải. 帶 * dưới.

十二 幃 xí.
 十三 幃 diêm.
 十四 幃 mùng.
 干 Can=Scutum.
 部 Bộ.
 干 can.
 二 平 bình, bằng.
 三 年 niên, nên.
 五 幸 hạnh.
 十 幹 cán, càn.
 十二 辭 * năm.
 么 Hiếu = Parvulus; tenuis.
 部 Bộ.
 幻 huyễn, hoén.
 二 幼 áu.

六 幽 u.

广 Diêm = Culmen, fastigium, domus tegumentum.

部 Bộ.

三 庄 trang, chảng, chãng, chãng, giãng.

房 * khuya.

四 庀 đụn, đũn.

床 sàng, giãng, giưỡng.

序 tự, tựa.

五 底 đễ, dé.

店 đêm.

庙 miểu, mữu, miu.

庚 canh.

府 phủ.

六 庠 trường.

度 độ, đạc, độ.

七 庫 khố, kho.

庭 đình.

座 tòa.

八 庵 am, im.

康 khang, khãng.

庶 thứ, thừa.

庸 dong.

九 廂 rươg.

庾 dũ.

十 廉 liêm.

廊 làng.

十一 廓 quệch.

廡 * vựa.

十二 廚 chù, chũa.

廟 miểu, mữu.

廢 phé.

廣 quãng, quãng.

廛 chiên, gìn, triên.

庠 * xươg.

廡 lêu.

十三 廩 lẫm, lẫm, rẫm, lụm.

廩 lẫm, lẫm.

十六 廬 lư.

二十二 廳 thính.

及 Dẫn = Gravis incessus.

部 Bộ.

四 延 diên, dan.

廷 đình.

六 建 kiến.

廼 hôi.

井 Cung = Manus jungere; colligere.

部 Bộ.

四 弄 lòng, lọng, lụng, lóng, luông, lọng.

十二 弊 tệ.

弋 Dực = Jaculari, capere, &c.

部 Bộ.

弋 đạc, đạc.

弋 nhứt.

二 弋 nhị, nhì.

三 弋 tam.

式 thức.

九 弑 thí.

弓 Cung = Arcus.

部 Bộ.

弓 cung.

弔 điếu, điu.

引 dẫn, dẫn, dạn.

四 弟 đệ.

五 弥 di.

弦 đờn, đàn.

弩 nỏ.

弰 * bán.

六 弮 * giàng.

七 弱 nhược.

八 張 trương, giương.

強 cường, cang, gàng, gượng.

九 弼 bật.

十二 彈 đờn, đàn.

十三 彊 cương.

十四 彌 di.

彘 Kị = Caput; aper; porcus.

部 Bộ.

彘 Idem.

八 彗 tuệ.

十 彙 vị.

彘 Sâm = Pluma.

部 Bộ.

四 形 hình.

彘 văn.

六 彘 nghin, ngon, ngán.

八 彩 thể.

彫 điêu.

彬 bưn, bậm, bản.

九 彭 bành.
 彰 rân.
 十二 影 ảnh, ánh, yéng.
 彳 Xích = Itio; passus brevis.
 部 Bộ.
 四 彷彿 phưởng.
 役 dịch, việc.
 五 彼 bỉ, bờ.
 佛 phát.
 往 vãng, vãng, vạng, vãng.
 征 chinh, chênh, chanh, giênh.
 六 待 dãi, đợi, dẫy, dẫy, dẫy, rãi.
 徊 hồi.
 律 luật, lợt, lót, lợt, luốt, luyệt, rớt, rọt, rụt, sọt, trút, trót, lút.
 後 hậu.
 七 徑 kênh, ghinh.
 徒 đồ, dò, trò.
 徐 trừ.

八 得 đắc.
 從 tùng, tuông, thung.
 俳 bôi.
 御 ngự.
 九 復 phúc, phục.
 循 tuân.
 十 微 vi.
 十一 徵 vi.
 御 ngự.
 十二 徵 trưng, chưng.
 德 đức.
 徹 trệt, trít, trệt.
 CLAVIS QUATUOR DUCTUUM.
 心 Tâm=Cor, voluntas, intentio.
 部 bộ.
 小小 Idem.
 心 tâm, tám, tãm, tim.
 必 tất.
 三 忌 kị, cạy cạy.
 忍 nhẫn, nhịn.

忖 thốn, thốn.
 志 chí.
 忘 vong.
 忒 thắc.
 四 忠 trung.
 忤 ngũ, ngỗ, ngộ.
 快 khóai, khoải, khuấy.
 念 niệm, niêm, nãm, nùm.
 忸 nục, núc, nuộc.
 忽 hốt.
 怩 nuôi.
 五 忤 sợ.
 怒 nô, nũa, nọ.
 思 tư, tứ.
 怠 dãi.
 急 cấp, kíp, gáp, quáp.
 性 tính, tánh, dính.
 怨 oán.
 怪 quái, quãi, quại, quây, quấy.
 怯 khiếp, khép.
 六 恃 thị.
 怙 ghét.
 怨 oán.
 恍 hoáng, hoảng.
 恐 khùng.

恢 hãi, hải.
 恤 tuất.
 恨 hận, hờn, hàn.
 恩 ân, ơn.
 恪 khác.
 恬 điếm.
 恭 cung.
 息 tức.
 惱 não, nảo.
 恒 hàng.
 恕 thứ.
 忤 khóe.
 協 hiệp.
 恆 hăng.
 例 sệt.
 怵 * ghiếc.
 七 悌 dẽ, dẽ.
 悔 hồi, hồi.
 悞 ngộ.
 悟 ngộ.
 患 hoạn.
 恭 cung.
 忙 mãng.
 悉 tạt.
 忝 * lòng.
 悼 * giận, giận.
 八 悲 bi, bai, bầy, bầy, bầy.
 恠 khống.
 情 tình, tành.

惑 hoạc, hoạc.
 惜 tích, tiếc.
 惠 huệ.
 惡 ác, ố.
 悶 muộn, mủn, muộn, mủn.
 悶 muộn, mủn.
 九 惰 đọa.
 惱 não, nạo.
 想 tưởng.
 惻 trác.
 愁 sầu, rầu.
 愆 khiên, khờn.
 福 phúc, bực.
 意 ý, ới, áy.
 愚 ngu, ngúa.
 愛 ái, áy.
 感 cảm, cảm, cảm, khớm.
 惶 hoàng.
 十 愬 tố.
 愼 thận.
 愿 nguyện.
 慄 rất, rất.
 慤 ân.
 慈 từ.
 十一 慕 mộ.
 慘 thảm.
 慢 mạn, mản.

慮 lự, lữ, lừ, lử, lo, lơ, lợ.
 慳 ghen.
 慰 ủy, ủi.
 慶 khánh.
 慕 mộ.
 働 động, rúng.
 慾 dục.
 憂 ưu.
 慨 khái.
 慷 khảng, khảng.
 慧 huệ.
 十二
 隣 lân, liên.
 憑 bằng.
 憚 dạn, dẫn.
 憫 mẫn.
 憲 hiến.
 傲 rún.
 憎 tăng.
 憊 bậy.
 十三
 憾 hám, góm.
 懃 cần.
 懇 khản, khản, khản, khản.
 應 ứng, ứng.
 懌 đẹp, đẹp.
 十五
 懲 trừng, trừng.

十六
 儻 gở.
 懷 hoài.
 懸 huyền.
 十七
 讎 sâm, sâm.
 懼 cụ.
 戈 Qua = arma, species hastæ.
 部 Bộ.
 戈 qua.
 戊 mô.
 二
 戌 tuất.
 戎 nhung, giùng.
 戌 mô.
 三
 成 thành.
 我 ngã, ngã.
 戒 giải, giáy.
 四
 或 oạc, hoặc.
 七
 戚 thích.
 八
 戛 nhát, giát.
 十二
 戰 chiến, chiến.

戲 hí.
 十三
 戲 hí, hé.
 戶 Hộ=porta, janua interior, valvæ.
 部 Bộ.
 戶 hộ, hộ.
 四
 房 phòng, buồng.
 所 sở, sở, thửa.
 戾 lệ.
 手 Thủ=manus.
 部 Bộ.
 才 Idem.
 手 thủ.
 才 tài.
 扎 thác, trạc.
 二
 扑 buộc, vọc.
 扒 bắt, bắt.
 打 đả, đánh.
 扔 nạy.
 打 * trứ.
 三
 拽 dắc, dắc.

托 thác, thác.
 扣 khấu, khấu.
 扛 giang, gông.
 扞 vò, vò.
 四
 扯 chải, chẻ, giẫy.
 扱 cấp, cấp, gáp, gáp, kẹp.
 拎 cầm.
 扶 phò, phò, vùa.
 掩 dợn, đón, đòn.
 承 thừa.
 批 phê, phê.
 技 ghê.
 抄 sao.
 捋 ngoắt.
 挾 quết.
 把 bả, bạ, bả, bở, bở, vạ, vạ.
 拍 vét.
 抚 đờm.
 抑 ức.
 抔 bắt, bắt.
 投 đầu.
 捌 dấn.
 折 chiết, chét, chét, chét, chít, giết, gít, giết.
 扳 bản.
 技 kê.
 拏 phang.
 扞 * ngát, gát.

五
 拏 bó.
 披 phi.
 扶 giật.
 扞 phơ.
 押 áp, ép, áp.
 拏 giơ.
 拂 phất, phất, phứt.
 抛 phao, phau.
 拉 lấp, rấp, sấp.
 拗 ẩu.
 担 dứt.
 拒 cự.
 拔 bạt, bặt.
 掩 đờ, đợ.
 拘 câu.
 拙 chót, chót, chót, chót.
 招 chiêu, đèo, cheo, gieo.
 拜 bái, bay.
 拏 nả.
 拏 khứa.
 拏 nhém.
 拏 chám.
 拏 chỗ.
 拏 bóp.
 拏 * ngoáy.
 拏 * sẩy.
 拏 * trộm.
 拏 * chám, dấm.

抹 * vụn.
 巧 * xáo.

六

洒 tay.
 括 khóat, quát.
 拈 cát.
 推 giảm, nhúm,
 nhám.
 拱 cūng, cōng.
 拳 quyền, quờn,
 quèn.
 拾 thập.
 拿 nã, nã.
 持 trì.
 肆 thựt, tướt.
 指 chỉ.
 挈 xiết.
 按 án.
 拮 gạc, gác, gặc,
 rác.
 捌 trét.
 核 gậy.
 拯 chặng, chửng,
 chửng, giàng,
 xửng.
 挑 khêu, khiêu,
 khêu.
 牺 * tay.
 拒 * khuống.
 扛 * giàng, giàng,
 giàng, giàng.
 抹 * chôi, chôi,
 chùi, giồi, giụi,
 nhồi.

揆 * têm.
 抔 * nện.

七

捷 cánh, gánh.
 振 chần, chần,
 chận, chán,
 chấn, chấn,
 xấn, chạn, xán.
 持 vọt.
 擲 bắng, bắng.
 拈 lọng.
 援 nôi, nôi.
 插 xáp, xáp, xép.
 挽 vãn.
 拮 khuân.
 拮 xách.
 捌 bát, bít, bít.
 拮 xói.
 拮 tróc.
 拮 trao, trau.
 拮 cạy, gậy.
 拮 bộ.
 拮 thọc.
 拮 thoa.
 拮 bài.
 拮 đùa.
 拮 úp, ướp.
 拮 * biệng.
 拮 * gậy, gậy.
 拮 * giậy.
 拮 * nhận.
 拮 * bói, vói.

捥 * vễ, vãi, vỡ,
 váy, vảy.

掀 * xoi.
 搨 * níu.
 搨 * gãi.
 搨 * ngón.
 捥 * váy.

八

捧 búng.
 搨 véo.
 捷 thiệp.
 捻 nạm, nậm,
 ném, ním.
 摔 chuốt, chót, tót.
 揀 dóng, đong.
 搨 tảo.
 揀 tron.
 揀 suốt.
 揀 chường.
 揀 róc.
 揀 bài, bày, bới,
 bời, vời.
 揀 quát.
 揀 lược.
 揀 thám, thăm,
 thóm.
 揀 tiếp.
 揀 xang, xăng.
 揀 suy, thôi.
 揀 yếm, ém, ím.
 揀 cài, gài, gay,
 gậy, gậy, ghì,
 kê, cời.

捲 cuốn, quén.

捥 nhay.
 挽 uốn.
 掉 giao.
 捨 xả.
 措 thớ.
 捷 sia, xê.
 授 thọ.
 捥 * cọ, gõ.
 捥 * bóp, bóp.
 捥 * quây.
 捥 * rọc.
 捥 * nhỏ.
 捥 * bẻ, bẻ.
 捥 * tria.

九

拮 nhắc.
 拮 rinh.
 拮 đùa.
 拮 lót, lọt, lọt, rớt.
 拮 dang, dương.
 拮 ăm, ôm.
 拮 bầu.
 拮 vạy.
 拮 dứt, giọt.
 拮 vén, vén, vện,
 vin, vịn.
 拮 dệnh, dịnh.
 拮 dề, dề, dề.
 拮 chạm, chặm,
 chụm, xắm.
 拮 huy.

揆 dẹp.

拮 tiếp.
 拮 * bói.
 拮 * bòn.
 拮 * dầy, dầy.
 拮 * mùa, mó.

十

搨 cấu.
 搨 ót, ót, ún.
 搨 xai.
 搨 tao.
 搨 dao, dêu.
 搨 gom.
 搨 xâu.
 搨 xỏ.
 搨 nâng.
 搨 ban.
 搨 lát, lật, rứt.
 搨 hót.
 搨 vác.
 搨 tổn, tổn.
 搨 xấn.
 搨 cọt, gút.
 搨 chiếc.
 搨 tria.
 搨 cào, cạo, quào.
 搨 đạt.
 搨 dôi.
 搨 * chọc.
 搨 * phải.
 搨 * chằm.

搗 * mớ.
 十一
 捷 lén.
 搗 đéo, đéo, đéo.
 搗 mẩn.
 搗 khua, xô, xo, xua.
 摸 mò.
 摸 lừa.
 搗 bông.
 搗 dôi, chuôi.
 搗 tóm.
 搗 xeo.
 搗 * ngón.
 搗 * dẫn, dện.
 搗 * móp.
 搗 * quén.
 搗 * khảy.
 搗 * vắn.
 搗 * nức.
 搗 * rung.
 搗 * dứt, tắt.
 十二
 搗 giun.
 搗 va, vớ, vời.
 搗 chàng.
 搗 kéo.
 搗 phủ, vớ, vớ.
 搗 leo, lêu, treo.
 搗 bá, bạ, bợ, bớ, bú, vá, vớ, vứa.

撮 toát.
 撰 soạn, chọn.
 搗 chèo.
 搗 vót, vuốt.
 搗 đập.
 搗 giần.
 搗 bát.
 搗 * máy.
 搗 * bai, bời, bươi.
 搗 * dun.
 搗 * giới.
 搗 * khươi.
 搗 * chóng, chống, choáng, gióng.
 搗 * quét.
 搗 * vát, vét, vệt, vót.
 十三
 搗 cãm, cặm.
 搗 nóng.
 搗 trạch, dạch.
 搗 tháo.
 搗 cãm.
 搗 dãm, dãm.
 搗 huê.
 搗 cớ, cú, cứa.
 搗 đẹp, dịp.
 搗 kích, gếch.
 搗 thiện.
 搗 huê.

搗 * buông, vung.
 十四
 搗 giam.
 搗 xát, xót.
 搗 nghĩ, nghĩ.
 搗 vanh.
 搗 nhự.
 搗 * giũ.
 搗 * dờ, dờ.
 十五
 搗 trệch, trịch.
 搗 bải.
 搗 sú.
 搗 trỏ, trỏ, trỏ, ró.
 搗 nhiều, nhâu.
 搗 mót.
 搗 lừa.
 搗 trọi.
 搗 * chạt, chát, chật, giát.
 搗 * xĩa.
 十六
 搗 rạch.
 搗 * vếch.
 十七
 搗 gờ.
 搗 nhương, nhương.

十八
 搗 tiếp.
 搗 tước.
 搗 * lầy, rầy, rầy.
 搗 * giâm.
 十九
 搗 nắn, nắn.
 搗 rà.
 二十
 搗 * xởn.
 二十五
 搗 mẩn.
 支 Chi = Arborum rami.
 部 Bộ.
 支 chi, ché.
 支 Phát = Ordo; percussio.
 部 Bộ.
 支 Idem.
 二
 收 thu, thâu, thua, thâu, tho, thò.

三
 改 cải, cải, cõi, gỏi.
 攻 công.
 四
 放 phóng, phóng, phủng.
 政 chánh.
 五
 故 cố.
 六
 效 hiệu.
 七
 救 cứu.
 敏 mẩn, mẩn, mẩn.
 敖 ngao, ngao, ngào.
 敗 bại.
 教 giáo.
 敍 tự.
 八
 敢 cãm, dãm.
 散 tán, tan, tãn, tãn, tãn, tớn, tươn.
 敦 đôn, đon, don, dún, rún, run, giun.
 九
 敬 kính.
 敷 hịch.
 十
 敲 xao.
 斂 triệu.

十一

整 *chỉnh, chảnh, chĩnh, choảnh.*

敵 *địch.*

數 *số, sỏ, sộ, sác.*

十三

斂 *liễm, lểm, lém, lím, lượm, sóm.*

文 *Văn = Compositio; elegantia, pulchrum, bonum.*

部 *Bộ.*

文 *văn, vản, von, vòn, vùn.*

六

齋 *chay.*

七

駮 ** vể, vễ.*

斗 *Đấu = Granorum mensura.*

部 *Bộ.*

斗 *đấu, đẩu.*

六

料 *liệu, liêu.*

七

斛 *hộc.*

九

斟 *châm.*

斤 *Cân = Libra, pondus.*

部 *Bộ.*

斤 *cân.*

四

斧 *phũ.*

五

斫 *chứớc.*

七

斬 *trảm.*

斷 *đoạn, đoán.*

九

新 *tân.*

十四

斷 *đoán, đoán.*

方 *Phương = Quadratum, modus, ars, ordo, regula, &c.*

部 *Bộ.*

方 *phương.*

四

於 *ư, ơ, ở, ờ, ưà.*

五

施 *thi, thí, the.*

六

旅 *lữ.*

旁 *bàng.*

七

族 *tộc, tộc.*

九

颶 ** vuông.*

十

旗 *kì, cờ.*

十四

旛 *phướn.*

无 *Vô = Non, sine, carere.*

部 *Bộ.*

七

既 *kí.*

日 *Nhật = Sol, dies.*

部 *Bộ.*

日 *nhật, nhật, nhật.*

旦 *đán, đản, đản, đến.*

二

旨 *chỉ.*

早 *tảo.*

旬 *tuần.*

旭 *húc, hóc.*

三

旱 *hạn.*

四

昂 *ngang, ngáng, ngàng, ngảng.*

昊 *trác.*

昆 *côn, con.*

昌 *xương.*

明 *minh, miêng, mâng, mừng.*

昏 *hôn, hun.*

易 *diệc, dễ, dễ, dị.*

昔 *tích, tểch.*

旺 *vượng.*

昇 *thăng.*

五

春 *xuân, xoan, xún.*

昧 *muội, mọi.*

星 *tinh.*

昭 *chiêu.*

昏 *hón.*

是 *thị.*

昴 *mẹo.*

昶 ** phới.*

映 ** ảng.*

六

晏 *án, yén.*

時 *thì.*

晔 ** nhảm.*

七

晝 *trú.*

晨 *thần.*

晚 *vãn.*

暈 ** sao.*

晡 ** giờ, chừ.*

八

普 *phổ.*

景 *cảnh, khảnh.*

晶 *trinh.*

智 *trí, trới.*

晴 *tạnh.*

得 ** ngày.*

九

映 *ánh, yểng.*

暗 *ám.*

暑 *thử.*

瞽 *mản.*

暇 *hạ.*

暈 *vàng, vừng, quầng.*

睽 ** ui.*

十

暢 *sướng.*

晷 ** rua.*

晷 ** rày.*

十一

暫 *tạm.*

暮 *mộ.*

暴 *bạo.*

瞞 *man.*

十二

曆 *lịch, lệch.*

暹 *xiêm.*

曉 *hiểu, hảo, hẻo, hểu.*

十五 曠 *khoáng, khoáng.*
 曠 * *mốt.*
 曠 * *trưa.*
 十六 曠 *trưa.*
 十七 曠 *nặng, nặng, nén,*
 二十一 曠 * *nặng.*

日 *Viết = Dicere, verbum.*
 部 *Bộ.*

日 *viết, vét, vít.*
 二 曲 *khúc.*
 曳 *dái, đại, dài, dầy, dươi.*
 三 更 *canh, canh.*
 五 曷 *hạt.*
 六 書 *thơ, thư.*
 曹 *tao.*

八 會 *tăng, tăng, tăng, tăng, tăng, tăng, tăng, tăng.*
 替 *thế.*
 最 *tối, tối.*
 九 會 *hội.*

月 *Nguyệt = Luna, mensis.*
 部 *Bộ.*

月 *nguyệt, nguyệt, nguyệt.*
 二 有 *hữu.*
 四 朋 *bằng, bằng.*
 服 *phục.*
 五 疒 * *giêng.*
 六 朔 *sóc, sọc.*
 朕 *trẫm, trẫm.*
 七 朗 *láng, láng, láng, láng, lạng, lạng, lạng, lạng, lựng, lựng, trắng, trắng.*
 望 *vọng.*
 八 期 *kì, cờ.*

朝 *triều, triều, triều, triều, triều, triều, triều, triều.*
 朝 *trào, trầu, trầu, trầu, trầu, trầu, trầu, trầu.*
 眦 * *để.*
 朧 * *tháng.*
 朧 * *trăng.*
 十二 朧 * *trăng.*

木 *Mộc = Lignum, arbor.*
 部 *Bộ.*

木 *mộc, mớ, mớ, mớ, mớ, mớ, mớ, mớ.*
 未 *vị, mùi.*
 本 *bổn, bổn, bổn, bổn, bổn, bổn, bổn, bổn.*
 未 *mạt.*
 札 *trốt.*
 朮 *truật.*
 二 朱 *châu, cho, chu.*
 朶 *dóa.*
 朽 *hủ.*
 三 杆 *then.*
 杆 *cơn, cởn.*
 李 *lí.*
 杏 *hạnh.*

呆 *ngốc, ngốc.*
 材 *tài.*
 村 *thôn, thôn.*
 杖 *trượng, rượng.*
 杜 *đỗ, đậu, đỗ.*
 束 *thúc.*
 杠 *gông, công.*
 杞 *khí, để.*
 朽 *ô.*
 杙 *hòn.*
 杙 *ngọt.*
 柳 *xuyên.*

四 東 *đông.*
 棟 *đòn.*
 松 *tông, tông.*
 板 *bản, bản, bản, bản, bản, bản, bản, bản.*
 杭 *khiêng.*
 林 *lâm, lâm, lâm, lâm, lâm, lâm, lâm, lâm.*
 枚 *mai, môi, môi, môi, môi, môi, môi, môi.*
 果 *quả, quả.*
 枝 *chi.*
 枉 *uổng.*
 枕 *chằm.*
 杓 *câu.*
 杷 *bợ, pha.*
 杪 *déo.*
 杪 *ngát.*
 杪 *tăm, tum.*

种 * *trông.*
 枉 * *nhum.*
 五 桎 *vậy.*
 枯 *khô.*
 架 *giá, giá.*
 杓 *cu, câu.*
 杓 *đà.*
 柄 *bính, bính, bính, bính.*
 枉 *bạp, bộp, mướp, phím.*
 杓 *rành.*
 染 *nhiểm, nhuộm, nhuộm.*
 柔 *nhu.*
 柑 *cam, cảm, cảm.*
 柚 *dâu, dó, du.*
 查 *tra.*
 束 *gián.*
 柰 *nại, nạy, nài.*
 柱 *trụ, trụ.*
 柳 *liễu.*
 柴 *sài, thây, thây, xài, xây.*
 桮 *vành.*
 某 *mỗ, mỗ.*
 枳 *chỉ.*
 柏 *bá.*
 柘 *ru.*
 株 *mạt.*
 枉 *chánh.*
 枯 *chôm.*

柯 ca.	栳 * chòi, chôi,	梔 úp.	梓 chót, chót,	桶 nam, nam,
械 mò.	chội.	梔 vãi.	chột, rút.	nêm.
柿 * thị.	栳 * cầu.	栳 binh, biêng.	椎 chòi, dùi, chôi.	楣 me, mè.
柱 * sanh.	栳 * giảm.	栳 * cóc, góc,	椒 tiêu.	榼 huyền.
椒 * nụ.	七	góc, góc.	棘 gác.	楨 triêng, riêng,
六	栳 dà.	栳 * mang, măng,	棧 sán, sến.	trénh.
桎 then, thoen.	桶 thông, thông,	mưng.	棲 thê.	業 nghiệp, nghiệp.
栗 lạt, lạt, lạt, lút.	thùng.	栳 * nâu, nèo,	棟 đống, đống.	楪 mỗ, mỗ, mỗ.
栢 bá, búa, búa,	栳 dác.	neo.	排 bởi, bởi.	楪 méo.
búa.	栳 mai, môi, môi.	栳 * linh, ranh.	棧 lời.	楪 cực.
株 châu, chò, chu,	栳 lông, lông,	栳 * xoài, xoài.	楪 đẽ.	楪 vòng.
giâu.	róng, rưng,	栳 * lao, rào, sao.	楪 trướng.	楪 đẽ.
核 cây, cơi.	tróng.	八	栳 cuốc.	楪 và, ve.
根 căn.	栳 gáo, cóc.	梨 lê.	栳 ngang.	楪 ben.
栽 tai.	栳 dừa.	栳 suôn, lòn.	栳 * báp.	楪 đú.
格 cách.	栳 chành, gánh,	栳 cờ.	栳 * bẽ.	楪 dành, rành.
桂 quế.	nhánh, nhành,	栳 cờ.	栳 * chanh, chành.	楪 hày.
桃 đào.	nghạnh, cánh.	栳 côn, gòn.	栳 * lăm, rằm.	栳 gang.
栳 khoang.	條 điều.	栳 bông, bóng,	栳 * tre.	栳 khế.
案 án.	栳 ná, nứa.	bọng, búng,	栳 * mun.	栳 quân.
桎 trát, chuối.	栳 cây, gay, gay.	vông.	栳 * diên.	栳 ngạc.
桑 tang.	栳 ngô.	栳 táo, táo.	栳 * nọc.	栳 chuộng.
桐 đồng, dùng.	栳 lái.	栳 dum.	九	栳 vó.
栳 hoàn.	栳 cọc, cọc, guốc.	栳 dàng.	栳 da, dà, dừa.	栳 * bon.
桎 đoác.	栳 thoi.	栳 đẽ.	栳 ôi, ôi, ôi.	栳 * ười.
栳 sung	栳 giải.	栳 sum, rùm,	栳 thung, thung.	栳 * mía.
桎 kiết, kệt.	栳 nhuộm, nhuộm.	chùm.	栳 dương, dang,	栳 * trịch.
桎 hiệu.	栳 sấm, râm.	栳 sãng, rừng.	dàng.	栳 * lộc, lộc.
栳 cuống.	栳 vọt, vọt.	栳 quan.	栳 đót, nhuộm.	栳 * bòn, bòn.
栳 bình.	栳 hàm.	栳 tiếp.	栳 trĩ.	十
栳 dái, dè.	栳 bo, bồ.	栳 ý, cây.	栳 sớ.	栳 lang.
栳 * chang.	栳 bóng.	栳 trạo.	栳 du, dó, giò.	栳 o, ô.
	栳 sa.	栳 cộ, gổ, gổ, gũ.		

榜 bǎng, bǎng, bǎng.
 椽 kiên.
 榮 vinh, vang, vãng, vênh, vạnh.
 椽 suôi.
 楊 rọ, so, su.
 馮 mã.
 稿 cáo, khao, quao.
 槩 bàn.
 構 cấu, gấu.
 槌 dùi.
 槎 sậy, xay.
 謙 côm, khem, lim.
 槐 hòe, hoe, chùe.
 樞 súc.
 樞 dao.
 榭 óng.
 榭 chơn.
 榭 chớ.
 榭 đình.
 榕 dung, duông.
 榭 cụt.
 榭 nhọc.
 榭 kê.
 榭 * cà, gà.
 榭 * choác.
 榭 * chà, già.
 榭 * cuống, công.
 榭 * nẹp.

榻 * tháp.
 鞞 * trái.
 真 * trâm.
 十一
 榭 tất.
 榭 quánh.
 榭 sim.
 榭 chuôi, thoi.
 榭 cau.
 榭 mạn.
 樂 lạc, nhạc, nhạo, nhác.
 樓 lâu.
 榭 lương, rường, sường.
 標 tiêu, béu, beo, nêu.
 樞 xu.
 榭 mô, mò, mo, mua, mu.
 榭 dạng, dáng.
 榭 cái.
 榭 phàn.
 榭 dưới.
 榭 hú.
 榭 nác.
 榭 đầu.
 榭 * mắ, mắ, mắ.
 榭 * sộp.
 十二
 榭 giám.

樵 tiêu.
 樹 thọ.
 樸 phác.
 橋 kiêu, cầu, kẻo.
 欄 giàn.
 撩 leo, rêu.
 榭 cọt, cọt, cụt, quạt.
 機 cơ.
 橋 quít.
 橙 đừng.
 橫 hoành, hoánh.
 樞 trâm.
 榭 lau, rào.
 榭 vô.
 榭 thác.
 榭 khảm.
 榭 lựu.
 榭 * đu.
 榭 * bái, be.
 榭 * chèo.
 榭 * chuôm, giùm.
 榭 * máy.
 榭 * máng, miếng.
 榭 * xanh, xinh, xênh.
 榭 * thúng.
 榭 * tu.
 十三
 榭 thốt.

檣 dom.
 檀 đàn.
 檣 bảm.
 檣 nòng.
 榭 roi, rui.
 榭 cãm, cộm, cộm.
 榭 côi, côi, cuôi, củi, cuôi.
 榭 kiểm, ghém.
 榭 cãm.
 榭 đưng.
 榭 nhàu.
 榭 ráo.
 榭 sớ.
 榭 * vông.
 榭 * chày.
 榭 * vừng.
 榭 * ớt.
 榭 * hèo.
 榭 * dợp, nhíp.
 十四
 榭 ke.
 榭 muống, móng, muống.
 榭 duối.
 榭 cũ.
 榭 * chổi, giới.
 榭 * mít.
 榭 * giậu.
 榭 * lu.
 榭 * móng.

十五
 榭 trổ, rọ.
 榭 sạp, xốp.
 榭 lõi, lụi, lụi, rôi, rụi, trọi.
 榭 chát.
 榭 độc.
 榭 * bông.
 榭 * bưởi, bầy.
 榭 * khí.
 榭 * mước.
 十六
 榭 lông, trông.
 榭 tró, lo, rô.
 榭 chơ.
 榭 rạch.
 榭 * yên.
 榭 * rái.
 榭 * sòi.
 榭 * khí.
 十七
 榭 tran, ràn.
 榭 anh.
 十八
 榭 quờn, quynn, quàn.
 榭 * giần, nhần, nhỡn.
 榭 * rễ, rầy.
 榭 * que.

檻 * chàm, tràm.
 十九 權 là.
 權 nen.
 二十一 欄 ran, lờn, tran.
 欄 lăm.
 二十二 櫟 nạng.
 欠 Khiêm = Defectus, deesse, debitor, &c.
 部 Bộ.
 欠 khiêm.
 二次 thứ, thớ, thứa.
 四 欣 hân, hớn, hăn.
 七 欲 dục.
 欸 khoản, khoản.
 軟 nhon, nhuyễn.
 八 欺 khi.
 欵 khâm.

九 歎 hôm, hom, ham, hum, hãm.
 歎 hêt, hit.
 十 欵 khâm.
 歌 ca.
 十一 歐 âu.
 十三 歛 sóm.
 十八 歡 hoan.
 止 Chỉ = Sistere, cessare, remittere, finire, &c.
 部 Bộ.
 止 chỉ, chĩa.
 正 chính, chánh, chênh.
 二 此 thứ.
 三 步 bộ.
 四 武 võ, vũ.

九 歲 tuế, tuổi.
 十二 歷 lịch, lách, lếch.
 十四 歸 qui.
 十八 廢 * trái.
 歹 Ngạt = Ossa putrida, malum.
 部 Bộ.
 歹 Idem.
 歹 ngạt, ngát, ngặt, ngớt.
 二 死 tử.
 四 歿 một.
 歿 yếu, ẻo.
 五 殃 ương.
 八 殖 thực.
 殘 tàn, thàn.
 十三 殮 liêm.

殳 Thu = Baculus, militare instrumentum.
 部 Bộ.
 七 殺 sát, sít, súót.
 八 殼 xác.
 九 殿 điện, đên.
 毀 hủy, nạt.
 母 Vô = Non, negatio.
 部 Bộ.
 母 mẫu.
 三 每 mỗi, mụi, mội, mụi, mội.
 四 毒 độc, đọc, nọc.
 比 Tỉ = Comparatio, examen, regula, ordo, &c.
 部 Bộ.
 比 tỉ, tĩ.

毛 Mao = Pili, lana, plumæ, herbæ, senex.
 部 Bộ.
 毛 mao.
 七 毫 hào.
 氏 Thi = Familia, cognomen, titulus honoris.
 部 Bộ.
 氏 thị.
 氏 đễ.
 民 dân.
 四 氓 manh.
 气 Khí = Aer, vapor.
 部 Bộ.
 六 氣 khí, khĩa, khĩa.
 十三 邈 * đật.

水 Thủy=Aqua.	沃 óc, óc.	冷 lạnh, lênh, lênh, liêng, ranh, rãnh.	洩 giới, lợi.	淫 nôi, nôi, nôi.
部 Bộ.	沈 trầm, trầm, chăm, chìm, dầm, dẫm.	泡 bào.	洩 dáy.	淫 niệt, nét, nát, nét, nít, nót, nút.
彳 Idem.	沐 móc, múc.	波 ba.	流 lưu, lu.	淫 nết, nít, nót, nút.
水 thủy, thúy.	沐 khém.	泣 khắp, khắp.	洪 hồng, hồng, hóng.	活 vữa.
永 vĩnh, viêng, vánh, vãng.	没 một, mót, mốt.	注 chú, giú.	洲 chao.	涇 kênh.
洺 ưót.	沕 vát, vát.	洩 sữa.	洲 nhỡ, nhỡ, nhỡ.	消 tiêu, teo, tiu.
二	沙 sa, sa.	泰 thái, thối.	涇 xối.	涇 sinh.
汩 vục.	沚 chảy.	泥 nề, nầy, nê.	活 huợt, hoạt.	涇 quyen, quên, quen.
汀 dênh.	沛 phải, phối, phai.	泳 vịnh.	派 phái, pháý.	浮 phù.
汗 tráp.	沌 độn.	泛 phạp.	洄 hói.	涇 bọt.
求 cầu.	沔 miên,	汶 * một.	浪 ngân.	涇 * lã, rữa, rã, rữa.
汩 * nhóp.	沔 ngám.	沚 * sê.	洩 hôi.	茫 * mang, mương, mương.
汩 * lẻo, lẻo.	沔 * ngót.	洩 * dòng, duông, róng, róng, sòng.	洩 nhao.	涇 * lặn, lẩn, lẩn.
汩 * nầy.	五	洩 * ngòi, ngòi, ngòi.	洩 rệu.	八
三	沫 mát, mót, mướt.	洩 * mô.	洩 * cặn, cặn, cợn, gạn.	液 dách.
汎 vàm.	沱 đờ, dừ.	六	洩 * nhúng.	液 thíp.
汕 sườn.	沱 hà.	洩 tưới.	七	液 kị.
汗 ô.	油 dầu, dầu, dẫu.	洋 dương.	混 vã, vẫy, vể.	液 lấm, lấm, lấm, lem, rắm.
汩 dãi, dấy, dấy.	治 trị.	洩 rét.	滂 sóng, lộng.	液 vũng, vũng.
汝 nhớ, nhớ, nhớ.	沽 triêm.	洩 quyen, quên, quen.	滂 ướp.	液 lụy.
江 giang, giảng, gianh, nhãng.	洩 giặt, giặt.	洒 sái, rải, rọi, rảy, rưởi.	浪 rảng, rảng, rảng, rảng, lảng, lảng, trắng.	液 đén.
池 trì, trề, trảy, đìa.	泉 tuyền.	洗 tẩy.	海 hải.	液 tách.
汩 ngát.	泊 bạc.	洩 châu.	海 thâm, thâm, tằm, tằm, dậm, dậm, xam.	液 lọc.
四	洩 ao, ào, au.	洩 rạc.	海 thâm, thâm, tằm, tằm, dậm, dậm, xam.	液 tịnh.
洩 giếng.	法 pháp, phép.	洩 nhĩ.	海 thâm, thâm, tằm, tằm, dậm, dậm, xam.	液 luân, lún.
洩 thấy, thãi.	洩 máu.	洩 động, động, động, dùng, dùng.	海 thâm, thâm, tằm, tằm, dậm, dậm, xam.	液 dâm.
洩 ngập.	洩 phênh.	洩	海 thâm, thâm, tằm, tằm, dậm, dậm, xam.	液 rộc.
洩 tằm, tằm.	洩 dề.	洩	海 thâm, thâm, tằm, tằm, dậm, dậm, xam.	液 thâm.
洩 dơ.			洩 thiệp.	

涑 lòi, lây, lây,
 rơi, rơi, rơi,
 rơi, trảy.
混 hỗn, hôn.
清 thanh, thính,
 thình.
淺 thiển, tiển,
 thiển.
添 thêm.
淹 ươn.
涼 lương.
淡 đạm, đượm.
凖 nhỏ.
淆 hào.
渾 * suối, lụi, lụi.
漑 * sữa.
涅 * nát, nét, nét,
 nit.
漉 * đày.

九
渚 chớ, chứa,
 chứa, chứa,
 chã, chớ, chớ.
減 giảm, giảm.
渠 cừ, cừ.
渡 độ, dò, đạc.
渚 nước.
渚 ói, oi.
温 ôn, ôn.
測 trắc.
涓 vĩ, vấy.
港 cảng, cảng.
渴 khát.

湄 mưa.
涑 rịn.
漑 mũ.
湖 hồ.
湘 tương.
湛 trạm, xạm,
 trạm.
梨 lê, rê.
涑 dột, giọt.
湯 thang.
浚 bợn, vợn.
涌 nướm.
湊 thẩu.
湊 mẽ.
湊 mũ.
渣 tra.
津 * lút, lút, sụt.
漑 * véo.

十
源 nguơn, nguôn.
溝 câu.
溟 mênh.
涓 vợn.
渚 xố.
溶 đông.
溺 nich.
滄 thương.
滇 chan, xan.
溢 dật.
漑 khao, xao, xào.
滑 gút.

漑 sốc.
溟 rớt, rớt.
涑 trung.
溪 khê, khe.
滓 tể.
滔 trào.
漑 * bông.
漑 * dò.
漑 * nhựa.
漑 * sò.
漑 * tuôn.
漑 * sông.
漑 * sét.

十一
滯 chệ, trệ.
滲 sấm.
滴 nhích.
漿 tương.
滾 cón, cón, cuộn.
滿 mãn.
漁 ngư.
漂 phiêu, phêu,
 xéu, xiêu, xẹo.
漆 thát.
漑 sâu.
漏 lậu, lậu, lậu,
 lậu, lậu.
演 diễn, dán, dạn,
 dãn, dợn.
漑 tào.
漢 hán, hôn.

漫 mản, mản,
 mớn.
漸 tiệm.
漑 * động.
澗 * vắn.
湖 * lảng, lảng,
 lảng, lảng.
漑 * mằm, mem.
漑 * ngừ.
漑 * xóp.

十二
潔 khiết.
漑 vời, vời, vời,
 vôi, vôi.
潛 tiệm.
滄 húp.
澗 giản.
潤 nhuận, nhuận,
 nhuận.
潭 đằm, đằm, đằm.
漑 phé.
潮 trào.
漑 vút.
漑 sồn, sần, sồn.
澄 chừng.
漑 nhào.
漑 * khời.
漑 * nhót.
漑 * vượt.

十三
漑 sôi, sùi, trôi.

漑 gôi.
澳 áo.
濁 đục, rục, trọc.
濃 nồng.
漑 uế.
澤 trạch.
漑 * ngoi.
漑 * vùng.

十四
濕 thấp.
濛 mông.
濟 tế, tế.
澗 đuối.
濫 trộm, làm, lạm.
濱 tân.
漑 dào.
漑 nhúa.
漑 trạch.
漑 * lạt, lứt, lứt,
 lứt, lát, trạt.
漑 * lạp.

十五
漑 giọt.
漑 tả, dã.
漑 thắm.
漑 * lụi, suối.
漑 * sác.

十六
漑 sạch, rạch,
 lạch, lịch.

瀟 lù.
 瀧 sòng, rông,
 lóng.
 灑 * bèo.
 十七 灑 tướm.
 十九 灑 rạy, rỏi.
 二十一 灑 trản, lượn,
 trợn.
 二十二 灑 biễn, bẻ, bén.

火 Hỏa=Ignis.
 部 Bộ.
 小 Idem.
 火 hỏa.
 二 灰 hôi, hoi.
 灰 灰 * nậy.
 灰 灰 * nháp.
 三 灵 linh, lanh,
 liêng.
 災 tai.
 灸 cứu.

四 炒 sao.
 炙 chích.
 焯 phắng.
 五 炭 thán, than.
 焗 đóm, đóm.
 焮 rán.
 炮 bào.
 焯 * bắng.
 焮 * bép.
 焮 * đèn.
 焮 * mò.
 焮 * sậy, sậy, sậy,
 sưỡi.
 焮 * xáo.
 焮 * sinh.
 六 烈 liệt, lét.
 烏 ô, o.
 隼 nhúm.
 烘 hóng.
 蒸 chưng.
 威 diệt.
 炆 * cháy, cháy,
 chói, giỏi.
 焮 * lói, lúi, nhùi.
 焮 * nghe.
 焮 * sốt.
 焮 * hông.
 焮 * lét, lít.
 焮 * như.

七 烹 phanh.
 焮 giới.
 焉 vờn.
 焮 hơ.
 焮 * lửa, rở.
 焮 * hám.
 焮 * héo.
 焮 * hiêng, hanh.
 焮 * ngún.
 焮 * ràng.
 八 焮 đót, sốt, tui.
 無 vô.
 焦 tiêu.
 然 nhiên, nhiên,
 nhèn.
 焮 diêm.
 焮 * rực.
 焮 * phỏng.
 焮 * ngời.
 焮 * nám.
 九 熙 hi, hây.
 照 chiếu.
 焮 phiên.
 焮 luyện, rèn.
 焮 * khét.
 焮 * nháng.
 焮 * khén, khan.
 焮 * ám, um,
 hám.

焮 * dục.
 十 焮 khói.
 焮 un.
 焮 thén.
 焮 khao.
 焮 rim.
 焮 * rang.
 焮 * hậy.
 焮 rát.
 焮 * tóa, tóa, tủa.
 十一 熟 thực.
 焮 thui.
 焮 nhiệt, nhét.
 焮 * chong.
 焮 * lòa.
 焮 * nực.
 焮 * rặng, rặng,
 sáng.
 焮 giấp.
 十二 焮 xí, xé, xẻ, xé,
 xậy.
 焮 nhen.
 焮 dăng.
 焮 liệu, leo, riu.
 焮 thiêu, theo,
 thiu.
 焮 phàn, phàn.

燕 yên, en, yền
 焮 tâm.
 焮 * tát.
 焮 * rao.
 焮 * vuột.
 焮 * se.
 焮 * sùm.
 十三 營 dinh.
 焮 ráo, táo.
 焮 * nóng, nung.
 焮 * soi.
 焮 * ngòi.
 焮 * lược.
 十四 焮 lóm.
 十五 焮 róp.
 焮 * hắng, hừng.
 焮 * lói.
 焮 * rỏ.
 十六 焮 lư, lò, tro.
 焮 * nấu.
 焮 * đuốc.
 十七 焮 sém.
 焮 * thắp.

十八 燼 * ram.

二十一 爨 * nường.

爪 Trảo = Bestiarum et volatili-
um, quando-
que hominum
ungues.

部 Bộ.

爪 Idem.

爪 trảo, trấu.

四 爭 tranh, giành,
giành, giêng.

五 爰 vèn, vìn, vươn.

八 爲 vi, vị, vì, vờ,
vờ, vay.

十四 爵 tước.

父 Phụ = Pater, ti-
tulus virorum.

部 Bộ.

父 phụ.

九 爺 da.

爻 Hào = Imitari;
res intertextæ.

部 Bộ.

爻 hào, nghệ.

九 爽 sảng, sững,
sững, sượng.

十 爾 nhĩ.

扌 Ban = Fultio,
fulcrum.

部 Bộ.

四 牀 sàng, giàng,
giường.

片 Phiến = Nume-
rale fragmen-
torum, folio-
rum, &c.

部 Bộ.

片 phiến.

四 版 bản, ván.

牀 * tấm.

八 牌 bia, bài, bìa.

九 牒 điệp.

十一 牕 song.

牕 thối.

十二 膳 * phên.

牙 Nha = Dentes,
dentes molares.

部 Bộ.

牙 nha.

牛 Ngưu = Bos,
vacca.

部 Bộ.

牛 Idem.

牛 ngưu.

二 牟 mầu, mầu,
màu, miêu.

三 牡 mẩu.

四 牢 lao, lão, sao.

四 牧 mục.

物 vật.

五 牲 sinh.

六 特 đặc, đặng, đực,
đực, đực.

七 牽 khiên.

犀 tê, tây.

捕 * bò.

犢 * chăn.

十一 犛 * trâu.

十三 犧 * nghệ.

十六 犧 hi.

犬 Khuyển = Ca-
nis.

部 Bộ.

才 Idem.

犬 khuyển.

二 犯 phạm.

犴 * nái.

三 犴 * tử.

犴 * săn.

四 狀 trạng.

狂 cuồng.

狄 địch.

五 貂 cheo.

狔 nai.

狔 chuột.

狗 cẩu.

狔 * nhím.

狔 * mướp.

六 狔 dơi.

狡 giảo.

狔 cạp.

狔 thú.

狔 hươu.

狔 ngận.

狔 * chồn.

狔 * thát.

狔 * tấy.

七 狼 lang.

狔 * cáo.

狔 * lợn.

狔 * mang.

狔 * hạm, hùm.

狔 * cạp.

八 狔 cây.

狔 nghệ.

狔 * độc.

九
 猿 vượng.
 猪 trư.
 猫 miêu, mèo.
 猶 dụ.
 十
 獠 chó.
 獄 ngục, ngục.
 獅 sư.
 猿 vượn.
 猗 cà,
 獫 * chần.
 獬 * gấu.
 獬 * khỉ.
 十一
 獬 ngao.
 十二
 獬 voi.
 獬 * vút.
 十三
 獬 độc.
 十四
 獬 nanh.
 獬 muông.
 獬 hoạch.
 獬 * đúi.
 十五
 獬 lớp, lộp, sấp.

獸 thú.
 獬 * sói.
 十六
 獬 thát.
 獬 hiến.
 獬 * rái.
 二十二
 獬 heo.
 CLAVES QUINQUE
 DUCTUUM.
 亥 Huyền = Sub-
 niger, profun-
 dum, sexies
 tinctum, &c.
 部 Bộ.
 亥 huyền.
 六
 率 suât, suôt, sót,
 sút.
 玉 Ngọc = Pretio-
 sa res, lapis
 pretiosus.
 部 Bộ.
 玉 idem.
 玉 ngọc.
 玉 vương.

四
 牙 ngà.
 玩 ngoạn, ngoãn.
 五
 玳 đôi.
 玷 dém.
 珀 phách.
 珊 san.
 珍 trân.
 希 * vua, bua.
 六
 珠 châu, chu,
 chua.
 珥 nhẹ, nhẽ.
 班 ban, bươn.
 璫 nào.
 七
 現 kén, hện, hiện.
 理 lý, lẽ, lối, lẽ.
 琉 lưu.
 八
 琰 trai.
 琢 trác.
 琥 hổ.
 琰 dạm, đượm.
 琴 kìm.
 琦 kì.
 琶 bà.
 琵琶 tì.
 九
 瑁 môi.
 渠 cừ.

瑚 hô.
 瑞 thoại.
 瑟 sát.
 瑗 hoãn.
 瑀 * nam.
 十
 瑠 lựu.
 瑪 ma, mã.
 瑎 tỏa.
 十一
 璃 li.
 十二
 璿 trâm.
 十三
 環 hoàn.
 十五
 瓊 quỳnh.
 十九
 瓚 thoàn.
 瓜 Qua = Cucur-
 bita, pepo.
 部 Bộ.
 瓜 qua.
 五
 瓞 mướp.
 九
 瓠 hầu.

十一
 瓢 bầu.
 瓦 Ngọa = Testa,
 tegula, lateres.
 部 Bộ.
 瓦 ngọa.
 四
 瓮 ống.
 六
 瓶 bình.
 八
 瓶 bình.
 九
 甌 * bình.
 十一
 甌 âu.
 十三
 甌 ống.
 甘 Cam = Dulce,
 sapidum, gra-
 tum.
 部 Bộ.
 甘 cam, cãm.
 四
 甚 thậm.

生 Sinh = Parere, producere, vivere, procedere, generationes et corruptiones.

部 Bộ.

生 sinh, sanh, siêng, sin.

六

產 sản, sản, sản, sản, sản.

七

疰 * sổng.

用 Dụng = Uti, usus, adhibere, expensæ, divitiæ, pervium.

部 bộ.

用 dụng, dùng.

二

甫 bô, bo, bò, bù, pho.

田 Điền = Agri, terra arata, magnum tympanum, venatio in vere.

部 Bộ.

田 điền.

由 do, du.

甲 giáp, giệp, kếp, nháp, xáp.

申 thân.

二

男 nam.

四

界 giới.

畏 úy.

五

畔畔.

留 lưu.

畜 súc.

畝 mẫu.

六

畢 tất.

略 lược, trước.

畧 lược, trước.

七

番 phiên, phen.

畫 họa.

異 dị.

八

當 dang, đương, đáng.

彊 câng, cương.

十

畿 kì.

十四

疆 cương.

疇 trù.

十五

曠 * rông, rộng.

十六

矐 * ruộng.

十七

疊 điệp.

疊 điệp.

部 Bộ.

疋 Thất = Numerales telarum, sufficere.

部 Bộ.

七

疎 sơ, số, sớ, sữ, rờ, thơ, thớ, thừa, xớ.

九

疑 nghi, ngờ.

部 Bộ.

七

疋 Thất = Infirmittas, inniti.

部 Bộ.

二

疔 đĩnh, danh.

疔 ghê.

疔 * đau.

三

疔 sán.

疔 vồ.

四

疫 dịch.

疵 tí.

疔 nha.

疔 * ròn.

疔 * nhối.

五

疔 cam.

疔 đăn, đôn.

疔 chẩn.

疔 thỡ.

疔 bệnh, bệnh.

疔 tật.

疔 bì.

疔 chứng.

六

疔 thuyên.

疔 ngẩn.

疔 híp.

疔 * nhậm.

七

疔 mồi.

疔 đậu.

疔 lở.

疔 thống.

疔 lợi.

疔 * guộc.

疔 * mọt.

疔 * hờm.

八

疔 đàm, dờm.

疔 đẹn.

疔 gây.

疔 tê.

疔 oái.

疔 sững.

疔 ứa, ứ.

疔 * mồn, môn.

九

疔 phong, phong.

疔 nhọt.

疔 úi, úi.

疔 óm.

疔 ôn.

十

疔 sài.

疔 ôn.

疔 sang.

疔 ban.

疔 mã.

疔 * quặn.

疔 * chóc.

疔 * hen.

疔 * bươu.

十一

疔 trĩ.

疔 chướng.

疔 ung.

疔 * ngơ.

十二

疔 lao.

疔 đờn, đờn.

十三 癩 * hủ.
 瘵 * toi.
 十四 癡 si, ngây, ngây, ngưng.
 瘡 * ngứa.
 癢 * mét, mét, mét, mụt.
 十五 癩 luỗi.
 十六 癩 lếch.
 十七 癩 tiển.
 十八 癩 ung.
 癩 * nhưc.
 十九 癩 den.
 癸 Phát = Ire, ascendere, deambulare.
 部 Bộ.
 四 癸 quý, quây.

七 登 dăng, dang, đứng.
 發 phát, phết, phút.
 十 豨 * dăng, đứng.
 白 bạch = Album, purum, clarum, sincerus.
 部 Bộ.
 白 bạch.
 百 bá, bách.
 二 皂 tạo, tảo.
 皂 trẻo.
 三 的 dich, diéc.
 四 皆 giai.
 皇 hoàng, huỳnh.
 飯 qui.
 的 * người.
 六 晁 dàu.
 七 晝 * trắng.
 晡 * vía.

十 皦 cáo.
 皮 Bì=Pellis, corium, cortex.
 部 Bộ.
 皮 bì, bì, bè, bè, vừa.
 七 皦 * tróng.
 皿 Mịch = Vas ad comedendum et bibendum, vasa.
 部 Bộ.
 四 盃 bôi, vui.
 盃 bồn, buồn,
 盈 đình, diêng.
 五 益 ích.
 益 áng.
 六 盖 cái.
 七 盛 thịnh, thịnh.
 盜 đạo.
 八 盞 trản.

九 盞 tận.
 監 giám, giỡm, nhám, nhóm, xám.
 十 盤 bàn.
 十一 盧 lư, lữ, lờ, lơ, lu, lư, lô.
 廬 * tản.
 目 Mực = Oculus, oculos figere, aspectu indicare quod quis verbis non potest exprimere.
 部 Bộ.
 四 Idem.
 目 mục.
 二 臥 * nháp.
 三 盲 manh.
 直 trực, chực, sức.
 四 相 tương, tương.
 盾 thuẫn.
 省 tỉnh, sảnh, tỉnh.
 眇 diểu, dẻo, dảo.

眉 mi, mại, me, mây.
 看 khán, khản, khan, khốn.
 眈 xãm.
 眈 * ngử, ngố.
 眈 * nhám.
 五 昧 mắt.
 昧 muội.
 真 chơn, chân, chơn, chơn, chơn, xơn.
 昨 tác.
 眈 * mù.
 相 * mát.
 眈 * nhiễm.
 六 眈 nhè, nhía.
 眷 quyển, quén.
 眼 nhãn.
 眈 * lết.
 眈 * quáng.
 眈 * nhám.
 七 眈 hủi.
 眈 sinh.
 眈 * bét.
 眈 * lé.
 眈 * rứ.
 八 督 đốc.
 睦 mục.

睛 * thanh.
 九
 暇 hạ.
 睹 dũ.
 睭 tánh.
 十
 瞋 sân.
 賺 lim, gừm, gằm, lừm.
 瞞 * háy.
 睹 * trít.
 眼 * trợn.
 眇 * dim.
 十一
 瞞 man, mơn.
 磨 mờ.
 睭 ghen.
 睭 * đui.
 睹 * ghé.
 麻 * mờ.
 十二
 瞪 trờng.
 瞭 lẹo.
 瞳 trờng.
 瞶 mại.
 十三
 瞼 hím.
 瞽 cồ.
 瞶 liéc.

十四
 瞞 nháy.
 十六
 瞶 lơ, lờ.
 瞶 liéc.
 瞶 * dim.
 瞶 * trờm.
 矛 Mâu = Hasta, hasta adunca.
 部 Bộ.
 矛 mâu, mầu.
 四
 矜 cãng, gang.
 矢 Thi = Sagitta, verum, rectum, palam facere, indicare, manifestare, jurare.
 部 Bộ.
 矢 thí.
 二
 矣 hĩ, hẩy.
 三
 知 tri.
 四
 矧 thán, thán.
 五
 矩 củ.

七
 短 đoản, duản.
 十二
 矯 kéo.
 石 Thạch = Lapis, montium ossa, mensura 10 đấu, pondus 120 librarum.
 部 Bộ.
 石 thạch.
 三
 祀 * đĩa.
 四
 砂 sa.
 碓 * chai.
 五
 砥 dề.
 砭 bảm, bảm, bìm, bỡm.
 砲 pháo.
 破 phá, vỡ.
 砒 * cườm.
 砒 * sành, sinh.
 六
 砗 châu.
 砒 * đá.
 七
 砒 vỡ, vỡ.
 砒 nghiên, nghiên, nghiên.

硝 tiêu.
 硫 lưu.
 砒 mang.
 八
 碌 lục.
 碍 ngại.
 碑 bia.
 碎 tời, tui.
 砒 * gành, gênh.
 砒 * sỏi, rọi.
 九
 碧 bích, biéc.
 砒 * vôi.
 十
 磊 lỏi, lỏi, lỏi, lỏi, lỏi, lỏi, rỏi, rỏi, rỏi, trọi.
 磋 tha.
 十一
 磬 khánh.
 磨 ma.
 十二
 磬 đạn, đản, sạn, đản, dợn.
 砒 ve.
 砒 * miêng, mường.
 砒 * đọi.
 十三
 磬 lói.

十四
 礙 ngại, ngại.
 十五
 磬 phàn, phèn.
 磬 * quánh.
 砒 * sỏi.
 十六
 礙 chén.
 十七
 磬 rạn.
 磬 * gạch.
 示 Thi = Monere, præcipere, contendere, edicere, legitur etiam Kì, spiritus, genius.
 部 Bộ.
 示 thị, kì.
 示 kì.
 示 lễ, trẽ.
 三
 社 xã.
 祀 tự, từ.
 四
 祈 kì.
 五
 祖 tổ.

祝 chúc, chóc, chọc, chốc, rúc, chúc. gióc.
 神 thân.
 祚 trợ.
 祐 * xem.
 六 祥 tường.
 祭 tế.
 祕 * lấy.
 祀 * rưởi, rưởi.
 禋 * trảy.
 七 認 * nhìn.
 祿 * thờ.
 禔 * lay.
 八 祿 lộc, lóc, lóc, lọc.
 禁 cấm.
 稟 bảm, bảm.
 九 禍 họa, vạ.
 禎 trính.
 福 phước, phúc.
 十 禠 coi, còi, còi, côi, cui, cùi, gùi.
 禔 * trẽ.
 十一 禦 ngự, ngử, ngừa.

十二 禪 thiên, thiện.
 十三 禮 lễ, lễ, lầy, lầy, lầy, lải, lải, lỏi, rầy, rầy, lễ, rẻ, trẽ, trẽ.
 禱 xem, chêm.
 十四 禱 đảo.
 宀 Nhữ = Animalium vestigia, levitas, velocitas, diligentia.
 部 Bộ.
 四 禹 vũ, vũ.
 八 禽 cầm.
 禾 Hòa = Segetes et grana, metaphoricè est vita.
 部 Bộ.
 二 禿 thóc, trọc.
 秀 tú.

私 tư, tây.
 三 秉 bảnh.
 四 秋 thu.
 科 khoa.
 五 租 tô.
 秦 tân, tòn.
 秩 chật, trật, giựt.
 秘 bí.
 秣 mĩ, thê.
 秣 bình.
 六 結 gặt.
 移 di, dời, dời, day, dây.
 程 gié.
 七 稀 si, sè, sây.
 稅 thuế, thué.
 稍 tiêu, sảo, sêu.
 八 稜 lăng.
 稟 bảm.
 九 種 chủng, chông, chông, chông, giống, giuống.
 稱 xưng, xứng, xứng.
 十 穀 cốc.

稷 tác.
 稽 kê, khê, ghe.
 橐 cáo.
 馮 * má, mạ.
 十一 誓 kê, khê, ghe, ghê.
 穉 trĩ.
 穉 cây.
 穉 tích.
 穌 tô, to.
 十二 穗 huệ.
 十四 穉 nành.
 穉 ỏn.
 十五 穉 lúa.
 穉 lúa.
 穴 Huyet = Antrum, spelunca, foramen, formicarum cubile, murium casæ.
 部 Bộ.
 穴 huyet.

三 穹 khum.
 空 không, không.
 四 穿 xuyên.
 突 đót, đót, đót, duốt, duốt, đụt.
 五 窳 yểu.
 六 窳 trát.
 窳 điểu.
 七 窳 khéo.
 窳 khuân.
 八 窳 dòm, nom.
 九 窳 * hang.
 十 窳 cùng, khùng.
 十三 窳 khêu, khêu, khieu, khieu, quéo, quieu.
 十六 窳 táo.
 十七 窳 thiết.

立 Lập = Exalta-
tio, erectio, eri-
gere, firmare,
perficere, in-
stituere, stare.

部 Bộ.

立 lập, lạp, rập.

三 竝 * ngát, ngát,
ngát.

五 竜 long, luông,
lông.

六 章 chương.

七 重 đồng.

八 虺 xuồng.

九 竭 kiệt.

端 đoan.

CLAVIS SEX DUCTU-
UM.

竹 Trước = Arun-
do, canna.

部 Bộ.

竹 trước, trúc.

二 竺 trước.

三 竺 măng.

四 笈 cặp.
笑 tiếu.
笈 * gi.

五 筓 đẽm.

筓 giỏ.

筓 sinh, sênh.

筓 địch.

筓 lớp, lúp, lợp,
líp, rập.

符 phù, bùa.

符 đệ.

符 sĩa.

符 nò.

符 cẩu.

符 * bè.

符 * nĩa.

符 * trũm.

六 策 giu.

策 tên.

策 bút.

策 dãng, dãng,
dãng, đứng,
dũng.

策 gân.

策 đáp, hóp.

七 筓 rá.

筓 toán, toan.

筓 diên.

筓 thúng.

筓 * đũa.
筓 * thẽ.
筓 * lao.

八 筓 chỏi, chũ,
nhũ.

筓 cơ, kia, kĩa.

筓 chếp.

筓 toán.

筓 quản.

筓 * dó.

九 筓 mai.

筓 tên.

筓 tới.

筓 trúm.

筓 nỡm.

筓 chũm, giũm.

筓 đũa.

筓 tét, tiết, tét,
tít.

筓 thiên.

筓 trời.

筓 rường.

筓 * đẽ.

十 筓 gàu.

筓 sua.

筓 níp.

筓 soán, thóan.

筓 đóc, đóc.

筓 còi.

筓 lông, Jung,
lùng, luông,
sông, trông.

筓 sặt.

筓 * cót.

筓 * nôi.

十一 筓 tử.

筓 mọt.

十二 筓 gio, giò.

筓 tiếu.

筓 dãng.

筓 lau.

筓 trám, trám.

筓 sáo, sảo.

筓 * gián, giãn,
gián, giãn,
giỡn, giỡn,
nhớ n.

筓 * thúng.

十三 筓 liêm, lờm, rêm.

筓 bộ.

筓 trảy.

筓 trảy.

筓 * nong.

十四 筓 tịch.

筓 * mủng.

筓 * mủng, mung,
mủng.

筓 * nón.

十五 筓 liếp.

筓 dãng.

筓 rỏ.

筓 rỏ, rỏ.

筓 * toi.

十六 筓 lừ.

筓 lông, lung,
ruông, trông.

十七 筓 trản.

筓 trạc.

十八 筓 li.

米 Mễ = Oriza
cruda seu cor-
tice nudata.

部 Bộ.

米 mễ.

四 粉 phấn.

粉 * tẻ.

五 粘 niêm.

粗 thô.
縞 * cháo.

七
稔 bột.
糧 lương.
縞 ló.
糞 * xoi.
糲 * thính.

八
精 tinh, thính.

九
糊 hồ.
糝 * yá.
糝 * giấy.

十
糠 hèm.
糖 dàng, đường.
糲 * bún.
糲 * nếp.
糲 * ú.

十一
糲 mẩn.
糲 táp, táp.
糲 phần.

十二
糧 lương, lang.
糲 * keo.

十三
糲 * cốm.

茶 Mịch = Bombyx, quinque fila serica qualia bombyces ex ore effundunt; res valde subtilis.

部 Bộ.

二
紉 * buộc.

三
紀 kị.
紉 chài, chời.
約 ước.
紅 hồng, hùng.
紉 hạt, hột, hựt.
紉 * díu, tú.

四
納 nạp, nộ, nấp, nẹp, núp, nốp, niếp, nốp.

純 thuần, thuôn.
紉 chẽ.
紗 thêu, sa.
紙 giấy.
級 khớp.
紛 phân, phẩn.
紉 vân.
紡 vớng.
索 tác.
紉 * bện, bịn, bển.

五
紉 thát.

紫 tử, tía.
紉 dò.
累 lụy.
細 tế, té, tới.
紉 nố.
紉 chung, chùng, giông, giung.

紹 chiu, thiu, xiu.
紉 hay.
紉 lãnh.
紉 * chỉ, gi.
紉 * búa, vó.
紉 * sợi.
紉 * nỉ.

六
結 kiết, kết, cứt.

紉 luật.
紉 tuyệt, tiệt.
紉 lòi.
紉 quang, choàng.
紉 lạc, rạc.
紉 cấp, cúp, góp.
紉 tơ, tư, từa.
紉 thống, thụng.
紉 vòng.
紉 thợt.
紉 * nhợ.
紉 * chằng giăng, ràng.
紉 * dây.
紉 * riết, rít.
紉 * niên.

紉 * thừa.

七
絹 quyển.
紉 xãm.
紉 chiêng, giường.
紉 kinh.
紉 lưởi.
紉 mối, múi.
紉 thống.
紉 si, sì.
紉 * cũ.
紉 * nuộc.
紉 * ràng, xằng.
紉 * vải.
紉 * váng.
紉 * chuỗi.

八
綠 lục, lược.
網 vông, vông.
紉 thể, giẻ.
紉 trắng.
紉 miên, mên, mền, men, min.

紉 tri, trạ, trê.
網 cang.
紉 kè.
紉 kiêng.
紉 * gò.
紉 dá, rớ.

九
線 tuiến, thuyến.
紉 rế.

緣 doan, duyên.
編 biên.
紉 hoãn.
紉 vĩa.
紉 trú.
紉 luyện, liện, lén, rên, rên, riến, rịn, rên, triến.

紉 tri.
紉 * mẽ.

十
紉 ái.
紉 trừu.
縣 huyện.
紉 tao.
紉 rây.
紉 gút.
紉 * dẹt.
紉 * niệt, nít.

十一
紉 dấp.
紉 túng, tung.
紉 kiên, ken.
紉 lụa.
紉 mác, mác.
紉 tổng.
紉 tóm, tùm.
紉 phiến.
紉 tích.
紉 sót.
紉 * giẻ.

綰 * gòn.

十二

繚 leo, lèo.

繞 nhiều, nhều, nhịu, nhíu, thêu.

緝 tói.

縶 buộc.

縶 * quán.

縶 * vọt.

縶 * dôi, dũi.

縶 * chóng.

十三

繩 thằng.

繭 kén.

縶 thao.

縶 giào, nhàu, nhào.

縶 choại.

縶 gám.

縶 góí.

十四

縶 kè.

縶 diều, diu dều, diêu.

十五

縶 chuyên.

縶 rộp.

縶 * rói, trỏi,

trói.

十六

縶 chuyên.

縶 * rắm.

十七

縶 anh

縶 * néo.

缶 Phẫu = Vasa fictilia ad vinum reponendum vel aquam è puteo hauriendam.

部 Bộ.

四

缺 khuyéc, khuyết.

网 Vọng = Rete, sarena.

部 Bộ.

冗 𠂔 } Idem.
𠂔 𠂔 }

三

罔 vóng.

罕 hản.

七

毘 * báy.

八

置 trí.

罪 tội.

九

罰 phạt.

署 thợ.

十

罵 mạ.

十四

羅 la, là.

羊 Dương = Ovis, capra, aries.

部 Bộ.

羊 dương.

三

美 mĩ, mía, mẽ, mẽ, mì.

四

美 dạng, dường.

美 cao.

美 cương.

五

羝 dê.

羝 chiên, xén,

羝 chen, xen,

羝 chèn.

六

美 dạng.

七

羣 quán, còn, quán.

群 quán, còn, quán.

義 ngãi, nghì, nghĩa.

羨 tiên, tợn, tạn.

九

羯 kiết.

十一

義 hi.

十三

羹 canh.

羶 xiên.

羽 Vũ = Alæ, plumæ, vermium volantium alæ.

四

翁 óng.

五

翎 liếng, liệng.

習 tập, chấp, dấp.

六

翕 háp, húp.

七

翹 * cách.

八

期 * kè.

十

翹 * lông.

十二

翹 kiêu.

翼 dực.

翹 * bay.

十七

翹 * lông.

老 Lão = Senex, septuagenarius.

部 Bộ.

老 lão, lão, lấu, lấu, lạo.

考 khảo.

四

者 giả, giả.

耄 mảo.

耄 * sáu.

十

耄 * già.

而 Nhi = Conjunction, et, atque, etiam, tu, littera auxiliaris.

部 Bộ.

而 nhi.

耒 Lôi=Ligo, aratri manubrium.
 部 bộ
 耒 lồi, lòi, lọi, rỏi.
 四
 耗 hao.
 耙 bừa.
 五
 耒 bừa.
 八
 耒 * cày.
 十
 耒 náu, nẫu, nậu, nóc.

耳 Nhĩ = Auris, audire; vasorum ansæ.
 部 Bộ.
 耳 nhĩ.
 三
 耶 da.
 四
 耻 sĩ, xỉ.
 耽 đàm.
 七
 聖 thánh.
 八
 聚 tụ, sự.
 聞 văn.

聒 * nghe.
 九
 聒 * tai.
 十
 聒 liễn.
 聒 thông.
 聒 thanh, thính, thiêng.
 十二
 聒 chúc, chắc, giắc, xác, xúc.
 十六
 聒 thính.

聒 Duật = Obsequi, obedire, pingere, scribere, littera auxiliaris, principium loquendi.
 部 Bộ.
 聒 duột.
 五
 聒 họa.
 七
 聒 túc.
 聒 tứ.
 八
 聒 triệu.

肉 Nhục = Caro, animalia mortua.
 部 Bộ.
 月 Idem.
 肉 nhục.
 二
 月 * vóc.
 三
 肝 can, gan.
 肖 tiú.
 肱 * sườn.
 四
 股 cổ.
 肢 chi.
 肥 phì.
 肯 kháng, khứng.
 育 dục, dục.
 肺 phế, phổi.
 脊 tễ.
 肱 * tim.
 肤 * yêu.
 五
 肱 thấn.
 背 bội.
 肱 sấp.
 胎 thai.
 胃 vị.
 肱 nây.
 肱 quăng.
 胞 bào.
 肱 ãi.

胡 hô.
 肱 dạ.
 胃 trụ, mào.
 胆 đãm.
 肱 cổ.
 肱 * cảm.
 肱 * mập.
 肱 * tốp.
 六
 肱 da.
 肱 quang.
 肱 hông.
 肱 sườn.
 肱 năng, nấng, nấng.
 肱 cặc.
 肱 hiếp.
 肱 hiếp.
 肱 mạch.
 肱 mạch.
 肱 tích.
 肱 chỉ.
 肱 * dái.
 肱 * cật, gật.
 肱 * ruột.
 肱 * thit.
 肱 * nớu.
 七
 脚 khước, cước.
 脛 hính.
 脛 thóat, thoát.

八
 肱 trưởng, trắng, chường.
 肱 bóng, búng, bụng.
 肱 ãi.
 肱 béo.
 肱 tròn, lón.
 肱 nách.
 肱 thận.
 肱 phủ.
 肱 * lưng.
 肱 * mụn.
 九
 肱 tánh, tanh.
 肱 não.
 肱 xáp.
 肱 nem.
 肱 thũng.
 肱 yếu.
 肱 nhót, nhót, nhót.
 肱 phúc.
 肱 óc.
 肱 * nghén.
 肱 * mê.
 肱 * mây, mí.
 肱 * vôi.
 十
 腿 thối.
 脛 bàng.
 脛 ống.
 膏 cao.

膈 * má, mỗ.
 臄 * ngược.
 十一
 膈 trướng.
 膝 tất.
 膠 giao, keo.
 臄 mằm, mềm, mồm.
 臄 * nạc.
 臄 * nút.
 十二
 臄 rún, sụn.
 臄 * nhuân.
 臄 * nhạ.
 十三
 臄 tủy.
 臄 ửng.
 臄 dăm.
 臄 gỏi.
 臄 nọng.
 臄 còm.
 臄 ứ.
 臄 * bằm.
 臄 * dít.
 十四
 臄 móng, mông, mông.
 十五
 臄 chạp, liếp, lép, chộp.

十六
 臄 * vai.
 臄 * lách.
 十八
 臄 tạng.
 十九
 臄 * nân.
 二十
 臄 * phèo.
 二十二
 臄 * náng, nứng.
 臣 Thân=Præfectus, regis ministri.
 部 Bộ.
 臣 thân.
 十一
 臄 lâm, lum.
 臄 * nâm.
 自 Tự=A, ab, ex, de, prægressio.
 部 Bộ.
 自 tự, từ.

四
 臭 xú, xó, xỏ.
 至 Chí = Pertingere, pervenire, apex.
 部 Bộ.
 至 chí.
 三
 致 trí.
 七
 臺 dài.
 八
 臺 dài.
 臼 Cữu=Mortarium, contundere et miscere herbas.
 部 Bộ.
 二
 臄 du.
 七
 臄 cậu.
 八
 臄 dữ.
 九
 臄 hưng, hăng, háng, hứng.
 十一
 臄 củ, cữ, cở.

十二
 臄 cữu.
 舌 Thiệt=Lingua.
 部 Bộ.
 舌 thiệt, thựt.
 二
 舍 xá.
 六
 臄 lưôi.
 七
 臄 từ.
 九
 臄 * phố.
 十
 臄 quán.
 舛 Suyễn = Saltatio, errare, contradicere.
 部 Bộ.
 舛 suyễn, sễn.
 六
 臄 thuấn.
 八
 臄 vũ, vự.

舟 Châu = Navis, cingulum, gladio accingi.
 部 Bộ.
 三
 舩 thuyền.
 四
 般 ban, bơn.
 舩 bè.
 五
 舩 thuyền.
 十一
 舩 tàu.
 十二
 舩 xuông.
 舩 xường.
 十四
 舩 ghe.
 艮 Hạm= Sistere, terminus, forte, robustum.
 部 Bộ.
 艮 cán, ngán, ngán, ngán.
 艮 lương.
 十一
 艮 gian.

色 Sác=Color, fi-
gura, modulus.
部 Bộ.
色 sác.
十三
艷 diém, dêm,
dém.
艸 Thảo=Herbæ,
plantæ.
部 Bộ.
艸 Idem.
艸 thảo, tháu.
二
艾 ngải, nghễ,
nghệ, nghệ.
三
芎 nao, nào.
芎 thược.
芎 khung, cung.
芎 mâng, mang,
mường.
芋 vu.
芋 * nở, nở.
四
芎 búp, búp.
芥 giái.
芥 cãm.
苜 nôi.
花 hoa, huê.

芷 chí.
芎 so, su.
芳 phươg.
芙 phù.
芭 ba.
芽 nha.
芡 khóm.
芹 cân.
苾 * ngỗ, ngỗ.
五
苑 oản.
苓 linh, lành.
芡 phát.
苾 dây, dầy, dày.
苗 miêu, meo.
苾 cầu.
苾 nhược.
苾 khỗ, khủ, khó,
khử.
苾 chôm, chôm.
苾 anh.
苾 rạ.
苾 nự.
苾 phạm.
苾 đông.
苾 dĩ.
苾 bình.
苾 áu.
苾 phát.
苾 hồ.
苾 bươu.
苾 qua.

芷 * chiêng,
giêng.
六
苾 nhông.
苾 màu.
苾 khúc.
苾 nhục.
苾 hồi.
苾 trà, chè, sà.
苾 nhung, nhĩ.
苾 nhà.
苾 gai, cay.
苾 kinh.
苾 hành.
苾 thảo.
苾 tiến.
苾 hoang.
苾 tư.
苾 huyết.
苾 châu.
苾 * húng.
苾 * ráy, tưởi.
苾 * nén.
七
苾 váy.
苾 hà.
苾 hiện.
苾 mựt.
苾 dưa, đồ.
苾 trang, trắng,
trắng, trắng.
苾 ngẫu, ngò.

莘 sần, tân.
莫 mạc, mắc, mắc,
mắc.
苾 đậu.
苾 nga.
苾 bồ, bo.
苾 * cóc.
苾 * ngón, ngón.
苾 * thuốc.
苾 * nửa.
苾 * cái.
苾 * ngò.
八
苾 mảng, mang.
苾 cúc.
苾 cang.
苾 nám, nộm.
苾 quả.
苾 xươg.
苾 môn.
苾 bồ.
苾 cò.
苾 hoa.
苾 phí, phi.
苾 tranh.
苾 phộng, phụng.
苾 đào.
苾 lai, lài, trai.
苾 mãnh, mãnh,
mãnh.
苾 thể.
苾 lục.

苾 trun.
苾 sươg, rắg.
苾 thía.
苾 xươc.
苾 * rắm, rắm.
苾 * sắ, sắ.
九
苾 hắg.
苾 vậ, vậ.
苾 lạc, lắc, rắc,
rắc.
苾 riêng.
苾 điệp, điệp, đợp.
苾 đót, nhút, đợc.
苾 rắm, rắm.
苾 du.
苾 bồ.
苾 dũ.
苾 đổng, đủng,
rồng.
苾 cát.
苾 pha.
苾 thông.
苾 qùi.
苾 bông, bông.
苾 huiên.
苾 tré.
苾 éo.
苾 tời.
苾 the, thi.
苾 lột.
苾 nhon.

菴 mè.
菴 ăm.
葶 dành.
葶 * vôi.
葶 * hẹ.

十 蒙 mông, mông,
mông, mông,
mong, muông.

蒜 tỏi.
蒲 bồ, bù.
蒹 nấp, nóp.
著 kì.
菘 giữa.
蒼 thương.
蒺 tật.
葍 cà.
葍 bệ, bời.
蒿 hao.
蔞 ô.
菓 rát.
蓉 duông.
蔞 * má.
蔞 * bóm.
蔞 * hái.

十一 蔞 sán.
蔞 ké.
蔞 tất, tất.
蔞 dón.
蔞 điều.

蓬 bông, búng,
bong, phông.
蓮 liên, sen, ren.
菡 khấu.
菡 miết, mét.
菡 sam.
蔚 uất.
葶 rau, lâu.
葶 chông, chông.
蔞 ăm, im.
蔞 giáp, xúp,
chập.
荀 bạc.
蔞 sâng.
蔞 màn, man,
mạn.
蔞 * ma, mớ.
蔞 * bụi.
蔞 * cỏ.
蔞 * rắng.
蔞 * thơm, thơm.

十二 蔞 tế.
蔞 nhụy.
蔞 kiệu.
蔞 nhàn.
蔞 nhụy.
蔞 huệ.
蔞 dăng, dững.
蔞 đàng.
蔞 thiên.
蔞 phan, phiên.

蕙 uá.
藜 lê.
藜 tu.
藜 * rêu, riêu.
藜 * lùm, rum,
chum.
蘭 * khay.

十三 薄 bạc.
蕙 ý, é.
蕙 cương, gâng,
gừng.
蔞 rơm.
蔞 tát.
蔞 tân.

十四 蔞 nho.
蔞 lam, chàm,
lòm, lóm.
蔞 tàng.
蔞 nành.
蔞 huân.
蔞 quánh.
蔞 ngậy.
蔞 diều.
蔞 mông.
蔞 * muông,
muông.
蔞 * trầu

十五 蔞 rô.

藩 phan, phiên.
藜 lớp, rập, tróp.
藜 nghệ, nghệ,
nhẹ.
藜 lúi.
藜 dước, dước.
藜 lê.
蔞 dăng.
蔞 * mo.
蔞 * giền.
蔞 * trầu.

十六 蔞 chẹn.
蔞 táo.
蔞 hoác.
蔞 tô, to.
蔞 tân.
蔞 bèo.
蔞 lư.
蔞 lách, lịch.
蔞 huyên.
蔞 * giền.

十七 蔞 lũng, rong.
蔞 lan, lơn, lờn,
lườn, lươn.
蔞 tiền.
蔞 hàn.

十八 蔞 ngùy.

藜 * ngông.
十九 藜 nân, năn.
藜 lá, la.
藜 * rập.
二十 藜 * nén.

虎 Hồ = Tigris,
maculae tigris,
vox suspiran-
tis.

部 Bộ.

二 虎 hổ.
虎 ngược.
三 虎 ngược.
四 虎 kiên, kên.
五 處 xú, xử, xử.
處 hổ, hó, húa.
六 虛 hư.
虜 lỗ.
七 虞 ngu.
號 hiệu.

十一
虜 khuây, khuy.

虫 Trùng = Ver-
mes habentes
pedes, nomen
commune mul-
torum anima-
lium.

部 Bộ.

虫 trùng, sùng.

虫 cù.

二 蛆 náí.

三 蚜 vò.

蚜 từa.

蚋 * sán.

四 蚌 bàng.

蚶 nha.

蚱 châu.

蚣 công.

蚤 tao, tau.

蚧 nhái.

蚺 * trùn.

蚻 * cáy.

蚼 * cạp.

五 蚶 hà.

蛇 xà.

蚺 * bướm, vọt.

蚻 * nhái.

蚼 * từa.

六 蛛 châu.

蛛 trút.

蛾 giông.

蛭 chí, chấy.

蛛 * giò, ruồi.

蛭 * chuồn.

七 蛤 cóc.

蛹 thuồng, nhộng.

蜂 ong.

蛹 bọ, bò.

蚬 kiến.

蚶 phù.

蚱 xít.

蚻 thờ, thờ.

蚼 muỗi, mối.

蚺 * ghe.

蚻 * oáp.

蚼 * rần, lẩn, rận.

蚻 * thản.

八 蜜 mật, mứt.

蚶 lằng.

蚻 trun.

蚼 dền.

蚻 vẹm.

蚼 * dia.

蛭 * giò.

蚻 * cua.

九 蝎 yét, rít.

蝮 nhện.

蝮 thực.

蝮 đé.

蝮 du.

蝮 rông.

蝮 gián.

蝮 điệp.

蝮 ha.

蝮 * đọt, giọt.

十 螂 lang.

蝮 ong.

蝮 trần.

蝮 éch, éc.

蝮 sò.

蝮 * rầy.

十一 螳 dàng.

蝮 sâu.

蝮 trập.

蝮 lụy.

蝮 mò.

蝮 ngao.

蝮 * diu.

十二 螻 vét.

蝮 ve.

蝮 quit.

蝮 trùng, sùng.

十三 蟒 mắng.

蝮 thiêm.

蝮 giải.

蝮 rùa.

十四 蠓 mòng.

蠓 hau.

蠓 * vích.

十五 蛾 mọt.

蠓 lạp, sáp, lộp,

rệp.

蝮 xuẩn.

蝮 * trạnh.

十六 螻 hén.

蝮 luông.

蝮 * rọm.

十八 蝮 tâm, tâm.

蝮 * rạm.

十九 蝮 man, mán, mản.

血 huyết=sanguis.

部 Bộ.

血 huyết, hoét.

四 蚶 nục.

六 衆 chúng.

十五 蟻 mét.

行 Hành = Ire,
ambulare, age-
re.

部 Bộ.

行 hành, hánh,
hàng.

五 術 thuật.

七 衙 nha.

九 衛 vệ, vệ.

衝 xông, xông,
xoang, xong,
xung.

十 衡 hoành.

衛 vệ, vệ.

十六 衢 cù.

十八 衢 cồ, cù.

衣 Y=Vestis; vestes quæ partem superiorem corporis cooperiunt.

部 Bộ.

衣 y.

三 表 biêu, biêu, bít, bèo, vẹo.

四 衰 suy. 衾 khâm.

五 袍 bào, bâu. 衿 lóp, lúp. 袷 chéu, xéo. 袪 tá, tã. 被 bì, bự. 袪 * dùm.

六 袷 nhâm. 袴 khố. 袷 * rúoi. 袷 * lốt.

七 裔 dệ, duệ. 裘 câu. 裙 quàn.

補 bổ, bỗ, bỗ, vổ. 裒 bịu, bịu. 裝 tang.

八 裳 thường. 裴 bài. 裸 lỏa. 製 chế. 裱 * tràng. 裱 * nệm.

九 袷 ám. 十 襜 * chần. 襜 * viên.

十一 裒 bao. 襜 mấn. 裒 nẻo, nểu. 襜 lã. 襜 * nút. 襜 * cháng. 襜 * dãi, dai.

十二 襜 bọc. 襜 * vạt.

十三 襜 áo. 襜 cỏi, gói. 襜 xiêm.

十四 襜 lam. 襜 * toạc. 襜 * yếm, ướm.

十六 襜 * rách, rách. 襜 * chèn.

兩 Á=Cooperire; occidens.

部 Bộ.

西 tây.

三 要 yếu, éo.

十二 覆 phúc, phú.

十三 霸 bá.

CLAVES SEPTEM DUCTUUM.

見 Kiên= Videre, respicere, vestis exterior loculi.

部 Bộ.

見 kiến, kén.

四 覓 mách, méch. 規 qui.

五 視 thị.

七 覓 * thấy.

八 覓 cạnh, gạnh.

九 覽 lãm, lảm, lóm.

親 thân. 覓 đở, đở, đở.

十三 覺 giác.

十五 覽 lỏm, lám.

十八 觀 quan.

角 Giác = Cornu, angulus, cornu impetere, vas vini, capilli instar cornu in capite constricti.

部 Bộ.

角 giác, giac.

五 觜 chủy.

解 gạc. 解 giải. 觥 quăng.

七 觥 tóc.

八 觥 sửng.

十 觥 hộc.

十三 觥 xúc, xóc, xóc.

言 Ngôn = Lời = Verbum; dicere, loqui.

部 Bộ.

言 ngôn, ngôn, ngôn.

二 計 kê, kê, kê, kê, ke, ghé.

訂 đính.

三 討 thảo.

訓 huấn, huấn.

訖 hất.

訖 thác.

訖 kị, ghi.

四 訖 ngoa, ngoa.

訥 dốt, nốt, nhót, nốt.
 設 thiết, thết.
 詭 độn.
 許 hứa, hử.
 訪 phỏng.
 訟 tụng.
 五
 訴 tố, tở, tủa.
 註 chú,
 証 chứng, cháng.
 詐 trá.
 詔 chiếu.
 詛 trớ.
 詞 từ, từ.
 六
 詭 sá.
 詠 vịnh.
 試 thí, thi, thử.
 詩 thi, thơ.
 詰 cật, cật, gặt.
 該 cai.
 詳 tường.
 詭 quỷ, quỷ.
 誅 tru.
 誇 khoe.
 七
 認 nhận.
 誑 cuống.
 誓 thệ, thề.
 誕 dân.
 誘 dụ, dũ, dũ.

語 ngữ, ngữ, ngữ.
 誠 thành.
 誣 vu.
 誦 tụng.
 說 thuyết, thốt, thót, thót, thốt, thốt.
 誠 giái.
 誨 hối.
 誤 ngộ.
 八
 課 khóa, thuở, khóa.
 談 đàm.
 請 thỉnh, thỉnh.
 諍 trính.
 論 luận, trọn, lòn, luôn, lộn, lòn, lộn, lụn, lữn, tròn, trọn, lữn.
 調 điều, diu, điệu, đều.
 詔 siếm.
 誹 phí.
 九
 諛 dua.
 證 thí.
 諧 hài.
 諫 gián.
 諭 dũ, dụ.
 諱 húy.
 諶 thâm, chờm.
 諷 phúng.

諸 gia, chơ, chơ, giữ.
 謀 mưu.
 謁 yết, ét.
 諺 ngạn.
 十
 謗 bàng.
 謙 khiêm, khom.
 講 giảng, giảng.
 謝 tạ.
 諂 siếm.
 十一
 謨 mua.
 謬 mậu.
 謹 cẩn, kím.
 謳 âu.
 十二
 譎 quyết.
 譏 cơ.
 識 thức.
 證 cháng.
 十三
 譬 thí, thí.
 譯 dịch.
 議 nghị, nghị, ngợi, nghị.
 十四
 讒 sàm, gièm, sòm.

護 hộ, hộ.
 譽 dự.
 十五
 讀 đọc.
 讚 tán.
 十六
 變 biến, bển.
 讐 thù.
 讎 thù.
 十七
 讒 gièm, xàm.
 讓 nhượng, nhàng, nhạng, nhường, nhảng.
 識 sấm, sấm.
 十九
 讚 tán.
 谷 Cốc = Antrum vacuum et profundum; valis; aquae ductus.
 部 Bộ.
 谷 cốc, góc.
 十
 豁 hoạt.

豆 Đậu = Legumina, phaseoli, quædam mensura.
 部 Bộ.
 豆 đậu.
 十一
 豐 phong.
 豕 Thi = Porcus, sus.
 部 Bộ.
 五
 象 tượng.
 七
 豪 hào.
 九
 豫 dự.
 十
 豳 mân, mân.
 豸 Tri = Vermes pedibus carentes; animalia pilosa et reptilia.
 部 Bộ.
 豸 giai, giai, chạy, chạy, trại.

三 豹 báo, beo.
 豹 sài, rài.
 六 貂 mịch.
 貂 cốp.
 七 貌 mạo.
 貌 * hùm.
 九 貓 mèo.

貝 Bối = Divi-
 tiæ, pretiosum;
 conchyliæ ma-
 ritima.

部 Bộ.

貝 bối, bối, búi,
 búi, buối, vớ,
 vưởi, vôi.

二 貞 trinh, riêng.

負 phụ.

三 財 tài.

貢 công, công,
 góng.

四 貧 bản, bản.

貨 hóa.

貪 tham, thàm,
 thờm.

貫 quán, quan.
 責 trách.
 斯 * gán, gán.

五 貳 nhị, nhì.
 貳貯 trữ, chứa.

貳貲 thối.
 貳貴 quý.
 貳貶 biếm.
 貳買 mãi, mảy, mại,
 mười, mới,
 mảy, mớ, mạy.

貳貸 thãi.
 貳費 bí, phía, phé,
 phí.

貳貼 của.

六 賂 lộ.
 賂賄 hối.

賂賚 tư.
 賂賈 cổ.
 賂賊 tặc, giặc.

七 賑 chẩn.
 賑賓 tân.

賑賒 xa.

八 賜 tứ.

賞 thưởng,
 thưởng.

賢 hiên, hèn.

賣 mãi, mại.

賤 tiện.

賦 phú.
 質 chát, chát,
 chát, chạt,
 chợt.

贛 tởn.

十二 贈 tặng.
 贛 tán.

十四 贛 cháng, chảng,
 chạng, chang.
 贛 tang.

十五 贖 thực, chuộc.

赤 Xích = Color
 ruber, purpu-
 reus, pauper,
 nudus.

部 Bộ.

赤 xích, xêch,
 xêch.

四 赦 xá, tha.

五 赧 nán, nán.

七 赫 hách.

九 赭 đỏ, đỏ.

走 Tẩu = Ire, cur-
 rere, festinatio.
 部 Bộ.

走 tẩu.

三 起 khi.

五 超 siêu, siêu.

越 việt, vát.

八 趣 thú.

足 Túc = Pes, lo-
 cuples, suffi-
 cere, vestigi-
 um, passus.

部 Bộ.

足 túc.

二 趺 * tréo, tréo.

三 跏 dầy, dầy.

四 跋 vấp.

趾 chí.

跣 * dáu.

五 踞 nhảy, giãy,
 nhởi.

跌 trợt, trệt.
 跣 mẹp, vấp, vấp.
 跣 chôm, nhôm,
 xôm.

跣 * vó.

跣 * dặng.

跣 * sĩa.

六 跡 tích.
 跣 dầy.

跣 quì, què, quày.

跣 khỏe.

跣 chọi, chỏi, xói.

跣 lộ, lộ, lựa.

跣 chọi, lúi, trói.

跣 queo.

跣 * nhảy, nhởi.

跣 * lết.

七 蹶 noi, nôi.

蹶 * riu.

蹶 * vọt.

八 踏 đập.

踏 * rôi.

九 踏 chỡ.

踏 chặm, giãm,
 giãm.

踏 dép.

踏 đé.

踏 * giày.

蹶 * dót, nhót.
蹶 * mảy.

十 踉 giò.
蹶 * gót.
蹶 * nập.

十一 蹶 thúc.
蹶 trích.
蹶 * nhón.
蹶 * dân.
蹶 * dù.

十二 蹶 theo.
蹶 kiêu.
蹶 quật.
蹶 * giò.
蹶 * nhờn.
蹶 * leo, trèo.

十三 蹶 tháo, rảo.
蹶 * cú, cùi, gối.
蹶 * lui.

十五 蹶 lạp.
蹶 * lúi.

十六 蹶 ruông.

身 Thân = Cor-
pus, ego, ego-
met, ipsemet.

部 Bộ.

身 thân.

三 躬 cung.

十一 軀 xo.

車 Xa=Currus.

部 Bộ.

車 xa, xe.

二 軍 quân.

三 軌 ngột.
軒 hin.

五 軻 kha.
軻 chẵn.

六 駟 bánh.
載 tải, tưởi.

七 輔 phự.
輕 khinh, khảnh.

八 輪 luân, luân.

輕 khinh, khảnh.

十一 轉 chuyển, chuyển.

十二 轎 kiêu.

十四 轟 hoánh, hoảnh,
hoanh.

辛 Tân = Sapor
mordax, aci-
dum, littera
cycli.

部 Bộ.

辛 tân, tăn.

五 辭 từ.

七 棘 lát.
棘 lát, lát, lợt,
lợt.

九 辨 biện.

十二 辭 từ.

十四 辯 biện.

辰 Thân = Hora,
dies, annus,
littera hora-
ria; coeli pars
quæ est syde-
ribus vacua.

部 Bộ.

辰 thân, thìn.

三 辱 nhục, nhục,
nhuộc, nhọc.

六 農 nông, núng,
nống, nong.

彳 Xức = Itio,
ire, vadere, iter
facere, redire,
venire, fugere,
molestare, oc-
currere.

部 Bộ.

彳 Idem.

二 迳 * doanh, dênh.

三 迳 hát.

迳 * dười.

四 近 cận, cận.
迳 độn, trồn.

迎 nghinh,
nghiêng,
nghênh,
nghênh,
nghảnh.

返 phản.
迳 * lên.

五 迦 ca, gia.

迳 dật, dật.

迳 dào.

迳 thuật, thụt.

迳 chảy.

迳 * mười, mười.

六 迷 mê, mê, mê.

迳 đưa, đưa, đư.

迳 thối, thối, thúi.

迳 tổng.

迳 đảo.

迳 nghịch,
nghech.

迳 tổng.

迳 truy, dùi.

迳 * quanh.

七 迳 tiêu.

迳 thấu.

迳 trực, chực,
giục.

迳 giá.

迳 thông, thông,
thuông, thông.

逝 *thệ.*
 速 *tốc.*
 造 *tạo, tháo.*
 逢 *phùng.*
 連 *liên, liên, luân.*
 透 ** lũng.*

八
 進 *tấn, tiến.*
 遑 *rước.*
 逸 *dật, dật.*
 週 *châu.*

九
 逾 *gió, giò.*
 遁 *trốn.*
 遂 *toại, toài.*
 遇 *ngộ.*
 遊 *du.*
 運 *vận, vận.*
 過 *quá.*
 遏 *át, Ợt.*
 道 *đạo, đạo, diệu.*
 達 *đạt, dật, dật, đợ, dật.*
 違 *vi.*
 逼 *bức.*

十
 遙 *dao.*
 遜 *tồn.*
 遠 *viễn.*
 遣 *khiển, khiển, khển.*
 連 ** trên.*

十一
 遨 *ngao.*
 適 *thích, thích.*
 遯 *dộn.*
 遲 *trì, trề, chầy.*
 遭 *tao.*
 遼 ** lên.*

十二
 遵 *tuân.*
 遶 *nhểu, nháu.*
 遷 *thiên.*
 選 *tuyển.*
 遺 *di.*

十三
 避 *tị.*
 還 *hoàn.*

十四
 邈 *mạc.*
 遯 ** duỗi.*

十五
 邊 *biên, bên, ben, vện.*
 還 *hoàn.*

十七
 遣 ** mây.*

十九
 邏 *lạ.*

邑 *Áp=Locus mœnibus cinctus, locus sine templis vel monumentis, singul-tire, anhelare.*

部 *Bộ.*
 卩 *Idem, sed ponitur ad dexteram.*

邑 *áp, óp.*

三
 邛 *mương.*

四
 邾 *na, nà, ná, nư.*
 邾 *bang, bưng, vâng, vưng.*
 邾 *tà.*

六
 郊 *giao.*

七
 郎 *lang, sang.*
 郡 *quận.*
 羈 *quần.*

八
 部 *bộ.*
 郭 *quách.*

九
 都 *đô, đua, đơ, đu.*

十
 鄉 *hương.*
 邾 *sặt.*

十一
 鄙 *bỉ.*

十二
 鄧 *dặng, đặng, đưng.*
 鄭 *trịnh, chạnh.*
 鄰 *lân, lãn, trăn.*

酉 *Dậu = Liquor, res liquida, littera horaria, item littera è cyclo duode-nario.*

部 *Bộ.*

酉 *dậu, dẫu, dẫu.*

三
 酌 *chứợc.*
 酒 *tửu.*
 配 *phối, phúi, phui.*

六
 醞 ** nhấm, giấm.*
 醞 ** xoàng.*

七
 酸 *toan.*

九
 醒 *tánh, tỉnh.*

十
 醕 *rượu.*
 醜 *xỏ, xủ.*
 醜 *say.*

十一
 醫 *y.*
 醫 *tương.*

十二
 醜 *tiểu.*

十八
 釁 *hấn, hấn.*

采 *Biện = Dividere, diversum, distinguere.*

部 *Bộ.*

采 *thể.*

十三
 釋 *thích.*

里 *Lý = Locus, pagus, 5 domus faciunt unum lân et 5 lân unum lý, 50 domus, stadium sinicum 360 passuum.*

部 *Bộ.*

里 *lý, lí, lịa.*

二
 重 *trọng, trùng, chông, trộng, chùng, chuộng.*

四 野 dã.
五 量 lượng, lường.

CLAVES OCTO DUCTU-
UM.

金 Kim=Metalla,
aurum.

部 Bộ.

金 kim, ghim.

二 釘 đinh.
針 kim, châm,
chăm.

釵 nhíp.
釘 rẻo.

三 鈞 diều.
鈞 xuyến, xoắn.
鈞 gươm.

四 鈇 khoét.
鈇 câu.
鈇 bản.
鈇 sa.
鈇 chì, chìa, chia.
鈇 đâm.
鈇 * chia.

五 鈇 nĩa.

鈇 bặt.
鈇 rửa.
鈇 búa, vố.
鈇 thiết, sắt, thét.
鈇 bào.
鈇 găm, kèm.
鈇 việt.

鈇 bát.
鈇 câu.
鈇 chiêng.
鈇 chém.
鈇 bạc.
鈇 binh, bánh.
鈇 * sả.
鈇 * chảo.

六 鈇 công.
鈇 ngân, ngân,
ngơn.

鈇 súng, thụng.
鈇 đồng, dòng.
鈇 ten.

鈇 khóa.
鈇 minh.
鈇 thuyên.
鈇 * chòng.

七 鈇 tiu.
鈇 lao.
鈇 phong.
鈇 xiêng.

鈇 giũa.
鈇 cuốc.
鈇 thò.
鈇 nhuệ.
鈇 * bịt.
鈇 * búa.

八 鈇 cửa, cửa.
鈇 gang.
鈇 lục.
鈇 chôi, chũe,
chui, giùi.

鈇 trành.
鈇 quay.
鈇 tiền.
鈇 cầm, cùm, găm,
găm.

鈇 thiết, tích.
鈇 thớ, thớ.
鈇 xanh.
鈇 quất.
鈇 * thép, thép.

九 鈇 rèn, lện.
鈇 oa.
鈇 ùi.
鈇 giám.

鈇 nút, dót.
鈇 chỡm.
鈇 chung.

十 鈇 phăng, văng.

鈇 dong.
鈇 tủa.
鈇 thương.
鈇 ô.
鈇 trán, trán.
鈇 trán, sán.
鈇 dát.
鈇 * mạ.
鈇 * nắp.
鈇 * kèn.

十一 鈇 mác.
鈇 loa.
鈇 mèn.
鈇 kính.
鈇 tạm.
鈇 * mằm.

十二 鈇 vàng.
鈇 riu.
鈇 chung, chuông.
鈇 cảnh.
鈇 kéo.

十三 鈇 dăng.
鈇 liêm, liêm.
鈇 thau.
鈇 kềm.
鈇 đục, đục.

鐵 thiết.
鑲 hoàn.
鐸 đạc.
鑪 cửa.
鑪 * bằm, vằm,
vũm.
鑪 * bung.

十四 鑪 vạc, quạc.
鑪 giám.
鑪 muông.

十五 鑪 lạc.
鑪 xẻ, xải.
鑪 chặt, xát.
鑪 đục.
鑪 * mạ.
鑪 * khoan..
鑪 * sỏ.

十六 鑪 xuông.
鑪 * đúc.
鑪 * lỏm.

十九 鑪 la.
鑪 tạc.

二十一 鑪 * nén.

長 Trường = Longitudo, prolixitas, remotum, magnum, diuturnum, semper.

部 Bộ.

長 trường, tràng, trưởng.

六 魏 * dài.

門 Môn = Janua, ostium, familia.

部 Bộ.

門 môn, môn.

二 閃 thiểm.

三 閉 bế, bé, bấy.

開 * muôn.

四 開 khai.

閑 nhàn, hèn.

閒 nhàn.

間 gian.

六 閣 các, gác.

閨 quâ.

闕 hồng, hồng, hống, hống.

七 闕 khôn.

闕 * cửa.

八 閨 diêm, dâm.

闕 vác.

九 闕 hoạt, khoát.

闕 làn.

十 闕 quyết.

十一 關 quan.

十二 闕 xén.

阜 Phụ = Agger, mons terreus, plurimum.

部 Bộ.

乃 Idem, sed ad sinistram ponitur.

三 阡 thiên.

四 阡 nguyên.

阡 tỉnh.

防 phòng.

防 dương.

阴 âm.

五 阻 trở.

阿 a.

陀 đà.

陂 bê.

附 phụ, phò.

六 陌 mạch.

降 giáng, hàng.

限 hạn, ngăn.

七 陝 hẹp.

陟 trác.

院 viện, vện.

陣 trận, sận.

除 chừa, chờ trừ.

陞 bệ.

八 陰 âm.

陳 trần, trần, rân, trườn.

陵 lăng.

陶 đào.

陷 hãm, hãm, hỏm.

陞 thùy.

陸 lục, lúc.

九 陽 dương, dàng.

陰 âm.

隆 long.

隊 đội, dỗi, dòi, dòi, dùi.

陞 thùy.

隍 hoàng.

十 隔 cách.

隘 ải.

十一 隙 khích.

障 chướng.

十二 隣 lân.

十三 隨 tùy.

險 hiểm, hỏm, hiểm.

險 hẻm, hiểm.

十四 隱 ản.

十六 隴 luống, lúng, lũng, lũng.

隴 luống, lúng, lũng, lũng.

隴 luống, lúng, lũng, lũng.

隴 luống, lúng, lũng, lũng.

隴 luống, lúng, lũng, lũng.

隴 luống, lúng, lũng, lũng.

隴 luống, lúng, lũng, lũng.

隴 luống, lúng, lũng, lũng.

隴 luống, lúng, lũng, lũng.

隴 luống, lúng, lũng, lũng.

隴 luống, lúng, lũng, lũng.

隹 Thùy = Avis caudâ brevior; alæ, conjunctio, concordia.

部 Bộ.

二 隻 chệc, ehiéc, chéch, nhích, xéch, chieéc.

三 雀 tước.

四 雄 hùng. 雅 nhã, nhả. 集 tập, tấp.

五 雉 trỉ. 雍 ung, úng.

九 雖 tuy.

十 雙 song.

雜 tạp.

十一 離 li, le, lì, lè, lĩ, lia.

難 nan, nạn, nản.

隶 Δ Đại } = Per-
dị } venire,
extremum,
truncus.

部 Bộ.

雨 Vũ = Mưa = Pluvia.
 部 Bộ.
 三 雪 tuyết.
 雩 * ngút.
 四 雲 vân.
 雯 * che.
 五 雷 lôi, loi, lui, lụi.
 霤 bão.
 霰 * mù.
 六 霽 * sét.
 七 霖 móc.
 霄 tiêu.
 霆 đình.
 八 霓 nghê.
 九 霜 sương.
 凇 * bùng.
 凇 * xằng.
 霂 * mưa.
 霁 * nôm.
 十 霄 * guột.
 霭 * mây.
 十一 霧 vụ.

靄 chớp.
 溼 dầm, dẫm.
 霽 * ráng.
 十二 露 lộ, ló, lố, lồ.
 瀟 * chở.
 十三 霹 thích, tích.
 十四 霰 mống, mùng.
 霽 * dàu, dào.
 十五 霽 * mịt.
 十六 霽 lịch.
 靈 linh, liêng, lanh, lênh, thiêng, lình.
 十七 霽 sám.
 青 Thanh = Xanh = Viridis color vel caeruleus, serenitas, tranquillitas.
 部 Bộ.
 青 thanh.

八 靜 tịnh.
 非 Phi = Chảng = non, negatio, falsum, defectus, improbare, obtrectare.
 部 Bộ.
 非 phi.
 七 靠 kháo.
 靠 kháo.
 十一 靡 mị.
 CLAVES NOVEM DUCTUUM.
 面 Diện = Mặt = Vultus, rerum superficies.
 部 Bộ.
 面 diện.
 五 麵 * mặt, mặt.

革 Cách = Da = Pellis non curata, galea, lorica, arma ad tegendum, mutare.
 部 Bộ.
 五 鞞 thúy.
 六 鞋 hài, giày.
 鞞 an, yên.
 七 鞞 * hia.
 八 鞞 cúc.
 九 鞞 hài.
 鞞 tiên.
 鞞 dép.
 鞞 * thu.
 十 鞞 thao.
 十二 鞞 kiêu.
 十三 鞞 cương.
 十五 鞞 miệt.

韋 Vi = Da thuộc, = pellis nudata pilis et curata, circumdare, repugnare.
 部 Bộ.
 韋 vi.
 八 鞞 hàn.
 十 鞞 thao.
 鞞 bễ.
 非 Cửu = Porrus, allium.
 部 Bộ.
 非 phi.
 音 Âm = Tiếng = Vox, sonus, concentus.
 部 Bộ.
 音 âm, im.
 五 韶 thiêu.
 十 韻 vận, vãn.

頁 Hiệt = Đầu =
Caput.
部 Bộ.
二
頂 đỉnh, đỉnh,
đảnh, đấng.
頃 khoảnh.
三
項 hạng, háng,
hảng.
順 thuận.
須 tu, tua.
四
頤 húc.
預 dự, dựa, dự,
dứa, dừa.
頤 ngoan.
頤 ban.
頤 đón, đốn, đũn.
五
頤 trán.
頤 phở.
頤 lãnh, lãnh,
lĩnh.
六
頤 hệt.
七
頭 đầu.
頤 đĩnh, ghĩnh.
頤 đôi, tối, sỏi.
九
題 đề.
額 ngạch, ngạch.

顏 nhan.
顛 ngóng, ngong,
ngủng.
十
願 nguyện, nguyện.
顛 tảng.
顛 diên, đen.
類 loại, loài.
十二
顧 cố.
十四
顯 hiển, hển.
風 Phong = Gió =
ventus.
部 Bộ.
風 phong, phung.
十三
颯 * gió.
飛 Phi = Bay = vo-
latus, volare.
部 Bộ.
飛 phi.

食 Thực = Ăn, =
Comedere.
部 Bộ.
食 thực.
四
飭 sức.
飲 âm, ẩm.
飯 phạn.
五
餅 cơm.
飾 sức.
餽 * no.
餽 * bánh.
六
養 dưỡng, dảng.
七
餒 muôi.
餓 ngã.
餘 dư, thừa.
餽 * bữa.
八
餅 bánh.
餽 * suôn.
九
餽 ười, ợt.
十
饑 cần.
餓 * mềm.
十二
饑 é.
饑 cơ.

饒 nhiều, nhau,
nhiều, nheo.
十三
饒 thêm.
十四
餽 * đôi.
首 Thủ = Đầu =
caput, principium,
origo, antè,
antea.
部 Bộ.
首 thủ.
二
馗 quì.
香 Hương = Odor,
virtus, fama.
部 Bộ.
香 hương, nhang.
九
馗 phức.
CLAVES DECEM DUC-
TUUM.
馬 Mã = Ngựa =
equus.
部 Bộ.
馬 mã, mã, ngựa,
mựa, mớ, mở.

二
馗 ngựa.
三
馴 thuận.
五
駒 cu.
駕 giá.
駝 đà, xà.
六
駱 lạc.
七
駮 xãm.
駮 pho.
八
駮 choai.
駮 kị, cỡi.
駮 nghiệm.
十
駮 thiên.
駮 tao.
十一
駮 la.
十二
駮 kiêu.
十三
駮 nghiệm.
駮 kính, kính.
駮 dịch.
十五
駮 biêu.

駟 * ruồi, rôi.

十六

驢 lừa.

骨 Cốt = Xương = Os, ossis, quidquid durum includitur in molli.

部 Bộ.

骨 cốt, cút, cụt, gút.

六 骸 hài.

八 髀 vế.

十三 體 thể, tháy.

十五 體 * sọ.

高 Cao = Altum, altitudo, eminent, nobile.

部 Bộ.

高 cao, sào.

十一 髻 rôm.

髻 Bư = Capilli prolixi, barba.

部 Bộ.

五 髮 phát.

髻 chơm.

髻 * bợp.

七 髮 * bán, bán.

九 髮 * quăn.

十一 髮 * râu.

髮 * tóc.

髻 * chóp.

十二 鬚 tu.

十三 髻 xoáy.

十五 髻 * sớ.

十六 鬚 * xờm.

二十一 髻 * nheo.

鬥 Đấu = Pugna, praeliari sine armis.

部 Bộ.

四 鬪 đấu.

十四 鬪 đấu.

鬪 Sương = Vinum ad sacrificia, herba odora.

部 Bộ.

十九 鬱 uất.

鬪 Δ Cách = oppidum; distare, vasa, tripus cuius pedes sunt curvi.

部 Bộ.

鬼 Quỷ = Spiritus, manes, hominum umbra, phantasma, homo defunctus.

部 Bộ.

鬼 quí, quẻ, quẽ.

四 魂 hôn, hùn.

魁 khôi.

五 魄 phách.

魅 mị.

八 魏 nguy.

十一 魔 ma.

十七 魘 * trơi.

CLAVES UNDECIM DUCTUUM.

魚 Ngư = Cá = piscis.

部 Bộ.

魚 ngư, ngơ, ngờ, ngừ, ngừ, ngừ.

三 魴 * cá.

魴 * thiên.

四 魯 lữ, lữ.

魴 kìm.

魴 * tôm.

五 鮒 chạo.

魴 * chình.

六 魴 tràu.

魴 dia.

魴 tiển, tưới.

魴 các.

七 魴 sạo.

魴 óp.

魴 * nầu.

魴 * vảy.

八 魴 trê.

魴 lóc, lúc.

魴 kênh, kinh, cãnh.

魴 vược.

魴 tép.

魴 * bông.

魴 * thia.

魴 * lự.

魴 * mòi.

魴 * sứa.

九 魴 chả.

魴 thu.

魴 ngạc.

魴 mú.

魴 ha.

魴 * tép.

十 魴 chạch, giềc.

魴 sấu, sú.

鯨 * sật.
 十一
 鯨 lươn.
 鯨 lấu.
 鯨 sặc, sặc.
 鯨 nước.
 鯨 trích.
 鯨 * mấm.
 鯨 * sộp.
 十二
 鯨 nghéo.
 鯨 lươn.
 十三
 鯨 úc.
 十四
 鯨 * dôi, đuối.
 十五
 鯨 lép.
 鯨 * lúi.
 鯨 * sủ.
 十六
 鯨 rô, rô.
 鯨 lếch.
 鯨 * ruốc.

鳥 Điều=Chim =
 avis, volatilia.
 部 Bộ.
 鳥 điều, đèo.
 二
 鳩 cừu.
 鴈 nhàn.
 三
 鳳 phụng,
 phượng.
 鳴 minh.
 四
 鳩 quạ.
 鳩 chằm.
 鳩 bảo.
 鴈 nhàn.
 五
 鴉 sáo.
 鴉 oan.
 鴉 câu, cú, cu.
 鴉 khứu.
 鴉 vệt.
 鴉 ương.
 鴉 thư.
 鴉 * bíp.
 鴉 * chim.
 鴉 * sả.
 鴉 * sể.
 六
 鴻 hồng.
 駱 kéc.
 駱 nhông.

鵠 * riệc.
 七
 鵠 sáo.
 鵠 bò.
 鵠 quyen.
 鵠 hộc.
 鵠 nga.
 鵠 vũ, vọ.
 八
 鵠 thức.
 鵠 ác.
 鵠 canh.
 鵠 * cò.
 九
 鵠 ngồng.
 鵠 bién.
 鵠 mớ.
 鵠 anh.
 十
 鵠 thương.
 鵠 gà.
 鵠 hạc.
 鵠 sít.
 鵠 điều.
 鵠 kê.
 十一
 鵠 qui.
 鵠 trích.
 鵠 * kén.
 十二
 鵠 ác, ó.

鵠 keo.
 鵠 ững.
 鵠 én.
 鵠 * vệt.
 十三
 鵠 cường.
 十四
 鵠 vạc.
 十六
 鵠 * yên, én.
 十七
 鵠 anh.
 十八
 鵠 cù.
 鵠 quán.
 十九
 鵠 loan.
 鹵 Lộ= Sal, terra
 salsa, terra ste-
 rilis.
 部 Bộ.
 十
 鹽 diêm.

鹿 Lộ = Nai =
 cervus.
 部 Bộ.
 鹿 lộc.
 八
 麒 kì.
 麗 lệ.
 十
 麋 xạ.
 十二
 麋 lân.
 麥 Mạch = Lúa=
 fruges, triti-
 cum.
 部 Bộ.
 麥 mạch.
 九
 麵 mì.
 麻 Ma = Gai =
 cannabis.
 部 Bộ.
 麻 ma, mớ, mà.

CLAVES DUODECIM DUCTUUM.

黃 Hùynh = Vàng = color flavus, color terræ.

部 Bộ.

黃 hùynh, hoàng.

黍 △ Thử = Species milii.

部 Bộ.

黑 Hắc = Đen = nigrum, obscurum.

部 Bộ.

黑 hắc, hắc.

四 默 mặc.

五 黜 truất.

點 điêm, đém, chám.

八 黨 đảng.

齋 △ Chi = Thêu = acu pingere.

部 Bộ.

CLAVES TREDECIM DUCTUUM.

黽 Mẫc = Rana parva, conari.

部 Bộ.

七 暉 * trạnh.

九 鼇 * sam.

十一 鼈 biết.

十二 鼉 dà.

鼎 △ Điêng = Tripus; olla; vas rotundum tribus pedibus et duabus ansis instructum.

部 Bộ.

鼓 Cỗ = Trống = tympanum; permovere, percutere, instrumentis musicis ludere.

部 Bộ.

鼓 cỗ.

鼠 Thử = Chuột = mus.

部 Bộ.

鼠 thử.

CLAVES QUATUORDECIM DUCTUUM.

鼻 Tĩ = Mũi = nasus, nares.

部 Bộ.

七 麤 * mũi.

齊 Tề = Tày = æquale, partiri, ornamentum, compositus.

部 Bộ.

齊 tề, tề, tày.

三 齋 trai, chay.

CLAVES QUINDECIM DUCTUUM.

齒 Xỉ = Răng = dentes anteriores, annus, ordinare.

部 Bộ.

齒 xỉ, xỉ.

八 齧 * răng.

CLAVES SEXDECIM DUCTUUM.

龍 Long = Rông = draco; Bellua rex Squamatorum, cornua habet ut cervus, aures bovis, collum serpentis, pellem tigridis, alii dicunt pedes tigridis, ungues accipitris, squammas piscis; Equus octo cubitis altus; appellativum vestium imperatoris.

部 Bộ.

龍 long, lỏng.

龜 △ Qui = Rùa = testudo.

部 Bộ.

CLAVES SEPTEM DECIM DUCTUUM.

龠 △ Dực = Fistula; fistula arundinea brevis tribus constans foraminibus; mensura continens 1200 grana milii.

部 Bộ.

部禾部竺部竹部肯部育部齊部肉部舍部舌部采部
 九畫
 部神部冑部昌部冂部冠部前部刀部南部十部段部叛部又部哀部哉

部山部戾部所部房部戶部承部手部斧部斤部昂部昊部昆部易部昌部昏部日部服部月部東部果部木部武部止部牀部冫部狀部犬部直部盲部目部知部矢部乘

部劫部券部刀部卒部卑部卓部協部十部卷部冂部受部又部周部命部和部口部壳部士部夜部夕部奈部奉部奇部大部孟部季部孤部子部導部寸部尙部小部岳

部罕部网部良部艮部
 八畫
 部乖部ノ部乳部乙部事部丿部亞部二部京部享部來部人部兒部几部兩部入部典部具部其部八部函部冂

部弟部弓部彡部彣部忒部心部改部支部旱部日部更部日部李部呆部杏部束部木部步部止部每部母部求部水部灵部火部牟部牛部甫部用部男部田部矣部矢

部亨部亼部兔部儿部匋部入部兵部入部初部刀部即部冂部吳部吝部口部坐部土部壯部士部歪部夾部大部安部女部尿管部尸部巡部彡部巳部床部广

部旨部早部旬部日部曳部曲部臼部有部月部次部欠部死部歹部此部止部牟部牛部百部白部考部老部邦部邑
 七畫
 部乱部尃部乙部些部台部二

部全部入部册部再部冂部危部冂部匡部匠部仁部合部吉部名部同部吏部口部回部口部夷部大部字部存部子部安部山部尖部小部州部彡部牟部干部收部支

眷部 目祭祕祥禕部 示章部 立累部 糸衰部 衣赦部 赤
——十二畫—— 傘部 人凱部 几勝勞部 力博部 十善喜喪單

啟部 文斛部 斗斬部 斤既部 无晨晝暈部 日書曹部 日朗望部 月條部 木毫部 毛焉部 火牽犀部 牛產部 生畢部 田晁部 白

乙兜部 儿凰部 几務部 力參侈部 厶商問啟部 口執堂部 土軋弛閑部 小庶部 广彗部 彡恭部 心教敗敖敎救部 支

索素部 糸堯羔部 羊尅部 老耻部 耳能脅脊部 肉臭部 自芻茲荆部 艸貢部 貝辱辰部 隻部 隹酒部 酉
——十一畫—— 乾

衤小差部 工師席部 巾恭部 心拿部 手齋部 文朔朕部 月桀部 木泰部 水鳥威烝部 火畜畝部 田真部 秦禾部 竜立

十畫—— 乘部 丿禠部 亼党部 儿兼部 儿禿部 刀冥冢部 彳彡部 十哭哿唐員部 口罌部 口夏部 攴扶部 大射尅部 寸

白相盾眉看省部 目禹部 肉美部 羊耆部 老耶部 耳冑胃背胡脂肿部 肉致部 至要部 而貞負部 貝軍部 車重部 里

口威姜部 女奏奎奔部 大幽部 么彥部 彡拜部 手斫部 斤春是昂部 日柰東部 水泉部 水炭部 火希部 玉甚部 甘皇部 皆

膏部 肉部 臺部 至部 與部 臼部 蒙部 艸部 蜜部 虫部 裳部 裴部 衣部 豪部 豕部 賓部 貝部 麵部 面部 鳳部 鳴部 鳥部

——十五畫——

隸部 人部 器部 訶部 口部 墨部

嘉部 嘗部 口部 墓部 土部 壽部 士部 夢部 夕部 奪部 大部 勗部 女部 敲部 啟部 攴部 勗部 暢部 日部 榮部 真部 木部 爾部 爻部 疑部 疋部 審部 穴部 聚部 聞部 聵部 耳部

群部 羨部 義部 羊部 聖部 耳部 肅部 肆部 聿部 舅部 臼部 號部 庀部 農部 辰部 載部 車部 雉部 雍部 佳部 馬部 鳥部

——十四畫——

兢部 儿部 勗部 入部 翦部 冂部

部 曰部 楚部 業部 木部 歆部 欠部 歲部 止部 梨部 水部 爺部 父部 爽部 爻部 渠部 瑟部 玉部 當部 田部 殳部 石部 稟部 示部 禽部 肉部 稟部 禾部 置部 罪部 冏部 羣部

部 頁部

——十三畫——

亂部 乙部 觥部 二部 嗣部 口部 塋部 土部 夔部 大部 甝部 山部 嵩部 嶺部 山部 幹部 干部 彙部 壬部 愛部 咸部 心部 暈部 瞿部 暑部 日部 會部

發部 登部 火部 暉部 目部 禮部 示部 童部 立部 結部 糸部 羨部 羊部 舜部 舛部 禡部 舌部 衆部 血部 視部 見部 象部 豕部 貳部 買部 貝部 量部 里部 雅部 集部 佳部 項部 須部

景部 晶部 智部 睇部 日部 曾部 最部 替部 臼部 朝部 月部 棘部 棗部 木部 欽部 欠部 渠部 水部 然部 無部 火部 爲部 爪部 琵琶部 玉部 番部 畫部 異部 田部 疎部 疏部 疋部

部 口部 堯部 報部 堊部 土部 壺部 壹部 壻部 士部 鼻部 奢部 大部 就部 尢部 魁部 尸部 盞部 山部 巽部 巳部 帛部 巾部 弑部 弋部 惑部 閑部 悶部 心部 敢部 散部 敦部 攴部 普部

魔部鬼
——二十二畫
囊部口
𪔐部止
𪔑部𪔒部田
聽部耳
變部言
𪔓部虫

——二十三畫
雙部言
讎部

二十畫
——嚴部口
孽部子
獻部犬
鵠部肉
麵部麥
黨部黑

——二十一畫
噐部口
曩部日
譽部言
顛部貝
辯部辛

歸部止
爵部爪
繭部糸
舉部臼
臧部艸
題部頁
顯部魏
鬼部

——十九畫
獸部犬
疆部田
醮部酉
靡部非
麗部鹿

虧部虎
褻部衣
褻部穀
角部豁
谷部豳
豕部豕
𪔔部雨
鴻部鳥
𪔕部點
黑部

——十八畫
——嫌部一
饒部冫
叢部又
隄部尸

默部黑
——十七畫
——勳部力
壑部土
壓部嬰
女部應
心部擊
手部邈
气部營
火部獲
犬部糞
米部羹
羊部聲
耳部聃
臣部

憲部心
曆部日
暹部月
橐部木
櫛部止
燕部火
糝部曆
日部磬
磨部石
禦部示
替部禾
穌部禾
義部羊
絀部老
館部舌
豫部豕

部舌
華部艸
興部白
蝕部虫
請部言
誹部言
養部食
魄部鬼
魯部魚
鵠部鳥
——十六畫
——劒部刀
學部子
薊部山
憑部

塤部土
解部干
慕部慕
慮部慮
慶部心
憂部心
整部支
敵部支
數部支
暫部日
暮部日
暴部日
樊部木
部木
畿部田
部田
𪔖部火
隗部示
隗部示
豪部禾
穀部禾
罵部网
部网
鋪部

CLAVES
QUATUORDE-
CIM DUCTU-
UM.

鼻齊
712

CLAVES
QUINDECIM
DUCTUUM.

齒
712

CLAVES
SEXDECIM
DUCTUUM.

龍龜
712

CLAVES
SEPTEM DE-
CIM DUCTU-
UM.

龠
712

鹿麥麻
711

CLAVES
DUODECIM
DUCTUUM.

黃黍黑黍
712

CLAVES
TREDECIM
DUCTUUM.

鼃鼎鼓鼠
712

終

革韋韭音
708 頁風飛食首香
789

CLAVES
DECIM
DUCTUUM.

馬
709 骨高影門鬯鬲鬼
710

CLAVES
UNDECIM
DUCTUUM.

魚
710 鳥鹵

足
703 身車辛辰彘
704 邑酉采里
705

CLAVES
OCTO
DUCTUUM.

金
706 長門阜隶佳
707 兩青非
708

CLAVES
NOVEM
DUCTUUM.

面
5 M 2

至白舌舛舟良
697 色艸
698 虎
699 虫行
700 衣兩
701

CLAVES
SEPTEM
DUCTUUM.

見角言
701 谷豆豕豸
702 貝赤走

永
691 肉禾穴
692 立
693 凹
695 步
683

CLAVES
SEX
DUCTUUM.

竹米
693 糸
694 缶网羊羽老而
695 耒耳聿肉
696 臣自

冈
695 月
696 廿
698 之
704

CLAVES
QUINQUE
DUCTUUM.

玄玉瓜瓦甘
688 生用田疋疒
689 疒白皮皿目
690 矛矢石

ADDENDA ET CORRIGENDA IN CHARACTERIBUS

DICTIONARII ANAMITICO-LATINI.

Nota 1.º hìc designantur quidam characteres perperàm scripti.

Pagina	Columna	Linea	loc.	Characteres
Pagina 1,	Columna 1,	Linea vii.	loco.	巧 pone 巧
Pag. 4,	col. 1,	lin. i.	—	齊 — 齋
Pag. 4,	col. 1,	lin. x. &c.	—	舡 — 船
Pag. 5,	col. 2,	lin. xxvii. &c.	—	紙 — 紙
Pag. 9,	col. 2,	lin. ix.	—	快 — 狀
Pag. 11,	col. 1,	lin. v. &c.	—	訖 — 訖
Pag. 15,	col. 2,	lin. xv.	—	斥 — 斤
Pag. 17,	col. 1,	lin. xix.	—	答 — 讐
Pag. 24,	col. 2,	lin. xx. &c.	—	驢 — 驢
Pag. 27,	col. 2,	lin. xvii.	—	護 — 戶
Pag. 34,	col. 2,	lin. xxiv.	—	狼 — 狠
Pag. 44,	col. 2,	lin. iv.	—	舅 — 勇
Pag. 95,	col. 1,	lin. vi. &c.	—	變 — 變
Pag. 138,	col. 1,	lin. xvii.	—	烏 — 烏
Pag. 140,	col. 2,	lin. xxiii. &c.	—	畫 — 畫
Pag. 148,	col. 1,	lin. xiv.	—	揀 — 揀
Pag. 150,	col. 1,	lin. ix.	—	全 — 全
Pag. 167,	col. 2,	lin. xvii.	—	齊 — 齋
Pag. 173,	col. 1,	lin. iii.	—	齊 — 丙
Pag. 173,	col. 1,	lin. xvi.	—	吏 — 來
Pag. 190,	col. 2,	lin. ultima.	—	辭 — 甌
Pag. 219,	col. 2,	lin. iii.	—	鳴 — 鳴
Pag. 307,	col. 2,	lin. xvii.	—	汜 — 汜

Pag.	317, col.	1, lin.	xvii.	— 東 —	冬
Pag.	318, col.	2, lin.	xiv.	— 叻 —	唁
Pag.	384, col.	2, lin.	ultima.	— 違 —	連
Pag.	410, col.	1, lin.	xxvii.	— 抹 —	株
Pag.	417, col.	2, lin.	xi.	— 蝸 —	蝸
Pag.	424, col.	2, lin.	iii.	— 沼 —	炤
Pag.	437, col.	1, lin.	ultima.	— 綱 —	綱
Pag.	445, col.	1, lin.	iii.	— 犧 —	犧
Pag.	468, col.	1, lin.	xi.	— 情 —	成
Pag.	475, col.	2, lin.	xvi.	— 翁 —	翁
Pag.	537, col.	2, lin.	xviii.	— 爻 —	爻

Nota 2.º Jam dixi in monito ad caput Dictionarii varios scriptores Anamiticos uti modò uno modò alio caractere ad eandem rem designandam, sed ut sit concinitas inter characteres in Dictionario usurpatos et characteres in tabulá clavium adhibitos, hìc indicamus characteres qui minùs rectè scribuntur et meliorem modum scribendi eos denotamus.

Pagina 1,	Columna 1,	Linea vi. &c.	伏	meliùs scribitur	佛
Pag. 4,	col. 1,	lin. v. &c.	祿		祿
Pag. 4,	col. 2,	lin. xxix. &c.	洒		洒
Pag. 7,	col. 1,	lin. ix. &c.	劓		劓
Pag. 7,	col. 2,	lin. xxviii. &c.	妬		妬
Pag. 12,	col. 2,	lin. xiv. &c.	友		友
Pag. 13,	col. 1,	lin. xix. &c.	祿		祿
Pag. 28,	col. 1,	lin. xiii.	步		步
Pag. 43,	col. 2,	lin. xxvi.	呂		呂
Pag. 46,	col. 2,	lin. xii.	某		某
Pag. 46,	col. 2,	lin. xxvii. &c.	謀		謀
Pag. 55,	col. 1,	lin. xxv.	禛		禛
Pag. 63,	col. 1,	lin. xxiv. &c.	渚		渚
Pag. 81,	col. 1,	lin. ii. &c.	揖		揖
Pag. 87,	col. 2,	lin. xx.	卿		卿

Pag.	101, col.	1, lin.	v. &c.
Pag.	122, col.	1, lin.	xiv. &c.
Pag.	140, col.	1, lin.	xix.
Pag.	148, col.	1, lin.	ultima. &c.
Pag.	153, col.	1, lin.	xiv. &c.
Pag.	155, col.	1, lin.	xvii.
Pag.	196, col.	1, lin.	ii.
Pag.	211, col.	2, lin.	i.
Pag.	262, col.	2, lin.	xxiii.
Pag.	266, col.	1, lin.	ix.
Pag.	291, col.	1, lin.	xxvii. &c.
Pag.	474, col.	1, lin.	ix.
Pag.	489, col.	2, lin.	xiii. &c.
Pag.	553, col.	1, lin.	xvii.
Pag.	572, col.	2, lin.	xxv.
Pag.	577, col.	2, lin.	ultima. &c.
Pag.	618, col.	1, lin.	xi.

愨
 厚
 都
 營
 蔗
 糖
 汰
 汰
 勳
 瞭
 簾
 獸
 樞
 添
 疇
 鴉
 觸
 鑿

愨
 厚
 都
 營
 蔗
 糖
 汰
 汰
 勳
 瞭
 簾
 獸
 樞
 添
 疇
 鴉
 觸
 鑿

ADDENDA ET CORRIGENDA
IN DICTIONARIO ANAMITICO-LATINO:

- Pagina 7. columnna 1.ª linea xvi. adde 乙 át, littera secunda cycli denarii.
- Pagina 48. columnna 2. linea xix. kiến lege khiến.
- Pagina 64. columnna 1. linea ultima tử u lege tửu.
- Pagina 72. columnna 2. linea xix. nông lege lỏng.
- Pagina 96. columnna 2. linea v. con —, lege con cút cút, formicaleo.
- Pagina 101. columnna 2. linea iii. bào lege bạo.
- Pagina 105. columnna 1. linea xx. gian lege gián.
- Pagina 129. columnna 1. linea ii. zodiacus lege Æquator
- Pagina 136. columnna I. linea xxvi. khình lege kình.
- Pagina 148. columnna 1. linea xvi. lương lege lưỡng.
- Pagina 150. columnna 1. linea ultima. đám lege đâm.
- Pagina 154. columnna 2. linea xx. nhữg lege ngừng.
- Pagina 159. columnna 2. linea vii. Gặm lege Găm.
- Pagina 166. columnna 2. linea xvi. nauclea orientalis lege arbor quædam.
- Pagina 173. columnna 1. linea i. primal ittera lege prima littera.
- Pagina 181. columnna 1. linea i. adde 榘核 cây gỗ, nauclea orientalis.
- Pagina 202. columnna 1. linea xviii. thể lege thể.
- Pagina 324. columnna 2. linea xxiv. hàng lege hằng.
- Pagina 433. columnna 1. linea i. sắ lege sắ.
- Pagina 450. columnna 1. linea xxviii. cadumbæ lege cadumba.
- Pagina 496. columnna 1. linea iv. yên lege yến.
- Pagina 500. columnna 1. linea vi. đên æd—, lege đên—, ædes, &c.
- Pagina 629. columnna 1. linea viii. daphe lege daphne.
- Pagina 630. columnna 2. pone ad lineam 5. de vite viniferâ quod perperàm dicitur in lin. 7. de vite tomentosâ.
- Pagina 662. columnna 2. Đầu=res; caput habens, expunge punctum cum virgula.
-

F I N I S.

A. M. D. G.

APPENDIX

AD

DICTIONARIUM ANAMITICO-LATINUM

SISTENS VOCES SINENSES.

Nota. * Astericus indicat eundem characterem habere pronunciationem diversam, et quandò plures characteres sinenses in eodem complexu uncinato junguntur tunc alteruter potest usurpari.

偃	A, inniti; superbus.	哀	Ai, compati; dolor.	鴨	— áp—, anates.
疴	A, gravis infirmitas.	憐	— — liên, commiseratio.	庵	Am, domus rotunda; monasteria bonziorum; domuncula paleis cooperta.
痼	A, morbus sat radicans.	名	— — danh, lacrymæ fictæ.	俺	Am, ego (in scriptis.)
阿	A, annuere; collis magnus et parvus; trabs magna; mala laudare.	佝	Ái, afflictio.	瘖	Am, mutus ex infirmitate.
啞	} A, mutus.	儻	Ái.	悟	Am, pax; pacificus.
瘖		然	— — nhiên, veluti; difficilis res-ratio.	— — —	— — —, profundum et quietum.
— 嘔	áu —, puerorum studentium voces.	咽	— — yên, singultus.	馨	Am, voces concordantes.
飫	Ac, satur.	喝	Ái, objurgare.	蔭	Am, protegere; umbra; obumbrare.
握	Ac, capere.	噎	Ái, improbantis interjectio; singultus.	廠	Am, summè appetere.
手	— — thủ, manu manum capere.	縊	Ái, fauces elidere.	飲	Am=uống, bibere; quælibet potio.
幄	Ac, lecti tentorium.	餽	Ái, sapor mutari.	食	— — thực, cibus et potus; edulia.
僇	Ac, vitium; malus.	鬣	Ái, = mục kính, conspici-lum.	晏	An, serò.
哢	Ách, gallinæ cantus; singultus.	戾	Ái, } Arctum; angustum; periculosum. * Ách, }	— 早	* án, táo—, manè et serò.
搯	Ách, manu capere.	毒	Ái, pessimus.	了	— — liêu, jam nox est. * Yén, quiescere, recens et venustus; sudum; serò. Yén Yén, benignè; tranquillè, vestis splendida.
飢	Ách, fames.	諳	Am, recordari; scire.		
蚯	Ách, erucæ; vermes bombycibus similes.	熟	— — thực, } Negotiorum peritus; clarè cognoscere. — — hanh, }		
埃	Ai, pulvis minutus.	亨	— — hanh, }		
		鶴	Am, coturnices.		

A

案 $\hat{A}n$, mensa; in publicas tabulas referre.

—首 $thủ$ —, primus inter litteratos.

按 $\hat{A}n$, examinare; inniti; blandiri; cohibere; detinere.

抹 — — $mạt$, fricare.

慇 $\hat{A}n$.

— — — —, valdè tristis.

勲 — — $cân$, valdè diligens; animo præstare operam.

殷 $\hat{A}n$, abundanter; singuli; nulli.

— — — —, cum tristitiâ.

中 — — $trung$, æquinoctium.

祭 — — $tế$, sacrificium in fine luctûs.

雪 $\hat{A}n$, fulcrum.

盎 $\hat{A}ng$, pelvis testacea; abundans.

齋 — — $trai$, quoddam vinum.

映 $\hat{A}ng$, respicere; videre.

嚶 $\hat{A}nh$, avium voces consonæ.

— — — —, id.

甕 $\hat{A}nh$, vas.

纓 $\hat{A}nh$, flocci quibus bireta ornantur.

腰 $\hat{A}nh$, strumæ.

映 $\hat{A}nh$, duo splendida se se mutuò illuminantia.

影 $\hat{A}nh$, umbra.

形 — — $hình$, corporis umbra.

扶 $\hat{A}o$, oculo conjectare.

懊 $\hat{A}o$, irasci; dolere.

A

悔 — — $hối$, pœnitere.

澳 $\hat{A}o$, aquæ profundiores; portus, pars aquæ quæ est intûs.

拗 $\hat{A}o$, manibus frangere.

執 — — $cháp$, inflexibilis; pertinax.

—違 vi —, contradicere.

凹 $\hat{A}o$, concavum; fovea.

撻 $\hat{A}o$, ligare in orbem; vincire; connectere.

狎 $\hat{A}p$, assuetus; jaculator; blandiri; amare; canis benè instructus.

—侮 $vũ$ —, contemnere.

押 $\hat{A}p$, de præfecto qui scripto diem apponit.

—官 $quan$ —, reum custodire.

—送 $tống$ —, aliquò alligare cum custodibus.

柙 $\hat{A}p$, septum animalibus includendis.

—檢 $kiệm$ —, aliorum consortio semotus.

挹 $\hat{A}p$, promovere; haurire; transfundere.

遏 $\hat{A}t$, cohibere; interrumpere; sistere.

穉 $\hat{A}t$, pictura diversi-color.

頰 $\hat{A}t$, frons.

甌 $\hat{A}u$, pocula ad bibendum theum.

鷗 $\hat{A}u$, aves aquatiles.

毆 $\hat{A}u$, expellere; ejicere.

塢 $\hat{A}u$, sepulturæ; arenæ cumulus.

B

幼 $\hat{A}u=trẻ$, parvus, debilis puer.

慈敬 } $kính$ lão từ —, senes ve-

—老 } $neratione$, pueros lenitate prosequi.

歐 $\hat{A}u$, evomere.

毆 $\hat{A}u$, percutere.

B

鬢 Ba , capilli implexi.

跛 Ba , } $claudus$; claudicare.

— * $Bì$, }

筴 Ba , arundines subtiles spinosæ.

籬 — — ly , septum arundineum vel ex calamis.

芭 Ba , ficus indica.

杷 Ba .

柄 — — $bính$, manubrium; ansæ.

播 } $Bá$, disseminare; extendere.

— } $Bá$.

帕 $Bá$.

—頭 $dầu$ —, fascia rubra ad caput involvendum.

—手 $thủ$ —, manutergium; strophium.

怕 $Bá$, timere.

—驚 $kính$ —, id.

拍 $Bá$, manu leviter percutere; manu blandiri.

掌 — — $chưởng$, palmâ percutere; tabella quâ bonzii et comædi sonitum edunt. (pronunciatur etiam bác et tunc significat brachia, scapulas.)

B

播 Bá, seminare; extendere; evulgare; evellere; fugere; spargere; agitare.
 種 — — chủng, seminare; manu extendere.
 疇 Bà, de sene strenuo; quadrupedum pedes.
 鄙 Bà, locus celebris.
 幡 Bà, album.
 筓 Bà, rastrum 5 dentium ad herbas colligendas.
 羝 Bà.
 一乾 càn —, species carnis siccae.
 舩 Bà, pons è navibus.
 爸 Bả, appellativum patris.
 簸 Bả, cribrum.
 把 Bả, accipere; dare.
 剝 Bác, findere; denudare; cultro attenuare; cedere.
 博 Bác, amplum; spatiosum; mercaturam exercere.
 一賭 đố —, ludere pecuniâ.
 鉞 Bạc, bractea aurea.
 雹 Bạc, grando.
 箔 Bạc, metalla in folia reducta; arundines subtiliter dissutæ.
 粕 Bạc, vini feces.
 薄 Bạc, tenue; comprimere; approximare.
 一厚 hậu —, splendidum; crassum; multum dicitur hậu, tenue et parùm dicitur bạc.
 泊 Bạc, portum tenere; sistere.

B

一淡 đạm —, inops; à sæculo abstractus.
 一飄 phiêu —, extra patriæ fines sistere.
 擘 Bách, digitis findere; digitus.
 一巨 cự —, pollex.
 舶 Bách, navis maritima.
 帛 Bách = lụa, sericum simplex.
 憊 Bại, fatigatus; viribus destitutus.
 敗 Bại, debellari; destruere; corrumpere; subvertere.
 退 Bại, destruere; corrumpere; debellare; subsistere.
 扒 Bái, evellere; eradicare.
 排 Bại, ordine disponere.
 一安 an —, in loco apto collocare.
 例 — — lệ, ordinare.
 備 — — bị, in loco æquali collocare.
 牌 Bại, clypeus; scutum.
 一編 biên —, descripta tabula.
 一看 khán —, aleâ ludere.
 罷 Bãi, sufficit; cessare; ab officio deficere; deturbare.
 市 — — thị, à mercimoniis cessare.
 擺 Bãi, accipere.
 開 — — khai, explicare; aperire; extendere; discooperire; agitare.
 一拈 bõ —, clarè exponere; molestiam inferre.
 稟 Bảm, dare; offerre.

B

告 — — cáo, superiori referre.
 命 — — mạng, veniam petere.
 收 — — thu, superioris permissu accipere.
 一資 tư —, }
 質 — — chất, } dotes naturales.
 效 Ban, donare; distribuere; semicanus.
 下 — — hạ, promulgare, (ut leges)
 班 Ban.
 列 — — liệt, }
 次 — — thứ, } ordine disponere.
 一排 bài —, }
 扳 Ban, manu ducere; dirigere; inducere.
 一推 thôi —, manu repellere dicitur thôi, manu trahere dicitur ban.
 搬 Ban, transferre.
 移 — — di, }
 家 — — gia, } ad habitandum commigrare, domestica utensilia transferendo.
 斑 Ban, variis coloribus distinctus.
 般 Ban, præcludere; experiri; assuescere.
 一弋 nhứt —, eodem modo.
 一白 bá —, mille modis.
 旋 — — tuyền, qui invisere cupiens accedere non audent.
 畔 Bận, agrorum confinia.
 泮 Bận, gelu resolvi.
 瓠 Bán, parva cucurbita.

B

半 Bán, dimidium.
 夜 — — dạ, mediâ nocte.
 鞞 Bán, postilena.
 紼 Bàn, galea; pileus ex pelle cervinâ.
 行 — — hành, festinanter incedere.
 一鼓 cồ —, manibus metum incutere.
 弁 Bàn, galea; capitis operimentum; pileus ex pelle cervinâ.
 拚 Bàn, volando discurrere; projicere; revolvere; reverti; mutare.
 槃 Bàn, discus; lanx; pelvis.
 桓 — — hoàn, hospitem hilariter detinere.
 蟠 Bàn, vermis in imo vasis in spiram se se colligere; curvare; sinuare.
 恣 Bàn, conari; vim sibi inferre.
 挈 Bang, auxiliari; propulsare; defendere.
 蚌 Bạng, concha oblonga unioes produens.
 龐 Bàng, domus alta; plenum.
 痲 Bàng, menstruum pati.
 傍 Bàng.
 惶 — — hoàng, timidus.
 憑 Bàng, inniti; fidere; complere; permittere; plenus.
 榜 Bàng.

B

船 — — thuyên, navim impellere; virgis cædere.
 傍 Bàng, approximare; inniti.
 — — — —, coactè.
 馮 Bàng, inniti; fidere; plenus; implere; permittere.
 據 — — cứ, fundamentum.
 他 — — tha, suo arbitratu permittere.
 任 — — nhậm, pro suo libitu.
 傍 Bàng, perturbatus; timens et tremens; ex timore inquietus.
 雩 Bàng, aquâ imbutus; magna pluvia.
 臍 Bàng, venter tumidus.
 棒 Bãng, fustis; baculus; stipes; percutere.
 𣎵 Bãng=giá, aqua frigore concreta.
 冰 Bãng, gelu; frigescere; operculum pharetræ.
 迸 Bánh, fugere; expellere; scindere; findere.
 餅 Bánh, offæ; panis; placentæ.
 一乳 nhũ —, caseus.
 一麵 miến —, panis.
 彭 Bành, abundans; iter; ire.
 跑 Bao, fugere.
 走 — — tẩu, currere; velociter incedere; pedibus terram excavare.
 暴 Bạo, crudelis; damnum inferre; subitò; rudis; ma-

B

nibus feras aggredi et capere.
 雨 — — vũ, magna pluvia.
 風 — — phong, turbo venti.
 * bộc, evulgare; ad solem exsciccare.
 報 Báo, retribuere præmium.
 知 — — tri, significare.
 豹 Bào=beo, tigris.
 虬 Bào, cucurbitæ ex quibus vasa vini confici possunt.
 庖 Bào.
 廚 — — trù, culina.
 人 — — nhơn, coquus.
 抱 Bão, amplecti, accipere.
 病 — — bệnh, infirmus.
 義 — — nghĩa, justus.
 一弋 nhứt —, quantum ambabus manibus capitur.
 飽 } Bão=no, satur.
 餽 }
 鮑 Bão, pisces sale condire; pisces in receptaculo expiscari.
 老 — — lão, artis militiæ peritus.
 撥 Bạt, projicere; spargere; regere; publicare.
 一分 phân —, distribuere.
 𦏧 Bạt, pili in cruribus.
 𦏨 Bạt, spiritus siccitatis.
 友 } Bạt, eradicare; evellere.
 拔 }
 劒 — — kiếm, gladium evaginare.

B

- 求 *câu* —, opitulari.
 — 超 *siêu* —, excedere.
 不 *Bất=chẳng*, non, ne, nolo.
 如 — — *như*, non præstat.
 時 — — *thì*, semper.
 叩 *Bật*, assistere; auxiliari.
 弱 } *Bật*, auxiliari:
 弱 }
 — 輔 *phụ* —, Imperatoris assistentes.
 餽 *Bật*, cibi odori.
 聒 *Bật*, sonus prolatus; se se latè extendere.
 飭 — — *súc*, ornare.
 狴 *Bệ*, carcer.
 犴 — — *cán*, id.
 閉 *Bế=đóng*, occludere.
 門 — — *môn*, fores claudere.
 詖 *Bi*, disputare; verba fallacia.
 碑 *Bi=bia*.
 — 石 *thạch* —, tabula lapidea in quâ scribuntur facta memoranda; columna cui victima alligatur in templis progenitorum.
 帔 *Bi*, femorale.
 備 *Bi*, sufficere; præparare.
 瘼 *Bi*, irasci; horrescere.
 糈 *Bi*, alimenta sicca.
 髀 } *Bi*, ossa coxendicum.
 髀 }
 筮 *Bi*, pecten spissus.

B

- 闕 *Bi*, occludere; sistere; profundum; ornatus.
 焯 *Bi*, coctum ad ignem.
 毖 *Bi*, labor; diligentia; remotus; aqua è fonte manans.
 陴 *Bi*, mœnium corona.
 臄 *Bi*, abundans; pecudum ventriculus.
 毗 *Bi*, liberaliter tractare; auxiliari.
 — 犀 *tê* —, cingulum; ejus fibula.
 疲 *Bi*, magnus virium defectus
 彼 *Bi=kia*, ille; illuc.
 此 — — *thử*, uterque; ambo; ab aliquo avocare se; pro alieno habere.
 徧 *Bi*, sequi.
 杵 *Bi*, cochlear magnum.
 糝 *Bi*, segetes nondum maturæ; sordidum; cortex orizæ.
 痞 *Bi*.
 塊 — — *khối*, oppilationes.
 被 *Bi*, lecti operimentum; utensilia.
 — 單 *đơn* —, syndon; vestes humeris pendentes imponere; nota passivi.
 諛 } *Bi*, detractiones; conviciari.
 諛 }
 鄙 *Bi*, petra; vilis; abjectus; 500 domus.
 跛 *Bi*, os cruris curvum.
 鄙 *Bi*, vilis; contemnere.

B

- 邊 *biên* —, ora; terminus.
 碧 *Bích*, diaphanus.
 水 — } — *thanh thủy*, aqua limpidissima.
 清 }
 壁 *Bích*, paries.
 — 墻 *tường* —, id.
 門間 } *gian — môn*, janua vicina.
 — }
 璧 *Bích*, tabella ex lapide pretioso; omninò rotundum; gratias agere et donum non acceptare.
 貶 *Biếm*.
 下 — — *hạ*, deprimere.
 損 — — *tổn*, destruere; damnificare.
 忭 *Biên*.
 — 歡 *hoan* —, hilaris contentus.
 辦 *Biện*.
 — 備 *bị* —, præparare.
 — 買 *mãi* —, victus quotidianus.
 — 奏 *tấu* —, paulatim colligere.
 辦 } *Biện*, disputare; distinguere.
 辯 }
 辯 *Biện*, nectere.
 髮 — — *phát*, capilli instar funiculi ut coma Sinensis.
 — 打 *đả* —, capillos nectere.
 徧 *Biến*, circuire undequaque.
 身 — — *thân*, totum corpus.
 鼈 } *Biết=trạnh*, testudo.
 鼈 }

B

臆 Biệt, pinguis.
 別 Biệt, diversum; aliud; se-
 ernere; dividere.
 表 Biếu = ngoài, pars vestis
 exterior; extra signum;
 pro extraneo habere.
 一立 lập —, exemplum præbere.
 明 — — minh, clarè explicare;
 superiori aperire.
 子 — — tử, scortum.
 一親 thân —, consanguinei di-
 versi nominis.
 一時辰 } thì thân —, horologium.
 晒 Bính, clarum; manifestum;
 foràs se prodens.
 炳 Bính, clarum; splendens.
 屏 Bính, expellere.
 鋼 Bính, firmum; forte.
 瓶 Bính, lagena; situla.
 一小 tiểu —, urceolus.
 屏 Bính, operire; contegere.
 評 Bính, consultare.
 論 — luận, disputare.
 一批 phê —, censuram ferre.
 一記 kí —, reprobare.
 一上 thượng —, approbare.
 病 Bính, multum dormire.
 月 — — nguyệt, mensis tertius.
 摒 Bính, expellere.
 舖 Bô, prandium; pascere, co-
 medere.

B

哺 Bô, ore cibum continere;
 cibum in os immittere.
 一乳 nhũ —, infantem nutrire.
 捕 Bô, capere.
 盜 — — đạo, latrones capere.
 魚 — — ngư, piscari.
 步 Bô, passus; sex xích faciunt
 bộ.
 壹壹 } nhứt — nhứt —, pede-
 一 — } tentim progredi.
 怖 Bô, timere.
 佈 Bô, ubique; totum.
 布 Bô, tela ex gossypio.
 菩 Bô, quædam herba.
 薩 — — tát, idolum; nomen ido-
 lorum 2æ classis phật;
 nam sunt gradus idolo-
 rum in hác sectâ. Sic
 etiam vocantur feminæ
 honoris causâ.
 逋 Bô.
 逃 — — đào, fugere.
 債 — — trái, debitor.
 鋪 Bô, cardines; extendere;
 tapetes, flores &c. humi
 sternere; lapidibus &c.
 pavimenta sternere.
 盖 — — cái, culcitra lecti; uten-
 silia.
 補 Bô, sarcire; supplere; suc-
 currere.
 贖 — — thực, redimere.
 還 — — hoàn, solvere; restituere.
 誦 Bô, mutuuum auxilium.

B

圃 Bô = vườn rau.
 園 — — viên, olerum hortus.
 卜 Bốc, ope testudinis futura
 inquirere.
 一占 chiêm —, sortes mittere.
 蹠 Bộc, anserum, anatum pe-
 des; pedum digiti simul
 connecti.
 暴 Bộc, evulgare.
 一晒 sái —, ad solem exsiccare.
 爆 Bộc, ignis strepitus; oleum
 in sartagine crepitare.
 炮 — — pháo, missile igneum.
 開 — — khai, cum fragore dis-
 cindi.
 盃 Bôi, crater; caliculus.
 杯 Bôi, scyphus; parvus calix.
 僭 Bôi, dorsum.
 望 — * bội vọng, desperare.
 輩 Bôi, gradus; ordo; species.
 一同 đồng —, ejusdem ordinis.
 裴 Bôi, vestis longa.
 賠 Bôi, restituere; damna sar-
 cire.
 償 — — thưởng, debita solvere.
 陪 Bôi, addere; replere; com-
 itari; auxiliari.
 侍 — — thị, assistere infirmo &c.
 徘徊 Bôi.
 徊 — — hồi, ludicris se dedere.
 培 Bôi, terram addere; colere;
 legere; auxiliari; parvus
 terræ cumulus.

B

- 犇** Bôn, procurare; fugere.
奔 Bôn=chạy, incedere; currere; fugere; matrimonium contrahendo alicui è sex ritibus deesse; antecedendo velociter currere.
盆 Bôn, orbis; discus; patena
畚 Bôn.
箕 — — cõ, cista ad terram asportandam.
笨 Bôn, arundinum interiora.
 * Bôn, homo rudis.
体 Bôn, natura hebes.
抃 Bôn.
開 — — khai, manu spargere.
体 Bôn, debilis; infirmus.
篷 Bông, galea.
笕 Bông, storea arundinea ad naves et currus operiendum.
 — **打** đả —, vela pandere.
 — **下** hạ —, vela demittere.
 — **免** miễn —, id.
篷 Bông, vela.
蒔 Bông, cucurbita habens multa grana.
捧 Bông, ambabus manibus aliquid offerre.
嗔 Bông, cachinnus.
艷 Bôt, color irрати.
孛 Bôt, cometa; monstrum æreum; colore immutari.
蝠 Búc.

C

- **蝙** biên —, vespertilio.
幅 Búc, sincerus.
徧 Búc, in angustias redigere.
輻 Búc, rotarum radii.
迫 Búc, comprimere; vexare; urgere.
 — **逼** bức —, urgendo molestiam inferre.
鬢 Bửu, capilli prolixi.
寶 Bửu, pretiosum.
貝 — — bõ, magni aestimare.

C

- 哥** Ca, frater major.
哥 Ca, commendare.
箇 } Cá, particula numeralis.
个 }
 — **弋** nhứt —, unum.
 — **弋** nhị —, duo.
骼 Cách, animalium ossa.
腓 Cách.
 — **胸** hung —, pectus.
膈 Cách, stomachus.
菱 Cai, radices.
駭 Cai, dives; abundans; suspicere; extraordinarium.
陔 Cai, scalarum gradus; locus immediatus ultimæ superficiei cœli.
 — **九** cửu —, super omnes cœlos
挖 Cá, fricare.

C

- 丐** Cá, xin, petere.
子 — — tử, } mendicus.
人 — — nhơn, }
蓋 } Cá, = tợng, cooperire; cooperculum; quia; principium dicendi; omnis summa; compendium.
盍 }
 — **大** đại —, plerumque.
 * Hạp, quid ni?
改 Cá, emendare se.
日 — — nhựt, aliâ die.
忤 Cá, proprias culpas alicui objicere; odisse; irasci; pœnitere; meliora sperare.
寔 Cám, citò; accelerare.
感 Cám, repentina mutatio; interna promovere; quod fit totâ mentis applicatione.
 — **誘** dã —, tentatio.
嘿 — — mặc, inspiratio.
敢 Cám, audere.
 — **果** quả —, strenuus; audax.
 — **不** bát —, } verba urbanè ex-
 — **豈** kí —, } cusantis.
唸 Cám, velox in loquendo.
口 — — khẩu, os clausum.
玕 Can, lapillus pretiosus.
竿 Can, lignum teres.
孜 Can, quærere; rogare; obtinere; progredi; ingredi.

C

捍 Cán, } diffundere; pro-
* Hãn, } pulsare; resis-
tere; custodire:
defendere.

幹 Cán = xương ống, tibia.

幹 Cán, truncus; negotium;
operari.

事 — — sự, negotium agere.

悍 Cán, fortis; crudelis; vio-
lentus.

趕 Cán, prosequi; persequi.

逐 — — trức, }
— 追 truy, — } fugare.

筋 Cãn, venæ; nervi.

勞 Cãn, fila ad instar nervo-
rum in arundinibus.

近 Cãn = gần, propè; proxim-
um; comprimere.

— 遠 viễn —, distantia.

芹 Cãn, herba aquatilis et es-
culenta.

勤 Cãn, avarus; durum; forte;
se se mutuo pudore affi-
cere; odio prosequi.

殓 Cãn, fame mori.

僅 Cãn, parum; vix.

謹 Cãn, interior et exterior
reverentia; invigilare;
diligentia.

綱 Cang, funis; retis.

領 — — lãnh, rex; pater; mari-
tus, &c.

目 — — mục, epilogus.

釘 Cang, testa magna.

C

炯 Cang, calybs; armis caly-
bem addere.

吭 Cang, semitæ in agris.

鋼 Cang = thép, calybs.

吭 Cang, volando descendere.

扛 Cang, vecte tollere.

岡 Cang, montium juga.

骸 Cánh, piscium ossa.

峴 Cánh, impedimentum.

炗 Cánh, splendescere; fulgor.

瘥 Cánh, infirmitas è vento
progređiens.

耿 Cánh, corde tristis; qui præ
tristitiâ dormire nequit

— 憂 } dicitur:
— 心 } ưu tâm — —.

頸 Cánh, collum.

儼 Cánh.

戒 — — giái, corrigere; docere.

懋 Cánh, colere; venerari;
susplicere; corrigere.

景 Cánh, clarum; splendes-
cere; magnum; res à sole
illuminata.

— 暮 mộ —, amare.

— 光 quang —, figura; modus.

緻 — — trí, pulchrum visu.

境 Cánh, confinia.

— 困 khốn —, infelix tempus.

— 發 phát —, prosperitas.

膏 Cao, adeps.

饀 Cao, farinam subigere.

C

嗥 Cao, vox brevis; proluxa
dicitur hào; clamor.

糕 Cao, farinam subigere; fa-
rina subacta ad aquæ va-
porem cocta.

告 Cáo, monere; præcipere;
accusare.

示 — — thị, edictum.

犒 Cáo, bubula et vinum et
munus militibus oblata.

— 賞 thưởng —, id; præmium,
munus operariis ultra fix-
am mercedem.

瘡 Cáo.

瘰 — — lão, scabies.

皂 Cáo.

— 馬 mã —, equile; equiso.

皋 Cáo, ingredi; accedere;
altum litus.

月 — — nguyệt, luna quinta.

皓 Cáo, cœlum; de re valde
albâ et limpidâ.

皜 Cáo, nitidum et album.

皛 Cáo, exsiccare.

皦 Cáo.

衣 — — y, vestis pauper.

縑 — — tư, tela simplex unicolor;
sericum albissimum.

帶 — — đai, cingulum ex tali
telâ.

擣 Cáo, manus attollere; mem-
bra distendere; auctori-
tatem usurpare.

杲 Cáo, clarum; altum; potens.

C

- 晞 Cáo, album; sol paulatim ascendens.
 扱 Cáp, accipere; vestes cingulo submissæ.
 扱 Cáp, sollicitè urgere.
 扱 Cáp, citò; celeriter incedere.
 去 — — khứ, citò ire.
 急 Cáp, celer; accelerare; sollicitus; angustia.
 一性 tính —, naturá festinus.
 級 Cáp, gradus.
 一受 thọ —, gradus dignitatis militaris.
 給 Cáp, dare; superabundare.
 一口 khẩu —, promptus ad respondendum.
 僮 Cáp.
 一偏 tháp —, diligenter.
 鉞 Cáp, spargere; sculperre flores.
 割 Cát, secare; præcidere; occidere.
 吃 Cát, balbus.
 吃 Cát, comedere.
 蝓 Cát.
 羗 — — khương, scarabæus.
 詰 Cật, sciscitari; punire; corripere.
 溝 Cáo, canalis in medio agrorum; aquæ per valles defluentes.
 一水 thủy —, canalis.
 阴 — — âm, aquæ ductus occultus.

C

- 一阳 dương —, }
 一明 minh —, } canalis apertus.
 鉤 Cáo, acus; fibula.
 援 — — viện, scalæ militares.
 一刈 nghệ —, messorum falces.
 索 — — sách, investigare; ad uncum appendere.
 鞢 Cáo, manicæ pellicæe quibus manicas vestium coarctant.
 構 Cáo, inducere; pacificum ad altercandum excitare.
 結 — — kiết, mutuam opem impendere; mutuò animos addere.
 遘 Cáo, obviam habere; impetere.
 穀 Cáo, mulgere.
 構 Cáo, nectere; construere; colligere; cooperire; perficere; quædam arbor.
 一事 }
 一已 } sự dĩ —, res confecta jam est.
 怨 — — oán, inimicitias gerere.
 購 Cáo, permittere; sorte consequi.
 姤 Cáo, par; obviare; activi et passivi conjunctio.
 垢 Cáo, pulvis; furfures capitis.
 一塵 trần —, immunditiæ.
 篝 }
 籬 } Cáo, laterna; instrumentum arundineum quod igne incluso inter lecti stragula ponitur.

C

- 求 Cáo, rogare; appetere.
 絳 Cáo, tela ex ovium plumis; globus; sphaera lusoria.
 侏 Cáo, homo gravis.
 絳 Cáo, remissus; piger; paulatim.
 狗 Cáo=chó, canis.
 筍 Cáo, nassa.
 斟 Châm, transfundere.
 箴 Châm, acus ad usum medicorum; eâ pungere; corrigere.
 規 — — qui, regulæ.
 誠 — — giái, præcepta.
 枕 Châm=gối.
 頭 — — đầu, cervical.
 一公 công —, conjux.
 鯨 Châm, piscis siccus.
 振 Chấn, excitare; excutere.
 衣 — — y, vestes excutere; recipere.
 動 — — động, animos addere vel sumere.
 翼 — — dực, ad volandum alas agitare.
 震 Chấn, moveri; orientis plaga.
 一地 địa —, terræ motus.
 一載 tải —, mox ut in utero concepit.
 動 — — động, tremere ex strepitu repentino.
 噤 Châm, timor; timere; labia.

C

賔 Chấn, dives; abundans; opem ferre.
 診 Chấn, observare.
 脉 — — mạch, pulsum tentare; disputare; examinare.
 聆 Chấn, audire; monere; spiritibus sacrificare.
 吟 Chấn, via in medio agrorum; in istius modi viis spiritibus sacrificare.
 趁 Chấn, sequi; assequi; oportunitate uti.
 時 — — thì, tempus.
 船 — — thuyền, navis.
 錢 — — tiền, lucrari.
 早 — — tảo, illicò.
 紆 Chấn, funes torquere.
 贛 Cháng, rudis; inurbanus.
 租 — — thô —, id.
 贛 Cháng, dare.
 撞 Chàng, percutere; impetere; se se obviam habere; in aliquid incurrere.
 鐘 — — chung, } arroganter res-
 揆 — — đôt, } pondere.
 相 — — tương —, se se mutuò impetere.
 繫 Cháp, pedes illaqueare.
 熱 Cháp, timere; anhelus.
 質 Chát, materia.
 * chí, obsidem relinquere; oppignerare.
 鑽 Chát, instrumentum ad decollandum.

C

厓 Chát, aqua obliquè fluens.
 厓 Chát, impedire.
 期 Cháu, opem ferre; eleemosynam largiri.
 週 Cháu.
 圍 — — vi, circuire; in circuitu.
 朱 Cháu, arbor cujus medulla rubra ut pinus; cognomen; ruberrimum.
 周 Cháu, secretum; tenue; fidelis.
 際 Ché, detinere; sistere.
 住 — — chú, tristis.
 制 Ché, moderari; regere; prohibere; facere.
 書 — — thơ, imperatoris litteræ.
 印 — — ấn, librum typis edere.
 製 Ché, plurium ope uti; favere; libros componere.
 醬 Ché, ciborum condimentum vulgò garum.
 之 Chi=di, littera auxiliaris quæ postposita nominibus facit genitivum et verbis facit verba relativa; pronomen illæ, istæ, suus; progredi; mutare.
 子 — — tử, sponsa.
 肢 } Chi, brachia et crura.
 軀 }
 稻 Chi, segetes mortuæ.
 支 Chi, arborum rami; divisim; distinctè.
 宗 — — tông —, progeniti.

C

此 — — thử, accipere.
 給 — — cấp, dare.
 至 Chí, pervenire; pertingere; superlativi nota.
 今 — — kim, hactenùs.
 聖 — — thánh, sanctissimus.
 憤 Chí, ira; irasci.
 摯 Chí, manu apprehendere; pervenire.
 鷲 Chí, aves rapaces; arripere.
 誌 Chí.
 墓 mộ —, defuncti historia.
 只 Chí, tantummodò; littera auxiliaris.
 攵 Chí, subsequens.
 紙 } Chí, papyrus.
 帑 }
 錢 — — tiền, nummi papyracei superstitiosi.
 抵 Chí, resistere; offendere; objicere.
 拒 — — cự, id.
 指 Chí, digiti; digitis indicare.
 示 — — thị, docere.
 巨 — — cự —, pollex.
 直 — — trực —, index.
 中 } trung tướng —, medius.
 相 }
 無 } vô danh —, annularis.
 名 }
 小 — — tiểu —, auricularis.
 大 — — đại —, principale intentum.

C

旨 Chǐ, optimus sapor.
 止 Chǐ, sistere; solùm; littera
 auxiliaris.
 息 — — tức, cessare.
 怒 — — nộ, placari.
 留 — — lưu, detinere.
 是 — — thị, attamen.
 臍 Chǐ, brachia et crura.
 脂 Chǐ, pinguedo liquida.
 趾 Chǐ, mœnium fundamenta;
 pedum digiti.
 峙 Chǐ, altare in quo cœlo, ter-
 ræ et quinque imperato-
 ribus sacrificant.
 炙 Chích, carnes assare.
 肉 — — nhục, id.
 跣 Chích, pedum plantæ; pedi-
 bus calcare; saltare.
 隻 Chích, rerum unicarum nu-
 merale.
 毡 Chiêm, tapes ex pilis et la-
 nis coctis et compressis.
 襜 Chiêm, compositus; species
 vestis.
 — — — —, agitatus.
 譖 Chiêm, divinare; aliena us-
 urpare.
 占 Chiêm, nimia verba
 羶 } Chiên, hircorum fœtor;
 羴 } fœtere ad instar hirci.
 餽 Chiên, pulmentum.
 戰 Chiên = đánh.
 闞 — — đấu, pugnare.

C

— — — —, timere.
 書 — — thơ, libelli ad pugnam
 provocantes.
 躑 Chiên, alienis insidiari; ali-
 enorum cupidus.
 顫 Chiên, capite indesinenter
 tremere.
 — 寒 hàn —, ex frigore tremere.
 心肉 } nhục — tâm kinh; carnes
 警 — } tremunt, cor pavet.
 拆 Chiết, dissolvere; rumpen-
 do aperire, v.g. epistolam.
 開 — — khai, id.
 封 — — phong, dissuere.
 — 親 thân —, invertere.
 昭 Chiêu, solis splendor; illus-
 trare; manifestare se se.
 怔 Chinh, timidus.
 松 — — tùng, id.
 鈺 Chinh, campanæ pars superi-
 or; tympanum lapideum.
 拊 Chỉnh, in altum tollere;
 succurrere.
 甄 Chơn, figulus; exemplar;
 examinare; distinguere.
 箠 Chơn, instrumentum musi-
 cum è ligno.
 株 Chu, truncus.
 樞 — — nhu, columna brevis.
 注 Chú, derivare aquas; rigare.
 — 眷 quyen —, respicere; inten-
 dere.
 意 — — ý, cum amore intendere.
 存 — — tồn, gratiam habere.

C

蛀 Chú.
 蟲 — — trùng, tineæ.
 拄 Chủ, baculus.
 主 Chủ, prævidere; præesse;
 dominus.
 室 Chủ, armarium lapideum in
 avorum monumentis ubi
 tabellæ et nomina eorum
 asservantur.
 黠 Chủ, monere; docere ut
 prosequatur illud à quo
 cessarat ex inhabilitate.
 椽 Chư, arbor mortua ante-
 quam eradicetur.
 渚 Chử, parva insula.
 筍 Chuấn, arundinum gemmæ
 comestibiles; radix cujus-
 dam floris.
 准 Chuấn, approbare; libella;
 exemplar; imitari.
 嘱 Chúc, iteratò commendare.
 付 — { — phú, }
 託 — { — thác, } id.
 粥 Chúc, pulmentum.
 — — — —, debilis.
 燭 Chúc, faces; face illuminare.
 — 蠟 Lạp —, candelæ è cerâ.
 — 油 du —, candelæ è sebo.
 — 玉 ngọc —, 4 anni tempesta-
 tes.
 矚 Chúc, diligenter respicere.
 撫 Chúc, } colligere.
 *Tác, }
 裁 Chúc, texere.

C

- 路 — — lộ, ambulare et reambulare.
 職 Chức, gubernare; proprium officium.
 分 — — phận, proprium munus.
 錐 Chuy, cuspis ferrea.
 毛 — — mao, penicillus.
 搥 Chuy, percutere.
 胸 — — hung, pectus contundere.
 鎚 Chùy, malleus; pondera horologii; metalla liquare.
 觜 Chủy, cornua.
 嘴 Chủy, avium rostrum; labia.
 — 多 đa —, nimis loquax.
 — 親 thân —, osculari.
 — 判 phán —, altercari.
 把 — — bả, alapa.
 甄 Chuyên, lateres cocti.
 轉 Chuyển, vertere; reverti; physicè vel sphæricè movere.
 — 反 phản —, invertere.
 意 — — ý, consilium mutare.
 — — — —, modò hác modò illàc se vertere.
 — 軫 chấn —, sine fine movere.
 — 壹 nhứt —, una revolutio; una vice.
 — 多 } đa thiểu —, quoties?
 — 少 }
 — 輓 nhuyển —, obsequens.
 諛 Chuyết, plura verba minùs recta effutire.

C

- 輟 Chuyết, cessare.
 酸 Chuyết, nimis potare.
 餒 Chuyết, sorbere; vinum offerre.
 拙 Chuyết, rudis; stupidus.
 筆 — — bút, rudis calamus, (de se humiliter loquendo.)
 柚 Chuyết, columen.
 歠 Chuyết, bibere.
 — 流 lưu —, vino se ingurgitare.
 終 Chung, finis; mors; implere.
 日 — — nhứt, totà die.
 身 — — thân, totà vità.
 螽 }
 蟴 } Chung, locustæ.
 衆 }
 踵 Chủng, talus; conculcare.
 — 迹 tích —, unus post alium sine interruptione.
 門 — — môn, ad portam pervenire.
 烝 Chủng, ad aquæ ferventis vapores coquere; ignem flando excitare; distillare.
 水 — — thủy, aqua distillata.
 民 — — dân, plebs.
 — 令 lệnh —, rex cum majoribus florere; sacrificium hiemale.

C

- 瘵 Chủng, infirmitas ex ossibus.
 証 }
 證 } Chủng, corrigere; testificari; comprobare.
 — 諫 gián —, }
 — 對 đối —, } testis.
 蹠 Chủng, pedes.
 斫 Chước, amputare; desquamare.
 灼 Chước, cremare; illuminare.
 — — — —, de floribus quàm plurimis.
 獐 Chương, dama.
 庠 Chương, vertex montis; terminus; intercludere; obstruere; operire.
 璋 Chương.
 徨 — — hoàng, non rectè incedere.
 掌 Chưởng, manús palma; planta pedis in animalibus.
 官 — — quan, curam gerere.
 — 至 chí —, sanguisuga.
 — 職 chức —, proprium cuique munus.
 筮 Cô, arcus; circulus; circulo constringere dolia, &c.
 蛄 Cô.
 — 蟪 huệ —, species cicadæ.
 涸 Cô, gelu.
 觥 Cô, poculum.

C

輒 Cỏ, magnum os, ossis.
 雌 Cỏ=chim da da.
 一鷓 giá —, perdix.
 痼 Cỏ, infirmitas incurabilis.
 固 Cỏ, naturaliter; certè.
 一堅 kiên —, firmum stabilire.
 頤 Cỏ, respicere; recogitare;
 principium dicendi; lit-
 tera auxiliaris.
 一賜 tú —, me visere dignatus.
 雇 Cỏ, conducere.
 人 — — nhơn, conducere operas.
 詰 Cỏ, antiquorum doctrina;
 rationem reddere; anti-
 quorum et recentiorum
 scripta callere.
 賈 Cỏ=con buôn; qui domi
 vendit.
 災 — — tai, } calamitates sibi
 禍 — — họa, } accersere.
 * giá, cognomen.
 值 — — thực, rerum pretium.
 古 Cỏ=xưa; olim; antiquum.
 鹽 Cỏ, }
 * Diêm, } Sal salinæ.
 罟 Cỏ, rete; nectere retia.
 羖 Cỏ, aries cornutus.
 股 Cỏ, crura; coxendices; nu-
 merale funicularum.
 蠱 Cỏ, vermes in ventre; ver-
 mis venenosus; venenum.
 戩 — — hoặc, pervertere.
 一誣 vu —, malâ doctrinâ sedu-
 cere.

C

犛 Cỏ, taurus.
 鼓 Cỏ, tympanum.
 一打 đả —, tympanisare.
 舞 — — vũ, ad virtutem excitare;
 quoddam regnum; men-
 sura.
 盥 Cỏ, vas calorem conservans
 ad aliquid calefaciendum
 paratum.
 鹽 Cỏ, salinæ; forte; durable.
 瞽 Cỏ, cæcus.
 簞 Cỏ, cribrum; quædam con-
 stellatio.
 帚 — — trử, scopæ.
 期 Cỏ, tempus correspondens
 alteri.
 服 — — phục, vestes lugubres.
 年 — — niên, annus integer.
 基 Cỏ=nền, principium.
 址 — — chỉ, fundamentum domo-
 rum, parietum.
 一登 dâng —, regni possessio-
 nem inire.
 一始 thí —, fundator.
 業 — — nghiệp, hæreditas; pos-
 teris relinquere.
 譏 Cỏ, verba inofficiosa, irriso-
 ria; machinari; decipere;
 odisse.
 馮 Cỏ, derma.
 梛 Cỏ, reorum manicæ.
 一桎 trát —, compedes et manicæ.
 穀 Cỏ, fruges; alere; bonus;
 vivus; virtute ornatus;

C

continuare; assignati à
 rege reditus.
 一五 ngũ —, quinque species
 frugum.
 谷 Cỏc=hang; vacuum et pro-
 fundum; vallis; terminus;
 antrum; aquæ ductus in
 montibus.
 轂 Cỏc, centrum rotæ.
 酷 Cỏc, crudelis; plurimum
 vinum; præcellens; se-
 getes maturæ.
 棍 Côn, baculus.
 打 đả —, fustibus cædere.
 昆 Côn, frater major; simul;
 cum; omnes; semper;
 clarum; postea.
 後 — — hậu, posteri.
 造 — — }
 目衆 } — chúng tạo mục, omnes
 creaturæ.
 滾 Côn, fervere; ebullire;
 magnis flatibus agitari.
 撻 Côn, manibus torquere.
 鯨 Côn, magnus piscis.
 忸 Công, cordis angustix.
 蚣 Công=rít.
 一蜈 ngô —, centipes.
 攻 Công, undequaque oppug-
 nare; obsidere.
 擊 — — kích, impugnare.
 習 — — tập; assuescere.
 一火 hỏa —, igne circumdare.
 汨 Cỏt, fluctus maris; procel-
 læ; fluvius quidam.
 懼 Cỏ, timere.

C

具 Cự, paratus; providere.
 — 器 khí —, supplex.
 句 Cú=câu, periodus.
 虬 Cù, draco sine cornibus.
 駒 Cù.
 — 駒 thanh —, parvus mus.
 臞 Cù, macer.
 劬 Cù, lassitudo; labor.
 赴 Cù, sequi; opportunitate uti.
 居 Cự, habitare; morari; quiescere.
 — — — —, ritu hostili.
 拒 Cự, resistere; repugnare; irritare.
 柜 Cự.
 柳 — — liễu, salices.
 巨 Cự, magnum; largum.
 詎 Cự, quomodo; quis? forsan.
 距 Cự, harpago; uncus; galli calcaria; stratagema; distare.
 据 Cự, indesinenter operi incumbere.
 遽 Cự, accelerare; afflictus.
 — 頃 khoảnh —, velox.
 — 傳 truyền —, notum facere.
 鋸 Cự, serra; id quod amputatur dicitur dao.
 簞 Cừ, storea arundinea crassior.
 渠 Cừ, canalis; magnum; amplum.
 農 — — nông, ille.

C

— 軒 hiên —, irridere.
 踽 Cử, solus incedens.
 筥 Cử, cista arundinea rotunda.
 舉 Cử, erigere; elevari; omnes.
 揚 — — dương; in altum tollere.
 拔 — bạt —, opem ferre.
 — 稱 xưng —, laudare.
 人 — — nhơn, } litteratus.
 子 — — tử, }
 虞 } Cừ, clava.
 虞 }
 掬 Cúc, quantum ambabus manibus accipi potest.
 詢 Cúc, contemnere; obloqui.
 鞠 Cúc, pila lusoria quæ pedibus impetitur.
 菊 Cúc, flores autumnales.
 局 Cự, ordo; dispositio; comprimere; cohibere; corpus inclinare; numerale peditum latrunculorum.
 — 棋 kì —, ars ludendi latrunculis.
 屐 Cực, calceus ligneus.
 木 — mộc, id.
 恭 Cung.
 敬 — — kính, venerari.
 — 出 xuất —, alvum exonerare.
 蛩 Cùng.
 — — — —, species grilli.
 珙 Củng, tabella rotunda.
 棊 Củng, strictè manus ligare.

C

拱 Củng, manu manum apprehendere et ita reverentiam exhibere; terram sulcare; ambabus manibus stringendo accipere.
 洪 Củng, frigore concretum.
 烘 Củng, pavere; trepidare.
 漉 Cuông.
 狼 — — lang, aquæ exuberantes; crudelis; ferus.
 狂 Cuông, crudelis; temerarius; stultus.
 殭 Cượng, cadaver incorruptum.
 疆 Cượng, limus; latus; terminus.
 僇 Cượng, prosternere; cadere.
 而个 } cá xuy nhi —, unico
 — 吹 } flatu prosterni potest.
 彊 Cượng, conari; addicere.
 — 奸 gian —, latro.
 求 — — cầu, indebita quærere.
 鏹 Cượng, metallum.
 — 白 bạch —, argentum.
 疝 Cừ, dolor repentinus ventris; (de homine inquieto et importuno.)
 闡 Cừ, sortes.
 拈 thiêm —, sortes mittere.
 摎 Cừ, vincere.
 鳩 } Cừ, congregare; quiescere.
 雄 } cere.

C

- 班 ban —, turtures; quietem afferre.
- 聚 — — tụ, congregare.
- 咎 Cữu, excessus; peccatum; culpare; reprehendere.
- 絡 Cữu, 10 fila simul sumpta non contorta.
- 三 tam —, mulierum capilli tripartiti.
- 剪 tiển —, vestem præcidere et latentem pecuniam auferre.
- 賊剪 } tiển — tặc, ejusmodi la-
— } trones.
- 舅 Cữu, matris fratres; uxoris fratres.
- 姑 — — cô, pater et mater mariti.
- 譖 Cữu, contemnere; obloqui.
- 宀 Cữu, pauper et infirmus; pressus; diutius immorari.
- 𠂔 Cữu, hasta triangularis; animalium vestigia.
- 𠂔 } Cữu=nguyệt mũi, nares
𠂔 } frigore obturati.
- 沈 Cữu.
- 泉 — — tuyền, rivi è majoribus prodeuntes.
- 交 Cữu, percontari; inquirere; rimari.
- 學 học —, doctus in libro.
- 齧 Cữu, dentes senum instar mortarii excavati; equus triennis.
- 糾 Cữu, funis ex tribus constans funibus; examinare; contorquere; confestim.

D

- 屍 Cữu, }
腕 * Cao, } os sacrum.
- 韭 Cữu, porri; oleris species.
- D
- 椰 Da, coco.
- 酒 — — tửu, vinum ex coco.
- 夜 Dạ, nox.
- 壺 — — hô, matula.
- 晝 trú —, diu noctuque.
- 啐 Dã=tiếng dê, balatus caprarum vel ovium.
- 也 Dã=vậy, etiam; insuper; littera finalis loco puncti.
- 冶 Dã, metalla liquare.
- 灶 táo —, firmus.
- 容 — — dong, vultus similatus.
- 大 đại —, totus orbis.
- 漚 Dã, lutum in aquâ instar insulæ parvæ; lutum profundum ex quo viatores ægrè se expediunt.
- 墅 Dã, villa; pagus; hortus; desertum.
- 炮 Dã, ignis in candelâ extinctâ residuus.
- 淫 Dâm, inundatio; excedere.
- 浸 thâm —, ratione neglectâ.
- 乱 — — loạn, mœchari.
- 色 sắc —, }
— 奸 gian —, } libido.
— 邪 tà —, }

D

- 妻 — }
女人 } — nhưn thể nữ, peccatum
luxuriæ.
- 澤 Dâm, pluvia diuturna decem dierum.
- 夤 Dân, venerari; timor reverentialis.
- 緣 — — doan, per fas et nefas gradus superiores sibi usurpare.
- 胤 Dân, filii et nepotes per plura sæcula sibi succedentes.
- 胤 Dân, filii et nepotes.
- 蠙 Dân.
- 蚯 khừ —, lumbrici.
- 颯 Dao.
- 飄 phiêu —, [ventus aliquid rumpens et agitans.
- 遙 Dao, remotum.
- 逍 tiêu —, vagari; otari.
- 搖 Dao, agitare; commovere.
- 光 — — quang, septem stellæ cursûs polaris.
- 招 chiêu —, inquietus.
- 逸 Dật, peccatum; excessus; defectus; genio indulgere; fugere.
- 佚 Dật, quiescere.
- 溢 Dật, inundare.
- 米式 } nhứt — mẽ, unâ manu
— } capi potest.
- 曳 Dệt, trahere; rapere; ducere.
- 躐 Dệt, conscendere.

D

- 詰 Di.
 一欺 khi —, decipere; laudare.
 譴 Di, mala verba.
 馳 Di.
 易 — — diệc, mercari; superimponere.
 遺 Di, omittere; amittere.
 一小 tiểu —, mingere.
 一引 dẫn —, per vim detinere; oblivisci; sanctorum reliquiae.
 頤 Di=cằm, mentum.
 飴 } Di=dàng, saccharum ex
 給 } orizâ.
 鼃 Di=vích, testudo maris.
 夷 Di, planum; pulchrum; magnum; facile; species; ordo; contentus; ordinarium; advena; occidere; extinguere; ferire; herbas praecidere; genio obsequi.
 一女 nữ —, spiritus florum.
 一金 kim —, vulnus ex lanceâ.
 昇 Di, retrocedere; mirum; tollere; vox suspirantis.
 彌 Di, arcus intensus; plenum; magnum; diuturnum; remotum; universale.
 一伊 y —, parvulus.
 怡 Di, lætitia; concors.
 儀 Di, truncus; aliquid in signum ponere.
 * nghi, navim applicare.
 船 — — thuyên, id.

D

- 移 Di, mutari; migrare; transponere; agitare.
 一變 biến —, mutari.
 易 Di, facile.
 一容 dong —, id.
 一輕 khinh —, id.
 一平 bình —, planum; herbas evellere.
 田 — — diên, agros colere.
 * diệc, mutare; principium; purum; generationes et corruptiones.
 一交 giao —, mercatoriae mutationes.
 * dương, solis ortus.
 隸 Di, assuescere; arborum rami tenelli.
 一條 điều —, surculi.
 顛 Di, gravitas; majestas; quietus.
 已 Di=dã, olim; nimis; littera finalis.
 一而 nhi —, non amplius.
 以 } Di, uti; propter; cum;
 目 } ut; in; per; a; ab; causa.
 一所 sở —, ideò.
 爲 — — vi, reputare.
 穊 Di, fruges amœnæ.
 歎 Di, fastidire; destruere; damnum inferre.
 液 Di, sputum; corporis humores.
 一鼻 tĩ —, mucus.
 一大 đại —, lacus.

D

- 役 Di, viêc, servire; servus; ire; uti; disponere.
 一職 chức —, præfecti et eorum ministri.
 懌 Di, lætari.
 腋 Di, nách, locus sub costis sine ossibus.
 一狐 hồ —, vulpis alba pellis.
 鞅 Di, funis.
 厭 — — yếm, fastidire.
 掖 Di.
 持 — — trì, sub brachiis portare; aliquem sub brachiis capiendò adjuvare; brachio apprehendere ethumi prosternere.
 一兩 lưỡng —, duo latera.
 一逢 phùng —, vestis longa.
 門 — — môn, parva porta ad latus majoris.
 弈 Di, magnum; florens.
 — — —, tristis.
 焰 Diêm, flamma exurens.
 鹽 Diêm, sal.
 盒 — — hạp, salinum.
 艷 Diêm, pulchrum; splendor; ornatus; pingue; cum gaudio laudare; allicere.
 啖 Diêm, concedere; gustare; mandere.
 涎 Diên, sputum.
 香竜 } long — hương, electrum.
 一 }
 挺 Diên, ducere; accipere;

D

percutere; discutere; concordia.

- 焉 Diên, littera finalis.
 — 中 trung —, verum.
 — 正 chính —, rectus.
 * Yên, quomodò.
 覩 Diên, verecundia.
 衍 Diên, aquarum exundatio; ampliari; extendere; pulchrum; abundans; inferre; planities ad montis radices.
 演 Diên, amplum; extensum; aqua sub terrâ fluens.
 — 習 tập —, assuescere.
 腌 Diệp, res esculentas sale condire.
 葉 Diệp, folium.
 — 後 hậu —, posteri.
 諫 Diệp, lapsus linguæ.
 揲 Diệp, trahere; manu accipere et recipere.
 摩 Diệp, unicum digitum applicare.
 擘 Diệp, clarum et nitidum.
 搯 Diệt, evellere; manum comprehendere.
 齷 Diệt, sanguis putridus.
 — 汗 ó —, aliorum bona linguâ inficere; malè interpretari.
 悵 Diêu, tristis; sine refugio.
 窯 Diêu, fornax ad fictilia coquenda.
 耀 } Diêu, illuminare.
 曜 }

D

炫 — — huyền, valdè splendere; scintillare.

- 照 chiếu —, illuminare.
 眇 Diêu.
 田 — — diên, arare.
 眇 Diêu, oculum alio minorem habens; res minuta; finis; terminus.
 — 深 thâm —, doctrina sat profunda.
 眺 Diêu, torvi oculi; ex interiori domo respicere vel à longè.
 覽 — — lãm, à longè aspicere; avidè expectare.
 望 — — vọng, id.
 糶 Diêu, vendere fruges.
 緲 Diêu, subtile; modicum.
 覘 Diêu, oculis vagari; circumspicere.
 盈 Dinh, plenum; superbus.
 羸 Dinh, vincere; humeris gestare; decipere; lucrari multùm.
 餘 — — dư, dives.
 允 Doãn, annuere; velle; sinceritas; fidelitas.
 鈞 Doãn, assistere.
 尹 Doãn, gubernare; progredi; solidum; rectè.
 溶 Dong, quietè; fulgere; quidam fluvius.
 — — — —, de aquâ clarâ et lunæ colori persimili; inundatio.

C

D

融 Dong, clarum; altum; longum.

- 和 — — hòa, temperatum.
 風 — — phong, ventus ab oriente.
 徹 — — triệt, }
 渾 — — hôn, } probè intelligere.
 — — — —, magna lætitia.
 鏞 Dong, campana magna.
 — 自 }
 鳴 } tự minh —, horologium.
 傭 Dong, conducere.
 功 — — công, mercenarius.
 庸 Dong = hằng, commune; consuetum; immutabile.
 慵 Dong, piger; lentè.
 憑 Dong, exhortari; incitare.
 — 僇 túng —, id.
 踊 Dông, saltare.
 — 辟 tích —, pectus percutere et pedibus terram pulsare in signum doloris.
 甬 Dông.
 — — — —, de florum exundantiâ.
 道 — — đạo, iter in palatiis januæ respondens.
 揄 Du, transfundere; ruere; inducere.
 攸 Du, qui, quæ, quod.
 — 相 tương —, sponsum filiae eligere.
 旂 Du, vexillorum quoddam ornamentum.

D

夷 } Du.
 夷 }
 — 須 tu —, temporis momentum.
 標 Du, ligna cremare.
 油 Du, pinguedo; oleum.
 — — — —, concordia.
 游 Du, flumen enatare; evagari; cum profluente descendere.
 — 優 ưu —, suo arbitrio.
 地 — — địa, motus terræ insensibilis.
 渝 Du, mutare; mutari; quidam fluvius; sordidum.
 湫 Du, fermentum ad vinum ex orizâ conficiendum.
 熨 Du, ligna congregata incendere.
 — 示 thì —, ligna in sacrificiis adhibere.
 猶 Du, canis; simius; veluti; adhuc.
 猷 Du, pingere.
 — 大 đại —, magna virtus; habilitas.
 疣 Du, tumor in collo.
 紬 Du, sericum multoties ductum extrahere; glomerare.
 纒 — — úc, deglomerare.
 腴 Du, animalium pinguedo quæ est in ventre; venter.
 — 膏 cao —, terra pinguis.
 覲 Du, desiderare.

D

誅 Du, peccatum; culpa.
 輪 Du, vinci; in gyrum agere; cadere; dejicere.
 糧 — — lương, tributa in curiam deferre.
 納 — — nạp, tributa solvere; tradere; res tradita.
 誠 — — thành, omni numero absolvere.
 關 Du, furtim respicere.
 俞 Du, annuere; mollis responsio.
 悠 Du, remotum; diuturnum; longum.
 — — — — de re indeterminatâ.
 蒼 — } — — thương thiên, im-
 天 — } mensum cœli spatium.
 愉 Du, facie hilaris.
 — — — —, lætari.
 黹 Dũ, sericum flavum.
 痲 Dũ, summè debilis; piger.
 裕 Dũ, divitiæ; locuples.
 — 寬 khoan —, magnanimus.
 釉 Dũ, gummi quo vasa liniunt ut splendent; splendidus.
 鼓 Dũ, evolvere.
 開 — — khai, aperiendo aliquid effringere; agitando diffundere.
 瘵 Dũ, morbus; convalescere.
 瘼 Dũ, reus in carcere fame et frigore mortuus.
 歟 Dũ, particula finalis.

D

旗 Dũ, vexillum quadratum in quo pictæ sunt aves volantes.
 奠 Dũ, pulchrum; bonum.
 予 Dũ, ego; nos.
 * dũ, dare.
 — 付 phú —, infundere (virtutes &c. in.)
 顛 Dũ, invocare; implorare.
 豫 Dũ, elephantorum grandiores; præconsiderare.
 備 — — bị, præparare.
 先 — — tiên, prius.
 * duyệt, lætari.
 與 Dũ=cùng, simul, et.
 — 相 tương —, familiariter versari.
 反 — — phản, confœderatio.
 * dũ=cho, dare.
 * dũ, particula finalis.
 慎 Dũ, quàm diligenter; sine sollicitudine.
 汨 Duật, aqua velociter fluens.
 律 Duật, maximus.
 鬻 } Dục, vendere; alere; co-
 價 } quere.
 子 — tử, puer.
 — — — —, negotiari.
 * chúc, pulmentum.
 — — — —, debilis.
 昱 Dục, solis splendor; clarum.
 毓 Dục, prægnans.

D

- 沐 Dục, caput lavare.
 煜 Dục, ignis splendor.
 翌 Dực, clarum.
 日 — — nhựt, cras.
 翼 Dực, alæ; volare.
 雉 Dực, sagittare; capere.
 裔 Duệ.
 — 來 lai —, posteri.
 — 同 đồng —, ab eadem stirpe descendentes.
 — 容 dong —, pedetentim.
 詛 Duệ, verbosus; falsum; verbis ornare.
 拽 Duệ, trahere; manu ducere.
 睿 Duệ, sagax; penetrare; clarè intelligere.
 惟 } Duy, solum; considerare;
 唯 } machinari; multum.
 維 Duy, ligare; funis; retis; scopus sagittarum.
 — 綱 cang —, leges.
 — 解 giải —, ad concordiam revocare.
 時 — — thì, illo tempore.
 — 四 tứ —, 4 partes mundi; 4 virtutes præcipuæ.
 緣 Duyệt.
 — 領 lãnh —, capitis ornatus.
 飭 — — sức, fucò linire.
 * duyên, causa; quia.
 — 演 diễn —, per fas et nefas dignitatem ambire.
 吮 Duyệt=liếm, lambere.

D

- 試 — } — ung thí chi, lambere
 之癰 } aposthema, (de adulate
 vitia laudante.)
 閱 Duyệt, libros examinare; aspicere; conferre.
 — 閱 phiệt —, familia nobilis.
 — 不 bát —, nolle recipere.
 — 拆 chiết —, capitale perdere.
 悅 Duyệt, lætari; placere.
 媵 Dựng, servuli et servulæ; qui sponsæ servituri ad sponsi domum præcedunt; tradere; fidere, v. g. litteras missivas.
 躍 Dực, saltare; lætitiæ saltus.
 鑰 Dực, sera.
 匙 — — dề, clavis.
 懼 Dực, cum timore respicere; multis negotiis pressus.
 羊 Dươg.
 — 綿 miên —, oves.
 — 山 sơn —, capræ.
 — 羔 cao —, agnus.
 謗 Dươg, laudare; clamare.
 颺 Dươg, grandia et præpropera verba.
 — 簞 sai —, cribrare; ventus res asportans; evulgare.
 佯 Dươg, fingere; falsum.
 恙 Dươg, tristis; vermis cor hominum corrodens.
 — 貴 quý —, quomodò vales?
 烺 Dươg, liquare metalla.

Đ

- 揚 Dươg, volando erigere se; evulgare; laudibus extollere.
 昃 Dươg, solis ortus; clarum.
 痒 Dươg, prurigo; scabiei pruritas; morbus; ulcus.
 — 賤 tiện —, morbus meus.
 眈 Dươg, palpebra; oculi pulchri.
 悵 Dươg, desiderare.
 撻 Dươg, nausea.
 適 Dứt, principium loquendi observare; narrare.
 Đ
 跽 Đá, puerorum incensus.
 訑 Đà, superbus; despicere.
 詭 Đà, decipere.
 跽 Đà.
 — 蹉 ta —, opportunitate amissá negotia perdere.
 酡 Đà, rubens ebrii vultus.
 陀 Đà.
 — 陂 ba —, inæqualis.
 瘞 Đà, gibbosus.
 砢 Đà, mola.
 — 稱 xúng —, stateræ pondera.
 紕 Đà, numerale filorum sericorum.
 拖 Đà, trahere; deducere; inducere.
 — 水 thủy —, agger contra aquas.

Đ

扯 Đà, scindere; findere; manu trahere.
 柁 Đà, gubernaculum.
 公 — — công, nauclerus.
 佗 Đà, humeris vel costis gestare.
 一倭 ủy —, pulcher; contentus.
 打 Đả, percutere; excitare; littera auxiliaris.
 定 — — định, explorare.
 水 — — thủy, aquam haurire.
 班 — — ban, exterior apparentia.
 呵 — — há, oscitare.
 卦 — — quái, sortes mittere.
 鍍 Đạc, aurum, argentum inducere.
 得 Đắc=dạng, posse; assequi.
 已 — — dĩ, optata assequi.
 特 Đặc, tantummodò; unica victima; animal trienne; porca unicum pariens.
 召 — — triệu, regem aliquem praefectum vocare.
 賜 — — tứ, regem gratiam conferre.
 差 — — sai, regem aliquem mittere.
 來 — — lai, ex proposito venire.
 — — — —, consultò.
 代 Đại, loco alterius; generatio.
 儻 Đài, tristis; cui res ex voto non ucedunt.
 擡 Đài, duos simul attollere.
 頭 — — đầu, attollere caput.

Đ

儻 Đài, ministri.
 一部 bộ —, id.
 臺 Đài, solium; altare; mensa; locus sublimis undè ad 4 partes patet aspectus.
 下 — hạ, vestra excellentia.
 一晒 sái —, pavementum sublime sub dio.
 一中 trung —, consilii praesides.
 一容 dong —, rituum praeses.
 苔 Đài, muscus.
 錢 — — tiền, asses.
 迨 Đài, pervenire.
 給 Đãi, fila serica implexa; decipere.
 佻 Đãi, praè dubio reticere.
 怠 Đãi.
 一懈 giải —, piger.
 慢 — — mạn, malè accipere.
 一殆 Đãi.
 一危 nguy —, periculum; ferè; parùm abest.
 耽 Đam.
 延 — — diên, differre.
 過 — — quá, prorogare.
 淡 Đạm, insipidum.
 泊 — — bạc, moderatus; cibis abstinere et voluptatibus.
 如 — — như, pauper non cupidus.
 蕩 — — thang, luna.
 澹 Đạm=lạt, insipidum.
 蛋 Đạm, avium ova.
 白 — — bạch, albumen ovi.

Đ

青 — — thanh, id.
 黃 — — huỳnh, vitellus ovi.
 一雞 kê —, ova gallinae.
 家 — — gia, piscatores maritimi.
 潭 Đàm, muscus, (si comestibilis dicitur thạch phát, anamiticè rau câu.)
 贖 Đàm, credito emere dicitur xa, priùs pretium tradere dicitur đàm.
 餽 Đàm, cibos ministrare.
 恬 Đàm, dulce; optimum.
 言 — — ngôn, verba suavia.
 燄 { Đàm, torrere; cremare.
 燄 { Đạm, calidum; calefacere.
 燄 { Đãm, tranquillus.
 潭 Đàm, cogitare.
 潭 Đàm, aquæ valdè profundæ et amplæ; domus alta et profunda.
 儻 Đãm, quietus; contentus; commoveri.
 擔 Đãm, centum libræ; humeris gestare.
 一不當敢 { bát cảm — dang, sum oneri impar.
 統 Đãm, armillæ genus.
 埧 Đan, agger; paries; domus jam diruta.
 殫 Đan, desolari; devastare totaliter.
 力 — — lực, junctis viribus.
 燂 Đan, de igne assurgente; sufflando ignem excitare.

Đ

旦 Đán, manè; aurora; clarum.
 夕 — — tịch, manè et vesperè.
 暮 — — mộ, id.
 日 — — nhật, manè.
 怛 Đán, timere; commiserari.
 然 — — nhiên, contentus; hilaris.
 惻 — — trắc, miserari.
 壇 Đán, locus sacrificiis elevatus.
 但 Đán=chỉn; tantum; tamen.
 一不 bát —, non solum.
 憚 Đán, timere.
 担 Đán, abstergere.
 塵 — — trần, pulverem excutere.
 箒 — — trứ, scopæ.
 闔 Đán, postes.
 袒 Đán, superiorem vestem contrahere; brachia denudare.
 免 — — miễn, nudare; discooperire.
 褻 — — tích, denudare usque ad carnem.
 誕 Đán, verba magna; amplum; decipere; otiosi; cupiditatibus obsequi.
 日 — — nhật, }
 壽 — — thọ, } dies natalis.
 當 Đàng, decet; consentaneum; desistere; supplicium criminali proportionatum.
 路 — — lộ, actu in dignitate.

Đ

璫 Đàng, aurium ornamentum.
 一金琅 } kim lang —, crepitaculum.
 凳 Đàng, scamnum.
 擋 Đàng.
 一擗 bình —, impedire.
 塘 Đàng, stagnum; piscina; agger; iter.
 池 — — trì, piscina.
 搪 Đàng, cooperire.
 揆 — — dột, superbus.
 塞 — — tắc, claudere
 控 Đàng.
 一抵 dể —, vim vi repellere; resistere.
 牌 — — bia, scutum; impedire.
 宕 Đàng, domus in antro edificata.
 讜 Đàng, ad virtutem exhortari; vitia emendare.
 登 Đàng, ascendere; addere; maturescere.
 一豐 phong —, de anno fecundo.
 朝 — — triều, assequi dignitatem.
 蹬 Đàng.
 一躓 tấng —, in viâ errare; negotia sua non posse perficere.
 騰 Đàng, coluber draconi similis nubes provocans.
 騰 Đàng, exscribere.
 錄 — — lục, scriba præfecti.

Đ

等 Đàng, gradus; ordo; species; simile.
 候 — — hậu, exspectare.
 刎 Đao, nomen naviculæ instar gladii.
 仞 Đao.
 — — — —, tristis.
 導 Đao, deducere; docere; hortari; gubernare.
 悼 Đao, compati; in juventute mori.
 痛 — — thống, compati.
 惜 — — tích, id.
 舀 Đao, transfundere; medio
 眈 } instrumento transferre.
 * dảo, id.
 踏 Đao, pedibus terere; mutabile.
 法 — — pháp, leges observare; item leges conculcare.
 盜 Đao=trộm, surripere.
 言 — — ngôn, verba mendacia.
 臣 — — thân, præfectus qui rapit quantum potest.
 纛 Đao, vexillum ex boum caudis vel avium plumis; vexillum nigrum supremi militiæ ducis.
 到 Đáo=dến, pervenire.
 醕 Đào.
 一醜 mao —, valdè ebrius.
 淘 Đào.
 米 — — mễ, orizam lavare.
 井 — — tỉnh, puteum mundare.

Đ

— — — —, de aqua fluente.
 濤 Đào, fluctus.
 陶 Đào, fictilia.
 人 — — nhờn, figulus.
 情 — — tình, gaudere.
 搗 Đão, tundere; pinsere.
 爛 — — lạn, conterere.
 塹 Đão.
 土 — — thổ, terra alta; agger.
 島 Đão, insula; mons in medio maris.
 杵 — — xử, tundere; molere.
 幘 Đão, cooperire.
 箭 Đáp, acu phrygiâ pingere; libellus imperatori oblatu.
 子 — — tử, scriptorum fasciculus.
 眾 Đạp, quod oculorum acies attingit.
 逌 Đạp.
 一 雜 tạp —, }
 一 迨 hạp —, } assequi.
 沓 Đạp, concupiscere; superimponere; coram ludere; clam vituperare.
 — — — —, lentè remissè.
 鞞 Đạp, sandalia.
 鞋 — — hài, id.
 咄 Đát, se se mutuò reprehendere.
 — — — —, balbutire.
 達 Đạt, inferre; clarè cognoscere; penetrare; erumpere; dignitates assequi.

Đ

士 — — sĩ, intelligere.
 一 窮 cùng —, pauper et dives.
 一 荐 tiển —, ad munus proponere.
 一 傳 truyền — judicare.
 一 爭 tranh —, negotiorum peritus.
 道 — — đạo, religio quam omnes sequi debent.
 兜 Đâu, galea.
 感 — — hoặc, dubitare.
 胆 Đâu, collum.
 逗 Đâu, sistere.
 痘 Đâu.
 一 瘡 sang —, pustulæ; ebullitiones in cute.
 一 出 xuất —, pustulas emittere.
 竇 Đâu, scalpro perforare; foramen; aquæ ductus.
 路 — — lộ, iter angustum.
 餽 Đâu.
 飭 — — dinh, edulia valdè modica; compositio elegans.
 投 Đâu, munus offerre; projicere.
 火 — — hỏa, in ignem se se projicere.
 蚪 Đâu.
 一 蚪 khoa —, bufonum filii.
 糾 Đâu, sericum flavum.
 陡 } Đâu, eminens; lapides
 陁 } prærupti in montibus.
 然 — — nhiên, subitò.

Đ

卒 — — tót, id.
 抖 Đâu.
 擻 — — sừ, excutere; excitare.
 羝 Đê, cornibus impetere; hædus.
 觸 — — xúc, id.
 伍 Đê, humile; demittere.
 頭 — — đầu, caput inclinare.
 髻 Đê, capilli ficti.
 第 Đê, tantùm; modò; sed; facit numeros cardinales.
 次 — — thứ, ordo.
 弋 — — nhứt, primus.
 一 得 đắc —, ad gradum superiorem promovere.
 一 不 bất —, talem electionem reprobare.
 逋 Đê, prætergredi; excedere.
 逋 } Đê, =trao, tradere.
 逋 }
 一 傳 truyền —, manu ad manum tradere.
 一 迢 diêu —, remotus.
 運 — — vận, locus ubi mutantur equi, currus, bajuli &c.
 蒂 Đê, florum et fructuum pediculus.
 一 無 } vô căn —, sine fundamento.
 一 根 }
 諦 Đê, examinare; indicare.
 聽 — — thính, attentissimè audire.
 倂 Đê, sapientissimus; fractus viribus.

掃 Đé, manûs digitis capere.
 滌 Đé, guttatim fluere; gutta;
 stillare.
 帶 Đé.
 一噴 phôn —, sternutare.
 隄 } Đé, agger; parare se;
 堤 } præparare; obstruere.
 防 — — phông, aditum præclu-
 dere.
 提 Đé, unicâ manu erigere; co-
 hibere; tympanum quod
 equo imponitur.
 醒 — — tỉnh, expergefacerere.
 一刑 hình —, judex criminalis.
 — — — —, hilaris.
 眺 Đé, respicere.
 稊 Đé, zizania.
 綈 Đé, sericum crassum.
 僂 Đé, ingressu et egressu dif-
 ficile.
 啼 Đé, clamare; plorare; avi-
 um voces.
 剔 Đé, solveere.
 舩 Đé, naves bellicæ.
 觥 — — đàng, id.
 觥 Đé, cornu impetere; radix.
 異 — — bài dị đoan, hæreses
 端排 } pugnare.
 詆 Đé, famam detrahere.
 毀 — — hủy,
 譏 — — lan, } detrahere.
 謗 — — bàng, }

坻 Đé, parva insula; fluvius
 cujus profunditas oculis
 attingitur.
 底 Đé, rerum concavarum im-
 um; tantummodò; æqu-
 um præbere fundamen-
 tum.
 一地 địa —, terræ centrum.
 底 Đé, difficultas egerendi ex-
 crementa.
 氏 Đé, pervenire.
 鞞 Đích, frenum; lora.
 鏑 Đích, sagittæ cuspis.
 一鳴 minh —, sagittæ sonantes;
 species forcipis quâ pili
 velluntur.
 拏 Đích, palmo metiri.
 摘 Đích, ungue discerpere, ut
 poma et flores.
 甌 Đích.
 一甌 lĩnh —, lateres majores.
 僨 Đích, audax.
 僚 — — sách, malus.
 一僨 oa —, ire.
 咋 Đích, rodere; vox magna;
 gustare.
 商 Đích, fructus è culmis seu
 truncis pendentes; fruc-
 tum petioli; radices
 arborum; pedum anima-
 lium plantæ.
 嫡 Đích, uxor legitima,
 次 illegitima dicitur thứ
 子 — — tử, filii legitimi.
 荻 Địch, calami aquatiles.

覲 Địch, respicere; apparere;
 privatim invisere.
 面 — — diện, id.
 德 — — đức, imitari.
 趨 Địch.
 — — — —, saltare.
 迪 Địch, dirigere; introduce-
 re; juxta rationem agere.
 一啓 khải —, docere; hortari.
 逖 Địch, remotum.
 儻 Địch, color niger et viridis;
 derepentè.
 愨 Địch, cogitabundus; fameli-
 cus; tristis; vehemens
 appetitus.
 糴 Địch, emere fruges.
 敵 Địch, inimicus; adversarius.
 一祛 khư —, resistere.
 怨 — — oán, ulcisci.
 敵 Địch, juvenes facti et hila-
 res.
 滌 Địch, lavare; abstergere;
 mundare.
 奕 Địch, magnum; florens.
 — — — —, facies tristis.
 葉 — — diệp, quolibet sæculo,
 sine interruptione.
 疢 Địch, febris frigida et cali-
 da.
 掂 Địch, ponderare manu seu
 conjectare.
 玷 Địch, in lapide pretioso
 macula; defectus.
 辱 — — nhục, pudore afficere.

Đ

壑 Diêm, domus inclinata mox ruitura.
 店 Diêm, taberna.
 塾 Diêm, mergi; tegere.
 壘 Diêm, amphora; vas vini.
 恬 Diêm, quies; pax.
 靜 — — tình, id.
 磳 Diêm.
 電 — — diên, fulgur; fulgetrum.
 竄 Diên, obstruere; addere.
 巔 Diên, altum.
 巔 Diên, cadere; vertex.
 末 — — mạt, pincipium et finis.
 電 Diên, fulgur; fulgetrum.
 覽 — — lãm, clarè videre.
 — 炳 bính —, lucere.
 靛 Diên, color herbâ expressus.
 — 藍 lam —, id.
 殄 Diên, evertere; destruere; extinguere.
 絕 — — tuyệt, }
 萃 — — tụy, } id.
 威 — — diệt, }
 墜 Diên, domus; aulæ fundamentum.
 Diên, determinare; fixum; offerre; sacrificanda coram spiritibus collocare; sacrificium in exequiis; sacrificium 1^æ et 2^æ diei mensis.
 帛 — — bạch, papyrus loco serici adurere.

Đ

甸 Diên, terra in remotis regni confiniis.
 服 — — phục, terra extra regionem.
 疇 — — trù, agricolæ; terra extra regni confinia.
 譬 Diên.
 尖 — — tiêm, nates.
 填 Diên, replere; addere.
 畋 Diên, venari; agri exculti.
 嗔 Diên, irasci.
 填 Diên, sonus tympani; obstruere.
 名 — — danh, famam augere.
 摵 Diên, pulsare; deducere; evulgare.
 曇 Diên, nubes extensa.
 屈 Diên, antrum.
 腆 Diên, multitudo.
 况 — — huống, munus magnum.
 皝 Diên, detrahere pellem.
 腆 Diên, erubescere.
 躄 Diên, se invicem respicere.
 揜 Diên, manu extendere.
 沴 Diên, aeris intemperies.
 — 災 tai —, calamitas.
 挺 Diêng, rectum; benignus; oppitulari.
 出 — — xuất, excedere; superexcellere.
 艇 Diêng, navicula.
 堞 Diệp, mœnium corona.

Đ

疊 Diệp, superimponere; cumulare; cumulus; temerè in unum cogere.
 — 帛 bạch —, quædam tela.
 薺 Diệp, albi flores; clarum; nitidum.
 諜 Diệp=con tin.
 — 閒 gián —, explorator.
 攪 Diệp, suspendere.
 — 打 đả —, præparare.
 — 收 thu —, colligere.
 牒 Diệp, diploma.
 文 — — văn, numerale fasciarum, papyri, &c.
 — 玉 ngọc —, liber genealogiæ regis.
 — 投 đầu —, libellum accusationis judici dare.
 蛭 Diệt.
 — 水 thủy —, sanguisuga.
 踴 Diệt, repentè ingredi.
 迭 Diệt, mutari; alternatim.
 運 — — vận, circulatim movere.
 — 更 canh —, mutationes musicæ.
 引 — — dẫn, relicto uno aliud inchoare.
 蛭 Diệt, formicarum casæ.
 帙 Diệt, libri involucrum; ordo capitum, sectionum, &c.
 眈 Diệt, oculis imperare.
 絰 Diệt, vestis funebris.
 — 皇 hoàng —, porta ante sepulchrum.

Đ [cidens.
 耄 Diệt, octogenarius; sol oc-
 孺 — — nhu, senes et juvenes.
 袂 Diệt, montibus sacrificare.
 一望 vọng —, flumina à sacrifi-
 cante distare.
 雕 Diêu=chạm, sculperre.
 刻 — — khắc, sculperre.
 落 — — lạc, arbores amputare.
 — — — —, manifestum.
 巧 — — xảo, peritus.
 綢 Diêu, absolvere.
 * thù, spissum.
 繆 — — mậu, amicissimi.
 彫 Diêu, paulatim deficere.
 刻 — — khắc, }
 琢 — — trác, } sculperre.
 紹 Diêu. [tris.
 鼠 — — thử, species muris silves-
 本 Diêu, festinanter progredi.
 刁 Diêu, falsus; deceptor.
 唆 — — thoa, discordias semi-
 nare.
 釣 Diêu, muneribus inescare;
 hamus ad pisces capiendos.
 徒 — — đồ, }
 叟 — — tẩu, } piscator.
 譽 — — dự, }
 名 — — danh, } vanum nomen au-
 cupare.
 寫 Diêu, valdè profundum.
 吊 Diêu, consolari; condolere;
 suspendere; numerale
 monetarum.

Đ
 一 弋) nhứt — tiền, mille mo-
 錢) netæ.
 俦 Diêu, extraordinarium.
 佻 Diêu, solus.
 惆 Diêu. [valdè tristis.
 一 悵 xướng —, votis frustratus;
 儻 Diêu, lora; habenæ.
 黠 Diêu, mutuis se irrisionibus
 lacescere.
 叮 Đinh. [culcare.
 嚶 — — ninh, commendare; in-
 婷 Đinh, pulchrum.
 一 娉 sinh —, formosa mulier.
 綰 Đinh, flocci serici. [locare.
 飮 Đinh, comestibilia aptè col-
 酌 Đinh.
 一 酩 minh —, valdè ebrius.
 汀 Đinh, terra plana in flumi-
 num marginibus.
 玎 Đinh, lapillorum sonitus.
 玲 — — linh, id.
 訂 Đinh, communi consilio de-
 finire; examinare; libros
 emendare; tributa perso-
 nalia colligere.
 約 — — ước, transigere.
 盟 — — minh, transigere cum
 juramento.
 停 Đinh, sistere; quiescere.
 住 — — chủ, idem.
 候 — — hậu, paulò post.
 庭 Đinh, valdè distans; mag-
 na aula in medio domús.

Đ
 廷 Đinh, rectum.
 妬 Đố, invidere.
 石 — — thạch, mulier sterilis.
 圖 Đố, procurare; machinari.
 名 — — danh, gloriam inhiare.
 利 — — lợi, lucrum ambire.
 塗 Đố, lutum lubricum; luto
 linire; inquinare; cras-
 sum.
 車 — — xa, currus ex luto.
 一 糊 hồ —, stolidus; confusè.
 屠 Đố, occidere; excavare; in
 partes secare.
 肚 Đố, venter.
 子 — — tử, intestina. [pere.
 趁 Đố, manibus et pedibus re-
 涂 Đố, quidam fluvius; via.
 月 — — nguyệt, mensis ultimus.
 坳 Đố, vas testaceum.
 曙 Đố, summo mane.
 覩 Đố, videre.
 賭 Đố=dánh bạc, ludere.
 錢 — — tiền, pecuniã ludere.
 塞 — — tắc, sponsionis ludus.
 命 — — mạng, vitam exponere.
 好 — — hảo, ludo deditus.
 堵 Đố, paries humilis. [cere.
 墮 Đọa, ruere; cadere; deji-
 搯 Đọa, cadere; objicere.
 躑 }
 躑 } Đóa.
 一 藏 tàng —, abscondere.

Đ

避 — — tị, fugere.
 傷 — — thương, ictum declinare.
 雨 — — vũ, pluviam declinare.
 鏃 Đóa, gladio concidere.
 對 Đoại, adversarius; odisse.
 駝 Đoài, equus incedens.
 兌 Đoài, permutare; lætari.
 子 — — }
 銀 } — ngân tử, debita solvere.
 讎 Đoài, adversarius; odisse.
 端 Đoan, principium; ordo;
 rectum; diligenter examinare;
 numerale mysteriorum.
 發 — — phát, exordiri.
 緞 Đoạn, sericum damascenum.
 一金 kim —, tela aurea.
 斷 Đoạn, præcidere; discontinuare;
 distinctum.
 息 — — tức, mori.
 氣 — — khí, id.
 絃 — — huyền, uxorem mori.
 * đoán, judicare.
 定 — — định, definire.
 諭 — — dã, sententia.
 然 — — nhiên, omnino.
 決 — — quyết, sententiam ferre.
 疑 — — nghi, dubia solvere.
 屠 — — đồ, usum carnis et piscium
 prohibere.
 煨 Đoạn.
 煉 — — luyện, metalla liquare.
 博 Đoàn, lassus; mæstus.

Đ

— 憂 } ưu tâm — —, valdè sol-
 — 心 } licitus. [gurari.
 箏 Đoàn, fractâ arundine au-
 溥 Đoàn, ros abundans.
 搏 Đoàn, manu aliquid rotundum
 facere; manu leviter percutere.
 — 控 xang —, perpendere.
 短 Đoản, breve; comprimere;
 decurtare.
 行 — — hành, actiones malæ.
 — 長 trường —, longitudo et bre-
 vitas; bonum et malum.
 兵 — — binh, arma brevia.
 見 — — kiến, parùm intelligens.
 督 Đốc, examinare; exemplum
 præbere; præesse; ur-
 gere; corrigere; stimulare;
 rectum; medium.
 過 — — quá, culpas reprehendere.
 篤 Đốc, equus tardus; vehementer;
 purum; firmum; totus in aliqua re.
 實 — — thật, fidelis.
 切 — — thiết, firmissimus.
 觸 Độc.
 髑 — — lâu, calvarium.
 贛 Độc, arcus theca coriacea.
 贛 Độc, canalis apertus.
 匱 Độc, recondere; arcula.
 贛 Độc, contemptibile. [lus.
 積 Độc, capsula; arcula; locu-
 韞 — — uẩn, recondere.

Đ

殞 Độc, abortire.
 牘 Độc, palimpsestus. [cripta.
 — 案 án —, sententia judicis des-
 — 總 tổng —, liber precum.
 疝 Độc, morbus ex odio vehementi;
 cordis tremor; murmurare;
 detrahere.
 讀 Độc, legere.
 書 — — thơ, id; discere.
 譴 Độc, ex odio detrahere.
 礎 Đồi, acervus lapidum; lapides
 in agrum projicere.
 愍 Đội, adversarius; odisse.
 隊 Đội, multitudo.
 人式 } nhứt — nhơn, multi simul.
 — }
 頽 Đồi, turbo; ruere; destrui.
 隕 Đồi, cadere; error irremediabilis.
 — 虺 hôi —, infirmus.
 台 Đồi, turma.
 頽 } Đồi, destrui; ruere; venti
 頽 } turbo.
 敦 Đôn, magnum; conari;
 irasci; præmere; vas in quo
 segetes reponuntur.
 瓠 Đôn, cucurbitæ species.
 墩 Đôn, terra plana ubi parvus
 eminent collis. [nus-
 — 烟 yên —, speculæ antesigna-
 鈍 Đôn, hebes.
 — 頑 ngoan —, indocilis.
 才 — — tài, ineptus.

Đ

- 遲 trì — valdè tardus.
 餽 Độn. [aquâ cocta.
 — 餽 hõn —, ossa cum carne in
 坩 Độn, aqua stagnans; ex luto
 et paleis parietem extruere.
 遯 Độn, fugere; recedere;
 遁 Độn, subducere se; cedere.
 世 — — thế, mundum fugere.
 純 Độn, offa ex carne.
 頓 Đôn, caput ad terram dimittere; subitò; inopinatò.
 — 頒 ban —, de necessariis providere.
 — 壹 nhứt —, una comestio.
 悟 — — ngộ, subitò advertere.
 屯 Đôn, prima herbarum et arborum germina.
 恹 Đôn, tristis; repentina documenta.
 豚 Đôn, sus parvulus.
 迤 Đôn, exercitum cogere.
 鮪 Đôn, piscis cujus interiora venenosa.
 丹 Đôn=dỏ, ruber.
 人 — — nhơn, sincerus.
 彤 Đôn, colore rubro linire.
 墀 — — trì, via ad aulam.
 彈 Đờn, sagittare; manibus pulsare; psallere.
 棟 Đông.
 — 老 lão —, fatigatus; efficax.
 厖 Đông, domus valdè ampla.

Đ

- 棟 Đông, hebes; rudis.
 — 槽 mảng —, id.
 凍 Đông, pluvia magna æstiva.
 — 瀉 long —, liquore imbutus.
 疼 Đông, dolor.
 痛 — — thống, dolere.
 愛 — — ái, vehementer amare.
 働 Động, magnâ erubescentiâ affici.
 洞 Động, antrum in montibus; vallis profunda; vacuum; comprehendere; clarè cognoscere; reverenter.
 照 — — chiếu, clarum.
 曉 — — hiếu, clarè intelligere.
 達 — — đạt, } id.
 鑿 — — giám, }
 蝻 Đống.
 — 蠖 dé —, iris.
 瞳 Đống, oculi pupilla.
 — 目 mục —, } id.
 — 子 tử — nhơn, } [cans.
 人
 術 Đống, via aliis communi.
 藜 Đống, tympani sonitus.
 恫 Đống, dolere; infirmus.
 — 愆 thông —, suis voluptatibus fraudatus.
 董 Đống, nympharum germina.
 得 — — đắc, intelligere.
 諫 Đống, verba abundantia.
 懂 Đống.

G

[batus.

- 懵 mông —, rudis; corde turbatus.
 突 Đột, locus abditus et obscurus; res profunda; domus ad orientem.
 突 Đột, in hostem irruere; offendere; labi.
 然 — — nhiên, casu; derepentè.
 — 冲 xung —, arroganter respondere.
 凸 Đột, convexum.
 Ê
 [volantes.
 鷺 Ê, aves aquatiles turmatim.
 曖 Ê, sol nube obductus.
 翳 Ê, umbraculum; avis diversicolor; extinguere; abundare; quidquid arboribus tegitur. [antes.
 藟 Ê, herbæ et arbores luxuriantes.
 亂 Ê=cơm thiú, oriza corrupta.
 篋 Ê.
 媿 Ê.
 — 婉 uyển —, flexibile.
 擅 Ê, manibus ad terram demissis reverentiam exhibere; idem dicitur de manibus aliquantulum elevatis. [tegens.
 噎 Ê, nubes obscura solem ob.
 G
 嘉 Gia, bonum; venustum; laudare; gaudere.
 訝 Giá, occurrere; eripere; interjectio admirantis.

G

- 掌 *chưởng* —, hospitibus excipiendis præfectus.
- 迓 *Giá*, excipere; obviam ire; admirari. [tosum.]
- 嗟 *ta* —, incredibile; portenta
- 這 *Giá=ây*.
- 个 — — cá, iste.
- 里 — — lý, híc.
- 時 — — thì, nunc.
- 遮 *Giá*, operire; abscondere.
- 瞞 — — man, occultare. [cusare.]
- 失 — — thất, culpam suam excipere
- 鶻 *Giá*, perdix.
- 鶻 *Giá=miá*.
- 甘 *cam* —, canna sacchari.
- 嘏 *Giá*, felicitas magna; verba benè ominantia quædam.
- 偕 *Giá*, disrumpi; findere.
- 者 *Giá*, littera auxiliaris et finalis, verbo postposita facit participium.
- 愛 *ái* —, amans.
- 或 *hoặc* —, vel.
- 确 *Giác*, contendere.
- 佳 *Giai*, pulchrum; bonum.
- 偕 *Giai*, unà; simul.
- — —, fortis.
- 塔 *Giai*, scalæ lapideæ; calamitatis principium.
- 揩 *Giai*, aspergere; purgare; reficere.
- 楷 *Giai*, forma; modus; exemplar; quædam arbor.

G

- 書 — — *thơ*, liber cum characteribus perfectè efformatis.
- 短 *đoản* —, characteres elegantes.
- 涯 *Giai*, fluminum ripæ.
- 天 *thiên* —, cœli terminus.
- 皆 *Giai=đều*, omnes; simul; uniformiter.
- 街 *Giai*, via; iter amplum.
- 天 *thiên* —, via recta ad regis palatium.
- 介 *Giái*, auxiliari; magnum; terminus; lorica; concha; interrompere; in bono perseverare.
- 小 *tiểu* —, servus.
- 耿 *cánh* —, ingenuus.
- 栗 *vụ* —, gelu.
- 紹 *thiệu* —, patronum agere.
- 芥 *Giái*, solitarius.
- 疥 *Giái*, scabies.
- 瘡 — — *sang*, id.
- 薊 *Giái*, piscium spinæ.
* kí, secare.
- 解 *Giái*.
- 儻 *trải* —, fortissimus.
- 御 *Giái*, comprimere; urgere.
- 悵 *Giái*, odisse; irasci.
- 鑒 *Giám*, speculum.
- 戒 — — *giái*, speculum morale.
- 通 *thông* —, liber historiarum.
- 彘 *Gian*, luxuriari; perturbatio; contra rationem.

H

- 東 *Gián*, eligere; distinguere; libelli in invisendo.
- 矚矚 } *Gián*, rimari; furtim respicere; equus uno oculo albus.
- 簡 *Giản*, eligere.
- 要 — — *yếu*, } epitome.
- 畧 — — *lược*, }
- 帖 — — *thiếp*, diploma.
- 書 — — *thơ*, liber; epistola; numerale foliorum libri.
- — — —, magnum; tabulæ loco papyri.
- 亢 *Giao*, desertum.
- 酵 *Giáo*, fermentum.
- 齧 *Giảo*, mordere; rodere.
- 佼 *Giảo* bonum; formosum.
- 技 *Giảo*, examinare; conferre.
- 絞 *Giảo*, vincire; contorquere; minùs festinus; fauces elidere.
- 索 — — *sách*, funes torquere.
- 罪 — — *tội*, laqueus; pœna; sententia.
- H
- 廈 *Hạ*, magna domus.
- 鍛 *Hà*, liquare metalla.
- 磨 — — *ma*, molam aptare.
- 霞 *Hà*, nubes rubei coloris.
- 朝 *triêu* —, color rubeus in oriente.
- 苛 *Hà*, herbæ parvæ; crudelis; iratus; sollicitus; scabies.

H

政 — — chánh, leges rigorosæ.
 罰 — — phạt, grave supplicium.
 仇 — — cữu, injustè punire.
 壑 Hác, vallis; fossa.
 一大 đại —, mare.
 嚇 Hách, irasci; verbis timorem incutere. [tiam.
 劾 Hạch, reum examinare; judicare; ferre sententiam.
 覈 } Hạch, tormentis veritate
 覈 } extorquere; examinare;
 覈 } re; crudelis; pomorum semina.
 鵠 Hái.
 鵠 — — át, sturnus. [mittere.
 痲 Hài, febris tertiana; inter-
 唉 Hái, eructare; voces irati; interjectio furentis.
 一剪 } tiển nha —, dentibus fre-
 牙 } mere et irasci.
 瞰 Hám, decipere.
 愾 Hám, ira; irasci.
 憾 Hám, odisse.
 涵 Hám, frigus; aquis mergi; aquarum abundantia.
 歛 Hám, concupiscere; cognomen. [gare.
 * liễm, colligere; congregare.
 時 — — thì, tempus autumnale et hiemale. [vectigalia.
 一取 thú —, graviora exigere
 足 — — túc, se subducere.
 陷 Hãm; cadere.
 頷 Hãm = cảm, mentum; facies flava; annuere.

H

慙 Hãm, stolidus; insipiens; nocere; affirmare.
 斲 Hạn, stertere.
 汗 Hạn, sudor.
 一法 pháp —, leges revocare.
 罕 Hãn; rarum; pauci.
 旰 Hãn, solis occasus.
 浣 Hãn; lavare.
 一火 hỏa —, tela incombustibilis.
 忻 Hãn.
 喜 — — hí, }
 一歡 } hoan —, } lætari; gaudere.
 很 Hận, pertinax; inobediens; rixosus.
 巷 Hạng, pagus; trames.
 杭 } Hạng, navis; flumen tra-
 航 } jicere.
 聖慈 } từ — thánh mẫu, Beata
 母 — } Virgo.
 嫫 Hẳng, luna; spiritus quem in lunâ somniant.
 忤 Hanh, rectus; valdè sollicitus.
 亨 Hanh, penetrare; cœli virtus prout omnibus incrementa tribuit.
 疇 Hanh.
 一殍 bành —, venter tumidus.
 幸 Hạnh, felicitas; lætari; gratulari; amor; gratia superiorum.
 一巡 tuần —, invisere.
 一慶 khánh —, feliciter.

H

瓶 Hành, poculum.
 瘳 Hao, infirmitas in gutture.
 爻 Hào, imitari; lineæ quædam
 肴 Hào, alimenta.
 毫 Hào, pili longiores.
 一 } Hào, concupiscere.
 飶 }
 好 Hảo, bonum; pulchrum; benè. [cere.
 * hiếu, amare; concupiscere.
 色 — — sắc, luxuriæ deditus.
 盒 Hạp, contegere.
 磕 Hạp, salutare.
 頭 — — đầu, id.
 掐 Hạp, scabere ungue.
 歛 Hạp = húp, sorbere; bibere.
 愾 Háp, fervidus.
 翕 Háp, concordēs; congruere; monere.
 曷 Hạp = sao, quare? cur?
 迄 Hát, pervenire.
 今 — — kim, usque nunc.
 訖 Hát, absolvere.
 堠 Hâu, auxiliari; defendere; turres ferreæ.
 餽 Hâu, alimentum siccum.
 俟 Hê, expectare; trabes inæquales; actus qui suspicionem movet.
 儻 Hê, vestem solvere.
 一 僅 bệ —, magnis gressibus incedere.
 熹 Hi, assare; ignis magnus.

H

掃 Hi, irrequisito domino accipere.

歛 Hi. [tibus.]

歔 — — hū, ploratus cum singul-

歆 Hi=mãng, lætari.

歃 } Hi, se se mutuo irridere.

歄 }

係 Hi, fictè approbare.

— 依 y —, obscura rei similitudo.

戲 } Hí, ludere; irridere;

戲 } comœdiæ.

— 作 tác —, comœdias agere.

檄 Hịch, edictum.

覘 Hiên, corrigere.

憲 Hién, leges.

法 — — pháp, leges condere; regere; imitari.

儀 — — nghi, lex.

臺 — — đài, tribunal criminum.

巘 Hiên, montium vertex.

拵 Hiên, ad malum hortari.

僕 Hiệp, vilis; formosus.

頰 Hiệp, genæ.

— 緩 hoãn —, verba blanda.

— 批 phê —, alapam impingere.

挾 Hiệp, bacillis constringere; stringendo accipere.

泱 Hiệp.

洽 — — hạp, urbanè excipere.

俠 Hiệp, auctoritate et viribus pollens; opitulari.

— 豪 hào —, potens et beneficus.

H

夾 Hiệp, glacies perfrigida.

嚙 Hiệp, deterrere.

嫫 Hiệp, lætus; contentus.

夾 Hiệp, constringere; comprimere; committere; inserere.

棍 — — côn, torturæ genus.

愜 Hiệp, lætus; cui pro voto res cesserunt.

愴 Hiệp, pavidus; timidus.

歇 Hiết, quiescere; cessare; placari.

噉 Hiết, comedere.

擷 Hiết, decerpere.

漱 Hiết, sitis.

校 Hiêu, lætari.

枵 Hiêu, vacuum.

— 玄 huyền —, luna 12.^a

腹 — — phúc, venter vacuus; jejunus. [chari.]

姣 Hiêu, pulcher; bonus; mœ-

倣 Hiêu=học đòi, imitari.

— 功 công —, merita.

脛 Hĩnh, tibia. [nopæum.]

幪 Hô, cooperire; magnum co-

祐 Hộ, magna felicitas.

扈 Hộ, cauda; detinere.

沍 Hộ, frigore concretum.

漚 Hộ, coquere; pluviam in cisternas confluere; diffundi.

乎 Hô=sao, littera finalis interrogativa; in medio

H [vum.] significat ad, in, et dati-

壺 Hô, vas vini.

樺 Hoa, remi; remigare.

瓢 Họa, pepones.

貨 Hóá, divitiæ.

伙 Hỏá, utensilia.

伴 — — bạn, collegæ.

獲 Hoặc, manibus accipere.

獲 Hoạch, obtinere; assequi;

畫 Hoạch, linea; lineas ducere; supputare; terminus; cohibere; perpendere.

— 封 phong —, districtum assignare.

穫 Hoạch, metere; valdè afflic- tus; votis frustratus.

懍 Hoạch, timore corripì; timere; corde moveri.

懷 Hoài, considerare; in corde servare; in sinu recon- dere; amplecti; cogitare.

— 留 lưu —, morosè delectari.

— 放 phóng —, animum relaxare.

豢 Hoạn, bestias alere.

奐 Hoán, magnum; splend- dum; benè ornatum.

— 伴 bạn —, contentus.

喚 Hoán, vocare; appellare.

換 Hoán, commutare. [velox.]

儼 Hoàn, solers; perspicax;

子 — — tử, qui suâ habilitate malè utitur.

寰 Hoàn.

H

宇 — — vĩ, totus orbis.

糶 Hoàn.

膏 — cao —, offa ex adipe farinæ.

鑲 Hoàn, circulus.

耳 — nhĩ —, innaures.

指 — chỉ —, annuli.

闌 Hoàn, forum nundinarium.

闐 — — hội, ejus portæ. [plum.

荒 Hoang, annonæ caritas; am-

慌 Hoang, corde turbatus.

朧 Hoảng, luna obscura.

弘 Hoảng, magnum; magnifi-

care.

宏 Hoành, latum; magnum;

domus magna.

宏 Hoành, pax; echo. [mons.

龔 Hoành, gymnasium; quidam

Hoạt.

倨 — — mạt —, impavidus; fortis.

活 Hoạt, gelu concretum.

隳 Hôi, detrudere; dejicere.

搗 Hôi, findere; scindere.

灰 Hôi=tro, cinis.

塵 — — trần, pulvis.

石 — — thạch, calx. [mis.

嗚 Hôi, obscura loqui; defor-

洞 Hội, frigidum.

卉 Hối, herbarum et arborum

nomen genericum.

垆 Hôi, terra deserta ab urbe

remotissima.

洄 Hôi, contra flumen niti.

H [turbatus.

惛 Hôn, mentis hebetudo; per-

昏 } Hôn, turbidum; obscu-

昏 } rum; tempus post solis

} occasum.

悵 } Hôn, mæstus; perturba-

悵 } tus; ignominiâ afficere;

} dedecori esse.

訇 Hông, perturbare.

哄 Hông, decipere; ad malum

inducere; clamores; in-

articulatâ voce metum

incutere.

騙 — — bién, decipere.

囑 Hốt, perficere. [rum.

圖 — — luân, perfectum; integ-

忽 Hốt, extinguere; oblivisci.

輕 khinh —, vilipendere.

齧 Hột=ăn, comedere.

澗 Hủ, aquæ ora; fluminis

ripa.

盱 Hữ, intueri; quædam me-

dicina.

煦 Hứa, calidum. [coquere.

和 — — —, ad aquæ vaporem

— — —, de beneficio parvo.

旭 Húc, solis ortus. [clarè.

— — —, splendide; hilariter;

譴 Huê, examinare.

恚 Huế, irasci; odisse.

鞫 Huy, laudare.

輝 Huy=chói, clarescere.

光 — — —, splendescere.

匯 Hủy, aquarum congregatio.

H [murare.

諱 Hủy, contemnere; mur-

} Huyên, oblivisci; falsum.

} [calidum.

萱 Huyên, solis calor; tempus

暄 Huyên, mortem sibi inferre.

刻 Huyên, suspendere.

望 — — vọng, anxie expectare.

衍 } Huyên, jactare se.

眩 } [venditare.

叫 kiêu —, per vias et plateas

眩 Huyên, confusè.

癩 Hung, inflatio; tumor.

胷 } Hung, pectus.

胸 } [vociferari.

匈 Hung, strepitus; clamores;

恟 Hung, timere.

雄 Hùng=trống, masculus in

volatilibus et quadrupe-

dibus, femina dicitur thứ.

雌 Huộc, quies; silentium;

血 taciturnitas.

臄 Hứơc, palatum.

鄉 Hường, respicere; in quod

omnes respiciunt.

向 Hường, finis; intentio; ob-

jectum; ante; coram; re-

cipere. [cere.

相 — — —, se mutuò respi-

糗 Hường, comestibilia.

繁 Hường, juncturæ.

然 Hưu, fortis et jactabundus;

pulcher; bonus; concor-

dia.

Y

休 Hưu, bonum ; parcere ; ces-
sare ; repudiare.
右 Hữu, manus dextera.
文 — — vãn, elegans compositio.
道 — — đạo, sanior doctrina.
宥 Hữu, condonare.
— 恕 thứ —, dimittere ; parcere.
祐 Hữu, auxilium à spiritibus.
寵天 } thiên chúa sùng —, Dei
— 主 } gratia.

Y

伊 Y, littera auxiliaris ; ille ;
iste ; solus ; quia ; con-
jungere.
鬱 uất —, tristis.
禕 Y, pulchrum ; pretiosum.
虘 Y, avarus ; tenax.
懿 Y, bonum ; pulchrum ; ma-
gnum. [atum.
旨 — — chỉ, imperatoris mand-
— 瘞 Y, sepelire ; abscondere.
— 俵 Y, supiria post luctum.
— 淹 Yêm, aquâ macerare ; im-
mergere ; diù detinere ;
impunitus.
醢 Yêm, salire.
肉 — — nhục, caro salita.
— 掩 Yêm, terrâ operire.
— 魘 Yêm, somnium terribile ;
oppressio in somno.
— 罨 Yêm rete.
— 花 — — hoa, tingere.

K

饜 Yêm=no, satur.
— 湮 Yên, frigidum ; obstruere ;
cadere ; aquis immergere.
— 嚥 Yên, deglutire.
— 烟 Yên, fumus tabaci. [diata.
— 裡 Yên, vestis corpori imme-
— 燕 Yên, bonum ; quiescere.
— 居 — — cư, vacare ; otiari.
— 裊 Yên, perficere. [re, &c.
— 匱 Yên, abscondere ; reconde-
— 掘 Yên, evellere ; extirpare.
— 夭 Yêu, de re tantillâ ; de ore
ridente.
* yêu, mors intempestiva ;
vita brevis.
— 腰 } Yêu, renes ; lumbi.
— 褱 } [urget.
— 要 Yêu, necessarium ; quidquid
— 定 định —, necesse est.
* yêu, petere ; quærere.

K

— 刳 Kê, pungere ; in partes se-
care ; victima pilosa.
— 鞞 Kê, diversari.
— 枿 Kê, trabs.
— 𠵽 Kê, sortes immittere ; ins-
trumentum magicum quo
diabolum vocant.
— 偈 Kê.
— — —, fortiter conari.
— 呵 Kha, reprehendere ; afflare
ad calefaciendum.

K

— — — —, sonus ridentis.
— 打 đả —, otiari.
— 可 Khả=khá, velle ; permit-
tere ; licere ; posse ; con-
venit.
— 不 bát —, non convenit.
— 以 — — dĩ, potest.
— 憐 — — liên, miseratione dignum.
— 克 Khắc, vincere.
— 刻 Khắc, cultro cælare ; inci-
dere ; sculperè. [mere.
— 尅 Khắc, conari ; animos su-
— 尅 Khắc, occidere ; damnum
inferre.
— 期 — — kì, tempus præfinire ad
aliquid faciendum. [gere.
— 擇 — — trạch, diem faustum eli-
— 嘅 Khái, suspirare ; suspiria.
— 欬 Khái, singultus.
— 警 khánh —, submissâ voce
dicitur khánh altâ verò
khái.
— 慨 Khái, compati ; invisere.
— 愷 Khái, lætari ; lætus.
— 啓 } Khái, docere ; aperire ;
— 啓 } dividere.
— 戡 Kham, findere ; occidere ;
amputare ; vincere.
— 堪 Kham, tolerare ; posse ;
idoneus.
— 不 bát —, non sum tanti.
— 儼 Khâm, non contentus.
— 勘 Khâm,=tra.

K [aminare.]
 問 — — vấn, reum diligenter ex-
 坎 Khâm, fossam effodere ad
 sepeliendum; decipula.
 堪 Khâm, percutere.
 砍 Khâm, amputare.
 頭 — — đầu, detruncare.
 歛 Khâm, disponere in aulâ
 sive majorum vestes, sive
 musicam ad funus obeun-
 dum. [dere.]
 塞 — — tắc, obstruere; occlu-
 衍 Khâm, lætari; credere; pa-
 cificè. [queri.]
 崑 Khang, valdè tristis; con-
 恍 Kháng. [perterritus.]
 慨 — — khái, magnanimus; im-
 抗 Kháng, protegere; erigere.
 拒 — — cự, resistere; cohibere.
 伉 Kháng, resistere.
 冃 } Kháng, derma; velle; as-
 肯 } sentire.
 筋 — — cân, musculi. [laudare.]
 慶 Khánh, felicitas; numerari;
 賀 — — hạ, gratulari; consolari.
 稟 Khảo, arbor sicca; segetes
 siccæ.
 乞 Khát, rogare; petere.
 寇 Khẩu, latro; inimicus; ty-
 rannus; crudelis.
 篋 Khẩu, pecten textorius.
 契 Khế, convenire.
 債 — — dục, singrapha.
 書 — — thơ, libri.

K
 欺 Khi, suâ auctoritate abuti;
 decipere; vilipendere;
 conviciari.
 笑 — — tiếu, irridere.
 一自 tự —, se ipsum decipere.
 弃 Khi, abjicere; contemnere.
 絕 — — tuyệt, abrenuntiare.
 貽 — — di, negligere; abjicere.
 一背 bối —, retrospicere.
 愾 Khi, magnum suspirium.
 憩 Khi, quiescere.
 儻 Khi, irasci.
 一怒 nộ —, id.
 趾 Khi, } summis pedibus in-
 企 * Khi } nixum respicere.
 — — } — vọng — ngưỡng, avidè
 仰望 } expectare.
 豈 Khi, quomodò; absit ut.
 敢 — — cảm, quomodò ausim.
 隙 Khích, rima; foramen; va-
 care; inimicitia.
 慊 Khiêm, fastidire; odisse;
 non contentus.
 * khiêm, hilaris; contentus.
 歉 Khiêm, deficere; deesse.
 年 — — niên, annus sterilis; ca-
 ritas. [here.]
 牽 Khiên, manu ducere; tra-
 引 — — dẫn, illicere.
 譴 Khiển, reprehendere.
 一天 thiên —, à cœlo puniri.
 遣 Khiển, mittere; legare; ex-

K
 pellere; in exilium rele-
 gare; reprehendere.
 怯 Khiếp, timidus; imbecillis.
 齧 Khiết, mordere; comedere;
 dentibus apprehendere.
 孑 Khiết, residuum; species
 lanceæ; homo cui deest
 dextrum brachium.
 一孤 cô —, pupillus.
 — — — — supereminens.
 劣 — — luyệt, solus; unicus;
 quidam vermis rubeus.
 惕 Khiết, suspirare; laudes ap-
 petere; quiescere.
 挈 Khiết, attollere; eradicare.
 一總 tổng —, plura simul nego-
 tia ad se recipere.
 恍 Khiêu, contemnere; in de-
 terius vergere. [cavare.]
 劊 Khô, dividere; cædere; ex-
 心 — — tâm, cor elucere.
 庫 Khố, ærarium.
 袴 Khố, femorale.
 侷 Khóa, magnum; prodigus;
 magniloquus.
 跨 Khóa.
 — — — —, transire.
 馬 — — mã, equitare.
 馭 Khóai, magnum suspirium.
 夫 Khóai, absolutè; certè; vas
 æqualiter fractum.
 禮 Khóai, ritus; cæremoniæ;
 morum honestas. [batus.]
 憤 Khóai, confusè; corde tur-

K
券 Khóan, lassus; fatigatus.
約 — ước, scripta de aliquo contractu; promissis stare.
鑛 Khoang, fodinæ; mineralia.
壙 Khóang, antrum; mortuorum sepulturæ; terra deserta.
野 — dã, desertum profundum.
幌 Khoáng, agitari; tentorium.
話 Khóat, verba.
— 講 giảng —, } respondere.
— 說 thuyết —, } [tere.
括 Khóat, perscrutari; nec-
— 包 bao —, pulverem excutere; continuare; pars sagittæ quæ nervo aptatur.
恢 Khôi, magnum; manifestare; ampliare.
復 — phục, terras perditas recuperare.
悝 Khôi, compati; tristari; infirmus; magnum.
傀 Khôi, magnum; pulchrum; mirabile; monstrosum.
髡 Khôn, capillos in pœnam radere. [putare.
尫 Khôn, arboris ramos am-
— 窘 Khôn, pauperrimus; afflic-
 tus; angustiae; calamitas.
難 — nạn, persequi; molestiâ afficere.
悃 Khôn.
幅 — bức, ex animo; toto corde.
困 Khôn, præ fatigatione dor-

K [petens.
 mire seu quiescere; ap-
辱 — — nhục, ærumnæ.
倥 Không, rudis.
侗 — — đồng, id. [verax.
控 Không, sincerus; fidelis et
 — — — —, impotens et inhabilis.
愨 — — thông, non contentus.
控 Khống, inducere; dirigere; gubernare; cadere.
告 — — cáo, } accusare.
— 尙 thượng —, } [nimis.
孔 Khổng, laudare; vacuum;
— 鼻 tĩ —, nares.
— 毛 mao —, corporis meatus.
道 — — đạo, iter necessarium.
雀 — — tức, pavo.
勦 Khốt, conari; diligens.
區 Khu, tuguriolum; recon-
 dere.
— 大 đại —, ubi quis ad breve
 tempus diversari potest.
處 — — xử, cuilibet rei locum as-
 signare.
呿 Khử, stertere. [tum.
— 口 khẩu —, os semper aper-
墟 Khử, magnus collis; locus
 quo multi conveniunt ad
 mercatum.
墓 — — mộ, sepulturæ.
去 Khứ, ire; recedere; abire;
 ejicere; demittere.
— 相 tương —, dissimiles.
年 — — niên, anno exacto.

K [tum.
碍 — — ngại, tollere impedimen-
疴 Khử, gibbus.
瘠 — — lã, id.
悃 Khuẩn, lassitudo; lassus.
捃 Khuẩn, colligere.
僂 Khuẩn, afflicus.
倔 Khuất, pertinax.
詘 Khuất, curvum; qui sen-
 sum explicare nequit.
人 — } — tạ ơn tình, fraternæ
情謝 } charitati abundè satis-
 fecit.
曲 Khúc, curvum; cantio.
— 委 ủy —, per ambages loqui
 vel agere.
心 — — tâm, in corde.
— 鄉 hương —, pagus; vicus.
從 — — tùng, violenta obedientia.
— 尺 xích —, norma.
麪 Khúc, fermentum.
矍 Khuê, formosum; pulchr-
 um; statua elegans.
窺 Khuy, rimari. [vare.
愬 — — tố, aliorum facta obser-
颯 Khuyết, ventus per rimas
 penetrans.
傾 Khuynh, caput non rectum.
聽 — — thính, audire. [cere.
倒 — — đảo, prosternere; deji-
— 却 Khước, retrocedere; recus-
 are; sistere.
亡 — — vong, oblivisci.
脚 Khước, pedes.

K

恒 Khuông, timere.
 丘 Khử, collis.
 坵 Khử, magnum; congregare; vacuum. [dere.
 伎 Kị, odisse; pertinax; offendere. [tagema.
 慧 Kị, docere. [tagema.
 伎 Kị, industria habilitas; stragem.
 暨 Kị, sol clarè apparens; simul; et.
 — — — —, strenuè; fortiter.
 趕 } cán bát —, assequi nequeo.
 不 }
 无 Kì, singultus.
 既 Kì, olim; jam; modica cœna.
 歧 Kì, suspendere; caput erigere. [viditur.
 * kì, quidquid bifarium dicitur.
 歧 Kì, quidquid bipartitur.
 路 — — lộ, trames; iter divisum; doctrina falsa.
 某 Kì, latrunculi.
 下 hạ —, latrunculis ludere.
 祁 Kì, magnum; multi; amplum.
 寒 — — hàn, frigus magnum.
 — — — —, remissè; lentè.
 頤 Kì, longum.
 擊 Kịch, percutere; tundere.
 一目 mục —, raptim aspicere.
 一攻 công —, manus conserere; verbis contendere.
 覲 Kịch, magus, incantatrix
 巫 verò dicitur Vu.

K

劇 Kịch, valdè; addere; difficile; comœdia.
 兼 Kiêm, simul; cum; pariter; cum alio unitum.
 體 — — thể, incorporari.
 含 — — hàm, continere.
 僊 Kiêm.
 尅 — — gài, non rectè agere.
 拊 Kiêm, os occludere; sub brachio accipere.
 檢 Kiêm, coercere; exigere; aliorum facta examinare.
 搜 — — sưu, inquirere; explorare. [frenare.
 率 — — suất, subditos institutis
 檢 Kiêm, examinare.
 一書 thư —, theca librorum vel litterarum.
 子 — — tử, minuta; adversaria.
 臉 Kiêm, facies. [tare.
 肩 Kiên, humeri; humeris gestare.
 輿 — — dư, sella gestatoria; posse; muneri aptus.
 慳 Kiên, avarus; cupidus.
 恪 — — lãn, id.
 件 Kiện=cái, numerale rerum.
 一物 vật —, res.
 健 Kiện, fortis; robustus; indefessus; durum.
 建 Kiến, collocare; erigere; nomen tympani, sideris et arboris.
 虔 Kiên, venerari; arripere.
 誠 — — thành, devotio.

K

一矯 kiêu —, auctoritate majorum mala operari.
 劉 — — lưu, occidere.
 隳 Kiển, superbus.
 劫 Kiếp, rapere.
 紿 Kiết, nectere.
 一完 hoàn —, concludere.
 謁 Kiết, aries.
 訐 Kiết, secretum evulgare; occulta crimina exponere.
 竭 Kiệt, ire.
 來 — — lai, ire et redire.
 * khiết, fortis; strenuus.
 傑 Kiệt, dotibus præcellens; pertinax; superbus.
 僑 Kiêu, altum; hospitari.
 僑 Kiêu, nescio quis sit.
 嬌 Kiêu, formosa mulier.
 養 — — dưỡng, delicatè nutrire.
 姿 — — tư, rerum facies exterior; molle; tenellum; venustum.
 邀 Kiêu, rogare; accersere; invitare; operire; abscondere.
 訃 } Kiếu=kêu, vocare.
 叫 }
 來 — } — tha lai, voca ut veniat.
 他 }
 化 — — hóa, mendicare.
 麼 — } — thập ma, quomodo appellatur.
 什 }

L

咸 — — hãm, vociferari.
 喬 Kiêu, altum.
 子 — — tử, pater et filius.
 橋 Kiêu, pons; arbor transversa loco pontis.
 矯 Kiêu, cogere; simulare; usurpare jurisdictionem.
 傲 Kiêu, quærere; examinare.
 倖 — — hãnh, casu assequi quod meritis non debetur.
 今 Kim=nay, nunc; modò.
 一如 như —, hoc eodem tempore.
 日 — — nhật, hodiè.
 朝 — — triều, hoc manè.
 晚 — — vãn, hęc nocte.
 京 Kinh, magnum; collis; valdè eminent.
 — — — —, valdè tristis.
 涇 } Kinh.
 流 }
 — — — —, frigidè.
 黜削 Kinh, } nigris litteris alicu-
 黥 Kinh, } jus faciem notare.
 涇 Kinh, fluviorum rami; undæ vento secundo excitatæ.
 勁 Kinh, fortis; robustus; durare; indefessus.
 徑 Kinh, peditum via.
 徒 — — thiệp, semita recta et compendiosa.

L

邏 La, operire; circumspicere.

L [re.]

— 巡 tuân —, explorator; circui-
 肋 Lạc, costæ.
 殞 Lạc.
 — 殞 tổ —, mori.
 仞 Lạc, decima pars.
 勒 Lạc, frenum ferreum; habenæ; equum regere; subjicere.
 兵 — — binh, exercitum aliquò cogere et ibi detinere.
 — 鼓 cổ —, importunus; molestus; coercere.
 勅 Lai, laborantes præmio donare dicitur lao, venientes benè excipere dicitur lai.
 勞
 賴 Lại, protegere; obumbrare; quædam herba.
 吏 Lại = quan, præfectorum commune nomen; jussa exequi.
 — 天 thiên —, imperator.
 懶 Lại, piger.
 惰 — — đọa, tardus; negligens.
 懶 Lại, abhorrere; odisse.
 憎 — — tăng, id.
 賅 Lại, largiri.
 賴 Lại, inniti; confidere.
 — 負 phụ —, ingratus.
 儼 Lam.
 僂 — — sàm, deformis.
 覽 Lâm, aspicere; videre; aperire et tegere; ex eminenti remota intueri.

L

— 流 lưu —, leviter percutere.
 淋 Lâm, rigare.
 漓 — — ly, stillare.
 — — — —, de pluvia diuturnâ.
 臨 Lâm, respicere; curam gerere; approximare; superum favor; magnum.
 — 爾 } nhĩ quốc — cách, adveniat
 格国 } regnum tuum.
 林 Lâm, nemus.
 廩 Lãm, horreum.
 凜 Lãm, valdè frigidum.
 人 — — nhơn, qui alios deterret.
 堞 Lãm.
 — 坎 khảm —, cui res ex voto non succedunt.
 闌 Lan, cooperire; obstruere; in exitum ruere; consumi; finire.
 — 日 } nhật dĩ —, jam advesper-
 已 } rascit.
 鱗 Lãn, piscium squammæ.
 燐 Lãn=ma trời, ignis fatuus; clarum; splendor.
 隣 Lãn, pudor; pudore affici.
 吝 Lãn, tenax; cupidus; avarus.
 — 羞 tu —, erubescere.
 遴 Lãn, eligere.
 琅 Lang.
 玕 — — can, species coralli.
 煊 Lang.
 — 燦 đãng —, splendere.

L

凌 Lãng=giá, gelu; glacies.
 虐 — — ngược, tyrannus; crudelis. [cus.
 辱 — — nhục, pudefacere; dedere.
 領 Lãnh, collum; accipere; gubernare; ediscere.
 撈 Lao, aquis extrahere.
 牢 Lao, firmum; arcè; horreum; stabulum; avium carcer.
 — 小 tiểu —, capra.
 — 大 đại —, bos.
 — 太 thái —, bos, capra et sus quæ sacrificantur.
 聊 Lao. [tus.
 嘈 — — tao, tumultuare; strepi-
 嫪 Lảo, perditè amare.
 — 媼 cô —, amasiæ sic amasios appellant. [uriosus.
 愛 — — ái, homo malus; vir lux-
 蠟 Lạp, cera.
 燭 — — chúc, candela.
 拉 Lạp, trahere; trahendo rumpere.
 殺 — — sát, occidere.
 棘 Lạp, sapor mordax.
 手 — — thủ, malos sine timore prosequi.
 凜 Lật, aer frigidus.
 慄 Lật, timere; trepidare.
 鏤 Lâu=thép, calybs.
 扇 }
 漏 } Lâu, fluere.

L

— 滲 sâm —, }
 洩 — — tiết, } arcanum prodere.
 黎 Lê, color niger.
 黎 Lê, chrystallum montanum.
 — 玻 bì —, vitrum.
 厲 Lê, majestas; tyrannus; crudelis; infirmitas, &c.
 戾 Lê, distortus; curvus; improbus; rebellis.
 礪 Lê, mola; molere.
 候 Lê, irasci.
 — 狼 lang —, furiosus.
 倚 Lê, maritus et uxor.
 亂 Lê, secando rumpere.
 籬 Li.
 笆 — — ba, septum.
 罹 Li, ærumnæ; tristis; in calamitatem incidere.
 襪 Li, zona; cingulum.
 奎 Li, aptare; disponere; felicitas.
 嫠 Li, viduæ. [præcidere.
 劓 Li, rectè scindere; æqualiter
 詈 Li.
 罵 — — mạ, maledictis impetere.
 遲 Lí, lentè incedere.
 理 Lí, gubernare; lumen rationale; primum principium materiale.
 俚 Lí, vilis malus; mores mali.
 言 — — ngôn, inconcinna verba.
 媿 Lí, uxor fratris minoris.

L

履 Lí, calcei; defendere; pedibus terere. [ambulare.
 霜 — — sương, super pruina
 — 福 phúc —, felicitatis status.
 歷 Lịch.
 代 — — đại, generationes.
 — 來 lai —, origo. [conculcare.
 躒 Lịch, pedibus impetere;
 廉 Liêm, angulus; parvæ res quadratæ; moderatus; rectus; examinare.
 帘 Liêm, vexillum in popinis.
 鏈 Liên, fodinæ plumbi.
 躡 Liệp, conculcare; præterire.
 獵 Liệp, venari; feras persequi, &c. [rimum.
 冽 Liệt, nitidum; purum; pluri — —, aer frigidus.
 烈 Liệt, merita clara; ignis vehemens; majestas.
 — 忠 trung —, vassalus fidelis.
 — 貞 trinh —, mulier quæ mortuo sponso castitatem constanter servat.
 寥 Liêu, vacuum.
 — 寂 tịch —, altum silentium; abscondere. [rium.
 聊 Liêu, auxilium; sonitus au-
 寮 Liêu, qui simul præfecturam gerunt; fenestella.
 廖 Liêu, impatiens dolorum.
 尅 Liêu, projicere; recalitrare; abjicere.
 脚 — — cước, recalitrare.

L

料 *Liệu, materia.*
 一材 *tài —, id.*
 了 *Liễu, absolvere.*
 — — — —, *perfecta res est.*
 當 — — *dang, res conclusa.*
 麥 *Linh, excellens; prætergredi.*
 齡 *Linh, annus.*
 一百 *bá —, centenarius.*
 零 *Linh, residuum; numerus fractus.*
 碎 — — *tối, minutia.*
 聆 } *Linh, audire.*
 聆 }
 醴 } *Linh, vinum generosum.*
 醴 }
 囹 *Linh.*
 囹 — — *ngũ, carcer.*
 灵 *Linh.*
 保陰 } *âm — bửu hựu; anima*
 祐 — } *loci obscuri defendeme.*
 另 *Linh, alter; diversus; prætereà, partiri.*
 外 — — *ngoại, ultra.*
 日 — — *nhật, aliâ die.*
 顛 *Lô=sọ.*
 一頭 *dầu —, calvaria.*
 露 *Lộ, ros; prodere; discooperire; aquæ distillatio.*
 天 — — *thiên, sub dio.*
 搯 *Lỗ, agitare.*
 魯 *Lỗ, hebes; obtusus.*

L

螺 *Loa, cochlea.*
 一海 *hải —, cochleæ maritimæ.*
 一田 *điền —, cochleæ majores.*
 稜 *Loa, acervus. [gere.*
 一起 *khí —, in cumulum redi-*
 魁 *Lỗa, cadere.*
 夥 *Lỗa, multi socii.*
 一打 *dả —, societatem inire.*
 一幾 *kỉ —, quot.*
 殍 *Loại, infirmitas.*
 瀨 *Loại, cœli spiritibus sacrificare. [bare.*
 酌 *Loại, vinum in sacrificiis li-*
 類 *Loại, bonum.*
 團 *Loan. [gare; plenilunium.*
 一團 *đoàn —, rotundum; congre-*
 漉 *Lộc, stillare; exhaurire.*
 愧 *Lộc, corde liber.*
 播 *Lôi, molere; diluere; dissolvere; pistillo frangere.*
 繫 *Lôi, mori; damnare innocentem. [municare.*
 一繫 *hệ —, suas calamitates com-*
 羸 *Lôi, macer; destruere; infirmus.*
 誦 *Lôi, elogium funebre.*
 踈 *Lôi, labi.*
 味 *Lôi, verbis obtegere.*
 俐 *Lợi.* [habilis.
 伶 — — *linh, ingenio promptus;*
 弄 *Lộng, ludere.*
 一戲 *hí —, iludere; irridere.*

L

權 — — *quôn, usurpare auctoritatem.*
 廬 *Lư, tuguriolum; villa; diversorium; cauponæ in viis. [tari.*
 侶 *Lữ, collegæ; socius; comi-*
 億 *Lữ, invitus. [mos addere.*
 勵 *Lữ, auxiliari; laudare; ani-*
 旅 *Lữ, plurimi; via; 500 homines; sacrificium montibus oblatum.*
 人 — — *nhơn, peregrinus.*
 稊 *Luân, fascis segetum.*
 殲 } *Lục, occidere.*
 戮 } *Lục, jungere vires.*
 力 — — *lực, junctis viribus.*
 僂 *Lục, dedecus; probrum; convicium; stultè agere.*
 陸 *Lục, altum; sex; planum; crassum.*
 一水 *thủy —, littus. [litteræ.*
 籙 *Lục, antiquæ imagines vel*
 蒞 *Lụy, subditos visitare.*
 課 *Lụy, deprecari.*
 戀 } *Luyện, formosus; obsequi.*
 變 } [amore.
 念 — — *niệm, recogitare cum*
 一記 *kí —, vehementer amare.*
 揀 *Luyện, eligere.*
 劣 *Luyệt, debilis; infirmus.*
 一駑 *nhỗ —, equus inutilis.*
 攏 *Lung, manu comprimere; colligere.*

M

- 擁 — — ủng, plura simul.
 覓 Lung, moletrina.
 隴 Lũng, magnus error.
 礮 Lược, acuere; acutum.
 掠 Lược, rapere.
 一 撈 bàng —, flagris cædere.
 晾 Lưỡng, ad solem exsiccare
 晒 dicitur sái, sine sole ad
 auras dicitur lưỡng.
 涼 Lưỡng, remotum; fortis
 凉 Lưỡng=mát, temperatè fri-
 gidum; aura levis.
 水 — — thủy, aqua frigida.
 亮 Lưỡng=tin, credere; splen-
 didum; clarum; solis
 splendor; dirigere.
 魘 Lưỡng, spiritus siccitatis.
 一 魘 vọng —, id.
 涼 Lưỡng, adjuvare. [tus.
 * lưỡng, omni ope destitu-
 劉 Lưu, occidere; species se-
 curis.
 鎏 } Lưu, aurum purissimum.
 鏐 }
 鷗 Lưu, alauda.
 M
 [litas.
 麻 Ma, membrorum insensibi-
 摩 Ma, palpare; diluere; se se
 mutuò comprimere; ex-
 tinguere.
 一 相 tương —, id.
 一 撫 phủ —, blandiri.

M

- 盲 Mả, senex stolidus.
 馮 Mả, pudor. [nio promptus.
 陽 Mả, augere; addere; inge-
 晶 Mạc, oculi pulchri. [altum.
 慕 Mạc, taciturnitas; silentium
 幕 Mạc, perystromata; tento-
 rium; feretri vestes; co-
 nopei cælum.
 一 六 lục —, totus orbis. [reti.
 賓 — — tân, præfecti consilii sec-
 嚳 Mác, non contentus.
 賣 Mãi, aliquid alicui vendere.
 去 — — khứ, vendere. [tendere.
 弄 — — lộng, proprias dotes os-
 一 爭 tranh —, licitari. [temnere.
 慢 Mạn, piger; superbus; con-
 — — —, paulatim, malè trac-
 tare. [nari.
 敗 Mãn, limes; terminus; co-
 泯 Mãn, extinguere; destrue-
 re; mori; rudis; obscu-
 rum.
 — — —, de re valdè amplâ.
 忙 Mang, tristis; turbulentus;
 festinus; occupatissimus.
 氓 Manh, populi; plebs; im-
 pudens; nescius.
 盲 Manh, cæcus.
 盲 僧 Mảnh, tristis.
 毛 Mao, cibos coquere et offer-
 re; herbis jusculum tem-
 perare.
 醜 Mao.
 醜 — — dào, ebrius.

M

- 聊 Mạo, torvè aspicere.
 耗 Mạo, non; sine; finire.
 乱 — — loạn, improbus; nescius.
 * hao, imminuere; destitu-
 ere, consumere.
 夜 — — — mục dạ, dies 16.ª lunæ
 目 } primæ.
 媚 Mạo, invidere; irasci; ma-
 riti zelotypia.
 冒 Mạo, cooperire; concupis-
 cere; contradicere; con-
 tra fas.
 死 — — tử, morti se objicere.
 秣 Mạt, linire; pungere; tan-
 gere; delere.
 鼎 Mạt, mappa; vas ad victimam
 reponendam. [secretò.
 宓 Mạt, silentium; quiescere;
 一 暗 ám —, locus quietus.
 侔 Mâu, æqualis; convenire.
 一 不 } bát tương —, discordes.
 相 } [hortari.
 勑 Mâu, addere animos; ex-
 眸 Mâu =con người.
 子 — — tử, oculi pupilla.
 賀 } Mâu, permittere.
 貿 }
 藝 — — nghệ, mercari. [cæcus.
 * mậu, cæcorum more;
 傲 Mậu, rudis; avarus.
 愁 Mậu, rudis; insipiens.
 一 恂 cẩu —, id.
 懋 Mậu, pulchrum; animos ad-
 dere vel sumere.

M

楸 Mâu, arborum luxuries;
 mala sidonica.
 茂 Mâu, florere.
 姆 Mâu, magistra.
 — — —, obstetrix.
 扌 Mâu, digiti manús.
 牡 Mâu, masculus inter quad-
 rupedes.
 牯 Mâu, vacca.
 采 Mê, profundum; vagari.
 迷 Mê, cæcitas mentis.
 摩 Mê, extinguere; destruere.
 爛 — — lan, decoquere.
 糜 Mê, oriza liquida.
 爛 — — lan, res valdè cocta;
 (metaphoricè) populum
 graviter vexare.
 鮓 Mễ, piscium ova.
 弭 Mễ. [arcus extremas.
 乱 — — loạn, tumultus sedare;
 泐 Mễ, sorbere; lavare.
 眯 Mễ, festuca in oculo.
 媚 Mị, verbis et vultu alios
 exhilarare.
 寐 Mị, dormire.
 祟 Mị, calamitas à spiritibus.
 謎 Mị.
 — 啞 á —, ænigma; verba arcana.
 浼 Mị, inficere; maculare;
 sordidum. [re.
 覓 Mịch, inquirere; investiga-
 眠 Miên, dormire.

M

棉 Miên.
 花 — — hoa, gossypium.
 布 — — bố, tela ex gossypio.
 糲 Miên, tritici farina.
 冕 Miễn=dâu cân, pileus.
 德愛 }
 冠德 } ái đức vi thánh đức quan
 — 爲 } —, charitas virtutum
 聖 } corona.
 旒 — — lưu, corona regia.
 恤 Miễn, reminisci conari.
 挽 Miễn, filios parere.
 俛 Miễn, caput inclinare.
 僱 Miễn, cogere; conari.
 一 閱 măn —, invitè; coactè.
 免 } Miễn, evitare; deponere;
 兔 } parcere; cessare; no-
 vum.
 冠 — — quan, aperire caput.
 官 — — quan, ex officio deturbari.
 浼 Miễn, inficere; maculare;
 sordidum.
 洩 Miễn, mergi.
 襪 Miệt, tibialia.
 子 — — tử, caligæ. [re.
 描 Miêu, describere; exscribe-
 畫 — — họa, pingere.
 僕 Minh, bonum.
 填 Minh, linire parietem.
 嫫 Minh, diligenter.
 疔 — — đinh, tenax recti.
 溟 Minh, mare.

M

銘 Minh, sculpere; cælare;
 reprehendere.
 明 Minh, clarum; evidens;
 manifestum; splendor; il-
 lustrare; illuminare.
 法 — — pháp, clarè explicare.
 了 — }
 白 } — bạch liễu, intellexi.
 德 — — đức, intellectus.
 日 — — nhật, cras.
 年 — — niên, annus integer.
 目 — — mục, fulgor oculorum.
 器 — — khí, instrumentum clari-
 tatis.
 謨 } Mô, molimen; consulta-
 謬 } tiones; consulere.
 模 Mô=khuôn, forma.
 子 — — tử, forma.
 樣 — — dạng, figura.
 一 規 qui —, regula.
 姥 Mô, senex mater.
 募 Mô, perquirere.
 兵 — — binh, milites cogere.
 魑 } Mô, aerei dæmones in
 魍 } montibus.
 一 示 thị —, id.
 捫 Môn, palpare; tangere.
 身 — — thân, examinare se ipsum.
 惛 Môn, tristis; inadvertens.
 冢 Mông=chê, contemnere.
 一 欺 khi —, decipere.
 幪 Mông, contegere.

M

— 併 bang —, protegere.
 濛 Mông, pluvia minuta.
 饒 Mông, vasa escis implere.
 獠 Mông.
 獾 — — qũ, mustela.
 魯 } Mông, tristis; mœstus;
 菴 } oculi obscuri. [tiens.
 蒙 Mông, dormitare; cæcu-
 朦 Mông.
 — 艦 đồng —, naves bellicæ.
 蒙 Mông, decipere; abscon-
 dere; cooperire; reci-
 pere; nomen hominis,
 item herbæ, arboris,
 regni, montis, loci.
 — 多 đa —, multa recepi.
 — 愚 ngu —, rudis; hebes.
 昧 — — muội, obscurum.
 童 — — đồng, adolescens.
 仕 — — sĩ, scholasticus quando
 prima studia arripit.
 — 鴻 hồng —, chaos.
 — 大 đại —, occidens. [fusim.
 戎 — — nhung, perturbatè; con-
 蒙 Mông, manu obtegere.
 蒙 } Mông, verecundia; vere-
 悞 } cundus; mente turbat-
 悞 } tus; hebes.
 — — —, ignarus.
 朦 Mông.
 朧 — — lung, luna obscura.
 夢 } Mộng, somnium.
 夢 }

M

— 作 tác —, somniare.
 間 — — gian, in somniis.
 — 正 chính —, somnium quietum.
 — 噩 ngạc —, somnium terrifi-
 cum.
 — 思 tư —, somnium exhibens ea
 quæ vigiles cogitavimus.
 — 寤 ngữ —, somnium represen-
 tans ea quæ vigiles dixi-
 mus.
 — 喜 hí —, somnium hilare.
 — 懼 cụ —, somnium terribile.
 — — —, obscure; indiscrimi-
 natim.
 及 Môt, urinari.
 沒 Môt, sub aquis mergi; fi-
 nire; damnum pati in
 lucro; particula negativa
 quæ plerùmque ante po-
 nitur verbo hũu.
 有 — — hũu, non habet.
 人 — — hũu nhưn lai, nemo ve-
 來有 } nit.
 苜 Mực.
 蓍 — — túc, quædam herba;
 species milii seu trifolii
 quo equi paseuntur.
 穆 Mực, revereri; concor-
 dare; quietum; pul-
 chrum.
 喙 Mừu, præconsiderare; per-
 pendere; meditari; mo-
 liri; molimen; strata-
 gema.
 反 — — phản, rebellionem mo-
 liri.

N

儻 Na, graviter ambulare.
 — 猗 y —, blandus; aliis se at-
 temperare; quædam su-
 perstitio ad pestem de-
 pellendam.
 娜 Ná, lentus; piger.
 — 婀 á —, mulier venusta.
 擗 Nặc, accipere; comprimere.
 戰 — — chiến, ad prælium pro-
 vocare.
 諾 Nặc, permittere; assentiri;
 concedere; annuere.
 皆父 } phụ sư chi triệu giai bát
 不師 } —, si pater aut magis-
 之召 } ter vocant, tam citò
 } fiat ut nec responsio
 } assensionis id retardet.
 蠶 Nặc, parvus culex; vermis
 intestina corrodens.
 倨 Nặc, cognomen.
 大 — — đại, tam magnũm.
 懼 Nặc, interna erubescencia.
 匿 Nặc, recondere; abscon-
 dere.
 耐 Nại.
 — 忍 nhẫn —, patienter ferre;
 leve supplicium.
 久 — — dắc cửu, durare diũ
 得 } potest.
 奈 Nại. [endum?
 何 — — hà, quomodo? quid faci-
 何無 } vô — hà, nullum est re-
 一 } medium; nullo modo
 } fieri potest.

N

織 Nại, fila serica implexa.
 霽 Nại=vạc lớn, vas magnum.
 乃 Nãi=bèn, tu; vos; vester;
 sed; certè; quidem.
 誦 Nam.
 一詰 chiêm —, vocum sonitus.
 — — — —, verbosus; nimis lo-
 quax.
 臆 Nẫm, carnes coctæ; sapi-
 dus; carnes quæ in sacri-
 ficiis offeruntur.
 稔 Nẫm, segetes maturæ;
 quod à multo tempore
 congregatur, ut malus
 habitus.
 熟 — — thực, }
 習 — — tập, } assuetus.
 一壹 nhứt —, unus annus.
 廿 }
 廿 } Nẫm, viginti.
 難 Nan, timere; venerari.
 赧 }
 赧 } Nẫm, erubescere; pudor.
 儂 Nằng, tardus; procrastinare.
 攘 Nằng, violenter impellere.
 曩 Nằng, olim.
 日 — — nhứt, præteritis diebus.
 能 Nằng, aptus; posse; scire;
 habilitas.
 傑 — — kiệt, strenuus; fortis.
 一才 tài —, prudens et fortis.
 一安 an —, quomodò?
 人 — — nhơn, vir capax.

N

揉 Nao, simius.
 恔 Nao, corde turbatus; pluri-
 mùm; vociferationes con-
 fusæ. [inquietè.
 撓 Náo, scabere; perturbare;
 鬧 Náo, non quietus; perstre-
 pere.
 一擾 nhiễu —, tumultuari.
 一熱 nhiệt —, magna hominum
 frequentia.
 鏡 Náo, species cymbali; in-
 strumentum quo milites
 et bonzii utuntur ad so-
 nitum faciendum.
 惱 Nảo, irasci.
 怒 — — nô, }
 發 — — phát, } ira; irasci.
 一恨 hận —, odisse.
 譎 Nảo, verbis impetere.
 腦 Nảo, cerebrum.
 一無 }
 頭 } vô đầu —, stolidus.
 漏 — — lậu, rheumatismus.
 納 Nạp, accipere; filius uxo-
 rem accipiens.
 鈞 Nạp, ferrum percutere.
 納 Nạp, uti; servare.
 衣 — — y, vestes resarcitæ.
 誨 — — hối, docere. [pere.
 遣 — — khiển, correctiones reci-
 — — — —, amplum.
 補 — — bổ, vestes resarcire.
 糧 — — lương, tributa solvere,

N

[felix.

福 — — phước, salutem habere;
 豹 Nạp, species vulpis.
 衲 Nạp, sarcire; resarcire.
 衣 — — y, vestis bonziorum pan-
 niculis assutis resartæ.
 子 — — tử, bonzii.
 輓 Nạp, annuli quibus habenæ
 equorum currum trahen-
 tium innectuntur.
 囟 Nạp, furtim accipere.
 捺 Nạt, manu graviter compri-
 mere. [cedere.
 臙 Nạt, quotidie ad aliquem ac-
 耨 Nậu, arare dicitur canh, li-
 gone herbas evellere di-
 citur nậu; instrumentum
 ad herbas evellendas.
 倪 Nê, rubore affici.
 秭 Nê, oriza sata ex granis
 quæ superiori anno ceci-
 derunt. [exequiis.
 泥 Nê, capitis indumentum in
 Nê, lutum; terra aquis di-
 luta; quidam fluvius;
 quidam vermis in aquâ
 degens, sed extra aquam
 similis est luto, et illi
 comparantur ebrii.
 泞 — — trử, aqua reses.
 一兔 thố —, sigillum regium.
 詭 Nê, verba quæ non intelli-
 guntur, vel irrationalia;
 vox vocantis.
 懦 Nê, debilis corde; timidus.
 一憚 xứng —, rudis; stolidus;
 timidus.

N [sistitur.]

梃 Nễ, sistere; lignum quo rota
 鏞 Nễ, girgillus; tenax; forte;
 rectum; species forcicis
 ad pilos evellendos.

膩 Nễ, intestinorum pingue-
 do; pinguedo coagulata.

— 細 tể —, subtile et perfectum.
 — 垢 cẩu —, furfures capitis.

禰 Nễ, templa patri seu avo di-
 cata; item serica longa
 quam loco tabellæ de-
 functorum, quidam mag-
 nates itinerantes secum
 deferebant, ut in ea pos-
 sent suis progenitoribus
 deservire.

你 Nễ, tu.
 們 — — môn, vos.
 的 — — dich, tuus. [non rectè.]

俄 Nga, in momento; subito;
 娥 Nga, formosum; mulier
 pulchra.

— — — —, dicitur de re tenellâ.
 — 婦 hăng —, mulier in lunâ re-
 sidens.

雉 Nga, anser domesticus.
 蛾 Nga, vermis alatus qui ex
 bombycum folliculis eg-
 reditur; bombyx dicitur
 tàm, in vermem mutatus
 dicitur đống, alatus verò
 dicitur nga.

— 燈 đặng —, papiliones qui ad
 flammam lucernæ accur-
 runt et se comburunt.

N

眉 — — mi, dicitur de pulchris
 mulierum superciliis.

譏 Nga, legentium murmur;
 versus recitare; verba
 auditui grata.

我 Ngã=ta, ego; verbum quo
 quis se appellat.

— 無 vô —, nullâ proprii amoris
 corruptione infectus.

— 在 tại —, in meâ potestate.

的 — — dich, meum.

噩 Ngạc, dicitur de ore vel as-
 pectu majestatem spirante.

鄂 Ngạc, oris palatum; termi-
 nus; quoddam regnum;
 cognomen.

罍 Ngạc, timere; timorem in-
 cutere; tympanum pul-
 sare.

鱉 Ngạc, crocodilus.
 謬 Ngạc, correctio fraterna.

— — — —, } verba recta; item
 — 諫 gián —, } de animo fide-
 } li amicum cor-
 } ripiente.

萼 Ngạc, pars floris cui folia
 proximè adhærent.

雛 Ngạc, avis magna et rapax.
 選 Ngạc, fortuitò aliquem ob-
 vium habere; videre
 quod quis videre nollet.

顎 Ngạc, aspectus gravis et
 majestatis plenus.

愕 Ngạc, adversari.

— 錯 thác —, repentino horrore
 correptus.

齧 Ngạc.

N

— 兩 lưỡng —, palatum superius
 et inferius.

額 Ngạch, frons.

角 — — giác, tempora.

規 — — qui, constans regula.

諸 Ngạch, accusare; conten-
 dere; leges seu præcepta
 sat severa.

鎧 Ngai, lorica. [tractus.]
 疫 Ngải, morbus ex peste con-
 Ngải, artemisia; herba cum
 quâ adustiones fiunt; qui-
 escere; finire; 50 anno-
 rum senex; plusquam
 dimidium; cognomen.

— 幼 ấu —, paulò major.
 — 少 thiếu —, mulier formosa.
 — 頤 di —, enutrire.

— 夜 } dạ vị —, dimidium noctis
 — 未 } nondùm præteriit.

岸 Ngạn, littus peraltum; ora;
 montium margines; car-
 cer; frontem discoope-
 rire; carceri mancipatus.

— 高 cao —, peraltum.

泊漁 } ngư châu bạc —, cymba
 — 舟 } piscatorum ad littus an-
 choram jecit.

僇 Ngạn, adulterinum; falsum;
 pertinax.

彥 Ngạn. [natus.]
 士 — — sĩ, litteris et virtute or-
 斬 Ngán, partiri; gladii acies.
 斷 Ngán, dentium fundamen-
 tum. [voces.]
 — — — —, simul contententium

N
 齧 Ngân, mordere; gingivæ.
 齧 Ngân, fallax.
 狼 Ngân, rixosus; pertinax.
 駟 Ngang, equus capite erecto.
 — — —, equus iratus; item equus cujus venter est albus.
 昂 Ngang, sol oriens; clarum; altum; elevare; quoddam sidus.
 頭 — — đầu, caput attollere.
 — — —, valdè sublime.
 昂 Ngang, oculos ad respiciendum attollere.
 熬 Ngao, torrere.
 一難 nan —, tolleratu difficile.
 廩 Ngao, horreum.
 敖 Ngao, longum; vagari; deambulare. [tus.
 * ngao, superbus; indomitari.
 驚 Ngao, equus indomitus; lætari.
 一怠 dāi —, effrenis; suis cupiditatibus obsequens. [bus.
 儻 Ngao, jactabundus; super-
 — — —, vociferationes.
 廩 Ngao, horreum; granarium.
 熬 Ngáo, furnus ferreus ad coquendos cibos vel panes.
 岌 Ngập, mons altus.
 乎 — — hô, miseria magna; periculosum.
 伉 Ngật, fortis; robustus.
 屹 Ngật, montium juga.

N
 齧 Ngâu, dentes inæquales.
 一齧 súc —, dentes brochi.
 耦 }
 偶 } Ngâu, par.
 一奇 cơ —, impar.
 然 — — nhiên, fortuito.
 藕 Ngâu, nymphæarum radix.
 一連 liên —, flores nymphæarum.
 鯨 Nghê, balena femina, mas dicitur kình.
 鯨 Nghê, hinnulus.
 一狻 tuán —, leonis species quæ tigridem devorat.
 蜺 Nghê, species cicadæ sed minor.
 輓 }
 梘 } Nghê, jugum; lignum transversum ubi aptatur jugum.
 霓 Nghê, iris diversicolor dicitur hồng, uni color dicitur nghê.
 雨 — — — kiến vũ chỉ, iride apparente pluvia cessat.
 止見 }
 倪 Nghê, rei parvæ seu debilis appellativum.
 一端 doan — principium.
 一卑 tĩ —, torvè aspicere.
 藝 Nghê, plantare; seminare; halitas; officium; regulæ; lex; cognomen.
 六 lục —, sex artes liberales scilicet, musica, arithmetica, scriptoria, sagittaria, cæremoniaria; aurigaria.

N
 業 — — nghiệp, } officium mechanicum.
 一 — — thủ —, }
 一 種 chủng —, semina; seminare.
 嚙 Nghê, plurium voces; verba obscura in somniis edita.
 坭 Nghê, mœnium corona.
 刈 Nghê, præcidere; metere.
 執 Nghê, plantare; habilitas.
 手 — — thủ, ars mechanica.
 睨 Nghê, torvè intueri. [cere.
 睥 tĩ —, furtim ad latus aspicere.
 儀 Nghi, figura; leges; regulæ.
 一兩 lưỡng —, cælum et terra.
 一三 tam —, cælum, terra, homo.
 一理 lý —, ritus; cæremonia.
 宜 Nghi, aptum; conveniens; rationi conforme; expedit; subsequens; nomen sacrificii terræ.
 臚 Nghi, appellere; navim littori applicare.
 蟻 Nghi.
 一 螞 mã —, }
 一 螻 lâu —, } formicæ.
 擬 Nghi, figura; imago; comparare; considerare; præcogitare.
 較 — — giảo, comparare.
 一準 chuẩn —, firmum; stabile.
 毅 Nghi, patientia; fortitudo; constantia.
 諛 }
 誼 } Nghi, justum; conveniens; justitia; virtus.

N

儼 Nghĩ, comparare; indebita usurpare. [sicoloris.
藹 Nghịch, herba parva diver-
儼 Nghiêm, venerari; caput attollere; valde compositus.
驗 } Nghiệm, testari; probare; fundamentum; experiri.
驗 }
妍 Nghiên, bonum; perspicax; solers.
耻 — — sỉ, formosus.
僕 Nghiệp, timere; periclitari; periculum.
餽 Nghiệt, periculosum.
孽 } Nghiệt, concubinarum filii; species spectri.
孽 }
 — — —, multum ornatus.
闌 Nghiệt, ostiolum; parva columna in medio portæ erecta. [lum.
隄 Nghiệt, inquietus; periculum.
阨 ách —, periculosum.
嶂 Nghiệt, mons altus.
嶂 diêt —, montis altitudo; mons excelsus.
臬 Nghiệt, sagittarum scopus.
師 — — sử, supremus provinciæ judex; leges; regulæ.
梧 Ngô, [sicum.
槁 khao —, instrumentum musicae.
枝 chi —, parva columna; verba arrogantiae.
蜈 Ngô.
蚣 — — công, centipes.

N

吳 Ngô, grandiloquus; ostentator; loquax; quoddam regnum.
一天 thiên —, spiritus aquarum.
越 — — việt, regna sibi mutuò infensa.
鼠 Ngô, mus parvæ vulpi similis et alatus ut vesperilio. [miendo; focus.
寤 Ngô, expergisci; loqui dormituro.
晤 Ngô, clarum; docere.
言 — — ngôn, coram loqui.
悟 Ngô, advertere.
醒 tỉnh —, ingenio promptus.
人 — — nhơn, ad se redire.
明 minh —, intellectus.
悞 Ngô, mendacium; errare; decipere.
作 Ngô, socii; æquales; numerus par; duplex.
遇 Ngô, fortuito aliquem obvium habere; expectare; hiemis tempore officii causâ imperatorem adire; congressus simplex in quo urbanitatis leges non plenè servantur; regis et vassali congressus. [re.
着 — — trước, invenire; offendere.
之非 } phi thường chi —, raro contingens.
常 }
迕 Ngô, resistere; contradicere; obviam habere.
扞 Ngô, se se mutuò impetere; adversari; contradicere; rebellare.

N

一摺 thì —, columna inclinata.
遑 Ngô, obviam ire; resistere; refragare.
囿 Ngoa, traducere; interpretari; aves quibus aucupes utuntur ad aves silvestres alliciendas.
吡 Ngoa, moveri; falsum; convalescere.
言 — — ngôn, verba dolosa.
臥 Ngoa, dormire; quiescere; jacere; cessare; abstrahere se; dormitorium; cubiculum.
利 — } — danh lợi, animum ab honoribus et lucro avertere.
名 }
瓦 Ngoa, testa; tegula.
器 — — khí, vas testaceum.
牝 — — tần —, tegulæ inferiores.
牡 mẫu —, tegulæ superiores.
背 — — bối, tectum tegulatum.
全 — — tuyền, perficere.
弄 lộng —, de eâ quæ feminam peperit.
覲 Ngoa, nares erectæ. [rudis.
頑 Ngoan, stolidus; insipiens;
鈍 — — độn, hebes; inurbanus; agrestis.
如 — } — nhiên như thạch, rudis et incapax ut lapis.
石然 }
耍 — — nỏa, ludere.
民 — — dân, ignora plebs.
刃 Ngoan, præcidere; æquare.

N

爲一 }
 圓方 } — phươg dĩ vi viên, qua-
 以 } dratum præcisis angu-
 } lis rotundum reddere.
 癱 Ngoan, paralysis.
 龜 Ngoan, magna testudo quam
 Sinenses conchyliorum
 reginam dicunt.
 玩 Ngoan, ludere; bonum;
 benè; diù aspicere.
 一 奕 nũa —, nugari; jocari.
 一 大 đại —, nugator; ad seria
 piger; delectari.
 物 — — vật, res curiosæ.
 味 — — vị, librum avidè legere.
 侮 — — vu, irreverenter; parvi-
 facere. [ligere.
 世 — — thế, mundi mores neg-
 玉 Ngoc, res pretiosæ; lapides
 pretiosi; gemmæ &c.
 女 — — nữ, filia dilecta. [cere.
 成 — — thành, complere; perf-
 帝 — — đế, rex cœli confictus.
 京 — — kinh, }
 國 — — quốc, } regia.
 赤 — — xích, } cavere; cautè;
 奉 — — phụng, } providere.
 種 — — chủng, qui matrimonium
 tractat.
 呆 Ngoc, rudis; stolidus.
 儂 Ngôi, magnum; pulchrum;
 abundans.
 阨 Ngột, periculum; mons la-
 pideus in vertice terram
 habens.

N

兀 Ngột, altum et planum.
 抗 Ngột, movere; agitare.
 一天 } thiên chi — ngã, cœlum
 我之 } me exagitat, mihi non
 } favet.
 軌 Ngột, }
 軌 * Nguyệt, } jugum; temo.
 杌 Ngột, arbor sine ramis.
 一 檣 dào —, summè rudis.
 愚 Ngu, rudis; hebes; modus
 loquendi urbanè de se-
 metipso.
 一 以 } dĩ kế — địch, astu hos-
 敵計 } tem dementare.
 蠢 — — xuân, simplex; sine fal-
 laciâ.
 一 若 nhữc —, sapiens qui non
 prodit foris suam sapien-
 tiam.
 虞 Ngu, considerare; quies-
 cere; præparare; lætari.
 一 不 bất —, casus inopinatus.
 娛 Ngu, exultare; lætari; con-
 siderare.
 寤 Ngu, inter dormiendum lo-
 qui; expergisci.
 寐 — —寐, } dormire; dor-
 覺 — —giác, } mire. [pus.
 一 日 nhật —, meridianum tem-
 伍 Ngũ, quinque homines;
 congregare.
 儕 — —tê, socii.
 一行 hàng —, exercitus.
 俛 Ngũ, magnum.

N

祭 Ngự, illud quo obstruuntur
 navium rimæ; obstruere.
 魚 Ngự=cá, piscis; quadrupes
 quidam porco similis.
 一 打 đả —, }
 一 捕 bộ —, } piscari.
 子 — — tử, piscium ova. [rodit.
 一 蠶 đở —, tinea quæ libros cor-
 一 金 kim —, pisciculi aurei colo-
 ris. [coloris.
 一 銀 ngân —, pisciculi argentei
 一 條 diêu —, murena.
 一 鞋 }
 底 }
 皮 }
 木 } } solea piscis.
 一 皮 }
 木 }
 漁 Ngự, piscari. [rere.
 利 — — lợi, lucrum solerter quæ-
 奪 — — đoạt, indebitè gravare,
 ut plebem tributis.
 馭 Ngự, equum regere; doma-
 re; equorum domitor.
 籟 Ngự, hortus, regius.
 御 Ngự, gubernare; tributum;
 vectigalia; domare; blan-
 diri; ad bibendum invi-
 tare; resistendo cohibe-
 re; repellere; adjecti-
 vum rerum ad imperato-
 rem pertinentium.
 前 — — tiên, coram imperatore;
 imperatori assistens.
 一 傅 phú —, servi magnatum
 primarii.
 馬 — — mã, equos domare.

N

藝 — nghệ, ars aurigaria.

女 — — nữ, cum muliere commercium libidinis habere.

圉 Ngự. [rum pastor.

人 — — nhơn, stabularius; equo — — — —, regni confinia.

飶 Ngự, comestibilia munera.

圜 Ngự.

— 囹 — linh —, carcer; immortales quos Sinæ somniant.

齧 Ngự, dentes malè dispositi.

— 齟 — thơ —, id. oratio dissoluta.

巍 Ngự, magnus; altus; augustus. [nenti.

— — — —, de re magnâ et emi-

桅 Ngự, malus navis.

醜 Ngự, appellativum hominis ebrii.

詭 Ngự, malus; perversus; mirabile; decipere; fallere.

譎 — — quyết, } decipere; cor-
 詐 — — trá, } ripere; re-
 } prehendere;
 } obloqui.

藝 — — nghệ, fabula.

謀 — — mưu, malæ artes.

愷 Ngự, mutare; decipere; pœnitere; perversus.

纈 Nguyên, flavum remissum; permistus color ex carneo et flavo; res unicâ vice tincta.

愿 Nguyên, diligens; fidelis; sincerus; bonus.

N

剔 Nguyệt, supplicium amputandi pedes; præcidere.

顛 Ngung, magnum caput; suspicere; venerari.

— — — —, capite erecto et ore aperto suspicere; item sonus legentium submissâ voce.

喁 Ngung. [extra aquam.

— 唼 — kiêm —, motus oris piscium

— — — —, aperto ore suspirare; in aliquem intendere.

瘧 Ngực, febris frigida et calida.

元 Ngươn, primus; principium; origo; magnum.

年 — — niên, primus annus regni.

日 — — nhật, primus dies lunæ.

祖 — — tổ, primus familiæ avus.

服 — — phục, capitis ornamentum

— — — —, juvenis.

— 壹 — nhút —, spatium 129, 600 annorum.

驪 Ngươn, equus rufus, crinis nigris et ventre albo.

仰 Ngửơng=ngũa, suspicere; tacitè cogitare.

— 久 — cửu —, jamdudùm desiderare; inniti; à superiore aliquid expostulare.

印 Ngửơng, inniti; confidere; conspicere.

麋 Ngửu, cervus masculus; cervorum grex.

— — — —, de rebus sat multis.

N

丫 Nha, magna furca.

頭 — — đầu, ancilla.

芽 Nha.

萌 — — manh, arborum et herbarum germina.

齧 Nha,

— 齟 — tra —, dentes non recti; dictis aurem non præbere

— 齠 — dicitur ngao nha.

材 Nha, currus seu rhedæ rotarum radii.

鴉 Nha, corvus.

— 老 — lão —, id.

— 鷺 — từ —, quædam avis quæ suos parentes alit et fovet.

衙 Nha. [dum; tribunal.

門 — — môn, palatium præsi-

門放 } phóng — môn, judicium
 — } prorogare in aliud tempus.

門解 } giải — môn, ad tribunal
 — } superius appellare.

砑 Nhả, mola. [veniens.

雅 Nhã, justum; rectum; con-

— 大 — đại —, { partes libri thi kinh
 — 小 — tiểu —, { in quibus de rec-
 } to gubernio agi-
 } tur.

— — — —, verba ab aliquo repeti solita.

— — — —, — bát hảo hỉ, — bát thị
 } tữu, homo rectus non
 } amat nimiam lætitiã,
 } nec plurimum appetit
 } vinum.

N

— 閒 *nhàn* —, locus solitarius.
 — 大 *dại* —, compos suī; vir bonæ indolis. [lares.
 — 風 *phong* —, cantilenæ popu-
 — 佳 *giai* —, locus amœnus; rivus.
 樂 — — *lạc*, musica gravis.
 儀 — — *nghi*, habitus urbanus.
 犴 *Nhạc*, } canis silvestris vul-
 * *Cản*, } pi similis; carcer.
 壑 *Nham*, caverna; antrum; spelunca; præruptum.
 任 *Nhâm*, fidelis; ad se recipere; muneri aptus; posse; protegere.
 * *nhâm*, gestare; officium; munus; concedere.
 — 上 *thượng* —, magistratum gerere.
 意 — — *ý*, ad libitum:
 你 — — *nễ*, annuere.
 — 莅 *lụy* —, capere vel recipere posse.
 — 重 *trọng* —, munus grave.
 之一 } — *nhơn* chi tế, opportuni-
 際人 } *tas* utendi operâ hominum.
 — 不 } *bất cảm* — *xĩ*, non audeo
 齒敢 } *me æquare* cum illis.
 荏 *Nhậm*, faba. [dus.
 — — —, *sensim*; *mollis*; *blan-*
 賃 *Nhậm*, conducere.
 傭 *dong* —, opera.
 餼 } *Nhậm*, *escas* condire; *cru-*
 餼 } *da* vel *cocta* cibaria ap-
 餼 } *tè* condire.

N

恁 *Nhậm*, cogitare.
 — 既 } *kí* *nhiên* — *địa*, quoniam
 地然 } *itâ* est; *sicuti*; *hæc* *lit-*
 } *tera* æquivalet *istis* *vo-*
 } *cibus* *như* *thử*. [rici.
 絳 *Nhậm*, texere; species se-
 獠 } *Nhan*, *crudelis*; *ferus*;
 獠 } *inhumanus*. [tes.
 * *hàn*, *canes* simul *decertan-*
 顏 *Nhan*=*mặt*, *facies*; *frons*; *aspectus*.
 色 — — *sắc*, color in genere.
 閒 *Nhan*=*trong*, *intus*; *intra*; *in* *medio*; *numerales* *domum* et *cubiculorum*.
 — 兩 *lưỡng* — *cælum* *inter* et *terram*.
 — 日 *nhật* —, de die.
 — 早 *tảo* —, *manè*.
 — 晚 *vãn* —, *vespere*.
 — 中 *trung* —, *in* *medio*.
 擊乘 } *thừa* — *kích* *chi*, *oppor-*
 之一 } *tunitate* *uti* *ad* *debel-*
 } *landum* *illos*.
 * *gian*, *interrumpere*; *dif-*
 } *ferre*; *separare*; *divi-*
 } *dere*; *elongare*; *alicujus*
 } *vices* *supplere*; *alterum*
 } *ab* *altero* *sejungere*.
 — 工 } *công* *phu* — *đoạn*, *opus*
 断夫 } *interruptum*.
 — 反 *phản* —, *dolo* *inducere*.
 — 出 *xuất* —, *secretò* *egredi* *per* *aliquem* *locum* *qui* *non* *habet* *impedimentum*.
 * *nhàn*, *otiosus*; *otiarum*; *locus* *vacuus*.

N

駮 *Nhạn*, *grus*; *res* *adulterina*.
 處 — }
 則飛 }
 則相 } — *phi* *tác* *chính* *hành* *nhì*
 聚而 } *bất* *thất* *kì* *tự*, *xử* *tác*
 而不 } *tương* *tự* *nhì* *bất* *thất*
 失其 } *kì* *thân*; *volantes* *grues*
 身不 } *lineas* *efformant* *nec* *or-*
 失其 } *dinem* *perturbant*, *qui-*
 序 } *escentes* *in* *cœtum* *coe-*
 } *unt* *et* *possunt* *se* *defen-*
 } *dere*.
 煖 — }
 則寒 } — *hàn* *tác* *nam* *lai*, *noãn*
 北則 } *tác* *bắc* *hướng*; *grues*
 向南 } *temporis* *frigore* *ad*
 來 } *terras* *australes* *pro-*
 } *perant*, *caloris* *verò* *ad*
 } *septentrionales* *rever-*
 } *tuntur*.
 鷺 — — *thơ*, *anser*.
 鵬 } *Nhàn*, *phasiani* *species* *co-*
 鵬 } *lore* *albo* *caudâ* *longâ*.
 癩 *Nhàn*.
 一瀆 *điên* —, *morbus* *comitialis*.
 嫺 *Nhàn*, *assuetus*; *assuescere*.
 紉 *Nhãn*, *acui* *filum* *immittere*; *funis* *simplex*.
 物 *Nhãn*, *implere*; *plenum*.
 訥 *Nhãn*, *in* *verbis* *parcus*; *prudens*; *patiens*.
 認 *Nhãn*, *cognoscere*; *fateri*.
 我 — } — *đắc* *ngã* *ma*, *cognoscis*
 麼得 } *ne* *me*? [tu *difficile*.
 韌 *Nhãn*=*dai*, *mollis* *sed* *rup-*

N [ac sine sensu.]
 — — — —, euro citius; sensim
 冉 Nhiêm, debilis.
 誨 Nhiễm, nimia verba.
 撚 Nhiên, aliquid digitis volvere; manu comprimere; digitis premere.
 如 — } — chỉ như hoàn, papyrus
 丸紙 } in orbiculos compingere.
 然 Nhiên, cremare; approbare; certè; verè; ita est; et; sed; littera finalis.
 — 果 quả —, verè; certè.
 — 自 tự —, certissimè.
 而自 } tự — nhi —, necessariò, ut passiones ab animâ
 — — } vel naturâ pullulant.
 — 不 bất —, sin minùs; non ità est.
 — 所以 } sở dĩ —, causa.
 — 故 cố —, effectus; facit adverbia quandò est voci postpositum; v. g.
 — 偶 ngẫu —, casu fortuito.
 聶 Nhiếp, ad aurem insusurrare. [vellendos.
 鑷 Nhiếp, forceps ad pilos e-
 膈 Nhiếp, carnes in frusta concidere. [convinci.
 聶 Nhiếp, animo se subicere;
 聶 Nhiếp, loqui velle et non posse; oris motus.
 嚙 — — nhu, mussitare.
 輒 } Nhiếp, illicò; repentè;
 輒 } currûs latera.

N
 饒 Nhiêu, dives; abundare; satur; indulgere; reliquum; superfluum; cognomen.
 — 豐 phong —, dives.
 怒 — — thứ, parcere. [donare.
 — 求 cầu —, veniam petere; con-
 — 討 thảo —, id.
 遶 Nhiêu, circumdare; circuire; circumcingere.
 獠 Nhiêu, animal simiæ similis.
 擾 Nhiêu, molestiam inferre; perturbare; tumultuari; cicur; cicurare; mansuefacere; mitis.
 — 六 lục —, sex animalia domestica, scilicèt, gallina, porcus, ovis, bos, equus, canis.
 相怎 } tẩn hảo tướng —, quid
 — 好 } convenit hanc tibi molestiam inferre?
 繞 Nhiêu, circumdare; circuire; in orbem ligare; pluribus orbibus ligare; cognomen. [ire.
 — 旋 tuyền —, lustrare; circuire.
 惴 Nhóai, timere; tristari.
 — — — —, cor parvum.
 禴 Nhóai, iterùm sacrificare; vinum libare in sacrificiis; iterata oblatio.
 禋 Nhơn, cum purissimâ intentione sacrificium facere.
 闔 Nhơn, muri mœnium portas in defensionem circumdantes.

N
 — 羅 la —, milites reliquum exercitum in munimen circumdantes.
 涸 Nhơn, frigidè; placidè.
 氤 Nhơn.
 盪 — — ôn, chaos; dextrum omen; cœli et terræ virtus simul unita.
 湮 Nhơn, obstruere; aquis mergere; cadere.
 鬱 — — uất, sterilis.
 揉 Nhu, fricare; refricare, v. g. partem corporis quæ dolet; regere; moderari; igne lignum molle facere ut faciliùs incurvetur.
 儻 Nhu.
 — 侏 châu —, pygmæus.
 臑 Nhu, maturum; coctum; tener; lentè moveri.
 躋 — * não tể, pedes quadrupedum anteriores.
 醞 Nhu, vinum generosum.
 濡 Nhu, inficere; maculare; impedimentum.
 — 遮 giá —, aliorum moribus perfundi.
 — 滯 trệ —, detinere; opportunitatem præstolari.
 糯 Nhu, oriza glutinosa.
 糝 Nhự, miscere.
 孺 } Nhự, infans.
 孺 }
 人 — — nhơn, uxor magnatum.
 茹 Nhự, radix cujusdam herbæ

N

cichorei similis; res quarum una aliam pertrahit; comedere; sorbere; equos pascere; putre; herbæ comestibiles exsiccatae.

蠅以 } dĩ — ngư khử, dong dong
蠅一 } dĩ chi; si corruptis
愈魚 } piscibus muscæ expel-
之去 } luntur, multò plures
adveniunt.

* nhữ, meditari; considerare; degustare.

硬柔 } nhu tác — chi, cánh tác
則則 } thỏ chi; si sint mollia
吐一 } comedere, si sint dura
之之 } egere.

救 Nhữ, bellaria ex melle.

褥 Nhục, stratum.

蓐 Nhục, surculus; herbæ ex antiquis radicibus repululantes; herbæ spissæ; stramen quod equis substernitur.

— 寢 tằm —, stratum quod sedenti vel dormienti substernitur.

— 草 thảo —, paleæ ad instar grossioris storeæ dispositæ.

縹 Nhục, res subtilis; res multis coloribus distincta; res formosa.

孱 Nhục, piger; lentus. [tua.

肉 Nhục, caro; animalia mor-

身 — — thân, corpus.

— 土 đồ —, insectum quoddam maritimum.

N

具 — — cụ, membrum virile.

刑 — — hình, supplicium quo verenda amputantur.

眼 — — nhãn, oculi obscuri, (vox contemptus.)

溽 Nhục, calidum et humidum; gulosus.

暑 — — thử, æstas humida.

銳 Nhuệ, acuminatum; acutum; subtile; modicum; parum.

— 口 khẩu —, mordax.

杓 Nhuế, fibula; clavus ligneus aptatus ut intromittatur.

則方 } phương — viên tác tác
不 — } bất tương nhập; lig-
相圓 } num quadratum forami-
入鑿 } mini rotundo aptari
nequit. [pendulum.

紫 Nhụy, pendere; pendens;

蕤 Nhụy, herbæ et arbores plurimos fructus producentes.

賓 — — tân, luna 5^a.

蕊 } Nhụy, florum folliculi; flo-
蕊 } ris interiora.

之未 } vị khai chi —, folliculi
— 開 } nondum aperti; metha-
phoricè, virgo; impedire; impedimentum.

— 大 đại —, sacrificium quod autumni tempore ab imperatore fit.

— 華 hoa —, centrum seu cor floris.

N [sacrificium.

搗 Nhuyên, tingere; quoddam

鹽 — — diêm, sale condire.

啜 Nhuyên, sugere; lambere.

蠕 Nhuyên, moveri; vermium motus.

鏹 Nhuyên, cælare; in lapide sculperere; paulatim deficere; attenuare.

級 — — cấp, præfectos dignitate minuere.

塿 Nhuyên, agri sub mœnibus urbis; terra fluviorum oræ proxima; muri minores extra principales.

𦵑 Nhuyễn, debilis; infirmus.

𦵒 Nhuyễn, agitare; movere.

𦵓 Nhuyễn, debilis; mollis; blandus.

茸 Nhung.

— 鹿 lộc —, lana tenuis; illa lana quæ solum apparet quodò cervi cornua nasci incipiunt.

— — —, de herbis nascentibus vel earum abundantia.

— 闕 tháp —, vilis; ad omnia ineptus. [tortum.

— 籠 long —, simul unitum vel
絨 Nhung, tela subtilis; pannus sericus tenuissimus; fila serica [cocta seu curata.

𦵔 Nhung, animalium pili vel avium plumæ tenuiores.

拔 Nhung, sibi mutuò opem ferre.

N

冗 } Nhũng, spargere; misce-
 冗 } re; residuum; occupa-
 tus.
 — 流 lưu —, vagus. [inducere.
 扔 Nhũng, trahere; ad malum
 仍 Nhũng, sicut prius.
 — — — —, semper.
 舊 — — cựu, sicut ante.
 訥 Nhũng, fidelis; verax.
 杻 Nhũng, currum ascendere;
 quædam arbor. [menta.
 躐 Nhực, plantæ pedis linea-
 若 Nhực=bằng, si; sed; ta-
 men; verum; obsequi;
 littera finalis.
 是 — — thị, velut; sicuti.
 一海 hải —, navis spiritus.
 餓 — — } — lâu — áu, ngã tử vô số;
 死老 } tum senes tum juve-
 無 — — } nes, innumeri fame pe-
 數幼 } rierunt. [arundinis.
 箬 Nhực, cortex germinum
 攘 Nhượng, excludere; ejicere;
 furari; impellere; com-
 primere; detinere; auc-
 toritatem usurpare.
 奪 — — đoạt, } abripere; furari.
 竊 — — thết, }
 病 — — bệnh, arte diabolicâ in-
 firmitatem depellere.
 被 — — bị, brachium ad cubitum
 denudare. [multuari.
 一擾 nhiễu —, perturbare; tu-
 壤 Nhượng, terra mollis; re-
 gio; terra rubra.

N

— 擊 kích —, hilariter canere.
 — 反 phản —, aqua obstructa.
 子 — — tử, filius benè propensus.
 穰 Nhượng, abundantia; locu-
 ples; plenitudo.
 — — — —, de messe opulentâ;
 de anno fecundo; item
 de vitiis multis.
 — 昊 hiệu —, magna multitudo;
 magna copia.
 釀 Nhượng, fermentare; vi-
 num fermentatum.
 一禍 } họa loạn — thành; rebel-
 成乱 } lio jam fermentata est,
 id est vires acquisivit
 et non componi potest.
 懷 Nhượng, timere. [cantus.
 臽 Nhứt=yến, hirundo; ejus
 壹 Nhứt, unum.
 一第 đệ —, primus; perfectum;
 æquale; simile.
 一太 thái —, cœli virtus.
 一大大 đại —, cœlum totum.
 生 — — sanh, per totam vitam.
 心 — — tâm, toto corde.
 齊 — — tề, simul.
 — — — —, singulatim; singuli.
 上 — — thượng, toto tempore
 elapso; mox ut.
 就 — — } — đáo tựu tử, statim ut
 死到 } pervenit interiit.
 而合 } hạp nhị âm nhi — chi,
 一二 } ex duabus vocibus unam
 之音 } facit.

N

樣 — — dạng, ejusdem generis.
 起 — — khởi, omnes; simul ut.
 一特 đặc —, unicus.
 其 — — } — chi vi thậm kì khả tái
 可之 } hô; unâ vice est mul-
 再為 } tum, quantò magis du-
 乎甚 } abus vicibus.
 駟 } Nhứt, equi velocissimi.
 駟 }
 馬 — — mã, equi veredi.
 袒 Nhứt, vestis quotidiana;
 vestes breves mulierum
 corpori immediatæ.
 輶 Nhữu, canthus; rotæ exte-
 rior circulus ligneus; pe-
 dibus terere.
 呢 Ni, obscure loqui; parva
 vox; hirundinum et gal-
 linearum voces.
 妮 Ni=con dôi, ancilla.
 溺 Nịch, urina.
 黏 Niêm, conglutinare; gluten.
 艫 Niệm, navim stipare.
 念 Niệm, cogitare; considera-
 re; recitare; legere;
 ore sonitum edere. [tere.
 一主 chủ —, attendere; adver-
 頭 — — đầu, cogitationes.
 一雜 tạp —, mentis evagationes.
 書 — — thơ, legere.
 — — — —, sine interruptione.
 經 — — kinh, vocaliter orare.
 一思 tư —, recogitare.

N

— 懷 hoài —, in corde alicujus cogitationes servare.

其不善之類
猶投種於地
有待而發而終不能改也

kì bất thiện chi —, du đầu chủng ư địa, hữu đãi nhi phát nhi chung bất năng cải dã; perversæ cogitationes semini solo ingesto similes sunt, si detur ipsis tempus crescendi, nunquam postea mutari poterunt.

綫 Niêm, funis arundineus quo trahitur seu littori alligatur navis. [tos accipere.

捻 Niép, digitis seu inter digitibus —, falsa accusatio.

誣 — — danh vu cáo, nomine alieno usurpato accusare.

裊 Niễu, debilis; mollis; equus cum floccis sericis pendentibus.

—— —, delicatus.

晶 Niễu, patens; clarum.

窅 Niễu, valdè profundum et remotum; oculi profundi.

寧 Ninh, potiùs; quies; malie; meliùs; quiescere; pax.

不可死 — tử bất khả, potiùs mori quàm. [quillitas.

— 康 khang —, quies; pax; tran-

— 歸 qui —, mulier nupta quæ tertiâ die domum pater-

N

nam revertitur parentes invisendi causâ.

— 丁 đinh —, valdè commendare.

— 予 dư —, ob parentum mortem triennio cessare ab officio.

寧 Ninh.

— 叮 đinh —, commendare; iterum atque iterum inculcare aliquid.

儻 Ninh, debilis; lassus.

儻 Ninh, habilis; facundus.

儻 Ninh, desiderare; quod quis desiderat. [bilis.

儻 Ninh, eloquio pollens; ha-

儻 Nô, equus debilis; equi ministrorum inferiorum in palatio imperatoris.

矰 Nỗ, lapis ex quo fieri potes sagittarum cuspidis.

努 Nỗ, conari vires; exerere.

弩 Nỗ, balista.

— 上 thượng —, balistam in-

— 開 khai —, tendere. [re.

— 張 trướng —, balistam emitt-

— 放 phóng —, balistam emitt-

— 弦 — huyền, balistæ nervus seu arcus.

駁 Noa. [cere.

— 爬 bà —, projicere; sordes eji-

— 悞 Nóa, timidus; debilis.

— 稗 Nóa, species orizæ glutinosæ ad vinum conficiendum.

— 埤 Nóa, terra dura; dicitur

N

etiam de fructibus ex arbore pendentibus.

— 湊 Noãn, aqua calida.

— 卵 Noãn=trứng, ovum.

之類 — loại — chi nguy, ovorum congestorum periculum, (de negotio mox ruituro.)

— 殘 Nội, inæquale; stolidus.

— 內 Nội, intra; domus interiora ingredi; abscondere.

— 子 — tử, magnatum uxores.

— 臥 — ngọa, dormitorium; cubiculum.

— 餒 Nôi, fames; putre; pisces putres. [subtile.

— 嫺 Nôn, tenellum; blandum;

— 膿 Nông, sanies.

— 包 — bao, apostema.

— 醜 Nông, vinum generosum; acetum forte.

— 濃 Nông, terra mollescens gelu liquescente.

— 癢 Nông, dolere; dolor.

— 穠 Nông, abundans; valdè spissum; florum et arborum copia.

— 怏 Nột, tristis.

— 娘 Nươg, puella inupta; matris appellativum.

— 忸 Nử, assuetus; assuescere; jaculari.

— 粗 Nử, condimentum.

— 醜 Nử, pudor exterior; recundia.

O [fibulæ.
 鈕 Nừu, vestium globuli seu
 — 銅 } đồng tuyến —, æneo filo
 線 } inserere.
 扭 Nừu, torquere; nectere.
 乾 — — càn, manibus aliquid tor-
 quere ad aquam exprimen-
 dam.
 縛 — — phước, ligare.
 轉 — — chuyển, retorquere.
 杻 Nừu, ferreæ manicæ.
 紐 Nừu, nexus; nectere.
 狃 Nừu, assuetus; assuescere;
 canis superbus.
 酒 — }
 于 } — vu tửu, vino assuetus.
 穀 Nừu, puerum lactare.

O
 劓 Ô, falx.
 朽 Ô, trulla; linire parietes.
 沔 Ô=nhơ, sordidus; aqua sor-
 dida.
 一貪 tham —, pecuniis inhians.
 汗 } Ô, aqua sordida vel stag-
 污 } nans.
 俗 — — tục, mali mores.
 行 — — hành, opera vilia.
 吏 — — lại, præfectus cupidus.
 淳 Ô, lacus profundior.
 副 Oa, carnibus ossa denuda-
 re; hominem vivum in
 frusta concidi; (supplici-
 um.)

O [men.
 尙 Oa, distortis labiis; cogno-
 窠 Oa, locus demissus in terrâ
 planâ.
 哇 Oa, inhonestæ voces; plo-
 ratus puerorum; vomere.
 蛙 Oa, ranulæ.
 聲 — — thanh, voces inhonestæ.
 蝸 Oa, cochleæ species.
 駟 Oa, equus flavus cujus os
 est nigri coloris.
 矮 Oãi, pygmæus; breve.
 子 — — tử, id.
 人 — — nhơn, nanus.
 歪 Oãi, inclinatum.
 冤 }
 冕 } Oan, odium radicatum.
 罔 — — vọng, calumniari. [here.
 — 結 kiết —, inimicitias contra-
 怨 Oán, culpas objicere.
 一罵 mạ —, irasci; odisse; pœ-
 nitere.
 望 — — vọng, meliora sperare.
 豌 Oản.
 豆 — — đậu, cicera minutiora.
 剗 Oản, cælare; incidere.
 盃 Oản, scutella; numerale la-
 ternarum.
 笮 Oản, flexibilis; obsequens.
 腕 Oản.
 一 手 thủ —, manus decussare.
 苑 Oản, vivarium.
 一文 vãn —, taberna libraria.

O [tegumentum.
 屋 Ốc, domus; mori; loculi
 一白 bạch —, domus privata.
 沃 Ốc, fontes ex eminente loco
 prorumpentes; rigare;
 adaquare.
 潤 — — nhuận, terra pinguis.
 心 — — tâm, doctrinâ imbuiere
 aliquem.
 渥 Ốc, pinguis; opulens; pul-
 chrum; aquâ imbutus.
 喔 Ốc, gallinæ cantus; de risu
 violento.
 伊 — — y, id. [auro obducere.
 鎔 Ốc, argentum; argento vel
 喂 Ôi, timere.
 煨 Ôi, sub cinere coquere.
 隗 Ôi, eminens; cognomen.
 俛 Ôi, amare; propè.
 温 Ôn, tepens.
 煖 — — noãn, id.
 和 — — hòa, }
 厚 — — hậu, } blandus; assuetus.
 — — — —, benignè; peritus.
 盥 Ôn, concordia; claritas;
 misericordia.
 搵 Ôn, vas sub aquâ colloca-
 tum; idem in aquam im-
 mittere.
 醞 Ôn.
 酒 — — tửu, vinum fermentare.
 籍 — — tịch, potens vini.
 甕 }
 瓮 } Ong, amphora; hydriæ.

P [lus.
— 繭 kiển —, bombycum follicu-

P

葩 } Pha, flores; flos venus-
肥 } tus; compositio elegans
 } et venusta.

頰 Phả, excessus nota.

多 — — đa, valde multi.

有 — — hữu, abundare.

久 — — cửu, jampridem. [nit.

叵 Phả, non licet; non conve-

信 — — tín, fidem non meretur.

耐 Phả,

耐 — — nại, intolerabile.

扑 Phác, baculus; quater.

— 威 diệt —, uno impetu extin-
guere.

魄 Phách, manes. [exemplar.

範 Phạm, regula; leges; idea;

帆 Phàm, velum navis.

品 Phẫm, ordo; gradus; spe-
cies; lex; regula; exem-
plar; ferculum; numerale
graduum.

— 壹 nhứt —, primus gradus.

級 — — cấp, gradus.

類 — — loại, species.

格 — — cách, specimen; judicium.

物 — — vật, res diversæ.

籛 } Phan, magnum cribrum;
籛 } cista arundinea grandis;
 } contegere.

拌 Phan, abjicere.

捨 — — xả, abjicere.

P

命 — — mạng, se morti objicere.

財 — — tài, opes prodigere.

險 — — hiểm, discrimen subire.

* bán, scapello petram in-
cidere ad eruendum la-
pillum; miscere. [nit.

攀 Phan, manibus reptare; in-

— 頌 tụng —, invitare.

留 — — lưu, urbaniter detinere.

指 — — chỉ, delictis socios detinere.

緡 Phan.

— 纒 tảo —, de vento vexillum

agitante; libros commen-
tari.

飯 Phạn, orizâ alios pascere.

梵 Phạn.

王 — — vương, idolum; oratio-
nes et libri bonziorum.

音 — — âm, oratio inintelligibi-
lis, ideò doctrina quæ non
percipitur dicitur âm.

泮 Phán, spargere; effundere;
glacies resoluta.

樊 Phàn, septum; sepire.

籠 — — lung, animalium carcer.

然 — — nhiên, permixtim.

販 Phấn, mercari.

— 掠 lược —, mercatores.

子 — — tử, propolæ.

反 Phản, rebellare; contrari-
us; contradicere; rever-
ti; combinare.

覆 — — phúc, subvertere.

— 自 tự —, à se ipso inquirere.

P

照 — — chiếu, solis reflexi radii.

— 相 tương —, contradictoria.

不 — } — phúc bất định, instabi-
定覆 } lis.

販 Phấn, strabo; oculi quo-
rum major pars contra
morem albat. [rum.

睛 — — tình, cataractæ oculo-

坂 Phấn, collis; parvus tumu-
lus; agger eminens et
præruptus.

— 坡 bờ —, agger terreus contra
irruptiones aquarum.

坩 Phàn, pulvis aerem obscu-
rans; sordes.

鬩 Phàn, mus subterraneus.

紛 Phàn, permiscere; multi;
tela crassior ad sordes
abstergendas.

芬 Phàn, florum fragrantia:

芳 — — phương, fragrantiam ex-
halare.

芬 Phàn. [sum.

— — — —, perturbare; confu-

氛 Phàn, aer præsagus.

— 海 hải —, piratæ.

— 国 quốc —, pestis regni.

氣 — — khí, aer corruptus.

憤 Phận, irasci; assequi non
potest quod quis deside-
rat.

償 Phán, perdere; invertere.

— 弑 } nhứt ngôn — sự; unico
事言 } verbo negotia evertun-
tur.

P [trum terrestre.

贛 Phán, spiritus terræ; mons-

羊 — — dương, capra. [pere.

扮 Phán, capere; manu acci-

— 打 đả —, } exterior compo-
— 裝 trang —, } sitio; talem
personam præ
se ferre.

粉 Phán, farina; oryzæ sive
aliorum granorum farina,
exceptâ tritici farinâ quæ
dicitur miến; fucus; fuco
linire.

— 米 mẽ —, farina oryzæ.

奮 Phán, citò; celer; ab imis
ad summa velociter per-
tingere; excitare se; ex-
cutere; tergere; aves alas
expandentes tempore vo-
landi; gallorum, hirco-
rum, seu phasianorum
fortior. [cutere.

衣 — — y, vestibus pulverem ex-

發 — — phát, conatus adhibere.

幘 Phán, freni ornamentum.

扮 Phán, caper.

瀆 Phán, fluvius magnus qui
exundans alium parvum
facit; aquæ ora.

馥 Phán, odor; fragrantia.

馥 — — uân, magna fragrantia.

焚 Phán. [sum.

香 — — hương, cremare incen-

忿 Phán, ira; irasci.

烹 Phán, coquere.

調 — — điều, escas condire.

P

茶 — — trà, theum coquere.

脉 Phán, venter tumidus.

泡 Pháo, spuma; nomen fluvii.

水 — — thủy, aeris bullæ quæ
aquis supernatant; item
parvæ vesicæ aquæ in
pellis superficie; pustulæ;
tumores.

茶 — — trà, frondes arboris trà
in aquam ferventem im-
mittere.

海 — — hải, spuma maris.

抛 Pháo, projicere; abjicere.

石 — — thạch, lapides jacere.

網 — — vông, rete expandere.

別 — — biệt, separare.

牝 Pháo, de pilis nascentibus.

疱 Pháo, inflare; tumescere.

疲 Phạp, lassitudo; fatigari.

乏 Phạp=thiếu, defectus; va-
cuum; egestas.

— 困 khốn —, valde fatigatus.

— 窮 cùng —, pauperrimus.

潑 Phát, aquam effundere.

發 Phát, germinare; produ-
cere; erumpere; fermentescere;
procedere; ver et æstas dicitur phát,
autumnus et hiems dicitur
liễm.

斂 Phán, mittere; legare.

— 打 đả —, mittere; legare.

端 — — đoan, incipere.

氣 — — khí, irasci.

矢 — — thỉ, sagittare.

P

誓 — — thệ, jurare.

明 — — minh, clarè explicare.

揚 — — dương, evulgare.

— 愈 dữ —, multò magis.

財 — — tài, } ditescere.
— 積 tích, }

熱 — — nhiệt, febricitare.

病 — — bệnh, ægrotare.

胖 — — phong, pinguescere.

— 北 bắc —, ventus frigidus.

了事 } sự — liễu, res jam inno-
— } tuit.

甲 — — giáp, doctoratum adipisci.

暴 — — bạo, irasci.

兵 — — binh, milites cogere.

撥 Phát, arare; terram colere.

伐 Phạt, mutuò se impetere;
jactare se; quoddam sy-
dus; matrimonii medi-
ator.

祓 Phát, gremiale. [tere.

拂 Phát, contradicere; resis-

愒 Phát, naturâ festinus.

性 — — tính, mala proclivitas.

沸 Phát, fervere; (de irato.)

— 鬻 tất —, aquam è fonte dima-
nare.

弗 Phát, non; non licet; con-
trarium; perturbare; fin-
gere; contristari; sacri-
ficiam ad mala depel-
lenda.

— — — —, celeriter.

P

佛 Phát, animo contractus; mœrere; contra naturam irasci.

一我 } ngã tâm hà — uát, quare
鬱心 } mœrere conficeris ani-
何 } ma mea?

芴 Phát, herbarum luxuries; felicitas; herbæ spissæ obstruentes viam; operire; cortinæ in quadrigis.

—— —, fortis.

拂 Phát, extergere; fricare; expellere; contradicere; tundere; instrumentum ad muscas abigendas; moletrina.

祓 Phát, purum; nitidum; sacrificium ad mala depellenda et bona poscenda.

拏 Phâu, accipere pugno; quantum manu capitur; pugnus.

拏 Phâu, percutere; minuere.

克 — — khác, vectigalia exigere.

紵 Phâu, vestis nova et nitida.

批 Phê, manu percutere; impellere; verrere; significare; edicere.

面 — — diện, alapam impingere.

回 — — hồi, responsum unius præfecti ad alium de rebus gubernii.

示 — — thị, evulgare.

評 — — bình, censuram ferre; secare.

P

改 — } — sảo cải chính, mutare
正削 } et emendare scriptum.

吠 Phê, latrare; mordere.

廢 Phê, destruere; in pejus mutari; perdere.

人 — — nhơn, qui laborat morbo insanabili; homo inutilis, vilis, malus.

徑 Phi, robustus; multi.

丕 Phi, magnum; offerre.

卮 Phi, poculum.

坏 Phi, nondum cocta.

披 Phi, spargere; extendere; à latere auxilium ferre ad feretrum portandum.

髮 — — phát, crinibus passis.

緋 Phi, rubrum.

袍 — — bào, vestis rubra.

馐 Phi, odor.

鱗 Phi, pisces volantes.

瘴 Phi, morbus ex vento.

妃 Phi, uxor principis regni successoris legitimi.

呿 Phi, rixa; contentio; voces inter se superbè rixantium.

扉 Phi, bifores lignæ.

圜 hoàn —, carceris portæ.

胚 Phi, prægnans ab uno mense.

秭 Phi, milium nigrum.

菲 Phi, rerum venustas; parcus; tenuis.

芳 phương —, florens; olei nomen; venustus.

P

費 Phí, prodigere; consumere; uti; cognomen.

用 — — dụng, sumptus.

一濫 } lam —, } immoderatè ex-
一貨 } hóa —, } pendere.

一省 } tỉnh —, } sumptibus parcere.

心 — — tâm, }
力 — — lực, } nimiam adhibere
氣 — — khí, } sollicitudinem.

時 — — thì, horas fallere.

資 — — tư, difficile.

荆 Phí, amputare pedes.

關 Phí, portæ bifores.

梳 Phí, assulæ. [dam spiritus.

糞 Phí, crepitus; nomen cujus-

扉 Phì, abscondere; abditum.

腓 Phì, pedis sura; supra obtegere; declinare; ægro-
tare.

斐 Phí, ornatus.

君有 } hữu — quân tử, speciem
子 — } sapientis habet.

誹 Phỉ, obloqui. [temerè.

謗 — — bàng, detrahere; culpam

斐 Phỉ, magnum. [non potest.

悱 Phỉ, qui loqui desiderat et — —, de interno desiderio.

匪 Phỉ, incessus valdè compositus; cista rotunda.

榑 Phỉ, arbor producens fructus pistachiis similes sed nostras avellanas sapore imitantes.

P

砒 } Phiêm, petrae cuspidè in-
 砒 } firmum pungere pro
 砒 } medicinâ.
 汎 } Phiêm, supernatare; se se
 汎 } multùm extendere.
 舟 — — châu, navigare.
 蕃 Phiên, herbæ luxuriantes;
 quiescere; multùm; mul-
 ti; purpureus.
 庶 — — thứ, quàm plurimi.
 閉 — — bế, intercludere; sepire.
 財 — — tài, supremus ærarii præ-
 fectus.
 幡 Phiên, consilium mutare.
 翩 Phiên, citò volare; ire et
 redire.
 幡 Phiên, vexillum; fascia ob-
 longa in quâ alicujus
 genii imago est depicta;
 volvere; moveri.
 — — — —, de foliis se moventi-
 bus; item de non servan-
 te gravitatem.
 幡 } Phiên, carnes oblatae.
 幡 } * bàn, magnus venter.
 翻 Phiên, volare; volando dis-
 currere; volvere et re-
 volvere; mutare et mu-
 tari; innocentem injustè
 carceri mancipatum di-
 mittere.
 立 } lập ước chi hậu lưỡng
 不 } biên bất hứa — hối;
 許 } contractu celebrato
 之 } neutri partium retroce-
 後 } dere licet.
 悔 } 悔

P

色 — — sắc, colore immutari.
 轉 — — chuyển, invertere.
 悔 — — hối, retrocedere.
 平 bình —, juxta pœnam sta-
 tuere ei qui graviore
 damnatus fuerat dicitur
 bình, injustè incarcera-
 tum dimittere dicitur
 phiên.
 煩 Phiên, molestus; importu-
 nus; tristis; lassus; cali-
 dum; calefacere.
 勞 — — lao, molestia.
 帶 — — đai, vestra dominatio
 deferat quæso. [lefacere.
 燔 Phiên, torrere; assare; ca-
 燔 Phiên, sepultura.
 繁 Phiên, multi; multa nego-
 tia; nimis permixta.
 徼 Phiết, extergere.
 閔 Phiết, merita cumulare;
 sua merita enarrare.
 側 Phiêu=nhẹ, levis.
 輕 khinh —, levis.
 儻 Phiêu.
 — — — —, de multitudine.
 嘖 Phiêu, immoderatè; sine
 modo; velociter; sufflare.
 — — — —, inquietus; agitari.
 票 Phiêu, leve; fragile.
 牌 bài —, mandata descripta;
 chyrographa.
 標 Phiêu, festinè; sollicitè.
 飄 Phiêu, vento agitari; super
 aquas ferri.

P

— 風 phong —, flatus venti.
 海 — — hải, navigare. [tari.
 蕩 — — dãng, ventis et mari jac-
 落 — — lạc, volando cadere.
 鰾 Phiêu=keo, gluten.
 膠 — — giao, gluten ex pelle
 piscium.
 漂 Phiêu, super aquas ferri;
 moveri; à vento agitari;
 fluere; flare; sericum in
 aquam immittre; telam
 seu vestes in sole exten-
 dere. [vestes.
 女 — — nữ, mulier quæ dealbat
 曠 Phiêu, discolores avium plu-
 mæ; colorem amittere;
 res malè tineta.
 浦 Phỏ, fluminis ora; littus;
 rivulus ex flumine proce-
 dens.
 謹 } Phỏ, liber genealogiæ fa-
 譜 } miliarum; libri histori-
 普 } arum.
 Phỏ, undequaque; magnum.
 揚 — — dương, promulgare.
 之 — — — —, de multitudine.
 下 } — thiên chi hạ, totus or-
 天 } bis.
 遍 — — bién, ubique.
 配 Phối, conjungi; æqualia;
 simile; imitari; æquare.
 相 tương —, nubere.
 流 — — lưu, in exilium mittere.
 瘋 Phong, stultus.
 癲 — — điên, amens.
 頭 — — đầu, dolor capitis.

P

狗 — — cẩu, canis rabidus.
 棒 Phong, arborum extrema.
 峯 } Phong, montis vertex.
 峰 } [dicere.
 峯 Phong, sibi mutuò contra
 — — — —, quàm diligentissimè
 丰 Phong, facie pinguis.
 蜂 Phong=ong, apis.
 一蜜 mật —, apis.
 蜜 — — mật, apum mel.
 捧 Phong, ambabus manibus
 offerre; testudinem as-
 sare et videre quod præ-
 sagiat.
 烽 Phong, flamma in speculis
 periculi indicandi causâ.
 烟 — — yên, flamma et fumus.
 火 — — hỏa, flammæ in speculis
 excitatæ. [comestibilis.
 葑 Phong, radix magna sinapis
 鋒 Phong, acutum; gladii
 acies; cuspis.
 一高 cao —, dimicare; aggredi.
 放 Phóng, dimittere; laxare;
 solvere; in exilium mit-
 tere; spargere; colloca-
 re; imitari; exemplar.
 心 — — tâm, curas deponere.
 帳 — — trướng, creditâ pecuniâ
 vendere. [dere.
 銃 — — súng, sclopetum explo-
 下 — — hạ, deponere. [idea.
 倣 Phóng, exemplar; imitari;
 効 — — hiệu, imitari.

P

防 Phông, aggerem erigere;
 quoddam sacrificium; de-
 pellere; obsistere.
 房 Phông, domus; cubiculum
 laterale; nomen constel-
 lationis.
 一箭 tiển —, pharetra.
 一蜂 phong —, alveare. [cula.
 一蓮 liên —, nymphææ recepta-
 一倉 thương —, horreum.
 一小 tiểu —, concubina.
 一正 chính —, uxor primaria.
 一俎 trử —, tabella cui imponun-
 tur carnes in sacrificiis.
 子 — — tử, }
 室 — — thất, } domus.
 一子 tử —, unus è 3 sapientibus
 dictis tam kiệt.
 瘁 Phu, tumores ex calore.
 麸 Phu, cortex tritici.
 媮 Phu, cupidus.
 慙 Phu, lætari; cogitare.
 一慙 biệt —, naturâ festinus.
 敷 Phu, disseminare; exten-
 dere.
 杓 } Phu, baculus quo tympanum
 桴 } num percutitur.
 殍 Phu, fame mori.
 附 Phự, avos mortuos ad con-
 vivium invitare.
 釜 Phự, olla.
 鮓 Phự, pisciculi.
 鵬 Phự, mali ominis avis.

P

負 Phự, aliquid super humeros
 gestare; mutuata vel com-
 modata non restituere;
 ingratus; aliquem pro-
 dere.
 恩 — — ân, ingratus.
 債 — — trái, debitor.
 一辜 cô —, frustrari.
 一自 tự —, se talem arbitrari.
 一以 } dĩ tài —, qui artis suæ pe-
 才 } ritum se credit.
 言 — — ngôn, verbis non stare.
 賻 Phự, adjuvare; in funebres
 sumptus contribuere.
 跣 Phự, pedis dorsum; pars illa
 floris cui flos immediatè
 adhæret.
 埠 Phự, montium margines;
 fluminum ripæ.
 賦 Phứ, tributa; reges subditi
 imperatori tributa offer-
 entes; res à cælo data;
 colligere; ordinatim dis-
 ponere; rem clarè pro-
 ponere et declarare.
 與 — — dư, infundere, ut Deus
 animam vel gratiam.
 赴 Phứ, ire; fugere; currere;
 monere.
 考 — — khảo, examen pro litte-
 rariis gradibus. [re.
 宴 — — yến, ad convivia accede-
 福 Phứ, abscondere; reponere.
 仆 Phứ, cadere; prosternere;
 dejicere.
 傅 Phứ, superinducere.

P

油 — } — thánh du, extrema
 聖 } unctio.

憇 Phù, cogitare; lætari.

符 Phù, præfactorum sigillum;
 scriptum sigillo publico
 munitum; unire; testifi-
 cari; credere; probare.

— 相 tướng —, } unum alteri
 合 — — hợp, } respondere;
 芙 Phù, betel. } adjuvare.

蕖 — — cù, nymphææ flores.

颯 Phù, ventus validus; turbo.

鼻 Phù, anas silvestris.

鼓 Phù, sonitus tympani.

浮 Phù, fluctuare; supernata-
 re; cum profluente decur-
 rere; inundare; punire.

水 — — thủy, natare.

— — — —, leviter; item copia;
 dicitur etiam de multâ
 pluvîa et nive.

扶 Phù, sustinere aliquem sub
 brachiis ut possit ince-
 dere; auxiliari.

遶 — — nhiều, turbo alta petens.

坊 — — phượng, mensura 4 di-
 gitorum.

— — — —, de pueris.

拊 Phủ, tundere; leviter per-
 cutere; blandiri; pal-
 pare; visitare; consolari.

循 — — tuân, blandiri. [cutere.

手 — — thủ, manu manum per-

琴 — — kìm, citharam pulsare.

P

甫 Phủ, pulchrum; bonum;
 magnum; multum; prin-
 cipium; exordiri; ego;
 titulus honoris. [jusdam.

— 梁 lương —, nomen pilei cu-

頰 Phủ, } caput inclinare ad
 * Kiêu, } audiendum.

脯 Phủ, caro exsiccata.

腐 Phủ, putre; putrescere.

備 Phủ, auxiliari.

否 Phủ, non est ita; rationi
 dissonum; littera finalis.

撫 Phủ, blandiri; animos ad-
 dere; palpare. [ponere.

劍 — — kiếm, manum gladio im-

疴 Phủ, gibbus; gibbosus.

窰 Phúc, antrum.

腹 Phúc, venter.

的心 } tâm — đích nhơn, valdè
 人 — } amicus.

簾 Phục, pharetra.

坎 Phục, terra elevata in me-
 dio aquarum.

壑 Phục, antrum duplex seu
 antrum excavatum in aliâ
 speluncâ.

復 Phục, iterum; reverti; re-
 tribuere; cæremonia quá
 vocatur anima moribundi
 ne discedat, vel anima
 mortui ut revertatur.

命 — — mạng, de rebus sibi
 commissis rationem red-
 dere.

讐 — — thù, vindictam sumere.

P

活 — — hoạt, } resurgere.
 生 — — sinh, }

— 起 khởi —, post luctum pristina
 ministeria repetere.

— 反 phản * phúc; iterum atque
 iterum.

輶 } Phục, rotarum axis.
 輶 } [morbum lapsus.

瘳 Phục, lassitudo; iteratus in

慮 Phục, ad instar tigridis.

複 Phục, vestis duplex; quid-
 quid est duplex.

道 — — đạo, via duplex.

壁 — — bích, mœnia duplicia.

姓 — — tính, cognomen duplici
 caractere constans.

噴 Phún.

嚏 — — sí, sternutare.

出 — — xuất, jaculari; emittere.

香 — — hương, exhalare; spira-
 re odorem.

諷 Phúng, distinctè legere;
 memoriter recitare.

— 諫 gián —, } prudens correc-
 — 計 ké —, } tio. [citus.

埴 Phùng, pulvis à vento ex-

縫 Phùng, suere.

— 才 tài —, sartor.
 * phúng, sutura; rima.

福 Phước, felicitas; fortuna;
 auxilium supernaturale;
 virtus. [valere; felix.

— 納 nạp —, habere salutem;

P

- 海星 } — hệ thượng hải tinh,
 一兮滄 } Ave maris stella.
 一朱子 } châu tử vị thiên đạo —
 善禍淫 } thiên họa dân; châu tử
 謂天道 } dicit: coelum virtuti
 一 } favere, et libidini ad-
 禍不單行 } versari.
 一 } — vô trùng chí, họa bất
 無重 } đơn hành; felicitas
 一 } nunquam duplex eve-
 至 } nit et calamitas nun-
 方 } quàm sola.
 Phương, quadratum; ars;
 latus; angulus; tunc;
 semper, &c.
 一四 } tứ —, totus orbis.
 一地 } địa —, locus.
 一寸 } — thốn, cor.
 一譬 } thí —, comparatio.
 一藥 } dược —, medicinale præ-
 ceptum. [ducendas.
 一誠 } giái —, regula ad lineas
 一伯 } bá —, loci distantia.
 一外 } ngoại —, præter consuetu-
 dinem.
 策 } — sách, tabulæ in quibus
 vassali et tributa olim ex-
 scripti erant. [connexæ.
 舟 } — châu, binæ naves simul
 一畧 } lược — stratagema.
 一祊 } Phương, sacrificare ad 4
 partes mundi.
 * banh, quædam terra; sa-

P

- crificare ad latus januæ
 templorum.
 妨 } Phương, obstaculum; dam-
 num.
 一不 } bất —, } nihil obstat.
 一無 } vô —, }
 一肪 } Phương, adeps.
 一昉 } Phương, sol oriri incipi-
 ens; exordiri.
 一訪 } Phương, investigare; solli-
 citè percontari.
 一相 } tương —, aliquem sollicitè
 quærere.
 一察 } sát —, examinare.
 一究 } — cứu, inquirere.
 一舫 } Phương, duæ naves simul
 colligatæ; navis quadrata.
 一坊 } Phường, pagus; villa; ta-
 berna.
 一牌 } bài —, arcus triumphalis;
 portæ magnificæ, seu
 monumentum in memoriam
 alicujus erecta.
 一紡 } Phương, nere; ligare.
 一彷彿 } Phương, aspiciendo non
 benè distinguere; parùm
 prospicere.
 一徨 } — hoàng, perturbatus ti-
 more.
 一髣 } Phương, non clarè distin-
 guere; rei exterior simi-
 litudo.
 一裒 } Phữu, congregare; cumu-
 lus; demere.
 一釋 } — đa thích quả, divitum
 一寡多 } copiis egenos sublevare.

Q

- 抓 } Qua, deducere; percutere.
 一網 } Qua, violaceum sericum.
 一鍋 } Qua, ahenum.
 一搗 } Qua, tympanum pulsare;
 percutere. [pere.
 一手 } thủ —, cibum digitis acci-
 一擦 } Qua, manibus extrahere, ut
 orizam.
 一裹 } Quả.
 一包 } bao —, involvere semel di-
 citur bao et pluries quả.
 一廓 } Quách, aperire; extende-
 re; vacuum.
 一恢 } khôi —, valdè amplum.
 一郭 } Quách. [fundum.
 一寥 } liêu —, antrum valdè pro-
 一乖 } Quai, perversus; malus.
 一巧 } — xảo, vafer.
 一離 } — ly, se se opponere.
 一異 } — dị, discordes. [tionem.
 一戾 } — lệ, perversus; contrá ra-
 一誑 } Quái.
 一誤 } — ngộ, errare.
 一乱 } — loạn, perturbare.
 一郢 } Quái, impedimentum.
 一方 } phương —, mandræ.
 一獯 } Quái, crudelis; deceptor.
 一掛 } Quái, suspendere; collo-
 care.
 一儉 } Quái.
 一牙 } — nha, proxeneta; con-
 tractuum mediator.

鬢 Quái, capilli in vertice ad-
 檜 Quái, { quædam arbor; or-
 * Cối, } namentum super
 defunctorum lo-
 culum.
 一松 tùng cối, juniperus arbor.
 澮 Quái, parvus canalis aquæ
 in medio agrorum.
 壘 Quái, impedimentum; ob-
 staculum; impedire.
 碍 — — ngại, impedimentum.
 念 — — niệm, assidue cogitare;
 pro absente sollicitum
 esse. [ingredi.
 一着 trước —, incaute in retia
 膾 Quái, carnes minutim con-
 cisæ.
 劊 Quái, amputare.
 手 — }
 子 } — tứ thủ, carnifex.
 廕 Quái, fenile. [sequatur.
 拐 Quái, inducere aliquem ut
 帶 — — đai, pueros decipere ad
 eos vendendos vel ad eis
 abutendum.
 冠 Quan, capitis tegumentum.
 一整 chỉnh —, invitare ad pileum
 deponendum.
 一冕 miễn —, caput operire.
 履 — — lý, rex et vassallus.
 涓 Quan, fervere; ebullire.
 關 Quan, porta in regni con-
 finiis; claudere; obstru-
 ere.
 一緊 cần —, necessarium.

係 — — hệ, consequentia; cor-
 不 — }
 經 — } — hệ bất kinh, quæ con-
 係 — } sequenter levia non
 sunt.
 白 — — bạch, explicare clarè.
 三 — — tam, diligenter adver-
 tere.
 鰥 } Quan, senex viduus; pis-
 鰥 } cis magnus.
 官 Quan, regere; nomen com-
 mune magistratum ge-
 rentium; domus custos;
 dominus; imitari.
 一學 học —, schola; gymnasium;
 scholarum præfectus.
 路 — — lộ, via publica.
 話 — — khóat, lingua mandarina.
 倌 Quan, auriga regius.
 瘰 Quan, morbus; infirmitas.
 — — — —, præfectus inutilis.
 罐 Quán, vasculum.
 一瓦 ngọa —, vas testaceum.
 貫 Quán, filis inserere; in li-
 neam cogere; negotium;
 connectere. [novit.
 通 — — thông, qui multa legit et
 一條 điều —, res ordinatè dispo-
 sitæ.
 一聯 liên —, simul connexa.
 一習 tập —, assuetus; assuescere.
 灌 Quán, aquam in fundere;
 libare ut spiritus descen-
 dant; multi; plurimi.
 木 — — mộc, arbores luxuriantes.

魚 — }
 水 } — thủy ngư, pisces aqua
 pleni.
 燿 Quán, ad solis ignem ac-
 cendere; ignem in sig-
 num in excubiis excitare;
 qui præest istis ignibus;
 spiritus ignis cui sacrific-
 cant.
 攢 Quán, in terram projicere.
 慣 Quán, assuescere.
 一習 tập —, id.
 自習 }
 然 — } tập — như tự nhiên; ha-
 如 } bitus transit in natu-
 ram.
 串 Quán, filo inserere.
 瘡 Quán, debilis; impotens.
 盥 Quán, manus abluere.
 一手 thủ —, id.
 滌 — — dịch, lavare.
 菅 }
 管 } Quán, herba telæ texen-
 dæ apta.
 一草 thảo —, hominum vitam
 parvi-pendere.
 筮 }
 管 } Quán, gubernare; admi-
 nistrare; curam gere-
 re; fistulæ subtilioris
 species; fistula.
 家 — — gia, æconomus.
 一照 chiếu —, }
 顧 — — cố, } curam gerere.
 間不 }
 事 — } bát — gian sự, quæ ad se
 non pertinent negligere.

Q

道聖 } thánh nhưn dã giã đạo
 之人 } chi — dã; idea viri
 一也 } sancti jungitur cum
 也者 } ideã virtutis.
 脘 } Quãn, stomachus in tres
 膈 } regiones dividitur.
 一上 } thượng —, superior umbi-
 lico supereminet 5 thốn
 seu tấc.
 一中 } trung —, media 4 thốn.
 一下 } hạ —, infima 2 thốn.
 斡 } Quãn, { circumdare; in or-
 * Cán, { bem volvere; cir-
 cumvolvere.
 鈞 } Quãn, 30 libræ sinicæ.
 一盤 } bàn —, mensa rotunda fi-
 gulorum.
 一大 } đại —, cœlum.
 一和 } hòa —, diversa pondera ad
 æquitatem reducere; su-
 premi consilarii.
 筠 } Quãn, arundinum cortex.
 郡 } Quãn, locus ubi homines
 congregantur.
 裙 } Quãn, toga mulierum.
 鞞 } Quang, de homine forti.
 儁 } Quang, fortis. [irato.
 — — — —, de homine forti vel
 左 } Quãng, pars brachii sup-
 肱 } ra cubitum.
 而曲 } khúc — nhi chãm; curvato
 枕 } brachio pro cervicali uti.

Q

一 股 } cổ —, brachia et coxendi-
 ces; item à dextris et à
 sinistris alicui præstò
 esse.
 一 三 } tam chiết —, artis medicæ
 折 } peritus.
 堀 } Quật, antrum; foramen;
 fossa subterranea.
 掘 } Quật, ligone fodere.
 紕 } Quật, ex officio deponere.
 圭 } Quê, tabella lapidea pretio-
 sa, superiùs rotunda, in-
 feriùs quadrata, quam fe-
 rebant antiqui imperato-
 res; 64 grana milii.
 田 } — — điền, terra cujus fructus
 sacrificiis deserviunt.
 歸 } Qui, montes parvi et sibi
 contigui.
 覲 } Qui.
 — — — —, non valdè prudens;
 contentus; contemptim
 respicere.
 歸 } Qui=vê, reverti; ire;
 婦 } congregare; recipere
 se; ingredi; currendo
 contendere.
 寧 } — — ninh, filia nupta paren-
 tes invisens.
 人 } — — nhưn, mortuus. [care.
 田 } — — điền, magistratum abdi-
 土 } — — thổ, in terram reverti.
 咎 } — — cữu, culpam refundere.
 心 } — — tâm, subjicere se. [re.
 美 } — — mĩ, bonum alteri tribue-

Q

宿 } — — túc, aliquò recipere se
 ad quiescendum.
 除 } — — trừ, additio et subtractio
 arithmeticæ.
 規 } Qui, circinus; lineas duce-
 re; abscondere.
 矩 } — — củ, leges; regulæ.
 究 } — — cứu, investigare.
 一 背 } bối —, legum transgressor.
 模 } — — mô, forma; figura.
 格 } — — cách, modus.
 範 } — — phạm, lex; regula.
 則 } — — tắc, id.
 例 } — — lệ, regula; modus.
 擧 } Qui, telam discindere; mo-
 derari.
 槩 } Qui, rotundum.
 袿 } Qui, mulierum vestis supe-
 rior. [arca.
 匱 } Qui, deficere; exhaustus;
 乏 } — — phạp, pauperrimus.
 睽 } Qui, sol occidens; sol et
 luna sibi opposita; con-
 tradicere. [non licuit.
 違 } — — vi, jamdudùm videre te
 倏 } Qui, fortis.
 揆 } Qui.
 度 } — — đạc, conjectare.
 簣 } Qui, sporta.
 餽 } Qui, cibaria munera; ci-
 baria offerre; agricolis
 cibos præbere.
 歲 } — — tuế, munus initio anni.

送 — — tống, munus ad comitan-
 旒 Qúi, tabellæ quæ in templo
 destructo asservantur.
 悸 Qúi, corde turbatus; pars
 cinguli quæ pendet.
 劓 Qúi, præcidere; vulnerare.
 劫 Qúi, viribus destitutus; las-
 sus.
 愧 Qúi, pudor; erubescere.
 色 — — sắc, rubor in facie.
 心 — — tâm, pudor in corde.
 擗 Qúi, vestes succingere.
 悸 Qúi, perturbatus.
 夔 Qúi, quidam aereus dæmon
 in montibus se prodens;
 item animalia fabulosa
 &c.
 — — — —, diligentissimè.
 鬼 Qúi.
 器 — — khí, quidam dii.
 魂 — — hồn, { animæ derelictæ
 灵 — — linh, { quibus sacrifici-
 cant.
 軌 { Qúi, axis currus; leges;
 边 { recto itinere progredi;
 secundum leges operari.
 轍 — — triệt, via recta.
 宄 Qúi, perturbatio ab extra
 procedens dicitur gian,
 intus nata dicitur qúi.
 晷 Qúi, solis umbra.
 一日 nhựt —, horologium solare.
 無日 } nhựt — vô đình, totius
 停 — } diei nulla vacat hora.

娟 Quyên.
 一 嬋 thiên —, visu pulchrum.
 一 聯 liên —, choreæ; saltatio-
 nes. [dicæ.
 涓 Quyên, de fluxu aquæ mo-
 一 中 trung —, scoparii palatii.
 一 潔 khiết —, purgare.
 娟 } Quyên, irasci; tristari.
 痛 }
 娟 } Quyên, torvè aspicere.
 痛 }
 娟 } Quyên, purum; nitidum;
 痛 } internæ puritati invigila-
 娟 } re; mundare.
 一 不 bát —, impurus; injustus.
 一 免 miễn —, dimittere, ut tri-
 buta.
 一 馬 mã —, quidam vermis; item
 equorum stabulum.
 塌 Quyên, domus subterranea
 ad reos detinendos.
 雕 } Quyên, quædam avis in
 鵂 } aliarum nidis nidificans.
 一 杜 đở —, id. [piger.
 倦 Quyên, lassus; fatigatus
 圈 Quyên, caula; circulus in
 medio vacuus; vas ad bi-
 bendum; quoddam re-
 gnum.
 套 — tháo, decipula.
 他不 } bát năng thoát tha —
 一能 } tháo; ejus fraudes evi-
 套脱 } tare nequeo.
 倦 Quyên, quàm attentus.

捲 Quyên, conari; fortiter age-
 一 舒 thơ —, in spiram colligere
 dicitur quyên, sic collec-
 tum aperire dicitur thơ.
 睭 Quyên, sollicitè curare.
 眈 — — huống, sollicitè cogitare
 de aliquo.
 霸 Quyên, rete.
 眷 Quyên, cognati; affinis;
 amare; cognomen. [rere.
 顧 — — cố, respicere; curam ge-
 念 — — niêm, recogitare cum
 amore. [træ uxor.
 一 寶 báu —, dominationis ves-
 柴 Quyên, circulus bovis nari-
 bus insitus.
 瘞 Quyên, manibus contractis.
 媵 Quyên, pulchrum.
 饕 Quyên, epulæ; convivium.
 鬃 Quyên, barba pulchra.
 拳 Quyên, manus compressa;
 vires; pugnus.
 一 打 đả —, pugnum impingere.
 — — — —, quàm diligentissimè.
 一 猜 thai —, digitis micare.
 捐 Quyên, despiciere; abjicere;
 respicere.
 瘠 — — tích, ex infirmitate mori.
 踈 Quyên, humeris curvus;
 corpore contractus.
 在 — } — cục tại gia; animi an-
 家跼 } gustiâ domi detineri.
 綵 Quyên. [separatum.
 一 纒 khiên —, amicissimi; non

Q [deserviens.]

剗 Quyét, scalprum cælaturis
 訣 Quyét, annulus pollicis sagittariorum.
 拍 Quyét, excavare; eruere.
 襞 Quyét, vestes attollere ad flumen vado transeundum; vestis brevis.
 闕 Quyét, sistere; finire; rima; parva fenestra; musicæ terminus; lugubria deponere; cognomen.
 闕 Quyét, portæ sine valvis.
 决 Quyét, diffluere; scaturire; sententiam ferre; ab-rumpere; omninò; certè.
 果 — — quả, sterilis.
 厥 Quyét, ille, ipse, suus; littera auxiliaris.
 訣 Quyét, moribundi verba; secedere.
 別 — — biệt, mori. [secedere.
 生 — — sinh, sine spe revisendi
 福 Quyét, sinistrum omen.
 獬 Quyét. [latronum turma.
 一狴 xươg —, ferarum grex;
 蹶 Quyét, labi; prosternere; eradicare; deesse; defectus; saltare. [dulcis.
 橘 Quyét, species aurei pomi
 獠 Quyét, furens; rabidus.
 狂 — — cuồng, mali spiritûs nomen; item de avibus metu fugientibus.
 璠 } Quinh, gemma rubea;
 瓊 } pretiosum; lapillus albus; nomen urbis.

Q

海 — — hải, mare 15 diebus ad orientem, et 15 diebus ad occidentem fluens.
 景 Quinh, mœstus; derelictus.
 跳 — — khiêu, tremor palpebræ.
 — — — —, ille cui nullum est refugium.
 癯 } Quinh, tristis; solus; pu-
 悖 } pillus.
 — — — —, valdè afflictus.
 膺 Quóc, sura; pedes curvi.
 矍 Quóc, fortis.
 閃 — — thiêm, fulgur.
 是 — — tai thị ông, homo con-
 翁哉 } stans et fortis.
 權 Quởn, } libræ seu bilan-
 * Quyên, } cis pondus;
 } breve; con-
 } tractum; in-
 } terea.
 衡 — — hoanh, libræ virga.
 柄 — — bính, auctoritas; domi-
 nium.
 輿 — — dư, principium. [alicubi.
 處 — — xử, ad tempus habitare
 攝 — — tiếp, pro nunc; dùm aliud non suppetit.
 宜 — — nghi, quod solum licet ex dispensatione, vel ad tempus; supplere ad tempus.

S

魷 } Sa, squalus.
 鯊 }

S

傻 Sa.
 秋 — — thu, immitis.
 子 — — tử, rudis; stolidus.
 娑 Sa, saltare.
 沙 Sa, arena. [sum.
 漏 — — lậu, horologium areno-
 紗 Sa, sericum tenue; vestis æstiva; filum nondùm contortum.
 一綿 miên —, ellychnium. [anni.
 禧 Sa, nomen sacrificii in fine
 乍 Sa=xây, breve; repentè; incipere.
 詫 } Sá, jactare se; decipere.
 諺 }
 啞 Sá, raucus; rauescere.
 泥 Sác, madefactum; liquores diffundi et penetrare.
 齧 Sác, instrumentum ad foramen aperiendum.
 一齧 óc —, dentes spississimi qui se mutuò comprimunt; ad summas angustias reductus; dentium fremitus.
 鶩 Sác.
 一鸞 nhac —, species aquilæ.
 嗇 Sác, avaritia; desiderare; colligere.
 夫 — — phu, messor; agricola.
 言 — — ngôn, verborum parcus.
 儕 Sác, avarus; concupiscere; congregare; sumptibus parcere.
 渣 Sác, asperum; impeditum.

S

穡 Sác.
 — 嫁 giá —, seminare et colligere.
 — 吝 lãn —, avarus. [mus.
 瘵 Sách, frigus; frigore infir-
 策 Sách, liber, libri.
 — 計 ké —, stratagema.
 — 警 kỉnh —, timorem incutere.
 — 鞭 tiên —, flagris cædere.
 — 對 đối —, censor ad gradus
 militares; adæquata res-
 ponsio.
 悚 Sách, dolere.
 痛 — — thống, id.
 柵 Sách, castrorum septa.
 鑰 Sách, catena.
 拆 Sách, dissolvere; rumpendo
 aperire, v. g. epistolam.
 開 — — khai, id.
 封 — — phong, dissuere.
 — 親 thân —, invertere.
 捺 Sách, secretò accipere.
 — 模 mô —, manu tentare; in-
 ferre; conjicere; argu-
 mentari.
 瘥 Sai, } pestis non magna;
 * Ta, } convalescere.
 — 新 tân —, convalescere.
 篩 Sai, cribrum; tranfundere.
 晒 } Sai, ad solem exsiccare.
 曬 }
 芟 Sam, herbas evellere.
 衫 Sam.

S

— 衣 y —, vestis brevior.
 — 長 trường —, vestis longa.
 — 汗 hãn —, }
 — 肉 nhục —, } subucula.
 僂 Sam=so le, inæqualis.
 — 儼 lam —, id; deformis.
 矚 Sám, cum irâ respicere;
 oculi profundi.
 膳 Sám, spurcum; sordidum.
 擻 Sám, ad surgendum adju-
 vare. [uti.
 剗 Sám, scalpro seu subulâ
 — 剪 tiển —, rumpere; dissol-
 vere.
 嚙 } Sám, helluo.
 饒 }
 訖 Sám.
 誦 — — nam, garrulus.
 讒 } Sám, murmurare; ca-
 讒 } lumniari. [miscere.
 參 Sám, interjicere; addere;
 嘱 — — chúc, consultare.
 滲 Sám. [exhaurire.
 漏 — — lậu, diffluere; paulatim
 讞 } Sám, suamet peccata ex-
 讞 } plicare; testificari.
 悔 — — hối, peccata confiteri cum
 proposito non ampliùs
 peccandi.
 覘 } Sám, furtim respicere.
 覘 }

S

岑 Sám, mons parvus sed altus.
 瘳 Sãm, tremor frigidus.
 蹠 San, claudicare.
 潯 San, de prolixo ploratu.
 汕 Sán, pisces supernatantes;
 pisces nassâ captare.
 訕 Sán, detrahere; obloqui;
 murmurare; irridere.
 搯 Sán, manu capere.
 孱 Sãn, debilis, infirmus dici-
 tur nhữc.
 旆 Sãn, ingredi; progredi.
 森 Sãn.
 — — —, de arborum multitu-
 dine; de legum rigore.
 綻 Sãn, dissutus; vestis dissu-
 ta vel dissecta.
 穢 } Sãn, ovile.
 棧 }
 榷 Sãn, septum; pons; ovile.
 搯 Sãn, eligere; manu herbas
 evellere.
 愜 Sãn, virtus perfecta; supe-
 rare; resistere.
 弗 Sãn, veru.
 斲 Sãn, scalprum; levigare;
 radula; radere.
 削 — — tước, scalpro levigare;
 instrumentum coquinæ.
 誑 Sãn, per alium percontari.
 — — —, de pluribus simul.
 駢 Sãn, equus cæteris præcur-
 rens; homo velox.
 — — —, equi plurimi.

S

晒 Sán, risus modicus.
 幢 Sang, velare; cooperire.
 幡 — — phiên, vexillum.
 鎗 Sang, lancea; hasta.
 一鳥 diêu —, sclopetus.
 * thường, vas vini; campanæ sonitus.
 床 } Sàng, lectus; cubile; numerale syndonum et codicum. [solers.
 牀 }
 懷 Sàng, ingenio promptus;
 爽 Sàng, clarum; errare; præterire.
 信 — — tín, promissis non stare.
 快 — — khoái, lætus; amœnus.
 麗 — — lệ, id.
 不式 } nhứt ta bất —, nihil eum
 一些 } præterit.
 一精 tinh —, quàm perfectè.
 一昧 mọi —, crepusculum matutinum.
 口 — — khẩu, cibus exquisitus.
 塊 Sàng, locus altus et clarus.
 涇 Sanh, macer; gracilis.
 一瘦 sáu —, id.
 眚 Sảnh, dimittere peccata; cataractæ oculorum; calamitas; imperfectio; nitidè lavare.
 杪 Sao, arborum extrema.
 梢 Sao, remi extrema.
 一末 mặt —, finis.
 一玉 ngọc —, librator quo funambuli utuntur.

S

子 — — tử, nauta.
 一篙 cao —, contus.
 公 — — công, dominus cymbæ.
 艚 Sao, navis ubi excubias agunt; puppis.
 一須 tu —, puppis; velociter.
 釗 Sao, remotum; conari; ballistæ dentes; aspicere.
 鈔 Sao, rapere; violentus.
 鞘 Sao=vỏ gươm, vagina. [tri.
 刀 — — đao, vagina ensis vel cul-
 孳 Sào, accipere; capere.
 纒 Sào, bombycum folliculos deglomerare; fila serica.
 礫 Sào, domus lapidea sine calce et luto.
 稍 Sảo.
 — — — —, paulatim; frugum extrema. [ferre.
 載 — — tải, nomine alterius de-
 人 — — nhơn, excubitores.
 僬 Sảo, altus; prolixus.
 歃 Sáp, sanguine labia linire, (jurantium forma.)
 血 — — huyết, sanguinem sorbere.
 刹 Sát, palus cui vexillum imponitur; bonziorum turres. [teria.
 一梵 phàn —, bonziorum monas-
 撒 Sát, spargere.
 開 — — khai, id.
 手 — — thủ, ab opere cessare; deponere.

S

水 — — thủy, aqua aspergere.
 撥 — — bát, prodigere; prodigus.
 種 — — chủng, seminare.
 擦 Sát, fricare; fricando abstergere.
 泪 — — — nhĩn lụy, lacrymas ab-
 眼 } stergere et mundare.
 淨 — — — cán tịnh, fricando ab-
 幹 } stergere et mundare.
 虱 Sát, pediculus.
 叱 Sát. [iracundæ.
 叱 — — sá, aperire os; voces
 扶 Sát, virgis cædere.
 驟 Sậu, celerrimè; equus velociter currens.
 瞍 } Sấu, oculi sine pupillâ.
 眛 }
 一盲 manh —, cæcus.
 僂 Sấu. [cere.
 一儻 sảng —, conviciari; malè di-
 瓶 Si, amphora vini.
 媮 Si, deformis; stolidus.
 齧 } Si, bovis ruminatio.
 齧 }
 鷓 Si.
 鴟 — — hiệ, avis rapax cujus cantus sinistrum est omen.
 一怪 quái —, noctua.
 雉 Si, avis vorax; homo malus.
 螂 Si.
 一螺 loa —, conchæ parvæ.

S

稀 Si, parùm ; rarum.
 飯 — — phạn, pulmentum.
 稠 — — thù, rarum et spissum.
 翅 Si, solùm ; alæ.
 一不 bát —, non solùm.
 寔 Si, detinere ; ex impedimen-
 to non progredi ; impe-
 dire. [culum.
 躓 Si, impedire ; labi ; obsta-
 屣 Si, crepitus.
 一股 cổ —, nates.
 一放 phóng —, crepitus edere.
 一口 khẩu —, anus.
 膏 Si, solùm.
 慍 Si, irasci.
 一忿 phận —, id.
 摯 Si, manu ducere.
 屢侯 } Si, exspectare.
 — — — —, de multis tardè in-
 褻 Si, nudare ; vestes abripere.
 爵 — — tước, dignitate privare.
 格 — — cách, officio deturbare.
 魄 — — phách, terrere.
 仕 Si=châu quan, magistratum
 gerens. [care.
 一致 trí —, magistratu se abdi-
 進 — — tấn, præfectum fieri.
 籍 — — tịch, præfectorum libri.
 涖 Si, aquæ ora ; littus ; flumi-
 num ripæ.
 超 Siêu, excedere.

S

越 — — việt, superascendere ;
 transilire ; antecellere.
 甥 Sinh, sororum filii ; gener.
 一內 nội —, filiorum filii.
 一外 ngoại —, sororum et filia-
 rum filii.
 狴 Sinh, felis.
 鼯 Sinh, glis, gliris.
 賸 Sinh, valdè dives.
 逞 Sinh, citò ; velociter ince-
 dere ; jactare se ; indul-
 gere genio.
 戲 — — hí, lætus ; contentus.
 一不 bát —, effrenis.
 芻 Sô, fenum ; herbæ colligatæ.
 雛 Sô, aviculæ mox natæ quæ
 à se ipsis cibos capiunt.
 數 Sô, distinctè enumerare ;
 numerus.
 * số, molestus ; celeriter.
 梳 Sô, pecten ; pectere.
 疎 { Sô, dividere ; extergere ;
 penetrare ; perfundere ;
 rarum ; distans ; laxum ;
 crassum ; consanguinei
 remotiores ; oryza gros-
 sior.
 畧 — — lược, circiter. [pridem.
 闊 — — khoát, sejuncti ; jam-
 懶 — — lạn, piger.
 蔬 Sô, olera. [fructibus.
 食 — — thực, cibi ex herbis et
 瘥 Sô, dolor ; cruciatus.
 礎 Sô, stilobates.
 揣 Soái, argumentari ; inferre ;

S

considerare ; cogitare ;
 altitudinem metiri ; ma-
 nu palpando inquirere.
 度 — — đạc, discurrendo inferre.
 饌 } Soạn, comestibilia ; vasa in
 饌 } quibus reponuntur ; co-
 刷 } medere ; bibere.
 Soát, scopæ parvæ ; exter-
 gere ; verrere ; prægus-
 tare.
 耻 — — sỉ, dedecus abstergere.
 一 根 cãn —, in originem investi-
 gare.
 鉤 — — hào, sterilis. [dere.
 啣 Sôc, sugere ; sorbere ; irri-
 禿 Sôc, glaber.
 頂 — — đỉnh, calvus.
 雙 } Song, par ; duplex ; par
 翼 } numerus ; mas et femi-
 na inter animalia ; quin-
 que jugera.
 一 壹 nhứt —, par ; mas et femina.
 無 絕 } tuyệt thế vô — ; in toto
 一 世 } orbe non est ei æqualis.
 星 — — tinh, conjugum stella.
 駟 Sứ, equus silvestris.
 耨 Sừ.
 頭 — — đầu, sarculum ; ligo.
 開 — — khai, sarcire ; auxiliari.
 鋤 Sừ, ligo ; illo uti.
 使 Sứ, facere ut.
 一 不 bát —, non permittere.
 的 一 } — dụng dích, famuli.
 用 }
 * sứ, legatus.

S

- 來 — — lai, nuntius.
 腓 Suát, carnem crudam in sacrificiis offerre.
 摔 Suát, in terram projicere.
 率 Suát, ducere; præire; casus ad capiendas aves; recipere; uti; omnes.
 規 — — qui, legibus se aptare.
 — 總 tống —, summam.
 — 表 biểu —, anteire alios.
 性 — — tính, rationi conforme.
 — 大 đại —, epitome. [re
 命 — — mạng, se ducem præbe-
 * luật, scopus; terminus intensio-
 nis arcus; vestis ora.
 蟀 Suát.
 — 蟋 tât —, grillus.
 蓄 Súc, congregare; herba.
 愴 Súc, tristis et inquietus; corporis motu dolorem levare.
 畜 Súc, alere; congregare; juxta rationem operari.
 生 — — sinh, bestia pro convivio.
 飭 Súc, forte; durable; ornare; componere; corrigere.
 飾 Súc, ornatus; ornare; ad ornandum addere; vestium collaris ora.
 — 首 thủ —, capitis ornatus; mundus muliebris.
 — 粉 phấn —, faciem fuco linire; sua vitia virtutis specie occultare.

S

- 文 văn —, ornata oratio.
 非 — — phi, defectus suos excusare.
 推 Suy, eligere; promovere; investigare; argumentari.
 論 — — luận, } inferre.
 究 — — cứu, }
 * thôi, impellere.
 辭 — — từ, recusare; respuere.
 脫 — — thoát, excusare se.
 載 — — tải, promovere.
 考 — — khảo, examinare quæ res perfici nequeat. [grossius.
 蒞 Suyễn, theum serotinum et
 儻 Suyễn, errare; contradicere; ritu barbarorum jacere, (pedes intra, caput extra domum.)
 充克 { Sung, plenum; altum; solidum; longum; pulchrum; replere; cooperire. [tus.
 軍 — — quân, in exilium relegandum.
 抗 Súng, saltare.
 駁 Súng, non invitatum se se in conviviis ingerere et intromittere. [erum.
 崇 Sùng, altus; extollere; it-
 朝 — — triều, toto tempore matutino.
 寵 Súng, superiorum favor; gratia; singularis amor; honor.
 慮居 { cư — lự nguy, qui regum gratiam habet, eam
 危 — { amittere timeat.

S

- 恩 ân —, gratia.
 箱 Sương, arca.
 — 風 phong —, follis.
 — 房 phòng —, granarium.
 鸚 Sương, }
 鵝 * Sảng, }
 — 鷓 túc —, accipiter; avis anseri silvestri similis.
 廂 Sương.
 房 — — phòng, cubicula ex utraque parte magnæ aulae; area.
 孀 Sương.
 — 孤 cô —, vidua.
 截 Sương, pali terræ infixi.
 暢 Sương, intelligere; perlustrare; hilaris; longum; remotum.
 月 — — nguyệt, luna 11.^a
 洩 Sứ, mingere; urina.
 — 地 địa —, aquæ sordidæ ad ferum in calybem obturandum. [subigere.
 和 — — hòa, farinam in massas
 揆 Sứ, quærere; sensum alicujus doctrinæ inquirere; sonitus sagittæ.
 搜 Sứ, educere; extrahere; prodigere; seligere.
 抽 Sứ, educere; extrahere; prodigere; seligere.
 出 — — xuất, excludere.
 拔 — — bật, opem ferre.
 稅 — — thuế, vectigalia érigere.
 筋 — — gân, nervos extendere.
 騶 Sứ, equiso.

T
 騰 } Sứu, venti et pluviae soni-
 颯 } tus. [re.
 慶 Sứu, recondere; absconde-
 人 — — nhơn, stabularius.
 媿 Sứu, fratris majoris uxor.

T
 嗟 Ta, lapillorum color albus;
 ridere; ridendo cibos,
 dentes, ostendere.
 些 Ta parùm; modicum.
 搓 Ta, refricare.
 纖 — — tiêm, fila in manibus in-
 sarta contorquere.
 手 — — thủ, manu fricare aliquid.
 蹉 Ta.
 跼 — — đà, occasionem amittere;
 occasione amissâ negotia
 perdere. [va ratis.
 槎 Ta, arbores præcidere; par-
 榭 Tạ, solarium; specula; do-
 mus cum tecto sine pari-
 etibus.
 臺 dài —, turris.
 藉 Tạ, storea; ad tempus uti;
 personam alterius finge-
 re; mandatum vel no-
 men alterius falsò usur-
 pare.
 醞 ỏn —, multo vino epoto,
 compos suí apparere.
 田 — * tịch điền, terra quam im-
 perator juxta priscos
 ritus colit.
 狼 lang —, herbæ quibus lu-

T
 pus indormit, (metapho-
 ricè res, confusa).
 謝 Tạ, gratias agere; recusa-
 re; audire.
 絕 — — tuyệt, consuetudines ali-
 orum declinare; monere.
 稱 xưng —, præfecturâ se ab-
 dicare.
 事 — — sự, negotiis se subducere.
 多 đa —, } gratias agere.
 感 cảm —, }
 了花 } hoa — liễu, flores emar-
 — } cescere.
 不 } — bất tận, infinitas ago
 不 } gratias.
 笑 Tá, urbanitati deesse; de-
 cipere; genibus flecten-
 do, ad terram genua non
 pertingere.
 借 Tá.
 去 — — khứ, mutuum dare.
 來 — — lai, mutuum accipere;
 nomen alterius usurpare.
 縲 Tác, funis.
 怍 Tác, pudore affici.
 昨 Tác, heri.
 日 — — nhật, id.
 晚 — — vãn, hesterna nox.
 稷 Tác, fruges quæ autumnò
 seruntur; species milii.
 后 hậu —, spiritus frugum.
 僂 Tác, minutus; nimis scru-
 pulosus; infidelis; non
 sincerus.

T
 旻 Tác, falcis species.
 賊 Tác, damnum inferre; la-
 tro; homicida; vermis
 culmos orizæ rodens.
 顛 Tai, genæ; maxillæ; menti
 latera. [statim.
 纒 Tãi, color remissus; brevi;
 適 thích —, } nunc; modò;
 一番 phiên —, } paulò ante.
 裁 Tãi, forfice incidere pan-
 num, vestem, &c.
 縫 — — phùng, sartor; invidere;
 secare.
 量 — } — độ lượng, considerare.
 度 }
 制 — — chế, } moderari.
 節 — — tiết, }
 格 — — cách, superflua resecare.
 材 Tãi, ligna ad usum apta.
 栽 Tãi, plantare; transplanta-
 re; seminare.
 培 — — bồi, excolere.
 載 Tãi, continere; munus o-
 bire; inchoare; agere;
 perficere; sapere; im-
 plere; quadriga; annus;
 plenum; multoties; ta-
 bula offerendis in sacri-
 ficio plena; numerorum
 supremus; res quibus
 naves vel currus sunt o-
 nusti; littera auxiliaris.
 莊 trang —, navem vel currum
 onerare.
 籍 — — tịch, liber historicus.

T

壁 — — bích, tabula rotunda in sacrificiis. [tentum.

— 弋 nhứt —, totum in vase con-

— 頌 } tụng thanh — đạo; reple-

道聲 } bant plateas laudantium voces.

賽 Tái, spiritibus gratias agere sacrificando; retribuere; præmium.

— 相 tương —, contendere quis peritior est.

賺 Tạm, justo carius vendere; lucrari; decipere; errare.

慙 Tàm, erubescere; pudor.

寢 Tãm, dormire; quiescere.

佖 Tãm. [more.

— — —, cum timore et tre-

贊 } Tãn, adjuvare; dirigere;

贊 } censura; suum proferre

judicium; mala vel bona

sincerè exponere.

趲 Tãn, currere.

步 — — bộ, urgere; comprime-

re; molestiam inferre;

accelerare.

散 Tãn, dispergere.

懶 — } — nhưn lạn, vagus; exlex.

人 }

財 — — tài, liberalis.

木 — — mộc, ligna inutilia.

— 離 ly —, res dispersæ.

肉 — — nhục, carnes minutatim concisæ.

— 分 phân —, dividere; disper-

gere; diffluere; evanes-

T [bibendum.

cere; quodquam vas ad

潑 Tãn, respergere.

儻 Tãn, congregare. [re.

切 — — thiết, paulatim coacerva-

鬪 Tãn, pugna; tumultuari.

鬢 Tãn, capilli breviores ad tempora.

檣 Tãn, arca.

新 Tãn, novum; renovare; pulchrum; principium.

田 — — điền, terra 3 annis culta.

鮮 — — tiên, recens.

良 — — lương, sponsus.

婦 — — phụ, sponsa.

民 — — dân, populum renovare.

聞 — — văn, nova audire.

津 Tãn, pontis extrema; locus ubi flumen trajicitur.

— 關 quan —, telonium.

迅 Tãn, expeditè; celerrimè; luporum fortissimi.

速 — — tốc, celerrimè.

刊 Tãn, citò volare.

訊 Tãn, percontari; examinare; accusare; indicare.

鞠 — — túc, } id.

問 — — vấn, }

進 Tãn, promovere; præire; ingredi; conscendere; offerre; introducere; inferre; ingerere.

的 — } — lai đích, proventus.

來 }

T [cendere.

升 — — thăng, ad majora cons-

好先 } tiên — hảo tửu, primùm

酒 — } vinum bonum ponit.

嘖 Tãn, ridere.

頻 Tãn, spatium inter supercilia et oculos; littus; ripa; modus; in angustias redactus.

— — —, semper; continuò.

顰 Tãn, supercilia contrahere ex mœrore.

— 效 hiệu —, cui aliorum imitatio non benè cedit.

擯 Tãn, hospitem recipere.

隸 Tãn, cinis.

牝 Tãn, quadrupedes feminae.

恁 Tãn, adverbium interrogativum.

牂 Tang, ovis femina.

臧 Tang, bonum.

獲 — — hoạch, servus et serva.

* tàng, abscondere.

戕 Tang, vulnerare; damnum inferre; latrocinari; regem alterius regni occidere.

賊 } Tang, injustè acquisitum;

賊 } subornare.

— 貪 tham —, avarus.

麟 Táng.

— 航 hăng —, valdè pinguis; rectus; justus; inflexibilis.

檣 Tàng, malus navis.

T

頰 } Tàng, frons; medium
 頰 } frontis.
 一 誓 kê —, fronte ad terram us-
 que demisso salutare.
 裝 Tàng, magnum.
 曾 Tàng=song, sed.
 祖 — — tổ, proavus.
 孫 — — tôn, pronepos.
 * tâng, olim; jam.
 一 未 vi —, } nondùm.
 一 不 bát —, }
 一 何 hà —, quandonam?
 孝 — } — thị vị hiếu hồ; quid
 乎 是 } asseris potest ne repu-
 為 爲 } tati filialis pietas?
 騷 Tao, tristis; mœrere.
 人 — — nhơn, poeta. [ri.
 怪 Tao, agitare; lassus; trista-
 槽 Tao, finis; finire.
 嘈 Tao. [edere.
 鬧 — — não, tumultus; strepitum
 僂 Tao, superbus; bellè; ve-
 nustus.
 遭 Tao, obviam habere; for-
 tuitò congredi; incidere;
 numerale vicium.
 一 弋 nhứt —, unâ vice. [dere.
 難 — — nạn, in calamitatem inci-
 搔 Tao, unguibus scabere.
 造 Tao, facere; principium;
 exordiri.
 一 粗 thô —, inurbanus.

T

一 大 đại —, errare; fabricare.
 * tháo, pervenire.
 一 兩 lưỡng —, actor et reus.
 次 — — thứ, præproperè; incon-
 sideranter.
 燥 Táo, tristis; inquietus.
 漕 Tào, canalem effodere; vo-
 rago; gurges; fluvio tri-
 buta in curiam deferre.
 曹 Tào, ejusdem urbis, artis,
 negotii, pagi; nomen
 regni.
 一 六 lục —, regia consilia.
 一 兒 nhi —, pueri.
 一 汝 nhữ —, vos.
 醕 Tào, vini feces.
 槽 Tào, lignum excavatum.
 一 酒 tửu —, torcular.
 一 馬 mã —, præsepe.
 一 規 kiển —, stillicidium.
 璪 Tảo, ornamentum ex gem-
 mis textum.
 早 Tảo, manè; citò; velociter.
 一 今 kim —, hoc mane. [num.
 一 還 hoàn —, nondùm opportu-
 晨 — — thân, valdè diluculo.
 一 上 thượng —, 10 primi dies
 mensis.
 一 中 trung —, 10 insequentes.
 一 下 hạ —, 10 ultimi. [quale.
 歲 — — tuế, annus integer; æ-
 徂 Tảo.
 — — — —, de incessu tardo.

T [in orbem agens.

颯 Táp, venti sonitus; ventus
 迺匝 } Táp, circuire; integra re-
 volutio; numerale re-
 volutionum.
 月 — } — nhứt nguyệt, uno men-
 壹 } se revoluto.
 呬 Táp, sugere.
 雜 } Táp, permiscere; confun-
 雜 } dere; varia; diversa.
 貨 — — hóa, mercium miscella-
 nea.
 色 — — sắc, diversicolor.
 類 — — loại, miscellanea.
 乱 — — loạn, perturbare. [tis.
 念 — — niệm, evagationes men-
 奎 Táp, deforme; sordidum;
 malum; ineptum; gros-
 sus.
 卉 Táp=ba mươi, triginta.
 噦 Táp, comparare; v. g. al-
 legoria.
 偁 Táp, multi homines.
 緝 Táp, connectere; succede-
 re; continuare.
 紡 — — phông, inquirere qui-
 res capi queat. [lare.
 習 Táp, exercitatus; diù vo-
 慣不 } bát — quán, nondùm as-
 — } suetus. [tri.
 一 近 cận —, imperatoris minis-
 一 時 thì —, se in virtutibus exer-
 cere.
 谷 — } — — cốc phong, ventus
 風 — } suavis.

T

聞 — — vãn, ordinariè auditor.
 染 — — nhiễm, mala ab aliis discere.
 悒 Tật, inquietus; tristis.
 萑 Tật, cooperire; sarcire; herba, arbor spinosa.
 襲 Tật, succedere ut filius patri; vestis duplex; vestis longa superior; accipere; imparatum aggredi; recens defunctum vestire.
 一 弋 nhứt —, vestes necessariæ.
 一 世 thế —, posteros avis succedere. [ria.
 爵 — — tước, dignitas hæreditaria.
 套 — — tháo, antiquorum dicta usurpare.
 後 — — hậu, à tergo aggredi; de improvise adoriri.
 澱 Tật. [vivere.
 — — — —, pacificè cum aliis
 熠 Tật, valdè splendens.
 耀 — — diệu, rutilare; micare.
 戢 Tật, recondere; colligere; congregare; sistere.
 拶 Tật, se se mutuò comprimere, ut qui turmatim incedunt; premere; in angustias redigere.
 子 — — tử, torquere digitos; hujus supplicii instrumenta.
 畢 Tật, finire; definire.
 竟 — — cảnh, certissimè.

T

一 說 thuyết —, ubi loqui desiit.
 必 Tật, certè; omninò; necessariò.
 定 — — định, profectò; omninò.
 一 何 hà —, quæ necessitas?
 一 未 vị —, nondum certum.
 然 — — nhiên, certissimè.
 膝 Tật, genua.
 下 — — hạ, sic filii coram parentibus se appellant.
 行 — — hành, genibus repere.
 俾 Tật, ambulanti sistere.
 警 — — kinh, rege foràs procedente obvios deterrere.
 鞞 Tật, genualia; coriacea vestis instar gremialis.
 一 素 tố —, vestis lugubris.
 鬻 Tật, cornu quo Tartari canunt ad equos terrendos.
 沸 — — phát, aqua è fonte dimanans.
 悉 } Tật, penitus cognoscere;
 悉 } investigare.
 知 — — tri, omnia scire.
 見 — — kiến, omnia videre.
 藪 Tầu, stagnum; vivarium.
 擻 Tầu, excutere; excitare.
 撕 Tê, excitare; ad meliora reducere; cohibere.
 躋 } Tê, ascendere.
 陵陰 }
 儻 Tê, dubitare; irasci.
 疑 — — nghi, suspicari.

T

擠 Tê, impellere; dejicere.
 * té, comprimere; compellere. [cum.
 齋 Tê, munus offerre; viaticum.
 下 — } — bát hạ, plura non capit.
 不 }
 糲 Tê, oryza minuta.
 刷 Tê, desquamare. [rari.
 恹 Tê, valdè tristis; commiseratione.
 瞥 Tê, raptim intueri.
 斃 Tê, mori; destrui; dejicere.
 齋 Tê, umbilicus.
 齋 } Tê, herbæ minutatim concisæ; commune nomen carniarum, herbarum, concisarum et conditarum; unire.
 際 Tê, pluviae cessatio.
 霽 Tê, herbæ minutæ; modicum; operire; obscurare.
 一 自 tự —, semet seducere.
 濟 Tê, sistere; votis conforme; auxiliari; pertransire.
 一 救 cứu —, præstò esse indigenti.
 渡 — — độ, pertransire.
 一 不 bát —, inutilis; indigens.
 — — — —, affatim; cum majestate et gravitate.
 躋 Tê.
 蠶 — — tào, vermis pilosus.
 叁 Tê, æquale. [citia.
 滓 Tê, maculæ; nævus; spurium.
 一 銷 tiêu —, defecare.

T [ossa, &c.]

磋 Tha, limare; polire ebur,
 忒 Thác, ex pavore inquietus.
 柝 Thác, lignum excavatum
 quod nocturni excubito-
 res pulsant.
 — 擊 kich —, dictum lignum
 pulsare; excubias agere.
 慝 Thác, peccatum internum.
 拓 Thác, manu sustentare.
 推 — — suy, excusare se. [ere.
 — 故 cố —, excusationes prætex-
 落 — — lạc, ad pauperiem re-
 ductus; tollere; colli-
 gere. [tare.
 — 開 khai —, extendere; dila-
 錯 Thác, } errare; permisce-
 * Thố, } re; cos; fricare;
 lima; colligere;
 simul unire.
 託 Thác, fidere alicui.
 — 賴 } lại — — tĩ, tuo fretus au-
 庇 — } xilio.
 碩 Thạc, magnum; profun-
 dum; replere; plenum;
 solidum.
 德 — — đức, virtus eximia.
 祔 Thạc, arca lapidea in tem-
 plis avorum, ubi tabellæ
 asservantur. [rum.
 秬 Thạc, pondus 120 libra-
 猜 Thai, divinare; conjicere.
 疑 — — nghi, suspicari.
 着 — — trước, divinasti.
 — 着 } trước bất —, divinare ne-
 不 } queo.

T

枚 — — môi, divinando ludere.
 駘 Thai, equus inutilis vel de-
 bilis; calcare; rejicere.
 蕩 — — dăng, valde amplum.
 態 } Thái=thói, exterior figu-
 態 } ra.
 — 情 tình —, affectuum interno-
 rum signa externa.
 人蜘蛛 } tri thù tiểu nhơn —, ara-
 — 蛛 } nea mali viri symbo-
 小 } lum.
 悻 Thai, prodigere.
 貸 Thai, fenerari; mutuum da-
 re; excessus.
 擗 Tham, frangere; rumpere.
 探 Tham, explorare; inqui-
 rere; experiri.
 親 — — thân, de parentibus in-
 quirere.
 問 — — vấn, percontari.
 聽 — * thám thính, } explorator.
 子 — — tử, }
 — 刺 thứ —, medio instrumento
 explorare.
 敵 — — địch, hostes explorare.
 醢 Thảm, carnis succus.
 摻 Thảm, manus pulchræ.
 瘠 Thảm, morbus acrior.
 烈 — — liệt, crudelis.
 慘 } Thảm, irasci; afflictus;
 憊 } tristari.
 酷 — — cộc, crudelis.

T

賾 } Thâm, pretiosum.
 琛 }
 浸 Thâm, frigidum.
 諛 Thâm, eloquia secreta.
 鏡 Thâm, sculperere; ingredi.
 忱 } Thâm, fidelis; verax; ex
 恣 } animo.
 甚 } Thâm, mori fructus.
 黠 }
 諭 Thâm, consulere; admo-
 nere; cogitare. [ris.
 媼 Thâm, uxor patris mino-
 闖 Thâm, caput exporrigere ad
 explorandum; furtim as-
 picere; examinare.
 飡 } Than, deglutire; numerale
 餐 } refectionum.
 攤 Than, extendere; differre.
 開 — — khai, aperire.
 曄 Than, multi.
 粲 Thán, oryza alba.
 — 白 bạch —, oryzam dealbare;
 optimum; pulchrum;
 perfectum.
 服 — } — y phục, vestis decora.
 衣 }
 — 群 } quân chúng —, tres bes-
 衆 } tiæ dicitur quân, tres
 homines dicitur chúng,
 et tres mulieres dicitur
 bạch.
 歎 Thán, suspirium; suspirare.
 羨 — — tiện, laudare.
 燦 Thán, splendescere; fulgor.

T

坦 Thán, planum; æquale; amplum; quietum.
 紳 Thán, magnum cingulum.
 一摺 tán —, actu præfecturam gerens. [manentes.
 一鄉 hương —, expræfecti domi
 神 Thán, arbor sicca.
 靦 Thán, in; intra.
 靦 Thán, locus in quo cadaver inclusum; quædam arbor.
 呻 Thán, legentium murmur.
 慇 — — ân, vox suspirantis.
 吞 Thán, deglutire.
 威 — — diêt, aliena devorare.
 伸 Thán=duỗi, extendere; dilucidare; rectificare.
 一舒 thơ —, alacer.
 眉 — — mi, læta facies.
 神 Thán, spiritus; genius, &c.
 主 — — chủ, spiritus dominus.
 一邪 tà —, falsus deus.
 一門 môn —, dii portæ.
 通 — — thông, mira facere.
 交 — — giao, vera amicitia. [tia.
 識 — — thức, eximia intelligentia.
 一正 chính —, verus et proprius Deus.
 仙 — — tiên, Deus perfectus.
 唇 Thán, timor; timere; labia.
 唇 Thán, labia.
 齒 — — vong xỉ hàn, sine labiis
 寒亡 } frigescunt dentes.

T

拒 Thán, extergere; mundare.
 嚙 Thán. [sacrificulis largiri.
 錢 — — tiền, pecuniam idolatris
 譏 Thán.
 諷 — — ngạn, ferox.
 屨 Thán, dentes corrupti seu offensi; dentes puerorum decidere.
 不末 } vi — giả bất vi nô, ne
 爲一 } fiat servus priusquam
 奴者 } dentes decidant.
 襯 Thán, vestis corpori immediata.
 齏 Thán, ostreæ quædam.
 氣 — — khí, aer maris.
 咧 Thán, subridere; joculari; irridere. [desistere.
 擗 Thang, manu impellere;
 擗 Thang. [dire.
 一攔 lạn —, obstaculum; impedire.
 一遮 giả —, contegere; percutere; cooperire.
 臘 Thang, luna obscura.
 昇 Thang, sol paulatim ascendens.
 平 — — bình, pax.
 乘 Thang, currus; quadriga; binarius numerus, etiam quaternus, &c.
 僨 Thang, laudare; extollere.
 一 — —, valdè attentè.
 塋 Thang, paries; agger.
 清 Thanh, nitidum; purum; oculi albumen.

T

賜 — — dương, locus inter palpebras et supercilia.
 苦 — — khổ, sibi austerus.
 官 — — quan, judex incorruptus.
 聖 Thánh, sanctus; sapientissimus. [tus.
 明 — — minh, rex virtute ornatus.
 恩 — — ân, gratia regis. [dita.
 善 — — thiện, mater virtute præfata.
 節 — — tiết, miraculum.
 不通則無 } — tác vô bất thông hĩ;
 矣無 } sanctus cognoscit et
 形骸一人是箇 } intelligit omnia.
 的天地有 } — nhưn thị cá hữu hình
 的天地有 } hài đích thiên địa; sanctus est cælum et terra naturâ humanâ induta.
 靦 Thánh, frigus.
 愒 Thao, contemnere; dubitare; afflicto; injuriâ afficere; pigritia.
 一 — —, dudum.
 心 — — tâm, pravus amor.
 滔 Thao, agitatio aquæ ebullientis vel se se elevantis; ex nimia repletione fluere.
 淫 — — dâm, vir perditus.
 韜 Thao, abscondere; recondere; vagina. [spectant.
 鈴 — — linh, quæ ad militiam
 叨 Thao, concupiscere; amor inordinatus habendi.

T

担 — — dân, sat multa consequuntur. [defacere.

辱 — — nhục, pudore affici; pu-
套 Tháo, operire; magnum;
superinducere.

— 外 ngoại —, vestis quæ cæteris
imponitur superior.

書 — — thơ, libri theca. [ertus.

筒 — — đồng, tubus utrinque ap-
譟 Tháo, plurium clamores.

— 鼓 cổ —, militum clamores.

趨 Tháo, festinus; velociter in-
cedere; inquietus; ferox

— 暴 bạo —, ferox; iracundus.

慥 Tháo.

— — — —, sincerus. [expertus.

操 Tháo, accipere; assuetus;

急 — — cấp, urgere; premere.

煉 — — luyện, experimentum su-
mere; proludere.

即 — — thức, recti tenax.

守 — — thủ, firmiter servare.

討 Tháo, petere; explorare.

罪 — — tội, peccati pœnas exi-
gere. [cersere; punire.

— 自 tự —, calamitates sibi ac-

賊 — — tặc, latrones vel rebel-
les punire.

債 — — trái, exigere debita.

草 Tháo, herbæ; ad mala per-
petranda convenire.

創 — — sáng, adversaria.

T [ria emendare.]

— 削 tước —, ejusmodi adversa-
— — — —, imperfectè; tristis.

素 — — tố, } rusticè; imper-
粗 — — thô, } fectè.

芽小 } tiểu châu nha —, herba
— 菜 } sanguinaria.

雷 Tháo, contundere fruges.

塌 Tháo, deprimi; cadere.

睡 Tháo, oculi motus.

— 壹 nhứt —, } uno ictu oculi.
眼 — — nhãn, }

悒 Tháo, patienti animo inju-
rias seu molestias tole-
rare. [cutere.

搨 Tháo, manu leviter per-

搭 Tháo, percutere; suspen-
dere; inniti.

救 — — cứu, opem ferre.

嗒 Tháo, oblivisci.

悒 Tháo, inhabilis; inutilis;
degener. [gus.

榻 Tháo lectus angustus et lon-

嚏 Tháo, dentibus terere.

唾 Tháo, murmuraciones; lo-
quax. [tium sonus.

塔 Tháo, turris; rerum caden-

— 寶 bửu —, turris publica.

邇 Tháo, quietè incedere.

— 邈 lạc —, valdè sordidum;
negligens.

闕 Tháo, portæ in superiori
contignatione domûs.

茸 — — nhung, vilis; ineptus.

T

種 Tháo, segetes transplantare.

濕 Tháo, humidum; madefac-
tum.

— 乾 càn —, siccum et humidum.

撻 Thát, percutere; verbera-
re; castigare.

伐 — — phạt, vincere.

躓 Thát.

足 — — túc, labi.

澆 Thát, lutum; lubricum.

— 洗 diệt —, importunus; moles-
tus.

闕 Thát, portæ minores in in-
teriori palatio; porta.

— 閨 quê —, domus interior mu-
lierum.

— 排 bài —, vi intrare.

插 Thát, infigere, ut clavum;
plantare fruges; trans-
plantare.

口 — — khẩu, } aliorum sermo-
嘴 — — chủy, } nibus se im-
miscere.

匹 Thát, par; duo; æquales;
concordes; equorum nu-
merale.

— — }
婦夫 } — phu — phụ, vulgus.

偷 Tháo, furari; furtim.

盜 — — đạo, id. [jicere.

看 — — khán, furtim oculos con-

情 — — tình, affectus.

漱 Tháo, lavare os.

口 — — khẩu, id.

T

湊 Thấu, aquarum congregatio.
 合 — — hiệp, implere.
 揍 Thấu.
 一投 đầu —, negotia benè gere-
 re; optatum assequi.
 悽 Thê, tristari; compati.
 噬 Thê, mordere; comedere;
 dentibus comminuere.
 一相 } tương thân —, se mutuò
 吞 } deglutiant.
 逝 Thê, pertransire; mori; ire
 et non redire.
 者 — — giả, omnium mutation-
 um cardo.
 筮 Thê, herba quâ utuntur in
 divinationibus. [inire.
 仕 — — sĩ, dignitatem primum
 眊 Thê, oculi debiles.
 涕 Thê, lacrymæ; lacrymari.
 世 } Thê, spatium 30 anno-
 世 } rum. [re; recusare.
 替 Thê, vice alterius; defice-
 我 — — ngã, vice meî.
 他 — — tha, loco ejus.
 一無 vô —, sine defectu.
 贖 Thê, mutuum dare; credito
 emere seu vendere; con-
 donare.
 貸 — — thãi, culpam dimittere.
 睬 Thê, particula negativa.
 他不 } bất — tha, eum ne cures.
 一 }
 體 Thê=vóc, corpus; corporis

T

membra; substantia; es-
 sentia; colligere; inse-
 parabiliter uniri; partiri.
 格 — — cách, figura; modus.
 情 — — tình, affectus.
 用 — — dụng, potentia et actus.
 量 — — lượng, }
 習 — — tập, } diligenter per-
 覺 — — giác, } pendere.
 一壹 nhứt —, concordēs.
 一得 đắc —, statum sibi conve-
 nientem assequi.
 一失 thất —, contra suam digni-
 tatem operari.
 道 — — đạo, juxta rationem.
 面 — — diện, decus.
 要 — — yếu, valdè necessarium.
 諒 — — lượng, excusare.
 態 — — thái, figura exterior.
 泚 Thê, aqua clara; aptè; per-
 bellè; sudorem emittere.
 施 Thi, addere; uti; propo-
 nere.
 爲 — — vi, negotium agere.
 一疾 tật —, infirmus; qui caput
 atollere nequit.
 — — —, hilariter.
 * thí, largiri; diffundere;
 extendere; beneficium
 conferre.
 捨 — — xả, eleemosynam largiri.
 眎 Thi, intueri; comparare.
 醜 } Thi, nimia ciborum avi-
 嗜 } ditas; amor nimius;
 } concupiscere.

T

者 Thi, sexagenarius; pertin-
 gere; fortis; ulcus in
 dorso equi.
 一馬 mã —, hirudo.
 蒔 Thi, plantare. [ris.
 蘿 — — la, species feniculi majo-
 伺 Thi, timere; venerari; ani-
 mi motus.
 痰 Thi, sputum; fluvius.
 一竜 long —, draconis saliva.
 舐 } Thi, lambere; linguâ ac-
 舐 } cipere.
 弛 Thi destruere; piger; re-
 missus; respuere; arcum
 remittere.
 瀆 — — độc, exlex.
 兵 — — binh, à bello desistere.
 備 — — bị, à custodiâ cessare.
 適 Thích, pervenire; ire; in-
 tendere; hilaris; unire;
 filiam alicui in sponsam
 tradere.
 然 — — nhiên, fortuitò.
 一無 } vô nhị —, unicum habet
 二 } intentum.
 從 — — tùng, sequi; adhærere.
 * đích, suo arbitrato aliorum
 negotia velle disponere.
 親 — — thân, ex iisdem parenti-
 bus geniti.
 釋 Thích, oryzam lavare.
 感 Thích, commisereri; dolere.
 螫 Thích, vis veneni.
 伙 Thích, quàm celerrimè au-
 xiliari; opportunus; vicis-
 sim.

T

爽 Thịch, irasci; color rubeus; abundare; florere.
 戚 Thịch, tristis; commiserari; securis.
 — 憂 ứ —, tristari. [tum.
 簽 Thiêm, probare; acuminata.
 書 — — thơ, scriptum sigillo munitum.
 簷 Thiêm, subgrundia.
 添 Thiêm, superaddere.
 丁 — — đình, filium nasci.
 註 — — chú, invitare.
 忝 Thiêm, addere; augere.
 詹 Thiêm, loquax.
 贍 Thiêm, abundans; opem ferre; largiri.
 足 — — túc, supplere.
 国 — — quốc, regnum cui omnia suppetunt. [cipere.
 餽 Thiêm, lambere; linguâ ac dĩ ngôn — chi, adulari; suggerens interrogatio; tentare; aliquem capere in sermone.
 — 以 {
 之言 {
 — 言 ngôn —, aliquem probare.
 爛 Thiêm, fulgetrum. [afficere.
 忸 Thiêm, dedecus; dedecore
 辱 — — nhục, id.
 尠 Thiêm, parum; modicum.
 閃 Thiêm, per januæ rimas respicere; fugere; declinare.
 — — — —, de flammâ hâc illâc se movente.
 電 — — điện, fulgetrum.

T

篇 Thiên, in arundine scriptum; librorum capita; citò. [blanda.
 諛 Thiên, verba benigna et
 迂 } Thiên, ad gradum superiorem ascendere; mutari; promovere.
 遷 }
 善 — — thiện, ad meliora se recipere. [minibus.
 仟 Thiên, præpositus mille ho-
 廬 Thiện, abjicere.
 亶 Thiện, sincerus; fidelis; magnum; multum; tradere.
 擅 Thiện, suo arbitrio agere; majorum munia sibi usurpare.
 膳 Thiện, cibi exquisiti.
 — 早 táo —, jentaculum.
 — 饑 tu —, alimenta.
 繕 Thiện, sarcire; curam gere- re; finire; unice negotio vacare.
 寫 — — tả, scribere. [lum.
 扇 Thiên, flabello uti; flabel-
 子 — — tử, id. [dere; fallere.
 騙 Thiên, equum saltu conscen-
 — 瞞 man —, decipere.
 誦 Thiên, verbis promovere; inducere.
 煽 Thiên, ignis magnus.
 惑 — — hoặc, in errorem inducere.
 倩 Thiên, commendabilis viri appellativum; venustus; ad breve tempus uti aliquo; gener.

T

嬋 Thiên, mulier formosa.
 娟 — — quyen, id.
 娟 — — tâm quyen, præterita
 心 } — mente revolvere.
 連 — — liên, consanguinei.
 禪 Thiên, contemplationes sectæ phật; terræ sacrificium.
 儻 Thiên, figura.
 回 — — hồi, de non progrediente.
 躔 Thiên, habitare.
 次 — — thứ, locus per quem sidera iter et motum perficiunt; cervi majoris vestigia.
 蟬 Thiên, cicada.
 儼 Thiên, sollicitus et pavidus.
 愧 Thiên, interior erubescencia.
 淺 Thiên, vadum; animalium pili breviores; pellis tigridis.
 近 — — cận, patens; planum; manifestum.
 覘 Thiên, rubor; pudor.
 顏 — — nhan, pudore afficere.
 貼 Thiếp, oppignorare; superaddere.
 — 傍 bàng —, ad latus addere.
 — 粘 triêm —, conglutinare.
 補 — — bổ, addere.
 帖 Thiếp, libellus quo utuntur in visitationibus.
 — 卷 quyen —, scriptum; contractus.

T

- 翠 Thiếp, flabellum quo in exequiis utuntur.
 怙 Thiếp, fixum; immotum; quies; pax; subdere se.
 滯 — * thiểm trệ, discordia; voces dissonæ.
 捷 Thiếp, superiores invisere.
 予 — — dư, mulier magistratum gerens.
 縶 Thiếp, suere vestes.
 讒 Thiếp, difficili anhelitu verba proferre; timere.
 捷 Thiếp, festinanter; vincere.
 — 明 minh —, argutus; habilis.
 — 報 báo —, magnâ festinatione nuntiare.
 徑 — — kính, viæ compendium.
 — 奏 tấu —, qui fausta nuntia ferunt.
 繒 } Thiếp, cilia.
 睫 }
 — 目 mục —, palpebræ.
 筴 Thiếp, flabellum.
 飭 Thiết, ciborum appetens.
 僭 Thiết.
 佻 — — thóat, astutus.
 設 Thiết, proponere; collocare; parare; si; posito quod; convivium parare.
 言 — — ngôn, parabola.
 科 — — khoa, examen.
 網 — — vọng, rete expandere.
 立 — — lập, constituere.
 朝 — — triều, regem prodire.

T

- 竊 Thiết, furari; furtim.
 取 — — thủ, id.
 視 — — thị, furtim respicere; clam furari; clanculum quidpiam agere.
 切 Thiết, præcidere.
 碎 — — tối, minutatim concidere.
 結 Thiết, vestis laceræ residuum; vestis communis.
 嫚 — — mạn, contemnere; malè excipere.
 舌 Thiết, lingua.
 讐 — — thù, altercari.
 劒 — — kiếm, linguâ ferire.
 人 — — nhơn, interpres. [cens.
 限 — — hạn, magister gratis docere.
 鋒 — — phong, diserta lingua.
 長婦 } phụ nhơn trưởng —; mulieres longam habent linguam.
 一人 }
 誑 Thiệu, verbis seducere.
 邵 Thiệu, altum; conari; continuare.
 德年 } nhiên cao đức —; ætate proventus, virtute perfectus. [terminus.
 一高 }
 召 Thiệu, auxiliari; magnum;
 劭 Thiệu, animos addere; conari; excitare; bonum; pulchrum. [dere.
 紹 Thiệu connectere; succedere.
 介 — — giái, spondere.
 位 — — vị, consanguineum remotum dignitatem hæreditariam adire.

T

- 髻 Thiệu.
 髦 — — mao, puerorum propensi vel pendentes capilli.
 鼯 } Thiệu.
 鼯 }
 鼠 — — thử, mus silvestris pelle delicatâ; zibelina; species martis.
 韶 Thiệu, nomen musicæ à rege thuân inventæ; voces consonæ; formosum; blandum.
 光 — — quang, tempus temperatum. [valdè.
 華 — — hoa, ætas virilis; florens
 剩 Thỉnh, residuum; superesse.
 汀 Thỉnh, gelu concretum.
 廳 Thỉnh, aula; domus primaria.
 客 — — khách, aula hospitibus excipiendis; aula ubi iudices judicant.
 請 Thỉnh, invitare; rogare; percontari; passim urbanè utuntur, v. g.
 坐 — — tọa, sedeat vestra dominatio.
 罪 — — tội, veniam peto. [us.
 上 — — thượng, ascendite superi.
 教 — — giáo, me doceas quæso.
 期 — — kì, ad domum sponsi se conferat. [go.
 問 — — vấn, suppliciter interrogare.
 儷 Thọ, elevare; rectum constituere.
 子 — — tử, filius minimus.

T

起 — — khi, aliquid inchoare; fundare. [cale.

跬 — — quē, horologium verti-

受 Thọ, accipere; continere; admittere.

— 辞 từ —, recusare.

— 大 đại —, magna capacitas.

售 Thọ, destituere; solvere; alienare. [accipere.

物 — — vật, vendere et pretium

壘 Thọ, occludere; erigere; lutum.

麤 } Thô, rudis; crassum.

粗 }

沮 Thô, suspicari; suspiciosus. * thử, superbus; contumax.

措 Thố, collocare; abjicere; persequi.

瘡 Thố, pustulas emittere.

紆 Thớ, paulatim; pedetentim; procrastinare.

胆 Thớ, muscarum ova.

雖 Thớ. [similis.

雉 — — cừ, avis aquatilis anati

沮 Thớ, detinere; cohibere; frenare; metum incutere.

止 — — chỉ, coercere.

舒 Thớ, extendere; aperire.

展 — — triển, } negotia paulatim

緩 — — hoãn, } et sine fastidio

徐 — — trừ, } peragere.

T [tranquillus.

暢 — — sướng, hilaris; animo

漙 Thớ.

菜 — — thể, herbæ sale conditæ; herbæ in locis aquosis.

疽 Thớ, furunculus.

唾 Thóa.

— — — —, expuere; sputum.

人 — — nhơn, in aliquem conspuere; contemptui habere. [percutere.

箠 Thóa, scutica; baculus;

瑞 Thoại, tessera ex lapide pretioso ad fidem conciliandam.

畜 — — tuyết, annus fertilis.

氣 — — khí, omen faustum.

槩 Thoại, graviter tundere.

湍 Thoan, velociter fluere.

— 迅 tán —, id.

燂 Thoán, flamma.

擯 Thoán, projicere; abjicere.

反 — — phản, revendere. [tare.

掇 — — chuyết, ad malum incidere.

退 — — thối, revendere.

竄 Thoán, fugere; in exilium mittere; expellere; abscondere.

— 投 đầu —, corrigere; faciem suam fuce linire; emendare; ad malum inducere; in foramen ingredi.

纂 Thoán, compendium; commentari.

掇 Thoát, solvere; fugere; de-

T

clinare; caro coctione ab ossibus separata.

皮 — — bì, pellem detrahere.

衣 — — y, vestes exuere.

— 解 giải —, opem ferre.

畧 — — lược, facilius.

鞋 — — hài, discalceare se.

縗 Thôi, vestis lugubris non suto limbo in funere patris dicitur thường thôi, in funere matris quâ untur suto limbo dicitur

— 裳

— 粗 thô thôi. [tim ire.

退 Thối, retrocedere; pedetentim

讓 — — nhượng, humiliter cedere. [ter.

然 — — nhiên, blandè; humili-

親 — — thân, sponsalia dissolvere.

色 — — sắc, colorem amittere.

蛻 Thối, cicadæ et serpentum spolia.

腿 } Thối, sura; nates.

髀 }

— 大 đại —, coxendices.

— 小 tiểu —, crura.

— 火 hỏa —, perna.

縫 — — phùng, raphe.

趲 Thối, ire; ambulare; moveri.

瘠 Thôn, fames bovina.

忖 Thôn, considerare; perpendere; reum diligenter examinare. [rare.

刖 Thôn, amputare; conside-

T
聰 Thông, de auditu perspicaci; aurium infirmitas. (minh de perspicaci visu.)
明 — — minh, perspicax. [bor.]
縱 Thông, clava; quædam ar.
囟 Thông, focus; fenestræ.
息 Thông. [sollicitus.]
 — — — —, præproperè; valdè
統 Thống, radix; principium; monarchia; compendium; epilogus; regere.
 — **總** tổng —, summam.
令 — — lệnh, ducem agere; ducere exercitum.
緒 — — tự, hæreditas parentum.
鞅 Thu, postilena; habenæ dicitur bí.
鞅 — —
鞭打 } đả — tiên, oscillare.
 — }
倏 Thu, iniquus; immitis.
戍 Thú, milites qui regni limites custodiunt.
 — **遣** khiển —, damnare aliquem ut in regni confiniis militem agat.
夜 — — dạ, noctis vigilias agere.
趣 Thú, currere; respicere; intentio.
 — **有** hữu —, lepidum; decorum.
 — **無** vô —, indecorum.
 — **志** chí —, sensus; significatio.
 * thẩu, respicere.
覷 } Thú, suspicere.
覷 }

T [deforme.]
醜 Thù, abhorrere; abjicere;
殊 Thù, differre; differentia.
子 — — tử, caput amputare; ferire et non occidere; præcidere; præponere.
戰 — } — tử chiến, ad mortem
死 } usque pugnare.
蛛 Thù, aranea.
網蜘蛛 } tri — vọng, araneæ tela.
 — }
襦 Thù, stragulum simplex.
艖 Thù, prora. [decerpere.]
取 Thù, accipere; colligere;
法 — — pháp, exemplum sumere.
出 — — xuất, extrahere; promere. [rere.]
信 — — tín, nomen fidelis acqui-
名 — — danh, famam parare.
債 — — trái, debita exigere.
雌 Thự, avis femina, masculus
雄 dicitur hùng. [nes.]
兒 — — nhi, femina inter homi-
狙 Thự, species simiæ; explorare; aliorum facta examinare. [tis; aurora.]
曙 Thự, solis splendor orientis.
薯 Thự.
 — **蕷** dự —, tubera montana.
庶 Thú, omnes; multi.
物 — — vật, omnia.
諫 Thú.
 — **數** sác —, aliquem defectus ejus

T [re.]
 enumerando reprehende-
恕 Thú, patienter ferre; misericors; aliis facere quod sibi fieri vellet.
免 — — miễn, excusare; parcere.
束 Thú, spinæ; aristæ; pun- gere; reprehendere; examinare; percontari.
暑 Thử, summus calor.
 — **三** } tam phục —, æstas calidis-
伏 } sima.
此 Thử=ây, hic. [mutuò.]
 — **彼** bí —, ille et iste; uterque;
 — **到** đáo —, usque huc.
 — **如** như —, hoc posito.
癩 Thử, valdè tristis; interna mœstitia.
憂 — — ưu, id. [nomen; ordo.]
承 Thừa, accipere; offerre;
爰 Thuân, superbus, contentus. [faciliter.]
 — — — —, de incedente lentè et
墩 Thuân, saltare; lætari.
踰 Thuân, sistere; se subdere; retrocedere.
儻 Thuán, sapientia excellens; custodire; superare; valdè mirabile. [fectum.]
竣 Thuán, retrocedere; per-
淳 Thuán, sincerus; bonæ indolis; bini homines currum trahentes.
風 — — phong, bini mores.
水 — — thủy, aquam lavandis manibus effundere.

T

被 Thuân, femorale.
 純 Thuân, simplex; integrum; purum; perfectum; optimum. [telarum. * đôn, obvolvere; numerale
 粹 — — túy, purum; perfectum.
 德 — — đức, virtus solida.
 鶉 Thuân, coturnices.
 黼 Thuân, color flavus.
 惇 Thuân.
 厚 — — hậu, ex animo fidelis.
 篤 — — đốc, sincerus; constans.
 難 Thuân.
 一 鷄 án —, coturnices.
 一 厚 Thuân, fortis.
 — — — —, repetitò inculcare.
 術 Thuật, iter in pagis.
 一 心 tâm —, ars recondita.
 一 計 ké —, } stratagema; re-
 一 技 kĩ —, } gula.
 一 妖 yêu —, } artes diabolicæ.
 一 邪 tà —, }
 一 學 học —, ars studendi.
 一 四 tứ —, 4 libri, carminum
 史詩 thi, historiarum sử, rituum
 樂禮 lễ, musicæ nhạc; 4 artes dirigendi ad virtutem.
 束 Thúc, ligare; cohibere; decem; numerale fascium. [coercere.
 一 拘 cu —, intra recti limites
 帶 — — đai, cingulum. [bere
 約 — — ước, conventione cohi-

T

蹙 Thúc, comprimere; in angustias redigere; anxius; sollicitus; tristis.
 一 頻 tần —, tristis.
 一 跡 Thúc.
 一 踏 — — thích, magnâ cum reverentiâ; cum timore et tremore; pedibus calcare.
 一 龜 Thúc, cammari maritimi.
 一 促 Thúc, proximus; comprimere; urgere; breve; angustum; spissum.
 一 志 Thúc, pavidus; inquietus.
 一 菽 Thúc, olera.
 一 俶 Thục, principium; exordiri; bonum; movere.
 一 倜 thích —, altum; longum.
 一 儻 — — đấng, qui alios longè superat.
 一 孰 Thục, quis? quare? cocutum; maturum; examinare; annus abundans.
 一 孰 Thục, primis labiis degustare.
 一 淑 Thục, bonus; pacificus.
 一 女 — — nữ, femina virtute conspicua.
 一 氣 — — khí, aer temperatus.
 一 景 — — cảnh, ver.
 一 日 — — nhật, dies bona.
 一 忒 Thúc, error; excessivum; defectus; dubitare; nimis.
 一 差 sai —, errare; allucinari.
 一 拭 Thúc, mundare; extergere.
 一 搥 Thúc, pugnis ludere et ore clamare.

T

識 Thúc, intelligens; prudens; intelligere. [penetrare.
 一 透 — — thấu, aliorum mentem
 一 破 — — phá, id. [meditari. * chí, recordari; silenter
 一 旗 kì —, vexillum in signum erectum.
 一 兵 — — binh, quæ ad militiam spectant callere. [tus.
 一 得 Thúc, hilaris; festinus; vir- — — — —, de intimo animi motu.
 一 植 Thục, plantare; erigere; collocare.
 一 悅 Thuế, sudariolum; manutergium.
 一 誰 Thùy, quis?
 一 是 thị —, quis est. [malleus.
 一 錘 Thùy, pondera horologii;
 一 睡 Thùy.
 一 覺 — — giác, dormire.
 一 到 — — đảo, jacere.
 一 垂 Thùy, pendere; pendulus; imminere; terminus; ex edito loco in inferiorem aliquid fune deferre; brevità; ferè; paulùm abest; ad inferiorem inclinare si ex amore dicitur thùy ái, si ex commiseratione dicitur thùy liên.
 一 愛 —
 一 憐 —
 一 後 — } — phạm hậu lai, exemp-
 一 來 } lum posteris relinquere.
 一 範 }
 一 法 — — pháp, leges imponere.
 一 倕 Thùy, iterare; repetitio.
 一 垂 Thùy, pendere (de herbis, arboribus et fructibus.)

T

捶 Thùy, baculo percutere.
 悛 Thuyên, imbellis; sistere;
 mutare; resipiscere; or-
 dinem tenere.
 筮 Thuyên, nassa.
 蠟 — — lạp —, candelabrum.
 詮 Thuyên, commentari; ex-
 plicare; interpretari; dis-
 sertatio.
 輕 } Thuyên, ponderare; me-
 銓 } tiri; currus; rota sine
 radiis.
 說 Thuyết, loqui.
 對 — — đối —, respondere.
 合 — — hạp, pacificare.
 嘴 — — chủy, garrulus.
 諛 — — vọng, mentiri. [fidere.
 * thoát, commendare; con-
 * duyệt, lætari.
 燦 Thước, fulgere.
 鑠 Thước, liquare metalla; de
 hominum multitudine.
 金 — — kim, obloqui.
 躡 Thước.
 足 — — túc —, pedetentim; reve-
 renter progredi.
 鴛 Thước, timorem incutere.
 杓 Thước, haustum.
 * tiêu, tria prima sidera
 ursæ minoris.
 勺 Thước, haurire; depromere.
 倉 Thương, recondere; repo-
 ponere.
 廩 — — lẫm, }
 房 — — phòng, } granarium.

T

卒 — * thẳng tốt, urgentibus ne-
 gotiis turbatus.
 傷 Thương=hại, vulnerari; sa-
 uciari; dolere; tristari.
 悲 — — bi, }
 堪 — — khâm, } compati.
 動 — — động, }
 害 — — hại, }
 損 — — tổn, } damnum inferre.
 氣 — — hòa khí, concordiam
 和 } violare.
 風 — — phong, ventus nocivus.
 蒼 Thương, color cæruleus;
 herbarum color.
 空 — — không —, cælum.
 天 — — thiên —, ver.
 郎 — — lang —, senex.
 頭 — — đầu, servus senex.
 茫 — — mang, præproperè.
 生 — — sinh, plebs.
 蠅 — — anh, musca.
 禡 Thương, spiritus malignus;
 spiritus malos expellere.
 * dưỡng, spiritui viarum sa-
 crificare.
 上 Thương, supra; superior;
 ascendere; offerre supe-
 riori. [ficare.
 本 — — bản, scriptis regi signi-
 帝 — — đế, virtus cœli.
 古 — — cổ, olim.
 壽 — — thọ, vita longa.
 香 — — hương, offerre incensum.

T

尙 Thương, altum; venerari;
 suprâ; magnificare; ad-
 dere; auxiliari; forsitan;
 superinducere; adhære-
 re; adhuc; adjectivum
 rerum imperatoris.
 德 — — đức, virtutem amare.
 衣 — — y, vestis regia.
 好 — — hảo, optimus.
 裳 Thương, vestis partem cor-
 poris superiorem tegens
 dicitur y, inferiorem dici-
 tur thường.
 冠 — — quan —, gravitas.
 搶 Thương, rapere; abripere.
 奪 — — đoạt, rapere; per vim se
 intromittere; primum lo-
 cum occupare.
 風 — — * sưởng phong, transver-
 sos ventos captare.
 * thương, maledicere; re-
 sistere.
 攘 — — nhượng, per vim auferre.
 愀 Thử, faciei colorem in-
 mutare; erubescere.
 揪 Thử, capere; in unum col-
 ligere.
 耳 — — nhĩ, aures arripere.
 衣 — — y, manu vestes appre-
 hendere.
 縐 Thử, crispate.
 糗 Thử, alimenta sicca.
 登 Thử, lateres pro puteis;
 puteum extruere.
 屣 Ti, vulva.

T

𤑔 Tì, robustus; magnus; irasci; urgere; premere; instare.

臂 Tì, lacertus.

一手 thũ —, brachium.

腦 — — não, pedes anteriores quadrupedum. [pere.]

一把 bả —, manum alterius capere.

一攘 nhương —, manicas colligere. [recedat.]

一着 trước —, manu invitare ut

𤑔 Tì, animal ferum.

搯 Tì, aversâ manu percutere.

趾 Tì, }
* xǎ, } pedibus terere.

庇 Tì, præstò esse; protegere.

祐 — — hũu, auxiliari; protectio.

璽 Tì, sigillum imperiale.

婢 Tì, ancilla.

昇 }
昇 } Tì, dare; infundere. [bus.]

𤑔 Tì, captus manibus et pedibus.

𤑔 Tì, soror natu major; numerare; centum millia millium.

𤑔 Tì, recedere.

毀 — — hũy, deformis.

俾 Tì, facere ut; utilitatem afferre; addere; obsequi; janitor; servi.

也 — — dã, benefacere aliis.

倪 — — nghê, torvè aspicere.

T

滌 Tì, de navi progrediente.

— — — —, multi; de re agitatâ; agitare. [mensura.]

比 Tì=ví, comparare; regula;

部 — — bộ, tribunal criminum.

莆 — — bô, jungere.

方 — — phương, comparare.

密 — — mật, constipatus.

鄰 — — lân, domus contiguæ.

下 — — thiên hạ, respectu totius orbis.

天 }
天 } us orbis.

𤑔 Tì, pavidus.

肺 } Tì, caro exsiccata cum
脏 } ossibus.

徙 Tì, transferre; mutare; quædam terra.

月 — — nguyệt, mense sequenti.

倚 — — ỷ, stare. [tare &c.]

居 — — cư, locum, domum mu-

𤑔 }
𤑔 } Tì, occa.

脊 Tich=xương sống.

背 — — bối —, spinæ dorsi.

山 — — sơn —, montis dorsum.

傍 — — bàng —, tecti culmen.

有 — — hũu —, aptè dispositum.

晰 } Tich, clarum; intelligere;
皙 } siderum splendor.

皙 } Tich, candidum; clarum;
皙 } clarè distinguere; aptè
皙 } declarare.

膾 Tich, macer.

T

滌 Tich, } terra ubi aqua ad sal
* Tả, } conficiendum subsistit; diffluere.

肚 — — đố, fluxus ventris.

藥 — — dược, purga.

劈 Tich, destruere; securi findere; rumpere.

惜 Tich, parcus; compati; amare; dolere. [num.]

一可 khả —, commiseratione dig-

子 — — }
子 — — } ngân tử, pecuniis par-

銀 } cere.

光愛 } ái — quang âm, tempus
阴 — } benè insumere.

媳 Tich, nurus.

惕 } Tich, timere; venerari;
惕 } animi motus.

露 — — lộ, tristis; cogitabundus.

錫 Tich, stannum; dare; beneficia conferre.

鑛 — — lap, stannum.

一斗 dẫu —, stannum Malacense.

封 — — phong, regem conferre dignitatem. [rum.]

杖 — — trượng, baculus bonzio-

昔 Tich, olim; antiquus.

日 — — nhật, diebus antiquis.

人 — — nhơn, antiqui.

時 — — thì, tempore antiquo.

一曩 nãng —, id.

一疇 trù —, heri.

一通 thông — totâ nocte.

T

坐 — — tọa, quiescere.
 平 — — bình, ordinare.
 磧 Tịch, syrtes.
 績 Tịch, negotium; facinus.
 一功 công —, merita.
 麻 — — ma, cannabim curare.
 一紡 phướng —, nere rotâ.
 剔 Tịch, ossa denudare; attenuare.
 齒 — — xỉ, dentes mundare.
 勳 Tịch, merita; præclara facinora. [dere.
 析 Tịch, dividere; securi finis.
 蹟 Tịch.
 一遺 di —, majorum exempla.
 一不 bất —, à recto aberrare.
 一聖 thánh —, miraculum.
 辟 Tịch, lex; regula; exemplar; expellere; confutare; rex; reguli; exordiri.
 踊 — — dộng, summus luctus.
 一變 biến —, levis corde; comparare; verbi gratiâ.
 蜥 Tịch.
 — — — —, lacerta. [ampliare.
 闢 Tịch, aperire; exordiri;
 一開 khai —, mundi exordium.
 淑 Tịch, aqua quieta.
 籍 Tịch.
 一書 thư —, libri; registrum.
 一門 môn —, codex quo adeuntes notantur ad januam.

T

—入 nhập —, civitate donari; vassalorum descriptio.
 一租 tô —, ad solvendum cogere.
 癖 Tịch. [vum desiderium.
 食 — — thực, fames canina; praesens.
 一窞 Tịch, tenebræ; locus subterraneus.
 一窞 truân —, fossa ad sepeliendum; nox longa. [tus.
 僻 Tịch, vilis; deformis; injus.
 一放 phóng —, mala declinare.
 蓊 Tịch, magnum; amplum.
 一攤 Tịch, aperire; scindere; pectus tundere.
 尖 Tiêm, parvum; cuspis; turris; cacumen; acutus.
 一舌 thiết —, linguæ cuspis.
 載 Tiêm, modicum; subtile; porri silvestres.
 殲 Tiêm, vile; exiguum; vulnerare; vastare; consumere.
 熾 Tiêm, subtile.
 一趨 — — thu, adulari; urbanitatis leges excedere. [frigere.
 煎 Tiêm, delere; extinguere;
 一瀦 Tiêm, lavare.
 一蹇 Tiêm, conscendere.
 躡 Tiêm.
 一躡 — — thiên, circuire; saltare.
 一鞭 } Tiêm, sentica; flagellum.
 一打 đả —, flagellis cædere.

T

鮮 Tiêm=tươi, recens.
 魚 — — ngư, pisces recentes.
 清 — — thanh, vestis splendida; color venustus; bonum.
 潔 — — khiết, mundissimum.
 牋 Tiêm, papyrus. [fimum.
 賤 Tiêm, ignobilis; pretium in-
 一侮 vũ —, turpe.
 羨 Tiêm, amare; desiderare.
 一稱 xưng —, laudare.
 一諭 du —, id. [spectare.
 一歌 hâm —, cum gaudio ex-
 游 Tiêm, pluviam pluviae, tonitru tonitru succedere.
 一疇 Tiêm, saltem; multoties; iteratò; iterum venire.
 荐 Tiêm.
 草 — — thảo, storea straminaria; multoties; iterum; fames multorum annorum.
 一才 tài —, parva habilitas.
 一箭 Tiêm, sagitta; parva arundo.
 一冷 lãnh —, sagitta frigida quâ quis perfidiosè occiditur.
 踐 Tiêm, conculcare; vestigiis insistere; ordine disponere; imitari.
 一發 phát —, opulentus; felix; totaliter extinguere; præcidere.
 一餞 Tiêm, comestibilia et vinum abituris offerre; numerari; fructus condire.

T

溲 Tiễn, modica prurigo.
 蘇 Tiễn.
 一 苔 dài —, muscus in corticibus.
 棧 Tiễn, angustum; parvum.
 揖 Thiếp, manu manum accipere et ad pectus applicare, (reverentiæ genus;) ex humilitate cedere; reverentiam exhibere.
 接 Tiếp, celeriter. [ire.
 一 迎 nghinh —, hospiti obviam
 一 交 giao —, societatem inire; conversari.
 合 — — hạp, } unum alteri con-
 攏 — — lũng, } jungere; ap-
 收 — — thu, accipere.
 相 — — } — thừa tướng —, sine
 一 承 } interruptione familiari-
 一 見 kiến —, invisere.
 一 反 phản —, manus post tergum vincire.
 思 — — tư, præcogitari.
 攝 Thiếp, manu apprehendere; accipere; usurpare; adjuvare; aptè disponere; casu alterius munera obire.
 理 — — lý, negotii curam gerere.
 然 — — nhiên, quietè; parva testudo.
 一 兼 kiêm —, pluribus vacare.
 政 — — chánh, regere. [serere.
 棧 Thiếp, arboribus surculos in-
 躡 Thiếp, ascendere; conculcare.

T

變 } Tiết, simul; concors; as-
 爨 } suetus.
 理 — — lý, moderari; componere.
 媿 Tiết, horrendum; contem-
 屑 Tiết, obvios leviter respicere; dedignari; venerari; labor; curam gerere.
 瘵 Tiết, fluxus ventris.
 糶 Tiết, } tritici fragmenta.
 * 糶 }
 洩 Tiết. [secretum prodere.
 一 漏 lậu —, stillare; diffuere;
 氣 — — khí, iram evomere; evaporare.
 溲 Tiết, dispergere; purum; mundum; puteus; purgare.
 出 — — xuất, abjicere.
 薛 Tiết, herba vestibus faciendis contra pluviam; culpa.
 紕 } Tiết, vincire; frenum.
 絀 }
 瘡 Tiết, parvum ulcus.
 苜 Tiết, oculi torvi.
 漹 Tiêu, aqua exsiccata; exhaustum; consumptum.
 標 Tiêu, arborem seu lignum in signum erigere; significare; signum in viâ vel tabernâ positum.
 來 — — }
 出 } — xuất lai, excellere.

T

創 — — sáng, hasta missilis.
 記 — — kí, signum.
 緻 — — trí, pulchrum.
 準 — — chuẩn, } exemplo indu-
 樣 — — dạng, } cere.
 徇 Tiêu, de tardè incedente.
 悄 Tiêu, tristis; quietum; sine strepitu.
 — — — —, furtim; secretò.
 憔 Tiêu, tristis.
 愁 — — sầu, mœstus; tristitia quæ in vultu prodit.
 銷 Tiêu, metalla liquare.
 隙 Tiêu, præruptum; altum; festinus.
 霄 Tiêu, suprema aeris regio.
 一 騰 } dăng thanh — cảnh, ad
 景清 } sublimia contendere.
 壤 — — nhương, res valdè diversæ sicut cœlum et terra.
 捎 Tiêu, accipere; evellere; abripere.
 掠 — — lược, per vim auferre; abjicere; excludere.
 標 Tiêu, cadere percutere; pectus tundere.
 僂 Tiêu.
 — — — —, benè examinare.
 僂 — — — —, pygmæus.
 噍 Tiêu, vox fletu aut risu prærupta.
 黷 Tiêu, torrere testudinem ad divinandum. [mari.
 焦 Tiêu, adustum; petra iu

T

一心 tâm —, tristis. [picere.
 瞧 Tiếu, videre; furtim res-
 嫖 Tiếu, levis; luxuriari; ad
 vilia se se demittere.
 一好 hảo —, luxuriæ deditus.
 勦 Tiếu, rapere.
 勦 Tiếu, vastare; occidere.
 勦 Tiếu, dicta alterius usur-
 pare; vice alterius loqui;
 destruere; vexare; velo-
 citas.
 俏 Tiếu, pulchrum; simile.
 肖 Tiếu, imitari.
 似 — — tợ, similis.
 子 — — tử, parentum æmulator.
 子不 } bát — tử, degener.
 釋 — — thích, dissipare; dissol-
 vere. [dere.
 請 Tiếu, corripere; reprehēn-
 嘯 Tiếu, sibilare.
 一巧 xảo —, peritus sibilandi.
 癯 Tiếu, mœstus; infirmitas;
 defectus minimus.
 談 Tiếu, ad bonum incitare.
 譖 Tiếu, parvum; parum; ad
 bonum incitare.
 汎 Tin, aspergere; citò; velo-
 citer; inundare.
 囟 } Tin, locus ubi capitis ossa
 顛 } uniuntur; calva.
 門 — — môn, tempora.
 併 Tinh, et; etiam; cum.

T

戩 Tinh, libra ad ponderandum.
 一厘 ly —, statera pro auro et
 argento.
 鏗 } Tinh, odor vel rubigo
 銑 } æris et ferri.
 靖 Tinh, quietus; considerare;
 cogitare; machinari; dis-
 ponere.
 靚 Tinh, clarum; ornare.
 莊 — — trang, splendidum; orna-
 tum; album vel nigrum.
 竝 Tinh, conjunctio et; cum;
 simul; unum par.
 晴 Tinh, serenum tempus.
 晴 Tinh, occulta hominum vota.
 井 Tinh=giếng, puteus.
 一天 thiên —, locus in pariete
 cœlo patens.
 仍 — — nhúng, clarè.
 瘠 Tinh, macer.
 睜 Tinh, videre quod displicet.
 眼 — — nhãn, oculos aperire.
 甦 } Tô, resurgere.
 甦 }
 醒 — — tỉnh, ad se redire.
 蘇 Tô, reviviscere; quiescere;
 lætari. [um cauda.
 蘇 Tô, medicinales herbæ; avi-
 民 — — dân, populum fovere.
 息 — — tức, resurgere.
 困 — — khốn, succurrere miseris.
 嫗 Tô, mulier prægnans.
 租 Tô, locare.

T

錢 — — tiền, locationis pretium.
 一還 hoàn —, pretium locationis
 solvere.
 酥 Tô, species butyri ex lacte
 vaccarum et ovium.
 一醪 đồ —, quoddam vinum.
 素 Tô, simplex; parum; album;
 tela sine floribus; vacuum.
 一質 chất —, homo simplex.
 常 — — thường, frequenter.
 人 — — nhơn, corpus puerile.
 貧 — — bần, suâ paupertate con-
 tentus.
 手 — — thủ, manus vacuæ.
 履 — — lý, integer; perseverans.
 心 — — tâm, innocens; simplex.
 一雅 nhã —, antiqui amici.
 交 — — giao, veri amici.
 位 — — vị, suí contentus.
 訴 } Tô, aversari; litem inten-
 辯 } dere; ab accusatione
 defendere.
 狀 — — trạng, libellus rei ad
 purgandum se. [facere.
 塿 Tô, imago lutosâ; eamdem
 慄 Tô, sincero corde; inte-
 riora pandere.
 撽 Tô, surripere. [dere.
 滄 Tô, amne secundo descen-
 做 Tô, attentè perficere.
 官 — — quan, præfecti ministe-
 rium implere. [munus.
 人 — — nhơn, proprium cujusque
 泝 Tô.

T

涸 — — hôi, contra flumen niti.

游 — — du, cum fluente aquâ ire.

愬 諂 Tỏ, de aliorum benefactis malè loqui dicitur siêm, molestias sibi illatas dicitur tỏ; significare; enarrare.

歿 殂 } Tỏ, mori.

徂 落 Tỏ, ire; ascendere; mori; lạc verò descendere, ideò tỏ lạc mori, quia in hominis morte juxta Nhu giáo, khí, aer purior ascendit et impurior descendit.

胙 Tợ, felicitas; locum ad terræ sacrificium erigere vel custodire. [ficatæ

祚 脍 Tợ, felicitas; carnes sacrificii.

挫 Tọa, limare; evertere; humiliare; contumeliâ afficere. [cujus dissipare.

人 — — nhơn, machinamenta aliorum.

鎖 Tỏa, sera; claudere; obserare.

一 銀 鎗 } lang dang —, reorum eadentem.

子 — — tử, sera pensilis. [dere.

門 — — môn, serâ portam claudere.

麩 Tỏa, tritici moliti residua.

踣 Tỏa, superbè et inurbanè incedere.

誣 Tỏa, adulari. * tá, reprehendere.

T

剝 Tỏa, amputare; evertere.

蝨 Tỏa, cancrorum minimi.

瑣 Tỏa, minutiae; gemmarum fragmenta; subtile; parvum.

— 擢 la —, } scrupulosus; im-

碎 — — tỏi, } portunus.

— 璉 liên —, cælaturæ permixtæ.

密 — — mât, molestiae; minutiae.

遂 豕 } Toại, statim; sequi; obsequi; subsistere; perficere; locus continens 12500 homines; 5 urbes; canalis in agris.

風 — — phong, moribus se accommodare.

意 便 — — ý, } ad libitum.

— 不 tiên, }

— 不 bát —, præter vota mea.

充 — — sung, omnia suppetunt.

邃 Toại, profundum et remotum.

譏 Toại, { percontari; corrigere; nimia verborum. [ferre.

*Tuế, } bositas.

襚 Toại, vestem defunctis offerre.

燧 Toại, follis.

噉 Toái, avidè vesci; cibos integros deglutire; comedere. [gere.

血 — — huyết, sanguinem exsugere.

齧 Toan, dentium stupor. [re.

攢 Toàn, terebrare; congregare.

攢 Toàn, colligere.

T

績 Toản, continuare quod priores inceperunt. [re.

僭 Toản, congregare; colligere.

撮 Toát, quinque digitis plura capere. [pere.

譟 Tỏc, surgere sollicitè; incitari.

足 — — túc, pedes elevare.

觥 Tỏc.

— 覈 hộc —, timere; tremere.

鞞 Tỏc, cribrum; cribrare.

揆 Tỏc, urgere; colligere.

碎 Tỏi, comminutum.

— 零 linh —, minutiae.

— 破 phá —, minutatim frangere.

摧 Tỏi, frangere; deturbare; extinguere; evertere.

嶮 Tôn inurbanè sedere.

殮 Tôn, cœna; cibi cocti; aquam calidam in orizam infundere, vel aquam in orizam coctam infundere.

揆 Tỏn, impellere; ungue ferire; pugno apprehendere.

遜 } Tỏn, obsequens; humilis; cedere; venerari; subdere.

— 謙 khiêm —, humilis.

讓 — — nhượng, cedere.

巽 Tỏn, obsecundare.

入 — — nhập, ingredi.

言 — — ngôn, verba blanda.

縛 Tỏn, multi; congregare; venerari; quoddam genus vestis.

T

尊 Tồn, plures de re aliquâ loquentes; de multis simul loquentibus.
 驟 Tồn, aquam in ore continere ad irrorandum.
 樽 Tồn, moderari; temperare.
 — — — —, plures; simul.
 叢 Tồng, coacervare; arborum seu herbarum densitas.
 駮 Tông, equi cauda vel crines.
 稷 Tông, segetum fascis.
 瞽 Tông, furtim aspicere; aliorum facta observare.
 送 Tống, hospiti obviam ire et eum retroducere dicitur.
 迎 nghinh, abeuntem comitari dicitur tống. Offerre; dare; donare superiori; munerari.
 禮 — — lễ, munera offerre.
 目 — — mục, oculis abeuntem prosequi.
 悚 } Tông, pavere; horrescere; timere.
 慄 }
 德 Tông.
 一 倥 không —, multis distentus negotiis; miseria.
 粹 Tót, capillis trahere.
 卒 Tót=quân, milites arma deferentes; olim; semper; finire; dicitur de morte magnatum.
 梓 Tót, columnæ caput.
 杙 — — ngột, manubrium formini suo immittere.

T

粹 Tót, } canis è medio herbarum erumpens.
 * Thót, }
 然 — — nhiên, subito.
 暴 — — bạo, quàm celerrimè.
 一 倉 thảng —, urgentibus negotiis turbatus.
 麥 Tra, aperire; jactare se.
 言 — — ngôn, jactantiæ verba.
 門 — — môn, impellendo aperire portam.
 揞 Tra, pungere.
 畫 — — họa, acu pingere.
 炘 Trá, ignis furentis sonitus.
 庠 Trá, domus nondùm perfecta.
 椽 } Trác, percutere; impellere.
 椽 }
 琢 Trác, lapillos elaborare.
 一 敦 dôn —, seligere.
 斲 } Trác, asciâ levigare.
 斲 }
 雕 — — diêu, cælare. [hendere.
 詆 Trác, obtrecciones; reprehendere.
 啄 Trác, aves rostro cibum vel aliquid impetere.
 倬 Trác, supereminens; remotum; manifestare.
 擢 Trác, avellere; opem ferre; promovere; seligere; educere; uti.
 濯 Trác, lavare; lavando agitare; ad meliora se recipere.
 昃 Trác, sol in occasum vergens.

T

測 Trác, aquarum inundatio.
 度 — — độ, } considerare; considerare; con-
 量 — — lượng, } jicere; aestimare.
 陟 Trác, ascendere; progredi; promoveri. [ad latus
 側 Trác, inclinatus; assistere
 妾 — — thiếp, uxor secundaria.
 陋 — — lậu, vilis; abjectus.
 牘 Trách, piscium ova.
 謫 Trách, corrigere.
 一 降 giáng —, dignitatis gradu deturbare.
 澤 Trạch, lacus; lavare; fama.
 一 恩 ân —, beneficia conferre.
 一 得 đắc —, doctrinâ aliis prodesse. [ata.
 一 衣 y —, vestis corpori immedi-
 宅 Trạch, domus; habitare; locum aptum ad habitandum seligere.
 舩 Trạch.
 舩 — — mạnh, navicula; linter.
 窄 Trạch, angustum; comprimere; arundines texere.
 瘵 Trái, phthisis.
 藪 Trạ, congregare.
 — — — —, affatim. [cere.
 斬 Trám, detruncare; evanes-
 衰 — — thối, vestis lugubris in patris funere.
 罪 — — tội, capitis sententia.
 瘥 Trạ, recidivus morbus; iteratus lapsus in eundem.

T
 morbum; morbus ventris inveteratus. [pilla.
 睽 Trâm, oculi semiclausi; pu-
 兆 — — triệu, temera præsump-
 tio.
 臻 Trăn, pertingere; congre-
 gare; multitudo.
 溱 Trăn, pervenire; quidam
 fluvius; pertingere.
 — — — —, plurima. [sum.
 珍 Trăn, pulchrum; pretio-
 献 — — hiên, offerre.
 味 — — vị, saporis optimi.
 陳 Trăn, ordine disponere;
 clarè exponere; venus-
 tum; diù; priorum anno-
 rum segetes; iter ex
 aulâ ad majorem portam;
 quædam terra; acies ins-
 tructa.
 妝 Trang, fucus; fucò linire.
 飾 — — sức, ornare; ornatus.
 奩 — — liêm, dos; sponsæ uten-
 silia.
 一家 gia —, id. [natus.
 椿 Trang, palus; stipes acumi-
 装 Trang, vestium recondito-
 rium; in sinu recondere.
 裹 — — quả, obvolvere.
 飾 — — sức, ornare; præparare.
 奘 Tráng, magnum; grande;
 abundans.
 壯 } Tráng, fortis; robustus.
 馮 }
 掙 Tranh, pungere; ad sur-

T
 gendum conari; susten-
 tare; conatum adhibere
 ad aliquid obtinendum.
 起 — — } — bát khí, surgere nequit.
 不 }
 剝 — — tỏa, adimere; serrâ se-
 care.
 脫 — — thoát, à vinculis se se
 expediendo fugere.
 一支 chi —, fulcire; fulcrum.
 治 — — trị, de necessario provi-
 dere.
 瞪 Tranh, attentè observare.
 儼 Tránh, jactabundus; fortis.
 篔 Tráo, rete.
 抓 Tráo, scalpere; scabere.
 叉 Tráo, unguis.
 扎 Trát, evellere; extirpare.
 窒 Trát, occludere; obstruere.
 櫛 Trát, pecten; pectere.
 沐 — — } — phong mộc vũ, vento
 雨 } pectitur, pluvîa lava-
 風 } tur; (de homine occu-
 pato.)
 秩 Trát, congregare; ordo;
 ordine disponere; sem-
 per.
 草 — — thảo, fenum ex orizâ
 nascens; reditus à rege
 præfectis assignati.
 一 弋 nhứt —, decennium.
 鰕 Trâu, pisciculi albi super-
 natantes.
 生 — — sinh, homo inconsidera-
 tus. [habitare.
 陬 Trâu, angulus; plures simul

T
 孟 mạnh —, prima luna.
 卑 ti —, erubescere.
 搗 Trâu, } manum præbere
 } ad surgendum;
 * Sưu, } vestem collige-
 re; auxiliari.
 諏 Trâu, consultare.
 擻 Trâu, percutere; urbium
 custodes nocte circum-
 cursantes.
 彘 Trê, sus femina.
 滯 Trê, coagulare; in aquis
 mergere; destruere;
 congregare.
 擻 Trĩ, accipere aliquid et ad
 æqualitatem reducere.
 寘 Trĩ, collocare; abjicere;
 detinere; destruere.
 致 Trĩ, pervenire; occasionem
 præbere; summum; co-
 mitari; apex; offerre;
 deferre.
 怒 — — nộ, ad iracundiam pro-
 vocare.
 已多 } đã — dĩ, salutem pluri-
 } mam.
 緻 Trĩ, perfectum; forte. [tum.
 精 tinh —, subtile et perfec-
 經 kiên —, pulchrum.
 倅 Trĩ.
 凌 lãng —, in dies deteriorari.
 虻 Trĩ, hirudo.
 如佞 } nịnh nhưn như —, adu-
 } lator sanguisugæ similis.
 人 }
 遲 Trĩ, serò; procrastinare;
 lento gradu incedere.

T

— 事 } sự bất — nghi, res mo-
 宜不 } ram non patitur.
 馳 Tri, equus directè currens.
 — 騁 sinh —, equum velociter
 currere. [ria addere.
 — 車 xa —, equo currenti calca-
 其不 } bất thất kì —, leges equi-
 — 失 } tandi non præterire.
 糺 Tri, regere; moderari.
 酒 — — tũu, parare convivium.
 — 修 tu —, componere.
 池 Tri=ao, stagnum; fossa;
 piscina.
 — 城 thành —, mœnium fossæ.
 — 魚 ngư —, piscium vivarium.
 — 中 trung —, cor.
 — 差 si —, hilariter.
 — 玉 ngọc —, aqua clara quæ
 sordes animi eluit et dat
 immortalitatem.
 值 Tri, manu apprehendere;
 collocare.
 遇 — — ngộ, obviam habere.
 價 — — giá, pretium rei.
 得不 } bất — đắc, operæ pretium
 — } non est.
 害 — } — hung hại, in infortunia
 匈 } incidere;
 疼 — } — sạ dóng thổng, ex im-
 痛乍 } proviso dolere.
 痔 Tri, collectas segetes domi
 servare; reponere; præ-
 parare; prævenire.

T

擲 Tri, projicere; jacere.
 — 棄 khi —, abjicere.
 霑 Triêm, pluvîa madidus;
 pluvia multa.
 戔 Triêm. [derare.
 度 — — đạc, rei gravitatem pon-
 粘 Triêm, conglutinare; glu-
 ten. [tare.
 覘 Triêm, explorare; expec-
 估 Triêm, explorare; expec-
 tare; respicere. [dicta.
 聶 — — nhiếp, verba ad aurem
 篆 Triêm, campanarum, orna-
 menta exteriora.
 書 — — thơ, litteræ antiquæ si-
 gillorum.
 纏 Triêm, fasciâ obvolvere; in
 orbem vincire; ligare.
 — 脛 hĩnh —, pedes usque ad ge-
 nua fasciâ stringere.
 擾 — — nhiểu, molestiam inferre.
 — 牽 khiên —, implexum et in-
 tricatum.
 — 頭 đầu —, meretricis merces.
 腰 — — yêu, pecunia quæ circa
 lumbos fertur.
 廛 Triêm, tabernæ seu apothecæ
 mercatorum; platea ubi
 fiunt nundinæ; villa.
 輾 Triêm, moletrina; media
 revolutio, integra dicitur
 chuyển.
 轉 Triêm, mola.
 碾 Triêm, pellicula tenuissima
 inter pellem et carnem.

T

懾 Triếp, timere; cavere; ani-
 mo deficere; viribus
 destitutus.
 徹 Triệt, comprehendere; pe-
 netrare; usurpare; ex-
 cludere; finis.
 夜 — — dạ, per totam noctem.
 — — } — đầu — vĩ, à capite ad
 尾頭 } calcem.
 截 Triệt, in frusta secare;
 præcidere; sistere.
 路 — — lộ, iter præcludere.
 — — — —, habilis ad disputan-
 dum.
 扞 Triệt, digitis seu inter digi-
 tos accipere.
 撤 Triệt, abjicere; excludere;
 seligere; auferre; fer-
 cula de mensâ tollere.
 佩 Triệt, malus; vilis.
 潮 Triêu, æstus maris matuti-
 nus dicitur triêu et sero-
 tinus tịch.
 汐 sinh — — sinh, mare ascendit.
 落 — — lạc, mare descendit.
 召 Triêu, à superiore vocari.
 先父 }
 生 — } phụ — vô nặc, tiên sinh
 — } — vô nặc; si pater vel
 無諾 } magister advocet ne
 無諾 } cuncteris.
 [perspicax.
 肇 Triêu, exordiri; producere;
 者 — — giá, inventor. [um.
 兆 Triêu, prænescere; auguri-

T
窳 Triệu, exlex; audacia.
輕 khinh —, suæ auctoritatis limites prætergredi; cupidatibus indulgere.
趙 Triệu, currere; diurnum; acutum.
偵 Trinh, interrogare; explorare.
淫 Trĩnh, aquis mergere vel mergi. [tis simplex.
裨 Trĩnh, corpus nudare; ves-
裸 lỏa —, id.
程 Trĩnh, exemplar; terminus; diversorium in viis; quædam mensura.
課 khóa —, diurnarum actionum series.
章 chương —, arithmetica dicitur chương, et statica trũh.
起 khởi —, iter auspicari.
止 chỉ —, absolvere.
醒 Trĩnh, infirmitas ex ebrietate; ebrietas nondum soluta. [vel collocati.
齟 Trớ, dentes malè dispositi
齧 — — ngũ, dentes superiores et inferiores non sibi cohærentes; methaphoricè non cohærere, sive sint homines, sive sint orationis partes.
箸 } Trợ, bacilli.
筴 }
誛 Trỏ, jurare coram spiritibus; juramentum leve.
盟 minh —, id; si hæc duo se-

T [vius.
 parantur minh est gra-
掇 } Troát, colligere; accipere;
掇 } sibimet accersere.
鐺 Trọc, campanulæ; crepitaculum. [fluvius.
濁 Trọc, sordidum; quidam
仲 Trọng, inter fratres 2us. mensis 2us. cujuslibet ex quatuor anni temporibus; inferior; medium.
誅 Tru, morte mulctare; reprehendere; punire.
族 tộc —, totam delere familiam.
屋 ốc —, domi occidere.
口 khẩu —, condemnationem alicujus petere.
無 — } — cứu vô dĩ, continuo re-
已 }prehendere aliquem.
究 }
疑 — — nghi, sine fundamento crimen conjicere et vulgare.
胄 } Trụ, galea.
軸 }
笙 Trự, instrumentum quo musica ad concordiam temperatur.
軸 Trự, hilariter; commodè; axis; numerale picturarum.
者 — — giả, contentus.
胄 Trự, posteri.
宙 Trự, hactenus.
駐 Trú, equum sistere.
蹕 — — tất, locus ubi rex in itinere aliquantulum quiescit.

T
躊 } Trù.
蹕 }
脚 tri —, cogitabundus; anceps.
不 — } — trừ bất quyết, non-
決 } dùm statutum.
踏 }
籌 Trù, supputare; machinari; frustum arundineum in signum vel ad sortes ducendas. [vitæ.
策 — — sách, stratagema; anni
儔 Trù, multi; socii; quis.
廚 Trù locus ubi mactantur coquenda. [coquuntur.
庖 bào —, locus ubi mactata
房 — — phòng, culina.
匱 — — quĩ, abacus; armarium altum et rectum.
著 Trú, manifestare; in lucem edere; statuere.
表 biểu —, sedes disponere.
廢 phé —, privatim degere; (de eo qui antè dignitatem gerebat.)
立 — — lập, stare.
 * trước, collocare; inniti ut hedera arbori.
衣 — — y, vestes induere.
依 y —, se conformare ad alterius voluntatem.
人 — — nhơn, mittere aliquem.
用 — } dụng đạc —, usui est.
得 }
用 } dụng bất —, usum habet
不 } nullum.

T

— 講 } giảng đăc —, benè loqui-
 得 } tur.
 勤 — — cân, quàm diligenter.
 磋 — } — thiết tha, fortiter per-
 切 } cutere.
 地 — — địa, terræ adhærere.
 一 隨 tỳ —, prout; juxta quod.
 條 Trừ, storea grossior arun-
 dinea. [retrò.
 一 籐 cừ —, gibbosus antè et
 徐 Trừ, gravitas.
 — — — —, paulatim; sine solli-
 citudine. [lidus.
 一 瘵 Trừ, cicatrix; anceps; sto-
 一 曙 Trừ.
 一 躊 trù —, irresolutus; anceps.
 佇 } Trử, stare diù.
 峙 }
 肫 Truân, caro sicca; avium
 stomachus; crassum; be-
 nevolus.
 肝 — — can, avium intestina. [mè.
 — — — —, quàm vehementissi-
 一 諄 Truân, inculcare; repetitò
 docere; abstinere; recor-
 dari.
 黜 Truất, deprimere.
 退 — — thối, ex officio deponere.
 躅 } Trục, vestigia.
 躅 }
 一 方 phương —, virtutes majo-
 rum. [emittere.
 逐 Trục, sequi; citò; expellere;

T

— — — —, ex animo.
 追 Truy, sequi; abeuntem re-
 vocare; retractare.
 念 — — niêm }
 想 — — tưởng, } præterita reco-
 思 — — tư, } gitare.
 髓 Truy, nodi in spinâ dorsi.
 繩 Truy, per funem dimittere;
 pendulum è fune.
 碰 Truy, horologii pondera;
 percutere; tundere.
 燻 Trùy, tempus siceum et ca-
 lidum.
 塚 Trúng, sepultura.
 徵 Trưng, testis; internam
 perfectionem foràs pro-
 dere; patefacere; testifi-
 cari; effectus. [ticon.
 一 休 hưu —, felicitatis prognos-
 一 九 cửu —, infelicitatis præsa-
 gium. [coagulatus.
 癥 Trùng, tumor in ventre
 一 虱 sất —, morbus quo macie
 confectus sanguinem bi-
 bere appetit.
 着 Trúcc, approximare.
 一 點 điếm —, ignem accendere.
 一 遇 ngộ —, obviam habere.
 築 Trúcc, tundere. [erigere.
 墻 — — tàng, terreos parietes
 張 Trướng, aperire; disponere;
 jactare se; arcum vel fides
 extendere; augeri.
 仗 Trượng, armorum nomen
 genericum; inniti.

T

— 打 đả —, dimicare; bellum.
 一 兵 binh —, arma militaria.
 一 觴 Trướng, poculum ad biben-
 dum vinum. [crescere.
 一 漲 Trướng, inundatio; aquam
 一 肘 Trứu, cubitus.
 一 折 chiết —, qui negotium ex-
 pedire nequit.
 一 弋 nhứt —, valdè conjuncti.
 一 皴 Trứu, pellis crispa.
 面髮 } phát bạch diện —, capillis
 一 白 } albus, pelle crispus.
 一 帚 Trứu, scopæ.
 妾箕 } cơ — thiếp, mulier qua
 一 } etiam abjectissima obit
 libenter.
 一 疴 Trứu, dolere ventre.
 一 捫 Trứu, manu capere; fugien-
 tem arte insectari.
 一 需 Tu, expectare; necessarium.
 一 須 Tu, barba; piscium barbæ;
 accipere; expectare; re-
 quirere; necessarium;
 uti; quoddam regnum;
 quædam herba.
 一 要 — — yếu, }
 一 必 — — tất, } necesse est.
 一 臾 — — du, momentum temporis.
 一 餘 dư —, concubina.
 一 頤 Tu, barba.
 一 饑 Tu, cibi exquisiti.
 一 羞 Tu, pudet me; verecundia;
 ingredi; comestibilia;
 alere; progredi.

T
 一怕 búc —, } erubescere; pudor
 耻 — — sí, } re affici.
 頌 Tu, stando expectare.
 俶 Tu, sollicitare; exstimulare;
 proximus.
 聚 Tu, multitudo; multorum
 collectio; congregare;
 exigere; simul.
 兵 — — binh, milites cogere.
 歛 — — liễm, exactionibus gra-
 vare.
 親 — — thân, uxorem ducere.
 繡 Tú, acu pingere. [dus.
 口 — — khẩu, eloquens; facun-
 秀 Tú, florens; amœnum; fron-
 dosum; segetum flores.
 氣 — — khí, aer bonus. [mis.
 莠 Tú, zizania; malus; defor-
 鏽 } Tú=rét, rubigo.
 鏽 }
 迺 } Tú, cogere; urgere; sta-
 迺 } bilire; congregare; fi-
 迺 } nire; fortis.
 人 — — nhơn, qui regia docum-
 enta promulgat.
 酋 Tú, vinum; vinum jam fer-
 mentatum et perfectum;
 assuetus; finis; finire;
 expertus; ille qui in cu-
 riâ vini curam gerit.
 一大 đại —, cellarius magnus in
 aulâ. [præfecti.
 長 — — trưởng, quidam militares
 藁 Tư, vas rotundum ore an-
 gustum et tribus pedibus
 instructum.

T [timum.
 醋 Tư=rượu ngon, vinum op-
 磁 Tư, ligo; sarculum.
 粢 Tư, nomen genericum se-
 getum et leguminum;
 oryza ad sacrificium.
 糈 Tư, alimenta è frugibus.
 憲 Tư. [ante januas.
 罟 phu —, operire; tabulatum
 俛 Tư, mutuò se excitare vel
 corrigere vel conari. [re.
 — — — —, diù apud se revolve-
 司 Tư, præsesse; judicare; re-
 gere; numerale potenti-
 arum corporis et animæ.
 愛 — — ái, facultas volens.
 茲 Tư, nigrum; iste, ista, istud.
 — — — —, sine intermissione.
 付 — — phú, }
 今 — — kim, } nunc. [dariæ.
 孀 Tư, debilis; uxores secun-
 廝 Tư, servi equis pascendis
 vel lignis colligendis de-
 putati; rarum.
 鬣 }
 鬣 } Tư, mystaces.
 飢 }
 飢 } Tư, nutrire; esurientes
 飼 } pascere.
 骹 Tư, carnes putridæ; mor-
 tuorum ossa cum putridis
 carnibus.
 鷩 Tư.
 鷩 lộ —, corvus aquaticus.
 斯 Tư, ille, iste; cedere; scin-
 dere; distare; album;

T
 postea; statim; modi-
 cum; littera finalis.
 須 — — tu, breve tempus.
 覩 Tư, furtim respicere.
 胥 Tư, omnes; recipere; mu-
 tuò se respicere; adju-
 vare; expectare; mutuò.
 — — — —, carnes minutatim
 concidere.
 隸 lệ —, caput ministrorum
 justitiæ.
 傳 truyền —, res quæ congre-
 gatæ usui servantur.
 歆 Tư.
 牙 — — nha, dentes prodere.
 涓 Tư, de multo rore; oryza
 spiritibus oblata; vinum
 optimum; abundans.
 露 lộ —, ros.
 贄 Tư, divitiæ; merces; hor-
 reum; inniti; confidere.
 給 — — cấp, subvenire alteri.
 訾 Tư, considerare; consul-
 tare; destruere; inobedi-
 ens; malus; murmurare.
 之不 } bát — chi thân, suprema
 身 — } dignitas.
 一口 khẩu —, murmurare.
 筭 — — toán, numerare.
 — — — —, mutuò sibi detrahere.
 量 — — lượng, metiri.
 伺 Tư, aliorum facta scrutari.
 候 — — hậu, expectare.
 隙 — — khích, expectare occa-
 sionem.

T [heu !

咨 Tư, scripto consulere; hic;
 嗟 — — ta, suspirare. [minare.
 獄 Tư, carcerum custos; exa-
 孽 } Tư, amor vehemens; dili-
 致 } gentia; producere; nasci.
 — — — —, indesinenter. [gere.
 摠 Tư, movere; agitare; eri-
 緒 Tư, fili principium; succe-
 dere; perficere; expli-
 care; ordo; rei principi-
 um; implexa explicare.
 餘 — — dư, residuum.
 業 — — nghiệp, succedere.
 賜 Tư=cho, dare; beneficia
 conferre; dignari; infe-
 riori dicitur tứ, superiori
 offerre dicitur công.
 貢
 顧 — — có, dignatus est me invi-
 sere.
 𦍋 Tứ, caro putrefacta.
 一仇 cừ —, loculum rumpere.
 肆 Tứ, forum; littera auxiliaris;
 quoddam sacrificium; ta-
 berna; apotheca; qua-
 tuor; ordinare; solvere.
 一放 phóng —, }
 欲 — — dục, } suis cupiditati.
 志 — — chí, } bus servire.
 陳 — — trần, cadaver rei occisi in
 publicum exponere; vic-
 timæ corpus secare.
 筥 Tứ, receptaculum arundine-
 um quadratum.
 書 — — thư, librorum arca.

T

絮 Tứ, bombycum folliculorum
 residuum; sericum rarius.
 一柳 liễu —, salicum flores.
 道 — — đạo, nimis verbosus.
 羹 — — canh, jusculum tempe-
 rare. [operari.
 恣 Tứ, licentia; suo arbitrio
 紊 } Tứ, telæ in tributum of-
 紵 } ferendæ; fila disponere;
 茨 } connectere.
 Từ, domus ex paleis; cong-
 regare; cognomen.
 冠 — — quan, corona spinea.
 磁 Từ, magnes.
 器 — — khí, porcellana.
 祠 Từ, sacrificium vernum.
 堂 — — dàng, avorum monumen-
 ta.
 瓷 Từ, testa durissima.
 伺 Từ, ruminare, (de bobus.)
 仔 Tử, gestare.
 甑 Tử, alimentum.
 梓 Tử, arbor valdè pretiosa;
 tabula ad libros impri-
 mendos. [faciendas.
 一桐 đồng —, tabulæ ad citharas
 𦍋 Tử, breve; vacuum. [tum.
 衡 Tuân, rectum; impermix-
 絢 Tuân, diversicolor; venus-
 tum.
 緝 Tuân, suere; circuire.
 逋 Tuân, præcedere.
 俶 Tuận, infirmus; mæstus.
 餒 Tuấn, ciborum reliquiæ.

T

不 — — } — dư bất tế, ciborum re-
 祭餘 } liquiæ non sacrificantur.
 峻 Tuấn, agricolarum præfec-
 tus; agricolarum spiri-
 tus; appellativum rusti-
 corum.
 駿 Tuấn, equus mansuetus; al-
 tum; magnum; citò.
 儁 Tuấn, valdè mirabile; sa-
 pientiâ præcellens; cus-
 todire; superare; defen-
 dere. [periculosum.
 峻 Tuấn, altum; præruptum;
 拮 Tuấn. [manu.
 一撫 phủ —, consolari; blandiri
 詢 Tuấn, inquirere; investi-
 gare.
 問 — — vấn, } percontari;
 訪 — — phúng, } sciscitari.
 眴 Tuấn, } oculis imperare;
 *Tuấn, } oculorum motus.
 殉 Tuấn, cum mortuo hominis
 effigiem vel alium homi-
 nem sepelire; sequi; ob-
 secundare.
 循 Tuấn, populum inspicere,
 obsequi; blandiri; circui-
 re; conformare se.
 理 — — lý, rationi obtemperare.
 — — — —, ordinatè.
 良 — — lương, bonæ indolis.
 一持 trì —, leges servare.
 一因 nhưn —, procrastinare; pi-
 gritia perseverans.
 循 Tuấn, enarrare; referre.

T

恤 } Tuát, compati; misereri;
 卹 } tristari.

孤 — — cô, orphanos miserari.

夙 Túc, summo mane; diligencia matutina; suis rebus attentus.

志 — — chí, intentio jam pridem.

緣 — — doan, ritus; affectus.

夜 — — dạ, mane et vespere.

呶 Túc, adulari; verba adulatoria.

宿 Túc, quiescere; cessare; morari; recipere; servare; abstinere; constellationes zodiaci; domus viatoribus destinata.

恨 — — hận, vetus odium.

— 借 tá —, hospitium petere.

諾 — — nặc, fidem fallere.

酒 — — tửu, vinum vetus.

儒 — — nhu, sapientissimus.

日 — — nhật, diebus præteritis.

粟 Túc, milium; olim significabat omnia grana corticem exteriorem habentia ut triticum, oryza.

— 英 anh —, papaver; reditus à rege præfectis assignati.

— 金 kim —, flosculi odoriferi.

遯 Túc, revereri; diligens et non dissolutus.

— 剽 tiêu —, levis; citò. [facies.

慄 Túc, adulari; adulatoris

斯 — — tư, id.

T

怯 — — khiếp, timere. [cutere

懾 Túc, decipere; timorem in-

踏 Túc, ambulare leviter, ut pedes à terrâ vix elevando.

縮 Túc, in lusu et mercimoniis jacturam pati; breve; rectum; ex metu se recipere; ambulare; pedes in pectus contrahere ut aves.

— 退 thối —, metu fugere.

舌 — — thiệt, timore percussus.

肅 Túc, revereri; colere; celeriter; attentè; reverentia; rigorosus; introducere; attendere.

書 — — thư, epistola venerabunda.

續 Túc, connectere; conjungere.

嗣 — — tỵ, filios adoptare.

傳 — — truyền, familiam propagare. [aliam ducere.

絃 — — huyền, mortua 1ª uxore

盟 — — minh, fœdus ab aliis jam contractum inire.

陸 — — lục, paulatim; interruptis vicibus. [dere.

熄 Túc, cineribus ignem con-

火 — — hỏa, ignem extinguere.

螂 Túc, millepeda.

蛆 — — thư, centipes. [delæ.

壑 Túc, abhorrere; cinis can-

啣 Túc, loquentium murmur submissâ voce.

— 啾 thừ —, multorum clamor.

T [tud-

即 Túc, ego; statim; nunc; is-

此 — — thử, hoc solum.

息 Túc, respiratio; suspirium; sistere; quies; desistere.

子 — — tử, filii. [tas.

— 消 tiêu —, arte factum; novi-

— 姑 cô —, indulgere; inordinatè amare.

— 子 tử —, }
 — 利 lợi —, } lucrum. [cedere.

踵 — — chũng, sistere; non in-

兵 — — binh, à bello desistere.

縵 Tuế, tela serica subtilis et rara.

噤 Tuệ modicum; clarum; submissa vox; fistularum concertus.

綏 Tuy, currus habenæ; consolari; quiescere; recedere. [non invito recedere.

— 交 giao — milites certamine

— 死 tử —, usque ad mortem dimicare.

脆 Tuy, fragile; debile.

— 剛 cang —, cibi saccharo conditi et sicci.

淬 Tuy, instrumentum ad ignem extinguendum; aqua cum igne permixta; tingere; inficere. [ma.

醉 Tuy, hirquus; oculi extre-

然 — — nhiên, interni affectus qui in vultu se produnt.

瘁 Tuy, morbus; lassus; infirmus.

T

臙 } Túy, fragile.
毳 }
悴 Túy, tristis.
 — **憔悴** tiêu —, facie tristis.
粹 Túy, oryza mundissima; purum; simplex.
啐 Túy, timere; metum incutere; delibare.
醉 } Túy, ebrius; spiritus oblata acceptare in sacrificiis.
醉 }
 — **心** tâm —, totus alicui deditus.
隨 Túy, labi; vir urbanus.
宣 Tuyên, extendere; promulgare; declarare; ab imperatore vocari; tardè; terram suo tempore arare.
詔 — — chiêu, regis edictum aperire.
驕 — — kiêu, superbus.
霰 Tuyên, nix gelu concreta, quæ ad instar grandinis descendit.
怪 Tuyên, animal integrum in sacrificiis oblatum.
璇 Tuyên, gemma pulchra.
璣 — — cơ, instrumentum 7 planetarum motum exhibens.
拴 Tuyên, seligere; ligare.
踰 Tuyên, corpus contrahere; dejicere; occidere; currendo prætergredi; vilis.
匪 Tuyên, vas; receptaculum.
選 Tuyên, eligere; numerare.

T

[mento

— **少** thiêu —, in temporis mo-
 — **白** bạch —, moneta quædam valoris 8 argenteorum.
畜 Tuyết, nix; dealbare; lavare.
白 — — bạch, albissimum.
耻 — — sỉ, ulcisci; ruborem adimere. [inimicum punire.
冤 — — oan, publicâ auctoritate
恨 — — hận, iram prodere.
絕 Tuyết, præcidere; abrumperere; delere; excedere; rarum.
 — **無** vô —, sine interruptione.
奇 — — kì, mirabile.
 — **超** siêu —, longè excellens.
色 — — sắc, libidini abrenuntiare.
棄 — — khí, abrenuntiare.
好 — — hảo, optimus.
鬆 Tung, remittere; laxare.
些 — — ta, ne ità arctes.
 — **鬢** bông —, capilli implexi.
蹤 Tung, vestigium.
愆 Túng, metum incutere.
憑 — — đồng, excitare aliquem.
縱 Túng, quamvis; aliquem suo arbitratui permittere.
肆 — — tứ, } suis se cupiditatibus dedere;
 — **放** phóng —, } protervus.
竦 Túng, timere; venerari.
動 — — động commovere.
懼 Túng, horrescere; timere.

T

皚 Túớc, color albus.
鷓 Túớc=chim sẻ, passer; cyathus; officium.
子 — — tử, avicula.
位 — — vị, magna præfectura.
祿 — — lộc, proventus à rege præfectis assignati.
削 Túớc, cultro attenuare vel dolare; cultellus antiquus; furari; adimere; debilis; delere.
細 — — tế, } dolare leviter; a-
去 — — khứ, } dimere; atten-
職 — — chức, magistratu detur-
嚼 Túớc, mandere; mordere; ruminare.
燂 Túớc.
火 — — hỏa, fax; tæda.
雀 Túớc, avicula.
 — **瓦** ngọa —, }
 — **麻** ma —, } passer.
 — **孔** không —, pavo.
鑲 Tương, connectere; intermiscere; gemmas auro vel argento inserere.
 — **用** } dụng ngân — vật, argento
物銀 } aliquid obducere.
醬 Tương, quoddam ciborum condimentum.
儻 Tương, lassus; debilis.
黷 Tương, auctoritatem usurpare; ejicere; impellere; comprimere; detinere.
奪 — — đoạt, }
竊 — — thiết, } furari; subriperè.

T

被 — — bị, brachium usque ad cubitum denudare.
 病 — — bệnh, morbos ope diabolici sanare.
 漿 Tươg, succus. [aquâ.
 麵 miến —, gluten ex farinâ et
 驥 Tươg, remotum; erigere; equus generosus; equus cujus pes dexter ac posterior est albus.
 襄 Tươg, vestes ad arandum exuere; auxiliari; amplecti; ascendere; prætergredi; æquare; ejicere; excludere; laudare; redire; equi curruum anteriores; quidam fluvius.
 事 — — sự, negotium absolvere.
 獎 Tươg, exhortari; animare; laudare.
 紉 Tươg, flavum remissum.
 票 tiếu —, liber cum suo operimento.
 將 Tươg, mox; particula futurum designans; magnum; nutrire; jussa exequi; auxiliari; ire; sequi; dare; accipere; simul; diuturnum.
 不 bất —, brevî.
 就 — — tựu, ferè sufficit.
 * tươg, dux exercitûs.
 牆 Tươg, } paries; murus.
 * Tang, }
 詳 Tươg, examinare.
 細 — — tế, quàm distinctè.
 備 — — bị, clarè enarrare.

U [or admonetur.

文 — — văn, libellus quo superi-
 翔 Tươg, volando reverti; carum; cum magnâ gravitate.
 就 Tựu, mox; statim; sequi; comitari; obviam ire; suspicere; posse; melius eligere; perficere.
 是 — — thị, ita est; quamvis; videlicet.
 則 — — tác, ergò.
 U
 啖 U, ridere.
 於 U
 於 U } U, habitare; morari; ille, illa, illud; nota dativi; littera finalis; à; ab; ex; ad; in.
 泥 — — nê, lutum sub aquâ.
 相 tươg —, lætari simul.
 地 — — địa, in terrâ.
 — — — —, sine sollicitudine; pedetentim. [laudantis.
 呼 — * ô hô, vox suspirantis seu
 淤 U, occludere; obstruere; insula ex luto et arenâ.
 偃 U. [test humeros elevare.
 僂 — — lâu, gibbus; qui non potest
 噢 U.
 咿 — — y, interior commiseratio.
 咻 — — hũu, mœrentis suspiria.
 麇 Uân, cervus; cervorum nomen commune.
 醞 Uân, fragrantia magna; odor magnus.

U

翻 phân —, id.
 庫 Uân, colligere et recondere aliqua ut postea usui sint.
 韞 Uân, recondere; obvolvere.
 夔 Uân, remotus; distans; profundum; aliis præcellere.
 鬱 Uát, herba benè olens.
 鬱 Uát, arbores spissæ crescentes; tristari; solitarius; mœstus; putridus; fetor.
 神 — } — lữ thần dô, spirituum malignorum duo præses quorum characteres præ foribus inscribunt, idè dicuntur môn thiếp, vel dào phũ, id est libellus, sigillum, custodes portæ.
 茶壘 }
 帖門 }
 符桃 }
 絨 Úc, dicitur de segetibus valdè florentibus, vel de milio floescente.
 郁 Úc, quædam terra.
 — — — —, sapiens; dives; valdè florens; ornatum; venustum.
 馥 phúc —, odor sat intensus.
 燠 Úc, solis calor; calidum.
 億 Úc, centum millia; quies; magnum; considerare; prospicere; providere; arbitrari.
 多 — }
 少 — } — liệu kì sở tu chi đa
 料 — } — thiếu nhi cúng chi; ex-
 其 — } aminare quo quis indi-
 所 — } geat et ei subministra-
 修 — } re.
 之 — }

U

纜 ^Uc, funiculi calceorum; funiculus sericus.
 憶 ^Uc, reminisci; recogitare.
 穢 ^Ué, herbæ simul permistæ in agris; sordidum; malum.
 不污 } ô — bát kham, intolerabilis immundities.
 堪 — }
 噦 ^Ué, eructare; sonitus; sonus. [fundum.
 濺 ^Ué, valdè amplum et pro-
 一汪 uông —, id.
 媵 ^Uy, puella venusta et majestate gravis.
 蜚 ^Uy, quidam serpens aquaticus 8 pedibus longus.
 尉 ^Uy, quiescere; expectare.
 倭 ^Uy, diligens; obsequens.
 國 — — quốc, regnum Japonense.
 寇 — — khấu, latrones Japonenses.
 遲 — — trì, dicitur de veniente è remotis terris, vel ad eas eunte. [latratus.
 猥 ^Uy, vilis; abjectus; canis
 鄙 — — bí, vilis; avarus; nimis in suis rebus subtilis.
 瑣 — — tóa, sat importunus.
 餽 ^Uy, phaseolis vel orizâ animalia domestica pascere.
 韡 ^Uy, abundans; florens; splendidus. [tibus.
 — — — —, de plantis luxuriantibus.
 闕 ^Uy, portam semiaperire.

U

瘡 ^Uy, vibex.
 痿 ^Uy, paralysis.
 縶 ^Uy, vincire; alligare; flocci pendentes è ligulâ gale-ri; muliebre capitis ornamentum.
 巾 — — cân, velum.
 骹 ^Uy, cognomen.
 駮 — — bí, curvus; per ambages aliquid dicere.
 一拔 bát —, de arboribus valdè florentibus.
 營 — — pháp dinh tư, subornare; muneribus leges curvare.
 私法 }
 俛 ^Uyên, exhortari; lætari.
 畹 ^Uyên, agrorum amplitudo; agri continentes 20 jugera et 30 juxta alios.
 一戚 thích —, regis affines.
 婉 ^Uyên, molle; pulchrum; juvenis; obsequens.
 語 — — ngữ, verba non recta.
 曲 — — khúc, }
 轉 — — chuyển, } per ambages.
 容 — — dong, facilis et comis.
 琬 ^Uyên, tabella pretiosa quam imperator regulis donat. [oblinire.
 涓 ^Uyên, quidam fluvius; luto
 宛 ^Uyên, parvum foramen; sutura subtilis.
 螢 Uinh, lampyris.
 火 — — hỏa, id.

U

燒壹 } nhút — chi hỏa năng
 萬一 } thiếu vạn khoảnh chi
 頃之 } tân; scintilla neglecta
 之火 } magnum excitat incen-
 薪能 } dium.
 駟 Uinh, equus magnus et pinguis; equile; equus mansuetus.
 — — — —, equus masculus.
 熒 Uinh, splendor lucernæ in domo; illuminare.
 一聽 thính —, audire et de auditis dubitare. [chrum.
 塋 Uinh, sepultura; sepulchrum.
 網 Uính, vestis simplex.
 鼎 Uinh, posticum; januæ repagulum; circulus januæ appensus.
 儻 Ung. [subdere.
 一降 giáng —, pervicax; non se
 雍 Ung, suffocare; harmonia; contentus. [ces.
 — — — —, consonæ avium vocalium.
 雛 Ung, avium cantus; concordia.
 容 — — dong, hilaris vultus.
 渠 — — cừ, gallinæ aquatiles.
 — — — —, de avium cantu, de hominibus concordibus.
 簪 Ung, mœnium fossæ.
 靡 Ung, aqua reses; concordia.
 一辟 tịch —, curiæ gymnasium.
 鬪 Ung, nares obturatæ.
 擁 Ung, amplexari; defendere.

U
 後前 }
 一遮 }
 壅 ũng, obstruere; replere; aggerem contra aquarum irruptionem elevare; terram arborum radicibus addere. [et moraliter.]
 一培 bôl —, excolere, (physicè)
 一五 ngũ —, homines publici qui celant regem 1° quæ scire deberet. 2° qui privatis utilitatibus student. 3° qui mala pro libitu operantur. 4° qui non monito rege aliquid aggređiuntur. 5° qui non promovendos promovent.
 鷹 ũng, aves rapaces; v. g. falco, aquila, vultur.
 一神 thán —, aquila.
 一野 dã —, milvus.
 一貓 miêu —, noctua.
 一老 lão —, accipiter.
 約 ũc, moderari; ligare; compescere; parcus; pauper; sumptibus parcere; funis; terminus.
 束 — — thúc, per verba, præcepta et prohibitiones compescere. [convenire.]
 信 — — tín, de re aliquâ fideliter
 一大 đạl —, plerumquè; summum.
 然 — — nhiên, compendium.
 定 — — địn, determinare; constituere.

U
 一記 ký —, syngrapha.
 以不 }
 久仁 }
 處者 }
 一不 }
 可 }
 憂儉 }
 患一 }
 無 }
 尪 ũng debilis; gibbus; parvus; macer; collum tortum. [amplæ; inundatio.]
 汪 ũng, aquæ profundæ et
 池 — — trì, lacus.
 洋 — — dương, mare.
 — — — —, lacrymas profundere.
 度 — — độ, eximiæ scientiæ vir.
 枉 ũng, malus; tortum; alicui culpam imputare.
 然 — — nhiên, frustrà.
 非 — — phi, frustrari; operam perdere.
 冤 — — oan, falsum imponere.
 死 — — tử, sine utilitate mori.
 断 — — đoán, injustam ferre sententiam. [invisens.]
 駕 — — giá, superior inferiorem
 抑 — — ức, injustè opprimere.
 央 ũng, medium; dimidium; centrum; finis; diù; rogare. [chrum.]
 — — — —, amplum; visu pulchrum.
 一 中 trung —, in medio.

U
 嫫 ũng, quàm diligenter.
 — — — —, bellè; pulchrè.
 泱 ũng.
 — — — —, aqua profunda et ampla; item de sonitu sat grandi.
 秧 ũng, segetum prima germina; adulta dicuntur miêu, cum flores emittunt tú, et fructu maturo thậ.
 腴 ũng.
 一 膊 bôl —, umbilicus.
 鞅 ũng, cohibere; ventrale seu cingulum equorum.
 餽 ũng, repletus; satiatus; vomitus ex repletione procedens.
 纒 ũu, sata semina cooperire; occa.
 優優 }
 優 }
 優 }
 遊 — — du, pro libitu.
 一 伊 y —, adulatoriè. [dere.]
 劣 — — luyết, vilissimus; irrisibilis.
 勗 ũu.
 醜 — — sao, vultus contortus.
 醜 — — xũu, vultu deformis.
 黝 ũu, nigrum.
 泐 ũu.
 水 — — thủy, lacus; vitrea materia quæ fictilibus superinducitur.

V

鏗 } Vãn, fila aurea seu argentea
 鏗 } ferro inserere ad flores
 輓 } effingendos.
 Vãn, currum trahere, diri-
 gere, funis quo trahitur;
 ante trahentes currum
 dicuntur vãn, retrò im-
 pellantur dicuntur thòi.
 推 — — thi, versus in exequiis
 cantari soliti.
 歌 — — ca, id. [versuum.
 郎 — — lang, cantor ejusmodi
 挽 Vãn, trahere; dirigere; de-
 ducere.
 詩 — — thi, elegia.
 留 — — lưu, detinere.
 晚 } Vãn, vespere; serò; pos-
 勉 } teà; tardè.
 年 — — niên, senex.
 生 — — sinh, junior.
 飯 — — phạn, cœna.
 息 — — tức, conjuges diù post ma-
 trimonium filios habere.
 節 — — tiết, jam media nox.
 媿 Vãn, tardus; piger; adulari;
 obsequi.
 一分 phân * miễn, parere.
 紋 Vãn, texere; lineamenta
 lapidum, manuum, arborum,
 telarum. [simum.
 銀 — — ngân, argentum puris-
 素 Vãn, perturbare; implicare;
 obscurare. [inordinatus.
 亂 — — loạn, res confusæ; sermo

V

雯 Vãn, nubes coloratæ.
 雲 Vãn, nubes; vapor montium
 et fluminum.
 扳 — — bản, bractea nubis figu-
 ram habens quam man-
 darini et bonzii pulsant
 loco companæ.
 扳打 } đả — bản, illam bracteam
 — } pulsare.
 芸 Vãn, herba hiemalis odora.
 香 — — hương, gummi arabicum;
 gummi simile thuri.
 窓 — — song, bibliothecæ fenest-
 ra.
 — — — —, res multæ.
 耘 } Vãn, à noxiis herbis agros
 耨 } purgare.
 隕 Vãn, ex alto decidere.
 合 — — hạp, ab incepto desis-
 tere.
 昉 Vãn, glebas confringere;
 terram aperire; agri ex-
 culti.
 勻 Vãn, æquale; æqualiter; par.
 技 Vãn, tergere; siccare.
 淚 — — lệ, lacrymas abstergere.
 暈 Vãn, vapores solem et lun-
 am ambientes.
 脗 Vãn, quæ simul conveniunt.
 合 — — hạp, id.
 殞 Vãn, mori.
 韻 Vãn, harmonia; consonantia
 musica; sonorum concen-
 tus; conjugere; unire.

V

丰 phong —, hominis decora
 species. [core gerit.
 不 bát —, qui negotia sine de-
 運 Vãn, moveri; gyrare; ire;
 reverti.
 動 — — động, in orbem moveri.
 頭 đầu —, vertigines.
 行 — — hành, in orbem moveri.
 搬 ban —, transferre.
 祚 — — tợ, bona fortuna.
 蹇 — — kiển, fortuna claudicans.
 刎 Vãn, obtruncare.
 之一 } — cảnh chi giao, amicitia
 交頸 } arctissima.
 問 Vãn, inquirere; percontari;
 examinare; aliquid mo-
 dici pretii alicui donare.
 公 công —, imperatoris man-
 datum.
 罪 — — tội, reum damnare.
 罪 } — tử tội, morte damnare.
 死 }
 學 học —, doctus; doctrina.
 候 — — hậu, civiles inquisitiones
 facere; gratulari alicui.
 豐 Vãn, fractum vas ejus par-
 tes adhuc sunt connexæ,
 item gemma fissa.
 汶 Vãn, quidam fluvius.
 — — — —, dedecus.
 沕 Vạt, subtile; profundum;
 doctrina valdè profunda.
 穆 — — mục, id.

V

* mât, sordidum; abscondere se; mergi.

物 Vât, res; negotium; aliquid; res materiales.

件 — — kiện, id.

— 貨 hóa —, merces.

— 神 thân —, herba et testudo quibus utuntur in divinationibus.

— 規 qui —, leges.

— 不 bất —, exlex.

— 庶 thứ —, omnes res.

勿 Vât, ne; non.

— — —, quàm sollicitè.

衛 } Vê, custodire; defendere; quoddam regnum; fovere.

衛 }
違 Vi, obsistere; repugnare; refragari in exilium pel- lere; abesse; non videri; rebellis.

性 — — tính, naturæ vel rationi repugnare.

避 — — tị, recusare.

闈 Vi, laterales januæ seu portæ minores sivè in templis sivè in palatiis.

微 } Vi, parùm; modicum; vile; non; sine; reconditum; recondere; ulcus in cruribus.

微 }
— 太 thái —, } duarum constella-
— 小 tiểu —, } tionum nomina.

— 隱 ản —, subtilissimum.

帷 Vi, cortina; lecti vestis; peristroma.

— 臺 dai —, altaris antependium.

V

爲 Vi, esse; facere realiter et per imaginationem; simia femina.

— 以 dĩ —, habere pro; reputare.

— 以 } dĩ thiện — bửu, virtutem

寶善 } in pretio habere.

— 以 } dĩ trực — khúc, ex recto

曲直 } facere curvum, seu ex bono malum.

— 賤 } tiện nhờn — quan, igno-

官人 } bilis præfectus creatus.

— 難 nan —, molestum esse alicui.

* vj, ut; in; quia; prout.

— 困 nhờn —, quia.

麼 — } — tần ma, quare?

怎 }
尔 — — nhĩ, propter te.

等 — } — ngã đấng kì, ora pro

祈我 } nobis.

未 Vi, nondùm; littera horaria à I^a ad 3^{am} vespertinam dicitur mùi.

嘗 — — thưởng, nunquàm.

曾 — — tăng, nondùm.

時 — — thì, nondùm est tempus.

不 — } — hữu bất, non est pos-

有 } sibile.

蝟 } Vi, erinaceus.

猬 }
味 Vi, gustus; sapor; gustare; condimentum; forma; oblectamentum.

— 有 hữu —, sapidum.

— 無 vô —, insipidum.

V

— 五 ngũ —, quinque sapes

鹹酸 scilicet, toan, acidum; hãm,

苦甘 salsum; cam, dulce; khỏ,

辛 amarum; tàn, mordax.

位 Vi=ngôi, status; dignitas; sedes; disponere; gubernare; rectus; honoratorum numerale.

— 涖 lệ —, dominari.

— 第 đệ —, status; sedes.

— 列 liệt —, vestra dominatio.

彙 Vi, abundans; densus; multitudo; genus. [rarum.

偉 Vi, magnum; miserabile;

瑋 Vi, quædam gemma. [ra.

— 瑰 quý —, res pretiosa; res ra-

緯 Vi, fila telæ transversa; stellæ errantes; oriens et occidens.

— 經 kinh —, contextus.

炎 Viêm, flamma; calidum; ignis in altum tendens; magnus ignis; incendere.

— — —, quàm splendidè.

爰 Viên, in; inducere; dirigere; facere; deducere; rerum dispositiones vel reorum testimonia immutare; ideò; hác de causá.

田 — — điền, agros inter se permutare. [tudine.

— — —, tardè; sine sollici-

轅 Viên, temo.

門 — — môn, duo currus ad instar portæ per quos ad re-

V
gem foris agentem aditus patebat.

袁援 Viên, vestis longa.

兵 — — binh, copiæ auxiliares.

— 鉤 câu —, scalæ ad mœnia conscendenda.

— 叛叛 —, exlex; rebellis.

蚱蜢越 } Viêt, species parvi cancri.

越 Viêt, superare; remotum; manifestare; ostentare; cadere; littera auxiliaris; nomen regni et loci; cognomen. [tò magis.

發 — — phát, multò magis; quan-

席 — — tịch, storea ex herbis.

布 — — bố, tela è filis musæ contexta. [transire.

— 天 thiên —, ad terras remotas

— 右 hữu —, eò magis.

— 顛 diên —, humi prosternere.

— 對 đối —, animo sese præsentes alicui sistere.

禱 Vinh, sacrificium deprecatorium.

泳游 Vịnh, natare dicitur du, sub aquis ire dicitur vịnh.

詠 Vịnh, cantio; canticum; avium cantus.

鉞鉞 } Vong, gladii acies.

V
Vong, fugere; perdere; mori; extinguere; oblivisci; nimio vino deditus.

人 — — nhơn, fugitivus.

忘 Vong, perdere; oblivisci.

記 — — kí, oblivisci.

死 — — tử, morti se objicere.

情 — — tình, sine cupiditate et affectu inordinato.

妄 Vong, falsum; vanum; mendacium; tantummodo; falsò accusare; alium culpate.

誕 — — đản, mentiri. [um.

証 — — chứng, falsum testimonium.

罔 } Vong, non; sine; calamitas; rete; falsa accusatio.

罔 }
— 計 kế —, decipere.

極 — — cực, valdè afflictus.

— — — —, stultè; imprudenter.

像 — — tượng, monstrum aquatile. [cipere.

上 — — thượng, superiores de-

網 Vong, rete; sagenæ; transennæ.

— 打 đả —, retia projicere.

民 — — dân, plebem incautam legibus implicare. [rum.

巾 — — cân, biretum præfecto-

望望 } Vong, spes; sperare; prospicere; videre; plenilunium; confidere; expectare; sacrificium quod fit à longè spiritibus montium et fluminum.

V
— 記 kí —, sperare.

— 瞻 chiêm —, suspicere; à longè respicere.

— 責 trách —, reprehendere cum spe quod corrigatur aliquis.

— 萬 vạn —, omninò confidere.

— 聞 văn —, bona fama.

— 遠 viễn —, desiderans cum impatientiâ, quòd non statim optata assequatur.

— 觀 quan —, furtim explorare.

— 缺 khuyết —, austeram disciplinam ægrè ferre.

風 — — phong, adulari.

重 — — trọng, eximia fama.

梅 — — môi, inutile. [siderare.

— 仰 ngưỡng —, cum amore de-

— 墨 mặc —, vermes libros corroderentes. [ri.

— 怨 oán —, conqueri; imprecari.

進 — — tấn, sperare se posse perficere.

鶩 Vu, equi præproperè extra viam currentes vel perturbatè húc atque illúc currentes.

鶩 Vu, } anates silvestres,
* mợc, } item domesticæ.

于 Vu, dicere; in; ire; longè secedere; particula dativi; littera auxiliaris.

奸 Vu, viri urbani in colloquio.

巫 Vu, incantatrix. [curare.

醫 — — y, arte magicâ morbos

V

— 男 nam —, incantator. [vum.
 紆 Vu, obvolvere; ligare; cur-
 翠 } Vu, nomen sacrificii ad
 翠 } pluviam petendam.
 * vũ, iris, arcus cœlestis.
 鼻 Vu, duos simul aliquid ele-
 vare.
 蕪 Vu, sordidum; malum; her-
 ba quædam; herba benè
 olens.
 — 荒 hoang —, ager sterilis ex
 nimiâ herbarum inutili-
 um copiâ.
 孟 Vu, scutella; vas ad biben-
 dum et comedendum.
 水君 } quân như — dã, dân viết
 亦如 } thủy dã, — phươg
 方 — } thủy diệc phươg, —
 — 也 } viên thủy diệc viên dã;
 圓民 } rex est veluti vas, po-
 水日 } pulus veluti aqua, si vas
 亦水 } est quadratum, aqua est
 圓也 } quadrata, si rotundum
 也 — } aqua est rotunda. (qua-
 方 } lis rex, talis populus.)
 雲霧 } Vũ, nebula.
 整 Vũ, reverentias exhibere,
 sive capite demisso sive
 recto corpore eas iterare.
 * mậu, id.
 務 Vũ, totis viribus et omninò
 in aliquâ re occupatum
 esse. [cumbendum.
 事 — — sự, negotium in quod in-

V

業 — } — bản nghiệp, suo mu-
 本 } neri totum incumbere.
 — 全 tuyền —, unicè de munere
 curare. [ram dare.
 農 — — nông, agriculturæ ope-
 民 — — dân, populi curam habere.
 廡 Vũ, parvæ domus magnæ
 aulæ adhærentes; abun-
 dare; florescere. [diri.
 憚 Vũ, adulari; amare; blan-
 然 — — nhiên, cum tristitiâ, de eo
 cui res ex voto non suc-
 cedunt. [cujus agere.
 嫵 Vũ, adulari; ad nutum ali-
 媚 — — mi, mulier pulchra ex-
 cæcans mentem.
 宇 Vũ, alæ tecti; totus orbis;
 magnum.
 — 棟 đồng —, tecti culmen.
 偶 Vũ, corpus curvare.
 — — — —, hominis incessus.
 侮侮 } Vũ, contemnere; illudere.
 弄 — — lộng, id.
 心慢 } mạn — chi tâm sinh, pro-
 生 — } pensio neglectûs et irre-
 之 } verentiæ producta est.
 玦 Vũ, lapis pretiosus infèrior.
 舞 Vũ = múa, saltare.
 — 鼓 cổ —, incitare; promovere.
 踏 — — đạp, saltare; tripudiare.
 膾 Vũ, pingue; bonum; mag-
 num; multum.

V

— 靡 mi —, pauci.
 咽 Vúc.
 — — — —, molestia; verbositas.
 域 Vúc, urbes parvæ et mœni-
 bus cinctæ; regio; pars;
 morari.
 中 — — trung, in mundo.
 悃 Vúc, lugubre mulierum ca-
 pitis ornamentum.
 臧 Vúc } victis in bello au-
 * quách, } res vel aurem
 } dexteram am-
 } putare.
 齧 } Vúc, fauces; facies; vul-
 齧 } tus.
 * quách, in bello victis ca-
 put amputare; hostem
 capere.
 闕 } Vúc, limen inferius ja-
 闕 } nuæ.
 罟 Vực, rete novem saculis
 instructum.
 械 Vực, arbores parvæ quæ sat
 spissæ et spinosæ nas-
 cuntur.
 尤 Vũ, mirum; monstrosum;
 multum; culpa; imitari;
 magis; odisse; culpæ;
 excessus; conqueri; si-
 mile.
 人不 } bất — nhưn, neminem
 — } culpat. [adhuc excedit.
 — 效 hiệu —, qui quos imitatur
 虬 Vũ.
 — 蚩 xi —, vexillum cui sacrifi-
 cant ante pugnam, in quo
 est effigies inventoris Xi
 vũ.

T

郵 郵

Vưu, mandarinorum mansiones; domus in agris; loca in viis ubi morantur tabellarii sive illi qui epistolas per manus tradunt; excedere; magis; cognomen.

— 督 *đốc* —, praefectus cujus est transeuntes praefectos de necessariis servis providere.

X

賒 *Xa*, creditâ pecunia emere; procrastinare; secedere; distans; remotum.

物 — — vật, arrhas tradere.

紵 *Xa*, vestium partes ad latus additæ.

— 打 *đả* —, illam partem addere; item aliorum sermonibus se intermiscere.

射 *Xa*, jaculari sagittas.

光 — — quang, splendere.

— 相 *tương* —, ex adverso posita.

利 — — lợi, lucrari.

覆 — — phúc, conjicere.

舍 *Xá*, abjicere; desistere; contemnere.

— 施 *thi* —, eleemosynam largiri.
* *xả*, habitatio; domus; hospitium.

匿 — — nặc, abscondere. [tus.]

命 — — mạng, suâ sorte conten-

— 子 *tử* —, filii uxor; appellativum cognatorum inferiorum.

T

弟 — — *đệ*, meus frater minor.

親 — — *thân*, meus cognatus minor.

求 — } — *thân cầu đạo*, sine periculi ratione religionem quaerere.

道身 }
— 捨 } *Xả*, findere; manu aliquid trahere; scindere.

— 拏 } *Xả*, verba honorifica; verbis aliquid concedere.

— 唱 *xương* —, reverentiam exhibere.

捨 *Xả*, derelinquere; abjicere; desinere; collocare.

命 — — *mạng*, vitam suam seponere.

— 施 *thí* —, eleemosynam praebere.

— 財 *tài* —, subire periculum perdendi res suas.

逐 — } — *bôn trực mặt*, finem intendere et media negligere.

末本 }
— 權 *Xác*, ligna transversa loco pontis; ligna fixa ad prohibendum transitum cymbarum.

— 辜 *cô* —, vectigalia exigentes.

確 *Xác*, forte; durum; certè.

摧 *Xác*, percutere; tundere.

蠶 *Xả*, scorpius caudâ longiori, cujus brevior cauda dicitur *yết*.

嗽 *Xán*, morbus ex calore vel ex plenitudine proveniens.

誚 } *Xán*, risus lenis; jocari; irridere.

晒 }
— 噴 *Xi*, irridere.

T

肛 *Xang*, extremum majoris intestini.

門 — — *môn*, anus.

— 胖 *bàng* —, valdè pinguis.

— 脫 *thoát* —, infirmitas in qua simul cum stercore intestina defluunt.

髌 *Xang*, os sacrum.

髌 *Xao*=*xương ống*, tibia.

敲 *Xao*, baculus brevis; percutere; pulsare; alicujus confessionem extorquere cruciatibus.

門 — — *môn*, pulsare januam.

嫺 — — *du*, versus compositos debitæ perfectioni reddere; ulterius examen.

對還 } *hoàn hữu đối* —, res indiget ulteriori examine.

— 有 }
巧 *Xảo*, habilitas; industria; bonum; præclarum; ingenio valens.

試 — — *thí*, artifex peritus.

— 伶 *linh* —, }
— 奇 *kì* —, } res sat artificiosa.

— 湊 *thấu* —, inopinatus sed felix eventus.

懲弄 } *lộng* — *phản trờng chuyết*; rem præclare conficere et de se humiliter sentire.

— 拙 }
— 反 }
掣 *Xé*, seligere; capere; in altum tollere.

肘 — — *trúu*, negotio difficili expediendo ineptus.

噴 *Xi*, irridere.

T

— — — —, sonitus papyri quan-
dò frangitur.
熾 Xí, incendium; incendere.
諺 Xí, secedere.
譏 Xí, }
 * Tri, } ridere; loqui.
斥 Xích, extendere; magnum;
dilatate; reprehendere;
minari. [dicare.
指 chí —, digito et verbis in-
出 xuát —, ejicere.
候 — — hâu, è speculâ observare.
檐 } Xiêm, conopeum quod
簪 } curribus imponitur, it-
簪 } em quod ephippio im-
僂 } ponitur et ex utrâque
pendet.
儻 Xiên, gigas; statura; pro-
ceritas.
樞 Xu, cardo; centrum.
德 — — đức, virtutes cardinales.
天 thiên —, cœli axis.
樺 Xu, }
 * Vũ, } mala arbor.
軀 Xu, corpus; quatuor cor-
poris membra.
肉 nhục —, corpus.
醜 Xú, deformis; vultu defor-
mis; id cuius aliquem
pudere debet. [olfacere.
臭 Xú, odor qualiscumque sit;
殞 Xú, fetor; odor rei putridæ.
驍 } Xú, fortis; facere.
鼓 } [menta.
豆 đậu —, phaseolorum condi-

U

處 } Xú, quiescere; morari;
処 } habitare; quid; ali-
quid; puella innupta;
cognomen.
制 — — ché, leges castigare.
怎 }
麼 } tăn ma —, quid remedii?
區 khu —, disponere quid
agendum, vel cuilibet as-
signare suum locum.
治 — — trị, regere; castigare.
女 — — nữ, virgo vel mulier in-
nupta. [fecturam adeptus.
士 — — sĩ, litteratus nondum præ-
有 } hũu đặng —, habet ali-
等 } quid similitudinis.
 * xú, locus.
下 hạ —, diversorium.
隨 tùy —, }
到 đáo —, } ubique.
杵 Xũ, pilum; linteis tunden-
dis palmula.
蠢 Xuấn, motus vermium;
agitare; movere; arro-
gans; non obsequens.
愚 ngu —, rudis; tardus.
僭 Xuấn, dives; spissus.
出 Xuát, exire; egredi; pro-
ducere; emittere; vo-
mere; sororum filii.
痘 — — đậu, edere pustulas.
人 — — nhơn, præcellens; egre-
di ad magistratum ge-
rendum. [minens.
衆 — — chúng, omnibus supere-

U

拏 noa —, extrahere.
挺 điềng —, seligere.
斛 Xúc, permutare.
歎 Xúc, magna ira.
臺 Xúc, altum; eminens;
æquale; rectum; in al-
tum tollerre.
炊 Xuy, ignem excitare suf-
flando; omnes segetes
aptæ ut in ollâ in com-
munem usum coquantur.
爨 — — huân, coquus.
弄 lộng —, panis ad vaporem
aquæ coctus.
吹 } Xuy, flare; sufflare; mu-
歟 } siccis instrumentis ca-
簫 } nere; sufflatio ad re-
frigerandum. [re.
威 — — diêt, sufflando extingue-
開 — — khai, flando aperire.
管 quản —, follis.
呵 — — kha, sollicitare.
毳 Xúy, stragulum ex panno;
animalium pili tenuissimi
vel plumæ quæ in pecto-
ribus avium nascuntur;
tapes panneus.
火 hỏa —, tela incombustibilis.
衣 — — y, vestis lanea.
顛 Xuyên, totum esse in aliquo
negotio et nullâ ratione
aliò divelli.
蒙 — — mông, rudis. [terminare.
制 — — ché, aliquid firmiter de-
 — — —, quàm diligentissimè.

U

穿 Xuyên, terebrare; vacuum; penetrare; foramen aperire; per angusta vel per ambages se se insinuare; inducere.

壁 — — bích, parietem perforare.

貫 — — quán, filo inserere.

衝 } Xung, compitum; impetere; aggredi.

衝 } — —

— 臨 lâm —, quidam currus.

— 拆 sách —, arrogantibus verbis aliquem impetere.

— 艨 mông —, naves bellicæ.

狷 Xung, volando in altum conscendere.

冲 Xung, vacuum; profundum; parvulus; movere; agitare; mittere; volare. [dulis

— — — —, de ornamentis pendens

動 — — động, agitare.

忡 Xung, tristis; mœstus.

— 憂 } ưu tâm — —, magnâ affectus tristitiâ.

— 心 } — —

頰 } Xung, color ruber; item

剌經 } color ruber bis tinctus.

稱 } Xung, laudare; vocare; erigere; rerum gravitatem ponderare; metiri.

稱 } — —

螳 Xung, parvæ ostreæ maritimæ ovatæ figuræ quarum caro dicitur xúng trường.

腸 — —

靦 Xung, furtim respicere; rectum aspicere.

U

憊 Xung. [bilis corde.

— — — —, rudis; stolidus; de-

生 — — sinh, rudis.

綽 Xức, latum; amplum; tardus; tardè.

約 — — ước, pro libitu suis cupiditatibus satisfacere.

菖 Xương, gladiolus (flos.)

昌 Xương, solis splendor; illuminare; dives; bonus; splendidus; prodire; florere; nobilis; elegans.

— 禹 } vũ bá — ngôn, verba quæ ad honestatem incitant.

言拜 } — —

— 文 văn —, nomen sideris vel idoli quod litterati colunt.

俚 Xương, stolidus.

— — — —, de cæco.

鬼 — — quỷ, anima hominis à tygride devorati.

閭 Xương.

閤 — — hạp, porta cœli.

猖 Xương.

狂 — — cuồng, de turbâ animalium metu fugientium; item de hominibus tumultuariè incedentibus. [la.

娼 Xương, meretrix; prostibula.

妓 — — kĩ, meretrix.

優 — — ưu, cantatrix.

倡 Xương, præire; dux; ducere multitudinem.

狂 — — cuồng, vitiosa, irregularis agendi ratio.

U

率 — — suát, } dux, præses in bono vel malo sensu.

導 — — đạo, } — —

悵 Xương.

— 惆 diêu —, votis frustratus.

倣 Xương, amplum, (de ædificiis.)

敞 Xương, amplum; altum; apertum; clarum.

永 Xương, clarum; dies longior; intelligere.

廠 Xương, domus sine parietibus, seu tectum.

摸 Xứu, manu aliquem per vestes apprehendere, nec illum dimittere.

嗅 Xứu, odorari; odoratus; avium cantus.

嗅 Xứu, odorari; olfacere.

終

INDEX

PRÆCIPUORUM CHARACTERUM

IN APPENDICE SINENSI USURPATORUM.

CLAVES DUORUM DUCTUUM.

<p>CLAVES UNI- US DUCTUS. — nhứt.</p> <p>部 bộ.</p> <p>上 thượng.</p> <p>不 bất.</p> <p>丐 cái.</p> <p>丕 phi.</p> <p>世 thế.</p> <p>丘 khưu.</p> <p>丨 cón.</p> <p>部 bộ.</p> <p>丫 nha.</p> <p>个 cá.</p> <p>丰 phong.</p> <p>串 quán.</p> <p>弗 sán.</p> <p>、 chú.</p> <p>部 bộ.</p> <p>丹 đôn.</p> <p>主 chủ.</p>	<p>ノ phiệt.</p> <p>部 bộ.</p> <p>乃 nãi.</p> <p>之 chi.</p> <p>乍 sạ.</p> <p>乎 hô.</p> <p>乏 phạp.</p> <p>自 đỏi.</p> <p>乖 quai.</p> <p>丞 thùy.</p> <p>乘 thặng.</p> <p>乙 át.</p> <p>部 bộ.</p> <p>乞 khất.</p> <p>也 đã.</p> <p>乚 kê.</p> <p>乚 trì.</p> <p>乚 ý.</p> <p>丿 quyết.</p> <p>部 bộ.</p> <p>了 liểu.</p> <p>予 dư.</p>	<p>CLAVES DUO- RUM DUCTU- UM.</p> <p>二 nhị.</p> <p>部 bộ.</p> <p>于 vu.</p> <p>井 tĩnh.</p> <p>些 ta.</p> <p>些 tề.</p> <p>一 đầu.</p> <p>部 bộ.</p> <p>亨 hanh.</p> <p>京 kinh.</p> <p>亮 lượng.</p> <p>勛 thục.</p> <p>亶 thien.</p> <p>人 nhơn.</p> <p>部 bộ.</p> <p>仂 lạc.</p> <p>仆 phú.</p> <p>今 kim.</p> <p>介 giái.</p> <p>仍 nhưng.</p>	<p>仕 sĩ.</p> <p>仔 tử.</p> <p>仗 trượng.</p> <p>仵 thiên.</p> <p>仵 ngật.</p> <p>以 dĩ.</p> <p>仰 ngửơng.</p> <p>伸 tròng.</p> <p>佻 tĩ.</p> <p>仵 ngộ.</p> <p>仵 kiện.</p> <p>任 nhâm.</p> <p>仵 đê.</p> <p>仵 khĩ.</p> <p>仵 điếu.</p> <p>仵 tảm.</p> <p>仵 khảng.</p> <p>仵 cấp.</p> <p>伊 y.</p> <p>仵 ngũ.</p> <p>仵 kị.</p> <p>仵 ái.</p> <p>仵 phạt.</p> <p>仵 hưu.</p> <p>仵 hỏa.</p> <p>仵 nễ.</p>	<p>伸 thân.</p> <p>伺 tư.</p> <p>徑 phi.</p> <p>佖 đái.</p> <p>但 đản.</p> <p>仵 trử.</p> <p>佈 bố.</p> <p>傅 vũ.</p> <p>佖 thiệu.</p> <p>位 vị.</p> <p>体 bôn.</p> <p>佖 triêm.</p> <p>佖 đà.</p> <p>佖 dật.</p> <p>佖 nịnh.</p> <p>佖 dương.</p> <p>佖 giai.</p> <p>佖 tinh.</p> <p>佖 điều.</p> <p>佖 giáo.</p> <p>佖 thích.</p> <p>使 sử.</p> <p>佖 khóa.</p> <p>佖 huộc.</p> <p>佖 duật.</p> <p>佖 mâu.</p>	<p>佖 thí.</p> <p>佖 vũ.</p> <p>佖 lữ.</p> <p>佖 triệt.</p> <p>佖 ngũ.</p> <p>佖 thúc.</p> <p>佖 nga.</p> <p>佖 cầu.</p> <p>佖 phủ.</p> <p>佖 tiếu.</p> <p>佖 lợi.</p> <p>佖 hi.</p> <p>佖 lí.</p> <p>佖 miễn.</p> <p>佖 sĩ.</p> <p>佖 hiệp.</p> <p>佖 thực.</p> <p>佖 a.</p> <p>佖 ám.</p> <p>佖 tĩ.</p> <p>佖 xươg.</p> <p>佖 dẫn.</p> <p>佖 tụ.</p> <p>佖 uyên.</p> <p>佖 thương.</p> <p>佖 quan.</p>	<p>佖 lệ.</p> <p>佖 khuát.</p> <p>佖 thùy.</p> <p>佖 lương.</p> <p>佖 tá.</p> <p>佖 xươg.</p> <p>佖 phiệp.</p> <p>佖 phóng.</p> <p>佖 trĩ.</p> <p>佖 không.</p> <p>佖 quyện.</p> <p>佖 đông.</p> <p>佖 thiên.</p> <p>佖 trác.</p> <p>佖 ủy.</p> <p>佖 nghệ.</p> <p>佖 xuẩn.</p> <p>佖 vĩ.</p> <p>佖 kê.</p> <p>佖 vũ.</p> <p>佖 nặc.</p> <p>佖 đê.</p> <p>佖 ỏi.</p> <p>佖 tuận.</p> <p>佖 khảm.</p> <p>佖 ngạn.</p>	<p>偌 giã.</p> <p>偌 giai.</p> <p>偌 mậu.</p> <p>偌 đê.</p> <p>偌 tố.</p> <p>偌 đình.</p> <p>偌 bối.</p> <p>偌 hiệp.</p> <p>偌 thu.</p> <p>偌 kiện.</p> <p>偌 ngẩu.</p> <p>偌 bức.</p> <p>偌 tập.</p> <p>偌 ý.</p> <p>偌 tuản.</p> <p>偌 tư.</p> <p>偌 trác.</p> <p>偌 trính.</p> <p>偌 bình.</p> <p>偌 thâu.</p> <p>偌 cấn.</p> <p>偌 khôi.</p> <p>偌 hoạt.</p> <p>偌 phú.</p> <p>偌 mã.</p> <p>偌 bàng.</p>
--	---	---	--	--	--	--	---

CLAVES TRIUM DUCTUUM.

匹 thát.
匱 yền.
匿 nặc.
區 khu.

十 thập.
部 bộ.

卂 tá.

卄 nãm.

卉 tạp.

半 bán.

卉 hời.

卒 tốt.

樹 trạm.

博 bác.

卜 bók.

部 bộ.

占 chiêm.

𠂇 triệu.

口 tiết.

部 bộ.

卬 ngưỡng.

卮 phi.

卮 bát.

卮 tức.

卮 khước.

卮 noãn.

卮 ngạc.

厂 hãn.
部 bộ.

厖 đông.

厖 chát.

厖 phi.

厖 quyết.

厖 ngạo.

厖 lệ.

厖 mỗ.

厖 bộ.

厖 quãng.

厖 khứ.

厖 sâm.

厖 hự.

厖 bộ.

厖 trảo.

厖 cử.

厖 một.

厖 phản.

厖 thủ.

厖 thọ.

厖 khóai.

厖 tông.

厖 bộ.

厖 bộ.

厖 bộ.

厖 bộ.

厖 bộ.

厖 bộ.

厖 bộ.

厖 bộ.

古 cổ.

句 cú.

另 lĩnh.

叨 thao.

只 chỉ.

叫 kiêu.

召 triệu.

叮 đình.

可 khả.

叱 sát.

右 hữu.

右 hữu.

叵 ous.

叵 ous.

司 tư.

旨 mã.

吃 cá.

吊 điêu.

吏 lại.

向 hướng.

吝 lãn.

吝 thân.

吞 phệ.

吠 phũ.

吃 cá.

叱 ngoa.

吮 duyet.

吮 cang.

吮 thân.

吮 ngô.

吮 xuy.

吮 cáo.

吮 ách.

伺 từ.

呢 ni.

周 châu.

味 vị.

呵 kha.

哏 phi.

呻 thân.

咄 dát.

咄 khư.

咄 táp.

咄 phát.

咄 dich.

咄 cử.

咄 hồng.

咄 ngạc.

咄 tư.

咄 oa.

咄 ai.

咄 phẩm.

咄 sãn.

咄 oa.

咄 loi.

咄 ca.

咄 tuc.

咄 dã.

咄 bộ.

咄 ca.

咄 thân.

咄 hải.

咄 bống.

咄 câm.

咄 thọ.

唯 duy.

唯 nhi.

唯 ư.

唯 thóa.

唯 trác.

唯 dich.

唯 thuận.

唯 vãn.

唯 túy.

唯 tháp.

唯 khải.

唯 khải.

唯 diêm.

唯 bí.

唯 tú.

唯 á.

唯 sí.

唯 đề.

唯 ngung.

唯 ỏi.

唯 mưu.

唯 nhuyên.

唯 xã.

唯 ớc.

唯 hoãn.

唯 ái.

唯 tức.

唯 tháp.

唯 kiêu.

唯 xi.

唯 chân.

唯 tón.

嘎 sá.

嘎 xứ.

嘎 sác.

嘎 hiệp.

嘎 sóc.

嘎 tháp.

嘎 diên.

嘎 thị.

嘎 đé.

嘎 khái.

嘎 tao.

嘎 gia.

嘎 lao.

嘎 phiêu.

嘎 giả.

嘎 vức.

嘎 toái.

嘎 tiếu.

嘎 chúc.

嘎 chủy.

嘎 cao.

嘎 kiêu.

嘎 than.

嘎 tón.

嘎 hiết.

嘎 hời.

嘎 thực.

嘎 phún.

嘎 tiếu.

嘎 ử.

嘎 ué.

嘎 ngạc.

噎 the.

噎 ái.

噎 tập.

噎 ung.

噎 ninh.

噎 hách.

噎 tuệ.

噎 ngãn.

噎 nghệ.

噎 mặc.

噎 yền.

噎 thân.

噎 tân.

噎 sãm.

噎 anh.

噎 tức.

噎 nhiếp.

噎 khiết.

噎 vi.

噎 bộ.

噎 nập.

噎 tín.

噎 thông.

噎 hót.

噎 ngoa.

噎 khỏn.

噎 linh.

噎 cố.

噎 bổ.

噎 ngữ.

噎 quyen.

圉 ngư.

圉 vi.

圉 đồ.

圉 loan.

土 thổ.

土 bộ.

圭 què.

圭 nhát.

圭 phản.

圭 độn.

圭 phường.

圭 phân.

圭 đan.

圭 khảm.

圭 phi.

圭 thán.

圭 hời.

圭 khư.

圭 đé.

圭 thùy.

圭 phuc.

圭 cẩu.

圭 diệt.

圭 ai.

圭 quyen.

圭 vức.

圭 phụ.

圭 ư.

圭 yếm.

圭 nõa.

圭 nghệ.

CLAVES TRIUM DUCTUUM.

CLAVES TRIUM DUCTUUM.

培 bồi cơ. 墮 đọa. 墜 vách. 墜 墜 điện. 墜 墜 壅. 墜 壇 đàn. 墜 壘 lẫm. 墜 壘 tĩ. 墜 壘 hác. 墜 壘 đảo. 墜 壘 nhuyên. 墜 壘 khoáng. 墜 壘 diêm. 墜 壘 nhương. 墜 壘 nham. 墜 壘 sĩ. 墜 壘 bộ. 墜 壘 tráng. 墜 壘 hồ. 墜 壘 nhút. 墜 壘 thuân. 墜 壘 tuy. 墜 壘 bộ. 墜 壘 thuân. 墜 壘 linh. 墜 壘 tá. 墜 壘 chỉ. 墜 壘 bộ. 墜 壘 phong.

夕 tịch. 夕 部 bộ. 夙 túc. 夙 夙 dạ. 夙 夙 mộng. 夙 夙 mạc. 夙 夙 dân. 夙 夙 lỏa. 夙 夙 đại. 夙 夙 bộ. 夙 夙 khóai. 夙 夙 yêu. 夙 夙 ương. 夙 夙 điều. 夙 夙 di. 夙 夙 hiệp. 夙 夙 nại. 夙 夙 hoán. 夙 夙 khê. 夙 夙 tra. 夙 夙 bôn. 夙 夙 diệc. 夙 夙 tháo. 夙 夙 tráng. 夙 夙 bôn. 夙 夙 phĩ. 夙 夙 điện. 夙 夙 thích. 夙 夙 phán. 夙 夙 tĩ.

女 nữ. 女 部 bộ. 好 hảo. 好 好 vu. 好 好 phi. 好 好 vọng. 好 好 phu. 好 好 nghiên. 好 好 trang. 好 好 nạp. 好 好 phương. 好 好 đố. 好 好 ni. 好 好 mẫu. 好 好 hiệu. 好 好 cầu. 好 好 mộ. 好 好 gian. 好 好 lí. 好 好 sũu. 好 好 sa. 好 好 nưong. 好 好 ngu. 好 好 ná. 好 好 quyên. 好 好 nga. 好 好 vãn. 好 好 xưong. 好 好 uyên. 好 好 quyên. 好 好 tĩ.

婷 đình. 娉 nôn. 娉 娉 hiệp. 娉 娉 uy. 娉 娉 mi. 娉 娉 tiết. 娉 娉 mạo. 娉 娉 tó. 娉 娉 tích. 娉 娉 dựng. 娉 娉 nhục. 娉 娉 si. 娉 娉 minh. 娉 娉 ương. 娉 娉 ố. 娉 娉 tiệu. 娉 娉 dich. 娉 娉 li. 娉 娉 khuê. 娉 娉 hàng. 娉 娉 lão. 娉 娉 nhàn. 娉 娉 vũ. 娉 娉 thiên. 娉 娉 kiêu. 娉 娉 tư. 娉 娉 diêu. 娉 娉 thắm. 娉 娉 độc. 娉 娉 sương. 娉 娉 tiêm. 娉 娉 luyên.

子 tử. 子 部 bộ. 孛 khiết. 孛 孛 khổng. 孛 孛 bôt. 孛 孛 tư. 孛 孛 miển. 孛 孛 thực. 孛 孛 sán. 孛 孛 tư. 孛 孛 nhụ. 孛 孛 nhụ. 孛 孛 nhụ. 孛 孛 nhụ. 孛 孛 nghiệt. 孛 孛 nghiệt. 孛 孛 miên. 孛 孛 bộ. 孛 孛 nhũng. 孛 孛 quý. 孛 孛 trạch. 孛 孛 cứu. 孛 孛 vũ. 孛 孛 giải. 孛 孛 đôt. 孛 孛 hoành. 孛 孛 mật. 孛 孛 chủ. 孛 孛 đàng. 孛 孛 hoành. 孛 孛 quan.

宙 trụ. 宙 宛 uyên. 宙 宜 nghi. 宙 宜 tuyên. 宙 宥 hữu. 宙 宥 triệu. 宙 宥 túc. 宙 宥 cám. 宙 宥 kháu. 宙 宥 bình. 宙 宥 mi. 宙 宥 nịnh. 宙 宥 trí. 宙 宥 dũ. 宙 宥 tâm. 宙 宥 ngụ. 宙 宥 liêu. 宙 宥 ninh. 宙 宥 liêu. 宙 宥 hoàn. 宙 宥 diêm. 宙 宥 bửu. 宙 宥 sũng. 宙 宥 diên. 宙 寸 thốn. 宙 寸 bộ. 宙 射 phá. 宙 射 xạ. 宙 射 khác. 宙 射 tương.

尉 úy. 尉 導 đạo. 尉 小 tiểu. 尉 小 bộ. 尉 尖 tiêm. 尉 尖 thượng. 尉 尖 thiêm. 尉 九 vũ. 尉 九 bộ. 尉 尤 vũ. 尉 尤 liệu. 尉 尤 uông. 尉 尤 lỏa. 尉 尤 tựu. 尉 尤 kiêm. 尉 尸 thi. 尉 尸 bộ. 尉 尹 doãn. 尉 尸 cứu. 尉 尸 sí. 尉 尸 cục. 尉 尸 tí. 尉 尸 cư. 尉 尸 diên. 尉 尸 ốc. 尉 尸 sĩ. 尉 尸 cực.

CLAVES TRIUM DUCTUUM.

CLAVES QUATUOR DUCTUUM.

屑 tiết.
扇 lậu.
屏 bình.
屠 đồ.
履 lý.

 屮 triết.
部 bộ.

 屯 đồn.

 山 sơn.
部 bộ.

 屹 ngật.
岐 kì.
岌 ngật.
岑 sâm.
岸 ngạn.
岿 khang.
崑 doan.
峯 phong.
峰 phong.
島 đảo.
峒 cánh.
峻 tuấn.
崇 sùng.
嶠 nghiệt.
郭 quách.
歸 qui.
巍 nguy.
巘 hiên.

彡 xuyên.
部 bộ.

 巫 kinh.
部 bộ.

 工 công.
部 bộ.

 巧 xảo.
巨 cự.
巫 vu.

 巳 kí.
部 bộ.

 巳 dĩ.
目 dĩ.
巷 hạng.
巽 tôn.

 巾 cân.
部 bộ.

 布 bố.
帆 phàm.
帟 chí.
帟 bi.
帕 ba.
帖 thiếp.
帘 liêm.
帙 diệt.
帛 bạch.
帑 quản.

帚 trửu.
幌 thuế.
幌 tiển.
幌 đảo.
帷 vi.
幄 ác.
幌 khoáng.
幕 mạc.
幌 vức.
幌 hô.
幌 phiên.
幌 phân.
幌 sang.
幌 xiêm.
幌 mông.

 干 can.
部 bộ.

 幸 hạnh.
幹 cán.

 么 hiếu.
部 bộ.

 幼 áu.

 广 điểm.
部 bộ.

 庇 tí.
床 sàng.

底 đở.
庖 bào.
店 điểm.
庖 trá.
庖 chất.
庖 trỉ.
庫 khố.
庭 đình.
庵 am.
庶 thứ.
庸 dong.
廩 sừ.
廩 uẩn.
廩 sừơng.
廩 hạ.
廩 liêm.
廩 chương.
廩 ngao.
廓 quách.
廚 trù.
廛 triền.
廛 tư.
廛 khâm.
廛 vũ.
廛 phé.
廛 thiện.
廛 quái.
廛 lẫm.
廛 ám.
廛 lư.
廛 ung.
廛 thính.

及 dẫn.
部 bộ.

 廷 đình.
建 kiến.
道 diển.

 井 cung.
部 bộ.

 廿 năm.
弁 bàn.
弁 dĩ.
弁 khí.
弄 lộng.
弄 diệc.
弄 diên.
弄 tương.

 弓 cung.
部 bộ.

 弗 phát.
弘 hoàng.
弛 thì.
𠂔 quyết.
𠂔 nỗ.
𠂔 mẽ.
張 trướng.
弼 bát.
弼 bát.
彈 đờn.
彊 cương.

彌 di.

 𠂔 kí.
部 bộ.

 彘 trệ.
彘 vị.

 彘 sâm.
部 bộ.

 彘 đơn.
彘 ngạn.
彘 điêu.
彘 bành.
彘 ảnh.

 彘 xích.
部 bộ.

 徂 cấp.
徂 phương.
徂 dịch.
徂 bí.
徂 tổ.
徂 hận.
徂 trừ.
徂 tiêu.
徂 kính.
徂 đắc.
徂 bôi.
徂 tị.
徂 bí.
御 ngự.

徧 bién.
徧 phục.
徧 tuấn.
徧 táo.
徧 bàng.
徧 vi.
徧 hê.
徧 chương.
徧 vi.
徧 trưng.
徧 triệt.
徧 ư.

 心 tâm.
部 bộ.

 必 tất.
必 đạo.
必 cải.
必 nhẫn.
必 thúc.
必 thác.
必 thúc.
必 thốn.
必 công.
必 vong.
必 mang.
必 thiêm.
必 bản.
必 nột.

忡 xung.
忡 bién.
忡 kì.
忡 thám.
忡 thám.
忡 đôn.
忡 niệm.
忡 nự.
忡 hân.
忡 khảng.
忡 hốt.
忡 phẩn.
忡 tạc.
忡 tẩn.
忡 chinh.
忡 đán.
忡 bá.
忡 thiếp.
忡 bố.
忡 thô.
忡 bản.
忡 dĩ.
忡 đái.
忡 phú.
忡 cấp.
忡 hanh.
忡 oán.
忡 nê.
忡 phát.
忡 khiếp.
忡 nhậm.
忡 khuông.

CLAVES QUATUOR DUCTUUM.

CLAVES QUATUOR DUCTUM.

恠 nao.	慌 hoang.	幅 bức.	態 thái.	憤 phận.	悵 dưỡng.	馘 sương.	拑 nhát.
恚 tát.	惚 thông.	恧 miễn.	恧 tháp.	憤 nhị.	憤 chí.	戰 chiến.	抵 chĩ.
恍 khiêu.	併 phĩ.	恧 khiết.	慄 phiêu.	慄 hãm.	慄 phu.	戲 hí.	於 ư.
恍 nguy.	倅 túy.	恧 âm.	慘 thãm.	慄 khi.	慄 ý.	戲 hí.	扶 phũ.
恧 tê.	悵 xương.	愕 ngạc.	慄 tâm.	恧 háp.	懶 lại.	—————	扶 ao.
校 hiêu.	悵 thũc.	恧 mậu.	慄 thác.	恧 vũ.	懶 lại.	戶 hộ.	批 phê.
恕 thũ.	悵 mộn.	愚 ngu.	慄 nặ.	慄 thãm.	懷 hoài.	部 bộ.	抗 nhuyễn.
恙 dương.	悵 quĩ.	恧 hiệp.	慄 động.	慄 hiên.	懸 huyền.	—————	拍 quyết.
恚 huế.	悵 đạo.	恧 nóa.	慄 sãng.	慄 hám.	懷 nhượng.	戾 ái.	技 vãn.
悚 sách.	恧 giải.	恧 cảm.	慄 quán.	慄 thãng.	懣 sãm.	戾 lệ.	把 bả.
恧 hung.	悵 thê.	愧 quĩ.	慄 tháo.	憶 ức.	懣 cự.	房 phòng.	拑 chỉnh.
恢 khi.	恧 không.	恧 tố.	慄 khái.	悵 mạn.	懣 triếp.	扇 thiển.	拑 trảo.
恠 tư.	恧 địch.	恧 tố.	慄 túng.	悵 đãm.	懣 túng.	扈 hộ.	拑 phẩu.
恤 tuất.	悵 điểu.	悵 điểu.	悵 đoàn.	悵 cãnh.	懣 luyện.	屏 phi.	投 đầu.
恧 đồng.	悵 thuán.	悵 bàng.	悵 sản.	悵 hám.	懣 nan.	—————	抖 đầu.
恧 điếm.	悵 kị.	悵 thái.	悵 kiên.	悵 nghiệp.	懣 được.	手 thủ.	抗 khãng.
供 cũng.	悵 đong.	悵 tổng.	悵 khánh.	悵 đồng.	懣 cháng.	部 bộ.	披 phi.
息 tức.	悵 thiển.	悵 hiệp.	悵 dong.	悵 táo.	—————	扎 trát.	拑 hiễn.
恭 cung.	悵 khuản.	悵 khái.	悵 chấp.	悵 áo.	戈 qua.	扑 phác.	拑 mặt.
悵 quyên.	悵 quyện.	悵 tôn.	悵 thích.	悵 mậu.	部 bộ.	扒 bá.	拑 qua.
悵 khôn.	悵 đãm.	悵 khí.	悵 lộc.	悵 địch.	—————	打 đả.	抱 bảo.
悵 tiêu.	悵 tích.	悵 hỏn.	悵 bàng.	悵 thuán.	戍 thú.	扔 nhượng.	扶 sát.
悅 dayết.	悵 tích.	悵 hỏn.	悵 liêu.	悵 túc.	我 ngã.	拑 mẫu.	押 áp.
恠 tát.	悵 nhóai.	悵 đồng.	悵 bại.	悵 đũ.	戕 tang.	扛 cang.	抽 sũu.
悵 cán.	悵 hỏn.	悵 mê.	悵 phát.	悵 hoạch.	戚 thích.	拖 dà.	拂 phất.
悵 táp.	悵 tích.	悵 lật.	悵 khóai.	悵 dài.	戛 nhát.	挖 cái.	担 đãn.
悚 tởng.	悵 duy.	悵 thao.	悵 tiếu.	悵 mông.	戛 nhát.	扞 ngột.	拑 chũ.
悵 thuyén.	悵 não.	悵 tao.	悵 đãn.	悵 mông.	戕 tập.	扭 nũn.	拆 sách.
悵 khi.	悵 quĩnh.	悵 nguyên.	悵 đội.	悵 đoại.	戕 kham.	扮 phãn.	拑 lap.
悵 ngộ.	悵 thũu.	悵 ân.	悵 túc.	悵 tê.	戕 tinh.	拑 đả.	拑 phũ.
悵 ngộ.	悵 du.	悵 súc.	悵 đãm.	悵 nế.	戕 tiển.	拑 cấp.	抛 phao.
悵 du.	悵 xương.	悵 khiếm.	悵 phiến.	悵 ái.	戕 triệt.	拑 bũu.	拑 phãn.

CLAVES QUATUOR DUCTUUM.

拍 bá.	拈 phâu.	排 bài.	握 ác.	搶 thường.	撞 chàng.	擲 trịch.	故 triêm.
拈 kiêm.	挹 áp.	掖 dịch.	揣 soái.	摵 diên.	擣 cáo.	擷 hiệt.	敗 mẫn.
拐 quải.	挽 vãn.	掙 tranh.	掃 để.	撻 sản.	擗 tham.	擺 bãi.	敖 ngao.
拒 cự.	捫 triệt.	掘 quật.	揩 giai.	撻 cứu.	撤 triệt.	擻 tẩu.	敗 bại.
拓 thác.	拈 phong.	掛 quai.	揪 thừ.	拈 bình.	撥 bát.	擻 nhiều.	敝 xướng.
拔 bạt.	拈 thát.	掠 lược.	揲 diệp.	撻 cón.	撻 xả.	攀 phan.	敦 đôn.
拗 áo.	拈 ngô.	探 tham.	援 viện.	撻 suát.	撫 phủ.	撻 dưỡng.	敢 cảm.
拙 chuyết.	拈 khuân.	掣 xé.	揲 tra.	撻 đích.	擻 thang.	擻 toàn.	敲 dũ.
拈 bàn.	拈 hi.	接 tiếp.	揲 aỏ.	撻 dàng.	播 bá.	擻 lung.	敲 xao.
拈 bản.	拈 tróat.	控 khống.	搆 cấu.	拈 lỗ.	撻 hoa.	擻 nhương.	敵 địch.
拈 thức.	拈 cán.	推 suy.	撻 xác.	擻 quán.	撻 troát.	擻 sàm.	隻 uản.
拈 khoát.	拈 tiên.	措 thố.	撻 trâu.	擻 tời.	撻 thát.	擻 thóan.	敷 phu.
拈 cũng.	拈 bộ.	擻 trâu.	撻 sách.	擻 qui.	撻 qua.	擻 tiếp.	敷 số.
拈 quyền.	拈 tổn.	擻 cúc.	撻 tó.	擻 ma.	撻 ứng.	擻 toàn.	毆 âu.
拈 tuyền.	拈 thức.	撻 luyện.	撻 bàng.	撻 chức.	撻 loi.	擻 than.	斂 liễm.
拈 trửu.	拈 trác.	撻 du.	撻 ta.	撻 tộc.	撻 thiện.	擻 thẳng.	斂 sung.
拈 tạt.	拈 bồng.	撻 qui.	撻 tao.	撻 chí.	撻 dáng.	擻 diệp.	斂 tệt.
拈 nhung.	拈 xả.	撻 đọa.	撻 dao.	撻 sí.	撻 kích.	擻 năng.	斂 tương.
拈 quyền.	拈 môn.	撻 nhu.	撻 đảo.	撻 đoàn.	撻 tháo.		
拈 duệ.	拈 cứ.	撻 tư.	撻 tì.	撻 thăm.	撻 đăm.	支 chi.	文 vãn.
拈 sung.	拈 quyen.	撻 thẩu.	撻 sừ.	撻 tiêu.	撻 tịch.	部 bộ.	部 bộ.
拈 chỉ.	拈 diên.	撻 miêu.	撻 xừ.	撻 qui.	撻 bách.	散 tán.	斐 phi.
拈 khiết.	拈 thùy.	撻 bang.	撻 diệt.	撻 lao.	撻 tề.		斑 ban.
拈 án.	拈 thiệp.	撻 để.	撻 ách.	撻 kiêm.	撻 dài.	支 phát.	
拈 dich.	拈 niệp.	撻 khảm.	撻 chuy.	撻 tri.	撻 trạc.	部 bộ.	
拈 thân.	拈 nật.	撻 tiếp.	撻 nạc.	撻 ế.	撻 mông.		斗 dẩu.
拈 giáo.	拈 tốt.	撻 tuán.	撻 tháp.	撻 sát.	撻 sát.	攸 du.	部 bộ.
拈 thóat.	拈 diêm.	撻 dương.	撻 dàng.	撻 nao.	撻 nhuyên.	攸 cải.	
拈 tọa.	拈 tróat.	撻 sừ.	撻 ban.	撻 tề.	撻 diệp.	攸 công.	料 liệu.
拈 chán.	拈 phâu.	撻 hoán.	撻 tháp.	撻 tổn.	撻 nghị.	攸 can.	斟 châm.
拈 diêng.	拈 chửơng.	撻 sán.	撻 quá.	撻 nhiên.	撻 hoặc.	攸 ban.	斡 quản.
拈 diên.	拈 hạp.	撻 yễn.	撻 ỏn.	撻 hời.	撻 tẩn.	攸 phóng.	斡 xúc.

CLAVES QUATUOR DUCTUUM.

斤 cân. 部 bộ.	旭 húc. 旰 hán. 昂 ngang. 昊 trác. 昆 côn. 昇 thăng. 昉 phượng. 昉 xương. 昌 minh. 昏 hôn. 易 dị. 昔 tích. 易 dương. 昞 bình. 映 ánh. 昨 tạc. 昏 hôn. 昭 chiêu. 昱 dục. 脉 xường. 晒 sai. 晏 an. 晚 vãn. 勉 vãn. 晰 tích. 皙 tích. 晴 tình. 普 phổ. 景 cảnh. 皙 tích. 皙 tích. 晷 quỹ.	瞭 lương. 暄 huyên. 暈 vận. 曙 đồ. 暑 thứ. 睽 qui. 暄 cao. 暄 sường. 暄 nật. 暴 bạo. 暄 é. 暨 kij. 曄 diệp. 曇 diên. 曛 úc. 曛 é. 曙 thứ. 曛 bộc. 曛 quốc. 曛 diệp. 曛 nãng. 曛 sai.	替 thê. 竭 kiệt. 月 nguyệt. 部 bộ. 望 vọng. 期 cơ. 朧 hoàng. 望 vọng. 朦 mông. 朦 thảng. 木 mộc. 部 bộ. 未 vị. 朱 châu. 杵 bĩ. 杵 nhữg. 束 thứ. 杵 ô. 杵 ngột. 材 tài. 杵 ngóc. 杵 thược. 束 thúc. 杵 sao. 杵 phí. 杵 hàng. 杵 bôi. 杵 cáo. 杵 xử.	杷 ba. 杵 nửu. 枉 uổng. 析 tích. 杵 nha. 杵 chằm. 林 lâm. 杵 nhuế. 杵 hiêu. 杵 phu. 杵 đà. 杵 nễ. 杵 áp. 杵 thân. 杵 thác. 杵 chuyết. 束 gián. 杵 sách. 杵 cự. 杵 kê. 杵 chu. 杵 nguy. 杵 án. 杵 quyen. 杵 củng. 杵 tài. 杵 da. 杵 phu. 杵 phong. 杵 chử. 杵 cốc. 杵 tử.	挾 hiệp. 梢 sao. 梧 ngô. 梳 sơ. 梵 phạn. 某 kì. 棉 miên. 棍 côn. 棼 phân. 棒 băng. 棧 sán. 械 vực. 森 sán. 梲 nghệ. 接 tiếp. 梓 tột. 植 thực. 椽 trác. 椽 mậu. 椽 giai. 榷 phí. 榷 tạ. 榷 xác. 榷 tháp. 榷 khảo. 榷 bàn. 榷 cấu. 榷 ta. 榷 xu. 榷 du. 榷 qui. 榷 tào.	椿 trang. 樅 thông. 樊 phàn. 標 tiêu. 模 mó. 桑 thoại. 橋 kiều. 樺 xu. 樺 nhi. 橘 quyết. 檄 hịch. 檄 quai. 檣 tàng. 檣 di. 檢 kiểm. 檣 tân. 檣 trát. 檣 độc. 檣 thân. 權 quờn.	歎 thán. 歎 địch. 歐 âu. 歎 hi. 歎 hàm. 歎 hi. 歎 xúc. 歎 dư. 歎 địch. 歎 chuyết. 歎 hi. 止 chí. 部 bộ. 此 thứ. 步 bộ. 歧 kí. 歪 oai. 歸 qui. 歷 lịch. 躓 tôn. 躓 trừ. 歸 qui. 歹 ngạt. 部 bộ. 殄 diệp. 殄 tô. 殄 dai. 殄 tuán. 殊 thù.
-----------------	---	---	---	---	--	---	--

CLAVES QUATUOR DUCTUUM.

殍 lạc.	毛 mao.	汚 ô.	涓 quyên.	淬 tuy.	滌 nhục.	濇 sắc.	烹 phanh.
殍 loại.	部 bộ.	汎 tín.	洞 động.	淳 thuân.	滓 tể.	澱 tấp.	煨 lang.
殍 phu.	——	池 trì.	津 tân.	清 thanh.	滔 thao.	澱 uế.	烽 phong.
殍 hanh.	毳 phao.	汨 cốt.	洩 tiết.	淹 yêm.	滌 dịch.	濕 thấp.	焉 diên.
殍 nại.	毡 chiêm.	汨 duật.	汙 ô.	淺 thiển.	滌 trệ.	濛 mông.	焦 tiêu.
殍 tồ.	毫 hào.	汪 uông.	浣 súc.	添 thiêm.	滲 sâm.	濟 tế.	煖 quinh.
殍 vận.	毳 xuy.	汶 vãn.	浣 hản.	渚 chử.	澣 hủ.	濡 nhu.	焰 diêm.
殍 xú.	翟 thiệp.	沃 óc.	浦 phổ.	渎 noãn.	滾 cón.	濤 dào.	炯 cang.
殍 cần.	氍 hung.	汩 hộ.	渥 trịnh.	涂 du.	漁 ngư.	濩 hộ.	焯 bí.
殍 lục.	——	沐 dục.	浮 phù.	渠 cử.	漂 phiêu.	濯 trạc.	然 nhiên.
殍 đan.	氏 thị.	沒 một.	浹 hiệp.	渥 óc.	澣 tịch.	隨 tùy.	煨 đoan.
殍 cương.	部 bộ.	杳 đạp.	汪 cuông.	滯 đế.	澣 lộc.	灌 quán.	煎 tiên.
殍 độc.	氐 đê.	沕 vật.	浣 mĩ.	温 ôn.	漏 lậu.	灌 tán.	煜 dục.
殍 tiêm.	氐 manh.	黍 thiêm.	涂 đồ.	滯 tố.	演 diển.	——	煦 hứa.
殍 ——	——	沙 sa.	涎 diên.	澣 tiết.	漕 tào.	火 hỏa.	煨 ỏi.
殍 thu.	气 khí.	沮 thơ.	涕 thế.	測 trắc.	漕 đoàn.	部 bộ.	煩 phiền.
殍 bộ.	部 bộ.	沴 diển.	浹 sĩ.	泐 mễ.	漕 đả.	——	彝 lân.
殍 ——	——	沸 phát.	涓 quan.	湊 thẩu.	漕 thì.	灰 hôi.	煽 thiên.
殍 ân.	氛 phân.	泊 bạc.	涯 giai.	湍 thoan.	漕 thẩu.	炆 trá.	熄 tức.
殍 nghị.	氤 nhơn.	沕 ừ.	漲 trưởng.	湍 miển.	漕 tương.	炆 đả.	烟 thiêm.
殍 ầu.	——	泚 thể.	液 dịch.	湍 tư.	漕 tiêu.	灼 chước.	熒 uinh.
殍 nữu.	水 thủy.	泚 tố.	宛 uyển.	湍 tiên.	漕 tích.	炆 cảnh.	熠 tập.
殍 ——	部 bộ.	泡 phao.	凍 đông.	湍 phát.	漕 đàm.	炆 xuy.	熒 du.
殍 vô.	——	油 du.	涼 lưỡng.	湍 du.	漕 phân.	炆 viêm.	熒 ngao.
殍 bộ.	承 thừa.	泥 nê.	淋 lâm.	湍 nhơn.	漕 triêu.	炆 chích.	熒 hi.
殍 ——	氾 phiêm.	注 chú.	淑 thực.	湍 câu.	漕 san.	炆 binh.	熒 xí.
殍 ải.	沕 cứu.	泚 phân.	淘 dào.	湍 minh.	漕 trạch.	炆 liệt.	熒 đan.
殍 dục.	汀 đình.	泚 mản.	游 du.	湍 dật.	漕 hiệt.	炆 dương.	熒 phân.
殍 ——	求 cầu.	泚 ương.	泚 tĩ.	湍 trăn.	漕 quai.	炆 hư.	熒 phiên.
殍 tỉ.	汎 phiêm.	泚 vịnh.	淡 đạm.	湍 sưu.	漕 áo.	炆 tẩn.	熒 yển.
殍 bộ.	汕 sán.	泚 hôi.	淤 ư.	湍 dong.	漕 thát.	炆 chứng.	熒 thán.
殍 ——	汗 hạn.	泚 tiên.	淫 dâm.	湍 nich.	漕 trọc.	炆 yên.	熒 toại.
殍 bí.	汗 ô.						
殍 bì.							

CLAVES QUINQUE DUCTUUM.

燭 chúc.
 燮 tiét.
 爆 thán.
 爆 bôc.
 燦 thước.
 燮 tiét.
 燮 tước.
 燧 trùy.
 燿 quán.
 廢 mé.
 爪 tráo.
 爪 bộ.
 股 noa.
 爰 viên.
 爰 ân.
 爲 vi.
 父 phụ.
 父 bộ.
 爸 bả.
 爻 hào.
 爻 bộ.
 爽 sàng.
 爿 ban.
 爿 bộ.
 牀 sàng.
 牀 sản.
 牀 tường.

片 phiến.
 部 bộ.
 牋 tiên.
 牌 bài.
 牒 điệp.
 牘 độc.
 牛 ngưn.
 牛 bộ.
 牝 tẩn.
 牡 mẫu.
 牢 lao.
 物 nhần.
 物 vật.
 牯 cồ.
 牯 mẫu.
 特 đặc.
 特 tuyền.
 牽 khiên.
 犇 bôn.
 犇 cáo.
 犇 cấu.
 犬 khuyển.
 犬 bộ.
 犴 bặt.
 犴 nhac.
 犴 cuồng.
 犴 nựu.
 犴 sinh.
 犴 áp.

狗 cẩu.
 狙 thư.
 狼 ngạn.
 狴 bệ.
 狴 táng.
 狴 xương.
 狴 thại.
 狴 tột.
 狴 qui.
 狴 ủy.
 狴 nao.
 狴 du.
 狴 du.
 狴 tư.
 狴 tĩ.
 狴 chương.
 狴 quyết.
 狴 nhan.
 狴 nhan.
 狴 quyết.
 狴 thước.
 狴 quái.
 狴 dịch.
 狴 mông.
 狴 hoạch.
 狴 liệt.
 CLAVES
 QUINQUE
 DUCTUUM.
 玉 ngọc.
 玉 bộ.
 玕 đình.

玕 can.
 玩 ngoạn.
 珍 trân.
 琪 cùg.
 珥 nhĩ.
 班 ban.
 珺 vũ.
 琅 lang.
 理 lý.
 琛 thâm.
 琢 trác.
 琬 uyển.
 璋 vĩ.
 瑞 thoại.
 瑣 tóa.
 瑳 ta.
 璇 tuyền.
 璜 quỳnh.
 璧 bích.
 燥 táo.
 璫 dang.
 璽 vãn.
 璿 lê.
 璿 quỳnh.
 玄 huyền.
 玄 bộ.
 茲 tư.
 率 suát.
 瓜 qua.
 瓜 bộ.

瓠 bán.
 瓠 đôn.
 瓠 bồng.
 瓠 bào.
 瓠 họa.
 瓦 ngọa.
 瓦 bộ.
 瓠 đổ.
 瓠 hành.
 瓠 ông.
 瓠 từ.
 瓠 bình.
 瓠 si.
 瓠 thứu.
 瓠 chơn.
 瓠 dich.
 瓠 âu.
 瓠 chuyên.
 瓠 ông.
 瓠 anh.
 瓠 lung.
 甘 cam.
 甘 bộ.
 恬 đàm.
 恬 gia.
 生 sinh.
 生 bộ.
 狴 nhụy.

甥 sinh.
 甦 tô.
 甦 tô.
 用 dụng.
 用 bộ.
 甬 phủ.
 甬 đồng.
 甬 ninh.
 田 diên.
 田 bộ.
 甸 diện.
 甸 tĩ.
 甸 tĩ.
 甸 cang.
 甸 vãn.
 甸 diệu.
 甸 diên.
 甸 tác.
 甸 bần.
 甸 chần.
 甸 bôn.
 甸 súc.
 甸 tất.
 甸 chỉ.
 甸 bà.
 甸 hoạch.
 甸 tuấn.
 甸 dang.
 甸 uyển.

暘 súng.
 疆 cương.
 豐 điệp.
 疋 thát.
 疋 bộ.
 疎 sơ.
 疎 sơ.
 寔 sí.
 疒 tật.
 疒 bộ.
 疒 cứu.
 疒 trứ.
 疒 xán.
 疒 du.
 疒 giái.
 疒 đẽ.
 疒 pháo.
 疒 bì.
 疒 a.
 疒 tiét.
 疒 sanh.
 疒 dà.
 疒 phạp.
 疒 độc.
 疒 đông.
 疒 thơ.
 疒 phủ.
 疒 khử.
 疒 điếm.

癩 hung.
 痲 hải.
 疥 ủy.
 疥 ngãi.
 痒 dương.
 痛 quyen.
 痘 dân.
 瘰 cảnh.
 瘰 sãm.
 瘰 thôn.
 瘰 hao.
 瘰 phu.
 瘰 bị.
 痲 bàng.
 瘡 quán.
 疥 phi.
 痲 ma.
 痲 tiên.
 瘰 qui.
 瘰 quyen.
 瘰 tĩ.
 瘰 cồ.
 痲 ủy.
 痲 a.
 瘰 tụy.
 瘰 á.
 瘰 thố.
 瘰 tĩnh.
 瘰 dũ.
 痲 phong.
 瘰 trậm.
 瘰 quan.

CLAVES QUINQUE DUCTUUM.

瘼 <i>dã.</i>	肥 <i>pha.</i>	蓋 <i>cái.</i>	眇 <i>quyên.</i>	矢 <i>thí.</i>	礪 <i>lệ.</i>	禮 <i>khóai.</i>	豪 <i>cáo.</i>
瘳 <i>phục.</i>	皆 <i>giai.</i>	盞 <i>cổ.</i>	睬 <i>thê.</i>	部 <i>bộ.</i>		禰 <i>nễ.</i>	穀 <i>cốc.</i>
瘳 <i>ám.</i>	皋 <i>cáo.</i>	盥 <i>quán.</i>	覘 <i>quình.</i>	短 <i>đoan.</i>	示 <i>thị.</i>	禰 <i>loại.</i>	穌 <i>tô.</i>
瘳 <i>cáo.</i>	皓 <i>cáo.</i>	盥 <i>hạp.</i>	睜 <i>tĩnh.</i>	矮 <i>oải.</i>	部 <i>bộ.</i>		稷 <i>loa.</i>
瘳 <i>ý.</i>	皙 <i>tích.</i>	盥 <i>cổ.</i>	睞 <i>quyên.</i>	矯 <i>kiểu.</i>		禾 <i>hòa.</i>	穰 <i>nông.</i>
瘳 <i>chứng.</i>	皤 <i>niểu.</i>		睞 <i>tuy.</i>		祁 <i>ki.</i>	部 <i>bộ.</i>	穰 <i>sác.</i>
瘳 <i>trừ.</i>	皤 <i>cáo.</i>	目 <i>mục.</i>	睞 <i>thùy.</i>	石 <i>thạch.</i>	祁 <i>phương.</i>		穰 <i>uế.</i>
瘳 <i>sai.</i>	皤 <i>diệp.</i>	部 <i>bộ.</i>	睞 <i>đốc.</i>	部 <i>bộ.</i>	祐 <i>thạch.</i>	秀 <i>tú.</i>	穰 <i>nhu.</i>
瘳 <i>ngựớc.</i>	皤 <i>bà.</i>		睞 <i>nghe.</i>		祐 <i>hữu.</i>	秃 <i>sốc.</i>	穰 <i>xưng.</i>
瘳 <i>trái.</i>	皤 <i>phiểu.</i>	盱 <i>hư.</i>	睞 <i>thiếp.</i>	砢 <i>phiếm.</i>	祐 <i>diệt.</i>	秣 <i>nê.</i>	穰 <i>hoạch.</i>
瘳 <i>sách.</i>	皤 <i>tứớc.</i>	眇 <i>manh.</i>	眇 <i>sáu.</i>	砢 <i>khảm.</i>	祐 <i>phát.</i>	租 <i>tô.</i>	穰 <i>nhượng.</i>
瘳 <i>thảm.</i>		眇 <i>thê.</i>	眇 <i>tháp.</i>	砢 <i>nhả.</i>	祐 <i>phụ.</i>	秣 <i>phi.</i>	
瘳 <i>tiểu.</i>	皮 <i>bì.</i>	昂 <i>ngang.</i>	眇 <i>tông.</i>	砢 <i>đà.</i>	祐 <i>phát.</i>	秣 <i>ương.</i>	穴 <i>huyệt.</i>
瘳 <i>nhàn.</i>	部 <i>bộ.</i>	眇 <i>phản.</i>	眇 <i>duệ.</i>	砢 <i>phiếm.</i>	祐 <i>tự.</i>	秣 <i>trật.</i>	部 <i>bộ.</i>
瘳 <i>nông.</i>		眇 <i>tiết.</i>	眇 <i>sáu.</i>	砢 <i>nổ.</i>	祐 <i>hộ.</i>	秣 <i>thạch.</i>	
瘳 <i>tích.</i>	敝 <i>câu.</i>	眇 <i>diệu.</i>	眇 <i>đê.</i>	砢 <i>lược.</i>	祐 <i>thần.</i>	秣 <i>tĩ.</i>	岁 <i>tịch.</i>
瘳 <i>thử.</i>	敝 <i>điên.</i>	眇 <i>thị.</i>	眇 <i>mạc.</i>	砢 <i>giác.</i>	祐 <i>mị.</i>	秣 <i>di.</i>	穿 <i>xuyên.</i>
瘳 <i>ngoan.</i>	敝 <i>cổ.</i>	眇 <i>áng.</i>	眇 <i>qui.</i>	砢 <i>trụy.</i>	祐 <i>từ.</i>	秣 <i>si.</i>	突 <i>đột.</i>
瘳 <i>sở.</i>	敝 <i>trứu.</i>	眇 <i>đạp.</i>	眇 <i>mông.</i>	砢 <i>tối.</i>	祐 <i>yên.</i>	秣 <i>đê.</i>	窄 <i>niểu.</i>
瘳 <i>tiết.</i>	敝 <i>triển.</i>	眇 <i>sánh.</i>	眇 <i>mông.</i>	砢 <i>bi.</i>	祐 <i>phiêu.</i>	秣 <i>sảo.</i>	窄 <i>trạch.</i>
瘳 <i>trừng.</i>	皿 <i>mịch.</i>	眇 <i>mạo.</i>	眇 <i>tệ.</i>	砢 <i>bích.</i>	祐 <i>quí.</i>	秣 <i>trình.</i>	窄 <i>oa.</i>
瘳 <i>bị.</i>	部 <i>bộ.</i>	眇 <i>miện.</i>	眇 <i>tiêu.</i>	砢 <i>thạc.</i>	祐 <i>sạ.</i>	秣 <i>chi.</i>	窄 <i>ô.</i>
		眇 <i>diệt.</i>	眇 <i>tranh.</i>	砢 <i>xác.</i>	祐 <i>nhoái.</i>	秣 <i>luân.</i>	窄 <i>trát.</i>
火 <i>phát.</i>	盂 <i>vu.</i>	眇 <i>huyền.</i>	眇 <i>gián.</i>	砢 <i>triển.</i>	祐 <i>bảm.</i>	秣 <i>năm.</i>	窄 <i>khôn.</i>
部 <i>bộ.</i>	盂 <i>bôi.</i>	眇 <i>mẽ.</i>	眇 <i>gián.</i>	砢 <i>từ.</i>	祐 <i>nhơn.</i>	秣 <i>úc.</i>	窄 <i>diêu.</i>
	盂 <i>bôn.</i>	眇 <i>tuần.</i>	眇 <i>hám.</i>	砢 <i>tha.</i>	祐 <i>phước.</i>	秣 <i>lê.</i>	窄 <i>diên.</i>
登 <i>đăng.</i>	盂 <i>cái.</i>	眇 <i>quyên.</i>	眇 <i>đồng.</i>	砢 <i>đôi.</i>	祐 <i>thương.</i>	秣 <i>tháp.</i>	窄 <i>diêu.</i>
發 <i>phát.</i>	盂 <i>dinh.</i>	眇 <i>mâu.</i>	眇 <i>cổ.</i>	砢 <i>hạp.</i>	祐 <i>y.</i>	秣 <i>nóa.</i>	窄 <i>ngô.</i>
	盂 <i>oản.</i>	眇 <i>trăm.</i>	眇 <i>mông.</i>	砢 <i>tích.</i>	祐 <i>vinh.</i>	秣 <i>mục.</i>	窄 <i>khuy.</i>
白 <i>bạch.</i>	盂 <i>ôn.</i>	眇 <i>diệu.</i>	眇 <i>sâm.</i>	砢 <i>sào.</i>	祐 <i>phiên.</i>	秣 <i>tông.</i>	窄 <i>phúc.</i>
部 <i>bộ.</i>	盂 <i>áng.</i>	眇 <i>dương.</i>	眇 <i>xúc.</i>	砢 <i>điểm.</i>	祐 <i>quyết.</i>	秣 <i>xưng.</i>	窄 <i>thoán.</i>
	盂 <i>đạo.</i>	眇 <i>trước.</i>	眇 <i>chúc.</i>	砢 <i>sở.</i>	祐 <i>thiên.</i>	秣 <i>táo.</i>	窄 <i>đậu.</i>
皂 <i>cáo.</i>							

CLAVES SEX DUCTUUM.

竊 thiết.
 立 lập.
 部 bộ.
 竝 trừ.
 竝 trình.
 竣 thuán.
 竝 tung.
 頃 tu.
 嶼 diên.
 CLAVES SEX DUCTUUM.
 竹 trúc.
 部 bộ.
 笏 cân.
 笏 bông.
 笏 can.
 笏 ba.
 笏 chuán.
 笏 bí.
 笏 trụ.
 笏 cô.
 笏 tứ.
 笏 phù.
 笏 bổn.
 笏 dệ.
 笏 câu.
 笏 dằng.
 笏 thuyền.
 笏 sách.
 笏 quân.

箆 bà.
 筥 cử.
 筥 quản.
 筥 thệ.
 筥 trợ.
 筥 cá.
 筥 trao.
 筥 thiếp.
 筥 cơ.
 筥 bạc.
 筥 phục.
 筥 đáp.
 筥 thóa.
 筥 quản.
 筥 tiên.
 筥 nhược.
 筥 sương.
 筥 châm.
 筥 trợ.
 筥 phạm.
 筥 triên.
 筥 thiên.
 筥 trước.
 筥 phí.
 筥 câu.
 筥 độc.
 筥 trừ.
 筥 sai.
 筥 doàn.
 筥 khấu.
 筥 tốc.
 筥 giản.

箕 qui.
 簞 thiên.
 簞 bả.
 簞 thiên.
 簞 bạc.
 簞 qui.
 簞 câu.
 簞 chơn.
 簞 trừ.
 簞 tịch.
 簞 phan.
 簞 phan.
 簞 lục.
 簞 ngự.
 簞 cử.
 籬 li.
 米 mễ.
 部 bộ.
 糲 nhữ.
 糲 bỉ.
 糲 nhữ.
 糲 độn.
 糲 phân.
 糲 bạc.
 糲 triêm.
 糲 thô.
 糲 di.
 糲 tê.
 粟 túc.
 粢 tư.

糲 hường.
 糲 chúc.
 糲 thán.
 糲 túy.
 糲 nhự.
 糲 miến.
 糲 tư.
 糲 bị.
 糲 cao.
 糲 thứu.
 糲 mê.
 糲 phí.
 糲 thích.
 糲 hoàn.
 糲 địch.
 糲 diệu.
 糸 mịch.
 部 bộ.
 紉 cửu.
 紉 xa.
 紉 ước.
 紉 vu.
 紉 vạn.
 紉 văn.
 紉 nap.
 紉 đầu.
 紉 nhữ.
 紉 phâu.
 紉 thơ.
 紉 kiết.
 紉 nhãn.

純 thuần.
 紡 phường.
 紗 sa.
 紙 chí.
 級 cấp.
 紛 phân.
 紉 đăm.
 素 tố.
 紉 ngự.
 紉 du.
 紉 tiết.
 紉 thần.
 紉 bàn.
 紉 thiếu.
 紉 đà.
 紉 chẩn.
 紉 đãi.
 紉 quật.
 紉 chung.
 紉 uính.
 紉 nhậm.
 紉 tiết.
 紉 tuyệt.
 紉 tứ.
 紉 giảo.
 紉 tuân.
 紉 cấp.
 紉 nhung.
 紉 tứ.
 紉 thiệt.
 紉 diệt.
 紉 tứ.

統 thống.
 綵 câu.
 綵 đề.
 綵 tuy.
 綵 đinh.
 綵 niêm.
 綵 điều.
 綵 quyển.
 裁 chức.
 維 duy.
 紉 hường.
 網 cang.
 網 vọng.
 網 cửu.
 網 sản.
 網 thiếp.
 網 xước.
 紉 phi.
 紉 ủy.
 紉 tự.
 紉 tương.
 紉 tập.
 紉 đoạn.
 紉 tuân.
 紉 duyện.
 紉 vĩ.
 紉 điều.
 紉 qua.
 紉 trí.
 紉 ái.
 紉 truy.
 紉 thứu.

縫 phùng.
 縮 túc.
 縱 tung.
 線 nguyên.
 縷 thôi.
 縷 tác.
 縷 cảo.
 縷 nhục.
 縷 nại.
 縷 chấp.
 縷 tích.
 縷 phiên.
 縷 sào.
 縷 thiện.
 縷 tôn.
 縷 nhieu.
 縷 nhụy.
 縷 tú.
 縷 phan.
 縷 ức.
 縷 thoán.
 縷 toán.
 縷 tué.
 縷 lôi.
 縷 tục.
 縷 triên.
 縷 anh.
 縷 tài.
 縷 đạo.
 缶 phâu.
 部 bộ.

罐 quán.
 网 vọng.
 部 bộ.
 罔 vọng.
 罔 vọng.
 罕 hãn.
 罟 cổ.
 罟 quái.
 罟 yếm.
 罟 quái.
 罟 vực.
 罟 tư.
 罟 bãi.
 罟 li.
 罟 quyển.
 罟 kê.
 羊 dương.
 部 bộ.
 羴 phân.
 羴 bà.
 羴 tang.
 羴 cổ.
 羴 đê.
 羴 tu.
 羴 tiên.
 羴 kiết.
 羴 sản.
 羴 phân.
 羴 chiên.

CLAVES SEX. DUCTUUM.

羶 chiên.
羸 loi.
羽 vũ.
部 bộ.
翠 vu.
翽 xung.
翅 si.
翌 dực.
習 tập.
翔 tường.
翕 háp.
翳 thiếp.
翮 phiên.
翳 ế.
翻 phiên.
翼 dực.
耀 diệu.
老 lão.
部 bộ.
耆 giả.
耆 thị.
耆 diết.
而 nhi.
部 bộ.
奕 nhuyễn.
耐 nại.
耑 doan.

需 tu.
恣 nự.
耒 loi.
部 bộ.
耜 tĩ.
耨 mao.
耔 vân.
耜 tĩ.
耜 tĩ.
耨 sừ.
耨 vân.
耨 ngẫu.
耨 nậu.
耨 ứ.
耳 nhĩ.
部 bộ.
取 thủ.
取 cẩu.
聃 nhiêm.
聃 nhiêm.
聃 chẵn.
聃 linh.
聃 liêu.
聃 thánh.
聃 tụ.
聃 vức.
聃 diên.
聃 thông.
聃 nhiếp.

職 chức.
聿 duật.
部 bộ.
肅 túc.
肆 tứ.
肇 triệu.
肉 nhục.
部 bộ.
肋 lạc.
冑 khảng.
冑 tiếu.
冑 trứ.
肚 đố.
肛 xang.
股 cổ.
肢 chi.
肩 kiên.
肪 phương.
肫 truân.
肱 hung.
肱 khảng.
肱 quăng.
肴 hào.
肱 bật.
冑 trụ.
肱 biệt.
肱 bật.
肱 tĩ.
肱 tĩ.

臍 chí.
髀 tứ.
胙 tợ.
胙 oái.
胙 phi.
胙 thơ.
胙 cứu.
胤 dẫn.
胥 tư.
腴 ưỡng.
脉 phanh.
胙 bàng.
胸 hung.
能 năng.
脂 chí.
脂 tuy.
脂 tich.
脊 vậ.
肱 quãn.
脚 khước.
脛 hinh.
脛 tọa.
脛 thân.
脯 phủ.
脰 đậ.
脰 diên.
脰 dịch.
脰 diệp.
脰 nãm.
腐 phủ.
腓 phi.
腕 oản.

腦 não.
腰 yêu.
薯 yêu.
腴 du.
腴 cách.
腹 phúc.
腿 thối.
膈 cách.
膈 tích.
膈 bì.
膏 cao.
膈 quốc.
膈 trách.
膈 tát.
膈 suát.
齋 tế.
膩 nễ.
臄 túy.
臄 sãm.
臄 phiên.
臄 vũ.
臄 thiện.
臄 quai.
臄 nông.
臄 diên.
臄 tí.
臄 hức.
臄 kiễm.
臄 nhu.
臄 anh.
臄 nhiếp.
臄 cù.

臣 thân.
部 bộ.
臥 ngoạ.
臧 tang.
臨 lâm.
自 tự.
部 bộ.
臬 nghiet.
臭 xú.
臬 nghiet.
至 chí.
部 bộ.
致 trí.
致 tiển.
致 dài.
致 trãn.
白 cự.
部 bộ.
臬 du.
臬 tháp.
臬 đạo.
臬 vu.
臬 đạo.
臬 cự.
臬 dữ.
臬 cử.

舌 thiết.
部 bộ.
舍 xá.
舐 thĩ.
舒 thơ.
澁 thĩ.
舛 suyễn.
部 bộ.
舞 vũ.
舟 châu.
部 bộ.
舫 đao.
舫 bà.
舫 hàng.
舫 phương.
舫 ban.
舫 trạch.
舫 đễ.
舫 bạch.
舫 sao.
舫 điêng.
舫 niêm.
舫 thủ.
舫 bông.
舫 nghi.
舫 mông.
色 sắc.
部 bộ.

艸 bộ.
艸 diêm.
艸 thảo.
部 bộ.
芎 giao.
艾 ngãi.
芙 phũ.
芰 sam.
芰 phân.
芰 ba.
芰 vân.
芰 cân.
芰 sô.
芰 mao.
芰 nha.
芰 oản.
芰 nhiệm.
芰 dài.
芰 hà.
芰 mục.
芰 nhực.
芰 phát.
芰 mậu.
芰 từ.
芰 nhung.
芰 nhự.
芰 cai.
芰 suyễn.
芰 thảo.
芰 nhậ.

CLAVES SEX DUCTUUM.

荐 tiên.
荒 hoang.
荻 dich.
荇 tú.
菊 cúc.
菖 xương.
菩 bó.
菲 phi.
苴 thớ.
菽 thúc.
萱 huyên.
葉 diệp.
葑 phong.
苳 trứ.
甚 thâm.
董 đống.
葩 pha.
苜 tập.
荇 giái.
萼 ngạc.
蒔 thị.
蒙 mông.
蒞 lụy.
蒼 thương.
蓄 súc.
蒹 tịch.
蒹 nhục.
蒹 đế.
蔬 sơ.
蔭 âm.
蕃 phiên.
蕊 nhụy.

蒹 nhụy.
蕪 vu.
薄 bạc.
薛 tiết.
薯 thự.
蕪 sào.
蕪 dĩ.
蕪 dĩ.
藉 tạ.
藕 ngẫu.
藝 nghệ.
潭 đàm.
夔 qui.
藪 tẩu.
藪 lại.
蘇 tô.
藪 é.
藪 tiên.
藪 nghich.
藪 uát.

虺 hổ.
虺 bộ.

虺 kiên.
虺 xứ.
虺 phục.
虺 ngu.
虺 cữ.
虺 cữ.

虫 trùng.
虫 bộ.

虬 cù.
虱 sát.
蚯 ách.
蛆 viét.
蚌 bàng.
蚘 vư.
蚣 công.
蚪 đầu.
蚯 tri.
蚌 nhiệm.
蚌 chú.
蛭 cùng.
蛭 cô.
蛭 đạm.
蛙 oa.
蛛 thừ.
蛛 cát.
蛭 điệt.
蛭 thớ.
蛾 nga.
蜂 phong.
蜃 thân.
蜃 ngô.
蜃 tích.
蜃 nghê.
蝶 đống.
螂 tức.
蝟 vị.
蝠 bức.
蝟 oa.
螂 si.
融 dong.

蝟 tóa.
螢 uinh.
螭 dang.
螭 nặc.
螭 thích.
螭 chung.
螺 loa.
螭 dẫn.
螭 suát.
螭 viét.
蟠 bản.
蟠 thiên.
蝗 xưng.
蟻 nghi.
蟻 xái.
蟻 tế.
蠕 nhuyên.
蠟 lap.
蠹 xuân.
蠹 cỏ.
蠹 quyên.
蠹 chúng.

血 huyết.
血 bộ.

血 tuát.
血 chúng.
血 nhĩ.
血 điệt.

行 hành.
行 bộ.

衍 diển.
衍 khản.
衍 huyển.
術 thuật.
術 đống.
術 giai.
術 nha.
術 vệ.
術 xung.
術 vệ.
術 tuân.
術 xung.

衣 y.
衣 bộ.

表 biếu.
衫 sam.
衲 nhựt.
衲 nạp.
衲 viên.
衲 đản.
衲 phát.
衲 nhiêm.
衲 nê.
衲 bí.
衲 khố.
衲 qui.
衲 tài.
衲 trình.
衲 phừu.
衲 duệ.

CLAVES SEPTEM DUCTUUM.

裙 quán.
補 bổ.
装 trang.
袂 thuân.
袂 sĩ.
袂 thù.
裳 thương.
裘 bó.
裘 quả.
製 ché.
裡 yên.
福 phú.
襦 nhục.
裘 tương.
襦 quyết.
襦 phiét.
襦 phục.
襦 toại.
襦 chiêm.
襦 miệt.
襦 thân.
襦 tập.
襦 li.

两 táy.
两 bộ.

聖 thọ.
要 yếu.
要 tiên.
要 hách.

CLAVES SEP-
TEM DUCTU-
UM.
見 kiến.
見 bộ.

規 qui.
覓 mịch.
覓 tư.
覓 triêm.
覓 sám.
覓 sám.
覓 diêu.
覓 kích.
覓 thiên.
覓 du.
覓 lăm.
覓 đồ.
覓 thú.
覓 dịch.
覓 thú.

角 giác.
角 bộ.

觔 cân.
觔 cô.
觔 chủy.
觔 đê.
觔 tốc.
觔 tát.

言 ngôn.
言 bộ.

訂 đính.
訃 nhưng.
訃 kiêu.
訃 tán.
訃 hông.
訃 thảo.
訃 kiết.
訃 dà.
訃 nhản.
訃 sán.
訃 thác.
訃 giá.
訃 quyết.
訃 du.
訃 phương.
訃 thiết.
訃 hát.
訃 nhiệm.
訃 tố.
訃 chần.
訃 chứng.
訃 tư.
訃 sàm.
訃 cỏ.
訃 đê.
訃 li.
訃 duệ.
訃 cự.
訃 nịnh.
訃 dà.
訃 di.
訃 bình.

CLAVES SEPTEM DUCTUUM.

誑 bi.	誰 thùy.	誦 thiến.	讜 dảng.	貨 hóa.	賽 tái.	趨 tán.	踏 đạo.
詭 nệ.	誹 phi.	謎 mị.	讒 độc.	貫 quán.	賊 tang.	足 túc.	蹉 ta.
詘 khước.	謔 cừu.	謾 tiếu.	豆 đậu.	賤 chán.	贖 đàm.	足部 bộ.	蹇 thúc.
詛 trở.	誼 nghị.	謾 tốc.	豈 khi.	賈 thế.	贖 tán.	趾 chí.	蹇 túc.
詠 vịnh.	諛 bỉ.	謬 thiên.	豉 xư.	賈 tư.	贖 thiêm.	趾 khí.	蹇 tích.
詢 tuân.	諛 bỉ.	謝 tạ.	豉 oản.	賤 biếm.	贖 dinh.	趾 đà.	蹇 tung.
詫 xá.	諛 thuyết.	課 lụy.	豉 xư.	賤 thối.	贖 cháng.	趾 tí.	蹇 dặng.
詭 nguy.	諛 truân.	謨 mô.	豉 oản.	賤 sinh.	贖 tang.	趾 bao.	蹇 trừ.
詮 thuyên.	諛 thân.	謨 mô.	豉 xư.	賤 phí.	贖 chiến.	趾 chích.	蹇 quyết.
詰 cật.	諛 súc.	謨 trách.	豕 thí.	賤 thiệp.	赤 xích.	趾 phự.	蹇 bợc.
詰 khóat.	諛 thỉnh.	謹 cần.	豕 bộ.	賤 mâu.	赤 bộ.	趾 ba.	蹇 thát.
詁 xán.	諛 đồng.	諛 đoài.	豚 đôn.	賤 mâu.	赤 bộ.	趾 cự.	蹇 trực.
詳 tường.	諛 trâu.	證 chứng.	豚 hoạn.	賤 nhậm.	赤 bộ.	趾 san.	蹇 tề.
詵 sản.	諛 trác.	證 cơ.	豚 dự.	賤 cai.	赤 bộ.	趾 đá.	蹇 trừ.
詵 thứ.	諛 thám.	譏 bá.	豚 bộ.	賤 cẩu.	赤 bộ.	趾 đóa.	蹇 được.
詹 thiêm.	諛 nào.	譏 thức.	豸 trỉ.	賤 xá.	赤 bộ.	趾 tuyến.	蹇 liệt.
詒 ngách.	諛 điệp.	譏 phổ.	豸 bộ.	賤 châu.	赤 bộ.	趾 khóa.	蹇 thiên.
詒 quái.	諛 xá.	譏 điệp.	豸 bộ.	賤 lại.	赤 bộ.	趾 thúc.	蹇 sí.
詒 thiệu.	諛 tiếu.	譏 tháo.	豸 bộ.	賤 tán.	赤 bộ.	趾 tóa.	蹇 tiên.
詒 xí.	諛 ngạc.	譏 toại.	豸 bộ.	賤 tứ.	赤 bộ.	趾 đệ.	蹇 tiếp.
詒 tru.	諛 đê.	譏 chiêm.	豸 bộ.	賤 thâm.	赤 bộ.	趾 diệt.	蹇 thước.
詒 chí.	諛 tố.	譏 khiên.	豸 bộ.	賤 bôi.	赤 bộ.	趾 lợi.	蹇 trực.
詒 nhần.	諛 phổ.	譏 sàm.	豸 bộ.	賤 mãi.	赤 bộ.	趾 chứng.	身 thân.
詒 nga.	諛 hủy.	譏 tiền.	豸 bộ.	賤 tiện.	赤 bộ.	趾 thuán.	身 bộ.
詒 đản.	諛 am.	譏 sàm.	豸 bộ.	賤 phú.	赤 bộ.	趾 đồng.	身 bộ.
詒 nghị.	諛 nam.	譏 huệ.	豸 bộ.	賤 chất.	赤 bộ.	趾 tiên.	身 bộ.
詒 tiếu.	諛 phúng.	譏 độc.	貝 bôi.	賤 đồ.	赤 bộ.	趾 túc.	身 bộ.
詒 thâm.	諛 dương.	譏 lợi.	貝 bộ.	賤 lại.	赤 bộ.	趾 quyên.	身 bộ.
詒 hiện.	諛 huyên.	譏 di.	貝 bộ.	賤 tam.	赤 bộ.	趾 vự.	身 bộ.
詒 tòa.	諛 nặc.	譏 thiệp.	貝 bộ.	賤 phự.	赤 bộ.	趾 chủng.	身 bộ.
詒 bổ.	諛 xí.	譏 sàm.	貝 bộ.	賤 cầu.	赤 bộ.	趾 cứ.	身 bộ.
詒 thuyết.	諛 dặng.	譏 sàm.	貝 bộ.	賤 phản.	赤 bộ.	趾 cứ.	身 bộ.

CLAVES SEPTEM DUCTUUM.

CLAVES OCTO DUCTUUM.

驪 nhuyễn.
 體 thể.
 車 xa.
 部 bộ.
 軌 quĩ.
 軌 ngột.
 軌 ngột.
 軌 nap.
 輦 bồi.
 輻 cô.
 軸 trụ.
 輻 nhĩ.
 輻 phục.
 輻 thuyên.
 載 tái.
 輻 nhiếp.
 輻 vãn.
 輻 nhiếp.
 輻 nghe.
 輻 huy.
 輻 chuyết.
 輻 nhửu.
 輻 du.
 輻 phục.
 輻 bức.
 輻 triển.
 輻 cốc.
 輻 viên.
 輻 chuyển.
 輻 nhĩ.

辛 tân.
 部 bộ.
 辟 tích.
 辦 biện.
 辦 biện.
 辦 biện.
 辦 biện.
 辵 xúc.
 部 bộ.
 边 quĩ.
 迂 thiên.
 迄 hất.
 迅 tấn.
 迓 táp.
 迓 đôn.
 近 cận.
 迓 giá.
 迓 ngộ.
 迓 dãi.
 迓 nhĩ.
 迓 dịch.
 迓 bức.
 迓 diệt.
 迓 dê.
 迓 bánh.
 迓 truy.
 迓 tuận.
 迓 thối.
 迓 tống.
 迓 bại.

逋 bô.
 迓 từ.
 迓 trục.
 迓 dê.
 迓 dịch.
 迓 dậu.
 迓 giá.
 迓 thệ.
 迓 sinh.
 迓 tao.
 迓 ly.
 迓 châu.
 迓 tân.
 迓 dê.
 迓 dật.
 迓 đôn.
 迓 toại.
 迓 ngộ.
 迓 vãn.
 迓 ngạc.
 迓 át.
 迓 từ.
 迓 dật.
 迓 vi.
 迓 câu.
 迓 dao.
 迓 tôn.
 迓 dạp.
 迓 tháp.
 迓 khiển.
 迓 thích.
 迓 túc.

遭 tao.
 遮 giá.
 遮 độn.
 遮 trì.
 遮 lãn.
 遮 nhieu.
 遮 thiên.
 遮 tuyển.
 遮 dựt.
 遮 di.
 遮 ngộ.
 遮 cứ.
 遮 kiêu.
 遮 toại.
 遮 la.
 邑 áp.
 部 bộ.
 邵 thiệu.
 郁 úc.
 郡 quận.
 郵 vưu.
 郵 vưu.
 鄉 hương.
 鄙 bà.
 酉 dậu.
 部 bộ.
 酉 đinh.
 酉 từ.
 酉 phối.

醉 túy.
 醞 mao.
 醞 dà.
 醞 tô.
 醞 nguy.
 醞 trình.
 醞 giáo.
 醞 cốc.
 醞 loại.
 醞 yêm.
 醞 chế.
 醞 đào.
 醞 túy.
 醞 chuyết.
 醞 tư.
 醞 thảm.
 醞 xú.
 醞 thị.
 醞 ôn.
 醞 trường.
 醞 tào.
 醞 tương.
 醞 nông.
 醞 nhu.
 醞 linh.
 醞 nhượng.
 醞 linh.
 采 biện.
 部 bộ.
 秣 dũ.

穉 át.
 里 lí.
 部 bộ.
 奎 li.
 金 kim.
 部 bộ.
 釗 sao.
 釜 phụ.
 鈞 điều.
 鈇 công.
 鈇 vong.
 鈇 ngân.
 鈇 nap.
 鈇 độn.
 鈇 cập.
 鈇 sao.
 鈇 nữ.
 鈇 doãn.
 鈇 quân.
 鈇 bính.
 鈇 tin.
 鈇 bạc.
 鈇 câu.
 鈇 chinh.
 鈇 nhĩ.
 鈇 dóa.
 鈇 thuyên.
 鈇 minh.

銳 nhuệ.
 銷 tiêu.
 鋪 dong.
 鋏 vãn.
 鎔 ốc.
 鋒 phong.
 鋏 thâm.
 鋏 sử.
 鋪 bô.
 鋏 cứ.
 錐 chuy.
 錫 tích.
 錘 thùy.
 錯 thác.
 銅 cang.
 鍋 qua.
 鍍 dạc.
 鍍 hà.
 鍍 tin.
 鍍 giám.
 鍍 sách.
 鍍 lưu.
 鍍 tỏa.
 鍍 sang.
 鍍 chùy.
 鍍 tư.
 鍍 ngai.
 鍍 vãn.
 鍍 sản.
 鍍 lưu.
 鍍 liên.
 鍍 dịch.

鏊 ngáo.
 鏊 lâu.
 鏊 tú.
 鏊 cường.
 鏊 tú.
 鏊 náo.
 鏊 nhuyễn.
 鏊 trọc.
 鏊 hoàn.
 鏊 nễ.
 鏊 chát.
 鏊 bông.
 鏊 thước.
 鏊 khoang.
 鏊 dực.
 鏊 tương.
 鏊 nhiếp.
 門 môn.
 部 bộ.
 閃 thiểm.
 閃 bé.
 閃 nhân.
 閃 náo.
 閃 dãn.
 閃 bí.
 閃 quyết.
 閃 phiệt.
 閃 duyết.
 閃 phí.
 閃 xương.

CLAVES DECIM, UNDECIM, DUODECIM, TREDECIM, QUATUOR DECIM ET QUINDECIM DUCTUUM.

饒 nhieu.
 饒 mông.
 饜 yem.
 饒 sam.
 首部 thú. bộ.
 馘 vúc.
 馘 vúc.
 香部 hương. bộ.
 馥 phân.
 馥 phi.
 馥 uân.
 CLAVES DECIM DUCTUUM.
 馬部 mã. bộ.
 馭 ngự.
 馳 trì.
 駟 nhựt.
 駟 sư.
 駟 nhựt.
 駟 ngang.
 馮 tráng.
 駘 thai.
 駟 uinh.
 駟 trú.
 駟 nỗ.

駟 sản.
 駟 nhĩ.
 駟 tông.
 駟 nghiem.
 駟 doài.
 駟 tuán.
 駟 vu.
 駟 thiên.
 駟 oa.
 駟 ngươn.
 駟 sư.
 駟 tao.
 駟 ngao.
 駟 nghiem.
 駟 sâu.
 駟 tương.
 骨部 cốt. bộ.
 骹 úy.
 骹 cơ.
 骹 khót.
 骹 cán.
 骹 bí.
 骹 tư.
 骹 xao.
 骹 cách.
 骹 thôi.
 骹 cánh.
 骹 bị.
 骹 bị.
 骹 xang.

髑 truy.
 髑 độc.
 髑 bư.
 髑 bộ.
 髑 khôn.
 髑 dé.
 髑 phương.
 髑 ba.
 髑 thiếu.
 髑 tư.
 髑 nhiệm.
 髑 tung.
 髑 quyên.
 髑 quái.
 髑 tân.
 門部 dấu. bộ.
 闔 cư.
 闔 tân.
 闔 sương.
 闔 bộ.
 闔 tứ.
 闔 tước.
 闔 uất.
 鬲部 cách. bộ.
 鬲 đục.

鬼 quỉ.
 鬼部 bộ.
 魑 mội.
 魑 mội.
 魑 bạt.
 魑 phách.
 魑 lượng.
 魑 thù.
 魑 yem.
 CLAVES UNDECIM DUCTUUM.
 魚部 ngư. bộ.
 魷 sa.
 魷 dôn.
 魷 lỗ.
 魷 bảo.
 魷 phụ.
 魷 châm.
 魷 mễ.
 魷 tiên.
 魷 côn.
 魷 sa.
 魷 nghe.
 魷 trâu.
 魷 phi.
 魷 quan.
 魷 ngạc.
 魷 phiêu.
 魷 biết.

鱗 lân.
 鱗 quan.
 鳥部 diều. bộ.
 鳥 nhứt.
 鳥 phù.
 鳥 cửu.
 鳥 nhận.
 鳥 nhà.
 鳥 si.
 鳥 quyên.
 鳥 phụ.
 鳥 am.
 鳥 thuán.
 鳥 giá.
 鳥 vu.
 鳥 hái.
 鳥 é.
 鳥 âu.
 鳥 chí.
 鳥 hư.
 鳥 sương.
 鳥 sác.
 鳥 tư.
 鳥 nhàn.
 鳥 nhàn.
 鳥 ưng.
 鳥 sương.
 鹿部 lộc. bộ.

麋 ngừ.
 麋 nghe.
 麋 uân.
 麋 thô.
 鹵部 lộ. bộ.
 鹵 cỏ.
 鹵 diêm.
 鹵 đạm.
 麥部 mạch. bộ.
 麩 khúc.
 麩 tiết.
 麩 tỏa.
 CLAVES DUODECIM DUCTUUM.
 黃部 huỳnh. bộ.
 黠 quang.
 黠 đũ.
 黠 thuán.
 黠 hoành.
 黍部 thử. bộ.
 黏 niêm.

黑部 hắc. bộ.
 黠 kinh.
 黠 truất.
 黠 chủ.
 黠 ừ.
 黠 kinh.
 黠 mãn.
 黠 bộ.
 黠 ngoan.
 黠 di.
 黠 biết.
 鼎部 điêng. bộ.
 鼎 mật.
 鼎 nại.
 鼎 uinh.
 鼎 tư.
 鼓部 cổ. bộ.
 鼓 dông.
 鼓 phù.
 鼠部 thử. bộ.

黠 thieu.
 黠 phân.
 黠 thieu.
 黠 cù.
 黠 sinh.
 黠 ngô.
 CLAVES QUATUOR DECIM DUCTUUM.
 鼻部 tĩ. bộ.
 鼻 cừ.
 鼻 hạn.
 鼻 cừ.
 鼻 xứ.
 鼻 ung.
 齋部 tê. bộ.
 齋 tê.
 齋 tê.
 CLAVES QUINDECIM DUCTUUM.
 齒部 xí. bộ.
 齒 thần.
 齒 hột.
 齒 nhà.
 齒 ngân.

	CLAVES SEX DECIM DUCTUUM.		CLAVES SEPTEM DECIM DUCTUUM.	
齒 si.	齧 giảo.	CLAVES SEX DECIM DUCTUUM.	龜 qui.	CLAVES SEPTEM DECIM DUCTUUM.
齒 rơ.	齧 súc.		部 bộ.	齧 xuy.
齒 si.	齧 toan.	龍 long.	龜 thúc.	齧 dự.
齒 linh.	齧 ngữ.	部 bộ.	龜 tiêu.	
齒 ngân.	齧 ngâu.			齧 dực.
齒 cứu.	齧 ngạc.	龐 bàng.		部 bộ.
				齧 xuy.

ADDENDA ET CORRIGENDA IN APPENDICE SINENSI.

Pagina 1,	Columna ii.	Linea 5, ái, <i>adde vix aspicere, et verba difficilis respiratio, in lin. 6ª pone.</i>
Pag. 2,	col. ii.	lin. 18, alligare, <i>lege ablegare.</i>
Pag. 2,	col. ii.	lin. 24, promovere, <i>lege promere.</i>
Pag. 3,	col. i.	lin. 8, lacus, <i>lege locus.</i>
Pag. 4,	col. i.	lin. 36, bàng, <i>pone ibi verba virgis cædere quæ sunt in 2^a lin. col. ii.</i>
Pag. 4,	col. iii.	lin. 22, expiscari, <i>lege exsiccare.</i>
Pag. 5,	col. ii.	lin. 14, <i>pone verba quæ sunt post ambo ad lin. 13^{am} post illuc.</i>
Pag. 7,	col. iii.	lin. 22, suspicere, <i>lege suppetere.</i>
Pag. 7,	col. iii.	lin. 24, <i>pone post cælos in lin 27^a verba quæ sunt post gradus.</i>
Pag. 9,	col. i.	lin. 18, diligenter, <i>lege negligenter.</i>
Pag. 9,	col. ii.	lin. 3, acus, <i>lege uncus.</i>
Pag. 9,	col. ii.	lin. 25, gerere, <i>lege serere.</i>
Pag. 9,	col. ii.	lin. 26, permittere, <i>lege permutare.</i>
Pag. 10,	col. i.	lin. 13, et 14, tempus, navis, <i>lege et adde temporis, navis opportunitate uti.</i>
Pag. 11,	col. iii.	lin. 4, prævidere, <i>lege dominari.</i>
Pag. 12,	col. ii.	lin. 31, florere <i>et alia verba pone post distillare, in lin. 27.</i>
Pag. 15,	col. ii.	lin. 14, firmus, <i>lege furnus.</i>
Pag. 15,	col. iii.	lin. 32, rapere, <i>lege reperere.</i>
Pag. 19,	col. iii.	lin. 28, ventus <i>et alia verba pone in lin. sup. post præpropera verba.</i>
Pag. 22,	col. ii.	lin. 10, loco galea pone excitare, et 兜鍪 <i>Đâu mâu, galeæ species.</i>
Pag. 25,	col. i.	lin. 3, loco 袂 <i>pone 袂</i>
Pag. 25,	col. i.	lin. 11, absolvere, <i>lege obvolvere.</i>
Pag. 27,	col. i.	lin. 19, repentina, <i>lege repetita.</i>
Pag. 27,	col. i.	lin. 32, efficax, <i>lege inefficax.</i>
Pag. 28,	col. i.	lin. 30, aspergere, <i>lege abstergere.</i>
Pag. 29,	col. i.	lin. 21, decipere, <i>lege despicerere.</i>
Pag. 30,	col. iii.	lin. 3, loco 樺 <i>pone 樺</i>

- Pag. 32, col. i. lin. 21, supiria, *lege* suspiria.
- Pag. 32, col. i. lin. 24, impunitus, *lege* impeditus.
- Pag. 33, col. i. lin. 23, numerari, *lege* munerari; *adde* ibi consolari *quod est* in lin. inferiori.
- Pag. 33, col. iii. lin. 32, ritus &c. *expunge omnia et pone* sacrificia ad mala avertenda.
- Pag. 34, col. i. lin. 1, lassus, &c. *expunge omnia et lege* pactum, contractus. [nectere.
- Pag. 34, col. i. lin. 14, bao — *pone* involvere, continere; *verba quæ ibi sunt pone* ad lin. 13. *superi. post*
- Pag. 35, col. ii. lin. 9, *adde* — khâu *pro* verbo os occludere.
- Pag. 35, col. ii. lin. 22, *pone* posse; muneri aptus, *post* humeris gestare, in lin. 21. superiori.
- Pag. 36, col. i. lin. 16, *expunge*; *post* collis.
- Pag. 39, col. i. lin. 3, error, *lege* agger.
- Pag. 39, col. ii. lin. 2, loco pudor, *lege* conviciis lacerare.
- Pag. 39, col. iii. lin. 14, loco 株 *pone* 抹
- Pag. 39, col. iii. lin. 26, permittere, *lege* permutare.
- Pag. 40, col. i. lin. 12, loco 摩 *pone* 魔
- Pag. 41, col. iii. lin. 2, quædam superstitio, &c. *pone illa verba* ad lin. sup. *post* ambulare.
- Pag. 42, col. iii. lin. 13, loco 臙 *pone* 曜
- Pag. 47, col. ii. lin. 29, inniti, &c. *pone* ad lin. 27, *post* cogitare.
- Pag. 48, col. iii. lin. 24, loco 紉 *pone* 紉
- Pag. 49, col. ii. lin. 13, loco 檣 *pone* 檣
- Pag. 53, col. iii. lin. 32, jaculari, *lege* joculari.
- Pag. 54, col. i. lin. 26, lacus, *lege* locus.
- Pag. 56, col. iii. lin. 21, loco 祓 *pone* 袂
- Pag. 57, col. ii. lin. 12, *adde* fictilia.
- Pag. 57, col. iii. lin. 30, loco 排 *pone* 榷
- Pag. 61, col. iii. lin. 17, *adde* differre, contradicere.
- Pag. 62, col. i. lin. 28, operire, *lege* aperire.
- Pag. 63, col. i. lin. 20, supremi consilarii, *poni debet post* cælum, lin. 18, *super*.
- Pag. 63, col. iii. lin. 26, loco 倅 *pone* 倅
- Pag. 65, col. i. lin. 16, sterilis, *lege* stabilis, stabiliter.
- Pag. 68, col. iii. lin. 14, sterilis, *lege* strigilis.
- Pag. 70, col. ii. lin. 6, monere, *ponatur post* audire, in lin. 4, *sup*.
- Pag. 71, col. i. lin. 16, *post* tãm *adde* timere.
- Pag. 71, col. i. lin. 23, — bô, urgere, *pone alias voces post* currere, in lin. 22, *sup*.
- Pag. 72, col. iii. lin. 26, res, *lege* reus.
- Pag. 81, col. ii. lin. 3, ferire, &c. *ponantur* ad lin. 2, *sup. post* differentia.
- Pag. 85, col. i. lin. 23, comparare, &c. *ponantur* ad lin. 21, *post* exordiri.
- Pag. 85, col. ii. lin. 31, sentica, *lege* scutica.
- Pag. 85, col. iii. lin. 15, loco 蝥 *pone* 蝥
- Pag. 85, col. iii. lin. 30, felix, &c. *ponantur* ad lin. 29, *sup. post* felicitas.
- Pag. 86, col. i. lin. 24, præcogitari, *lege* præcogitare.

ERRATA

IN DICTIONARIO ANAMITICO-LATINO.

Pagina. 1, col. ii. lin. 14, loco 厄 pone 厄

Pagina. 26, col. ii. lin. 9, Bính, lege Bính.

Tot errores perspicuus in isto Dictionario, Amice lector, ne dicas :

Quandòque bonus dormitat Homerus ; Certè, non ità fuit. De alià re longè dissimili, olim tractans divus Hieronymus, aiebat : In diversis diversa legi, et debeo singulorum opiniones ponere. Ego etiam in diversis diversa legi, indè multorum errorum origo, quibus adduntur typographorum et amauensium errores ; sed non possum singulorum opiniones ponere ut S. Hieronymus, nec tempus, nec mammonam, et multa alia necessaria habeo ad hoc perficiendum. Hæc tantùm errata detegere mihi fuit datum, alia et etiam graviora, si quæ infuerint, indulgeas corrigasque, quæso, ac meminisse velis hujus operis difficultatem præsertim in primâ editione. Vale.

F I N I S.

A. M. D. G.